VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 283. SZÁM ARA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 DECEMBER 1

Mai számunkban:

Rentábilis Baranya 12 állami gazdasága
IRODALMI NAPLÓ
Meghalt Benjamino Gigli
Elkészült Pécs jövő évi költségvetése

Megkezdődött a Vasas Szakszervezet XXII. kongresszusának vitája

A magyar nép óriási többsége a szocializmus mellett van

Kádár János elvtárs beszéde

A Vasas Szakszervezet XXII. kongresszusa szombaton reggel megkezdte a vitát a Központi Vezetőség beszámolója és a számvizsgáló bizottság jelentése felett. A szombati ülésen megjelent Fock Jenő, az MSZMP Központi Bizottságának titkára is.

A kongresszuson megjelent és felszólalt Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és felszólalásában a többi között a következőket mondotta:

Tisztelt Kongresszus! Kedves Elvtársak! Szaktársak!

Szívből üdvözlöm a XXII. kongresszus valamennyi résztvevőjét és a testvéri külföldi szakszervezetek képviseletében megjelent elvtársainkat és szaktársainkat.

A Vasas Szakszervezet tanácskozása mindenképpen nagy esemény a magyar munkásmozgalom életében és a Magyar Népköztársaság életében is, ahol proletárdiktatúra van.

Mi közel állunk a szakszervezethez, nemcsak azért, mert vagyunk néhányan a pártban és a kormányban, akik vasipariak vagyunk, hanem, mert összeforrott a munkánk a vasipariak harcával.

Megvédjük a magyar nép tizenkét éves munkájának eredményeit

Tudják az elvtársak, hogy ez a székház nemcsak a vasipari munkásságnak, hanem a forradalmi munkásoknak is székhelye volt az egész Horthy ellenforradalmi periódus alatt. Itt találkoztak az írók a munkássággal. Emlékszem arra a szívszorongató napra, amikor 1941 júniusában egy vasárnap mi kommunisták néhányan eljöttünk — magam is — az itt ülésező földmunkás kongresszusra és hírét vettük, hogy a hitleri fasiszták megtámadták a Szovjetuniót. Sok minden fontos esemény ment végbe, de a forradalmi munkásság szerepét mutatja, hogy jelenleg a felfegyverzett népet jelképező munkásőrségben van két olyan központi zászlóalj, amely a központi tartalékát képezi a munkásőrségnek és azok közül az egyik a Vasas zászlóalj. Azt lehet mondani, hogy a vasipari munkásság a szó igazi értelmében vett részt a harcban és az alkotás időszakában nagyon nagy szerepet játszott. A vasipari munkásság derékhadát képezi a magyar munkásságnak.

Az utóbbi időben nagyon sok vita folyt a felszabadulás eredményeiről.

Sokat beszéltünk a régi hibákról és szidjuk a hibákat. De amikor olyan emberek, akik még életükben két kiló kőpor áru értéket nem termeltek, gyalázzák a magyar nép tizenkét éves munkájának eredményeit, azt elvtársak nekünk meg kell védenünk.

A lakáskérdés

Az ellenforradalom utáni konszolidációban benne van a vasipari munkásság becsületes munkája is. Ez nagyon fontos számunkra. Most, amikor a szakszervezet itt tanácskozik, nemcsak arról tanácskozik, hogy mi a baj, mert hiszen ez nagyon primitív dolog volna, hacsak azt állapítanánk meg, hogy sok vagy kevés a lakás. Erre a kérdésre könnyű válaszolni: kevés a lakás.

Ma az országban ez a legjobban feszítő szociális kérdés. De ugyanakkor állítom azt is, ha ezt közelebbről megvizsgáljuk, akkor kitűnik, hogy a lakáskérdés is magasabb fokon jelentkezik ma a dolgozók számára, mint ahogyan ezelőtt húsz-huszonöt esztendővel jelentkezett. Mi arra is tudunk válaszolni, hogy miért. Megemlítem azt a vasárnapot, amikor itt megtudtuk, hogy a hitleristák megtámadták a Szovjetuniót. Ez a nap egyúttal az a nap is volt, amelynek törvényszerű logikája szerint Magyarországon százezrével meg kellett semmisülniök a lakásoknak. Miért? A Hitler-fasisztákért. Nem mi semmisítettük meg, hanem a Hitler-fasiszták: az imrédyk, meg a bárdossyk, akik eladták ezt a népet és ezt az országot. Mi nem felelhetünk azért, amit ők tettek.

Hogy néz ki most a lakáskérdés. Igaz, hogy szűk a keret, sok az igénylő, de nézzük meg ezt a kérdést is egy kicsit közelebbről.

A legegyszerűbb dolgot veszem.

Én hat esztendeig a VII. kerületben laktam egy kétszobás konyhás lakásban. Egy nagy szoba és egy kis szoba meg egy konyha volt ebben a lakásban. A konyha deszkafallal ketté volt választva, de embermagasságban. Mi egyébként a konyhában laktunk. Ebben a lakásban 4 család, 23 ember lakott. A lakbér magas volt, de még egy kicsivel több lakbért el bírtunk volna viselni. Az én családom így nézett ki: anyám segédmunkás volt, testvérem bőripari munkás, én pedig vasipari munkás. Kicsit többet kerestünk mint amennyit ott fizettünk. Egyszer azt mondtuk anyámnak, menjünk el nagyobb lakásba. Három évig kellett anyámmal harcolnunk azért, hogy egy minden más nélküli egyszobás főbérletet el merjen vállalni. Miért? Azt mondta: Fiaim, ma dolgoztok, de nem tudom, hogy holnap dolgoztok-e. Itt mi albérlők vagyunk. Mi már sokszor voltunk adósak ottan, de azután megfizettük, adósságunkat. Itt adnak nekünk — mondta— haladékot, ha nem tudunk fizetni, de ha főbérletet veszünk és egyszer nem fizetünk, akkor nincs lakás. És nem mentünk más lakásba.

Azt hiszem nem kell önöknek elmesélni, hogyan laktunk mi ott a Horthy-rendszer idején. De nézzük a különbséget. Akkor tízezer lakás volt kiadó Budapesten évszámra, de egy munkás ember nem mert főbérleti lakásba bemenni. Mutassanak nekem ma egy vasipari szakmunkást, aki egy szempillantás alatt ne merne elvállalni egy ötszobás főbérleti lakást, ha valaki fel-

(Folytatás a 2. oldalon)

Novemberben több mint nyolcezer tonna szenet adtak terven felül a baranyai bányászok

A két szénbányászati tröszt dolgozóinak versenye nagyon szép eredményeket hozott. A pécsiek 4.454, a komlóiak pedig 4.153 tonna szenet termeltek november 30-án reggelig tervükön felül.

A pécsiek közül a vasasi bányászok járultak legtöbbel a túlteljesítéshez: havi tervüket 110,6 százalékra teljesítették. A másik két pécsi kerület is túlteljesítette tervét.

A komlói üzemeknek, Nagymányok kivételével — sikerült pótolniok a hóközbeni lemaradást. Jóllehet a nagymányoklak is teljesítik havi tervüket, mert 114 százalékos napi eredmény mellett könnyen százra javíthatják 29-i 99,7 százalékukat. Kossuth-bánya dolgozói törlesztették tartozásukat, sőt 1,5 százalékkal túl is teljesítették tervüket. A szászvárjak is meghaladták a 100 százalékot.

Végeredményben a Pécsi Szénbányászati Tröszt 104,4, a Komlói Szénbányászati Tröszt 103,9 százalékra teljesítette a novemberi terv 30-án reggelig esedékes részét.

Arany János sajátkezű írása került elő Békéscsabán

Békéscsabán, a Békés megyei könyvtár régiséggyűjteményében a Magyar Tudományos Akadémia egyik kilencven éves leiratát találták meg. A részben kézírásos levélben Arany János titoknok az Akadémia nevében elismerését és köszönetét fejezi ki Haán Lajos tudós evangélikus lelkipásztornak „Békéscsaba mezővárosa hajdanáról s mostani állapotjáról" írt művéért, amely — a nagy költő közlése szerint — „az intézet könyvtárába tétetett."

Új szakmát tanulnak az olajgyári munkások

Működik már a mosószergyártó üzem

A budapesti „Tisztaság" Szappan- és Mosószergyár pécsi telepén, a volt növényolajipari vállalatnál —, e hónap tizenötödikén fejezték be a mosószerüzem gépeinek szerelését és kezdték meg a termelést. A mosószerüzemben kristályszódát, habszódát és kenőszappant gyártanak.

Az új üzemben a munkások a szó szoros értelmében új szakmát tanulnak. Legtöbben ugyanis eddig az olajgyárban dolgoztak és a mosószergyártás új terület számukra. Ennek ellenére az elmúlt két hét alatt már jelentős eredményeket értek el. Legyártottak közel három és fél vagon habzószódát, amelyet az ismert mackós zacskó csomagolásban hoznak forgalomba. A következő hónapokban már jelentős teljesítményemelkedés várható. A dolgozók addigra elsajátítják a gépek kezelését és a csomagoló részleg dolgozói is jól begyakorolják magukat.

A kenőszappangyártás előreláthatólag csak a jövő évben emelkedik jelentősen. Ugyanis akármilyen egyszerű és közönséges dolognak néz is ki a barna kenőcsszerű kenőszappan, a gyártásához mégis nagy szakértelem szükséges és természetes, hogy nagyobb arányú termelést csak akkor lehet várni, ha a főzőmesterek már alaposan ismerik a főzés minden csínját-bínját.

Érdemes még megemlíteni azt is, hogy az új üzem minden nagyobb arányú beruházási hitel nélkül jött létre. A volt növényolajipari vállalat dolgozói végezték el a gépek szerelését és a helyiségek rendbehozását az üzemfejlesztési költségek terhére. Elsősorban az ő lelkes munkájuk eredménye az, hogy az olajgyár épületeiből megszületett a mosószerüzem. Nem kétséges, hogy a dolgozók erőfeszítései nyomán még sok siker születik ebben a kis mosószerüzemben.

Nagymányok ismét teljesíti a tervét

Az ellenforradalom óta a nagymányoki bányászok munkája nem volt olyan eredményes, mint korábban. A terv teljesítése, a teljesítmények, a költségek alakulása terén egyaránt akadt kifogásolnivaló s a hónap elején még úgy látszott, hogy lényeges változás novemberben sem lesz. Szerencsére nem így történt. A bányaüzem vezetői a párt- és a szakszervezettel egyetértésben már októberben rendezték a bérezésnél felmerült problémákat s mindenki számára érthetően megmondták: munkabért csak a teljesítmények után fizetnek ki, aki keveset dolgozik, az keveset fog keresni. Amikor aztán a nagymányoki bányászok meg is győződtek arról, hogy lehet 46 forintot, de lehet 110 forintot is keresni egy műszak alatt, észrevehető javulás mutatkozott a munkafegyelem terén, növekedtek a teljesítmények is.

— November 29-én érte el havi átlagban az összüzemi teljesítményünk az előírt 555 kilogrammot — mondotta Major elvtárs, a bányaüzem vezetője. Elmondta azt is, hogy a produktív teljesítmények is elérték az 1452 kilogrammot. s hogy a hónap elején lemaradás ellenére minden reményük megvan ahhoz, hogy a novemberi tervet teljesítik.

A nagymányoki bányászoknak természetesen még sokat kell tenniök annak érdekében, hogy valóban eredményes munkáról beszélhessenek. A jelenlegi és a múlt év hasonló időszakának 647 kilogrammos összüzemi teljesítménye között még közel egy mázsás különbség van s a tavalyi produktív teljesítmény is 1790 kilogrammos volt. Igaz, hogy azóta 13 százalékkal csökkent a munkaidő, de még ennek figyelembevételével is igen alacsony a produktív teljesítmény.

Mi ennek az oka?

— A múlt évben — válaszol az üzemvezető —, lényegesen jobbak voltak a fejtési viszonyaink. Sajnos, jelenleg igen magasan vannak a fejtéseink, nagyon sok időt vesz igénybe a faadás. Vannak még hibák a munkaidő kihasználása, a munkához való hozzállás terén is. Javítani lehetne a teljesítményeket azzal is, ha a műszakváltás rendszerét meg tudnánk változtatni, mert a jelenlegi forma sehogy sem megfelelő.

— Én mindenesetre bízom abban, hogy a jövőben a bányaüzemünk eredményei lényegesen javulni fognak. Fejtéseink — három kivételével — a jövő évben is művelhetők lesznek. Nagymányokon soha még annyi feltárt szénvagyon nem volt, mint jelenleg. Reménhetőleg e feltárt telepek elegendő szenet is tartalmaznak ahhoz, hogy a terv teljesítését biztosítani tudjuk. Bízunk abban is, hogy végre Váralján is megtaláljuk a II. szinten a széntelepeket. Itt az aknaszállítás megindításához szükséges előkészületeket már el is végeztük.

S Nagymányokon nemcsak az üzemvezető, hanem a párt- és a szakszervezet vezetői, a bányászok is bizakodóak. Általános vélemény, hogy az eredmények ezután csak jobbak lehetnek, mint eddig, hogy nem kell már egy fél esztendő ahhoz, hogy Nagymányokot ismét mint az északi bányaüzemek legjobbjait emlegessék.

LAPZÁRTA:

Nagyvilág irodalmi est

A Hazafias Népfront Pécsi Irócsoportja és a TTIT a Hazafias Népfront székházának nagytermében szombaton este Nagyvilág irodalmi estet rendezett.

Az irodalmi estén Hidvégi Tivadar, a TTIT megyei elnök helyettesének megnyitó szavai után Gereblyés László, a Nagyvilág felelős szerkesztője mondott bevezetőt. Elmondotta többek között, hogy céljuk: a folyóiratot úgy szerkeszteni, hogy az ne szakadjon el a magyar valóságtól. A legközelebbi számban például foglalkoznak majd József Attilával, bemutatva a nagy magyar költő világirodalmi helyét.

Egyéves a Nagyvilág címmel Viktor János, a Nagyvilág szerkesztője méltatta a világirodalmi folyóirat eddig végzett munkáját, majd a következő feladatokról szólva elmondotta: a jövőben törekednek arra, hogy egy-egy nemzet irodalmát jobban megismertessék olvasóikkal. Kérte, hogy az olvasók bírálatukkal, kérésükkel támogassák a szerkesztőség munkáját.

A színvonalas irodalmi estét műsor tarkította. Felléptek Sassy Iringó, Simor Erzsi, Surányi Ibolya, Borsai Pál, Fülöp Mihály. (—y)

Halastavat építenek a három hónapos udvari Új Élet Tsz tagjai

Baranyában tizenegy termelőszövetkezet alakult a tavasz óta. Az új közös gazdaságok tagjai nagy kedvvel fogtak munkához. Már az indulásnál megmutatták, hogy okosan gazdálkodnak. Hitelt például csak a legszükségesebb kiadásokra vettek fel, általában mindent a saját erejükből, két kezük munkájával teremtenek meg.

Az őszi kalászosokat mindenütt elvetették már és most a mélyszántást végzik a gépállomások traktorai. A tagok sem tétlenkednek ezalatt. A három hónapos udvari Új Élet Tsz tagsága például halastavat épít. Öt holdnyi vizes, sásos legelőjük van, itt létesítik a tavat, amelyet a Borza-patak táplál majd vízzel. A nyáron alakult alsószentmártoni „Szabadság" Tsz tagjai, akik valamennyien cigányok, szintén szorgos munkával töltik a napokat. Fűzvesszőből kosarakat kötnek és ezek árából tovább fejlesztik közös gazdaságukat. Ugyanakkor egy holdon nemes-fűz telepet létesítettek, ahol minden évben megtermelik a kosárfonáshoz szükséges vesszőket.

Külföldi HÍREK

BERLIN

A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség vezetősége november 22-én Berlinben ülést tartott. A vezetőség elhatározta hogy 1958. május végén tartják meg a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség IV. kongresszusát.

PÁRIZS

A francia atombomba elkészültéről és a jövő év tavaszára kitűzött kísérleti robbantásról elterjedt hírekkel kapcsolatban a France Soir cáfolatot közöl, a Monde pedig „legalább is korainak" minősíti az 1958. tavaszán megtartandó kísérlet időpontját.

SZAIGON

A délvietnami nemzetgyűlés törvénytervezetet fogadott el amely szerint a nemzet részére elkobozzák Bao Daj volt császárnak, valamint összes feleségének javait.

BONN

A DPA jelenti: A szövetségi kormány szombaton Adenauer betegsége miatt lemondta a kancellár háromnapos londoni hivatalos látogatását. A kancellárnak influenzája van, s ágyban kell feküdnie.

Bonnban még nem döntötték el, hogy Brentano külügyminiszter egymaga elutazik-e Londonba vagy sem.

HAVANA

Az AP jelentése szerint a kubai hadsereg főparancsnoksága pénteken közölte, hogy a kubai katonaság Bayamo közelében összecsapott a felkelőkkel. A harcok során állítólag „sok lázadót megöltek."

A közleményt már pénteken délben kiadták, de a cenzura késleltette továbbítását.

NEW YORK

Az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front pénteken este közölte, hogy elutasítja a francia kerettörvényt, mert Franciaország olyan megoldást akar Algériára erőszakolni, amely nem veszi figyelembe az ellene küzdő nép helyzetét.

MOSZKVA

Malinovszkij marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere ma fogadta Peng Tö huaj marsallt, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnökhelyettesét és honvédelmi miniszterét és hosszas baráti beszélgetést folytatott vele.

MOSZKVA

Veljko Micsunovics, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság moszkvai nagykövete pénteken fogadást rendezett a köztársasági nap alkalmából, ahol megjelent Bulganyin, Mikojan és Hruscsov is.

NEW YORK

Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára közép-keleti útja alkalmából nem megy Kairóba, mert New Yorkból való elutazása előtt megbeszéléseket folytatott Favzi külügyminiszterrel — jelentette be az ENSZ-főtitkárság szóvivője Péntek este indul Beirutba és ellátogat a Közép-Kelet több fővárosába, így Ammanba és Jeruzsálembe is.

MOSZKVA

Pénteken aláírták a szovjet-norvég tengeri határok rendezéséről szóló okmányokat.

MOSZKVA

Pénteken folytatódtak Moszkvában a Német Szövetségi Köztársaság és a Szovjetunió gazdasági tárgyalásai. A két és félórás ülés után a német küldöttség tagjai kijelentették hogy az értekezleten bizonyos haladás történt.

NICOSIA

Péntekre virradó éjszaka Ciprus valamennyi nagyobb városában röplapokat terjesztettek. A röplapok bejelentik, hogy „új török ellenállási szervezet alakult a török kisebbség védelmére bármilyen támadással szemben."

„TMT" elnevezésű új szervezet a „Volkan" nevű kiscsoport földalatti török szervezet helyébe lép.

BÉCS

Julius Raab osztrák kancellár pénteken ünnepelte 66. születésnapját.

Kádár János elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

kínálja neki. (Derültség) Ez is a dolog lényegéhez tartozik.

Gondolkozzunk tehát! Százezrével vannak olyan dolgozó emberek, akik igenis a föld alól jöttek ki és emberré váltak. Ezek az emberek az odukból a lakásokba mentek. Ez is oka annak, hogy a lakáskérdés terén olyan feszült a helyzet.

A fő dolgunk, hogy szilárd alapot építsünk a már elért életszínvonalnak

Nézzünk előre. Mit kell meg oldanunk? Szocializmust kell építeni, szocialista társadalmat kell építenünk.

Emelnünk kell az életszínvonalat. Azt is megmondom elvtársak, hogy jövőre és még azután a fő dolgunk nem az emelés lesz, nehogy becsapjuk az embereket. A fő dolgunk az lesz, hogy nagyon szilárd alapot építsünk a már elért életszínvonal alá.

A legnagyobb bűn volna a munkásemberekkel szemben, ha eltűrnénk azt, hogy egy hajszálon lógjon az életszínvonal és azt várnánk, hogy mikor billenünk ki az egyensúlyból. Ezt mi nem engedhetjük meg.

A szakszervezetben felelős emberek vannak. Meg kell szilárdítanunk az életszínvonalat, éspedig abban a mértékben, ahogyan lehetőségeink engedik — és ez a termelési oldala a dolognak, mert e szerint fogunk előre menni. Megtanultuk, hogy nem lehet szocializmust építeni a tömegek nélkül.

Nem lehet szocializmust építeni papiron, tervek alapján, hanem csak a néppel együtt.

Ehhez hozzátartozik az is, hogy az életszínvonal emelése a szocializmus építésének része. Termelni kell és olcsóbban kell termelni, mint ahogyan most termelünk. A Szovjetunióban magasabb a termelékenység, mint nálunk és Svájcban szintén magasabb. Most vannak ilyen ifjú világhódítók, néhány tízezren, akik elmentek a paradicsomba megpróbálni, hogy ott hogyan is megy. (Derültség.) — Komolyan mondom: ezeknek a disszidált fiatalembereknek és a svájci tőkéseknek egybehangzó véleménye, hogy a magyar munkás nem bírja a nyugati munkatempót. Ez teljesen egybehangolt vélemény. Most nem nagyon keresik ott ezeket a magyar munkásokat, azok nem szoktak hozzá ahhoz a tempóhoz.

Kádár János ezután a békeharc problémáiról beszélt, majd így folytatta:

A szakszervezetek vezetése alatt helyes irányban dolgozzanak az üzemi tanácsok

Korábban a szakszervezeteknek különlegesen nagy szerepe politikailag nem volt. Emlékezzünk csak, hogy közvetlenül az egyesülés után a pártnak egymilliókétszázezer tagja is volt és ilyen körülmények között a szakszervezetnek nem lehetett nagy politikai szerepe. De most egészen más a helyzet.

Mi a pártban azt a vonalat vissza, hogy inkább egy kicsit kevesebb tag legyen, de olyan emberek, akik egységesek és harcolni készek a kommunizmusért.

Hiszen a párton kívül is vannak rendes munkások százezrével, egy-két millió ember, akit nevelni kell. És a szakszervezetnek kell őket nevelni politikailag is, hogy a népi állam igen fontos valami, amely nélkül a munkás nem boldogulhat és nem létezhet. Ez is a szakszervezet feladata.

A termelésben is van persze feladata a szakszervezetnek.

Itt van ezeknek az üzemi tanácsoknak a kérdése. Gondolkoztunk, mit csináljunk, a munkástanácsok megszűntek. De úgy gondoltuk, valamire szükség van, hogy a dolgozók közvetlenül beleszólhassanak az üzem dolgaiba. De hogyan csináljuk? Jugoszláv tapasztalat van előttünk és saját tapasztalatainkk. Azt javasoltuk, hogy üzemi tanácsokat kell alakítani.

Szükség van arra, hogy a szakszervezetek vezetése alatt helyes irányban dolgozzanak az üzemi tanácsok, de azért kell egy kicsit alulról is zaklatni és ösztönözni a szakszervezeteket.

Ez úgy látszik hasznos. Szükség van rá, mert ha nem ösztönözzük az embereket se alulról, se felülről, hiba származik belőle, elszakadnak a harc igazi céljaitól.

A párt és a szakszervezet kocsija össze van kapcsolva

— Itt van a pártszervezetek és a szakszervezetek kérdése. A pártszervezeteknek kötelességük a szakszervezetek munkáját segíteni, — nem úgy, mint azelőtt csináltuk. Itt mi máris változtattunk és kell is, hogy változtassunk. Azelőtt úgy volt, hogy a pártbizottság ülést tart, elhatározza, hogy a szakszervezet ezt és ezt csinálja, s rendben van. A szakszervezet pedig vagy csinálta, vagy nem, de a dolog el volt intézve. Most azután másképp kell csinálni. A pártbizottság foglalkozzék a legfontosabb kérdésekkel, amelyek a szakszervezettel kapcsolatosak, hozzon is határozatokat és kötelezze a szakszervezetben dolgozó kommunistákat, hogy bizonyos álláspontért harcoljanak, mégpedig érvekkel! Lehet, hogy így egy órával tovább kell vitatkozni, de akkor meggyőzés alapján fog érvényesülni a párt vezető szerepe. Erre feltétlenül szükség van — a szakszervezetek érdekében is.

Novemberben és decemberben mi vitatkoztunk a szakszervezeti funkcionáriusokkal. Egyes szakszervezeti elvtársak azt hitték, hogy a szakszervezet tekintélyét úgy lehet visszaállítani, ha úsznak az árral és engednek a demagógoknak. Akkor azután ezt megbeszéltük és egyet is értettünk abban, hogy a párt és a szakszervezet kocsija össze van kapcsolva. Ha az egyik visszaszerzi tekintélyét — a másik is. Ha az egyik nem szerzi vissza — a másik sem. Es vagy lesz tekintélye a pártnak, s ezzel a szakszervezet is visszakapja tekinté vét, vagy pedig, ha a pártnak nem lesz tekintélye, a szakszervezetnek sem lesz. Es

most már el lehet mondani hogy a pártnak is van tekintélye és a szakszervezetnek is van tekintélye.

Soha ne felelőtlen demagógok felé orientálódjék egyetlen egy szakszervezeti munkás sem, hanem mindig a szolid, a rendes munkásokra, azokra, akik az összkomfortos sztrájk idején is jelentkeztek ezekre a rendes munkásemberekre, mondva, hogy vajahogyan nem lesz az jó, hogy nem dolgozunk és mégis fizetést kapunk. Hiszen jó-jó, de munka nélkül nem lehet élni. Ezekre a dolgozókra kell tehát orientálódni, s ilyen a dolgozó emberek többsége. Mert a népet nem lehet úgy szortírozni, hogy az zavarosfejű, ingyenélő emberekből áll. Ez aljas rágalmazása a munkásoknak és a népnek. A munkások és a nép túlnyomó többsége igenis becsületes tisztességes ember, akikre lehet építeni, s a zavaros, az ingyenélő embereket el kell szigetelni, azokkal szembe kell szállni.

A vasmunkásság járjon az ipari munkásság élén

Azzal szeretném befejezni, hogy pártunk Központi Bizottsága és nem hivatalosan, hanem elvtársi értelemben a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében kívánom, hogy a kongresszus és a megválasztandó központi vezetőség sikerrel dolgozzék, sok eredményt érjen el. A mi rendszerünkben nem boldogulhatnak külön az egyes munkáskategóriák, ha a nép ügye közben csúszik lefelé.

Ha a nép emelkedik, akkor benne emelkedik a munkások, köztük a vasmunkások életszínvonala is.

Kérem, hogy ilyen értelemben dolgozzanak és harcoljanak. Perspektivától félni nem kell. A perspektíva mi mellettünk van, mert a tavalyi események éppen azt bizonyították be, hogy az ellenség mennyire gyenge és a mi eredményeink azt bizonyították, hogy a szocializmus ügye milyen erős, és hogy igenis, de nem frázisszerűen, hanem a szó igazi értelmében:

a magyar nép óriási többsége a szocializmus mellett van.

Én kívánom, hogy a vasmunkásság általában járjon az ipari munkásság élén, mint ahogyan ezt már egy jó néhány évtizeden keresztül a saját dicsőségére meg is tette!

Kádár János nagy tetszéssel hosszantartó tapssal fogadott beszédével a kongresszus szombati munkája befejeződött. A tanácskozást vasárnap reggel nyolc órakor folytatják.

Meghalt Benjamino Gigli

Róma (Reuter): Mint az Italia olasz hírügynökség jelenti, Benjamino Gigli, híres olasz operaénekes szombaton reggel 67 éves korában meghalt.

*

Róma (MTI). Szombaton a kora délutáni órákban a hírügynökségek szárnyra repítették a római hírt, hogy örök időkre elhallgatott a mai világ legszebb tenorhangja: 67 esztendős korában meghalt Benjamino Gigli, az olasz Bel Canto mestere.

Benjamino Gigli 1890-ben született Recanatiban, cipészmester legkisebb fiaként. Még gyermekkorában templomi énekesként kezdte pályáját Michel Angelo freskói alatt a sixtusi kápolna kórusában; majd a római S. Cecilia konzervatóriumban végezte el zenei tanulmányait. Huszonnégy esztendős korában, 1914-ben jelent meg először magánénekesként operaszínpadon, Ovigoban Ponchielli Giocondájának tenor szerepét énekelte. Szárnyaló tenorja azóta talán Wagner műveinek kivételével valamennyi jelentős dalműben elkápráztatta a világ zeneszerető közönségét. Hangjának szépsége különösen az olasz operákban bontakozott ki, akár Verdi, Puccini, vagy Mascagni hőstenor szerepeit, akár Donizetti vagy Rossini lírai tenor áriáit énekelte.

Benjamino Gigli szinte diadalmenetben járta be az egész világot. Még egészen fiatal korában lett tagja a milanói Scalanak és hosszú ideig gyönyörködtette az amerikai zenebarátokat a new yorki Metropolitan színpadáról. Járt Budapesten is, ahol a magyar közönség minden alkalommal szívébe zárta. Azt mondták róla, hogy Caruso halála után ő lett a tenorhang fejedelme. Közönségétől nemrégiben búcsúzott el utolsó bécsi hangversenyén, amelyet a Magyar Rádió is közvetített, s amely maradandó élmény volt.

Orvosai az idén augusztusban jelentették, hogy Benjamino Gigli súlyos szívbántalmakkal megbetegedett és közölték a lesújtó hírt is, hogy állapota aggasztó. Halálának híre mélységes gyászba borítja az egész művelt világot: az egyetemes kultúra hatalmas értékével lettünk szegényebbek.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület

December 2-án este 6 órakor **Drescher Jánosné** és **Varga Jánosné** a Vasas I. falusi kultúrházban, délután 5 órakor **Bocz József** és **Ormai Ferenc** Széchenyi-aknai pártházban, este 6 órakor **Jakovics Ilona** és **Nagy Révész Dezsőné** a Basamalom út 5. szám alatt, **ifj. Eicher József** és **Konrád Lajos** a Budai II. pártházban, **Czirkos Mihályné** és **Bárdosi Lajos** a Vorosilov utcai iskolában.

December 3-án, délután 5 órakor **dr. Tamás József** és **dr. Cselényi József** a Fürst Sándor utca 61 szám alatti orvosi rendelőben, este 6 órakor **Tamási István** és **Cservenka Emil** a Vasas II. bányászotthonban, **Markovics Károly** és **Palotai Győzőné** a Puskin Kultúrotthonban, **Marton János** és **Gyulai József** a szabolcstelepi pártházban, **Balázs Ferenc** és **Goják Mártonné** az Erzsébet telepi pártházban, **Berki Fülöp** és **Kurucz Béla** a porcelángyári kultúrotthonban.

December 4-én este 6 órakor **Hébert János** és **Kemény János** a szabolcsfalusi kultúrotthonban, **Tárnai Józsefné** és **Marton József** a Borbála-telepi pártházban, **Kiss Andrásné** és **ifjú Opova Ferencné** az I. kerületi tanácson.

December 5-én este 6 órakor **Alteszberger János** és **Bencze István** a Vasas I. vb kirendeltségen, **Somfai József** és **Vass Júlia** a Remény utcai pártházban.

December 6-án, délután 5 órakor **Tóth Istvánné** és **Papp Istvánné** a fehérhegyi általános iskolában, este 6 órakor **Moór József** és **Háromszéki Vilmosné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, **Scheffer Károly** és **Cséplő Gyula** a Borbála-telepi kultúrházban.

December 7-én este 8 órakor **Szűcs József,** a szabolcsfalusi kultúrotthonban.

II. kerület.

December 2-án, délután 5 órakor **Zsinkó József** és **dr. Kolta János** a Gyógypedagógiai Intézetben, délután 6 órakor **dr. Sebők Lászlóné** és **Váczy Júlia** az Ágoston téri iskolában, **Gyenes József** és **Jandó Jenő** az Ágoston téri általános iskolában, **Dörgő Mihály** és **ifj. Piegecz Györgyné** az Ágoston téri általános iskolában, **Debreczeni László** és **Magyar Ferenc** a Nagy Lajos Gimnáziumban.

December 3-án délután 5 órakor **Jéhn József** a Fürdő utcai általános iskolában, **Garamvölgyi Andrásné** és **dr. Linka László** a Megyei Rendelő Intézetben, III. em. 4. szám alatt, **Sziebl Antal** és **Molnár Jánosné** a Ruházati Bolt irodájában (Kossuth L. u. 3.) **Kovács János** és **Törjéki Istvánné** a Laskó u. 42. szám alatt, este 6 órakor **Köteles Ferencné** és **Vodl Mária** az Ágoston téri iskolában, **Betlol János** és **Jankó Mária** a Mandula u. 15. szám alatt, **Gellér B. Miklósné** és **Klemm Mihályné** az Ágoston téri iskolában, **Haics Béláné** a belvárosi fiúiskolában. — **Bárdos Pálné** és **Antal György** a Janus Pannonius Gimnáziumban, **Tóth József** és **Szoyka Pál** a Tanítóképző Intézetben (Kossuth L. u. 44). **Tóth Gyuláné** és **Mohl László** a Vegyiipanyag Negyker. Vállalatnál, **Mezei András** és **Fekete Józsefné** a kertvárosi iskolában, **Feltz Józsefné** és **Bernáth János** a Szabadság u. 30. szám alatt (Párthéz).

December 4-én délután 5 órakor **Csengor Ferenc** és **Hoffmann Pál** a belvárosi fiúiskolában, este fél 6 órakor **dr. Schwarcz János** és **Nagyiván Mária** a KIOSZ helyiségében (Lőtéri út), este 6 órakor **Galamb Józsefné** és **Krismanics István** az Ágoston téri iskolában, **Grichisch Rudolfné** és **dr. Rudolf Lóránd** az Egyetem utcai általános iskolában, **dr. Csethe Miklósné** és **Korda Alfréd** a Leánykollégiumban, Geisler Éta u. 23. I. emelet igazgatói szoba, **Szabó Sándorné** és **Asztalos Ferenc Szabadság** utcai iskolában.

December 5-én délután 6 órakor **Bimbó József** és **dr. Csorba Győző** Megye utcai MOHOSZ helyiségben, **dr. Kiss E. Viktor** és **Babics András József** utca 15. sz. alatt.

December 6-án délután 5 órakor **Baronek Jánosné** és **Varga Vilmos** a nagyárpádi vb kirendeltségen, délután fél 6 órakor **Tatár Béla** és **Zahorcsek Alfonz** az Ágoston téri iskolában délután 6 órakor, **Juhász Károly** és **Odór Sándor** az Egyetem utcai iskolában, **dr. Kodolányi János** és **Patocs József,** a Leőwey Klára Gimnázium fizikai előadótermében, **ifj. Kovács István** és **Pusztai József** az Ágoston téri iskolában, **Pataki Miklós** és **Tasnádi Jenő** a Vasutas kultúrotthonban (Várady A. utca), — **Bíró László** és **dr. Lissák Kálmán** a Villanytelepen (Légszeszgyár u.)

December 8-án délután 6 órakor **Ihász István** és **Balogh Ferenc** a Postavölgyben tartanak fogadóórát.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: ideg idő, felhőátvonulások, néhány helyen, elsősorban keleten, havazás, időnkint még élénk északi, északkeleti szél.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 8—mínusz 11 fok között, helyenkint mínusz 11 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: mínusz 2—mínusz 6 fok között.

Közlemények

Egy hónap könyvei

A Megyei Könyvtár a múlt hónapban tartott először „Egy hónap könyvei" címmel újfajta könyvismertetést. Ezen az előadáson egy hónap könyvterméséből mutatták be és ismertették a megjelent olvasókkal. Az előadás sikere arra ösztönözte a könytárt, hogy a könyvismertetést havonta ismételten megrendezze. A következő előadást december 6-án, csütörtökön délután 6 órakor tartják a Megyei Könyvtár olvasótermében. (Geisler u. 8. szám).

Különösen érdekessé teszi ezt az ismertetést, hogy ezúttal egy rendkívüli gazdag könyvhónap könyvei kerülnek bemutatásra és ismertetésre. Az előadást Szöllössy Kálmán, a Könyvtár kölcsönzési csoportvezetője tartja.

*

A pécsi Gyermekideggondozó és Nevelési Tanácsadó rendelési ideje bővült. Rendelés: hétfőn és csütörtökön reggel 8 órától este 6 óráig, szombaton reggel 8 órától déli 1 óráig, a többi napokon reggel 8 órától délután 3 óráig.

A Szabadegyetem heti programja

DEC. 2., HÉTFŐ: méhészeti előadás. „A gyorsszaporítás problémái és módszerei" címmel. Dr. Onody Miklós tart előadást. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, du. 6—8 óra.

DEC. 3., KEDD: művészettörténeti előadás. „A német renaissance" címmel Gádor Emil festőművész tart előadást. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, du. 6—8 óra.

DEC. 4., SZERDA: irodalomtörténeti előadás. „Novella-irodalmunk a két világháború között" címmel Nemes István főiskolai adjunktus tart előadást. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, du. 6—8 óra.

DEC. 5., CSÜTÖRTÖK: pszichológiai—pedagógiai előadás. „Egyéniség, vérmérséklet, jellem". Előadó dr. Varsányi László középisk. tanár. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, du. 6—8 óra.

DEC. 7., SZOMBAT: kertészeti—szőlészeti előadás. „A szőlőszaporítás és telepítés különböző módozatai" címmel Diófási Lajos tud. kutató tart előadást. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, du. 6—8 óra. Vendéghallgatói jegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a borkészletfelvételt Pécsszabolcson, Pécsújhegyen és Mecsekalján a következő részletes terv szerint tartják meg. December 4-én Pécsszabolcs összes hegyrészein. 5-én Szabolcs-faluban. 6-án Pécsújhegy I., II., III. dűlőkben 7-én IV., V. VI., VII., VIII. dűlőkben és Deák Ferenc úton. 9-én Mecsekalja. Alsóhegy, Felsőhegy, Ürög község és Völgylért. 10-én Bajmi, Makra, Parlag, Ujlevölgy, Ujhegy, Szentmiklós, Kódó, Magasdomb. 11-én Rácváros, Cupi-telep, Mária, Pátacs, Rácváros előtt és Szentkúton. Felhívjuk a bortermelőket, hogy a meghirdetett időben feltétlen legyenek jelen.

Be kell jelenteni a munkaerőszükségleteket

Pécs város tanácsának munkaügyi osztálya felhívja az összes pécsi vállalatok, intézmények figyelmét a Munkaügyi Közlöny november 12-i számában a vállalatok munkaerőszükségletének a munkaügyi osztályhoz történő bejelentéséről, illetve a dolgozók munkaközvetítés útján történő alkalmazásával megjelent rendelkezésre:

A 15/1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 12—13. §-a, valamint a végrehajtásával kapcsolatos 1/1957. (I. 5.) MÜM számú utasítás (lásd Munkaügyi Közlöny 1957. évi 1—2. számában a 10. és 17. oldalon) rendelkezése szerint a vállalatok (üzemek, stb.) kötelesek munkaerőszükségletüket a területileg illetékes tanács vb munkaügyi osztályánál bejelenteni. A műszaki, adminisztratív és a 11.649/1951. O. T. számú körrendeletben meghatározott csökkent munkaképességűek által betölthető munkaköröket, továbbá a költségvetési szerveknél az ügyviteli ellátó (adminisztratív) és kisegítő munkaköröket csak munkaközvetítés útján szabad betölteni.

A tapasztalatok szerint a fenti rendelkezéseket egyes vállalatok nem tartják be. Ha a vb munkaügyi osztályának ellenőrzése során tudomására jut, hogy valamely vállalat munkaerőszükségletét nem jelenti be, illetve a meghatározott munkaköröknek a munkaközvetítés nélkül alkalmaz dolgozót, ez esetben figyelmeztetést kell felszabni és azt megküldeni a vállalat felett felügyeletet gyakorló miniszterjelentőségnek tanácsi vállalatok tekintetében a tanács végrehajtó bizottságának javaslatot kell tenni mulasztást elkövetőkkel szemben a fegyelmi eljárás megindítására.

Pécs Megyei Jogú Város VB Munkaügyi Osztálya.

IRODALMI NAPLÓ

Irodalom
Művészet
Népművelés

Az Irodalmi Napló verseiről

A Dunántúli Napló március óta újból megjelenő irodalmi melléklete immár kéthetenként jut el az olvasóhoz. A gyakoribb megjelenés s az ezzel járó terjedelembővülés írók és olvasók régi óhaját elégíti ki. Kezdetben mégis inkább népművelési hírekkel és tudósításokkal kellett a lap hasábjait megtölteni, a szépirodalom a nyár óta kapott nagyobb teret az — addig csak címében — irodalmi mellékletben. Az elmúlt tíz hónap egybefűzött példányai hevernek előttem, s azokat a verseket olvasom újra, amelyek az I. N.-ban ez idő alatt napvilágot láttak. Helyi szerzőktől verseket is rendszeresen csak a nyár óta közöl a lap, addig bizony a szerkesztőknek Petőfi-, Ady-, Juhász Gyula-versek újraközlésével kellett beérniök.

Az újrainduló mellékletben legelőször *Pákolitz István* jelentkezett költeményeivel, azóta is legszívesebben tőle közöl verset a melléklet. E versek megerősítik, amit Pákolitzról, erről a tehetséges, sokskálájú költőről eddig is tudtunk. Pákolitznak az I. N.-ban megjelent versei közt van emlék-, gyermek- és szerelmes vers, arspoétikát megfogalmazó és tájleíró költemény; s mindegyikben az érzésnek és gondolatnak olyan érett és művészi gonddal történő kifejezése, hogy az olvasó joggal csodálkozik: hogy lehet, hogy ennek a költőnek még nem jelent meg önálló verseskötete? Pákolitz költészete közérdekű és közérthető, népies színekkel átszőtt, szenzuális költészet, az olvasó érzéseire hat elsősorban, s a magyar líra legtisztább (Petőfi) és legmodernebb (József Attila) hagyományaiból táplálkozik. Van ugyan bizonyos hajlama a riportszerűségre (Tanyai intermezzó), s néha a kevesebb többet mondana (Uttörők), de azt hiszem, tőle olvashattuk — s épp az I. N.-ban — az év egyik legszebb szerelmes versét is, a Hűség-et.

Az irodalmi melléklet legérettebb verseit *Bárdosi Németh János* írta. Kár, hogy mindössze négy költeményét élvezhettük, abból is kettőt másodközlésben. Igaz, a jó költő nagyon megválogatja mit ad ki kezéből, s a szerkesztőnek is könnyeb egy már megjelent, kritikát megállt verset közölni, de a „Badacsony", ez az Egry-képre emlékeztető miniatűr remekmű azt mutatja, hogy Bárdosi Németh János sok jó verse közül lehetne még választani — írónak és szerkesztőnek nagyobb bátorságával. Talán nem érdektelen a ma induló fiatal költők elé idézni Bárdosi Németh írói hitvallását, az I. N.-ban megjelent egyik verséből: „Virágban, versben, bármi szépben, — borban is csak az igazi, — ez már a józan számvetésem, — vágyam a való szabja ki: — így kell a dolgos, kedves élet, — az elzuhanó szép napok, — egy-egy hullt szirom messze széled, — ahogy az ostorhoz kapok!" (Hová röpül?)

Csak sajnálni tudjuk, hogy *Csorba Győző* és *Kalász Márton* költészetét csupán egy-egy vers képviseli az I. N. hasábjain. *Kalász Márton*, — akit tavaly megjelent eredeti hangú kötete, az olvasók és kritikusok körében egyaránt nagy elismeréssel fogadott, „Hajnali szekerek" avatott költővé, — nemrégiben Pestre költözött; s hírlik, *Csorba Győző* is, — aki az idén kapott József Attila-díjat műfordításaiért — a fővárosba készül. E hírek hallatán kifejezzük aggodalmunkat: ha minden vidéken élő tehetséget felszippant Budapest, a vidékre megint a provincializmus veszélye leselkedik.

Vigasztaló azonban, hogy új tehetségekben nincs hiány. *Pál József* nevét ugyan már a Dunántúli Magvetőnél megjelent verses kötete címlapjáról ismerhettük, de amióta Zalaegerszegről Pécsre költözött, az I. N. hasábjain is gyakran találkozunk verseivel. Hangja, fiatal költőnél szinte meglepően egyéni, mindenki másétól megkülönböztethető hanggá érik. Azok a versei, amelyeket már az I. N. közönsége olvashatott, értékben fölötte vannak „Dudolgató" c. kötete átlagánál. Az eddig inkább csak népies hangulatú verseiről ismert költő világa a gondolati líra, a belső elmélyedés felé tárul ki (Ó, szent láz; Felült a hold).

Az I. N. az elmúlt hónapokban több fiatal költőnek biztosította a nyilvánosság felé az első lépést. Az I. N.-ban jelentkező tehetséges fiatalok közül különösen jól esik *Arató Károly* költeményeit olvasni. Egyrészt erőteljes, elmélyedő, filozofáló hang (Szobor), másrészt tárgyakat megelevenítő lírai árnyaltság (Tél) jellemzi verseit. Bár még nem mindig találja meg a kifejezés legmegfelelőbb formáját, néha gondolat- és képzavarral küzd. A költőnek előbb magában kell tisztáznia az érzést és gondolatot, amit versben kíván kifejezni, aztán majd a papíron dől el, hogy a formába öntés sikerült-e vagy nem.

Galambosi László verselnek is az I. N. adott nyilvánosságot. Galambosi versei tele vannak a fiatalság hevével, indulataival, a kezdő költő tiszteletre méltó nagyot-akarásával. Verseinek erőteljes hangvétele szinte eposzi méretű, de e nagy érzésektől fűtött lendület néha túlröpíti a — sokszor nagyonis alkalmi — témán. Pl. az iskolai ballagás meghitt, családias — persze a fiatalok számára jelentős — eseményének kifejezésére óceánokat idéz, hegyeket mozgat, évmilliókat vezényel. Nem lehet egy verset a magas „c"-n, s ilyen fortissimóval kezdeni. Pedig hogy Galambosinak van érzéke a lírai finomságokhoz, azt a „Séta a földeken" bizonyítja. S hogy pózta.anul is tud hatásos lenni, azt az egyszerűségében is megrázó „Vád" mutatja.

A harcos politikai költészet is helyet kapott az I. N. versrovatában. A magyar lírának mindig egyik legértékesebb ágát jelentette a hazafias és politikai költészet. Őszinte hang és szuggesztivitás fűti *Csorba Tivadar* versét (Mementó), s mozgósító erejűek *Baricz Ottó* költeményei.

Ha mérlegre tesszük az I. N elmúlt húsz számában megjelent tíz pécsi, illetőleg baranyai költő mintegy harminc költeményét, azt hiszem megelégedéssel szemlélhetjük, hogy benne tükröződik a mai magyar élet ege. A tíz hónap harminc versének is meg van a maga kis irodalomtörténeti és eszteti a értéke, s erre büszkék lehetünk. Az olvasó kívánsága hogy az I. N. nagyobb teret biztosítson a lírának, több költőtől több verset közöljön a lap; a kritikus óhaja pedig az, hogy a költők a teljes ember és az egész élet kifejezésének igényével írjanak. Ugy, mint Petőfi!

Tüskés Tibor

SOLOHOV ELBESZÉLÉSEI

A magyar olvasóközönség is *Solohovot* elsősorban mint regényírót tartja számon. Nem is csoda. Addig, amíg a „Csendes Don" nyolcmilliós példányszámot ért meg, s az 1931-ben megjelent „Uj barázdát szánt az eke" több mint százharmincszor látott napvilágot, világhírt szerezve írójuknak — elbeszéléseiről e nagy művek mintha elterelték volna a figyelmet, mintha e fényes alkotások árnyékban tartották volna őket.

A magyar könyvkiadás most pótolta *Solohov* elbeszéléseinek magyar nyelvű hiányát. A közelmúltban két kötetben kilenc novella látott napvilágot. Az „Idegen vér" kötetet az Európa Könyvkiadó, az „Emberi sors"-ot a Magyar Helikon adta ki.

Ezek az elbeszélések azt bizonyítják, hogy *Solohov* nem csupán a nagyregényben teremtett maradandót: nagyepikájához mindenben méltó novella-művészete. Az orosz irodalmat tekintve pedig ez különösen magas rangot jelent. Az oroszoknál mindig igen kedvelt volt a novella, az a műfaj, amely egy-egy emberi életnek, vagy egy élet sorsfordító szakaszának elbeszélésbe sűrítése. Az orosz irodalomban éppen ezért a novella rendkívül igényes műfajjá is vált, s egy *Gogol* „Pétervári elbeszélések", elsősorban „Az arckép", vagy „A köpeny", *Puskin* „Belkin elbeszélései", különösen „A postamester" művei, az orosz novellisztikának e klaszszikusai után a novellával, mely a témának egyetlen főhősre való korlátozását, a történés egyenesvonalú vezetését, gyors fejlesztését, az epizódok mellőzését, a szerkesztés kerekségét jelenti, csak a legkiválóbb íróművészek birkózhatnak meg.

Solohov e nagyok mellé zárkózott. Novellái egyszerű emberekről: béreslegényről, gyári munkás-sofőr-katonáról, a forradalom okozta kozáksorsok kérlelhetetlenségéről szólnak, s arról a tájról, ahol ezek az emberek élnek, ahol „a hepehupás nyári úton, a szelek nyaldosta kerékvágás mentén, egérszínű fű bodrosodik, a laboda meg az árvacsalán sűrűn és borzasan terebélyesednek." — Mennyire orosz ez a kép a kerékvágásos úttal, a csalános és egérszínű füves sztyeppe tájával! *Solohov* írásainak általában, de e novelláknak különös értéke, íze-zamata: a szemléletes stílus, a hús-vér elevenséget sugalló plaszticitás, az áradó, színes, kozákos nyelvezet. Ez az, ami *Solohovot* mindenkitől megkülönbözteti és sok örömet szerez az irodalomkedvelő olvasónak.

Dr. Harcos Ottó

Mészáros Ferenc:

Tizenhárom

Elvtársak! Hát már tizenhárom!
Babonás vénjeit üsse a kő,
károgó varjait szél fújja el,
ültetett csemeténk vidáman nő,
gyümölcsöt is érlel a nyáron.

Emlékszel elvtárs, hogy ültettük,
roggyanó ínnal, sáros bakancsal,
gondgörbe vállunk nekifeszítve?
Kevesen voltunk, több volt a kancsal
gyanakvás, ártás körülöttünk.

Küzdöttünk mással s önmagunkkal...
Ej, ki mér ilyenkor futó időt?
Gyérülő hajamat ezüst szövi
és hányan elhulltak idő előtt!
De birtuk a harcot a múlttal;

gázoltunk szívós vastag sáron,
legyen jó útjuk a gyengébbeknek,
s látni de jó már a gyors suhanást,
amint ragyogva futnak az évek —
elvtársak, immár tizenhárom!

(Megyénk felszabadulásának
13. évfordulójára)

Hegedüs László:

Koppány földjén

Szilaj lovasok, vadak jártak erre,
Hol — késő utód — megláttam a napot.
Akkor nyár volt; kalász érett a dombon
és renden tarkállottak a hajlatok.
Most hideg eső hull a barna fákra,
Leszáll a köd s a Kapos vize árad,
Fényes a tető. Ha utcára lépünk,
nem látunk mást, csak sarat, pocsolyákat.

Ez a Földem. Sokáig csak az udvart
s a felhőtverő port láttam belőle.
Majd megtanultam: búza nő a dombon
s a hegyen bor van, ingadoznak tőle.
És megtanultam: zsivány az erősebb,
akit csak félni tudok, nem szeretni.
Védtelen voltam mindig. Az apámék
dolgozni jártak, kenyeret keresni.

Az utcán, szemétben és porban éltem,
riadtan, megverten és megalázva.
Nem láttam meg; a dombok csipkés ormát,
a kék erdőket mily fény koronázza.
Hogy szőkék, fehérek, vagy zöldek a fák;
még ezt se láttam. Gondülte szememet.
Sebet éreztem vagy a nyűtt cipőben
viszketést okozó, hideg hólevet.

Igy nőttem fel. És ehhez hasonlóan,
suhant virágzott el az ifjúságom:
Sok munka, bor, megmételyezett vágyak,
szégyen, rossz könyvek, néha tiszta álom.
Még most is kacagnak. Én fütyü'ök már
a gúnyra. Elvégzem a napi dolgom.
És vasárnap lesétálok a völgybe,
a folyót nézem s a fenyvest az ormon.

Árad a Kapos. Az ereszek alján
üresek, némák már a fecskefészkek.
Zengenek a csatornák. Fenn a dombon
már kelnek a búzavetések.
Rossz emlékeim helyett arra nézek
elkerülve az összegyűlt harasztot.
S úgy megyek át az utcán, emelt fővel,
mint nyugodt, kemény, bölcsszavú parasztok.

Regöly, 1949. november.

Szente Ferenc:

Emlékek nyomán

Tarczali bácsit akkor láttam utoljára, amikor, úgy húsz esztendővel ezelőtt egyszer csendes jóestétkor bejött a konyhánkba és valami újságpapírt kért.

Én még kérdeztem volna is, hogy minek az neki, de édesanyám szó nélkül felnyúlt a kredenc tetejére és leemelt onnan egy „Függetlenség"-et.

Egész rakás hevert ott belőlük, ahogy visszaemlékszem, a Hemmler bácsi boltjából származtak. Édesanyám főzés közben kiszólt nekem az udvarra: „Eredj kisfiam, hozzál két deka paprikát, félliter ecetet meg egy csomó újságpapírt. Aztán írasd fel." Én meg felkaptam az üveget és a lucernaföldön keresztül, toronyirányt eltrappoltam a falusi boltba.

Ott, a fiókospolc aljában vastag kötegekben feküdtek a festékszagú újságok, szépen, gyűretlenül, ahogy a nyomdából kikerültek, csak éppen a fejléckk volt áthúzva pirossal, jelezve, hogy kilósáruvá alantasultak. Apám azt mondta, ez azért van, mert annyi a hazugság bennük, hogy a kutya sem veszi meg.

Estenként azért ő is olvasott belőlük és néha megszólalt: „A rosseb egyen meg benneteket," Nem volt amögött igazi méreg, ahogy mondta, inkább olyan fejcsóváló megjegyzés, mint a „hova mész, te dög", ahogy a disznónak szólt, ha beletúrt a krumpliföldbe. Amaz pedig azt jelentette, hogy ni, azok az újságírók fehérnek mondják a feketét.

Tarczali bácsi gyakran eljött hozzánk. Nem volt gyerekük és engem úgy szeretett, mintha a sajátja lettem volna.

Komámnak hívott és különös meséket mondott, ha jó kedvében volt. Olyanokat, hogy az mese is volt meg nem is. Legtöbbjük úgy végződött, hogy a szegény emberek megverték a gazdagokat és a kamrából szétosztottak kolbászt, sonkát, szalonnát. Előttem van, ahogy belépett az ajtón, sapkáját a varrógépre tette és szertartásosan lekezelt mindenkivel. A magunkfajta embernek — szokta mondani — gyakran kell kezet szorítani a másikkal, hogy érezze, nincs egyedül.

Velem is kezet rázott és megkérdezte: „Na komám, szereted még a nyulat?"

Én igaz, addig még egyszer sem ettem nyúlhúst, de azért meggyőződéssel feleltem, hogy, de szeretem ám.

„Akkor hiba nincs — mondta —, mert most már ketten szeretjük."

Halkszavú ember volt különben is, de ha a politika került sorra, ami elég gyakori volt, akkor még csöndesebben, még lassabban ejtegette a szavakat. Ugy beszélt, mintha könyvből olvasná, szép kerek mondatokban, s olyankor aprő szürke szemével az asztalt nézte és az arcvonásai kisimultak.

„Te Sándor" — mondta neki apám egy ilyen alkalommal — „igaz lehet az, hogy a szovjetben minden másképp van? Elhiszed te azt? Régen volt az, amikor ott jártál, azóta sok minden változhatott ám."

Tarczali bácsi ránézett apámra és azt mondta: „Hát ez az. Biztosan sok minden másképp van már. Mert olyan nincsen, hogy az egyik munkás ember a másiktól elvegye a kenyeret, amikor adhat is neki. Ha itt nálunk tizenkilencben..."

Hangja úgy durúzsolt, mint a kályha, melegedni lehetett mellette. Aztán nem jött sokáig. Azt mondták: „vörös".

Egy évet kapott.

Mikor hazajött, meglátogatott minket ismét. Szava, ha lehet, még csendesebb lett. Sovány volt és barázdált arcú. Leült az ajtó mellé és velem beszélgetett. Érdekelte, hogyan tanulok, számtanpéldákat oldottunk meg fejben.

Később azt mondta: „Rövidesen elköltözöm innen. Itt nem kapok munkát úgysem. Talán Pestre megyek. Még magam sem tudom."

Másnap mégegyszer eljött. Akkor találkoztunk utoljára. Bejött a konyhánkba és kért valami újságpapírt. Édesanyám adott neki. Akkor odafordult hozzám: „Szereted még a nyulat?"

Akartam mondani a megszokott választ, de ő folytatta: „Csak azért mondom, mert hoztam egyet neked. Igy ni, erre a papírra tesszük rá, mert bevérzi a követ."

Kezet fogott velünk és csöndesen betette az ajtót. Kinéztem utána a kisablakon. Nehéz léptekkel, görnyedten ment a csatakos úton, mintha a földön keresett volna valamit. Talán az elguruló emlékeket.

Baricz Ottó:

Esti dal

A város már aludni tért
— Nyugalmas, szép jó éjszakát
S fent az égen a kandi hold
Dudolva bandukol tovább
Aludj, aludj szép városom
Fáradt munkás, jó álmokat,
Amíg te alszol csendesen
Ezrek vigyázzák álmodat.

Megyek és viszem gondjaim,
Fájdalmam lassan elcsitul,
S szívemre a kandi holdnak
Megfoghatatlan fénye hull.
Holnap nem fáj, ami fáj ma.
Dúdolom én a hold dalát
Ó emberek, aludjatok!
Nyugalmas, szép jó éjszakát!

TENKELY MIKLÓS:

JUTKA

Valaki kopog.

Jutka leteszi Csilla babát a párnára és figyel. Vajon ki lehet? Keresztke (Jutka keresztanyja) hangosabban szokott kopogni, és ha türelmetlen, zörög a kilinccsel is. Ilyenkor Jutka szájában összefut a nyál, mert Keresztke zsebében mindig akad egy-két szelet csokoládé, vagy néhány szem cukor. Vagy apa lenne? Apának van kulcsa, nem szokott kopogni. Csak jön hangosan, nevetve, csókos szájjal, szúrós bajusszal, ölelésre tárt karral. Lefekvésig nem is kerül vissza a kis ágyba, mert apa hancúrozik vele a szőnyegen. Segít megfésülni, öltöztetni, dajkálni Csilla babát, azt a rosszat. Csilla baba ugyanis rossz, mert apának is engedi, hogy megfésülje, pedig a jó baba csak a kismamának tartja oda a fejét. Jutka már belenyugodott Csilla hűtlenségébe, s apára nem féltékeny, mert apa olyan jó. Szeretne is már játszani vele, úgy hiányzik. Máskor már itthon szokott lenni erre az időre, hiszen odakint az utcán, túl az ablak előtt hajbókoló akácfán, már sötétedik. Nemsokára felgyújtják az utcán a villanyt, s a lombon átszűrődő fényfoltok tarka mesevilágot szőnek a szoba homályába, benépesítve jószívű manókkal és törpékkel a kis rácsos ágy környékét.

Késő van, de apa még nem jön. Reggel korán kelt, vonathoz ment. Jutka emlékszik rá, felébredt apa csókjára. Beszélgettek is:

— Mikor jössz haza?

— Este jövök, de ne szólj senkinek...

— Jó.

— Csillára vigyázz, meg ne fázzon! Szervusz!

Félig aludt még reggel a búcsúzáskor és később csak homályosan emlékezett apa szavaira. Anya pedig azt mondta reggel, hogy apa sokáig Pesten lesz és ajándékot hoz Jutkának és Csilla babának. Most a kopogásról Jutkának eszébe jutott a korareggeli beszélgetés. Apa biztosan azért mondta, hogy este hazajön, mert nem akarta megríkatni. Másként nem lehet, hiszen valaki kopog, de nem apa.

A nagy szobából lépések hallatszanak. Anya észrevette a kopogást és kimegy az előszobába. Halkan beszélgetnek. Jutka nem érti a szavakat, de megreccsen a parkett, s ebből tudja, hogy az a valaki, aki kopogott, bejött.

A nagy szobában beszélgetnek. Anya néha halkan nevet. Poharakat szed elő. Isznak valamit. Később ruhasuhogás hallatszik és két koppanás.

Jutka még mindig áll, s kapaszkodik a rácsba. Jó lenne megnézni, hogy ki jött. A hangja mély és erős, nem hasonlít az apáéhoz.

— Anya!

A hívásra nem jön senki.

Ki kellene mászni az ágyból! Ha akarna, kimászhatna, mert egyszer már megpróbálta. De minek? Kerekre tágult kék szeme lassan elvándorol a szobaajtóról. Észreveszi az elhanyagolt babát. Lehuppan a párnára és rendezgetni kezdi játékait. Mindjárt este lesz, s Csilla babának aludni kell. Apró kezeivel levetkőzteti kedvencét, majd parányi pizsamát húz rá, kibontja copfjait. Mire végez, teljesen besötétedik a gyerekszobában. Jutka ölbeveszi Csillát, lágyan ringatni kezdi, s altató dalt dúdol:

— Aa-aa-aa-a, aludjál te kis baba.

A dúdolás őt is elálmosítja. Szempillái elnehezülnek és szöszke feje mellére csuklik.

Az ablak előtt hajladozik az akác. Élénkülő szél ostromolja ágait. Távol, a hegy fölött apró villámok hasítanak bele az ég sötét leplébe. Vihar közeleg. Néhány perc múlva szélroham rázza az akácot, s hatalmas villámok után félelmetesen dörög az ég. Jutka riadva ébred szundikálásából.

— Anya!

Hangját újabb égzengés nyomja el.

Utána döbbenetes csend keletkezik és ebben a csendben Jutka kulcszörgést hall. Ismerős, megszokott zörgést.

— Apa! Apuka!

Apa nem jön be. Jutka kurta emlékezete szerint ilyen eset nem volt még.

Figyeli a súlyos lépteket. Áll a sötét szobában, csöppnyi kezével markolja a rácsot és tágulő szemmel meredt a nagy szoba ajtajára. Az ajtó alatt a hasadékon fény szökik be. Apa kiabál. Jutka az ismeretlen szavak közül egyet sem hallott eddig.

Valami felborult. Biztosan az asztal. Csörömpölés és dobogás lármája veri fel a lakást. Közben újra villámlik és csattanva dördül az ég. Jutka sírva fakad és remegve kuporodik az ágy sarkába. Védőn szorítja melléhez az alvó babát.

Ajtó csapódik kint és emberek szaladnak az előszobában. Az erős dübörgést magassarkú, könnyű cipők gyors kopogása kíséri. Csapódik az ajtó, majd elcsendesül minden. Végtelennek tűnő percek múlva a másik szobában megreccsen egy szék, majd üveg koppan az asztalon. Kint megered az eső. Szapora dobolással veri az ablaküveget.

Jutka vár. Lassan, óvatosan leteszi a babát és feláll. Odaát újra koppan valami. Talán pohár, ahogy letette valaki.

— Anya!

Vár, majd újra kiált:

— Anya! Éhes vagyok!...

A másik szobában ismét recscsen a szék. Ismerős léptek közelednek...

— Apa! — csendül Jutka örömteli hangja.

Kiáltását tompa zuhanás követi. Valami csörömpölve az ajtóhoz csúszik és vékony erecske csordogál a hasadékon át. Csillog a nagy szoba villanyfényében és erős szagot árasztt. Olyan csípős bűzt, amilyent karácsonykor érzett Jutka, amikor felmászott apa ölébe és felborult a pohár.

A gyerek rettenve figyel, majd legörbül parányi szája.

— Apa! Félek!...

Keservesen sír sokáig. Aztán hüppögéssé enyhül zokogása és fáradtan, éhesen elalszik.

A távolodó vihar gyengülő szele megcibálja az akác lombját. Ilyenkor az utcáról vékony fénycsíkok szöknek a szobába. Egy-egy pillanatig körülölelik Jutkát, amint könnyes arccal, kicsi orrát Csilla baba hajába túrva szuszogva alszik.

Pál József:

Segíts akarat, s te, értelem

A diófánk két ága között élt
és megbújt ott lesben a pufók.
Sötétszürke, szőrfésűslábú volt,
s kereszteshátú, babszemnyi pók.
Megcsodáltam rablólovag-várát:
ezüst-szálakból-szőtt remekét:
micsoda háló!... mesteri munka!... —
tépte vihar, szaggathatta szét,
reggelre ép volt, ép a kelepce,
megfeszült mindenik fonala
s a pók azághoz lapulva várta,
hogy ébredjen a legyek hada.

Barátom lett. Vagy csak kalmár-szellem
vitetett velem dünnyös legyet? —
Mért etettem? — hogy a lakománál
vérért üvöltő nézők legyek? —
Mindegy, mindegy már, de hordtam nék
a rúgkapálózó falatot:
szárnyát fogva a hálóba tettem
s megvártam, míg jött és rákapott,
ráugrott a sívó áldozatra
és fonta köré a fonalat,
pörgette és fonta, — majd a vérét
kiszívta s a vértől megdagadt.

Naponta jártam ki hozzá, mígnem
úgy éreztem már, hogy a fonál
engem fon be és kötöz béklyóba,
s ő pörgeti körém: a Halál.
Napok, évek hálójával fon be
és ölelése könyörtelen, —
s hogy ne mint egy légy, csak úgy pusztuljak:
segíts akarat, s te, értelem.
Segítsetek, mert a mi bolygónkon
még annyi fekély és szenny rohad, —
s hogy emelt fejjel, ne nyöszörögve
fogadjam majd a halálomat.

Könyvtárcsinosítási verseny a pécsi járásban

A Megyei Könyvtár 1957. augusztus 10—október 10-ig „könyvtárcsinosítási" versenyt szervezett. Ezt az tette indokolttá, hogy még azokban a községekben sem voltak mindenütt biztosítva a kölcsönzés előfeltételei, ahol a könyvtár kultúrotthonban, vagy különálló helyiségben van. Sokhelyütt hiányos volt a bútorzat, a könyvtár helyisége rendetlen és piszkos.

A csinosítási verseny eredményes volt. Azok a népkönyvtárosok, akik a versenybe beneveztek, a tanáccsal karöltve teljesítették vállalásukat. Ez annál is inkább örvendetes, mert eddigi tapasztalatok szerint legtöbb tanács a könyvtárat sem anyagi, sem erkölcsi támogatásban nem részesítette.

Voltak azonban kivételek is:

Szökéden *Vándor János* 1949 óta vezeti a népkönyvtárat. Elsők között nevezett be a csinosítási versenybe is. A községi tanács méltányolta lelkiismeretes munkáját és semmi támogatást sem tagadott meg tőle. Szépen berendezett külön álló helyisége van, újságok, folyóiratok állnak rendelkezésre az olvasóknak. A helyiség tiszta, rendes. A csinosítási verseny alkalmával a tanács 1 200 Ft értékben rádióval, 800 forint értékben könyvvel ajándékozta meg a könyvtárat, s a helyiségeket is kifesttette.

Akadnak versenytársak is, mint pl. a mánfai népkönyvtár, ahol *Homlódi Ferenc* pedagógus a könyvtáros. A versennyel kapcsolatban megbeszélte a teendőket a tanáccsal, ennek eredményeképpen — könyvtára a pécsi járás egyik legszebb könyvtárává fejlődött. Önálló helyiséget kapott a kultúrotthonban, s annak felszerelésére asztalokat, székeket, népművészeti terítőket, ugyanolyan függönyt és szőnyeget adott a tanács. A népkönyvtáros ajánló könyv-katalógust állított össze és elhelyezte az asztalokon. Mindez annál jelentősebb, mert Mánfán évek óta gyengén működött a könyvtár.

A szentlőrinci tanács is hosszú ideig mostohagyermekként kezelte a könyvtárat. De itt is kedvezően alakult a helyzet, a verseny keretében a tanács biztosította a téli tüzelőt és függönyt vásárolt az ablakra. *Sánta Józsefné* könyvtáros saját kézimunkáival csinosította a könyvtárat.

Dicséretreméltó munkát végzett *Szabó Gyuláné*, belvárdgyulai népkönyvtáros is. Ő az olvasókat kérte segítségül, közösen meszelték ki a könyvtárat, s 157 forintot adtak a csinosítási munkákra. Az ablakra függöny, az asztalra kézimunka és virág került. A helyiség tiszta, rendes. Asztalt, széket a tanács adott.

Évek óta probléma volt Bicsérden a kölcsönzés zavartalan biztosítása. A kölcsönzőhelyiséget raktárnak is használták, így nehezen lehetett hozzáférni a szekrényhez. *Bodó Pálné* pedagógus, népkönyvtáros a tanácstól asztalt, könyvszekrényt, a falra festményeket és 1 000 forintot kapott könyvvásárlásra. A kölcsönző helyiség tiszta, rendes, kedvező benyomást kelt.

Boda községben egy év óta nem működött a könyvtár helyiség-probléma miatt. A verseny során helyet kapott a kultúrotthonban, működése újjászületett.

Megállapíthatjuk, hogy a verseny mind a könyvtárak mind a tanácsok szempontjából eredményes volt, az említett községekben kedves, barátságos otthont nyertek a könyvek, a többi községekben is lényeges javulás tapasztalható.

A legjobb eredményt elérő községek könyvtáruk továbbfejlesztésére pénzjutalmat, a könyvtárosok pedig a Megyei Könyvtárban ünnepélyes keretek közt könyvjutalmat kapnak.

SZ. A.

Német nyelvű könyvek kiállítása

Volt valami régi operettsláger, amely arra hívta fel az emberek figyelmét, hogy ha csak egyszer végig mennek a Váci utcán, szemük-szájuk elál az egyönyörűséges hölgyek mégszebb ruháitól. Nos, a Váci utca mindig a meglepetések utcája volt. Most is az. A Kereskedelmi Kamara nagy reprezentatív bemutató termében ámul-bámul most az ember azon a nagyszerű kiállításon, amelyet az NDK könyvexporttal foglalkozó vállalata rendezett.

Gerhard Richterrel, a Deutscher Buch-Export und -Import GMBH egyik vezetőjével sikerült találkoznom a kiállításon, aki a következőket mondotta:

— Ezen a kiállításon 80 NDK-beli könyvkiadó 2000 könyvét mutatjuk be. Közöttük szépirodalmi alkotásoktól kezdve a tudományos művekig minden megtalálható. Tudjuk, hogy a magyar közönség körében nagy az érdeklődés a német nyelvű könyvek iránt. Ezért igyekeztünk egy teljes keresztmetszetet adni kiadóink munkájáról. Tettük ezt annál is inkább, mert az államközi megállapodások értelmében az 1958-as esztendőben sokkal több német könyvet vásárol tőlünk a Kultúra export-import vállalat, mint az eddigi években.

— Nagyon sokan nem tudnak eljutni erre a kiállításra. Az ő számukra is hozzáférhetővé válnak könyveink, mert ezentúl rendszeresen küldünk prospektusokat, amelyek a nagyobb vidéki városokban — így természetesen Pécsett is — az érdeklődők rendelkezésére állnak. Előfordulhat, hogy a Kultúra éppen azt a könyvet nem rendelte meg, amelyikre valamelyik mérnöknek vagy akár egy háziasszonynak szüksége van. Ebben az esetben közvetlenül a Kultúrához kell fordulni, s a vállalat megrendeli a szükséges könyvet.

— Szeretném megemlíteni azt is, hogy a magyar könyvek nagy népszerűségnek örvendenek hazánkban. A legkedveltebb írók: Mikszáth és Móricz, több művüket lefordíttattuk és kiadtuk. Petőfi kiadásunkat is igen sokan keresik. Népszerűek a magyar kiadó német nyelvű könyvei is. Barcsay: Művészeti anatómiáját, a magyar szakácskönyvet, Csanádi futballszakkönyvét (hogy csak párat említsek) igen nagy példányszámban vásárolják.

Gerhard Richter végezetül pedig arról beszélt, hogy reménlhetően hamarosan Németországban is rendeznek magyar könyvkiállítást.

... Nehéz beszámolni ezekről a kiállított könyvekről. Talán röviden annyit, hogy a művek kiállítása, nyomása, kötése méltó a hírneves lipcsei cégek hagyományaihoz. A választék rendkívül bő. (Csak egy szám: évente 9000 különböző művet adnak ki.) Algériai regényíróktól a román költőkig hatalmasan széles a skála. Sok-sok gyermekkönyv, tudományos munka, képesalbum található köztük. Baranya megyében sokan beszélnek-olvasnak németül, az ő figyelmüket szeretnénk felhívni most, hogy ezentúl — ha Pécsett járnak — kérjék el a könyvesboltban a német prospektusokat és válasszanak belőle kedvükre. Ehhez pedig mindenkinek jó munkát, jó szórakozást kívánunk.

Onódy György

GALAMBOSI LÁSZLÓ:

Pécsi szimfónia

Csillagos vasban nyargal az Idő,
Történelem lova fekete mén, —
átcsattog körme a hatalmas városon
a mélabús hegyek csipkés tetején.
Lángolva lobog a tajték
s a házak falára fröccsen a láng.
égnek a gyönyörű tornyok, —
a bibor lebegve szánt,
ekéje aranyat fordít a földre,
hallgatag illába ömlik a táj
s az óriás fény csillogva száll,
mint tündöklő madár...

Pécs, — bolyhos kis dombjai
isszák a hegy fejét
s a Mecsek emlői duzzadva adnak.
Koszorú-lombos fák közt ül a vasta
vér-ivó alkonyat...
nézi a várost, a százezer öklöt,
a hegyeket hasító villogó erőt
s ujjával az utak közt tapogat.

Hallga, moccan az éj, most
kúszik puhán milliárd lábbal...
előre szökell... birkózik a tájja'
a Misinát s a tornyot köpenyébe
fojtja...
feketén lihegnek, kibomlik lágy
kontya...
a lámpák lerántják a rongyot, —
fehér az ég...
s csobogó kékben térdel a vidék.

Fölszáll a Nap, részeges orrát a
kövekre nyomja,
lilába reszket a medencék csontja,
a fák, mint zengő gereblyefogak
munkához látnak,
gyűjtik a felhőt a tájnak...
A boglyák buksik a réten,
apró havasok,
köztük a Nyár fény-füstje kavarog...

Kiált a minaret, a fölséges kupola
ünnepre zendül
s mint király a tér trónján
ül a városháza...
narancsot osztogat.
Égig-érő váza
a moraj, melyben milliárd hangrózs
nyílik
s bennünket bölcsőtől elkísér a síri

Szimfóniák és tűzek városa, Pécs,
dalolnak szívem húrjain, — szeretle'
zenélő tornyaid, harsogó gyáraid
színezzék a kedvet, —
forró melleidre öleld a csecsemőt,
a gyermeket míg játszik,
nyisd meg a sziklákat csendülő aranyér,
merítsd még mélyebbre tenyered
föl-föl én daloló városom,
föl a zúgó fénybe...

Leánykérés óbaranyai stílusban

Oh, örök szerelem! Milyen egy és mégis milyen változó a te arcod!

Minden nemzedék más és más módját keresi és találja meg a szerelem megvallásának. Ma másképp udvarolnak, mint tegnap, s holnap másképp fognak, mint ma.

Az alábbiakban egy közel száz esztendős baranyai leánykérő levelet olvashatunk. 1871. január 4-én kelt Szentmártonban. (A sok baranyai közül vajon melyikben?) Három nemzedékkel ezelőtt a legény még így kérte meg a leányt szüleitől. Nagyapáink legmélyebb érzelmeit tárja fel a levél. A párosoros írásban nem véletlenül hatszor fordul elő ez az egyetlen szó: szív. Ezeknek a társaságában: szeretet, szerelem, öröm, arányos, kedves...

A levélnek még az a külön érdekessége is megvan, hogy írója minden bizonnyal német anyanyelvű fiatalember volt. Még küzd a magyar kifejezéssel, de az idegen nyelvérzéken mindúntalan átüt a magyar nyelv szelleme és ereje.

„Szerelmes Kedves Szülők!

Az legnagyobb szívbeli szeretetből kérem Önnöket. Megvallom igen örvendő szivem szándékját, amit már réktől fogval szivemen hordozok.

Kérem Kedves Szülők, hogyha meg volnának elégedvel az én szegénységemmel, odaadnák nekem az arányos, kedves Mariskát, úgy mind házastársnak. Merd én övele szivemből igen meg vagyok elégedvel. És kérlek kedves édesanyám, arányos Mariskám, valld meg szived szándékját az kedves Szülőidnek, hogy meg vagy velem elégedvel. És kérem Önnöket kedves Szülők, gondulják meg magukat. Majd 6-án eljövök hozzájok, akkor majd többekről is beszéljük.

Tisztelettel és az szívbeli örömmel

Muster József.

(i)

Baranya 12 állami gazdasága rentábilis

Baranya 12 állami gazdasága rentábilis. Nem valótlanság e mondat, hanem örömteli valóság. Nagy szó ez, amikor köztudomásúan milliókat fizettünk rá még tavaly is e mezőgazdasági nagyüzemekre. Ma pedig, ez év első háromnegyedének eredményeként nincs ráfizetés. Az évközi helyzet december végéig javulni fog.

Az emelt árak nélkül rentábilisak

Semmiféle csodatevő nem költözött az állami gazdaságokba, csupán az történt, hogy a kormány eltörölte azokat a kötöttséget, amelyek szerint azelőtt köteles volt dolgozni minden állami gazdaság, *mód nyílott mindegyiknek lehetőségeit jól kihasználni.* Ez és a gazdaságok megjavult vezetése, dolgozóinak jó és javuló munkája hozta ezt az eredményt. Akik kevéssé tájékozottak, talán így szólnak a fentiek után: „Könnyű rentábilissá tenni, ha az állam felemeli az átvételi árakat." Valóban felemelte, de *nem az emelt árakon számítják a gazdaságoknak, s az emelt árak nélkül rentábilisak.* S ez így még nagyobb, még örömtelibb eredmény.

Sok összetevője van ennek a — nyugodtan mondható — meglepő eredménynek. Az állami gazdaságok termelése emelkedett. *Megváltozott a gazdálkodás iránya.* Idén ismét nekik volt legmagasabb átlagtermésük kalászosokból, takarmányszükségletüket már nem vásárlás útján biztosítják, mint tették ezt kényszerhelyzetben sok éven át. — A megnövekedett kukorica, takarmánygabona, szálas és pillangós vetésterületük termése fedezi szükségletüket. *Emelkedett a tej- és hústermelésük mennyisége.* Tavaly egy tehéntől egy év alatt 2274 liter tejet fejtek. Idén háromnegyed év alatt már 2562 liternél tartanak és előreláthatólag elérik a tehenenkénti 3200 litert. *Hasonló a helyzet a húsnál is, kivéve a hizottsertést, ahol a mennyiséggel ugyan nincs baj, de a ráfordított költségek nem csökkentek.* Mert erről is — a költségek csökkenéséről is — örömmel lehet számot adni.

Nemcsak többet, olcsóbban is termelnek

Nemcsak a termelésük emelkedett megyénk állami gazdaságainak, nemcsak olyan nagyszerű tény van e téren, hogy *árutermelésük az éves tervnek máris 83.5 százalékánál tart,* hanem, hogy olcsóbban termelik és bocsátják az ország rendelkezésére termékeiket. Néhány számot erről. Idén 163 forintért termeltek egy mázsa kenyérgabonát a tavalyi 190 forint helyett, takarmánygabonájuk önköltsége mázsánként 24 forinttal alacsonyabb az 1956. évinél, a tej literje 3.35 forintról 3.03 forintra csökkent. Növendékűsző és tinónevelésnél több mint hat forinttal alacsonyabb egy kiló hús ára, a malac kilója pedig 29.84 forintról 23.19 forint lett. *Csökkentek az úgynevezett általános költségek is,* amelyek mögött sok felesleges kiadás húzódott meg a múltban felesleges munkaerőkkel. E felesleges-séget lefaragták, mert már előbb is vadhajtásnak tartották és a kiadással együtt csökkent a bürokrácia is. Ennek során és a racionalizálással 12 százalékkal lett alacsonyabb munkaerő-létszámuk, ennyivel kevesebb ember végzi a jobb, eredményesebb munkát.

Az, hogy rentábilisak megyénk állami gazdaságai, nem jelenti, hogy valamennyi már ezen a színvonalon áll. Nem, mert nem egyforma szintről indultak ez év tavaszán. Bármennyire is volt egyformán állami gazdaság tavaly is, azelőtt is például Kelemenliget és Bóly, Siklós és Pécs, — a különbség nagy volt. Ezért van, hogy jelenleg *vannak komoly nyereséggel dolgozó, rentábilis és még ráfizetéses állami gazdaságok.* De biztató, hogy e régebben gyenge, nem éppen a nagyüzemi mezőgazdaság fölényét hirdetők is sokat javultak és idén már kevesebb ráfizetéssel dolgoznak. *A Beremendi, az Ormánsági és a Pécsi Állami Gazdaság* viszi jelenleg a jövedelmező gazdálkodás pálmáját, de a *bólyi, bikali állami gazdaságok* is — adottságaiktól függően — élen haladnak.

1200 hold gyümölcsös

Az idei év háromnegyed része csak első lépés. Tovább kell haladni a mind magasabb jövedelmezőség felé, hogy *a dolgozó népnek sokkal több legyen a haszna e gazdaságokból, mint bármikor volt a földesuraknak.* Tesznek is érte. A legközelebbi lépések is biztatóak, hát még ezek teremtette távlatok lehetőségek. Éveken át termelték a burgonyát, répát és mit tudni már, még mi mindent olyan területeken is, amelyet a természet is jobb sorsra szánt. *E helyeken ez évben és jövőre több, mint 1200 kat. hold gyümölcsös létesül.* A föld, időjárás alkalmas, akarat kell csupán és ésszerűség, hogy ezrek helyett milliókat adjon e föld. Ez is a tájjellegbe tartozik és vele együtt a megyére hagyományos fejlett *állattenyésztés* is. A gazdálkodásnak ezt az ágát sem hagyják a jelenlegi színvonalon, bár e téren 10 állami gazdaság dolgozik már jövedelemmel. Takarmány és újra takarmány! Ez az egyik jelszó és *két év alatt 11 100 kat. holddal növelik a pillangósterületet és előreláthatólag ekkor sem állnak meg e téren.* A több takarmánnyal pedig több állat jár, abból pedig több állati termék, több a mezőgazdaságnak e legértékesebb részéből.

A következő években még inkább szocialista nagyüzemekké válnak a megye állami gazdaságai. *Növekszik a gépek száma, sőt számos speciális munkát végző gép állt, vagy áll a közeljövőben munkába és szabadítja meg nehéz munkától az embereket.* Készek a tervek egy rendkívül modern *kísérleti istálló* építésére, amelyet az NDK tapasztalatai alapján létesítenek. Csak kettő lesz egyelőre ilyen az országban. *Új szarvasmarhafajta* (magyartarka és jersy) nemesítése áll az állattenyésztés minőség javításának előterében. Kísérleteznek a *műtrágya folyékony, oldott állapotban való adagolásán, a maglucerna gépi aratásán, kiterjesztik a vegyszeres gyomirtást a rétekre, legelőkre, a lenre és silókukoricára, nagyjelentőségű összehasonlító műtrágya-kísérletek folynak.* A lomb és levéltrágyázási lehetőségeket kutatják, hogy, szervestrágya-szükségletüket így is segítsenek mielőbb biztosítani. Sok ilyen és ehhez hasonló tény mutatja: a fejlődés üteme megtartja a jelenlegit.

Jobban keresnek a munkások

Így megváltoztak háromnegyed év alatt megyénk állami gazdaságai. De változtak az itt dolgozó emberek is, változott életük is. Az ellenforradalmi események után viszonylag hamar helyreállt a rend. Jó hatást váltott ki a jogos bérkérdések rendezése, amelynek eredménye, hogy például az addig legalacsonyabban bérezett *növénytermelésben 812 forintról 1060 forintra emelkedett az átlagkereset.* Általában 10—15 százalékkal magasabb kereset jut egy-egy állami gazdasági dolgozónak idén.

Rövid, vázlatos beszámoló ez. Vannak szavak e cikkben amely mögött százak és ezrek nehéz, fáradságos munkája húzódik meg szerényen. Igen, ezeket az eredményeket a megye állami gazdaságainak dolgozói érték el, ember teremtette ezeket. Köszönet, elismerés érte mindazoknak, akiknek ebben részük volt. További jó munkát!

KÁSZON

Elkészült Pécs 1958-as évi költségvetési előirányzata

73 millió forint a bevétel, 75 millió forint a kiadás

Pécs megyei jogú város tanácsának pénzügyi osztálya elkészítette és a végrehajtó bizottság a pénteken délelőtt megtartott ülésén jóváhagyta a város 1958-as évi költségvetési előirányzatát.

A jövő évi költségvetési előirányzat tervezésénél a kormány az eddigieknél jóval nagyobb hatáskört és önállóságot biztosított a tanács részére. Az előző évek tervezésétől eltérően, az egyes tárcák nem a kiadások keretét szabták meg, hanem a bevételek összegét. A tanácsnak így most joga volt arra, hogy a várható, vagy az elért többletbevételekre kiadásokat tervezzen.

A végrehajtó bizottság Pécs 1958-as évi költségvetési előirányzatát 73 148 000 forint bevételben és 75 048 000 forint kiadásban állapította meg. A kettő között mutatkozó differencia összesen 1 900 000 forint és ennek a hiánynak a fedezésére a tanács a pénzügyminisztériumhoz fordul azzal a kéréssel, hogy intézkedjen a tanácsi forgalmi adó részesedési kulcsának felemeléséről.

A jövő évi költségvetésben a városi tanács a legnagyobb összegű kiadást elsősorban kulturális, másodsorban pedig szociális és egészségügyi célokra kívánja fordítani. A több mint 75 000 000 forintos kiadásból a tanács gazdasági célokra 9 563 000 forintot, szociális és egészségügyi ágazatra 12 595 000, kulturális célokra 44 167 000 forintot, a rend- és jogbiztonságra 307 000, igazgatási célokra pedig 8 375 000 forintot irányzott elő.

Tanácsok szerint a költségvetési előirányzat a következőképpen alakult: a megyei jogú város jövő évi bevétele 34 681 000, kiadása pedig 35 881 000 forint. Az I. kerületi tanács bevétele 11 091 000, kiadása 11 391 000 forint. A II. kerületi tanács bevétele: 18 204 000, kiadása 18 354 000 forint. A III. kerületi tanács bevétele: 7 989 000, kiadása pedig 8 239 000 forint.

A költségvetési előirányzatot a december első felében tartandó tanácsülés tárgyalja meg és hagyja jóvá, majd végleges jóváhagyásra felterjesztik a pénzügyminisztériumhoz.

Szebb és jobb lakásokat építenek Meszesen

A meszesi iskolával szemben lévő oldalon félig készen áll már több, emeletes lakóház.

Az építők szerint ezek a házak már sokkal szebbek, jobbak lesznek a „régi" meszesi épületeknél. Jobb a lakások alaprajzi elrendezése, a helyiségek tágasabbak, kényelmesebbek. A lakások konyhái itt már lakókonyhák lesznek, amelyek nagyobb család számára is megfelelőek.

Az új épületek beruházója a Pécsi Szénbányászati Tröszt, mely néhány hónapon belül ezeket is átadhatja dolgozóinak.

Hogyan lehet kétszáz mázsás átlagtermést elérni?

Diafilm készül a cukorrépatermelésről

Baranyában évente 4200 holdon termelnek cukorrépát. Öt éves átlagban 90 mázsa termett egy-egy holdon. A megye adottságai azonban olyanok, hogy megfelelő műveléssel elérhetnék a kétszáz mázsás átlagtermést is. A szakemberek megállapították, hogy az alacsony terméseredményeknek két főoka van: nagyon széles távolságra vetik a répamagot és az egyelésnél kevés tövet hagynak.

A megyei tanács mezőgazdasági osztálya a TTIT-vel és a Kaposvári Cukorgyár felügyelőségével közösen diafilmet készít most a cukorrépatermelés helyes módszereiről. A filmhez szükséges hatvan felvételt a megye legjobb cukorrépatermelő vidékén készítették: így például a gyöngyfai gazdáknál, a szentdénesi és a rózsafai tszekben, valamint a Görösgali Állami Gazdaságban. Ezeken a helyeken az idén is kétszáz mázsa felett volt a cukorrépa átlagtermése.

Az egyházaskozári tsz-tagok majdnem annyit keresnek mint a bányászok

Néhány héttel ezelőtt Egyházaskozáron jártam és természetesen meglátogattam a tsz-t is. A vezetőkkel beszélgettem a munkájukról, s miközben eredményeiket soroltak, ismételten lelkemre kötötték, feltétlen írjam meg, milyen sokat segít nekik a Komlói Bányagépjavító Vállalat.

Lám, lám, mégsem halt meg teljesen ez a hasznos és szép mozgalom. Kár, hogy ereje már megcsappant, pedig igen hasznos segítséget nyújthatna a munkások, a fiatal tsz-eknek. Ezt bizonyítja az egyházaskozári példa.

— Az istállóban a komlóiak vezeték be a sineket — mondták a kozáriak. — Meg két csillét is adtak hozzá. A villanyt, a vizet is ők szerelték be. A bikaistállóba is bevezették a villanyt, a darálónkat is beszerelték.

De segítettek másban is. A nyáron, aratáskor egy vontatóval és egy DT lánctalpassal siettek a tsz segítségére. Több napig dolgoztak Egyházaskozáron a bányagépjavító emberei és a tsz-nek csak a gépekhez tartozó emberek órabérét kellett kifizetnie.

De nemcsak a munkában találkoznak. Tavaly augusztus 20-án Egyházaskozáron munkás-paraszt találkozó volt. Ott voltak a bányagépjavítótól is. A tsz megvendégelte őket. Bányásznapkor pedig ők voltak a komlóiak vendégei.

Most november 29-én újból Egyházaskozárban jártam, zsebemben a meghívóval, mely szerint november 28-án zárszámadó közgyűlést tartott a Kossuth Tsz, amely ez év márciusában alakult. Kíváncsi voltam, mire mentek.

A Kossuth tagjainak többsége aludt, mert a zárszámadást vacsorával és hajnalig tartó bállal is megünnepelték. Az elnök, a könyvelő nem aludt, de azok meg marhákat mentek vásárolni, mert a 320 hold földhöz a kilenc tehén és az öt borjú nagyon kevés. A tanácson azonban mindent megtudtam.

Hatvanhárom forintot ért a Kossuth-ban egy-egy munkaegység. Sok ez? Becht János brigádvezetőnek több mint négyszáz munkaegysége volt, Torma Ferenc növénytermesztő is 380 munkaegységet teljesített, Hoffmann Annának pedig 280 munkaegységet írtak be a könyvébe. Tessék ezeket a számokat beszorozni 63 forinttal és akkor kiderül, hogy sok-e? Annyi bizonyos, hogy a Kossuth tagjai meg vannak elégedve, mert amint kiszámolták, a 28 tag külön-külön majdnem elérte a bányászok havi fizetését. A jövedelem nagy részét terményben kapták, de most zárszámadáskor minden munkaegységre 10 forint készpénzt is fizettek.

Hát ennyit fejlődött az egyházaskozári Kossuth nyolc hónap alatt: majdnem elérte azt, hogy a tagok annyit keresnek havonta, mint a bányászok. Ez pedig nem kis dolog!

Mikor lesz Pécsett elegendő telefon?

A posta szakemberei szerint Pécsett igen magas fokú a telefonkultúra. Budapestet kivéve, országos viszonylatban is igen nagy nálunk a telefonsűrűség és igen magas azoknak a száma, akik szeretnének bekapcsolódni a távbeszélőhálózatba.

Azok pedig, akik megpróbálták végigjárni a tábeszélő igénylés rögös útjait, azt mondják, könnyebb Pécsett lakást szerezni, mint egy távbeszélőkészüléket.

A két vélemény hűen tükrözi a jelenlegi távbeszélőhelyzetet, ami bizony egyáltalán nem rózsás.

Kezdjük talán a központnál. A pécsi telefonközpontot 1930-ban helyezték üzembe. Akkor, — huszonhét évvel ezelőtt — még a legkorszerűbb követelményeknek is megfelelt és tökéletesen kielégítette a város akkori igényeit. Azóta azonban történt egy és más. A harmincas évek kisvárosából százezres nagyvárossá fejlődött Pécs, a technika pedig olyan nagy léptekkel szaladt előre az elmúlt csaknem három évtized alatt a távközlésben is, hogy a Beloiannisz gyár szakemberei szerint a pécsi telefonközpont ma nemcsak az ország, hanem a világ egyik legelavultabb automata telefonközpontja. A javításához szükséges alkatrészeket sem gyártják már. Ha javításra szorul, külön kell a szükséges alkatrészeket legyártani.

De ez még talán nem is lenne baj, ha a központ nem lenne már túlterhelve. De túl van. A központ kihasználtsági foka legmagasabb az országban — vidéki viszonylatban. Több előfizetőt egyszerűen lehetetlen már rákapcsolni. A túlterheltség egyik legközismertebb ismertetőjele már gyakran jelentkezik: sokszor percekig kell várni a készülékekben jelentkező búgó hangra.

A hálózat állapota sem jobb, mint a központé. A hálózat is túlterhelt. Ha a központ birná az újabb terheléseket — de hát nem birja — a hálózat tenné lehetetlenné újabb előfizetők bekapcsolását.

Ez a két ok játszik közre abban, hogy a múlt évben is kereken kilencszáz igénylőt kellett elutasítani. Természetesen ez nem az összes távbeszélőigény. Ehhez még hozzá kell számítani azokat is, akik be sem adták igényüket, ismerve a helyzetet.

Ez a jelen. Nézzük, milyen a jövő?

A közeljövő még nem igér gyökeres változást a távbeszélőhelyzetben. Igaz, tervbe van véve a központ bővítése és lehet számítani arra, hogy 1959 első felében a Beloiannisz gyár végez a központ ezres bővítésével és utána megkezdi egy újabb ezres bővítés legyártását és szerelését, de ez még nem sokat jelent az igénylők szempontjából. A bővítések jórészt csak a legfontosabb igények kielégítését teszik lehetővé és részben a távbeszélőforgalom minőségét javítják majd. Uj előfizetőket azonban csak alig-alig tudnak a hálózatba bekapcsolni. Azokat is csak abban az esetben, ha a bővítéssel párhuzamosan a hálózatot is korszerűsítik.

Mikor lesz hát telefonunk? — Kérdezi bizonyára most a sok ezer készülék nélküli telefonrajongó.

Erre a kérdésre csak azt lehet felelni: nyolc-tíz év múlva. A tervek szerint ugyanis a hatvanas évek közepén kell üzembehelyezni majd a mai központnál kétszerte nagyobb kapacitású új automata központot. Az új központ létesítése több tízmilliós beruházással valósítható csak meg és mindenképpen évek kellenek a befogadására alkalmas épület felépítéséhez, a központ legyártásához és felszereléséhez. De ha elkészül, feltétlenül szakíthatunk a ma még kínzó telefongondjainkkal.

Mit tegyünk addig?

A legkézenfekvőbb válasz persze: várjunk. De mást is tehetünk. A távbeszélgetések minőségének javulásáért tehetnek egyet s mást az előfizetők is. Például csökkenthetik a központ túlterheltségét. Mégpedig azzal, hogy rövidebbre fogják a beszélgetéseiket. Igy igen sokat segíthetnének, főleg a hétfői és szombati csúcsnapokon. Erre az önmegtartóztatásra persze csak addig volna nagy szükség, amíg az a várva várt új központ fel nem épül. Utána már kedvünkre kibeszélgethetjük magunkat, feledjtve azt, hogy volt Pécsett egyszer telefonhiány is...

KURUCZ

Készül a meszesi iskola „tükörképe"

A közelmúltban megkezdték a meszestelepi általános iskola bővítését. A nyolctantermes iskola, melyet második esztendeje használnak a gyerekek — a létszámot tekintve már idén szeptemberben is szűknek bizonyult. Ezért vált szükségessé a bővítés, melynek során megépítik az iskola „tükörképét", ami nem más, mint a jelenlegi nyolc tanterem pontos mása.

A bővítést „átmenő beruházás" biztosítja. Jövő szeptemberben, minden bizonnyal taníthatnak már az új tantermekben is.

A bővítéssel egyidőben folyt eddig az iskola körülkerítése. A kerítés építését kedden fejezték be.

Valósítsuk meg az országos pártértekezlet határozatát!

Szénbányászaink legfontosabb feladata a termelés gazdaságosságának biztosítása

A megyei pártbizottság a minap megtárgyalta: mit tettek megyénk szénbányászai a termelés gazdaságosságának megteremtése érdekében, mit kell még tenni, hogy az országos pártértekezlet ez irányú határozatát megvalósíthassák. Az alábbi cikket a pártbizottsági ülés anyaga alapján írtuk.

A Komlói Szénbányászati Tröszt termelése ez év harmadik negyedévében érte el a múlt évi termelés 90,6 százalékát. Jelentős növekedést csupán a gázszéntermelés terén sikerült elérni. A gázszéntermelés ez év III. negyedévében az össztermelés 37,0 százaléka volt a múlt évi 28,1 százalékkal szemben. A szén átlagos fűtőértéke a múlt év hasonló időszakához viszonyítva lényegesen nem változott. Lényeges változás az ipari munkások számánál sem történt: a csökkenés 3,7 százalékos.

A legjobb eredményt a komlói bányászok a teljesítmények terén érték el.

Összteljesítményük ez év harmadik negyedévében csupán 2,8 százalékkal volt alacsonyabb, mint a múlt év hasonló időszakában.

Ha figyelembe vesszük a minisztérium által engedélyezett munkaidő-csökkentést, akkor még a múlt évinél is jobb teljesítményeket kapunk. Hozzá kell azonban tenni, hogy egyes bányaüzemeknél még nem megfelelőek a teljesítmények, több helyütt igen lassú a szénelővájások előrehaladási sebessége.

A termelés, a teljesítmények növelése terén az elmúlt hónapokban elért eredmények jelentős mértékben kihatottak a termelési költségek alakulására is. A komlói bányászok az 1956. III. negyedévi 255 forintról 1957. első negyedévében 454 forintra emelkedett önköltséget ez év III. negyedévének végére 346 forintra csökkentették. A komlói tröszt a szénbányászati trösztök között folyó önköltségcsökkentési versenyben ennek eredményeként júliusban második, augusztusban pedig első lett. Ezért az eredményért elismerés illeti a komlói bányászokat, de hozzá kell tenni, hogy a szén önköltsége még mindig nagyon magas, mert

a harmadik negyedévben még 35,8 százalékkal drágábban termeltek egy tonna szenet, mint a bázis-időszakban.

Ez a költségnövekedés több, mint 28 millió forintot tesz ki.

Érdemes megvizsgálni, hogy miből ered ez a költségtöbblet. Az egy tonna szénre eső 346 forintból a harmadik negyedévben 53,81 forintot költöttek az anyagokra. — Az anyagköltség tehát a múlt évihez viszonyítva tonnánként 17,18 forinttal emelkedett s ez egy negyedév alatt közel 5,5 millió forint anyagköltségnövekedést okozott. A közvetlen anyagköltségeknél a legnagyobb túllépés a bázissal szemben a korszerű biztosítás költségeinél volt. Ez összesen 3,2 millió forintot tett ki.

Az önköltség csökkentését ez év III. negyedévében a sűrített levegő és a felhasznált homok költségeinek növekedése is nehezítette. A bázishoz képest 1,5 millió forinttal több sűrített levegőt és 360 ezer forinttal több homokot használtak fel. Magasak még az egyéb anyagköltségek is, sőt több, mint 300 ezer forint költségnövekedést okozott az is, hogy a fafelhasználás tonnánként 0,97 forinttal emelkedett. Ez az emelkedés jelentős részben a korszerű biztosítás növekedésének egyenes következménye, de látni kell azt is, hogy a korszerű biztosításhoz szükséges anyagok nélküli anyagfelhasználás is több, mint 8 százalékkal emelkedett s közben a termelés 10 százalékkal kevesebb, mint a múlt év hasonló időszakában. A felmerült anyagköltségeknek tehát óvatos számítások szerint is 8—9 százaléka indokolatlan költség.

A múlt év III. negyedévéhez képest most a III. negyedévben jelentősen, közel 30 forinttal emelkedett az önköltség másik fontos tényezője, a közvetlen bérköltség is. Ez azt jelenti, hogy

a komlói bányászoknak 9 millió 400 ezer forinttal több bért fizettek ki, mint a múlt év hasonló időszakában.

Figyelembe véve a kormány által biztosított átlag 33 százalékos béremelést, megállapíthatjuk, hogy tröszti szinten az egy tonna szénre eső munkabér megfelelően alakult. Nem mondható el ez minden bányaüzemről. Nagymányokon a teljesítmények a bázis-időszaknak még csak a 85,5 százalékát érik el, a kifizetett munkabér pedig a tavalyinak 134,2 százaléka. Vannak ezen kívül olyan jelenségek is, hogy egyes (kiszolgáló) üzemrészek dolgozóinak bére alacsonyabb, mint amennyi a teljesítményük után járna.

A jövőben sokkal nagyobb gondot kell fordítani a komlói bányaüzemekben az önköltség más tényezőinek megjavítására is, mert a III. negyedévben a termelési különköltség közel 2 millió, az egyéb költségek több, mint 12 millió, az időbelileg elhatárolt fizetések körülbelül 3,6 millió, a munkabérek közterhei több mint egymillió, a segédüzemi költségek 1,5 millió, a munkásszállítás költségei 372 ezer, az osztályozás és a külszíni szállítás költsége pedig 4,8 millió forinttal emelkedett.

Kétségtelen, hogy egyes költségtételek növekedése indokolt, hisz a termelés még nem éri el a múlt évi szintet s a téli felkészülés is bizonyos költségnövekedéssel járt. Érdemes, sőt szükséges azonban megvizsgálni, hogy miért emelkedett az osztályozói költség 18,2 százalékkal, holott a kötélpálya, az osztályozó csak két harmadban dolgozik. Még ennél is meglepőbb, hogy a külszíni szállítás költségei 47,5 százalékkal magasabbak, mint a bázis-időszakban, holott a törvényes béremelés legfeljebb 10 százalék költségnövekedést indokol.

Az önköltség vizsgálatakor figyelembe kell még venni azt is, hogy a komlói bányaüzemekben

a földalatti munkások átlagosan csak 4.5—6 órát dolgoznak, laza a munkafegyelem,

sokhelyütt még nem megfelelő a gépek, gépi berendezések kihasználása s mindez többletköltséget okoz.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a komlói tröszt vezetői, bányászai még nagyon sokat tudnak s kell is, hogy tegyenek az önköltség csökkentése érdekében. Szükség van ezen kívül arra is, hogy a pártszervezetek is többet törődjenek a gazdasági szervező munkával s arra is, hogy a minisztérium a jövőben sokkal nagyobb segítséget nyújtson a bányaüzemek technikai fejlesztéséhez, a gépesítés fokozásához.

A pécsi bányaüzemek általános és gazdasági helyzete sok tekintetben hasonlít a komlói bányaüzemekéhez. A pécsi tröszt termelése ez év III. negyedévében 85 százaléka, a munkáslétszám 98,5 százaléka volt a bázis-időszakénak. Az összteljesítmény 7,9 százalékkal rosszabb, mint akkor. Ezt az elmaradást egyrészt az elővájási teljesítmények csökkenése, másrészt a különböző munkahelyek közötti eltolódás okozta. Az ellenforradalom leverése után a pécsi bányászok igyekeztek a magasra szökött termelési költségeket is csökkenteni. Ez év első negyedévében elért

360 forintról sikerült is a III. negyedév végére 281 forintra csökkenteni egy tonna szén önköltségét.

A harmadik negyedévi 49,3 százalékkal magasabb önköltség azonban még mindig nagyon sok, részben indokolatlan. Az anyagköltségek itt tonnánként 6,23 forinttal emelkedtek. Ebből elsősorban a sűrített levegő-felhasználás szembetűnő. Közel háromszorosára emelkedett a korszerű biztosítás anyagköltsége is. Az előírt globális anyagköltségeket szerencsére nem lépték túl s annak ellenére, hogy az egyéb anyagfelhasználás még mindig igen magas, megállapíthatjuk, hogy a pécsi bányaüzemekben szervezett anyaggazdálkodás folyik.

Nem mondhatjuk ezt a bérgazdálkodásról. A pécsi bányaüzemekben

még mindig aránytalanság van a teljesítmények és a bér között.

mert amíg az átlagbérek 34,6 százalékkal (1568 forintról 2110 forintra) emelkedtek, addig a munkaidő csökkenésével korrigált összteljesítményt még nem érték el. Így aztán tonnánként 33,62 forinttal több munkabért kell kifizetni, mint a bázis-időszakban.

A termelés különköltségeinél 6,6 millió forintos többletköltség jelentkezik s ez tonnánként 22 forinttal emeli az önköltséget. Az egyéb költségeknél 30,38 forintos növekedés mutatkozik tonnánként s ez 9,4 millió forintos túllépést jelent a bázissal szemben. Magas és csak részben indokolt a segédüzemek és a külszíni szállítás költségeinél mutatkozó tonnánkénti 9,88 forintos költségtöbblet is.

A fenti példákból megállapítható, hogy

megyénk bányaüzemeiben a termelés gazdaságossága lényegesen javult.

Ez elsősorban a párt helyes általános és gazdaságpolitikájának, a baranyai bányászok kétségkívül komoly erőfeszítéseinek köszönhető. A jelenlegi helyzet azonban nem jelenti, hogy most már minden rendben van.

A gazdasági helyzet elbírálásánál figyelembe kell venni, hogy az ellenforradalom okozta károkon kívül, hogy termelésünk — különösen a szénbányászat termelése — még nem érte el a bázis időszak szintjét, ugyanakkor a munkások és az alkalmazottak bére jelentősen emelkedett, hogy az állami vállalatok nyeresége és forgalmi adója az alacsony termelés, a magas önköltség miatt fél év alatt körülbelül 3 milliárd forinttal kevesebb volt, mint az előző esztendő hasonló időszakában. Nincs tehát semmi okunk elbizakodottságra.

A jövő évben a népgazdaság egyensúlyát alapvetően a saját erőnkből kell biztosítanunk. Éppen ezért

a munka középpontjába az önköltségcsökkentést kell állítani

még akkor is, ha az állam által engedélyezett kereten belül gazdálkodnak.

A megyei pártbizottság határozata kimondja, hogy a pártszervezetek a gazdasági munkájukban főkérdésként a gazdaságosságot kezeljék, hogy a pártszervezetek vizsgálják meg az üzemekben a gazdaságosság helyzetét s készítsenek intézkedési tervet a hibák kijavítására.

A megyei pártbizottság határozata világosan és egyértelműen megszabja azt az utat, amelyen megyénk szénbányászatának a gazdaságos termelés megteremtése, az országos pártértekezlet ezirányú határozata megvalósítása érdekében haladnia kell. Ahhoz, hogy a kezdeti eredményeket továbbiak kövessék, most arra van szükség, hogy

pártszervezeteink, a bányaüzemek műszaki és gazdasági vezetői bányászainkat mozgósítsák e határozatok megvalósítására,

figyelmüket e legfontosabb feladatokra irányítsák, hogy bányászaink ne csak azt tudják, hogy az önköltség csökkentése, a termelés gazdaságosságának megteremtése fontos feladat, hanem kötelességüknek is tartsák ennek érdekében tevékenykedni.

Mikor függeszthető fel a tsz-ből kilépettek tartozása?

A feloszlott termelőszövetkezetek felszámolásával és a termelőszövetkezetekből kilépett tagokkal való elszámolással kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló és a pénzügyminisztérium, valamint a földművelésügyi minisztérium 3/1957. számú együttes rendelete úgy intézkedik, hogy a feloszlott termelőszövetkezet volt tagjának, valamint a termelőszövetkezetből kilépett tagnak mezőgazdasági termelőszövetkezetbe való belépése esetén a felosztás, illetve kilépés során vagyon- és mérlephiány miatt reá kivetett tartozás behajtását további intézkedésig fel kell függeszteni, ha a tag az ellenforradalmi események hatására 1956. október 23-a és 1957. április 1-e között lépett ki és mezőgazdasági termelőszövetkezetbe legkésőbb 1958. március 31-ig újból belépett.

Ezt a rendelkezést az érdekeltek közül sokan úgy magyarázzák, hogy az említett tartozás 1958. március 31-ig, minden további feltétel nélkül fel van függesztve. Ez a magyarázat azonban téves.

Ezért a Baranya megyei Tanács Pénzügyi Osztálya felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a tartozás behajtását 1958. március 31-ig csak abban az esetben lehet felfüggeszteni, ha az érdekelt maradéktalan mezőgazdasági termelőszövetkezetbe újból belép.

BARANYA MEGYEI TANÁCS VB PÉNZÜGYI OSZTÁLYA

WENN ÉS TÁRSAI...

Ismét loptak.

Galádul, hidegvérrel. Wenn József (Pécs, Virág utca 7.) és társai immár három esztendeje dézsmálgatták a kesztyűgyár raktárát. Nem kesztyűt loptak, de még csak bőrt sem. Hanem varrógépet! Wenn József az üzemben mint műszerész dolgozott s így lehetősége nyílt arra, hogy az asztalra szerelhető varrógépekkel bűnös üzelmeket hajtson végre. Szabó János (Görcsöny) — személyében —, aki valamikor ugyancsak itt dolgozott — segítőtársra akadt.

Három év alatt kilenc varrógépet loptak ki a gyárból. A gépeket Kis János Doktor Sándor utcai, Karsai István Szabadság úti, Baumann Károly Tinódy utcai kesztyűkisiparosok vásárolták fel, 1500—1600 forintért darabját. Hogy aztán Kis Jánosnak miért volt szüksége hat varrógépre, annak csak ő maga a megmondhatója... Baumann már kereskedett a gépekkel. Két gépet megvásárolt Wenntől, majd mindkettőt ezer forintos jelárral Pestre „továbbította".

Wenn és Szabó nem elégedtek meg a több ezer forintos gépekkel, hanem még értékes alkatrészeket is hazaszállítottak lakásukra, amelyeket egyébként az üzem csak import révén tudott beszerezni. Wenn ezenkívül egy transzformátort is eltulajdonított, harmadik társuk pedig — aki később kapcsolódott be a bandába — Dunai Ferenc villanyszerelő, három trafót szűrő blokkal felszerelve — vitt haza „megőrzésre, ne hogy ellopják..." — mint ahogyan mondotta.

Hogy a kárról — amelyet okoztak az üzemnek — legyen némi képünk — egyetlen gép beszerzési ára 5—7 ezer forint, ami a valóságban még többet jelent, mert a gépek Nyugatnémetországból származnak, tehát valutát kellett ezért az államnak fizetnie. Csak hogy Wennéket mindez nem érdekli.

De azért elgondolkoztató az az eset.

Mert mégis csak furcsa, hogy egy üzem kapuján át — ahol egyébként gyakran végeznek motozást — gépeket lehet kicsempészni. Volt itt ellenőrzés?

A másik: hogy lehet az, hogy egy — aránylag kis üzemben — senkinek nem tűnik fel az, hogy lassan-lassan fogynak a varrógépek? Persze-persze! Nem is arról van szó, hogy a gépeket a munkapadokról lopták le. Ezeket a gépeket Wenn javította, cserélgette, cipelgette be a raktárba, ki a raktárból — míg végül hazavitte. De akkor is! Kilenc darab gép csak úgy eltűnjék egy üzemből... Ez már mégis csak sok!

Egyes üzemeinkben nagyon furcsán értelmezik az éberséget. Ha az üzembe hivatalos látogató érkezik, akkor ölhat percet kénytelen topogni a portán, amíg a belépőjét kiállítják és igazoltatják, akkor még telefonálnak a keresett személy után, jóllehet meg sem találják azonnal, de mindegy, anélkül az üzemben senki be nem léphet. Mert a szabály, az mindenképpen szabály... De az éberség csak eddig terjed. Gépet lopni már lehet, mert ahhoz nem kell kapucédula. A világért, nehogy félreértsék! Maradjon a kapucédula, éberkedjünk tovább, de azért nem árt a raktárakban is körülnézni, hátha hiányzik valami, s nem árt ha jobban megvizsgálják a kilépőket, még akkor is, ha egyesek ezen megsértődnek. Mert egyszer már mindenki megtanulhatná, hogy a társadalmi tulajdonnak „ne bántsd a nevel"

...Aki pedig úgy véli, hogy közpréda, az vessen magára!

(R)

A szikra, a híd, a fényszóró és a tűz

Munka vitézei még mire vártok?
Jönnek a szervezett hős proletárok.
Futnak a burzsujok gyertek elő,
Egyesül már a proletár erő.
(Komlói kommunista bányászok dala. 1929—32).

Borotvált arc, kiugró csontok, mélyenülő, elmélkedő hajlamú szemek, micisapka, kopott mikádókabát és gumicsizma — ez Csordás Mihály Komló, Anna-aknai bányász — külsőleg. Senki sem gondolná erről az apróterme tű, inas és sovány emberről, hogy pokoli kinokat is kiállt.

Pedig így történt. A becsületes emberek másik fő típusából való.

Az első típus tudomásul vette a gyáros és a földesúr iratlan törvényét, hogy „...éhbérért dolgozol, de dolgozol jajszó nélkül és hangtalanul, különben betörjük a derekadat, összezúzzuk a koponyádat, tüzes trónra ültetünk vagy felnégyelünk..." Keseregve vették tudomásul, de hallgattak, öklüket is készen tartották, de mások kezdésére vártak. Különben beleilleszkedtek a rendszerbe s az volt a legfőbb törekvésük, hogy tartani tudják a nyomor „életszínvonalát."

A másik csoportot nem rettentette vissza a bitó és golyó, a másik típusú világosan látta, hogy ha pusztán önérdekéért verekszik, akkor örök nyomorban fog élni, de ha összefog, akkor kifordíthatja sarkából a világot. Ez a típus adja a forradalmárokat, a Dózsa Györgyöket és — senki se vegye nagyzolásnak — a Csordás Mihályokat is.

Már az ősei is ilyenek voltak. Nagyapja zsellér létére is zászlósi rangot ért el 1848—49-ben. A világosi fegyverletétel idején, amikor a tisztek sírva és kétségbeesve tördelték ketté kardjaikat, derekára kötötte a csapat zászlaját és úgy jött haza Pécsre. Élete végéig megőrizte.

A kis Miska tőle tanult először szabadságot szeretni. Nagyapó volt az első gyújtó szikra életében.

Édesapja otthagyta a földtelenséget és a komlói bánya munkása lett. Érdekes ember volt. Kurucvér itatta át minden porcikáját. „Taknyos orr, görbe láb, paróka és bugyogó... Ez fiam a Habsburgok jellemzője" — tanította a kis Miskát.

A másik percben már a gyárosokat szidta az öreg Csordás. Amennyire kuruc, annyira szocialista is volt. Ötéves sem volt Miska, de már elvitte a gyülésükre, később pedig a Népszavából tanította meg az olvasásra.

Miska tőle tanult burzsujt gyűlölni. Híd volt a lelkében, nagyapót és a szocializmust kötötte össze apja önmagával.

Jóska, a legidősebb bátyja megjárta az oroszországi vörös harctereket, itthon a tanácsköztársaság katonája lett. Bukás után megismételte nagyapja tettét: puskáját, s egy gépfegyverládára való lőszerét elásta a kertjükben. Tán még most is ott van, ha meg nem találták.

Valamikor úgy tanították a gyerekeket, hogy isten és a kereszténység a legnagyobb dolog a világon. Miska azt hallotta bátyjától, hogy nincs szentebb Lenin nevénél és a kommunizmusnál. Bátyja fényszóró volt számára, felmérhetetlen távlatokat nyitott meg előtte.

Most lássuk, mi is lett a kis Miskából?

Tizenkét esztendős voltam, amikor dolgozni kezdtem — kezdte elbeszélését. — Három év múlva földalatti munkára kerültem.

A helyi szoc. dem. pártszervezet pénztárosa volt a csapatvezetőm. Égig magasztalta Peyert. Én a poklok fenekére küldtem. Összeveszt ünk. Néha két hétig sem beszéltünk egymással. Bántódásom azért nem esett, mert még ketten gondolkoztak úgy a csapatban, mint én.

A parázs viták során többször észrevettem, hogy Taksonyi József vájár odajön hozzánk és figyelmesen hallgat. Egyébként nem szólt bele, sohasem állt a pártomra, pedig éreztem, hogy mellettem áll, sőt valamit titkol előttem. Csodálkoztam a magatartásán, hiszen játszópajtások és iskolatársak voltunk valamikor.

Egyszer fény derült a titkára. 1929 őszének egyik napján odajött hozzám a gurítóba és a fülembe súgta: „Idefigyelj Miska. Megalakítjuk a kommunista sejtet. Eljössz közénk? Mi alkalmasnak látunk, de azért jól gondold meg!..."

Régen meggondoltam én már, vasárnap délután habozás nélkül kimentem az illegális találkozóra. A gesztenyési erdőszélen gyűltünk össze, öten voltunk: Taksonyi József vájár, illetve sejtvezető, Appelshoffer József vájár, Kovács János (csingi) vájár, Daum Márton vájár és én. Taksonyi elvtárs bejelentett a többieknek, majd Marx és Engels

Kár a kopertáért

A levél keltezése: „Wien, 1957. XI. 9." Aláírás: Kiss László — bár ez igazán nem jelent semmit.

Tulajdonképpen a levél tartalma sem jelent semmit. Kár volt azért a másfél schillingért is, amelyet Kiss úr bélyegre áldozott. Mert a levélben Sebőkék esete fölött siránkozik. Sajnálkozik azon, hogy a volt szerárugyáros nem juthatott el mégsem Tel-Avivba, alig negyedévvel ezelőtt. És mindjárt azt is megmagyarázza, hogy Sebőkné miért akart kicsempészni „néhány" Napóleon aranyat és briliánsot: „...éjjel-nappal dolgozó lányához akart elindulni (mármint Sebőkné és férje — szerk.), akire anyagilag nem számíthat és erre napcsit és briliánsot akart magával vinni... Uraim! Tudják-e, hogy itt kint (mármint Bécsben) milyen keveset ér a napcsi... és milyen sokat az ember? Az én munkásaimnak is van napcsijuk, de van szabadságuk is, s azokat magukkal is vihetik, ha úgy tetszik..."

Tehát itt van a kutya elásva. Az a baj, hogy Sebőkné nem vihette magával a Napóleon aranyat és a briliánsot. De hát az isten szerelmére, ha Kiss úr szerint semmit sem ér „kint" a „napcsi", akkor miért ragaszkodik hozzá? Sebőkné miért építette be cipői sarkába az aranyat és a gyémántot egy budapesti cipésszel, ha „kint" nem ér semmit? Itt valami sántít.

Sebőknének senki nem állt az útjába. Szabályos kivándorló útlevelet kapott, melléje az engedélyt, miszerint 25 ezer forint értéket meg nem haladó holmit vihet magával. S mehet Tel-Avivba. Ám Sebőkné megpróbálta kijátszani a törvényt és beépítette a „napcsit" és a drágaköveket a cipősarkába. Természetesen bíróság elé állították és Tel-Aviv helyett egyelőre a börtönbe került. Ő maga kereste kárát...

Kis László mégis elsiratja és közben minden piszkot, mocskot összehord népi demokratikus rendünkre — Bécsben. Bécs valamelyik villanegyedében, egy többszobás, kandallós, összkomfortos kis családi villában. Hát ehhez is gyomor kell. Nem a villához, hanem a hazugsághoz. Mert Kiss úr azt írja a továbbiakban, hogy az ő munkásainak is van „napcsijuk". Majd hogy nem megmondtam, milyük van szegényeknek... Kiss úr bizonyára valamiféle gyáros lehet — ha már „munkásaimról" beszél —, de szeretném látni azt az osztrák munkást, amelyiknek napcsija van. Talán bizony Kiss úr Napóleon-arannyal fizeti a munkásait? Ha így lenne, akkor nem Kiss úr ülne a villájában, hanem a munkásai. És uramisten! Az is meg van engedve nekik, — mármint a munkásoknak —, hogy magukkal vigyék az aranyat, briliánsot, ha az nekik úgy tetszik. Ez a gazdagok akasztófa humora. Mert való igaz, hogy Nyugaton a munkásoknak is megvan ahhoz a joguk, hogy villában lakjanak, s a gyárosnak is megvan a joga ahhoz, hogy híd alatt aludjék... Ami azt illeti, ez is jog. Csak azt nem értem, hogy azok a disszidensek, akik nap mint nap jönnek haza, miért nem hoznak magukkal Napóleon-aranyat?

Franciaországból kaptam levelet egy volt magyar származású légionáriustól. Kilenc évig katonáskodott Afrikában, két esztendeje hazajött, az elmúlt télen visszament. S most írja, hogy hazajön, karácsonyra itthon lesz. Ismerte Franciaországot, mint a tenyerét, franciául úgy beszél, mint magyarul — az elhelyezkedés igazán nem ütközött volna nehézségbe, mégis hazajön.

És hoz magával egy zsebre való Napóleon aranyat? Ugyan, ugyan! Azt a nótát, amit Kiss László fúj Bécsben, ismerjük. Legjobban azok, akik hazatértek egy esztendei csavargásból és igyekeznek elfelejteni még azt az ártatlan szócskát is, hogy „nyugat". Kiss Lászlónak kezébe került Sebőkékkel kapcsolatos cikkünk. Remélhetően pécsi ismerősei révén ez a cikk is elkerül Kiss úr kezéhez. S ezért búcsúzóul még csak annyit: kár a kopertáért...

(RAB FERENC)

ANGELO EPHRIKIAN

olasz karmester Pécsett vendégszerepel

A Pécsi Szimfonikus Zenekar próbájára megérkezett az együttes első külföldi vendég-karmestere. (Bár a város zenei életének története is ritkán dicsekedhet külföldi vendég-karmesterrel.) Angelo Ephrikian, a kiváló olasz zenetudós és karmester lép az emelvényre, aki előző napi budapesti hangversenye után, azonnal Pécsre utazott, hogy a hétfői hangversenyre előkészítse zenekarunkat. A vonósok a szokásos zenekari üdvözléssel köszöntik a mestert: vonóikkal ütemesen kopognak a zenekari állványon. De lassan az idő és indul a munka. Beethoven VII. szimfóniájának első tételén.

Erről a próbáról és az egész műsorról beszélgettünk Ephrikian professzorral, városunk és zenei életünk vendégével. Örömmel mondja el, hogy nemcsak nekünk első külföldi vendég-karmesterünk, de neki is ez az első találkozása egy vidéki magyar várossal és annak zenei életével. Maga a város rendkívül kellemes benyomást tett rá. Vidám és szívélyes hangulat, ami körülveszi itt az embert. Ami a zenekart illeti, az együttes lelkesedése az, ami az első pillanatra szembetűnő. A munkáról, a próbáiról most nem beszélünk, mert annak már csak eredményei tartoznak a nyilvánosságra. De meg vagyunk győződve, hogy a hangversenylátogató közönség nagy és gazdag élményt kap, a kiváló művész vezette zenekartól. Persze, a legkiválóbb külföldi mércéhez mérve, jobban kiugranak a hiányosságok is, ezekről is szó esik. Örülünk, mert ő is úgy véli, hogy egy zeneileg ilyen kulturált városnak mint Pécs, már a függetlenített szimfonikus zenekarnál kellene tartania.

Beszélgetés közben szó esik budapesti hangversenyéről, amelyen egy általa megtalált Vivaldi kantátát mutatott be. De szó esik Pécs zenekultúrájának egyik reprezentánsáról, a Pécsi Liszt Ferenc Kórusról s a közelgő Kodály-ünnepségekről is. S már készül is a terv: ha legközelebb Magyarországra jön (ami reméljük, nem is lesz olyan sokára) újra ellátogat Pécsre, hogy két kedvenc művét, egy Vivaldi és egy Monteverdi kantátát a Liszt Ferenc Kórussal mutasson be városunkban.

A kórus még nem is tudja, csak néhány tagja tapsolt le kissé ennek a hírnek, amikor Ephrikian mester zeneművészeti szakiskolai próbája előtt meglátogatta Agócsy László egyik óráját, ahol a növendékek egy Kodály— Vivaldi biciniummal üdvözölték a kiváló zenetudóst.

Az idő sürget. 10 órára új próba, külön vonósokkal, külön fúvósokkal, majd szombat délután egy kisebb együttessel, mert Vivaldi műveket korhűen, kamaraegyüttes nagyságú zenekarral dirigálja a legkiválóbb Vivaldi kutató. Sokat tanul tőle a zenekar. De a szakiskola tanárai és növendékei is figyelik a próbát, hisz egy csodálatosan természetes olasz barokk mester művészete támad föl előttük, tölti be a termet a keríti hatalmába a jelenlévőket. Ephrikian professzor karmesteri pálcája nyomán.

HIREK

Gyermekvédelmi ankét Siklóson

A siklósi járási tanács végrehajtó bizottsága december 4-én, szerdán délután 2 órakor gyermekvédelmi ankétot rendez Siklóson a Járási Kultúrházban. Haszillo Sándor gyámügyi előadó megnyitó beszéde után Hanyva Antalné tanár a: „Társadalom felelőssége a gyermekvédelem terén" címmel tart előadást, majd dr. Tamásy József a fiatalkorúak bíráin tart előadást. Fiatalkorúak a bíróság előtt" címmel. Az előadást hozzászólások követik, majd a gyermekvédelemmel kapcsolatban fontos határozatokat hoznak.

Jelmezes bőv-szolgálat

A Dél-Baranya Megyei Népbolt Mohácson, Szigetváron és Siklóson jelmezes bőv-szolgálatot szervezett a Télapó ajándékozási napra. A vevő által kiválasztott és megvásárolt árucikkeket december 5-én délután, becsomagolva a Télapó a megadott címre házhoz szállítja. Ha az ajándék gyermeknek szól — a vevő kívánságára — a vevő által előre megírt szöveget a jelmezes Télapó az ajándékcsomag átadásakor felolvassa.

Pincejáráson

Hajdani kölyökkorban, vasárnaponként — a mise után, — ugyancsak megmeg húztuk a kis üvegkorsót, amely ből előtte egy félórával néhány kortynyit csurgattunk miséző öreg plébánosunk kelyhébe. Mert hát a misebor is csak amolyan rendes bor — erre hamar rájöttünk, — s akárki birtokolja is a szőlőt, az mindenképpen egyforma bort ád.

Ránk maradt a pécsi káptalan szőlője, illetve a bora is, amit aztán most nem a papok, hanem belváros népe kortyogat el a sétatéri borkostolóban. „Istenadta jó bor", meg kell hagyni, pedig egy bő esztendeje, amikor nyitották ezt a káptalani pincét, nagyobb forgalomban nem nagyon remény kedett a Vendéglátó. De hát borivó nép a pécsi, így aztán a napi átlagos kétszáz liter bor bizony eltűnik a kisebb és nagyobb méretű torkokon lefelé... Nem fizet rá a vállalat, és a két üzletvezető, Fuk János és Mezei András sem, annyi bizonyos.

És a vendégek sem, akik közül nem is egy képes egy egész délutánt végigállni a pincében és a hatodik-hetedik deci után máris tárgyalja a világ sorát, tárgyalják a Lottó és Totó esélyeket, szidják vagy dícsérik a Dózsát meg a Virágot, s közben az apróka poharak szaporodnak, egyre csak szaporodnak...

Hanem ahány külföldi lépi át városunk határát, ide biztosan betér, pedig a kis pince homlokán igazán nincsen semmiféle csalogató neonreklám. Mégis jönnek, mert hát így van az, hogy „A jó bornak nem kell cégér..." Legutóbb szovjet emberek, jugoszlávok, meg németek jártak itt, s nem is bántak még. A németek ugyan csak vörös csemegét ittak, de abból aztán eleget.

Jó kis pince. Szép is, tiszta is, aki megházik, lángossal kezdve szendvicsig mindent kaphat, amire aztán a derék poharakat már duplán rendeli.

Ennek a több, mint százéves pincének bolthajtásos mennyezetéről kovácsolt vasból készült, — tejüveggel ellátott, — lámpa lóg. Az üvegen árnyjáték szerűen egy falióra látunk, amelyen a mutató veszélyesen közeliti az éjfélt. De még veszélyesebb a kezét csipőre tevő asszonyka, aki az előtte tárdelő — későn hazajáró férjet korholja éppen... Ez a pince reklámja, Csakhogy az itt időgáló férjek nem nagyon veszik figyelembe az efféle enyhe figyelmeztetést. De hát hiába, amíg jó bor lesz a világon és amíg nálunk is lesznek ilyen kedves, otthonos kis „ivóldák", addig a valamirevaló férjek itt csak elszórakoznak, szemlesütve, hogy ne lássák a lámpára rajzolt figyelmeztetést...

(R. F.)

Karácsonyi ajándékkiállítás és vásár

December 4-én, szerdán Szigetvárott a cipőgyár kultúrtermében nagyszabású karácsonyi ajándék-kiállítást és vásárt rendez a Dél-Baranya Megyei Népbolt. A kiállításon villanyvonat, építő szekrény, társasjáték, gyönyörű baba és sok új egyéb játék szerepel a kiállított tárgyak között. A kiállított játékok a helyszínen megvásárolhatók. A kiállítási termet mesealakok díszítik.

Szakszervezeti gyűlés

a mohácsi tangazdaságban

Bár alapvető hiányossága volt a szakszervezeti értekezletnek, hogy a beszámoló egyoldalúan csak az üzemi bizottság elnöke véleményét tartalmazza, mint ezt a MEDOSZ küldöttei is kihangsúlyozták. Mégis azt kell mondani, hogy igen hasznos volt.

Azzal kezdődött, hogy Sirokkai Menyhért, üzemi bizottsági elnök beismerte, hogy hibát követtek el, mert ezt a taggyűlést már korábban, még a múlt hónapban meg kellett volna tartani. Azt is elismerte, hogy nagyon ritkán hívta össze a vezetőségi értekezletet és nem ismertette a tagsággal a felsőbb vezetőség határozatait, véleményét.

Mindez természetesen rányomta bélyegét a szakszervezet működésére.

S a működésben jelentkező hibák nagy részét már a felszólalók mondották el. A laza munkafegyelemről Alföldi Gyula elvtárs beszélt. Nem általános jelenség, de előfordul, hogy a dolgozók másfél óra után megjáró munkabért reklamálnak és teljesen jogosan. Ugyanakkor nem minden esetben használják ki a munkaidőt. A szakszervezeti könyvtáros elmondotta, ha valaki elmegy a gazdaságtól, addig nem kapja meg a fizetését, amíg a ruházattal, csizmával le nem számol. Közben szakszervezeti könyvek maradnak nála. Így összesen 300 forint értékű könyv hiányzik már a könyvtárból. Csak egyedül Mészáros István hat könyvet tart magánál.

A gazdaság párttitkára már súlyosabb hibát említett. Idén összesen csak két taggyűlést tartottak, holott az előírások szerint négyet kellett volna. Ezért történhetett meg az, hogy a MEDOSZ júniusi határozatát csak most ismertették a tagsággal.

Az igazság azonban azt is megkívánja, hogy megemlékezzünk a tagság jó munkájáról. Hiszen a termelésben — mely egyik fontos feladata a szakszervezeti tagságnak — igen jó eredményeket értek el. A mohácsi tangazdaság az ország 48 tangazdasága közül az első helyen végzett a gépi munka kihasználásában.

műveiből olvasott fel részleteket. Ezután megfogadtuk, hogy ha valaki esetleg a csendőrkopók kezébe kerül, a legnagyobb kínzások ellenére sem lesz áruló. Elhatároztuk, hogy mind az öten megszervezünk egy-egy négytagú sejtet, — amiknek mi öten leszünk a vezetőjük — azokat pedig újabb sejtek szervezésére ösztökéljük. Hogy kik voltak a szomszédos sejt tagjai, arról természetesen nem tudhattunk. Így írta elő az illegalitás vastörvénye.

Kisgyűlésünk az Internacionálé éneklésével ért véget. Jóformán csak az első két sorát tudtuk, hiszen olyan rövid ideig állott fenn a tanácsköztársaság! De a dallamot már ismertük és tiszta szívvel énekeltük.

Általában kéthetenként tartottunk sejtgyűléseket és minden összejövetelünkön tanultunk. Taksonyi elvtárs volt a pécsi összekötőnk s rendszeresen ellátott bennünket anyagokkal. (Gyalog járt be.) Állandó olvasói voltunk a „100%", „Társadalmi szemle", „Új március", „Munka és tudás", „Sarló és kalapács" kiadványoknak, kezünkbe kerültek Marx, Engels és Lenin könyvei is. Mohó érdeklődéssel vetettük magunkat a betűre, meghatódva szavaltuk József Attila verseit egy fekete táblájú könyvből, elgyönyörködtünk Victor Hugo írásaiban is. És énekeltünk. Halkan és óvatosan. Egyik dalunk például így szólt:

„Olasz, német és magyar proletárok,
Itt van az idő lerázni igátok.
Kutat a tudomány, fegyver vár,
Eltűnik a földről a zsarnok vilá
Munka vitézei még mire vártok?
Jönnek a szervezett, hős proletá
Futnak a burzsujok gyertek elő,
Egyesül már a proletár erő,

Közben megállás nélkül szerveztük a sejteket. Vigyázva beszélgettünk, mert körül voltunk véve a hiúzmódra figyelő, áruló, jobboldali szocdemekkel. Rendszerint óvatos célzásokkal kezdtük, s ha pajtásunk szimpatizált, akkor a Szovjetunióval hozakodtunk elő. Ez volt a próbakő. Aki a Szovjetuniót szerette, az a munkáshatalmat is kívánta.

Csak jónéhány év múlva tudtam meg, hogy 52 tagja volt a sejteknek Komlón ebben az időben. Nagy erőt jelentett ám ez a szám! Szemmel érzékelhette az ember, különösen az amerikázás idején. Sztrájkoltak ekkor a csehszlovák bányászok s azt kívánták tőlünk, hogy mi tömjük meg a cseh tőkéseket szénnel. Természetesen nem voltunk restek, s rámutattunk, hogy máskor jó nekik a négy-öt napos munkahét is, most is csak azért kellünk, hogy testvéreinket eláruljuk... Meglett a hatása, mert majdnem az egész bánya palát küldött fel, amivel bajosan fűthettek a csehszlovák mozdonyokban!

A jobboldaliak befolyása még jobban csökkent Sallai és Fürst elvtársak kegyetlen kivégzése után. Amikor az erről szóló röplapokat szétszórtuk, így beszéltek a bányászok: „... 19-ben könnyen boldogult Horthy, mert jobboldali szocdemek ültek a kormányban. De ha egyszer ezek a kommunisták veszik kezükbe a hatalmat, akkor nem fog bejönni az admirális fehér lovon de még feketén sem!..."

Mi helyeseltünk, anélkül, hogy elárultuk volna magunkat. A legnagyobb titokban dolgoztunk, de alaposan megszkettettük a Komló és környéke rigát. Egy alkalommal például röplapot szórtunk Vasason. Éjjen tíz óra után leszórtuk az akna és falu közötti utat. Bedobtunk egyet az igazgató udvarába is. Azután a csendőrőrsre mentünk s egy óvatlan pillanatban a kapujukra szögeztünk egyet, hogy lássák: él és harcol a Kommunisták Magyarországi Pártja...

A csendőrség fehördülve fogadta a vakmerő „csinyt" és „totális" nyomozáshoz fogott. Még régebben beépítettek egy provokátort az egyik pécsi sejtbe és ennek a segítségével sikerült sok bányászt letartóztatni. A komlói 52 közül hétnek bukkantak a nyomára.

Kedves olvasóink! El tudja képzelni, hogy mit jelent amikor az embernek a haját tépik, meztelen talpát verik, ütik, rugdalják, megvakítással fenyegetik?... Ez a nagy megpróbáltatások ideje. A test idegszálai minden egyes ütést közvetítenek az agyközpontba és az agyközpont „köpj" és beszélj-t parancsol. Irtózatos erők mérkőznek ilyenkor az ember lelkében, hiszen a másik pillanatban az jut eszébe, hogy ha „köp", akkor pajtását és elvtársát is megkínozzák, alávaló áruló lesz, ezt pedig nem szabad semmi körülmények között sem!...

Csordás Mihály véresre harapta a száját, de hallgatott. Hiába volt minden kínzás és fenyegetés. Csak a fizikai megsemmisítéssel tudtak volna többet árulni neki, mert az eszme átjárta minden porcikáját és lebírta az idegszálak szünetlen fájdalomjelentéseinek erejét. A fizikai megsemmisítésre pedig nem akarták rászánni magukat, mert féltek a megharagtól...

A bírósági tárgyaláson megjelent az anyja is. Az öreg kuruc könnyes szemmel nézett rá, s később, a kiszabadítása után megjegyezte:

— Fiam, ha elkezted, folytasd. De vigyázz, mert a kopók mindig a nyomodban lesznek!...

MAGYAR LÁSZLÓ

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. december 2-től december 8-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RADIÓ

4.30—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 4.35: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Falurádió. — 6.00: Pillanatfelvétel. — 6.30: Színházak és mozik műsora. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 8.08: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.52: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.10: Torna. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

HÉTFŐ

december 2.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.10: Riportműsor.
8.20: Népi zene.
9.45: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Ovodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
11.40: Könyvvásár.
12.10: Magyar népdalok.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Klasszikus operettek.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.40: Mai nótaszerzők műveiből.
16.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.25: Mirko Dorner gordonkázik . . .
17.00: Hónap elején . . .
17.15: Otórai tea.
18.10: Könnyű szimfonikus hangverseny.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Az operaszínpad csillagai.
20.20: Magyar népdalest.
21.05: Versek — városok. Balatonfüred.
21.25: Magyar szórakoztató muzsika.
22.20: Salzburgi Ünnepi Játékok 1957.
0.10: Magyar népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A cseppkővilág rejtelmei.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Szélcsend. Elbeszélés.
16.05: Polkák, keringők, mazurkák.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Magyar operákból.
17.10: Nagy művészek — nagy bukások. Előadás. —
18.10: Irodalmi előadás.
18.25: Franck: Zongoraötös.
19.05: Nyelvtanfolyam.
19.15: Dalok.
20.00: Kodály-hangverseny.
21.05: Tárlatlátogatás.
22.10: Tánczene.

KEDD

december 3.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Verbunkosok, magyar nóták.
8.40: Indulók és dalok.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Német tánczene.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Zenekari hangverseny.
11.00: Tűzpróba. Rideg Sándor regénye, folytatásokban.
11.20: Ajándékműsor.
12.10: Zenés utazás.
13.00: Leopold Staff versei.
13.15: Operarészletek.
13.45: Könyvvásár.
14.00: Németh Marika énekel.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Egy falu — egy nóta.
16.10: Ifjúsági műsor.
17.00: Színházi élet Miskolcon.
17.15: Irodalmi előadás.
18.10: Szív küldi . . .
18.35: Gyári sziréna.
18.55: Híres primások muzsikálnak.
19.10: Emlékműsor Jószef Attila halálának 20. évfordulóján.
20.25: Mary Ford és Ray Kinney énekel.
21.15: Gyermeknevelés.
21.35: Énekkari hangverseny.
22.15: Zenés irodalmi műsor.
22.40: Hangverseny.
0.10: Nótacsokor.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Bach: I. brandenburgi verseny.
14.40: Filmzene.
15.35: Részlet Barbusse „A tűz" című regényéből.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: Operarészletek.
16.45: Latin-amerikai költők versei.
17.00: Keringők szárnyán . . .
17.30: Rádióegyetem.
18.00: Magyar népdalok és táncok.
18.15: Építkezés télen.
18.30: Kamarazene.
19.05: Nyelvtanfolyam.
19.15: Boldogságfelelős. Rádiódalját ék.
21.25: Közvetítés a Battonyai Földművesszövetkezet étterméből.
21.40: Irodalmi kislexikon.
22.00: Tánczene.

SZERDA

december 4.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: Rádióegyetem.
9.30: Népzene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Mozart: B-dur trió.
10.55: A sárkuti zendülés. Erdős László rádiódrámája.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Népszerű operettnyitányok.
13.40: Doktor Senki. Gábor Andor könyvének ismertetése.
14.00: Szendlay László és zenekara játszik.
14.45: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
15.05: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Könnyű dalok.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Szív küldi . . .
17.00: Állandó-e zöldünk térfogata? Előadás.
17.15: Sámson és Delila. Részletek Saint-Saens operájából.
17.45: Véleményt kérünk.
18.10: Közkedvelt magyar nóták.
18.45: A műszeripar 3 éves tervéről.
19.00: Bemutatjuk új operett-felvételeinket.
20.20: Legújabb könnyűzenei felvételek.
21.05: Verses, zenés összeállítás.
21.24: Mozart-hangverseny.
23.17: Verbunkosok, magyar nóták, népdalok.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Ifjúsági műsor.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.45: Vidéki stúdiónk jelentkezik.
16.00: A Kisegyüttes játszik.
16.30: Költemények.
16.45: A Belgrádi Rádiótól érkezett ajándéklemezek.
17.15: Hogyan lett „francia" Észak-Afrika. Előadás.
17.35: Ajándékhangverseny.
18.20: Magyarok az Októberi Forradalomban.
18.50: A Gyermekrádió műsora.
19.05: Nyelvtanfolyam.
19.15: A zenei formák világa. Előadás.
20.00: Kamarazene.
21.05: Magyar nóták, csárdások.
21.45: Színházi esték.
22.00: Könnyű zene.

CSÜTÖRTÖK

december 5.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Könnyű zene Moszkvából.
8.54: Édes anyanyelvünk.
8.59: Az Ifjúsági Rádió műsora.
10.10: Kör-ogli bagdadi hadjárata.
10.40: Makkai Klára énekel, zongorán kíséri Érsek Mária.
11.00: Tűzpróba.
11.20: Színes népi muzsika.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Versek.
13.15: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: A Vasas Fesztivál műsorából.
15.10: Sakk-matt.
15.20: A Gyermekrádió műsora.
16.10: Mit hoz a Mikulás?
16.20: Szórakoztató zene.
16.50: A „szabad világ" hangja — valóságban.
17.10: Magyar nóták.
17.35: A közönség kedvencei: Zentai Anna és Feleki Kamill.
18.10: Tánczene.
18.35: Tudományos híradó.
18.50: Közvetítés a Magyar Néphadsereg Színházából.
22.25: Lóversenyeredmények.
22.30: Kamarazene.
23.00: Könnyű dalok.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Verbunkosok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Részletek Thomas Mignon és Meyerbeer „Az afrikai nő" c. operájából.
16.20: A békák városa. Elbeszélés.
16.40: Tánciskola.
17.10: „Vers, eredj, légy osztályharcos."
17.25: Zenekari hangverseny.
18.10: A Gyermekrádió műsora.
18.30: Operettmuzsika.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Ljepin filmzenéiből.
20.00: Rigoletto. — Részletek Verdi operájából.
20.45: Dobussy zenei írásaiból.
21.05: Fúvószenekaraink műsorából.
21.30: Szabó Erzsi és Karsai Zsigmond énekel, Halkovics Balázs citerázik.
21.50: Ahol az orvostudomány és a lélektan találkozik.
22.00: Könnyű zene.
22.45: William Backe versei.

PÉNTEK

december 6.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: A Honvéd Központi Zenekar játszik.
8.50: Tóth László jegyzetei.
9.00: Népi zene.
9.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Hídavatás. Elbeszélés.
11.30: Zongoramuzsika.
12.10: Tarka muzsika.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Operarészletek.
14.10: Ütőrő-híradó.
14.35: A VI. VIT zenei műsoraból.
15.15: Ifjúsági világhíradó.
16.10: Közgazdasági rovat.
15.40: A Gyermekrádió műsora.
16.20: Szív küldi . . .
17.00: Zenei előadás.
17.50: Tanácsoknak a nép választottjai.
18.10: Sport és tánc.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Bemutatjuk új operafelvételeinket.
20.20: Bodrogi- és Szentirmay-dalok.
20.40: Kilátó. A Rádió világirodalmi folyóirata.
21.28: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
23.00: Könnyű zene.
0.10: Bartók: III. vonósnégyes.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Könnyű zene.
14.55: Szimfonikus hangverseny.
15.50: Irodalmi élet Baranyában.
16.00: Szórakoztató zene fúvószenekarra.
16.20: Liszt-kórusok.
16.40: Könyvvásár.
17.00: Magyar tájak dalaiból.
17.30: A magyar irodalom története. Eötvös József.
18.00: Művészlemezek.
19.05: Táncdalok.
19.45: A józsefvárosi telefonközponthan.
20.00: Heti hangversenykalauz.
20.40: Verbunkos muzsika.
21.05: Operettegyveleg.
21.50: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
22.00: Verbunkosok, népdalok, csárdások.

SZOMBAT

december 7.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Üttörő-híradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Hanglemezek.
10.10: Mai szerzők operettjeiből.
11.00: Tűzpróba.
11.20: Dalok és hangszerszólók.
12.10: Népi zene.
12.50: Mi van a könyvesboltokban?
13.05: Részletek népszerű vígoperákból.
14.15: Tánczene.
14.45: Ifjúsági műsor.
15.05: A Gyermekrádió műsora.
15.25: Kórusaink életéből.
15.45: Világgazdasági negyedóra.
16.10: Hirdetőoszlop.
16.20: Walter Gieseking zongorázik.
17.00: Nagy Lajos karcolataiból.
17.15: Zenés hétvége.
17.50: Heti belpolitikai krónika.
18.10: Szív küldi . . .
18.40: Láttuk, hallottuk . . .
19.00: Magyar művészek népszerű operetthangversenye.
20.25: Kocsonya Mihály házassága.
21.40: Tánczene.
PETŐFI-RÁDIÓ
14.20: Az opera mindenkié.
15.25: Tánczene.
16.00: Ifj. Farkas Bandi és zenekara játszik.
16.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.50: Szórakoztató zene.
17.30: Lányok, asszonyok . . .
17.45: Bayreuthi Ünnepi Játékok.
21.35: Az élet nagy kérdései: Mi a valás?

VASÁRNAP

december 8.

KOSSUTH-RADIÓ

8.10: Deres már a határ.
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Uj Zenei Ujság.
10.00: Osváth Júlia és Udvardy Tibor énekel.
10.30: Az Ifjúsági Rádió műsora.
11.00: Zenekari hangverseny.
12.15: Népi zene.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.30: Hangos Naptár.
14.30: Helyszíni közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről.
15.15: Hét nap a külpolitikában.
15.30: Farkaskölyök. — Vígjáték.
16.45: Kulturális híradó.
17.10: Dsida Jenő verse.
17.15: Legszebb operalemezeinkből.
18.00: Kínai Kalendárium.
18.50: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
20.10: Boldizsár Iván tollrajzai.
20.20: Részletek Ivo Tijardevics operettjeiből.
21.00: Évszázados szerelmes versek.
21.20: Szimfonikus zene.
23.30: Magyar nóták.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Orgonaművek.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Kórusaink énekelnek.
10.40: Szív küldi . . .
11.30: Zenés vasárnap délelőtt.
12.30: Hordómese. — Szatíra.
13.00: Művészlemezek.
14.10: Babár. Mesejáték.
14.50: A belterjes gazdálkodás útján.
15.05: Fúvószene.
15.20: Operettrészletek.
16.00: Verses, zenés műsor.
17.00: Tánczene.
17.45: A kis tatárlány. Elbeszélés.
18.05: Oratórium-részletek.
18.50: Mikrofonnal a filmgyárban.
19.00: Műsor Lyka Károlyról.
19.45: Fúvószene.
20.00: Kamarazene.
20.50: Filmzene.
21.20: Könyvismertetés
21.40: Népdalok.
22.25: Részletek Dunajevszkij operettjeiből.

Megnyílt

a karácsonyi

TÜNDÉRVÁSÁR

AZ SZMT SZÉKHÁZBAN (SZÍNHÁZ TÉR 2. SZÁM)

AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZ

játék- és ajándékkiállítása

A kiállított áruk a helyszínen megvásárolhatók

Munkásokat keresnek

BÁNYÁSZAT:

A Pécsi Szénbányászati Tröszt földalatti dolgozókat keres. Felvehetők 18—40 év közötti egészséges férfiak. Átlagkereset a vájároknál 2.600, csapatcsilléseknél 2.000, szállítócsilléknél 1 600 Ft. Juttatások; munkaruha és szállás díjtalan, egy évre 18 napi fizetett szabadság, 40 mázsa szén, évi keresetének 5 százaléka hűségjutalom. Napi háromszori bőséges étkezés 6,60 Ft-ért.

ÉPÍTŐIPAR:

Baranya Megyei Építőipari Vállalat (Rákóczi út 56.) kőműveseket, kubikosokat, parkettást és üvegezőt, a Baranya Megyei Építő és Tatarozó Vállalat (Zsolnay út 4.) kőműveseket, vízvezetékszerelőt, tetőfedőt, ácsokat, kubikosokat és segédmunkásokat vesz fel.

KÖZLEKEDÉS:

Közlekedési Vállalat (Bacsó Béla u. 4.) középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket, esztergályost, lemezlakatost, gépkocsiszerelőket és pályamunkásokat, a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (Siklósi u. 10.) középfokú képesítéssel vagy kétéves gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőket alkalmaz.

EGYÉB:

Finommechanikai Vállalat (Bajcsy Zsilinszky út 12.) autószerelőket és villanymotor szerelőket. Porcelángyár: Villanyszerelőket szerződtet.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Kozsahuba Béla, Lajos Imre, Kiss Sándor, Jakab Sándor, Kari Antal, Sziva Jolán, Kunos Lujza, Magyar István, Klett Eva, Csonka Ildikó, Meiszter Henrik, Joó Livia, Kocsis József, Fülöp Tibor, Váradi Teréz, Hetesi Lilla, Cservenka Antal, Domonkos Dezső, Sámi Károly, Schulteisz Antal, Csécs Sándor, Orsos Ilona, Zomi Mária, Erdős Kálmán, Presz István, Kádas Géza, Fekete Zoltán, Ebinger József, Kocsis János, Kulifai Piroska, Ódor Mária, Szentendrei Béla, Szilvási Ágnes, Orsós Gyöngyi, Bogdány Ibolya, Gradwohl Gábor, György Judit, Végh Mária, Veit Erzsébet, Sós Tamás, Sörös Irén, Somogyi Györgyi, Császár Edit, Rab Rozália, Puskás Ádám, Puskás János, Császár Gabriella, Juhász István, Horváth László, Vincze Ferenc, Dobos Jenő, Fodor Károly, Gál Péter, Koncz Eva, Jeránt András, Propszt Ibolya, Kovács Dezső, Gyergyák János, Györkő Márta, Csókür Csaba, Eördög Ágnes, Józsa Sándor, Offenwagner Cecilia.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Papp László vájár és Bozsár Jusztina gyári munkás, Pécsi Géza szakoktató és Koczab Anna adminisztrátor, Cservenka László börgyári segédmunkás és Simon Irén börgyári segédmunkás, Hentz János nyugdíjas és Kovács Erzsébet betegellenőr, Zilcsali Mihály vájár és Óvári Eszter, Serfőző István szerszámlakatos és Fülöp Gabriella, Lisztes János vájár és Monostori Erzsébet takarítónő, Bíszta János villanyszerelő és Farkas Anna gépírónő, Reszler Lajos eladó és László Irén hivatalsegéd, Kétyi László szállítási csoportvezető és Varga Edit, Fényes József gépészmérnök és Keserű Ibolya üzletvállaló, Cserna Sándor építészmérnök és Keresztes Márta építésztechnikus, Kalocsa Károly cipész és Egresi Gizella eladó, Szombath Ferenc BM dolgozó és Antal Irma, Ujvári István gépkocsivezető és Szekeres Irén.

MEGHALTAK:

Haraszti Jánosné szül. Nil Mária 65 éves, Tóth József 50 éves, Göncz István 46 éves, Vaskó Árpád 81 éves, Kléber Henrik 85 éves, Vass József 79 éves, Königh Henrikné szül. Bachet Éva 81 éves, Kiss Antalné szül. Banó Ágnes 56 éves, Benkő Béla 23 éves, Tisztartó László 56 éves, Fodor Sándorné szül. Nemes Judit 84 éves, Lázár Ferenc 70 éves, Tarr Pál 57 éves, Kiss Ferencné szül. Eberlein Teréz 85 éves, Horváth Gergely 41 éves, Arató Ferenc 37 éves, Mischi Antal 79 éves, Topp Józsefné szül. Liszica Mária 48 éves özv. Róka Jánosné, szül. Karl Anna 81 éves, Knausz Erzsébet 43 éves, Tibor János 74 éves, Orsós János 3 hónapos, Schulteisz Antal 4 napos, Zoboki Lajos 69 éves, Bencze Zoltán 1 éves, Kolompár Jenő 3 hónapos, Puskás János 1 napos, Puskás Ádám 1 napos, Nieder Teréz 3 éves, özv. Lovrencsics Ferencné, szül. Szigriszt Anna 83 éves, Kovács Sándor 90 éves, özv. Sajátovics Lajosné szül. Markó Mária 84 éves.

APRÓHIRDETÉSEK

Őszi újdonságok, retikülök, válltáskák, aktatáskák bőröndök, ajándék-tárgyak

nagy választékban

a Pécsi Ruházati Bolt bőrdíszmű szaküzletében, Kossuth Lajos u. 30. sz.

JÓL berendezett, szép bútorozott szobát, fürdőszobahasználattal, nem teljes heti igénybevételre keresek. „Pestről lejáró" jeligére a leveleket a kiadóhivatalba kérem. Pécs, József Attila u. 10.

ERNYŐÜZEM vállal áthúzást, javítást, új ernyőt készít, használt ernyőállványokat vesz. Zrínyi utca 10.

Cementlapok osztályozatlan minőségben 54 filléres darabonkénti áron korlátlan mennyiségben kaphatók a Pécsi Cementáruipari Vállalat Siklósi út 10. sz. alatti telepén.

Házasság

Egy idősebb, 24 éves, elváltasszony hozzáálló férfi ismeretségét keresi házasság céljából. Kaland kizárva. Boldog otthon jeligére. Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 805

Szorgalmas, 32 éves, jóparos vagyok. 20—32 évesig intelligens hölgy szerető férje lennék. Válaszlevelet: „Családi ház" jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. kérek. 876

Szerény, elvált, 35 éves asszony ismeretség hiánya miatt ezúton keres megértő élettársat. Józan életű 40 év körüli férfiben. Gyermek nem akadály. Iparos előnyben. Fényképes választ „Szeretlek a sírig" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 872

Lakással rendelkező, magányos özvegyasszony keresi, magas magányos nyugdíjas, vagy dolgozó férfi ismeretségét házasság céljából 50—60-ig. „Lehet vidéki is" jeligére. — Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 874

Keresem azt az 54—58 közötti egyedülálló értelmiségi férfit, aki élettársa tudna lenni barna, molett, egyedülálló özvegyasszonynak. Házam, szőlőm van, iparengedélyem is. „Egyedül vagyok" jeligére. Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos utca 22. sz. 785

33 éves, jól szituált, magas fiatalember hozzáálló értelmiségi hölgy ismeretségét keresi. Fényképes levelet „Szebb kettesben" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth u. 22. 860

38 éves nyugdíjas vagyok. Havi összjövedelmem 1600 forint. Hozzám illő egyedülálló özvegy vagy elvált asszonyt keresek élettársul, kinek lakása van. — Leveleket „Megértés" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 906

41 éves, magas, érettségizett mezőgazdász, önhibáján kívül elvált, hozzáálló élettársat keres. Lakás szükséges. „Hűséges" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 866

Állás

Keresek idősebb asszonyt, esetleg nagyobb leánykát gyermekekhez napi 5 órára. Kandó Kálmán u. 7., du. 2 órától.

Gözgépkezelőt (fűtőt) keresünk azonnali belépésre. Fizetés havi: 1300 Ft. Pécsi Sertéstenyésztő és Hizlaldája. Megyeri út 51. 242

Szervizmunkást keresünk kellő gyakorlattal. Posta Központi Járműtelep kirendeltsége. Pécs, Jókai Mór utca 10. 245

Szigetvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet önállóan dolgozni tudó cukrászt keres azonnali felvételre. Ajánlatokat a központi irodánkba kérjük leadni, személyes megbeszélés ugyanott. 204

A Pécsi Közlekedési Vállalat azonnali belépésre keres középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket, esztergályost, lemezlakatost, gépkocsiszerelőket és pályamunkásokat. Jelentkezés Pécs, Bacsó Béla u. 4. 234

Gyermekszerető nőt keresek délutáni elfoglaltságra. Tolbuchin út 54. 965

A Pécs és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet nagy gyakorlattal rendelkező boltvezetőt keres a kővágószőlősi iparcikk szaküzletbe. Jelentkezés: József Attila utca 20. Központi irodában. 854

Kályhafűtőt azonnali belépésre felvesz a gyermekkórház. Nyár utca 8. sz. 271

Esztergamunkást vállalunk. Villamosgépjavító KTSZ, Szigeti út 12. 865

Lakás

Különbejáratú bútorozott szobába 2 testvér óvónő harmadik lakótársnőt keres. — György u. 7. 894

Elcserélném szolnoki központi fekvésű, kétszobás összkomfortos lakásomat pécsi hasonlóért. Érdeklődni: Baranya megyei Halgazdaság, Pellérd, vagy Réti Gyula Szolnok, Dózsa utca 22. szám. 822

Szegedi belvárosi lakásom elcserélném pécsiért. Cím: Leonardo da Vinci u. 3. sz. 349

Szoba-konyhás lakást keresek költségtérítéssel. Ilosfai, Tavasz u. 15. 975

Üzlethelyiségemet elcserélném egy nagyobb szobáért. Gács Béla Pécs, Siklósi u. 40. szám. 989

Belvárosi 3 szobás, gázos, telefonos lakásom elcserélném budapestivel. Tel.: 39—86. 857

Elcserélném kétszobás-konyhás, mellékhelyiséges kalocsai lakásomat hasonló pécsiért. Érdeklődni: 27—76 telefonszámon. 909

Nőtlen állatorvos különbejáratú szobát keres. Levélben kér értesítést. Állami Fuvarozási Kordélyozási Vállalat. — Bp. V., Báthory u. 3. Titkárság. 905

Szoba-konyhás öröklakás eladó. Cserével beköltözhető, Szilágyi Dezső utca 36/2. Szőke Józsefné. 887

Keresek 2—3 szobás, összkomfortos, főbérleti cserelakás nélkül is beköltözhető lakást. Öröklakást vagy telket vennék. Tel.: 31—97. 921

Utcai nagy szobát elcserélném hasonlóért, vagy szoba-konyhásért. Katalin utca 2. 829

Egy családi ház 616 négyszögöl telek, részben gyümölcsös, beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Pécs-Szabolcs, Tolbuchin út 90/1. 817

Elcserélném szoba-konyhás lakásomat nagyobbért, ráfizetéssel. Jakab Sándor, Rókusalja 12. 935

Egy szoba és konyhából álló lakást keresek. Költségeket fizetem. Bencze, Mecsekalja, Felsőhegy 15. sz. 210

Pécsett belvárosi háromszobás luxus öröklakás eladó. Cím: Dr. Domján Gézáné, Hetes, Somogy megye. 132

Háromszobás lakást keresek magas költségtérítéssel. Címeket: 48-72. telefonra kérem. 216

Marosvásárhely utcában kétszoba-konyha éskamrából álló öröklakás eladó. Cserével beköltözhető. — Cím: Nagy László, Rákóczi út 45. 222

Üres albérleti szobát keresünk 4 férfi részére. Ajánlatokat telefonon: 25—95., 20-as mellék. 781

Elcserélném kispiacnál lévő egyszoba-konyhás mellékhelyiséges olcsóbérű lakásomat nagyobbért. Költséget térítek. Cím: Kampf Ferenc, Alsóhavi utca 12. 807

Bútorozott szobát keres azonnalra fiatal házaspár. Apponyi tér 6., földszint 2. 939

Budapesti villámat elcserélném pécsi belvárosi beköltözhető házzal, vagy villával. Tanár-tanító házaspár. Budapestről Pécsre cserélne pécsi belvárosi beköltözhető házért, cserébe villát adunk. Cím: Budapest, XXII., Arany János u. 73., Muk. 786

Ingatlan

Rigódertető szívében, buszmegállónál, keresztelt szemben, vízvezetékkel ellátott főútvonalon házhely 221 négyszögöl új szőlővel, gyümölcsössel, ugyanott két üres házhely nagyon olcsón eladó. Érdeklődni: helyszínen, Mecsekszabolcs út 176. 96

Eladó 2000 négyszögöl prima parlag-rét a lőtér mellett. Érdeklődni: Kertváros, Nyárfa utca 20. 930

A pénzügyőrséghez felvételre jelentkezhetnek mindazok a 26. életévüket be nem töltött, katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tett, nőtlen, magyar állampolgárok, akik VIII. általános vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. A felvételi kérelmüket a lakóhelyre illetékes pénzügyőri szakaszhoz kell benyújtani, ahol a szükséges további felvilágosítást a jelentkezők megkapják.

APRÓHIRDETÉSEK

Kiskereszt utca 19. sz. ház eladó, lakáscserével beköltözhető. Érdeklődni: Alkotmány utca 51. szám, Erdélyi. 969

20 Ft négyszögölenkénti áron jóltermő szőlő Pellérden eladó. 200, 400 vagy nagyobb területen. Szénásy, Erzsébet u. 20. 604

Eladó a Pécs, Rákóczi út 63. számú házingatlan. Érdeklődni levélben: Goda, Budapest, V., Martinelly tér 5., III. em. 612

800 négyszögöl I. oszt. szántóföld, Nagypostavölgyben eladó. Bővebbet Szabó, Széchenyi tér 6. szám. 796

Rácváros 16. sz. családi ház (a mozival szemben) beköltözhetőséggel 3+1 szobás lakással, mellékhelyiségekkel eladó. A ház gazdálkodásra alkalmas. A telek 620 öl, melyből 500 öl gyümölcsös és szőlő. Érdeklődni: Rácváros 15. alatt. 797

Ürögi út 5. sz. alatt kétszobás összkomfortos, 400 négyszögöl gyümölcsössel, szőlővel, beköltözhetően eladó. Krebszék. 313

Tiborc utca 24. (volt Alsómakár) ingatlan beköltözhetően eladó. 838

Kisharsányi hegyben lévő szép akácos erdő, szabadkézből eladó. — Érdeklődni lehet: Pécs, Aradi vértanúk útja 43. szám alatt, naponta 7-től 9 óráig. Bonvár Józsefnél. 844

Szőlő eladó Nagy-Szkókó 40. szám, 770 négyszögöl, fele új telepítésű lugas. Érdeklődni: Rákóczi út 39/B III. em. 3. 841

Hegyalja u. 25. számú ház eladó. 879

884 négyszögöl szőlőnek is alkalmas szántóföld alkalmi áron eladó. Cserkut, Keresés dűlő 87. sz. Staubach. 382

300 négyszögöl szőlő olcsón eladó. Visy László úton, Magasiati úttól 300 méterre. Érdeklődni lehet: Szövetség utca 7. 874

Házhelyek eladók Kertváros mellett, megegyezés szerint, részletre is kapható. Ifj. Tóth István, Üröge 71. szám. 875

Kedvezményes részletre is kapható

Kárpitos Déryné u. 11 Telefon 36-7

AJTA

Bajcsy Zs. u. 41. számú ház eladó. 840

Villatelek Magasiati úton kisebb családi házzal, tavasszal beköltözhetően eladó. Tel.: 40—33. 917

Gazdálkodásra alkalmas beköltözhető kertes családi ház eladó. Keleti kőhíd dűlő 2. sz. (Siklósi országút). Ácsné. 891

Szőlő — jóterméső — Bátaszéken kétezerötszáz négyszögöl, jutányos árért eladó. Egy lakható szoba van rajta. Vagy örökárban adnám egy pécsi kétszobás komfortos lakásért. — Érdeklődni: Pécs, Felső-Vámház u. 52. szám. 896

Eladó családi ház: 2 szoba, előszoba, konyha, és egy kis lakás, 1 nagyszoba konyha, kamra, padlás, pince, azonnal átadó. Nyíl u. 1. szám. 895

Magaslati út alatt villatelek eladó. Bencze gondnoki iroda, Zsinkó István u. 1. 827

Szavai hegysarkon 2000 négyszögöl szőlő, lakható 2 szobás présházzal eladó. Bővebbet: Nősnél, Kovácshida. 831

Ház eladó beköltözhető lakással. Marx út 19. 935

Meköltözhető kétszobás családi ház, 900 négyszögöl szőlővel eladó. Marx út 127. 950

Kovácstelepen 3 házhely sürgősen eladó. Érdeklődni: Tiborc u. 52. Délután. 214

Szőlő Siklóson villányi borvidéken 6300 négyszögöles, kettő beköltözhető présházzal, pincével, megosztva is alkalmi áron eladó. Budai villával is cserélhető. Ajánlatokat: „Kiváló lehetőség" jeligére Felszabadulás téri hirdetőbe. 231

Ház, azonnal elfoglalható lakással eladó. Zrínyi utca 12. 221

Erzsébet utca 14. számú ház egészben, vagy félerészben eladó, lakáscserével beköltözhető. 224

Családi ház kis szőlővel igen olcsón eladó. Beköltözhető. Érdeklődni: Németh József. Csurgó dűlő 7. 226

Eladó szigetvári és pécsi országút elágazásánál 400 négyszögöl gyümölcsös. Érdeklődni: Pécs, Sallai u. 23., Lévai Miklós. 238

Életjáradékra kisebb házat kerttel, esetleg szőlővel, gyümölcsössel vennék. Inköz. — Bogád községben 48-as út 1. számú kétszobás családi ház 700 négyszögöl kerttel sürgősen eladó. 237

Családi ház beköltözhető, kerttel, Hunyadi út 14. egyszázötvenezerért eladó. Megtekinthető tizenhat órától. Bővebbet gondnokomnál, Déryné utca 16. szám. 235

Pécs-Szabolcson a Baj társ u. 3. számú ház 800 négyszögöl telekkel eladó. 232

Kettő szoba, előszoba, fürdőszoba és egy szoba-konyhából álló ház teljes beköltözhetőséggel, nagy kerttel eladó. Cím: Hegyalja u. 33. szám. 241

Pécsujhegyen IV. dűlő 195. beköltözhetően, 1800 négyszögöl területtel eladó, Pécs, Kossuth Lajos utca 34., fszt. 1. ajtó. 244

Vöröskereszt u. 38. sz. ház beköltözéssel eladó. Érdeklődni lehet: Ditz-malom u. 12. sz. Généknél. 985

Vegyes

Üzlet (drogéria) nyitásához 30 000 forinttal társat keresek, esetleg üzlethelyiséggel. Mecsek u. 1. sz. 957

Figyelem! Közöljük kedves vendégeinkkel, hogy a Pécsi Fodrászipari Vállalat Pécs, Kossuth L. utca 38. szám alatti tanműhelyében reggel 7 órától este 20 óráig állunk vendégeink rendelkezésére mérsékelt díjazás mellett.

Szakszerűen húsfüstölést vállalok. Vas Gereben u. 14. sz. 850

Tavalyi kukoricát cserélnék hízóért. Müller Jánosné, Zsolnay utca 32—34., volt Anna malom. 963

Bútor és zongora szakszerű szállítását vállalom. Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány u. 14. Telefon: 15—93. 970

Fiatal pulikutyámat jó helyre odaadnám. — Geisler Éta u. 9., II. 6. ajtó. 984

Asztalos, faipari, fűrészüzembe társulnék. Műhelyhelyiséget, szerszámot, bérelnék, vennék. Ajánlatokat: Faipari jeligére, főpostán maradóra kérem. 861

Guth Károly női fodrászatát újból megnyitotta, Janus Pannonius u. 9. sz. alatt, Rózsakerttel szemben. 889

Tamás Kálmán motoros faforgácsoló telefon száma: 39—91. György utca 6. szám. 801

Szakszerű húsfüstölést megkezdtük. Bajcsy Zs. u. 7. 789

Műfogsorát soron kívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Mártírok u. 7. 776

Sertésvágást vállalok. Gyorsan és finoman elkészítem. Sárdy hentes, Pécs, Zsolnay V. u. 24. sz. 953

Orlás gyümölcsű, szentendrei, nemesített egres és nagygyümölcsű hollandi piros ribizketövek kaphatók. Ára: 5,— Ft. Ifj. Toronyi János kertészetében, Békéscsaba, Sztraka utca 27. 230

Zippzárak szakszerű javítása, hócsizmába is Megye utca 9., emelet. 934

Varrógép megbízásból eladó. Írógép, varrógép javítása Kovács műszerésznél, Jókai tér. 926

Vadnyúl, őz, szarvas, vaddisznó, róka, görény, stb. vadbőrt veszek. Hablicsek, Ipar u. 3. 225

Irhabunda készítés, javítás, festés, bélések, Raskó Gábor, Budapest, Tanács krt. 3/a., udvarban. 151

Bortermelők figyelem! Borseprőt minden mennyiségben átvesz cserepálinkáért a Gyümölcsszeszipari Vállalat, Malom u. 25. sz. Telefon: 29—40. 240

Keresek harmincezer forint készpénz kölcsönt egy évre, fedezet van. Jókai u. 9., udvari lakás. 952

Disznóöléshez, edényeket, hurkatöltőket, csért, újat készítek, javítok, Rákóczi út 64., Szabó Sándor bádogos. 994

Helyesírást, számtant, oroszt, gyors eredménnyel tanít, tanárnő. Megye u. 11., földszint. 982

Adás-vétel

Hízottsertés eladó. Légszeszgyár utca 15. 979

150 és 200 kg-os hízók eladók. Rácváros 14., Litterék. 995

Kétszemélyes patent 140 széles rekamié eladó. Alsó-Malom u. 2.

Eladó Stingl hangversenyzongora rövid. Érdeklődni: 43—19-es telefonon 8—4-ig. 996

Egy db hízott sertés kb. 200 kg-os, eladó. Pécs, Sallai u. 34. 990

Eladó egyéves hízottsertés, 200 kilós. Kovácstelep, Baranyavár u. 10. 991

Openus kisfilmes nagyító, kararai márványlap (55x110 cm), masszív liziesládá eladó. Zsolnay V. u. 2. Kovácsné, csak délután. 993

Fiatal, érett, 200 kilós és 10 hónapos 110 kilós sertés eladó. Tiborc utca 4/3. 992

Motorkerékpárok teljes felújítását vállalom. 600-as esztergapad, tokkozott Pannonia majdnem új, eladók. Rákóczi út 78. 988

Jóhangú bécsi zongorát eladó. Megtekinthető: 10 és 13 óra között Geisler Éta u. 9., II. 6. ajtó. 984

Teleháló, konyhaberendezés, szekrények, ágyak, félháló hármasszekrénnyel, kályhák eladók. Felső-Vámház u. 2., üzlethelyiség. 986

Használt bútorok, 125 cm³-es Danuvia kismotor sürgősen eladó. Poszák képkeretező, Márton u. 9. 984

Félháló, ágy matraccal, kétajtós szekrény, toilette, éjjeliszekrény, kerekasztal eladó. Kaposvári utca 20. szám. 979

Új konyhaberendezés eladó, hízóért elcserélhető. Felső-Vámház utca 33. 987

Eladó zöldre festett kombináltszobabútor, karikahajós varrógép, dunna, párna. Alkotmány u. 8., Kórház ternél. 883

Használt férfi ruhát, gumicsizmát, bakancsot, fehérneműt veszek, hívásra házhoz megyek. Schlésinger, Tiborc u. 66. 892

Hízott sertések eladók. Erreth Lajos u. 23., Horváth. 798

Eladó 4 db 160 kg-tól 180 kg-ig hízott sertés. Pécs, Sánc utca 11. sz. 881

Eladó zöldre festett kombináltszobabútor, karikahajós varrógép, dunna, párna. Alkotmány u. 8., Kórház ternél. 883

Használt férfi ruhát, gumicsizmát, bakancsot, fehérneműt veszek, hívásra házhoz megyek. Schlésinger, Tiborc u. 66. 892

Egy db fekvő hurkatöltőgép eladó. Rózsa u. 11. szám. 86

170 kilós hízó eladó. Aradi vértanúk u. 59 86

Eladó 1 db 250 cm³-es Csepel motorkerékpár 4 db átemelő szivattyú, 50 l perc teljesítménnyel, 1 db 0,6 HP 3x190 voltos 144 ford., 1 db 0,8 HP 3x190 voltos 2800 ford. villanymotor, 1 db 220 volt egyenáramú 1,5 HP villanymotor. Potyondy, Doktor Sándor utca 54. Tel. 30—41. 864

Két db 180 kg-os hízott sertés eladó. Győr [illegible] út 2. 944

Piros Pannonia, ujszerű állapotban eladó. Rákóczi út 73/a., udvar 936

Radiót veszek nagyobbat világvevőre átalakítok, magnetofonok, erősítők speciális javítását vállalom. Hohmann, Aradi vértanúk u. 11. 937

Fűkaszáló 0,5 HP villanymotor, vízszivattyú eladó. Kohlmann motorjavító, Pécs, Rózsa F. u. 12. 847

Hétről-hétre Minden kézbe!

Előfizethető minden postahivatalban

Porszívógép 110 voltos, nagyteljesítményű német AEG-Tornadó eladó. Váradi Antal u. 1. Esténként. 993

Süldők, hízott sertések eladók. Pacsirta utca 5. 920

Két darab hízott sertés eladó, Mezőszél u. 14. 838

Oldalkocsis motorkerékpár 500-as, felülszelepelt, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Aradi vértanúk u. 42. 914

Eladó Lampart fürdőberendezés, 200 voltos motoros körszivattyú, ágyak, betétek, íróasztal, asztalok, csillárok, stb. Nagy Flórián u. 14. sz. 918

Eladó egy fiatal sertés, kb. 180 kg-os. Érdeklődni: Semmelweis u. 10. sz. 897

Használt férfiruhát, bakancsot, gumi- és bőrcsizmát veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel.: 22—49 900

Ajtók eladók, 2 db 230x110-es, 2 db 240x240-es méretű négy szárnyból álló, verandaajtónak is alkalmas üvegajtó. Megtekinthető a tésenyi tanácsnál. 903

Pannonia oldalkocsi, teljesen új, olcsón eladó. Aradi vértanúk u. 42. 913

Új ezüstözött jazz pisztoly eladó. Felsővámház u. 21., Rohán. 863

Páncélszekrény kétajtós, könyvjóváírással áladó. Malomipari V. Felszabadulás u. 2. sz. 916

Rádiójavítás, eladás, átalakítás. Hegedüs elektrotechnikus, Zrínyi—Váradi u. sarok. 848

Fajtiszta farkaskölykök, 7 hetesek, eladók Doktor Sándor u. 30. 867

Süldők, hízott sertések eladók. Pacsirta utca 5. 920

Két darab hízott sertés eladó, Mezőszél u. 14. 838

Oldalkocsis motorkerékpár 500-as, felülszelepelt, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Aradi vértanúk u. 42. 914

Eladó Lampart fürdőberendezés, 200 voltos motoros körszivattyú, ágyak, betétek, íróasztal, asztalok, csillárok, stb. Nagy Flórián u. 14. sz. 918

Eladó egy fiatal sertés, kb. 180 kg-os. Érdeklődni: Semmelweis u. 10. sz. 897

Használt férfiruhát, bakancsot, gumi- és bőrcsizmát veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel.: 22—49 900

Ajtók eladók, 2 db 230x110-es, 2 db 240x240-es méretű négy szárnyból álló, verandaajtónak is alkalmas üvegajtó. Megtekinthető a tésenyi tanácsnál. 903

Pannonia oldalkocsi, teljesen új, olcsón eladó. Aradi vértanúk u. 42. 913

Új ezüstözött jazz pisztoly eladó. Felsővámház u. 21., Rohán. 863

Páncélszekrény kétajtós, könyvjóváírással áladó. Malomipari V. Felszabadulás u. 2. sz. 916

Rádiójavítás, eladás, átalakítás. Hegedüs elektrotechnikus, Zrínyi—Váradi u. sarok. 848

Sikkötőgép 10/32-es eladó. Bóly, Ady Endre utca 3. 855

Märklin villamosvasút eladó. Felső-Vámház u. 40. I. em. Tel.: 31—48. 828

Eladó 1 db 250 cm³-es Csepel motorkerékpár 4 db átemelő szivattyú, 50 l perc teljesítménnyel, 1 db 0,6 HP 3x190 voltos 144 ford., 1 db 0,8 HP 3x190 voltos 2800 ford. villanymotor, 1 db 220 volt egyenáramú 1,5 HP villanymotor. Potyondy, Doktor Sándor utca 54. Tel. 30—41. 864

Két db 180 kg-os hízott sertés eladó. Győr [illegible] út 2. 944

Piros Pannonia, ujszerű állapotban eladó. Rákóczi út 73/a., udvar 936

Radiót veszek nagyobbat világvevőre átalakítok, magnetofonok, erősítők speciális javítását vállalom. Hohmann, Aradi vértanúk u. 11. 937

Fűkaszáló 0,5 HP villanymotor, vízszivattyú eladó. Kohlmann motorjavító, Pécs, Rózsa F. u. 12. 847

Három db zsírsertés eladó. Bartók Béla u. 65. szám. 946

Egy Jawa 175 cm³ motorkerékpár sürgősen eladó. Majs 175. hsz. 211

Alig használt 125-ös Danuvia 3000-ért eladó. Deák, Helesfa, Posta. 201

Háló, konyhabútor, kombináltszekrény 4000 forinttól, szelon, rekamié, egyéb bútorok eladók. Bajcsy Zs. u. 3., üzlet. 205

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 18

Berlandieri és Ripária simavesszőket keresünk megvételre minden tételben. Magyary Testvérek, Abasár. 206

Eladó alig használt szalagfűrész. Pécsvárad, Kossuth Lajos u. 27., Fél. 227

Modern, világosbarna keményfaháló eladó. Szent István tér 5. I. emelet. 213

Új kisipari kombinált berendezés és egy egyszemélyes rekamié eladó, Bajcsy Zs. u. 3., III. 5. 948

Teljesen új, nagyméretű diófa kombináltszekrény eladó. Sallai u. 39., asztalos. 942

Kétszemélyes új rekamié eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 40. sz. 922

Modern, dió kombinált berendezés, igényesnek eladó. Petőfi u. 26. 820

Új intarziás kombinált szekrény, szekrények eladók. Szabadság út 8. szám. 858

Új politúrozott hálóbútor és rekamié eladó. Légszeszgyár u. 24. 898

Porszívógép 110 voltos, nagyteljesítményű német AEG-Tornadó eladó. Váradi Antal u. 1. Esténként. 993

Süldők, hízott sertések eladók. Pacsirta utca 5. 920

Két darab hízott sertés eladó, Mezőszél u. 14. 838

Oldalkocsis motorkerékpár 500-as, felülszelepelt, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Aradi vértanúk u. 42. 914

Eladó Lampart fürdőberendezés, 200 voltos motoros körszivattyú, ágyak, betétek, íróasztal, asztalok, csillárok, stb. Nagy Flórián u. 14. sz. 918

Eladó egy fiatal sertés, kb. 180 kg-os. Érdeklődni: Semmelweis u. 10. sz. 897

Használt férfiruhát, bakancsot, gumi- és bőrcsizmát veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel.: 22—49 900

Ajtók eladók, 2 db 230x110-es, 2 db 240x240-es méretű négy szárnyból álló, verandaajtónak is alkalmas üvegajtó. Megtekinthető a tésenyi tanácsnál. 903

Pannonia oldalkocsi, teljesen új, olcsón eladó. Aradi vértanúk u. 42. 913

Új ezüstözött jazz pisztoly eladó. Felsővámház u. 21., Rohán. 863

Páncélszekrény kétajtós, könyvjóváírással áladó. Malomipari V. Felszabadulás u. 2. sz. 916

Rádiójavítás, eladás, átalakítás. Hegedüs elektrotechnikus, Zrínyi—Váradi u. sarok. 848

Sikkötőgép 10/32-es eladó. Bóly, Ady Endre utca 3. 855

Märklin villamosvasút eladó. Felső-Vámház u. 40. I. em. Tel.: 31—48. 828

Eladó 1 db 250 cm³-es Csepel motorkerékpár 4 db átemelő szivattyú, 50 l perc teljesítménnyel, 1 db 0,6 HP 3x190 voltos 144 ford., 1 db 0,8 HP 3x190 voltos 2800 ford. villanymotor, 1 db 220 volt egyenáramú 1,5 HP villanymotor. Potyondy, Doktor Sándor utca 54. Tel. 30—41. 864

Két db 180 kg-os hízott sertés eladó. Győr [illegible] út 2. 944

Piros Pannonia, ujszerű állapotban eladó. Rákóczi út 73/a., udvar 936

Radiót veszek nagyobbat világvevőre átalakítok, magnetofonok, erősítők speciális javítását vállalom. Hohmann, Aradi vértanúk u. 11. 937

Fűkaszáló 0,5 HP villanymotor, vízszivattyú eladó. Kohlmann motorjavító, Pécs, Rózsa F. u. 12. 847

Három db zsírsertés eladó. Bartók Béla u. 65. szám. 946

Egy Jawa 175 cm³ motorkerékpár sürgősen eladó. Majs 175. hsz. 211

Alig használt 125-ös Danuvia 3000-ért eladó. Deák, Helesfa, Posta. 201

Háló, konyhabútor, kombináltszekrény 4000 forinttól, szelon, rekamié, egyéb bútorok eladók. Bajcsy Zs. u. 3., üzlet. 205

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, VI., Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 18

Berlandieri és Ripária simavesszőket keresünk megvételre minden tételben. Magyary Testvérek, Abasár. 206

Eladó alig használt szalagfűrész. Pécsvárad, Kossuth Lajos u. 27., Fél. 227

Modern, világosbarna keményfaháló eladó. Szent István tér 5. I. emelet. 213

Új kisipari kombinált berendezés és egy egyszemélyes rekamié eladó, Bajcsy Zs. u. 3., III. 5. 948

Teljesen új, nagyméretű diófa kombináltszekrény eladó. Sallai u. 39., asztalos. 942

Kétszemélyes új rekamié eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 40. sz. 922

Modern, dió kombinált berendezés, igényesnek eladó. Petőfi u. 26. 820

Új intarziás kombinált szekrény, szekrények eladók. Szabadság út 8. szám. 858

Új politúrozott hálóbútor és rekamié eladó. Légszeszgyár u. 24. 898

Cukorrépatermelők!

Aki még nem szerződött,

***december hó folyamán feltétlenül* kösse meg cukorrépatermelési szerződését**

Az időben szerződő termelő jobban előkészítheti földjét a cukorrépatermeléshez, gazdagabb termést takarít be.
Nagy cukorrépatermés előny az országnak, haszon a gazdának.

A cukorrépa ára fizetendő súlyú **répamázsánként:**

1. 10 forint és 3 kg kristálycukor

természetben. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, a **Cukorgyár minden kg cukor helyett 10.60 forintot fizet.**

2. Mellékjárandóság: ingyen,

térítés nélkül 65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokványminőségű száraz répaszelet és 0.50 kg melasz. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és termelőtársulások az egész átadott répamennyiség után

mázsánként 3.— forint nagyüzemi felárat kapnak, ha

500 kat. holdig . . . 1000 mázsán felül,
1000 kat. holdig . . . 2500 mázsán felül,
1000 kat. holdon felül 4000 mázsát meghaladó cukorrépát szállítanak be.

Újabb kedvezmény a cukorrépatermelőknek:

az eddigi holdankénti 240.— forintos művelési előleg helyett

1120 forint termelési készpénzelőleget nyújt a Cukorgyár.

800 forint a szerződés megkötésekor, 320 forint a tavaszi munkák idején kerül kifizetésre.

A szerződést mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a cukorgyári szakfelügyelők, egyéni termelőkkel a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépafelelősök **kötik meg.**

CUKORGYÁR

A VASÁRNAP SPORTJA

Oszi számadás

Az őszi évad vége felé nem árt, ha számadást csinálunk, mit várhatunk az NB I-ben szereplő pécsi és komlói labdarúgó csapattól. Azért is jó, ha visszapillantunk a számok tükrében az eddigi eredményekre, mert így jobban láthatjuk a hibákat, s ha van rá lehetőség, nyugodtabban és alapozottabban kezdhetik el csapataink a tavaszi idényt.

Most pedig adjuk át a szót a számoknak. Nézzük csak az utolsó három bajnoki évben a 10. fordulóig milyen eredményeket ért el a pécsi csapat, hogyan állt a táblázaton! Íme:

A Pécsi Dózsa helyezése a bajnoki táblázaton

1955-ben	10	4	2	4	13:14	10	(5)
1956-ban	10	4	1	5	10:13	9	(8)
1957-ben	10	3	2	5	9:17	8	(12)

A zárójelben lévő szám a csapat helyezési számát mutatja. Ha csak ezt nézzük, akkor bizony eléggé elszomorító a helyzet, mert határozottan évről évre gyengébben szerepelt a csapat. Nem reménytelen azonban a helyzet. A Dózsa még javíthat a hátralévő mérkőzésein, ha legalább még 3 pontot szerez, ami nem tartozik a lehetetlenségek közé.

De mást is mondanak a számok. 1955-ben 13 gólt rúgott a csatársor 10 mérkőzésen, a védelem pedig 14-et kapott. A következő évben, 1956-ban már kevesebb gólt rúgott a csatársor, de a védelem is kevesebbet kapott. Tehát míg a csatároknál visszaesésről, addig a védelemnél javulásról beszélhetünk.

Milyen összeállításban is szerepelt akkor a Dózsa?

1955. tavaszán a Danka — Szőcs, Kocsis, Hegyi — Pleck, Kresz — Lovig, Lehel, Brada, Keszler, Horváth együttes játszott leginkább.

1956 első felében a Dózsa összeállítása a legtöbb mérkőzésen: Danka — Szőcs, Hegyi, Kamondi — Pleck, Kresz — Csupák, Brada, Opova, Fazekas, Horváth volt.

Már akkor is megvolt az a hiba, mint most, nem tudott állandó együttes kialakulni. Pedig, hogy milyen előnyt jelent ez, azt a tatabányaiak idei szereplése bizonyítja leginkább, most vasárnap már a 0. mérkőzésen állnak ki ugyanabban az összeállításban.

A Dózsa idei szereplése mindenki előtt ismeretes. Sajnos, ebben az évben nemcsak a támadósorral, hanem a védelemmel is voltak bajok. Ennek következménye a rossz gólarány és az, hogy mindössze 8 pontot tudott összeszedni az együttes.

A másik Baranya megyei NB I-es csapatnak, a Komlói Bányásznak sem megy, sőt mondhatnák sehogysem megy a pontgyűjtés. Bármennyire is közel voltak már több alkalommal is a győzelemhez, 10 mérkőzés közül még egy alkalommal sem sikerült győzniök. Így az övék a bajnoki táblázaton a legroszszabb pont (3) és gólarány (6:19).

Korai volna azonban végső következtetéseket levonni az NB I. jelenlegi állásából. Szolgáljon az inkább buzdításul úgy a pécsi, mint a komlói csapat részére, hogy a visszalévő mérkőzéseken mindjobban megállják a helyüket és igyekezzenek a zsúfolt és szoros táblázaton minél jobb helyezést szerezni.

Végezetül, ha százalékban akarnánk kifejezni, a 10 lejátszott mérkőzésen megszerzett pontokat, akkor azt látjuk, hogy

az első helyen álló Tatabányai Bányász 70 százalékos teljesítményt nyújtott, míg a Szombathely és az FTC 60 százalékos eredménnyel dicsekedhet. A Pécsi Dózsa, Petőfi 40, a Komlói Bányász pedig 15 százalékos eredményt ért el.

Még egy-két érdekesség. A második helyen álló Szombathely egyetlen vereséget szenvedett, itt Pécsett. Az MTK még nem csinált döntetlent, ezzel szemben a Szegednek már 5 mérkőzése végződött döntetlenül.

Az első kínai atlétikai világcsúcs

Fontos állomáshoz érkezett a Kínai Népköztársaság sportjának története. — Egy Pekingben rendezett versenyen Cseng Feng-jung sikerrel kísérelte meg a női magasugrás világcsúcsának megjavítását. A román Sötérre emlékeztető némileg már korszerűsített ollózó technikával ugró Cseng Feng-jung a 170 cm-es világcsúcsot jelentő magasságon a lécet első kísérletére leverte. Edzője, aki a moszkvai testnevelési főiskolán végezte tanulmányait, igyekezett megnyugtatni és figyelmeztette, mire ügyeljen. Cseng a második kísérletnél nyugodtan futott neki és túljutott a magasságon. Megszületett az első kínai atlétikai világcsúcs. A régi világcsúcsot a néger Mildred McDaniel, amerikai olimpiai bajnoknő tartotta, és a román Balázs Jolán az idén ősszel beállította.

Mai SPORTMŰSOR

Labdarúgás: NB I. mérkőzések: Komlói Bányász—Szeged, Komló 13.30, Tatabánya—Pécs, Tatabánya 13.30. **NB. I. tartalék mérkőzések:** Komlói Bányász—Szeged, Komló 11.45, Tatabánya—Pécs, Tatabánya 11.45. **NB II. mérkőzések:** PVSK—Zalaegerszegi TE, PVSK pálya 13.30, Zalaegerszegi Dózsa—Pécsbányatelepi Bányász, Zalaegerszeg 13.30. **NB III. mérkőzések:** Pécsújhegyi Bányász—Csurgó, Pécsújhegy 13.30, Tolna—Mohács, Tolna 13.30, Bonyhád—Szigetvár, Bonyhád 13.30, Nagykanizsai Építők—BTC, Nagykanizsa 13.30. **Alosztály I. mérkőzések:** Pécsszabolcsi Bányász—PEAC, Pécsszabolcs 13.30, Villány—Vasas I. Bányász, Villány 14.00, Hidas—Szászvári Bányász, Hidas 13.45, Sellye—Traktor, Sellye 13.30, PVSK II—Porcelángyár, PVSK pálya 11.45, Szentlőrinc—Komlói Béta akna, Szentlőrinc 13.30, Pécsvárad—Kinizsi, Hird 9.00. **Alosztály II. mérkőzések:** Urán SC—Dunaszekcső, Postás-pálya 10.30, Magyarszék—Kétújfalu, Magyarszék 14.00.

Asztalitenisz: NB II. mérkőzés: Pécsi Kinizsi—Cegléd, női, Borforgalmi kultúrterme 9.30.

Kosárlabda: NB I. mérkőzés: Szeged—PVSK férfi, Szeged 15.00. **NB II. mérkőzések:** Postás—Nagykanizsa, férfi PVSK-tornacsarnok 12.40, Győri Vasas—PEAC, férfi, Győr 8.15, Győri Vasas—Pécsi Meteor, női, Győr 9.45. **Városi mérkőzések:** Postás—Leőwey Klára gimnázium, női PVSK tornacsarnok 8.00, PVSK II—Meteor II., női, PVSK-tornacsarnok 9.10, Postás II.—Nagy Lajos gimn., férfi, PVSK tornacsarnok 10.20, PVSK II—Pedagógiai Főiskola II. férfi, PVSK tornacsarnok 11.30, Szigetvár—Bonyhád, női, egyetemi tornacsarnok 8.30, Szigetvár—Bonyhád, férfi, egyetemi tornacsarnok 8.40, PEAC II—Mohács, férfi, egyetemi tornacsarnok 10.50, PEAC—Mohács, női, egyetemi tornacsarnok 12.00.

Kézilabda: Téli kupamérkőzések: PVSK tornacsarnok: Fáklya II—Siklós, női II. o. 14.40, Dózsa III—MTH 506., férfi II. b. o. 15.05, Meteor II.—Siklós, női II. o. 15.40, Meteor—PEAC, női I. o. 16.05, Építők—Fáklya, női I. o. 16.30, Pécsbányatelepi Bányász—PEAC, férfi I. o. 16.55, Kinizsi—Építők, férfi I. b. o. 17.30, PEAC—Gépipari, férfi I. b. o. 18.05, Pedagógiai Főiskola—Kinizsi, férfi II. o. 18.40, MTH 500—Pécsújhegyi Bányász, férfi II. b. o. 19.15.

Röplabda: NB III. mérkőzés: Szebény—Szekszárd, férfi, Szebény 14.00.

Asztalitenisz. Vas megye—Baranya megye válogatott férfi, és Pécs vegyes—Vas megye válogatott női asztalitenisz-mérkőzés 9.30-kor a „Dózsa" Legényszállás tornatermében.

*** PVSK B közép hétfőn este 6 óra! kezdettel a Vasutas Otthonban taggyűlést tart. Kérik a tagok megjelenését.**

Komlói sportpálya, december 1-én, du. fél 2 órakor

KOMLÓI BÁNYÁSZ—SZEGED

NB I. bajnoki mérkőzés előtte

½12 órakor

KOMLÓI BÁNYÁSZ—SZEGED

NB I. o. tartalék-mérkőzés

PVSK-sportpálya, december 1-én du. fél 2 órakor

PVSK—ZALAEGERSZEGI TE

NB II. o. bajnoki mérkőzés.

előtte ½12 órakor

PVSK II—PORCELÁNGYÁR

alosztály I. bajnoki mérkőzés

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A Pécsi Rádió 1957. december 1-i, vasárnapi műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: Hírek.
18.15: Operett-kettősök.
18.30: Születtem az ének partjain. — Galambosi László pécsi költő verseiből. Közreműködik: Spányik Éva, Fülöp Mihály és Somló Ferenc.
18.50: A vasárnap sportja.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta ultra-rövidhullámú kísérleti adója a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: 1. Jazz-orgona est közvetítése a pécsi Nemzeti Színházból. II. Gerschwin: Kék rapszódia. Előadja: Turán László (zongora) és a Pécsi Szimfónikus zenekar. Vezényel Paulusz Eelmér.

SZÍNHÁZ

Lehár: Mosoly országa (délután 3 és este 7 órakor).

MOZI

Park: Füst az erdőben (délelőtt 10 órakor). Janika (délután 3 órakor). A test ördöge (fél 5, 7 és fél 10 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Riadó a hegyekben (délelőtt 10 órakor). Hintónjáró szerelem (délután fél 3 órakor). Külvárosi legenda (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Csillagos szárnyak (délelőtt 10 órakor). Beszterce ostroma (délután 2 órakor). A test ördöge (4, fél 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Budapesti tavasz (délelőtt 10 órakor). Halálugrás (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Boszorkány (5 és 7 órakor).

Leőwey gimnázium: Siker útján (délelőtt 10 órakor)

Bőrgyár kultúrotthona: Dankó Pista (fél 5 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Új ember kovácsa (délelőtt 10 órakor). Aida (3, 5 és 7 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Hintónjáró szerelem (délelőtt 10 órakor). Benderáthi eset (3, 5 és 7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): A mi utcánk csapata (délelőtt 10 órakor). Láz (3, 5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): Senki nem tud semmit (délelőtt 10 órakor). Gyermekbíróság (4, 6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Eltűnt kapitány. Békahercegnő (délelőtt 10 órakor). Gerolsteini kaland (fél 5, fél 6 és 8 órakor).

BÁBELŐADÁS

lesz ma délelőtt fél 11 órakor Pécs Város Művelődési Háza bábszínházában. Színre kerül: Hófehérke és a hét törpe. Belépődíj 3 forint. Ezúton hívjuk fel a szülők figyelmét, hogy december 5-én, csütörtökön fél 7 órakor Télapó-est lesz a bábszínházban. Előre elfogadunk névvel megjelölt csomagokat a szülőktől és ezeket a Télapó gyermekeiknek kiosztja.

*

ÚJ TÁNCISKOLA

kezdődik december 3-án, kedden este 7 órakor Pécs Város Művelődési Házában. Tanít: Fellnerné. Tanórák minden kedden és csütörtökön este 7—10 óráig. Beiratkozás a helyszínen.

*

Vasárnap délután 3 órától 6 óráig a szokásos diákössztáncot megtartják a Művelődési Ház (volt tiszti klub) helyiségében. A szokásos össztánc vasárnap este 19 órától 23 óráig tart. Érdeklődőket szeretettel várnak.

*

Az Úttörőház közli, hogy vasárnap délután 5 órakor az Ifjúsági Színházban (Szent István tér 10, Leőwey Klára Leánygimnázium dísztermében) az Úttörőház színjátszókörében a János vitéz című daljátékot adja elő. Jegyek elővételben az Úttörőházban és a helyszínen kaphatók, 6, 5, 4 és 3 forintos árban. Rendező: dr. Békei Lászlóné.

*

A Baranya megyei rendőrkapitányság közli, hogy a művelődési otthonban vasárnap este 6 órakor a Pillanat embere című angol filmet vetítik. Utána tánc lesz.

HÉTFŐ

A Pécsi Rádió 1957. december 2-i, hétfői műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Népzene.
17.50: Jogi tanácsadó. Dr. Stadtrucker Péter előadása a katonai szolgálat idejére járó díjazásról.
18.05: József Attila: Ars Poetica.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Szimfónikus zenekari hangverseny. Közvetítés a pécsi Liszt Ferenc hangversenyteremből. A pécsi szimfónikus zenekart vezényli: Paulusz Elemér. Közreműködik: Lucia Stăniescu a bukaresti operaház magánénekesnője. 1. Csajkovszkij: Tatjana levele az Anyegin című operából (Stanescu). 2. Dohnányi: Két tétel a Rurália Hungarica c. szvitből. (Az 1957. november 11-i előadás hangfelvétele.)
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta ultra-rövidhullámú kísérleti adója a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—19.30: Tánczene.
19.30—: Helyszíni közvetítést adunk a Pécsi Nemzeti Színházból a pécsi szimfónikus zenekar III. bérleti hangversenyéről. Vezényel: Angelo Ephrikian. A műsorban szerepel: Vivaldi: Concertó Grosso (II. Ritirio). Vivaldi: Concerto Grosso (San Lorenzo) és Beethoven: VII. szimfóniája.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Park: A test ördöge (fél 5, 7 és fél 10 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Külvárosi legenda (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: A test ördöge (4, fél 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Csodacsatár (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Szünnap.

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Aida (5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): Hetet egy csapásra (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Isten és ember előtt (8 órakor).

*

A Pedagógusok Szakszervezete — Nevelők Háza — 1958. évi január 6-tól 10-ig „Vidám budapesti napok" címmel kirándulást rendez. A kirándulás programja: délelőtt városnézés, kiállítások, múzeumok látogatása, esténkint színház és operalátogatások. Részvételi díj: vasúti költség, szállás, élelmezés, opera, színházjegyekkel együtt 295 Ft. Jelentkezési határidő: december 10-ig, a Nevelők Házában! Jelentkezési díj: 100,— Ft kirándulási díjba beszámítjuk).

Vívóversenyen

Zsűri elnök: — rövid, nincs találat

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32. 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-37.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

SUSOGJA

— Tüke, hallotta a legutóbbi pécsi focimeccseken a kereplőket?

— Hogyne. Milyen tanulékonyak ezek a szurkolók! Csak a Fradi B Közép ne jelentse fel őket, amiért elorozták a pestiek ötleteit. Ugyis elég baj van.

— A kereplőkkel?

— Azokkal még nem. Hanem mezőgazdasági berkekben tudomást szereztek a pécsi szurkolók további terveiről, ezért úgy hallottam körlevél megy a pécskörnyéki állami gazdaságokhoz és tsz-ekhez, hogy vasárnaponként kötelesek megszervezni a külön istállóörséget.

— Hát azt meg miért?

— Nehogy a szurkolók kilopkodják a kolompokat is a mérkőzésekre. Képzelje, mennyire megcsappanna a tekintélye Brunónak, a tsz bikájának a tehenek előtt, ha kolomp helyett mondjuk egy hatalmas kék masnival a nyakán jelenne meg a randevun.

— Félek, hiába hordják a bikák helyett a baranyai focisták a kolompot, az sem menti meg őket az elmúlástól.

— Mester ne legyen olyan naiv. Nem a focistáknak kell a kolomp, hanem a szurkolóknak, hogy azzal idegesítsék Pécsett és Komlón az ellenfeleket. Ami nem sikerült a csatároknak, az még sikerülhet a főkolomposoknak.

— Tüke, maga arra gondol, hogy majd a fejesek révén megint létszámemeléssel oldódik meg Pécsett és Komlón a helyzet?

— Szó sincs róla? Csak a magánál jobbhiszemű emberek beszéltek a héten a világbajnokság utáni létszámemelésről.

— Erre tényleg nem lehet adni.

— Mint ahogyan arra sem, hogy Molnár Kazi, a Dózsa-Petőfi SK (Pécs, Széchenyi tér) másodedzője főzi a legjobb halpaprikást ebben a városban.

— Pedig ő a Duna mellett megtanulhatta volna.

— Az elmúlt napok egyikén meghívta barátait és egy-két focistát amolyan „mohácsi módra" készült halpaprikásra.. Egymásután került be a kondérba a hal, hagyma, paprika sőt a hal mája és epéje is. A vendégek hosszú méla lesben és elcsapnenő nyállal várták tányérokkal kezükben az ízletes levet. Hanem amikor belekóstoltak! Mais a frász lelte ki valamenyit, olyan keserű volt a halászlé. Képzelje, még a Kazit is a hideg rázta. Mit volt mit tenni, kénytelen volt szégyenkezve bekopogtatni a szomszédhoz egy kis szalonnát kölcsönkérni, nehogy éhesen maradjanak a vendégek.

— Na, akkor a Dózsa-Petőfi Kaziját elküldhetnék a nemrég indult szakácsiskolába.

— A börgyáriak Kaziját pedig egy tánciskolába!

— Az már megtanulta a tánc művészetét, Tüke.

— De az illemet még nem, mester. Az egyik lelkes szurkoló levelet küldött nekem, amelyben tiltakozik, hogy az előbb említett fiatalember a BTC—Vasas rangadón minősíthetetlenül viselkedett Horváth játékvezetővel szemben. Mintha én, Tüke IV. lennék oka annak, hogy egyes labdarúgók igen hiányos nevelést kapnak a kedves mamáktól és papáktól, na meg az első sportjárasktól.

— Sajnos a játékvezetők is olyanok ilyenkor, mintha nem hallanának rendesen. Nehogy ki kelljen állítani a „fenegyerekeket".

— Sz. látnak, se kellanak, ez az igazság. Az egyik játékvezetőnek volt önkritikája. Azt mondta, hogy már nem lát rendesen, hát a labdarúgást felcserélte a kosárlabdával. Mindjárt kifogott egy pécsi (nem keszthelyi) rangadót. A PEAC—Pedfőiskola „testvérháborút" vezette. Hiába kisebb a kosárlabdapálya a focinál, itt is baj volt a rövidlátással. Egyizben a sportdoki Szalai Pista barátom kezére akkorát csapott egy pedagógushallgató, hogy a nézőtéren a sebészek is felszisszentek. A játékvezető nem, mert a sípja néma maradt. Erre a doki így szólt a bíróhoz: „Hát ezért se fújsz már?" A játékvezető erre odanézett a játékos vörös kezére és tüstént büntetőt ítélt a Pedfő ellen. „Tényleg szabálytalanság történt, ott a nyamar", indokolta az ítéletet.

—A sportdokit akár agyon is üthették volna ezek szerint.

— Ne féltse maga ezeket a sportoló doktorokat. A volt két pécsi jeles egyetemista focistát Pestre helyezték. Már én is azt gondoltam hogy mindketten szegre akasztották a focicsukát. De nem így történt. A János kórház csapata kikérte őket a PEAC-tól. Az ősztajú hátvéd is írt néhány sort és a kiadatást sürgette. „Magyar válogatottak már nemigen lesznek, de főorvosok talán előbb!" írta a levelében.

— Szóval elcsalogatták őket Pestre?

— Őket már el, de az egyetemisták tehetséges atlétáját már inkább. Gazsi legyen a nevem, ha nem a dózsások szeretnék gárdájukat erősíteni! Tudja milyen nagy a varázsa a külföldi utazásoknak. Szegény Dombi Tibi órra előtt is elhúzták a mézesmadzagot, hogyha átlép a kéksárgákhoz, akkor majd az Újpesti Dózsával kimehet Moszkvába. Kötélnek is állt a fiú. Csak az nem megy a fejünkbe, hogy az újpestiek miért pont egy pécsi fiúval akarják kimeríteni az utazási létszámukat.

— Vannak még furcsa dolgok.

— Akkor elmondok még egyet. Nemrég a pécsi Cementipari labdarúgócsapata kérte a szövetségtől, kötelezze a sásdiakat, hogy délelőtt 10-kor játsszák le a mérkőzést. Nekik nincsen pénzük a déli gyorsvonatra és egyébként is csak zsíroskenyeret ebédelnek a játékosok. A szövetség nem teljesítette a kérést, mondva, hogy a sásdiak is a bevételből élnek. Ugyanezt a pécsi kiscsapatot napokkal előbb igazságos ítélettel sújtotta a szövetség. A Cementipari nem hagyta annyiban a dolgot 50 forintért felebbezett, majd egy százasért panaszt emelt. Látja mester, a „driblit" már a kicsik is megtanulták. Erre nekik is van pénzük.

— Jó hogy virágot nem vesznek!

— Nézze mester, aki a Virágot szereti, rossz ember nem lehet. Mi is szeretjük, ha úgy hajt, mint a tarjániak ellen. Hanem majdnem ajúbb bonyodalom történt. Kedden közölte a Dózsa-Petőfi SK-val a pesti „főképviselő", hogy Honti sporttárs és még egy-két futballvezér szerint a Táska nem játszhat a Stécé ellen, mert az eredeti időpontban büntetés alatt állott. Jó lenne, ha az MLSZ nagyvezérkara egy jeles zeneszerzőnket kérné fel az összhang helyreállítására.

— Miért Tüke, csak nincs disszharmónia?

— Csuda tudja. Az újpesti mecscsük előtt ugyanis azt a hivatalos felvilágosítást adták más „nagyvezérek", hogy a szabálykönyv szerint Táska az újpesti stadionban nem játszhat. Képzelje, a Honti sporttársnak nem fájt volna, ha a Táska három helyett négy hétig nem játszik. Szerencsére a pécsi vezetők nem voltak szívtelenek.

— Remélem, maga sem lesz meg délután. Kinek szurkol majd?

— A Komlónak!

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 284. SZÁM — ÁRA: 50 FILLÉR — KEDD, 1957 DECEMBER 3

Hatalmas demonstráció a népi hatalom mellett

A szavazók 99,2 százaléka a népfront jelöltjeit választotta

Nagy lelkesedéssel készültek erre a napra megyénk községeiben, ahol a tanácstagválasztásokra sor került. Összesen 9 megyei, 22 járási, 27 városi és 226 községi tanácstagot választottak meg vasárnap. A legtöbb községben ünnepi hangulatot teremtettek a Hazafias Népfront aktivistái és a község vezetői, virággal díszített szavazóhelyiségek fogadták a választókat. Az úttörők külön köszöntötték azokat a fiatal választókat, akik most töltötték be 18. életévüket és így először járultak a szavazóurnák elé.

A 9 megyei tanácstag választói névjegyzékébe 25 767 választót vettek fel. Ebből 24 697-en éltek szavazati jogukkal, mely az összes névjegyzékbevettek 95,8 százaléka. Az érvényes szavazatok száma 24 697. A Népfront jelöltjeire leadott szavazatok száma 24 628, ami 99,96 százalék. A Népfront jelöltjei ellen kilencen szavaztak. Így tehát valamennyi megyei jelöltet megválasztották.

Az új megyei tanácstagok: Dévai István, Végh László, Bartos József, Sztergár János, Horváth Lajos, dr. Peiser Gyula, Rejtő János, Lerch Antal, Kelemen László.

A járási tanácstagválasztás eredménye a következő: Névjegyzékbevettek száma 11 790. A szavazóurnák elé járult 11 354, vagyis a szavazók 96,3 százaléka. Érvényes szavazatok száma 11 346. Érvénytelennek nyilvánítottak 8 szavazatot. A Népfront jelöltjeire 11 079-en szavaztak (97,65 százalék), az ellenszavazatok száma 267. A szavazás eredményeképpen a 22 járási tanácstagjelöltet megválasztották.

A városi tanácstagválasztás eredménye: A névjegyzéken 2853 szavazó szerepelt, ebből 2587 választó járult az urnák elé, ami 90,68 százalék. Az érvényes szavazatok száma 2587. A Népfront jelöltjeire szavazott 2579 választó, vagyis a szavazók 99,68 százaléka. Az ellenszavazatok száma 8 volt. A választások eredményeképpen a 27 városi tanácstagot megválasztották.

A községi tanácstagválasztás eredménye: Névjegyzékbe vettek összesen 6851 választót. A választásban részt vett 6450 — vagyis a névjegyzékbe vettek 94,15 százaléka. Érvényesen szavazott 6437, érvénytelen szavazat 13 volt. A Népfront jelöltjeire 6359 szavazatot adtak le (98,79 százalék). Ellenszavazattal 78-an éltek. A szavazás eredményeképpen 225 jelöltet választottak meg községi tanácstagnak.

A tanácstagválasztás összesített eredménye: 284 tanácstagjelölt megválasztása előtt el. A névjegyzéken összesen 47 261 választó szerepelt, ebből 45 088 élt a szavazati jogával, ami 95,4 százaléknak felel meg. Érvényesen szavaztak 45 067-en. A Népfront jelöltjeire szavaztak 44 705-en (99,2 százalék), ellene szavaztak 362-en.

A szavazás eredményeképpen elmondhatjuk, hogy az a megye lakosságának hatalmas demonstrációja volt a népi hatalom mellett.

Magyarok, németek, délszlávok, románok *nagy megmozdulása volt* a mohácsi nemzetiségi nap

Mohácson november 30-án nemzetiségi napot rendeztek, amelynek az volt a célja, hogy a párt és a kormány nemzetiségi politikája szellemében közelebb hozzák egymáshoz a város lakosságát.

Ünnepi tanácsülés

Délelőtt a városi tanács végrehajtó bizottsága ünnepi tanácsülést tartott. *Ferenczi Lajos* vb-elnök üdvözölte a tanácstagokat és a meghívottakat, majd beszámolt a végrehajtó bizottságnak a legutóbbi tanácsülés óta végzett munkájáról. Ezután *Hering Károly* vb.-elnök-helyettes alapos és részletes beszédében a nemzetiségek problémáival foglalkozott. Példákkal bizonyította a párt és a kormány mai nemzetiségi politikájának emberiességét és azt, hogy a nemzetiségeket ma megbecsülik és biztosítják számukra az őket megillető jogokat. Emlékeztetett a Horthy-rendszer alatti nemzetiségi politikára, az erőszakos magyarosításra és annak káros voltára. Elmondta, hogy a mohácsi délszlávok ma van kultúrtermük, ahol összejöhetnek és biztosította őket, valamint a németeket és a románokat, hogy a városi tanács mindent megtesz sorsuk további jobbátételére és kultúrájuk fejlesztésére.

A németeknek nincs okuk a visszahúzódásra

A beszámolók után több hozzászólás hangzott el. Felszólalt *dr. Wild Frigyes* is, a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségének titkára. Elmondotta, hogy 1957-ben Mohács az első város, ahol napirendre tűzi a tanács a nemzetiségi kérdést, hogy teljes joggal illessze be a nemzetiségieket a város magyar képébe.

— Ez a nap történelmi nap Mohács életében — mondotta többek között dr. Wild Frigyes. — Pártunk elgondolása, a leninni nemzetiségi politika itt most vérré, valósággá válik.

A továbbiakban utalt az elkövetett hibákra a németséggel kapcsolatosan és biztosította őket, hogy ezeket a hibákat ki fogják javítani. Nincsenek a félelemre, bizalmatlanságra a németség részéről. Az ellenforradalom idején a németek bebizonyították, hogy hűek a magyar hazához, szeretik ezt a hazát, ahol élnek. Azt a bátorítást, amelyet a nemzetiségi nap alkalmával kaptak, használják fel, éljenek vele.

A sérelmek ellenére is hűek maradtak a délszlávok

Ezután *Ognyenovics Milán*, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkára, Baranya megyei pártbizottság tagja emelkedett szólásra. Elmondotta, hogy 1919-ben, a tanácsköztársaság idején foglalkoztak először a nemzetiségi problémával és kerestek megoldást problémáikra az orosz példa alapján. Emlékeztetett a Horthy-rendszer alatti kényszer magyarosításra és az 1945-ös felszabadulásra, amikor először lettek igazán szabadok a délszlávok — úgyis mint dolgozók és úgyis mint délszlávok. A felszabadulás utáni délszláv nemzetiségi politika a helyes úton haladt egészen 1948 második feléig. Ekkor azonban megromlott a Jugoszláviával való viszony, s ez hatott a délszláv nemzetiségiek életére is. Passzivitásba vonultak és a bizalmatlanság légkörébe burkolóztak. Ezt, az itt-ott még meglévő bizalmatlanságot csak további helyes munkával, helyes politikával lehet eloszlatni.

— Az ellenforradalom idején — mondotta többek között Ognyenovics elvtárs, — a délszlávok sérelmeik ellenére is helytálltak, hűek maradtak a párthoz, a kormányhoz, a szocializmus. A forradalmi munkás-paraszt kormány mindent megtesz a hibák kijavítására; legjobb példa erre ez a mohácsi nemzetiségi nap, amelyen a párt, a tanács valamint a nemzetiségiek képviselőivel közösen beszélhetjük meg a város nemzetiségeinek problémáit.

Felszólalt *Fresz Károly* elvtárs, a városi pártbizottság titkára is, aki a nacionalizmus elleni és a nemzetiségek részéről megnyilvánuló félelem megszüntetéséért folyó harc szükségességét hangsúlyozta.

A tanácsülés azután határozatokat hozott a nemzetiségiek problémáinak megoldásával kapcsolatosan, — különösen hangsúlyozva a kulturális élet fellendítését.

A nemzetiségi nap második része a mohácsi városi Bartók Béla Művelődési Otthonban zajlott le.

(Folytatás a 2. oldalon.)

December 1-től 8-áig tart az ünnepi könyvhét

Mint minden évben, az idén is megrendezték az ünnepi könyvhetet az Állami Könyvterjesztő Vállalat és a Magyar Írók Könyvesboltja. Az ünnepi könyvhét könyvei között szerepel *Krúdy Gyula:* Szindbád, *Gárdonyi Géza:* Láthatatlan ember című könyve. Megjelentették *Molnár Ferenc:* Kékszemű című, magyar nyelven eddig még meg nem jelent meséskönyvét is. Az ünnepi könyvhét ünnepi könyvének számít *Szabó Lőrinc*, a nemrég elhunyt költő verseskötete, a „Tücsökzene". Uj kiadásban jelent meg *Füst Milán:* Feleségem története című munkája, valamint *Karikás Frigyes:* A járatos ember és más elbeszélések című műve, amely az 1919-es Magyar Vörös Hadsereg harcairól szól. Megjelent *Karel Capek*, a nagy cseh író Aranykagylótól az éjféli napig című utirajza és igen szép kiadásban *Puskin:* Bahcsiszeráji szökőkút című műve.

Díszkiadásban jelentették meg *De Coster:* Thyl Ulenspiegel című művét, — *Győry Miklós* 81 rajzával. Gyerekek és felnőttek bizonyára egyaránt örömmel fogadják *Jean Effel:* Amikor az állatok beszéltek című művét. *Thomas Mann:* Elcserélt fejek című könyvét a Magyar Helikon könyvkiadó — ez az új könyvkiadó vállalat kimondottan ízléses bőrkötésű könyveket ad ki — jelentette meg finom kiadásban.

A december 1-től 8-ig tartó ünnepi könyvhét után jelennek meg a könyvesboltokban a karácsonyi könyvújdonságok.

Műszívet szerkesztettek a szovjet orvosok és mérnökök

Moszkva (MTI). A Visnyevszkij professzorról elnevezett orvostudományi intézetben műszívet helyeztek üzembe. A műszív a szívzavaroknál szükséges operációk esetén lehetővé teszi, hogy a sebészek kikapcsolják a szív működését. A különleges berendezés lehetővé teszi, hogy a szív belsejében történő operációk során is a vérkeringés folyamatos legyen. Vérkonzerv segítségével biztosítja a szervezet számára a vérutánpótlást is.

A különleges berendezés orvosok és mérnökök közös munkájával készült. Több száz állatkísérlettel próbálták ki működését. A sikeres próbák után emberen végrehajtott szívoperáció esetében is üzembehelyezték a műszívet, amely a csaknem egyórás műtét során is folyamatosan működött. A műszív segítségével végrehajtott operáció sikerült, az első ilyen módon operált beteg már teljesen fel is gyógyult.

Süllő, harcsa, ponty lesz karácsonyra

A Halértékesítő Vállalat egyre jobban gondoskodik arról, hogy a város lakosainak kívánságát kielégítse. Mindennap van hal és hetenkint csaknem 70 mázsát hoznak forgalomba. Ennek legnagyobb része ponty, de karácsonyra gondoskodnak süllőről és harcsáról is, melyet a Balatonról hozatnak. A mindennapos szükségletet pedig a megye tógazdaságai bőségesen fedezik.

Szerdán veszik át a dávidföldi bányászlakásokat

Komló-Kökönyös nyugati részén, a Dávidföldön szerdán kezdik meg a bányászlakások átvételét. A 288 lakásból százhetvenvalahányat jelentettek „készre" az építők. Ezek közül 110 lakás van eddig közművesítve. Amint a közművesítést végző 1-es, 3-as és 5-ös mélyépítő vállalatok dolgozói előrehaladnak munkájukkal, úgy adják át a lakásokat a beruházó Komlói Szénbányászati Trösztnek.

Megállapították a bányászházak eladási árát is. A jelentkezők közül eddig hárman kötöttek adás-vételi szerződést a trösszttel.

A világ legnagyobb rádióteleszkópja

Moszkva (TASZSZ). Szemjon Hajkin, a fizikai és matematikai tudományok doktora november 29-én a rádióasztronómusok értekezletén bejelentette, hogy a Szovjetunióban elkészült a világ legnagyobb rádóteleszkópja. A teleszkóp hossza 130 méter, a „rádiótükör" felülete négyszáz négyzetméter. Ezt a hatalmas készüléket tucatnyi nagy teljesítőképességű villamosmotor hozza működésbe és egy különleges rendszerű, félautomata berendezés vezérli. A megfigyelések eredményeinek rögzítése automatikusan történik. Az új teleszkóp segítségével tanulmányozhatják az ionoszféra jelenségeit, megfigyelhetik a napon lejátszódó folyamatokat s így előre jelezhetik a magnetikus viharokat a földi atmoszférában, továbbá tanulmányozhatják a világmindenség felépítését.

Seitz János, katonai patikárius Würtembergben tanulta a szakmát, a gyökerek milyenségét, a füvekből készült főzetek ízét, hatását. S mivel a regruta élet a patikáriust sem kímélte, medicines ládikóival gyakran változtatta a helyét.

Miután kiverték a törököt a Pannon-medence déli részéből, Seitz patikárius az öttornyú városban verte fel szegényes apothékáját. Csak sejteni lehet, hogy a mohamedán hitet valló izmaeliták után nevezte el patikáját „Szerecsennek", amely név azóta is fennmaradt.

Annyira jól ment az üzlet Pécsett, hogy örökre itt vert gyökeret a Seitz familia. Gyűjtögették a Mecsek lejtőinek vadontermő virágait, maguk szárítgatták, szortírozták és az eladás is rájuk maradt.

A város elöljárósága 1712-ben kieszközölt egy patika tartási jogot, átvették a Seitz familiától a Szerecsent és bérlőjéül Gruber Mihályt tették.

Abban az időben a német szó volt a gyakoribb és a hitalos. A patika homlokzatán is ilyenféle felirat díszelgett: „Die stadtliche apodegge" — ami pedig arról tanuskodott, hogy Gruber uram már elfelejtette a németet, de magyarul még nem tanult meg tökéletesen.

Hanem a város is hamar ráunt a patika tulajdonjogára és négyszáz forintért eladta Malloth Frigyesnek. S mintha egy eladási lavina indult volna meg ezzel, egymást érik a „Szerecsenben" a fűismerő, olajkészítő patikusok. Végül is 1897-ben — valószínűleg a millennium tiszteletére — akkori gazdája teljesen újjáépítteti. Nagy szó ez abban az időben. Híres Zsolnay kerámiából készült kutat helyeznek a patika közepére (ma is megtekintheti bárki), a bútorzata szobrászművészeti remek és az avatás a lehető legünnepélyesebb.

Az évszázados múlt tapasztalatait hűen és megbecsülve őrzi most dr. Salamon Béla gyógyszerész, a patika jelenlegi vezetője. S mintha csak a három évszázad előtti gyógyítás térne vissza, ma ismét a gyógynövények, gyökerek és fűvek kerülnek előtérbe, mert rájöttek, hogy a mechanikus kivonat — bármennyire tökéletes is — mégsem az. S a „Szerecsenben" a tubusok és fiolák mellett újra fontos helyet kaptak a kamilla, hársfa, ezerjófű, zsálya, meg a többi gyógynövény.

S hogy a pécsi apothékáriusok története, emléke ne csak sárguló papirokon maradjon fenn, a „Szerecsen" gyógyszertárat védetté nyilvánították, bútorzata műemlék s a híres könyvtárat a helyi, valamint a budapesti múzeumban helyezték el.

Gáldonyi Béla

Meleg Skandináviában, havazás Olaszországban és Görögországban

Freiburg (MTI) December erős fagyokkal köszöntött be — jelenti a DPA. Észak-Németországtól Sziciliáig mindenütt hideg légáramlatok uralkodnak, vasárnap reggel Olaszországban mindenütt fagyott, sőt az ország déli részein még havazott is.

A Fekete-erdő magasabb pontjain a hőmérséklet éjjel általában mínusz 10 fok alá süllyedt. Az 1495 méter magas Feldberg-csúcson csütörtökön még 10 fok meleget mértek, vasárnap már 13 fok hideg volt. A Zugspitzen a hőmérséklet mínusz 20 fokra süllyedt.

Norvégiában és Svédországban még két-három nappal ezelőtt 15—18 fok meleg volt. Ez a meleg levegő megindult Észak-Németország irányába és a Skandináv országokban újabb enyhe óceáni légtömegek áramlanak, s így Norvégiában vasárnap 8, Svédországban pedig 4 fok meleget mértek.

A freiburgi meteorológiai intézet jóslata szerint a Skandináviából dél felé áramló enyhe légtömegek hatása egyelőre még csak Észak-Németországban lesz érezhető. Németország déli részén legfeljebb csak a hét második felében lehet felmelegedésre számítani.

A Tanjug jelenti, hogy Görögország kontinentális vidékén a legutóbbi 24 óra alatt hirtelen lesüllyedt a hőmérséklet, s vasárnapra virradó éjszaka megindult a havazás. Athén környékét hó borítja. Ez igen szokatlan ezen a vidéken december elején.

A Miniszertanács elnöke fogadta az új szudáni követet

December 2-án, Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Mohammed Hamid el-Nilt, a Szudáni Köztársaság új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét.

Tovább a megkezdett úton!

A mezőgazdaság szocialista átszervezése a szocializmus építésének alapkérdése. Bonyolult feladat ez, lényegesen nehezebb, mint 1948—49-ben volt, mert a szövetkezés terén súlyos hibák történtek, majd a hibák kijavításának leple alatt támadás a termelőszövetkezet ellen. Az 1953—54-es megrázkódtatásból alig hogy kilábaltak és kezdtek új, jobb erőre kapni a tsz-ek, újabb csapást mért rájuk az ellenforradalom.

E többszöri megrázkódtatás ellenére is figyelemreméltó a fejlődés.

A volt agrárproletárok, szegény- és kisparasztok kitartása a szövetkezeti gazdálkodás mellett, a példamutató munka, a vártnál magasabb gazdasági eredmények mind több embert toboroznak a termelőszövetkezetekbe és növelik a szimpatizálók számát.

Ma, amikor szóbakerül a termelőszövetkezet, érdekes jelenségeket tapasztalni. A kilépett hosszú hallgatás után egyszerűen arról érdeklődik: „A szövetkezet disznóóljait szétszedték?" S miután meghallja a választ, így reagál rá: „Összecsapom én hamar". Másutt azt mondta egy paraszt: „Megingadtak a szövetkezetbe". Tehát csak megingatták, de el nem távolították. „Bizony, kellene valamit csinálni azzal a szép istállóval. Hej, ha az megint tele lehetne állattal!" — panaszkodik a megye másik sarkában egy volt tsz-tag. Még nem mondják, hogy belépnek, de gondolatuk oda-oda jár. Mások belépnének, de nincs hova, vagy kevesen vannak még, akik ki merték mondani a tsz-alakításra az igent. Másutt új szövetkezetet alakítanak, vagy kopogtatnak a meglévő szövetkezet ajtaján. Van, ahol felveszik őket, van, ahol nem, — a kevés föld, vagy a bizalmatlanság miatt, s van, ahol valóságos kauciót kell fizetnie a belépni akarónak. Ha pedig a tekintélyes summát nem tudja leguberálni, az elnöknek „majd meghasad a szíve", hogy nem vehetik maguk közé. De hiába vitatkozik vele a belépni akaró, a járási párttitkár — a tsz-elnök nem enged.

A párt, a kormány tsz-kérdésben is kimondta álláspontját

és a közvélemény, elsősorban a munkásosztály felvilágosult része, a szegény- és kisparasztság többsége elfogadta ezt. Bírálta a régi vezetés hibáit, óva intett ezek helyi ismétlésétől, és előtérbe helyezte — de ezúttal igazán — az önkéntességet. Nem szabott határidőket, hogy ekkorra és ekkorra, milyen nagyságú földterületen „kell" szövetkezeti gazdálkodásnak folynia, hanem türelmet, felvilágosítást, megértést javasolt.

Semmiféle társadalmi kérdés sem oldódik meg márholnapra, s nem önmagától.

A megoldást elő kell segíteni, útjából elhárítani az akadályokat.

Ilyen akadály most is van. Falun manapság — ha vannak kedvező jelek is — nem állítható, hogy a szövetkezet felé törekvés a jellemző. Jellemzőbb az egyéni gazdálkodás melletti szimpátia, sokhelyütt olyan mértékben, mintha végtelen lehetőségek rejlenének ezekben a 8—20 kat. holdas gazdaságokban. Ezt az egyéni gazdálkodás iránti vonzalmat körülbástyázzák azzal, hogy egyoldalúan hangoztatják az önkéntesség elvének szigorú betartását. S természetesen ezt úgy értelmezik, hogy most már ne is szóljunk a szövetkezésről.

Pécstől nem messze lévő községben gyűlést hívtak össze, hogy megtárgyalják a dolgozókkal életüket. Az alapszervezeti titkár ilyen felvilágosítást adott a helyi körülményekről a járási pártbizottság képviselőjének: „Ne hozzuk elő a tsz-kérdést, mert nem érett a helyzet, mert baj lehet belőle." Ennek ellenére előhozták. Baj nem lett, de jóideig elvitáztak a témán és a résztvevők közül új belépők kerültek ki a helybeli termelőszövetkezetbe. S ez nem egyetlen eset.

A „ne szóljunk róla" álláspont tehát helytelen, sőt

jelenleg a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésének fő módszere éppen a politikai meggyőzés, a felvilágosítás.

Az állam a kedvező légkör megteremtéséért sokat tett eddig is és tesz ezután is. E munka igen jól látszik a felső és közép államhatalmi szervek, a tanácsok munkájában, de a községi tanácsok munkájában elég sokhelyütt elsikkad.

Oka van ennek. Legtöbb, hogy milyen társadalmi helyzete van egy-egy községben a tanácselnöknek, a végrehajtó bizottság tagjainak, milyen összetételű a községi tanács. Számos példa bizonyítja, hogy nőtt az egyénileg gazdálkodók szerepe a községi tanácsokban, akik teljesen érthetően államhatalmi pozíciójukban a maguk magángazdálkodási pozícióikat erősítik. Az ilyen helyeken, ha érdeklődnek, foglalkozik-e a községi tanács a szövetkezés gondolatának terjesztésével, rendszerint azt válaszolják, hogy „más kérdések foglalkoztatják a tanácsot, annak tagjait." Ezen nincs csodálkoznivaló. E községi tanácsokban azért erősödött meg az egyéni gazdálkodás melletti szimpátia, mert a felbomlott tsz-ek volt tagjai, akik termelőszövetkezeti tagként kerültek a tanácsba, ma mint egyéni gazdák dolgoznak, és a maguk gazdasági helyzetéből nézik a kérdést.

Ez kétségtelenül kedvezőtlen körülmény, de szó sincs róla és senki ne értelmezze úgy, hogy csak akkor érhetünk el e téren változást, ha „mások kezébe tesszük" a tanács vezetését.

A kedvezőtlen körülményt politikai nevelő munkával kell a tanácsoknál is kedvezőbbé tenni.

Nem úgy, hogy a tanácstagok „erkölcsi kötelességévé" tesszük a termelőszövetkezetbe való belépést, vagy „hivatali feladatának" a szövetkezés melletti szimpátiát, hanem nézeteiket változtatjuk meg.

A szocialista mezőgazdaság megteremtéséért folyó politikai és szervező munkát ezek szerint nemcsak tisztséget nem betöltő, egyénileg dolgozó parasztok között, hanem a tanácsokban is kell végeznie a pártnak, a tanácsban lévő vezetőknek. Erre a közeljövőben sokkal nagyobb figyelmet és gondot kell fordítani, mint bármikor eddig, mert elmaradásából bizonyos kettősség tapasztalható egyes községekben. Ez egy-egy falu életében úgy jut kifejezésre, hogy a községi tanács politikai álláspontja nem egyezik a párt és a kormány agrárpolitikájával. Ez nem ellenzékieskedés. Ez megtévedés a régebbi hibákból, az ellenforradalmi eseményekből fakadóan, nem értése a mezőgazdaság szocialista átszervezésének. E problémához e körülményeknek megfelelően kell hozzányúlni. Sok türelemmel megértéssel, de nem megalkuvással.

A mezőgazdaság szocialista átszervezése nemcsak államhatalmi támogatást igényel hanem az egész társadalmi, elsősorban a munkásosztály, a falu szocialista szektorainak erkölcsi, politikai, gazdasági támogatását is.

A munkásosztály politikai támogatása nem kétséges. E téren az a hiányosság, hogy állásfoglalása az utóbbi időben ritkán jut nyilvánosan kifejezésre. A falu szocialista szektorai közül elsősorban az állami gazdaságokat lehet erkölcsi, politikai és gazdasági segítőként említeni, a gépállomásokat néhány kivételtől eltekintve, már kevésbé. Pedig az utóbbiaknál nagy lehetőségek lennének, ha azokkal mindenütt megfelelően élnének, megfelelően felkutatnák.

Kerülünk és kerülni is fogunk mindent, ami jelét is mutatná a régi hibák elkövetésének.

A szövetkezeti gazdálkodást már nemcsak a mezőgazdasági termelőszövetkezetben látjuk, hanem az ennél alacsonyabb típusúakban is. De ezek magukban nem elégségesek. Az előrehaladáshoz az eddiginél több, szélesebb körű államhatalmi, társadalmi, politikai támogatás szükséges. Ez nem kerül pénzbe, nem kell hozzá beruházás és mégis a szocializmus építését jelenti.

A mohácsi nemzetiségi nap

Nagygyűlés a Bartók Béla Művelődési Otthonban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Délután, autóbuszok szállították a nagygyűlés színhelyére a vendégeket, a kultúrcsoportok szereplőit. A művelődési otthon hatalmas termét megtöltötték mindazok, akik részt akartak venni e nagy megmozduláson. Magyarok, délszlávok, németek és románok foglalták el az ülőhelyeket, hogy meghallgassák az ünnepi beszédeket és gyönyörködjenek a nemzetiségi kultúrcsoportok szereplésében. A színpadot magyar, délszláv, német és román nyelven ez a felirat díszítette: *„Közös erővel a szocializmusért!"* Az ünnepség megkezdésekor magyar, délszláv, német és román úttörők virágcsokorral köszöntötték *Ognyenovics Milán, dr. Wild Frigyes* elvtársakat és a város vezetőit, — majd Ferenczi Lajos vb-elnök köszöntötte a megjelenteket a városi pártbizottság, a Hazafias Népfront, és a városi tanács nevében.

A kormány biztosítja az egyenjogúságot

Ezután Ognyenovics Milán elvtárs tartotta meg ünnepi beszédét horvát nyelven, miután magyarul is köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit.

— Bármilyen nyelvet beszélünk is — mondotta többek között Ognyenovics elvtárs, — békében, egyetértésben akarunk élni egymás mellett. Ennek lehetőségét a Szovjetunió teremtette meg hazánk felszabadításával. Az egyenjogúságot a nemzetiségek számára pedig, a párt és a kormány biztosítja. Számos példája van ennek. Legfontosabb például az, hogy a Magyar Népköztársaság Alkotmánya biztosítja az anyanyelv használatát és a gyerekek saját anyanyelvű iskolában tanulhatnak.

Említette még a délszláv nyelvű újság, a Narodne Novine megjelenését, valamint a kalendárium jövőbeni kiadását. A délelőtti tanácsülésen — folytatta tovább beszédét — hallhattuk, hogy a magyarok biztatják a délszlávokat arra, hogy használják fel, éljenek a párt és a kormány adta jogaikkal. Ezután ismertette a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének munkáját. Elmondta, hogy 1945-ben alakult „Antifasiszta Front" néven. Tulajdonképpen egy társadalmi szerv, a Hazafias Népfront keretében. Kulturális, népművelési és iskolaproblémákkal foglalkozik s feladata még, hogy segítse a pártot, a kormányt a szocializmus építésében. Orvosolja és kijavítja a délszlávokkal szemben elkövetett hibákat, hogy valóban élhessenek azokkal a jogokkal, amelyeket biztosít számukra a párt és a kormány.

Utalt arra, hogy a délszlávok az ellenforradalom idején nem lettek hűtlenek a szocialista magyar hazához.

— Büszkék vagyunk erre — mondotta — sőt el kell mondani azt is, hogy például Gyán, Hercegszántón, Katymáron fegyverrel is védték a szocialista hazát.

Beszélt azután a nacionalizmus és a sovinizmus elleni harc szükségességéről, a világbékéről és a világbékében a Szovjetunió hatalmas szerepéről, az imperialista tábor gyengüléséről, a Szovjetunió technikai fejlettségéről, — majd a magyarok, délszlávok, németek, románok tartós barátságának éltetésével fejezte be beszédét.

Kijavítják a még meglévő hibákat

Dr. Wild Frigyes a németekhez szólt. Hangsúlyozta, hogy a mai nemzetiségi politika alapja a lenini nemzetiségi politika. A németeket sok sérelem, igazságtalanság érte a második világháború után. De ez a mai első nemzetiségi nap az ellenforradalom után élő bizonyítéka annak, hogy a párt hívja a németeket is és védi őket. Még megvan a félelem a németség részéről, erre azonban nincs ok. A párt és a kormány megadta a jogokat, használják is fel azokat a németek.

— A németek közül sokan kérdezték: védi-e őket a párt, vagy nem? — mondotta dr. Wild. — Természetesen védi. Itt Mohácson is a párt és a tanács együttműködése alapján javítják majd ki azokat a hibákat, amelyek még megvannak és biztosítják a németek kulturális fejlődését is. Közös erővel, együtt, a szocializmus építéséért! — fejezte be beszédét dr. Wild Frigyes.

Felszólalt még *Kresz Károly* elvtárs is, az MSZMP városi bizottság első titkára. Megemlékezett a város felszabadulásának 13. évfordulójáról, majd rávilágított arra a problémára, hogy a nemzetiségiek közül is sokan nem látják még a nagyüzemi mezőgazdaság előnyeit. Azonban tsz-eink idei jövedelme meggyőző erővel hat majd. — Minden nemzetiség kultúráját támogatjuk — mondotta a továbbiakban — addig, amíg az a nép érdekeit, a szocializmus építését szolgálja. Közös az érdek, közös az út, közös erővel, egy akarattal egymást megértve dolgozzunk hazánk, városunk felvirágoztatásáért!

Színpompás kultúrműsor

Az ünnepi beszédek után következett a színpompás kultúrműsor. *Szabó Sándor*, a tanács dolgozója Ady: „A magyar jakobinusok dala" című versét szavalta mély átérzéssel, majd a *mohácsi népi zenekar* játszott. *Szkrobó János* délszláv verset szavalt, majd a *Mohácsi Sokac Kör* 13 tagú gyermekzenekara, *Krékity István* vezetésével délszláv dalokat adott elő.

Látványos, szép volt *a nagynyárádi német tánccsoport* előadása, a német lányok népviseletben táncokat, népdalokat mutattak be.

Szép volt a *felsőkandaji délszláv* iskolások műsora. *Szajcsán Mátyás* tanuló nagy sikerrel adott elő délszláv dalokat. *Bárácz Katalin, Bubregh János* általános iskolások délszláv verseket szavaltak, majd a mintegy 25—30 tagú énekkar mutatkozott be. Színpompás látvány volt a délszláv népviseletbe öltözött lányok és fiúk kórusa. A felsőkandai iskolások magyarul is énekeltek tanítójuk vezetésével.

Fellépett *a Bartók Béla Művelődési Otthon népi tánccsoportja* is magyar táncokkal. — *Pavo Bogdan* tamburazenekara délszláv dalokat játszott, *Milan Golubovics* énekelt igen nagy sikerrel.

Német népdalokat és fúvószenekari számokat játszott a *székelyszabari német fúvószenekar*, majd a *Mohácsi Sokac Olvasókör* tánccsoportja délszláv táncokat mutatott be tamburazenekar-kísérettel.

Végül, fergeteges tapsot kapott a *román tánccsoport*. A műsor végén az összes kultúrcsoportok és együttesek tagjai a jelenlévőkkel együtt elénekelték a magyar Himnuszt.

A műsor után kezdetét vette a nemzetiségi bál. Délszláv, német, román és magyar muzsika hangjaira ropták a kólót, a polkát, a csárdást a vendégek a nemzetiségi nap befejezéséül.

A nemzetiségi nap szónokai is hangsúlyozták, hogy november 30-a történelmi nevezetességű nap Mohács város életében. Történelmi azért, mert sorsforduló a nemzetiségiek életében és nevezetes azért, mert a nemzetiségiek összefogása érdekében 1957-ben Mohácson rendeztek elsőnek nemzetiségi napot. A kialakult szellem, a megnyilatkozások őszintesége arra enged következtetni, hogy a város párt- és állami vezetői mindent megtettek a nemzetiségi nap sikeréért és azért, hogy az valóban előrevigye az összefogást, az együvétartozás tudatát. A jól szervezett, színvonalas kultúrműsor lelkesítőleg hatott a szereplőkre és a résztvevőkre egyaránt.

Papp Éta

Mentők jelentik:

Súlyos vasúti baleset Szabolcsfalunál

Szombaton Görcsöny vasútállomásnál a mozgó vonatról leugrott Horváth Lajos 58 éves pécsi lakos, fején zúzott sebeket szenvedett, a mentők kórházba szállították.

*

Bagó Kálmán 20 éves legényt részeg barátai hasbaszúrták, majd a vérző fiút bevitték a megyei kórházba. Innen szállították el a mentők a sebészetre. A szúrás valószínűleg a tüdőt érte.

*

Lovák Béla motorkerékpárjával Kisasszonyfánál a kanyarban felborult, fejtörés gyanújával beszállították a II. sz. sebészetre.

*

Hétfőn hajnalban Bernáth Sándor 46 éves kalauz a villamoskocsi közé szorult. Jobb combján zúzódásokat szenvedett. Érdemes megemlíteni, hogy az utóbbi időben ez a hasonló eset.

Súlyos vasúti baleset történt Szabolcsfalunál november 30-án éjjel fél tizenkettőkor. Remhardt János 53 éves bányakőműves a bányavasút sínei mellett ballagott. A vonatvezető amikor észrevette a bizonytalanul lépegető embert, fékezett, de már nem tudta megakadályozni a szerencsétlenséget. Remhardt János a kerekek alá szédült. Az egyik lábát bokánál, a másik lábát pedig térdben vágta el a vonat, azonkívül súlyos sérüléseket szenvedett fején és arcán is. A mentők eszméletlen állapotban a megyei kórházba szállították.

*

Szombaton és vasárnap ugyan csak elszaporodtak a részegek. Több mint 10 esetben kellett miattuk a mentőknek kiszállniok. Nem tudni, mi célból teszik ki a boltokban és italmérésekben [illegible] embert.

HAZÁTLANUL

Egyetlen gyermeke volt szüleinek s most messze, ezer kilométerekre van tőlük.

Ő is elment a nagy forgataggal, Kanadába.

Pedig milyen csendes, szorgos és takarékos fiú volt. Az Uránércbánya Vállalatnál dolgozott, mint elektrotechnikus és jól keresett. Havonta, nem egyszer 2 800 forintot vett ki a borítékból. Ez még tavaly volt, az októberi vihar előtt. Az események sem zavarták nyugalmát. Végigdolgozta az ellenforradalom zavaros napjait és azokban a hetekben vásárolt összespórolt pénzéből egy 3200 forintos világvevőt.

S most a kanadai Ottawában él. Hogyan került ki? A „haverokkal", három pécsi fiú meggondolatlan és csábító ígéretei vitték el, messzire...

De kár volt! — Ezt ő [illegible] leveleiben, mert rendszeresen, havonként ír a szüleinek, ismerősöknek.

Sorsa kezdetben jól, talán [illegible] is kedvezően alakult. A magánüzemben helyezre szállásától. A mindennapos fáradtságos utazás arra késztette, hogy autót vásároljon. Hamarosan — a főnöke révén — összeköttetésbe került az autó ügynökséggel és évi részletre vett egy kis kocsit.

Nagyon boldog volt.

Mindennap kocsin ment a munkahelyére, este kirándulni, világot látni. Járt a Niagara vízesésnél, beutazta Kanada legszebb vidékeit... S mégis elégedetlen.

„Ez az egész élet itt olyan, ami nem arra való, hogy levélírási téma legyen — írja legutóbbi levelében, aztán így folytatja. — Az otthoni szürke hétköznapok milliószor különbek, mint az itteni szombat, vasárnap, pláne most..."

Most küllönösen, mert oda a kocsija. A főnök csődbe jutott. Sikkasztott. és most már oda a vállalkozás. Neki sincs állása és a kocsi havi részleteit sem tudta fizetni. Se munka, se kocsi, csak a magány, az idegen környezet, a társtalanság. S a munkanélküliség kese-

„A munkanélküli — az rengeteg. Többek között ez is óriási hibája a nagy Nyugatnak, melyről otthon mindig álmodozott az ember, s ide kikerülve látja azt a rettentő nagy hidegséget, mely Európában ismeretlen..."

Hidegség... De hol is melegedne fel az ember, mikor nincs semmilyen — európai fogalmazásban vett — szórakozási lehetőség. Ha akad is valami, az nagyon drága. Hangversenyekre már nem juthat el a hozzá hasonló keresetű ember, mert egy jegy ára 15 dollár. „Rengeteg pénz."

És ilyenkor mindig az otthon jut eszébe, a Mecsekpince, a Nádor, a Hullám, az otthoni „srácok", az otthoni szórakozás.

Így foszlott szerte egy 27 éves, tehetséges fiatal szakember vágyálma, — autó, gyors gazdagodás, csupa szórakozás — melyet Nyugaton vélt megtalálni. S a valóság ráébresztette, hogy jobb volt idehaza a 2800 forintos havi fizetés, a szülői, a baráti szeretet, amiben — még itt

Selwyn Lloyd rádióbeszéde

London (MTI). A Reuter közli: Selwyn Lloyd angol külügyminiszter szombaton este pártpolitikai rádióbeszédet mondott és abban a többi között hangoztatta, a leghatározottabban elutasítja azt a gondolatot, hogy Nagy-Britannia semleges „harmadik erővé" váljék a Szovjetunió és az Egyesült Államok között.

Szolgálati lakás a kesztyűgyáriaknak

A Kesztyűgyárban is lakásgondokkal küzdenek a munkások. Ezért kezdték meg a szolgálati lakások építését, s itt óvoda is lesz. A négy darab, egyenként két szobakonyhás, összkomfortos lakásba hamarosan beköltöznek az új lakók. Az óvoda pedig jövő év elejére készül el. A szolgálati lakások és az óvoda összesen 1 200 [illegible]

Az új megyei tanácstagok

Dr. Peiser Gyula

Rejtő János

Horváth Lajos

Bartos József

Végh László

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, néhány helyen gyenge havazás. Mérsékelt, időnként élénk északi, északkeleti szél. A hideg kissé enyhül. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 5—mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: mínusz 2—plusz 1 fok között.

„Számontartjuk és megoldjuk a meszesiek problémáit"

Az I. kerületi tanács válasza

„A meszesi gondok, amelyekről a Dunántúli Napló november 21-i száma írt, nemcsak a meszesi háziasszonyok gondjai, hanem az I. kerületi tanácsnak és dolgozóinak is nem kevés fejtörést okoznak. — Ezért szívesen vesszük, ha a sajtó munkatársai kellő tájékozódás után, foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel és így segítséget nyújtanak ezek megoldásához.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a meszesiek panaszai jórészt indokoltak. Vonatkozik ez főleg a víz-kérdésre. A vízellátás ügye még mindig nem áll úgy, ahogy több éves erőfeszítéseink után látni szeretnénk. Súlyosbítja a helyzetet a viszonylag száraz idő, melynek következtében a nyári vízgondok kihúzódtak. Mégis, hogy e nehéz időszakot áthidalhassuk, a Pécsi Vízművek biztosítja, hogy Meszesen naponta van víz, kivéve a délutáni órákban átlag 3—4 órás korlátozást. Így nem kerülhet sor arra, hogy „gyakran egész napon át víz nélkül vannak, és még éjszaka sem tudnak fogni annyit, amennyi a család szűkös napi szükséglete lenne." — A végleges megoldást a Rigóder-tetőn épülő víztárolótól és szivattyú-teleptől várhatjuk, ami előreláthatólag a jövő évben elkészül.

Nem egyszerű a tüzelő-ellátás problémája sem. A létesíteni kért TÜZÉP-telep elhelyezési nehézségein túlmenően, le kell szögezni azt, hogy a település lakóinak nagy többsége bányaüzemi dolgozó, akik részére a bánya teljes tüzelőanyag-ellátást biztosít. — A dolgozók fennmaradó hányada, szénszükségletét Ujhegyen beszerezheti. A szénmennyiség után kiadott kevés tűzifa eladása céljából külön telep fenntartását a TÜZÉP nem vállalja.

Gépkölcsönző ügyében az a helyzet, hogy a Sallai utcában működött egyetlen gépkölcsönző is megszűnt, az érdeklődés hiánya miatt. A gépi munka iránti igényeket mind nagyobb részben elégítik ki saját mosó-, varró- stb. gépekkel, s a még kielégítendő igények, forgalomba kerülő gépek számának további emelkedésével fognak teljesülni.

Indokolt a Patyolat-fiók létesítésére irányuló javaslat. A tanács ismeri ezt az igényt. Kielégítésére azonban csak a most berendezésre kerülő üzletház kapcsán kerülhetett sor. A tervek szerint december 31-ig egy Patyolat-fiók is létesül az új üzletházban. Ezzel remélhetőleg megoldást nyer a meszesi háziasszonyoknak ez a régi gondja is.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni a meszesiek kulturális igényeit sem. A tanács szívós munka és nagy anyagi áldozatok árán biztosította Gyárvároson a Fekete Gyémánt filmszínház létrejöttét, elsősorban Gyárváros és Meszes dolgozói számára. Hosszú harc után ma már az állandó mozi műsora is megfelelőnek mondható. Ezért nem tudunk egyetérteni azzal a kijelentéssel, hogy a „gyárvárosi mozi nem a meszesieké." A naponta játszó moziban minden meszesi megtalálhatja szórakozását. Meszesről 7—15 perc alatt — autóbusszal még rövidebb idő alatt megközelíthető, ami városi viszonylatban sem mondható nagy távolságnak.

Az I. kerületi tanács — mint a fentiekből is kitűnik — ismeri és számontartja a meszesiek problémáit és minden lehetőséget felhasznál a meszesi gondok csökkentésére. Ennek érdekében december 31-ig az említett Patyolat-fiókon kívül átadásra kerül még egy cukrászda, rövid- és divatáru-, műszaki, iparcikk-, fűszer-, hús- és tej-, valamint zöldségbolt.

A tanács továbbra is szívesen veszi a tanácsüléseken, lakóbizottságokon, tanácstagi fogadóórákon és beszámolókon keresztül a dolgozók hozzászólásait, javaslatait és örömmel ad felvilágosítást a sajtó munkatársainak is, ha ilyen igényekkel felkeresik.

KOVÁCS ISTVÁN
vb-elnök"

A szerkesztőség megjegyzése:

A víz-ellátás kérdése — sajnos — másként fest, mint ahogy arról a tanácsnak tudomása van. A meszesiek nagyon örülnének, ha naponta csak 3—4 órára korlátozódna a vízhiány. Az első és második emeleti lakók már hetek óta nem használhatják a fürdőszobát, s nem működnek a vízöblítők sem. Fürdésre még akkor sem gondolnak, ha éppen folyik a víz, hisz örülnek, ha ivóvizüket biztosíthatják. A meszesiek továbbra is fenntartják azt, hogy annakidején, Györkő elvtárs intézkedése után lényegesen javult a helyzet és érdemesnek tartanák, ha a tanács megvizsgálná: betartja-e a Víz- és Csatornaművek az akkor kiadott utasítást.

A TÜZÉP vezetői annakidején vállalták, hogy megfelelő helyiség biztosítása esetén árusítanak a meszesi nem-bányász lakosok számára tüzelőt. Nem ismerik el, hogy ők bármikor is tettek volna olyan kijelentést, miszerint a TÜZÉP ezt „nem vállalja." Sőt, a TÜZÉP azzal a kezdeményezéssel kereste fel november 30-án az I. kerületi tanács titkárát, hogy biztosítsanak a TÜZÉP Vállalatnak Meszesen olyan helyiséget, amely alkalmas lesz szén, tűzifa, mész és cement kicsinybeni árusítására.

Nem kaptak a meszesiek választ arra: van-e lehetőség piac létesítésére, s arra: mikor lesz Meszesen egy rendes, kultúrált szórakozóhely?

Ismételten elismerjük, hogy az I. kerületi tanács sokat tesz a meszesiek érdekében. Bízunk abban, hogy ez a jövőben is így lesz és a még meglévő problémák megoldásához is készséggel nyújtanak segítséget.

Nagy sikere volt a Hazafias Népfront irodalmi ankétjának

Ritka és jelentős esemény zajlott le szombaton és vasárnap városunkban. Élvonalbeli magyar írók egész koszorúja utazott Pécsre, hogy a rendszeres folyóiratolvasók körénél szélesebb közönség előtt is ismertetőt adjon a mai magyar irodalomról.

Vendégeinket aligha kell bemutatni, nevüket az olvasók tízezrei ismerik. *Rideg Sándor* Kossuth-díjas író, *Fodor József* Kossuth-díjas költő, *Gereblyés László*, a Nagyvilág szerkesztője, *Goda Gábor*, az Irodalmi Tanács tagja, *Tolnai Gábor* akadémikus, a Kortárs szerkesztője, *Viktor János*, a Nagyvilág szerkesztője — mondhatnánk, egy erős irodalmi hadoszlop vezérkara — látogatott el Pécsre.

Vendégeink magukkal hozták a javarészt a fővárosban, de vidéken is folyó irodalmi, eszmei csatározások levegőjét, ízelítőt adtak abból, hogy milyen ma az írók helyzete és állásfoglalása.

A vasárnap délelőtti ankéton azonban ennél jóval több történt. Jóval több, különösen a helyi irodalmi élet szempontjából. Több, helyileg különösen kiélezett problémára kaptunk választ. Többen agódtak például afelett, hogy a vidéki irodalom, éppen vidéki helyzeténél fogva nem vezet-e ahhoz a provincializmushoz, amelytől szinte rettegnek. Helyes és félreérthetetlen választ adott erre Tolnai Gábor és Rideg Sándor. Válaszuk lényege: *a mai magyar kulturális élet egyetlen vezető szerve sem tesz különbséget vidéki vagy nem vidéki magyar író között. Egyedül a tehetség és írói állásfoglalás dönt.* Aki segítőszándékkal és tehetségesen ír, jó műveket nyújt be, ne féljen attól, hogy vidéki volta miatt hátrányos helyzetbe kerül.

Aggályoskodtak néhányan afelett is, hogy a nem szocialista, realista művek, szerkesztői túlbuzgóság következtében nem láthatnak nyilvánosságot. Igen megnyugtató volt e tekintetben az ankéton részt vett vendégeink egyértelmű megnyilatkozása. *A szocialista realizmus célunk. Ez az, amit pártunk és kormányunk elsősorban támogat. De nem mindenki képes idáig elérni. Azok, akik jószándékkal igyekeznek segíteni, s olyan — bár nem szocialista realista — művekkel lépnek elő, amelyek a haladást, a szocializmus építését segítik, bátran bízhatnak a támogatásban.* Arról azonban senkinek sem szabad elfeledkeznie, hogy ebben az országban szocializmus épül, a hatalom a nép kezében van, következésképpen nincs jövőjük azoknak, akik a múlttal szimpatizálnak, akik polgári demokrácia felé kacsintgatnak, akik „politikamentes" magatartásukkal ellenséges érzelmeiket takargatják. Irónak nálunk csak az nevezheti magát, aki a haladást akarja szolgálni, a haladás iránya pedig a szocializmus felé mutat.

A pécsi írók egyik legnagyobb problémája a helyi folyóirat megjelentetése. A Hazafias Népfront Pécsi Irócsoportjának vezetősége az illetékes fórumokon már kérte a folyóirat engedélyezését, s mint ezekről a helyekről érkezett tájékoztatások elárulják, a kérés helyesléssel találkozott. *Valószínű, hogy Pécsnek rövidebb-hosszabb időn múltán lesz irodalmi folyóirata, sőt esetleg kiadóvállalata is.* Íróink igen türelmetlenül várnak erre s a kritikai csoport már meg is kezdte a művek gyűjtését és elbírálását. A türelmetlenség azonban nem eléggé indokolt.

Számos apróbb kérdés tisztázásán felül végül is az volt az ankét legnagyobb eredménye, hogy bebizonyosodott: *a főváros és vidék írói közeledtek egymáshoz, s ami a legfontosabb, ez a közeledés most már kölcsönös.*

Reméljük — s erre van is okunk — hogy az ankéton a legfontosabb kérdésekben kialakult egyetértés nem formális volt, hanem a további alkotó munkának is szilárd alapjává lesz.

Mészáros Ferenc

A „függetlenek" kiállítása

A Baranya megyei Képzőművészek „Független" Csoportja a Hazafias Népfront székházának nagytermében ma este 18 órakor nyitja meg képkiállítását. A kiállítást dr. Kocsis Mihály, a Hazafias Népfront városi elnöke nyitja meg.

A kiállításon 21 festő mintegy 60 festményét mutatják be. Munkájukról a csoport egyik tagjával, Remecz Béla elvtárssal beszélgettünk. Megkértük: tájékoztassa olvasóinkat elsősorban arról, hogy miért nevezik magukat függetleneknek?

— Mint ismeretes, a Baranya megyei képzőművészek 4 csoportot, illetve irányzatot alkotnak, ezek közül egyik a függetlenek csoportja. A csoport tagjai alkotásaikban nem követik például sem a nagybányai iskolát, sem a Ripp-Rónai irányzatot, hanem egyéni elképzeléseik, meglátásaik szerint dolgoznak. A most nyíló kiállítás anyagának témáját főként a baranyai tájakból meríti.

EGY IGAZGATÓ GONDJAI

Ki az igazgató? *Ha megkérdeznénk valakit hirtelen, azt válaszolná: hát aki vezeti a vállalatot: telefonál, aláír és elnököl az üléseken... Az igazgató az, aki csinos szobában fogadja az embert, leülteti és megkínálja cigarettával.*

Az igazgató az, aki dönt száz vagy ezer ember sorsáról, s akinek a legkisebb tévedése is olyan, mint a havas nagy hegy oldalán leguruló kavics: pusztító lavinává nőhet. Az igazgató felel emberekért, gépekért, hatalmas pénzösszegekért. És őt szidják, hozzá fut a panaszok, kérések áradata.

Miféle gondokkal birkózik az igazgató szüntelenül dolgozó agya? Kövesdi József, a Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat igazgatója ül itt szemben, az íróasztala mögött. Kezével végigsimít a térképen és sötétkeretes szemüvege mögül kicsillogó élénk tekintete végigszánt a papíron.

— A helyi erőművek a szükségletnek csak kb. egyharmadát tudnák ellátni, így a többi áramot az országos hálózatból vesszük. Most már lényegesen könnyebb a helyzetünk, mert az eddigi egy fővonal mellett, Kaposváron keresztül is kapja Pécs Inotáról az áramot. Tehát most lényegében egy körvezeték jött létre, aminek számos előnye van, pl. az, hogy nem történik az áramellátásban fennakadás, ha elromlik az egyik vezeték.

— Hogy áll ennek a nagy vállalatnak a termelése?

— Már nincs lemaradásunk, mint az első félévben, amikor az egyéni átlagteljesítmény a tavalyinak csak 70 százalékát tette ki. Elsősorban az ésszerű munkaszervezésnek köszönhetjük a termelés és az önköltség helyrebillenését. Minden megtakarítható forintot megtakarítunk, ügyelünk, hogy a szállításnál, külső munkáknál, stb. ne legyen veszteségünk. Tudatosítottuk a dolgozókban, hogy a nyereségrészesedés csak a gazdaságosság növelésével lehetséges.

— Mi a legégetőbb gond?

— A városnak jobb áramellátást kell biztosítanunk, ezért korszerűsítjük a már meglévő transzformátorállomásokat és újakat építünk. Így a nyugati városrész fokozódó szükségleteit egy most épülő transzformátorállomással akarjuk kielégíteni, amely a Tüzér utcai állomás bővítésével alakul ki. Ilyen módon az eddiginél másfélszer több áramot tudunk biztosítani a fogyasztóknak. Hogy már jövőre, vagy csak 1960-ban jutunk el a végleges megoldásig, az az akadályok legnagyobbikától, a pénzproblémától függ...

— A város már — egy-két háztól eltekintve — teljesen villamosítva van. De hogy állnak a falvak?

*— **Baranyában** sajnos, rosszabbul, mint pl. Tolnában. Itt még van néhány község villany nélkül. De a jövő évre is előirányozta a tanács hat falu villamosítását. A távvezetékek tervei már nagyrészt elkészültek. Amikor már kész az elképzelés, megrendeljük az anyagot, és amint lehet kezdeni a munkát, nekilátunk. Emellett persze, más hálózatbővítési munkáink is lesznek, egyes kimaradt épületek, bányák, új létesítmények.*

— Az igazgató, akinek a vezetése alatt annyi ember dolgozik, hogyan boldogul ezekkel az emberekkel?

— Néha nagyon nehéz helyzetet teremt például az, hogy ha nem érkezik meg időre a megrendelt munkaruha. Akinek lejárt a kihordási ideje, jön és kér újat. Igen ám, de nincs miből, mert a szállítmány valahol elakadt. Akkor elkezdődik a magyarázgatás, az ember maga se szívesen csinálja, de hát nem lehet megvenni soronkívül a boltban, mert arra a vállalat keservesen ráfizetne.

Máskülönben nincs a munkásokra panasza. A néhanéha jelentkező szakmunkáshiányt úgy oldották meg, hogy a vállalaton belül tanfolyamot indítottak a régebben ott dolgozó segédmunkások számára. Jól dolgoznak a munkások és ami a munkaidőt illeti...

— Idén jóval több a kiesett munkanapok száma, mint tavaly. Miért? A felületes és figyelmetlen munka következménye a sok baleset. Annál is súlyosabb a gond, mert hiszen sokat teszünk a megelőzésért: az új dolgozóinkat baleseti oktatásban részesítjük és biztonsági vizsgát kell tenniök. Sajnos, többnyire csak legyintenek: már a könyökömön jön ki az egész. Mégis történnek olyan esetek, mint nemrégiben, hogy egyik dolgozónk belenyúlt egy 15 ezer voltos berendezésbe, anélkül, hogy megnézte volna, ki van-e kapcsolva.

Az emberek ezrei, akik szürkületkor bekapcsolják a villanyt, hallgatják a rádiót, főznek, mosnak, vasalnak, melegítenek — csak akkor gondolnak arra, hogy a villany nem egyszerűen a semmiből van, amikor jön a villanyszámlás. De hogy mennyi munka van mögötte, arra még ilyenkor sem. Ha kialszik a villany, akkor meg aztán elkezdődik a buzgó szidás, dühöngés, emlegetés... Az igazgató gondjainak púposodó halmazára még kap egy-két keresetlen szót.

— Pedig sokszor éppen kivüállók okozzák az üzemzavarokat. Igen! A 6-os úton például közvetlenül az út mentén van a vezeték. Ha nekimegy egy gépkocsi, a legeslegritkább esetben értesít becsületesen bennünket, és ilyenkor aztán keresgélhetjük a hibát. Végig kell járni az egész vonalat, ahelyett, hogy egyenesen odamehetne a javító-brigád. Nem kis dolog például a Komló—Pécs közti, erdőn keresztülfutó 13 km-es vezetéket átvizsgálni, ha valami hiba történik. Egyszer például egy földkotrógép belenyúlt a vezetékbe, ez úgy déltájt történt, már besötétedett, mire megtalálták a baj helyét. Eltekintve attól, hogy egy madár, egy réti sas, egy közönséges baromfi is nekirepülhet a vezetéknek, és okozhat üzemzavart. A fogyasztók persze ezzel nem gondolnak és nem is érdekli őket...

...hanem ha távolról is, de szidják a vállalatot és annak vezetőjét. Akkor is, ha kikapcsolják a villanyukat, mert a villanyszámlás már kétszer kint járt és nem kapta meg a pénzt. Pedig egy pénzbeszedőnek ki van adva a kötelessége, az idő és a lakások száma is, ahová el kell mennie. Menynyi fölösleges munkát okoznak a fogyasztók is!

***Gondok**, gondok, gondok. Belső és külső bajok, bosszantóak és szükségszerűek. Egy igazgató gondjai. Akinek mégse csak telefonálgatásból, értekezletekből és aláírásokból áll az élete.*

HALLAMA

A szovjet kormány vezetőinek megbeszélése

Moszkva (TASZSZ). A szovjet kormány vezetői december 2-án megbeszélést folytattak U Cso Nejn burmai miniszterelnök-helyettessel és a kíséretében lévő személyekkel.

Szovjet részről a megbeszélésen részt vett Nyikita Hruscsov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének tagja, Nyikolaj Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, Anasztasz Mikojan, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettese és Mihail Pervuhin, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett a külföldi gazdasági kapcsolatokkal foglalkozó állami bizottság elnöke.

Több mosógép, újtipusú csőbútor, valamint borotva-készülékek

gyártására készül az ipar

A kohó- és gépipari minisztérium tömegcikkipari igazgatóságához tartozó vállalatok ebben az évben is több millió forint értékben gyártottak közszükségleti cikkeket a lakosság részére.

Jövőre hidroniliumból is készítenek elzáró csapokat, gázcsapokat, stb. Ez az új ötvözet csaknem teljes egészében hazai anyagokból állítható elő.

A zománcedények közül jövőre sokféle változatban, a kívánalmaknak megfelelő méretben hozzák forgalomba a különböző lábasokat, fazekakat és más zománcedényeket. 1958-ban fejlesztik az alumínium-bútorok gyártását és év végére a kárpitozott csőbútorokon kívül alumínium-szekrényeket is forgalomba hoznak.

Az idén nem volt kielégítő a mosógépellátás. 1958-ban enyhítik a hiányt, mintegy 12 ezer mosógépet gyártanak; ezen kívül a kohó- és gépipari minisztérium más igazgatóságai alá tartozó üzemekben is nagyobb tételben készítenek mosógépet.

Jövőre csinosabb és tetszetősebb kivitelű műanyag evőeszközök készülnek, megkezdik a régóta hiányolt olcsó köröm- és háztartási ollók gyártását. Újtípusú „mindenttudó" zsebkés, elektromos játékautó, olcsó műanyag iskolakörzők kerülnek forgalomba. Nagy érdeklődésre tarthat számot a lendkerekes meghajtással működő borotvakészülék is.

Rám tekint, pártfogón, e század...

Ötvenkét éves lenne, ha még élne. Ha még élne... De fiatalon kellett meghalnia, mert kora éheztette, megalázta és végül a kétségbeesésbe kergette.

Húsz évvel ezelőtt egy ködös decemberi délutánon már nem bírta tovább a szenvedéseket és a balatonszárszói állomáson átrobogó tehervonat elé vetette magát. A „bankárok és tábornokok" idejében nem volt helye ennek a nagyszívű embernek, ennek a lángolószavú költőnek.

Már gyermekkorában megismerte az élet nehézségeit. Anyja lassú haldoklása, a hosszú éhezések, az albérleti szobák és kilakoltatások mélyen rögződtek a fiatal fiú emlékezetébe. 14 éves korában meghalt az édesanyja. Már csak a temetés után érkezhetett haza, éppen Szabadszálláson járt élelmet szerezni, amikor lehunyta szemét az „Édes".

A vonattetőn hasaltam keresztben
Hoztam kruniplit, a zsákban köles volt már,
neked, én konok, csirkét is szereztem
...s te már seholse voltál.

A szenvedések tüzében egyre keményebbre izzott kitartása, osztályával való összeforrottságra és forró hazaszeretete. Töretlen hite a jövőben, a világot megismerő és rendszerező szenvedélye csakhamar kiemelték kora költői közül. Rövidesen rájön, hogy:

„...ezt a világot kinőttük mi már,
nagyobb kell, jobb kell: bennünk s a tetőn
a szélkakas ősz szele kornyikál."

Szegedi egyetemi évei alatt lett tanítómestere a „magányos, árva bús" Juhász Gyula.

Az ő költészetére, vallja, „rokonhang zendül vissza rá szívemben", megragadja mélabús elégedetlensége, fojtottan égő forradalmi tüze és sajátos versformája.

Nagy lázadása a fennálló rend ellen a „Tiszta szívvel" című verse, amelyben szinte mindennel leszámol, ami a polgári világban tekintély. Lázadó versei hangjában, művészi megformálásában tudatosan szakít a Nyugat költőinek mind bonyolultabbá, mesterkéltebbé váló gyakorlatával. Petőfihez és a népdalokhoz nyúl vissza frisseségért és erőért. „Szegényember" versei a népballadák hangján fejezik ki a nyomort, a kétségbeesést és a forradalmiságot. A Magyarok dühtől izzó, változást óhajtó sorai a 20-as évek költészetének remekei:

„Oít a tanyánk, ahol ázunk,
S nem könyörgünk, nem vétkezünk,
Nagy éhünk van, s nem éhezünk,
mindig korábban érkezünk,
szájunkra a jövő hágott,
kiáltunk emberibb világot,
szeretetet, szabadságot...."

Költészete egyre élesebbé váló forradalmi hangjában szerepe volt a munkásosztály pártjával való kapcsolatának is. Külföldi utazásai, tanulmányai kitágították látókörét, gyarapították műveltségét és kapcsolatba hozták a francia munkásmozgalommal is.

Az érett József Attila forradalmi költészetének első seregszemléje a „Döntsd a tőkét" című kötet. Számtalan hangnemben, versformában, stílusfajban próbálja ki ebben a kötetben a költői lehetőségeket. De egységesen jellemző verseire a népies egyszerűség, közvetlenség. Az újtípusú proletár líra első nagy termékében, a Munkásokban, megtalál a magyar munkásság ábrázolásának új, igazi módjára.

„Elvtárs és spicli jár a csöndben erre,
részeg botlik, legény bordélyba lóg,
mert hasal az éj, s pörsenéses melle,
mint szennyes ingből, füst alól kilóg,
Így élünk mi..."

A vers utolsó szakasza azonban — hirtelen fordulattal — ennek a kizsákmányolt munkásságnak a győzelmét hirdeti:

„De — elvtársaim! — ez az a munkásság,
mely osztályharcban vasba öltözött.
Kiállunk érte, mint kémény: lássák!
És búvunk érte, mint az üldözött.
A történelem futószallagára
szerelve igyen készül a világ,
hol a munkásság, majd a sötét gyárra,
szegzi az Ember vörös csillagát!"

Teljes egyéniségével, gondolataival, érzelmeivel tartozik elválaszthatatlanul József Attila a munkásosztályhoz:

„Igazán
Csak itt mosolyoghatsz, itt sírhatsz,
Magaddal is csak itt birhatsz.
Ó lélek! Ez a hazám."

Egyetlen költő ekkor Magyarországon, aki ezekben az években a jövő, a szocialista társadalom „szabadság szülte rendjének" képét megrajzolja:

„Megfogjuk alkotni csiszolt kövön,
a dolgozók finom fém — államát."

A költő olthatatlan vágya a nyomorból, megaláztatásból és sötétségből az egészség és szépség után sóvárog a Flóra versekből is.

Nagyszerű példája az egyéni bajokat legyőző értelmének és fegyelmének, ahogyan a Flóra versek egyikében összehangolja egyéni sorsát az emberiség sorsával, egyéni boldogulásának útját a magyar nép boldogulásának útjával.

Úgy kellesz, mint a parasztnak a föld,
a csendes eső és a tiszta nap.
Úgy kellesz, mint a növénynek a föld,
hogy levelei kiviruljanak.
Úgy kellesz, mint a dolgos tömegeknek,
kik daccal és tehetetlenül remegnek,
mert kinjukból jövőnk nem született meg,
munka, szabadság, kenyér s jószavak.

Élete utolsó éveiben, a közelgő háború árnyékában, a magyar munkásosztály költője izzó szeretettel és féltő gonddal kísérte hazájának sorsát. Személyes tapasztalataiból meríve a marxi elméletek birtokában vizsgálta a magyar haza jövőjét. Így született meg késői költészetének az a két gyöngyszeme, amely a XX. század magyar hazafiak lírájának legnagyobb terméke, a Dunánál és a Hazám. A munkásosztály költője felelősséget érez a magyar népért és ő, akit annyiszor neveztek hazaárulónak, akit kitagadtak nemzetéből a kor urai, törhetetlen hűséggel ragaszkodik magyarságához, hazájához és fájdalmasan büszke öntudattal vallja:

S mégis, magyarnak számkivetve,
lelkem sikoltva megriad —
édes Hazám, fogadj szivedbe,
hadd legyek hűséges fiad!

Utolsó éveinek költészete az emberi helytállás, a munkásosztály iránti hűség, a betegségen és nyomoron felülemelkedő, a jövőben bízó költő nagy diadala. József Attila emberi és költői mintaképe számunkra. Joggal írhatta magáról:

„Enbennem öleli meg hősét
az újnak készülő világ."

L. I.

Kis hírek a nagyvilágból

MOSZKVA

A Szovjetunió külügyminisztériuma jegyzéket juttatott el a Moszkvában működő külföldi diplomáciai képviseletekhez, mellékelve annak a felhívásnak a szövegét, amelyet a Szovjetunió Legfelső Tanácsának 1957. november 6-i ülésszaka intézett a világ dolgozóihoz, politikai és közéleti személyiségeihez, tudományos és kulturális dolgozóihoz, parlamentjeihez és kormányaihoz.

A jegyzék kéri a diplomáciai képviseleteket, juttassák el a felhívást országuk parlamentjéhez és kormányához.

RABAT

Az Ifniből érkezett hírek szerint a marokkói felszabadító hadsereg egységei közölték, hogy a spanyol repülőgépek, hadihajók és katonák állandóan támadják őket. A spanyol harci repülőgépek bombázták Rio de Oro falvait. Fennáll annak a veszélye, hogy az Ifni határon összecsapnak a reguláris marokkói csapatok és a spanyol katonák.

PEKING

(Uj Kina) Hétfőn Pekingben több mint 16 millió szervezett dolgozó küldötteinek részvételével megkezdődött a Kínai Országos Szakszervezeti Szövetség 8. kongresszusa. A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága nevében Liu Saocsi üdvözölte a kongresszust.

GENF

A kelet-svájci Elő-Alpok egyik ismert kilátópontján, a több mint 2000 méter magas-ságú Saenis-en most közeledik befejezéséhez Európa legmagasabban fekvő televíziós adóállomásának építése. Lehetséges, hogy az első kísérleti adásokat már néhány héten belül megkezdik.

DJAKARTA

Djakartában szombaton este sikertelen merényletet követtek el Sukarno köztársasági elnök ellen. Kézigránátokat dobtak egy iskolai ünnepség közönségére, amelynek soraiban Sukarno és gyermekei is helyet foglaltak. Több gyermek súlyos sebesülést szenvedett.

Legújabb jelentés szerint hét halott és 104 sebesült, közöttük 46 gyermek, áldozata van Sukarno indonéz elnök ellen elkövetett merényletnek. Két személyt letartóztattak.

Szovjet tudós szerint az első mesterséges hold és hordozó rakétája hamarosan bekerül a sűrűbb légköri rétegekbe

Moszkva. Jevgenyij Krinov, a Szovjet Tudományos Akadémia meteor-bizottságának tudós titkára cikkében írja: Az első mesterséges hold és hordozó rakétája — hamarosan bekerül a légkör sűrűbb rétegeibe és ugyanúgy széthullik majd, mint a meteorok. Ettől kezdve az első Szputnyikot és hordozó rakétáját első mesterséges meteoroknak lehet tekinteni.

Az első mesterséges hold és hordozó rakétája sokkal alacsonyabban gyullad majd ki, mint amilyen magasságban a természetes meteorok izzásba jönnek. Körülbelül száz-százhúsz kilométernél. Arra is számítani lehet, hogy a hordozó rakéta mozgása ötven-hatvan kilométer magasságban a surlódás következtében hangot is fog adni. E hangok különböző jellegűek és erősségűek lehetnek.

A mesterséges hold és a televízió

Moszkva. Katajev szovjet professzor az Izvesztyijában közölt cikkében kifejezi azt a meggyőződését, hogy a jelek szerint már a legközelebbi években nemcsak a Szovjetunió bármely pontján, hanem messze határain túl is, például Kínában és a Déli sarkvidéken is látni lehet majd a moszkvai televízió adásait. A televíziós adások hatósugarának ilyen növelését a mesterséges holdak felbocsátása hozta reális közelségbe. A terv megvalósításához az eddiginél nehezebb és a föld fölött körülbelül 35.000 kilométer magasságban keringő mesterséges holdra van szükség. Ezt a mesterséges holdat az Egyenlítő síkjával párhuzamosan lőnék fel és a továbbiakban úgy irányítanák, hogy az Egyenlítő fölött lebegne. Ilyen módon a mesterséges hold antennájával felerősített televíziós adásokat mindenütt lehetne venni a földnek azon a féltekéjén, amely fölött a mesterséges hold lebeg.

Megrendezik az ázsiai és az afrikai országokkal való szolidaritás hetét

Moszkva (TASZSZ). Az ázsiai országokkal való szolidaritás szovjet bizottsága a közvélemény képviselőivel együtt határozatot hozott, amely szerint a Szovjetunióban december 1-től 8-ig megrendezik az ázsiai és afrikai országokkal való szolidaritás hetét.

Eisenhower mégis részt vesz a párizsi NATO értekezleten?

Gettysburg (Reuter). Eisenhower visszatérését Washingtonban az amerikai elnök környetében úgy értelmezik, hogy Snyder tábornok az elnök kezelőorvosa bízik abban, Eisenhower eleget tud tenni egyes hivatalos feladatainak. Állítólag Eisenhower szilárdan elhatározta, részt vesz a NATO párizsi értekezletén.

A newyorki iskolákban bevezetik az orosz nyelv tanítását

London (MTI). A Daily Express New Yorki tudósítója jelenti: — New York iskoláiban bevezették az orosz nyelv tanítását. Az újítás indoka az orosz tudományos művek lefordításának szükséges volta. Mindeddig az összes erre vonatkozó kísérletek a maccarthysmus ellenállásába ütköztek.

A görög kormány lépése amiatt...

Athén. A görög kormány hivatalos szóvivője közölte hétfőn, hogy Görögország ankarai nagykövetsége és a párizsi diplomáciai képviselete révén hivatalos lépéseket tett a török kormány legutóbbi intézkedései miatt. Ismeretes, hogy a török kormány Isztanbulból több görög alattvalót, közöttük egy újságírót is kiutasított.

Új rendelkezés a növendékmarha-kedvezményről

A pénzügyminisztérium a növendékmarhák után járó adókedvezmények igénybevételéről és nyilvántartásáról szóló rendelkezéseket a következőképpen módosította: az adókedvezmény csak olyan növendékmarha után igényelhető, amelyre a tulajdonos 8 napos korától illetékmentes marhalevelet váltott ki és a kedvezményre irányuló igényét — a marhalevél bemutatása mellett, — az illetékes adóügyi csoportnál nyilvántartásba vétel végett bejelentette. A nyilvántartás tételszámát, a marhalevélen az adóügyi csoportnak fel kell jegyeznie.

A legfeljebb háthónapos korában megvásárolt, vagy — csere, ajándékozás, öröklés útján — megszerzett növendékmarha után járó 400 forint adókedvezmény is csak abban az esetben igényelhető, ha a korábbi tulajdonos a növendékmarhát — a fentiek szerint — marhalevéllel ellátta és nyilvántartásbavétel végett bejelentette.

A 600 forintos adókedvezmény engedélyezésére irányuló kérést olyan időben kell előterjeszteni, hogy az üszőborjú sulya hathónapos kora betöltésekor megállapítható legyen. Ezért a már fentebb írott kötelezettségen felül 8 napon belül marhalevélváltás és adóügyi csoporthoz való bejelentés) a hathónapos kor elérését megelőzően egy héttel korábban, de legalább a hathónapos kor napját megelőző napon, a mázsálás idejét be kell jelenteni az illetékes községi adóügyi csoportnál.

A 400 forintos adókedvezmény engedélyezésére irányuló kérést a növendékmarha két éves kora betöltését megelőzően, abban az évben kell előterjeszteni, amelyben a növendékmarha második évét betölti. A január hónapban két éves kort betöltő növendékmarhákkal kapcsolatban a kérelmet a megelőző év decemberében kell benyújtani az illetékes adóügyi csoporthoz. A kérés benyújtásakor a marhalevelet is be kell mutatni.

Azok az állattartók, akik a jelen rendelet hatálybalépésekor (1957. november 21) kedvezményre jogot nyújtó állatot tartanak tulajdonukban, 1957. december 31-ig tehetnek eleget nyilvántartásbavételre irányuló kötelezettségüknek. Ilyen esetben a marhalevéllel már ellátott növendékmarhákra nem kell új — illetékmentes — marhalevelet kiváltani, csak nyilvántartásbavétel végett kell az illetékes adóügyi csoportnál bejelentani és a marhalevelet bemutatni.

A határidők elmulasztása esetén az állattartók a tulajdonukban lévő növendékmarhák után az adókedvezményhez való jogukat elvesztik.

BARANYA MEGYEI TANÁCS VB PÉNZÜGYI OSZTÁLYA

A Mosoly országa felújítása

Pécsett az elmúlt színlévad utolsó előadása Lehár: Mosoly országa volt. Annak idején már részletesen írtunk a darabról, amely az új színlévadban vidéki tájelőadásokon is osztatlan sikert aratott.

A tájelőadások alkalmával a színészek igyekeztek még jobbá, tökéletesebbé csiszolni a színdarabot.

December elsején telt ház előtt mutatta be ismét az együttes Lehár örökszép melódiájú operettjét. Galambos György szerepébe Fülöp Mihály ugrott be. Igyekezett jól megoldani Feri szerepét. Sajnálatos, hogy az előadásba olyan „közbeszúrásokat" is rögtönöznek, amely rontja a mű szépségét. (Például Szabó Samu „apafej" szólása.) Most is felejthetetlen élményt jelentett Szabó Gyula nemcsak kellemes hangjával, hanem Szu Csong szerepének jó megformálásával. Sokat fejlődött Bárdos Anni Liza szerepében. A Mi-t alakító Péter Gizi mélyen átélt alakításával méltán érdemelt vastapsot. Külön említésre méltó a harmadik felvonásban nyújtott játéka, ahol színészi tudása javát adta. Paulusz Elemér jól hangszerelt zenekarát az egész előadás során kiválóan irányította.

A jó felújítás élvezetét rontotta, hogy a közönség közül többen a darab befejezte előtt a ruhatár felé tolakodtak.

(—fi)

MEGSUGOM:

Vidám-est a Nádorban

Csak megsúgom, mert nekem is úgy mondták el véletlenül és titokban, hogy a Nádor étterem csütörtökön este meglepetésre készül. Ugy mondják, hogy este 7 órakor kezdődik, s ha tetszik a közönségnek, még 9-ig is eltarthat, különösen, ha hosszúak lesznek a tapsok.

Hogy mi lesz?

Hát kérem, először is Takács Margitot láthatják századvégi ruhában, amint éppen az 1957-es jazz-zenekart sínyfeli. Mert emlékszik még, hogy... „Volt egyszer egy zongorista", aki beh, nagyon szépen játszott. S lám, a nőknek minden sikerül, mert eltűnik a jazz-zenekar és jön az „egykori" zongorista „egykori" ruhában. S aztán jönnek Strauss, Lehár, meg a többiek. ... Na, de a többit majd csütörtökön a Nádor étteremben bővebben megtudhatják.

IFJÚSÁG

Együtt a pártszervezettel

Két hete, hogy újjáalakult a Szigetvári Cipőgyár KISZ-alapszervezet vezetősége. A régi vezetőségnek nagy hibája volt, hogy nem kérte ki az ifjúságot érintő kérdésekben a helyi és a községi pártszervezet véleményét, nem valósította meg a pártértekezlet határozatát, mely kimondja, hogy a KISZ-szervezetek éljenek javaslatokkal a pártszervezetekhez és kérjék ki véleményüket, támogatásukat.

Most az új vezetőség gyökeresen változtatott ezen a helyzeten. Matán István, KISZ-titkár, aki a csákozó üzemben dolgozik és naponta figyeli a fiatalok életét, problémáit, már a vezetőségválasztó taggyűlésen helyes és gyakorlati terveket mondott el. S ami a tervek erénye, hogy nem maradtak elhangzott szóként, hanem nagyrészüket azóta már meg is valósították.

Most exportbrigádot alakítanak, ezért a KISZ-titkár Budapestre utazott, ahol elmondják a brigád működési elvét és gyakorlati útmutatást kap. S már most úgy vélekednek, hogy a brigád megalakítása előtt majd kikérik a pártszervezet véleményét és segítségét.

Aztán szeretnének a jövőben többet foglalkozni a fiatalok nevelésével. Különféle tanfolyamokat, előadásokat szervezznek. Tervük egy házi szavalóverseny, könyvankét, hanglemez-est megszervezése. A titkár már beszélt erről Szojkó József elvtárssal, a jelenlegi párttitkárral, aki csak helyesléssel fogadhatta az új vezetőség kezdeményezését. Igéretet kaptak, hogy a kultúrterem minden esetben a rendelkezésükre áll. Azt is tervezik, hogy átveszik a szakszervezet támogatásával működő kultúrcsoportot, mert ott sok fiatal van és mint KISZ kultúrgárda működik tovább.

Igen aktívan foglalkoznak a termelékenységgel és az önköltség csökkentésével. Ez is már az új vezetőség érdeme. Megszervezték, hogy mindennap néhány fiatal összegyűjt munka után a hulladékot. A szöget visszaveszi a vállalat, a papírhulladékot pedig a MEH-nél értékesítik. Az első alkalommal körülbelül hat mázsa papírt adnak át.

A cipőgyári pártszervezet — s ez nem egyedüli példa a szigetvári járásban — pártfeladattal bízta meg Takács Jánosnét. A pártfeladat célja, hogy a pártszervezet — egy párttagon keresztül is — állandóan segítse a fiatalokat a nevelésben és egyéb munkában.

A megújuló ifjúsági élet máris érezteti hatását a cipőgyári fiatalok között. Eddig nyolcan kérték felvételüket. A KISZ-taggyűlés dönt felvételükről. S ha valamennyien méltók a tagságra, akkor már 28 fiatal vesz részt az aktív mozgalmi munkában a Szigetvári Cipőgyárban.

2000 új tag!

Alig hiszi el az ember szeptember 15-től a mai napig ötven új KISZ-szervezet alakult a megyében, mintegy 2000 taggal. Különösen falun tört meg a jég, a régi EPOSZ szervezetek is sorra-rendre kérik, hogy minél előbb vehessék el a KISZ nevét.

Az újonnan létrejött kis kollektívák szinte mindenütt elkészítik terveiket, hogy a hosszú téli estéken szórakozást és művelődést biztosítsanak maguknak és a falu fiataljainak, idősebbjeinek. Drávafokon egy fiatal tanító vette kézbe az ifjúság nevelésének irányítását. Hamarosan megszervezik a zenekart s a legközelebbi táncesten már hazai zenészek húzzák a talpalávalót. Közös munkával rendbehozzák a kultúrházat. Azon is gondolkoznak, hogy a parasztfiatalok részére valamilyen gazdasági tanfolyamot indítanak, ismeretterjesztő előadásokat szerveznek. A tavasszal a helyi tanácsal együtt több ezer facsemetét ültetnek a faluban és a határban. Szilveszterkor pedig, nagyszabású műsoros estet adnak.

Sok sikert valamennyi új alapszervezet kezdő lépéseihez!

„Repülj te gépmadár..."

Beszélgetés Mohai Istvánnal

— Halló, Uránércbánya? Mohai Istvánnal szeretnénk beszélni...

— Tessék, én vagyok...

— A fiatalok modellező köréről érdeklődünk.

— Most még nehéz pontosat mondani. Bár a verseny-évad befejeződött, de csak a jövő héten értékelik a végleges eredményeket. Az eddigi számítások szerint az ország modellező szakosztályai közül a negyedik helyet foglaljuk el. Szép siker, vidék még nem került ilyen előkelő helyre. Nagy is az örömünk...

— Kik szerepeltek a legjobban?

— Lusz László, Fiedert János és Odrobina András. A szakosztály egyébként négy egyéni Dunántúl bajnokságot és két csapatbajnokságot nyert. A megyei bajnokságokat nem is említem.

— A jövő év is ilyen eredményes lesz?

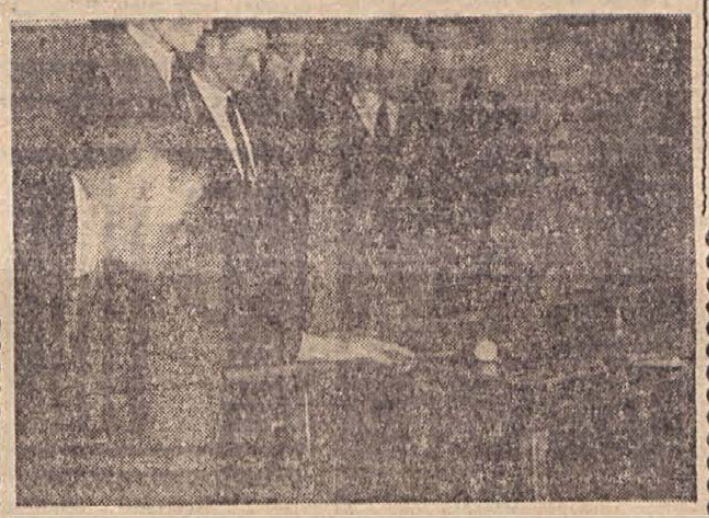
— Erről még korai beszélni. Mindenesetre sok szép tervet dédelgetünk, egyiket sem lesz könnyű megvalósítani. A megyében három versenyt rendezünk, két Dunántúl bajnokságot és egy nemzetközit, amelyre meghívjuk a népi demokratikus országok neves versenyzőit is. A fiúk készülnek, bár nemrég néhány kategóriában új szabályokat léptettek életbe s ez nehezíti a felkészülést. Gondolom, ennek ellenére csak öregbíteni fogjuk a modellező szakosztály hírnevét.

Önképzőkör a Nagy Lajos Gimnáziumban

Mindössze néhány hetes az „újszülött", a pécsi Nagy Lajos Gimnázium KISZ-szervezetének önképzőköre. Alakuló ülésén Ságvári Endre, az ifjúsági mozgalom vértanújának nevét vette fel.

Első összejövetelén szavalattal, tanulmánnyal, saját szerzeményű verssel, novellával léptek a nyilvánosság elé a diákok. Nagy felelősséggel és felkészültséggel vitatkoztak a szárnypróbálgatások felett. A tervek szerint havonta tartanak különböző tárgyú megbeszéléseket.

GOMBA?

Ki tudja. Mindenesetre a bogdásai fiatalok, mint esténként gyakran, most is erősen szurkolnak, hogy az elefántcsontgolyó inkább a százas lyukba essen.

Csak elkezdenék már!

Valószínű mindenki hallott már az Ágota utcai Kesztyű és Bőrkonfekció KTSZ-ről. Nos, ebben a szövetkezetben közel hetven 28 éven aluli fiatal dolgozik. Helyi ifjúsági élet viszont nincs. Kicsit furcsa, hiszen sokkal kisebb helyeken is megalakultak már a KISZ-szervezetek (közel 250 tagja van a szövetkezetnek!)

Találomra kiválasztottam tíz fiatalt és elbeszélgettem velük. Kettő nem akar KISZ-tag lenni, egy sajnálkozva mondta, hogy nem engedi el a vőlegénye. (Pesten tartózkodik.) A hátramaradó hét, tehát a túlnyomó többség igenlő válaszokat adott.

Sorba veszem őket.

Hanák Mária pironkodó, halkszavú szőke kislány. KISZ-tag szeretne lenni. Megnevezett egy vezetőségi tagnak valót is, Lajos Ilona személyében.

Megkerestem Lajos Ilonát. Így vélekedett:

— Vezetőséget kellene választani. Ha egyszer összehívnánk a fiatalokat, meg is tehetnénk.

Most Hadnagy Pálma veszi át a szót. Lajos Ilona mellett dolgozik:

— Különböző szakköröket alakíthatnánk. Nekünk a sütéshez és főzéshez lenne kedvünk, a fiúknak pedig elektromos és farigcsáló szakkör kellene. És előadásokat is tarthatnánk. Nagyon kíváncsiak vagyunk például a mesterséges holdra...

Bágyi Ilona gépi varrónő:

— Lenne itt ifjúsági élet. Csak valaki elkezdené már!...

Tóth Rozália, egy csillogó szemű barna kislány:

— Én már sokat gondolkoztam ezen, mert én már KISZ-tag vagyok az OKISZ-ban. Megye utcai helyiségünkbe járunk, színjátszó csoportot alakítottunk, táncolunk, ping-pongozunk, — amire kedvünk van. A szövetkezet fiatalságának a fele odajár, de nem élnek szervezeti életet. Egyedül járok be a gyűlésekre, pedig jönnének a többiek is, csak valaki megszervezné őket. Fej kellene ide...

Most egészen fiatal, 15 éves leánnyal beszélgetek.

— Én is azt mondom, hogy nem lesz így jó... Tavaly végeztem az iskolában, úttörő csapatvezető is voltam, én hozzászoktam a szervezeti élethez, nekem hiányzik.

Pamuki Mária hasonlóan beszélt. Ő is tavaly végzett.

*

Három kommunista dolgozik a szövetkezetben, kettővel beszélni tudtam. Ők is gondoltak már a KISZ-re, ígérték, hogy megalakítják. Eddig kezdeményezésre vártak...

Nem kellett volna! Hát ki kezdeményezzen, ha nem ők? Ki legyen az a „fej", a segítő és irányító, ha nem a kommunisták? Csak pártcsoportba kellene tömöríteni a három erőt, s menne a dolog!

Azt hiszem, a pedagógusok sokat fáradozhattak Buzsáki Jutkával és Pamuki Máriával, amíg olyan nagyszerű fiatalokat faragtak belőlük, mint amilyenek. De mi lesz velük később? Magukra hagyjuk őket, hogy kárbavesszen a pedagógusok sokéves fáradozása?

Nem szabad megtörténnie! S két elvtársunk lelkes ígéretére gondolva, biztosak vagyunk abban, hogy nem is történik meg.

A főiskolások vendégszereplése Pellérden

Néhány hónapja alakult meg a Pécsi Pedagógiai Főiskola KISZ-szervezetének kultúrcsoportja. A gazdag program megvalósításának első lépése volt a pellérdi vendégszereplés.

Közel háromszázan gyűltek össze a kultúrotthonban. A közönség lelkes tapssal fogadta Móricz „Debreceni lunátikus" című darabjának előadását. Ezután a tánccsoport szerepelt hasonló sikerrel.

Este tizenegy órakor fejeződött be a műsor. Ezután a csoport tagjai a nézőtéren ismerkedtek meg a pellérdi fiatalokkal: ugyanis a főiskolai ifjúság és a pellérdi ifjúság találkozója jegyében reggelig tartó táncmulatságot rendeztek.

Az Orvostudományi Egyetem

pártvezetőségét, párttaggyűlését és állami vezetését nemrég az egyetemi tudományos utánpótlás kérdése foglalkoztatta. Közismert, hogy egyetemünk hármas funkciójának (orvostanhallgatók oktatása, tudományos kutatómunka és klinikai gyógyítómunka) országos sőt európai viszonylatban is jól tesz eleget; barát és ellenség egyaránt elismeri be- és külföldön, hogy egyetemünk tudományos színvonala igen magas. (A város közönsége talán nem is ismeri és értékeli úgy, mint a kívülálló idegenek.)

Azoknak, akik szívükön viselik az orvosegyetem továbbfejlődését, fel kell vetniök a kérdést; vajon biztosítva van-e kellőképpen, a jövőre nézve is ez a kiemelkedő tudományos színvonal. Különösen fontos ezt a kérdést idejében felvetni, mert ahhoz, hogy egy fiatal diplomásból kész, önálló tudományos munka végzésére alkalmas kutató legyen, kb. 10 év komoly munkája szükséges.

Ha alaposan és lelkiismeretesen akarunk felelni erre a kérdésre, akkor pontosan kell elemeznünk a helyzetet.

Egyetemünk elméleti intézetei, melyek elsősorban hivatottak a tudományos kutatók nevelésére, már évek óta az elnéptelenedés szomorú jelenségével küzdenek. Nagyon kevés fiatal orvos szánja rá életét arra, hogy az orvosi és az emberi tevékenység legszebb, legmagasztosabb hivatását, a kutató életét válassza. E nehéz, sok nehézséggel kirakott, de

Fiatalok gondjai:

A tudományos utánpótlás problémái az orvosegyetemen

tetlenül érdekes, sőt érdekfeszítő kutatói hivatástól egyre több fiatal fordul el és a könnyebb, biztonságosabb, kényelmesebb életet választja. Különösen kevés a munkás-paraszt származású fiatal orvos, aki tudományos kutatónak készül, annak ellenére, hogy ma már az egyetemi hallgatók kb. 50 százaléka az említett kategóriából kerül ki és közöttük nagyon sok kiváló tehetségű kitűnő eredménnyel végzi el az egyetemet.

Mi az oka a tudományos intézetek elnéptelenedésének? — vetették fel a kérdést az egyetem állami vezetői és kommunistái közös megbeszélésükön és röviden az alábbi három tényezőt tudták felhozni, mint döntő okot.

1. Anyagi okok. A tudományos kutatómunkára az egyetemen maradó orvos összehasonlíthatatlanul rosszabb helyzetbe kerül anyagilag, mint a vidékre menő kollégái. Lakást Pécsett az egyetem nem tud biztosítani orvosainak (a kb. 200 egyetemen dolgozó orvos közül 75 lakik albérleti szobában, jelentős része családosan), ugyanakkor a vidékre menő évfolyamtársa rendszerint kap lakást.

A kezdő egyetemi gyakornok 1400 Ft-os havi fizetésével szemben a vidéki gyakorlati munkát végző kolléga ennél rendszerint fixfizetésben is többet kap, de magánpraxis révén már az első évben is nagyobb a jövedelme, mint a kutatónak esetleges professzor korban lenne, több évtized kitartó és fáradságos munkája után.

Különösen élesen vetődik fel ez a nehézség a munkásgyermekeknél, akik az egyetemi évek alatt és után általában nem számíthatnak jelentős otthoni anyagi támogatásra, tehát szinte magától értetődik, hogy a lényegesen jobban jövedelmező és biztonságos gyakorlati pályát választják a gyengén dotált, nagy szellemi erőfeszítést kívánó bizonytalan helyett.

Nem arról van szó, hogy a kezdő orvos anyagi juttatása kevés a múlthoz képest, mert ez nem felel meg a valóságnak, hiszen a felszabadulás előtt a legtöbb fiatal orvos hosszú éveken át nyomorgott állás nélkül, vagy fizetéstelen állásban, míg el tudott helyezkedni, most pedig kivétel nélkül mindegyik végzett orvos megfelelő állást kap —, hanem arról, hogy aki a nagyon fontos és igen nehéz kutató pályára szánná magát, az relatíve lényegesen rosszabbul jár anyagilag, mint a gyakorlati pályát választó.

2. Az elhelyezkedés bizonytalansága. A kutató munka csak úgy lehetséges, ha művelője igen alapos előképzettséggel rendelkezik. — Legalább két nyelv ismerete, az alapvető természettudományokban való komoly jártasság, stb. nélkül lehetetlen a kezdőnek addig is eljutnia, hogy a legújabb eredményeket megismerje és megértse. Enélkül pedig nem képes újat produkálni. A jelenlegi középiskoláink ilyen alapot nem adnak, a legtöbb munkás-paraszt családban az otthoni nevelés sem nyújtja ezt. Az egyetemi évek alatt a zsúfolt diákotthoni elhelyezés miatt, a kötelező szaktárgyak következtében ennek megszerzéséhez bizony emberfeletti céltudatos és kitartó, önnevelő munka volna szükséges a kutatójelölt részéről. Érthető azonban, hogy ilyen hallgató elég kevés akad, hiszen a kutató perspektíva nem olyan csábító számára, mint ezt a hatalmas erőfeszítést egyáltalán nem igénylő gyakorló orvosi pálya.

3. Az egyetemi nevelés hiányosságai. A tudományos diákkörök keretében a hallgatók mintegy tíz százalékát foglalkoztatják az egyetemi tudományos intézetek. Tehát alkalom lenne arra, hogy annyira megszerettessük a kutatói pályát, hogy a fiatalok ezt lelkesen választják élethivatásuknak.

Mind ez ideig ezt a nevelési lehetőséget intézeteink nem használták ki kellőképpen. — Spontaneitásra bízták a dolgot, nem akartak „hatásinál" kutatót nevelni, az volt a felfogásuk, hogy akit önként nem kerít hatalmába a kutató munka szépségei iránti oltihatatlan vonzalom, azzal kár kísérletezni. Pedig ha sikerül megmagyaráznunk a fiatal tehetséges tudósjelöltnek, hogy a valódi kutató élete annyi és olyan szellemi örömöt rejteget, mely pénzben és anyagi javakban ki sem fejezhető, ha emellett még szigorúan és határozottan vezetjük és szakmai téren is neveljük, akkor az első két pontban említett feltétlenül meglévő gátló tényezőket is részben ellensúlyozni tudjuk.

Az egyetem párt- és állami vezetői ilymódon elemezve az okokat, világosan látják, hogy mindezek gyors és végleges megszüntetése jelenleg nem áll módjukban, ahhoz a helyi tanács és pártszervek jelentős támogatása mellett számos felsőbb szerv (Tudományos Akadémia, Minisztérium, Egészségügyi Tudományos Tanács, stb.) nagyon határozott akciója lenne szükséges. Ahhoz azonban, hogy elinduljunk a kérdés megoldásának útján, számos olyan eszköz áll rendelkezésünkre, melyet az egyetem állami vezetése saját hatáskörében meg tud valósítani. A meglévő anyagi erőinket kell úgy átcsoportosítani, hogy a tudományos utánpótlásra minden szempontból alkalmas fiatalokat anyagilag és erkölcsileg sokkal megkülönböztetettebben támogassuk, mint eddig. Természetesen ennek megfelelően velük szemben több évre szólóan határozott követelményeket kell támasztanunk.

A hallgatók körében az ösztöndíj, demonstrátori ösztöndíj, a rendkívüli segélyek juttatásánál nagymértékben figyelembe vesszük a tudományos kutató pályára való alkalmasságot és készséget. A kollégiumban megkülönböztetetten jó lakást — akár egyszemélyes szobákat is — biztosítunk számukra az előképzettségbeli hiányosságok felszámolására, egyrészt csökkenteni kívánjuk a kötelező óraszámot, másrészt speciális kollégiumot és külön nyelvanfolyamokat szervezünk, stb. Az oktatóknál az úgynevezett gyógyítási pótlék megfelelő elosztásával, illetve megfelelő prémium juttatásával helyes bel- és külföldi ösztöndíj-politikával kívánjuk a fennálló hiányosságokat megszüntetni.

Tisztában vagyunk

azzal, hogy az itt felsorolt néhány intézkedés csak átmeneti jellegű javulást hozhat. Ahhoz, hogy a kérdést véglegesen megoldhassuk, sokkal nagyobb támogatást kell kérnünk és kapnunk a város párt- és állami szerveitől, s velük együttesen kell a problémát országos színvonalon való megoldáshoz segíteni. Csak így remélhető, hogy tudunk olyan tudományos utánpótlási gárdát nevelni, mely képes lesz arra, hogy az egyetem jelenlegi magas tudományos színvonalát töretlenül továbbfejlessze.

Dr. Tigyi József

SPORT

Tatabányai Bányász—Pécsi Dózsa-Petőfi 3:1 (1:0)

Tatabánya, 7000 néző. Vezette: Kösztner.

Tatabánya: Grosics — Hetényi, Kovács S., Lugosi — Guba, Peller — Szovják, Lahos, Dombai, Hári, Deli.

Pécs: Danka — Szőcs, Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Opova, Virág, Schwara, Pleck, Kovács.

Mindjárt a tatabányaiak lendültek támadásba, és már a 2. percben egy szerencsés góllal megszerezték a vezetést. Deli beadásába Kresz nem avatkozott bele, Szovják mintegy 6 méterről kapura lőtt,

a labda a kapufáról Danka fejére, onnan pedig a hálóba pattant.

1:0 lett az eredmény a tatabányaiak javára. A pécsiek is észrevették magukat, jó negyedórán keresztül a Dózsa irányította a játékot. Hiába támadtak azonban a kék-sárgák, a csatárok a kapu előtt ismét tehetetleneknek bizonyultak. A tatabányaiak ritkábban veszélyeztettek. Deli lövése kapu mellé került, majd Hári lövése szállt Danka kapuja mellé. Dombai labdája pedig a kapufáról pattant ki.

Szünet után a hazaiak vezették az első támadásokat, később felőttek a pécsiek is. Az 54. percben formás Opova, Virág adogatás után Virág a túlsó oldalon álló **Kovácshoz játszott, aki kicselezte Hetényit és a balsarokba továbbította a labdát,**

1:1. A kiegyenlítés után még egy-két támadást vezetett a Dózsa, majd a tatabányaiak rohamoztak. Lahos fejese, majd Dombai és Guba lövése került el a pécsi kaput. A pécsi védelem sokáig jól állta az ostromot. Már-már úgy látszott, hogy döntetlen marad az eredmény, mikor a 83. percben megpecsételődött a pécsi csapat sorsa. Danka Hegyinek adta ki a labdát, aki Lahossal akaszkodott össze. A játékvezető szabálytalanságot látott és szabadrúgást ítélt a Dózsa ellen. Hetényi 25 méterről a kapu elé irányította

a labdát, mely Hegyi lábán irányt változtatva a kapu bal sarkába jutott.

Danka közben jobbra mozdult el. 2:1 a Tatabányai Bányász javára. Két perc múlva újabb gólt lőttek a hazaiak. Most is szabadrúgásból. **Hári 25 méteres jól eltalált lövése nyomán a labda a jobb alsó sarokba vágódott, 3:1.**

*

Annak ellenére, hogy a pécsi csapat tartalékos összeállításban volt kénytelen játszani, mégis sokáig teljesen nyílttá tudta tenni a mérkőzést Tatabányán is. A hazai csapat két öngóllal és egy szabadrúgással szerezte meg a két pontot. A mezőnyben jól adogattak a pécsiek. A védelem játékára sem lehet panasz, eltekintve a balszerencsés góloktól, a csatársorban csak a jobbszárny mutatott valamit. A kapuban Danka eléggé idegesen védett, a hátvédhármasból Kocsis és Hegyi játéka tűnt ki, Lovig továbbra is tartja jó formáját. Nemcsak a védelem, de a csatárok is igen sokat segítettek. Virág egyedül nem sokra ment. Opova sérülten játszott. A többiek az átlagosnál gyengébb formát árultak el. A tatabányai csapatból Peller, Szovják, Dombai és Lahos játéka tűnt ki.

HIREK

A 12 találatos totószelvény: 2, 1, 1, x, 1, x, x, 2, 2, 2, 1, 2.

*

Fülöp nyerte a világ legjobb törvívóinak párizsi versenyét a Martin Kupán. A döntőben a szovjet Midler ellen győzött a magyar versenyző.

*

Összeállították a magyar férfi kosárlabda-válogatottat. Számításba vették az összeállításnál a PVSK fiatal játékosát, Bannát is. Banna tagja lett a héten Párizsba induló magyar szakszervezeti válogatottnak is.

*

Válogatóversenyt rendeztek a legjobb férfi ifjúsági tornászok részére. A versenyen Fésüs, a Pedagógiai Főiskola tornásza ötödik lett.

*

A magyar asztalitenisz-csapat nyerte a skandináv asztalitenisz-bajnokság csapatbajnokságát. A döntőben Magyarország 3:2-re győzött Csehszlovákia ellen.

Szeged—Komló 1:0 (1:0)

Komló, 1000 néző. Vezette: Emszberger.

Szegedi EAC: Hódi — Benák, Portörő, Vass — Baráth, Janka — Polyvás, Nemes, Rábai, Gilicz, Nyári.

Komlói Bányász: Magyar — Kanizsai, Mestyán, Komlói-Kohlmann, Polgár — Grózdics, Molnár I., Cziráki, Daum, Tóth.

Meglepő kevesen voltak kíváncsiak a mérkőzésre. A kemény, egyenetlen talajú pályán eléggé bizonytalanul mozogtak a játékosok. A bányász-csapat lendült előbb támadásba, később a szegedieké is feljöttek, de a szegedi kapu valamivel többet volt veszélyben. Komlói támadások után váratlanul a szegediek értek el gólt. A 29. percben Polyvás beadását Kanizsai Nyári elé fejelte, aki a kapu jobb oldalába vágta a labdát, 1:0 a Szeged javára. A gól nem törte le a komlóiakat, Daum lövését Hódi védte. Majd Grózdics beadása után Tóth elől a mezőnybe ütötte a szegedi kapus a labdát.

Szünet után kiegyenlíthették volna a komlóiak. A 16-oson belül Portörő kézzel érintette a labdát, a 11-est Daum lőtte gyenge, erőtlen helyzetben, s így lövését Hódi menteni tudta. A bányászcsapatot szemmelláthatóan letörte a 11-es kihagyása. A vendégek védekezésre rendezkedtek be, — időnként csak a két szélső tartózkodott elöl. A 65. percben így is veszélyes helyzetet hoztak össze. Polyvás lövését Magyar csak üggyel-bajjal tudta védeni. Később Molnár I. és Kohlmann helyet cserélt. Ez sem segített a komlói csatársor játékán. A szegedi védők jól álltak a lábukon és mindig meg tudták akadályozni a komlói támadások eredményes befejezését. A 83. percben még egyszer felcsillant a kiegyenlítés lehetősége a bányász-csapat előtt, de Kohlmann jó helyzetben tétovázott és Vass fel tudott szabadítani.

*

A komlói együttes ismét balszerencsés mérkőzést vívott. A mérkőzés nagy részében többet támadott ellenfelénél, a góllövés azonban nem sikerült a támadóknak. A bányász-csapat a kihagyott 11-es után láthatóan kedvét vesztve játszott tovább, és a mezőnyben semmivel sem jobb szegedi együttes szünet előtti pontosabb összjátékával mindkét pontot el tudta vinni Komlóról. A bányász-csapat védelme a mérkőzés nagy részében jól működött. A hátvédhármas tagjai végig nagy lelkesedéssel és eredményességgel küzdöttek, főleg Komlói. Polgár és Kohlmann, majd szünet után Molnár I. jó védőmunkájuk mellett, egyformán abba a helyzetbe estek, hogy pontatlan átadásaikkal megnehezítették a támadásépítéseket. A csatársorban csak Molnár I. és Cziráki nyújtottak elfogadható játékot. A szegedi együttes legjobbjai: Bódi, Portörő, Janka és Nemes.

*

Az NB I. további eredményei: Dorog—Szombathely 3:2, MTK—Csepel 2:1, Honvéd—Ferencváros 2:0, Diósgyőr—Ujpest 2:2.

A LABDARUGÓ NB I. ÁLLÁSA

1. Tatabánya	11	7	2	2	20: 9	16
2. MTK	11	7	—	4	20:13	14
3. Szombathely	11	4	5	2	13:14	13
4. U. Dózsa	11	5	3	3	21:17	13
5. FTC	11	6	1	4	20:18	13
6. Bp. Honvéd	11	5	2	4	18:10	12
7. Salgótarján	10	5	2	3	16:13	12
8. Diósgyőr	11	4	4	3	16:15	12
9. Vasas	10	4	2	4	15:16	10
10. Dorog	11	4	2	5	12:17	10
11. Csepel	11	3	3	5	12:16	9
12. Pécs	11	3	2	6	10:20	8
13. Szeged	11	1	5	5	13:19	7
14. Komló	11	—	3	8	6:20	3

Pécsett szenvedett vereséget a PVSK

Az NB II. eredményei

Az NB II. nyugati csoportjában a vasárnapi fordulóban a PVSK meglepetésre Pécsett vereséget szenvedett a Zalaegerszegi TE-től. A Pécsbányatelepi Bányász döntetlent ért el a Zalaegerszegi Dózsával Zalaegerszegen. A forduló eredményei: Székesfehérvári Vasas—Láng Gépgyár 3:1, Mosonmagyaróvári TE—Kaposvári MTE 2:1, Budafoki ÉMTE—Nagykanizsai Bányász 5:0, Szombathelyi Pamut—Győri Vasas ETO 1:1, — Oroszlányi Bányász—Veszprémi Haladás 3:1, Szekszárdi SC—Délbudai Szpártakusz 3:3, Kaposvári Kinizsi—Soproni VSE 6:1.

Zalaegerszegi TE—Pécsi VSK 2:0 (1:0). Pécs, 800 néző. Vezette: Gombás. **ZTE:** Barna — Pásztor, Németh, Petrik — Belák, Madár — Marancsics, Kovács, Dombai, Bölcsöldi, Durgó. **PVSK:** Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Hernádi — Csete, Győri-Kiss, Gönez, Guhr, Hámori II. — A PVSK megszokott formája alatt játszott. Hiányzott ezúttal a lendület és a frisseség a játékosokból. Hiába támadott a mérkőzés nagyobb részében a vasutas csapat, mégis a két pont a zalaegerszegieké lett. A játékvezető három perccel a befejezés előtt Hernádit feleselés miatt kiállította. Góllövő: Dombai, Marancsics, jó: Barna, Németh, Madár, illetve Mohácsi és Göncz.

Zalaegerszegi Dózsa—Pécsbányatelepi Bányász 0:0. Zalaegerszeg, 800 néző. Vezette: Kővári. **Z. Dózsa:** Hamp — Nemző, Pákozdi, Lőrincz — Timár, Schuh — Lippai, Barabás, Nagy Godó, Hegedüs. — **Pb. Bányász:** Kovács — Varga, Sárközi, Szőke — Molnár, Farkas — Kása, Pintér, Mező, Keszler, Oskó. — Orkánszerű, viharos szélben játszottak. A pécsbányatelepiek az I. félidőben fölényben voltak. Ekkor több jó helyzetet hoztak össze a csatárok, Keszler két szép lövése gólt is érdemelt volna. Szünet után kiegyenlítettebb lett a játék, a pécsbányatelepiek nem tudták kihasználni a hátszelet. A játék képe alapján a bányász-csapat közelebb állt a győzelemhez. Jók: Hamp, Pákozdi, Timár, illetve Sárközi, Keszler, Kása.

AZ NB II. ÁLLÁSA

1. Győr	15	11	3	1	44:14	25
2. Sztálinváros	15	11	3	1	44:15	25
3. Sz.-fehérvár	15	10	2	3	25:11	22
4. Láng-gépgy.	15	9	3	3	29:21	21
5. Pécsi VSK	15	9	2	4	25:16	20
6. Zalaeg. TE	15	5	8	2	24:17	18
7. Budafok	15	8	2	5	27:25	18
8. Kap. Kinizsi	15	8	1	6	33:30	17
9. M.-óvár	17	8	1	8	24:23	17
10. Dél-Bud. Sp.	16	4	6	6	20:26	14
11. Nagykanizsa	15	4	6	5	18:20	14
12. Oroszlány	15	5	2	8	20:32	12
13. Veszprém	15	4	3	8	30:29	11
14. Pécsbányat.	16	3	5	8	13:24	11
15. Szamb. Pam.	15	3	4	8	15:23	10
16. Z. Dózsa	16	4	2	10	16:33	10
17. Kapv. MTE	15	4	1	10	30:41	9
18. Sopron	15	3	2	10	25:40	8
19. Szekszárd	15	3	2	10	18:31	8

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

— Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk, Tiszttartó László temetésén megjelentek és részvétükkel, koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhítették. Tiszttartó család.

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Iskolaorvos a mikrofon előtt. Dr. Linka Zoltán előadása.
17.35: Szív küldi szívnek szívesen.
18.05: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Az élő József Attila. Emlékműsor József Attila halálának 20. évfordulójára. Szerkesztette: Hallama Erzsébet. Közreműködik: Spányik Éva, Fülöp Mihály és Somló Ferenc.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Vidám táncdalok. — II. Magyar nóták. — III. Népszerű operettekből.

SZINHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor.)

MOZI

Park: A test ördöge (fél 5, 7 és fél 10 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth: Külvárosi legenda (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Petőfi: A test ördöge (4, fél 7 és 9 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Csodacsatár (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Aida (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Nincs irgalom (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Irén, menj haza! (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Tánc és szerelem (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Hetet egy csapásra (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Isten és ember előtt (8 órakor)

UJ TÁNCISKOLA

kezdődik december 3-án, kedden este 7 órakor Pécs város Művelődési Házában. Tanít: Fellnerné. — Tanórák minden kedden és csütörtökön este 7—10-ig. Beiratkozás a helyszínen.

MIKULÁS-EST

lesz december 5-én, csütörtökön este fél 7 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. — Belépődíj 3 forint. Kérik a szülőket, adjanak le előre, névvel megjelölt csomagokat, melyeket a Mikulás gyermekeiknek a műsor folyamán kioszt. Jegyelővétel az irodában.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik Hermann tánctanár vezetésével ma este 7 órakor a Petőfi Művelődési Házban (József u. 15. szám).

Művészettörténeti előadás lesz ma este 6 órakor „A német reneszánsz" címmel a központi egyetem élettani előadótermében. Előadó: Gádor Emil festőművész. Vendéghallgatói jegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

A Pedagógusok Szakszervezete — Nevelők Háza — 1958. évi január 6-tól 10-ig „Vidám budapesti napok" címmel kirándulást rendez. A kirándulás programja: délelőtt városnézés, kiállítások, múzeumok látogatása, esténként színház- és operalátogatások. — Részvételi díj: vasúti költség, szállás, élelmezés, opera-, színházjegyekkel együtt 295.— Ft. Jelentkezési határidő: 1957. december 10-ig a Nevelők Házában. Jelentkezési díj: 100.— Ft. (Kirándulási díjba beszámítjuk).

Ez történt az NB III-ban

Tolna—Mohács 3:0 (1:0). Tolna, 1000 néző. Vezette: Virág. Tartalékos Tolna meglepő biztosan győzte le a kulturáltabb futballt játszó MTE-t. A játékvezető kiengedte kezéből a mérkőzést. — Góllövők: Guld, Kappéter és Jagovicza.

Nagykanizsai Vasutas—Simontornyai BTC 2:1 (0:1). Nagykanizsa. Vezette: Megyer. Négy percel a befejezés előtt még a simontornyaiak vezettek, amikor a nagykanizsaiak két szögletrúgásból két gólt értek el.

Nagykanizsai Építők—Pécsi BTC 1:1 (0:1). Nagykanizsa. Vezette: Dobszai. Miként az eredmény is mutatja, két ellentétes félidőből állt a mérkőzés. Az első félidőben a bőrgyáriak, szünet után a nagykanizsaiak voltak fölényben. Góllövők: Kovács, illetve Hauschl.

Pécsi Vasas—Kaposvári Textiles 1:0 (1:0). Pécs. Vezette: Besenyei. Orkánszerű szélben jó játék nem alakulhatott ki, a Vasas Stelzammer góljával biztosan győzött.

Pécsújhegyi Bányász—Csurgó 2:1 (0:0). Pécsújhegy. 300 néző. Vezette: Ligeti. A szél ellenére is jó iramú, kemény mérkőzés alakult ki, a bányász-csapat megérdemelte a két pontot. Góllövő: Dávai, Szmolka, illetve Bata.

Nagyatád—Kaposvári Dózsa 2:0 (0:0). Kaposvár, 600 néző. Vezette: Papp. A nagyatádiak mindvégig jobbak voltak, és Kanizsai két góljával nyertek.

Dombóvári Vasutas—Bajai Bácska 2:0 (1.0). Dombóvár, 1000 néző. Vezette: Sutyor. A Bajai Bácska váratlanul gyengébb játékot mutatott és a formába lendült dombóvári együttestől elszenvedte első vereségét. A helyzetek alapján a dombóváriak még nagyobb arányban is győzhettek volna. Góllövők: Gelencsér és Gebhardt.

Bonyhád—Szigetvár 3:0.

Mérkőzések az Alosztály I-ért

Komlói Béta-akna—Szentlőrinc 3:0 (1:0). Szentlőrinc. A komlói csapat végig kezében tartotta a mérkőzés irányítását. Góllövők: Kovács, Deák és Farkas.

Pécsszabolcsi Bányász—PEAC 1:0 (0:0). Pécsszabolcs, vezette: Páldi. Kitűnő játékvezetés mellett került sor a mérkőzésre. A pécsszabolcsiak Bérczes II. góljával nagy küzdelem után győztek.

Villány—Vasas I. Bányász 1:1 (0:1). Villány, vezette: Bárdinecz. Heves harcban alakult ki az eredmény. A villányiak 11-est hagytak ki. Góllövő: Kovács, illetve Pernecker.

Hidasi Bányász—Szászvári Bányász 4:0 (1:0). Hidas. Vezette: Mozsgai. Jóramú mérkőzésen meglepő nagyarányú győzelmet arattak a hidasiak. Góllövők: Bőrőcz, Szabó II., Tószenberger és Fritz.

Sellye—Traktor 1:1 (1:0). Sellye. Vezette: Stadler. A feltűnően jól játszó házi csapat rászolgált a döntetlenre. Góllövő: Tószegi, illetve Halász.

PVSK II.—Porcelángyár 2:0 (2:0). PVSK-pálya. Vezette: Frontich. A rangadó élvezetes, jó játékot hozott, különösen a vasút fiatal csatársora játszott szépen.

A Pécsvárad—Kinizsi mérkőzés elmaradt, mivel a játékvezető a birdi pályát Alosztály I. bajnoki mérkőzés lejátszására alkalmatlannak találta.

Kosárlabda NB I., NB II.

Szegedi EAC—PVSK 86:74 (43:43). NB I. férfi mérkőzés, Szeged. — Vezették: Lehoczky II. és Domonkos dr. Az első félidőben a PVSK jól tartotta magát, ekkor teljesen kiegyenlített volt a játék. — Szünet után a biztosabban dobó szegedieknek sikerült némi előnyre szert tenni, amit a hajrában még fokozni tudtak. Legjobb dobók: Martonfi 28, Merényi 22, Faragó dr. 12, illetve Banna 33, Erdősi 18, Bódis 12.

Bp. Városi Tanács—PVSK 79:54 (31:26). NB I. női mérkőzés, Budapest. Vezette: Bánkúti és Hornyák. A jó erőkből álló pesti csapat győzelme nem volt vitás. — Legjobb dobók: Schneider 25, Borbély 20, Gyimes 14, illetve Müller 14, Kelenfiné 14, Aratóné 10.

Az NB II-ért lejátszott mérkőzéseken váltakozó sikerrel szerepeltek a pécsi csapatok. A Postás Pécsett biztosan győzött a Nagykanizsai Vasutas ellen, a PEAC férfi csapata tartalékos összeállításban igen szoros küzdelmet vívott a Győri Vasas ETO-val Győrben. Az egyetemisták végül is lelkesedésükkel kiharcolták a győzelmet. A Meteor női csapatának kevés esélye volt Győrben, mivel három erőssége: Kovács, Vértes és Volfort nem tudott elutazni a csapattal. A forduló eredményei: **Postás—Nagykanizsai Vasutas 72:55, PEAC—Győri Vasas ETO 54:53, — férfi mérkőzések: Győri Vasas ETO—Pécsi Meteor 61:25, női mérkőzés.**

Kézilabda Téli Kupam-érkőzések

Élénk érdeklődés mellett kezdődtek meg a kézilabda Téli Kupa-mérkőzések. A szokatlanul kis teremben még eléggé bizonytalanul mozogtak a játékosok, de a csapatok lelkesedésével és akarásával nem volt baj, így több érdekes mérkőzést láthattunk. A meglepetés sem maradt el, a férfi csapatoknál az esélyes Komlói Bányász veréséget szenvedett az erősen meggyengült Pécsi Dózsa-Petőfitől, a női csapatoknál a Pécsi Dózsa-Petőfi pontvesztesége keltett meglepetést, A forduló eredményei:

Férfi csapatok: I. osztályú mérkőzések: Ped. Főiskola—Fáklya 16:15 (10:11), Pécsi Dózsa-Petőfi—Komlói Bányász 17:15 (3:6), Pécsbányatelepi Bányász—PEAC (6:5), I. B. osztályú mérkőzések: Pécsszabolcsi Bányász—Pécsi Dózsa-Petőfi 15.13, Építők—Kinizsi 15:12 (5:5), PEAC—Gépipari 14:13 (7:6). II. o. mérkőzések: Traktor—Postás 25 6, Fáklya—Pécsbányatelepi Bányász 9:7, Kinizsi—Ped. Főiskola 15:12, II. B. osztályú mérkőzések: Urán—Vájáriskola 22:2, MTH 506.—Pécsújhegyi Bányász 7:7, MTH 500.—Pécsi Dózsa-Petőfi 15:7.

Női csapatok: I. osztályú mérkőzések: Ped. Főiskola—Pécsi Dózsa-Petőfi 6:6 (2:2), Fáklya—Építők 7:0 (4:0), Meteor—PEAC 9:1 (3:3), II. osztályú mérkőzések: Keszyűgyár—Meteor 8:2, Pécsszabolcsi Bányász—Meteor 15:1, Fáklya—Siklós 13:1, Meteor—Siklós 4.

APRÓHIRDETÉSEK

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

özv. Tóth Ferencné

született Brándegger Anna, a legjobb testvér és rokon, f. hó 1-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 4-én, szerdán délután fél 4 órakor lesz a köztemetőben.

Gyászoló rokonság.

Drága jó férjem, édesapánk, nagyapánk,

Pillich András

az MTI volt vezetője, rövid szenvedés után 70 éves korában elhunyt.

A gyászmise 4-én, szerdán délelőtt 3/4 11 órakor a temetőkápolnában, majd temetése fél 12 órakor.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Drága jó édesanyánk, nagyanyánk, özv. Krausz Frigyesné rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 4-én, szerdán délután 3 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

— Szeretett feleségem, édesanyám és nagymamánk, Visegrádi Károlyné hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 3-án, kedden délután 3 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

— Drága jó férjem, édesapánk, após és nagyapánk Szabó János nyugalmazott MÁV fűtő hosszas szenvedés után elhunyt, temetése 4-én, (szerdán) délután 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem temetésén megjelentek és fájdalmunkat enyhítették. Külön köszönetünket fejezzük ki a Hús- és Tejkisker. Vál. vezetőségének és összes dolgozóinak.

özv. Benkő Béláné

— Köszönetet mondok mindazoknak, akik drága jó férjem, Lázár Ferenc temetésén részvétükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló feleség.

AZONNAL beköltözhető kétszobás, kertes családiház eladó. Pécs, István utca 22. szám. 230

kg-os fekete hízott sertés eladó. Alkotmány u. 32. 6

Berlandieri és Ripária simavesszőket kereséink megvételre minden tételben. Magyary testvérek, Abasár. 206

Prima zsírsertés eladó. Dugonics u. 37. 1

Vegyeskereskedés, berendezéssel együtt, — helyiség miatt eladó. Üdülőszállónál, Érdeklődni Pécs, Kossuth L. u. 63. Nagy. 3

Szőlő, 700 négyszögöl, azonnal beköltözhető 2 szobás, új, villaszerű házzal. — Nyolcvanezerért eladó, Gondnoknál, Zsinkó István u. 1. 20

Bútort részletre rendeljen. Bartók Béla u. 37. sz. üj. Bischoff. 21

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Március 15. tér 7., em. 11

Eladó egy háromszekrény, két párna, két női nagykabát, kis szoba-kályha. Édesanyák útja 10. 18

Komló-Kökönyös, 2 szoba, összkomfortos, telefonnal beszerelt lakásomat elcserélném pécsiért, esetleg 1 szoba-konyháért. Érdeklődni: Pécs, Vitéz u. 12. sz. 6

Orsolya u. 19. számú ház ólcsón eladó, cserével beköltözhető. — Gondnoknál, Zsinkó, I. u. 1. 19

Azonnal beköltözhető ház két részben is eladó. Felső-Havi u. 24. 2

Hízott sertés, keresztezett eladó. Rodostó utca tíz. 999

Eladó 180—200 kg-os mangalica hízott sertés. Torda u. 33. 15

Zsírsertések eladók. — Básamalom út 6. sz. 14

Üvegházi szekrű állandóan kaphető, fedővédő kosz tól, mávirágdiszítéssel mé 60 Ft-ért készítek. — Volt Rózsa virágüzlet, Rákóczi úti villamoskitérőnél. 981

Gombor mélykocsi — igen szép — eladó. Nagyvárad u. 35. 19

Bejárónőt keresek. — Kossuth Lajos u. 17., emelet, alsó csengő. 247

Azonnal beköltözhető házrész eladó. Érdeklődni: Majtényi F. utca 2. Papné. 5

Figyelem! Közöljük kedves vendégeinkkel, hogy a Pécsi Fodrászipari Vállalat Pécs, Kossuth L. u. 38. szám alatti tanműhelyében reggel 7 órától este 20 óráig állunk vendégeink rendelkezésére, mérsékelt díjazás mellett.

Páncélszekrény, késajtós, könnyűjóvárással átadó. Malomipari Vállalat, Felszabadulás u. 2. sz. 916

Märklin villamosvasút eladó. Fő-u. Vámház u. 40. I. em. Tel: 31-48. 223

Rádiót veszek, népradiót világvevőre átalakítok, magnetofonok, erősítők speciális javítását vállalom. — Hohmann, Aradi vértanuk u. 11. 937

Karácsonyra!
Sál és divatkendő-hét
a Pécsi Ruházati Bolt szaküzleteiben
December 5-től 14-ig
Nagy választék

DOLGOZÓK LAPJA
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-15.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 285. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 DECEMBER 4

December 20-a után választják meg a pécsi bányaüzemekben az üzemi tanácsokat

A napokban jelent meg az üzemi tanácsok létrehozásáról szóló határozat végrehajtási utasítása a bányaiparra vonatkozóan. A végrehajtási utasítás kimondja, hogy a kormány és a MSZSZOSZ elnöksége „az üzemi dolgozóknak a vállalat gazdasági irányításába, a termelés társadalmi ellenőrzésébe való fokozottabb bevonása céljából szükségesnek tartja, hogy a termelő vállalatoknál a szakszervezetek irányítása alatt üzemi tanácsok alakuljanak és segítsék a tervgazdálkodás érvényesítését, az állami vállalatok társadalmi tulajdonának megszilárdítását, valamint az állami vállalatok egyszemélyi felelős vezetését."

A bányaiparban az üzemi demokrácia kiszélesítése, a dolgozóknak, — mindenekelőtt a munkásosztálynak és a termelés terén munkálkodó értelmiségnek — a gazdasági építő munka irányításába való fokozottabb bevonása azt a célt szolgálja, hogy elősegítse a dolgozók alkotó kezdeményezésének kibontakozását a szocializmus építésében, meggyorsítsa a szocialista bányászat kialakítását, a termelékenyebb munkát és ezzel hozzájáruljon a népjólét további emeléséhez.

Az üzemi tanácsoknak a határozatban biztosított hatáskörébe, ellenőrző, véleményező és döntési jogkörük szinte az üzem életének minden területére kiterjed. Ellenőrizhetik, sőt kell is, hogy ellenőrizzék a termelőberendezések helyes alkalmazását, az anyagfelhasználást, a vállalat pénzgazdálkodását, a műszaki fejlesztési tervek kialakítását, a munkafegyelem betartására vonatkozó rendelkezések betartását, a minőségellenőrző szervek munkáját, stb., hogy csak néhányat említsünk.

Az üzemi tanács véleményét ugyanakkor ki kell kérni a vállalati tervjavaslat elkészítésekor, a saját eszközből vagy rövidlejáratú hitelből történő beruházások meghatározásánál, a felújításokra szánt összegek felhasználásakor, a főbb bérezési formák kidolgozásakor, olyan intézkedésnél, amely az alkalmazotti létszám megváltoztatására irányul, olyan újítások és találmányok bevezetésénél, amelyek az üzem gazdasági eredményeire jelentősen kihatnak, sőt az igazgató vagy az üzemi bizottság olyan kérdésekben is kikérheti az üzemi tanács véleményét, amelyeket a végrehajtási utasítás nem is ír elő.

Az üzemi tanács azonban nemcsak ellenőriz, véleményt mond, hanem igen fontos kérdésekben dönt is. Az üzemi tanács dönti el például a nyereségrészesedés felosztásának módját, a Minisztertanács és a SZOT vándorzászlajával, illetve az élüzem címmel járó pénzösszeg felhasználását, a szociális beruházásra szánt összegek sorsát, az igazgatói alap szociális és kulturális célokra fordítható részének a

(Folytatás a 2. oldalon)

Takarékoskodjunk!

„A gazdasági kérdések jó megoldása a politikai hatalom további erősítésének és az életszínvonal emelésének alapvető feltétele" — állapította meg az MSZMP országos értekezletének határozata.

A gazdasági kérdések jó megoldásának egyik fontos feltétele, hogy mindenütt, mindig — takarékoskodjunk. Minden család érdeke, hogy anyagi javaival a leggazdaságosabban bánjon, tehát amikor és ahol csak lehet, takarékoskodjon. A takarékosság jól kamatozik, amikor a család olyan „beruházásokhoz" jut, amely egyébként nem lett volna elérhető. Az üzemekben, vállalatoknál megtakarított összegeket végeredményben a népgazdaság is az életszínvonal emelésére fordítja. Ezenkívül a nyereségrészesedés egy részének felosztásával az is biztosítható, hogy azokban az üzemekben, ahol a munkások és műszakiak takarékosan bánnak a rájuk bízott javakkal — nagyobb legyen a nyereségvisszatérítés összege.

A takarékosság egyik fokmérője annak, mennyire éreznek magukénak üzemeiket, gyárukat, munkaterületüket a dolgozók. Ha grafikont vezetnénk az üzemekben elért megtakarításokról, az legtöbb helyen felfelé ívelne. Például a Pécsi Szénbányászati Trösztnél az év elején sokkal több fát használtak fel a termeléshez, mint amennyi a megengedett volt. Azóta állandó, fokozatos javulás tapasztalható. Az üzemi párt- és szakszervezetek a termelékenység növelése mellett egyik fontos feladatnak a bányafával való takarékoskodást jelölték meg. A műszakiak megszervezték a fa állandó „szedését". Ma már ritkábban fordul elő, hogy a vágatokban elhagyott süvegfákat, széldeszkákat találnak és a fejtésekben sem „divat" már a méretre vágott fák eldarabolása. Ennek köszönhető, hogy a pécsi trösztnél 814 köbméter bányafát takarítottak meg a harmadik negyedévben, s hogy ez az eredmény októberben még tovább javult. Ebben az hónapban 550 köbméter fával kevesebbet használtak fel az üzemekben, ami a trösztnek több mint két és félnapi bányafa-szükséglete. A harmadik negyedév és az októberi bányafa-takarékosság végeredményben azt jelentette, hogy közel egymillió forinttal csökkent az ez idő alatt termelt szén önköltsége. Ez pedig az évvégi nyereségrészesedés szempontjából döntő tényező. Vannak olyan napok, amikor a pécsi trösztüzemeiben „ingyen"-deszkát használnak fel az ácsolatokhoz. Októberben majdnem másfél napig ilyen „ingyen" deszkával dolgoztak a pécsi bányákban.

Az építőiparban dolgozók munkáját néhány évvel ezelőtt még a pazarlás jellemezte. Igaz, ma is akadnak olyan jelenségek, mint tégla- és cseréptörés, munkaeszközök tönkretétele, de szerencsére ez már nem mondható általánosnak. A komlói, dávidföldi építkezéseknél például minden téglatörmeléket befalaznak a kőművesek. A repülőtéren ifjú Domsics János munkavezető komplex-brigádokat alakított, amelyek takarékosan bánnak az anyaggal, úgy, hogy munkaidő lejárta után a kész habarcsot még feldolgozzák. Persze, azért még itt sincs minden rendben. A repülőtéren úgy tárolják az anyagot, hogy azt a gyerekek könnyűszerrel széthordhatják. Van egy „hegy" is az építkezésen, ami nem éppen takarékosságról tanuskodik. Egy egész szobát betöltenének azok a talicskák és habarcsos ládák, amelyek összetörve, ennek a „hegy"-nek az anyagát képezik. Másutt is pazarláshoz vezet az építőanyagok helytelen tárolása. Nemrég építőhomokot szállítottak az Alkotmány utcába. A homokot úgy ömlesztették, félig a járdára, félig az úttestre. A szállítók csak akkor csodálkoztak, amikor az utcán át lezúduló esővíz a homok felét elmosta.

Ahhoz, hogy minél többen megértsék a takarékosság jelentőségét, nagy segítséget kell nyújtaniok a párt- és szakszervezeteknek. A szakszervezetek elsősorban a dolgozók anyagi érdekeltségén keresztül érzékeltessék ennek az állandó feladatnak a fontosságát. Rendszeresen ellenőrizzék, hogy az újítási megbízottak, akik a takarékosság üzemi központjai lehetnek — jól végzik-e a rájuk bízott feladatot? Megvalósíttatják-e mindazokat a javaslatokat, amelyek a tarékosságra vonatkoznak? A fiatalok nagyon szeretik a megbízatásokat és az esetek többségében szívvel-lélekkel végre is hajtják azokat. A pártszervezetek bízzák meg a KISZ fiataljait azzal, hogy a takarékosság népszerűsítése mellett, személyes példamutatásukkal is hassanak oda, hogy az üzemekben a dolgozók zöme érezze kötelességének a takarékoskodást. Csakis összefogással képzelhető el, hogy ezen a téren tovább javuljanak az eredmények és ezután már mindig csak felfelé íveljen a takarékosságot jelző grafikon.

A SZÖVOSZ igazgatóságának és a KISZ Központi Bizottságának határozata a falusi KISZ-szervezetek és földművesszövetkezetek együttműködéséről

A Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága a SZÖVOSZ igazgatóságával egyetértésben határozatot hozott a falusi KISZ-szervezetek és a földművesszövetkezetek jobb együttműködéséről.

A határozat szerint helyes, ha a földművesszövetkezetek vezetőségeik megválasztásakor a helyi KISZ-szervezet vezetőségének egy tagját is beválasztják az igazgatóságba. Helyesli a SZÖVOSZ, ha a földművesszövetkezetek anyagilag is támogatják a helyi ifjúsági szervezeteket. Az igazgatóságok saját elhatározásuk alapján az évi tiszta feleslegnek legfeljebb egy százalékát bocsáthatják a helyi KISZ-szervezet rendelkezésére.

A földművesszövetkezetek az ifjúsági művészeti csoportokat helyiségekkel és technikai felszerelésekkel is segítik, a KISZ téli mezőgazdasági tanfolyamai megtartásához pedig gondoskodnak előadókról.

A falusi KISZ-szervezeteknek viszont azt tanácsolja a közös határozat, hogy mindenütt népszerűsítsék a szövetkezeti eszmét, vonják be szervezeti életükbe a földművesszövetkezeteknél dolgozó fiatalokat. Segítsék az iskolaszövetkezeteken belüli termelési társulásokat, szakcsoportokat. A földművesszövetkezeti nőbizottságok által szervezett tanfolyamokon vegyenek részt a kiszista lányok is.

A határozat — amelyet a SZÖVOSZ részéről Nyers Rezső, az igazgatóság elnöke, a KISZ Központi Bizottsága részéről pedig Gosztonyi János titkár írt alá — végül kimondja, hogy minden falusi KISZ-szervezet tartsa kötelességének a szövetkezeti demokrácia erősítését, valamint a szövetkezeti vagyon hathatós védelmét.

A CUKRÁSZINAS

Simora Pista, amikor két esztendeje odaállt az öblös habverőtálak, plékek és sütők mellé — elhatározta, hogy cukrász lesz. Mindig szerette az édességet, meg aztán... „szép szakma, kedvem is van hozzá."

Azóta már két esztendő telt el és Pista „öreg" inas a szentlőrinci körzeti földművesszövetkezet cukrászdájában. Már egyedül is elvégez könnyebb munkát, krémest, linzerkoszorút süt. S Horváth Elemér cukrászmester terre már csak a minőség ellenőrzése marad. Pista mágéppel veri a habot...

Öntözőberendezést készített egy pécsi kövezőmester

Az idős kövezőmester: Kaposi Ferenc, sokat töprengett, morfondírozott. Azon törte a fejét: miként lehetne a dombvidéki termőföldeket víztelenítení, illetve aránylag kis befektetéssel öntözésüket biztosítani és ezzel jobb termésered-ményt elérni. Kis-Rókus u. 10. szám alatti lakásában szorgalmasan rajzolgatott, tervezgetett. S a ceruzavonalakból megszületett találmánya: az öntözőberendezés. Most már csak pénzre volt szüksége a kivitelezéshez. Tízezer forintos bank-kölcsönt vett fel és elkészítette az öntözőberendezést.

Ez a berendezés azt a célt szolgálja, hogy a lejtős terepen lévő termőföldek egy részénél éppúgy, mint a sík területen lévő szántóföldeknél a rendelkezésre álló csapadékmennyiséget a lehető leggazdaságosabban lehessen felhasználni. A berendezés két részből áll: a föld feletti víztelenítő és a földalatti öntözőberendezésből.

A föld feletti víztelenítő berendezés a hirtelen és nagy mennyiségben lezúduló csapadékot (esőt, hólét) fogja fel és gyűjti tárolóba. Az öntözőberendezés ezt az összegyűjtött vízmennyiséget juttatja el megfelelő időben és mennyiségben a műtrágyával együtt a növények gyökeréhez. Ezzel lehetővé válik, hogy a rendelkezésre álló vízmennyiséggel aszályos évben is jó termést lehessen elérni.

Kaposi Ferenc öntözőberendezése bizonyára jó szolgálatot tehet mezőgazdaságunknak. Hogy mennyire válik be, azt a gyakorlat dönti el. Éppen ezért helyesnek tartanánk, ha valamelyik baranyai állami gazdaság vagy termelőszövetkezet, amelynek területe dombos vidéken van, lehetőséget adna Kaposi Ferencnek, hogy öntözőberendezését szakemberek előtt bemutathassa. A gyakorlat megmutatja majd, hogy kifizetődő, gazdaságos-e, érdemes-e több helyen is bevezetni.

Koszorúzási ünnepség József Attila sírjánál

József Attila halála 20. évfordulója alkalmából december 6-án, pénteken déli háromnegyed 12 órakor a Kerepesi úti temetőben megkoszorúzzák a költő sírját. Koszorút helyeznek el az MSZMP Központi Bizottsága, a kormány, a Hazafias Népfront, a KISZ, a művelődésügyi minisztérium, a Tudományos Akadémia, a fővárosi tanács, valamint a nagyüzemek és a József Attila nevét viselő intézmények képviseletében.

Mikor lesz Pécsnek rendező pályaudvara?

címmel a közelmúltban cikket közöltünk Leiti Ferencnek, a pécsi vasútigazgatóság dolgozójának aláírásával. A cikkre az alábbi választ küldte a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium I. Vasuti Főosztálya:

„Pécs vasuti állomása a megnövekedett forgalmat a mai állapotában kétségtelenül csak nehézségekkel tudja lebonyolítani. Feltétlenül szükség van Pécs állomásnak és az ezzel közvetlen kapcsolatban lévő többi állomásnak megfelelő bővítésére.

A fejlesztésekre eddig csak vázlatos tervek készültek. Részletesebb tervezésre ez ideig nem kerülhetett sor, mivel a megvalósításhoz szükséges hitelfedezet nem állott a MÁV rendelkezésére és előreláthatólag az elkövetkező években, így a hároméves tervidőszakban sem fog rendelkezésre állni.

Az elmondottak ellenére helyesnek tartjuk, ha az érdekeltek és közlekedési szakemberek a különböző megoldási lehetőségeket tanulmány tárgyává teszik, mert az így szerzett tapasztalatok alapul szolgálhatnak a későbbi tényleges tervek kidolgozásához.

Berke Béla,
az I/8. forgalmi szakosztály helyettes vezetője.

Tizenkétméteres szálfák

A Balatonfüredi Hajógyár különleges méretű és minőségű szálfákat keresett az egész országban. Hosszas kutatás után a sellyei erdészethez tartozó kákicsi tölgyerdőben leltek rá a megfelelő fákra.

A szálfák teljesen egyenesek és hosszúságuk eléri a 12 métert, ami tölgyfában valóban ritka. A súlyos — 60—65 mázsás — rönköket lánctalpas traktorral vontatják a vasúti rakodóra, majd onnan a Balatonfüredi Hajógyárba.

Vadlibák a vetésekben

Az idén szokatlanul nagy csapatokban látogatják a vadlibák a baranyai vetéseket. Hajnalonként százával húznak a Dráváról, s ellepik a sellyei, a siklósi és a pécsi járásban a vetéseket.

A baranyai vadászok nagy pusztítást végeznek közöttük. Egyes helyeken, ahol csapatostul szoktak leszállni, lesállásokat készítettek, hogy ilymódon közelíthessék meg az éber libákat.

Főiskolások a bányában

— JAJ MI EZ! — Hogyan kell ezt felvenni? — Ilyen és hasonló kérdésektől volt hangos a Szechenyi-akna öltözője, amikor Horváth néni kiosztotta a beöltözködéshez szükséges ruhákat. Nem, nem bányászok készülődtek a leszállásra. A Ped. Főiskola III. évfolyam matematika—kémia-szakos hallgatói jöttek el bányalátogatásra.

A megérkezéskor Kovács István elvtárs, pártitkár és Balogh István elvtárs, KISZ-titkár fogadta őket. Kovács elvtárs néhány mondattal ismertette a bánya kialakulásának történetét. Szabó Rezső elvtárs már előre gondoskodott kísérőkről.

A folyosókon kíváncsian tekintgettek jobbra-balra. Itt-ott cuppogott a sár a csizmák alatt, néha erős huzat, vagy éppen fullasztó meleg csapott arcukba. — Hol négykézláb, hol hasoncsúszva, illve préselték át magukat a szűk nyílásokon.

A HETEDIK SZINTEN a két kísérő csapatához értek. Jószerencsét! — köszöntötték őket. Milyen jókedvűek. — Szeretik a munkájukat, kitartóak, szívósak és bűszkék hivatásukra. — Néhány perc alatt baráti kapcsolat alakult ki közöttük.

A nyolcadik szinten pihentek. — A lámpák fényénél megnézegették egymást. Mennyi kacagás! „Te ki vagy? Hogy nézel ki" — A kísérő Országh elvtárs zsebéből egy kis maradék keksz is előkerült. „Fogyasszák el, biztosan jólesik." De milyen jólesett. S ott Vargha Zoltán tanár egyetlen mondatban foglalta össze gondolataikat: „Az ő munkájuk segíti magukat ahhoz, hogy világos és fűtött tanteremben tanulhassanak..."

EGY KEDVES emlékkel gazdagodva indultak haza, s útközben mondogatták: Tisztelettel gondolunk a bányászokra. Még jobban becsüljük őket, mert saját magunk győződtünk meg nehéz, de szép munkájukról.

Leesett az első hó Pécsett

A koránkelők tegnap reggel arra lehettek figyelmesek, hogy a [illegible]a szélén és a szélhordta helyeken fehér foltok csillognak. Leesett az első hó, de még igazi hóesésről nem lehet beszélni, csupán gyér szállingózásról volt. A hegyeken sem jelentett nagyobb hófoltokat az éjszakai szállingózás.

Lapzártakor azonban már mindent ellepett az első hó.

A hideg enyhülőben van. Vasárnap mérték az utóbbi napok leghidegebb hőmérsékletét: mínusz 8,9 fokot. Hétfőn már valamit engedett és mínusz 7,9 fokot mutatott Misinatetőn a hőmérő. Tegnap már lényegesen enyhült az idő és csak mínusz 4,6 fokot mértek.

A NATO-tagállamok békemozgalmának felhívása

Párizs (MTI): Az Humanité közli kilenc nyugat-európai NATO-tagállam békemozgalmának közös felhívását.

A közös felhívás a többi között megállapítja: az európai népek nem írhatják alá saját halálos ítéletüket. A közvéleménynek fel kell emelnie szavát, hogy követelje a kormányoktól — cselekedjenek a nemzetközi feszültség csökkentése érdekében, vegyenek fontolóra minden olyan javaslatot, amely a fegyverzet csökkentését és Közép-Európának az atomfegyverek tekintetében való semlegességét írja elő. Ezt a Kelet éppen úgy elfogadhatja, mint a Nyugat és mindez kedvezőbb, mint ha Európát atom-hadianyagraktárrá változtatnák. Ez lenne az első lépés a nemzetközi feszültség enyhülése felé.

Ütött az óra — mondja a kilenc ország békemozgalmának felhívása —, hogy a népek parancsoló szóval követeljék a termonukleáris fegyverek kísérleti robbantásainak azonnali megszüntetését, a fegyverek használatának eltiltását a katonai tömbök politikájának felszámolását, valamint az általános leszerelést.

Az Országos Béketanács katolikus bizottságának ülése

Az Országos Béketanács katolikus bizottsága püspök-elnökének vezetésével kedden ülést tartott. Az elnök az ülés elején bejelentette, hogy Grősz József kalocsai érsek, az Opus-pacis elnöke Mag Béla c. apátot, az Opus-pacis ügyvezető igazgatójává nevezte ki. A bizottság megtárgyalta a katolikus békemunka főproblémáit: így például az Opus-pacis gyakorlati béketevékenységét a lelkipásztorok között, a katolikus békelap közel jövőbeni megindítását és az egyházmegyékben papi békegyűlések megszervezésének az ügyét. Ezekben a kérdésekben a bizottság egyöntetű elhatározásra jutott és határozatait Grősz József kalocsai érsek, az Opus-pacis elnöke elé terjeszti azzal a kéréssel, hogy az Opus-pacis szervező és intéző bizottsága a határozatokat mielőbb vitassa meg és vezesse megvalósításhoz.

Bonn állásfoglalása a közvetlen szovjet—amerikai tanácskozások kérdésében

Berlin. Von Eckardt, Adenauer kancellár sajtófőnöke hétfőn a sajtó képviselői előtt kormánya nevében nyilatkozott Carlo Schmid és Fritz Erler szociáldemokrata képviselőnek arról a napokban elhangzott javaslatáról, hogy a Szovjetunió és Amerika közvetlen tanácskozik. Von Eckardt azt a véleményét fejezte ki, hogy a két szociáldemokrata képviselő „puhatolózó megbeszélésekről", nem pedig „közvetlen tárgyalásokról" beszélt. Ilyen „puhatolózó kapcsolat felvételt „a bonni kormány is üdvözölne". A szövetségi kormány is elismerte, hogy Amerika és a Szovjetunió két világhatalom s hogy csakis a közöttük levő megállapodás vezethet a nemzetközi feszültség enyhüléséhez. Így tehát nem lenne logikus, ha a kormány a két legnagyobb hatalom kapcsolatainak felvételét elutasítaná."

Von Eckardt beszélt a sajtóértekezleten a NATO belső viszályainak kérdéseiről is. Hangsúlyozta, hogy a NATO-nak egységes egésznek kell lennie az Egyesült Államok vezetése alatt.

A nyugatnémet hadsereg rakétafegyverkezéséről, illetve amerikai rakétatámaszpontok nyugatnémet területen történő létesítéséről azt mondta, hogy ez a kérdés „ma még nem időszerű."

Hammarskjöld

ENSZ-főtitkár és a jordániai kormány tárgyalásának befejeztével Ammanban közös közleményt adtak ki, a közlemény szerint a jordániai kormány biztosította Hammarskjöldöt arról, hogy továbbra is a legteljesebb mértékben együtt akar működni az ENSZ fegyverszüneti ellenőrző bizottságával.

A közlemény még megjegyzi, hogy Hammarskjöld további lépéseket tesz a Jordánia és Izrael közötti viszály megoldására.

Elsüllyedt görög hajó személyzetének megmentése

Odessza (TASZSZ) Nyikolaj Zolin, a „Mahacskala" nevű szovjet tartályhajó helyettes kapitánya jelentette rádión:

— November 30-án kora reggel a „Mahacskala" felfogta a panamai zászló alatt hajózó „Nikitosz" nevű 3500 tonnás görög hajó SOS-jeleit. A „Nikitosz" koordinátáinak tisztázása után azonnal a helyszínre siettünk. Rendkívüli erős szél- és hóviharban tettük meg a több mint nyolcvan mérföldes utat.

Csakhamar vettük a „Nikitosz" utolsó rádióközlését, amely szerint a hajó személyzete két csónakon elhagyta a süllyedő hajót. A szovjet tengerészek haláltmegvető bátorsággal megmentették a csónakon talált nyolc görög és egy egyiptomi tengerészt, akik a fáradtságtól jóformán eszméletlenek voltak. Mentőcsónakjukat, amely megtelt vízzel, csupán a mentőládák tartották fenn.

December 20-a után választják meg a pécsi bányaüzemekben az üzemi tanácsokat

(Folytatás az 1. oldalról)

felhasználását, stb., s az igazgató, a bányavezető ezt köteles végrehajtani. Természetesen ha az üzemi tanács határozata jogszabályt sért, vagy hatáskörén túlmegy, úgy annak végrehajtását az igazgatónak meg kell tagadni. — Amennyiben az üzemi tanács és az igazgató között esetleg vita keletkezne, a vitás kérdést a minisztérium a szakszervezeti központtal egyetértésben dönti el.

A jogok természetesen az üzemi tanácsok esetében is kötelességekkel járnak együtt. Az üzemi tanácsoknak kötelessége többek között, hogy munkájuk során a vállalat, az üzem gazdaságos működéséhez a vállalat igazgatójának segítséget nyújtsanak, betartsák a törvényes előírásokat, különösen az üzemi rend, fegyelem és a biztonságos munka érdekében. Állandóan őrizzék és védjék a társadalmi tulajdont, erre neveljék dolgozó társaikat, segítsék — példamutatással is — a vállalat előtt álló gazdasági feladatok megvalósítását, határozataikkal, javaslataikkal segítsék az üzemi demokrácia kifejlesztését, tevékenységükkel neveljék a dolgozókat a szocialista munkaerkölcsre, a haza, az üzem szeretetére.

Az üzemi tanácsok tagjaira tehát nagy feladatok várnak. Éppen ezért nagyon körültekintően, a legnagyobb alapossággal kell majd kijelölni, illetve megválasztani azokat, akik az üzemi tanácsok tagjai lesznek. A végrehajtási utasítás kimondja, hogy az üzemi tanács tagjává — szakszervezeti tagságra való tekintet nélkül — csak olyan büntetlen előéletű, a dolgozó néphez, a Népköztársaság Alkotmányához hű jelölt választható meg, aki legalább két éve a vállalatnál, illetve az üzemnél dolgozik. S ez nem véletlen, hanem biztosíték arra nézve, hogy az üzemi tanácsba valóban a dolgozók legjobbjai kerüljenek.

A végrehajtási utasítás kimondja azt is, hogy az üzemi tanácsok megválasztásáról az üzemi bizottságok gondoskodnak, hogy az üzemi tanács tagjainak számát az üzemi bizottság határozza meg s hogy az üzemi tanács elnöke az üzemi bizottság elnöke. Ennek megfelelően a pécsi bányaüzemekben hamarosan hozzákezdenek az üzemi tanácsválasztás előkészületeihez. A tröszt szakszervezeti bizottsága a trösztigazgatóval egyetértésben december 8-ig kidolgozza a választás ütemtervét s ezt december 15-ig ismerteti az üzemi bizottságok elnökeivel és az üzemek vezetőivel. Az üzemi bizottságok és a bányaüzemek vezetői december 25-ig aktívaértekezleteken tájékoztatják a szakszervezeti aktívákat és a műszakiakat az üzemi tanácsválasztással kapcsolatos feladatokról, s az ő feladatuk lesz, hogy a bányaüzemek valamennyi dolgozójával megismertessék az üzemi tanácsválasztások jelentőségét, az üzemi tanácsok célját és működési elvét.

Mivel üzemi tanácsot csak termelő üzemben szabad választani, a pécsi tröszt üzemei közül Pécsbányán, Szabolcson és Vasason választanak egy-egy üzemi tanácsot. Az üzemi tanácsok valószínűleg 81, illetve 101 tagúak lesznek. Az üzemi tanácsokat a pécsi bányaüzemekben előreláthatólag december 20-a és február 5-e között választják meg, mégpedig először Pécsbányán, majd Szabolcson és Vasason.

Egyes gazdasági vezetők kezdenek féltékenyek lenni az üzemi tanácsokra, hogy beleszólnak majd dolgokba, intézkednek hatáskörükben, szóval — ha nem is ezzel a kifejezéssel mondják — akadályozzák a gazdaságvezetés munkáját. Ennek forrására is könnyen rátalálni. Nem kell rossz indulatúság egy gazdaságvezető részéről sem, hogy ilyen gondolatokat ébresszen benne Hosszú éveken át — az úgynevezett üzemi háromszögek megszűnésétől — nélkülöztük a gazdaság vezetésének szélesebb alapokra fektetését. Ha mondtuk is és végeredményben való is volt, hogy a dolgozóké a gyár, az ország, azt nem nagyon érezte egyes esetekben, mert éppen munkahelyének igazgatásába, jobb vezetésébe sokszor nem tudott beleszólni. Voltak ugyan termelési értekezletek és más alkalmak, ahol elmondhatta bárki véleményét, de egyben sem volt arra lehetőség, amelyet az üzemi tanácsok létrehozása ad. Beleszoktak gazdasági vezetőink a vezetés jelenleg módszereibe és a megszokottat nem könnyű elhagyni. Pedig azok, akik emlékeznek még az üzemi háromszögek az üzemi bizottságok gazdaságirányító, vezető és szervező munkájára, sok jót tudnának mondani, eloszlathatnának sok ilyen gazdasági jellegű aggódalmat, vagy féltékenységet a hatáskörük körül.

Eléggé kevés ismeretünk van még ilyen jellegű szerv működéséről, számosan fellépnek — éppen e kevés ismeretségből fakadóan — hogy bővebben kellene körvonalazni az üzemi tanácsok működését, munkájának módszereit stb. Erre igazán csak akkor nyílik mód, ha már dolgoznak, ha munkájuknak lesznek bizonyos tapasztalatai. Addig a legfontosabb, hogy az érdeklődők körét szélesítsük, az aggódalmakat eloszlassuk és felkészüljünk a közeljövőben történő jelentős eseményre.

A mezőgazdasági üzemekben is készülnek a nagy eseményre

Megkezdődött az előkészület a mezőgazdasági üzemekben (állami gazdaság, gépállomás, erdőgazdaság stb.) is a közeljövőben sorra kerülő üzemi tanács választásokra. Baranyában ennek első nagyobb lépése december másodikán volt Bólyban, ahol Fekécs Lajos, a MEDOSZ elnökségének tagja tartott előadást az üzemi tanácsok létrehozásának jelentőségéről, a tennivalókról.

Rövid ideje, hogy megjelent a kormány és a SZOT elnökségének ezzel kapcsolatos határozata. Az érdeklődés e szervekről rövid idő alatt igen széleskörű lett. Az üzemi tanácsok létrehozásának gondolatát, céljait a mezőgazdaságban dolgozók többsége is helyesli, jónak tartja, mert a dolgozók helyes törekvéseit elősegítő szervet lát benne. Sokat nem tudnak még mondani a mezőgazdaságban dolgozók sem a népi demokrácia új szervéről. Úgy tartják, hogy a gyakorlat, a tapasztalat dönti el véglegesen, hogyan töltik be feladatukat.

Túlzás lenne azt állítani, hogy a kormány és a SZOT üzemi tanácsok létrehozásáról szóló határozata csak jót, csak helyeslést váltott ki. Vannak másféle megnyilvánulások is. Nem azt mondják, hogy „nem kellett volna ilyen intézkedést hozni", azt sem mondják „felesleges ilyen szervek létrehozása", csupán aggodalmaik vannak. Aggódnak, hogy nem-e lesz revizionista törekvésű az új szerv, mások kísérteni látják benne az ellenforradalmi munkástanácsok szerepét. Kétségtelenül van valami alapja ennek, hiszen alig egy éve, hogy tombolt még a „munkástanácsok" által szervezett sztrájk, igen eleven még az ellenforradalom emléke. Viszont az is, kétségtelen, hogy nagy adag túlzás van ebben az aggodalomban, hitetlenség, bizonytalanság és bizalmatlanság azok részéről, akik ezeknek alapján „ítélik meg" a még létre sem jött üzemi tanácsokat. Elfelejtik, hogy az azóta eltelt egy évben sok minden történt. Ez politikai aggódalom, de van gazdasági is, ha szabad ezzel a kifejezéssel élni.

Rózsa Ferenc

Már 51 éve, hogy egy budapesti családban második gyermekként született Rózsa Ferenc. 36 évvel később, 1942-ben megszervezte az illegális kommunista lapot, a Szabad Népet. Ennek főszerkesztője lett, a cikkek lagnagyobb részét is ő írta, ezenkívül a lap elosztásáról is gondoskodott. A letartóztatások sűrűsödésekor egyik cikkében ezt írta azoknak az elvtársainak, akik esetleg a csendőrnyomozók kezébe kerülnének: „Semmilyen kínzás nem mentség a párt árulására — inkább válaszd a halált, minthogy árulóvá légy... Gondolj arra, hogy a pártnak élnie kell." Ehhez maga is hű maradt, még akkor is, amikor 1942. június 1-én letartóztatták. Nem tudták vallomásra bírni, a legkegyetlenebb kínzásokkal sem.

1906. december 4-én született. Apja mérnök. Fejlődésére nagy hatással van két évvel idősebb bátyja, az illegális párt tagja. Feri termetben majdnem akkora, mint bátyja. Vékony, nyurga, szőke fiú, bátyjához hasonlóan okos, értelmes, érdeklődő gyerek. Szerette és minden gondolattal hozzá fordult, tőle kért tanácsot is. Ahogyan nem lehet megakadályozni, hogy tavasszal a fák rügyezzenek, úgy nem lehetett kiirtani Feriből sem a tanácsköztársaság néhány hónapjának emlékét. Tágrameredt szemmel látta a munkásemberek új világát, érezte a felszabadultság légkörét. Ugyanekkor még nem értette pontosan miről van szó.

— Beszélni akarok veled Diki — kuporodott egyszer bátyja mellé. Már rég akartam, csak nem mertem szólni...

Diki csodálkozva nézett öccsére. Ugyan, mit akarhat ez a gyerek.

— Diki, én szeretlek téged, nekem te jelentesz legtöbbet, akarom tudni, vajon te is szeretsz-e engem?

Bátyja szótlanul ölelte magához Ferit. Ezúttal ő hallgatott és Feri beszélt.

— Legyünk mi mindig olyan jók egymáshoz, mint most, ne hagyjuk el egymást soha.

Diki, a tapasztaltabb fiú mosolyával rázta a fejét:

— Az élet biztosan szétkerget majd minket, messze egymástól. Akkor is hűségesek maradunk egymáshoz...

Sokáig ültek együtt így. Észre sem vették, hogy besötétedett. Gyerekszó volt csupán? Nem! A sors valóban szétkergette őket, sok ezer kilométernyi távolságra egymástól, — ők mégis hűek maradtak egymáshoz és az elvekhez. Minden addigi szónál és fogadalomnál szorosabbra fűzte őket egymáshoz egy új fogadalom, melyet Diki Pesten, Feri pedig Németországban mondott ki:

— Be akarok lépni a Kommunista Pártba.

Középiskolai elvégzése után Németországba ment tanulni. Itt építészmérnöki diplomát szerzett. A nyári vakációk idején építkezéseken dolgozott, itt ismerte meg közelebbről a munkásokat. Ez az ismerettség aztán örök barátsággá szövődött. Németországban ismerkedett meg a kommunista párt munkájával. Az egyetemen a fiatal kommunista diákok vezetője lett.

1931-ben hazatért. Nehezen kapott munkát. Itthoni pártmunkába bátyja kapcsolta be. 1932—34-ig a „Kommunista" című lap munkatársai között dolgozott. Tagja a párt területi bizottságának, a KIMSZ munkáját segítette, majd a párt központi bizottságának tagja lett.

A Szabad Népnek négy száma jelent meg. Az egész titkos rendőrség légiója vette üldözőbe vezetőit. Május 25-én árulás következtében elfogják Rózsa Ferencet is. Már az első éjjel kegyetlenül megkínozzák. „Kit kapcsoltál be az építőktől? Hol gépelték a Szabad Népet?" — záporoztak a kérdések. Rózsa a kínoktól meggyötörve csak néha válaszolt: „Nem tudom". Az asztalnál ülő nyomozást vezető detektív mosolygott, firkált a papírra, biztatta az izzadó verőt. Aztán leintette. „No, emlékszel-e már?" — kérdezte. „Nem szabad megtudniok" — ez az egy gondolat járt a fejében. — Őrült! Mit hallgatsz? Nagy előnyünk van veled szemben. Először is, nálunk a gumibot. Azután rá is érünk. Ha nem beszélsz most, beszélsz egy heti verés után. Addig ütünk, amíg mindent el nem mondasz.

Így megy másnap, harmadnap... Egyszer ismét kihallgatásra viszik, látja, hogy a folyosón tormát reszel egy nyomozó. Röhög. „Te kapod, virslivel!" Durván meszelt fal — ez maradt életéből, ez a négy fal. A fal foltjaiból, mintha Diki szeme meredne rá. Már nem is kérdezik. Papírzsákba töltik a frissen reszelt tormát. A nyomozó torkon ragadja, a zsákba nyomja a fejét. A torma maró szaga vájja a szemgödrét, rágja a tüdőt. Szeme, szája égő sebhely, tüdeje szétpattanásig felfújt hólyag. Megvakult? Hörgő hang hallatszik. Ő már nem hallja. „Előre, elvtársak, fel a vörös zászlóval! Előre kommunisták".

A közkórházban halt meg, anélkül, hogy eszméletre tért volna.

Richárd Göteborgban tudja meg, hogy az az ember, akit mindenkinél jobban szeretett, nincs többé már. Elolvassa kétszer is az értesítést. „Feri öcséd hirtelen meghalt." Ott marad ülve a széken, mozdulatlanul. Hangtalanul sír, ahogy azok szoktak, akiknek régen elapadt a könnyük.

Tavasszal, ha éled a természet, ha a fák elhullatják lombkoronájukat, a Városmajor utcán öreg bácsi sétál. Nem látszik szeme csillogásán, hogy már 80 éves, bár lábai már nehezen viszik. A járókelők csak annyit tudnak róla: öreg mérnök. Rózsa Ernő ő, Diki és Feri édesapja. Az emberek közömbösen mennek el mellette. Nem tudják, hogy két fiát adta szabadságukért. Honnan is tudnák? Ferinek igaza lett, amikor azt mondta édesapjának: „Te ezt nem érted, édesapám, majd egyszer meg fogod érteni. Igaza lett. Megértettük mi is és tanulni fogunk életünk befejezéséig a párt e nagyszerű, bátor munkásának, az eszméhez haláláig hű katonájának életéből. Örökké megőrizzük emlékét az utókor számára.

PÉCSI JÓZSEF

A varsói bíróság ítéletet hozott a zavargások miatt letartóztatottak ügyében

A varsói kerületi bíróság néhány napon át tárgyalta annak a diákcsoportnak az ügyét, amelynek tagjait az októberi zavargásokkor tartóztattak le. A vádirat szerint a letartóztatottak utcai csoportosulásban vettek részt, amelyek tagjai kövekkel, téglákkal, stb. hajigálták meg a polgári milicia funkcionáriusait és a munkásmilicia tagjait. Janusz Jecznyk és Kazimierz Szosta diákok ellen ezenkívül hatósági személy elleni erőszak vádját emelték. A kerületi bíróság a vádlottakat bűnösöknek mondotta ki a terhükre rótt cselekményekben és Janusz Jecznyket háromévi, Kazimirz Szostakot másfélévi börtönre ítélte. Roman Gierzynsky, Anton Gajewski és Jan Szpakowicz vádlottakat másfél évi börtönnel sújtotta. Jerzy Adamczyk lakatos és Stanislaw Mroz házmester —, akik ugyancsak csatlakoztak a kalandorokhoz, s akiket szintén letartóztattak — másfélévi, illetve egyévi börtönbüntetést kapott.

Az országos pártértekezlet határozatainak szellemében

A módszer sem utolsó

Az egyik pártszervezet taggyűlésre készülődött. Miközben a párttagok gyülekeztek, a felsőbb pártszerv képviselője érdeklődött tőlük, milyen pártmunkát kaptak a vezetőségtől. Néhányan gépelt papírlapot mutattak, amelyen az illető elvtárs neve alatt pár soros szöveg volt. *„Megbízzuk, hogy az üzletben dolgozó munkatársaival beszélgessen a párt politikájáról, tudja meg politikai véleményét, családi helyzetét, életét, mivel tölti szabadidejét"* — és még felsoroltak néhány „szempontot".

A pártvezetőségek tagjai gyakran panaszkodnak, hogy nem tudnak semmiről. A titkár még a különböző értekezleteken elhangzottakról sem tájékoztatja őket. *„Innét van az — mondják, — hogy mindenben az ő szava érvényesül s a kivülállók előtt valamilyen parancsnoknak látszik."*

A taggyűlés már másfél órája vitatkozik az egyik művezető magatartásáról. Elhangzik jó és rossz egyformán, de a dolog természetéből adódóan több rossz. Semmi kétség, sok az igazság a véleményekben. De... *Senkinek sem jutott eszébe, hogy nem valami szerencsés távollétében vitatkozni róla, sem dicsérni, sem elmarasztalni.*

A párt megbeszélésein manapság gyakori, hogy a beszámoló — egyveleg. Minden hasonlat sántít, így ez is, de a legjobban a következőképpen lehet jellemezni: *tíz deka nemzetközi helyzet, tíz deka termelés, és így tovább szakszervezet. KISZ, nőtanács.* Pedig mennyivel hatásosabb és eredményesebb lenne, mondjuk a nemzetközi helyzetről pártnapot tartani és a más tennivalókat is felparcellázva, mind egyikre több gondot és időt fordítani.

Igen, a módszerről, a „hogyanról" van szó. *Bármilyen serkentő és felemelőek is egy esztendős eredményeink abban, hogy számüzzük a pártmunkából a sablonokat, a bürokráciát, a közönyt, mint látható — s még sok más példát is sorolhatnánk — nincs helye az önünneplésnek.* Elindultunk és mint minden út, ez is göröngyös. Két egymásba fonódó tanulsága van. A pártmunkások még keveset törődnek azzal, hogyan, milyen módon oldjunk meg bizonyos feladatokat, nem keresik megfelelő módját és gyakran vissza-visszacsúsznak a régi, rossz vágányra.

A módszert semmiképp nem tüntethetjük fel a pártmunka kulcsának. Hiszen a tartalom az elsődleges, a lényeg, azonban nem mindegy, hogyan érvényesül. *A legjobb, a legszebb politikai és más elképzelés is dugába dől, ha rossz módszerrel próbáljuk megoldani és fordítva: ha helyesen megválogatjuk és megkeressük azokat az eszközöket, amelyekkel a legeredményesebben érvényesíthetjük, kifejezhetjük a tartalmat, akkor ez már fél siker.* Vegyük csak azt a másfél órás vitát. Nincs abban semmi különös, hogy a művezető magatartásáról vitatkoztak. De róla — nélküle? Nemcsak módszer, hanem nagyon fontos elvi meggondolás, hogy egy-egy ember távollétében ne tárgyaljunk róla. Elzárjuk előle azt a lehetőséget, hogy védelmezhesse magát, ismertethesse a körülményeket és esetleg meg is cáfolhassa a vádakat. Könnyen intrikát, rágalmat szülhet. És képzeljük csak el: *milyen érzés dolgozni, amikor elejtett szavakból, kiszivárgott hírekből tudomására jut a beszélgetés témája.* Szemtől-szembe mondjuk meg, kit, milyen embernek tartunk. Az őszinte szó a bizalom légkörét hinti el nemcsak a párttagság, hanem a pártonkívüliek körében is.

Minden bizonnyal a jószándék vezette a pártszervezetet, amikor kiadta a gépelt papírlapokon a pártmegbízatást. Végre már ki akartak jutni abból az áldatlan és lehetetlen helyzetből, hogy a párttagok csak a belső berkekben nyilatkoznak, politizálnak és nem hallatják hangjukat az emberek között. *A jószándék ellenére is fordítva sült el.* Később a taggyűlésen ugyanis mindnyájan azon töprengtek: miért bizalmatlanok hozzájuk a pártonkívüliek. Két kommunista vagy egy kommunista és egy pártonkívüli megáll beszélgetni, mindjárt megkezdődik a sugdolózás: nem tudod, mit akar tőle, már megint... Miért, miért? A „szempontok" miatt. A párttagok „eleget tettek" a pártmegbízatásnak s mindenről kikérdezték a környezetükben lévő munkatársaikat. *S mert nem szívélyes, baráti beszélgetés volt a mindennapos, hétköznapi közös örömökről, gondokról s nem is politikai eszmecsere hanem egyoldalu kiváncsiskodás, a munkások joggal tették fel a kérdést: mit akarnak?* A kérdés feltevését a bizonytalanság és a bizalmatlanság követte. Ide vezetett a bürokratikus módszer.

Igy vagyunk a többi esetben is. *S hovatovább azt vesszük észre, hogy elszürkül a pártszervezetek munkája, a fél évvel ezelőtti harcosságot, áldozatkészséget közömbösség váltja fel.*

Igazságtalanok lennénk, ha mindezt egyszerűen a pártvezetőségek nyakába varrnánk őket marasztalnánk el. Ezek az elvtársak erejükhöz és tehetségükhöz képest igyekeznek hasznosan, a párt érdekeinek megfelelően dolgozni. A mai pártvezetők többsége azonban évek óta nem vett részt a vezetésben, kevés a tapasztalatuk, jártasságuk a pártmunkában, különösen a kisebb alapszervezetekben. Ezt most kell megszerezniök, kétféle módon. *Először: tanulmányozni a marxizmus-leninizmus klasszikusait. Másodszor: a történelem forradalmi tapasztalatainak (elődeink gyakorlatának) megismerése mellett magunknak is részt kell venniök napjaink forradalmi gyakorlatában.* Tanulniok kell mások és önmaguk munkájából egyaránt.

Utoljára még egy, harmadik „forma": *a felsőbb pártszervek támogatása.* A járási és városi pártbizottságokon tapasztalt, tanult, a pártmunka gyakorlatában megedzett kommunisták dolgoznak. Honnét ha nem tőlük várnak gyakorlati tanácsokat? Ez is a kötelességük: instruálni, tanítani a felnövekvő vezetőket, szeretettel és megértéssel egyengetni útjukat. Nemcsak értekezleteken, hanem közöttük járva, élve terjeszteni a helyes módszereket. *Mint 1945—46-ban, a hatalom megszerzéséért folytatott harc időszakában. Nem könnyű munka, de csak így jutunk gyorsan, kitérők, hibák nélkül előre.*

Bocz József

Lucerna és vöröshere vetőmagcsere

Az idei télen minden termelőnek módja lesz tiszta, fémzárolt, arankától és más káros gyommagvaktól mentesre kicserélni lucerna és vöröshere vetőmagját.

Az igényt a Terményforgalmi Vállalat helyi szervénél kell bejelenteni. A vállalat a termelők által átadott 88 százalékos tisztaságú nyers lucerna és vöröshere magért (100 kilós súlyt számítva) 82 kiló fémzárolt magot ad cserébe. Ha az átadott mag tisztasága 88 százaléknál magasabb, minden százalék után 1.5 százalékkal többet adnak cserébe Ha a magtisztaság 88 százalék alatt van, minden százalék után 1.5 százalékkal kevesebbet adnak.

A cserénél minden kilogramm után 3 forint tisztítási díjat kell fizetni. 20 mázsán felüli lucerna és vöröhere mag tisztítását a MEZŐMAG Vállalatnál (Pécs, Hunyadi út) kérhetik. A vetőmagot kicserélni és átvenni 1958. szeptember 28-ig lehet.

Kérjük a megye dolgozó parasztságát, hogy éljen a vetőmagcsere nyújtotta lehetőséggel és csak tisztított lucerna és vöröshere magot vessen.

MEGYEI TANÁCS VB mezőgazd. osztály

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: felhős idő, többfelé havazás. Időnként élénk északi, északkeleti szél. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 0—mínusz 3, keleten mínusz 4—mínusz 7 fok között. A Tiszántúlon helyenként mínusz 7 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 3—pluss 1 fok között.

Forró siker

Angelo Ephrikián hangversenyén

A pécsi filharmóniai zenekar december hó 2-án megtartott III. bérleti hangversenyét ünneppé avatta Angelo Ephrikian, a kiváló olasz zenetudós és karmester szereplése. A műsor első felében három Vivaldi-mű szerepelt. Éteri tisztaságú emberérzések zenei megtestesítése, magasban lebegő álmok valósághoz kötése, hatalmas ősi erők mértékbe kényszerítése: ez Vivaldi. A 18. század első felének nagy olasz mestere még J. S. Bach csodálatát is kiviva (több koncertjét zongorára, illetőleg orgonára át is dolgozta) és művészete döntő jelentőségű volt nemcsak Bach-ra, hanem általában az egyetemes zeneművészet fejlődésére. Olaszországban Vivaldi műveinek nagy reneszánszát élik. Ephrikián mester leghitelesebb tolmácsolásában élvezhettük a hangversenyen a remekműveket.

A vonószenekar pompás kidolgozottságával, mint egy hangszer szólt, a barokk dinamikai ellentétek, a teraszos fokozás kiválóan érvényesült. Különösen a lassú tételek, ezek a sicilianos ritmusú zeneköltemények muzsikáltak meleg lírával és mély érzéssel. A második concerto hegedűszólóját Graef Tildi hangversenymester meleg tónussal, pompás stílusösszhangban interpretálta. Nagyon hiányoltuk a cembalot, illetőleg zongorát a continuoból. Ez annyira tipikusan hozzátartozik a barokk stílushoz, hogy éppen Vivaldi áttetsző stílusánál alig nélkülözhető.

A hangverseny második részét Beethoven VII. szimfóniájának előadása töltötte be. Nincs talán egyetlen beethoveni mű sem, melyet annyiféleképpen értelmeznének, magyaráznának, mint a VII. szimfóniát. Wagner véleménye terjedt el a legjobban, mely szerint a VII. szimfónia a tánc apoteozisa, felmagasztalása. Ha az egész mű végig uralkodó jellegű daktilust tekintjük, van is ennek a feltogásnak valami alapja. De ha mélyebben átgondoljuk a tartalmat, valamint figyelembe vesszük a megírás időpontját, (1812) körülményeit, akkor igazat kell adnunk K. Schönewolf legújabb elméletének, mely szerint a VII. szimfónia az emberi szabadságvágy diadalának ábrázolása a zsarnokság, akkor éppen az oroszországi hadjáratot folytató Napoleon felett. Talán nem véletlen a II. tétel orosz témája sem. Egyébként ezt a felfogást érezhettük ki Ephrikián mester művészi felfogásából, nem táncszerű könnyedséget kaptunk, hanem súlyos, komoly életmuzsikát. Különösen a lassú tétel remek kidolgozottsága volt óriási hatással a közönségre. A pianók tényleg visszafojtott hallsággal szóltak, a forték viszont diadalmas kisengésűek.

Az itt-ott mutatkozó technikai hibák nem befolyásolhatták az egésznek élőbe ható művészi hatását. A szünni nem akaró hatalmas tapsorkánra a II. tételt megismételték. A közönség mélységes művészi élményekkel gazdagabban távozott.

hm

TOLLHEGYEN

„Gyalogolni jó...?"

Attól függ. Más sétálgatni a város utcáin tétlenül, céltalanul, vagy esetleg kart-karba fűzve — valakivel...

És megint más begyalogolni — sajnos elég gyakran, — Kővágószőlősről például, — egy éjszakai műszak után — autóbusz-bérlettel a zsebben. Kellemetlen, sőt, boszszantó dolog az ilyesmi s ezt legjobban a Pécsi Aknamélyítő Tröszt dolgozói tudják, illetve tapasztalják. Pedig jóságos vezetőjük éppen eleget hadakozott már a MÁVAUT-tal, hogy a vállalat dolgozói részére adjanak egy kötbéres „nylonbuszt", azaz, egy olyan kocsit, amely kizárólag csak az aknamélyítő dolgozóit szállítja ki Pécs szabolcsról Szőlősre. Nem adtak. A busz kötbéres ugyan, de csak a pécsszabolcsi Hősök terétől a Kossuth térig. — Ezen utazik kb nyolc—tíz ember. Azonban a Kossuth téren már újabb tíz csatlakozik, majd a volt Dózsa tisztiiskola előtt és a szigeti vámnál, illetve Patacson és a pellérdi elágazásnál ismét fölszállnak az aknamélyítők és lassan meg is telik az autóbusz.

Azaz hogy csak fölszállnának. De nincs hely, mert a Kossuth tértől kezdve már polgári járatként szerepel a kocsi és így — különösen piaci napokon, — zsúfolásig megtelik, — a dolgozók meg, — bérlettel a zsebükben, — lemaradnak. Reggel ugyanez a helyzet. Pénteken és szombaton reggel három dolgozó is kénytelen volt gyalog nekivágni az útnak, mert a busz már jóval előbb megtelt kofákkal és piacra menő asszonyokkal. Elhúzott mellettük két MÁVAUT-os „nylon-busz" is teljesen üresen, de nem vették fel őket, mert ez a kocsi — nem az aknamélyítőé! Furcsa dolog nagyon.

És a vállalat Komlóról bejáró dolgozói még szerencsétlenebb helyzetben vannak. Éjszakai műszak után kiszállnak, megfürödnek, vizes hajjal kiállnak a buszmegállóhoz, de sajnos, nem férnek fel, mert „civilek" ülnek a kocsin. Nekiindulnak gyalog az útnak, s legfeljebb alkalmi teherautóra felkapaszkodnak, — amely egyébként ugyancsak szabálytalan. De mi mást tehetnének. Igy aztán délre érnek csak ki Komlóra, otthonukba.

Meg kellene oldani ezt a problémát, még pedig gyorsan és emberségesen...

A MÁVAUT-on múlik...

Ady-estre készül az Irodalmi Színpad

Ady Endréről, a nagy magyar költőről, — születésének 80. évfordulója alkalmából az Irodalmi Színpad is megemlékezik, — „Ady, a forradalom viharmadara" címmel. Versein keresztül mutatják be Ady forradalmi költészetét, szerelmi líráját és a párizsi Ady-t.

A tervek szerint Makay Gusztáv dr., budapesti tanár, irodalomtörténész tart előadást a költőről s a verseket a „Bajor Gizi" művészegyüttes tagjai szavalják. Mintegy 30 versből választják ki a legmegfelelőbbeket. Az ifjúsági előadást december 15-én rendezik, a felnőttek részére december 21-én tartják.

Érdemes volna megírni

...változnak az emberek

e nagy terület embereinek történetét. Azt, hogyan váltak summásokká, kocsisokká, béresekké, aztán a maguk gazdájává, azaz az állami gazdaság dolgozóivá. Mi mindent meg lehetne írni. Például a repülőgépet. Azt, amikor a summások feje felett Albrecht főherceg repülőgépe köröz, a főherceg mulatozásait, a megbecstelenített summáslányokat, a leforrázott másodfűtőt a kisvasúton, aki hat hónapig nyomta az ágyat és az orvos fizetése helyett csak ennyi mondanivalója volt a főhercegnek:

— Miért nem vigyázott?

*

Bár Albrecht főherceg serege élén bevonult Jugoszláviába, hogy visszaszerezze ottani birtokait, hatalma néhány év múlva a porba hullott. Az ő földjeit is felosztották és ettől kezdve a „szegény" főherceg nem repülőgépen, hanem gyalog járt. A volt cselédei pedig dolgoztak a saját földjükön. Saját földön! Egy kisebb rész boldogult is ezzel a földdel, de a többség az nem.

Önállótlanok voltak. Sokan elmentek, míg végül is 1948-ban e területen megalakult az állami gazdaság. A volt cselédek lassan visszaszivárogtak és most itt élnek újból a Sátorhelyi Állami Gazdaságban.

*

Az irodában feleletet adnak a gazdaság fejlődéséről. 1953-ban 2227 liter tejtermelés jutott egy tehénre. Jelenleg ezer literrel több. 1951-ben 11,2 mázsa őszi búza termett holdankint, most meg 15,27 mázsa. Őszi árpa akkor 9,8 volt, jelenleg meg 17,16 mázsa a holdankénti átlag. Szóval ez a néhány szám is mutatja a fejlődést. Aztán szóba kerülnek itt olyan dolgok is, mint a kultúrház, az új bolt — ezt bármelyik nagyobb község is megirígyelhetné — az új munkásszállások, a négytanerős iskola, az idénybölcsőde, a 12 kétszoba összkomfortos családi ház, melyekben vízvezeték is van, a hetenkinti kétszeri mozielőadás...

Sok mindenről van feljegyzés az irodában, csak az emberekről nincs. Az emberekről, akikről azt mondják:

— Annyira megszokták egyesek — mert beléjük verték — a múltat, hogy még ma is azt gondolják, ha a hercegtől lopni nem volt bűn, akkor most sem az.

Mennyi minden van ebben a mondatban. Nem följegyzést, hanem regényt lehetne, kellene írni ezeknek az embereknek az átalakulásáról...

*

A tanító boldogan újságolja, hogy szilveszteri műsorra készülnek. Karinthy-estet rendeznek, aztán megkezdik a Fösvény próbáit. Mondom, nehéz a Fösvény itt, mire a tanító csak legyint:

— Elbirják, higyje el, elbirják... — aztán arról kezd beszélni, hogy most egy operabuszt szeretne szervezni. Elmennének Pestre az Operába, a Nemzetibe, megnéznék az Ember tragédiáját...

— Aztán jelentkezők vannak-e?

— Ajjaj! Nem az első eset ez! Tavaly is három napot töltöttünk Pesten, pontosabban a színházakban.

Pusztai ember Pesten és nem is egy színházban, hanem színházakban...! Ehhez kommentár sem szükséges.

*

Paraszti József brigádvezető három gyerekével és feleségével egy egyik nemrég épült egyszoba összkomfortos lakásban lakik. Csak a felesége van otthon. A szülei is cselédek voltak, ő is az volt. A mostani életéről faggatom. Keveset beszél, de többet mond a környezete. Nagy rádió, új konyhabútor, a régi szobabútort is kicserélték újra. Három gyerek és egy kereső mellett erre is jutott!

— Vasárnap jönne csak ki! Ha kiöltöznek a lányok, legények, nem különböznek a városiaktól! — mondja.

Igaza van. De lassan, lassan nemcsak az öltözékben, hanem másban is eltűnik a különbség.

*

Monyoródi János kocsisnak öt gyereke van és mind az öt fiú. Ők kétszobás összkomfortos lakásban laknak. Az ember a mozit nem szereti, csak a színházat, de a gyerekek, meg az asszony az előbbit sem veti meg. Náluk is új bútorral, rádióval, újsággal találkozunk. Monyoródi János nem bőbeszédű, ő még csak ezzel hasonlítja össze a múltat a mával:

— Most nem kell hajnalban kelni és késő éjjel feküdni. Nyáron tíz, télen meg nyolc órát dolgozunk.

*

Nagy Istvánné férje gépkocsivezető, ő meg takarító a gazdaságban. Két szép kislányuk van és a bútoruk is olyan, hogy még a legigényesebb városi lakást is berendezhetnék vele. Pedig ők is cselédek voltak. Summások. Az egyikük Zalából, a másikuk meg Vas megyéből való. Itt esküdtek egymásnak örök hűséget és első bútoruk két rozoga vaságy volt, meg egy istentelen nagy summás asztal. Első szerzeményük pedig egy gyerek volt, egy szőkehajú kislány. Itt sem hiányzik a rádió, az újság, és Nagyné is azt mondja:

— Sokat járunk színházba, Mohácsra, Pécsre, sőt Pestre is.

Békeffi Henrik nyugdíjas. A hercegi uradalom ette meg élete javát. Amikor a múltról kérdem, azt mondja:

— Hát arról sokat lehetne beszélni! — és ennél többet nem mond.

A felesége beszél helyette:

— Hajnali kettőkor kellett kelni... nem mehettél moziba... leforráztad magad és a herceg még az orvost sem fizette...

Szóval az asszony mondja a magáért, míg rá nem szól az ember:

— De sokat tudsz? De azt ugye nem mondod, hogy akkor olcsóbb volt a bor, meg húsz krajcárból megebédelhettem, meg még két pakli dohányra is jutott...

— Persze akkor negyven fillér volt a napszám — szól közbe a lánya, Véri Mátyásné.

— Eh, mit tudtok ti?

Végülis, hogy elejét vegyem a végnélküli vitának, megkérdem:

— Mondja csak Békeffi bácsi, éltek-e akkor maguk úgy, mint mondjuk a lánya?

— Éltünk bizony, még jobban is!

Erre aztán az asszony még jobban kifakad.

— Hát moshattunk mi mosógéppel? Meg aztán, ha én éjjel nappal nem varrok, akkor nem tudom, hogy jutottunk volna előre...

És míg Békeffi bácsi morog magában, addig a lánya átvisz az ő lakásukba, ahol megmutatja a mosógépet, az új bútort.

Néhány szikra ez csak az egykori cselédek életéből, akiknek a lakásában ma már megszokottá vált az újság, a rádió, a mozit is lassan lenézik, televíziót is szeretnének, meg aztán a pécsi színház már nem is elég nekik, többet szeretnének.

Igy van ez rendjén

Ők soha többé nem akarnak lemaradni a fejlődésben. A jobb és több munka mellett mindig jobban akarnak élni. És, hogy nem csak akarnak, hanem élnek is, ezt bizonyítja az is, hogy míg tavaly egy napra 30—31 forint átlagkereset jutott egy főre, addig jelenleg 41—42 forint esik minden napra a Sátorhelyi Állami Gazdaságban.

Szalai János

Levelezőink írják

Létesítsünk Pécsett televíziót

A Rádió Ujság egyik számának hátlapján a Magyar Televízió kísérleteiről számolt be. A budapestiek — a budapesti televízió közvetítésével — a pozsonyi és a bécsi televízió műsorában gyönyörködhettek.

Mi, pécsiek megelégednénk azzal is, ha a budapesti televízió műsorát láthatnánk. A televízió a legtöbb államban ma már nem luxus, hanem általánosan használt eszköze a lakosság szórakoztatásának és a kultúra terjesztésének — tehát életszükséglet. A hazánkban folyó kísérletezések és építkezések közvetlen közelségbe hozzák azt az időt, amikor a televízió nálunk is megszokott tartozéka lesz életünknek, legalább is a budapesti adóállomás hatósugarának körzetében. Pécs kívül esik ezen a területen. A Mecsek árnyékoló hatása következtében az új 30 kW-os adó műsorának vételére aligha lesz közvetlen lehetőség. Városunkban és környékén televíziós vétel csak közvetítőállomás felépítése után válik üzembiztosan lehetővé. A közvetítőállomás létesítése pedig pénzbe kerül. Hazánk gazdasági helyzete az erőltetett tempójú beruházást nem teszi lehetővé. Mégis úgy gondolom: igen sokan vannak, akik nem szívesen várnak még évekig arra, hogy Pécset is ellepjék a televíziós antennák. Otthon ülve a televíziós készülék előtt, kellemesen szórakozhatnánk. — De különösen nagy jelentősége lenne annak, hogy a kulturális lehetőségektől elzárt állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és községek kultúrházaiban is megjelenne a televízió.

Ennek érdekében azt javaslom, hogy létesítsünk önkéntes társadalmi hozzájárulással Pécsett televíziós közvetítőállomást.

A szükséges pénzösszeg összegyűjtését a legteljesebb önkéntesség biztosítása mellett a szakszervezetek útján és a szakszervezetek segítségével javaslom lebonyolítani. Azért a szakszervezetekkel, mert ők a dolgozók érdekképviseleti szervei s a televízió megvalósítása pedig a dolgozók érdeke. Magam is nagyon várom a televíziót és a gyűjtés hivatalos megindulásakor — a közvetítőállomás létesítéséhez — ezer forint hozzájárulást ajánlok fel.

Ha az arra hivatott szervek mégis ragaszkodnának ahhoz, hogy valamilyen módon térítést vagy kedvezményt adjanak azoknak a dolgozóknak, akik anyagiakkal járulnak hozzá a televíziós közvetítőállomás létesítéséhez, akkor lehetőséget kellene találni arra, hogy a televíziós előfizetési díjak részbeni vagy teljes elengedésével (természetesen csak meghatározott időre) kedvezményt nyújthatnának a hozzájárulást fizető dolgozóknak és vállalatoknak.

BEBESI KÁROLY
technikus

A „fekete hó"

Gyárváros lakóinak egy része élvezheti a fekete hó minden gyönyörét. Az Újhegyi Erőmű ugyanis bőven ellátja fekete porral a környék lakóit, így a Felszabadulás útja lakóit is. Ez a por, mint hivatalos vendég szépen bejön a nyitott ablakon, ajtón. Bepiszkítja az udvaron száradó ruhát és káros az egészségre is. Hogy mindez mitől van, nem tudjuk. Lehet, hogy rosszabb minőségű a feldolgozott szén vagy nagyobb szivást alkalmaznak, mint azelőtt, tény az, hogy most a befeketítéssel minden eddigi rekordot túlszárnyaltak. Úgy gondoljuk, hogy szűrőberendezés alkalmazásával lehetne segíteni.

A Felszabadulás útja lakói kérik az illetékeseket, hogy lehetőleg még a fehér hó beállta előtt megfelelő intézkedéssel szüntessék meg a fekete havazást.

Csorbics József
és 62 aláírás.

A posta figyelmébe!

Kertvárosban az uránium-bányához a kábeleket a posta a gyalogjáró mellett ásott árokba fekteti le. A gyalogjáró mellett a kocsiútig öt méter széles hely van. Az árokból kiásott földet mégis az úgyis szűk egyméteres gyalogjáróra dobálják. Ezért csak félforduláttal lehet közlekedni a földhalom és a kerítés között.

Kertváros úgyis piszkos, most még az árok sarát is be kell a lakásba vinni. Nem lehetne ezen változtatni?

Szóvá kell tenni még azt is, hogy a Táncsics Mihály úton végig építkeznek. A járdának a köveit összetörik, szemetesek az odaszállított épületanyagtól, mivel nem takarítja le senki sem. Télen a beépítetlen parcellák sárosak, hóval fedettek. Valamikor a rendőrség intézkedett, azonban a feledés homálya már betakarta a rendeletet. Nem lehetne kiásni újra?

HANTI JÁNOS

Kinek van igaza?

Nagyobb üzemekben a közétkeztetés — saját konyha vagy más módon — a munkahelyen történik. Rengeteg olyan kis üzem, bolt, hivatal van azonban Pécsett, amelynek dolgozói a kis létszám miatt nem ebédelhetnek a munkahelyükön, hanem valamelyik közétkeztetési helyet kénytelenek igénybevenni. Ezek közé tartozom én is. Régi szokásomhoz híven egyik szombaton délelőtt elmentem befizetni a következő heti ebédjegyet a Kazinczy utcai étkezdébe, s ott azzal fogadtak, hogy már betelt a létszám, ugyanis újabban csak korlátozott számban fogadnak el előfizetést. Ez nagyon meglepett, hiszen ez Közétkeztetési Vállalat és nem étterem, mégkevésbé lokál — amivé most akarják alakítani — tehát elsősorban üzemi étkezéssel kellene terhelniök a konyha kapacitását. Erre én nyakamba vettem a várost, végigjártam az összes üzemi előfizetést felvevő étkezdét, a válasz mindenütt az volt, hogy sajnos nem tudják a konyhát további előfizetésekkel terhelni, mert már több mint százhúsz előfizetőjük van.

Pécsett rengeteg étterem és szórakozóhely van, szükségtelen azok számát úgy növelni, hogy a kifejezetten üzemi étkezdék sorra átalakulnak különböző osztályú vendéglőkké és eredeti rendeltetésüknek csak annyiban felelnek meg, hogy tessék-lássék kiszolgálnak pár előfizetéses menüt is.

HEGEDÜS GÉZA

A fenti levélre a Dél-Dunántúli Üzemélelmezési Vállalat igazgatója a következő választ küldte:

„Vállalatunk Kazinczy utcai éttermét átalakítás miatt zártuk le, mivel a konyha, valamint egyes mellékhelyiségek nem feleltek meg azoknak a követelményeknek, amelyeket biztosítani kell egy olyan üzemegységben, ahol naponta emberek százai étkeznek.

Vállalatunknak már egy nagyon régi problémája a Kazinczy utcai éttermünk és konyhánk higiéniai körülményeinek megoldása, melyre most nyílt mód és lehetőség a megfelelő pénzügyi fedezet biztosításával. Egyébként a Közegészségügyi és Járványügyi Állomás is olyan álláspontra helyezkedett, hogy a lezárással egyidőben elrendelte a konyha működésének felfüggesztését mindaddig, míg ott nem oldódnak meg a minimális közegészségügyi problémák.

Hegedüs Géza helytelenül értelmezi, mikor levelében azt írja, hogy lokállá kívánjuk az üzemegységet átalakítani. Ilyen céljaink nincsenek, pusztán megfelelő kultúrkörnyezetet kívánunk vendégeinknek teremteni. Vállalatunk úgy gondolja, hogy ma már nem elegendő pusztán csak az, hogy akármilyen környezetben fogyassza el a vendég az általa megrendelt ételféleséget, hanem a jól elkészített étel mellé megfelelő étterni környezetet is kell teremteni és magát a konyhát is olyan állapotba kell hozni, ahol az egészségügyi követelmények minden igényt kielégítenek.

Ahhoz a megjegyzéshez, hogy csökkentjük a közétkeztetést, annyit szeretnénk hozzáfűzni, hogy jelenleg vállalatunk Pécsett a különböző éttermekben 6700 fogyasztót részesít naponta közétkeztetésben."

Miért nincs ellenőrzés?

A Kossuth téren közvetlenül az újságárus mellett van egy öreg néni, aki kiflit és zsemlyét árul. Ebben nincs semmi különös, de maga az a tény, hogy hogyan árulja, az egészségügyi szempontból kifogásolható. Miért nem gondoskodik megfelelő terítőről? Miért engedi, hogy a vevők önmagukat szolgálják ki, és összefogdossák az árujáit? Miért nincs ellenőrzés?

Pécsi József

SPORT

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

1000 néző előtt már régen játszottak Magyarországon NB I-es labdarúgómérkőzést. Ugy látszik, a komlói csapat gyengébb szereplése nagyon elvette a kedvét a komlói szurkolóknak. A bányászcsapat nem tudjuk már hányadik mérkőzését vesztette el egy gólai csak azért, mert a csatársor egy árva gólocskát sem tud összehozni. Hiába játszik jól a védelem, a csatársor játéka nem javul. A bajnoki táblázaton eléggé reménytelen a komlói csapat helyzete. Bizony, nem sok esélye van a bányász-csapatnak a bentmaradásra. Talán korai ezt így kimondani, de ha döntő változás nem történik a komlói támadósor játékában, a csapat nem tudja elkerülni a kiesést.

*

Két perccel a befejezés előtt még döntetlenre állt a Dózsa Tatabányán. Ekkor jött Hegyi balszerencsés öngólja, aztán egy jólsikerült tatabányai szabadrúgás és máris 3:1-re alakult az eredmény. És mit jelentett ez a két balszerencsés gól? A tatabányaiaknak azt, hogy továbbra is a bajnoki táblázat élén állanak és a pécsiek pedig nem tudtak felzárkózni. Még két mérkőzése van a Dózsának. Vasárnap a Dorog látogat el Pécsre, majd a pécsi csapat Budapesten az MTK-val találkozik. — Különösen a Dorog elleni mérkőzésnek van nagy jelentősége, hisz mindkét csapat a kiesés-zónában tanyázik.

*

Az NB III. utolsó őszi fordulójában vesztette el veretlenségét a Bajai Bácska. A Pécsújhegyi Bányász győzelmével a második helyre került; a BTC még javíthat, mivel a bőrösöknek még egy mérkőzésük hátra van. A vasárnapi mérkőzések általában kiegyensúlyozott, nagy harcot hoztak. Nagyobb arányú győzelem mindössze Tolnán született, ahol a tolnaiak három góllal bizonyultak jobbnak a mohácsiaknál. Vasárnap még négy elmaradt mérkőzést játszanak, aztán véglegesen lezárulnak a bajnokság mérkőzései az NB III. délnyugati csoportjában.

*

A pécsváradiak második mérkőzése maradt már el. Legutóbb felhívást kaptak a szövetségtől, hogy a hirdi pályát, ha ott akarják játszani mérkőzéseiket, hozassák rendbe, ők azonban semmit sem tettek. Igy vasárnap a játékvezető Hirden nem vezette le a mérkőzést. A pécsváradiak ellenfele, a Kinizsi, felajánlotta, hogy behozzák őket is Pécsre és itt játsszák le a mérkőzést. Erre azonban nem voltak hajlandók a pécsváradiak, gondolván, hogy még mindig jobb, ha 0:0 gólaránnyal veszik el tőlük a két pontot, mert mérkőzés esetében nem úsznák meg két-három góllal alul. — Semmiképp sem volt helyes a pécsváradiak gondolkodása. Jó lenne, ha a szövetség a megfelelő intézkedéseket megtenné, hogy ehhez hasonló esetek ne zavarják a bajnokság tisztaságát.

*

Megkezdődtek a PVSK tornacsarnokában a terem-kézilabda Téli Kupa-mérkőzések. A szövetség ebben az évben kötelezővé tette minden csapat számára az emberfogást. Igen ám, de amikor ezt az intézkedést megtették, nem voltak figyelemmel a kezdőcsapatokra. Több, jóformán teljesen újonc csapat is benevezett a mérkőzésekre, ezek játékosai pedig csak most ismerkednek meg a kézilabda-játékkal. Bizony, az ilyen mérkőzések nem szolgálják a kézilabda népszerűsítését. Minden elismerésünk a siklósi kézilabdázóké, nemrégiben szervezték meg csapatukat és most indultak el először a Téli Kupában. Nem lehet kívánni tőlük, hogy egyszerre emberfogást játszanak. Ha pedig ezt követelik, akkor olyan mérkőzések alakulnak majd ki, mint az első fordulóban volt a Fáklya—Siklós női találkozó. Jó lenne, ha megfontolná a szövetség az emberfogásra vonatkozó rendelkezését. Helyes, ha az I. osztályú csapatoktól ezt megkövetelik, de a kezdőknél tekintsenek el az emberfogástól.

Szigorú ítéletet!

A PVSK—Zalaegerszegi TE mérkőzés után megverték a játékvezetőt. Már régen nem fordult elő bíróverés Pécsett és most az elégedetlenkedő vasutas szurkolók a játékvezetőn vették elégtételt csapatuk veresége után. A játékvezető nem vezette jól a mérkőzést, de az sem vitás, hogy nem az ő lelkén száradt a PVSK veresége. Igaz, sokszor kihívóan viselkedett, de még az esetben is, ha tévedéseivel befolyásolta volna az eredmény kialakulását, akkor is a legsúlyosabb sportszerűtlenséget követték el a magukról megfeledkezett szurkolók. Egyetlen egy néző sem akarta Hámori I-et, a PVSK kapusát bántalmazni, pedig ez esetben ő is mélyen, megszokott formája alatt szerepelt. — Vannak azonban olyan szurkolók, akik a játékvezető hibái feletti mindjárt tettlegesen öuhatalmúlag akarnak ítélkezni. Nem tudjuk az illetékeseknek rendelkezésére állne, kik voltak a bíróverés főkolomposai. Nem ártana, ha egy-két nagyhangú szurkoló a bíróság előtt feleltne magatartásáért. Nem sajnálnánk őket, de hisszük, hogy a jóérzésü nézők sem. Felelőtlenül szidalmazni valakit, tettlegesen bántalmazni embereket nálunk a sportpályán sem lehet. Jó lenne, ha ezt megszívlelnék a könnyen „indulatbajövő" szurkolók.

Az NB III. állása

1. Baja	15	13	1	1	41:14	27
2. Pécsújhegy	15	9	3	3	28:16	21
3. BTC	14	8	3	3	30:15	19
4. Dombóvár	15	7	5	3	33:23	19
5. Pécsi Vasas	15	8	1	6	28:22	17
6. Nagyk. Ép.	15	4	7	4	24:28	15
7. Szigetvár	14	5	4	5	26:30	14
8. Nagyatád	14	5	3	6	23:21	13
9. Csurgó	14	5	3	6	23:25	13
10. S.-tornya	14	5	3	6	23:28	13
11. Mohács	14	4	4	6	15:19	12
12. Tolna	15	5	2	8	25:32	12
13. Bonyhád	15	4	3	8	22:34	11
14. Nagyk. Vasút	15	3	4	8	21:30	10
15. Kapv. Textil	14	2	4	8	14:25	8
16. Kapv. Dózsa	14	3	4	8	15:27	8

NB I. tartalék-mérkőzések

Komlói Bányász—SZEAC 1:1 (1:0). Komló, 500 néző, vezette: Szigetvári. Változatos, jóiramú mérkőzés, a helyzetek alapján a komlóiak győzelmet érdemeltek volna. Góllövők: Pfeiffermann, illetve Faragó. Jó: Balázs, Pfeiffermann, Faragó, illetve Mészáros és Faragó. — **Tatabánya—Pécs 6:0 (3:0).** Tatabánya, 500 néző, vezette: Sipos. A pécsi csapat jelenlegi formájában nem tudta küzdelemre kényszeríteni a hazaiakat. Góllövők: Kovács IV. 2, Majtán, Macsali, Biró. Jó: Környei, Majtán, illetve Márkus és Garami. — Ferencváros—Honvéd 5:2, Dorogi Bányász—Szombathelyi Haladás 3:0, MTK—Csepel 2:2, Ujpesti Dózsa—Diósgyőr 3:2.

A totó 48. heti hivatalos eredménye: beérkezett 1 082 314 darab szelvény, — felosztásra került 1 948 164 forint, 12 találat nem volt, 11 találat (33 db) = 14 758 forint 75 fillér, 10 találat (563 db) = 862 forint 50 fillér, 9 találat (4782 db) = 136 forint 25 fillér.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Földművesszövetkezeti híradó.
17.40: A mohácsi szalonzenekar játszik. Vezényel: Tarr Imre. 1. Jacobi: Sybil — egyveleg. 2. Dvorzsák: Humoreszk.
17.55: József Attila: A Dunánál. — Elmondja: Somló Ferenc.
18.00: Dörömbölő Géza és cigányzenekara csárdásokat játszik.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Részletek Mozart: Szöktetés a szerályból, Don Juan és Varázsfuvola c. operáiból.
18.45: Fiatalok klubja.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA
a 88.5 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. A Pécsi Rádió szalonzenekara. — II. Magyar művészek operahangversenye.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Madách: Az ember tragédiája. (Délután 5 órakor.)

MOZI

Park: A test ördöge (fél 5, 7 és fél 10 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Külvárosi legenda (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!

Petőfi: A test ördöge (4, fél 7 és 9 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Csodacsatár (5 és 7 órakor)

Építők Kultúrotthona: Aida (5 és 7 órakor)

Leőwey Klára Leánygimnázium: Megosztott szív (4 és 6 órakor)

Bőrgyár Kultúrotthona: Párizs és tavasz (fél 5 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Nincs irgalom (5 és 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Irén, menj haza (7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Tánc és szerelem (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Hetet egy csapásra (6 és 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Isten és ember előtt (8 órakor)

TÉLAPÓ-EST

lesz november 5-én, csütörtökön este 7 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Belépődíj 3 forint. Kérjük a kedves szülőket, szíveskedjenek névvel ellátott csomagokat előre leadni, melyeket a Télapó gyermekeknek majd kioszt.

ELŐADÁS

Irodalomtörténeti előadás lesz ma este „Novella-irodalmunk a két világháború között" címmel Nemes István főiskolai adjunktus előadásában. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, délután 6 órakor. Vendéghallgatói jegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Drága jó férjem, édesapánk, após és nagyapánk, Szabó János nyu. MÁV fűtő hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 4-én, szerdán délután 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik édesanyánk temetésén részt vettek és velünk éreztek. Külön hálát mondunk dr. Szekér Jenő egyetemi m. tanár úrnak, aki édesanyánk nagy fájdalmait oly sokszor enyhítette.

Szabó család.

Pályázati felhívás

Főiskolai vagy tanítóképzői végzettséggel — lehetőség szerint magyar-, történelem-szakos nevelőt keres

otthonvédelmi állásra

a Mű. M. 506. sz. Építőipari Tanulóintézet. Fizetés a pedagógusok kollektív bére szerint. Jelentkezni lehet írásban, vagy személyesen az intézetnél: Pécs, Szigeti út 35. sz. alatt.

Karácsonyra!

Sál és divatkendő-hét a Pécsi Ruházati Bolt szaküzleteiben December 5-től 14-ig Nagyválaszték

Eladó 2 darab zsírsertés, kb. 140 kg-os. — Csillag u. 17/2. 28

Prima zsírsertés, 140—150 kg-os eladó. Tiborc u. 4/2. 29

Märklin villamosvasút eladó. Felső-Vámház u. 40. I. em. Tel: 31-43.

Ágybetétek, hálószobabútor, konyhabútor, — gyerekágy, szekrények, asztalok, smirgli, intarziás asztal, biedermeier íróasztal, — ágyak eladók. Rákóczi út 48. 24

Modern dió kombinált szobabútor, 2 személyes rekamié, prima huzattal eladó, esetleg házért cserélhető. — Petőfi u. 26. 36

Lakás, iroda, üzlethelyiség, egymásbanyíló, — Ferencesek templománál, 2 utcára néző, 3 különbejárattal, 4 nagy modern portállal, 3 szuterén helyiséggel, mellékhelyiségekkel, gáz, villany, vízvezetékkel, — kisebb lakásért átadó. Alkotmány utca 14. 46

1 darab hízott sertés eladó. Torda u. 27. 45

Máriagyűdön a Dózsa György u. 41. sz. ház sürgősen eladó. 647 négyszögöllel. 47

Eladó egy ágy, egy asztalitűzhely, — egy kályha. Szabadság út 28. sz. 27

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefon száma 39-91. György utca 6. sz. 31

A Pécsi Sertéstenyésztő és Hízlaló pusztamalmi telepe két tehenészt felvesz. Fizetés kollektív szerint. Lakás biztosítva. Jelentkezni, Pusztamalomban. Vasút: Áta. 49

Elcserélném 2 szoba villalakásomat 2 szoba összkomfortosra, lehetőleg a belvárosban. Batsányi u. 10. Tel: 35-82. 41

Órát, írógépet, rádiót, ventillátort, szemüveget, könyveket veszek. Wagner, Rákóczi út 73/a. sz. 44

Eladó női télikabát bundabéléssel, középtermetre, Déryné u. 39. sz. Solt. 40

Kétszoba, összkomfortos, szuterénes családi ház, gazdasági épületekkel, 800 négyszögöl telekkel, görcsönyi tanáccsal szemben olcsón eladó. Érdeklődni: helyszínen Vendelnél. 26

Bortermelők figyelem! — Borseprőt minden mennyiségben átvesz cserepálinkáért. — a Gyümölcsszeszipari, Vállalat, Malom u. 25. Telefon: 29-40. 240

Két értelmiségi nő bútorozott szobát keres december 15-re. — Telefon: 11-04, 11-05. 35

Porszívó, 110 voltos, német AEG-gyártmány eladó. Várady Antal utca egy. Esténként. 48

Szobaberendezés, — konyhabútor, félháló hármas szekrénnyel, szekrények, ágyak, — asztalok, matracok olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2. 34

Üvegházi szekfű állandóan kapható, fenyőzöld koszorúi művirág díszítéssel már 60 Ft-tól készítek. Volt Rózsa virágüzlet, Rákóczi uti villamosmegállónál. 981

Személykocsi részére garázshelyiséget keresünk, vagy zárt kapualját. Cím: 23-19 telefonon. 2

Sertésvágást pörzsölőgéppel vállalom. Külön perzselést is vállalok. Csillag utca 11. Zsolnay gyár háta mögött. 290

Hízott sertés eladó. — Alkotmány u. 87. 42

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Telefon: 28-37.
Nyomdáért felel: Mellei Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 286. SZÁM ARA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1957 DECEMBER 5

Az Országos Béketanács Elnökségének nyilatkozata

A béke megvédéséért folyó nemzetközi harcnak az elmúlt hetekben két nagyjelentőségű eseménye volt.

Október 26—28-án ülést tartott Stockholmban a Béke Világtanács Irodája és fontos határozatokat fogadott el, amelyek megszabják a világ békemozgalmának időszerű tennivalóit. E határozatok megállapítják, hogy a Közép-Keleten továbbra is fenyeget a háború tűzvésze. A Béke Világtanács Irodája éppen ezért felhívással fordult az ENSZ közgyűléséhez, hogy tegyen hathatós intézkedéseket a Szíriát fenyegető agresszió elhárítására. Megállapítják a stockholmi határozatok, hogy Európában a fő veszély a német militarizmus feltámasztása és az az elhatározás, hogy a nyugatnémet hadsereget atombombákkal látják el. Az emberiség általános békevágya és a béke erőinek minden erőfeszítése ellenére sem sikerült eddig eredményt elérni a leszerelés, a nukleáris kísérletek megszüntetése és a nukleáris fegyverek eltiltása kérdéseiben.

Ezért a Béke Világtanács a jövő évre világkongresszust hív egybe a leszerelésért és a nemzetközi együttműködésért.

A stockholmi határozatokra mintegy válaszként hangzott el november 22-én a kommunista- és munkáspártok moszkvai békekiáltványa. Ez a békeszózat — amely a békeharc egyik legnagyobb jelentőségű dokumentuma — a reménység üzenetét adta hírül a világ népeinek. A moszkvai békekiáltvány a kommunista- és munkáspártoknak azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a háború nem elkerülhetetlen, a háborút meg lehet akadályozni, mert a világ helyzete ma alapvetően más, mint volt akár az első, akár a második világháború kitörése előtt. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme következtében — amely elsőként a béke jelszavát írta zászlaira, — ma már csaknem egymilliárd ember él a szocialista világrendszerben, védelmezve a béke ügyét. Ez az óriási világerő, — élén a hatalmas ipari, technikai, tudományos eredményeket elért, s a világ legerősebb hadseregével rendelkező Szovjetunióval — a béke megvédésének egyik fő biztosítéka. De a béke védelmének új erőforrását jelentik a felszabadult és a szabadságukért küzdő gyarmati népek is, újabb százmilliók Ázsiában és Afrikában.

A béke megvédése ma lehetséges: ez a biztos reménység hatja át a moszkvai békekiáltvány minden sorát — egyben azonban az az éberségre, cselekvésre hívó figyelmeztetés is, hogy e lehetőség valóraváltása kemény harcot, nagy erőfeszítést követel a világ minden békét akaró emberétől. Harcot és erőfeszítést a fegyverkezési hajsza megszüntetéséért, az atom- és hidrogénfegyverekkel folytatott kísérletek megszüntetéséért, a fegyverek eltiltásáért, a katonai tömbök felszámolásáért, a német militarizmus feltámasztása ellen, a kollektív biztonságért, az imperialista beavatkozási kísérletek ellen, a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett élésének politikájáért.

Egyes imperialista és monopolista körök — mindenekelőtt az Amerikai Egyesült Államokban — nem akarják megszüntetni a hidegháborút és nem akarnak lemondani az erőszak-politika alkalmazásáról, s ez állandó fenyegetésként tartja az emberiség feje fölött egy minden eddiginél pusztítóbb háború veszélyét. Ezt a veszélyt el lehet hárítani, de ehhez a béke minden hívének a helytállása szükséges.

Az Országos Béketanács Elnöksége — mint a magyar békemozgalom vezető testülete — kijelenti, hogy a stockholmi határozatokkal és a moszkvai békekiáltvánnyal egyetért és kész az azokban lefektetett elvek alapján, a bennük megfogalmazott célokért minden erejével küzdeni. Különösen nagy örömmel fogadja a békekiáltványnak azt a reménytadó megállapítását, hogy a háború nem elkerülhetetlen, hogy a békét meg lehet védeni — ugyanakkor a maga munkájára is iránymutatónak érzi azt a következtetést, hogy fokozni kell az éberséget, a béke erőinek a szervezését, ezáltal nemcsak a háború rémétől lehet megszabadítani az emberiséget, hanem a hidegháborútól is.

„Napjainkban az egész világon a legfontosabb feladat a béke védelméért való harc" — mondja a szocialista országok kommunista- és munkáspártjai képviselőinek moszkvai nyilatkozata. E gondolat igazát mi is valljuk. Éppen ezért elhatároztuk, hogy a magyar békemozgalom munkáját megerősítjük, tevékenységi körét kiszélesítjük. Alig egy esztendeje, hogy hazánkban — az imperialista körök támogatásával — ellenforradalmi felkelés robbant ki, veszélyeztetve nemcsak a néphatalmat, nemzeti függetlenségünket, hanem népünk, s az egész világ békéjét is. Az ellenséges körök által „magyar ügy"-nek nevezett ellenforradalmi kísérlet nemcsak a mi ügyünk volt: végső soron a háború és a béke erői ütköztek itt össze. Jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy az ellenforradalmi kísérlet leverése óta országunk élete konszolidálódott. Népünk tanult az elmúlt év tragikus eseményeiből, a múlt sok tanulságát levontuk, éberebbek vagyunk a fenyegető veszélyekkel szemben, s a béke megvédésének az elhatározása is megerősödött az emberekben. Minden lehetősége megvan annak, hogy a békemozgalomba új, széles tömegeket vonjunk be. Hívó és felvilágosító szóval kell fordulnunk minden jóakaratú emberhez — politikai és világnézeti meggyőződésre való különbség nélkül, mindenkihez — aki kész a ma legfőbb feladatának, a béke védelmét vallani és kész ezért tevékenykedni. Bennünket, magyarokat, különösen közelről érint a német militarizmus feltámasztása, a nyugatnémet hadsereg atomfegyverekkel való felszerelése. (Az atomháború réme közel került határainkhoz is.) Ez ellen tiltakozni egyik legfontosabb nemzeti ügyünk.

(Folytatás a 4. oldalon.)

Európa-szerte havazik

Elhalasztották az amerikai mesterséges hold kilövését

Nyereségesek a tanács vállalatai

AZ ELSŐ HÓ

Nőgyűlés a Sportcsarnokban

A magyar nők budapesti tanácsa szerdán délután nőgyűlést rendezett a Sportcsarnokban. A gyűlésre mintegy négyezer budapesti asszony jött el, hogy meghallgassa az országos nőkonferencia tanácskozásairól szóló ismertetőt, s tájékozódjék az asszonyok feladatairól. A résztvevők lelkes tapssal fogadták a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága képviseletében megjelent Marosán Györgyöt, a Politikai Bizottság tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát, valamint az elnökség többi tagját: a Magyar Nők Országos Tanácsának és budapesti tanácsának vezetőit, a budapesti pártbizottság és a tömegszervezetek képviselőit, a nőmozgalmi munkában kitűnt asszonyokat, az üzemek kiváló nődolgozóit, háziasszonyokat, családanyákat.

A gyűlés kezdetén a rádió gyermekkórusa énekszámokkal kedveskedett az egybegyűlteknek, majd Horváth Ferenc érdemes művész, a Madách Színház tagja verseket szavalt.

Tóth Annának, a Textiles Szakszervezet elnökének megnyitó szavai után Bodonyi Pálné, a magyar nők budapesti tanácsának titkára mondott beszámolót.

A beszámoló után a gyűlés résztvevőinek nagy tapsa közepette emelkedett szólásra Marosán György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára.

Marosán György elvtárs beszéde

Ez az ország nemcsak a férfiak országa, az MSZMP nemcsak a férfiak pártja, hanem valamennyiünké, a dolgozó nőké is! — mondotta. — Ha pedig ez így van, akkor nemcsak a férfiak, hanem az asszonyok is felelősek ennek a hazának jó vagy rossz sorsáért, életéért, — majd így folytatta: — A magyar munkásmozgalom és a kommunista párton kívül senki nem állhat a magyar dolgozó asszonyok elé azzal a jogos követeléssel:

„Hallgass meg, mert sorsod megjavításáért, emberi jogodért senki nem tett annyit, mint a magyar munkásmozgalom és a kommunista párt!"

(A gyűlés résztvevői felállva tapsolnak. Felkiáltások: Éljen a párt!) — Ennek a pártnak, a magyar munkásmozgalomnak a nevében kívánok Önöknek néhány őszinte szót mondani.

Soha nem volt olyan gyermekkultusz mint most

— Önök előtt az az ember áll, aki nem felejt, és emlékszik még nemcsak a férfiak, hanem az asszonyok sorsára is a régi Magyarországon. — Önöknek nem volt szavazati joguk, mert nők voltak. Ebben az országban annakidején csak a nagyméltóságú és a méltóságos asszonyoknak volt joguk. És emlékeznek még, mennyit keresett akkor a munkásasszony? Húsz—harminc évvel ezelőtt nem öltöz-

(Folytatás a 4. oldalon)

Ma délután 14 órakor megindul a munka Pécsbányán

Pécsbányatelepen az aknában bekövetkezett üzemzavar miatt december 4-én délután 14 órától december 5-én délután 14 óráig a munka szünetel.

A dolgozók ezen idő alatti munkára ne jelentkezzenek. A munka december 5-én, csütörtökön délután 14 órakor rendesen megindul. Ettől kezdve a délutános, éjjeles és reggeles saját harmadjában jelentkezzék munkára.

MOSONYI SÁNDOR
üzemvezető

●

VASAS—SALGÓTARJÁN 2:1 (1:1)

Salgótarján, ötezer néző, vezette: Hernádi.

Góllövők: Szilágyi I., Csordás, illetve Csáki (11-esből).

Újabb 20 bányász-családiház készült el Meszesen

A bányászok régi vágyát teljesítette kormányunk, amikor lehetővé tette, hogy az idén az emeletes házak mellett kertes családi házakat is építhessenek. A bányászok számára ugyanakkor biztosították, hogy ezeket a lakásokat meg is vásárolhatják.

A pécsi bányászok számára ez évben Meszesen 56 ilyen lakást építenek. E házak többsége már el is készült, újabb 20 családi házat pedig december 6-án adnak át az új tulajdonosoknak.

Sajnos, a várakozás ellenére még nincs minden lakásnak tulajdonosa. A jelentkezők egy részének még hiányzik a ház árának tíz százalékát kitevő összeg, melyet a takarékpénztárnak kell befizetni, mielőtt a lakást elfoglalják, egy részük pedig lemondott vásárlási szándékáról. — Annak, hogy a nagy lakásínség, a kedvező fizetési feltételek ellenére eléggé mérsékelt az érdeklődés a bányász családi házak iránt, elsősorban az az oka, hogy egyes felelőtlen elemek elterjesztették, hogy ezeket a lakásokat az utódok nem örökölhetik.

Ez hazugság. Sőt, első esetben az öröklés illetékmentes. Erről mindenki saját maga is meggyőződhet. A pécsi tröszt igazgatóságán szívesen megmutatják az erre vonatkozó rendeletet.

Remélhetőleg e téves nézetet sikerül mielőbb eloszlatni s az új házaknak egy napig sem kell üresen állni.

Nagyszerű kezdeményezés!

Hogyan létesíthetünk Pécsett televíziót?

A Dunántúli Napló decemberi 4-i számában örömmel olvastuk Bebesi Károly technikus levelét, amelyben a pécsi televízió társadalmi összefogással való megépítését javasolja és e célra a maga részéről 1000 forintot ajánl fel. Őszinte örömünkre szolgált ez, mert úgy érezzük, nem vagyunk egyedül, akik a pécsi televízió mielőbbi megvalósításán dolgozunk.

Tudvalevő az, hogy a pécsi televízió a legközelebbi jövő hivatalos terveiben nem szerepel. Mi a pécsi posta mérnökei és technikusai már korábban azon a véleményen voltunk, hogy a pécsi televízió megvalósítását társadalmi összefogással kell meggyorsítani. E munka első lépéseként fogunk hozzá a pécsi ultrarövidhullámú kísérleti adó megvalósításához és a televíziós vételmegfigyelésekhez.

Mit tettünk eddig a televízió területén? A Posta Kísérleti Intézettel együttműködve megkezdtük annak felderítését, vajon a Misina-tetőn a budapesti televíziós adás vehető-e? Az eddigi kísérletek arra engednek következtetni, hogy a közeljövőben megindító 30 kw-os nagyadó a Misinán fel vehető lesz és hozzá kell kezdenünk egy televíziós közvetítő állomás létesítéséhez.

Örömmel csatlakozunk Bebesi Károly felhívásához és az ultrarövidhullámú kísérleti adóállomást kezelő mérnökök és technikusok nevében társadalmi munkában vállaljuk a létesítendő kísérleti pécsi televíziós adóállomás telepítési munkáinak elvégzését, valamint az adó kezelését.

Vállaljuk azt, hogy a pécsi televízió létesítésére megalakítandó társadalmi bizottság munkájában részt veszünk és egyben az alábbi javaslatot tesszük:

1. Társadalmi megmozdulással szerezzünk be egy televíziós vevőkészüléket, amellyel a 30 kw-os adó megindulásával egyidejűleg a vételi viszonyok tisztázandók. Az ehhez szükséges különleges antenna megtervezését és a kísérletek elvégzését vállaljuk.

2. A párt, a tanács és a társadalmi szervek széleskörű bevonásával mielőbb alakíttassék egy bizottság, amely a pécsi televízió létesítésének pénzügyi alapjait teremti meg.

3. A posta pécsi műszaki szervei társadalmi úton hozzanak létre műszaki bizottságot, a televíziós közvetítőállomás megtervezésére. E munkabizottság tartson szoros kapcsolatot a budapesti Posta Kísérleti Intézettel.

4. Amikor az elvégzendő kísérletek alapján az adóállomás létesítése időszerűvé válna, megszervezendő az üzemeltetés, engedély is.

Úgy véljük, a társadalom segítségével megvalósítható a pécsi televízió. Ebben ránk, pécsi híradástechnikusokra bizton számíthatnak.

A Magyar Posta pécsi ultrarövidhullámú kísérleti adójának műszaki dolgozói nevében:

Paál József
postaműszaki igazgató, főmérnök,

Sugár Gusztáv
postaműszaki felügyelő, technikus.

Ujabb jelentések az ifni eseményekről

Rabat (MTI): Az AFP rabati különtudósítójának tolla-ból a következő képet festi az ifni eseményekről:

A spanyol légierők főként egy bekerített állásra, Tiliuinra összpontosítja tevékenységét. Ez a felkelés gócpontja. Az említett helységtől pár kilométernyire keletre már ott van Marokkó és hadserege.

Tiliuint napközben nem lehet megközelíteni. A spanyol repülőgépek naphosszat bombázzák. Az a céljuk vele, hogy a hegyekbe szorítsák vissza a muzsahidineket. Az ostromlott állás garnizonját repülőgépről erősítik meg.

Az est leszálltával a hadműveletek csak földön folynak. A muzsahidinek leszállnak a hegyekből és tovább harcolnak.

A KISZ Központi Bizottságának Intéző Bizottsága megtárgyalta a baranyai szervezetek oktatási munkáját

Néhány napja a KISZ Központi Bizottság Intéző Bizottsága megtárgyalta megyénk KISZ-szervezeteinek oktatási munkáját. Erről beszélgettünk Kiss Dezső elvtárssal, a KISZ megyei bizottság titkárával.

— A jelentést mi készítettük. Nem szépítettünk semmit, azt akartuk, hogy reálisan ismerjék meg a helyzetet. Hat hónap alatt nem művelhettünk csodát, amit tettünk, az csupán szerény kezdett volt. Bár hozzá kell tenni, hogy későn kezdtünk a szervezéshez, túlságosan lekötötte a néhány főnyi apparátusokat a VIT-re történő felkészülés, új szervezetek létrehozása. Sok ifjúsági vezető nem értette meg, hogy a KISZ elsősorban politikai szervezet s többnyire kulturális és sport dolgokkal foglalkozott. Ezért maradtunk el a lehetőségektől.

— Idén a fiatalok oktatását laza keretek, formák között végezzük. Négy helyen megnyílt és működik az Ifjúsági Akadémia, az előadások igen látogatottak, Komlón 150-en vesznek részt. Az „előadássorozat" cím mögött különböző mezőgazdasági jellegű, a VIT-ről, a KISZ munkájáról szóló beszélgetések vannak. Leányok és fiúk nagy érdeklődéssel kísérik a szerelemről, családról, házasságról szervezett ankétokat, sokhelyütt irodalmi és egészségügyi előadások szerepelnek az oktatásban. September és október hónapban rendkívül sok ifjúsági est volt. Ezeken a politikai és ismeretterjesztő előadásokon kívül műsort is adtak a fiatalok, amelyeken más szervezetek tagjait és szovjet katonákat is vendégül láttak. Három-négyezer fiatal hallgatta meg a különböző előadásokat.

— Sok hasznos tanácsot kaptunk s még ebben az évben alkalmazni is akarjuk. Elvünk: szervezettebben és színvonalasabban oktatni. Szeretnénk, ha a fiatal vezetők többet törődnének ezzel s belátnák, hogy a „minden megy magától" jelszó most is csődöt mondott. Szervezés, felkészülés nélkül semmi sem sikerül. A fiatalok például meghallgatják az előadásokat, de gyakran nincs véleményük. Pedig mi azt szeretnénk, ha egy-egy ifjúsági esten nyílt, őszinte vita alakulna ki, amelyben megismerjük egymás álláspontját. Az elkövetkező időben magasabb nívójú előadásokat tartunk a járási előadó irodák bevonásával. Az is igaz, hogy a bizottságok és szervezetek még nem irányítják eléggé az ideológiai munkát, hosszú ideig például senki sem ismerte, milyen kérdések hangzanak el a „Kérdezz-felelek" esteken, bizonyára minden előadó a maga ismeretére támaszkodva válaszolt rájuk. Azt hiszem, ha a mostani laza formákon belül érdekesebb, jobb előadások lesznek, amelyeket gondosan előkészítenek, akkor még a mostani oktatási évben is pótolhatjuk az elmaradást. Jövőre viszont a mostani tanulságok alapján másként oktatjuk a fiatalokat.

Európa-szerte havazik

London (Reuter). Hideg téli idő, hó és jég köszöntött kedden Európára. Dél-Olaszországban az erős havazás falvakat szigetelt el a külvilágtól, Görögországban pedig többhelyütt eltorlaszolta a vasútvonalakat.

Franciaországban kedden nagyot zuhant a hőmérő higanyszála; a legnagyobb hideget Saint Etienneben és Vichyben mérték: mínusz 9 Celsius fokot. A legmelegebb Mentonban volt: 8 Celsius.

A Bajor Alpokat hólepel borítja. A tavak kezdenek befagyni.

Ausztria nyugati tartományaiban 10 centiméter friss hó hullott. Valamennyi hegyiút járhatatlan. Bécsben kedden reggel a hőmérséklet mínusz 6 fok volt. Az utak síkosak.

Hollandia sok részéből ugyancsak fagyot jelentettek.

Hazamennénk, ha szeretettel fogadnának

„Hazamennénk, ha szeretettel fogadnának". Ezt írta levelében nemrégen a tavaly decemberben külföldre szökött Kovács Anni és Búza Imre színész házaspár.

Igen messziről jött ez a levél, tengeren túlról, Kanadából.

A levél íróira emlékszik még a színházat kedvelő pécsi közönség. S emlékszik még arra is, hogy Kovács Annit sokan Pécs csalogányaként emlegették abban az időben és estéről-estére tapssal köszönték meg játékát.

Mindenük megvolt. Szépen berendezett háromszobás lakásuk, amit igaz kétszer is elcseréltek, mert hát ugye a ház fekvése...

Szépen kerestek. Kettőjüknek 5000 Ft havi fizetésük volt. E ehhez az 5000 Ft-hoz hozzájött még, amit külön műsorral kerestek.

S mégis decemberben elindultak, itthagytak barátokat, közönséget, színházat, és — a három gyereket. Bármilyen furcsa is, egy percre sem jutott eszükbe a gyermekek jövője. Akkor mindennél fontosabb volt az eljövendő világsiker.

Talán érthető is ez. Az ő számukra a régi színházi levegőt 13 év nem tudta még felcserélni újjal. Ismeretlen volt az az érzés abban a rothadó régi színházi világban, hogy család, gyermek, otthon, helyette ismertebbek voltak azok a kifejezések: „a metresz, a barátom". Ezt ők is tudták, és ezért nem kellettek a gyerekek. Az eljövendő sikerért áldozatot is kell hozni...

Nem egészen jól számítottak. Megesik az, hogy egy nullával több vagy kevesebb tízszeresével növeli, vagy csökkenti az értéket. Pedig csak nulla.

Egy ilyen majdnem „nulla" csúszott be náluk is. Valaki utánuk küldte az itthagyott három gyereket. Így történt meg, hogy Genovában újra együtt volt a Búza-család.

Az idő telt, egyik hónap a másik után és egyetlen egy világlap sem írt Anni Kovács feltűnéséről, sem Búza Imre újszerű színészi játékáról.

De egy újság aztán mégis írt. Nem nagy cikket, de ami abban az újságban már megjelenik, az „nagy szó". Igaz, hogy nem névszerint írtak róluk, de azért őket is érintette.

Ez állt a londoni Times egy nyári számának utolsó oldalán.

„A tegnapi nap folyamán az európai táborokból újabb száz magyar menekült indult el új hazájába, a kanadai kormány jóvoltából. A kormány munkalehetőségekről gondoskodott."

E között a száz magyar disszidens között indultak az új hazába ők is.

Amikor szárazra léptek még reménykedtek. Ha már Európában nem sikerült, talán itt sikerül.

Sikerült! Kovács Anni textilgyári segédmunkás lett és Búza Imre is új foglalkozást választott. Gyapot-bálákat hord egy gyapjúfeldolgozó üzemben.

Leveleket írtak nemrég, haza szeretnének jönni. Azért, mint írták, „mert nem látjuk itt Kanadában biztosítva a gyerekek jövőjét."

(Most már fontosak a gyerekek!)

Eddig a „siker sorozat". Ők is látják azt, amit sokan tapasztaltak azok, akik könnyelműen elhagyták hazájukat a rideg és hamis paradicsomi képért.

„Hazamennénk, ha ott szeretettel fogadnának."

Hazajönni joguk van. Ez az általuk leköpött és itthagyott haza visszafogadja őket és talán megbocsát. De az egykori kollégák aligha, mert azok Búza Imre szerint — ahogy több Pécsre írt levelében emlegette őket: „tetvek, gazemberek, tehetségtelen állatok."

Igen. Ott sokszor ajánló levél volt a haza mocskolása és rosszat mondani azokról az emberekről, akikkel együtt örültek egy-egy sikernek, akikkel együtt éltek, néha talán még a falatot is megfelezve, akik elindulás előtt lebeszélni igyekeztek őket a veszélyes kalandról.

Ha hazajönnek... Magyarországon akad még színház, ahol hivatásuknak, a művészetnek élhetnek. De ehhez egy kell: becsületesen éljenek.

FÖLDI LAJOS

Bezedek példája

A mohácsi járásban lévő Bezedek község vezetői és dolgozó parasztjai példát mutatnak a szerződéskötések területén a megye valamennyi községének. Cukorrépából 29 hold szerződést várták a községtől, ezzel szemben 87 holdat teljesítettek. Ehhez hasonló jelentőségű eredményt értek el a rostkender szerződéskötésénél. 25 holdas tervük helyett eddig 29 katasztrális holdra kötöttek szerződést, de az eddigi eredmények azt mutatják, hogy még emelkedik ez a szám. Bezedek rostkender tervének teljesítésével, illetve túlteljesítésével első a megyében.

Ezekben az eredményekben része van a helyi tanács és pártszervezetnek, valamint a földművesszövetkezet elnökének, Kantár Gézának, aki szerződési nyomtatványnyal a kezében járja a falu gazdáit, s felvilágosító munkája folytán növekednek az eredmények.

Levél az SM—124 vezetőjének

1957. december 3-án 12 óra 30 perckor a Sarlósi csárdánál (volt úgy 90—100 kilométer között) lehúztad az én öreg Pobjedámat. Pedig az is ment, majdnem annyit. Hogy le tudtál előzni, az nem a Te dicsőséged. Az a géped konstruktorát dícséri. Teneked csak a gázpedálra kell lépni és máris rohan a kocsid. A Te szereped ott kezdődik, amikor tudsz uralkodni magadon, betartod a közlekedési szabályokat. Többek között a megengedett sebességet.

A gyorshajtás is szabálytalan, előzésekből származik a legtöbb baleset. Ugylátszik, Te erről megfeledkeztél, csak a pillanatnyi kétes dicsőség járt az eszedben. Hogy ez nem sikerült, ez nem rajtad múlott, tanúim rá a három utasom. De úgylátszik, még ezzel sem voltál megelégedve, mert amikor elengedtelek — a régi közmondáshoz híven —, a bal intőkart, valószínűleg nem feledékenységből, kitetted, ja, hogy ha még csak, aki betartja a KRESZ-t, annak eszébe se jusson megelőzni Téged, az utak koronázatlan királyát. A Pécsi 7. sz. ÉPFU nem azért adott Néked teherkocsit, hogy az országutakon versenyezz.

Te ezt a célt és mások életét veszélyeztetted, a meggondolatlan gyorshajtás és szabálytalan előzéseddel. Remélem, ezután a levél után jobban meggondolva fogod a munkádat végezni.

— pef —

Lesz-e új filmszínház a peremvárosrészeken?

Mielőtt a Baranya megyei Mozüzemi Vállalat jövő évi fejlesztési tervéről beszélnénk, csak egy számadattal tekintsünk vissza a múltba. A felszabadulás előtt 34 filmszínház volt a megyében, s mi több mint 340 helyen vetítenek. Vannak még hiányosságok — nincs elegendő felszerelés, vetítőgép, agregátor, stb. De különösen a falu népe annyira hiányolja a filmvetítést, hogy anyagi áldozattól sem riad vissza a feltételek megteremtésében. Példa erre Siklósbodony, ahol a lakosság vett vetítőgépet. — A vállalat erejéhez mérten figyelmet fordít a falura. Október 20-án kezdték meg a filmvetítést Adorjás községben, november 24-én Siklósbodonyban, november 26-án Csarnótán, november 27-én Turonyban.

Pécsett összesen nyolc mozi áll a közönség rendelkezésére a külvárosiakkal együtt. A 8 filmszínház hetenként 52 098 darab jegyet adhat, tehát elméletileg Pécsett a mozik száma a lakosság lélekszámához viszonyítva elegendő. Figyelembe kell azonban venni, hogy Öreg- és Ujmeszes az utóbbi években nagyon kiépült. Hozzávetőleges számítás szerint ennek a településnek 15 ezer lakosa van, mozija nincs. A pécsszabolcsi mozi befogadóképessége korlátozott s a meszesi településtől 1—másfél kilométer távolságra van. A település déli oldalán ugyanilyen távolságra működik a Fekete Gyémánt filmszínház, amelyet főként Gyárváros lakói látogatnak.

Másik nagy település Kertváros, ahová az esti közlekedés rossz, mind több és több ház épül itt is, s bizony elkelne egy mozi.

A nyugati városrész lakói számára jóformán alig van kulturális létesítmény, itt is kellene mozit építeni.

Uj követelmény, a filmtechnika fejlődésével kapcsolatosan egy szélesvásznú mozi létesítése is. A vállalat a Park mozit szemelte ki erre a célra. Szóba kerülhetne egy híradó-mozi létesítése is, ahol a híradó-filmeken kívül ismeretterjesztő filmeket is lehetne vetíteni.

E vázlatos felsorolásból is kitűnik, hogy Pécsett égető a filmszínházak problémájának megoldása. Ehhez azonban pénz kell. Fauszt Imre elvtárs, a Baranya megyei Mozüzemi Vállalat igazgatója a költségvetést illetően így nyilatkozott:

— Hogy a jövő évre mekkora költségvetésünk lesz, ezt most még nem tudjuk pontosan megmondani. Annyi bizonyos, hogy a felújítási keretünk kétszerese lesz az ideinek. A helyáremeléssel kapcsolatos bevételi többletről most folynak a tárgyalások, az összeg szétosztása országosan történik majd. Az új létesítmények megvalósításához s a leromlott mozipark helyreállításához Baranyában nagy szükség lenne komoly összegre.

Reméljük, hogy a felsőbb szervek figyelembe veszik Pécs hatalmas fejlődését és az ország gazdasági helyzetének megerősödésével párhuzamosan mind több és több összeg kerülhet kulturális célokra való felhasználásra. Az eddigi eredményeket nem becsülhetjük le, mert akkor nem vagyunk őszinték és becsületesek, hiszen a tény, a mozihálózat fejlődése, kézzelfogható bizonyíték. A további fejlődést azonban igényli a nép, a város és a megye lakossága.

Jól fizet a tejszövetkezet

„Ellendi Tejszövetkezet — 1936" — olvasom a ház falán, amelyben jelenleg is tejet dolgoznak fel. Tehát a szövetkezés itt nem újkeletű. Volt itt tejszövetkezet régen is és van most is 1957. júniusa óta a gazdák legnagyobb megelégedésére. Azt mondják, hogy a Tejipari Vállalat húzódozott egy kicsit, de végül is, belement a szakcsoport alakításába, úgy, hogy a tej felét dolgozza csak fel a szakcsoport, a többit adja át a vállalatnak. Azóta fele tej a községben marad. Feldolgozzák. A tejtermékeket értékesítik, de a legfontosabb a melléktermék: a sajt, a fölözött tej a község állattenyésztésének fejlesztését segíti elő.

A szakcsoportnak negyven tagja van és 65 tehénnel rendelkeznek. Azonban nemcsak a tagok, hanem a kívülállók tejét is megveszi. Naponta mintegy 14 ezer liter tej jön össze, melynek felét a tejiparinak szállítják. Még alig néhány hónapos ez a szakcsoport, de kiváló minőségű termékeiket Pécsett is megismerték, és, ha mégannyit is készítenének, az is elfogyna.

A szakcsoport jövedelmező, mert a rendes áron felül még osztalékra is jut. Az elmúlt negyedévben például minden liter tej után ötven fillér térítést fizettek ki a tagoknak a rendes áron felül. Lantos János — akinek két tehene van, — 1600 forintot kapott a negyedévi nyereségből, de a többi tag sem panaszkodhat. Farkas János elnök véleménye szerint egy-egy két-tehenes tag héthónapos tejelési idő alatt 10—11 ezer forintot visz haza, pedig ebben nincs benne a részesedés.

A nyereség húsz százalékát tartalékolják. Ebből javítják az épületet, szereznek be új gépeket. Eddig már 5500 forintjuk van, pedig a tejhaszonból már egy árpahántoló gépet is vettek. Ezzel is növelni akarják a jövedelmüket, hogy minél előbb valóravált hassák azt, amiről már annyit beszéltek. Zetort akarnak venni: pótkocsival, ekével, munkagépekkel. Bővíteni akarják a szakcsoportot, hogy az egyúttal géphasználati szakcsoport is legyen.

Az osztály-vezetőnő

Reggel fél hatkor kel — mindennap.

Aztán kezdődik... Elkészíti a reggelit, tízórait, a négyéves Évikének, férjének. Míg azok reggeliznek, rendbeteszi a szobát. Igaz, a férj is segít. Leszalad tejért, kenyérért, de a nagyobb gond az ő vállán nyugszik.

Mindezt fél nyolcig kell elvégeznie, mert háromnegyedkor már kezdődik a munka a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalatnál.

Bent legtöbbször telefoncsengetés fogadja.

— Latincsicsné kartársnő? — s aztán a vonal tulsó végén elkezdődik a kérelmek, panaszok, jelentések áradata. Mert nem könnyű az áruforgalmi osztályt irányítani, játékboltok, háztartási boltok, ajándékboltok ellátását jól biztosítani.

Gyakran utazik Budapestre is.

Ilyenkor a nagykereskedelmi vállalatoknál válogatja ki a legszebb, legmegfelelőbb árut. Ismeri már a vásárlók igényeit. A napokban is Pesten járt és „csodás dolgokat" látott. Német bőrdíszműáru érkezett és hamarosan a pécsi boltokban is megjelenik. Különösen a női táskák vonták magukra a figyelmét.

— Választottam is egyet... egy nagyon szép barnát az új kabátomhoz, aztán egy türkizzöld sálat, az úgynevezett egydekás ausztrál-gyapjúból.

Mert ugye az osztályvezető is asszony, s amikor annyi szépet lát, s a hivatalos vizsgálódásokon kívül a vásárló-kedv is fellép benne.

Nagyon örül, ha vásárolhat. Magának is, de a vásárlóközönségnek is.

— Végre kaptunk bőségesen sportárut, 300 garnitúra melegítőt, 200 garnitúra sílécet és egy teljes vagon német ródlit. Van is forgalom. A játékbolt egy nap alatt 30.000 forintot forgalmazott.

Aztán eljön az este. Fél ötkor megy a kisleányáért az óvodába és megkezdődik a „második műszak"; Vacsorát készít, befejezi a házimunkát és...

— Mindamellett még arra is jut időm, hogy olvassak, kézimunkázzak. Nagyon szeretek horgolni és imádom a jó könyvet. Havonta 100—150 forintért vásárolunk könyveket és hanglemezeket, mert majd elfelejtettem mondani, szép lemezgyűjteményem és lemezjátszóm van.

Igy megy ez már nyolc esztendeje, amióta megismerkedett a kereskedelmi szakmával és hét évi jó munkája után idén tavasszal kinevezték az áruforgalmi osztály vezetőjének.

(Gáldonyi)

Igen sok életrevaló javaslat hangzott el

a polgári törvénykönyvről tartott pécsi értekezleten

Dr. Világhy Miklós professzor nyilatkozata

Munkatársunk felkereste dr. Világhy Miklós, az Eötvös Lóránt Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának professzorát és megkérte, hogy nyilatkozzék a készülő új polgári törvénykönyvről. Világhy professzor munkatársunk kérdéseire a következő válaszokat adta:

Kérdés: Miért nem volt Magyarországon polgári törvénykönyv?

Válasz: A polgári törvénykönyv megalkotása minden országban a kapitalista fejlődés magasabb fokán kerül napirendre. A legtöbb európai államban a XIX. század során létre is hozták. Magyarországon azért nem jöhetett létre, mert az 1848-as forradalom bukásával a burzsoázia fejlődése félbeszakadt. Azóta is feudális ellenállás hatására elmaradt. 1900 és 1920 között készült ugyan öt tervezet, de egyiket sem öntötték végső formába. Bíróságaink a szokás jog alapján ítélkeztek.

Kérdés: Mi az ami új a most készülő polgári törvénykönyv-tervezetben?

Válasz: Az új polgári törvénykönyv felszámolja azt a elmaradottságot, amelyet még a burzsoá társadalomnak kellett volna megoldania. És hozzátehetjük azt is, hogy immár nem burzsoá, hanem szocialista tartalommal tölti meg. Az új polgári törvénykönyv nem kíván alapvető változtatásokat eszközölni az utóbbi 12 évben gyakorolt jogszokásokhoz képest, csupán a már szocialistává átalakult polgári jogot kívánja lerögzíteni.

— Igen jelentős rész a bevezető, amely figyelemreméltó kísérletet tett arra, hogy a polgári jogok szocialista alapelveit összefoglalja. Ilyen határozott kísérlet a szocialista törvényhozásban nem található.

Igen jelentős a személy polgárjogi védelmének kibővítése. A burzsoá törvényhozásban ez csökevényesen alakult ki, nem kapott semmiféle szilárd szabályozást. A polgári törvénykönyvnek van egy fejezete, mely szilárd és egységes szabályzását adja e kérdésnek. Kibővíti a személy polgárjogi védelmének jogait és eszközeit. Megadja például a bíróságnak a jogot ahhoz, hogy ha mindenképpen számottevő vagyoni károsodás, a bíróság abban az esetben is megállapíthatja, hogy jogsértés következett be.

Kérdés: A Pécsett megtartott értekezleten a baranyai jogászok milyen javaslatokkal segítették az új polgári törvénykönyv létrehozását?

Válasz: Egész sor életrevaló javaslat született. A hozzászólások nagyrésze legalább is meggondolásra érdemes, de nagy részük konkrét és jó. Példaként szeretném megemlíteni azt a javaslatot, amely a korhatárokkal foglalkozik. Többen megállapították, hogy igen alacsony a 18 éves korhatár a nagykorúságra vonatkoztatva és ezt legalább 20 éves korra fel kell emelni. Beszéltek arról is, hogy szintén alacsony a közbülső fokozat, amelyet eddig 12 éves korban szavaztak meg, és ezt is 14 éves korra kell felemelni.

Igen hasznos volt az a javaslat is, amely azzal foglalkozott, hogy az elbirtoklási idő rövid. Elbirtoklási idő alatt azt értjük, hogy ha valaki egy dolgot anélkül, hogy sajátja lenne, sajátjaként hosszabb ideig birtokol és eközben tulajdonává válik. Jelenleg nálunk 32 év az elbirtoklási idő. Az új polgári törvénykönyv tervezete öt évre akarta leszállítani ezt az időt. A hozzászólók szerint és az én véleményem is az, hogy ez az idő rövid.

Kérdés: Mikorra várható a polgári törvénykönyv életbeléptetése?

Válasz: Tavasz táján tervezzük a vita lezárását. Olyan tömeges javaslat született, hogy feldolgozásuk is jelentős időt vesz igénybe. A törvény abban az alakjában, mikor már felsőbb szervek elé terjesztjük, véleményünk szerint 1958. nyarára várható.

Onódy György

Nyereségesek a városi tanács vállalatai

A nyereség a költségvetés majdnem 60 százalékát fedezi

Pécs város felügyelete alá ez év harmadik negyedében összesen 21 vállalat tartozott, nevezetesen: 9 ipari, 1 építőipari, 1 közlekedési, 5 kereskedelmi és 5 szolgáltató (kommunális) jellegű. A tanácsi vállalatok dolgozóinak létszáma pedig 5 788 fő. Az előző negyedévvel szemben 4,1 százalékos emelkedés mutatkozik, de ez a létszámemelkedés a gazdálkodás fokozatos fejlődésével áll összefüggésben.

A vállalatok a termelési érték-tervüket a III. negyedévben 10,8 százalékkal túlteljesítették.

A gazdálkodás alakulásáról tiszta képet kapunk, ha az idei III. negyedév tényszámait az elmúlt év hasonló időszakának adataival állítjuk szembe. Az adatokból kitűnik, hogy *termelési értéküket 16,8 százalékkal túlteljesítették.* Az összes ráfordítás a múlt évi 94,6 százalékról 0.8 százalékkal, 95,4 százalékra emelkedett. Az önköltség emelkedésében kifejezésre jutnak a kormányhatározatokkal engedélyezett többletköltségek és az egyes anyagok árrendezésénél előálló különbözetek.

A kormányhatározatok szerint, az állami vállalatoknak ez évben el kellett érniök az 1956-os év első háromnegyedévében elért gazdálkodási szintet. Vagyis ugyanannyi nyereséget kell nyújtaniok, mint az elmúlt évben. Ezért népgazdaságunk kormánya a vállalatok részére engedélyezett többletköltség erejéig ártámogatást biztosított, azaz a többletköltségeket megtérítette.

A tanácsi vállalatok az előbb említett rendelkezéseknek maradéktalanul eleget is tettek, mert *az elmúlt év hasonló időszakában elért nyereséget 18,6 százalékkal túlteljesítették.* A vállalatgazdálkodási eredmény előbb említett emelkedési aránya 1,8 százalékkal haladja meg a termelési érték emelkedését.

Ha az idei III. negyedévi gazdálkodásra jellemző egyes termelékenységi mutatókat szembeállítjuk a bázissal (1956 III. negyedév) akkor a következőket állapíthatjuk meg: a globális béralap 21,3 százalékkal emelkedett. Ezzel szemben áll viszont a létszámnak 7,7 százalékos, a termelési értéknek 16,8 százalékos növekedése. A béralapnál figyelembe kell venni azt is, hogy a vonatkozó kormányhatározat szerint átlagosan 10 százalékos bértöbbletet engedélyeztek, emellett azonban voltak olyan vállalatok is, ahol az engedélyezett bérköltség emelkedése 25—30 százalékot is kitett. Ilyen például a sütőipar, az építőipar, stb.

Kitűnik a mutatókból, hogy az egy főre eső havi átlagkereset 13,21 százalékkal emelkedett. Az adatokból még az is megállapítható, hogy 100 forint termelési értékre eső bér 4.3 százalékkal emelkedett. — Ezt is az engedélyezett bérköltségtöbblet okozta.

Egyes nagyobb vállalatok gazdálkodásának eredménye a következőképpen alakult:

Kiskereskedelmi vállalataink árbevételüket — szemben az elmúlt év hasonló időszakával — 20,51 százalékkal túlteljesítették. Ugyanakkor az összes ráfordítások csak 19,96 százalékkal haladták meg a bázis szintjét. Nyereség címén 33,1 százalékkal többet értek el, mint a bázisban. Ez a kedvező eredmény az árbevétel jelentékeny mértékű felfutásának és az önköltség kedvező alakulásának a következménye.

Víz, Csatorna és Fürdő Vállalatunk termelési értékét — a bázissal szemben — 27.2 százalékkal túlteljesítette. A költségszint annak ellenére, hogy a vonatkozó kormányhatározatok 10 százalékos bérköltségemelkedést engedélyeztek, 90,6 százalékról 82,4 százalékra csökkent le. A termelési értéknek 21,2 százalékát érte el nyereség címén, szemben a bázisidőszak 9.7 százalékával.

Építőanyagipari Egyesülés termelési értékét — a bázisidőszakkal szemben — 1,6 százalékkal teljesítette túl. Ezzel szemben vállalatgazdálkodási eredménye a bázisidőszak 11,1 százalékával szemben 21.2 százalékot tesz ki. Ez a jó eredmény a költségszint kedvező alakulásának köszönhető.

Finommechanikai és Motorjavító Vállalatunk termelési értékét 17,8 százalékkal túlteljesítette. Költségszintje 83,3 százalékról 78,7 százalékra csökkent. Önköltségmegtakarítás 5,4 százalék. A termelési érték nagyarányú felfutása és a költségszint kedvező alakulása eredményezte, hogy a vállalati nyereség a termelési érték 16,3 százalékról 24,7 százalékra emelkedett.

A Gázművek termelési értéktervét ugyancsak 98,5 százalékra túlteljesítette. vállalatgazdálkodási eredménye mégis 2.2 százalékkal meghaladja a bázisidőszak szintjét. A kedvező eredmény elérését a termelési költségek csökkentése okozta.

Sütőipari Vállalatunknál a főhatóságok 30 százalékos bérköltségtöbbletet engedélyeztek, ennek ellenére mégis a vállalatgazdálkodási eredmény 1,3 százalékkal haladja meg a bázisidőszak eredményét.

Közlekedési Vállalatunk is viszonylag kedvező gazdálkodási eredményt ért el, ha figyelembe vesszük a bázissal szemben történt bérügyi intézkedések végrehajtását és az üzemanyagárak emelkedését.

Hangszer- és Asztalosárugyárunk is szép eredményeket ért el a múlt év hasonló időszakával szemben. Termelési értékét 32,4 százalékkal túlteljesítette, költségszintje 96,7 százalékról 12 százalékkal. 84.7 százalékra csökkent. Nyereségét 10 százalékkal túlteljesítette.

A tanácsi vállalatok által elért szép eredményeket, a jó és gondos vállalatvezetésnek, a felügyeleti szervek részéről történt helyes irányításnak és a vállalatgazdálkodási eredmények alakulására kedvezően ható szakértő ellenőrzésnek köszönhetjük. És nem érdektelen az sem, hogy a vállalati nyereség a tanácsi költségvetés szükségletének majdnem 60 százalékát fedezi.

MARTON JÁNOS

Mekkora lesz a nyereségrészesedés?

Ahogy közeledik az év vége, közelebb kerül az annyit emlegetett nyereségrészesedés is. Mennyit osztanak szét az egyes vállalatok? Mennyi jut egy-egy dolgozóra? Megkérdeztünk néhány vállalatot, hogyan áll náluk most, december elején a nyereségrészesedés ügye.

Agrária Keményítőgyár

— Ha az ártámogatási összeget leszámítjuk, akkor is meglesz minden valószínűség szerint a négyheti bérnek megfelelő nyereségrészesedés. Egy gyors, durva kis számolás: október végén 325 ezer forintos terven felüli nyereségünk volt. Még számíthatunk kb. 40 ezerre, tehát a szétosztható összeg hozzávetőlegesen 100—105 ezer forintot tesz ki.

Finommechanikai Motorjavító Vállalat

— Ha így haladunk továbbra is és a decemberi teljesítményünk sem esik vissza, akkor meg lesz az egy havi fizetésnek megfelelő részesedés. A vállalat viszonylag sima, zökkenőnélküli fejlődéssel dicsekedik. Az ellenforradalom után gyorsan helyreállt az egyensúly, és ha megvizsgáljuk az idei három első negyedévet, a tavalyihoz viszonyítva, akkor a termelési értéknek 20,3 százalékos, az egy munkásra eső termelési értéknek 21,3 százalékos emelkedését állapíthatjuk meg. Az önköltség ezzel szemben 5,2 százalékos csökkenést mutat. Éppen ezért mondhatjuk csaknem biztosra, hogy a vállalat dolgozóinak jó munkája következtében nem lesz szégyenkeznivaló a nyereségvisszatérítés összegével kapcsolatban sem.

Sütőipari Vállalat

— Nálunk nem lehet a helyzetet rózsásnak nevezni. Október végén még 110 ezer volt a szétosztható nyereség, ami egy dolgozónak a négynapi keresetét jelentette. Ma már persze úgy látszik, hogy fölmegyünk 8—10 napi bérösszegig. Az előírt nyereséget elértük, de jobb eredményekre egyelőre nem voltunk képesek. Most különösképpen, hogy csökkent a süteményés kenyérfogyasztás. Sok bajunk van a fajlagos anyagfelhasználással, meg a szállításban is vannak zökkenők. Szóval nagyon fontos feladat lesz az önköltség leszorítása, és természetesen a termelés megjavítása. Ahogy most felmérhető, csak 58-ban lesz stabil a helyzet a vállalatnál. Sajnos, így most még nem tudunk nagyobb nyereségvisszatérítést biztosítani dolgozóinknak.

Rekordtermés miatt szünetel a káposztaexport

Ha nincs, az is baj, ha sok van belőle, megint csak a felvásárlók feje fáj. Tavaly kevés termett és magas volt a káposzta ára. Idén annyi van, hogy jobb híján ezzel gurigáznak a szalántai, majsi gyerekek. Mert csak Szalántán negyven-ötven vagon káposztavár elszállításra a parasztoknál és vagy két vagonnal a helybeli földművesszövetkezet felvásárló telepén.

A baj akkor kezdődött, amikor országosan megjelent a piacon az idei rekordtermés. Hamarosan teljesítettük külföldi lekötéseinket és „állj!"-t kellett mondani a további szállításoknak. Még azokat a vagonokat is leállították, amelyek már útban voltak — exporttételekkel — a végállomás felé.

Ezért halmozódott fel Baranyában is a káposzta a termelőknél.

Csakhogy ott a baj ismét, hogy a káposztát a parasztok leszerződték s most veszve érzik a pénzt is, a terméstis. Ennek nem szabad bekövetkeznie. A MEK máris intézkedett és Szalántáról ma 50 mázsa káposztát elszállítanak, holnap pedig száz mázsát Komlóra irányítanak a földművesszövetkezet tárolóhelyéről.

Ezenkívül bevezették a tárolási szerződések kötését. Ez azt jelenti, hogy a termelő a meglévő káposztájára szerződést köt a felvásárló szervekkel, mely szerint mindaddig tárolja a terméstamíg azt el nem szállítják. Az átvételi ár természetesen az adott időszak megfelelő árfolyamán történik. Így — amíg most 38 fillérért vásárolják a káposztát — megérheti, hogy karácsonra feluszítra, a felvásárlás idejére, már megközelíti a forintot is. Így a termelő is, az állam is jól jár.

Több községben már megértették ezt és így Majson ötszáz mázsára kötnek majd szerződést.

315 könyvtár, 23000 olvasó

A megye könyvtárhálózatának fejlődése

Megyénkben, a felszabadulás előtt, a huszas, harmincas években is működtek könyvtárak. Ezek azonban — különösen a falusiak —, olyan egyesületek kezében voltak, mint a Katolikus Legényegylet, később a levente-egyesületek. Általában a vallási szervezetek birtokolták a könyvtárakat. Nem volt egységes irányítás, szakmai irányítás sem, a könyvtárak kezelői saját fejük szerint, különböző eszközökkel gyarapították a könyvtárak állományát, amelyet csak ezek a bizonyos egyesületek éreztek magukénak. A Pécs városi könyvtár hovatartozása is sokáig bizonytalan volt. Egy ideig a múzeumban őrizték a könyveket, később, 1923-ban az egyetemhez csatolták.

1949-ben alakult meg pécsi központtal Baranya körzeti könyvtára, amely kezdetben helyi tevékenységet nem folytatott, könyvelosztó szerepet töltött be. Vele párhuzamosan működött a városi könyvtár. 1952-ben a körzeti könyvtár és a városi könyvtár egyesítése után alakult a mai Megyei Könyvtár.

1949 után jöttek létre a járási könyvtárak Mohácson, Siklóson, Sásdon, Szigetváron, Sellyén és legutóbb Pécsváradon. Ma már minden járásban működik járási könyvtár, — Komlón külön egy városi könyvtár. A könyvtárak alakulásának első évében megyénkben 50 községben létesítettek falusi népkönyvtárat, amelyeket a járási könyvtárak láttak el anyaggal. A falusi népkönyvtárak anyaga a járási, illetve a megyei könyvtárhoz tartozik, a könyvtárosok cserélik a könyvállományt. Azok a könyvek, amelyeket a községfejlesztési alapból vásárolnak a falvakban —, az illető népkönyvtár tulajdonát képezik.

Ma országos viszonylatban 3 813 népkönyvtárat számlálunk, ebből megyénkben 315 működik, a járási könyvtárak száma nélkül, 23 000 olvasó taggal.

A könyvtárak szervezetének és egységes irányításának megteremtése szakmai és ideológiai téren, jelentős eredmény könyvtárhálózatunk fejlesztésében. Jelentős eredmény az is, hogy különösen a járási könyvtárak munkájában a tartalmi részen kívül komoly szerep jut a könyvtárak külsejének, illetve helyiségeinek minél csinosabbá, barátságosabbá tétele is. Örül a szív, amikor például az ember belép a siklósi járási könyvtárba, ahol a tisztaság, a barátságos helyiségek, a rendberakott könyvek arról tanúskodnak, hogy a könyvtár dolgozói nemcsak „kölcsönzők", hanem „vendéglátók" is.

A falusi és a járási könyvtárak könyvállományának frissítése és ezzel együtt az olvasók táborának növelése azonban elgondolkoztató. 1953-ban országosan 10, 1954-ben 6, 1955-ben 4, 1956-ban 4 és 1957-ben 3 millió forintot fordítottak a könyvtárak könyvállományának fejlesztésére. 1953-ban, a tulajdonképpeni alap megteremtéséhez természetesen nagy szükség volt a 10 milliós összegre. Ma azonban már ott tart a Megyei Könyvtár, hogy a cserealapja, amelyből el kell látnia a falusi könyvtárhálózatot, igen gyenge. Számításba kell venni, hogy a könyvállomány pusztul is, s a tapasztalat azt mutatja, hogy leggyakrabban a legjobb könyvek rongálódnak, s ez érthető is. A könyvkiadás jelenleg sok új, jó könyvvel lepi meg az olvasókat, a gyerekek száma is évről-évre nő. Az új, jó könyvekből és ifjúsági regényekből is minél többet kellene a falusi nép kezébe adni. Kevés a Jókai, Mikszáth, Móricz regény, éppen azok a könyvek, amelyeket a falusi nép is szívesen olvas. A művelődésügyi minisztérium újabb határozata szerint azokban a községekben, amelyekben a könyvtár fenntartásának a feltételei nincsenek biztosítva, — meg kell szüntetni a könyvtárakat, s a könyvállományt szét kell osztani. Ilyen azonban megyénkben kevés akad és nem segít a probléma megoldásában, jóllehet bebizonyítja annak a nézetnek gyakorlati megvalósítását, hogy látszateredményekre, statisztikai adatok növelésére nincs szükség. Ebből pedig azt következtethetjük, hogy ma a minőségi javítás az elsődleges könyvtáraink fejlesztésében.

Tény az, hogy a tavalyi ellenforradalom megrendítette hazánk gazdasági alapját. Reméljük azonban, hogy a gazdasági élet fokozatos rendeződése lehetővé teszi, hogy könyvtáraink költségvetését emeljék, s a falun már kedves szórakozássá, művelődési lehetőséggé vált olvasás még sok örömöt szerez a jövő esztendőben a földdel dolgozóknak.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtökön estig: felhős, párás, hideg idő. Helyenként köd, több helyen havazás. Mérsékelt légáramlás.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel mínusz 7—mínusz 12, helyenként mínusz 12 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 2—mínusz 5 fok között, helyenként mínusz 5 fok alatt.

Nőgyűlés a Sportcsarnokban

(Folytatás az 1. oldalról)

ködtek olyan szépen, mint most. Ne értsük félre egymást: azt akarjuk, hogy még szebben öltözzenek és fognak is, ha közös erővel haladunk előre. (Nagy taps.)

Soha nem volt olyan gyermekkultusz, mint amilyen most van. Ha az elmúlt 12 esztendő csak ezt a gyermekkultuszt adta volna, akkor is sokat adott volna. De ennél jóval többet adott.

De fel kell tennünk a kérdést: „Anya és apa! Hogyan nevelted és neveled gyermekedet. Miért nem mondod el neki, honnan indultál el?" (Taps.) Hol a szülők felelőssége? Nem vették észre egyesek, hogy gyermekeik szembefordultak velük? A párt elismeri, hogy az elkövetett hibák hozzájárultak az ellenforradalmi eseményekhez, de maguk, a szülők, az asszonyok sem támogatták megfelelően azt a pártot és kormányt, amely magukból egész embert csinált. A maguk kezében nagy hatalom van, de gyakran rosszul élnek ezzel a hatalommal. Vallom, hogy az asszony a férfiból embert tud nevelni, ha akar, de hitvány figurát is csinálhat belőle. Ha pedig ez így van, a felelősség a maguké is. Az asszonyok megváltoztathatják ennek a városnak a képét, levegőjét.

Jártam az Egyesült Izzóban, amikor Ho Si Minh elvtárs itt volt. Míg Ho Si Minh elvtárs előrement, én megálltam beszélgetni az ott dolgozó aranyos, csinos fruskákkal. (Derültség) Mennyit keres kislány, kérdeztem: Tizenhét—tizennyolc éves volt. Ezerötszáz forintot! És mit csinál vele? Négyszáz forintot fizetek az otthonban, a többiből öltözködöm. Ránéztem erre a 17—18 éves kis munkáslányra és eszembe jutott egykori fiatalságom, amikor gyakran öt deka tepertő gond volt nekem abban az időben.

Tanítatni akarjuk a gyerekeket

— Így vagyunk a tegnappal és a mával! Most mondjuk mi ezt először? Nem! Ezt egy év óta mondjuk aktívákon és gyűléseken és az asszonyok egy része még mindig nem látja világosan annak a jelszónak a jelentőségét:

„Anyák, asszonyok, ti adjátok az életet, ti vagytok az erő, amely fáradhatatlanul harcol és győz!"

Érzitek ti azt az erőt, ami a kezetekben van? Tudtok-e ezzel az erővel élni? — mondotta, majd így folytatta: az asszonyok jó munkájától, helytállásától is függ a mostani gondjaink mielőbbi megoldása, mert igaz az például, hogy Magyarországon most kevés az iskola. Húsz évvel ezelőtt azonban nem volt kevés, húsz évvel ezelőtt elég volt! De akkor nem tanult ennyi munkás- és parasztgyerek. Mi pedig taníttatni akarjuk a gyermekeket! Volt egy asszony — folytatta — aki fejemhez vágta, hogy három sichtában taníttatni akarunk! Nem akarjuk, hogy a te gyereked, az ő gyereke úgy járjon, ahogyan mi jártunk hajnadában. Mi tíz sichtában is tanultunk volna, ha lett volna alkalmunk. (Taps.) Lesz iskola, de segítsetek és ne feledjétek, hogy mi örököltünk egy olyan ezer esztendőt, amilyent Európában kevesen örököltek. Gyermekeinknek holnap többet kell tudniok, egy mérnöknek többet kell tudnia, mint húsz évvel ezelőtt, egy tanárnak, egy pedagógusnak, egy frónak, egy orvosnak többet kell tudnia, mint 30 évvel ezelőtt. Fejünk fölött sétál a két szputnyik. (Taps) Ha azt akarjuk, hogy gyermekeink ezt mind megértsék, akkor az anyáknak ne az legyen a gondjuk, hogy jár-e hittanra a gyerek, hanem az, hogy felhős az ég, villámlik és dörög, ne kelljen a félelemtől keresztet vetnie. De csak akkor lesz művelt, ha tanul és ebben az édesanyák is segítenek.

A kérdés: vagy mi, vagy Mindszentyék és Chorinék

— Helyes és világos volt, hogy mi úgy léptünk a politikai porondra az elmúlt év novemberében, hogy megtanultunk igent és nemet mondani, keménykezűek voltunk.

Az önök számára és a mi számunkra, munkások, parasztok és értelmiségi dolgozók számára, a kérdés mindig így volt és most is így van feltéve: vagy mi, vagy Mindszentyék és báró Chorinék.

(Felkiáltások: Vesszenek!) És mivel mi azt akarjuk, hogy ez a tizenkét esztendő hibái ellenére is — forradalmi fejlődésével és változásaival tovább folytatódjék, szükséges, hogy mindenki segítsen. Nem egyformán segítünk ám, jóasszonyok: nem elég ám a kocsit csak húzni, ha maguk közül egyesek még csak tolni sem akarják. (Derültség) Nem lehet csak benyújtani a számlát és nem tenni semmit. Én azt szeretném, ha ez a csaknem négyezer asszony úgy menne el innen, hogy az ügynek és a saját ügyének szószólója legyen kint: a munkás a gyárban, a tisztviselő a hivatalban és a háziasszony az otthonában — neki külön hatalom van a kezében! Most már nem lehet mondani, hogy nincs hús, nincsen vaj, tej, sütemény. Ime, egy érdekes adatunk: Budapesten csökken a kenyérfogyasztás. Tudják mitől függ ez? Húsz évvel ezelőtt Budapesten hétszázezer személyt és kiflit sütöttek, most kétmilliót. Ezt is jelentette a 12 esztendő! Ki ezt meg? A maguk gyermekei.

Ma már nem kell száraz kenyérrel, vagy anélkül menni iskolába,

Ma már nem kell azt mondani: Fiam, fit az újság, **menj, add** el és majd azután mégy az iskolába. Akkor tessék vállalni, tessék harcolni és verekedni és ha a piacon megjelenik valamilyen reakciós, tessék szót emelni az igazság, a becsület és a tisztesség mellett.

A szocialista világ formálásához, alakításához nélkülözhetetlen az asszonyok segítsége — folytatta beszédét.

Majd felhívta Marosán György a nők figyelmét arra is, milyen sokat tehetnek a béke megvédéséért,

— Két háborús nemzedék vagyunk — mondotta. — Beleszülettünk a második világháborúba, s osztályrészünk kukoricakenyér, sorbanállás, inaskor, forradalmak, ellenforradalmak, fasizmus és ostrom volt. Mit adhat nekünk még a sors? Amikor szerettünk volna jól élni, akkor nem adatott meg. Most már elsősorban gyermekeinkért kell dolgoznunk, hogy megkíméljük őket attól, amitől önmagunkat nem tudtuk. Nem akarunk félni, nem akarunk rettegni, mint az elmúlt két háborúban! De ezért is tennünk kell!

Nem nézhetjük zsebredugott kézzel, hogyan harcol a békéért a világ jobbik fele. A békeharcban a nők összefogása olyan fegyver, amelyet a béke egyetlen ellensége sem hagyhat figyelmen kívül.
(Taps.)

— Igazuk van az asszonyoknak, hogy két műszakot kell vállalniok. Valóban nehezebb a helyzetük, mint a férfiaké. De ne feledjük, honnan indultunk és minden asszonynak látnia kell a perspektívát: milyen lesz az ő jövője és a gyermekeié. Az urak öltek a földért, hogy minél több jusson a gyermeküknek, rabolt a bankár és gyilkolt a tábornok, hogy minél magasabb rangja, címe, nagyobb vagyona legyen kevés gyermekének.

Nekünk és asszonyainknak csak dolgoznunk kell, hogy minél több kenyeret és ruhát juttassunk gyermekeinknek. És nem szabad olyan hűtlennek lenni az igazsághoz és a becsülethez, mint amilyenek egyes asszonyok voltak az októberi események alatt.
(Helyeslés.)

Nem reszket a kezünk, ha le kell csapni a fasisztákra

Megemlítette Marosán György azt is, hogy az ellenforradalmat követő „komfortos sztrájk" huszonkét milliárdjába került az országnak. Ezt a dolgozóknak kell megfizetniök — hangoztatta.

A párt és a kormány a legnehezebb időkben azért lépett fel olyan határozottan, hogy ne legyen még súlyosabb ára az ellenforradalomnak. S ma megmondhatjuk: minden feltétel megvan arra, hogy az ellenforradalom soha többé ne ismétlődjék meg ebben az országban. De nemcsak a fegyver van meg — megvan az elhatározás is. Az elhatározást pedig úgy kell érteni:

ha Horthy keze nem reszketett, hogy lecsapjon ránk, akkor a mi kezünk sem reszket, ha le kell csapni a fasisztákra.
(Nagy taps.)

— Nem vagyunk kegyetlenek, sem hóhérok. Nem is illenek ahhoz a világnézethez, amelyet képviselünk. Amikor a kormány tavaly novemberben Budapestre ért, Kádár elvtárs javaslatára elhatároztuk hogy következetesen és kíméletlenül végigvisszük a párt és a kormány politikáját. S két tűz között verekedtük magunkat a magunk szívéig és lelkéig. Két fronton verekedtünk s egy évi harc után jutottunk el oda, ahol most vagyunk.

Ebben az asszonyok munkája és szorgalma is benne van és ha én most megköszönöm az asszonyok munkáját, kiállását és becsületes magatartását, akkor ezt azért is teszem, mert a asszonyokat nemcsak szóban, hanem valójában is egyenrangú feleknek tekintjük ebben az országban.
(Nagy taps.)

A szocializmus nem tanított senkit sem lopni, sem gyilkolni, sem fosztogatni

Szóvátette ezután, hogy manapság hazánkban sok a válás. Ezzel kapcsolatban megjegyezte: azért sok a válás, mert sok a felelőtlenség. Ha lányainkat és fiainkat a kommunizmus politikai és emberi moráljára fogjuk megtanítani, akkor nem lesz annyi válás.

A továbbiakban Marosán György hangoztatta: a szocializmus nem tanított senkit sem lopni, sem gyilkolni, sem fosztogatni. A társadalmi tulajdon most tapasztalt fosztogatása olyan örökség, ami a kapitalizmus felszámolásának velejárója. Lehet csalni és lopni grófi címmel is. Az, akinek tegnap vagyona volt és most dolgoznia kell, mindig keresi az élet könnyebb, olcsóbb formáját. Ezért fosztogatja az üzemet és a gyárat, ki így, ki úgy. Lecsapunk, de csak egy részére. Itt más eszközök kellenek. Volt egy meghatározás, ezt az asszonyokra is ráhúzom: a férfiak két rétegre oszlanak: öntudatos, becsületes munkásokra és huligánokra. Az asszonyoknak is megvan az öntudatos, becsületes része, de a huligán része is, aki csak kapni akar és semmit sem akar tenni azért, hogy mindnyájan jól éljünk. Meggyőződésem, hogy minden huligánt meg lehet változtatni, ha az üzemben olyan politikai légkör van, hogy egyszer csak a huligán elkezdi szégyellni magát.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy a szülői munkaközösségek nagy szerepet tölthetnek be abban, hogy a tanítók, tanárok, professzorok tisztességes, becsületes, öntudatos állampolgárokat neveljenek a fiatalokból. Ha a szülői munkaközösségek jól dolgoznak, nem fordulhat elő, hogy a pedagógus esetleg szembeállítja a szülőkkel gyermekeiket.

— Ha önök holnap elindulnak, s megmagyarázzák az embereknek, ahhoz, hogy szép lakásban éljünk, jól öltözködjünk, boldog, szerető gyermekek fogjanak körül, dolgozni kell, akkor a mi munkánk — kedves elvtársak és honpolgárok — nagyon könnyű lesz.

Én hiszem és remélem, hogy ezt a tanácsot megfogadják és ugyanazzal a felelősségteljes érzéssel látnak munkához, mint a pártnak, vagy a kormánynak bármely tagja. Ugy kell dolgoznunk, hogy egy olyan országot teremtsünk, amelyben érdemes élni, mert boldogok az emberek — fejezte be hosszantartó nagy tapssal fogadott beszédét Marosán György.

A nőgyűlés Tóth Annának, a Textiles Szakszervezet elnökének zárószavaival ért véget.

Az Országos Béketanács Elnökségének nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról.)

Felhívjuk a békebizottságokat, a békemozgalomban résztvevő összes szervezeteket, a béke ügyéért felelősséget érző minden embert, hogy közös erővel adjunk új, az eddiginél még nagyobb lendületet a béke-munkának. A legelső és legfontosabb teendő most: megszervezni a stockholmi határozatok és a moszkvai békekiáltvány széleskörű ismertetését és ezt összekapcsolni a minél alaposabb nemzetközi tájékoztatással. Rá kell mutatni az atomerő békés felhasználásának nagyszerű lehetőségeire, az új aranykorra, amelynek napja felvirradóban van. Ápolni és fejleszteni kell népünkben a népek közötti barátság érzését, küzdve a nacionalista és soviniszta elfogultság ellen. Ismertetni kell a más népek — mindenekelőtt a szocialista országok, a gyarmati sorsból felszabadult és a szabadságukért küzdő népek életét, kultúráját.

Az Országos Béketanács Elnöksége — a népek közötti barátság gondolatának a jegyében — elhatározta, hogy a jövő év első felében a világ békekongresszusra való készülés szellemében, megszervezi a népek barátsága hónapját, sok ország küldöttelnek a részvételével. Felvilágosító és mozgósító munkánkban a stockholmi határozatok és a békenyilatkozat két fő követelésének kell állnia, mint a legközvetlenebb célnak: az atom- és hidrogénfegyverkísérletek haladéktalan beszüntetéséért, s e fegyverek gyártásának és alkalmazásának a legrövidebb időn belüli feltétlen betiltásáért folyó harcnak.

Hisszük, hogy a magyar békemozgalom számíthat minden jóakaratú ember cselekvő részvételére.

ORSZÁGOS BÉKETANÁCS ELNÖKSÉGE.

Külföldről JELENTIK

BRÜSSZEL

Belgium és Hollandia kedden megegyezett egy tervben, amely a NATO védelmi programja keretében szorosabb együttműködést irányoz elő a két ország légiereje között.

AMMAN

Kedden Ammanban hivatalos közleményt adtak ki, mely szerint az izraeliek hétfőn önműködő fegyverekkel tüzeltek egy Ramallah körzetében lévő falura. A közlemény szerint áldozat nem volt. A közlemény arról is beszámol, hogy ugyancsak hétfőn Izraelből érkezett ismeretlen személyek két jordániai földművest támadtak meg Hebron vidékén. A két földműves megsebesült, tevéiket ellopták.

RIO DE JANEIRO

Az AFP gyorshírben közli, hogy Brazília külügyminisztere bejelentette: országát felkérték, hogy csatlakozzék az Észak-Atlanti Szövetséghez.

DJAKARTA

Mint az AFP jelenti, az indonéz postaügyi minisztérium kedden közölte, hogy meghatározatlan időre szünetel a telefonösszeköttetés Indonézia és Hollandia között.

KAIRÓ

A szerdai Al Ahram azt írja, hogy az a felháborodás, amelyet a Nagy-Britannia fölött hidrogénbombával cirkáló amerikai repülőgépek híre keltett Angliában, lehetővé tette annak kiderítését is, hogy a Közép-Kelet felett szintén cirkálnak ilyen repülőgépek. A lap szerint ezeket az őrjáratokat napjában háromszor végzik: két őrjárat a szaudarábiai támaszpontról indul ki.

Délutánra halasztották az amerikai mesterséges bolygó kilövésének szerdán délelőttre kitűzött időpontját

Capecanaveral (Reuter): Az amerikai hadügyminisztérium szóvivője kedden bejelentette, szerdán délelőtt helyi idő szerint 10 órakor lövik ki az Egyesült Államok mesterséges bolygóját magasba emelő Vanguard rakétát.

Mint a Reuter jelenti, később — indokolás nélkül —, közölték, hogy a kilövés időpontját szerda délutánra halasztották.

Mikulás

Nekem az egész december hónap ünnep. Előbb ünneplem a Mikulást, aztán a karácsonyt, Szilveszter éjszakáján pedig a születésnapomat. A közbeeső időt előkészületekkel töltöm el. Akkor kezdenek bennem ébredezni az ünnepekhez illő érzelmek, amikor Mikulás előtt egyik héttel átöltözöm a kirakatok, s lépten-nyomon pirosruhás csokoládéfigurákat, aranyszínű virgácsokat és cukorral teli puttonyokat látok megannyi játék között.

Ebben az időszakban estéről-estére csatangolok a hideg utcákon és nézem, nézem a sok szép kirakatot, amint csillogva-villogva csábítják a gyerekeket. Legtöbbször magam is a kicsik közé sodródom, aztán mindenről megfeledkezve hallgatom a gyerekek vágyakozó szavát, csodálkozó, vagy kunyeráló hangját. S hány kopott ruhás kisfiút és kislányt figyeltem meg évről-évre, amint némán, telhetetlenül falták szemükkel a kirakat tornyosodó kincseit, majd szomorú, lemondó arccal hazafelé ballagtak a sötét, hideg, téli utcán. Ilyenkor szerettem volna Dáriusz lenni, hogy játékra cserélve aranyamat, valóra váltsak minden Mikuláshoz szövődő gyermekálmot. Mert olyan szomorú, olyan keserves érzés Mikulást ajándék nélkül, szegényen, sírva ünnepelni...

... Tíz éves lehettem. Kettecskén éltünk rohanó, fáradt édesanyámmal. Apámat négy évvel előbb temettük el. Szegények voltunk, és szűkös kamrával rettegtünk a téltől. És jött a Mikulás.... Aznap nem mentünk iskolába. En az utcán csavarogtam kirakattól-kirakatig. Néztem a felnőtteket, akik kisebb-nagyobb csomagokkal hazafelé igyekeztek családjukhoz, gyerekeikhez. S néztem a kirakatokat, a villanyvasútat, csokoládét, ólomkatonákat, várat, ágyút, teniszlabdát és felhúzható autót.

Besötétedett, mire hazaértem. Édesanyám gőzfelhőbe burkolózva hajlongott, fájó derekát panaszolva. Mosott. Paprikás krumplit adott. Vacsora után felkuporodtam a tűzhely melletti székre, s álmodoztam. Szegényes, magamfaragta játékaim közé álmodtam villanyvasútat, csokoládét, ólomkatonát, várat, ágyút, teniszlabdát és felhúzható autót.

Édesanyám néha-néha rámnézett, és csendesen dolgozott tovább. Keze között magasra tornyozódott a szappanhab és csillogott, mint a megfagyott hó. A tűzhelyen duruzsolva forrt a víz. Vártam... Reménykedve, boldogan s kicsit aggódva.

Édesanyám csak mosott, öblített, mosott, öblített. Néha rámnézett, s megláttam, hogy sír. Könnyei megcsillantak a villanyfényben, amint lehullottak a szappanhab tornyára.

— Anyukám! Mikulás van... — szóltam.

— Tudom, kisfiam.

— Anyukám! A fiúk mind kapnak játékot! En nem kapok semmit?

Édesanyám hallgatott, s tovább peregtek könnyei.

— A fiúknak nincs is névnapjuk, mégis mindent kapnak! En miért nem kapok valamit? Engem nem szeret senki!?

— Te! Te! — kiáltott édesanyám. — Miért kínozol te engem! Tudod, hogy egy fillérem sincs! Nincs nekem úgyis elég bajom? Még te is...?!

Az én csendes édesanyám magából kikelve, sírva, zihálva, idegesen felkapott egy kicsavart ruhadarabot, s ütött, vert keserves bánatában.

Nem szaladtam el, mint máskor. Csak álltam, s tűrtem az ütéseket. Éreztem, hogy valami nagyon-nagyot vétettem szegény édesanyám ellen. Aztán felkuporodtam a konyha sarkában álló kopott tábori ágyra és zokogtam keservesen. Édesanyám is ledobta a vizes ruhát, leült mellém, simogatta kócos fejemet, s velem sírt egész este, nehéz, mélyről jövő, bánatos sírással... Így ünnepeltünk.

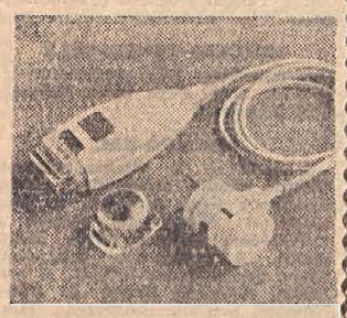
Ujra közeleg a Mikulás. Szokásom szerint estéről-estére csatangolok a hideg utcákon, s nézem, nézem a sok szép kirakatot, amint csillogva-villogva csábítják a gyerekeket, s legtöbbször észrevétlenül magam is a kicsik közé sodródom, aztán mindenről elfelejtkezve hallgatom a gyerekek vágyakozó szavát, csodálkozó, vagy kunyeráló hangját. S figyelem, a ma már egyre fogyatkozó kopott ruhás kisfiúkat és kislányokat, amint némán, telhetetlenül falják szemükkel a kirakat tornyosodó kincseit. Ilyenkor szeretnék Dáriusz lenni, hogy játékra cserélve aranyamat, valóra váltsak minden Mikuláshoz szövődő gyermekálmot. Mert olyan szomorú, olyan keserves érzés ajándék nélkül, szegényen, sírva ünnepelni...

TENKELY MIKLÓS

VILÁGHÍRADÓ

Tarka HASÁB

A borotválkozás korszerű technikája

Az Elektrogerätwerk Suhl (NDK) kétvágófejes villamos borotvakészüléket gyárt. A gépipari technológiában némileg járatos műszakinak aligha kell magyarázni, milyen előnyökkel jár mind a „szerszám" éltartama, mind „a megmunkált felület finomsága" szempontjából, ha külön — két cserélhető vágófejjel — végzik a „nagyolást" és a „simítást." A képen látható vágófejekbe világítótesteket is építettek be. A dugaszolóban elhelyezett kapcsoló automatikusan vált át 110, illetve 220 voltra

TEXTILANYAG RICINUSBÓL

Az egyik olasz műselyemgyár a nemrégen megtartott olasz áruminta-vásáron bemutatta a ricinusból készült textilanyagot. Az újtípusú anyag súlya rendkívüli minimális. Az új anyagból igen tartós harisnyákat, fehérneműt, fürdőruhákat lehet készíteni, s nagy előnye, hogy a savak hatásának is ellenáll.

A VILÁG LEGNAGYOBB BÁLNAVADÁSZHAJÓJA

Az ukrajnai Nyikolajev város hajógyárában épül a világ legnagyobb bálnavadász parancsnoki hajója. Majdnem kétszer akkora lesz, mint a híres „Szlava" nevű hajó. A 3 fedélzetes új hajó hossza 218 méter, ürtartalma pedig körülbelül 45 000 bruttó regisztertonna lesz.

FÖLDALATTI GARÁZSOK CHICAGOBAN

Parkolóhelyek hiánya miatt Chicagoban a föld alatt építtetnek óriási garázsokat a főútvonalak alatt.

SZEMÉTKOSÁR A VITAMINOKKAL

A tokiói nemzetközi biokémiai kongresszuson két amerikai tudós, Reed és Snell dr., a texasi, illetőleg kaliforniai egyetemek tanárai, riadót fújtak a vitaminok mértéktelen használata ellen.

„Pénzpazarlás!" — jelentették ki a professzorok. — Az esetek 90 százalékában, amikor a táplálkozási egyensúly rendben van: nincs is szükség a vitaminokra. Ha az orvos megállapítása szerint valóban vitaminhiányban szenvedünk, akkor is mértékletesen éljünk velük. Ebből a szempontból a vitamin semmiben sem különbözik az aszpirintől. Egy-két pirula hatásos, de ha az ember mindennap szedi, a szervezet megszokja és többé nincs hatása.

Végső következtetés: „A papa és a mama dobják a szemétkosárba vitaminkészleteiket és fogyasszanak helyette rostélyost, kenyeret és tejet."

A „Rakétaplan" a jövő repülőgépe

Moszkva (TASZSZ). Alekszandrov, a műszaki tudományok kandidátusa a Szovjetszkaja Aviacijában cikket ír a jövő repülőgéptípusáról. Megállapítása szerint a jövő repülőgépe a „rakétaplan", ez a rendkívül magasan és gyorsan repülő újtípusú gép lesz. A gép rakétaként röppen föl a világűrbe és rendes repülőgép módjára ereszkedik vissza a földre. Szinte függőlegesen szökken föl a magasba, s 12—15.000 kilométer óránkénti sebesség elérése után kikapcsolt motorral folytathatja útját.

Negyvenöt országgal 536 összeköttetést létesítettek a magyarok a rádióamatőrök nemzetközi versenyén

Az Egyesült Államok rádióamatőrjei november 30. és december 2. között rendezték meg hagyományos nemzetközi rádióamatőrversenyüket, amelyre magyar rádiósok is beneveztek. A Magyar Honvédelmi Sportszövetség központi rádióklubjának Ha 5 KBP jelű adóállomásának tagjai 45 országgal 536 összeköttetést teremtettek a verseny ideje alatt. Ezzel 163.120 pontot szereztek, ami a vezetők szerint előkelő helyet biztosít majd a nemzetközi versenyben. A legjobb magyar állomás tagjai többek között Uj-Zélanddal, Ausztráliával, Braziliával, Argentinával és közép-amerikai amatőrökkel beszélgettek az éter hullámain. Jelentős mennyiségű pontot — 81.528-at — szereztek az ugyancsak budapesti Ha 5 AL jelzésű állomás versenyzői is.

Új román repülőgéptípus

A Ploesti tartományi Strejnic-i országos repülőversenyen egy újtípusú RG—6—C jelzésű román repülőgép is részt vett. Az iskolai és turisztikai célokat szolgáló repülőgép a szászrégeni IFIL gyárban készült Vladimir Novotchi államdíjas mérnök vezetésével. Az RG—6—C javított változata az RG—6—B jelű gépnek. Az új monoplan teljesen fából készült, egymás mögött elhelyezett ülésekkel. A gépet 105 lóerős WM—4—III. motor hajtja. Az üléseket plexi üvegtető borítja. Az új gép az 500—1000 kg súlyú gépek csoportjában a legkorszerűbb, amit azzal is bizonyított, hogy gépcsoportjából az elsőnek emelkedett 3000 méter magasra.

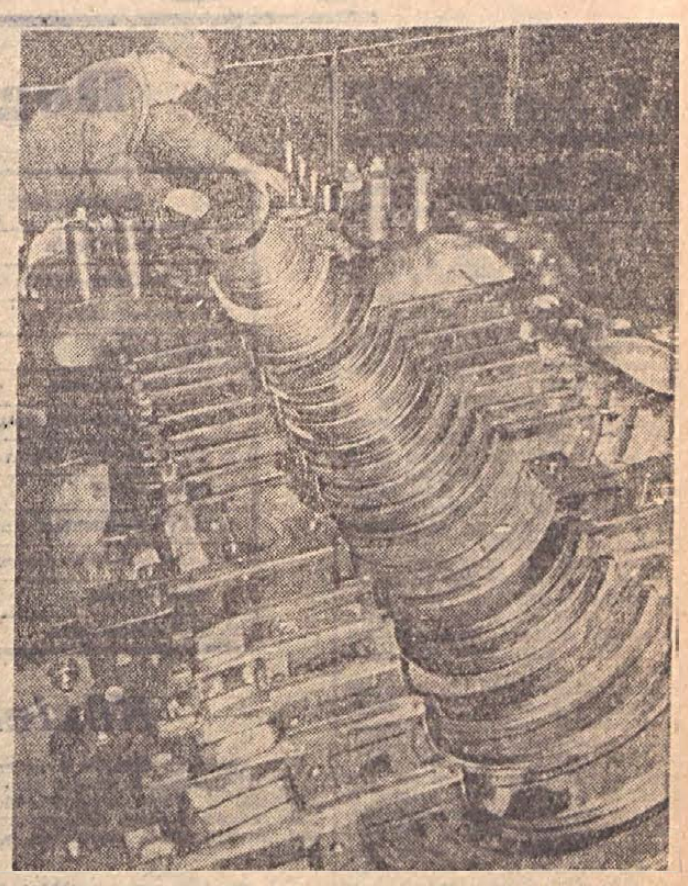
Hamarosan vízrebocsátják az atomjégtörőt

Az egyik leningrádi hajógyárból nemsokára vízrebocsátják a Lenin atomjégtörő hajót.

Nemrégen, amikor az újságíróknak az atomjégtörőről beszéltek, a hajónak csak kicsinyített mását tudták bemutatni. Most pedig fel lehet menni a gigantikus hajó fedélzetére, be lehet pillantani a fülkékbe, meg lehet nézni a hajó orrába szerelt hatalmas villanyerőművet. Az atomjégtörőn 900 helyiség van.

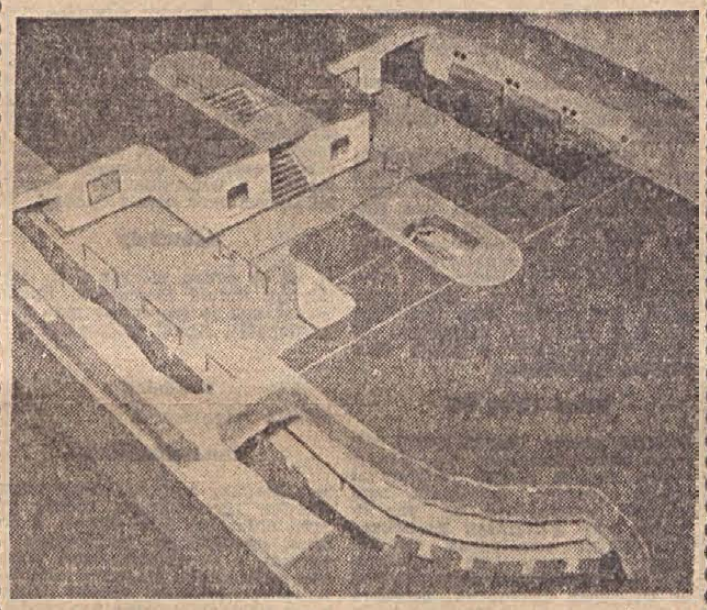
P. A. Ponomarjovot, a sok dicsőséget megért tengerészt, több sarki expedíció résztvevőjét nevezték ki az atomjégtörő kapitányává. Pavel Akimovics Ponomarjov gazda módjára tekinti meg a helyiségeket. Figyelemmel kíséri a „legénység" munkáját, amely egyelőre csak építőmunkásokból áll. A „legénység" büszke arra, hogy neki jutott az a megtiszteltetés, hogy megépítse az első atomjégtörő hajót.

A kölcsönös segítség jegyében

A leningrádi Lenin gyárban, Valentin Tulin brigádvezető a brigádja által készített 101. turbina forgórészen dolgozik. Ezeket a turbinákat a Szovjetunió Indiának, Bulgáriának, Kínának, Lengyelországnak, Koreának és Vietnamnak szállítja

Mozgó utca

Vittorio Imirzi olasz mérnök mozgó utca tervét dolgozta ki, amely óránként 100 ezer személy közlekedését biztosítja. Az elgondolás nem egészen felel meg a korábbi mozgójárda terveknek. Az olasz mérnök találmánya középutat jelent a mozgó járdafelület és a valóságos vonat között. A tervező modellen mutatta be elgondolását. A mozgó utca elhelyezésére elegendő egy 3,8 méter széles és 3 méter magas fedett utca. A fedett utca szélességéhez még hozzá kell számítani 1,1 m gyalogjárót, amely biztonsági célokat szolgál. A mozgó utcán haladó gyalogos ezen a gyalogjárón hagyhatja el a fedett utcát olyankor, amikor áramhiány, vagy egyéb okok miatt a fedett utcában megáll a forgalom

A civilizáció hurcolta be az eszkimók közé a tuberkulózist

Egy müncheni orvosi hetilap hírt adott dr. Otto Schaefernek, az eszkimó Baffin-földön végzett kutatásairól.

A kutatások azt bizonyították, hogy az eszkimók, akik most ismerkednek meg a civilizációval, irigylésreméltó emberek: egészségesek. Nem arról van szó, hogy sohasem betegek, gyakran szenvednek idegdepresszióban, amely az asszonyoknál hisztériás rohamokban, a férfiaknál agyzavarokban nyilvánul meg, továbbá a vérrokon házasságokból kifolyólag egyre több az epileptikus.

Viszont a jégmezők lakói nem ismerik két divatos betegségünket: a gyomorfekélyt és az asztmát. Egyelőre nem is áll fenn a veszély, hogy e két betegség elterjed köztük de tény, hogy a tuberkulózis amely különösen azért veszélyes, mert a nép immunis ellene, továbbá az influenza, amely itt gyakran végzetes tüdőgyulladássá fajul, már behatolt az eszkimók közé.

Valamikor az eszkimók nyershúst ettek és a levágott állat bőrét az egész nap folyamán rágták, hogy megpuhítsák, később aztán cipő és ruha készítésére használták fel. Nekik volt a legegészségesebb foguk a világon. Amióta ismerik a lisztet és a cukrot, a Baffin-földön meghonosodott a fogszúvasodás és még jobban elharapódzott, mint a mi cukorkát rágó gyermekeink között.

Az eszkimók sohasem szenvednek vitaminhiányban, mivel a medvét, a fókát, a rénszarvast és a halat többnyire nyersen eszik.

Gyermekeik sem ismerik a rachitiszt (angolkórt), mivel 3 éves korukig nem választják el őket. De ne gondoljuk, hogy ez a táplálkozás egészen veszélytelen: a sarki medvében élősködő giliszta veszedelmesebb trihonózist okoz, mint a mi közönséges gilisztánk.

Miért recseg a rádióm?

Sokan fordulnak hozzám tanácsért, vagy elkeseredett hangú panasszal, hogy a készülékük recseg, ropog, egyszóval nem váltja be a hozzáfűzött reményeket.

Ezek a panaszok sok esetben jogosak, de nagyon sokszor a készülék tulajdonosának hozzá nem értése okozza a vételzavarokat. A recsegés egyik kellemetlen elősegítője természetesen a légköri zavarokban keresendő, de igen sok bosszúságot okoznak a hálózati zavarok is. Különösen pécsi viszonylatban, ahol köztudomású, hogy egy-egy ipari centrum közelében (Sörgyár, Porcelángyár, stb.) lépnek fel leginkább a hálózati zavarok, de a kórházak, stb. közelsége is hasonló kellemetlenséget okozhat. Nagy többségben mégis, egy-egy rosszul érintkező, agyondrótozott biztositék, rossz kapcsoló, le nem blokkolt motor okozhat erős zavarokat. De tapasztalatom szerint sok esetben a „házi szerelés" okozza a legtöbb bajt.

Nem egyszer, egy pohárba öntött víz, egy falbavert, vagy parketta közé préselt szeg pótolja az antennát. Pedig az antenna elengedhetetlen feltétele a jó vételnek. Ha már a megépítése anyagi nehézségekbe ütközik, legalább egy becsületes földeléssel lássák el készülékük és ne sajnáljanak a végére egy jól szorító banándugót tenni. És még egyet. Ne akarjon senki a készülékéből többet kipréselni, mint amire képes. Ezzel is csak a készüléket óvjuk.

Sok bosszúságot okoznak még a „régi" készülék tulajdonosok is, akik mindenáron olyan állomásokat akarnak hallgatni, amire a készülék már a konstrukciójánál fogva képtelen. Ezt minden esetben a környék rádióhallgatói sínylik meg.

És ha a készülék minden külső ok nélkül is recseg, húzzuk ki az antennát, vagy enyhe hiányában a földvezetőt. Ez esetben a készüléknek [illegible] csendesednie. Ha a zaj [illegible] fennáll, [illegible] forduljunk szakemberhez, [illegible] nem „ezermesterhez" mert könnyen előfordul, hogy a készülék még rosszabb állapotban kerül vissza hozzánk.

BAGI ÖDÖN
rádiómester.

GOND

NÉGY egymás mellé rakott betű, az egész szó annyira semmitmondó, még csengése sincs, ritmusa sincs és mégis!

Mi mindent takar ez a szó: gond. A könnyű kis bánatoktól kezdve a tragédiákig végeláthatatlan hosszú skálát fog át ez a jelző, pedig csupán csak négy betű. Csupán csak négy, nem több. A gondokat pedig hordjuk a vállunkon, mindig van, mindig akad, sokszor még akkor is, amikor a bú mellett öröm is van. Az ember pedig viszi a gondjait, hogy valahol megszabaduljon tőlük, ha mindtől nem is, legalább a legnehezebbtől.

Középkorú asszony jön be hozzánk, talpig feketében, fáradt arccal, csendesen. Gyászolja a férjét, három hete temette, ott halt meg a vonaton, valahol Pest előtt, utazás közben. Itt maradt az asszonyka, se gyereke, se rokona, senkije az égvilágon. Munkája sincs, pedig élni kell valamiből. Csak ül a széken végtelen türelemmel, vagy talán fásultan és — vár. Telefonálunk jobbra-balra, hivatalokat, intézményeket, üzemeket hívunk, hogy hát...:

— Ha egy mód lenne rá..., Igen, dolgozni szeretne... Egyedülálló asszony, semmi támasza... Hogyan? Holnap? Rendben van...:

Kaptunk egy ígéretet, kettőt, hármat, tizet ... valami talán sikerül a sok közül. Mert ennek az asszonynak kenyeret kell adni a kezébe.

●

DR. SZ. B. orvos az Orr-, Fül-, Gége-Klinikán. A lakása is ott van a klinikán, de elvált felesége lakik még mindig a lakásban, pedig az szolgálati lakás, az orvos másodszor nősült s nincs hova beköltözzön.

— Adtam a lakáshivatalnak már több esetben lakáscímet, hogy utalják ki az első feleségemnek és én visszamehessek szolgálati lakásomba. Megígérték, s a lakásokat kiutalták — másnak... Két év óta járok a tanácsra, a portás már azt hiszi, hogy oda tartozom, előre köszön, meg sem kérdi hova megyek... Meddig tart ez még?

Egy óra múlva bejön az első feleség.

—... Azért a szolgálati lakásért földadtunk mi egy társbérleti lakást az egyetemnek azzal, hogy ha egyszer valami közbejön, mondjuk a férjemet elhelyezik a klinikáról, akkor azt visszakapjuk. Ők ragaszkodtak ahhoz, hogy a szolgálati lakásba költözzünk, mert ott van helyben a klinikán. Beleegyeztünk s most évek múltán, — az egyetem hallani sem akar az ígéretről. „Nem emlékeznek rá". Én kimennék szívesen, de hova? Adtam én is címeket a lakáshivatalnak, — kiutalták másnak. Most már a központi fűtést is lekapcsolták, hideg a szobám, mondja meg, mit csináljak? A tanácsnál ígértek, még sem adtak semmit. Az egyetem fenyegetőzik, de ígéretüket ők sem tartják meg! Van igazság?!

A volt férj azt mondja, protekciója van a volt feleségének, azért nem teszik ki a lakásból. A volt feleség azt mondja, protekciója van a volt férjének, azért zaklatják őt minduntalan.

No most? Kinek van igaza? Egyiknek sincs. Mert a látszat az, hogy „protekció" támogatja mindkettőt, holott az igazság egészen más. A lakáshivatal — nem tudni mi okból — a megadott címek alapján mindig másnak adja ki a lakást. A „felek" természetesen protekcionizmussal vádolják a lakáshivatalt, ami pedig egyáltalán nem tesz jót a tanács hírnevének. Az egyetem pedig miért fenyegetődzik? Igazán semmi okuk erre addig, amíg hajdani ígéretüket be nem váltják. S akkor mindkét embernek — lakása is lesz.

●

N.-NÉ SIKLÓSRÓL utazott be hozzánk. Egy papírt mutat, amelyen szerepel több aláírás is. Az írás tartalma röviden az, hogy az aláírók igazolják: X. Y hamisan tanuskodott a bíróságon, amelynek eredményeként a siklósi bíróság N.-nét három hónapra elítélte, felfüggesztve persze. S most itt van az asszony, mutatja a levelet, igazságot keres. Sírvafakad, ő még soha törvény előtt nem állt, soha senkitől még gombostűt sem vett el, s mégis lopással vádolták. Hát az isten verje meg azt, aki ezt hazudta.... Csitítgatom és megmagyarázóm neki, hogy az ügyészségen kikeressen meg, kihez forduljon, készségesen meghallgatják és minden bizonnyal igazságot is szolgáltatnak.

Az utóbbi napokban már volt egy hasonló eset. Egy volt szövetkezeti dolgozót elítéltek 16 hónapra ezerhétszáz forint miatt. (Ennyit keresett valami borfelvásárlás alkalmával). Megtette, — büntetés jár érte, de amikor azt olvasom a lapokban, hogy itt és itt elítéltek 50 ezer forintos sikkasztás miatt egy embert és kapott érte öt hónapot, — akkor valami itt nem stimmel! S tudok olyant is, — boltvezető az illető — aki néhány ezer forinttal „sáros", de visszafizette és továbbra is — boltvezető. Tudom, hogy nincs száz százalékos igazság a földön, Justitia asszonyt azért is ábrázolják bekötött szemmel, de... azért a mérleg serpenyőjébe mégis csak arányosan kellene elosztani a büntetést és az enyhítést... Csak így lesz igazságos.

(Rab)

SPORT

Mi lesz VASÁRNAP?

Az NB I-ben a hét végén is játszanak mérkőzéseket. Szombaton a Bp. Honvéd—Ujpesti Dózsa találkozó lesz. Vasárnap a Pécsi Dózsa-Petőfi a Dorogi Bányászt látja vendégül Pécsett, a mérkőzés fél 2 órakor kezdődik a PVSK sporttelepén. A Komlói Bányászt a sorsolás Diósgyőrbe szólítja. A forduló további mérkőzései: Csepel—Vasas, Szombathely—MTK, Ferencváros—Salgótarján és Szeged—Tatabánya.

Az NB II. mérkőzései közül a Pécsbányatelepi Bányász—Kaposvári MTE találkozót játsszák a vasárnapi fordulóban. Ezúttal is a Tüzér utcai pályán bonyolítják le a pécsbányatelepiek mérkőzését délelőtt fél 11 órakor. A PVSK a másik kaposvári csapattal, a Kinizsivel mérkőzik.

Több elmaradt mérkőzést játszanak vasárnap az NB III-ért is. Mérkőzések: Mohácsi TE—Simontornyai BTC, Szigetvári ZMSE—Kaposvári Dózsa, Nagyatád—Pécsi BTC, Kaposvári Textiles—Csurgó.

Az Alosztály I-ben egy elmaradt találkozóra kerül sor: a Pécsvárad—PEAC mérkőzésre. Ezenkívül kosárlabdában is kézilabdában játszanak mérkőzéseket. Nemcsak az NB I-ért, hanem az NB II-ért és a városi bajnokságért is pályára lépnek kosárlabda-csapatalnk. A kézilabdázók a Téli Kupa-mérkőzéseken szerepelnek. Vasárnap Komlón is jelentős sportesemény lesz, ekkor rendezik meg a város ökölvívó egyéni bajnokságait.

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Népsport	D. Napló
1. FTC—Salgótarján	1 x	1 2	x 1	1 x
2. Szombathely—MTK	1 2	2	x 2	1 2
3. Szeged—Tatabánya	x 2	2 1	x 1 2	x 2
4. Pécs—Dorog	1 2	1	x 1	1 x
5. Diósgyőr—Komló	1	1 x 2	1	1
6. Nyíregyháza—Bükkalja	2	2 1	1	2 x 1
7. Cs. Antó—Bp. Szpart.	2	2 1	2	2 1
8. Hatvan—Ózd	1	1	x 2	1 x 2
9. MAVAG—Miskolci VSC	1 2	2 1	x 2	1 2
10. Lanerossi—Internazionale	1	1 x 2	1	1
11. Milan—Roma	1 x	1	1	1
12. Spal.—Fiorentina	1 x 2	1 x	1	1 x

Közlemények

8-án, vasárnap délelőtt 9 órakor az SZMT-székház I. emelet 42. sz. termében a Pécsi Lendület—Mohács megyei I. oszt. sakkverseny lesz. Érdeklődőket szeretettel várunk.

*

* A Pécsi Horgászegyesület december 1-re tartott közgyűlését nem tartották meg, mivel a tagok egyharmad része nem jelent meg. A közgyűlést december 8-án a városi művelődési házban délelőtt 9 órakor az alapszabályoknak megfelelően, a tagok számától függetlenül is megtartják.

*

A Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége Pécs városi Bélyegkörre 1957. december 6-án, pénteken délután fél 6 órakor tartja új vezetőségválasztó taggyűlését. Határozatképtelenség esetén 1957. december 8-án, vasárnap de. fél 10 órakor tartják meg Pécsett a volt Tiszti Klub helyiségében, a KISZ és a Szakszervezetek Művelődési Házában. — Tárgysorozat: titkári beszámoló az 1956—57. évről. Uj vezetőség-választás. 1958. évi országos kiállítás terve.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.05: József Attila. Thomas Mann üdvözlése. — Elmondja: Spányik Éva.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: A hét filmjei: Részletek az Ember a vágányon című lengyel és a Naplemente előtt című magyarul beszélő német filmből.
18.40: Orvosi szemmel. Dr. Kőhegyi Imre egyetemi tanársegéd előadása.
18.45: Ipari riportműsor.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KÍSÉRLETI ADÓJA
a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Népdalok és csárdások. — II. A modern jazz kedvelőinek.

SZÍNHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor.)

MOZI

Park: Naplemente előtt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor)
Petőfi: Ember a vágányon. — Díszelőadás este 8 órakor.
Építők kultúrotthona: Aida (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Nincs irgalom (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Vádlottak padján (7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Tánc és szerelem (7 órakor)
Kossuth (Mohács): A test ördöge (6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Karneváli éjszaka (6 órakor)

TÉLAPÓ-EST

lesz ma este fél 7 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Belépődíj 3 forint. Előre leadott, névvel ellátott csomagokat a Télapó kioszt a gyermekeknek.

MIKULÁS-TÁNCESTÉLY

lesz december 7-én, szombaton este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

TÉLAPÓ-BÁL

A KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza december 7-én, este fél 8 órai kezdettel Télapó-bált rendez a művelődési házban (volt Tiszti Klub). A műsorban fellépnek: Szabó Samu Kossuth-díjas, Mátrai Mária, Széplaki Endre a Pécsi Nemzeti Színház művészei. Mindenki küldhet ajándékot a Télapóval. Tánc reggel 4 óráig.

DIÁKÖSSZTÁNC

Vasárnap du. 3—6-ig a szokásos diákössztánc lesz a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Az esti össztáncot 7—11 óráig tartjuk.

*

Pszihológiai—pedagógiai előadás lesz ma este 6 órakor „Egyéniség, vérmérséklet, jellem" címmel dr. Varsányi László középiskolai tanár előadásában. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme.

A minták alkalmatlanok

Nyugaton az illetékesek előszeretettel hangsúlyozzák, mennyire szívügyük a sport tisztasága; náluk a legtöbb sportember olyan, hogy róluk az amatőr versenyző szobrát lehetne faragni.

Ilyen és hasonló frázisokkal sűrűn tarkított cikkel egy külföldi, szaklapban ezúttal is találkoztunk, de találtunk ott mást is — mégpedig ugyanazon az oldalon. Azt, hogy mire emlékezik Ch. Chataway, a volt angol kiváló távfutó és világcsúcstartó, aki most az angol televízió bemondója. Chataway egy londoni hetilapban többek között arról ír, amit néhány évvel ezelőtt egy amerikai futó elmondott neki. Az illető közölte, hogy az USA-ban szokásos fedettpálya-versenyek során a rendezőktől minden rajtjáért egy csomó dollárt kap, de nemcsak ő, hanem más indulók sem járnak rosszul és az amerikai futó — írja tovább Chataway —, nagyot mulatott, amikor látta, hogy milyen meglepetést keltett vallomása. A volt angol világcsúcstartó egyébként megemlíti azt is, — s ez talán a cikk legérdekesebb része —, hogy Angliában 10 fonttól 100 fontig terjedő összeget kínáltak rajtjáért egy-egy híres futónak. Majd így folytatja: „Néhány rendező hozzám is fordult ilyen ajánlattal, de nem álltam kötélnek. Teljesen őszintén mondom, nem azért, mintha nem kellett volna a pénz, hanem azért, mert nem akartam magam kiszolgáltatni az illető rendezőnek..."

Nos, Chataway cikke igen érdekes részleteket hoz felszínre. — Meglepő azonban az a tényállás is, amiről dr. W. Meisl, Európa egyik legismertebb sportújságírója, a nyugatnémet Kickerben ír, Gordon Pirie, az angolok első számú távfutója tavaly feleségével együtt már szeptemberben Ausztráliába hajózott, egyrészt azért, hogy részt vegyen a melbournei olimpiai játékokon, másrészt, hogy ott letelepedjék. Az úthoz szükséges pénzt Standberg, a volt svéd gyorsfutó-bajnok előlegezte, aki most mint sportújságíró és egyesületi vezető működik. Standberg „előzékenységét" Pirie azzal hálálta meg, hogy idei rajtjainak rendezését Standbergre bízta, aki így jutott a Pirienek kölcsönzött pénzhez...

Hát ilyenek a nyugati sporterkölcsök, így festenek annak a szobornak a modelljei, akikről az „amatőr versenyző szobrát" lehetne faragni.

Számunkra egyébként Chataway és Meisl lelepleződései — bármennyire is meglepők —, nem jelenthetnek újat. Még jól emlékezünk arra, mit művelt néhány évvel ezelőtt Koppenhágában O'Brien, a súlylökés világcsúcstartója. Ridegen visszautasította a neki felajánlott értékes serleget s helyette — perzsaszőnyeget követelt. Amikor pedig a dánok felháborodottan nem tettek eleget az amerikai kívánságának, kijelentette, hogy „soha többé nem teszi be lábát abba a nyomorult országba". És sorolhatnánk itt még más épületes epizódokat is, amelyeknek főszereplői az USA válogatott versenyzői, az amatőr sport szimbolumai.

Nem. Azt a bizonyos szobrot más sportolóról kellene megmintázni. Esetleg Kucról, aki nem adja el rajtjait egy-egy nyugati rendezőnek. Aki versenyzéséért nem kap pénzt, aki ha rajthoz áll, világcsúcsot fut és a célon áthaladva örömében feldobja mindkét kezét, mert őt a siker boldogítja és annak is örül, ha Moszkvában a lakásához közeli parkban, ahol rendszeresen edzeni szokott, a gyerekek kísérik futását...

Mérlegen az Alosztály II.

Még egy-két elmaradt influenzás mérkőzés és végleg lezárul a megyei Alosztály II. labdarúgóbajnokságnál is az őszi évad. Hogyan szerepeltek falusi csapataink, milyen tapasztalatokat hozott a bajnokság első félideje, az alosztály II-ben?

A sportszerűség tekintetében kétségtelenül a keleti csoport viszi el a pálmát. A mérkőzések nagy részét mind lejátszották, igaz Károlymajor és Beremend e tekintetben vétett a sportszerűség ellen, de egyetlen egy csapatot sem kellett törölni a bajnokságból a mérkőzések sorozatos elmaradása miatt. Ezt, sajnos nem mondhatjuk el a másik két csoportról. Az „őszi bajnokságot" a keleti csoportban egyébként a

Pécsi Urán SC

biztosan nyerte. Tegyük hozzá, teljesen megérdemelten. Az elmúlt évben alakult csapat vállalatával együtt erősödik, izmosodik, nem leszünk meglepődve, ha pár év múlva már a Nemzeti Bajnokság valamelyik osztályában találkozunk. Kár, hogy nem rendelkeznek megfelelő labdarúgópályával és állandóan különböző helyekre kell „vendégségbe" játszaniok. A táblázaton szorosan az Urán mögött áll a már több éves rutinnal rendelkező véméndi együttes. Véménden gyökeres változások történtek a csapat vezetésében. Joguk lett volna az Alosztály I-ben indulni. A véméndiek azonban inkább az Alosztály II-t választották, hogy még jobban megerősödve igazán ütőképes csapattal induljanak a felsőbb osztályba. A sportszerűség tekintetében is elismerést érdemelnek. A véméndiekkel a fegyelmi bizottságnak nem volt dolga.

Sátorhely

és az ez évben először a II. osztályban induló Beremendi Építők csapatának jó szereplése már nem meglepetés. Annál meglepőbb a

töttösiek

előkelő helyezése. A

dunaszekcsőiek

remélhetőleg belátják, hogy sportszerűen gondolkodni többet ér, mint erőszakos úton eljárni, a bólyiak gyengébben szerepeltek a vártnál, a versendiek ezzel szemben mindinkább magukra találnak. A sportszeretetéről ismert újmohácsi labdarúgók még nem tudtak megbirkózni a magasabb osztály légkörével, de még sikerülhet a tavaszi fordulóban a bentmaradáshoz szükséges pontokat megszerezni.

A középcsoportban

bizony zavart okozott Nagykozár mérkőzéseinek elmaradása. A szövetség végül is törölte a bajnokságból a nagykozáriakat. A csoportban a Pécsi Szpártakusz bizonyult az őszi legjobbnak. Az eddigi eredmények alapján teljesen jogosak a Szpartakusz bajnoki reményei. A Kesztyűgyár és a Szikra csapata a várakozásnak megfelelően szerepelt. Meglepetésnek számít közvetlenül a bajnokság megindulása előtt újjászervezett helyiipar csapatának fegyelemremélő helyezése. A négy pécsi csapat után a csoport legerősebb falusi sportkörei, Magocs és Sásd következnek. A táblázat középső helyein a Pécsi BTC és a Pécsi Vasas II. állanak. Hosszúhetény sehogy sem tud feljebb kerülni. Helyes volt, a falusi és a pécsi csapatokat egy csoportba sorolni. Falusi labdarúgóink fejlődését nagyban előmozdítja a városi csapatokkal való találkozás, kisebb pécsi csapatok labdarúgói pedig megismerkedhetnek a „forróbbléginkörű" vidéki pályákkal.

A nyugati csoport

talán egy árnyalattal gyengébb, mint a másik két csoport. Kisebb a mezőny, nem beszélve arról, hogy az ide minden jogalap nélkül beosztott Királyegyháza erősen, sportszerűtlen módon, botrányokkal fűszerezve „kierőszakolta" mérkőzés elmaradásaival a törlését. A legnagyobb meglepetés itt Nagyharsány listavezetése. Több pontral előz meg az őszi bajnokság befejezése után olyan csapatokat, mint Siklós és Vajszló, amelyek pedig már „múltjuk" rendelkeznek a harsányiak előtt. Siklósnál azonban meg kell említeni, hogy olyan ifjúsági gárdával rendelkeznek, mely a VB ifjbajnokságban is kitűnően szerepel.

Igen-igen figyelemreméltó Szentdénes negyedik helye, bár szorosan vele tart pécsbányatelepi II., Szentegát, Kétújfalu és Mozsgó is. Baksa helyezését sem hallgathatjuk el, amikor e kis falu labdarúgócsapatára gondolunk. A Szigetvári ZMSE és Pécsbányatelep második csapatától meg kell mondani őszintén, — többet várunk. Nagytótfalu helyzete rutinhiányra vezethető vissza. Kedvüket azonban még nem kell elveszíteni. Kijesés ideje még messze van.

Végezetül meg kell említenünk a lelkes falusi sportvezetőkről, ők áldozatkész munkájuk nyomán mind kevesebb lesz falusi sportpályáink között a magáról megfeledkező, „virtuskodó" játékos. A töttösi Czömpöly, a dunaszekcsői Kásdi, a károlymajori Szuhány a siklósi Jászberényi sporttársak megérdemlik az elismerést.

APRÓHIRDETÉSEK

Drága jó feleségem, szeretett édesanyánk, nyósom és aranyos jó nagyanyánk

Czeller Gusztávné

született Tóth Mária, hosszas szenvedés után december 3-án elhunyt. Temetése 5-én, csütörtökön délután fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászmise csütörtökön reggel 7 órakor a Szent Ferenc templomban.

Gyászoló férj és (Czeller) Csaba család.

Drága jó férjem, édesapánk, testvérünk, apósunk és nagyapánk

Bodó József

nyugdíjas MÁV fűtő hosszas szenvedés után f. hó 2-án elhunyt. Temetése 5-én, csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a köztemetőben.

Gyászoló család

— HALÁLOZÁS. Fájdalommal értesítjük a rokonainkat és ismerőseinket, hogy Merényi (Márics) Mártonné, szül. Veesey Katalin december 2-án elhunyt. Temetése: 5-én, délután 4 órakor. Gyászoló család.

GYAKORLOTT fűtőt vízmelegítésű kazánhoz keresünk. Választ „Mielőbbi belépés" jeligére a kiadóba, József Attila u. 10.

Karácsonyra! Sál és divatkendő-hét a Pécsi Ruházati Bolt szaküzleteiben December 5-től 14-ig Nagy választék

NÁDOR Szálloda éttermében december 5-én, csütörtökön este 7 órakor előadásra kerül: Volt egyszer egy zongorista... című zenemű. Közreműködik Takács Margit, a Pécsi Nemzeti Színház tagja és a budapesti Violin együttes. Belépődíj 5.— forint.

December 7-én este 8 órai kezdettel magyarnóta est a belvárosi étteremben

Wágner József, a Pécsi Nemzeti Színház művésze felléptével. Magyaros ételek és kiváló fajborok nagy választékban várják a kedves vendégeket. Belépődíj 3.— forint.

A Baranya megyei Kertelő Vállalat értesíti t. megrendelőit, hogy február hónapra előjegyzést már nem fogadhat el. További hónapokra napos-csibe előjegyzést még felveszünk.

Üvegházi szekfű álmodon kapható, fenyőzöld koszorút művirág díszítéssel már 60 Ft-tól készítek. — Volt Rózsa virágüzlet, Rákóczi úti villamoskitérőnél. 931

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. — György utca 6. sz. 30

Egy darab 200 kg-os hízottsertés eladó. — Szilágyi Dezső u. 34.

Ágybetétek, hálószoba bútor, konyhabútor, gyerekágy, szekrények, asztalok, szmizet, intarziás asztal, biedermeier íróasztal, ágyak eladók. Rákóczi út 46. 24

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7., em. 11

180 kg-os angol zsírsertés és egy csikótűzhely eladó. Zsigmond u. 19.

500 négyszögöl termő szőlő eladó a szőlészeti klinikánál. Érdeklődni: Doktor Sándor u. 11. sz. Tarr szobafestőnél. 50

Vegyeskereskedés, berendezéssel együtt betegség miatt eladó. — Üdülőszállónál. Érdeklődni: Pécs, Kossuth Lajos u. 63. Nagy. 3

Borbála-telepen 430 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni: Borbála-telep 44.

Esze Tamás, volt Radnai utca 2. számú ház eladó. Bővebbet: 28-46 telefonon, vagy Kary Béla, Szentlőrinc. 17

2 darab hízott sertés eladó. Cím: Alkotmány utca 85. sz. 53

Üzletszerzőket alkalmazunk. Képcsarnok 10. Fiók: Pécs, Kossuth Lajos u. és Sörház u. sarok. 57

Danuvia prima állapotban eladó, vagy zöld Pannoniáért elcserélhető ráfizetéssel. Weibl Tibor Patacs. 59

Hússertés, 100 kg-os eladó. Tiborc u. 4/2. 50

Mikrolemezek és normál hanglemezek kitűnő állapotban olcsón eladók. Vilmos u. 9. 73

Eladó Balatonmárián, műút mellett, vasúthoz közel szőlő és gyümölcsös telepítésre alkalmas 3 kh terület kis villaszerű épülettel. — Ugyanott termő szőlő is. „Nyaraló 65 652" jeligére Felszabadulás téri hirdetőbe. 5

Lemezelő lakatost felveszek. Majláth u. 8. Nádasi. 68

Egy darab 150 kg-os mangalica zsírsertés eladó. Nagyárpádi út 1. sz. 67

Nagyszoba-konyhás, — éléskamrás főbérleti lakásomat elcserélném 3 szobásra, vagy 2 szobásra, költségtérítéssel. Balogh Lajos, — Szabadság út 44. 58

Bőrkabáttfestés, sportmellény, táskafestés, szakszerűen, gyorsan készül. Felső-Malom u. 14. sz. 84

Gyümölcsfa ültetése még nem késő, kapható Végh Üdönél, Pécs, Amóra u. 13. 86

Mikrolemezek és normál hanglemezek kitűnő állapotban olcsón eladók. Vilmos u. 9. 73

Bejárónőt keresek. — Felső-Balokány u. 18. 72

Hízottsertés eladó. — Kis-Balokány dűlő 12. 76

Bejárónőt felveszek. — Sallai utca 10. sz. 75

Eladó, szalagfűrész, — gyalugép, maró, 0.4 HP. villanymotor, 380 volt. Pécs, Rigódertető 3. 86

Babaszobák, babáz. — mózeskosár, gyermekszékek, társasjátékok stb eladók. Munkácsy u. 29. 82

Szőlő, megélhetést biztosító, városban lévő, 1301 öles, teljesen bekerített, közműves műúton, autóbusznál. — minden felszereléssel, kívánságra átvehető lakással eladó. Alkotmány utca harmincegy. esse. 83

Otthont adnék egy magányos nyugdíjas, vagy félnapi elfoglaltsággal bíró, rendszerető nőnek, kis házimunka ellenében. József utca 42. 70

Főbérleti szobát keresek költségmegtérítéssel. Cím: Pécs, — Szemlikinfka, III. em. Kazonáné. 62

180 kg-os zsírsertés eladó. Rodostó u. 8. — (Bálics elején) 55

Konyhagarnitúra szép kivitelben eladó. Majláth u. 8. 61

Órát, írógépet, rádiót, ventillátort, szemüveget, könyveket veszek. Wágner, Rákóczi út 73/a. 44

Me hívó!

A Dél-Baranya megyei Népbolt Vállalat és a Mohácsi Vendéglátó Vállalat 1957 december 7-én (szombaton) a mohácsi „Béke étterem"-ben este 8 órai kezdettel

magyaros ételbemutatót és ruházati bemutatót

rendeznek, melyre minden érdeklődőt szívesen látnak. A kitűnő magyaros ételek mellett a ruházati ipar legújabb modelljei is bemutatásra kerülnek. Részvétel ingyenes.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-97 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná) és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Telefon: 30-21.
Nyomdáért felel: Mellés Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 287. SZÁM ARA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957 DECEMBER 6

Mai számunkban:

Az évszázad harmadik legnagyobb vasúti szerencsétlensége
Miért halasztották el az amerikai mesterséges hold kilövését?
A bányarobbanások összefüggnek a zivatarokkal?
Ki lehet a Partizán Szövetség tagja?

Szükség van az üzemi tanácsokra!

A kormánynak és a szakszervezeteknek az üzemi tanácsok létesítéséről hozott határozata egyre többet foglalkoztatja a gyárak, az üzemek, a bányák, sőt az állami gazdaságok, gépállomások dolgozóit is. S ez nagyon jól van így. Azt mutatja, hogy munkásaink figyelemmel kísérik az üzemi demokrácia kiszélesítésére irányuló törekvéseket, élni akarnak a határozatban biztosított jogaikkal, egyre aktívabb szerepet akarnak vállalni a gyárak, az üzemek életének, mindennapi munkájának irányításában.

Az üzemi tanácsok létesítéséről szóló határozattal kapcsolatban főleg azon vitatkoznak, hogyan lehetne minél eredményesebbé, gyümölcsözőbbé tenni az üzemi tanácsok munkáját, hogy lehetne az üzemi tanácsok segítségével tovább javítani a munkát, mind szélesebb dolgozó tömegeket aktivizálni a termelési, gazdaságossági és egyéb téren előttük álló feladatok megoldása érdekében. A vélemények általában megegyeznek abban, hogy az üzemi tanácsok létesítéséről szóló határozat szükséges volt, szükség van egy olyan szervre, mely a szakszervezet irányításával lehetőséget nyújt ahhoz, hogy a munkások véleménye az eddiginél jobban érvényesüljön a gazdasági vezetésben, s hogy így a munkások egyre inkább a gyárak igazi gazdáinak érezzék magukat. Az a lépés, melyet kormányunk és a szakszervezet az üzemi tanácsok létesítésével tett az üzemi demokrácia kiszélesítése érdekében, nem tegnap s nem is tegnapelőtt fogant. Egyenes következménye ez annak a politikának, mely az SZKP XX. kongresszusának megállapításaiból fakad, s mely a szocialista társadalomban törvényszerű jelenség. Csak a mi társadalmunkban, a szocialista társadalomban lehetséges az, hogy a munkások, a gyárak, a bányák legegyszerűbb dolgozói is részt kérhessenek s részt vehessenek a gazdasági vezetésben, ellenőrizhessenek és utasíthassanak, szabadon közölhessék a véleményüket s azt meg is hallgassák.

Éppen ezért meglepő, hogy egyes gazdasági vezetők, sőt még párt-alapszervezeti vezetőségek is azon vitatkoznak, hogy egyáltalán szükség van-e az üzemi tanácsokra, s akad olyan álláspont, amely helyteleníti az üzemi tanácsok létesítését. Rendszerint azzal érvelnek, hogy lám, a munkástanácsok sem váltak be, az ellenforradalmat támogatták, utána pedig nem tudtak semmit sem csinálni. Hozzáteszik még, hogy ott a szakszervezet, elegendő az, minek még az üzemi tanács? S mivel az említett vezetők fenti véleményüket rendszerint nem tartják titokban, hanem beszélnek róla, vitába is bocsátkoznak, van olyan üzem, ahol már a dolgozók is szükségtelennek, feleslegesnek tartják az üzemi tanácsot. Szerencsére, nem sok van belőlük. E problémáról azonban beszélni kell, mert az üzemi tanácsokat elvető álláspont nemcsak helytelen, de káros is.

Az üzemi tanácsok létesítésének — mint azt a határozat is hangsúlyozza — elsősorban az üzemi demokrácia továbbfejlesztése a célja. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy a munkásosztálynak, a termelést segítő, irányító értelmiségieknek az eddiginél lényegesen nagyobb lehetőséget adnak ahhoz, hogy részt vegyenek a gazdasági építőmunka irányításában, hogy a dolgozó tömegekben rejlő hatalmas erők még jobban felszabaduljanak, hogy e hatalmas erőt a szocializmus építésének meggyorsítására, a dolgozó nép életszínvonalának további emelésére fordíthassuk. Téved az, aki az üzemi tanácsok létesítését úgy fogja fel, hogy ez csorbítja az igazgatók, üzemvezetők jogait, hogy elvetjük az egyszemélyi vezetés elvét, mint ahogy téved az is, aki azt hiszi, hogy az üzemi tanácsok és a volt munkástanácsok közé egyenlőségi jelet lehet tenni. A kormány és a szakszervezetek közös határozata világosan, egyértelműen kimondja, hogy az állami vállalatokat az állam nevében az igazgató vezeti, akinek egyszemélyi vezető hatáskörét az üzemi tanácsok alakítása nem érinti. S aki a határozatot alaposan tanulmányozza, megérti azt is, hogy a szakszervezeteknek, ennek a gazdag tapasztalatokkal rendelkező, a munkásosztály legnagyobb tömegszervezetének lesz a feladata az üzemi tanácsok tevékenységének irányítása, hogy ez egyben biztosíték is ahhoz, hogy az üzemi tanácsok mindenkor a dolgozók, az üzem, a népgazdaság érdekeit képviseljék.

Lehet és kell vitatkozni azon, hogy az üzemi tanácsok hogyan, milyen módszerekkel tudnak majd a legeredményesebben tevékenykedni, de semmiesetre sem lehet helyeselni azt, hogy egyesek az üzemi demokrácia kiszélesítése ellen lépnek fel, s mert a munkástanács rossz volt, most az üzemi tanácsot is elvetik. Éppen ezért jó lenne, ha párt- és szakszervezeteink lehetőleg minél többet beszélgetnének ezekről a kérdésekről a dolgozókkal, segítséget nyújtanának nekik, hogy megértsék: az üzemi demokrácia kiszélesítése a proletárdiktatúra államát erősíti.

A szovjet emberek mindig hű barátai lesznek a magyar dolgozóknak

Szovjet államférfiak választávirata a magyar államférfiakhoz

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének, Dobi István elvtársnak,

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének, a Magyar Szocialista Munkáspárt első titkárának, Kádár János elvtársnak,

Budapest.

Kedves Elvtársak! Engedjék meg, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége, a Szovjetunió Minisztertanácsának és az egész szovjet nép nevében mély, szívből jövő köszönetünket fejezzük ki Önöknek és az Önök személyén keresztül az egész magyar népnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából küldött meleghangú üdvözletért.

A szovjet emberek örökre a szívükbe zárták annak emlékét, hogy a magyar nép, a kommunista párttal az élén, az elsők között emelte fel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom zászlaját, amikor 1919-ben létrehozta a Magyar Tanácsköztársaságot. Abban az időben a nemzetközi reakció erőinek sikerült vérbefojtani a magyar nép törekvését, hogy lerázza magáról a földbirtokosok és kapitalisták igáját. A Nagy Október eszméit azonban semmiféle erőknek nem sikerült kitépniök a magyar munkásosztályból, mert ezek az eszmék győzedelmesek és legyőzhetetlenek.

A Magyar Szocialista Munkáspárt által vezetett, a forradalmi munkás-paraszti kormány mellett felzárkózott magyar nép sikeresen felszámolta az ellenforradalmi lázadás következményeit és szilárdan halad előre a szocialista társadalom építésének útján.

Kedves Elvtársak! Biztosítjuk Önöket arról, hogy a szovjet emberek mindig hű barátai lesznek a magyar dolgozóknak, mert örökké tartó barátságunk a marxizmus—leninizmus éltető tanításában, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzedelmes eszméiben gyökerezik.

N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága első titkára.

K. I. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke,

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke.

Lengyel filmművészek Komlón és Pécsett

A Baranya megyei tanács művelődésügyi osztálya, a pécsi városi tanács művelődésügyi osztálya és a Baranya megyei Moziüzemi Vállalat december 5-én ünnepi lengyel filmbemutatót rendezett.

A filmbemutatóra megyénkbe érkeztek a lengyel filmművészeti küldöttség tagjai, az „Ember a vágányon" című lengyel film alkotói közül: Jerzs Stefan Stawinski, a forgatókönyv írója, Andrej Munk rendező, Kazimierz Opalinski és Zygmunt Listkiewicz filmművészek.

A lengyel filmküldöttség tegnap délután Komlóra látogatott el, ahol a párt és a városi tanács vezetői fogadták őket, majd ünnepélyes keretek között került vetítésre az „Ember a vágányon" című film.

Este Pécsett a Petőfi filmszínházban került sor az ünnepi lengyel filmbemutatóra. — Az ünnepség során a filmművészeti küldöttség tagjainak ajándékokkal kedveskedtek. A film bemutatása után a megyei tanácson fogadást adtak lengyel vendégeinknek.

97 százalékra teljesítette vetéstervét Baranya

Az idei ősz kedvezett a mezőgazdasági dolgozóknak. Úgy alakult az időjárás, hogy időben, jó magágyba elvethette mindenki az őszi kalászosokat. Mégis akadtak feledékenyek, közömbösek. Ennek a következménye, hogy megyénk 97 százalékra teljesítette őszi vetéstervét.

●

Készül a mecseki siklópálya terve

A Pécsi Tervező Irodában 1958. január közepe tájára elkészítik a Mandulástól a Misina-tetőre vezető siklópálya előzetes tervét, illetve tanulmányát. A terv elkészülése után, meghallgatják a szakemberek és a város közönségének véleményét, utána pedig sor kerül a mecseki siklópálya végleges tervének elkészítésére.

Ma megindul a munka

Két napig szünetelt a termelés Széchenyi-aknán

Két napig szünetelt a szállítás a pécsbányatelepi Széchenyi-aknán. Két napig az aknaácsok dolgoztak hősiesen azért, hogy minél előbb ismét száguldhassanak a kasok az aknában és felszínre hozzák ismét a fekete pécsbányatelepi szenet.

Mi történt?

Negyedikén délelőtt kilenc óra után pár perccel a lefelé haladó kas 514 méter mélyen elakadt és zuhanásával eltört öt főtartó vasat és négy vezérlécet, három vezérlécet pedig megrongált és egy főtartót elgörbített. Megrongálódott a kasfenék is. A kas kivágódott az akna járóosztályába, neki az akna falának és megszorult. A kasban szerencsére emberek nem tartózkodtak. A baleseket eddig még nem sikerült tisztázni. Feltehető, hogy a vezérléc egy meglazult rögzítő csavarja okozta a balesetet, ez azonban pusztán csak feltevés.

A baleset után azonnal hozzáláttak a mentéshez. Nagy erőfeszítések után sikerült délután hat órára a kast kiszabadítani az eltört tartók és vezérlécek közül és sikerült lereszteni a hatodik szintig. Természetesen a termelést is abba kellett hagyni, mivel a szállítás teljesen lehetetlenné vált. A bányában dolgozókat a másik kassal rendben kiszállították a bányából.

Az aknaácsok egész éjszaka dolgoztak az akna rendbehozásán, a rombolás azonban olyan nagyméretű volt, hogy ötödikén reggelre sem tudták megjavítani a főtartókat és vezérléceket, így ötödikén is szünetelt az aknán a termelés. Ötödikén délután két óráig két főtartót és két vezérlécet sikerült az aknaácsoknak kicserélni. Akkor úgy számoltak, hogy ma reggelre sikerül majd átadni az aknát üzemképesen és sikerül majd befejezni ma reggelig a kas kijavítását is.

Tegnap a bányában csak a fenntartáson dolgozók és a tűzőrség tartózkodott. Ma azonban reménhetőleg már zavartalanul folyhat a rendes termelő munka.

A kétnapos termelés kiesés érzékenyen érintette nemcsak a pécsbányatelepi üzemet, hanem az egész trösztöt. Veszélybe került a decemberi terv teljesítése. Reméljük azonban, hogy a pécsbányatelepi bányászok a hónap végéig még megtalálják a módját annak, hogyan pótolhassák be a két kiesett termelő napot.

Hétszáz boldog gyermek

Feldúlt méhkashoz hasonlított az egész nagyterem. Csupa nyüzsgés, zümmögés, izgatott mozgás, zsongás. A székeken óvónők, tanítónők ültek. Mellettük kipirult arcú, csillogó szemű gyermekek. Pöttömnyi óvodások, nagyobbacska iskolások fészkelődtek türelmetlenül. Kis nyakukat nyújtogatták és egymástól kérdezgették: vajon mikor jön már az, akit olyan nagyon várnak, akiért ezen a havas decemberi estén eljöttek a Doktor Sándor Kultúrotthonba...

Teljesen megtelt a nagyterem, azután szétnyílott a barna bársonyfüggöny. És a színpadon megjelent a nagy, fehér szakállas, piros süveges, köpenyes Télapó. Mintha mindent elvágtak volna. Pillanat alatt abbamaradt a gyermekzsivaj. És minden szem, minden gyermekremény a színpadon álló Télapó felé irányult...

— Jó estét, gyerekek! — köszöntötte őket.

— Jó estét, Télapó! — válaszolt kórusban a gyermeksereg.

Kisebbek sírása vegyült bele Télapó intelmeibe. A szülői szeretetről, az engedelmességről, a jóságról és a tanulásról, a kis pajtások megbecsüléséről beszélt. Azután elment meglátogatni azokat a gyermekeket, akik a Télapó-estre nem tudtak eljönni.

Addig műsor szórakoztatta a gyermekeket. Örömmel nézték végig a bábjátékot, a télen szamócát követelő leányka, toporzékolását, a kőszívű mostohát, a segítő medvét és az erdőbe tévedt Télapót. Meghallgatták a „Proletárfiú verse" című szavalatot és élvezték a „Hópehely-táncot", a gyakorló iskola balettkarának „Szembekötősdi" táncát, a „Télapó éneket"...

Azután hirtelen elfogyott a gyermek-türelem.

— Reméljük, hogy most már megjön a Télapó — mondogatták és kíváncsian lesték a színpadi függöny szétnyitását.

És amikor Télapó virgács nélkül állított be, megjelent nagy papírzsákjával, tele csupa jóval, ajándékkal, ismét felvidultak a gyermekarcok. Kórusban ígérték, hogy jók lesznek, szófogadók. Azután mint a lavina, amely mindent elsöpör útjából, úgy indultak meg a színpad felé, hogy átvegyék kis csomagjukat.

Hétszáz pécsi óvodásnak, jó tanulónak, arra rászoruló gyermeknek szerzett kellemes estét, örömöt a városi nőtanács ezen a csütörtöki Télapó-ünnepségen. S a gyermekek boldogan szorongatták kezükben az ajándékot, vitték haza, hogy megmutassák édesapjuknak, a szomszédos gyermekeknek, hogy mit hozott nekik a Télapó 1957. december 5-én.

PUSZTAI JÓZSEF

Tíz mázsa banán érkezik Pécsre

A belkereskedelmi minisztérium élelmiszeripari főigazgatósága tíz mázsa banánt biztosított Pécs város lakossága részére. A banán-szállítmány előreláthatólag szombaton érkezik meg Budapestről Pécsre. A banánt a Csemegebolt és az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat csemegeboltjai hozzák forgalomba. Az árusítást minden valószínűség szerint már szombaton megkezdik.

●

Ady-emlékünnepély Máriakéményen

Máriakéményen november 24-én 30 asszony jelenlétében megalakult a nőtanács. A szülői munkaközösséggel karöltve december 8-án, vasárnap Ady-emlékünnepéllyel egybekötött tea-délutánt rendezünk, amelynek bevételéből 150 kisgyermeknek szerzünk karácsonyi örömöt. A nőtanács legfontosabb feladatának tekinti a gyermekek iskolánkívüli nevelését, ezért a téli esték folyamán pedagógiai témájú előadássorozatokat tart.

(Nagybodzsár Ernőné)

Kádár János elvtárs megbeszélése az FKP küldöttségével

Csütörtökön délután Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, baráti megbeszélést folytatott az FKP hazánkban tartózkodó küldöttségével, — amelynek vezetője Gaston Viens, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának titkára. A megbeszélésen jelen volt Kiss Károly elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának titkára és Sándor József elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja.

Dulles kénytelen elismerni:

A Szovjetunió kolosszális sikereket ért el a háború után

Washington (TASZSZ): Az amerikai külügyminisztérium közzétette annak az interjúnak a szövegét, amelyet Dulles külügyminiszter a BBC angol rádiótársaságnak adott. Dulles ebben az interjúban gyakorlatilag ismét elutasította a Szovjetunióval folytatandó tárgyalások gondolatát. Jóllehet kijelentette, hogy „nem tartja kizártnak valamiféle értekezlet megtartását a Szovjetunió részvételével." Interjújában durva kirohanások sorozatát intézte a Szovjetunió ellen. A szovjet külpolitika befeketítésére attól sem riadt vissza, hogy „gyarmatosítással" vádolja a Szovjetuniót, a gyarmati és függő népek elismert barátját és védelmezőjét.

A NATO-tagállamok kormányfőinek december közepére tervezett párizsi értekezletéről szólva, Dulles mindenekelőtt helytelenítette azokat a célzásokat, amelyek szerint ezt az értekezletet a Szovjetunió sikerei kényszerítették ki. — Egyebek között az a tény, hogy a Szovjetunió kezébe került a tudományos, a műszaki, és a politikai kezdeményezés, sejtette, hogy aggasztják a NATO-t marcangoló ellentétek. Véleménye szerint a nyugati országok közvéleménye „a szovjet veszély katonai vonatkozásaira" összpontosítja a figyelmet. E probléma nem-katonai vonatkozásai azonban — mondotta —, legalább annyira fontosak, mint a katonaiak. Hiszen „a Szovjetunió kolosszális háború utáni sikereit nem-katonai eszközökkel érte el."

Az évszázad harmadik legnagyobb vasúti szerencsétlensége

London (Reuter) Szerdán este Lewishamban a sűrű ködben összeütközött két utasokkal zsúfolt vonat.

A legújabb jelentések szerint eddig 60 utas holttestét szabadították ki az összeroncsolt vasuti kocsik romjai alól, de a roncsok valószínűleg még több halálos áldozatot takarnak. A sebesültek száma 152, közülük 113-nak a sérülése súlyos.

A Reuter jelentése szerint ez a vasuti szerencsétlenség az évszázad harmadik legsúlyosabb vasuti szerencsétlenssége Angliában.

112 halálos és 349 sebesült áldozatot követelt 1952 október 8-án három vonat összeütközése Harrowban, London északnyugati részében.

Angliában eddig a legtöbb áldozatot az 1915 májusában a skóciai Gretna Green közelében történt vasuti szerencsétlenség követelte. Ennél a katasztrófánál 227 katona vesztette életét.

*

London (AFP) A szerdai vasuti szerencsétlenség miatt több londoni pályaudvart bezártak. Amennyiben a köd tovább tart, és lehetetlenné teszi a gépkocsi forgalmat, csütörtökön reggel mintegy félmillió ember nem mehet be londoni munkahelyére. A kiesést London kereskedelmi forgalma is meg fogja érezni.

Szerdán késő este Erzsébet királynő és az Edinburghi herceg részvéttáviratot küldött a közlekedésügyi minisztériumba.

Sikerrel járt Hammarskjöld közel-keleti küldetése

Jeruzsálem (DPA) Dag Hammarskjöldnek, az ENSZ főtitkárának közel-keleti küldetése részben sikerrel járt. Hammarskjöld háromnapon át tárgyalt Izraellel és Jordániával a két ország közötti feszültség enyhítéséről és elérte, hogy a két kormány meg egyezése szerint izraeli kocsioszlopok áthaladhatnak Jordánia területének egy részén, s így a legrövidebb úton eljuthatnak az izraeli határ egyik kiszögeléséhez. Ammanban közölték, hogy Jordánia csütörtökre megengedte egy ilyen izraeli konvoj áthaladását. Ben Gurion izraeli miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy más kérdésekben is sikerült megegyeznie az ENSZ főtitkárával.

Hammarskjöld szerdán délután váratlanul visszarepült Ammanba, hogy újra megbeszélést folytasson Husszein királlyal és a kormány tagjaival. Majd néhány órával később visszatért Jeruzsálem izraeli övezetébe, hogy folytassa meg beszélgetéseit Ben Gurion miniszterelnökkel.

Haammarskjöld csütörtökön valószínűleg Damaszkuszba repült, pénteken pedig visszatér New Yorkba.

A francia nemzetgyűlés bizalmat szavazott a kormánynak

Párizs (MTI): Az AFP jelenti gyorshírben: Egyelőre még meg nem erősített adatok szerint a francia nemzetgyűlés 222 szavazattal 183 ellenében és mintegy 42 tartózkodás mellett bizalmat szavazott a kormánynak.

354 értékes nyeremény a pénteki lottó-sorsoláson

December 6-án, pénteken ismét kettős lottósorsolást rendez a sportfogadási és lottóigazgatóság. Ekkor kerül sor a novemberi tárgynyeremény-sorsolásra is. Ezúttal összesen 345 értékes nyeremény talál majd gazdára. A három főnyeremény ismét a két lakás és egy Wartburg gépkocsi lesz. A Mártírok útján épülő lottóház III. emelet 7-es és 9-es számú kétszoba-hallos, összkomfortos lakását sorsolják ki. Ezenkívül többek között három oldalkocsis Pannonia motorkerékpár, 25 kerékpár, 35 rádió, öt televíziós készülék, 40 vásárlási utalvány, hat arany és króm Doxa karóra, nyolc holland és magyar centrifugás mosógép, öt holland robotgép jut a szerencsés lottózóknak. A 345 nyeremény közül 36 olyan, amelyet egyszer már kisorsoltak, de tulajdonosuk nem vette át. Ezek között egy motorkerékpár, zeneszekrény, négy rádió, porszívó, több vásárlási utalvány, két villanyborotva, stb. van.

Miért halasztották el ismét az amerikai mesterséges hold kiröpítését?

Washington (MTI). A Reuter közlése szerint Washingtonban szerdán este hivatalosan bejelentették, hogy az Egyesült Államok első kísérleti mesterséges holdjának kiröpítését ismét elhalasztották s csak csütörtökön hozzák nyilvánosságra a kiröpítés új időpontját.

Dr. John Hagen, az előkészületi munkák irányítója kijelentette: „A mesterséges holdat a magasba emelő Vanguard rakétán végrehajtott több kisebb műszaki módosítás eredményeképpen meghosszabbodtak az előkészületi munkák s ez nagyon kimerítette a kiröpítés végrehajtásával megbízott dolgozókat. Majd hozzáfűzte: „A műszaki nehézségek leküzdése végett szükségessé vált a rakéta-kilövő készülék folyékony oxigén üzemanyagának kicserélése. Ez a munka több órát vesz igénybe."

Dr. Hagen azután arról beszélt, hogy Cape Canaveralban a kiröpítés színhelyén kedvezőtlenül alakul a széljárás. „Csütörtökön válik ismeretessé, mikor folytatható a mesterséges hold kiröpítésének előkészítése" — mondotta.

A mesterséges hold röppályájából pontosan megállapítható földünk nagysága

Leningrád (TASZSZ): A Leningradszkaja Pravda szerdán közölte Jurij Batrakovnak, a Szovjet Tudományos Akadémia elméleti asztronómiai intézete főmunkatársának cikkét. A szovjet tudós cikkében megállapítja, hogy a mesterséges hold röppályájának síkja a hold vonzóereje következtében naponta hét ívmásodperccel forog a földünk sarktengelye körül.

Az elméleti asztronómiai intézet a legutóbbi években a földkerekség különböző pontján lemért vonzóerő több mint 26 000 adatát dolgozta fel. Ez lehetővé tette a föld formájának megállapítását. Az elért pontosság azonban még mindig nem elegendő. A kérdés radikális megoldását adhatja meg a mesterséges holdak mozgásának megfigyelése. Az összegyűjtött anyag feldolgozásával megállapítható a föld mágneses mezejének több sajátossága, stb.

Nincs messze az a nap, jegyzi meg cikkének végén a szovjet tudós, amikor a mesterséges holdakat üzemanyaggal töltik meg, s azok elindulnak távoli útjukra a világűrbe.

Vallottak az indonéziai államelnök ellen elkövetett merénylet tettesei

Djakarta (DPA) Az indonéziai hadsereg egyik szóvivője szerdán Djakartában közölte, hogy a Sukarno államelnök ellen elkövetett sikertelen merénylet ügyében megindított nyomozás folyamán húsz személy bevallotta, hogy részt vett az elnök meggyilkolására irányuló összeesküvésben. — Mint ismeretes, Sukarno sértetlen maradt, de a merénylők kézigránátjai kilenc személyt megöltek, százötvenet pedig megsebesítettek.

Szerdán a merénylet színhelyétől viszonylag nem messze Sukarno részt vett egy értekezleten. Az elnököt ezen az útján rendkívüli erős biztonsági intézkedésekkel védték.

Bevan kellemetlen kérdései Selwyn Lloydhoz az angol alsóház vitáján

London (MTI). Az angol alsóházban a munkáspárt vezérszónokai bíráló és elégedetlen hangú kérdések pergőtüzében fejezték ki aggodalmukat olyan külpolitikai és védelmi kérdésekben, mint amilyen az *„erő alapján történő tárgyalás"* politikája, az amerikai támaszpontok és atomfegyverek Angliában, az atomfegyverek rendelkezési jogának homályossága, a fegyverkezési verseny kiéleződése és hasonló ügyek. Több interpelláló sürgette a tárgyalások megindítását a Szovjetunióval általános európai elrendezésről vagy leszerelésről.

Selwyn Lloyd külügyminiszter a legtöbb kérdésre ismét kitérő válaszokat adott. A legérdekesebb kérdések közé tartozott Bevan ama kérdése, vajon a hidrogénbombákon *fel fogják-e tüntetni a származási helyet, azaz azt az országot, amelyik a bombát kiadta.* Tegyük fel — mondta —, hogy nem angliai támaszpontról jövő hidrogénbombát ejtenek szovjet területre. Minthogy az angliai támaszpontokon is vannak ilyen bombák, számunkra élet-halál kérdése, hogy nem tudhatják az oroszok, honnan jött az a bomba. Az egész országban a legsúlyosabb aggodalom uralkodik a hidrogénbombás repülőőrjáratok miatt, aggódva kérdezik, hogy milyen körülmények között használhatják ezeket a bombákat.

Selwyn Lloyd elismerte, hogy a kérdés *„őszinte aggodalmakat kelt"*, majd kijelentette, meg fogja fontolni további nyilatkozat vagy Fehér könyv kiadásának lehetőségét.

Bevan erre megkérdezte, hogy a kormány vajon ígéri-e a Háznak, hogy nem engedi meg az atomfegyverek használatáról szóló egyezmény megváltoztatását a Ház előzetes tájékoztatása nélkül?

Selwyn Lloyd ekkor indulatosan így felelt: *Semmi esetre sem.* Kijelentése élénk ellentmondásokat és felkiáltásokat váltott ki a baloldalon: „ejnye és miért nem!"

Selwyn Lloyd így folytatta: *Az ilyen ügyben fenn kell tartani a kormány döntését és felelősségét.*

Külföldről JELENTIK

LONDON

Angol és amerikai rákspecialisták „transzatlanti" kongresszust tartottak kábeleken keresztül. A „kongresszus" mindössze 75 perces volt. Megállapították, hogy ma 26 féle gyógyszert lehet eredményesen felhasználni a rák gyógyítására.

DJAKARTA

Maengkom indonéz igazságügyminiszter csütörtökön elrendelte, hogy minden alkalmazásban nem lévő holland állampolgár köteles elhagyni Indonéziát. Körülbelül ötvenezer holland hazatelepítéséről, illetve kiutasításáról van szó. A rendelet csütörtökön életbelépett. Az indonéz külügyminiszter felszólította Hasselmant, a holland diplomáciai misszió vezetőjét, hogy zárja be az Indonéziában lévő összes holland konzulátusokat.

LONDON

Selwyn Lloyd angol külügyminiszter szerdán délután az alsóházban kijelentette, egyáltalán nem szándékozik olyan javaslatot tenni a NATO-nak, hogy kezdjenek tárgyalásokat a Szovjetunióval és a varsói szerződés többi tagállamával egy európai biztonsági szerződés megkötéséről, amely a jelenlegi egyezményeket pótolná.

WASHINGTON

Wayne Morse, demokratapárti szenátor szerdán felszólította Eisenhower elnököt, hogy mondjon le és engedje át Nixon alelnöknek a köztársaságpárti kormányzat teljes irányítását. A szenátor szerint nyilvánvaló, hogy az elnök nem felel meg az idők és az események támasztotta követelményeknek. Morse szenátor, aki gyakran bírálja Eisenhower elnököt és kormányát, rámutatott arra, hogy az elnök az utóbbi időben többször betegedett meg súlyosan.

BUKAREST

A romániai ifjúmunkás szövetség meghívására Kolonics Lajosnak, a KISZ Központi Bizottsága tagjának vezetésével 10 tagú küldöttség érkezett Bukarestbe. A magyar fiatalok az IMSZ vendégeként kéthétig tartózkodnak Romániában.

ANKARA

A török nemzetgyűlés jóváhagyta a kormány programját. Ciprust illetően Menderesz kijelentette: Törökország — hogy megőrizze Görögország barátságát — beleegyezett a sziget felosztásába, s ezen az álláspontján nem változtat. A kormány jelenleg tanulmányozza Bulganyin szovjet miniszterelnök legutóbbi üzenetét, s hamarosan válaszol rá.

KAIRÓ

A mai lapok közlik, hogy egyiptomi szövetkezeti küldöttség december 15-én Budapestre utazik és részt vesz a SZÖVOSZ konferenciáján.

JERUZSÁLEM

Dag Hammarskjöld miután 2 és félórás négyszemközti tanácskozást folytatott Ben Gurion izraeli miniszterelnökkel, visszatért az ENSZ fegyverszüneti bizottságának főhadiszállására, hogy ott Byron Leary, amerikai ezredessel, az ENSZ megfigyelők vezetőjével tanácskozzék. A Jeruzsálem két övezetét elválasztó Mandelbaum-kapunál szerdán reggel nyugalom uralkodott. Ott tartózkodnak a Mont Scopusra készülő izraeli konvoj egységei amelyeknek jordániai területen való áthaladásáról most tárgyalnak.

SZARAJEVO

A nagy havazás és az erős hófuvások következtében Bosznia-Hercegovinában megbénult az országúti közlekedés.

BERLIN

Erich Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke csütörtökön Koppenhágába utazik. Ollenhauer Hansen dán miniszterelnökkel és más vezető dán szociáldemokratákkal folytat megbeszéléseket a nemzetközi helyzetről és a párizsi NATO-értekezletről.

RÓMA

Dél-Olaszország többszáz falujáit szerdán hófuvás vágta el a világtól. Az olasz kormány és a Vöröskereszt megkezdte az élelmiszerszállítást a hatalmas hótorlaszoktól elzárt falvak lakosságának.

Ki lehet tagja a Partizán Szövetségnek?

A Partizán Szövetség országos küldöttközgyűlése után, a Partizán Szövetség Baranya megyei alapszervezete taggyűlést tartott. A taggyűlésen az eddigi ideiglenes vezetőség helyett megválasztották az öttagú végleges vezetőséget.

Az országos küldöttközgyűlés határozata alapján, az új vezetőség első feladatának tartja a Baranya megyében élő partizánok felkutatását és a szövetségbe való felvételét. Az elfogadott alapszabály szerint a szövetségbe felvehetők:

1. aki a Nagy Októberi Szocialista Forradalom idején és az azt követő polgárháborúban, 1917—1922-ig fegyveresen harcolt a Vörös Gárda, a Vörös Hadsereg, a Vörös Partizánok soraiban;

2. aki 1919-ben, a Magyar Tanácsköztársaság idején fegyveres harcban, vagy életveszéllyel járó politikai munkában vett részt;

3. aki a Horthy-fasizmus ideje alatt Magyarországon részt vett a Kommunisták Magyarországi Pártja és a KIMSZ harcaiban és illegális tevékenységét a párt igazolja;

4. aki 1936—1939-ben fegyveresen harcolt a spanyol köztársasági hadsereg bármelyik egységében;

5. aki a második világháború alatt Magyarország területén, vagy a Szovjetunióban, Lengyelországban, Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában, Franciaországban, Belgiumban, Németországban, vagy másutt partizán egységekben, fegyveres ellenállási mozgalomban, vagy a szovjet hadsereg egységeiben harcolt és azóta is részt vesz a munkásmozgalomban;

6. aki a fasizmus elleni harcban Magyarországon vagy külföldön aktivan segítette a partizánokat, illegális kommunista harcosokat (fegyverszerzéssel, élelmezéssel, felderítéssel, partizánok elrejtésével) és ebben kiemelkedő érdemeket szerzett, s azóta is tevékenyen részt vesz hazánk szocialista építő munkájában — amennyiben ezt a fenti tevékenységet az Országos Elnökség partizán tevékenységnek ismeri el;

7. aki a Szovjet Hadsereg oldalán katonai egységekben részt vett a felszabadító harcokban (például: a budai harcokba bevetett vörösszalagos ezred I. és VI. hadosztály bevetett harcosai) és azóta is küzd a népi demokrácia megerősítéséért;

8. aki a második világháború után részt vett az elnyomott népek nemzeti felszabadító háborújában, az imperialista ellenes szabadságharcokban, vagy ezekben a háborúkban, mint műszaki, orvos, vagy egészségügyi beosztott segítette a szabadságukért harcoló népeket és azóta is küzd a népi demokrácia megerősítéséért;

9. aki a kievi, vagy más antifasiszta, illetve partizán iskolát elvégezte, a partizán alakulatokba be volt osztva és önhibáján kívül nem került bevetésre, s azóta is küzd a népi demokrácia megerősítéséért;

10. aki a népi demokratikus rendszerünk védelmében a fegyveres erők kötelékein kívül 1956. október 23. és november 15. között egyértelműen, igazolható módon, fegyveres vagy életveszedelemmel járó politikai akcióban vett részt ellenforradalmi erőkkel szemben az ország területén és tevékenységét az Országos Elnökség tüzetes elbírálás alapján elismeri. Ez utóbbi pontban foglaltak alapján a jelentkezés határideje 1957. december 31.

A felvételi kérelmet egyénileg, illetve személyesen lehet előterjeszteni a kérelmező állandó lakhelye szerinti partizán szervezetnél. Pécsett a Megye utca 20. szám alatt. Akit a Partizán Szövetség leigazol, az megkapja a Minisztertanács által alapított „Fegyverrel a Hazáért" emlékérmet.

A szigeti kommunisták között

Hallottak-e a szigeti külvárosi pártszervezetről? Nekem évek óta csak jó hírek jutnak a fülembe.

A titkárukat Szőke Lászlónak hívják, de városszerte csak „Szőke Laci"-nak ismerik. Szép szál, valóban szőke és bátor legény. Ő vitte a vörös zászlót a tavalyi december 9-i tüntetésen. Nem volt éppen veszélytelen mulatság, mert Budapesten néhány nappal azelőtt még rálövöldöztek a kommunistákra az ellenforradalmárok.

Később, a konszolidálódás kezdeti szakaszában húszharminc s még többtagú küldöttségek követelték az egyetemen és a pedagógiai főiskolán, hogy távolítsák el az ellenforradalmárokat. A küldöttségek derékhada és magja a szigeti külvárosi pártszervezet kommunista munkásaiból került ki.

Ilyen előzmények ismeretében kopogtattam be a pártszervezet Alajos utcai helyiségébe. Az embereket, az egyszerű munkáshősöket akartam látni.

A város legöregebb kommunistái

Rendkívül békés kép fogadott: barátságos meleg, halkan szólt a rádió, szemüveges, ritkáshajú férfi írt az asztalnál. Előtte még ritkábbhajú, bozontos szemöldökű öregember ült. Reszketett a keze.

— Hogy hívták az édesanyját Dusel bácsi?

— Ulrich Gizella!

— Hogyan?!

— Ulrich Gizella!

Kiabálva beszélgettek, rosszul hallott szegény Dusel bácsi. Nyolcvánnégy éves, alig bír járni. Amikor elmegy, egyre azt mondja, hogy többé nem tér vissza, de jön ám reszkető bizonytalan léptekkel mindig.

Hódi Szilveszter elvtárs — mert így hívják a szemüveges férfit — elmondotta, hogy nem is ő a legöregebb. Nézzem csak a Mihajlovics-házaspár fényképét! A férfi 1868-ban, a felesége pedig 81-ben született.

Maholnap kilencven éves.

Matuzsálemi kort értek el. Tisztelet és megbecsülés a nevüknek, akárki is veszi a szájára őket!

A legifjabbak is felzárkóznak

Alig tette ki a lábát Dusel bácsi, középkorú férfi lépett a szobába:

— Jó napot kívánok! A fiam ügyében jöttem, mert ő kint van a tengeren...

Csuda érdekes história! Gógl Attila nevű fiát június 7-én felvették a pártba. Közben behívót kapott, s haladéktalanul Pestre kellett mennie. Onnan a tengerre került. Most Konstantinápoly körül hajókázik valahol, csak a jövő nyáron jön haza. A tagkönyvét nem kapta meg, s — a nyílt tengerről! — hazarádiózott ugyancsak kommunista édesapjának, hogy viselje gondját, pontosan fizesse a tagdíját.

Gógl Attila édesapja harminc évig dolgozott a bányában. Az előbbiekből megítélhető, hogy hű maradt osztályához, tengerész fia is.

Lesz utánpótlása a pártnak.

Már a legifjabbaknál kezdik. Láng Lászlóné, egy kővágószőlősi vasesztergályos felesége a pártszervezet iskolai összekötője. Szinte minden szabadidejét a Petőfi utcai általános iskola úttörői között tölti, színdarabot taníttat velük, a határőrséggel tárgyal érdekükben és így tovább.

A pártszervezet házában szakköröket rendeztek be a gyerekeknek. Vokula Lázár, a pártszervezet egyik tagja, (mesterségére nézve asztalos) szombaton délutánonként barkácsolásra tanítja a fiúkat. A kis úttörők természetesen szívesen veszik az atyáskodást, s tömegesen járnak be a pártházba. Abba az épületbe, ahol még a falak is kommunista szellemet lehelnek!

Más területi pártszervezetek is követhetnék a szigeti külvárosiak példáját!

Munkásasszony-bázis

Időközben benépesült a szoba. A nőtanács készülődött az elnökségi üléshez, többnyire kommunista asszonyok.

Elnéztem őket. Délelőtt talán még a piaci zöldségárusokkal pereskedtek, főztek, mostak, takarítottak, ellátták gyerekeiket és férjüket... Most horgolhatnának vagy köthetnének, de ők eljöttek, mert tovább látnak a szoba négy szűk falánál — ők egy kerület gondját vették a vállukra.

Somogyi Jánosné, egy kőművessegéd felesége a vezetőjük. Apró termetű asszony, de igen energikus. Fellépése határozott, társai szemmel láthatóan hallgatnak rá. Egyszóval vezető.

Felületesen ítélve igen jelentéktelen dologról vitatkoztak. Arról volt szó, hogy a nőtanács legközelebbi tea-estjén kocsonyát is szolgáljanak fel avagy nem. Kicsi ügy, de nagy a cél. A tea-est jövedelméből téglajegyeket vesznek a gyermekvárosnak, továbbá fenyőfaünnepélyt rendeznek a körzet gyerekeinek. Erre természetesen meghívják a szülőket is. És aztán...

...Aztán megnyerik az asszonyokat. Jelenleg hetvenen járnak el a nőtanács gyűléseire, de ők százötven asszonyt akarnak. S szemükre, lelkes fogadkozásukra tekintve nem is kételkedem a sikerükben, hiszen ki állhat ellent e tetterős, harcias asszonyoknak? Ha ők mondják, hogy ismét lesz egy munkásasszony-bázis a pártszervezet körül, akkor lesz is!

*

Csak két órát töltöttem közöttük. De a rövid idő alatt is sokat láttam és meggyőződésemben megerősödve tértem haza. Nem lehet legyűrni azt a pártot, amelynek olyan tagjai vannak mint az öreg Dusel bácsi, a Mihajlovics házaspár és a fiatal Gógl Attila. Nem lehet, mert kőművesek, esztergályosok, autószerelők, bányászok — az osztály emelte maga fölé.

EMBER A VÁGÁNYON

Lengyel film

Az elavult nézetek és az új idők szellemének összeütközését igyekszik bemutatni a film. De megmutat mást is: nevezetesen azt, hogy nem szabad az emberekkel mereven bánni, alaposan meg kell őket ismerni.

Egy idős mozdonyvezetőről szól a film, aki a lengyel munkásarisztokráciát képviseli: parancsolgat, kiszolgáltatja magát, fehér kesztyűben vezeti a mozdonyt. De ez az ember hibái ellenére is rendszerető, pontos és jó szakember, aki életét is feláldozza, amikor a száguldó vonat utasai mások hibája miatt életveszedelembe kerülnek.

A rendező gondoskodott arról, hogy mindvégig izgalmassá tegye a cselekményt, s érdeme, hogy ez a törekvés a film gördülékenységét nem hátráltatta. A film méltán érdemelte meg az 1957. évi Karlovy Vary-i fesztiválon a rendezés díját. Opalinskinek játékáról. Külön kell szólnunk az idős mozdonyvezetőnek, Kazimierz mozdonyvezetőt. Drámai erővel ábrázolta az idős mozdonyvezetőnek, Kazimierz mozdonyvezetőt.

A népfront fogja össze a falusi ismeretterjesztést!

A falusi ismeretterjesztés *ahol szintén nagyon nagy szükség lenne rá és ahol szívesen is fogadnák.*

A falusi ismeretterjesztés eddig bizony kissé elhanyagolt és kevésbé szervezett területe volt a kultúrmunkának. Itt az ideje, hogy ezen a télen a falusi ismeretterjesztésben is alapvető változást érjünk el.

Az ellenforradalom után megszüntették a TTIT járási titkárok tiszteletdíjazását, aminek következtében a járások az ismeretterjesztésben gazda nélkül maradtak. Voltak azonban kivételek, egyes járásokban és a népművelés ügyének szeretete további lelkes munkára késztette titkárainkat. Igy volt ez Pécsváradon *dr. Czuczor Lászlóval*, Komlón *Csordás Jánossal*, Szigetváron *Jambrich Kázmérral*, valamint Mohácson *Kovács Menyhérttel*. Ezekben a járásokban mérsékelten, de volt ismeretterjesztés. Ha a falusi előadások számát vesszük figyelembe, akkor azt kell mondanunk, hogy majdnem minden baranyai faluban volt a TTIT-nek egy előadása. *A tényleges helyzet azonban az, hogy a megtartott előadások számát Sikonda, Harkány, Szigetvár, stb. községek emelik meg és az ismeretterjesztés ténylegesen nem jutott el oda,*

A másik, ami említést érdemel, hogy a megtartott előadások témájukban *nem minden esetben voltak az igényeknek megfelelőek*, csupán azért, mert sok esetben nem is voltak igények. Eredményes jövőbeni munkához akkor kapunk igazán segítséget, ha *a községek kultúrmunkásai kérik az előadásokat tőlünk és egyben megjelölik a témaigényt is.* Soha nem volt annyi konkrét témájú előadás-kérés, mint a mesterséges holdak fellövésének idején. Remélhető, hogy a jövőben ugyanígy kérik a községek majd a méhészeti, kertgazdasági, irodalmi stb. előadásokat is.

Természetesen nem jelenti az előadások sikerét csupán az igenyek szerinti előadás megtartása, hanem a szervezés egységessége is. Eddigi falusi ismeretterjesztési munkánk és általában a kultúrmunkának fő hibája volt a *kulturális egység hiánya*, a tömegszervezetek külön-külön akartak a falu kulturális gazdái lenni, ami természetesen a kis lélekszámú baranyai falvakban nem vezetett eredményre. *Helyes volna, ha a falvak kulturális életének összefogói falusi népfront-elnökségek lennének*, amelyeknek általában tagja a falu népművelési vezetője is. A népfrontnak ismernie kell az emberek véleményét, **kulturális** igényét és a tömegszervezetekkel közös összefogásban kell az előadásokat megszervezni **és az** igényeket kielégíteni.

A TTIT-nek, mint az ismeretterjesztésre hivatott tömegszervezetnek **a feladata kell, hogy** legyen *a jó előadók biztosítása.* Azonban, **hogy a** TTIT ennek a kívánalomnak eleget tudjon tenni, **szükséges** a járási TTIT-elnökségek **megerősítése**, sok esetben **átszervezése**. Ezt csak a járási **pártbizottságok segítségével lehet** megvalósítani. A járási **pártbizottságok** a járási TTIT-szervezeteket úgy kezeljék, **mint a** többi tömegszervezeteket, **segítsék** a járási elnökségek **és** titkárok munkáját, **számoltassák** be őket a végzett munkáról, **bízzák meg** őket **feladatokkal, mint a haladó értelmiség demokratikus tömegszervezeteinek vezetőit.**

Sok új feladat végrehajtása vár a társulatra: **népfőiskolák, előadássorozatok, egyes előadások, tanfolyamok, gazdakörí előadások, olvasókörí beszélgetések, stb. szervezése.**

A tervekből csak akkor lesz valóság, ha egységesen szolgáljuk a falu kulturális életét és szívvel, ügyszeretettel bánunk az emberek lelkével, nem egyéni, hanem társadalmi ügyet csinálunk a falu kulturális felemelkedéséért.

Dr. Takács József
TTIT megyei titkár.

Bizottság alakult az egészségügyi felvilágosító munka összeegyeztetésére

A megyei és városi közegészségügyi-járványügyi bizottság a napokban ülést tartott, amelyen az egészségügyi felvilágosító munkával foglalkozott. A bizottság megállapította, hogy a közegészségügy érdekében fokozni kell a felvilágosító munkát. Az egészségügyi felvilágosítás nyilvántartása, tervezése, ellenőrzése és szervezése ugyan a KÖJÁL-ok feladata, de az eredményesebb együttműködés érdekében a bizottság elhatározta, hogy az egészségügyi propaganda koordinálására, szűkebb, külön bizottságot szervez. Ez a külön bizottság a KÖJÁL-ok mellett a Baranya megyei egészségügyi osztály, a megyei művelődési osztály, a Megyei Rendelőintézet, a Megyei Kórház, a Megyei Gondozó Intézetek, a megyei sajtó, a MOKÉP, a rádió, a megyei állategészségügyi szolgálat, a rendőrség, a Hazafias Népfront, a TTIT, valamint a Vöröskereszt képviselőiből áll.

„Bogaras" öregember

Bartha László *megjárta az élet iskoláját. Volt segédtiszt uradalomban, hol a növényekbe, hol az állatokba, hol a rizsbe szeretett bele. Attól függött, milyen beosztásba került. Mindenért tudott lelkesedni. Most a sumonyi halgazdaságban üzemvezető és olyan kedvvel beszél a halakról, mint apa a gyermekéről. Szereti ezeket a virgonc állatokat.*

Azt mondja, ha ő pihenni akar, akkor bemegy a laboratóriumba, mikroszkóp alá veszi a kísérleteit és órákig nézegeti azokat, miközben jegyezget. Most algakísérleteket folytat és bekapcsolódott a Balatoni Halászati Kutatóintézet munkájába is, csupán szórakozásból. — Az asztalon üvegek, bennük zöld, lila víz! Ennyit lát az egyszerű szemlélő és amikor azt mondja, hogy ezek az alga-kísérletek, az ered... szinte el sem akarja hinni. Nem látni itt semmi különöset, de amikor a mikroszkóp alá tesz belőle egy kis üveglavon, akkor a meglepetéstől még szólni is alig tudok. Gyönyörű az alga-virágzás. Olyan szép, mint a gyöngysor. De ezek az apró gyöngyszemek veszélyesek a halakra. — Nemrég azt olvastam az algákról, hogy a jövőben emberi és állati eledelt készítenek belőle. Azt tartják róla a tudósok: olyan bőtermő, hogyha a Balatont betelepítenénk vele, akkor az egész világnak elegendő élelmiszert tudnánk előállítani. Szóval nagy jövő vár az algára! De az olyan emberekre is, mint Bartha László, aki nem sajnálta évekig arra gyűjteni a pénzt, hogy saját magának berendezzen egy laboratóriumot, olyat, hogy még egy állami vállalatnak is a becsületére válna!

Lehetnek olyanok, akik erre azt mondják: bogaras öregember. Mit ér ezzel?

Sokat, nagyon sokat.

Talán ez az egy példa is elegendő lesz ennek bizonyítására.

Huszonhét éve *van már Sumonyban halasító. A felszabadulás előtt a káptalané volt, amely kiadta bérbe egy társaságnak. Ez a társaság jól megélt ebből a gazdaságból, pedig a legnagyobb rekordterméssük 1941-ben volt: 1784 mázsa hal. Az idén ennek a gazdaságnak, pedig nem nőtt semmivel, 1920 mázsa volt a terve, és ezzel szemben 2003 mázsa hal akadt a halászok hálójába. És nem is akármilyen hal, nagy többségük exportra alkalmas és a világpiacon 42 dollár körül fizetnek a magyar hal mázsájáért.*

Ha ilyenek a bogaras emberek, mint Bartha László, akkor azt mondom: bár ilyen bogaras lne minden fiatal mezőgazdászunk.

És még egy valami *Ez az ember nemcsak arra gondol, hogy mennyi hasznot jelent ez vagy az egy-egy gazdaságnak, hanem ezt mondja:*

— A dollár jól jön az országnak!

Tehát nem a maga hasznára csinálja azt, amit csinál, hanem elsősorban az országnak.

Mindent észrevesz és mindent szóvá tesz. A parasztok gazdálkodását is. Azt mondja, hogy nem jól csinálják a gazdák, amikor úgy hizlalnak, mint a nagyapáik, a dédapáik... Nem készítik elő a disznót hizlalásra. — Hosszú ideig rossz takarmányon tartják, csak fenntartott takarmányt adnak neki, ami végeredményben semmi hasznot sem hoz. Sokszor tizenkét hónapig ezt csinálják. Mi lenne, ha ezt a felére lecsökkentenék, mint ők a gazdaságban!

— Sok, nagyon sok takarmányt lehetne az országban megtakarítani.

Aztán itt van egy másik eset. A parasztok általában az új árpára, az új kukoricára állítják be disznaikat hízni. Karácsonyra aztán annyi a disznó, hogy sok, viszont nyáron meg alig lehet találni. Ez két okból is rossz. Egyrészt azért, mert egyszerre kerülnek a piacra a hizott sertések, egyszerre kellene azokat feldolgozni, másrészt azért, mert az új árpa, az új kukorica közel sincs olyan tápértékű, mint a beérett takarmány. — Azt mondja, hogy nem véletlenül beszélnek mindenütt májusi morzsoltról, nem véletlenül számolnak át mindenkit ebbe. Ekkor érik be az összeletört kukorica és ezzel már el lehet érni azt, hogy egy mázsa kukoricából 20—22 kg élősúlyt állíthassunk elő szemben az új kukoricával, új árpával, amelynél 16—18 kiló is nagy eredménynek számít. És itt ismét azt mondja:

— Ha ezt csinálnák, gondolja csak el, mennyivel több vagon sertés jutna külföldre is, az országnak is, a így megtakarított kukoricából!

És még valamit: azt mondja, hogy sokhelyütt nem darálttatják meg apróra a takarmányt. Sokan még nem tanulták meg, hogy „a disznó foga darál a legdrágábban. Mert míg mi a darálón öt százalékért darálhatunk, addig a disznó 10 százalékért darál."

Hát ilyenek *ezek a „bogaras" öregember — talán nem sértődik meg érte, hogy öregnek nevezem —, akitől jónéhány fiatal mezőgazdászunk tanulhatna lelkesedést, odaadást, szakmaszeretetet és „bogarasságot", amivel igen nagy hasznot hajtanának az országnak.*

SZALAI JÁNOS

Zivatarok hatása a bányarobbanásokra

A kutatások bizonyos mértékben megerősítették a bányászoknak azt a hiedelmét, hogy a zivatarok és a bányarobbanások között gyakran összefüggés van. Egy amerikai földrajztudós az 1839—1953 közötti időszak 426 nagy bányarobbanásával kapcsolatban tanulmányozta ezt az összefüggést. Mint ismeretes, a bányavágatokban metán és szénpor nagyfokú koncentrációja katasztrófális robbanást okozhat. A földrajztudós megállapította, hogy a metán menynyisége a bányalevegőben a robbanás napján, vagy egy nappal korábban növekszik jelentős mértékben, tekintve, hogy a metángáz térfogatának növekedése vagy csökkenése a légköri nyomás és a hőmérséklet változásaitól függ. A légköri nyomás csökken, megbomlik a szellőztetett és szellőzetlen vágatok levegőjének egyensúlya, s metánnal kevert levegő hatol a rosszul biztosított folyosókon át a munkahelyre. Ez megtörténhet akkor is, ha az elhagyott vágatok gondosan el vannak zárva.

Az amerikai tudós a szénpor-robbanás és a légköri viszonyok összefüggésére vonatkozóan meg állapítja, hogy a szénrétegek elpárologtatják nedvességüket hideg és száraz levegő áramlásának hatására s felületük eközben sűrű szénporral vonódik be, amely könnyen elkeveredik a bányalevegővel. A professzor fejtegetésének lényege az, hogy a légköri nyomás és hőmérséklet változásai a hideg és száraz légáramlatokkal együtt kedvező feltételeket teremtenek meg a metán- és szénporrobbanásokhoz. Bizonyos adatok arra mutatnak, hogy légköri változások alkalmával majdnem mindig metán-robbanás az első várható következmény — az esetleges szénpor-robbanás bekövetkezésének időpontja 3 nappal későbbre tehető.

SPORT

Az iskolai testnevelés

elhanyagolt területe volt ez ideig a magyar sportéletnek. Az úgynevezett patronálási rendelet nem oldotta meg a középiskolások sportját. A nagy tömegeknek nem volt biztosítva megfelelő sportolási lehetőség. A sportkörök csak a kimondott tehetségekkel foglalkoztak, azokkal, akiket azonnal „használni" tudtak. De nevelés szempontjából sem volt helyes, hogy a sportkörökben egyes középiskolások mindent megkaptak, ugyanakkor az iskolában maradottakkal senki sem törődött. Az iskolai sportköröknek nem volt anyagi alapjuk, még a legminimálisabb felszereléseket is csak nagy üggyel-bajjal tudták beszerezni.

Pártunk most javaslatot dolgoz ki, amely szerint a sport területén a meglévő anyagi eszközöket, lehetőségeket jobban osszák el. A jövőben a javaslat szerint különös gondot fordítanak az iskolai testnevelés és sport támogatására. — Nem lesznek tehát szegénylegények a középiskolai sportkörök. Pécsett próbaként már egy éve működnek a középiskolai sportkörök, nehéz körülmények ellenére is biztató eredményekkel. — Most, hogy megfelelő anyagi lehetőség is rendelkezésére fog állni az iskolai sportköröknek, remélhetőleg ezek az eredmények még csak jobbak lesznek, nem beszélve arról, hogy a magyar sport utánpótlásának kérdése is megoldódik a középiskolák fiatal tehetségeivel.

●

Alosztály I. állása

1. PVSK II.	14	10	2	2	36:18	22
2.-3. Porc.-gy.	14	9	2	3	33:18	20
2.-3. Pécsszab.	14	9	2	3	33:18	20
4. Hidasi B.	14	8	3	3	29:17	19
5. Pécsi Trakt.	14	6	4	4	27:16	16
6. Szászvár	14	8	—	6	51:32	16
7. K. Béta-akna	14	5	5	4	34:25	15
8. Pécsi Postás	14	6	3	5	33:24	15
9. Vasas I. B.	14	6	2	6	29:24	14
10. Pécsi Kinizsi	13	5	4	4	21:19	14
11. PEAC	12	4	4	5	30:22	12
12. Szt.-lőrinc	14	6	—	8	19:32	12
13. Pécsvárad	11	1	1	9	5:41	3
14. Villány	13	—	2	11	15:56	2
15. Sellye	12	—	2	10	6:43	2
16. Pécsi Építők					visszalépett	

A vasárnapi mérkőzések előtt

A Pécsi Dózsa-Petőfinél

érdekes hírt hallottunk. Volentik Béla, a csapat edzője egészségügyi állapotára való tekintettel január 1-ig betegszabadságra ment. Az edzőnek pihenésre van szüksége. A sportkör vezetősége Czibulka Mihályt kérte fel átmenetileg az edzések vezetésére. — A legutóbbi edzést már Czibulka dr. irányította. A Dorogi Bányász ellen 13 tagú kerete van a Dózsának, a Tatabányán szerepelteken kívül Garami és Kamondi áll készenlétben. Ezen a héten nem tartottak kétkapus edzést, csak könnyebb játékos mozgást végeztek. Nagyon elszánt a hangulat a kék-sárgáknál, a játékosok erősen fogadkoznak, hogy vasárnap megmutatják: nem lehet még eltemetni a csapatot. Mindkét pontot meg akarják szerezni, erre nagy szüksége is van a Dózsának.

A Komlói Bányásznál

ismét a csatársor összeállításában terveznek változtatást. Minden valószínűség szerint Grózdics, Cziráki, Kohlmann, Kiss, Daum összeállítású csatársorral lép vasárnap Diósgyőrött pályára a Komlói Bányász. A komlóiak még nem adták fel a harcot. „Minden mérkőzésre rámegyünk — mondotta Hohn János intéző —, egyetlen egy csapat sem kapja meg tőlünk könnyen a pontokat. Bár eléggé reménytelennek látszik a csapat helyzete, mi becsülettel, végig akarjuk küzdeni a mérkőzéseket."

A PVSK

szurkolókat váratlanul érte a csapat vasárnapi veresége. Lassan-lassan megnyugodnak azonban a kedélyek, és most már a vasárnapi kaposvári mérkőzés esélyeiről esik legtöbbször szó. A Kinizsi ellen helyet kap a csatársorban Freppán is. A csapat végleges összeállítása a pénteki edzés után dől el. Tura Emil szerint legalább döntetlen eredményt szeretnének elérni, bár Kaposváron nem valami jól szokott szerepelni a PVSK.

A Pécsbányatelepi Bányász

házatáján örülnek, hogy a csapat továbbra is jó formában szerepel. Ennek eredménye volt, hogy Zalaegerszegről is elhoztak egy pontot. Több sérült van a bányászcsapatnál, mégsem látják azonban annyira kedvezőtlennek a helyzetet, mint néhány héttel ezelőtt. A KMTE ellen a Zalaegerszegen szerepelt 11-et kívánja játszatni vasárnap a Tüzér utcában Krivanek edző.

A Pécsi BTC-nél

csak könnyebb mozgást végeztek a heti edzéseken a játékosok. — Vasárnap Nagyatádon játszanak bajnoki mérkőzést az influenzajárvány miatt elmaradt találkozóra kerül sor. Sérült nincs a bőrösöknél, így a legjobb összeállításban tudnak szerepelni Nagyatádon. A BTC a közeljövőben tartja 25 éves jubileumi közgyűlését. Ennek előkészítésén fáradoznak most a bőrgyári sportvezetők. A tervek szerint a közgyűlésre meghívják a pécsi társegyesületek vezetőit, a labdarúgó játékvezetők elnökségét és a városi és megyei sporthatóságokat is.

Szigetváron

egyelőre még hótakaró borítja a pályát. Vasárnap azonban mérkőzésük lesz a szigetváriaknak a Kaposvári Textiles ellen, most a hó eltakarítása okoz gondot a vezetőségnek; legutóbb ugyan vereséget szenvedett a Zrínyi, a szurkolók azonban remélik, hogy győzelemmel fejezik be vasárnap az őszi évadot.

A pécsi járási labdarúgó-bajnokság őszi mérkőzései

A pécsi járási labdarúgó-bajnokság őszi mérkőzései is befejeződtek. A nehézségek ellenére is sikerült két csoportban megrendezni a bajnokságot. Igaz, Pécsudvard, Szentlőrinc csapatait időközben a versenybíróságnak törölni kellett a bajnokság mezőnyéből, ezek a csapatok sorozatosan nem jelentek meg mérkőzéseiken.

A keleti csoportban Keszű végzett az első helyen. Minden mérkőzésüket lejátszották, lelkesedésük elsősorban főerényük. Az egerágiak teljesítményét lerontja, hogy a játékosok fegyelmezetleneknek bizonyultak nem egy mérkőzésen. Két kiállítás is történt csapatukból. Szemely, Olasz és Pogány több alkalommal nem jelent meg kitűzött mérkőzésén. Így Ujpetre csapata négy pontot szerzett mérkőzés nélkül.

A nyugati csoport legeredményesebb csapatának a tarcsai bizonyult. Jól ment a hirdieknek is, de Siládosbodony is megállotta helyét. A bicsérdiek már váltakozó sikerrel szerepeltek, az ócsárdiak három mérkőzésükön nem jelentek meg, sportszerűtlenségük bizony zavart okozott.

Külföldi sportérdekességek

A szovjet atlétikai bajnokságot jövőre az Észt SZSZK fővárosában, Tallinban rendezik meg. A választás azért esett a tengerparti városra, mert itt az éghajlat csaknem ugyanolyan, mint Stockholmban az Európa-bajnokság színhelyén.

*

Brazíliában még nem jelölték ki, hogy ki lesz a brazil labdarúgó-válogatott edzője a világbajnokságra. Jelenleg technikai bizottság foglalkozik a felkészülési tervvel: 3 hónappal a Svédországba utazás 37 játékost hívnak össze edzőtáborba, majd 22 labdarúgóval utaznak Stockholmba. A brazil válogatott különben az 1954. évi VB óta 28 országok közötti mérkőzést játszott, s ezek során 115 játékos kapott helyet a csapatban.

*

Schjelderup ismert norvég síugró és edző megtekintette Lahtiban, a jövő évi világbajnokság színhelyén az ugrósáncot, majd kijelentette, hogy a VB főesélyeseinek az NDK-beli ugrókat, elsősorban Recknagelt tartja. Elmondta, hogy Norvégiának jelenleg 40 ezer (!) fiatal síugrója van, de 1960 előtt nem vár tőlük jelentősebb nemzetközi sikert, mert a fiataloknak még sokat kell tanulniok.

*

A Svenska Dagbladet című stockholmi napilap 1927. óta minden évben aranyéremmel tünteti ki az év legkiválóbb svéd sportolóját. Az 1957-es évre Dan Waern középtávfutó kapta az aranyérmet. Indokolás: csúcsot javított 800, 1500 m-en és egy mérföldön (utóbbi távon négyszer futott 4 percen belül) és a válogatott viadalok során hatszor győzött.

*

A labdarúgó világbajnokság selejtezői során eddig 83 mérkőzést bonyolítottak le. Az eddigi nézőszám 4 millió 340 ezer volt. 326 gólt értek el a csapatok, ami mérkőzésenként 3,9 átlagnak felel meg. A legtöbb gólt az angol válogatott 25 éves középcsatára, Tommy Taylor lőtte, számszerint 8-at. Utána a francia Cisowski következik 7 góllal.

Vívás

Az országos vidéki vívóbajnokságon elindultak a PEAC versenyzői is. Az egyetemi vívók nem tudtak a legjobb négy vidéki csapat közé bejutni, s a biztató előkészületek ellenére is meg kellett elégedniök a nem tulságosan hízelgő ötödikhatodik hellyel. Igaz, hogy csak tusarányon dőlt el a PEAC csoportjában a továbbjutás, a verseny oka azonban nemcsak a balszerencsében keresendő. A csapat fiatal tagjai. Méhes kivételével elvesztették bátorságukat és kezdeményező készségüket a nagy verseny izgalmában. Olyan vívóktól szenvedtek vereséget, akiket kisebb jelentőségű versenyeken már több ízben legyőztek. Egyénileg Méhes nyújtotta a legegyenletesebb teljesítményt, Keserű már némi csalódást okozott 50 százalékos teljesítményével. Meg kell azonban jegyezni, hogy a versenybíróság téves ítéletei őt sújtották a legjobban. Kollár és Kovács is mélyen megszokott formája alatt szerepelt.

A verseny szolgáljon tanulságul a pécsi vívók részére, nem elég kiváló technikai tudással rendelkezni, meg kell tanulni küzdeni, s amit pedig a rendszeres és gyakori versenyzéssel lehet elsajátítani. A pécsi csapat eredményei: Diósgyőri VTK—PEAC 8:8. A DVTK 59:64-es jobb tusarányával győzött. Győztesek: Péter dr 3, Gyöngyösi 3, Szalácsa 2, illetve Méhes 3, Keserű—Kovács 2—2, Kollár, Győri Vasas—PEAC 9:5. Győztesek: Előry 3, Beliczay 3, Fehér 2, Tóth, illetve Méhes 2, Keserű 2, Kollár. A vidéki törvívócsapatbajnokságot egyébként a Szolnoki MÁV nyerte, a Veszprémi Haladás, a Győri Vasas ETO és a DVTK előtt.

A pécsi vívók közül többen elindultak Budapest ifjúsági párbajtőr bajnokságán is. Legjobban itt is Méhes szerepelt, aki az erős mezőnyben a negyedik helyet szerezte meg.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Erre jár a Télapó... : A Pécsi Rádió mikulásnapi ajándékműsora a gyerekeknek. Szereposztás a következő:
Mikulás apó: Láng József
Varázsló: Somló Ferenc
Jégvirág: Spányik Éva
Fergeteg: Fülöp Mihály
Babatündér: Cserna Marika
Huszár: Cserna Sándor
Mesélő: Balogh Mária.
Zenei rendező: dr. Nádor Tamás. Technikai munkatárs: Bereczky Gyula. Közreműködött Linka Ágika, valamint az Ágoston téri általános iskola énekkara és színjátszócsoportja. — Összeállította: Balogh Mária.
18.25: A nap eseményeiből.
18.45: József Attila: Szocialisták. Elmondja: Somló Ferenc.
18.50: Keringők szárnyán.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta

PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA

a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. A pécsi Gitár-együttes műsora. — II. Részletek Lehár: Mosoly országa című operettjének pécsi előadásából.

SZÍNHÁZ

Lehár: Mosoly országa (délután 5 órakor)

MOZI

Park: Naplemente előtt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Ember a vágányon (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Három jóbarát (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Gróf Monte Christo (I.) (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Vádlottak padján (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): A holt tárna titka (7 órakor)
Kossuth (Mohács): A test ördöge (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Karneváli éjszaka (8 órakor)

BÁBELŐADÁS

lesz december 8-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Pécs város Művelődési Házában. Színre kerül: Hófehérke és a hét törpe. — Belépődíj 3 forint.

*

A TITT akvarista szakkörének vezetősége értesíti a tagokat, hogy a szokásos tagösszejövetele f. hó 8-án, a székház átalakítási munkálatai miatt elmarad. A legközelebbi tagösszejövetel december hó 15-én lesz a TITT Bartók Klubjában.

Megyénk legjobb úszói 1957-ben

100 m női gyorsúszás

Ranglistavezető 1956-ban: Molnár Tünde (Bástya) 1:19
Ranglistavezető 1957-ben: Bánik Márta (PVSK) 1:20,4
2. Koronczai Hanna (PVSK) 1:21,8
3. Molnár Tünde (PVSK) 1:22,7
4. Gyürke Éva (Dózsa) 1:23,4
5. Szolnoki Lenke (Dózsa) 1:24,8
6. Székely Edit (PVSK) 1:28,4
7. Székely Zsófia (PVSK) 1:28,5
8. Varga Judit (PVSK) 1:30

Molnár Tünde hosszú betegsége után nem tudta elérni elmúlt évi eredményét. Az idei listavezető Bánik Mária, igen sokat fejlődött az elmúlt év alatt, Koronczai Hanna sokoldalú versenyző, ezen a távon is jóval többre képes. Kellemes meglepetés a hátúszó Gyürke Éva eredménye ebben a számban. Szolnoki Lenkében és a Székely lányokban ennél jóval több van.

400 m női gyorsúszás

Ranglistavezető 1956-ban: Koronczai Hanna (PVSK) 6:29
Ranglistavezető 1957-ben: Koronczai Hanna (PVSK) 6:06.2
2. Székely Zsófia (PVSK) 6:37.8
3. Varga Judit (Dózsa) 7:03
4. Szolnoki Lenke (Dózsa) 7:06.7
5. Hargitai Eszter (Dózsa) 7:08
6. Molnár Tünde (PVSK) 7:10
7. Gyürke Éva (Dózsa) 7:12
8. Bánik Márta (PVSK) 7:16.8

Koronczai magasan kiemelkedett a 400-asok mezőnyéből. Az országos vidéki bajnokságon érte el eredményét, mellyel az erős mezőnyben a negyedik helyet szerezte meg. Minden adottsága megvan ahhoz, hogy jó úszó legyen belőle. Megfelelő fizikummal rendelkezik, tehetsége és szorgalma is megvan az úszáshoz. Az ugyancsak tehetséges Székely Zsófiának a 400 méteres gyorsúszás lesz az igazi távja. A jövő évben rohamos javulást várhatunk a még serdülőkorban lévő Vargától is.

SPORTHIREK

Teke: NB I. mérkőzés: Pécsi Szikra—Győri MÁV DAC 8:4.

*

A Salgótarján megóvta a Pécsi Dózsa-Petőfi ellen lejátszott 1:1-es eredménnyel végződött mérkőzést, a salgótarjánlak szerint Virág jogtalanul játszott a pécsi csapatban.

*

Az Amszterdami Ajax lesz a Vasas legközelebbi ellenfele a labdarúgó-bajnokcsapatok Európa Kupa mérkőzései során.

*

Magyar játékvezetőnek kellett volna levezetni Belfastban az Észak-Irország—Olaszország VB-selejtező mérkőzést. A magyar játékvezető repülőgépe azonban a nagy köd miatt nem érkezett meg időben, így barátságos mérkőzést játszottak, mely 2:2 arányú döntetlennel végződött.

A KOSÁRLABDA NB I. ÁLLÁSA

Férfi

1. Bp. Honvéd	10	10	—	9	14:591	20
2. MAFC	10	10	—	8	52:698	20
3. MÁVAG	9	8	1	6	24:547	17
4. TF	10	6	4	6	70:601	16
5. SZEAC	10	6	4	6	82:734	16
6. Városi tanács	10	4	6	6	47:643	14
7. Pécs	10	4	6	7	51:754	14
8. Csepel	10	4	6	6	10:632	14
9. Sz.-fehérvár	10	4	6	6	73:704	14
10. Diósgyőr	10	4	6	6	10:757	14
11. BVSC	10	3	7	6	36:741	13
12. FTC	10	2	8	5	90:673	12
13. Szombathely	9	3	6	5	24:635	12
14. Szeg. Postás	10	1	9	5	98:761	11

Női

1. Szív. Vasas	7	4	3	4	03:348	11
2. Szív. Építők	6	4	2	3	08:306	10
3. Szolnok	7	2	5	3	37:387	9
4. Magy. Posztó	7	2	5	3	08:410	9
5. Bp. V. Meteor	4	4	—	2	13:169	8
6. Pécs	6	2	4	3	20:357	8
7. MAFC	4	3	1	3	21:235	7
8. Bp. Petőfi	4	3	1	2	60:193	7
9. BVSC	4	3	1	2	05:204	7
10. Vár. tanács	3	3	—	2	08:152	6
11. MTK	3	3	—	1	87:132	6
12. TF	5	1	4	2	30:234	6
13. Békés	5	—	5	2	33:370	5
14. Diósgyőr	3	—	3	1	63:204	3

KÉZILABDA NB II. NŐI VÉGEREDMÉNYE

1. Szomb. B.	22	15	3	4	112: 66	33
2. Gy. TMTE	22	14	2	6	107: 81	30
3. M. Gyapjú	22	13	1	8	72: 74	27
4. Pécsújh.	22	9	6	7	74: 65	24
5. P. Vasas	22	9	4	9	100:100	22
6. Divatcipő*	22	10	2	10	88:103	21
7. Bp. Illatszer	22	8	4	10	91:101	20
8. P.-erzsébet	22	9	2	11	66: 30	20
9. P. Meteor	22	7	4	11	84: 91	18
10. Nőiruha	22	7	2	13	69: 72	16
11. Váci Szövő**	22	8	—	14	83:92	14
12. Testvéris.**	22	7	2	13	56:32	14

* = egy büntetőpont levonva.
** = két büntetőpont levonva.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Siklósi Járási Tanács Végrehajtó Bizottsága Mezőgazdasági Osztálya a járás területén megüresedett mezőgazdasági felügyelői állásokra pályázatot hirdet.

A pályázatokra vonatkozó részletes felvilágosítást a járási tanács végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője adja meg munkanapokon, hivatalos idő alatt. (Telefon: Siklós 8.)

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: erősen felhős idő, sok helyen havazás, havas eső, nyugaton eső, mérsékelt, majd megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton: 0—mínusz 3, keleten mínusz 3—mínusz 6 fok között, délkeleten helyenként mínusz 6 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken nyugaton: 0—plusz 3, keleten 0—mínusz 3 fok között.

Asztalitenisz

Baranya és Vas megye férfi és női asztaliteniszezői Pécsett mérkőzéseket vívtak. A férfi csapatok küzdelméből fölényesen a Baranya megyeiek kerültek ki győztesen, a nőknél a szombathelyiek arattak biztos győzelmet. Eredmények:

Baranya megye—Vas megye 11:5, férfi mérkőzés. Több jó mérkőzés alakult ki, különösen Pintér játszott ragyogóan, aki minden ellenfelét legyőzte. A Baranya-válogatott sokkal kiegyensúlyozottabb csapat benyomását keltette, a szombathelyiektől csak Pék játéka érdemel elismerést. Győztesek: Pintér 4, Kőhalmi 3, Ragoncsa 3, Horváth, illetve Pék 3, Gáspár és Domonkos.

Vas megye—Pécsi vegyes 11:2, női mérkőzés. A jó erőben álló vendégcsapat ilyen arányban is megérdemelte a győzelmet. Győztesek: Garvalicz 4, Molnár 4, Horváthné 3, Harning 3, illetve Nyékiné 2.

Cegléd—Pécsi BTC 10:6, NB II. női mérkőzés.

Jugoszláviai ingatlanomat elcserélném magyarországi hasonlóra. Cím a kiadóhivatalban.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Telefon: 35-07.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább gyermek, testvér, sógornő, rokon

Kamarás Márta

32 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése a pécsszabolcsi ravatalozóból (szombaton) délután 3 órakor lesz.

Gyászoló család

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága jó férjem, Fenyvesi Ferenc bányanyugdíjas f. hó 4-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 6-án, fél 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászolják felesége, gyermekei, unokái, testvérei és a széleskörű rokonság.

— Drága jó férjem, Pechó József nyugdíjas, 78 éves korában elhunyt, temetése 7-én (szombaton) délután fél 1 órakor a köztemetőben. Gyászolja felesége.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, nagyanyánk temetésén részt vettek és fájdalmunkat enyhítették.

Krausz család

GYAKORLOTT fűtőt vízmelegítésű kazánhoz keresünk. Választ „Mielőbbi belépés" jeligére a kiadóba, József Attila u. 10.

Prima hízottsertés eladó. Orsolya utca 17. 128

Eladó 190/110-es 3,3 villanymotor és négykerekű kézikocsi. — Kossuth L. u. 3. Mozsgai. 115

Üres vagy bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal különálló családi házban albérletbe kiadó. Csak olyan házaspár vagy magányos érdeklődjön, aki némi készpénzzel rendelkezik. Délután 3—6 óráig. Kertész, Gyula Fál u. 16. 121

Fiatal házaspár fűthető üres szobát keres. Cím: Volcsányi Ferenc, Pécs, III. Szentkút 13. 135

Ház eladó Zádorban, 1080 öles területen, 3 szoba-konyha, kamra, WC, csukott folyosó, nagy istállók, szénáskamra, kocsiszín. Horváth Gáborné, Zádor. 119

Kétszobás, összkomfortos lakásom 3 szobásra elcserélem a III. kerületben, költséget térítek. Telefon: 40-14. 114

Gyermektelen házaspár bútorozott szobát keres. „Pontos fizető" jeligére kérem a válaszokat: a kiadóhivatalba, József Attila u. 10. szám.

Ágybetétek, hálószoba bútor, konyhabútor, gyereckágy, szekrények, asztalok, simzet, intarzsás asztal, biedermeier íróasztal, — ágyak eladók. Rákóczi út 48. 24

Egy kétajtós, diófurnéros szekrény eladó. Patacs 2, sz., asztalosnál. 133

Üvegházi szekfű állandóan kapható, fenyőzöld koszorút művirág díszítéssel már 60.— forinttól készítek. — Volt Rózsa virágüzlet, Rákóczi úti villamosmegállónál. 981

Szobaberendezés, — konyhabútor, félig hárnas szekrénnyel, szekrények, ágyak, — asztalok, matracok olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2. 34

Szőlő, megélhetést biztosító, városban lévő 1301 öles, teljesen bekerített, közműves mű úton, autóbusznál, — minden felszereléssel, kívánságra átvehető lakással eladó. Alkotmány utca harmincegy, este. 83

Fiatal házaspár házmesteri állást keres. Cím: Volcsányi Ferenc, Pécs, III. Szentkút 13. 136

Vékony fahulladék — kocsi, vagy kosárszámra eladó. Délután 3-tól. Pécs, Bartók B. u. 47. sz. 114

Részletfizetésre, karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 112

Bármilyen ruhanemű varrást, foltozást vállalok házmál. János u. 18. sz. Delinéé. 129

Női irhabunda, teljesen új, 120 cm. hosszú eladó. Megye u. 13. sz. 103

200 kg-os zsírsertés eladó. Kis-Balokány dűlő 32. 90

Jó bort disznóölésre, névnapra, családi estre, sajáttermésű, — aranyhegyi fajboraimból vásároljon. Kimérő, Rákóczi út 6. 106

Ház, Felső-Havi u. 34, kétrészben eladó, — mind a két rész azonnal beköltözhető.

Új állapotban lévő negyedes kerékpár eladó. Érdeklődni: — szombat délután Vak Bottyán (Kálvária) u. 33. sz. Telefon: 24-70. 93

9 éves kislánynak bőrkabátot vennék újszerű állapotban. Szilágyi szövetkezet. 104

Azonnal beköltözhető házrész eladó. Érdeklődni Majtényi Ferenc utca 2. sz. Pappné. 93

Egy darab 150 kg-os mangalica hízottsertés eladó. Szilágyi Dezső utca 24., első ajtó. 120

Egy új konyhaszekrény eladó. Pécs, Megyeri út 10. 32

Zsírsertés eladó. Pélmonostor u. 2. Gyárváros. 123

Meghívó!

A Dél-Baranya megyei Népbolt Vállalat és a Mohácsi Vendéglátó Vállalat 1957 december 7-én (szombaton) a mohácsi „Béke étterem"-ben este 8 órai kezdettel

magyaros ételbemutatót és ruházati bemutatót

rendeznek, melyre minden érdeklődőt szívesen látnak. A kitűnő magyaros ételek mellett a ruházati ipar legújabb modelljei is bemutatásra kerülnek.

Részvétel ingyenes.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 288. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 DECEMBER 7

Vízrebocsátották a szovjet atomjégtörőt

Leningrád (TASZSZ). December 5-én Leningrádban vízrebocsátották a „Lenin" atom jégtörő hajót. A szovjet jégtörő flotta zászlós hajója 16 000 tonna vízkiszorítású. Hossza 134, legnagyobb szélessége 27.6, merülése pedig 9.2 méter. Jégmentes vízben az atommeghajtású hajó óránkint 32 kilométeres sebességet is elérhet. Menet közben 2 méter vastagságú jégréteget is könnyedén áttör.

A hajó berendezésének és hajtóműveinek elkészítésében mintegy félezer szovjet vállalat működik közre. Az atomjégtörő főmotorjai összesen 44 000 lóerősek. Meg kell jegyezni, hogy a legnagyobb amerikai jégtörő hajó a Gletcher motorja 22 000 lóerős.

Az atomjégtörő hónapokon át hajózhat a sarki vizeken anélkül, hogy üzemanyagot kellene felvennie. A korszerű jégtörők hosszabb út esetén több mint 2000 tonna üzemanyagot vesznek fel és mégsem maradhatnak távol támaszpontjaiktól egy hónapnál tovább. Az atomjégtörő naponta mindössze néhány tizedgramm nukleáris „üzemanyagot" fogyaszt majd. A hajó atomreaktorában előállított hőenergia a gőzgenerátor berendezésében a vizet nagy nyomású gőzzé alakítja át. A gőz turbógenerátorokat hoz mozgásba s az ilymódon előállított áram nagyteljesítményű villanymotorokon keresztül forgatja a hajócsavarokat.

A kapitány automatikus berendezéssel irányíthatja a hajót, adhatja meg a szükséges sebességet és a fordulatokat. Ilymódon lényegesen növekszik a jégtörő mozgékonysága bonyolult jégviszonyok között.

Az atomjégtörő fedélzetén, a belsejében mintegy ezer különböző helyiség lesz. A személyzet egy- és kétszemélyes kajütökben helyezkedik el. A hajó berendezései megbízható védelmet nyújtanak mindenféle sugárzó hatással szemben.

Kilövés előtt felrobbant az amerikai mesterséges hold hordozó rakétája

Teljes lottó-nyereménylista | Éleződnek a holland—indonéz ellentétek

Kommunista példamutatás

A komlói Kossuth-bányán mozdonyszállításra alkalmas nagyszelvényű vágat készül. A kezdetben itt dolgozó brigádok munkája azonban nem volt kielégítő. A vágatot feltáró csapat egy főre jutó teljesítménye mindössze négy-öt centimétert, keresete pedig ötven forintot tett ki műszakonként. A vágatot falazó brigád hasonló munkáért hasonló bért kapott.

Amikor az üzemvezetőség vizsgálta a rendkívül gyenge teljesítmény okát, mindkét csapat a munkahely melegségét, a szállítóvágatokban felgyülemlő vizet hozta fel mentségül és ennek megfelelő normamódosítást követelt. A pártszervezet kommunistái azonban — akik a normalazítást indokolatlannak látták — azzal a kéréssel fordultak az üzemvezetőséghez, hogy maguk bizonyíthassák be az előirányzat teljesíthetőségét.

A feltárást a pártszervezet titkára, Vukicsevics Géza vállalta csapatával. Azóta több hét telt el és a Vukicsevics brigád 15 cm-es átlagteljesítményt ér el. Ennek megfelelően keresete is megháromszorozódott, egy műszakra 150-160 forint jut brigádtagonként. A falazást ugyanakkor Magyar Béla ifjú kommunista vállalta el KISZ csapatával. Előbbi teljesítményét és keresetét ugyancsak megháromszorozták.

A komlói Kossuth-bánya feltáró körzetének kommunistái tettelikkel így bebizonyították a tervek teljesíthetőségét. Jó példájuk hatása abban is mutatkozik, hogy a leváltott csapatok új munkahelyeiken a régebbinél nagyobb eredménnyel, jól dolgoznak.

Tegnap a szokott létszámmal folyt a termelés Pécsbányán
Ma kiugró eredményeket várnak

Tegnap reggel már ismét leszállt a normális délelőttös létszám a pécsbányatelepi Széchenyi-aknán. A szállítás viszont még nem indulhatott meg teljes erővel, mert az erősen megsérült kast a délelőtt folyamán még nem sikerült teljesen helyreállítani.

A kétnapos kiesés erős nyomot hagyott az akna tervteljesítésében. A tegnapi nappal 56.8 százalékra teljesítette az üzem a havi tervének esedékes részét.

Ma azonban már remélhetőleg zavartalanul megindulhat a szállítás Széchenyi-aknán. A mai naptól azt is várják a bánya vezetői, hogy kiugró eredmény születik Pécsbányán, mivel lent a bányában már jelentős készletek vannak, amelyek csak elszállításra várnak.

Moszkvából fogják irányítani a kujbisevi vizierőmű munkáját

Moszkva (TASZSZ):

A TASZSZ tudósítójának értesülése szerint a kujbisevi vizierőművet kilencszáz kilométer távolságból, Moszkvából fogják irányítani. A vízierőmű géptermében, ahol a húsz turbógenerátor helyezkedik el, mindössze négy ember tartózkodik majd, a műszakvezető, az ügyeletes szerelő, lakatos és villanyszerelő. A távirányítás megvalósítása az első lépés a Szovjetunió európai része egységes energetikai rendszerének kiépítése felé.

„Aláfűtenek" a télen készülő óriás paneleknek az erőműépítkezésen

A pécsi erőműépítkezésen eddig negyven óriáspanelt emeltek be a helyére. A 30—60 tonna súlyú panelekből az erőmű 33 méter magas főépületét állítják össze.

Az óriáselemek gyártása a télen sem szünetel. A főépület betonnal fedett alagsorában elhelyezett nagyteljesítményű hőlégkályhákkal a szó-szoros értelmében aláfűtenek az alagsor fölött készülő épületelemeknek, amelyeket ezenkívül nádpakolással óvnak a hidegtől. Ezzel a módszerrel 26 C fokos hőmérsékletet biztosítanak a cement megkötéséhez. Az első óriáselemek téliesített gyártásához hozzákezdtek és a tél folyamán belőlük hetvenet készítenek. A hőlégkályhákat kétszeresen is kihasználják, mert az alagsorban — ahol helyszűke miatt nagypaneleket nem gyárthatnak — 3—8 tonnás súlyú kiselemeket készítenek.

A panelek téli gyártása a pécsi erőműépítkezésen gazdaságos, mert ezzel biztosíthatják a bérbevett nagyteljesítményű emelőbikák és a kezelésükhöz tartozó munkásgárda folyamatos foglalkoztatását.

A MEDOSZ

december 13-án tartja megyei küldöttértekezletét, amelyen újjáválasztja megyei testületét és megválasztja küldötteit az országos értekezletre.

Koszorúzás József Attila sírjánál

Pénteken a Kerepesi temetőben József Attila halálának 20. évfordulója alkalmából a párt-, az állami szervek, valamint a társadalmi és tömegszervezetek képviselői megkoszorúzták a költő sírját. A koszorúzásnál jelen volt a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és a kormánynak több tagja, a társadalmi és tömegszervezetek képviselői, valamint kulturális életünk számos kiválósága.

Kodály-ünnepély a Pedagógiai Főiskolán

A Pedagógiai Főiskola KISZ-szervezete, az énekszakos hallgatók december 4-én emlékünnepélyt rendeztek Kodály Zoltán 75. születésnapjának tiszteletére.

A KISZ és az ifjúság kérésére az énektanszék vezetője mondott ünnepi beszédet. Ismertette Kodály Zoltán életét és méltatta munkásságának felmérhetetlen értékeit. Hangsúlyozta a nagy zeneszerző tevékenységének zenepedagógiai vonatkozásait, amelyek az ifjú tanár-jelöltek számára különös jelentőséggel bírnak.

Beszédének további részében Kodályról, a békeharcosról beszélt.

Az ünnepi beszéd után műsor következett, az ének-szakos hallgatók közreműködésével. Kodály kórusműveiből a női kamarakórus adott elő néhányat. Ezután szóló énekszámok következtek. A nagy zeneszerző zongoraműveiből is több darabot szólaltattak meg a hallgatók figyelemreméltó tehetséggel.

A közönség lelkes tapssal mondott köszönetet a maradandó művészi élményt nyújtó hangulatos szép estéért.

Súlyos vasúti szerencsétlenségek Brazíliában, Zágrábban, Londonban
Több száz halott és sebesült

Rio de Janeiro (AP): Az Asapress brazil hírügynökség csütörtökön jelentette, hogy a Brazilia északkeleti részében lévő Fortaleza közelében kisiklott egy személyvonat. A vasúti szerencsétlenség következtében kétszáz utas életét vesztette, illetve megsebesült.

A katasztrófa ugyanazon a helyen történt, ahol 1951-ben már egyszer volt vasúti szerencsétlenség. Akkor ötven ember halt meg.

●

Belgrád (MTI): Mint a Borba közli, Zágrábban súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Az állomás bejárójánál a spliti gyorsvonat belerohant egy tehervonatba, amelynek végén három telt benzintartálykocsi, valamint egy kőolaj- és egy butángáz-tartálykocsi volt. E tartálykocsik az összeütközés következtében felrobbantak. Az összeütközés ereje több tehervagont 10—15 méterre kidobott a pályáról. Hatalmas tűz keletkezett, amelyet csak nagy nehézségek árán tudtak eloltani.

A szerencsétlenség során 10 ember meghalt, 30 pedig súlyosan megsebesült.

●

London (MTI): Mástél nap telt el azóta, hogy London területén két, utasokkal zsúfolt, vonat összeütközött. A mentés azóta is szakadatlanul és nagy erőfeszítéssel folyik, de ezt rendkívül megnehezíti, hogy továbbra is roppant sűrű ködtakaró borul az angol fővárosra.

Csütörtökön a késő esti órákban kiadott jelentés szerint a szerencsétlenségnek már 92 halottja van, 177 a sebesültek száma, közülük 110 igen súlyos állapotban került kórházba.

500 női pantallót 2 000 kockás férfiinget 100 női blúzt ad a kereskedelemnek a Hámán Kató KSZ

A pécsi üzletekben árusított melegruhák és fehérneműek egy része a pécsi Hámán Kató kisipari szövetkezetben készül.

A RUNA pécsi raktára csütörtökön vett át a szövetkezettől közel hatszáz flanell kismama ruhát és 200 kordbársony pongyolát. Később telefonon keresték meg a szövetkezet vezetőségét azzal a kéréssel, hogy készítsenek női pantallókat, amelyből most nagy a kereslet. Nagyon sok munkája van a szövetkezetnek, a tagok mégis vállalták, hogy túlórával — még ebben az évben elkészítenek ötszáz pantallót, s azokat karácsony előtt átadják a kereskedelemnek. A pantallók anyaga hétfőn érkezik, s még aznap megkezdik feldolgozását.

Hétfőn kezdik meg a kockás flanell férfiingek szállítását a RÖVIKÖT-nek. Körülbelül két ezerre tehető az átadásra szánt mennyiség. A nőkre még előbb gondoltak, az elmúlt héten mintegy száz női blúzt juttattak el a pécsi boltokba és a kereslethez megfelelően, decemberben még ugyanennyit szállítanak el.

A nagyobb darabok kiszabásánál visszamaradó részekből gyermekrugdalózókat, gyermek-pizsamákat készítenek. Év végéig egy gyermekotthont kell ellátniok rugdalózókkal, azon kívül ötszáz gyermek-pizsamát készítenek. Ugyancsak decemberben forgalomba hoznak még 100—150 fiúpizsamát és 3—400 férfi flanell pizsamát.

Két telitalálat a totón
A nyertesek mind pécsiek

A negyvenhetedik totó-játékhéten mindössze két darab 12 találatos szelvény volt. Ebben nincsen semmi ördöngösség, hiszen ilyen eset már máskor is előfordult. Arra azonban még nem volt példa, hogy mind a két 12 találatos szelvény nyertese pécsi fogadó lett volna.

Pedig most az történt. Az egyik 12 találatot kollektív szelvényen érték el, amelyet a Kossuth Lajos utca 67. szám alatti kirendeltségnél vásároltak. És ugyanezen a szelvényen még további 3 darab 11 találatot és 3 darab 10 találatot is elértek.

A szelvényt három jóbarát közösen állította ki. Névszerint: Behek István, Baka Jenő és Strumberger János. — Mindhárman a Dél-Baranya megyei Népbolt dolgozói. Már hosszú ideje dolgoznak együtt s úgy gondolták, hogy a totózásban sem járhatnak külön utakon, csak együtt.

Az egy kollektív szelvényre, az elért találatok és a nyereményilleték levonása után összesen 209 917 forintot kaptak kézhez a szerencsés nyertesek.

A másik tizenkéttalálatos szelvény nyertese a tizenhat éves Gasz Henrik, aki első éves ipari tanuló. Ő a Színház téri kirendeltségnél vásárolt kéthasábos szelvényen érte el a 12 találatot, amelynek alapján 196 423 forintos nyereményösszeget vett fel.

Pénteken délután, a fél 5 órás mozielőadás megkezdése előtt, a nagyközönség jelenlétében vették fel nyereményösszegüket. Tegzes József, az OTP pécsi kirendeltségének fiókvezető-helyettese üdvözölte a nyerteseket, akiknek Dobai Józsefné, az OTP pénztárosa adta át a nyereményösszegeket, amelyeknek java részét — terveik megvalósításáig — takarékbetétben helyezték el.

Mik a terveik? Boldog karácsonyi ünnepeket szerezni családjuknak, nagyszerű ajándékkal meglepni feleségüket. Behek István —, aki idén épített házat —, például a házépítéssel kapcsolatos, még hiányzó dolgokat akarja pótolni. Strumberger János többek között teljesíteni kívánja felesége régi vágyálmát: karácsonyra mosógépet szeretne vásárolni. A fiatal Gasz Henrik pedig Véménden gazdálkodó szüleinek családi házat vesz majd.

Bizonyos, hogy nemcsak a három jóbarátnak, hanem a negyedik nyertesnek is boldog karácsonyi ünnepeket szerzett a totó-szelvény.

P. J.

Magyarország képviselője aláírta a férjezett nők állampolgárságára vonatkozó nemzetközi egyezményt

Dr. Sik Endre, a külügyminiszter első helyettese, a 12. közgyűlésen résztvevő magyar delegáció vezetője, az ENSZ palotában aláírta Magyarország nevében a férjezett nők állampolgárságára vonatkozó nemzetközi egyezményt. Az egyezmény célja azoknak az eltéréseknek a kiküszöbölése, amelyek a különböző országokban a férjezett nők állampolgárságára vonatkozó rendelkezések között fennállnak.

A berlini jugoszláv követség személyzete elutazott állomáshelyére

Belgrád (MTI): Mint a Tanjug közli, a berlini jugoszláv követség személyzete Milan Matijasevics követségi tanácsos, ideiglenes ügyvivő vezetésével csütörtökön elutazott állomáshelyére.

Az MTI belgrádi tudósítójának értesülése szerint a közeli napokban sor kerül a Német Demokratikus Köztársaság jugoszláviai diplomáciai képviseletének megnyitására is.

Kilövés előtt felrobbant az amerikai mesterséges hold hordozó rakétája

Cap Canaveral (Reuter): — Pénteken 16 óra 46 perekor (GMT) felrobbant az Egyesült Államok első mesterséges bolygóját hordozó Vanguard-rakéta.

Az első hírek szerint hatalmas lángcsóva és füst látszott, majd a rakéta, anélkül, hogy a földet elhagyta volna, felrobbant. Emberéletben nem esett kár.

Az angol sajtó az amerikai mesterséges hold ügyéről

London (MTI): Az angol sajtó figyelemmel kíséri az amerikai mesterséges hold felbocsátásának kudarcát. Hangsúlyozzák a jelentések, hogy az eddigi kísérletek 28 millió fontjába kerültek Amerikának.

A Daily Herald tudósítója hozzáteszi: az angol tudósok kijelentették, hogy „lám, lám, megmondtuk! Sokkal jobban tették az oroszok, hogy előbb lőtték fel és azután beszéltek róla."

A Daily Telegraph szerint Nyugat-Németországban az amerikai műholygót gúnyosan „Spatnyik"-nak keresztelték el.

A lottó novemberi tárgynyereménysorsolásának eredménye

A sportfogadási és lottóigazgatóság december 6-án délelőtt a 40. játékhét nyerőszámainak húzása után tartotta meg a lottó novemberi tárgynyeremény sorsolását. Ezen a 38. hétre érkezett 2,597.312 szelvény jutalomszelvényrésze vett részt. A sorsoláson összesen 354 nyeremény — közöttük ismét két öröklakás és egy Wartburg gépkocsi — talált gazdára.

A nyerőszelvények sorszámai és a nyeremények a következők:

Kettő szoba-hallos öröklakás: 1,251.275, LA 327.039/C.

Egy Wartburg gépkocsi: 732.251

3 Pannonia motorkerékpár: 675.180, 2,890.634, LA 384.398/B.

20 kerékpár: 244.738, 702.437, 1,184.383, 1,310.935, 1,413.328, 1,428.985, 1,722.442, 1,733.583, 1,833.278, 1,839.588, 2,228.114, 2,372.270, 2,503.958, 2,657.040, 2,745.742, 2,838.493, 2,903.196, LA 345.044/A, LA 349.349/A, LA 377.777/C.

Öt kerékpár Dongó motorral: 105.746, 121.402, 392.958, 1,956.741, 2,521.456,

Hat szobabútor: 210.776, 1,443.109, 1,917.175, 2,237.263, 2,610.130, LH 000215/1.

Két kárpitozott garnitúra: 2,797.464, LA 301.064/A.

3 konyhabútor: 126.269, 2,441.079, 2,506.824.

2 pianino 1,851.439, LA 305.261/A.

Két zongora: 232.201, 891.581.

3 tangóharmonika: 349.003, 592.247, 713.113.

5 zeneszekrény: 1,527.345, 2,156.427, 2,566.291, 2,674.581, 2,777.592.

Húsz rádió: 071.552, 502.554, 600.076, 1,041.857, 1,158.191, 1,206.676, 1,326.442, 1,357.886, 1,550.958, 1,574.262, 1,846.546, 1,856.058, 2,055.696, 2,070.676, 2,389.758, 2,686.940, 2,883.187, 3,000.749, LH 009.338/2, LA 340.512/C.

Tizenöt táskarádió: 085.341, 353.382, 447.518, 465.749, 541.610, 699.047, 1,075.348, 1,215.172, 1,262.331, 1,395.212, 1,980.334, 2,278.414, 2,381.586, 2,770.677, LA 379.207/B.

Tíz rádió lemezjátszóval: 104.207, 163.462, 428.592, 624.301, 666.807, 963.181, 1,842.217, 2,479.218, 2,606.355, LH 000.312/1.

Két lemezjátszó: 047.191, 786.088.

Tizenöt televízió antenna felszereléssel: 204.132, 244.736, 268.310, 863.833, 866.242, 876.725, 893.206, 916.627, 1,237.491, 1,560.933, 1,710.716, 1,720.291, 2,354.809, 2,836.558, LA 331.223/A.

Öt magnetofon: 414.033, 984.376, 1,107.146, 1,814.688, LH 022.448/3.

Tíz csillár: 000.029, 228.157, 671.937, 851.392, 955.359, 964.653, 1,285.217, 1,847.395, 2,131.853, 2,427.632.

Öt bim-bam óra: 086.162, 514.617, 622.191, 743.924, LA 356.031/B.

Két alpakka étkészlet: 441.367, 541.425.

Egy herendi étkészlet: 2,352.823

Három herendi lámpa: 347.443, 427.709, 845.487.

Tizennégy perzsaszőnyeg: — 124.690, 563.153, 632.632 — 886.741, 1,177.994, 1,218.785, 1,250.203, 1,256.633, 1,492.609, 1,528.629, 1,604.901, 1,743.433, 2,632.507, LH 002.243/1.

Nyolc fényképezőgép: 443.065, 788.874, 829.407, 841.189, — 905.776, 1,177.709, 1,532.137, LH 008.870/5.

Három táskaírógép: 058.180, 462.382, 2,213.968.

Hat svéd villanyborotva: — 180.009, 499.822, 1,734.121, 2,126.133, 2,126.350. — LA 318.654/C.

Kettő arany Doxa-karóra: — 704.363, 2,478.670.

Négy króm Doxa-karóra: — 729.680, 1,906.020, 2,063.670. LA 311.588/B.

Kettő villanytűzhely: 1,107.935, 2,395.509.

Öt kályha: 028.533, 032.036, 614.894, 839.119, 2,605.523.

Öt tűzhely: 382.835, 438.699, 1,201.678, 2,223.332, 2,521.242.

Tíz mosógép centrifugával: — 157.921, 937.866, 1,110.817, 1,918.561, 2,028.374, 2,390.930, 2,430.697, 2,641.535, 2,665.161, 3,012.147.

Öt villanyboyler: 1,107.162, 1,670.595, 2,832.301. LA 312.006/Bö LA 388.923/A.

Öt holland háztartási robotgép: 019.381, 126.503 354.101, LA 318.200/C. LA 335.249 A.

Öt padlókefélőgép: — 484.553, 591.247, 1,841.472, LA 333.959/A, LH 016.992/4.

Öt porszívó: 1,046.055, 1,079.232, 1,429.723, 2,171.857, LA 348.012/C.

Tíz Csepel varrógép: 1.177.234, 1,279.525, 1,952.503, 1.997.943, 2,014.218, 2.148.980, 2,552.772, LA 318.655/C, LA 340.062/A, LH 019.924/4.

Egy háztáji gépegység: — 2,695.922.

Egy kalapácsos daráló: — 1,996.616.

Egy ötszáz kg-os mérleg: — LA 347.184/A.

Egy szőlőprés: 252.282.

Egy vetőgép: 1,429.942.

Egy szekér: 1,016.939.

Egy panofix bunda: LA 370.209/A.

Hat női kosztüm: 484.534, 548.404, 661.313, 790.899, 965.596, 2,207.801.

Három férfiöltöny: 440.138, 2,038.828, 2,097.907.

Két férfi bőrkabát: 1,642.644, 2,472.444.

Kétezer forintos utalvány háztartási felszerelésekre: 050.996, 203.836, 300.791, 383.040, 849.417, 892.822, 2,333.534, 2,436.724, 2,575.964, LA 364.024/C.

Tíz ötezer forintos utalvány ágyneműre: 100.107, 181.944, 210.470, 394.594, 1,257.960, 1,454.389, 2,281.216, 2,426.715, 2,560.323, 2,635.562.

Negyven ötezer forintos utalvány a Lottó Áruházba: 062.610, 223.325, 321.900, 327.449, 342.392, 355.791, 374.421, 472.467, 553.631, 678.859, 824.454, 864.340, 866.303, 952.734, 1,033.497, 1,058.382, 1,083.680, 1,159.421, 1,201.182, 1,319.383, 1,429.057, 1,448.338, 1,518.431, 1,631.707, 1,645.500, 1,950.831, 1,967.476, 1,992.269, 2,001.307, 2,150.376, 2,374.436, 2,476.502, 2,533.528, 2,546.723, 2,683.675, 2,810.468, 3,030.017, LH 012.814/5, LH 017.310/2, LH 021.810/6.

Két háromezer forintos utalvány festményre: 1,868.900, 2,426.696.

Két kettőezerötszáz forintos utalvány iparművészeti tárgyakra: 1,547.262, 2,062.086.

Öt kettőezer forintos utalvány könyvekre: 702.618, 1.657.497, 2,285.786, 2,372.037, 2,513.417.

Az 1957. október 4-i jutalomsorsoláson kihúzott, de át nem vett (elévült) és újból kisorsolt nyereménytárgyak jegyzéke:

Két Pannonia motorkerékpár: 772.580, LA 332.411/B.

Egy zongora: 414.629.

Egy tangóharmonika: 114.462.

Egy zeneszekrény: 2.900.093.

Egy T 426/G lemezjátszós rádió: 2,332.053.

Három svéd villanyborotva: 180.038, 801.264, 888.277.

Három AR—701-es hétlámpás rádió: 834.194, 1,344.724, 1,527.691.

Két fényképezőgép: 333.204, 1,539.505.

Három csillár: 1,179.756, LA 332.216/A, LH 006.720/4.

Egy herendi étkészlet: LA 374.257/A.

Egy herendi lámpa: 557.471.

Három tűzhely: 253.879, 464.423 283.107.

Egy magnetofon: 2,299.009.

Egy villanyboyler: 2.303.438.

Egy porszívó: 2.377.863.

Egy vetőgép: 094.336.

Egy szekér: 614.189.

Egy permetező: 1,852.824.

Egy perzsaszőnyeg: 517.877.

Egy háromezer forintos utalvány festményre: 2,384.859.

Egy kettőezer forintos utalvány háztartási felszerelésekre: 1,098.518.

Egy ötezer forintos utalvány ágyneműre: 2,415.210.

Két ötezer forintos utalvány a Lottó Áruház bármelyik osztályára: 205.839, 2,565.587.

Egy kettőezerötszáz forintos utalvány iparművészeti tárgyakra: 1,014.550.

Egy Moszkva motorkerékpár: 2,654.965.

A fenti gyorslista közvetlenül a húzás után készült. Az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Nyugat-Németország nem gyárt atom-, biológiai vagy vegyi fegyvereket

Brentano nyugatnémet külügyminiszter sajtóértekezlete Londonban

London (MTI): Brentano szövetségi külügyminiszter csütörtökön Londonban a német—brit tárgyalások befejeződése alkalmából rendezett sajtóértekezleten kijelentette: „irreálisnak" tartja George Kennan professzor rádióelőadásait. Különösen negyedik előadásában Kennan ismét követelte a nagyhatalmak fegyveres erőinek kivonását Európából és milicia rendszerű kötelékek szervezését a belső biztonság fenntartása céljából. Egyúttal Kennan ellenezte, hogy Európában taktikai fegyvereket tartsanak.

Brentano megerősítette, hogy a szövetségi kormány nem vár, nem kér Moszkva és Washington közötti kétoldalú tárgyalásokat, amelyek esetleg nem törődnek a szövetségi kormány és más NATO tagállamok érdekeivel és nem örülne ilyen tárgyalásoknak. Ez nem jelenti azonban, hogy a szövetségi kormány a Szovjetunióval való érintkezést elutasítja. Minden érintkezés elősegítheti az enyhülést és a szövetségi kormány sohasem fog semmit sem megakadályozni, vagy megnehezíteni, ami erre a célra vezethet.

Brentano a továbbiakban kijelentette, hogy a szövetségi kormány továbbra is tartja azt az ígéretét, hogy nem gyárt atom-, biológiai vagy vegyi fegyvereket.

Sebes István külügyminiszterhelyettes rádióbeszéde a finn nemzeti ünnep alkalmából

Finnország nemzeti ünnepe, függetlensége kikiáltásának 40. évfordulója alkalmából Sebes István külügyminiszterhelyettes a Magyar Rádió finn nyelvű adásában meleghangú beszédben üdvözölte a testvéri finn népet és vezetőit. Beszédében hangsúlyozta, hogy a magyarokat finn rokonaikkal szoros — mély hagyományokon nyugvó — barátság fűzi össze és ez a barátság a két nép közös érdekében, a béke védelmét erősíti.

Hóviharok egész Olaszországban

Farkascsordák az országutakon

Róma (AFP): A hóviharok miatt egyre súlyosabbá válik a helyzet Közép- és Dél-Olaszországban. Az országutakon kiéhezett farkascsordák jelentek meg és több gépkocsit megtámadtak.

Az Abrruzzokban a hó húsz falut zárt el a külvilágtól. A lanclanoi gyermekszanatórium és az ott ápolt hetven gyermek is ugyanerre a sorsra jutott.

Matera, Bari és Szicilia tartományokban szokatlanul alacsonyra szállt le a hőmérséklet. Nagy hóviharok vannak Észak-Olaszországban. — Itt csütörtökön mínusz 8 fokot mértek.

Az indonéz kormány csak a nyugat-iriáni kérdés rendezése után hajlandó tárgyalni a holland kártalanítási igényekről

Djakarta (Reuter). Sudibjo indonéz tájékoztatásügyi miniszter pénteken Djakartában tartott sajtóértekezletén kijelentette, Indonézia kormánya csak Nyugat-Irián kérdésének rendezését követően hajlandó tárgyalni kártalanítás folyósításáról az állami ellenőrzés alá vont holland vagyontárgyakért.

A miniszter ezután közölte, hogy a KPM holland hajózási vállalat valamennyi helyi forgalmat lebonyolító hajójára kiterjesztették az állami ellenőrzést. Mint mondotta, a hajókon fegyveres őrségeket létesítenek, hogy azok megakadályozzák a hajók esetleges szökését.

Az indonéz hadsereg főparancsnoksága elrendelte, hogy a KPM vállalatnak a djakartai kikötőben horgonyzó tizenkét hajója nem futhat ki a tengerre.

A Sourabayából érkezett jelentések szerint a kikötőben horgonyzó holland hajóknak szintén megtiltották a kifutást.

Az indonéz kormány csütörtökön hivatalos jegyzékben felszólította Hollandia indonéziai diplomáciai képviseletét a holland konzulátusok tevékenységének felfüggesztésére és azok személyzetének visszahívására — jelenti az Uj Kína. Ezt a lépést az indonéz kormány csütörtökön reggeli minisztertanácsán határozta el.

Indonéziában hét holland konzulátus működött. Ugy tudják, hogy a holland konzulátusok bezárása nem jelenti az indonéz—holland diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

Az igazságügyminiszter utasította az összes munkanélküli holland állampolgárokat, hogy csütörtöktől kezdődően hagyják el Indonézia területét. A rendeletet azokra is alkalmazhatják, akiknek állását indonéz állampolgárokkal be lehet tölteni.

Szudibjo indonéz tájékoztatásügyi miniszter csütörtökön kijelentette „nem szabad az Indonéziában élő holland állampolgárok ellen olyan lépéseket tenni, mint például megtagadni tőlük élelmiszerek vagy más létfontosságú cikkek beszerzését". A miniszter hozzáfűzte „ez a legmesszebbmenően tilos."

A libanoni köztársasági elnök üzenete Szaud királyhoz

Beirut (AFP): Jólértesült beiruti körök szerint Camille Chamoun libanoni köztársasági elnök üzenetet küldött Szaud királynak. Üzenetében javaslatokat tesz az arab országok nézeteltéréseinek kiküszöbölésére, valamint egyes arab országok és a Nyugat viszonyának rendezésére.

Az említett körökben hangsúlyozzák, hogy az üzenetnek nagy jelentősége van, mert éppen Fejszal iraki király riadi látogatásának idejére esik.

Külföldi jelentéseink

BERLIN

Adenauer nyugatnémet kancellár egészségi állapota annyira javult, hogy környezetének véleménye szerint jövő héten visszatérhet hivatalába.

BERLIN

A híres göttingai atomellenes felhívást aláíró 18 nyugatnémet tudós december 9-én ismét találkozót rendez Bad-Godesbergben. A tudósok e megbeszélésükön megvizsgálják, hogy a göttingai felhívás kibocsátása óta eltelt időben bekövetkezett fejlődés szükségessé teszi-e, hogy újabb kezdeményezést tegyenek.

MOSZKVA

A Szovjetunió dolgozói december 5-én országszerte ünnepélyesen méltatták a szovjet alkotmány napját.

LONDON

Macmillan brit miniszterelnök az alsóház csütörtöki ülésén hozzáintézett kérdésekre válaszolva rámutatott, hogy tárgyalások vannak folyamatban Eisenhower elnökkel Bermudán megkötött egyezményének megvalósítására, amely szerint az Egyesült Államok közepes hatósugarú ballisztikus lövedékeket szállít Nagy-Britanniának, Nagy-Britannia pedig gondoskodik ezeknek elhelyezéséről.

DAMASZKUSZ

Dag Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára csütörtökön Sukri Kuatli köztársasági elnökkel Khaled Azem hadügyminiszterrel, Szalah Bittar külügyminiszterrel és Afif el Bizri tábornokkal, a szíriai hadsereg főparancsnokával tárgyalt.

RABAT

Mulai Hasszán marokkói trónörökös csütörtökön beszédet mondott a rabati rádióban, amelyben elmondotta, hogy a jordániai kormány felajánlotta közvetítését Ifni kérdésének rendezéséhez. Mint közölte, Szíria, Szaudarábia, Libanon, és Tunézia is hasonló ajánlatot tett.

Ezek a lépések tanubizonyságai annak, hogy testvéreink, az arab népek, szolidárisak Marokkóval — hangoztatta Mulai Hasszán.

DAMASZKUSZ

Csütörtökön este Damaszkuszban közleményt adtak ki Hammarskjöld és a szíriai kormány vezetőinek tanácskozásáról. A közlemény megállapítja, hogy a tárgyaló felek megvizsgálták a szíriai-izraeli általános fegyverszüneti egyezmény végrehajtását, valamint a vegyes fegyverszüneti bizottság működését. A tárgyaló felek megegyeztek abban, hogy meg kell szilárdítani, mind az ENSZ fegyverszüneti ellenőrzési tevékenységére vonatkozó egyezményt, mind pedig az egyezmény értelmében működő bizottságot.

BEIRUT

Csütörtökön este Szaud szaudarábiai és Fejszal iraki király megbeszélései után közölték, hogy a két ország uralkodója helyre akarja állítani az arab államok együttműködését. Az arab világ légkörét „annyira beborították a politikai felhők", hogy mindent el kell követni az arab államok teljes együttműködésének helyreállítására.

Mint a mekkai rádió jelentette, Fejszal király látogatása alkalmából a két ország kereskedelmi, gazdasági és kulturális egyezményt kötött.

RÓMA

Az Olasz Szocialista Demokrata Párt Központi Bizottsága csütörtökön este Rómában megválasztotta a párt új vezetőségét. Saragat, Ranassi, Romita, Lipia és Righetti képviseli a középutasokat, Matteotti és Viglianesi a balközépet, Simonini és Rossia a jobbszárnyat, Zagari és Favarelli pedig a balszárnyat.

UJ DELHI

Mint az AP jelenti, Bandaranaike ceyloni miniszterelnök közölte a brit nemzetközösség parlamenti képviselőivel, hogy a Kommunista Pártok betiltása „a demokrácia tagadása!" jelenti. A miniszterelnök a kormányzati rendszerrel foglalkozva szerdán kijelentette: „a demokráciának demokratikus módszerekkel kell fennmaradnia, mert különben egyáltalán nem marad fenn."

NEW YORK

Mint az AFP jelenti, az ENSZ közgyűlés politikai bizottsága csütörtökön este annak a határozati javaslatnak a tanulmányozásával folytatta algériai vitáját, amelyet a kora délutáni órákban tizenhét afrikai és ázsiai ország terjesztett be.

A lottó nyerőszámai:

3, 11, 27, 38, 77

Pártnapi beosztások december 8—21-e közti pártnapokra

Földes András elvtárs Vasas. Petőfi-aknán, Kőrösi Lajos elvtárs a szabolcsi bányaüzemnél, Tóth Jozsef elvtárs a pécsbányai bányaüzemnél, Szentistványi Gyuláné elvtársnő az Uránércbánya Vállalatnál, Ambrus Jenő elvtárs a Pécsi Bőrgyárban, Puskás Sándor elvtárs a Porcelángyárban, Bódis István elvtárs a Dohánygyárban, Virág József elvtárs a Kesztyűgyárban, Nemeskéri László elvtárs a Kokszműveknél, Berki Fülöp elvtárs az újhegyi üzemben (közösen az erőművel), Molnár Károly elvtárs a Pannonia Sörgyárban, Bernáth János elvtárs az ÉM. 26-os Állami Építőipari Vállalatnál Kriviez Gyula elvtárs a Cementipari Vállalatnál, Czárt Ferenc elvtárs a Bm. Építőipari Vállalatnál, dr. Huri Dezső elvtárs a Húsipari Vállalatnál, Gregor Sándor elvtárs a Pécsi Közlekedési Vállalatnál, Androsovits Zoltán elvtárs a Mezőgazdasági Szerárugyárban Garamvölgyi Miklós elvtárs a városi tanácson, dr. Hidvégi Tivadar elvtárs a megyei tanácson, Katona József elvtárs a Sopiana Gépgyárban, Bodonyi János elvtárs a postán, Hucker Ferenc elvtárs a MÁV-nál (összevont), Szentistványi Gyula elvtárs a közép- és általános isk. pártszervezetében (összevont), Gergely Lajos elvtárs a kereskedelmi vállalatok pártszervezetében (összevont), Jelenszki Márton elvtárs a megyei, városi rendőrkapitányságon, Pataki Mihály elvtárs a meszestelepi pártszervezetben Nádor József elvtárs a gyárvárosi pártszervezetben, Jackó Lajos elvtárs a belvárosi pártszervezetben, Simon Imre elvtárs a siklósi pártszervezetben, Szabó László elvtárs a szigeti pártszervezetben, Bujdosó László elvtárs a Budai I. és Budai II. pártszervezetben, dr. Wolf Ferenc elvtárs a bíróság, ügyészség pártszervezetében, Fiszter Gyuláné elvtársnő az SZTK pártszervezetében, Pálkuti Antal elvtárs a pénzintézetekben, Réder Ferenc elvtárs az ÉPFU Vállalatnál, Kapusi Mihály elvtárs az Autóközlekedési Igazgatóságon, Szabados Mihályné elvtársnő a Köztisztasági Vállalatnál, Hetesi Károly elvtárs a XIV-es Autójavító Vállalatnál, dr. Czéh Károly elvtárs a Pedagógiai Főiskolán.

A komlói tröszt felkészült a decemberi terv teljesítésére

Mintegy három heti fizetésnek felel meg a nyereségrészesedés

A Komlói Szénbányászati Tröszt dolgozói 103.7 százalékra teljesítették novemberi tervüket. A 3.7 százalékos tervtúlteljesítés több, mint négyezer tonna terven felüli szenet jelentett a népgazdaságnak. Decemberre emelkedett a tröszt terve. Napi két vagonnal több szenet kell szállítaniok, mint novemberben. Hogy készültek fel erre, milyen intézkedéseket tettek a terv teljesítése érdekében, erre kértünk választ Garamvölgyi János elvtárstól, a tröszt termelési osztályának vezetőjétől.

— Már novemberben gondoltunk a decemberi terv teljesítésére — mondotta Garamvölgyi János. — A hónap végén mintegy öt százalékkal növeltük front-homlok hosszunkat, tekintetbe véve a decemberi tervet.

— Felkészültünk a rossz időjárásra is. A téli intézkedési terv végrehajtása most folyik. Ez a terv igen részletes és főleg az időjárás-okozta nehézségek kiküszöbölését célozza. Igy például a terv utasítása szerint víztelenítettük az iszapcső-vezetéket. Még az elmúlt hónapban biztosítottuk a bányák egész téli homokszükségletét. Ugy, hogy ha a hirdi vasúttal nem tudunk szállítani, akkor sem lesz fennakadás az iszapolással, mert van elegendő homokunk.

— Az előkészületek alapján biztosítottnak látom a decemberi terv jó teljesítését. Most legközvetlenebb feladataink közé tartozik például a III-as üzem és az Anna-akna fejtéseiben a fejtési sebesség tíz százalékkal való növelése.

— Novemberben 126 százalékra teljesítettük gázszéntervünket. Ez azt jelenti, hogy terven felül több, mint 43 ezer tonna szenet küldtünk Sztálinvárosnak. Ezt az eredményt szeretnénk elérni decemberben is.

— Októberben a szénbányászati trösztök között folyó országos versenyben második helyezést értünk el az önköltség csökkentésében elért jó eredményeink alapján. Novemberi adatok még nem állnak rendelkezésre, de gondolom most sem voltunk rosszabbak. Decemberben is az októberihez hasonló eredményt szeretnénk elérni.

— Az év utolsó hónapjában természetesen éppen olyan fontos, mint máskor — a terv teljesítése, az önköltség csökkentése mellett — a munkafegyelem, a takarékosság, a termelékenység növelése, amiről szintén nem szabad megfeledkeznünk. Ha a tröszt valamenynyi dolgozója gondol erre és ennek értelmében dolgozik, nálunk is lesz nyereségrészesedés, mely az eddigi eredmények alapján, személyenkint három heti fizetésre tehető.

Rózsafán 78 Almamelléken 59 Szentdénesen 57 forintot ér egy munkaegység

A szigetvári járásban már négy termelőszövetkezetben elkészült az idei zárszámadás. Szentdénesen 57 forintot, Almamelléken 59 forintot, Mozsgón 50 forintot osztanak egy munkaegységre. Bár a rózsafai tsz-ben még nem fejeződött be a zárszámadás összeállítása, azért már kiszámították, hogy egy munkaegység 78 forintot ér.

De ez még egymagában nem mutatja a tagság igazi jövedelmét. Annál inkább bizonyítja a jó keresetet az egyes tagok havi átlagkeresete. Igy a rózsafai tsz-ben Galamb István sertésgondozó havonta átlagosan 2100 forintot keresett. Szentdénesen Horváth István fogatos 1800 forintot, Szép Anti bácsi szarvasmarha gondozó pedig 1870 forintot keresett havonta.

Az ilyen jövedelem láttán nem csoda, hogy az egyéniek közül egyre többen jelentkeznek a termelőszövetkezetekbe. Rózsafán a közelmúltban három család öt taggal lépett be a közösbe. Nagyvátyon egy család három taggal már bent dolgozik és másik család ugyancsak három taggal jelentkezett felvételre.

A szigetvári járási tanács mezőgazdasági osztálya tszcsoportja a termelőszövetkezetek idei eredményeit összegyűjti, tájékoztatóban összefoglalja és felhasználja az egyéni parasztok meggyőzésénél.

Arany János szavalóverseny

Jelentős érdeklődés mellett került sor a középiskolákban technikumokban, MTH iskolákban, az egyetemen és a főiskolán az Arany János szavalóversenyekre. A versenyeken a legjobb 3 helyezést elérők között vasárnap, december 8-án délelőtt fél 9 órakor a Pécs városi Művelődési Házban rendezik meg a szavalóverseny döntőjét. A döntőben több mint negyvenen vetélkednek majd az első helyért.

Télapó-ünnepség Bólyban

December 5-én délután a bólyi ált. iskola szülői munkaközössége a művelődési otthonban Télapó-ünnepséget rendezett. Az ünnepségen részt vett az iskola 450 tanulója és a szülők nagy számban. Az ünnepségen a gyerekek aktuális színdarabokat játszottak. Végül megjelent a „Mikulás bácsi" (egy szülő) és bírálatot mondott a tanulók iskolai és iskolánkívüli magatartásáról. 450 gyermek kapott ajándékot. A szép ünnepély rendezéséért Rózsás Józsefné szülői munkaközösségi elnököt illeti a dicséret. A Télapó-ünnepély másnap is folytatódott. December 6-án a felső tagozat úttörői ajándékozták meg az alsó tagozat kisdobosait maguk készítette ajándékokkal.

A PÁRTTITKÁR

Hímeshízán *a malomban most nagy a forgalom. Tízpercenként degeszre tömött zsákokkal megrakott kocsik fordulnak be a tágas udvarra. A gazdák kezüket csapkodva, toporogva ácsorognak az ajtóban. Beszélgetnek és a sorukra várnak.*

Én meg itt a meleg szobában föltartom az igazgatót. Pöttöm szőke gyerkőc ugrál az asztal körül, játszadozik a forgó babákkal. Hamar megunja s felkuporodik apja ölébe. Somogyi Gyula, aki „mellékfoglalkozásként" a falu párttitkára, testes, erős fiatalember. Amióta nem láttam, néhány kilót magára „szedett". Mondom is: jól megy a sorod...

— Jól? — kérdez vissza. — Sok a munka. Hozzák a gabonát, alig győzzük. Már az egész malmot tele öntöztük. Nem baj, mi is keresünk, meg láthatod, a parasztemberek is gondtalanabbul élnek... Nézz csak be akármelyik udvarra; ideiglenes kukoricagórét tákolnak össze, mert nem fér el a két-három vagon kukorica.

Aztán hirtelen átvált.

— Amikor ide jöttem, kinek is volt motorja? Az ügyvezetőnek... Szóval összesen hatnak. Most ötvenhatan motoroznak. S hogyan öltöznek! A városiak is megirigyelnék a kiskosztümöket, a gumitalpú cipőket.

Négy éve megszakítás nélkül párttitkár. Négy éve ismeri a falut s nyugszik vállán a pártszervezet harminc tagjának, a falu legalább háromszáz családjának öröme, bánata. Túlzás? Aligha. Felesége a fiatal, szőke asszony zsörtölődve „igazolja".

— Sosincs itthon. Örökké gyűlés, gyűlés. Azért mentem férjhez, hogy esténként egyedül legyek a négy fal között?!

Nem haragszik, csak panaszkodik. S miután kiöntötte szíve bánatát, megy a szobába takaritani.

— Igaza van az asszonynak. De hát most egy kicsit itt is több a dolog. Az este is pártvezetőségit tartottunk. Végén meg azt mondja Tobak elvtárs: „Gyerünk hozzánk, disznóölés van". Hiába keperkedtem, hogy megyek haza. „Böcsületre már úgy sem érsz — kilenc órás igéretemre célzott — szidásra meg ráérsz". Tizenkét óra körül vetődtem haza.

Egyébként *azon a pártvezetőségi ülésen történtek bepillantást engednek abba, hogy milyen gondok is foglalkoztatják a párttitkárt, a kommunistákat. Nemrég az EPOSZ-szervezet átalakult KISZ-szé. A gyerekek most színdarabot tanulnak. Egyszer csak jön a hír, hogy összevesztek a szerepeken, mindenki főszereplő szeretett volna lenni, ez pedig nem megy. Somogyi elvtárs felcsap békebirónak, mert azt nem lehet hagyni, hogy a faluban megrendezésre kerülő körzeti kulturális bemutatónál éppen a hazaiak hiányoznak. A gyűlésen majd összeboronálja a gyerekeket, aztán bizonyára szent lesz a béke.*

Ez is egy este, a másikon vb-ülés, a harmadikon a szövetkezet igazgatósága tárgyal. Egyik alól sem lehet kibújni, különösen, ha olyan szívesen invitálják és el is várják, hogy feltétlenül ott legyen.

— Jó ez, tájékozódhat az ember. Hallhatja miről hogyan beszélnek, megismeri a véleményeket. De azért most már változtatunk a renden. Egyenrangúak vagyunk, tehát a vezetőség más tagjai is elmehetnek egy-egy gyűlésre s ha megosztjuk a munkát, könnyebb mindegyikünk dolga.

Igaz, könnyebb. *Mert ha azt vesszük, az igazgató-párttitkárhoz nemcsak az esti gyűléseken jutnak el az emberek, a falu örökké mozgó, változó életének hírei. Egyenesen, ha akarja, ha nem, a nap minden szakában bekopognak ajtaján. Leülnek és csendesen vagy haragosan, kinek mire van oka és milyen a temperamentuma, előadják. Csak az eleje és a vége egyforma: „Ha nem terhelem, segítsen..."*

— Segítünk, persze, hogy segítünk — mondja nekem is — hiszen azért vagyunk.

Jön egy asszony, Wigandtné. Hallotta, hogy a régi házából kiköltözik a lakó, mert újat épít. Szeretné megkapni. Az idős parasztember legnagyobb gondja: lesz-e elég műtrágya. „Már hogyne lenne". Ő nem biztos benne, ezért járadt ide, mert „tudja, az adja ám a termést"... S az új házat építők! A telkeket elkapkodták, az építeni szándékozó pedig sok, mit lehetne csinálni? A megyei tanácstag-választás előtt meghallgatták a jelölt beszédét. Nem találtak benne semmi kivetnivalót, de... még alig ismerik. „Titkár elvtárs, rá szavazzunk?" „Igen. Rendes, becsületes ember, ismerem". A vasárnapi szavazáson egyhangúan mellette szavaztak.

S hozzá hasonlóan tisztelnek, tekintélynek örvend a többi pártvezető is. Az utcán, ha találkoznak, megsüvegelik őket, baráti beszélgetésbe elegyednek velük az emberek. Nem olcsó tekintély ez, egyikük sem pályázik ilyenre. Meleg emberségük, munkás szívük plántálta el a faluban a tekintélyüket. Az amit Somogyi elvtárs röviden így fogalmaz meg:

— Szeretek itt élni. Sok még a probléma, de majd egyre kevesebb lesz. Dolgozunk...

És még valami.

Ki tudja, *mit jelent egy falu életében a kultúrház bezárása? Aki szereti a művészetet, az apró és felnőtt gyerekek, fiúk, lányok vidám szórakozó sokaságát, a tanulnivágyó embereket. Pedig a tény, az tény: a tisztiorvos bezáratta, mert nem volt illemhely. A falu vezetői fél napot trafikáltak, amikor betoppant Somogyi elvtárs.*

— Itt vagytok négyen és csak beszéltek. Gyerünk dolgozni!

Az állami gazdaság vontatója hordta a homokot, a fiatalok, az alkalmi kőművesek mellett culágeroskodtak. A párttitkár a többi vezetővel együtt hordta a téglát, a követ. Két nap alatt felépítették, s kinyílt a kultúrház ajtaja. Minden szónál ékesebben beszél a tett.

BOCZ JÓZSEF

Jogos vagy jogtalan?

Máy József, az SZMT elnökhelyettese november 16-án „Kevesebb lesz a visszaélés a hiányczikkekkel" címmel cikket írt a Dunántúli Naplóban. Ebben közli, hogy harcot indítanak a hiányczikkek, főleg a mosógépek igazságos elosztásáért.

Idézek a cikkből: „A tapasztalatok azt mutatják, hogy a szétosztás terén bizony hibák állanak fenn. A nehézség egyrészt a meg nem értésből adódik, másrészt abból, hogy egyes egyének ‚lelkiismeretlenségből' igyekeznek kihasználni az elosztás körüli zürzavart és más becsületes dolgozók kárára hasznot húznak azáltal, hogy jogtalan vásárlási engedéllyel szereznek maguknak mosógépet." Folytatódik továbbá a cikk azzal, hogy „az újabb intézkedések egyre kisebb körre fogják korlátozni a spekulánsok és üzérkedők tevékenységét."

Ujból hangsúlyozni kívánom, hogy ezek nagyon helyes és örvendetes intézkedések. Ha előbb vezetik be ezeket, sokkal kevesebb visszaélés történhetett volna meg. Itt azonban rá kell térnem a cikknek arra a részére, amelyben becsületes dolgozók lettek megrágalmazva olyan aljas jelzőkkel, hogy spekulánsok, üzérkedők, becsületes dolgozók rovására leleményesen hasznot húzók, stb.

De ne szaporítsuk a szót, mert a cikk, mint tényt szögezi le, hogy: „Ez történt például a múlt hónapban a kiosztásnál Pécsbányán, amikor a Népbolt (ez sem helyes, mert nem Népbolt) 102-es számú üzletébe kiszállított mosógépeket nem a jelenleg érvényben lévő utalványra osztották ki, hanem még a bányász-napról megmaradt, de már érvénytelen utalványra. Amikor a jogos igazolvánnyal rendelkező gyárvárosi nevelő, vagy a kesztyűgyári dolgozó megjelent az üzletben, már a mosógépeket kiadták, így tehát az utalvány megmaradt.

Intézkedés történt a városi tanács kereskedelmi osztályán keresztül, hogy a dolgozóknak az érvényes utalványokra a mosógépet a 102-es üzletbe kiszállítsák. Az meg is történt, rövid időn belül elintézést nyert az ügy, két ‚jogos' utalvány-tulajdonos megkapta a mosógépet."

Kiemeli továbbá a cikk írója, hogy „hasonló" jelenség történt a püspöklaki fmsz-nél is. Arra kéri a bolt vezetőjét, hogy az újságban is közölje válaszát a rendellenességekkel kapcsolatban.

Sajnos, tudjuk, sok boltvezető megfeledkezik magáról és lelkiismeretlenül kezeli a rábízott javakat, a dolgozók vagyonát és sok visszaélést követnek el. De azért itt se feledkezzünk meg arról a három szócskáról, mely így hangzik: tisztelet a kivételnek! Éppen ezért, mert nem vagyok hajlandó azonosítani magam a visszaélőkkel, bátorkodom válaszolni a cikkre az alábbiakban:

1957. október 21-én egy 1800 forintos, egy 2600 forintos mosógép érkezett a boltba azzal a megjelöléssel, hogy ezek utalványra adhatók ki. Vevőim érdeklődésére ugyancsak ezt mondhattam, hogy a két mosógép utalványos.

Ebben semmi feltűnő nem volt, hisz nem az első és a második szállítmány utalványos gép érkezett a boltba. Az üzemi szakszervezethez el is mentek utalványért és 23-án reggel jelentkezett az első vevő, Molnár Vilmos vájár az 1800 forintos gépért szabályos utalvánnyal. Azért hangsúlyozom, hogy szabályos utalvánnyal, mert ilyen utalványok futottak eddig, nemcsak a bányásznapkor, hanem máskor is. Megfelelő keltezéssel ellátva, a városi tanács kereskedelmi osztálya, az üzemi szakszervezet által szabályosan lebélyegezve, aláírva. 28-án érdeklődött komoly szándékkal a következő vevő a 2600 forintos gépért (természetesen előzőleg is sokak érdeklődtek, de lemondtak azzal az érveléssel, hogy nagy is a gép, meg drága is, inkább megvárják, míg sorrakerülnek az 1800 forintos gépek), kinek ugyancsak megmondtuk, hogy a gép csak utalvány ellenében adható ki. Az illető elment a szakszervezethez, meghozta az utalványt, a másik gépet kiadattam.

29-én jelentkezett telefonon Gyárvárosból az új utalvány-tulajdonos az 1800 forintos gépre, valamint a kesztyűgyári dolgozó a másikra. Természetesen nem mondhattam mást, minthogy mosógépem már nincs, azok már ki lettek adva. Az új utalvány-tulajdonos természetesen felvilágosításért Máy elvtárshoz fordult, Máy elvtárs viszont tőlem kérte számon, hogy mi történt a mosógépekkel. En ugyanezt október 29-én elmondottam Máy elvtársnak telefonon, amit most leírtam.

Ugy érzem, jogosan teszem fel a kérdést, miért hozták ki a boltom, valamint a többi dolgozókat burkoltan, ilyen ferde megvilágításban az újságban? Mert sok mindenről beszél Máy elvtárs, de nem beszél arról az alapvető hibáról, hogy miért nem lett az üzemi szakszervezet kiértesítve, hogy működési jogköre az utalványkiadással kapcsolatban megszűnt. Ez nem történt meg, tehát folyamatosan adták tovább ki az utalványt, mint azelőtt. Hogy ilyen utalvánnyal talán már nem is lett volna szabad, hogy rendelkezzenek? Azt én nem tudhatom, az nem az én dolgom. Hibás-e a helyi szakszervezet? Szerintem nem. Hibás-e a bolt, mert Máy elvtárs szerint lejárt utalványra adta ki a gépeket? Nem. Ha ezt tette volna, természetes, hogy hibás lenne, de minden józan ember tudja, és Máy elvtárs is tisztában van azzal, hogy egy megfelelően keltezett, az előírt szervek által lebélyegzett és aláírt utalványt nem lehet lejártnak mondani! — Október 29-e óta tudjuk, hogy jelenleg ez egy érvényét vesztett blankettа, mert ekkor tudtuk meg, hogy új utalványok léptek életbe. De 23-án és 28-án mint érvényes utalványt fogadtuk el.

Kedves Máy elvtárs! Gondolt vajon arra, amikor ezt a cikket írta, hogy az a Molnár Vilmos elvtárs, sztahanovista vájár, élmunkás, kétgyermekes családapa, beteg feleséggel mily örömmel vihette haza a mosógépet, mint jó munkájának egy újabb elismerését? De vajon ez az öröm mivé változott, mikor az újságban olvassa, hogy ő ehhez becstelen úton, más becsületes dolgozók kárára hasznot húzva, jogtalan engedéllyel jutott hozzá? Vagy az üzemi orvos elvtárs, aki a bányászdolgozók érdekében fáradságot nem kímélve mindenkor a legnagyobb odaadással végzi munkáját, vajon mit érezhet, amikor ilyen cikket olvas?

Végezetül jómagamról még csak annyit, hogy engem 1945-ben állítottak bányász elvtársaim ebbe a pozicióba, amelyben ma is vagyok. A becsületes útról eddig sem tértem le és ezután sem fogok letérni. Az elmúlt időszakban kedves Máy elvtárs, úgy a párttal, mint a szakszervezettel mindenkor vállvetve, sokkal komolyabb problémákat oldottunk meg az ellátás terén, mint két darab mosógép kiadása. Máy elvtárs jelzőit elfogadni hajlandó nem vagyok, azokat a leghatározottabban visszautasítom, arra kérem, hogy a jövőben ne burkoltan, hanem egyenesen és keményen használja azok ellen, akiket megillet.

BORBÉLY LÁSZLÓ
boltvezető

SPORT

Szombati SPORTMŰSOR

Asztalitenisz: NB II. mérkőzések: Urán—Tolna Dózsa legénységi szállás 18, Meteor—Vasútterv, Meteor-klubház 18, Kaposvári MTE—Pécsszabolcsi Bányász, Kaposvár 18.

Kosárlabda: NB I. mérkőzések: PVSK—Műegyetemi Atlétikai Club női, PVSK-tornacsarnok 20.00, NB I. mérkőzés: Ped. Főiskola—MTK férfi, PVSK-tornacsarnok 19.00. — Városi mérkőzések: Leőwey—PEAC női, egyetemi tornacsarnok 14.15, Nagy Lajos—PEAC férfi, egyetemi tornacsarnok 15.25, Meteor—Janus Pannonius női, egyetemi tornacsarnok 16.35, Mohács—PVSK II. női, egyetemi tornacsarnok 17.45, Mohács—PVSK II., férfi, egyetemi tornacsarnok 18.55, Ped. Főiskola II.—PVSK III. férfi, egyetemi tornacsarnok 20.05.

Kézilabda: Téli Kupa-mérkőzések: PVSK-tornacsarnok: Fáklya—PEAC női I. o. 16.05, Dózsa II.—Kinizsi I. B. o. férfi, 16.30, Építők—Meteor I. o. női, 17.05, Ped. Főiskola—Pécsbányatelepi Bányász I. o. férfi, 17.30, Traktor—Ped. Főiskola I. o. női, 18.05, PEAC—Komlói Bányász I. o. férfi, 13.30, Kesztyűgyár—Fáklya 14.30, Postás II.—Kinizsi 14.55, Pécsbánya II.—Urán SC 15.30.

Természetjárás

A BTC természetjáró szakosztálya vasárnap túrát vezet a Nagyhegyre. Útirány: Pálos templom, Lapis, Vöröshegy; BTC-menedékház, Szentkút, Istenkúti menedékház. Találkozás 9 órakor a Pálos templomnál. Túravezető: Hargitai Győző. Vendégeket szívesen látnak.

A Dorogi Bányász lesz a Pécsi Dózsa-Petőfi vendége

A hét vége sportműsora

Az NB I-ben

vasárnap Pécsett a Dorogi Bányász—Pécsi Dózsa-Petőfi mérkőzést játsszák. A mérkőzésnek mindkét csapat helyezése szempontjából nagy jelentősége van. Pécsi győzelem esetén a Dózsa megelőzheti a dorogiakat. Nagy küzdelem lesz tehát vasárnap a PVSK sporttelepén.

A dorogiak gyengébb kezdés után mindjobban játékba lendültek és vasárnap a kitűnően szereplő Szombathelyi Haladást győzték le. Mit várhatunk a mérkőzéstől? Nagyon kellene a Dózsának a győzelem. És a két pont megszerzésére nem is alaptalanok a kék-sárgák reményei. A mérkőzés fél 2 órakor kezdődik, előtte a tartalékcsapatok játszanak háromnegyed 12 órakor.

A Komlói Bányász Diósgyőrbe utazik. A diósgyőriek harcos, kemény futballt játszanak. Igaz, a komlóiak is tudnak küzdeni, de a csatársoruk gólképességével ez ideig komoly bajok voltak. Nem valószínű, hogy épp Diósgyőrben fog megtálolsodni a bányász-csapat támadósora, s ezért a DVTK-t tartjuk a mérkőzés esélyesének. — Erzésünk szerint a mérkőzés azonban szoros lesz.

Az NB II-ben

még két mérkőzést játszanak az őszi évadban csapataink. Most vasárnap az utolsóelőtti fordulót bonyolítják le. Pécsett a Tüzér utcai pályán lesz NB II-es mérkőzés fél 11 órakor a Pécsbányatelepi Bányász a KMTE-vel méri össze erejét, a PVSK a másik kaposvári csapattal, a Kinizsivel találkozik Kaposváron.

Az NB III-ban

néhány elmaradt mérkőzést játszanak. Mohácson délelőtt 11 órakor a Simontornyai BTC lesz a hazai csapat ellenfele. Szigetváron a Kaposvári Dózsa, Nagyatádon pedig a Pécsi BTC szerepel. Az NB III-ban játsszák a Csurgó—Kaposvári Textiles találkozót is.

Az Alosztály I-ben

a PEAC—Pécsvárad és a Sellye—Villány mérkőzések lesznek. Az előbbi mérkőzésre vasárnap délelőtt fél 11 órakor kerül sor az egyetemi tornacsarnok melletti pályán, míg Sellyén délután fél 2 órakor kezdődik a játék.

Budapesten

rendezik meg szombat, vasárnap az országos tornász felnőtt egyéni bajnokságok első részét. Számos pécsi és komlói tornász indul el a versenyen. Különösen a komlói tornásznőktől várhatunk jó szereplést, de a pécsi Kaszás is ott lehet a legjobbak között, a női I. osztályúak mezőnyében.

A PVSK tornacsarnokában

szombaton és vasárnap délután a terem kézilabda Téli Kupa-mérkőzések második fordulóját játsszák. A szombati mérkőzések közül a PEAC—Komló találkozó emelkedik ki, míg vasárnap a Pécsújhegyi Bányász—Dózsa női mérkőzés ígéri a legérdekesebb játékot.

Kosárlabda-

csapataink is mérkőznek a hét végén. A PVSK—MAFC NB I-es női találkozó mellett a PEAC—MTK, a Postás—HM Petőfi férfi, és a Meteor—Szekszárd női mérkőzéseket játsszák az NB II-ért. Ezenkívül számos találkozót rendeznek a városi bajnokságért is.

Az ökölvívás

hívei vasárnap Pécsett és Komlón is versenyhez jutnak. A Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász mérkőzés után a PVSK tornacsarnokában a Nagykanizsai Bányász—PVSK felnőtt területi ökölvívó csb-mérkőzést vívják. Komlón a városi egyéni ökölvívó-bajnokságok versenyét rendezik meg. A küzdelmek délelőtt 10 órakor indulnak meg a zeneiskola nagytermében és azon Zalaegerszeg, Dombóvár, Kaposvár, Szekszárd és Barcs versenyzői is elindulnak.

Az asztalitenisz

NB II-ben szombat, vasárnap is játszanak mérkőzéseket, ekkor az őszi forduló utolsó mérkőzéseit rendezik. Ugyancsak befejeződnek vasárnap a megyei asztalitenisz-csapatbajnokság küzdelmei is.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: A nap eseményeiből.
18.20: József Attila: Késel sirató. Elmondja: Spányik Éva.
18.25: Vidám zenés hét vége. — Helyszíni közvetítés a pécsi Rendőr-klubból. Közreműködik: Bánki Györgyi (fütty), Gyapay Yvette, Simor Erzsi és Szabó Ottó. Konferál: Galambos Gy. — Zongorán kísér: Paulusz Elemér és Somlai Gusztáv. (Az 1957. november 16-i előadás hangfelvétele.)

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Kabaré-est.

SZINHÁZ

Lehár: Mosoly országa. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Naplemente előtt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Ember a vágányon (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Három jóbarát (5 és 7 órakor)
Leőwey Klára Leánygimnázium: Hoffmann meséi (fél 4 órakor)
Építők Kultúrotthona: Gróf Monte Christo (I.) (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Csodacsatár (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Yvette milliói (5 és 7 órakor)
Május I. (Vasas II.): A holt tárna titka (7 órakor)
Kossuth (Mohács): A test ördöge (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Karneváli éjszaka (8 órakor)

MIKULÁS-TÁNCEST

lesz ma este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

*

A BM Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy ma este 8 órakor felnőttek vidám „Télapó-bálja" lesz. Műsor után tánc, tombola.

*

Nagyszabású Télapó-táncestélyt rendez ma este 8 órakor a pécsi börgyári művelődési otthon.

AZ ÚTTÖRŐHÁZ KÖZLI,

hogy december 7-én, szombaton este 6 órakor és december 8-án, vasárnap délután 5 órakor az úttörőház színjátszó szakköre az Ifjúsági Színházban (Szent István tér 10., Leőwey Gimnázium díszterme) előadja a János vitéz című daljátékot. Jegyek elővételben az úttörőházban és a helyszínen kaphatók 6, 5, 4 és 3 forintos árban. Rendező: dr. Békei Lászlóné.

ELŐADÁS

December 7., szombaton kertészeti—szőlészeti előadás lesz. „A szőlőszaporítás és telepítés különböző módozatai" címmel Diófási Lajos tud. kutató tart előadást. — Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, du. 6—8 óra. Vendéghallgatói jegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak december 7-én déli 12 órától december 9-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. tömb: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem u., Bajcsy Zsilinszky út, Siklósi úttól nyugatra): dr. Osztrolucky Piroska, lakása: Damjanich u. 12. (Telefon: 37—10.). A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a Steinmetz kapitány téri körzeti rendelőben. (Telefon: 36—48.) szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ezen időpontban a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni.

II. tömb: a város keleti része, Pécsbányatelep és Borbála-telep a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: dr. Gyopár Jenő. Lakása: Zetkin Klára u. 2. sz. Telefon: 16—65. Sürgős esetben a járóbetegek a lakásán keressék fel az ügyeletes orvost, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között.

III. tömb: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Pécsszabolcs, Mészestelep: dr. Homola László. Lakása: Pécsszabolcs felső. Telefon: 24—91/41 mellék. A járóbetegek sürgős esetben vasárnap de. 9—11 óra között az újmeszesi körzeti rendelőben keressék fel az orvost; a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kell leadni. Telefon: 24—92/33 mellék. Más időpontban lakásán található.

IV. tömb: Pécsbányatelepi rész ügyeletes orvosi szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. A járóbetegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Elítéljük a verekedést

Előrebocsátom, nem azért írtam meg levelem, hogy ezzel a PVSK legutóbbi vereségét elkendőzzem. A vasutas csapat rosszul játszott a Zalaegerszegi TE ellen, ráadásul összeállítása sem volt a legsikerültebb.

Nem hallgathatjuk el azonban a bíró működését. Gombás játékvezető az utolsó pillanatban érkezett ki a pályára, a mérkőzés levezetésére. Mikor pedig az első félidőben egyik téves ítéletéért egy szurkoló sportszerűtlenül bekiabált neki, a játékvezető mindnyájunk megdöbbenésére visszakiabált a szurkolónak. Fokozódott csak az elégedetlenség, amikor egy szabályos gólt nem adott meg.

Persze, mindezek nem lehetnek mentségei a magukról megfeledkezetteknek, legfeljebb okai annak, hogy a játékvezetőt egy magáról megfeledkezett szurkoló bántalmazta. — A verekedést a PVSK Baráti kör tagsága teljes mértékében elítéli, és mi is azon vagyunk, hogy az illető megkapja büntetését. Felhívjuk azonban a játékvezető testület figyelmét a vasárnapi mérkőzésen történtekre, mert úgy érezzük, Gombás játékvezető működése is igen sok kívánnivalót hagyott maga után.

HUNYADVÁRI BÉLA a PVSK Baráti Kör nevében.

A turisztika és alpinizmus a Szovjetunióban

A Szovjetunióban tág lehetőségek állanak a turisztika és alpinizmus rendelkezésére. A szovjet polgárok tekintélyes része a vadregényes hegyek között tölti szabadságát, ahol bőséges alkalom nyílik az alpinizmusra és a turisztikára. A szakszervezetek vezetése alatt álló sportegyesületek tekintélyes összegeket fordítottak és fordítanak ma is az ún. turistabázisok létesítésére, ahol a hegymászás kedvelői kora tavasztól késő őszig hódolhatnak e sportágnak.

Tapasztalt oktatók vezetésével a táborokban rendszeresen képzik ki a turistákat. A Szovjetunió minden részéből összeseregelt fiatalok itt tanulják a kapaszkodást, a sziklákon való csúszást, a hegyek közötti tájékozódást és a táborozás végén vizsgakirándulásokat, hegymászást rendeznek.

A Szovjetunióban azonban a műkedvelő turisztika különféle megnyilvánulásai közül a szabadnapokon rendezett turistaséták, turistatömegkirándulások, turistatalálkozók és főleg a csillagtúrák örvendenek a legnagyobb elterjedtségnek, amikor az illető terület vagy vidék egyes részeiről, különböző útvonalakon és különféle közlekedési alkalmatosságokon indulnak el a turisták a kijelölt gyülekezőhelyre.

A szovjet szakszervezetek már évek óta komoly munkát végeznek az alpinizmus fejlesztése terén. Ki kell emelnünk, hogy a Szovjetunió alpinizmusa tartalmában és formáiban is alapvetően különbözik a kapitalista országok alpinizmusától. A szovjet alpinisták szemében idegen a kalandos célzatú egyéni hegymászás, amely az egyéni dicsőség utáni hajszából fakad.

Kilenc évvel ezelőtt, 1948-ban a szovjet alpinisták 25 éves évfordulót ünnepeltek és ez alatt az idő alatt számos csúcsteljesítményt értek el a hegymászás terén. Teljesítményeik alapján tehát ők is lépést tartottak a többi sportágban tevékenykedő szovjet emberekkel. Amit pedig elértek, azt az állam bőkezű támogatásának köszönhetik. A céltudatosan vezetett szovjet testnevelés ma már az alpinizmus és turisztika terén is kiváló eredményekre tekinthet vissza és elégtétellel veheti tudomásul, hogy tervszerű intézkedéseivel, támogatásával az ország és a szovjet nép sok százados történetének megismeréséhez járult hozzá.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32. 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok;
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél;
Havi előfizetési díj 12,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

SAKK

Akiktől a legtöbbet tanulhatunk

Két érdekes játszmát mutatunk be a szovjet sakkozóknak a bécsi Európa-csapatbajnokságon lejátszott mérkőzései közül.

SPANYOL JÁTÉK

Világos: Tal, sötét: Teschner.

1. e4 e5 2. Hf3 Hc6 3. Fb5 a6 4. Fa4 Hf6 5. 0—0 d6 6. c3 Fe7 7. d4 b5 8. Fb3 Fg4 9. h3! (éles gyalogáldozatos folytatás, mely a legjobban megfelel a fiatal szovjet bajnok támadó stílusának. Játsszák e helyett 9. Fe3 0—0 10. Bbd2-őt is) 9... Ef3: 10. Vf3: ed4: 11. Vg3! (jobb mint Vd1 — amit hasonló állásban Bronstein játszott Keresz ellen a világbajnokjelöltek budapesti versenyén 1950-ben) 11... g6 Fh6 Bb8 14. f4! Hd8 15. Hd2 c6 16. Fb3 Hd7 (fenyegetett 20. Bac1 majd Fg7, Ef6:, e5 és He4) 20. e5! d5 21. f5! gf5: (He5:-re Ve2 és Fg7 következne) 22. Vf5: Hf8 23. He4! (Tal elemében van — minden tisztjét támadásba viszi) 23... de4: 24. Bac1! (fontos közbeiktatott lépés, mert rögtön 24. Bad1-re f6 25. Vh5+ Hg6 26. ef6: Bf8 még előnyös volna a döntést) 24... Vb6 25. Bed1! és sötét feladta.

APRÓHIRDETÉSEK

AZONNAL beköltözhető kétszobás, kertes családi ház eladó. Pécs, István u. 22. sz.

Ágybetétek, hálószoba bútor, konyhabútor, gyerekágy, szekrények, asztalok, smizet, intarziás asztal, biedermeier íróasztal, — ágyak eladók. Rákóczi út 48. 24

Részletfizetésre, karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók. Pozsár, Bartók Béla u. 17. sz. 112

Egyetemi jegyzetek, disszertációk, kérvények, számlák, költségvetések gépírása, szindarabok kiszerepléssel, fröglpköicsönzés. Leíróiroda, Deák utca 5. sz. Telefon: 23-85. 198

Bébi zippzár készítőtől kapható. Kisiparos, — Ujpest, Kossuth utca 74. sz. 29

Húsdarálót, egyéb háztartási gépet szakszerűen javítunk, Rákóczi út 48. 200

Eladó használt fejmosóval, dauergép. — Pánczél fodrász, Kossuth Lajos u. 53. 197

Alagsori, egyszobakonyhás, előszobás lakásom cseréléném nagyszoba-konyhás, — éléskamrásért, magas költségtérítéssel, vagy sertést adok. Erreth Lajos u. 23. 193

Uj, modern, kisméretű konyhabútor eladó. Doktor Sándor u. 7. 166

Bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Csak olyan magányos érdeklődjék, aki némi készpénzzel rendelkezik. Bajnok u. 10. 179

Orsolya utca 19. számú ház beköltözhető lakással eladó. Zsinkó István u. 1, Gondnok. 177

Uj, sötét diószínű, polifúrozott hálószobabútor és rekamié eladó. Légszeszgyár u. 24. sz. 165

Eladó 1300 négyszögöl szőlő épülettel, megosztva is, a pellérdi elágazásnál. Érdeklődni: Mecsekalja, Alsómas u. 6. sz. Szipanovics. 175

Sürgősen eladó Cun községben azonnal beköltözhető gazdasági ház, 5 kh. földdel, 2 hold búza-, egy hold árpavetéssel együtt. Érdeklődni a helyszínen Hegedüs Lajosnál. 169

200 kg zsírsertések, — szép fekete kabátanyag eladó. Tiborc u. 41. 171

Egy cseh gyártmányú gyékényfonatú sportkocsi olcsón eladó. — Ady E. u. 53. 39

Cserkúton eladó 350 négyszögöl szőlő, 3 m-hold szántó, 1 m-hold rét, Érdeklődni: Horváth Lajosnál, — Cserkút. 69

Eladnám 1 hold szőlőmet, vagy elcserélném családiházért, esetleg felesbe bérbeadnám. Cím: Apáca u. 5. sz. Kaizerne. 1000

Négy darab zsírsertés, 160—170 kg-os eladó. Nagy Lajos u. 13. 150

Aradi vértanuk útja 31. számú ház sürgősen eladó. Érdeklődni az udvarban Vranicsáéknál. Lakáscserével beköltözhető. 144

Kombinált szekrény eladó. Hunyadi János u. 64/a. I. 4. Kiss. 15

Autó- és traktorhűtők javítását vállalom. — ugyanott egy Kalorkályha eladó. Telfel József hűtő-bádogos. Pécs, Rákóczi út 38. 159

Négyszázas, vasvázas kisipari szalagfűrész eladó. Fürj u. 3. 157

Ház eladó. Beköltözhető kétszoba mellékhelyiségekkel. — Kő épület. Csatornázás, — víz bent. Nyolcvanezer forint. Pécs, Felső-Vámház utca ötvenhét. 180

Vaskerítés kapuval, — hármas Csibi kályha és nagy láda eladó. — Öz u. 1/1. sz. Piusnál. 155

Játék villanyvonatot, elneket, transzformátort vennék, lehet hibás is. Telefon: 45-86. 191

Nagyszőkében — 700 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, új emeletes házzal, háromszobás beköltözhető lakással, présház és pincével, nyolcvanezerért eladó. Bencze gondnoki iroda, Zsinkó István u. 1. 153

Vasas I. 152. sz. házánál épületfa, deszka, ugyanott házhely, kő és kút rajta, sürgősen eladó. 140

Női irhabunda, 2 gobelin, fotel eladó. — Braun, Gábor u. 4. 142

Betegség miatt 675 négyszögöl prima szőlő, víz, házhely, buszmegállóhoz 2 percre eladó. Cím: Patacs, Szentmiklós, Süvegdomb u. 5. szám. — Mojzes. 143

Világvevő rádió 8+1-es jó állapotban, 480 Ft-ért eladó. Vitéz utca 20/2. sz. 91

180 kilós zsírsertés eladó. Szigeti út 64. 148

Danuvia prima állapotban eladó, vagy zöld Pannoniáért elcserélhető, ráfizetéssel. Weibl Tibor, Patacs. 59

Modern sötétszínű hálószobabútor eladó. — Szilágyi Dezső utca 2, asztalosnál. 161

Eladó 250x150-es kétszárnyas vaskapu, — felereszben is. Mecsek utca 7. sz. Farkas. 125

Ház eladó, beköltözhetően. Aranyosgadányban, ugyanott 1 hold szőlő is. Érdeklődni: Aranyosgadány, Fazekas Viktornénál. 127

Nagyméretű csikótűzhely olcsón eladó. — Anna u. 5., emelet. 109

Borbála-telepen — 430 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni, Borbála-telep 44. sz. 63

Bútor: jó állapotban lévő sötét háló, ágyak, asztal, ruhaszekrény, sürgősen eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kistőrőnél. 78

Lemezelő lakatost felveszek. Majláth u. 8. Nádasi. 60

Tetőfa és 500 darab hornyolt cserép eladó. Érdeklődni lehet Tüzér utca 4. (Porta) 161

Pannonia, zöld, oldalkocsis motorkerékpár eladó. Kossuth u. 56. 25

Modern, új konyhabútor eladó. Pellérd, Dózsa György u. 10. 23

Kétszobás, összkomfortos, szuterinos családi ház, gazdasági épületekkel, 800 négyszögöl telekkel a görcsönyi tanáccsal szemben olcsón eladó. — Érdeklődni: helyszínen Vendelnél. 26

Fenyves borozó, télen is nyitva. Termelői borok, tea, forralt bor, hideg ételek kaphatók. Mecseki autóbusz, kőbányai megálló. 201

Modern dió kombinált szobabútor, 2 személyes rekamié, prima huzattal eladó, esetleg lízóért elcserélhető. Petőfi u. 26. 36

500 négyszögöl termő szőlő eladó a szőlészeti iskolánál. Érdeklődni: Doktor Sándor u. 11. Tarr szobafestőnél. 51

13 lóerős villanymotor, mérlegek eladók. Pécs, Szilágyi Dezső u. 38. szám. 64

Nagyméretű kék zománcozott asztali tűzhely eladó. Alsó-Balokány u. 34/1. Balázs.

Konyhabútort kisiparostól fizetési kedvezménnyel, Budapest, — Üllői út 5. (Kálvin térnél) 228

December 7-én este 8 órai kezdettel

magyarnóta-est

a Be'városi Étteremben

WAGNER JÓZSEF, a Pécsi Nemzeti Színház művésze felléptével,

Magyaros ételek és kiváló fajborok nagy választékban várják a kedves vendégeket.

Belépődíj 3 forint

A Baranya megyei Keltető Vállalat

értesíti t. megrendelőit, hogy február hónapra előjegyzést már nem fogadhat el.

További hónapokra naposcsibe előjegyzést még felveszünk.

GYAKORLOTT fűtőt vízmelegítésű kazánhoz keresünk. Választ „Mielőbbi belépés" jeligére a kiadóba. József Attila u. 10.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket nyilvánítjuk mindazoknak, akik Pillich András elhúnyta alkalmával részvétükkel, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Pillich család.

Lottózók figyelem!

A jutalomsorsolás tárgynyereményjegyzéke megtekinthető az összes postahivatalokban, OTP fiókokban és TOTO=LOTTO kirendeltségekben, azonkívül egyéb szelvényárusító kelyeken.

A nyertesek jelentkezési határideje a tárgyhó 20-a

A Pécsi Meteor

tenisz-óvodájának edzései ma délután 2 órakor kezdődnek meg az egyetemi tornacsarnokban. A Meteor és a PEAC tenisz-szakosztálya lehetővé tette, hogy a téli hónapokban is folyhassanak az edzések. Jelentkezéseket még 7—15 éves korig, úgy a fiúknál, mint a lányoknál elfogadnak. Az edzéseket szerdán, csütörtökön és szombaton tartják az egyetemi tornacsarnokban. Uj tagok jelentkezését szombaton délután az első edzésen még elfogadnak.

Eredmények

Teke: NB II. mérkőzések: Székesfehérvári Szikra—Pécsi Építők 6:6.

Asztalitenisz: NB II. mérkőzés: Cegléd—Pécsi Kinizsi 12:4, női.

A Pécsi Dózsa-Petőfi értesíti az úszószakosztály tagjait, hogy hétfőn délután 5 órakor a Dózsa legénységi szállás tornatermében szakosztályi ülést tartanak.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombat estig: változó felhőzet, helyenként pára, ködös idő, egy-két helyen kisebb eső. Ma időnként meg élénk északnyugati, északi szél, holnap gyenge légáramlás. Enyhe idő.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: keleten mínusz 2—mínusz 5, máshol plusz 1—mínusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 3—plusz 4 fok között.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 289. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 DECEMBER 8

Marosán György elvtárs a pécsi egyetemen

Szombaton a késő délutáni órákban Pécsre érkezett Marosán György elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. Este hét órakor a Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájában nagygyűlésen vett részt, amelyen válaszolt az egyetemi hallgatók kérdéseire, tájékoztatta őket a belés külpolitikai helyzetről. A több száz főnyi hallgatóság nagy tetszéssel fogadta beszédét.

VÁLASZTÓVÍZ

Írta: LAKI ISTVÁN

Nem egy év, de egy évszázad sem feledtetheti el december 9-ét. Az ellenforradalom fegyveres akciója már megkapta a végső csapást, de szétszórtan még fel-felütötte fejét. Rettegett a város, hogy mi lesz aznap, másnap. — A kommunisták, a józanok, a becsületesek aggódtak, hogy a politikai porondon még szereplő ellenforradalmi csoport végül mégis provokációra használja a megtévesztetteket. Mindennap volt valami csoportosulás, tüntetésre készülés, vagy tüntetés. Az utolsó kártyát csapdosták, keverték az ellenforradalmárok, — nőket szerveztek utcai tüntetésre. Az utca Pécsett politikai értelemben még senkié sem volt. Az ellenforradalmároké már nem egészen, a kommunista, a haladó erőké még nem egészen. Nyíltan már senki nem mert a rendszer megdöntésére, lincseléshez fegyvert követelni utcán és még senki nem mert odaállni és odakiáltani az ellenforradalmárokra a fogd meg-et, a vesszen-t.

A fejekben pedig kavargott az eltelt tizenkét év. A jóból kevés, a rosszból eltúlzottan sok. Illúziók, hamis vágyálmok, nacionalista, soviniszta mámor, a Nyugat előtti hasraesés, ott mindent jónak, itt mindent rossznak tartás, búsmagyarkodás, elesettség képzelés. Ez jellemezte akkor a közhangulatot, a közvéleményt.

A párt mondta az igazságot, de mondta az ellenforradalom a saját hazugságát is. A szocialista tábor szilárdan mellénk állt, de az imperialisták és hazai ügynökeik, a külföldön lévő magyar emigrációs körök még tele szájjal dicsőítették az ellenforradalmat. A történelemhamisítók és hivatásos uszítók továbbra is sztrájkot hirdettek. A zavar — nem túlzás —, bábeli volt.

Még kísértett a munkásellenes érdekekért szervezett több mint négyhetes sztrájk, még csak híre volt, hogy jövő héten indul a munka. Volt, aki hitte, örült neki, bízott benne, volt, aki nem és titkon melengette vágyát, „csak ne kezdődne."

A tét nagy volt. Nemcsak Pécsett, országszerte. A párt, a kormány, a kommunisták, a haladó erők munka megkezdéséért kifejtett második nagy erőfeszítésre várt csatanyerésre, vagy csata halasztásra. — Vesztésről már szó sem lehetett, csak a győzelem késéséről.

Kijárási tilalom, az élet megrekedése, tétova várakozás, nyílvános szórakozóhelyek zárt kapui, zavar és zavarodottság — ez ülte városunk életét.

Nehéz volt ezekben a napokban kommunistának, de még józannak és tárgyilagosnak is lenni. A józan, tárgyilagos szót leintették, a kommunisták közüli soknak azt a kérdést szegezték: „Na! Még most is akkora kommunista, mint azelőtt volt?" S a válaszra, — hogy eszméjéből nem adott le semmit, de az elkövetett hibákkal nem azonosítja magát s ha nem önszántából, kicsit részese is volt a hibáknak, becsületbeli dolognak tartja, kötelességének, hogy a hibák kijavításában élen járjon, — „gyengéd" figyelmeztetést kapott: „Nem népszerű dolog ez. Gondoljon családjára, magára. Nézzen az utcára, abból mindent megtudhat."

Az utcára néztünk és mindent megtudtunk... Csak kevesen tudták, hogy december e vasárnapján csatanyerésre készül egy addig még kissé tétovázó erő. Még azok sem tudták előre mindannyian, akik a pártszékház épületébe igyekeztek kora délelőtt. De jöttek. Jöttek, mert érezték, hogy nagy dolog történik e napon. Tudták, hogy valaminek történnie kell, mert az idő már sürget. Jöttek faluról, járási székhelyekről. Jöttek kerülő utakon, mert fegyveresek akarták elállni útjukat. Voltak, akik visszafordulni kényszerültek, mert védtelenül, fegyver nélkül fegyverrel találták szembe magukat útjukon. Milyen egyszerű lett volna ezeket az ugrándozókat másvilágra küldeni, szabaddá tenni a kommunista aktíva előtt minden utat. A kommunisták azonban tudták, hogy az utolsókat rugók között sem mind ellenforradalmár, hanem megtévedt. S ez — még egy évbe sem telt — kiderült, bebizonyosodott.

Ilyen körülmények között telt meg a megyei pártszékház nagyterme. Idősebbek, forradalmi tapasztalatokkal rendelkezők, fiatalabbak, akik az eltelt 12 év alatt főleg az építőmunkában tűntek ki, — töltötték meg a széksorokat. Annak az embernek beszédét hallgatták meg, akinek szavai azóta is már sok alkalommal buzdították, biztatták, bátorították, simogattak, bíráltak, osztoroztak, — annak a beszédét, akit a kommunisták fiatalabb generációja maga között Gyuri bácsinak hív. Akkor is ezt tette attól függően, hogy milyen témáról szólott. S mi tagadás, a részvevők közül még sok fejében lévő, kavarodottságot is elhessegette. Világosságot gyújtott szavaival és fényében mindenki meglátta, amit addig csak sejtett, tudattá vált benne az addig halvány gondolat. Mikor elhangzott szava, hogy kivonulunk az utcára, hogy visszafoglaljuk a becsületesek, a haladók, a kommunisták, a magyar dolgozó nép számára Pécs utcáit is, akkor a válasz viharosan egyértelműen csattant.

Pedig nem volt mindegy. Nem arról volt szó, hogy felvonulunk május elsején, vagy csoportosan megyünk egy színházi előadásra. Életek forogtak ekkor még kockán. Semmi biztosíték nem volt egy előforduló provokáció ellen, amelynek ártatlanok esetnek áldozatul. Nem arról volt szó, hogy a néhányszáz főnyi résztvevő fegyvert vesz vállára és így megy tüntetni, hanem arról, hogy fegyver nélkül, amikor ellenforradalmárok kezében még jócskán volt fegyver, amikor a város, vasárnap lévén, emberekkel még inkább tömött.

Volt már karhatalom, itt volt a másodszor felszabadító szovjet hadsereg egy egysége, volt már ismét fegyveres erő a néphatalom védelmében, de e körülmény sem adott teljes biztosítékot egy előforduló összeütközés elkerüléséhez. — Akik az utcára vonulást tétovázás nélkül viharosan megszavazták, számoltak mindezzel.

Volt városunkban máskor is felvonulás. Ez a felvonulás, ez az utcai tüntetés egy, de nagyon lényeges dologban különbözött az addigiaktól. Sok év óta először országos és megyei vezetők előtt vonultak fel a kommunisták, dolgozók, ezúttal az országos és megyei vezetők után. A menet élén az haladt, aki a tettre a javaslatot tette. Mögötte a megye vezetői és utána azok, akik a javaslatot elfogadták. Nem mondták ki, de mindenki érezte: akik élen mennek, akik vezetnek e nehéz percekben is, élen, vezetőkként akarnak szembeszállni, ha kell fegyverrel s ökölléi is azokkal, akik a haladást, az igaz ügyet, a magyar nép ügyét akarták és akarják derékba törni. A felvonulók élére Marosán György elvtárs állt. Elindultunk. Néhány százan voltunk, de nyugodtan mondhatjuk: ezrek és milliók hitét, bizakodását, elszántságát, tettre készségét vittük szívünkben, agyunkban. Nem számláltuk sorainkat, nem mérlegeltük, hogy mire lehetünk képesek, mert tudtuk: milliók vannak előttünk, mellettünk, mögöttünk. E kezdeményezés, hogy a vezetők mennek a dolgozók előtt munkában és ünnepen, békesség és veszély esetén, ismét gyakorlattá vált. A többi között tanújele volt 1957 május elsejei felvonulás, amikor Budapesten és vidéken a felvonulók élén a vezetők mentek. E gyakorlat soha ne menjen feledésbe.

Szép, napsütéses vasárnap délelőtt volt. Ahogy haladt a Széchenyi tér felé a kommunisták menete, keresztmetszetét kaptuk annak, amit előtte is tudtunk. Ablakok nyíltak. Egyikből baráti mosoly, integetés, biztatás, a másikból csak érdeklődés, szimpátia. De akadtak dühös tekintetek is. Az utcán lévők megálltak. Voltak ismeretlenek, akik közénk akartak állni, voltak, akik mellettünk jöttek, vagy bizakodással tekintettek ránk. De voltak, akik szemtelen megvarta gondolkodásukat az ellenforradalmi uszítás, — mellettünk áll, ha még nem is mind tettekkel, de gondolatban igen. Nagyszerű érzés volt tudni, hogy bár lehettek hibák az eltelt 12 évben, lehettek buktatók, kátyúk, tombolhatott szellemileg és fegyveresen a szocializmus ellen törők csoportja, a becsületes dolgozókból a szocializmus eszméjét, az iránta érzett tiszta, őszinte szimpátiát nem tudták kiölni. Így gyarapodott hitünk, elszántságunk, meggyőződésünk a Széchenyi térig vezető rövid úton.

Gyorsan peregtek az események. Marosán elvtárs rövid beszéde kijózanodásra, összefogásra, az ellenforradalmi eseményekkel való szembeszállásra, az éltető munka megindítására, a békés, nyugodt élet megteremtésére hívta csatasorba a város dolgozóit. Szavai ezúttal is parázsból gyújtottak tüzet. Utána feledhetetlen pillanatok következtek. Felcsendült az Internacionálé. Az első akkordokra kalapok kerültek le a fejekről, lassult a teret körül állók mozgása. Mikor a szocialista forradalom himnuszának azt a részét énekeltük, hogy „a föld fog sarkából kidőlni..." először egy, majd kettő és mind több szájból előbukó hang kapcsolódott: „Ez a harc lesz a végső, csak összefogni hát és nemzetközivé lesz holnapra a világ".

Egyszerű emberek, véletlen résztvevők voltak ezek, akik e számszerűleg kis erő nyílt megjelenésén pillanatok alatti annyi erőt, annyi bátorságot kaptak vissza, hogy kimondták azt, amit órákkal, napokkal azelőtt nem mertek volna. Felért egy kisebb szavazással. Mi tudtuk, hogy ami a Széchenyi téren történt kis szavazásnak számított, de ilyen kis szavazás lett volna, ha a város bármely részére vonulunk fel és e sok kicsiből összetevődő nagyot, a mellettünk álló, a szocializmusban hívő, bízó emberek ezreit teljes bizonyossággal magunk mellett tudtuk. Tudtuk, hogy ezen a vasárnapon nagy szavazás volt Pécsett és hittük, hogy hatása kihat az egész megyére, érezteti hatását országszerte.

Örömünkre, valóravált e téren is hitünk. A termelő munka gyorsuló ütemben visszatért a normális kerékvágásba, a haladó emberek megbátorodtak és az élet normalizálódása minden téren gyorsult e nap után. A pécsi példát rövidesen követték a megye nagyobb helyiségeinek kommunistái, a hír országosan is elterjedt: „Nagy tüntetés volt Pécsett". A hír hallatán először öröm csillant az ellenforradalmárok szemében, de amikor hozzátették, hogy „de kommunista", akkor elkeseredetté változott. A becsületes embereket pedig nagyon nagy teher, aggodalom nyomása alól szabadította meg.

Ebben van nagy jelentősége 1956. december kilencedikének. Feledhetetlen napja, kitörölhetetlen emléke a Baranya megyei, túlzás nélkül mondható, az egész magyar munkásmozgalomnak is. Az utca Pécsett ismét a szocializmus erőié lett. Nem birtokolhatták többé nyílt huligánok, lumpenek, ellenforradalmárok, nem használhatták többé nyílt támaszpontnak felforgató, zaklató tevékenységükhöz. Eltűnt a lehetősége, hogy e nyílt hadszíntér ártatlan embereit provokáció áldozataivá tegyék.

Ma az egyéves fordulón 1956 december 9-re emlékezünk. Emlékezünk e napra, amely választóvíz volt a tavalyi késő őszi fergetegben, amely eldöntötte végleg, hogy béke, rend, munka és nyugalom, vagy ennek ellenkezője honoljon városunkban. Ennek a nagyszerű tettnek évfordulóit ne feledjük el egy évben sem megünnepelni, ne feledjünk el róla megemlékezni a becsületes, a szocializmushoz hű, a szocializmussal szimpatizáló emberekkel együtt, az ő érdekükben. Figyelmeztessen e nap is minden becsületes, hazáját szerető embert, hogy hova akartak taszítani bennünket álnoksággal, hazugsággal. Figyelmeztessen e nap arra is, hogy szemünk mindig rajta legyen: ellenforradalom soha többé ne fordulhasson elő.

Ma, amikor a kommunisták zárt sorokban ismét a városba vonulnak, hogy Marosán elvtárs beszédét meghallgassák és az évfordulóra emlékezzenek, ne tévesszük szem elől: az eltelt egy év alatt sok minden történt, a szocializmus erői városunkban és országszerte megerősödtek, erősebb a párt, mint valaha volt. Többen vagyunk, erősebbek vagyunk és az éves fordulón e megnövekedett erő ajkáról szálljon ismét: „Ez a harc lesz a végső, csak összefogni hát, és nemzetközivé lesz holnapra a világ".

József Attila:*

Favágó

Vágom a fát hűvös halomba,
ényesül a görcse sikongva,
zuzmara hull szárnyas hajar
siklándani benyúl nyakamba —
bársonyon futnak perceim.

Fönn, fönn a fagy baltája villog
zikrádzik föld, ég, szem,
a homlok
ajnal suhint, forgács-fény röppen —
amott is vág egy s dörmög közben
tövit töröm s a gallya jut.

— Ejh, döntsd a tőkét,
ne siránkozz
ne szisszenj minden kis szilánkhoz!
Ha odasujtsz körül a sorshoz
az úri pusztaság rikoltoz —
a széles fejsze mosolyog.

Tél

Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
hogy melegednének az emberek.

Ráhányni mindent, ami antik,
ócska,
csorbát, töröttet s ami új,
meg ép,
gyermekjátékot, — ó, boldog fogócska! —
s rászórni szórva mindent,
ami szép.

Daloljon forró láng az égig róla
s kezén fogná mindenki földijét.

Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,
hisz zuzmarás a város a berek,
fagyos kamrák kilencsét fölszaggatni
és rakni, adjon sok-sok meleget.

Azt a tüzet, ő jaj, meg kéne rakni
hogy fölengednének az emberek!

* 1937. december 3-án halt meg József Attila. A nagy magyar költő élete és munkássága tükre a kor embertelenségének, de tükre a párt-vezette magyar munkásosztály hősiességének is.

Megdobbant a szív

EGY NAP HIJÁN egy éve. Nyolcszáz kommunista kemény épületét csattogott a Rákóczi, a Bem utca aszfaltja. Az Internacionálé hangja áradt szét a hideg, szeles Széchenyi téren. A szárnyaló dallam a meleg kabátok alá bújt, közel a szívekhez. Melengették, tüzelték, nyiladoztatták az értelmet.

Emlékszünk?

●

A faragott, cirádás asztalon hegyén-hátán papiros. Három nap és egy éjszaka terméke, a zárszámadás. Brachmann János elvtárs, a tsz elnöke még most is a számokat bogarássza, mert „kedden a tagság elé akarjuk terjeszteni".

Lepedő nagyságú tele írt lapot tol elém.

— Tavaly harmincöt forintot fizettünk egy munkaegységre. Most többet, sokkal többet. Elégedettek vagyunk...

Elhiszem. Hatvanöt forint értéket osztani munkaegységenként...

— Pedig ez a szövetkezet szét akart menni. Itt is hagytak bennünket sokan.

Akkortájt az „utca" még a hőbörgőké volt. Gyorsan köpönyeget fordított, alamuszi látszatot keltő emberek ágáltak, ijesztgették a tagokat. Más szó nem igen hallatszott, ha mégis, akkor elveszett az üvöltésben. A jelszó: menni és vinni. Utjukba nagyon kevesen és bátortalanul álltak. A lavinát meg nem állíthatták, százötvenen cseréltek tulajdont. A maguk csak várt és reménykedett, bízott, hogy ez nem mehet sokáig, itt egyszer vége szakad a pünkösdi királyságnak. És akkor...

— A bomlás megállításában a tüntetésnek is szerepe volt. A hír, hogy a miénk az utca, erőt, bátorságot adott és megindult az erjedés. Én is ott voltam és még tizenegyen a faluból, meg az állami gazdaságból.

ELNÉZ a fejem fölött, ki az ablakon a havas udvarra. Szemben a bognárműhely előtt beszélgető csoport ácsorog.

— Érti, ugye, mit jelentett ott menni az utcán? Kéz feszült a kézben, váll feszült a vállnak. Sokan voltunk és erősek, mert az igazság a miénk. Tudom, azelőtt nagyon kevesen beszéltek bátran, de az a menet kinyitotta a hallgatók ajkát...

Idősebb ember lép az irodába. Alig telepszik le, az elnök mindjárt kérdezi:

— Emlékszel, Wolfárt elvtárs? A Perizs Béla szidott bennünket, mint a bokrot, hogy neki nem szóltunk és itthon maradt...

— Mások is megpirongattak. De hát mindenki nem mehetett, nem fértek föl a kocsira és ki tudta, hogy tüntetés lesz.

— Igaz, csak az értekezleten határoztunk.

— Mondtad már, hogy utána itthon is alább szálltak a hanggal a jó emberek? Mert még novemberben is emlegették, hogy nekik nem kellenek a piros könyvesek.

Amikor hazaérkeztek, beszélni kellett a gyűlésről és a tüntetésről. S az otthonlak hallgatták őket, mint én most amint feleleventik előttem:

— Tudják, amikor elindultunk, mindjárt énekeltünk csak úgy zengett az utca. Amerre elmentünk, sok ablak kinyílt, kezükkel, kendővel integettek. Nem is hinném, ha nem láttam volna két szememmel. Akkor azt gondoltam: a becsületes emberek hallgatnak a pártra, csak a kommunisták hallassák szavukat. Eddig nem éreztek erőt, azért voltak csendben. Az egyik sarkon idős nénike topogott. Odaszólt: „Fiaim, már előbb kellett volna jönnötök"... Hej, de szerettem volna megszorítani apró kezét, a sorból azonban nem lehetett kiállni, se beállni.

— Kicsi dolog, de érdekes. A Széchenyi téren az Internacionálét énekeltük, a munkások himnuszát. Aki csak körülöttünk álldogált, kit a kíváncsiság, kit az érzés hozott ide a hírre, mind levett kalappal, feszesen állva hallgatta. Egy-két hóbortos fiatal ugyan szemtelenül viselkedett, de ez már amolyan utolsó rugdalózás volt. Napjuk lealkonyodott...

BABARCON is megdobbant a szív. Az „utca" a kommunistáké, a becsületes embereké lett. S ennek szülöttjeként is emlegetik a gazdagodó, gyarapodó szövetkezetet.

Bocz József

KÖZLEMÉNY

a Magyar Szocialista Munkáspárt és az Algériai Kommunista Párt vezetői között lefolyt megbeszélésről

December 4-én a Magyar Szocialista Munkáspárt és az Algériai Kommunista Párt vezetői megbeszélést folytattak a két pártot érdeklő kérdésekről.

A megbeszélésen a Magyar Szocialista Munkáspárt részéről Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Rónai Sándor, a Politikai Bizottság tagja és Nemes Dezső, a Politikai Bizottság póttagja, az Algériai Kommunista Párt részéről Larbi Buhali, az Algériai Kommunista Párt első titkára és Rachid Dalibey, az Algériai Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja vett részt.

Az Algériai Kommunista Párt képviselői tájékoztatták a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetőit az algériai helyzetről és az algériai nemzet hősies küzdelméről, amelyet országa függetlenségéért folytat.

A Magyar Szocialista Munkáspárt képviselői kifejezték teljes szolidaritásukat az Algériai Kommunista Párt harcával és az algériai nép felszabadításáért folytatott küzdelmével.

A Magyar Szocialista Munkáspárt vezetői tájékoztatták az Algériai Kommunista Párt vezetőit az ország politikai és gazdasági helyzetéről. Az Algériai Kommunista Párt vezetői a maguk részéről teljes egyetértésüket nyilvánították ki a Magyar Szocialista Munkáspárt politikája iránt és nagyra értékelik a párt vezetésével elért eddigi sikereket. A két párt képviselői továbbá megbeszélték a munkásmozgalom néhány időszerű kérdését. E kérdések megítélésében nézeteik teljesen azonosak és megfelelnek a szocialista országok kommunista- és munkáspártjai moszkvai közös nyilatkozata szellemének.

A megbeszélés a legteljesebb egyetértés jegyében, meleg baráti légkörben zajlott le.

Pártnapi beosztások december 8—21-e közti pártnapokra

Földes András elvtárs Vasas, Petőfi-aknán, **Kőrösi Lajos** elvtárs a szabolcsi bányaüzemnél, **Tóth József** elvtárs a pécsbányai bányaüzemnél, **Szentistványi Gyuláné** elvtársnő az Uránércbánya Vállalatnál, **Ambrus Jenő** elvtárs a Pécsi Bőrgyárban, **Puskás Sándor** elvtárs a Porcelángyárban, **Bódis István** elvtárs a Dohánygyárban, **Virág József** elvtárs a Kesztyűgyárban, **Nemeskéri László** elvtárs a Kokszműveknél, **Berki Fülöp** elvtárs az újhegyi üzemben (közösen az erőművel), **Molnár Károly** elvtárs a Pannonia Sörgyárban, **Bernáth János** elvtárs az ÉM 26-os Állami Építőipari Vállalatnál, **Krivicz Gyula** elvtárs a Cementárugyári Vállalatnál, **Czárt Ferenc** elvtárs a B. m. Építőipari Vállalatnál, dr. **Huri Dezső** elvtárs a Húsipari Vállalatnál, **Gregor Sándor** elvtárs a Pécsi Közlekedési Vállalatnál, **Androsovits Zoltán** elvtárs a Mezőgazdasági Szerárugyárban, Garamvölgyi **Miklós** elvtárs a városi tanácson, dr. **Hidvégi Tivadar** elvtárs a megyei tanácson, **Katona József** elvtárs a Sopiana Gépgyárban, **Bodonyi János** elvtárs a Postán, **Hucker Ferenc** elvtárs a MÁV-nál (összevont), **Szentistványi Gyula** elvtárs a közép- és általános iskolák pártszervezetében (összevont), **Gergely Lajos** elvtárs a kereskedelmi vállalatok pártszervezetében (összevont), **Jelenszki Márton** elvtárs a megyei, városi rendőrkapitányságon, **Pataki Mihály** elvtárs a meszestelepi pártszervezetben, **Nádor József** elvtárs a gyárvárosi pártszervezetben, **Jackó Lajos** elvtárs a belvárosi pártszervezetben, **Simon Imre** elvtárs a siklósi pártszervezetben, **Szabó László** elvtárs a szigeti pártszervezetben, **Bujdosó László** elvtárs a Budai I. és Budai II. pártszervezetben, dr. **Wolf Ferenc** elvtárs a bíróság, ügyészség pártszervezetében, **Fiszter Gyuláné** elvtársnő az SZTK pártszervezetében, **Pálkúti Antal** elvtárs a pénzintézetekben, **Réder Ferenc** elvtárs az ÉPFU vállalatnál. **Kapusi Mihály** elvtárs az Autóközlekedési Igazgatóságon, **Szabados Mihályné** elvtársnő a Köztisztasági Vállalatnál, **Hetesi Károly** elvtárs a XIV-es Autójavító Vállalatnál, dr. **Czéh Károly** elvtárs a Pedagógiai Főiskolán.

Az IBUSZ

a téli hónapokban társasutazásokat szervez a cseh Óriáshegységbe és Tátralomnicra. A tizenkétnapos Cerna-Hora-i út 2720, Spindlerov Mlyn-i út 2713 forintba kerül. Az első csoport 1958. január 1-én indul. A tizenegynapos tátralomnici utazás költsége 2377 forint. Az első csoport 1957 december 26-án indul, az utolsó 1958. január 15-én.

December 23-án kezdődik a téli szünet az általános- és középiskolákban

A művelődésügyi miniszter utasítása intézkedik az általános- és középiskolák téli szünetéről. Az ország több iskolájában az őszi gyermekparalízis- és influenza-járvány a tanulmányi munkában számottevő kiesést okozott. Ezért, amelyik megyében ezt indokoltnak tartják, a négyhetes téli szünet idejét két héttel megrövidíthetik. Ha a téli szünetet nem rövidítik meg, az első szünnap december 23-a, hétfő, a tanítás pedig 1958. január 20-án, hétfőn kezdődik.

A téli szünet idején biztosítják a napközi otthonok rendszeres üzemeltetését. Az iskolák igazgatói az ifjúsági szervezet foglalkozásához egy-két terem fűtéséről gondoskodnak.

A kínai államtanács ülései

Peking (Uj Kína): A kínai államtanács november 29-én és december 6-án tartotta 63., illetve 64. teljes ülését.

A 63. ülésen **Csou En-laj** miniszterelnök beszámolt arról az országos mozgalomról, amelynek célja, hogy az értelmiségi dolgozók fizikai munkát végezzenek. A mozgalomnak — hangoztatta a miniszterelnök —, alapvető feladata, hogy minden kormánytisztviselőnek alkalmat adjon arra, hogy munkások és parasztok oldalán dolgozva, megedzze és nevelje magát, ha eddig még nem végzett fizikai munkát.

Miért tüntettünk?

Ujmeszes, 33-as házszám. Bekopogok Atkári János vájár lakásába. Soványarcú, svájcisapkás férfi, hosszú, kék „bányászcsik" sötétedik az arcán. Barna asszonykája gyereket vár. A harmadikat. Két aranyos lurkó már itt hancurozik a parkettán.

Azt kérdem tőlük, hogy miért vettek részt a december 9-i tüntetésen.

Nem válaszolnak azonnal. Azt mondja a férfi, hogy sokáig tartana azt elbeszélni. Aztán mégis elkezdi. De nem közvetlen válasszal:

— Édesapám a MÁV pályamunkása volt tizenkét gyerekkel...

A felesége közbeszól, hogy az ő édesapja az uradalmi cselédek kenyerét ette. Ők is nyolcan voltak testverek.

Igy folytatódik tovább. A férfi mond valamit, a feleség pedig hozzáteszi a magáét. Szépen, egymást türelmesen megvárva felelgetnek. De most sem közvetlenül a kérdésre:

— Még az iskolát sem tudtam kijárni. Öt elemi után cseléd lettem...

Asszonya:

— Én is.

— Édesapám tizenkilences kommunista volt.

— Az enyém is.

— Püspökladányban laktunk egy vasúti őrháznál. Egyszer, játék közben rátaláltam édesapám tizenkilences vörös tányérsapkájára. Rámszólt, hogy dugjam el, mert meglátják...

— Én hét éves lehettem, amikor arról beszélt apám, hogy tizenkilencben gabonát rekviráltak a gazdagoktól és kiosztották a szegényeknek.

— Huszonnégy évig csak ideiglenes állományban dolgozhatott az édesapám. Bármikor elbocsáthatták volna. Kommunista volt, csak szükségből kellett a vasútnak.

— Az enyémet sem vették fel a káptalani birtokra. A herceg látni sem kívánta.

— Később részt vett apám az 1930-as budapesti tüntetésen. Kilenc éves voltam akkor. Mesélte, hogy kardlapokkal támadtak a rendőrök, mégis kimentek a városligetbe... Tizenöt év múlva én is követtem a példáját Izsákon. De akkor már nem jöhettek a kardlapos rendőrök. A kulákok is megrémültek, csak a kapuk mögül mertek lesni bennünket. Azt kiáltottuk nekik: „Munkát, kenyeret! Fasisztáknak kötelet!"

— Én is részt vettem néhány tüntetésen. A proliaszszonyok között.

— Ilyen az egész családunk. A tizenkét gyerek közül nyolc maradt életben, s a nyolc közül öt kommunista. A másik három is az lesz egész biztosan, csak még fiatalok.

— A mi családunk is kommunista. Az volt és marad örökké.

— Feleségem ott volt tavaly a meszesi pártszervezet bölcsőjénél. Röplapokat hozott haza. Mi — mert két testvérem még itt dolgozik velem a bányában —, éjjelenként ragasztgattuk, a lépcsőházakba és postaládákba szórtuk...

— Én, amikor hírét vettem, hogy tüntetni fogunk, végigjártam a körzetemet. Bekopogtattam az öreg bányászokhoz, Juci János bácsihoz és a többiekhez. Mind eljöttek.

— Hányan is indultunk el kilencedikén? Negyvenen vagy még többen? Negyvenen biztosan voltunk! A Meszes adta őket!

— Megbetegedett a kislányom. Én nem tudtam elmenni a tüntetésre. De ott volt a férjem és két testvére, és ott lesznek mindig, ahol a reakciósokat el kell némítani. Nem árt, ha az emlékezetükbe vésik!

— Mint várni lehetett, nagyon begyulladtak az ellenforradalmárok a tüntetés után! Fültanúja voltam annak Széchenyi-aknán, hogy a munkástanács elnöke így szólt társaihoz: „Nem baj, egye őket a rosseb! Ha annyira kell nekik az az üb, meg a pártszervezet, hát csináljanak. De a vezetést nem adjuk ki a kezünkből!"

Feleség:

— Nem is vártuk, hogy kiadják. Elvettük tőlük. Többet nem szerzik vissza!...

Nem kérdeztem meg tőlük még egyszer, hogy miért vettek részt a december 9-i tüntetésen. Hiszen tudom már.

Proletárok voltak. Munkások.

MAGYAR LÁSZLÓ

December 9. Csobokapusztán

Reggel hét órakor két teherautó indult el Sellyéről Pécsre. Az egyik kocsi Csobokapuszta felé vette az irányt, hogy az esti telefonbeszélgetés értelmében felvegye a csobokapusztai elvtársakat is. Az autón tartózkodó tizenhét elvtárs egész úton énekelt. Amikor befordultak a pusztára, akkor éppen a bécsi indulóra zendítettek. Vitte a hideg szél:

„Munka hadának a lépése dobog..."
— mozgósító dallamát.

A tehénistálló felől durgatás hallatszott. Nem volt feltűnő, hisz ez mindennapos dolog a pusztán. Az öt csobokapusztai elvtárs felszállt a teherautóra. Még jóformán el sem helyezkedtek, amikor az egyikük odaszólt a többieknek:

— Vigyázzatok elvtársak! Meg akarnak támadni bennünket! Lehaligatták az esti telefonbeszélgetést! Reggel egypár ember bepálinkázott!

Az autó elindult és az elvtársak tovább énekeltek. A major végénél azonban szokatlan akadályba ütköztek. Egy kocsi állt az úton keresztben. Sehogy sem tudták elkerülni. Az autó megállt. Néhányon kiugrottak, hogy elvezessék az útból a lovakat. Erre már nem került sor, mert egyszerre 30—40 vagy húsz ember. Kaszát, villát tartottak a kezükben és ócskán üvöltötték:

— Csobokaiak le! Csobokaiak le!

A rendőrök megszorították géppisztolyaikat és parancsra vártak. A parancs nem jött. A kaszás, villás emberek mind közelebb jöttek. Körülfogták az autót és a nagy kiáltozásra egyre többen jöttek ki a pusztáról. Lassan az egész puszta népe kint volt. Most már nemcsak a kocsi körül kiabáltak, toporzékoltak, hanem felmentek már az autóra és cibálni kezdték a csobokapuszti elvtársakat.

A csobokai elvtársak leszálltak!

Antal János, a gazdaság volt főkönyvelője, aki ügyesen a háttérből uszította a „jó munka" jutalmául mindjárt a helyszínen cigarettát osztogatott a megvadított embereknek.

Az autó — ennek ellenére — délelőtt tizenegy óra felé elindult Pécs felé, de a rajta ülők nem tudtak megnyugodni. Feltették a csobokai elvtársakat. Szentlőrincről visszafordultak, mivel úgy gondolták, hogy Pécsett úgyis befejeződött már minden és nekik most inkább itt van a helyük!

Délután szinte óránként érdeklődtek:

— Mi van a csobokaiakkal?

Este, Varga Lajos, a járási párt-intézőbizottság volt elnöke szólt a gépkocsivezetőnek:

— Csobokára megyünk!

A gépkocsivezető valami olyat mondott, hogy azok közé a megvadult emberek közé, neki családja van...

— Akkor majd én egyedül megyek! Azok is emberek. Azokkal is lehet beszélni...

És még aznap este elindult a gépkocsi és meg is érkezett a pusztára. Az autóból két ember szállt ki: Varga Lajos és a gépkocsivezető.

Az emberek még kiabáltak, de egyre többen látták be, hogy nagy hibát követtek el. Felbújtották őket a kommunisták ellen, akik évszázados nyomorúság után végre emberi sorba emelték a cselédet is. Késő éjszakáig vitatkoztak és egyre kevesebb volt a hangoskodók száma.

Amikor elindult az autó, odaszólt Varga elvtárs a gépkocsivezetőnek:

— Na látja! Ugye megmondtam, hogy ezek is emberek. Méghozzá félrevezetett emberek, akikkel kell is, lehet is beszélni.

1956. december kilencedikét írtak akkor a naptárak. Pécsett nagygyűlés volt, a kommunisták kivonultak az utcára, hogy megvívják a döntő csatát, amelyet egy nagy offenzíva, a proletárhatalom megszilárdításának offenzívája követett. A sellyei járásbeli elvtársak ezen a tüntetésen nem vehettek részt, de azért ők is megtették a magukét: csatát nyertek Csobokapusztán.

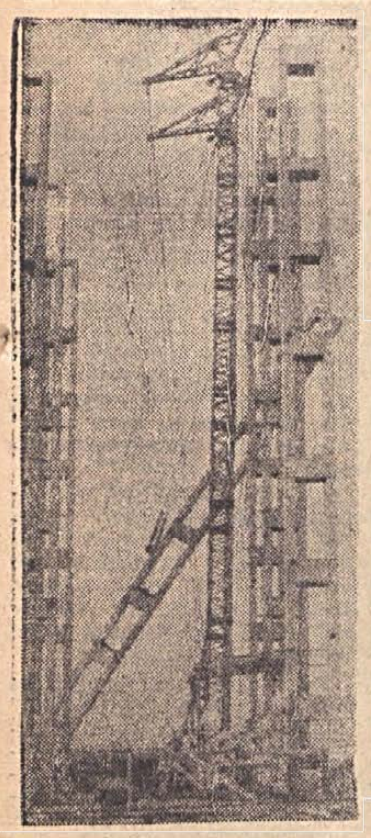
Szalai János

A KOMMUNISTÁK VEZETÉSÉVEL

Hiába volt minden kísérlet... fegyveres erőszak és aljas rágalomhadjárat, a kommunisták nem hátráltak, a kommunisták felvették a harcot. A munkában és ha kellett, fegyverrel a kézben.

Aztán éppen akkor, amikor ellenségeink — belsők és külsők egyaránt — arról beszéltek, hogy a magyar kommunisták meghátráltak, kimentünk az utcára. Megmutattuk erőnket, hatalmunkat és tömegünket.

Sorról az erőről, akaratról számolunk most be képekben. Idézzük fel egy esztendő eredményeit, eseményeit, a kommunisták és a becsületes dolgozók munkáját!

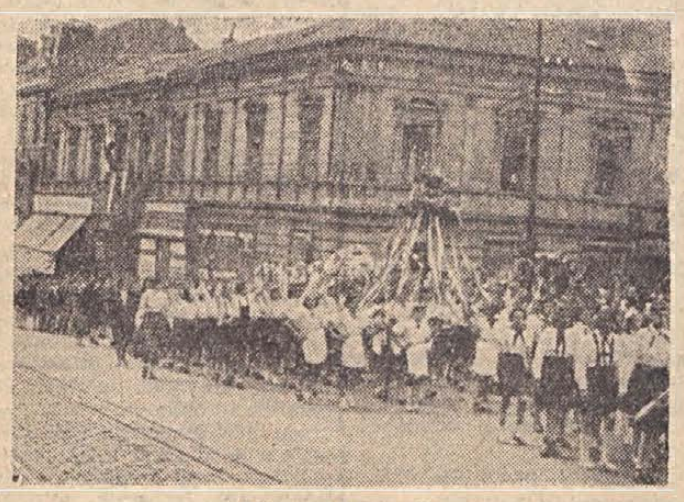
Az ujhegyi erőmű panelerdeje

Nehéz volt, *de elindultunk.*

Egy országot kellett kábultságából felrázni, meg kellett magyarázni, hogy mindaz, ami októberben történt, gyalázatos árulás volt a nép ellen. A kommunisták vállalták ezt a munkát. Megjelentek az üzemekben és szervezték a pártot.

Nehéz munka volt.

Nem egy helyen az ellenforradalmi elemek akadályozták, hogy zászlót bontson a párt.

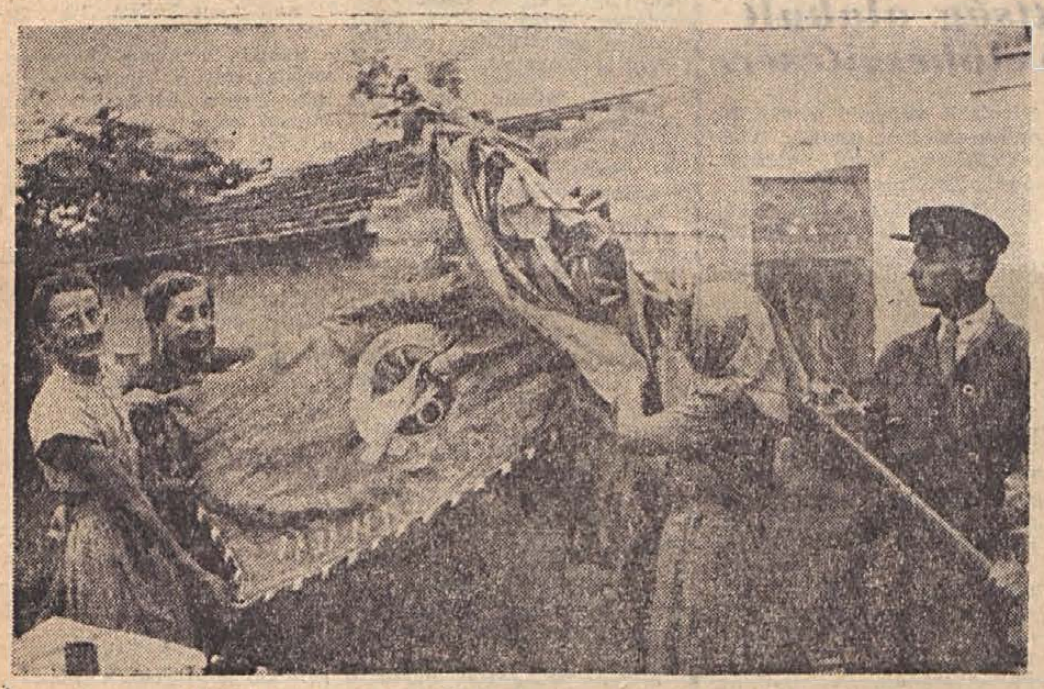
Május 1-i felvonulás

Eddig a szavak, de túl a szavakon száz és száz tett bizonyítja a kommunisták igazát.

Azt mondták *tavaly decemberben: „Hosszú évek kellenek, amíg helyreállítjuk gazdasági életünket". A kommunisták „nem"-mel válaszoltak. A bányászok néhány hét alatt bebizonyították, hogy hőstettekre képesek: lett szene az országnak. Ebben nagy részük volt a pécsi és a komlói bányászoknak.*

De hiába emelkedett a tervmelés, az ellenforradalom reme ott kísértett még, megbúva és alattomosan. Kádár elvtárs egyik beszélgetésben ezt így fejtette ki: „Olyan ma a helyzet az országban, mint annál a gazdánál, akit kiraboltak. A gazda már visszatért a házába és kezdi rendbeszedni az de a rablók még a pincében lapulnak."

S a meglapuló rablók ellis védekeztünk. Erős karhatamat, munkásőrséget hoztunlétre és újjászerveztük hadseregünket. A munkásőrséget kivittük az utcára. Amerre csak elhaladtak az alakuló munkásőr-egységek, a lakosság kiment a kapuba és szeretettel, tapssal, nem egy helyen virágcsokorral köszönttötte őket. Nem véletlen volt ez. Hiszen legjobb elvtársaink öltötték magukra a munkásőrség egyen ruháját.

Miklósi asszonyok gyönyörködnek a munkásőrség zászlajában

Lassan végetért az erőgyűjtés időszaka és egyre jobban nekilendült a békés építés. A nyugati városrészben sorra emelkednek a házak és nem egyben már bent laknak az új lakók. A Petőfi utcában modern épületeket emeltek a pécsi bányászoknak. Meszesen egészen új városrész alakult ki a bányavasút mellett. Kis családi házakba költöznek be a bányászcsaládok. Épül a hatalmas ujhegyi erőmű is.

Szovjet katonák magyar úttörőkkel

A bolgár kormányküldöttség fogadása a megyei tanács előtt

Egyre erősödtek *nemzetközi kapcsolataink is. Itt járt városunkban a bolgár párt- és kormányküldöttség. A Doktor Sándor kultúrházban találkoztak városunk dolgozóival és ellátogattak Harkányba, ahol megkoszorúzták a nemzetközi összefogásban, a magyar haza szabadságáért elesett bolgár hősök sírját.*

Itt járt a Német Demokratikus Köztársaság parlamenti küldöttsége. Bejárták Bóly határát, beszélgettek a németajkú lakossággal, érdeklődtek megváltozott életükről, körülményeikről. Ilyen barátság csakis olyan országok között fejlődhet ki, melyeknél a kölcsönös megértés és a béke ügye létkérdés.

Baráti kapcsolatainkat fejlesztettük Jugoszláviával is. Megnyitottuk a határt Magyarbólynál s azóta rendszeresen közlekednek a vonatok a két ország között ezen a határrészen is. A jugoszláv vasutasok a megnyitónál és azóta is tanújelét adták, hogy kívánják és fejleszteni akarják ezt a megkezdett igazi barátságot.

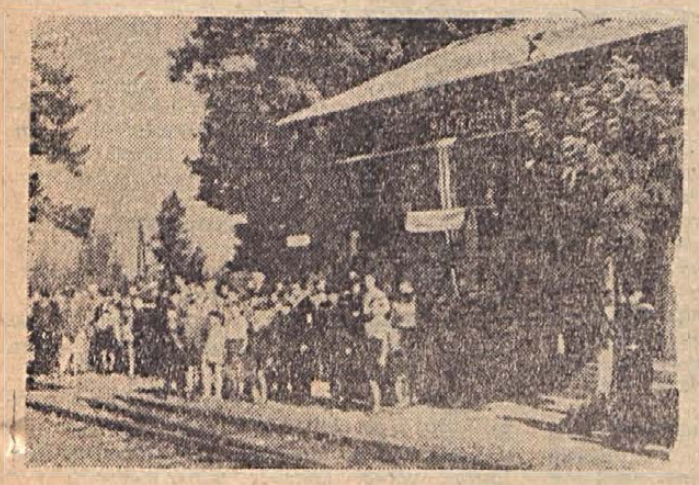
Nem feledtük nagy fegyverbarátunk, a Szovjetunió áldozatos segítségét sem. Ennek itt Baranyában is számos kézzel fogható példája van. Nincs olyan megmozdulás, rendezvény vagy családi est, ahová meg ne hívnák a megyénkben állomásozó szovjet alakulat harcosait és tisztjeit. Ismerkedünk velük és tanulunk tőlük. Nemrégiben a meszesi úttörők igen szép kezdeményezést valósítottak meg. Meghívták a szovjet pionírokat az iskolába, megvendégelték őket és verseket, dalokat tanultak egymástól. Ma talán még szorosabb a két nép között a barátság és egymás kölcsönös megbecsülése, mint volt bármikor is a múltban.

Egy év alatt *többször is ellátogattak hozzánk pártunk és kormányunk vezetői. Személyesen győződtek meg megyénk dolgozóinak helyzetéről és ismertették — nyíltan és őszintén — a párt, a kormány legújabb intézkedéseit. Ki ne emlékezne dr. Hajdu Gyula elvtárs sellyei beszédére, ahol puritán egyszerűségre intette a kommunistákat és megértésre, segítésre szólított fel minden becsületes embert, hogy a kormány helyes programját minél előbb megvalósíthassuk. Vagy Marosán György elvtárs siklósi, mohácsi beszédét milyen sokáig emlegették, mert őszintén elmondta azokat a dolgokat is, melyeket valamikor „államtitokként" elhallgattak a széles néprétegek előtt.*

S legutóbb Aczél György elvtárs az ormánsági napon mondotta el a párt és a kormány legújabb intézkedéseit és annak várható eredményeit. Örömmel hallgatta mindenki, mert érezte, hogy az állam ügyeinek intézését, annak minden gondját, baját vezetőink megbeszélik és megosztják velünk.

Karhatalmunk is megállta helyét az ellenforradalom leverésében

A magyarbólyi határállomás

Aczél György elvtárs az ormánsági napon beszél

De bármennyire *nagy és szép eredményeket értünk is el az elmúlt esztendőben, nincsenek okunk a megnyugvásra. Még nagyon sok feladat, megoldatlan kérdés áll előttünk, melyek megoldása nemcsak vezetőink feladata. Ahhoz, hogy mielőbb megvalósuljanak, tovább kell erősíteni a népi összefogást, tovább kell fejleszteni a termelést és a gazdaságosságot, mely mindmegannyi együtthatója a boldogabb, még a mainál is jobb jövőnek.*

GÁLDONYI BELA

Klasszikusok a munkásszálláson

Talán még soha nem láttak az Alkotmány utcai munkásszállás, a néhai lakanya falai annyi könyvet, mint mostanában. A szállás könyvtárában könyvhegyek között lehet csak közlekedni. A könyvtárablaknál pedig türelmetlen sorbanállók várják, hogy rájuk kerüljön a sor és megkapják végre csomagjaikat. Mert a könyvhegyek nem a könyvtár részére, hanem a szállás lakóinak érkeztek.

A töméntelen könyvet az itt lakó Széchenyi-, András- és István-aknai csillések és vájárok, az aknamélyítősök és a napszinti segédmunkások vásárolták. Számszerint kettőszázhatvanhatan, hetvenezer forint értékben.

Nagy esemény? Szenzáció? Nem. Itt egyszerűen arról van szó, hogy az elmúlt tizenkét év alatt olvasó nemzet lettünk.

Ezt nem lehet másként magyarázni. A kétszázhatvanhat könyvvásárló, fejenként kétszázhatvanhat forintot költött könyvekre. És milyen könyvekre! Alig van olyan vásárló, akinek a csomagjában ne találnánk meg Ady összes verseit, vagy József Attila verseit, Majakovszkij most megjelent válogatott verseit, vagy más verseskötetet. És kevés csomagból hiányzik egy Nagy Lajos, egy Móricz, egy Gorkij, Turgenyev vagy Balzac.

Csak ügynöki fogás eredménye lenne a hetvenezer forintnyi könyvvásárlás? Nem. Akkor nem höngésznék végig türelmetlenül a csomagokat, hogy valóban azok a művek vannak-e benne, amit megrendeltek és nem keveredett-e véletlenül közéje a megrendelt helyett más. Akkor nem türelmetlenkednének az ablak előtt tizesével, hogy siessenek már azzal a szétosztással, mert olvasni akarunk már! És nem bújnának össze csoportban egy Munkácsy-album felett.

Viszik, hordják a könyvcsomagokat, Egyszerű emberek, vájárok, csillések, segédmunkások — akiknek nem is olyan jaj de régen csak egyszerűen buta proli volt a nevük, és nem juthattak túl a trafikok tízfilléres ponyván — klasszikusokat visznek a hónuk alatt. Adyval, József Attilával, Móricz Zsigmonddal és Nagy Lajossal kötnek barátságot. Holnap már Ady lírájáról és Móricz realizmusáról vitatkoznak majd... Mert olvasó nemzetté váltunk...

KURUCZ

A „Független" képzőművészek kiállítása

Nem hiszen, hogy volna még egy hely vidéken, hol a képzőművészek oly lelkesen és a kultúra kiszélesítéséért oly odaadóan működnének, mint nálunk, Pécsett. Három kiállítás egyidőben. Az őszi tárlaton kívül még két kiállítást, köztük a most megnyílt „függetlenek" kiállítását látogathatja Pécs művészetkedvelő és értékelni tudó közönsége.

Közel 82 képpel jelentkezett 23 művész. Ennek a csoportnak a kiállításán mutatkozik meg legkevésbé a formalizmus iránti hajbókolás. Többségben egészséges, fejlődőképes formai felfogásokat látni. Itt-ott komoly kereső munka jelei az irányban, hogy kikerüljenek a Vulgár-naturalizmus karjaiból. Témaválasztásukban még ugyan nem keresik a szocialista realizmus tartalmát. Egyeseknél még a mesterségbeli tudás fogyatékossága is fennáll. *Mégis — a „függetleneket" tartom a legalkalmasabbnak arra, hogy a szocialista esztétika követelményeit magukévá tegyék. Ők még nincsenek befolyásolva a nagyképű, egyénieskedő, nyugatról importált „snobok diktatúrájától". Ezenkívül képeiken nem uralkodik el a „képzőművészeti alap stílusának" nevezhető penészszagú, bitumen-homálytól borított, olcsó eszközökkel elérhető, misztifikáló sötétsége.*

Gebauer Ernő gyöngyszürke, ezüstösen párás, norvég tengerparti akvarelljeiből is kitűnik a „Norvég fjord" című. Az is biztos, hogy nem „reszketnek" még a kezei. Sőt, a 86 éves *Horváth Józsefnek* sem. Nála inkább a részletekbe menő akadémikus felfogás szigorúsága mutatkozik meg, mely csak az idő múlását mutathatná. Ugyanakkor ezt cáfolni igyekszik a dekoratív készség és az ízlésesen alkalmazott világos színek. Örvendetes fejlődést mutat *Remecz Béla*, melyet már az őszi tárlaton is észrevehettünk. Képein megmutatkozik könnyed formabontása, mellyen nem látszik semmi erőszakoltság. Ereztetni tudja a természetadta friss benyomások közvetlenségét. Ez és jó tónus-érzéke különösen „Szent Vince utca" képén mutatkozik meg.

Plathy György képei közül „Félaktja" üti meg a lágyabb posztimpresszionista hagyományokra emlékeztető finoman kultúrált lírai hangot. *Haraszti Pál* olajképei közül az „Udvar" című képe mutat fejlődést. Figyelemreméltó parányi kis „Zsuzsi" rajza, mellyel bizonyítani tudja, hogy kevés, egyszerű eszközzel is, mily finom hatást lehet elérni.

A kiállítás egyik legbiztatóbb egyénisége *Gács Ernő*, ki könnyedén játszó ecsetvezetésével finom tónusokat tud elérni. Még inkább olajban, mint vízfestésben. Festői intelligenciája nem reflektál a „bizarr"-ság kétes eredményeire. Új utakat kereső ember, aki szerintem már nagyobb fába is vághatná a fejszéjét. Kíváncsi lennék, hogy az emberábrázolásban is ki tudná oly szépen fejezni magát, mint ezekben a kisméretű képekben. *Békéfi István* önarcképe bravurossága és plasztikai ereje dacára mértéktartó. Kár, hogy a fejet nem oly erővel érzékeltette, mint a testet.

Mertlich László olajtájain rutinos, egészséges színfelfogásban fest. Képein uralkodik a hangulati elem, de a kétes értékű dekorativitás is. Ecsetkezelése, folt-összefogása már biztos. Képeit ritmikusan egységbefogja. *Erdy Győző* érdekes, őszinte felfogású pasztelljein a hideg színekben tartott leegyszerűsített mondanivaló a legfőbb érték. De mintha továbbfejlődése egy helyben megállt volna.

Exner Lajos képei közül a „László-forrás" című tűnik ki neoromantikus lágyságával. *Virányi Endre* falurészletei statikus keménységűek. Nem így csendéletei, melynél a statikus formazártság előnyösen hat. Csodálatosképpen itt színei és tónusai megfelelők és a helyén vannak. Miért fest akkor tájat? Nem kell szégyellnie magát a csendélet-festésért. Cézanne is ebben volt nagy.

Benkő László képei kissé zavarbahozzák az embert. Mivel nem tartom tisztességes dolognak őt csak úgy egyszerűen dekadenciával vádolni, de még megdícsérni nem tudom. Kísérletezés állapotában van és képei, mint a magárahagyott gyermekek csüngenek e környezetben. Majd meglátjuk.

Keszthelyi Károly két üde akvarelljével szerepel. *Kubó Sándor* végleg kilábalt a dilettántizmusból. *Robicskó Anna* vízfestményei tehetségre vallanak. *Zágon Gyula* és *Bolvári Alajos*, ha más utakon is, de gondos rajzaikkal szerepelnek jól. Míg *Öry Lajos* a naturalizmusból való kilábolással küzd, addig *Kopár Lajos*, *Tarlós Gábor*, *Krassó Dénes* még csak nem is próbál ettől szabadulni. *Nagy István* vidám karikatúrái fokozzák még változatosabbá a különben is eleven skálájú kiállítás anyagát. Plasztikában *Novotarszky István* terakotta dombormüvei mutatnak komoly felkészültséget a reliefszerű portréábrázolásról.

Végezetül azt az ide helyénvaló mondást kell felidéznem, mely a megnyitó alkalmával hangzott el, ha nem is pontosan ebben a formában: Az itt szereplő festők nem „huncutok", vagyis nem akarnak többet mutatni, mint amennyit tudnak.

Molnár Imre

Kodály Zoltán és a magyar zenei nevelés

AZ OKTATÁSÜGYI minisztérium 1947-ben pályázatot hirdetett új énekkönyv írására az iskolák számára. Az új tankönyv 1948-ban jelent meg Kodály Zoltán és Ádám Jenő szerkesztésében. Ez volt az első énektankönyv, amelynek alapja a magyar népdalok és más népek dalai.

1948 óta Kodály Zoltán útmutatásai alapján nagyot fejlődött az énekoktatás s számos kísérleti iskolát is létesítettek. A fejlődés és az ezekben az iskolákban szerzett tapasztalatok tették szükségessé, hogy a kísérletezés eredményeinek figyelembe vételével ismét új tankönyv álljon az általános iskolák rendelkezésére. Ezt az új tankönyvet ismét Kodály Zoltán és Ádám Jenő készíti s valószínűleg 1958-ban jelenik meg.

Kodály Zoltán életművével igen jelentősen járult hozzá az énekoktatás „forradalmasításához". Énekpedagógiai művei (333 olvasógyakorlat, ötfokú zene) mélyén zenei, nemzeti és esztétikai erők rejlenek, — olyan erők, amelyek megszeretetik a népdalokat a fiatalsággal úgy, hogy megérzik, önkéntelenül is, azok minden szépségét. A pedagógusok feladata a zenei olvasási készség elsajátíttatása. A jó énekpedagógus nem elégszik meg a gyakorlatok lapról való leolvastatásával, többszöri énekeltetésével, hanem a zenei nevelés, képességfejlesztés más módjaira is felhasználja őket. Így nevel, Kodály szerint olyan énekeseket, akik hallják azt, amit látnak és látják azt, amit hallanak. Vagyis, egyes részeket bemutatva visszaénekeltet, majd dúdolva, szolmizálva emlékezetből is énekeltet.

Kodály Zoltán pedagógiai műveiben csuvas dallamok is szerepelnek. Mi közünk a csuvas zenéhez? — kérdi és meg is adja a választ.

„A mai csuvas nép ősei, a bolgár—török, valamikor az V—VII. században mintegy kétszáz évig együtt élt a magyarral, a Kaukázustól északra. A csuvas zene: a magunk megismerését mélyíti. A különbségek alatt a közös gyökeret megérezni és felismerni: ez a meg-megújuló gyönyörűség a vele való foglalkozásban. Mihelyt egyfajta zenét már türhetően olvasunk, friss anyagot kell elővennünk, ismert stílus már nem fejleszt tovább. Aki a csuvas, mari és más keleti népek zenéjének ritmusnehézségeit legyőzte, könnyebben boldogul az új zene ritmusképletével."

Másik pedagógiai műve a *Bicinia Hungarica*, a magyar kétszólamúság. E művével kapcsolatosan így ír:

„GALANTAI KÉPISKOLA, mezítlábas pajtásaim: rátok gondolva írtam ezeket. A ti hangotok csengi felém ötven év ködén át." Ha minket akkor effélékre (s még egyre-másra) megtanítanak: be más életet teremthetünk volna ebben a kis országban! Így azokra marad, akik most kezdik tanulni, hogy nem sokat ér, ha magunk dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk. Akkor mondják majd csak igazán: örvendjen az egész világ." A négy füzet 180 művet tartalmaz.

Idézzük megint őt magát: *„Gépies hangszerjáték, utakból való zenélés helyett éneken alapuló, lélekből fakadó zenélésre kell törekednünk."* Ezzel a mondatával Kodály Zoltán a zenészképzést viszi előre.

Az énekes és a hangszeres zene párosul az *„Epigrammák"* című füzetben. A szerző utasítása szerint a füzetben szereplő bármely énekszólam előadható bármely vonós, vagy fúvós hangszeren, esetleg felső, vagy alsó oktávában is. Egy lépés és az énekes szólam a hangszeres kamara-duo egyik instrumentumává válik. Itt érkezhetünk el ahhoz a gondolathoz, amelyen Kodály elképzelése szerint nem az ujjak zenéje, hanem a merev kottafejek mögül felszabadult énekes hajlékonyságú, beszédes zengésű muzsika áll.

Kodály Zoltán 1945 derekán Pécsett tartózkodott. Itt indította el a zenei nevelésnek azt a módját, amely a hangszertanulás előtt a szolfézsoktatás keretében a belső zenélésből fakadó szép muzsikára neveli a zenét tanulókat, a szolfézs keretében zeneelméleti, népzenei, zenetörténeti, formatani, stílusismereti alapokat nyújt.

KODÁLY ZOLTÁN 75. születésnapja közeledik. Az ősz Mester szíve, kora ellenére sohasem szűnt meg dobogni az ifjúságért. Neki köszönhető az „Éneklő Ifjúság"-i napok bevezetése, amely ünnepség alkalmával az iskolai énekkarok mutatkoznak be évente. Az ő tiszteletére rendeznek kulturális seregszemlék alkalmával éneklési versenyeket. E versenyeken az a győztes, aki sok szép népdalt mély átérzéssel képes előadni és kottáról a legjobban énekelni.

(Hegyi József főiskolai tanárral való beszélgetés alapján.)

Műszaki bizottság alakult a pécsi televízió előkészítésére

A Dunántúli Napló december 4—5-i számában megjelent kezdeményezés alapján a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségében lelkes műszaki gárda jött össze. A jelen volt műszakiak elhatározták, hogy az eddigi ultrarövidhullámú közvetítés terén kifejtett munkásság eredményeit is hasznosítva folytatják tevékenységüket annak érdekében, hogy a pécsi televízióadás mielőbb megvalósítható legyen. Szakbizottságot hívtak életre, mely vállalta, hogy a legrövidebb időn belül kidolgozza a pécsi televíziós adás és vétel lehetőségeit, műszaki feltételeit, költségelőirányzatot készít a szükséges berendezések elkészítésére.

Mint ismeretes, a jövő hónap folyamán Budapesten a televíziós nagyadó megkezdi műsor-szórását, amikor is a MTESZ-en belül alakult munkabizottság haladéktalanul beindítja a pécsi vételi kísérleteket és ezek fogják eldönteni, hogy Pécsett milyen berendezésekre van szükség ahhoz, hogy a televíziós adások Pécsett, Baranya megye területén vehetők legyenek. A tervek összeállítása természetszerűleg hosszabb kutató munkát igényelnek és azok befejezésével a szükséges berendezések ismeretében társadalmi megmozdulást kell életrehívni a Szakszervezetek Megyei Központjának és egyéb pécsi hivatalos szervek, valamint vállalatok bevonásával annak érdekében, hogy jövő év második felében a pécsi televíziós kísérleti adások megindulhassanak.

Örök rettegésben

A gépkocsivezető a megszokott mozdulattal kapcsol, a Pobjeda befordul a Molotov utcába. Az úttest szabad. De a járdáról hirtelen egy ember tántorog az autó elé. A jék csikordul, távolabb egy asszony elsikítja magát... Az „öngyilkosjelölt" pedig egy idősebb férfi bamba képpel bámul a gépkocsivezetőre, majd vigyorogva gurgulázza:

— Na... ugye... nem mertél elgázolni?

Kicsit dülöngél, aztán rábukik a motorházra. A gépkocsivezető arca elvörösödik a méregtől, kiugrik a kocsiból, megragadja a mellén és úgy perdít egyet rajta, hogy elterül a járda szélén.

A járókelők összeszaladnak, s pár perc múlva szirénázó mentőautó robog a II-es számú klinika felé...

Ki volt ez a szerencsétlen? A személyi igazolványa szerint U. István, foglalkozása: ács, pécsi lakos. Nős, öt gyermeke van.

Egy hónapja történt ez az eset, a napokban meglátogattam.

Az udvarról falépcsők vezetnek az emeleti lakásba. Feleségét találom otthon. Sovány, sápadt arcú, agyongyötört asszony. A lakás megdöbbentően szegényes. Egy tűzhely, fölötte zsinegen ruhák száradnak. Két kopott asztal, két régi vaságy barna pokróccal letakarva, egy régimódi szekrény és 3 szék. Ez az összes bútor. A padló szürke, tele zsírfoltokkal. Az egyik asztalnál kék melegítőben két kislány ül. Az egyik lehet hat, a másik nyolc év körüli. A nagyobbik mesekönyvet olvas, a másik piros ceruzájával betűket rajzol. A szobát egy 25-ös villanyégő sápadt fénnyel világítja be.

Beszélgetünk s az asszony szavai nyomán kibontakozik a család drámája.

— Mert tetszik tudni, nincs már a szervezetének ellenállása. Nem kell neki csak egy-két pohár bor és kész. S ha részeg, az isten legyen irgalmas nekünk... — mondja. Aztán sírni kezd. Az egyik kislány zavartan fordul el, a másik simogatni kezdi a tűzhely alatt doromboló macskát...

— Ha részegen jön haza, tör, zúz, a nagykéssel fenyegeti ezeket — mutat a két kislányra. — S a múltkor? — Zokogva mondja:

— János, a nagyobbik fiúnk — most 16 éves, — egy hónapja dolgozik. Első keresetéből virágot vett. „Itt van édesanyám, magának hoztam" — mondta, amikor hazajött. A virágot betettem a vázába, s a vázát a szekrény tetejére állítottam. Ebből lett a baj. Férjem, szokás szerint, részegen jött haza. Amikor megpillantotta a virágot, zavart szemekkel meredt rám, s úgy kérdezte:

— Ki vette?

— A János — mondtam.

— Úgy! — ordította. — Költitek a pénzt nekem meg nincs ruhám. De az anyátok...

Dühtől reszketve kapta le a virágvázát, hozzám ugrott, megragadta a nyakamat, aztán bárhogy is dulakodtam vele, sikerült neki a fejemet az asztalra szorítani és láttam, amint felemeli a virágvázát. Ha János nem kapja el a kezét, talán agyon is üt.

Nézem a padlót, közben azon gondolkodom, miként lehetne rajtuk segíteni? Megeshet, hogy részeg fejjel egyszer kiírtja a családját...

— Azt a nagy zsírfoltot nézi a padlón? — hallom az asszony hangját. — Nem jön ki, bármennyire is sikálom. Pár napja odavágta a gulyásleveses tányért, attól ilyen...

Elmondja, hogy férje már három éve nem dolgozik. Akkor honnan van pénze italra? — Megtörtént már az is, hogy eladta magáról a ruhát. S ha ruhanemű már nem akad, amit „folyósítani" lehet, hát másképp „segít" magán. Két fia nyáron nap, mint nap galyat ment szedni az erdőbe. Szorgalmasan hordták haza a fát, legyen téli tüzelő. S apjuk? Ő is hordta a fát. Csak nem az erdőből, hanem a fáskamrából. Eladni. S az árát megitta...

Míg beszélgetünk, hazaérkezik János, pár perc múlva pedig a kisebbik fiú, Géza. Munkából jöttek. Anyjuk dicséri őket: rendes fiúk, nem csavarognak, keresetüket hazaadják. Apjukról ugyanaz a véleményük, ami édesanyjuké. De mit mond János?

— Már beszélgettünk róla — szól —, ha egyszer nem tudok uralkodni magamon, megteszem. Meg én. Ha részegen jön haza s bennünket, meg édesanyánkat üti-verni akar, én lelököm itt a lépcsőn. Nem lehet így élni, örök rettegésben...

Tragikus szavak, tragikus gondolkodás. Vajon mennyi szenvedés és családi botrány juttatta el ezt a fiút —, aki virágot vesz első keresetéből édesanyjának — ehhez az elhatározáshoz.

Nehéz lépések dobbannak a falépcsőn. Durva, rekedt hang hallatszik:

— Miért van nyitva az ajtó?

— A férjem! — ugrik fel a székről az asszony és siet elébe. Belép Borotválatlan arcú, piszkos ruhájú, 50 év körüli férfi. Amikor meglát, meglepődik, de aztán barátságot erőltetve köszön vissza:

— Jó estét, uram!

Az egyik fia állami gyermekotthonban nevelkedik, utána érdeklődöm róla beszélgetünk. Olyan szeretettel beszél a fiáról, hogy a legjobb apa sem különben. Aztán a családi élet is szóbakerül.

— Ó, kérem, mi nagyon szép családi életet élünk — mondja s még mosolyog is hozzá. — Ugye, édesanyám? — szól a feleségéhez.

Az asszony csak ül a kályha mellett, nem néz a férjére. Nem mer szólni...

— Mert kérem — folytatja —, ha csak egy falat kenyerünk van, de azt is megosszuk. Én a családomért élek, halok...

Hagyom beszélni, nem jutok szóhoz ekkora képmutatás láttán. Édesanyámnak szólítja a feleségét most, tegnap pedig azon akarta ütni. Beszél, hogy a számára a család a minden, s mindannyiszor hozzáteszi: ugye, így van édesanyám? De látom, hogy szemével szinte villámokat lövell felesége felé, hogy „igen"-re késztesse.

Elmondom neki, hogy a szomszédok panaszkodtak: sokszor verekedés zaja hallatszik ki a lakásból, s többször látták, amikor részegen üti-veri családját.

Arca elkomorul, száját megrándítja, szemöldökét összehúzza, a szavak hallatára, aztán nyersen kijelenti:

— Az én családi életemhez senkinek semmi köze! Úgy élek, ahogy akarok!

Aztán másra fordítja a szót. Ha nem hallottam volna, felesége panaszkodását, s a gyerekek véleményét, szavai után a „legrendesebb családapa" szobrát mintáztatnám róla. De — sajnos —, nem így van. Bizonyítják a környékbeli vendéglők csaposai is, akik jól ismerik.

— Ha bejön kérem, már félünk — mondja az egyik. — Mert megiszik egy-két deci bort, aztán már vágja is a poharat a falhoz...

Amikor eljövök, az asszony kikísér. Még utánam szól:

— Ma még csak megleszünk valahogy. De mi lesz holnap?

Igen. Mi lesz holnap? Ez a kérdés örök feszültségben tartja a családot. Segíteni kéne valahogy, segíteni hét ember érdekében. Addig, amíg nem késő...

GARAY FERENC

Nem az ingadozásból kell politikai tőkét kovácsolni

AZ ÉRTELMISÉGNEK egy sajátságos csoportja alakult ki főleg Pécsett, de a megye egyes részein is az ellenforradalom szellemi előkészítése, az ellenforradalmi események, az ellenforradalom leverése és a konszolidáció során.

E csoport kisebb-nagyobb mértékben részese volt az ellenforradalom szellemi előkészítésének, a 12 év alatt elkövetett hibák eltúlzásának, az eredmények elhallgatásának, a Nyugat előtti hajbókolásnak, erősen hatása alá kerítette őket a fejét nyíltan felütő nacionalizmus. Az ellenforradalomban való *aktív részvételig azonban nem jutott el.* Oka a megrettenés volt, a rádöbbenés, hogy már nem a hibák kijavításáról volt szó.

Később, amikor az ellenforradalom fegyveres leverése folyt, majd nyílt sisakkal tombolt a politikai küzdelem, hogy ki kit győz le, az értelmiség e csoportja a régi hibák visszatérésétől kezdett félni és sajnálkozni afölött, hogy „eredménytelen lett a jobbért folytatott erőfeszítés". Belekeveredtek a „magyarság elesettségéről, leigázásáról" költött mesébe. Az értelmiségnek e része lényegében még ma is ebben a politikai körben forog. A felszínen legalábbis ez látszik.

Mielőtt e politikai állásfoglalást részleteznénk, kimondjuk: Nem azért kerülnek tollhegyre, mert — „divatos" kifejezéssel élve — „ki akarjuk szúrni őket". Azért, hogy őszinte szóval, *kimondva azt, amit többségük nem mer, segítsünk kilábalni abból a bűvös körből, amelyben még mindig, szinte mesterkedésből, divatból forognak.*

Köztudomású, hogy nem azonnal kerültek nyílvánosságra azok a tények, amelyek bizonyították az októberi események jellegét. Míg napvilágra kerültek, mindenki úgy magyarázta a történteket, ahogy akarta. Az értelmiség e csoportja *látszólag liberális állásfoglalást foglalt el,* megpróbálta a történteket „jóindulatúnak", békés szándékúnak" beállítani, a „túlkapásokat" pedig „véletlennek, népharagnak" betudni. Túlzásnak tartotta ebből fakadóan az elemzés végső következtetését, hogy 1956 október 23-tól november 4-ig nyílt ellenforradalom volt hazánkban. Nem állítjuk, hogy akarták, de *állásfoglalásukkal nem liberálisok lettek* — amely e helyzetben magában is ártott volna —, hanem *az ellenforradalom akkor még nyílt politikája mellé szegődtek.*

Sokféle változata volt e csoport elvi és politikai állásfoglalásának. A változás mindig attól függött, hogyan haladt a konszolidáció. Ezeket ma már lényegtelen felsorolni, mert *többségükre az élet megadta a cáfolhatatlan választ és sokan nem is vallnának ma már magukénak e politikai formulákat.* Érdemes azonban taglalni nézeteiknek néhány következményét, hatását.

DIVATOSSÁ TETTÉK a politikai csúrést-csavarást, a „gondolkodó emberré válást" annyira, hogy olyanok is — főleg anarchista, nacionalista, soviniszta kispolgárok — *akiknek semmi közük nem volt az értelmiséghez, előszeretettel hivatkoztak „értelmiségi mivoltukra".* Igyekeztek magukat példaképükhöz igazítani, „gondolkodóvá" formálni, ismételgetni leckeszerűen a hallottakat. E „gondolkodás" nem állt másból, mint egy napirenden szereplő politikai kérdésre úgy válaszolni, hogy „ezen még gondolkodni kell". S gondolkodtak rajta. Nem egyszer a tényeket, a valóságot kiforgatva alkották meg véleményüket. Ezek többsége amolyan se hideg, se meleg jellegű volt és *feloldásunkból fakadóan azoknak használtak, akik nem a népi demokratikus rendszert akarták hazánkban.*

Jelentős számú ember figyelmét magára vonta az értelmiség e csoportja. Sok esetben az ő véleményüktől tették függővé a magukét és közben arról is beszéltek, hogy „most már lehet mindenkinek önálló véleménye." Az értelmiség e csoportjának erre módja volt és jelenleg is van, mert nem önmagukban élnek valami lakatlan szigeten, hanem emberek között, akikkel dolgoznak, akiknek munkáját irányítják, ellenőrzik.

Az idő azonban nem állt meg. Igazolódott, hogy elvi és politikai álláspontjuk nem mindenben fedte és fedi az igazságot. *A feltárt tények milliókat józanítottak ki, a nehéz helyzetben elért gazdasági és más természetű eredmények milliókat győztek meg.* E csoport tagjai közül azonban nagyon kevesen mondták még ki azt a szót, hogy „tévedtem". Tették és teszik ezt annak ellenére, hogy az akkor napirenden szereplő politikai kérdések többségében *már nekik is megváltozott véleményük.* Maguk és négyszem között ezt elismerik, de abból az „elvből" fakadóan, hogy szavuk hitelét nem rontják, megváltozott véleményüket a régebbi gyakorlattal ellentétben nem mondják el annyi embernek, mint tették. *E hallgatás* — vagy ahogyan a velük kapcsolatban lévő emberek gondolkodásában realizálódott — *rátartiság, ugyanarra a malomra hajtja a vizet, amelyre az általuk liberálisnak vélt álláspont hajtotta korábban.*

A párt, a kormány eddig azt kérte az értelmiség e részétől is, hogy állásfoglalása legyen méltányos, jóhiszemű. Igaztalanok lennénk, ha azt mondanánk e csoportra, hogy még ezt sem tették magukévá. *Többségük igen, aminek számtalan jele van gazdasági, politikai, kulturális életünkben. Ez is bizonyítja, hogy ez a csoport nem azonos azzal, aminek látszik.* Bensejében más és mást mutat külsőleg. Ennek hiába keresnénk elvi okait, emögött „politikai divatot" találunk csak.

ÉRDEKES az a színezet, hogy 1956 november 4. után az értelmiség e csoportja elfogadta, amit 1949—52 körül annyira tagadott, hogy politikai állásfoglalásában van ingadozás. Amikor e meghatározás bejutott a köztudatba, akkor közülük számosan fennen hirdették ennek „dogmatikus jellegét". Tiltakoztak és bizonyították ellenkezőjét esetenként nem sikertelenül. Ma a régebbi tiltakozó és bizonyító hadjárattal ellentétben szinte szívesen veszik, hogy ingadozóknak ítélik őket. Ujólag úgylátszik elemezték az ingadozás fogalmát. Ebben benne van: „Bizonyos kérdésekben a rendszer mellett állok, tehát haladó vagyok. Bizonyos kérdésekben semleges vagyok, illetőleg gondolkodom ezek hatásán és majd meglátom, mire fordul a dolog. Akkor is ráérek mellette szólani vagy bírálólag fellépni. Bizonyos kérdésekben fenntartásaim vannak, ehhez másnak is magamnak is joga van és ez nem rendszer-ellenesség." Ilyesfajta analízis után nyugodtan állhatnak, mert vád nem érheti őket, legfeljebb kritizálhatják ingadozásukat. A körükben újabban fejét felütő „politika-mentesség"-et szintén a kritizálás lehetősége teremti meg, mert „elvégre nem fontos mindenkinek politizálni".

Ez napjaink egyik politikai divatja, amely *nem elvi alapokon nyugszik.* Ennek más alapja nincs, mint *a tévedés el nem ismerése, a „szavahihetőség" elvtelen tartása.* Igaz, nem kellemes senki számára kimondani mások előtt, hogy „tévedtem, hibáztam". Senkinek nem okozott még gyönyört és örömet, hogy nyilvánosan saját fejére olvashatta a maga tévedéseit, hibáit. Régebben divat volt az önkritika öröm okozásának, szíves gyakorlásának hangoztatása, de ez is ugyanolyan divat volt, mint ma az értelmiség e csoportjának állásfoglalása. Itt van elásva az a szólás-mondásos kutya.

Nem arról van szó, hogy az értelmiség e része csapjon nagyot az asztalra és jelentse ki, hogy ezután már gondolkodás nélkül követik és magukévá teszik a párt, a kormány politikáját, hogy sutba dobják fenntartásaikat és bizonyítékul tömegesen kérjék felvételüket a pártba, vagy pártonkívüli kommunistáknak hívják magukat. Ezt nem várja senki, mert *a felvilágosodás, a meggyőződés nem megy egyik napról a másikra és ezen az úton sok gödör, buktató is van, míg célhoz jut valaki. Arról van szó, hogy helyesebb lenne — felhagyva az ingadozás politikai divatjával — tovább lépni a loyalitás terén.* A loyalitás értelmének eddig a méltányosság, a jóhiszeműség részét gyakorolták. E fogalomba tartozik a *nyílt hűség* is valamilyen rendszerhez, nevezetesen *a népi demokratikus rendszerhez.* Ez nem megy parancsszóra, de jó szó, figyelemfelhívás sokat használhat.

NEM KELLEMES DOLOG úgy dolgozni, hogy „hát dolgozni kell, mert élni kell valamiből" s közben abban a hiedelemben élni, hogy „politikai állásfoglalásom" vagy „politikától való teljes elzárkózottságom" a legelőnyösebb, amit tenni lehet. Senki nem várja, hogy az értelmiség e része kezdjen „önkritika kampányt", de helyes lenne, ha *politikai állásfoglalása a továbbiakban már nem lenne olyan kétértelmű, mint számos esetben jelenleg. Ne attól függjön véleménye egy-egy kérdésről, hogy kivel beszél.* Nem kell véka alá rejtenie továbbra sem ellenvéleményét, de mondja ki nyíltan ne ködbe burkoltan, mert az előbbi a becsületes. Sok haszna lesz, ha az értelmiség e csoportja változtat magatartásán *elsősorban az ő szempontjából.* Más értelmet kap a munka, ösztönzést kap, hogy tudása teljességét adja és feléje a munkások, parasztok bizalma, megbecsülése nagyobb lesz, mint így.

AZ ELMULT EGY ÉV fejlődése ma már törvényszerűen előírja, hogy *nem az ingadozásból kell politikai tőkét kovácsolni, hanem az ingadozás elkerüléséből, az ingadozás felhagyásából.* Ez értékesebb, hasznosabb lesz mint a jelenlegi helyzet, ahhoz vezet, — amit a csoport szívesen és előszeretettel hangoztat —, hogy tovább szilárdul a nemzeti egység, az összefogás a magyar dolgozó nép többségének céljáért, a szocializmusért. Ennek, az értelmiség e csoportja is kézzelfoghatóan érezheti majd hasznát.

Kászon József

Tovább kell csökkenteni az építőipar termelési költségeit!

Megyénk iparában igen tekintélyes szerepe van az építőiparnak. Az építőipari munkások száma ma már eléri a hétezer főt s negyedévenként a termelésük értéke meghaladja a százmillió forintot. A megye építőipari munkásai, az építőipari vállalatok vezetői bebizonyították, hogy tudnak jól, eredményesen dolgozni, képesek egészen nagy feladatokat is megoldani. Érdemes azonban azt is megvizsgálni, hogy a tervek teljesítése mögött milyen költségek vannak, hogyan gazdálkodnak az építőipari vállalatok a rájuk bízott hatalmas összegekkel, betartják-e a gazdaságossági követelményeket?

Amikor nemrég a megyei pártbizottság az építőipari szakemberek segítségével ezt megtette, kiderült, hogy az építkezések gazdaságos megszervezését még számos ok akadályozza. Egyik ilyen, hogy az építkezések kezdetekor még

nem minden esetben áll rendelkezésre a szükséges műszaki, kiviteli tervdokumentáció.

Részleges tervdokumentáció alapján készül például az új pécsi erőmű, a mohácsi farostlemezgyár, s a kökönyösi és a repülőtéri lakásépítkezéseknek sem volt zavartalan a tervellátottsága. Sok problémát okoz az is, hogy a munkahelyi szervezettség megteremtéséhez szükséges organizációs tervek sem készülnek el minden esetben, ez pedig kihatással van a költségek alakulására.

Különösen az első és a második negyedévben sok

gondot okozott a tervszerűtlen anyagellátás is.

A gazdasági eredmények alakulására kihatott az is, hogy egyes vállalatainknál még alacsony a műszaki vezetés színvonala, a számvitel pedig nem megbízható.

Mindez kétségkívül befolyásolta a megye építőipari vállalatainak termelési, gazdasági eredményeit. De annak, hogy az építőipari vállalatok egy része a III. negyedévben a bérrendezés ellenére sem érte el a múlt év hasonló időszakának termelési színvonalát, más oka is van. Az ÉM Baranya megyei Építőipari Vállalatánál például

a múlt év III. negyedévéhez viszonyítva lényegesen alacsonyabb az egy főre eső termelés.

S hogy ez így történt, annak kétségtelenül oka az engedélyezett 5 százalékos intenzitáscsökkenés, s hogy főként bérigényes munkát végeztek, de oka az is, hogy a repülőtéri építkezésen huzamosabb ideig „kapun belüli munkanélküliség" volt tapasztalható, melyet jobb műszaki szervezéssel meg lehetett volna szüntetni.

Érdekes és tanulságos képet mutat a vizsgált építőipari vállalatok költséggazdálkodása. Ha azt nézzük, hogy az ÉM által a vállalatok számára előírt eredménytervet — mely meghatározza a vállalatok által elérendő nyereség, illetve veszteség mértékét —, hogyan teljesítették, kiderül, hogy a Baranya megyei Építőipari Vállalat az előírt 7,93 százalékos nyereséggel szemben 9,78 százalékos nyereséget, a Komlói 49. sz. Építőipari Vállalat az előírt 1,8 százalékos nyereséggel szemben 3,7 százalékos nyereséget ért el. A 3. sz. Mélyépítő Vállalat a tervezett 10,3 százalékos veszteség helyett 8,2 százalékos veszteséggel, a 22. sz. Építőipari Vállalat kővágószőlősi főépítésvezetősége az 1956. III. negyedévi 19,4 százalékos veszteséggel szemben 10 százalékos veszteséggel dolgozott.

De ha az anyagköltségeket is megvizsgáljuk, egészen más képet kapunk. Az anyagköltségeknél ugyanis vállalatainknál általában veszteség mutatkozik, s a kimutatott nyereségeket sem lehet minden tekintetben reálisnak tekinteni, mert vagy a negyedévi leltározást mulasztották el, vagy a számvitel megbízhatatlan. A legsúlyosabb hiba ezen a téren kétségtelenül a 3. sz. Mélyépítő Vállalatnál van.

A nagy ráfizetés elsősorban az ésszerűtlen szállításokból, a szervezetlenségből fakad.

Lényegesen jobb képet mutat a bér- és a gépköltségek vizsgálata. Igaz, az akkordbérek alkalmazása mellett, helyenként még igen magas az időbéres órák száma, de általában javult a bérfegyelem, a béralapot betartják. A vizsgált vállalatok egy része megtakarítást ért el a gépköltségek terén is. Sajnos,

valamennyi vállalatnál igen alacsony a gépek kihasználási foka,

sőt a komlói vállalatnál a munkahelyek túlgépesítése miatt több mint 400 ezer forintos ráfizetés is jelentkezik.

Az említett építőipari vállalatok ez év III. negyedévi, a termelés gazdaságosságának megteremtésére irányuló munkájáról tehát megállapíthatjuk, hogy bár vállalataink többsége a gazdaságosság terén elérte már a múlt év hasonló időszakának a színvonalát, az építőipar gazdasági, műszaki vezetői és az építőipari pártszervezetek nem törekedtek eléggé eredményeik megjavítására. Egészen a legutóbbi időkig lemondtak például arról a hatalmas erőről, amit a szocialista munkaverseny megszervezése jelent s a párt és a szakszervezeteknek sem sikerült még az építőipari munkások nagy többségének a figyelmét a termelési költségek állandó csökkentésére irányítani.

Ahhoz, hogy megyénk építőipara a jövőben lényegesen olcsóbban építhessen, hogy ne legyen szükség veszteségtérítésre;

az építőipar vezetőinek, dolgozóinak okulni kell a III. negyedévi munka tapasztalataiból.

Kétségtelenül szükség van a terv, az anyagellátás megjavítására, de nagyon, nagyon sokat lehet tenni saját erőből is. Ha minden építőmunkással sikerül megértetni, hogy a munkaidő kihasználása, a teljesítmények növelése, a takarékos anyaggazdálkodás, a fegyelem megszilárdítása a saját érdeke is, akkor bízhatunk abban, hogy csökkenni fognak a termelési költségek, lényegesen javulni fog az építőipar ez irányú munkája.

(M)

Több mint kétmillió forintos nyereséggel zártak a helyiipari vállalatok

A megyei tanács irányítása alá tartozó ipari vállalatok harmadik negyedévi gazdasági mérlege arra mutat, hogy a gazdálkodásukban mutatkozó eredmények mindinkább megszilárdulnak.

A vállalatok többsége jelentősen túlteljesítette tervét, — igaz, hogy a tervek többsége nem volt feszített és nem kívánt különleges erőfeszítéseket a vállalatoktól. Csupán a sütő- és a szesz-szikvízipar nem teljesítette tervét.

Különösen a sütőipari vállalatok harmadik negyedévi eredménye mutat szembetűnő javulást az előző negyedévekhez képest. Igaz, hogy a sütőipar nem teljesítette a tervét, ezzel azonban eleve számolni kellett akkor, amikor a beszolgáltatási kötelezettség megszüntével a falusi lakosság egyre inkább rátért a házikenyér sütésre és mind kisebb mértékben vásárolt sütőipari kenyeret.

Az örvendetes jelenség a sütőiparban az, hogy a harmadik negyedévben már 711 ezer forint nyereséget tudott felmutatni az első negyedévi 750 ezer forintos veszteségével szemben.

A nagy javulás kétségkívül a Megyei Tanács VB augusztus 29-i határozatának végrehajtása nyomán született meg. Az a határozat feltár fel a hibákat és utasította a tanács ipari osztályát a sásdi és siklósi sütőipari vállalat megszüntetésére és a hibák felszámolására.

A két vállalat felszámolásával és a sütőipar átszervezésével mintegy 23 ezer forint béralapot takarítottak meg és emellett biztosították a meglévő vállalatok kapacitásának jobb kihasználását. A megszüntetett vállalatok legjobb szakembereit is úgy csoportosították át, hogy lehetőleg minél jobban megerősítsék a megmaradt vállalatok vezetőségét. Nem utolsósorban ennek az intézkedésnek a következtében javult a kenyér minősége, bővült a választék és emelkedett a termelékenység a sütőipari vállalatoknál.

A helyiipari vállalatok 2 millió 139 ezer forint nyereséggel zárták a negyedévet Veszteséges vállalat nincs is a helyiipari üzemek között. A korábban erősen deficites Dunaszekcsői Cementipari Vállalat a vezetésben mutatkozó nehézségek ellenére is hatezer forint nyereséget ért el.

Szembetűnő a faipar eredményeinek a javulása is. A Mohácsi Szerárugyár és a Siklósi Faipari Vállalat — a két faipari üzem — már jelentősen túlszárnyalta a múlt év harmadik negyedévének a termelékenységi szintjét is. A két faipari üzem a jövő évben jelentősen szeníti majd a helyi építtetők épületasztalosanyag szükségletének a kielégítését is. A mohácsi üzemben úgy tervezik, hogy hajópadlót és parkettát gyártanak majd, Siklóson pedig nyílászáró szerkezetek gyártását tervezik. Jelenleg ebben az ügyben tárgyalások folynak a TÜZÉP-pel.

A Téglagyári Egyesülés is jó eredményeket ért el. Egymillió 130 ezer forint nyereséget értek el és november végéig 3 millió 800 ezer téglát gyártottak terven felül. Ez évben először álltak rá a cserépgyártásra és 48 ezer cserepet gyártottak. A terven felül gyártott téglára és a cserépre azonban még nem kaptak diszpozíciót, kénytelenek maguk tárolni, holott ez nehézségeket okoz a gyártásban is. Mágocson például kénytelenek voltak leállítani az égetést, mivel nincs már szabad hely a tégla tárolására.

A jó eredmények jó munkáról tanúskodnak és biztatnak, hogy a további feladatokat is sikeresen oldják majd meg a tanácsi vállalatok. Most főként a száz forint munkásbérre eső termelési érték terén fennálló lemaradásokat kell még megszüntetni a vállalatoknál. Biztosra vehető, hogy az év végéig e téren is jelentős javulásról számolhatnak be a megyei tanács irányítása alá tartozó vállalatok.

Hivatalos nyereményjegyzék a lottó 40. játékhetére

A lottó 40. játékhetére 2 586 822 darab lottószelvény érkezett. A nyertes szelvények között felosztásra kerül 3 millió 880 ezer 233 forint. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 54 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 35 927 50, háromtalálatos szelvények száma 3784, a nyereményösszeg egyenként 256 forint, 25 fillér, két találatot 80 513 szelvényen értek el. — Egy-egy kéttalálatos szelvényre 12 forint nyeremény jut.

Közös francia-nyugatnémet-olasz atombombagyártás?

Párizs (Reuter): A Paris Presse pénteken jelentette, hogy Franciaország, Nyugat-Németország és Olaszország közös előkészületeket tesz korszerű fegyverek gyártására. A jelentés szerint a három állam tárgyalásai még atombombák gyártásához is vezethetnek. A lap úgy értesült, hogy ez a terv azoknak a híreknek a nyomán született meg, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia nukleáris fegyvermonopóliumra törekszik a NATO-n belül.

A Kanadába került disszidensekről, a magyar—izraeli, magyar—osztrák viszonyról, az esetleges amnesztiáról

nyilatkozott a külügyminisztérium sajtóosztályának helyettes vezetője

Boros Róbert, a külügyminisztérium sajtóosztályának helyettes vezetője szombaton délelőtt sajtóértekezletet tartott, amelyen válaszolt a magyar és a külföldi tudósítók kérdéseire.

A szóvivő egy esetleges karácsonyi politikai amnesztiára vonatkozó kérdésekre azt válaszolta, hogy:

a kérdés szóvivői értekezleteken már több ízben elhangzott, ezzel kapcsolatban újabb mondani valója nincs. Ami a külföldre szökött magyar állampolgárokat illeti: egyéni kérés benyújtása esetén, egyéni elbírálás alapján hazatérhetnek, csak úgy, mint az eddig hazatért tízezrek. Ide tartozik, hogy illetékes magyar sporthatóságok szerint Tábori László futó haza akar térni.

A magyar kormány vezetőinek külföldi látogatásaival kapcsolatban a szóvivő kijelentette: kormányunk nagyra értékeli a különböző országokkal folytatott magasszintű, két és többoldalú látogatásokat, amelyek eddigi tapasztalatunk szerint igen hasznosnak bizonyultak. A kapcsolatok ápolásának e módjával a jövőben is élni fogunk.

A moszkvai tanácskozásokra vonatkozó kérdésre a válasz így hangzott:

— A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából Moszkvában tartott ünnepségek idején megtartott két értekezlet ékesszólóan bizonyította a kommunista és munkáspártok megnövekedett erejét és a nemzetközi helyzetet érintő legfontosabb kérdésekben — elsősorban a béke megvédésének kérdésében — kialakult teljes egységét. A világ népei rokonszenvvel és együttérzéssel fogadják a kommunista pártok e célkitűzését és lehetőséget látnak arra, hogy a béke ezen erőfeszítések eredményeként fennmaradjon. S mivel a magyar nép békét és szocializmust akar, teljesen egyetért a kommunista pártok moszkvai értekezletén meghirdetett célokkal.

Arra a kérdésre, hogy várható-e a kormány esetleges kiszélesítése, a szóvivő így válaszolt:

— A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány az elmúlt esztendőben nagy erőfeszítéseket tett az ország politikai, gazdasági életének helyreállítására, az ellenforradalom okozta károk felszámolására. Jelentős eredményeket ért el, amelyek önmagukért beszélnek és indokolják a magyar nép bizalmát és elégedettségét, amellyel a kormány iránt viseltetik. A kormány átalakítása, új kormány kinevezése egyébként a népünk akaratát híven képviselő országgyűlés szuverén joga.

A magyar—jugoszláv és a magyar—osztrák viszonyról Boros Róbert kijelentette:

— Horváth külügyminiszter az ENSZ-közgyűlésről hazautaztában Bécsben találkozott Figl osztrák külügyminiszterrel. Hasznos eszmecserét folytattak a két nép viszonyát érintő kérdésekről. A Magyar Népköztársaság kormánya változatlanul törekszik Ausztriával való kapcsolatainak megjavítására. Hogy ez mennyiben valósul meg, ezt a jövő majd megmutatja.

— Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a szociaista Jugoszláviával való államközi kapcsolataink barátiak. Egyre bővülnek azok a területek, amelyeken gyümölcsöző, mindkét országra hasznos együttműködés valósul meg.

Az AFP tudósítója megkérdezte: tervezi-e a kormány, hogy tárgyalásokat folytasson a szovjet csapatok magyar területről való kivonásáról.

A kérdéssel kapcsolatban — hangzott a válasz — az eddig nyilvánosságra hozottakon túl új mondanivalónk nincs. A szovjet csapatok Magyarországról való kivonásának időpontjára a választ Fournier úr washingtoni kollégája megérdeklődheti a State Departementben. Mihelyt az amerikai csapatok elhagyják Nyugat-Európát — amint erről Kádár János miniszterelnök és a felelős szovjet vezetők már több ízben beszéltek — s nem forog fenn imperialista támadás veszélye, megszűnnek a szovjet csapatoknak a varsói szerződés alapján a népi demokratikus országokban való tartózkodásának okai.

Kérdés hangzott el a magyar—izraeli viszonyra vonatkozóan, kapcsolatban Greguss Zoltán közelmúltban lezajlott ügyével.

— Szeretném hangsúlyozni, — válaszolt a szóvivő —, hogy a két ország közötti kapcsolatok megromlásában egyebek között Greguss Zoltán letartóztatása is szerepet játszott. A viszony ilyen alakulásáért egyedül az izraeli kormány felelős. Greguss hazaérkezése után semmiféle kezdeményező lépést nem tettünk. Ami a budapesti izraeli követség három diplomatáját illeti, akiknek el kellett hagyniok az országot: felhívtuk annakidején az izraeli követ figyelmét, hogy amennyiben az ártatlanul letartóztatott és meghurcolt művészt záros határidőn belül nem bocsátják szabadon, kénytelenek leszünk ellenintézkedéseket foganatosítani. Mivel kérésünknek az izraeli kormány nem tett eleget, sőt az izraeli sajtó és rádió erősen kifogásolható kampányba kezdett hazánk ellen, kénytelenek voltunk a kilátásba helyezett intézkedéseket foganatosítani.

A menekült kérdéssel kapcsolatban a szóvivő kijelentette,

hogy kormányunk az ENSZ menekültügyi szervezete pénzügyi alapja végrehajtó bizottságának januári ülésén is megfigyelővel képviseltetni magát. Legfontosabb feladatunknak továbbra is azt tekintjük, hogy a nemzetközi szervezetek segítségét is felhasználva elősegítsük az önkéntes hazatelepülők visszatérését. Különös gondot fordítunk azokra a szerencsétlen kiskorú gyermekekre, akik ma szülők nélkül tévelygenek a nagyvilágban és akiket még mindig akadályoznak hazatérésükben.

Beszélt Boros Róbert a Kanadába került disszidensekről, akiknek túlnyomó többsége siralmas helyzetben van. Már az év elején nem tudtak nékik munkát biztosítani. Azóta számuk növekedett, az idénymunkák megszűnésével pedig tovább csökkentek a munkalehetőségek. Jelenleg mintegy 12 000—15 000 munkanélküli magyar rója elkeseredetten a kanadai országutakat. A nők helyzete különösen súlyos: ha egyáltalán kapnak munkát, cselédnek, vagy bordélynak mehetnek, a lágerekben levők rablásnak és erőszakoskodásnak vannak kitéve. A kilátástalan helyzet a nők egy részét az utcára kényszeríti. A disszidensek iránti kezdeti rokonszenvet már régen felváltotta a „szabadságharcos" mezben éktelenkedő börtöntöltelékek garázdálkodása okozta felháborodás. A dolgok odáig fajultak, hogy maga a lakosság követelte a kormánytól: teremtsen rendet. A lakosság erélyes követelése — hosszas tétovázás után — végül is arra késztette a kormányt, hogy nyilatkozatot tegyen közzé, amely szerint ingyenesen szállítja vissza Ausztriába mindazokat, akik hazatérési igazolvánnyal rendelkeznek. Sajnálatos, hogy az ésszerű rendelet végrehajtását olyan személyekre bízták, mint a volt magyar fasiszta „nemzetvezető", Szálasi Ferenc testvérhuga és származsége. Ezek a fasiszták minden eszközt felhasználnak, hogy a hazatérést megakadályozzák. A visszásságokra természetesen felhívtuk a kanadai kormány figyelmét és szeretnénk remélni, hogy az eddig hazatérésre jelentkezett mintegy hatezer Kanadába szökött magyar mielőbb újra hazai földre léphet.

Nyugat-európai országoknak — elsősorban Nyugat-Németországnak — atom- és rakétafegyverekkel való felszerelésével kapcsolatban a szóvivő hangoztatta, hogy

a NATO-nak ez a szándéka nyílt háborús készülődéseik bizonyítéka. Népünk, amely tudja, hogy a nyugatnémet uralkodó osztály agresszív politikája létérdekeit veszélyezteti, megnyugvással fogad és örömmel támogat minden olyan kezdeményezést, amely elősegítheti egy konfliktus megakadályozását Európa szívében. Kormányunk is ebben a szellemben fogadta helyesléssel a Csehszlovák Köztársaságnak és a Lengyel Népköztársaságnak az ENSZ-ben tett javaslatát, atommentes övezet létesítésére.

A szóvivő végül beszélt a külföldi magyar intézetek és a külképviseletek kulturális attaséinak munkájáról.

A Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottságának IX. teljes ülése

Brioni (Tanjug) A Jugoszláv Kommunisták Szövetségének Központi Bizottsága Brioniban december 7-én megtartotta IX. teljes ülését.

A teljes ülés ünnepélyesen megemlékezett arról, hogy Josip Broz Tito húsz esztendővel ezelőtt lett a Jugoszláv Kommunista Párt főtitkára. Az ünnepi beszédet Aleksandar Rankovics mondotta.

A teljes ülés munkájának második részében Edvard Kardelj beterjesztette a JKSZ Központi Bizottsága Moszkvában járt küldöttségének jelentését.

A Jugoszláv Kommunisták Szövetségének Központi Bizottsága jóváhagyta a küldöttség munkáját és jelentését.

A Központi Bizottság különösen kiemeli a kommunista és munkáspártok képviselőinek tanácskozásán elfogadott békekiáltvány jelentőségét, abból a tényből kiindulva, hogy az összes haladó erőknek ma az a legfontosabb feladatuk, hogy minél tevékenyebben vegyenek részt a béke megőrzéséért, a nemzetközi együttműködés erősítéséért és az aktív egymás mellett élés fejlesztéséért vívott harcban.

A Központi Bizottság úgy véli, hogy a küldöttség a JKSZ Központi Bizottságának politikai irányvonalát követve helyesen cselekedett, amikor nem vett részt a szocialista országok 12 kommunista és munkáspártja képviselőinek értekezletén és nem írta alá az értekezleten elfogadott nyilatkozatot, miután az olyan tételeket és értékeléseket is tartalmazott, melyek ellentétesek a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének álláspontjával és amelyeket a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége helytelenneknek tart.

A teljes ülés ezzel egyidejűleg ismételten hangsúlyozta: az a tény, hogy a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége és egyes más kommunista pártok véleménye bizonyos meghatározott problémákban és a békéért, valamint a szocializmusért vívott harcban feladatainak megítélésében nem mindig azonos, nem akadályozhatja meg a testvéri együttműködés fejlődését a szocializmusért és a világbékéért vívott harcban. A Jugoszláv Kommunisták Szövetségének Központi Bizottsága ebben az értelemben, valamint ama elvek keretei között, amelyeken a szocialista Jugoszlávia bel- és külpolitikája nyugszik, továbbra is hozzájárul majd Jugoszlávia és a szocialista országok, valamint a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége és más kommunista pártok barátságának és együttműködésének erősítéséhez és fejlesztéséhez, ennek az együttműködésnek a békeharc, a szocialista tapasztalatcsere, valamint a béke, a demokrácia és a szocializmus erői megszilárdításának vonalán kell megtörténnie, mert a mai világban csak a béke, a társadalmi rendszerek békés versenye, valamint minden egyes ország haladó és demokratikus erőinek belső erőfeszítései nyithatják meg a kivezető utat a nemzetközi viszonyok mai válságából.

Megszűnt az első mesterséges hold hordozó rakétájának keringése

Moszkva (TASZSZ): Az első mesterséges hold hordozó rakétájának megfigyeléséből szerzett adatokból megállapítást nyert, hogy a rakéta — november 30-án észrevehetően csökkenteni kezdte keringési sebességét és közeledni kezdett földünkhöz. December 1-én az Irkutszk-csukotkai félsziget — Alaszka — Nyugat-Amerika partvidék vonala fölött különösen közel került a földhöz. Mialatt ezen útvonal fölött haladt át, közeledett a légkör sűrűbb rétegeihez. Itt izzani kezdett és szétroncsolódott. A rendelkezésre álló adatok szerint a hordozórakéta maradványai Alaszkára és Észak-Amerika nyugati partvidékére hullottak le.

Az első mesterséges hold hordozó rakétája kezdetben 96,2 perc alatt tett egy földkörüli fordulatot, 900 kilométer magasságban. Körülbelül 58 napig tartó keringése alatt 39 millió kilométer távolságnak megfelelő utat tett meg

Közlemények

TANÁCSÜLÉS

Pécs megyei jogú város tanácsa december 11-én, szerdán délelőtt 8 órakor ülést tart a tanácsháza tanácstermében. Napirend előtt a vb-elnök beszámol a lejárt határidejű tanácshatározatok végrehajtásáról. Utána Kónya István előterjeszti az 1957. szeptember 30-án megválasztott összeférhetetlenségi bizottság jelentését. Dr. Lajos József osztályvezető ismerteti Pécs város 1958-as évi költségvetési előirányzatát. Dr. Pataki Sándor jogtanácsos előterjeszti a közterületek tisztántartásáról és a hajszemét gyűjtéséről szóló új tanácsrendeletet, majd sor kerül az interpellációkra. A tanácsülés nyilvános és arra ezúton is meghívták a város közönségét.

*

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Pécsi Csoportja rendezésében december 10-én, kedden délután fél 6 órai kezdettel az MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) Kara Antal (főtechnológus Vertesz) „Előregyártott kapcsoló berendezések a villamosenergia-iparban" címmel előadást tart. Tartalom: Az előregyártás jelentősége. Tokozott kapcsolóberendezések és fejlődési irányelvek.

*

— A Pécsi Bányaipari Technikum december 14-én, szombaton, 19 órai kezdettel a Doktor Sándor Kultúrotthon helyiségeiben (Színház tér) műsorral egybekötött iskolai bált rendez. A bálra meghívjuk volt növendékeinket, az iskolák tanulóit, hallgatóit, valamint az érdeklődőket. A felnőttek meghívó-igénylése az iskolánál (Pécs, Janus Pannonius u. 3. sz. Telefonszám: 23-63) történik. A Rendezőség.

*

A TTIT akvarista szakkörének vezetősége értesíti a tagokat, hogy a szokásos tagösszejövetele december 8-án a székház átalakítási munkálatai miatt elmarad. A legközelebbi tagösszejövetel december hó 15-én lesz a TTIT Bartók Klubjában.

*

A városi tanács mezőgazdasági osztálya értesíti a sertéstartókat, hogy a pécsi sertés vásáron, vagy egyéb helyen eladott sertések jarlatát köteles az eladó a vevő nevére, az eladás napján átíratni. Az átírásért az eladó és a vevő egyetemlegesen felelős. Értesíti továbbá a sertéstartókat, hogy a magancélokra levágott sertések járlatlevelét a levágás után az illetékes kerületben a járlatlevélkezelőnek szolgáltassák be.

*

A városi tanács mezőgazdasági osztálya értesíti Baranya megye és Pécs lakosságát, hogy a Földművelésügyi Minisztérium november 21-én kelt 18/1957. sz. rendelete értelmében a pécsi piacra, élő, vagy levágott állapotban csak olyan baromfit (tyúk, kakas, kappan, csirke, jércét), szabad vinni, vagy egyébként értékesíteni, melyet baromfipestis ellen ez év őszén beoltottak, és szárnyredőjében az oltást igazoló szénfolt felismerhető.

A PÉCSI VÁROSI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

bűnügyi osztálya felkéri a város lakosságát, hogy akinek sérelmére októberben, novemberben, vagy decemberben pince- vagy lakásbetörést követtek el, azok jelentkezzenek a városi rendőrkapitányságon (Hunyadi János út 11. szám alatt, I. emelet, 10. szobában.).

*

FELHÍVÁS

Az I. fokú tűzrendészeti hatóság felhívja Pécs város lakosságának, valamint üzemek, intézmények vezetőinek figyelmét, hogy saját és közérdekből a közutakon, üzemekben, intézményekben lévő földalatti tűzcsapokat a hótól takarítsák le, hogy ez által elősegítsék a tűzoltóság zavartalan működését.

*

A Komlói Helyiipari Vállalat vezetősége értesíti a vállalatokat, szövetkezeteket, kisiparosokat, hogy a vállalat központi raktárában elfekvő anyagként eladásra kerülnek: varrógépek, motorkerékpárok, töltőtoll-alkatrészek leértékelt áron, valamint lakatos, villany, vízvezeték, kőműves, szíjgyártó, használt és új kéziszerszámok. Megtekinthetők minden reggel 7-től délután 16 óráig.

*

Kiegészítő képesítő vizsgára előkészítő tanfolyam indul a közgazdasági technikum kereskedelmi tagozatán (Pécs, Kolozsvár u. 2. Telefon: 24-86). Jelentkezhetnek december 15-ig azok az érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők, akik kereskedelmi pályán működnek és munkakörük ellátásához a képesített könyvelői, vállalati tervező- és statisztikusi képzettség szükséges.

A szabadegyetem heti programja

December 9., hétfő. Méhészeti előadás. „A több akácra vándorlás lehetőségei az ország határain belül és azon kívül". Előadó: Dr. Marton Aladár. Előadás helye központi egyetem II. em. élettani terem, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft. diákoknak 2,— Ft.

December 10., kedd. Jogi és közgazdaságtani előadás. „A tanács és bizottságainak működése". Előadó: dr. Szücs József. „Az államigazgatási eljárás új szabályozása". Előadó: dr. Szamel Lajos egyetemi tanár. Előadás helye központi egyetem II. em. élettani terem, délután 6—8 óráig. Vendégjegy 3.— Ft, diákoknak 2.— Ft.

December 11., szerda. Zenetörténeti előadás. „A nápolyi és velencei opera". Előadó: Horváth Mihály zeneiskolai igazgató. Közreműködnek: dr. Teremi Gáborné. Spineth Ferencné és Somos Jenő énekművészek. Az előadás helye a TIT Bartók Klubja. Pécs, Janus P. u. 11. I. em. délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

December 12., csütörtök. Biológiai-egészségügyi előadás. „A járványos gyermekbénulás". Előadó: dr. Kerpel-Fronius Ödön egyetemi tanár. Előadás helye központi egyetem II. em. élettani terem, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3.— Ft, diákoknak 2,— Ft.

December 14., szombat. Kertészeti szakelőadás. „A házikert bogyós gyümölcsei: szamóca, ribizli, egres, málna. Előadó: Mohácsi Mátyás, Budapest. Előadás helye a központi egyetem II. emeleti élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Turek Judit Grisnik János, Kresz Magdolna, Bistei Valéria, Takács Eszter, Braun György, Márkl László, Tarr László, Putz Sándor, Szarkándi Ferenc, Bánovics János, Rückert József, Tőzsér Erika, Kelemen János, Dittler Emil, Schäffer Erzsébet, Varga Jenő, Bánovits Zoltán, Schmidt Zsuzsanna, Francsics Ilaikó, Rozsnyai Blanka, Pál József, Bánhalmi László, Horváth László, Dazsó Betti, Marton Gyula, Száraz János, Kuszik Henrik, Friedrich János, Czipó Ernő, Peti Zoltán, Szakács Dorottya, Garvó Gizella, Mester László, Mehlmann Lajos, Frick Andrea, Horváth Imre.

HÁZASSÁGKÖTÉSEK:

Magyar Sándor bányacsillés és Stejer Margit könyvelő, Foral József bányamunkás és Fekete Emma szövőnő, Sárosi János vájár és Vas Erzsébet, Bérczesi László gépkocsivezető, Papp Györgyi eladó, Tóth László szállítómunkás és Petrovics Erzsébet term. szöv. cs. tag, Farkas Róbert gyári munkás és Németh Terézia könyvelő, Végvári József eladó és Mérai Mária, Lévay László lakatos és Kovács Ilona könyvtáros segédőrző, Kaposi Imre s. b-titkár és Árok Ilona tanítónő, Schremmer István fürdőkezelő és Szabó Katalin bejárónő, dr. Takáts István szemorvos és Györkös Lívia könyvelő, Árvai István s. munkás és Hrubes Ilona takarítónő, Kosaras Gellért mérnök és Szundy Éva, Tóth István segédmunkás és Hengi Teréz.

HALÁLOZÁSOK:

Zentner Ferenc 87 éves, Szabó János 61 éves, Merényi Mártonné szül. Vecsey Katalin 69 éves, Kamarás Márta 52 éves, Kiss-Bíró Józsefné szül. Marton Katalin 72 éves, Fényvesi Ferenc 61 éves, Elek Gáborné szül. Kovács Mária 56 éves, Molnár Irén 72 éves, Pillich András 69 éves, Visegrádi Károlyné szül. Kvell Anna 67 éves, Horváth Józsefné szül. Deli Zsuzsanna 57 éves, Loggó József 62 éves, Pechó József 79 éves, Hegyi István 59 éves, Goják Márk 56 éves, özv. Tóth Páliné szül. Milák Hedvig 61 éves, Orsós Anna 3 napos, Orsós Erzsébet 3 napos, özv. Kocsis Imréné, szül. Németh Vilma 55 éves, özv. Krausz Frigyesné sz. Strauss Johanna 86 éves, Nagy Józsefné szül. Horváth Mária 60 éves, Hetényi Ferencné szül. Takács Anna 64 éves, özv. Sebestyén Dezsőné szül. Csónka Mária 78 éves, özv. Tóth Ferencné szül. Brandegger Anna 77 éves, Harmadas Viktória 5 éves, Czeller Gusztávné szül. Tóth Mária 85 éves, Bodó József 53 éves.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: felhősebb, több helyen párás, ködös idő. Néhány helyen, elsősorban nyugaton eső, havas eső. Mérsékelt, majd megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 0—mínusz 3, keleten mínusz 4—mínusz 7 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: általában 0—három fok között, keleten 0 fok alatt.

Külföldi hírek

MOSZKVA

A moszkvai nyugatnémet —szovjet tárgyalások keretében szombaton háromhetes szünet után összeülnek a hazatelepítés kérdéseivel foglalkozó csoportok. Ezen tárgyalások további menete szempontjából fontos ülésen részt vesz mind Lahr nagykövet, mind pedig Szemjonov, a szovjet küldöttség vezetője.

PÁRIZS

A jövő héten Párizs egy új filmszínháza magyar filmekkel nyitja meg kapuit. Az Essai Caumartin mozi megnyitó előadásán a „Kiskunság" című dokumentumfilm után a „Bakaruhában" című magyar film kerül bemutatásra.

NEW YORK

Az ENSZ közgyűlés gyámsági bizottsága 23 szavazattal 23 ellenében, 30 tartózkodással elutasította (az egyenlő arányú szavazás elutasítást jelent — szerk.) azt a határozati javaslatot, amely felkérte Franciaországot, hogy az igazgatása alatt álló Kamerunban tegyen bizonyos intézkedéseket a normális életfeltételek visszaállítására, így a többi között adjon amnesztiát.

MOSZKVA

A finn függetlenség kikiáltásának 40. évfordulóján A. Vuori, Finnország moszkvai nagykövete fogadást adott. A fogadáson megjelent Bulganyin, Mikojan, Hruscsov, Koszigin, Gromiko.

RABAT

Az Al Alam, az Istiklal Párt hivatalos lapja pénteki számában azt írja, hogy az Ifni beszögelésénél harcoló felkelők mind a helyi lakosság soraiból kerülnek ki. A lapnak ez a megállapítása válasz a spanyol külügyminisztériumnak arra a vádjára, hogy a felkelők nem ifni lakosok, hanem a beszögelésen kívül lakók.

Grősz József kalocsai érsek kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Grősz József kalocsai érseknek, a római katolikus püspöki kar elnökének 70. születésnapja alkalmából a békemozgalomban, valamint az állam és az egyház viszonyában kifejtett munkásságáért a Magyar Népköztársaság zászlórendje II. fokozata kitüntetést adományozta.

A kitüntetést Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke adta át szombaton délben az Országházban.

A kitüntetés átadásakor Dobi István beszédet intézett a kitüntetetthez, aki szintén beszédben mondott köszönetet a magas kitüntetésért.

Százötven millió forint devizamegtakarítás

A Pécsi Szénbányászati Trösztnél a 80 cm-nél vékonyabb széntelepeket jelenleg nem fejtik le. Szirtes Lajos, a tröszt kutatási osztályának a vezetője azonban számításokat végzett és abban kimutatta, hogy — a világpiaci árakat figyelembe véve — vétkes könnyelműség ezeket a vékonyabb széntelepeket a bányában hagyni és a fejtésre érdemes telep vastagságát 60 cm-ben jelölte meg. Adatokkal bizonyította, hogy amennyiben a műrevalóság alsó határát 60 cm-ben szabják meg, a Pécsi Szénbányászati Tröszt napi termelése legkevesebb 35 vagonnal növekedhet. Ez tröszti viszonylatban — külön feltáróvágatok kihajtására nincs szükség, mert a vékony telepek a vastaggal együtt fordulnak elő —, 2.60 forinttal nyomja lejjebb a szén tonnánkénti önköltségét. De ennél még sokkal jelentősebb az elérhető évi százötven millió forint deviza-megtakarítás. A vékony széntelepek ugyanis kiválóan kokszolható szenet adnak, amiből jelenleg külföldi behozatalunk van.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt megkezdte a felkészülést a vékony telepek művelésére. A műszakfejlesztési osztály úgynevezett szénfűrészt készített, amely lehetővé teszi a vékony széntelepek gépesített — emberi munkaerő nélküli — lefejtését. A tröszt tizenöt kiváló szakemberéből pedig bizottság alakult Szirtes Lajos kezdeményezésének tanulmányozására és gyakorlati megvalósítására.

A vasútigazgatóságok versenyében második a pécsi

Az igazgatóságok egymásközti versenyének most történt értékelése során, a pécsi igazgatóság a III. negyedévben elért eredményeit tovább javítva, a második helyen végzett. Elsősorban a forgalmi szakszolgálatnak a jó munkáját kell kiemelni, különösen a személyszállító vonatok menetrendszerűsége és a vonatkísérők foglalkoztatási fokának teljesítése terén. A két mutatónál országos viszonylatban is az első helyezést biztosította. De javítania kell a tehervonatok átlagos terhelését, amelyben a harmadik lett.

A kereskedelmi szolgálat — bár mind a három versenytényezőnél a kocsiigényes szállítási tonnaterv, kocsikihasználási terv, és az egy jelenléti órára eső mozdított súlyban, 100 százalékon felüli eredményt ért el — mégis második helyre került.

A vontatási szolgálatnál említésre méltó az egy tehervonati dolgozó mozdonyra eső haszonkilométer jelentős túlteljesítése, azonban kevés volt ahhoz, hogy a harmadik helynél jobb eredményt biztosítson. Javítania kell a szénmegtakarítást, valamint a személyvezet-forduló sebességének eredményét.

A jó eredmények mellett az igazgatóság összes dolgozóinak további erőfeszítéseket kell tennie arra, hogy a termelékenység terén elért hatodik, a dolgozó rakott kocsiállag alakulásában az ötödik helyről, valamint a mellékteljesítmények alakulásánál a negyedik helyről, sokkal jobb munkával, jobb helyezést tudjunk biztosítani.

Az igazgatóság jó eredményeiért, a vezérigazgató elvtárs 100 700 forintot biztosított a külszolgálat dolgozói őszi forgalmi jutalékának felemeléséhez.

VÁRNAI LÁSZLÓ

Mi újság BARANYÁBAN?

1700 kalóriával fogyasztanak többet a bányászok most, mint 1930-ban

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Közegészségtani Intézetének munkatársai fél évtizede foglalkoznak Baranya iparvidékének, elsősorban a mecseki szénmedence településeinek egészségügyi helyzetével. Megvizsgálták többek között a komlói bányászcsaládok húsz évvel ezelőtti és jelenlegi élelmezési viszonyait. Megállapították, hogy naponta 1200—1700 kalóriával jut több ma egy-egy személyre, mint az 1930-as évek elején. Zsírból például 40, fehérjeféléből 50 grammal fogyasztanak többet naponta.

Bár az élelmezés további javításának lehetőségei megvannak, az egyéni háztartások jelentős részében azonban még sem táplálkoznak az egészség követelményeinek minden tekintetben megfelelően. Ezt bizonyítja például az a megállapítás is, hogy a jó kereset és áruválaszték ellenére a csoportos élelmezés úgy mennyiségi, mint minőségi, valamint rendszeresség szempontjából jelenleg még előnyösebb a szervezetre. A társadalmi és egészségügyi szervek egyik fontos feladataként jelölt meg az intézet, hogy az okszerű táplálkozás módjaival megismertessék az embereket, elsősorban a házasszonyokat.

Datolya, füge, narancs érkezik

A belkereskedelmi minisztérium gondoskodott arról, hogy Pécs város lakossága karácsonyra többféle déligyümölcshöz jusson. Már megérkezett a banánszállítmány és a közeljövőben narancs, datolya és füge érkezése is várható.

Megjelenik

Pécs új utcatérképe

A felszabadulás óta Pécsett számos utca neve változott meg. Olyan utcák is vannak, amelyeket már kétszer vagy háromszor neveztek el és ezért sem a pécsiek, sem a városba érkező idegenek nem ismerték ki magukat. Ezt a régi hiányosságot kívánja megszüntetni a Városi Idegenforgalmi Hivatal, amely elkészítette Pécs város új utcatérképét, amely Budapest utcatérképéhez lesz hasonló. Az új utcatérkép négyszínnyomású lesz és az új utcanevek mellett a legfontosabb műemlékeket és szórakozóhelyeket is feltünteti majd. Előreláthatólag december végére elkészül és akkor 6 forintos áron hozzák majd forgalomba.

Karácsonyi borvásár

A Pécsi Vendéglátó Vállalat a lakosság karácsonyi borszükségletének kielégítése érdekében „karácsonyi borvásár"-t rendez a Kossuth Lajos utcában lévő Tacskó Mackóban. Itt szombattól kezdve többféle palackozott bort hoznak forgalomba. Azokat a borokat árusítják, amelyeket a legutóbbi cukrászati bemutatón, illetve borvásáron is forgalomba hoztak. Ezen kívül mintegy tíz-tizenöt pécsi vendéglőben is árusítanak palackozott bort.

Javul

a körzeti orvosi ellátás

Az ez évi orvos-egészségügyi fejlesztés során Baranya megyében három körzeti orvosi állást szerveztek. Hosszúhetényben egy második körzeti orvost állítottak be, Dunafalván pedig — ahol eddig nem volt körzeti orvos —, szintén beállították. — Ugyanakkor Komlón felállítottak a nyolcadik körzetet.

Karácsonyi ünnepségekre

rendeznek a nőtanácsok

A Városi Nőtanács az elmúlt napokban operatív bizottságot hívott össze a karácsonyi ünnepségek előkészítésére. Az operatív bizottságban részt vesznek: a nőtanács, az SZMT, a Hazafias Népfront, a KISZ, a városi és megyei népművelési osztály és a vöröskereszt. A karácsonyi ünnepségeket a területi nőtanácsok a pedagógusokkal, a szülői munkaközösségekkel és a társadalmi szervekkel közösen szervezik, minden iskolában és óvodában. A Pedagógus Nőtanács az Állami Gyermekotthonban rendez karácsonyi ünnepséget.

Nyereségesek

a tanácsi vállalatok

A Baranya megyei Tanács felügyelete alá tartozó vállalatok a második negyedévben 1 642 000 forintos nyereséget értek el. A harmadik negyedévben ezzel szemben már 4 470 000 forintos nyereséggel zártak.

Pécsi lottó-nyeries

A 37. lottó-játékhéten 5 darab 4 találatos szelvény volt. Ezek közül az egyik nyereményösszeg tulajdonosa Taschner Istvánné, a Pécsi Tejipari Vállalat dolgozója, aki szelvényével 401 410 forintot nyert. A nyereményösszeget az OTP december 11-én fizeti ki részére. Taschnerné a 20 százalék nyereményilleték levonása után több mint 320 000 forintot vesz majd kézhez.

Holland tulipánt és jácintot

exportálunk

A Pécsi Kertészeti Vállalathoz még szeptember végén 140 ezer holland tulipán-hagyma és 22 ezer jácint-hagyma érkezett. Mindkét hagymát a vállalat telepén szaporítják és 1958-ban az AGRIMPEX-en keresztül külföldre szállítják. A holland tulipánokat és jácintokat Angliába, Lengyelországba, Németországba és Franciaországba exportálják.

Román gordonkaművész

Budapesten december 6-án a Bartók-teremben nagy sikert aratott Radu Altulescu, híres román gordonkaművész. Radu Altulescu december 12-én este fél 8 órakor Pécsett a Liszt Ferenc Hangversenyteremben mutatkozik be. Breval, Beethoven, Delius, Delune, Dimitrescu, Jianu, Tagell, valamint De Fall zeneszerzeményeit adja elő.

Érdekes számok a traktorról

A traktor a mezőgazdaság gépesítésének, a termésátlagok emelésének egyik igen fontos eszköze. A mezőgazdaság gépesítése, traktorokkal való ellátása különösen a második világháború után lendült fel világszerte. A szocialista országokban a dolgozó parasztság gazdasági és kulturális felemelkedését, a szocialista termelési rend felépítését, az elavult termelési módszerek megváltoztatását segíti a traktor.

A Föld traktorállománya érdekes számokat tár az olvasó, a számokon gondolkodni szerető elé. Igaz, a számszerű összehasonlítás torzít, mert csak a szocialista országokban van statisztika 15 lóerőre átszámított traktorokról, míg a többi országokban a sok egytengelyes, 5—6 lóerős kerti traktorokat is egynek veszik. Érdekes azonban, hogy 1955. végén a Földön található összes traktorok 64.3 százaléka jut a Szovjetunióra és az Amerikai Egyesült Államokra. Az egész állománynak csak 0.8 százaléka jut az ázsiai, 1.8 százaléka az afrikai és nem egészen 3 százaléka a dél-amerikai országokra.

Jobban kifejezi azonban a traktorral való ellátottságot, ha azt vizsgáljuk, hogy egyes országokban hány kat. hold szántóföld jut egy traktorra. Az adatok 1955. évieк, azóta van e téren változás. Magyarországon 424, az NDK-ban 186, Bulgáriában 407, Csehszlovákiában 298, Lengyelországban 481, Jugoszláviában 1.482, Romániában 641, a Szovjetunióban 265 kat. hold.

A kapitalista országok közül nem első az USA 74 kat. holddal, mert például a Német Szövetségi Köztársaságban 33, Hollandiában 46, Ujzélandban 14, Angliában 28 kat. hold jut egy traktorra, viszont Japánban 6.860, Argentinában 1.042, Spanyolországban 1.335, Portugáliában 1.300 kat. hold.

A kimutatásból kitűnik hogy 1955 végén egy traktorra Észak-Amerikában 88, Európában 130, Óceániában 154, Afrikában 2.514, Ázsiában 9.351 kat. hold föld jutott egy traktorra. Egészében az is kitűnik a FAO és a KGST statisztikáiból, hogy a tőkés országokban csak ott használnak traktort, illetve fejlesztik az állományt, ahol az emberi munkaerő ára a gép használatával általában egy szinten mozog, vagy annál magasabb, de ahol olcsóbb (pl. Japán, Spanyolország, stb.), ott feltűnően alacsony a traktorok száma.

(A Magyar Mezőgazdaság szeptember 23-i számának cikke alapján.)

Szerződéses növények termeléséről

SOKAN azt gondolták, hogy a beadási kötelezettség eltörlése után alig termelnek majd szerződéses növényeket a megyében. A kétkedők most láthatják, mennyire csalódtak. Erőszak és rábeszélés nélkül *600 hold dohányt, 3,200 hold cukorrépát és 15,000 mázsa heterózis kukoricát termeltek a megyében.* A termelőszövetkezetek és egyénileg dolgozó parasztok szerződésesen termeltek még 1.200 mázsa lucerna, illetve vöröshere magot, biztosították a minőségi hibrid vetőmag és vetőburgonyát.

A termelési kedv most nagyobb, mint más években, hisz kedvezően alakultak a szerződéses növények árai. Ezenkívül egy egész sor kedvező intézkedést hozott a kormány. Ilyen a termelőszövetkezeteknél *a nagyüzemi felár, istállótrágyázott kendernél az ingyen szántás, egyénieknél a textil-juttatás, melasz, répaszelet, cukor, cigaretta, minőségi prémiumok és más juttatások.*

Bizonyára ezek is hozzájárultak, hogy a termelőszövetkezetek és dolgozó parasztok nagy gonddal végezték a szerződéses növények munkálatait. Ennek az eredménye, hogy egy-egy holdról kilenc mázsa dohányt, 120 mázsa cukorrépát, 23 mázsa rostkendert és 15 mázsa rostlent takarítottak be. Van olyan termelőszövetkezet, mint pl. a *beremendi Dózsa,* — ahol *195 mázsa cukorrépa és 32.3 mázsa rostlen termett egy holdon. Papp Jánosné, lánycsóki termelő 862 négyszögölről 878 kiló dohányt takarított be, melyért 19.487 forintot kapott, ezenkívül 14.000 db cigarettát ingyen.*

A parasztság ezekben a napokban köt szerződést a következő esztendőre. Jellemző, hogy már eddig annyi cukorrépa termelésére kötöttek szerződést amennyi az idén el volt vetve. Az persze egyáltalán nem baj, ha több cukorrépát és más szerződéses növényt termelünk jövőre, mint az idén. Ezért a termelőszövetkezetek és egyéni gazdák már most mérjék fel takarmányszükségletüket és kenyérgabona szükségletüket, a fennmaradó területekre pedig kössenek szerződést a vállalatokkal. Előzőleg persze számoljanak azzal, hogy milyen munkaerővel rendelkeznek, melyik az a növény, amely kevés munkával magas jövedelmet biztosít, kedveli-e az adott talajviszonyokat és könnyen szállítható-e a közeli vasútállomásra.

EZEKHEZ a tervezgetésekhez szeretnék néhány gondolatot felvetni.

25 kézi munkanap szükséges egy hold rostkender termeléséhez. Bevétel 3.750 forint, tiszta jövedelem minden holdról 1941 forint. Ebben az esetben jövedelemnek számítottuk a 25 munkanapot is, mert a dolgozó paraszt nem fogad napszámost és nem kell 60 forintokat fizetnie mindennap. Hasonló számítással kimutathatjuk, hogy *dohánynál 126 forint az egy napra jutó jövedelem,* viszont *136 munkanap szükséges* egy hold dohányhoz. *Cukorrépánál 31 munkanap szükséges és 74 forint a napi jövedelem. Étkezési borsónál* tíz munkanap és minden napra biztosítva a 120 forintos jövedelem nyolc mázsás átlagtermésnél.

Ezek után már könnyű megválasztani, milyen növényféleségre kössenek szerződést. Akinek kevesebb a munkaereje, legjobb, ha rostkenderre szerződik. Ahol már évek óta dohányt termelnek, rendelkezésre áll megfelelő pajta, föld és elegendő munkaerő — nyilván a dohány mellett döntenek. Ha közel van az állomás és több állata van az illetőnek, legjobb, ha cukorrépára szerződik. Búza alá kevesebb munkával jó elővetemény a borsó.

A szerződéses termelés irányítását, a szerződéskötést ebben az évben *a földművesszövetkezetek végzik* az egyénileg dolgozó parasztoknál. A szerződéskötések meggyorsítása érdekében jó lenne, ha a földművesszövetkezetek agronómusai, vállalatok szakemberei felkeresnék az ezüstkalászos tanfolyamok vezetőit, a mezőgazdasági szakköröket, s számokkal mutatnák meg, mennyire érdemes szerződésesen termelni, és hol milyen növényféleség termelése a legkifizetőbb.

TERMÉSZETESEN nagyon helyes, ha a tanácsok és a mezőgazdasági felügyelők sem zárkóznak el a feladat elől, hiszen az ő érdekük is, hogy folyamatosan dolgozhassanak a gyárak, legyen az országnak elegendő minőségi vetőmagja, s biztosítva legyen a zöldségellátás.

Tarcsai Imre
főelőadó.

Egy nap A BÍRÓSÁGON

Mi történik most a bíróságon? — ezzel a kérdéssel jártuk be a bíróság épületét. Dr. Deli István, a megyei bíróság elnökhelyettese kalauzolt. — Több szobába benéztünk és most azt írjuk meg, amit ott — éppen azokban a percekben — láttunk, hallottunk, tapasztaltunk.

61-es szoba

Dr. Sulyok Lóránt bíró, Stern János és Lévai Józsefné népi ülnökök segédletével válási keresetet tárgyalt.

Sokszor megismétlődő eset... 23 évig élték együtt. Kezdetben boldogok voltak és szerették egymást. Évek múltán az asszonyka megbetegedett. Férje megismerkedett egy nővel. Miatta gyakran elhagyta otthonát, kimaradozott, ivott és durva volt ahhoz az asszonyhoz, aki őt két évtizeden át — betegen is — gondozta.

Így jött el 1956. ősze.

A férj ürügyet keresett, hogy végleg szakíthasson feleségével. Egy este ittasan ment haza és féltékenységi jelenetet rendezett. Rátámadt asszonyára, csalással vádolta, kezét csavargatta. A tehetetlen asszony szüleihez menekült.

A férj csak erre várt. Magához vette szerelmét és azóta is együtt élnek. Tönkretette saját családi életét, de egy másikat is, mert az új asszony is válófélben van férjétől.

A bíró az ítéletet fogalmazza, és néhány perc múlva felolvassák azt a peres felek előtt...

41-es szoba

Itt női bíró tárgyalja a polgári pereket, kereseteket. Először tehát valamit Horváth Katalinról. Fiatal lányka, inkább diáklánynak nézné az ember, mint szigorú, ítéleteket hozó bírónak. Bírói és ügyészi akadémiát végzett — 1954-ben fejezte be. Akkor nevezték ki Pécsre bírónak, de azóta is tanul. A jogi egyetem levelezési tagozatának hallgatója.

Ma ez a negyedik per, amit tárgyal és még hat lesz. Valamennyi gyerektartási kereset.

Itt is mindennapos esetet hallottunk.

A szülők külön élnek. A gyerekeket — az egyik 3, a másik 9 éves —, az anya neveli. Eddig havonta 300 forintot kapott az apától. Ebből kellett ruházni, taníttatni a két gyereket. Az utóbbi időben megtudta, hogy a férj keresete jelentősen megnövekedett. Ezért adta be a keresetet a bírósághoz.

És Horváth Katalin ítéletet hirdet: ezentúl havonta 800 forintot köteles az apa fizetni a két gyermek után.

69-es szoba

Nem tárgyalóterem, iroda. Ide futnak be az összes vádiratok és keresetek, büntető és polgári perek iratai. Megtudtuk, hogy idén eddig 2019 polgári per és 1569 büntető eljárást indítottak a bíróságon.

Innen az akták az elnöki szobába kerülnek, ahol azokat kiadják az egyes bíráknak tárgyalásra. S tárgyalás közben a sárgafedelű bírósági dossziék megvastagodnak, míg végül is az ítélettel lezárul az ügy.

Azt mondják a 69-es szobára, hogy itt van a bíróság agya, mely mozgatja az egész intézményt. Igaz is lehet, ennyi aktát, ügyet gondozni, tárolni és érdemlegesen elintézni nem könnyű munka.

32-es szoba

Ez a gazdasági hivatal. Itt van a legnagyobb forgalom, hiszen a kirendelt védők, tanúk, szakértők innen kapják illetményüket. Azonkívül itt őrzik a bizonyításhoz lefoglalt jeleket is. Alig néhány perce éppen egy ilyen bűnjelet kapott vissza jogos tulajdonosa.

Egy idősebb férfi volt. Már három éve, hogy besurranó tolvajok — mint később kiderült: cigányok —, ellopták aranyóráját. Már lemondott róla és véglegesen elveszettnek vélte a közel 10 ezer forintos órát.

Nagyon megörült, amikor az idézést megkapta, de különösen akkor, amikor a gazdasági hivatalban átnyújtották neki rég nem látott óráját. — Búcsúzásnál meg is jegyezte: — Ez jó mikulási ajándék volt.

*

Valamennyi szobát egy nap alatt nem is lehet végigjárni, s különösen nem lehet valamennyi ott folyó üggyel megismerkedni. Azért néhány szobába még bepillantottunk. Az egyikben éppen a védőügyvéd sorolta fel azokat a paragrafusokat, melyek védencének előnyösebb helyzetet biztosítanak. Dr. Tárkányi Ernő elnökhelyettes pedig évtizedek óta nagy munkában volt, jelentést készített, mert a társadalmon kívül néha ez is adatokat tartozik a bírói munkák körébe.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. december 9-től december 15-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 4.35: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Falurádió. — 6.00: Pillanatfelvétel. — 6.30: Színházak és mozik műsora. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 8.08: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.52: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.10: Torna. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

HÉTFŐ
december 9.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.10: Az elmúlt hét legjobb riportműsora.
9.20: Filmzene.
9.45: Ezüstkalászos gaz datanfolyam.
10.10: Mesedélelőtt az óvodában.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
11.10: Népi zene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Régi operettslikerek.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: A magyar zene kincsei.
15.40: Népdalok.
16.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.25: Simor András hegedül.
17.00: Belpolitikai híradó.
17.20: Ötóráj tea.
18.10: Zenés irodalmi összeállítás.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Magyar népdalok.
20.20: Tizenkét szék. Rádiójáték.
21.43: Alagút a tenger alatt.
22.20: Bartók-művek.
23.00: Tánczene.
23.30: Verses, zenés összeállítás.
0.10: Népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Versek a Dunáról.
16.09: Északi népek zenéje.
16.30: Külpolitikai kalauz.
17.10: A magyar opera története.
18.10: A barátság hullámhosszán.
18.20: Különféle szerelmek. Könyvismertetés.
18.35: Népi zene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Dalciklusok.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Zenei műsor.
20.10: A Magyar Állami Hangversenyzenekar játszik.
21.05: Egy kommunista néptanító. Előadás.
22.00: Operettmuzsika.

KEDD
december 10.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Indulók és dalok.
9.00: Számotjunk, gyerekek!
9.10: Gyermekdalok.
9.40: Népszerű hangszerszólók.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Szimfonikus táncok.
11.00: A lejtőn: Mao Tung elbeszélése, folytatásokban.
11.20: Ajándékhangverseny.
12.10: Vidám melódiák.
13.00: Hazatérés, Puskin versei.
13.15: Operarészletek.
14.00: Miklós Kata énekel.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Egy falu — egy nóta.
16.10: Az írókézek fia. Rádiójáték.
17.00: Tárlatlátogatáson Debrecenben és Pécsett.
17.15: Népdalcsokor.
18.10: Szív küldi . . .
18.40: A Rádió Ipari rovata jelenti.
19.00: Filmzene.
19.30: Tito Schipa operaáriákat énekel.
20.25: Slágerparádé.
21.00: Tölgy és hárs. Rádiódráma.
21.30: Szimfonikus zene.
22.15: Kórusok zenéje.
0.10: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Grieg: Holberg szvit.
14.40: Filmzene.
15.00: Mozart: A-dur vonósnégyes.
15.35: Csardás. Egri János és Donászy Magda versei.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: A Rádió operettjeiből.
16.43: Nyiri Tibor két elbeszélése.
17.00: Ungár Imre Kossuth-díjas Chopin-műveket zongorázik.
17.30: Rádió szabadegyetem.
18.00: Palestrina. Bárdos Lajos előadása.
18.45: Fúvószene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népi zene.
19.45: Műszaki krónika.
20.00: Nyilvános kamarahangverseny a studióból.
20.45: Dr. Komjáthy Miklós előadása az Aranybulláról.
21.35: Népdalok.
22.20: Horváth Jenő zongorázik.

SZERDA
december 11.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operarészletek.
9.00: Rádió szabadegyetem.
9.30: Népi zene.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Sosztakovics: d-moll.
11.28: Könnyű zene.
11.40: Kórusok.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Népszerű operettek.
14.00: Népi együttesek műsorából.
14.45: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
15.05: A Gyermekrádió műsora.
15.30: A Császor Groll harmonika-kettős legújabb felvételeiből.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Szív küldi . . .
17.00: Uj sikerek útján.
17.15: Operarészletek.
18.10: Zenekari hangverseny.
18.45: Az északkörségről.
19.00: Svéd népdalok.
19.30: Ifjúsági műsor.
19.45: A Magyar Rádió gyermekkórusa énekel.
20.20: Tánczene.
21.15: Szabadság, szerelem.
22.20: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
23.22: Tánczene.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Ifjúsági műsor.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.45: Vidéki studiónk jelentkezik.
16.00: A korona rabszolgái. Rádiójáték.
17.10: Ajándékhangverseny
18.00: Gyermeknevelés.
18.20: Rádióegyetem.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Kamarazene.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Salzburgi Ünnepi Játékok. 1957.
21.05: Bárdos Lajos kórusműveiből.
21.25: Népek zenéje.
21.45: Színházi esték...
22.00: Könnyű zene innen — onnan.

CSÜTÖRTÖK
december 12.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyű melódiák.
8.35: Édes anyanyelvünk.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Reggeli kórusmuzsika.
10.10: Rádióegyetem.
10.50: Kersich Anka énekel.
11.10: A lejtőn. Mao Tung elbeszélése folytatásokban.
11.30: Magyar nóták.
12.10: Szórakoztató muzsika.
13.00: Szerelmes versek.
13.15: Operarészletek.
14.20: Mezőgazdasági lapszemle.
14.30: Egy falu — egy nóta.
14.50: A Tóth-kórus énekel.
15.10: Sakk-matt.
15.20: A Gyermekrádió műsora.
15.45: Ifjúsági világhíradó.
16.10: Egy községi tanácsülésen.
16.20: A Szabó—Beamter-kettős műsora.
17.00: Baráti segítséggel. Riport.
17.10: Székely és csángó népdalok.
17.45: A bicska. Móricz Zsigmond elbeszélése.
18.10: Könnyűzenei híradó.
18.45: Riport-műsor.
19.00: Mozart: G-dur hegedűverseny.
19.25: Tánczene.
20.25: A Kiváncsiak Klubjának műsora.
22.15: Lóversenyeredmények.
22.20: Emberek között. Boldizsár Iván tollrajzai.
22.30: Tánczene.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: Pillantás a nagyvilágba.
15.30: Részletek csehszlovák operákból.
16.10: A tölgy. Elbeszélés.
16.40: Fiatalok Zenei Ujsága.
17.10: Mégis megvalósítható . . . Elbeszélés.
17.25: Pesti színház. Meliusz József romániai magyar író jegyzete.
17.35: Mai szerzők operettjeiből.
18.10: Rádióegyetem.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Régi magyar muzsika.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Schubert: Asz-dur impromptu.
20.08: Salzburgi Ünnepi Játékok. 1957.
21.05: Külföldi technika — magyar szemmel.
22.20: Szovjet filmdalok.
22.45: Versek.

PÉNTEK
december 13.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Régi magyar operettek.
8.50: Akit külföldön többen ismernek, mint hazájában.
9.00: Tánczene.
9.30: Ezüstkalászos gaz datanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Rádióegyetem.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterj s gazdálkodás útján.
13.15: Operarészletek.
14.10: Uttörőhíradó.
14.35: Színes népi muzsika.
15.15: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.10: Szív küldi . . .
16.37: A faragóbicska művésze. Beszélgetés Fábián Gyula népművésszel.
17.00: Kodály élete és művészete.
17.30: Szünidő előtt a Soproni úti iskolában.
18.10: Sport és tánc.
18.40: Ifjú Figyelő . . .
19.00: Közvetítés a Mátyás-pince étteremből.
20.20: Bécsi operett-est.
20.50: Moszkvai tudósítónk jelenti.
21.00: Európa hangversenytermeiből.
23.05: Randevú a Kossuth-adón.
0.10: Szabó Ferenc zongoraműveiből.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.10: Vasárnap délután. Elbeszélés.
15.23: Könnyű dalok.
15.50: Könyvekről, könyvkritikákról.
16.00: Magyar nóták.
16.40: Fúvószene.
17.00: Heine verseiből.
17.20: Könnyű zene.
18.10: Részletek Donizetti operáiból.
19.03: Hangverseny a Rádióegyetem hallgatóinak.
19.45: Bánya a föld felett. Riportműsor.
20.00: Heti hangversenykalauz.
20.40: Verbunkosok.
21.05: Operettrészletek.
21.50: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
22.00: Tánczene.

SZOMBAT
december 14.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Uttörő-híradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Magyar szerzők könnyű dalai.
10.10: Daljátékok zenéjéből.
11.00: A lejtőn. Mao Tung elbeszélése folytatásokban.
11.20: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye.
12.10: Népi zene.
12.50: Mi van a könyvesboltokban?
13.05: Parasztbecsület. Részletek Mascagni operájából.
14.05: Szív küldi . . .
14.45: A Gyermekrádió rejtvénymusora.
15.25: Nagy együttesek.
15.45: A nemzetközi munkásmozgalom idő szerű kérdései.
16.10: Hirdetőoszlop.
16.20: Népdalcsokor.
16.50: Zenés hétvége.
17.00: A Büli, Gádor Béla írása.
18.15: Lemezmúzeum.
18.40: Láttuk, hallottuk . . .
19.00: Tánczenei fesztivál.
21.00: Pathelin-mester. Rádiójáték.
22.35: Hanglemezek.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Az opera mindenkié.
15.20: Fotóamatőrök öt perce.
15.25: Vidám hangszerszólók.
15.35: Zenekari hangverseny.
16.50: Bruno Walter próbál. Előadás.
17.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.50: Charles Trenet énekel.
18.25: Lányok, asszonyok . . .
18.40: Aarika Anelli énekel.
19.05: Népi hangszerszólók.
19.20: Kórusaink életéből.
19.40: Ma különleges világnap van.
20.00: Mozart-operaest.
21.05: Magyarnóta-est.
21.48: Zenekari hangverseny.

VASÁRNAP
december 15.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Deres már a határ . . .
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Zenerajongók.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Az Ifjúsági Rádió műsora.
10.50: Magyar táncdalok.
11.30: Vasárnapi melléklet.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Hanglemezparádé.
14.30: II. félidő. Helyszíni közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről.
15.15: Hét nap a külpolitikában.
15.30: Baranyai fonó.
16.00: Pesti háztetők alatt.
16.45: Szól a hegedű. Riportműsor.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.00: Sporteredmények.
18.03: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
18.40: Versek.
18.45: Könnyű hangszerszólók.
19.00: Helyszíni közvetítés az Állami Operaházból. Díszelőadás Kodály Zoltán 75. születésnapja alkalmából.
20.38: Köznapi dolgokról. Nemes János írása.
22.40: A vasárnap sportja.
23.02: Lóversenyeredmények.
23.05: Vasárnapéji Rádiószínház: A cselszövés iskolája.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Bach-orgonaművek.
9.00: Reggeli zene.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.12: Nagy versenyművek.
12.30: Hűség. Gerencsér Miklós elbeszélése.
13.00: Művészlemezek.
14.10: A Gyermekrádió műsora.
15.00: A belterjes gazdálkodás útján.
15.15: Orosz romantikus kórusművek.
15.30: Népi zene.
16.00: Operahangverseny.
17.00: Kamarazene.
18.00: Népszerű balettzene.
18.40: Népi muzsika.
19.00: Riportműsor.
19.10: Tánczene.
20.00: Operettrészletek.
20.50: Útikönyv.
21.10: Tánczene.
22.05: Távoli szép szerelem.
22.35: Zenekari hangverseny.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

December 8-án, este 6 órakor **Michelutti Ferenc** és **Heidt József** a Helyes-féle vendéglőben, **Süvecz György** és **Becker Gézáné** a pécsújhegyi általános iskolában, **Horváth József** a Gorkij kultúrotthonban.

December 10-én, délután 5 órakor **Papp Jánó** és **Horváth János** a Vorosilov úti iskolában, este 6 órakor **Takács Gábor** és **Banó József** a Fehér-hegyi általános iskolában, **Simon Ferenc** és **Kőhalmi Lajosné** a budai II. pártházban.

December 11-én, délután 5 órakor **Buzási Mátyás** és **Tátrai József** az István-aknai kultúrnázban, este 6 órakor **Ambrus Jenő** és **Grácz János** a pécsbányatelepi kirendeltségen, **Kóbor József** és **Mayer Istvánné** a Jankovich telepi iskolában, **Tóth Jánosné** és **Kelemen István** a Bártta utcai iskolában, **Riegl Lajos** és **Nagy Sándorné** a Vorosilov-úti iskolában.

December 12-én, este 6 órakor **Foór János** és **Kozma Jánosné** a Vasas II. falusi iskolában, **Miklós Gyula** az újmeszesi pártházban, **ifj. Papp József** és **Turai Andrásné** a Borbála-telepi kultúrnázban.

December 14-én, este 7 órakor **özv. Szebeli Jánosné** és **Peti József** a Vasas II. falusi iskolában.

II. kerület:

December 10-én, este 6 órakor **Schön Ádámné** és **Stadlinger József** Tinódi u. 11. sz. alatt, **Nesz László** és **Kari Józsefné** Hegyalja u. 102. sz. alatt, **Riba Lajosné** és **Arató Pálné** Ágoston téri általános iskolában, **Herr Józsefné** és **Schulteisz István** az Ágoston téri általános iskolában, **Remecz Béla** és **Buday Lajosné** Vak Bottyán utca 73. sz. alatt, **Kovács Imre** és **Ruzsinszky Józsefné** a Terményforgalmi Vállalatnál, **Szabó Béláné** és **Rudolf Márta** a kertvárosi általános iskolában, **Bornemissza József** és **Szios Béla** a málomi vb. kirendeltségen, délután 5 órakor **Szefcsik Imréné** és **Oszvald István** a belvárosi pártszervezetben.

December 11-én, délután 5 órakor **Sebők Béláné** Székely Bertalan úti általános iskolában, **Borbás Gyula** és **Szabó Lajosné** a Mátyás király utcai általános iskolában, este 6 órakor **Bücsek Júlia** és **Dienes Gyula** Landler J. u. 23. sz. alatt.

December 12-én, este 6 órakor **Leikauf Tibor** és **Farkas János** az Ágoston téri általános iskolában, **Sági Pálné** és **Pörös Imre** a villanytelepen (Légszeszgyár utca), **Ferencz János** és **Bódis István** a Köztisztasági Vállalatnál.

December 13-án, délután 5 órakor **Tóth János** és **Acsádi Józsefné** a nagyárpádi vb. kirendeltségen, este 6 órakor **Pajor Zoltán** és **Krassó Ferenc** az Ágoston téri általános iskolában. **Berényi Ferencné** és **Storch Józsefné** Orsolya u. 31. sz. alatt, **Gabelics Józsefné** és **Martin Ferenc** az Ágoston téri általános iskolában.

December 14-én, délelőtt 9—12 óráig **dr. Steinmetz Endre** és **dr. Vörös Márton** a Megyei Levéltárban.

Közlemények

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a porkészletfelvételt a következő tervezet szerint végzi: december 9—11-ig Mecsekalján, a már közöltek szerint, Pécsett pedig 12-én: Kismélyvölgy, Nagydeindol, Középdeindol, 13-án: Kisdeindol, Csurgódűlő, 14-én: Kis- és Nagypostavölgy, Basamalom-dűlő, 16-án: (hétfőn) Aranyhegy, Makárhegy és Jakabhegyi út, 17-én: Bálics és Csoronika-dűlőben, 18-án: Kis- és Nagyszikókó, Bárány, Buzássy Abel, Boszorkány, Marx út. Kérik a bortermelőket, hogy a közölt időben boruk tárolási helyén feltétlenül jelenjenek meg.

*

A pénzügyőrséghez felvételre jelentkezhetnek mindazok a 26. életévüket be nem töltött, katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tett, nőtlen, magyar állampolgárok, akik VIII. általános vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Felvételi kérelmüket a lakóhelyre illetékes pénzügyőri szakaszhoz kell benyújtani, ahol a szükséges további felvilágosítást a jelentkezők megkapják.

Gyakorlott fűtőt vízmelegítésű kazánhoz keresünk. Válasz „Mielőbbi belépés" jeligére a kiadóba.

Ajándékozzon karácsonyra külföldi

divatlapot, képeslapot

Divatlapbolt.
Pécs, Kossuth Lajos út 22.

Vásároljon, ajándékozzon, művészi festményt karácsonyra

3—8 HAVI RÉSZLETRE!

Iparművészeti lakásdíszítő tárgyak, kisbútorok, ötvösékszerek.

Uj cikkünk:
BÚTORSZÖVET
(iparművészeti)

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KÉPCSARNOK
10. FIÓK

Kossuth Lajos út és Sörház utca sarok.

Drága jó férjem

Ványi András

üvegesmester f. hó 6-án hosszas szenvedés után elhunyt, temetése december 9-én 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gászolják
felesége és hozzátartozói.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett gyermekünk és testvér

Fischer Klára

VIII. osztályos tanuló

hosszas szenvedés után elhunyt, temetése folyó hó 8-án lesz a pécsszabolcsi ravatalozóból.

GYÁSZOLÓ CSALÁD

APRÓHIRDETÉSEK

Állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek FIGYELMÉBE!

Aluminium és ónozott transportkannát, gépfonatot, idomvas kerítés oszlopot, vasvázas tolósúlyos mérleget, kubikos talicskát, kultúrtermi, éttermi asztalokat és székeket szállít a BARANYA MEGYEI VAS- ÉS MŰSZAKI NAGYKERESKEDELMI V. Pécs, Lenin-tér 6.

HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett jó feleség, édesanya, nagyanya, Zátony Józsefné 6-án elhunyt, temetése 9-én 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Hosszpodárszki Sándor december 6-án elhunyt, temetése 9-én fél 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló felesége.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó feleségem, szeretett édesanyánk temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével, vagy bármi módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló (Czeller) Csaba család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó férjem, apánk, nagyapánk és apósunk Bodó József temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhítették. Külön köszönetet mondunk a XIV-es számú Autójavító Vállalat dolgozóinak. Gyászoló Bodó család.

Házasság

33 éves, 170 cm., gyermektelen, önhibáján kívül elvált, jószívű bányász (vájár) házasság céljából megismerkedne komoly, házias nővel 22—30-ig. „Légy boldog" jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 23. 110

37 éves elvált asszony hasonló értelmiségi élettársat keres 43-ig „Déli rózsák" jeligére, Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 71

44 éves, 165 magas, nőtlen férfi (műszaki) megismerkedne jómegjelenésű, gyermektelen és független, művelt, dolgozó nővel 40 évig házasság céljából. Ki az élet könnyebbségét és nem a szépségét keresi, az ne írjon! Lakás van, bútor szükséges. Fényképes választ várok 1321. sz. jeligére a Hirdetésfelvevőbe, Kossuth Lajos u. 22. 237

Állás

Bejárónőt azonnalra felveszek. Jelentkezés délelőtt 9—12 óráig. Cím: Kulich Gy. u. 17.

A Pécsi Kenderfonógyár felvételre keres egy férfi mázolót. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés Hirden 7—14 óra között. 23

Vállalatunk keres egy platóskocsit gumikerekekkel. Eladunk két nem gumikerekes platóskocsit. Ajánlatokat: Tejipari Vállalat Pécs, Rákóczi út 18—20. Anyagbeszerzésén kérjük leadni. Telefon: 11-54. 18

Kőműveseket, tetőfedőket, parkettázót, segédmunkásokat felvesz a Baranya Megyei Építő és Tatarozó Vállalat. Pécs, Zsolnay Vilmos u. 4—6. sz. 41

Megbízható, idősebb nőt keresek állandó bentlakásra, vagy bejárásra, könnyű beteg mellé. Deák, Perczel u. 15. em. 17 óra után. 139

Feles megmunkálását vállalnám 5 kh. szántonak, vagy 1 kh. szőlőnek lakás biztosításával. Sallai u. 22. Özv. Osztertag Andrásné.

A Pécsi Ingatlankezelő Vállalat azonnali belépésre fűtőt keres, fizetés havi 1200 Ft. Ugyanott járdatakarítókat felveszünk. 227

Lakás

Beköltözhető családi ház eladó. Zidina környék 15. 130

Bútorozott szoba kiadó, Steinmetz tér 7. szám. 132

Elcserélném egyszoba, konyha, éléskamrás, főbérleti, valamint kétszobás, komfortos, társbérleti, különálló lakásomat hasonló belvárosiért költségtérítéssel. Megtekinthető d. u. 6-tól Vak Bottyán u. 17. 146

3x1 szoba-konyhás öröklakás, lakáscserével olcsón eladó. Fizetési kedvezményt adok. Pécs, Szilágyi Dezső u. 27. sz. Érdeklődni: Rippert, Pécsbánya rendező p. u.

Belvárosi garzon öröklakás eladó, cserével beköltözhető. Telefonon 13-70. 145

Öröklakás cserével beköltözhetően a Légszeszgyár u. 3. szám, 2 szobás összkomfortos lakással olcsón eladó. Bencze gondnok, Zsinkó István u. 1.

Nagyszoba-konyhás, éléskamrás, főbérleti lakásomat elcserélném 3 szobásra, vagy 2 szobásra, költségtérítéssel. Balogh Lajos, Szabadság út 44. 58

Elcserélném 1 szobakomfortos, sertéstartásos lakásomat, költségtérítéssel belterületen, kétszobásra. Felső-Vámház u. 62. Gödi.

Üres vagy bútorozott szoba fürdőszobahasználattal különálló családi házban albérletbe kiadó. Csak olyan házaspár, vagy magános érdeklődjön, aki némi készpénzzel rendelkezik. Délután 3—8 óráig. Kertváros, Gyulai Pál u. 15. 101

Magános, dolgozó fiatalember tiszta, rendesebb szobát kereshet társbérlet. Ugyanegyezés szerint segédet térítek, esetleg néhány nem akadály. Címeket: Rákóczi út 2. Egyetemi porta. 22

Elcserélném kaposvári egyszoba-konyhás lakásomat hasonló pécsiért, vagy nagyobbért költségtérítéssel. Ihárosy. Sörház u. 2. Nyontatványbolt. Telefon: 27-97. 60

Karácsonyra!
Sál és divatkendő-hét
a Pécsi
Ruházati Bolt
szaküzleteiben
December 5-től 14-ig
Nagy választék

A Baranya megyei Keltető Vállalat

értesíti t. megrendelőit, hogy február hónapra előjegyzést már nem fogadhat el.

További hónapokra naposcsibe előjegyzést még felveszünk.

APRÓHIRDETÉSEK

Lottózók figyelem!

A jutalomsorsolás tárgynyereményjegyzéke megtekinthető az összes postahivatalokban. OTP fiókokban és TOTO—LOTTO kirendeltségekben, azonkívül egyéb szelvényárusító helyeken.

A nyertesek jelentkezési határideje a tárgyhó 20-a

Beköltözhető, kétszoba-, összkomfortos öröklakás készpénzfizetéssel eladó. Petőfi u. 66. II. 3. Megtekinteni és tárgyalni vasárnap lehet. 231

Kétszobás összkomfortos lakásomat elcserélném 3 szobásra. Költséget térítek. Tel.: 40-14. 217

Elcserélném vasúthoz közel fekvő, kétszobás-konyhás lakásomat hasonlóért. Érdeklődni: Molnár Zsuzsa, Jókai u. 13. 118

Ingatlan

Ház eladó. Beköltözhető kétszoba, mellékhelyiségekkel. Középület, Csatornázás, víz bent. Nyolcvanezer forintért. Pécs, Felső-Vámház utca 57. 181

Eladó Mecsekalja alsóhegyi dűlőben lévő 762 négyszögöl szőlő, présház, felszerelés, vízgyűjtő medencével és Doktor Sándor utca 42. számú ház, Özv. Wéber Pálné, Pécs, Doktor Sándor u. 25. 183

Beköltözhető, kétszobás családi ház eladó. Hétfőtől, Kiss Ernő u. 19. sz. 154

Félház, szoba összkomfortos, lakáscserével beköltözhető, hatvanezerért eladó. Doktor Sándor utca 11. (Kórház térnél.) 187

Tettye u. 37. sz. ház eladó, 2 szobás összkomfortos lakással átvehető. 172

Sürgősen eladó Görcsönyben egy 560 négyszögöl gyümölcsös eladó. Érdeklődni: vasárnap, Anna u. 22., földszint 4. Hétköznap 18-16 telefonon. 192

Esze Tamás, volt Radnai utca 2. számú ház eladó. Bővebbet: 29-46 telefonon, vagy Kary Béla, Szentlőrinc. 17

Harkányban 800 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni lehet Kerekes Imre fodrásznál. 9

Rákóczi út 9/1. sz. háromszobás családi ház, kétszobás lakáscserével beköltözhetően eladó. 56

Borbála-telepen 430 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni: Borbála-telep 44. sz. 62

Cserkúton eladó 350 négyszögöl szőlő és 3 m.-hold szántó és 1 m.-hold rét. Érdeklődni: Horváth Lajosnál, Cserkút. 60

Aradi vértanúk útja 31. számú ház sürgősen eladó. Érdeklődni az udvarban Vrancsicséknál. Lakáscserével beköltözhető. 144

Pécs-Újhegyen a Deák Ferenc u. 48. számú ház 390 négyszögöl szőlővel és melléképületekkel beköltözhetően eladó. 88

Nagyharsányban a bánya alatt lévő, beköltözhető szoba-konyhás ház eladó, Meszteres Mária. 99

Kétszobás, összkomfortos, szuterinos családiház gazdasági épületekkel, 800 négyszögöl telekkel a görcsönyi tanácsal szemben, olcsón eladó. Érdeklődni: helyszínen Vendelnél. 36

Rókus utca 5. számú ház eladó. 65

Házhely eladó. Bártfa utcai buszmegállónál, 182 négyszögöl. Érdeklődni: vasárnap, Engels utca 28-ban. 113

Szőlő, 387 négyszögöl, eladó. Érdeklődni: Kerényi, Sörház u. 4., udvarban. 156

Kis családiház, három szoba, beköltözhető, eladó, Álmos u. 15. 133

Szőlő Deindolban, telek Kertvárosban és a Balatonon eladó. Érdeklődni: 37-36 telefonon. 160

Rét eladó, 1200 négyszögöl, bőrgyár közelében, kanális mellett. Érdeklődni: 36-70 telefonon. 137

Eladó házhelyek Dózsa György utcában. Érdeklődni: buszmegállónál. Népbolttal szemben. 204

Szőlő — jóterméső — Bátaszéken, kétezerötszáz négyszögöl, jutányos árért eladó. Egy lakható szoba van rajta. Vagy örökárban adnám egy pécsi, kétszobás, komfortos lakásért. Érdeklődni: Pécs, Felső-Vámház u. ötvenhét szám. 896

Rét sürgősen napi áron eladó a pécsújhegyi állomásnál. Telefon reggel és este: 21-03. 239

Családiház Bartók Béla u. 71. (volt Árpád u.) ötszoba, összkomfortos, nagy kerttel eladó. Tárgyalni: délután Felső-Havi u. 24, Solymár. 39

Eladó Görcsöny községben 91. számú családiház gazdasági épületekkel, 1600 négyszögöl bekerített gyümölcsössel. Érdeklődni: Bagó-éknál. 932

Szőlő eladó, 1600 négyszögöl, műút mellett, prima állapotban, két részben is. Házhelynek is alkalmas. Érdeklődni lehet Tibor u. 56 vagy telefonon 34-85. 20

Eladó vagy bérbeadó Bakonyán a 94. sz. ház gazdasági épületekkel, 8 kh. szántó, 1½ kh. rét, 1097 négyszögöl szőlő egyben, vagy részletekben. Cím: Szabadszentkirály 45. hsz. vagy Nagy Sándor Pécs, Kossuth Lajos u. 40. 218

Kettőszobás, komfortos, beköltözhető családi házat vennék. Telefon: 40-49. 222

Eladó befejezés előtti 144 m² alapterületű lakóház. Érdeklődni: Táncsics u. 12. szám alatt. 213

1x2, 1x3 szobás komfortos ház eladó, Lőcse utca 3. Érdeklődni: Halas-köz 4. sz., este 6 után. 233

Adás-vétel

Két db 180 kg körüli hízottsertés eladó. Vöröskereszt u. 33. 97

Egy 130 kg-os hízó eladó. Mészkemence u. 9. sz. 185

Kettő db 200 kg-os hízott sertés eladó, Kovácstelep. Nagyváradi u. 14. 182

Műanyagfröcsöntőgép többféle szerszámmal eladó. Somogyiné, Déryné u. 1. 188

Eladó 1 db 1 éves 180 kilós zsírsertés. Baj-társ utca 2. sz. 28

Egy 180 kg-os sertés és félháló eladó. Sallai u. 24. Molnár. 24

Új kombinált szekrény és konyhabútor eladó. Bajcsy Zs. u. 7. 124

Hálószobabútor, félháló, tükrösztal, szekrények, függönytartók eladók. Aradi Vértanúk útja 92. 183

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 25

Új mosógép eladó, csehszlovák rendszerű, Obert, Orsolya u. 5. 19

Eladó: szamár, szerszámmal és kocsival együtt. Megtekinthető vasárnap, Felső-Makár dűlő 1. Tolnai autóbuszmegállónál. Kreka. 16

Eladó egy új „Weltmeister" tangóharmonika. Aradi Vértanúk útja 44. 8

Gatterfűrész, gyalugép, vésőgép, fúrógép, taeszterga, vaseszterga és nyolc lóerős benzinmotor eladó. Ugyanott akácgerendák és szalufák kaphatók, Varga Sándorné, Szava . 10

Gombor-féle mély gyermekkocsi eladó. Pécs-Gyárváros, Pélmonostor u. 22. sz. 7

Teljes tejcsarnoki berendezés eladó. Fieler István, Villány. 249

Egy kétszemélyes rekamié, két fotőj, 4 párnázott szék eladó, Zsolnay V. u. 39. Kárpitos. 174

Eladó kettő darab hízott sertés. Diósi út 43. 184

Eladó keményfa hálószobabútor, párnázott székek, ágyak, éjjeliszekrények, Zsolnay u. 7. Bútorüzlet. 176

Új, sötét diószínű polírozott hálószobabútor és rekamié eladó. Légszeszgyár u. 24. sz. 165

Jókarban lévő 125-ös export Csepel sürgősen eladó, részletre is. Megtekinthető: Hargitai, Bajcsy Zs. út 18. 173

Vadnyúl, őz, szarvas, vaddisznó, róka, görény, stb. vadbőrt keszek, Hábilosek, Ipar u. 3. 225

Keveset használt, kitűnő hangú, bécsi zongora eladó. Geisler (volt Apáca) utca 4. I. emelet jobbra. Megtekinthető 10—1-ig. 206

Szép perzsa cica eladó. Radnics u. 35. sz.

Írógép és számológép átdolgozva megbízásból eladó. Kossuth Lajos utca 68. Jordánék. 195

Egy női varrógép eladó, vagy disznóért elcserélhető. Kossuth Lajos utca 33. 194

Ágybetétek, hálószobabútor, konyhabútor, gyerekágy, szekrények, asztalok, Smizet, intarzias asztal, biedermeier íróasztal, ágyak eladók. Rákóczi út 48. 24

Közületek, vállalatok figyelem! Rex asztalok kaphatók. Ára nagynak 7814 Ft, kicsinek 2465 Ft. Cím: Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat. Kossuth Lajos u. 9. sz. Telefon: 29-66.

Bútort részletre rendeljen. Kombinált szekrény 3000 Ft-tól Bartók Béla u. 37. Ifj. Bischoff. 211

Szép kivitelű, modern, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Lápe utca 12. 37

Ultrarövid hullámú német rádió 3+2-es eladó. Felszabadulás u. 37. sz. 93

Erdős René és Földi Mihály sorozat eladó. Almos utca 2. 16

Pannonia, zöld oldalkocsis motorkerékpár eladó. Kossuth u. 56. 25

Buksi kötőgép, 6-os, eladó. Jókai Mór u. 56. III. 1. 52

Finom házi zsír eladó. Kb. 15 kg. Gizella u. 5. 34

Szilfókabunda ¾-os eladó. Érdeklődés vasárnap, hétköznap 2 óra után. Szabadság út 33., folvosón jobbra. 630

Bútor, jó állapotban lévő sötét háló, ágyak, asztal, ruhaszekrény, sürgősen eladó. Kiskereszt u. 15., Megyeri kitérőnél. 78

180 kg-os zsírsertés eladó. Rodostó u. 8. (Bálics elején.) 33

Autó, bizományin keresztül, üzemképes, Topolinó személygépkocsi eladó. Érdeklődni: Pécs, telefon: 40-64. 117

Szűle, Vigh Bertalan és más márkás festmények eladók. Megtekinthetők délelőtt 11-ig és d. u. 5—6 között, Alkotmány u. 5. sz. I. emelet. 102

Mangalica hízottsertés eladó. Dugonics u. 24. 122

Modern, sötétszínű hálószobabútor eladó. Szilágyi D. u. 2., asztalosnál. 111

Modern dió kombinált szobabútor, 2 személyes rekamié prima huzattal eladó, esetleg hízóért cserélhető. Petőfi u. 26. 36

Konyhagarnitúra szép kivitelben eladó. Majláth u. 8. 61

Festett suhlod eladó. Kossuth Lajos u. 39., emelet. 147

Egy négylóerős magánjáró tűzifafűrésző és szecskavágó Mija-motor szabad kézből eladó. Érdeklődni lehet Nagyesány 53. sz. alatt id. Laboda Józsefnél. 85

Pattentyús gépészeti zsebkönyv, 2 kötet eladó. Telefon: 39-71. 77

Magas férfinak u. irhabunda eladó. Rác városi tanáccsal szemben. 96

Eladó 180—200 kg-os hízó. Móré Fülöp u. 29. sz. 103

Zongora, Hamburger kereszthúros, páncéltökés eladó, Kilián György u. 4., I. 3. 97

Női irhabunda 2 gombin; fotel eladó Braun, Gábor u. 4. 142

Kétszemélyes, patent, 140 széles rekamié eladó. Alsó-Malom u. 2 162

Kiskerekű Simpson moped és kisméretű magnetofon eladó. Megtekinthető hétfőn, Pécs, Kis-Flórián u. 2. 158

Fehér, mély gyermekkocsi és 130 kg-os hízott sertés eladó. Felső-Balokány u. 20. 134

150-es Zetka eladó, vagy hízott sertésért cserélhető. Kossuth Lajos u. 35. 131

3 db 140 kg-os sertés eladó. Cím: Bálics u. 4/1. sz. 141

Négyszázas, vasvázas, kisipari szalagfűrész eladó. Fürj u. 3. 157

Eladó igen szép kétszemélyes rekamié, biedermeier vitrin. Deindolt autóbusz, Lajkó megálló, Kőéknél. 956

Két db egész hegedű, 1 db nagyméretű mosóteknő, sertésól kifutó eladó, Megye utca 15/1. 230

Konyhabútor, modern, kedvező fizetéssel eladó. Orsolya u. 31., emelet. 226

Szép sötét tollette tükör, egy 4+1 nagy rádió, egy mikró- és normál lemezjátszó, egy 3,5 m padlás feljáró lépcső eladó. Bartók Béla u. 46. 40

Irhabundát, nőit, jókarban lévőt veszek. Hétfőn. Sallai u. 29. Dolenszky. 221

Majdnem új tokozott Pannonia, 125-ös Csepel, esetleg részletre, 600-as esztergapad eladó. Rákóczi út 78. 229

Íróasztal, alacsony szekrény, éjjeliszekrények eladók, Szent István tér 15. 225

Tavaszra ígérő
ágybetétek
FAJTA Harpitos Gerzse u. 11 Telefon 16-1

Hangverseny zongora, Stingl, rövid kereszthúros eladó. Érdeklődni: Kossuth Lajos u. 38. sz. Zakarnál. 42

Figyelem! Ebéd, konyhabútorok, kombinált szekrények és egyéb bútorok olcsón kaphatók, Bárány, Bajcsy Zs. u. 3. 37

Zsírsertések 150 kg-osak, hússertések 100 kg-os eladók, Tibor u. 4/2. 220

10 négyzetmeter parkett, 150 kg-os hízott sertés eladó, Gyulai Pál u. 12. Kiss. 219

Modern új diófaszínű fényezett ágyak eladók. Szilágyi Dezső u. 16. Fiume u. iskolánál. 216

Eladók márkás porcelán nipptárgyak kézifestésű mokkakészlet, ezüst tál, 6 személyes kékszegélyű étkészlet, fali fűszertartó, keleti összekötők. Apponyi tér 6, II. 10. 8

Modern teleháló, konyhaberendezés, félháló hármasszekrénnyel, szekrények, ágyak, asztalok olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2., üzlet. 214

Perzsabunda eladó. Rákóczi út 13/a. I. em. 4. sz. 236

Modern, új, kisipari konyhabútor és kombinált szekrény eladó. József Attila u. 3. 234

Vegyes

Bébi zippzár készítőtől kapható. Kisiparos, Újpest, Kossuth utca 74. sz. 29

Óriásgyümölcsű szentendrei nemesített egres és nagygyümölcsű hollandi piros tövek darabonként 5,— forintért kaphatók. Ifj. Toronyi János kertésznél, Békéscsaba, Sztraka utca 27. 26

Reklámié, fotel, szerek készen és megrendelésre a legjobb színekben készül jótállással kárpitos. Budapest, VIII. Bacsó Béla utca 9, Kőbánya-Népsziget sarokról. 6

Autó da-Készítés — gyártás — festés, bélések. Raskó Gábor, Budapest, Tanács krt. 6a. udvarban. 31

Részvénytársaság 8 parcellafelelősre alkalmasan kapható. Pécs, Aradi Vértanúk u. 40. 207

Zongorát vagy [illegible] bérbe vennék. Hódossy, Pécs, Jókai Mór u. 45. sz. [illegible]. 89

Buter és zongora szerű szállítást vállalom. Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány u. 14. sz. Telefon: 18-93. 105

Karacsonyfanak otthonában készíttessen gyermekéről felvételeket. Műszaki és riportfelvételek ugyancsak megrendelhetők a Fényszöv. V. sz. műtermében. Széchenyi tér 17. sz. 91

Gépíras, gyorsíras iskolában való tanítását vállalja szaktanár. Pécs, Káptalan utca 3. 94

Tamás Kálmán motoros faforrásző telefonszáma 39-01. György u. 6. sz. 30

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Munkácsy Mihály utca 7. em. 11

Fenyves borozó, télen is nyitva, termelői borok, tea, forralt bor, hideg ételek kaphatók. Mecseki autóbusz végállomásnál. 231

Keresek asztalosmunkahelynek helyiséget. Közvetítőt díjazok. Izsák, Vöröskereszt u. 33. sz. 169

Fodrászati cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43-36. 224

Ajándékcsomagját külföldre történésmentesen becsomagolom, postára adom, engedélyt megszerzem. Telefon: 43-13. 238

Ablak-faredőnyök gyárilag készítésében gyermekéről felvételeket. Műszaki és riportfelvételek ugyancsak megrendelhetők a Fényszöv. V. sz. műtermében. Széchenyi tér 17. sz. 91

Gépíras, gyorsíras iskolában való tanítását vállalja szaktanár. Pécs, Káptalan utca 3. 94

Tamás Kálmán motoros faforrásző telefonszáma 39-01. György u. 6. sz. 30

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Munkácsy Mihály utca 7. em. 11

Fenyves borozó, télen is nyitva, termelői borok, tea, forralt bor, hideg ételek kaphatók. Mecseki autóbusz végállomásnál. 231

Keresek asztalosmunkahelynek helyiséget. Közvetítőt díjazok. Izsák, Vöröskereszt u. 33. sz. 169

Fodrászati cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43-36. 224

Ajándékcsomagját külföldre történésmentesen becsomagolom, postára adom, engedélyt megszerzem. Telefon: 43-13. 238

Ablak-faredőnyök gyárilag készítésében gyermekéről felvételeket. Műszaki és riportfelvételek ugyancsak megrendelhetők a Fényszöv. V. sz. műtermében. Széchenyi tér 17. sz. 91

Cukorrépatermelők!

Aki még nem szerződött,

***december hó folyamán feltétlenül* kösse meg cukorrépatermelési szerződését**

Az időben szerződő termelő jobban előkészítheti földjét a cukorrépatermeléshez, gazdagabb termést takarít be.
Nagy cukorrépatermés előny az országnak, hasznot a gazdának.

A cukorrépa ára fizetendő súlyú **répamázsánként:**

1. **10 forint és 3 kg kristálycukor**

természetben. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, **a Cukorgyár minden kg cukor helyett 10.60 forintot fizet.**

2. **Mellékjárandóság: ingyen,**

térítés nélkül 65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, **vagy 3 kg szokványminőségű száraz répaszelet és 0.50 kg melasz. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és termelőtársulások** az egész átadott répamennyiség után

mázsánként 3.— forint nagyüzemi felárat kapnak, ha

500 kat. holdig . . . 1000 mázsán felül,
1000 kat. holdig . . . 2500 mázsán felül,
1000 kat. holdon felül 4000 mázsát meghaladó cukorrépát szállítanak be.

Újabb kedvezmény a cukorrépatermelőknek:

az eddigi holdankénti 240.— forintos művelési előleg helyett

1120 forint termelési készpénzelőleget nyújt a Cukorgyár.

800 forint a szerződés megkötésekor, 320 forint a tavaszi munkák idején kerül kifizetésre.

A szerződést mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a cukorgyári szakfelügyelők, egyéni termelőkkel a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépafelelősök **kötik meg.**

CUKORGYÁR

Rostkender termelők

Jó átvételi árakat és kedvezményeket kapnak szerződéses kendertermelőink.

ROSTKENDER ÁRAK:

	Lombmentes rostkenderkóró	Lombos rostkenderkóró
	Ft/q	Ft/q
Különleges minőség	135,—	—
I. osztályú minőség	123,—	113,—
II. osztályú minőség	90,—	81,—
III. osztályú minőség	40,—	36,—

Textilutalvány ingyenes vásárlásra

Minden mázsa kenderkóró után **25,— Forint** értékű textilutalvány.

SZERZŐDÉSKÖTÉSKOR 200.— FT TEXTILUTALVÁNY ELŐLEG kat. holdanként.

NAGYÜZEMI FELÁR.

Mázsánként **5,— Forint** nagyüzemi felárat kapnak a **TSZ-ek, TSZCS-k és termelői társulások,** ha különleges minőségű és lombozott I. o. rostkenderkórót 500 q-át meghaladó mennyiségben szállítanak.

GÉPSZÁNTÁST, MŰTRÁGYÁT, VETŐMAGOT. 200,— FT MŰVELÉSI ELŐLEGET (kat. holdanként) **KAMATMENTES HITELRE.**
INGYENES ŐSZI MÉLYSZÁNTÁS!

Mezőgazdasági termelőszövetkezetek részére vállalatunk megtéríti az őszi mélyszántás költségét, ha egész kender vetésterületüket frissen istállótrágyázzák.

JELENTKEZZENEK MIELŐBB ROSTKENDER SZERZŐDÉSKÖTÉSRE A HELYI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETNÉL, TERMELÉSI FELELŐSNÉL, MEGYEI ÉS JÁRÁSI FELÜGYELŐINKNÉL.

Dunántúli Rostkikészítő Vállalat
Budapest, VI., Eötvös-utca 12.

A VASÁRNAP SPORTJA

PVSK-pálya,
december 8-án du. fél 2 órakor:
Pécsi Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász
NB I. o. bajnoki mérkőzés,
előtte háromnegyed 12-kor:
Pécsi Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász
NB I. o. tartalékmérkőzés.

Mohácsi sportpálya,
december 8-án de. 11 órai:
Mohácsi TE—Simontornyai BTC
NB III. o. bajnoki mérkőzés.

Szigetvári sportpálya,
december 8-án du. fél 2-kor:
Szigetvári ZMSE—Kaposvári Dózsa
NB III. o. bajnoki mérkőzés.

Mi a helyzet a salgótarjáni óvási ügyben?

A fővárosi lapok is hírt adtak róla és a pécsi szurkolók is napok óta tárgyalják, hogy Salgótarján megóvta — Virág állítólagos jogosulatlan szereplése miatt — az 1:1-re végződött mérkőzést. A nagy érdeklődést keltő ügyben dr. Pazar Ferenchez, az MLSZ országos alelnökéhez fordultunk, tájékoztassa a Dunántúli Napló olvasóit, mi a helyzet ez óvási kérdésben? Dr. Pazar a következőket mondotta:

Ismeretes hogy a Pécsi Dózsa-Petőfi—Salgótarján mérkőzés eredeti időpontjában Virág három bajnoki mérkőzésre volt eltiltva. A fegyelmi büntetését éppen e mérkőzéssel kellett volna megkezdenie. Miután a mérkőzés elmaradt, büntetését a következő Bp. Honvéd elleni mérkőzésen kezdte meg letölteni. Majd nem játszott a Ferencváros és az Ujpesti Dózsa ellen sem.

— Ezek szerint tehát letöltötte a három bajnoki mérkőzésre szóló letiltását? Mire alapozzák akkor a salgótarjániak óvásukat?

Őszintén meg kell mondanom, hogy bár a Dunántúli Napló Tüke IV. rovatában már említést tett az ügyről, bizonyos fokig meglepődtem, amikor Honti György, az MLSZ főtitkára szerdán közölte velem, hogy Salgótarján óvott, majd utána a sajtóban is napvilágot látott a tény. Honti Györgytől azt a tájékoztatást kaptam, hogy a salgótarjániak óvásukat arra alapozzák, hogy Virág nem bírt játékjogosultsággal a mérkőzés eredeti időpontjában és így nem játszhatott volna a mérkőzés új időpontjában sem.

— Ezek szerint Virág négy bajnoki mérkőzésen nem játszhatott volna?

Vannak, akik a Salgótarjánnal együtt úgy magyarázzák a Labdarúgás Szabálykönyve egyik rendelkezését, hogy Virág közben Ujpest ellen játszhatott volna, a Salgótarján ellen viszont nem.

— S miért nem szerepeltették a pécsiek Ujpest ellen, illetve miért nem "tisztázták" ezt a budapesti mérkőzés előtt?

Ez előttem nem ismeretes. Tény az, hogy az MLSZ illetékes vezetőivel beszélgettem ez ügyről már a Dózsa mérkőzés előtt is. Az álláspont ott nem volt a pécsiekre kedvező. Erről tudomást szereztek a Dózsa-Petőfi vezetői is. Ennek ellenére — Honti kérdésemre úgy tájékoztatott — hogy Pécs részéről az MLSZ illetékes vezetőihez senki sem fordult felvilágosításért. A Salgótarján elleni megismételt mérkőzés előtt, amikor a pécsiek fővárosi képviselője kérdést intézett Virág szerepeltetésére vonatkozólag, az MLSZ főtitkárához, az közölte, hogy Virág nem játszhat. Virág mégis játszott.

— És mit mond a szabály?

„A játéktól eltiltás lehet meghatározott számú soronkövetkező bajnoki mérkőzésre . . .” „A soronkövetkezés nem jelenti azt, hogy a felfüggesztés eltiltás idejébe eső mérkőzés elhalasztása esetén az eltiltott játékos játéktilalma meghosszabbítást nyer az elhalasztott mérkőzésre, ha időközben kitöltötte a büntetését.”

— Mi a véleménye Pazar elvtársnak e kérdésben?

Én csak tényállást kívántam ismertetni. A szabály rendelkezése szerintem világos. A pécsiek bajnoki pontja — amit a pályán szereztek meg — szerintem nincs veszélyben. Minden esetre célszerűbb lett volna az MLSZ-nél hivatalosan és véglegesen tisztázni e kérdést, amikor felvetődött és akkor most nem lenne „Virág-ügy” — fejezte be nyilatkozatát az MLSZ alelnöke.

Lányok a korláton

Éles sípszó — és a sok jenerbluzos, hosszúlábú lány merev vigyázzba vágja magát.

— Mimi néninek tiszteletet jelentem, osztálylétszám 31, nem tornázik a négy felmentett . . .

Egy kis bemelegítő futás és máris kipirult arccal kapják föl a nagy tönött labdákat. Egy kis dobálás — s akinek nincs erős karizma, az bizony el is ejti néha a feléje zuhanó, jókora labdát. Aztán sorbarakják a labdákat a terem két oldalán, szerpentinfutással neki . . . csak rajta, gyorsabban! Most magas térdemeléssel, mint az őzikék futnak keresztül a labdasoron, és csak néha ütközik össze a labda meg a láb, ilyenkor aztán vissza kell szaknányolni a terem másik végéből . . .

Megint néhány vezényszó és máris a terem közepén van a korlát, alatta a szőnyeggel. Kelepfellendülés — ezt kell most gyakorolni, kell ide minden, ügyesség, izom, könnyedség. Na és persze, gyakorlat. Az óra nagyrészét ez teszi ki, két csoportra osztva gyakorolják a lányok, a másik csoport közben a talajgyakorlatokat ismétli, előrehátra bukfenc, fejenállás.

Amilyen egyszerűen hangzik, olyan keserves megcsinálni — mondja egy-egy kislány.

Mert a Leöwey Klára Gimnázium IIIa osztálya éppenúgy ügyes és kevésbé ügyes lányokból áll, mint a többi osztály. A testnevelés óra azonban ráfér valamennyire, de nem is tekintik úgy, mint a többi órát. Lógni, az persze jól esik erről is néha, de melyik diák ne szeretné a bliccelést — csak úgy Part pour l'art. Ha viszont már egyszer levetőztek, bemelegítettek, akkor alig akarnak megválni a tornateremtől. És a játék, az utolsó pár percben — az örömünnep. Ha rosszak voltak, Mimi néni szigorúan kijelenti: ma nem játszunk. Baracs Ferencné — Mimi néni ugyanis, bár fiatal és kedves, tud nagyon szigorú is lenni. A tornaórán nemcsak mozgást, de fegyelmet is tanulnak a diákok.

A korlátra most a „segítők” lendülnek fel: a két „kis Tolnai”; akik hajszálnyira egyformák. Még Mimi néni is összekeveri őket, legalábbis fényképen, hiszen egyformán jól tornásznak is. Ők a csapat erősségei és egyéniben az iskola legjobbjai. Tavaly a középiskolai bajnokságon jutottak helyezéshez, és így kimehettek a Moszkvai VIT-re is. Ott Márta gerendán első, Klára korláton második, talajon ötödik lett. Huncutképű „csikófrizurás” bakfisok, a kérdésre, hogy hogy megy a tanulás, sóhajtva kérdik: muszáj feleltek? Tudniillik csak hármas a bizonyítvány.

Az ikrek mellett Gáti Mari is szépen lendül a korlátra, mert ő is tornász, őt az iskola nevelte ki. Vannak még más sportolók is az osztályban, Bubrek Panni például atléta, vannak aztán kosarasok, úszók, kézilabdások — ezek mint a délutáni sportköri munka lelkes résztvevői.

Most, itt a tornaórán, az utolsó percekben egyformán ugrik, fut, dob valamennyi, izgalomtól pirosra festett arccal, mert nem mindegy ám, melyik csapat nyeri a versenyt. Va valakinek kipottyan a kezéből a labda, felsziszsen az egész csapat és már-már ugrana mindegyik utána. Oda is mondanak valami mergeset, nem éppen sportszerűen, de őszintén. Aztán felberreg a csengő és jóegészséget kívánva megbékélten és egymásbakarolva baktatnak az öltözőbe.

Munkásokat keresnek

BÁNYÁSZAT:

A Pécsi Szénbányászati Tröszt földalatti dolgozókat keres. Felvehetők a 18—40 év közötti egészséges férfiak. Átlagkereset a vájároknál 2 600, csapatcsilléseknél 2 000, szállítócsilléseknél 1 600 forint. Juttatások: munkaruha és szállás díjtalan, egy évre 18 napi fizetett szabadság, 40 mázsa szén, évi keresetének 5 százaléka hűségjutalom. Napi háromszori bőséges étkezés 6,60 forintért.

ÉPÍTŐIPAR:

A Baranya Megyei Építőipari Vállalat (Rákóczi út 56.) kőműveseket és üvegeseket, az Építő és Tatarozó Vállalat (Zsolnay V. u. 4.) kőműveseket, parkettást, tetőfedőt és segédmunkásokat vesz fel.

KÖZLEKEDÉS:

A Pécsi Közlekedési Vállalat (Bacsó Béla u. 4.) középfokú képesítéssel rendelkező gépkocsivezetőket, esztergályost, lemezlakatost, gépkocsi-szerelőt, és pályamunkásokat, a 26. számú Autóközlekedési Vállalat (Siklósi út 6.) autószerelőket, lakatost és segédmunkásokat, a 21. számú Autóközlekedési Vállalat (Rózsa Ferenc u. 22.) egy motorszereléshez értő műszaki osztályvezetőt és rakodómunkásokat szerződtet.

EGYÉB:

A Belsped (Széchenyi tér 7.) lópálokat, a Postaigazgatóság építési üzeme (Doktor Sándor u. 16.) egy asztalost, a Pécsújhegyi Erőmű (Buzsáki Imre u.) villanyszerelőket, festőt és mázolót és segédmunkásokat, a Szekérfuvarozó Vállalat (Majláth u. 4) hajtókat, a Dohánygyár (Dohány u. 8.) egy lakatost, aki vízvezetékszereléshez is ért, a Gázművek (Légszeszgyár u. 41.) bádogost, vízvezetékszerelőt és segédmunkásokat, az Ingatlankezelő Vállalat (Bajcsy Zs. u. 4.) két hajtót és három segédmunkást, a Tejipari Vállalat (Rákóczi út 2.) villanyszerelőt, női diétásnővért és két gyermekgondozót, a MÁV (Nagyállomás III. lépcsőház) pályamunkásokat, a Borgyár (Siklósi út) szentolókat, az Útfenntartó Vállalat (Lenin tér 5.) segédmunkásokat, a Sütőipari Vállalat (Rákóczi út 25.) egy kemencefűtőt. A Vegyesipari Vállalat (Irányi Dániel tér 9.) kárpitost, a Porcelángyár (Zsolnay út) két villanyszerelőt, a Cementipari Vállalat (Siklósi út 10.) két lakatost, az Áramszolgáltató Vállalat (Légszeszgyár utca 13.) villanyszerelőket és segédmunkásokat, a Szikvízüzem (Somogyi Béla út 11.) hajtókat és lópálokat, a Sopiana Gépgyár (Regős u. 3.) esztergályosokat, a Megyei Kórház (Akác u. 1.) egy szakképzett szakácsot, a Baranya megyei Építőipari Vállalat (Rákóczi út 56.) parkettásokat és vizsgázott kazánfűtőket vesz fel.

A SZERÁRUGYÁR Vállalat (Felsőmalom u. 13.) egy gépészmérnököt, aki időelemzésben jártas, felvesz.

A PECSI DOZSA-PETŐFI értesíti a labdarúgómérkőzések rendezőit, hogy ma délelőtt 11 órakor a PVSK Verseny utcai sporttelepén jelentkezzenek.

Mai SPORTMŰSOR:

LABDARÚGÁS. NB I. mérkőzések: Pécsi Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász, PVSK-pálya 13.30, Diósgyőri VTK—Komlói Bányász, Diósgyőr 13.30. NB. I. tartalékmérkőzések: Pécsi Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász, PVSK-pálya 11.45, Diósgyőri VTK—Komlói Bányász, Diósgyőr 11.45. NB. II. mérkőzések: Pécsbányatelepi Bányász—KMTE, Tüzér utca 10.30, Kaposvári Kinizsi—PVSK, Kaposvár 13.30, NB. III. mérkőzések: Mohácsi TE—Simontornyai BTC, Mohács 11, Szigetvári ZMSE—Kaposvári Dózsa. Szigetvár 13.30, Nagyatád—Pécsi BTC, Nagyatád 13.30. Alosztály I. mérkőzések: PEAC—Pécsvárad. Ifjúságistadion 10.30, Sellye—Villány, Sellye 13.30. Alosztály II. mérkőzések: Sásd—Pécsi Szikra, Sásd 13.30.

KOSÁRLABDA. NB II. mérkőzések: PEAC—MTK, férfi, PVSK tornacsarnok 8, Postás—HM Petőfi, férfi, PVSK tornacsarnok 9.10, Pécsi Meteor—Szekszárd, női, PVSK tornacsarnok 11.30. Városi mérkőzések: Bonyhád—Postás, női, PVSK tornacsarnok 12.40. Bonyhád—Postás II., férfi, PVSK tornacsarnok 10.20.

KÉZILABDA. Téli Kupa mérkőzések. PVSK tornacsarnok: Pécsbányatelepi Bányász—Sellye, II. B. o. férfi 15, Sellye—Dózsa II. o. női 15.35, Sellye—Vájáriskola II/B. o. férfi 16, Sellye Meteor II. o. női 16.35, Dózsa—Pécsszabolcsi Bányász II. o. női 17, Gépipari—Pécsszabolcsi Bányász I. B. o. férfi 17.35, Pécsújhegyi Bányász—Dózsa I. o. női 18, Dózsa—Fáklya I. o. férfi 18.25. Építők—PEAC I/B. férfi 19, MTH 500—Pécsújhegyi Bányász II. B. férfi 19.35.

ASZTALITENISZ. NB II. mérkőzések: Urán SC—Vasútterv Dózsa Legényszállás 9.30, BTC—Tolna, Borgyár kultúrterme 9.30, Meteor—Baja, Meteor klubhelyiség 9.30.

ÖKÖLVÍVÁS: Komló városi egyéni ökölvívóbajnokságai, Komlói Zeneiskola 10, PVSK—Nagykanizsai Bányász területi felnőtt csb. mérkőzés, PVSK tornacsarnok 15.30.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18.10: Hírek.
18.15: József Attila: Falu. — Elmondja: Somló Ferenc.
18.20: Ajándékműsor a fennállásának 8. évfordulóját ünneplő pécsi Állami Áruház dolgozóinak.
18.50: A vasárnap sportja.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLAMU KISÉRLETI ADÓJA
a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Pécsi szerzők dalaiból. — II. Jazz-orgona hangverseny.

SZÍNHÁZ

Lehár: Mosoly országa (délután 3 és este 7 órakor).

MOZI

Park: Ők voltak az elsők (délelőtt 10 órakor). Naplemente előtt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth: Csínytevő (délelőtt 10 órakor). Ember a vágányon (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Petőfi: A fiú (délelőtt 10 órakor). Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Kati és a vadmacska (délelőtt 10 órakor). Három jóbarát (5 és 7 órakor).
Építők kultúrotthona: Gróf Monte Christo I. (5 és 7 órakor).
Borgyár kultúrotthona: Nevetés a paradicsomban (fél 5 órakor).
Leöwey gimnázium: Hoffmann meséi (délelőtt 10 órakor).
Józsercncsét (Pécsszaboles): A matróz (délelőtt 10 órakor). Csodacsatár (3, 5 és 7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Buksi megkerül (délelőtt 10 órakor). A holt tárna titka (3, 5 és 7 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Légből kapott zenekar (délelőtt 10 órakor). Yvette milliói (3, 5 és 7 órakor).
Kossuth (Mohács): Idegen utas (délelőtt 10 órakor). A test őrdöge (4, 6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Póruljárt kérő (délelőtt 10 órakor). Karnevál éjszaka (fél 4, fél 6 és 8 órakor).

*

A Baranya Megyei Rendőrkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy vasárnap, délután 4 órakor Télapó délután lesz a gyermekeknek. A gyermekeket a Télapó megajándékozza.

HÉTFŐ

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: A pécsbányatelepi férfikar műsora. Vezényel: Köszegi István. 1. Schuppert: Bányász leszállás. 2. Sass Dezső feldolgozása: A bányák népe. 3. Kodály: Huszt. 4. Liszt: Ünnepi dal.
17.50: Egy éve. Visszaemlékezés az ellenforradalom utáni első pécsi kommunista tüntetésre. Riportműsor.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Pécsi hanglemezgyűjtők albumából.
18.45: Jogi tanácsadó. Dr. Stadtrucker Péter előadása: Az egyeztető-bizottsági eljárásról.
18.50: Az orvosi kongresszus anyagából. — Riportműsor.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLAMU KISÉRLETI ADÓJA
a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Pécsi művészek hangversenye. — II. Könnyű dallamok.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Park: Naplemente előtt (fél 5, fél 7 és 9 órakor).
Kossuth: A szív újra dobog (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Petőfi: Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): A test ördöge (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Józsercncsét (Pécsszabolcs): Csodacsatár (5 és 7 órakor).
Kossuth (Mohács): Elárult szerelem (6 és 8 órakor).

BÁBELŐADÁS

lesz a Pécs város Tanácsa Művelődésügyi Osztálya, a Városi Művelődési Ház és a városi nőtanács rendezésében december 13-án, pénteken este 7 órakor. Előadó: dr. Kolta Ferenc, főiskolai tanár. A műsorban versek, ének- és zeneszámok. Belépés díjtalan.

*

Az Úttörőház színjátszóköre vasárnap délután 5 órakor az Ifjúsági Színházban (Szt. István tér 10. Leöwey Gimnázium diszterme) előadja a János vitéz című daljátékot. Jegyek elővételben az Úttörőházban és a helyszínen kaphatók 6, 5, 4 és 3 forintos árban. Rendező: dr. Békei Lászlóné.

Érdekességek a nagyvilágból

Elmaradt a hipnotizálás — kikapott a csapat. Az angliai Oldham egyik szórakozóhelyén Richard Payne volt színész hipnotizálással lépett fel. Kiderült, hogy a hipnotizált alany egy krikettjátékos volt. Az előadás után megbeszélték, hogy Payne elmegy a legközelebbi krikettmérkőzése és előtte hipnotikus „erősítő kezelést” ad a 23 éves játékosnak. Payne el is ment, de a csapat kapitánya nem engedélyezte a kezelést, mert hogy a játékos a Vasárnapi Iskola egyik csapatában szerepel, tehát egyházi csapat és hát mégsem illik . . . — Sajnálom —, mondta Payne — mert biztosra vettem, hogy a játékos élete legnagyobb játékát nyújtja majd a hipnotizálás hatására. Később a csapatkapitány is sajnálta, mert — nagy vereséget szenvedtek.

*

Az ausztrál titok egyik ugyita a benzedrin. Egy egykori olimpiás úszó, Judy Joy Davies, kijelentette: neki néhány élvonalbeli úszó bevallotta, hogy amikor csúcseredményre tör, bizony használ bizonyos „élénkítő szert”.

— Három évvel ezelőtt történt — mesélte Davies. — Egy világcsúcstartó otthonában ültem éppen Sydneyben, amikor a szomszéd orvos bejött és közölte, hogy itt vannak a tabletták. Mondta az ismerősömnek, hogy két felet vegyen be belőlük egy órával a verseny előtt és adjon a többieknek is. Aztán mosolyogva fordult felém és megyarázta, hogy kell ez a kis segédeszköz, mert olyan sok a bajnokság a héten és valahogy tartaniok kell magukat a versenyzőknek. „És ez nem is volt elszigetelt eset. Egy ismert sydney-i úszóedző vitamintablettaként adott ilyesmit versenyzőinek, mes 11—12 éves gyermekeknek is, vegyvizsgálat szerint benzedrin volt. Amikor a gyermekek szülei valamit megsejtettek, gyorsan edzőt cseréltek . . .” „Ismerek néhány úszót legjobbjaink közül is, akik benzedrint szedtek fontos versenyek előtt . . .”

*

A szurkolásra nem mindenki alkalmas, gyakran előfordul, hogy azt mondják a labdarúgásra: 22-en játsszák és százezrek nézik. Ezzel a megjegyzéssel azt akarják mondani, hogy a nézők nem sportolnak nekik, nem jelent semmit, egy találkozót végigszurkolunk. Akinek nincs rendben az érrendszere, magas a vérnyomása, azok számára nem nagyon ajánlják az izgalmas mérkőzéseket A mérkőzések izgalmai a nézőkben különféle érzelmeket váltanak ki, alaposan megemelik a vérnyomásukat és a pulzusszámukat. Az ősz elején Liverpoolban két nézője a Goodison Park pályáján összeesett és meghalt. A Liverpool-Wolverhampton mérkőzés rendkívül izgalmas volt és két szegény wolverhamptoni szurkoló érrendszere súlyosan beteg volt... Hasonló körülmények között halt meg két néző a Paraguay-Uruguay és egy a belgrádi Szpartak—Zselezniczar mérkőzésén . . .

*

Aranyleletet Heinrich Lanzen, német archeológus rendkívüli leletre bukkant. Uruk ókori görög városban 5000 év előtti időből származó szentélyre talált. Ott egy olimpiai győztes szobrocskáját lelte, feién borostyánkoszorúval. A szobrocska színaranyból van. Ez a lelet azt bizonyítaná, hogy az első ókori olimpiai játékokat már sokkal régebben tartották, mint időszámításunk előtt 776-ban, ahogy ezt eddig gondolták.

SUSOGJA

— Tüke, magát nem láttam vasárnap a Vasút „örkösén.

— Mert én Komlón szurkoltam, mester. Higyje el, jobban, mint maguk a komlóiak.

— Azzal nem mond nagyot. Olvastam az újságban, hogy ők szép lassan cserbenhagyják csapatukat.

— Pedig kár értük, mester. Igy azután igaza lesz Szilas Pálnak, aki az otkor részére dalban énekelte meg, hogy Egyszer volt, hol nem volt, Komlón is volt egy NB I-es csapat. Majd ha 300 év múlva előkerül a vers kézirata, kiderül, hogy az öreg Magyar népszerűségét Krausz Tibi sem tudta megdönteni.

Magyar Jóska, Magyar Jóska,
Soha jobbat a kapunkba!
Kanizsai, Polgár, Kripl,
Ilyeneket szerettünk mi.

Igy a versfaragó a védelemről. Viszont neki úgylátszik jobban tetszett a régebbi fedezetpár:

Kohlmann Bébi, Molnár kettő,
Derék legény mind a kettő!

Hanem a ceatársor, mester! Mintha csak a pécsiekről írná:

Selejtes az ötösfogat,
A gólokkal adós maradt.

Itt azután keresen kaptak dicseretet. Halljon egy-két sorts

Örzódás, az még csak megjárja,
Fürgen mozog, jól csinálja.
Sajnos, hogy nincs még egy párja.
Balkötőben Szám már öreg,
Tőle nem jöhet nagy löket.
Viszont a befejezés nagyon találó
Egy-null, egy-null,
mindig egy-null . . .
Mikor lesz már végre egy gól?
Egy gól, amiből lesz egy-egy.
Mi van fiúk, miért nem megy?
Várjuk már, hogy észhez tértek.
Ez a vége a mesének.

Azt hiszem mester, szomorú vége lesz ennek!

— Jól van, Tüke, látom mennyi keserűség szorult bele a komlói költőbe. Gondolom, magának sem volt ott melege.

— Ott nem, hanem amikor hazaértem. A Széchenyi téren megszólítottam az első embert: „Mondja mester, mi lett a Vasúttal?” Az illető kurtán felelt: „Megverték”. Rosszat sejtve, aggodalmasan megkérdeztem: „Na, és a játékvezető?” Sportbarátom sietett megnyugtatni: „Azt is.” Látja mester, egyszer kitaszem innen a lábamat, mindjárt megverik a játékvezetőt.

— Nagyon megverték?

— Nem mester. Egyet kapott, de nagyot. Képzelje, a rendőrök Szertőrincig kísérték. Ő a rosszabbnyelvek szerint Abaligeten leszállt és visszajött kocsival a miniszterekért.

Még kedden is itt látták a városban. Vissza akarja adni a frászt.

— Tüke, maga ismeri a részleteket?

— Mindent kinyomoztam. A bíró már az első félidőben a nézőkkel szórakozott. Régi, jó vitatkozó családból való. De azért peches egy ember. Nem tudja, hogy a Verseny utcában nem illik vitatkozni. Pláne, amikor vesztésre áll a Vasút. Azután balszerencse kell ahhoz is, hogy valaki ne adjon meg egy Vasút gólt. Sőt gól helyett szabadrúgást ítéljen a Vasút ellen, amiből az ellenfél még abban a percben „bedisznóz” a hálóba. Mester, ez már sok egy igazán érző kebelnek.

— Mi az Tüke, maga mentséget talál a bíróverésre?

— Szó sincs róla. Vesszenek a bíróverők, halál a rendbontókra! En csak „lélektanilag” boncolom az esetet. Hanem látta volna a 92 kilós, hatalmas partjelzőt. Ugylátszik a hátulsó profilja nem tetszett az állóhelyen, mert egy néző beugrott a korlátra. Azt mondják, nem volt nagyobb, mint egy kutya ülve. Amikor a partjelző meglátta, elkezdett futni zászlót lengetve, mint a madridi arénában a toreádor a bika elől. Még az a szerencse, hogy a vezetők valahogyan rendet csináltak. Igy is vagy egy órát állott közel 200 „szurkoló” a minusz háromjokos hidegben.

— Tüke, a bíróverés az csak bíróverés, bármekkora nagy pszichológusnak akar maga nekem feltűnni.

— Jól van mester, ne engem korholjon, hanem a micisapkást! Inkább elmesélem, hogy Peller, a tatabányaiak hosszú fedezete a mérkőzés előtt odament a pécsiekhez és azt mondta, hogy úgy érzi, a csapat eddigi szerencsesorozata a pécsiek ellen szakad majd meg. Erre az utolsó 7 percben győznek (ami a pécsieknek már évek óta nem sikerül), mégpedig két öngóllal és egy szabadrúgással. Lakat adzó nem hiába gyűrte a kalapját.

— Ha már az edzőknél tartunk, hát mit szól a pécsi ügyhöz, Tüke?

— Nézze, a Volentik mester tényleg beteg, már hosszú hetek óta. Persze, az ilyen idegbetegségekre nem volt orvosság a tatabányai mérkőzés és a kedді edzés sem, ahol a csapat fele nem vetkőzött neki különböző „húzódás” miatt.

— Egy-két játékos valóban feltűnően sokat húzódzik a játéktól.

— Na akkor ne csodálkozzon a mesteren. Végeredményben sorsdöntő ez a mai mérkőzés. Viszont úgy néz ki, hogy éppen ma hiányzik majd az edző a kispadról.

— Hát a Czibulka mester?

— Az elmegy a PVSK-val Kaposvárra. Vitatkozott is a két csapat vezetősége. Viszont igaz az a mondás, hogy „egy nyereggel nem lehet két lovat megülni!”.

— Jól van Tüke, elég a labdarúgókból.

— Na, akkor mondja meg nekem, hogy miért Pécs a legnagyobb falu az országban?

— Nem tudom.

— Mert van egy „kisbírója” a kézilabdás Buza személyében. Ugy hallom, hogy a megyei sportfelügyelőség elrendelte, hogy Buza kizárólag sámedlitul jelenhet meg a szövetségi üléseken. Ugyanis csak a hangját lehet hallani a felszólalásoknál, látni majd csak akkor, ha feláll a számlára. Jaj mester, majd elfelejtettem, hogy a sikeres műtét előfeltétele egy „rázós” focimecces.

— Hogy-hogy?

— A Horváth Lacinak éppen a tarjáni meccs előtt kezdett fájni a vakbele. Hiába csalogatták az orvosok, ő előbb végignézte a mérkőzést, majd bement a műtőbe és egy óra múlva már túl is volt a nehezén. Irigylésreméltó ember.

— Miért, Tüke?

— Mert ő már túl van. Viszont ami a pécsi NB I-et illeti, sokan így sóhajtoznak: „Nehéz szülés lesz!”

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda Kossuth Lajos utca 29. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal
Hirlaposztálya és a hirlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 33-37.
Nyomdáért felel: Matlas Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 290. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 DECEMBER 10

Mai számunkban:

Miért robbant fel az amerikai mesterséges hold-rakéta?

Franciaország atomfegyvereket gyárt

ÜTTÖRŐHARSONA

Pécsi Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász 3:1 (3:0)

Ismét az utcán

Vasárnap délelőtt megint az utcára léptünk.

Vörös és nemzetiszínű zászló kúszik a kígyózó sor elején, csattog a kövezet, megremegnek az ablaküvegek, teli torokkal kiáltjuk az utca új dalát: „Eljen a párt, vesszenek a fasiszták!"

Ugy mint egy évvel ezelőtt.

Nincs itt egy ember, feloldódik az énünk, Tömeg a nevünk. Békésen hömpölygő, de félelmetes áradás vagyunk, maga a munkásmozgalom. Korhadt bányafák és falvak illatát hoztuk magunkkal a pécsi utcákra, a XX. század szélvihara vagyunk mi.

Minden lépésünk egy emlék. Itt, a Zsolnay-szobornál „Népszabadság"-ot égettek. A tűz baljós fénye bevilágította a környéket és a körülötte ugrándozó huligánokat. Milyen békés most a kép! Galamb csipeget és tollászkodik a szobor vállán és bámész tekintetet vet ránk.

Ugyanúgy tapsoltak a tenyerek a Rákóczi úton, mint most. De az a két-három éves apróság, az az aranyos kislány, aki nekünk integet odafönt ről, az új — őt még nem láttuk.

Kossuth-tér. Az ellenforradalmi nőtüntetés után pufajkakabátos ember állt a szobor előtt, gyalázta az ávót, égre-földre esküdözött, hogy csakis ő a hazafi, senki más. Később ENSZ-csapatokat, ENSZ bombavetőket hadart kisüstibűzös szája, majd agyonveréssel fenyegetett, mert Kádár Jánost dicsérted.

Most egy csoport áll a helyén és érdeklődő, barátságos szemekkel néz ránk.

A Bem utcában, a népművészeti bolttal szemben találkoztunk azzal a töpörödött, egyszerű öltözetű, fejkendős és tutyis nénivel. Átjött az úton és így köszöntött bennünket: „Szabadság, elvtársak!"

Ne feledd! Ujságjaink és könyveink máglyájának pernyéjét elmoshatja az eső, de emlékeinket soha! Önön testünk vassöprűjével kellett tavaly kitisztítanunk a szemetet a pécsi utcákból, hogy az a néni nyugodtan hozzánk jöhessen!

Már a volt Tiszti Klub lépcsőjén dobog a lábunk, szorongunk a teremben, és azt az embert hallgatjuk, aki erőt öntött belénk azon a napon, s felrázta a munkás-paraszt lelkeket.

December 9-nek az évfordulóját ünnepeljük.

Pártaktíva-értekezlet a Doktor Sándor Művelődési Házban

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága december 8-án, vasárnap délelőtt a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza nagytermében pártaktíva-értekezletet tartott. Az elnökségben megjelent Marosán György elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, valamint a megyei párt- és állami szervek több vezetője.

Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság titkárának megnyitója után Marosán György elvtárs mondott beszédet. Ismertette a belés külpolitikai helyzetet, a párt, a kommunisták előtt álló legfontosabb feladatokat.

A pártaktíva-értekezlet Laki István elvtárs zárószavaival ért véget.

Budapestre érkezett a Szír Köztársaság kormányküldöttsége

Hétfőn délelőtt Budapestre érkezett a Szír Köztársaság kormányküldöttsége. A delegáció vezetője Khaled el Azem, a Szír Köztársaság miniszterelnökhelyettese, nemzetvédelmi és pénzügyminiszter. A vendégek fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, valamint a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos vezető személyisége, a budapesti diplomáciai képviseletek sok vezetője és tagja.

A kormányküldöttséget Kádár János üdvözölte, szavaira Khaled el Azem válaszolt.

Máza befejezte 1957. évi tervét

A Komlói Szénbányászati Trösztmázai bányaüzeme táviratban jelentette, hogy 1957. december 7-én a reggeles harmadban befejezte évi tervét. Ezen alkalommal igérik, hogy éves termelési tervüket ez év végéig 107 százalékra teljesítik. A táviratot a mázai dolgozók nevében Tóth István MSZMP titkár, Imrő László szakszervezeti elnök és Pál Vilmos KISZ-titkár írta alá.

Uj Warszavák Pécs utcáin

Uj színfolt a város életében: három újtípusú Warszawa autót kapott a pécsi taxi-kirendeltség. A kocsik a hónap elején érkeztek meg, s kettőt azonnal forgalomba állitottak.

A Mecsek új bányakincse:

70 millió tonna feketeszén Hosszúhetény, 40 millió tonna Komló--Zobák vidékén

A Pécsi Szénbányászati Tröszt hosszúhetényi területén az előzetes becslés szerint hetven millió tonnás, eddig érintetlen szénvagyont rejt a föld méhe. A tröszt geológus csoportja Fejér Leontin mérnök irányításával e szénterület geológiai feltérképezését most fejezte be. Kilenc év munkáját, összesen 15.000 méter kutatófúrást értékeltek ki. Az elferdült fúrólyukak adatainak kiszámításánál a szovjet tudomány legújabb tapasztalatait használták fel sikerrel.

A Komlói Szénbányászati Trösztöz tartozó Zobákon a tröszt geológusai negyven millió tonnás, eddig kiaknázatlan kokszolható szénvagyon elhelyezkedését állapították meg. Mindkét trösztnél dolgoznak az új szénterületek feltárásán. Zobákon és Hosszúhetényben egyaránt nagymélységű, nagyteljesítményű ikeraknák épülnek. A Pécsi Szénbányászati Tröszt öt év alatt több mint egymilliárd forintot költ a hosszúhetényi bányavidék kialakítására.

Három akkumulátoros bányamozdony érkezett Csehszlovákiából

Hétfőn a Pécsi Szénbányászati Tröszt számára három akkumulátoros mozdony érkezett Csehszlovákiából. Ezeket az ALD 2-es típusú, alig csille nagyságú kismozdonyokat Sztalinogródban gyártották s valószínűleg a vasasi bányaüzem első és tárószintjén kerülnek felhasználásra. Ezeknek a kismozdonyoknak az akkumulátor-szekrénye ugyanis még nem sújtólégbiztos s így sújtólégveszélyes munkahelyeken nem használhatók.

Az új mozdonyokat a tegnapi napon már ki is szállították Vasasra. Ezzel a szállítmánnyal ismét nagy lépéssel jutott előre a szállítás gépesítésére vonatkozó terv megvalósítása. A vasasi bányaüzemben például már hat sújtólégbiztos csehszlovák gyártmányú diesel-mozdony, négy akkumulátoros mozdony és hat, — a külszíni szállításhoz szükséges —, diesel-mozdony van. A tröszt ebben az évben még három akkumulátoros mozdony szállítására számít, s a jövő évben újabb 20 diesel- és 13 akkumulátoros mozdony érkezik.

A jövő évben tehát már nemcsak a vasasi, hanem a szabolcsi és a pécsbányai kerületbe is jut az új mozdonyokból. A vasasi gépesítési terv megvalósításához még szükséges két diesel- és néhány akkumulátoros mozdonyon kívül a diesel-mozdonyokat István- és Széchenyi-akna között osztják el. Az akkumulátoros mozdonyok közül Béke-akna valószínűleg hatot, Széchenyi-akna pedig nyolcat kap.

Ismét exportál a Sopiana

Három esztendővel ezelőtt küldte utoljára exportra gépeit a Sopiana. Azóta csak belföldi szükségletre gyártottak, az utóbbi időben főként — húsipari gépeket.

A gyár gépeiről elismeréssel beszélnek az ország szakemberei — s nemcsak a belföldiek is. A Szovjetunió volt az első, amely ezekből a gépekből rendelt. A megrendelés értelmében december huszadikáig hat vákumos húskeverőt, tíz darab ötven literes kolbásztöltőt és tizenkét darab 200-as húsdarálót kell szállítaniok.

Az exportra való termelés előreláthatólag folyamatos lesz.

Egy napig tartott a decemberi tavasz

Vasárnap reggel hirtelen meleg óceáni léghullám borította el Közép- és Dél-Európát egészen Ukrajnáig. Hazánkban a reggeli órák alatt 11 fokot emelkedett a hőmérséklet, s nyugaton eső, keleten pedig havazás kísérte a hirtelen változást. Hétfőn hajnalban az egész országra enyhe, tavaszias decemberi nap köszöntött. A nappali hőmérséklet már 10—13 fokig emelkedett országszerte, a fagyok mindenütt megszüntek.

A Meteorológiai Intézet távprognózis osztályán Német Tivadart kérdeztük meg a decemberi tavasz okairól.

— Rendkívüli erősségű ciklon indult el az Atlanti-óceán déli térségeiből egy aránylag keskeny sávon. A magas légnyomás egyidejűleg megszünt és utat engedett a beáramlásnak. Észak-Európában is megenyhült a hideg. Németországban például vasárnap már 10—12 fokos meleget mértek. Hétfőn Afrikából 18 fokot, Olaszországból és Spanyolországból pedig 10—15 fokot jelentettek.

— Sajnos a decemberi tavasz csak egy napig tartott. Erős széllel, újabb hideghullám indult délnek, s máris elérte Berlin, Varsó vonalát. Dániában már ismét mínusz 2 fokra szállt le a hőmérséklet, s Németországban is csak plusz 2—3 fokos hőmérsékletet mértek hétfőn. Az esti órákban hazánkat is elérte a hideg áramlás. A következő napokban éjszaka mínusz 4—5 fokos fagyokra ismét számítanunk kell, és előreláthatólag a nappali hőmérséklet is csak a nulla fok körül ingadozik. A héten valószínűleg csapadékot is kap az ország, ami azonban már főként hó alakjában hullik.

A Nádor szállóban

tizenkét szobát vadonatúj, modern bútorokkal rendeztek be a napokban. Az új bútorok értéke mintegy 300 ezer forint.

Hagyományos felvonulás

Egy esztendeje múlt, hogy a kommunisták kivonultak az utcára és birtokukba vették azt. Idén — az első évfordulón — ismét megtartották az immáron hagyományos felvonulást, melyen megjelent Marosán György elvtárs is, a Politikai Bizottság tagja.

Képeinken: A hagyományos felvonulás végighalad a Rákóczi úton és befordul a Bem, illetve a Bem utcából a Kossuth Lajos utcába.

(Fotó: Gáldonyi Béla)

Az érem két oldala

Amit a lakók mondanak már az sem egyértelmű. Igaz, a mérleg az elégedetlenek oldalára dől, de vannak néhányan, akik felvonják a vállukat: nincs semmi panaszunk, a Tatarozó Vállalat rendesen dolgozott. Tudjuk, hogy újjá ők se tudnak varázsolni egy öreg, időrágta épületet.

Az elégedetlenekből — akik túlnyomó többségben vannak — ömlik a szó. Az ablakok, ajtók huzatosak. A padló csúnyán van legyalulva. A befalazások helye mindenütt rikít. A téglák olyan lazák, hogy nem lehet egy szöget beverni. Az új falak mindenütt megrepedeztek. A szigetelés, a villany, a járda, a ... sorolhatnánk vég nélkül a panaszokat és tegyük hozzá: *jogos panaszokat.* Mert az emberek csak azt mondják, ami bántja őket.

A vezetők, az építés „korlátlan urai" lóhátról beszélnek velük, nem hallgatják meg a véleményüket, kéréseiket, sőt sokszor fenyegetőznek, sértegetnek is. A munka befejezése után például három hétre jönnek bevakolni kívülről az ablakokat, és amikor a háziasszony jajveszékelve kíséri szemmel tisztára sikált padlóján a friss mésznyomokat, ráförmednek: csak hallgasson, mert bevakoltatom egészen, aztán sötétben lehetnek!

És a lakók tűrnek, mert tűrniük kell, mert próbáljanak nem tűrni. *A lakó nem úr a saját lakásában, ha kőművesek csapkodják a maltert és festők énekelnek a létra tetején.* A lakó ilyenkor hallgat és szívja a fogát és titokban számolja az órákat, hogy meddig kell még tűrnie a torturát.

És többnyire bele is fárad, mert a tatarozás egyik legfőbb ismertetőjegye, hogy soká tart. Elkezdik, mondjuk ősszel, folytatják mialatt leesik a hó és már zöldellnek kint a fák, még mindig ott vannak. Ezalatt az idő alatt családi háborúságok törnek ki, a lakók idegei megrokkannak, mert nemcsak a kényelmetlenséget és a nem éppen megtisztelő bánásmódot kell eltűrniük, hanem közelharcot kell vívniuk minden egyes pontért, legyen az egy villanykapcsoló vagy egy egész fal. Nincs a keretben — hallják hatvanszor is. Aztán a béketűrőbbek belenyugszanak, a harcias természetűek tovább verekszenek, míg végül kisül, hogy keret ide, keret oda, meg lesz, amit kértek. A béketűrőbbek ezen felháborodnak, kijelentik, hogy ez nem igazság, mint ahogy nem is az. És kiverekszik ők is azt a falat vagy villanykapcsolót. És kezdődik az egész előlről. Így megy ez minden tatarozásnál; *a lakók így mesélik.*

A vállalat véleménye természetesen egészen más. A lakók szerint mindennek a Tatarozó Vállalat az oka (ezesetben a pécsi), szerintük viszont mindennek a lakók. Azazhogy ... aztán kiderül, hogy mégsem egészen így van.

Az első bumeráng, ami visszaszáll a lakókra, az elégedetlenség. Félreértés ne essék, nem arra gondolunk, hogy amit a vállalat rosszul csinál meg. De rövid időn belül a lakás már megint rossz, csúnya lakás.... Miért? Például azért, mert *több évig nem festetnek a lakók, a falak piszkosak lesznek és meg is rongálódnak.* Meg azért, mert *a konyha mozaikköveit idővel szétroncsolja a fejsze,* ha mindig ott vágják a fát! Aztán azért is, mert *ha valami elromlik, dehogyis próbálják megjavítani,* dehogyis tapasztják be azt a kis lyukat a falon, inkább tovább rontják, hadd jöjjenek ki és csinálják meg. Miért strapáljam magam — így okoskodik a lakó — amikor kötelessége az államnak rendben tartani a lakásomat.

Kevés a lakás, sok a rossz lakás — *de az emberek mégis el vannak kényeztetve. Igen, elkényeztetve.* Szokott-e gondolni a lakó arra, amikor kifizeti hónap végén a 30 vagy 60 forintos lakbért, hogy menynyi részét teszi ez ki keresetének? Vannak államok, ahol heti fizetésük megy a dolgozóknak lakbérre! Persze, ez nem azt jelenti, hogy most emelni kell, vagy emelni fogják a lakbéreket. Ez a reálbérek csökkenését, az életszínvonal süllyedését jelentené. A problémát is, esetleg csak részben oldaná meg. De be kell látni mindenkinek, hogy az *állam nem olyan fejőstehén, amelytől végnélkül lehet követelni — és adni cserébe semmit sem kell.* Én ezt kérem, én azt — halljuk folyton a tatarozók és közben látják a csapokból szivárgó vizet, a faszilánkokat a konyha megrongált kövén és így tovább. Egy kis egyszerű számítás: a lakó tűzhelyet követel, amely az államnak legalább 1000 forintjába jön. Ha 50 forint a lakás bére, akkor húsz hónap kell ahhoz, amíg ez megtérül. Ehhez természetesen az egyéb költségek is járulnak.

És ami a lakók korrektségét illeti ... hányszor találkozik a Tatarozó Vállalat ellenőre a pintesüveggel! A „nagyságos asszonyok" igyekeznek megdolgozni egy kicsit a munkásokat, hogy csináljanak még valami kis fekete munkát. A vállalat vezetői felvonják a vállukat: a munkás persze megkapja a maga fegyelmijét, de mit csináljunk a lakóval?

A tatarozás problémái pedig nagyrészt országos problémák.

Annyi már bizonyos, hogy a *jövőben a lakások belső javítását nem fogják elvégezni a tatarozások alkalmával, csak külsőleg hozzák rendbe az épületeket. A többi a lakók gondja lesz.* Emiatt majd lesz felháborodás, harag, de ez az első lépés annak érdekében, hogy a tarthatatlan helyzetet megoldják. Addig is meg fogják szüntetni a pótrendeléseket ami módot adott a további követelésekre, a lakók közti veszekedésre, és nagyban hátráltatta, meghosszabbította a tatarozási munkákat.

A távolabbi cél persze az lenne, amit Csehszlovákiában már bevezettek: a régi épületeket, az elöregedett utcasorokat tervszerűen lebontják és újraépítik. Hiszen ez a lakásprobléma megoldásában is segítene, a városképet is szebbé tenné és a rengeteg fölöslegesen beleölt pénzt, munkát megtakarítaná. Nagyon nehéz lesz ezt elkezdeni, de egyszer úgyis meg kell lennie.

A vállalat panaszkodik, hogy hiányzik egy távlati terv, amely összehangolja az építkezéseket, tatarozásokat és megszünteti az olyan eseteket, mint a Majláth utcai volt. Tatarozták néhány házat, nagy költséggel, s a következő évben kiderült, hogy lebontják az utcasort. A Szovjetunió tízéves távlati tervét emlegetik. Valóban olyan dolog ez, ami követésre méltó. De figyelmébe ajánljuk a tatarozóknak is, hogy van Pécsnek egy távlati terve a városfejlesztésről!

A két vélemény a két „ellenfél" közül melyiknek van igaza? Nyilvánvalóan egyiknek sem teljesen. Előbb-utóbb el kell dönteni, melyek azok a pontok, ahol az ellentétek elsimítását kezdeni kell. Ne álljanak úgy szemben egymással a lakók meg a tatarozók, mintha kibékíthetetlen ellentét volna közöttük. Mindkét oldalon vannak kis hibák, nagyobb hibák, egész komoly hibák; de alapjában véve mindkét oldalon emberek állnak, akiknek — biztosan mondhatjuk — a céljuk egy és ugyanaz.

NAPLEMENTE ELŐTT

Nyugatnémet film

Egy gyógyszervegyészeti gyár idős tulajdonosáról, annak utolsó szerelmi fellobbanásáról szól a film. S a szerelmet egy gépírónő ébreszti fel benne abban a pillanatban, amikor az idős ember elfáradva az élet küzdelmében, öngyilkosságra készül.

A filmet sok oldalról lehetne elemezni. Kiváló a rendezés, nagyszerű az operatőri munka, s dicsérendő a nagy német színésznek, Hans Albersnak a játéka. Ha a néző a film végén felkel a helyéről, az első pillanatokban úgy érzi, hogy valami nagyon szépet, romantikusat látott. De ha alaposan elgondolkodik, rádöbben: álromantika az egész.

Miről is van szó? Egy öreg gyártulajdonos és egy gépírónő szerelméről. Az pedig nagyon is természetes: ennek a két embernek a szerelmét olyan „romantikába" öltöztetik, hogy a felületes szemlélő még könnyeket is csorgat, amikor a két szerelmesnek „válnia" kell.

A film „központi ismertetésében" olvasható: „Az akkori kritikusok végre egy igazi dráma'-jelszóval üdvözölték a darabot"... Aztán megemlíti: „...a darab cselekménye ma' játszódik, tehát mindig abban a korban, amikor előadják..." Nos, bármennyire is hozsannáztak róla és számosan ma is nagyra értékelik a művet, egy kis elemzéssel „kellemetlen" kérdéseket vethetünk fel s megtépázhatjuk a darab „nagyszerűségét." Kikről is szól a film? Egy gyártulajdonosról és egy gépírónőről. Bocsánat, de ez a „téma" mintha ismert lenne. Százféle változatban mutatták már be ezt a „szerelmi konfliktust." Most csak arról van szó, hogy százegyedszer is megmutatják, — csak éppen „művészibb" eszközökhöz nyúlnak s „hihetőbb" köntösbe öltöztetik a cselekményt. Mert igaz az, hogy egy idős emberben is fellobbanhat a szerelem, s így a téma valóban örökéletű lenne. Sajnos azonban, a film — bár a főmotívum valóban a szerelem —, mond olyan hihetetlen dolgokat is, amelyek — enyhén szólva — „kacajra" fakasztják az embert. Például: a gyártulajdonos így vélekedik: fizessek rá az üzletre, de akkor is csak kiváló árut termelek. Nem tudom, voltak-e olyan gyártulajdonosok, akik elsősorban nem a profitot, hanem a minőséget nézték. Ha voltak is — bár kétlem —, nem ez a gondolkodásmód volt jellemző a tőkés gyárosokra. Mit akar a film ezzel a „derék tőkés"-sel ábrázolni? Azt, hogy lám milyen rendes emberek ezek, az ilyeneket támogatni kell, segíteni, hogy továbbra is tevékenykedhessenek az emberiség boldogítása érdekében!

A film mindenesetre szépen ködösít, álromantikával hat az emberekre.

(—ray)

Évvégi számvetés Sellyén

A sellyei Béke tsz-ben most készítik a mérleget. Sorra veszik eredményeiket, amelyekért annyit fáradtak egész évben és megszabják a következő gazdasági év tennivalóit.

Ez az évvégi számvetés mutatja meg igazán, honnan indultak a tagok és egy év alatt hová értek. Egy esztendeje úgyszólván csak a zöldellő vetéseket mondhatták magukénak és azt a néhány lovat, sertést, amely megmaradt az ellenforradalom után. Pénztáruk mégsem ürült ki soha, mindig oszthattak valami előleget, mert okosan gazdálkodtak, nem engedték ki kezükből a lehetőségeket. Vettek ekéket, boronákat, kocsialkatrészeket, lovakat, javították az üvegházat, béreltek fűrészgattert, de nem kértek kölcsönt az államtól. Saját erőből összesen 54.800 forintot ruháztak be olyan felszerelésekre, eszközökre, amelyek a következő gazdasági évre nyújtanak kedvezőbb, olcsóbb termelési lehetőségeket. Csupán egy tehergépkocsi vásárlására vettek fel hitelt, de azt mondja az elnök, hogy jövőre még takarékosabbak lesznek és csak akkor kérik az állam segítségét, ha ezt a termelés feltétlenül megkívánja.

Nem kétséges, hogy ez a törekvés a szövetkezeti tagokat gazdagítja majd, pedig ebben az évben is többségük jobban keresett, mint bármelyik napszámos. Kiszámolta az elnök, hogy Franka Mihály napi keresete például 81.62 forint. Kapott a szövetkezettől 18.30 mázsa búzát, több mint 14 mázsa árpát, 366 kiló zabot, 732 kiló burgonyát, ugyanennyi répát, 172 kiló cukrot, aztán szénát, pálinkát, mákot, s mindezen kívül 11 forintot munkaegységenként. A háztáji földön meg húsz mázsa kukoricája termett. Pedig Frank Mihály egyedül dolgozott a közösben és 365 munkaegységet teljesített. A két Ábrahám testvér elérte az 502 munkaegységet, Etmár Ferenc pedig egyedül 449 munkaegységet teljesített. Hogy csak a lényegesebbeket említsük, minden munkaegységre kaptak öt kiló búzát, négy kiló árpát, egy kiló zabot és 11 forintot.

Ilyen kicsiny még nem volt a szövetkezet, mint ebben az évben, de a gazdálkodás sem hálálta meg soha ilyen búsásan a tagok szorgoskodását.

Több mint 100 ezer forint értékben vásároltak festményeket

Az Országos Képzőművészeti Alap december 1-től Pécsett vándorkiállításokon mutatja be az élő legnagyobb magyar festők festményeit. Pécsett az elmúlt pár nap alatt csaknem az összes klinikán bemutatták a festményeket. Tegnap a megyei pártbizottság tanácstermében állították ki a képeket.

A vándorkiállítás sikerére jellemző: egy hét alatt összesen több mint 100 ezer forint értékű festmény talált gazdára. A festmények és különböző lakberendezési tárgyak állandóan (részletre is) vásárolhatók a Képzőművészeti Alap pécsi üzletében (Kossuth Lajos utca és Sörház utca sarok.)

A vándorkiállítást a napokban számos pécsi üzemben és a bányakerületekben is megrendezik.

ÓRIÁSFENYŐ BOSZNIÁBAN

A boszniai Vares mellett lévő erdőben áll Jugoszlávia legnagyobb fenyőfája, melynek törzsét hét ember is alig tudja átfogni. Az általában karcsú fenyőfák között alig található vastagabb törzsű fa.

Egy jó ötletért 64 ezer forint

Tóth Győző műszaki, Richter Gyula és Kornics István szerelők a Komlói Szénbányászati Trösztől most kapták kézhez 64.000 forintos újítási díjuk utolsó részletét. A három újító félévvel ezelőtt a hirdi homokbánya földkotrójának tönkrement tápszivattyúját Diesel bányamozdony tápszivattyújával helyettesítette. Ujításuk a trösztnek egymillió-hétszázkilencezer forint megtakarítást hozott, mert a földkotró munkájának kézi munkaerővel való helyettesítése annyi többletköltséget okozott volna arra az időszakra, amíg az illetékes külkereskedelmi vállalat az alkatrész beszerzését igérte. Mivel az újítás jól bevált, a három újító megkapta a teljes újítási díjat, ami a Komlói Szénbányászati Trösztnél az újításra eddig kifizetett legnagyobb összeg volt.

Szentegáti kísérletek

A Szentegáti Kísérleti Gazdaságról évekkel ezelőtt még kevesen gondolták, hogy ilyen jelentős fejlődést ér el. Tulajdonképpen nem is úgy indult, mint kísérleti gazdaság. Báró Biedermann földjének felparcellázása után maradt még jókora terület a kastély körül s ezzel indult a gazdaság. — A nemzeti vállalattól átvettek még a kezdéshez 140 kiöregedett tehenet. A gazdaság vezetői ezután bejárták Tolnát, Baranyát, amíg a sok kisparaszti gazdaságból sikerült felvásárolniok 250 magyartarka üszőt. Ezután már biztosabbnak látszott jövőjük, de most meg jött a diszpozició. — A jó egyedeket, legjobb üszőket az ország különböző gazdaságainak kellett átadniok, a szentegátiak pedig kezdhettek mindent elölről.

Mennyi megfeszített munka kellett ahhoz, hogy mégis eredményeket produkáljanak és elismerést harcoljanak ki. Mert kivívták az elismerést. Ezt bizonyítja a sok-sok dicsérő oklevél, a szinte megszámlálhatatlan érem, dísztárgy, melyeket országos versenyeken nyertek. 1954-től — tehát három év alatt —, 1300 literrel növelték az egy tehénre eső fejési átlagot, s 45 tehéntől átlagosan 4476 kiló tejet fejnek, 3,8 zsírszázalékkal.

Tehenészetüket ma már kizárólag olyan utódokra alapozzák, amelyek saját nevelésű üszőiktől származnak és mentesek a fertőző betegségektől. 14 legkiválóbb tehenet jelöltek ki családalapításra. S ezzel a törzstenyésztés útjára léptek. A családtenyésztésen belül természetesen nem zárkóznak el a vonaltenyésztéstől sem. Ennek segítségével egyesítik az állatok értékes tulajdonságait, és hathatósan javítanak az állomány színvonalán. Egyöntetű tej-hús típusú állományt akarnak kialakítani, amely nagy tejtermelőképességű, szilárd szervezetű, jó takarmányértékesítő és hústermelő.

Elsősorban kísérleti gazdaság a szentegáti. Kísérletük közt találjuk, hogy milyen szántóföldi takarmánynövények szolgálják területi egységenként, és tájegységenként a legtöbb tápláló anyagot. Kísérleteznek különböző silótakarmányok tápláló értékének megállapításával, figyelembevéve azok termelési és kihasználási hatását.

Feladataik közt olvashatjuk a magyartarka szarvasmarha leggazdaságosabb felnevelését, ezen belül annak megállapítását, hogy különböző korú borjak takarmányozásában a tej, az abrak és a gazdasági tömegtakarmányok aránya és fehérjeigény adagolása milyen összetételben a legmegfelelőbb. Tudni akarják, hogy különböző korú növendékek gazdaságos fejlődéséhez milyen arányban adagolják az abrakot, tömegtakarmányt és fehérjét. Vizsgálják, hogy a szarvasmarha milyen korban, milyen súlyban és milyen takarmányokkal hizlalva nyújt leggazdaságosabban emberi táplálékra alkalmas legtöbb kalóriát. Másszóval fel kell tárni azokat a módszereket, amelyekkel olcsóbban több húst állíthatunk elő gazdaságosabbá tehetjük az állattenyésztést.

Közel 14 parcellán termelnek évente különböző takarmánynövényeket. Vetnek szóját sűrű kukoricával, mert a szója fehérjében igen gazdag a kukorica pedig a keményítő szükségletet biztosítja. Egy holdra 15 kiló szóját és 80 kiló kukoricát számol. Természetesen már szépen kicsövezett a kukorica, amikor a két takarmányt egybesilózzák. A szakemberek véleménye szerint ezt kedvelik a legjobban az állatok.

Készítenek silót takarmánycukorrépából és viaszérésben lévő silókukoricából is. Vetnek borsós csalamádét különböző vetőmag-arányokkal és sorközök meghatározásával. Együtt kombinálják az őszi árpa, búza, őszi borsó, pannon- és szöszösbükköny-keveréket és vetnek napraforgót csalamádéval.

Ilyen takarmányozással érték el a már értékelt tejtermelést, s ezzel akarják kiküszöbölni a túlzott abraktakarmány-fogyasztást. Eddig már elérték, hogy 200—280 kilóval kevesebb abrak szükséges egy 400 kilogrammos állat 200 kilós súlygyarapodásához, mint a kezdeti években. Nagyban hozzájárultak a kísérleti módszerek ahhoz, hogy közel hárommillió forintos nyereséggel zárták a gazdasági évet, és 3 évre elegendő szálas-, valamint másfél évre jutó abraktakarmánnyal rendelkeznek.

Szólni kell még a bivalytenyésztésről. A szakemberek igen nagy elismeréssel nyilatkoznak róla. Bulgáriából kerültek ezek a gazdasághoz és tenyésztésükkel kapcsolatban még nem jelent meg irodalom Magyarországon. Szentegáton annyit mondanak, hogy termelésben és súlygyarapodásban felveszik a versenyt bármely kiváló szarvasmarhával. Évente 1500—1800 liter 8—12 zsírszázalékos tejet fejnek tőlük, ami megfelel 4000 literes átlagnak. Ezzel szemben naponta csupán fél kiló abrakot kapnak, hogy nyugodtabban álljanak a fejés ideje alatt. Egy tehén átlagos évi abrakszükséglete 12 mázsa, s ha ezt a bivalyok szükségletével összehasonlítjuk, kitűnik, mennyivel olcsóbb azok tenyésztése. Persze, tömegtakarmányból ugyanazt kapják, mint a tehenek, és dús legelőt is biztosítottak részükre.

Sajnos, további kísérleti adatokkal nem rendelkezik a gazdaság, mert Pesten értékelik az eredményeket.

Az elmondottakból azonban kitűnik, hogy jól gazdálkodnak a szentegátiak, hasznos módszereket, észrevételeket nyújtanak kísérleteikkel az ország állattenyésztésének megjavításához.

Lipóczki

Nehéz, de eredményes év volt

Az ellenforradalmi támadás következményeként a siklósi járásban is sok termelőszövetkezet feloszlott. Az ellenforradalom fegyveres megsemmisítése után, amikor politikai téren még dúlt a harc és közel sem dőlt el, a járásban — elsősorban a volt agrárproletárok és szegényparasztok láttak hozzá a szétbomlasztott termelőszövetkezetek újjászervezéséhez. E kemény helytállást követelő munka különösen ez év tavaszán hozta meg gyümölcseit. Rövid idő alatt *15 termelőszövetkezet alakult a járásban, amelyben 408 család több mint négyezer hold földön gazdálkodik.*

Egy kivétellel *(beremendi Dózsa)*, valamennyien a kezdet kezdetén fogtak a munkához, mindent meg kellett teremteniök ahhoz, hogy dolgozni tudjanak. S most, alig egy év múltán joggal lehetnek büszkék e termelőszövetkezetek zárszámadásaik eredményeire, egy évi munkájukra.

A járásban 13 termelőszövetkezet készít ez évben zárszámadást. Kettő csak jövőre, mert gazdasági év közben alakult. Sok mindent kellene írni az eltelt egy év munkájáról, hogy vázlatosan papírra vessük, amit ez idő alatt tettek e közösségek tagjai. Öt termelőszövetkezet, amely eddig elvégezte a zárszámadást, *kétmillió-háromszáztizenhétezer-kilencszázhetvennyolc forint* tiszta vagyonnal rendelkezik. Ebből legtöbb a beremendi Dózsa tsz-é, legkevesebb a kovácshidai termelőszövetkezeté. Az öt termelőszövetkezetben egy munkaegység átlaga 49.93 forint. *Legnagyobb a munkaegység értéke a legnagyobb tiszta vagyonnal rendelkező beremendi termelőszövetkezetben. (63.22 forint). Legkisebb a siklósi Táncsics tsz-ben, 46.21 forint.* E számok sokat mondnak, sokat bizonyítanak, hogy mire lehet jutni egy nehéz évben is a közös gazdálkodásban. Ez az öt termelőszövetkezet: *siklósi Béke, siklósi Táncsics, kistapolcai Búzakalász, kovácshidai Déli Bástya, beremendi Dózsa.*

E termelőszövetkezetek is — akárcsak a többi — a következő gazdasági évben tovább lépnek, hogy biztosabb, jövedelmezőbb alapokra helyezzék gazdálkodásukat. Gyümölcsös, szőlőtelepítést kezdenek az erre alkalmas területen és fűzvessző termelést.

A zárszámadások minden bizonnyal megnövelik a termelőszövetkezettel szimpatizálók táborát, bizonyosan lesznek, akik felvételüket kérik.

Az egyéves fejlődés nem ment simán. Az ellenforradalom meghúzódott ügynökei igyekeztek minden tőlük telhetőt megtenni, hogy gátolják a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődését. Mit említsek a sok közül? *Kistapolcán* zárszámadás előtt kapott lábra a hír, hogy „nem kapnak semmit a tagok". A szövetkezet elnökét ezzel egyidőben elkezdték rágalmazni, úgy feltüntetni, mintha az ő kezén úszott volna el a tagság munkájának eredménye. Kiderült, hogy ki volt a „jólértesült". *Sarkantyus Lajos*, aki „nemzetőr" minőségében a kommunistákhoz, hogy letartóztassa őket. A másik *Horváth József*, aki állítása szerint Bács megyében már volt tsz-elnök, de aligha végezte jól munkáját, mert hat hónapi börtönt kapott tevékenységéért. S most, hogy 57.74 forintot osztott egy munkaegységre a kistapolcai tsz, végleg lelepleződtek ezek az „okosok":

A párt és tanács járási szervei mindent megtesznek, hogy *tovább segítsék a termelőszövetkezeteket az újra kezdett úton.* Biztosak vagyunk, hogy jövőre még szebb eredményeket hoz járásunkban is a szövetkezeti gazdálkodás.

Cuni József
termelőszövetkezeti felügyelő

Arany János-szavalóverseny
Pécs város Művelődési Házában

A városi tanács népművelési csoportjának kezdeményezésére rendezett Arany János-szavalóverseny városi döntőjére vasárnap délelőtt került sor. Jó volt látni a szép vers szeretetétől kipirult annyi fiatal arcot! Arany János költészetének szeretete hozta össze a szavalókat, hogy a versenyen összemérjék erejüket és leróják tiszteletüket a nagy költő előtt. A szavalóverseny első fordulóját — több mint kétszáz résztvevővel — még a múlt hónapban tartották meg, a bíráló bizottság feladata most az volt, hogy a döntőbe jutott 35 fiatal közül az első kilenc helyezettet válassza ki.

Először ki-ki a maga-választotta Arany-verset mondta el, aztán egy szabadon választott költemény előadására került sor. Ez a nem túlszigorú megkötés volt a verseny eredményességének egyik biztosítéka, ezért sikerülhetett e szavalóverseny jobban az előző évek hasonló vállalkozásainál.

A 35 szavaló 70 versmondása közt szinte nem akadt egyetlen hideg, szenvtelen, unott versmondás. Emlékedett hangú, eleven átéléssel szavalt költeményeket hallhattunk. — Túlzástól mentes érzelmi melegség, a vers és a költő tisztelete hatotta át a szavalatokat. A négy órán át tartó versmondás után dr. Kolta Ferenc főiskolai tanár, a hattagú bíráló bizottság elnöke hirdetett eredményt.

Első helyezést Kajdi Béla főiskolai hallgató ért el ízes és szép versmondásával. Második helyen a póztalanul, de mély átéléssel szavaló Keresztúri Erika, a Leőwey Klára Gimnázium tanulója végzett. Harmadik lett Hirsch Tamás joghallgató és Révész István, a Nagy Lajos Gimnázium tanulója. Rajtuk kívül a művelődési osztály értékes könyvjutalmában részesültek még Bándi Tamás, Boross Gabriella, Imhof Sándor, Öhlmüller Miklós és Rozvány György. A népes közönség minden szavalót lelkesen megtapsolt, de a verseny résztvevőinek még ennél is többet jelentett volna, ha a hallgatók között még nagyobb számban láthatják a szereplésük iránt érdeklődő igazgatójukat, tanáraikat.

A verseny színvonalát bizonyos mértékig gyengítette, hogy a választott költemények eléggé egy körben mozogtak (az „Ágnes asszony"-t hatszor hallhattuk), viszont népköltészeti szövegek vagy Petőfinél régibb irodalmi alkotások nem szerepeltek a választott versek között. Pedig az ún. „nagy" versek nem mindig alkalmasak szavalásra. — A verseny másik tanulsága, hogy ilyen sok jelentkező esetében helyesebb két részletben megtartani a döntőt, mint — a sürgető idő miatt — a zsűrinek a vers felénél „lelőni" a szavalót. Akkor nemcsak küzdelem és erőpróba lesz egy ilyen verseny, hanem ünnepély is.

(t. t.)

A két lottó-öröklakás vidékre, a személygépkocsi Pestre került

A lottó pénteki, novemberi tárgynyeremény-sorsolásán ismét a vidékieknek kedvezett a szerencse. A sportfogadási és lottóigazgatóság ugyanis megállapította, hogy a három főnyeremény közül kettő vidékre, egy pedig Pestre került. Éppen a két öröklakást juttatta vidékre a sorsolás.

A LA 327 039/C számú szelvényt ugyanis, amellyel a Mártírok útján épülő lottóház III. emeletének 7. számú kétszoba hallos, összkomfortos öröklakását nyerte tulajdonosa — az OTP mohácsi fiókjában adták el. A másik a III. emelet 9. számú kétszoba hallos, összkomfortos öröklakást nyerő 1 251 275 számú szelvényt a posta Komárom megyében hozta forgalomba. A 732 251-es szelvényre kisorsolt Wartburg személygépkocsi gazdája a fővárosban, a VIII. kerületben vette szelvényét.

EZÜSTKALÁSZOS GAZDATANFOLYAM

kezdődött Felsőszentmártonban. A tanfolyamra eddig 28 dolgozó paraszt jelentkezett. Többségük 5—6 hold, vagy ennél kisebb földterülettel rendelkezik. Elsősorban a belterjesebb, a kertészeti gazdálkodásra akarják tanítani résztvevőiket. A tanfolyam vezetője: Varga János, a földművesszövetkezetek megyei központjának agronómusa.

Lesz piac Meszesen?

A Dunántúli Napló már több alkalommal foglalkozott a meszesi lakóteleppel, s többek között az olyannyira kívánatos meszesi piac létesítésével. A városi tanács kereskedelmi osztálya ezzel kapcsolatban a következő levelet küldte szerkesztőségünknek:

„Mint ismeretes, a meszesi lakónegyed beruházásait a megszűnő LAKIG-tól a Pécsi Szénbányászati Trösztveszi át. Ez az intézkedés szerencsésnek mondható, mert olyan szerv kezébe kerül a beruházások irányítása, amely sokkal közvetlenebbül látja és érzékeli a lakosság igényeit. Így minden lehetőség megvan arra, hogy a reális igények az eddigieknél több gondossággal kerüljenek megvalósításra.

A beruházó széntröszt, a városi tanács kereskedelmi osztályának javaslatát figyelembe véve, még ez év októberében úgy döntött, hogy 1958. évi beruházási programjában Meszesen piac létesítését is tervbe veszi. A piac helyéül az üzlethóztól délkeletre eső területet jelölték ki.

A programot a nehézipari minisztérium jóváhagyta és ennek alapján a piaccal kapcsolatos műszaki tervezési munkálatok máris folynak. Minthogy azonban magát a beruházási tervet a széntröszt részére még nem hagyták jóvá, jelenleg a piac megvalósításának pénzügyi fedezete még nincs biztosítva.

Tekintettel arra, hogy a lakosság ellátásának megjavítása szempontjából Meszesen piac létesítését most már elodázhatatlannak tartjuk, a magunk részéről is megkeressük a Nehézipari Minisztériumot annak érdekében, hogy a piac létesítéséhez szükséges beruházási hitelt a minisztérium minden körülmények között még 1958. évre biztosítsa. Véleményünk szerint a piacot még 1958. I. felében kell üzembe helyezni, hogy a meszesi bányászlakosság friss zöldáruval való ellátása már a jövő év folyamán teljes mértékben megoldódjék.

Tudomásunk szerint a széntröszt vezetői is mindent megtesznek, hogy a meszesi piachoz szükséges hitelt jövőre biztosítsák.

Herbst Ferenc
osztályvezető"

Monográfia készül Pécs és Komló dolgozóinak megbetegedési helyzetéről

Egy-egy jellemző foglalkozási területen dolgozók megbetegedési viszonyainak adatgyűjtése és tudományos feldolgozása eddig a hazai irodalomból hiányzott. Ezt pótolja most a pécsi orvostudományi egyetem közegészségtani intézete, amely Pécs és Komló dolgozóinak — elsősorban a bányamunkásoknak — ideiglenes keresetképtelenséggel járó egy évi megbetegedésének tudományos és gyakorlati törvényszerűségeit kutatta. Megállapításait monográfiájában dolgozta fel.

A tanulmány mintegy negyvenezer megbetegedési eset vizsgálata alapján készült. A tapasztalat azt mutatja, a legnagyobb gyakorisággal a hűlés, sérülés, valamint légzőszervi megbetegedés fordult elő. Meghűlés különösen a nőknél mutatkozik, ami többek között arra következtet, hogy a nők munkaruhája nem megfelelő. Gyakori a sérülés az ifjúmunkások körében, valamint a sérülésből származó bőrbetegség, ami a fiatal munkások képzetlenségére, gyakorlatlanságára vall.

A monográfia megmutatja a tennivalókat is a betegség megelőzésére. Elsősorban munkavédelmi intézkedések tételére, műszaki és egészségügyi felvilágosítás fokozására hívja fel a figyelmet. Hangsúlyozza a munkaerőtorborzás, majd a munkábaállítás előtti orvosi vizsgálat körültekintő, lelkiismeretes végrehajtásának fontosságát, továbbá a munkakörülmények javítását, a biztonságosabb termelési feltételek megteremtését, az elsősegélynyújtás jobb megszervezésének szükségét.

A monográfia 1958 elején kerül kiadásra.

Ha minden tanulónk ilyen volna...

A mesterei azt mondják róla: „Ha minden tanulónk ilyen volna, nem lenne semmi baj!" meg: „Merem állítani, hogy a fiúkat is lehagyja!" Ude, tizenötéves arcán szerény, majdnem szégyenlős mosolygás, hosszú ujjait mintha erre a finom munkára teremtették volna.

Órásmesterséget tanul Sztepanek Ilonka, a Finommechanikai Vállalat elsőéves ipari tanulója. Egyetlen lány az osztályban, ahol a szakismeret, szakrajz, számtan berkeiben vezetgetik a tanárok a sokféle szakmát tanuló diákot, és nem hoz szégyent a nőkre: csupa négyesre áll. Pedig tavaly az általánost három kettessel végezte. Magyar, történelem, orosz. Miért? — Erre nem tud felelni. Nem ment... nem szerette.

De ez, az órajavítás egészen más. Ezt jó csinálni és megy is.

— Először csak kisegítőnek vettek fel, aztán most júniusban leszerződtem. Már kisegítőkoromban javítottam is, úgy szerettem meg ezt a szakmát. Már megy a vekker-, meg a faliórajavítás, a karóra még nincs az első anyagban.

1960. június 10-én szabadul.

— Most havonta kapok 90 forint ösztöndíjat, később talán lesz 200 is.

Szerencsére a papa bányász és nem keres rosszul, meg tudja adni egyetlen lányának, amire szüksége van. Szórakozás?

— Ott van a közelünkben a Fekete Gyémánt mozi. El szoktam menni elég sokszor, ha valami jó filmet játszanak.

És színházba?

— Oda nem nagyon.

— Hát olvasni szokott-e? Könyvtárba jár?

— Olvasni szoktam, de könyvtárba nem megyek soha. Mindig kapok valakitől olvasnivalót.

Ott a Gorkij Kultúrotthon is, ahol Ilonkáék laknak, de oda sem jár.

— Nem szeretek odamenni, nem szeretem azt a helyet.

És táncolni se szokott. Miért? Kis pirulás után nagynehezen jön a válasz.

— Nem tudok táncolni. Egyszer elmentem a tánciskolába, de egyetlen kezdő lány voltam. Aztán nem mentem el többé.

Hogy mivel tölti mégis a délutánjait?

— A Pécsújhegyi Bányászban kézilabdázom. NB II-es csapat vagyunk ám! Hetenként kétszer van edzés, délután, a pálya is közel van. Szeretek járni.

Tizenötéves, még minden előtte áll. De azért jó lenne figyelmeztetni őt is, meg a többi ritkán olvasó tizenöt évest is: legfontosabb a munkánk, s utána nemcsak a sport következik...

(HALLAMA)

Megkezdődött a karácsonyfa-vásár

A pécsi piacokon és a gyümölcsárusító standokon megkezdődött az idei fenyőfa-vásár. Hétfőn még főként kis fákat hoztak forgalomba, félméterestől egyméteresig. — Azonban hamarosan megérkeznek a nagyobb fák is, melyekből az állami boltokban is lesz elegendő.

Koccintás közben

„ORZECHOWSKI" ott ül az asztalfőn hatvankét esztendejével, fekete ünneplőben, mellén kitüntetéssel, szeme alatt derűs szarkalábakkal, fején egyetlen hajszál nélkül mosolyogva...

Ez az, — amivel nem tudok betelni, mert nem hittem, hogy ez az ember mérhetetlen nagy csalódásában még nevetni is tud. Igen, mert a lengyel „Orzechowski" megtört alakja most hirtelen kettéválik előttem egy csalóka képben... Az egyik itt ül — az asztalfőn, a fogadáson, a megyei tanács klubjában és emeli poharát a barátságra és az igazságra, a másik „Orzechowski" pedig bandukol kopott táskával kezében, szívéig megbántva, roskatag vállakkal a vágányok mentén egy lengyel kisváros füstös, kormos vasútján... Az asztal fölött összecsengenek a poharak, de hangjuk tompán, egyre távolodva jut el hozzám, mert a dübörgő, száguldó, éjszakába belerohanó vonat zaja minden mást elnyomott most előttem. Kezdődik a film... Azazhogy a film visszapergeti az eseményeket „Orzechowski"-val, akit halálra gázol az éjszakai gyors a kietlen nyílt pályán.

„Orzechowski" mozdonyvezető — mielőtt szolgálatba állna, — fehér kesztyűt húz s úgy vizsgálja meg a csapokat, különböző műszereket, fogantyúkat, kerekeket, csapágyat, mert évtizedek óta vezeti a mozdonyt, évtizedek óta napmint nap több száz emberélet függ éleslátásán és becsületességén. S ezt „Orzechowski" megköveteli beosztottjaitól is, akik egy félremagyarázott, rosszul irányított versenyben szembekerülnek az öreggel, s csak az öreg halála hozza meg az igazságot. De akkor már késő, mert egy ember már ott fekszik a vágányok mentén, „Orzechowski", akit szabotálással vádoltak és lám, saját élete árán állította meg a vesztébe rohanó éjszakai gyorsot...

Azt mondtam, „késő"? Nem, nem! Nem késő. „Orzechowski"-ban felismertem a „mi öregjeinket", akikkel először tizennégy esztendős okromban találkoztam a satupad mellett s akiket ifjú szemtelenséggel csak „bogaras véneknek" neveztünk s nem gondoltuk, hogy hálátlanok vagyunk... Milyenek voltak az „öregek"? Az én öreg mesterem ötven esztendeje forgatta már a reszelőt... Neki soha sem szólt a munkaidőt jelző csengő, mert fél órával előtte már kopácsolt az üzemben, köszöntésünkre csak mordult egyet és fürkészve tekintett ránk drótkeretes szemüvege alól addig, míg végre mi is odaálltunk satupadunk mellé fanyalogva, álmosan. Mintaképe a pontosságnak, hogy úgy mond „precíz ember" volt az öreg. Soha rossz szerszáma nem volt, soha nem engedett el bennünket üres kézzel: esztendőkön át, nap mint nap tanultunk tőle valamit, soha sem mondott „nem"-et egyetlen munkára sem, még a fából is csinált volna vaskarikát, mert művésze volt a munkának. Egy darabka, vékony kis lemezkéből, — ha jókedve volt és rászolgáltunk — egyetlen kalapáccsal rózsaszirmokat kalapált, de olyan művészi tökéllyel, hogy még az ereket is belévarázsolta, s mi ámulva úgy éreztük, illata is van a rózsának. Keveset nevetett, bogaras volt, öreg volt...

Megbecsültük?

Nem.

Én leszegeztem fekete keménykalapját az asztalra, s amikor szótlanul, összeszorított szájjal szemrehányóan végignézett rajtam, akkor szerettem volna elsüllyedni a szégyentől, majd hogy nem sírvafakadtam. Hát ez a hála. És amikor a filmen most Zapora, a siheder legény nem veszi föl az öreg „Orzechowski" mozdonyvezető sapkáját a földről, mondván kamaszos fölénnyel, hogy „A mozdonyon nincs szolga...!" — akkor „Orzechowski" éppen olyan fájdalmas pillantással mérte végig Zaporát, mint hajdani öreg mesterem minket, inasokat, s most ez a pillantás engem is szívenütött a nézőtéren.

Mi mindig „okosak" voltunk. „Mi fiatalok" mindig fölényeskedtünk a „bogaras öregekkel", tisztességes köszönés helyett csak úgy foghegyről odavetett „Mi van, öregúr?" — felkiáltással üdvözöltük s épp hogy csak hátba nem veregettük. Úgy éltünk öregjeink mellett, mint az a bizonyos „bolha, aki nevetve ugrált a hegycsúcson, mert azt hitte nagyobb, mint a völgyben sétáló elefánt..."

S ha már itt tartunk, akkor a közelmúltra kell utalnom. Éppen egy esztendeje múlt, hogy amikor erre a népre rátört a vész, — csak akkor, de csak akkor! — szaladtunk öregjeinkhez tanácsért és kérelemért, hogy vegyék kézbe a fegyvert, mint tizenkilencben...

Nem kérették magukat.

„ORZECHOWSKI" mozdonyvezető, azazhogy a színész Kazimierz Opalinski küzdelme és szégyenteljes halála igazán megtanítható bennünket valamire: tiszteletre és megbecsülésre öregjeink iránt. A film — bár itt nem kritikáról van szó — sok hibája miatt nem nagy film. De a történetből kiemelkedik szinte páratlanul „Orzechowski", a „lengyel Jean Gabin alakja, mondjam talán úgy, Kazimierz Opalinski megdöbbentően hű művészi alakítása, amelyből egy életre szóló tanulságot vonhatunk le a magunk számára...

Mert ezt elfelejteni — bűn lenne...

Rab Ferenc

Tarka HASÁB

BÉKAEMBER A MUSTBAN

A Garda-tó mellett fekvő Riva-ban a bortermést a lakosság 400 000 liter óriásmedencében gyűjti össze. Idén októberben a termés olyan jó volt, hogy „kiöntött" a bor. Az óriási medence biztonsági szelepe eltömődött és a megjavítására készülő bortermelők elszédültek az erjedő must kigőzölgésétől. Végül a környék közismert „békaembere", Tullio Cestari segített rajtuk: búvárfelszerelésében leszállt az erjedő folyadékba és megtisztította a szelepet. Miután feljött a mustból, bortermelő barátaival együtt áldomást ivott a művelet sikerére.

„MINIATÜR" ELEKTRONIKUS SZÁMOLÓGÉP

Franciaországban a VIII. Nemzetközi Irodaberendezési Kiállításon bemutattak egy íróasztalnagyságú „bébi-ágyat" amely azonban a maga nemében miniatűrnek számít, mert önműködően végez olyan műveleteket, amelyeket eddig csak egész „elektrónikus szobák" végeztek el.

A Saclay-i atomkutató központ vásárolt egy ilyen bébiágyat és tudósai „kikérdezték" a gépet. Ez az „E—102" jelzésű gép ötvenszer olyan gyorsan válaszol a kérdésekre, mint a leggyakorlottabb matematikus. Megvan az a tulajdonsága is, hogy visszautasítja az ostoba kérdéseket.

37 ÉVIG HORDOTT SZIVE ALATT EGY KŐMAGZATOT

A chicagoi Szt. Kereszt-kórház orvosai ritka jelenséget tapasztaltak egy 67 éves női betegen. Az asszonyt azzal utalták kórházba, hogy gyomortumorja van. A vizsgálatok során azonban kitűnt, hogy a beteg 37 éve kőmagzatot hord szíve alatt. Kőmagzatnak olyan embriót neveznek, amely nem fejlődött ki, benne maradt az anya testében s ott idővel elmeszesedett, elkövesedett. A beteg 1920-ban egyik nap újultan esett össze s sok vért vesztett. Az orvosok bélinfluenzát állapítottak meg s ennek megfelelően kezelték. A kórisme téves volt, mert mint most kitűnt, az asszony terhes volt, csakhogy az embrió a méhfenék helyett a méhnyakban fejlődött ki. Négy hónap múlva áttört a szűkké vált méhnyakon és a hasban nyomult felfelé. Ezzel azonban megszakadt a kapcsolat az embrió és a vérkeringés között, úgy hogy megakadt a növekedés és megkezdődött a fokozatos elkövesedés.

A kőmagzatot most műtéttel eltávolították, de a beteg nem élte túl a műtétet.

A VILÁG LAKOSAINAK MINDÖSSZE TIZ SZÁZALÉKA IDŐSEBB HATVAN ÉVESNÉL

A Rómában megtartott orvoskongresszuson hivatalosan közölték, hogy az olaszok átlagos életkora ma 60 év. A római birodalom idején az átlakos életkor csak 25 esztendő volt. A múlt században az olaszok átlag 38 évet éltek. Ma a leghosszabb életűek az amerikaiak és a skandináv országok lakosai. Ezek átlagos életkora 66 esztendő. A világ lakosainak mindössze 10 százaléka ér el 60 évnél magasabb életkort.

MODERN „EGY" ZENE

Tommy Watt londoni slágerdirigens legújabb slágerének címe „Bip-bip..." A számban nem igen hallani mást, mint a trombitákat és a nagy harsonát. A trombiták szünetelnül „Bip-bip" hangot adnak, a harsona pedig „Vau-vau"-t harsog... Vajon milyen majomcirkuszt rendez majd Tommy Watt, ha a legközelebbi szputnyik esetleg egy majmot visz fel az űrbe?

KAMERUN KIVÁLASZTOTTA NEMZETI HIMNUSZÁT

A kameruni törvényhozó gyűlés, miután megállapította az állam címerét, úgy döntött hogy a „Merun, őseink bölcsője" kezdetű népdal lesz az ország himnusza. A kameruni nemzeti ünnepe május [illegible] törvényhozó gyűlés [illegible] napja lesz.

Az orosz tudomány az elmúlt négy évtized alatt a XVIII. századból a XX. századba ugrott

Nixon new orki beszéde

New York (TASZSZ): Nixon — mint jelentettük —, New Yorkban beszédet mondott a Gyáriparosok Országos Szövetségének kongresszusán.

Bejelentette, hogy az Egyesült Államok katonai költségvetését lényegesen növelni fogják.

A szovjet tudomány és technika történelmi jelentőségű győzelmeit érintve Nixon ezt mondotta:

„A múltban túlságosan sok amerikai öntelt nyugalommal azt gondolta, hogy mindig és automatikusan elsők leszünk a gazdasági haladásban, katonai erőben és tudományos felfedezésekben. A mesterséges holdak figyelmeztettek arra, hogy ilyesmi nem volt a múltban és nem lesz a jövőben. A vállalkozói munkában nincs nagyobb hiba, mint a vetélytárs lebecsülése..."

Nixon hangsúlyozta, hogy a Szovjetunióban komoly eredmények születtek. „Az elmaradott, javarészt agrárgazdaság helyébe korszerű ipari vállalatok léptek... Az orosz tudomány az elmúlt négy évtized alatt a XVIII. századból a XX. századba ugrott."

„Ha férgek szüklátókörűségével fogjuk megítélni a világkonfliktust és csökkentjük a külföldi segélyprogramot, — aláássuk a kölcsönös tarifaengedményeken alapuló kereskedelmet és elsorvasztjuk tájékoztatási programunkat — jelentette ki Nixon —, ez azt fogja jelenteni, hogy ablakon kidobott pénz lesz az a sok milliárd dollár, amelyet rakétaelővédekekre, tengeralattjárókra és repülőgépekre fordítunk. A világ legerősebb hadigépezete sem menti meg szabadságunkat, ha nem tudjuk elhárítani azt a veszélyt, amelyet a kommunisták nem katonai területeken teremtettek."

Nixon ezután a december 16-ra kitűzött NATO-értekezlettel foglalkozott.

Eisenhower nehéz döntés elé került

London (MTI): A Daily Express washingtoni tudósítója szerint a Fehér Házban arról beszélnek, hogy Eisenhower kritikus döntés előtt áll. Úgy érzi, hogy választani kell Párizs vagy a végleges pusztulás között. Hacsak orvosai nem tiltják el kifejezetten ettől, akkor elrepül Párizsba. Washingtonban azonban azt suttogják, hogy az orvosi vélemények eltérnek egymástól.

Amint telik az idő, az elnököt idegesíti és aggasztja a döntés halogatása. Eisenhower ismeri népét, tudja, menynyire megijeszti őket Amerika folyamatos balszerencséje és tudja, hogy a nép mielőbbi döntést kíván.

Washingtoni megfigyelők úgy érzik, hogy közeledik az Eisenhower-féle vezetés válsága, úgy vélik, hogy ha az elnök nem mehet Párizsba, akkor távozni fog a Fehér Házból, legalább is addig, amíg vissza nem nyeri teljes erejét.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, több helyen eső, vagy havazás. Mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati, majd északnyugati szél. A hőmérséklet csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 3—plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 3—6 fok között.

Az amerikai tudósok még mindig nem tudják pontosan, hogy mi okozta a mesterséges holdrakéta felrobbanását

Gettisburg (MTI) Mint a Reuter jelenti, Eisenhower elnök szombaton előzetes jelentést kapott a Vanguard-rakétával végzett balul sikerült kísérletről. Az elnök jelenleg a jelentést tanulmányozza, közben az amerikai tudósok és az amerikai polgárok elképedten szörnyülködnek a kudarc és annak nemzetközi visszhangja miatt.

Ugy tudják, hogy a rakéta roncsait vizsgáló tudósok még mindig nem állapították meg pontosan, hogy mi okozta a hibát. New Yorkban dr. Clifford C. Furnas volt hadügyi államtitkár, aki a hadügyminisztériumban a kutatási munkát irányította, kijelentette, hogy véleménye szerint a Vanguard kudarca „egy kicsit a túlságos sietség és kapkodás eredménye."

A lapok cikkei általában egyetértenek abban, hogy lehetőleg minél kevesebbet kell beszélni ezekről a kísérletekről, amíg sikereseknek nem bizonyulnak.

Hangoztatják, hogy az Egyesült Államok tekintélye újabb csapást szenvedett, méghozzá a lehető legkedvezőtlenebb pillanatban, tíz nappal a NATO párizsi ülése előtt.

A francia kormány hozzájárult ahhoz, hogy atombombákat gyártsanak

Párizs (TASZSZ): Mint az Express című párizsi hetilap közli, a francia kormány hivatalosan értesítette az amerikai kormányt: hozzájárul ahhoz, hogy Franciaországban atombombákat gyártsanak.

A hetilap szerint a határozatot nem teszik közzé, mert azt tartják, hogy jelenleg szükségtelen napvilágra hozni a titkot.

Ugyanakkor utasítást adtak ki, hogy gyorsítsák meg az atombomba gyártásához szükséges kísérletek és előkészítő munkálatok ütemét.

Közlemény a szovjet—német vegyesbizottság üléséről

Berlin (TASZSZ): Az ADN hírügynökség ismertette a szovjet—német vegyesbizottság december 7-i berlini üléséről kiadott közleményt. A szovjet—német vegyesbizottságot az NDK területén ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok helyzetéről szóló, a Szovjetunió és az NDK kormánya között 1957. márciusában aláírt megállapodás 19. cikkelye értelmében hozták létre.

Az ülésen A. J. Kaljagin, a Szovjetunió képviselője elnökölt. Jóváhagyták és aláírták a szovjet—német vegyesbizottság működési szabályzatát, továbbá megvitattak több közérdekű kérdést.

Amerika átadja a rakétagyártási terveket az európai NATO-államoknak?

Párizs (DPA): A New York Herald Tribune európai kiadása jelenti, hogy az Egyesült Államok állítólag hajlandó átengedni Nagy-Britanniának és a többi NATO-államnak a korszerű atomfegyverek (beleértve a rakétákat) gyártási tervét. Mint Marguerite Higgins a lap hétfői számában írja, a NATO-államok természetesen nem kapják meg a tulajdonképpeni atomtölteteket. Ezeket a NATO felügyelete alá helyezik, hogy háború esetén az atlanti egyezmény csapatainak rendelkezésére bocsássák. Amennyiben elegendő interkontinentális rakéta készül, akkor ezeket is a NATO gyűjtőraktárába szállítják.

Kisiklott a milanó—római gyorsvonat

Milano (AFP): A milano—római gyors, amely hétfőn este háromnegyed hat órakor futott ki Milanoból, közvetlenül Codogno városka pályaudvara előtt teljes sebességgel belerohant egy sínautóba, amelyen szintén tartózkodtak utasok. (Codogno 18 000 lakosú városka, negyven kilométernyire fekszik Milanotól.) A négy kocsiból álló szerelvény a lendülettől még kb kétszáz métert futott, majd kisiklott. Az első kocsi csaknem teljesen összeroncsolódott, a második súlyosan, a harmadik és a negyedik kisebb mértékben megrongálódott. A pályaudvar környékét segélykiáltások verték fel. A mentési munkálatok azonnal megindultak és ehhez Milánóból és Bolognából is segítséget kértek.

Be kell jelenteni a munkaerőszükségleteket

Pécs város Tanácsának Munkaügyi Osztálya felhívja az összes pécsi vállalatok, intézmények figyelmét a Munkaügyi Közlöny november 12-i számában a vállalatok munkaerőszükségletének a munkaügyi osztályhoz történő bejelentéséről, illetve a dolgozók munkaközvetítés útján történő alkalmazásáról megjelent rendelkezésre:

A 15/1956. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 10—12. §-a, valamint a végrehajtásával kapcsolatos 1/1957. (I. 5.) MTH számú utasítás (lásd Munkaügyi Közlöny 1957. évi 1—2. számában a 10. és 17. oldalon) rendelkezése szerint a vállalatok (hivatalok, stb.) kötelesek munkaerőszükségletüket a területileg illetékes tanács vb munkaügyi osztályához bejelenteni. A műszaki, adminisztratív és a 11 640/1951. O. T. számú körrendeletben meghatározott csökkent munkaképességűek által betölthető munkaköröket, továbbá a költségvetési szerveknél az ügyviteli ellátó (adminisztratív) és kisegítő munkaköröket csak munkaközvetítés útján szabad betölteni.

A tapasztalatok szerint a fenti rendelkezéseket egyes vállalatok nem tartják be. Ha a vb munkaügyi osztályának ellenőrzése során tudomására jut, hogy valamely vállalat munkaerőszükségletét nem jelenti be, illetve a meghatározott munkaköröknek a munkaközvetítés nélkül alkalmaz dolgozót, ez esetben jegyzőkönyvet kell felvenni és azt megküldeni a vállalat felett felügyeletet gyakorló minisztériumnak, tanácsi vállalatok tekintetében a tanács végrehajtó bizottságának javaslatot kell tenni a mulasztást elkövetőkkel szemben a fegyelmi eljárás megindítására.

PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROS VB MUNKAÜGYI OSZTÁLYA

Kis hírek a nagyvilágból

DJAKARTA

Észak-Szumátra valamennyi holland üzemét a hadsereg közvetlen ellenőrzése alá helyezték — jelentette be szombaton este Djamin Gintings ezredes, az észak-szumátrai térség katonai parancsnoka.

CARACAS

A Szovjetunió a jövőben nem egy, hanem több mesterséges bolygót is ki tud lőni, amelyek segítségével meg tudja majd határozni, hogy az ember el tudja-e viselni a világűrben uralkodó körülményeket — jelentette ki dr. Alekszandr Szizsko, a szombaton Caracasba érkezett szovjet tudóskülddöttség vezetője.

BELGRÁD

Josip Broz Tito, jugoszláv köztársasági elnök beleegyezését adta Lorc Staimer külés belnémet kereskedelmi miniszterhelyettesnek a Német Demokratikus Köztársaság jugoszláviai rendkívüli követévé és meghatalmazott miniszterévé kinevezéséhez.

MOSZKVA

A Szovjet Tudományos Akadémia felhívással fordult az Egyesült Államok tudósaihoz azzal kapcsolatban, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint az első mesterséges hold hordozórakétájának nem teljesen elégett maradványai az Alaszkán és Észak-Amerika nyugati partvidékén keresztülhaladó vonalon értek földet. A maradványok elemzése és vizsgálata, valamint a földetérés helyének pontos meghatározása tudományos szempontból igen fontos, mivel értékes adatokat szolgáltat azokról a jelenségekről, amelyek a mesterséges holdakkal a sűrűbb légrétegekbe való behatoláskor történnek. Ezért a Szovjet Tudományos Akadémia felkéri az Egyesült Államok tudósait, közöljék az első mesterséges hold hordozórakétája maradványainak leesési helyét és azokat a maradványokat, amelyeket megtalálnak, küldjék el a Szovjet Tudományos Akadémiának.

PÁRIZS

A december 16-án Párizsban kezdődő NATO-csúcsértekezlet napirendjén három fő kérdés szerepel: a katonai integráció, a tudományos és a gazdasági együttműködés kérdései — mondotta egy NATO szóvivő. Párizsban úgy tudják, hogy az Egyesült Államok javasolni fogja: azonnal létesítsenek rakéta-kilövő helyeket Európában s kezdjék meg azoknak a szárazföldi erők támogatására alkalmas, könnyű taktikai vadászrepülőgépeknek tömeggyártását, amelyek nukleáris fegyvereket is vihetnek magukkal. A legfőbb kérdés, mellyel a konferencia foglalkozni fog, azonban az lesz, hogy ki gyártsa és ellenőrizze a nukleáris fegyvereket.

RABAT

Rabatban szombaton Mulai Hasszán trónörökös elnökletével rendkívüli minisztertanács foglalkozott az Ifni térségében, valamint az agadiri marokkói felségvizeken előállt helyzettel. Agadir közelében szombaton déltájban spanyol zászló alatt közlekedő hajókat láttak. A minisztertanács utasítást adott Avad madridi nagykövetnek, hogy a spanyol kormánynál tiltakozzék a marokkói felségvizek megsértése ellen.

TULSA

(Oklahoma). Dr. Edward Teller fizikus, a „hidrogénbomba atyja" kijelentette, hogy a föld légköre még e század vége előtt túlságosan felmelegszik, mivel egyre több széndioxid kerül a levegőbe. Teller szerint pontos mérések megmutatták, hogy az ipari forradalom kezdete óta két százalékkal több széndioxid van a levegőben különböző fűtőanyagok nagymérvű használata következtében.

RABAT

Mint az AFP jelenti, az Al Alamnak, az Isztiklal Párt lapjának Dél-Marokkóba kiküldött tudósítója a lap vasárnapi számában azt jelenti, hogy az a spanyol hajóraj, amely szombaton megközelítette Agadir kikötőjét, csapatokat és hadianyagot szállított. A tudósító tizenhétre becsüli a raj hajóinak számát, s azt írja, hogy a hajórajt tengeralattjárók is kísérték. A hajóraj Agadirt elhagyva Nirhleft felé vette útját, amely Ifni övezetének északi részénél fekszik.

NEW YORK

Dag Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára szombaton este repülőgépen visszaérkezett a Közép-Keletről New-Yorkba. Megérkezésekor újságírók előtt kijelentette, hogy az Izrael és az arab államok között immár kilenc éve tartó fegyverszünet, véleménye szerint „elég szilárd lábakon áll". Azt mondotta, hogy egyhetes középkeleti látogatása „megérte a fáradságot".

A főtitkár közölte, hogy útjának eredményeként most tanácskozásokat folytat majd az ENSZ-en belül.

OMAN

Mint az omani imám kairói hivatala vasárnap bejelentette, omani hazafiak letartóztattak három személyt, akiknek az angolok azt a parancsot adták, hogy öljék meg Ghaleb Ben Ali imámot. A bejelentés hozzáfűzi, hogy az omani hazafiak Koma térségében rajtaütöttek angol katonákon, nagymennyiségű fegyvert zsákmányoltak, több ellenséges járművet megsemmisítettek.

WASHINGTON

Jóltájékozott körökben közölték szombaton: az Egyesült Államok és Nagy-Britannia megállapodott, hogy a brit szigeteken középhatótávú ballisztikai lövedékek kilövésére alkalmas állásokat építenek. Nagy-Britanniában négy egység tartózkodik majd, amelyeket az említett lövedékek szerelésére képeznek ki. Az első állomás a jövő évben készül el. A középhatótávú ballisztikai lövedékek hatótávolsága 2400 kilométer. A kilövő állások építési költségeit 84 millió dollárra becsülik.

PÁRIZS

Az Aurore szerint meglepetést keltett Párizsban annak az angol—amerikai megállapodásnak a híre, hogy a szigetországban négy ballisztikai lövedékkilövő pályát állítanak fel. A francia fővárosban feltételezik, hogy ez a megállapodás csupán a tizenöt atlanti ország kormányfőinek tanácskozása után jön létre.

BUENOS-AIRES

Az Aerolineas Argentinas légiforgalmi vállalat egyik DC 4 utasszállító repülőgépe vasárnap Bolivar közelében heves viharban lezuhant. A Buenos Airesből San Carlos de Bariloche felé haladó repülőgép 55 utasa és héttagú személyzete életét vesztette. A jelentés szerint a katasztrófa eddig a legnagyobb emberáldozatot követelő repülőszerencsétlenség volt.

WASHINGTON

Az AP híradása szerint Washingtonban bejelentették, hogy szombaton a késő esti órákban sikeres kísérletet hajtottak végre az amerikai légierők Thor nevű középhatósugarú irányított lövedékével. Az első bejelentést követően újabb jelentést adtak ki, amely közölte, hogy a Thor lövedék nem érte el kitűzött célpontját.

DJAKARTA

A Reuter jelentése szerint a nyugat-jávai Bandungot hétfőre virradó éjszaka mintegy háromórás robbanás rázta meg, amikor egy, a város közelében fekvő katonai lőszerraktár felrobbant. A Reuter az indonéziai hírügynökségre hivatkozva továbbította ezt a hírt.

WASHINGTON

Washington (AP). Az Egyesült Államok kormánya Tito elnök kérésére elrendelte a Jugoszláviába irányuló katonai segélyszállítmányok leállítását.

ÚTTÖRŐHARSONA

Gondolatok az úttörőmunka kulturális programjához

A Népművelési Intézet báb konferenciát rendezett november végén, amelyen én is részt vettem, s olyan gazdag tapasztalatokkal jöttem el, hogy elhatároztam, az úttörő munkában kamatoztatni fogom. Elsősorban nem is a kispajtásoknak mondanám el tapasztalataimat, hanem az úttörő-vezető pedagógus kartársaknak.

A bábkonferencián két bemutató fogott meg. Az egyik „Az ezüst furulya" című mesejáték színpadi bemutatója. Minden művészi igényt kielégít, a legtökéletesebben el tudja gyönyörködtetni a gyermeket és felnőttet a bábjáték, ha művészi tökélyre emelik.

Magyarországon széles körben el kellene terjeszteni a bábjátszást. Erre pedig leghivatottabb az úttörő mozgalom, ha mi vezetők meglátjuk a bábjátszásban rejlő sok-sok pedagógiailag kiaknázható lehetőségeket. A bábjáték az értelmi, esztétikai, politechnikai, erkölcsi, akarati nevelésnek nagyszerű eszköze.

Az értelmi nevelésen belül az anyanyelvi nevelést segítjük erősen a bábjátékok szövegével, amennyiben a népmese a legfőbb anyaga a bábjátéknak. Mily sok mesét elolvasunk kis pajtásainkkal, amíg kiválasztjuk a legdrámaibbat. A megtanult játékszöveggel fejlődik beszédkészsége, kifejező ereje. A rögtönzött játék pedig élelmességet, ötletességet, szellemességet, éleslátást, fantáziát, kifejező erőt követel a gyermektől. A játék meg követeli a történeti, földrajzi, néprajzi érdeklődést, a díszletek elkészítése során.

Esztétikai nevelést is jelent a bábjáték. Részleteiben és egészében ének, zene a játék velejárója. Sok-sok népdalt megtanulhatnak a kispajtások, míg a legmegfelelőbbet kiválasztják.

***Lélektani** szempontból is a báb felel meg legjobban a gyermeknek, aki szeretné magát megmutatni, hogy látva lássuk, de szégyenli is. Itt megbújhat a báb mögött és mégis magát adja.*

Tiszta képzőművészeti nevelés folyik, amikor festenek, szobrászkodnak, faragnak a bábosok. Kinyílik a szemük a formák, színek meglátására.

Politechnikai nevelésről sok szó esik, pedagógiánkban, ime használjuk ki a bábjáték nyújtotta lehetőségeket. Lányok mennyire szeretnek szabni, varrni, öltöztetni. A fiúk faragni, fűrészelni, villanyt szerelni.

Akarati életük állandó táplálékot kap a folytonos cselekvésben, tevékenységben, játékban. Gyors elhatározást, cselekvést kíván tőlük a rögtönzött játék.

Erkölcsi nevelés szempontjából is jó a bábozás. A mese jellemei élesen kifejezik, hogy a jó minden körülmények közt elnyeri jutalmát, de a rossznak minkenképpen bűnhődnie kell. A szatírák (ami a mese mellett a báb legfőbb anyaga), kimondottan a hibákra, fonákságra mutatnak rá. A bábcsoport tagjai igen hamar közösséggé forrnak össze. Egymást nevelgethetik a rögtönzött báb játékokon keresztül is. Ha egy raj, őrs, vagy tábor nehezen szokna össze, próbáljuk meg velük a bábozást. A közösen végzett munka jó érzése, s a közös művészi élmény a legerősebb kapocs a pajtások között.

Mindent egybevetve a gyermek is úgy találja, hogy igen érdekes és izgalmas dolog bábukkal színdarabot játszani.

Legfőbb célunk, hogy a gyermekek szabadidejüket hasznosan töltsék el, játszanak, fantáziájukat szabadjára engedve maguk mulatságára szórakozzanak, közben észre sem veszik, mennyivel gazdagabbak lettek, szellemiekben.

***Pedagógusok!** Ne sajnáljuk időnket gyermekeinktől. Kifizetődik, ha országunknak egészségesen fejlett embereket, — és talán kibontakozni tudó művészeket adunk.*

DR. KOMLÓSI SÁNDORNÉ
megyei úttörő kultúrfelelős

Tudod-e, hogy

... a vízi búvárpók egyszerre előre és hátra is lát. Ugyanis két szeme előre néz, egy pedig hátra.

... a krokodilus valóban nagy könnyeket sír. Ez azonban csak akkor történik, ha nagyobb zsákmányt kell lenyelnie. A nagy erőlködés következtében a szem a szokásosnál több folyékony váladékot választ ki, ami azt a látszatot kelti, mintha a krokodilus könnyeket hullatna.

... az anaconda, a legnagyobb élő kígyófajta. Az Amazonasz folyó menti dzsungelekben 15 méter hosszúra is megnő. Állkapcsai olyan tágulékonyak, hogy minden különösebb erőlködés nélkül le tud nyelni egy egész őzet.

... a szacharin, amelyet 1879-ben fedezett fel egy Fahlbert nevű vegyész, ötszázszor édesebb a cukornál. — Ezzel szemben egyáltalán nincs tápértéke.

... körülbelül egymilliárd évig tart, amíg a teleszkóppal még látható, legtávolabbi csillagok fénye eljut hozzánk a földre.

... amennyiben Földünk teljesen sima golyó lenne, tehát nem volnának rajta hegyek, dombok, völgyek és mély tengerek, a tengerek vize kb 2300 méter magasan takarná Földünket.

... a legmagasabb embernek Caianus óriást tartották, aki 283 centiméter magas volt; a legkisebb „felnőtt" rekordját viszont egy 37 éves törpe asszony tartotta, aki mindössze 42 centiméteres magasságig vitte. Az eddig ismert adatok szerint a világ legsúlyosabb embere E. Bright malderi (Essex grófság) kereskedő volt, aki 305 kilót nyomott.

HÍREK

A Szabadság úti iskolában igen nagy érdeklődés előzte meg a főzőtanfolyam bejelentését. A jelentkezők nagy akarással fogtak hozzá a kukta-mesterség elsajátításához. Gyúrták, vágták a tésztát, tisztították a zöldséget, a karfiolt, égett a kezekben a munka. Ízes is volt minden, meglátszott, hogy remek szakácsok készítették. A szervező testület köréből a TEFU és az ÉPFÜ pénz- és természetbeni segítséggel járult hozzá a tanfolyam további sikeréhez.

Pécs városában az újjászervezett úttörő-mozgalomban 35 csapat működik 3 500 úttörővel. Számban kevesebb, de minőségben és tartalmában máris felülmúlták a régi városi úttörő-életet.

Pécs városi Úttörő Elnökség 6 úttörő-csapatvezetőt a kiváló úttörő-munkáért külföldi — Német Demokratikus Köztársaság-beli — jutalomüdülésben részesít.

Az elmúlt napokban 5 úttörő-csapatvezető érkezett haza a csillebérci tanfolyamról, ahol a csapatvezetői próbát eredményesen tették le.

A városi úttörőház elnöksége értesíti a rajvezető tanfolyamra jelentkezőket, hogy szerdán délután öt óráig jelenjenek meg az úttörőházban.

TÜNDERVASAR!

Csillaggal telehintett ég alatt rénszarvas fogat száguld a havas tájon. A szánkó bakján ki más is ülne, mint maga a Télapó! A puttony, a kifogyhatatlan mesebeli puttony, vajon mit rejteget? Kukkantsunk bele, mi mindent láthatunk! Lilliputi birodalom, aranyhajú babái éppen ünnepet ülnek és lám a mackót is meghívták vendégségbe. De ez csak a csoda egyik fele. A többit is megláthatjátok, ha elmentek az Áruház játékkiállítására. Dömperek, kormányozható automata versenyautók, vonatok robognak, ólomkatonák talpig fegyverben, csak a parancsot várják a támadásra. Egyszóval, mindent megtalálni itt, ami önfeledt perceket, szellemes szórakozást ígér. És ami a legfőbb, a helyszínen ki is lehet választani, meg is lehet vásárolni az ajándéktárgyakat.

Milyen szavakat használjunk?

Arról szeretnék neked írni, Juditka, hogyan fejezed ki magad mindazokkal szemben, akik körülötted vannak.

A szavakról, amelyeket használunk, arról a módról, ahogyan azokat kiejtjük. Igen fontos ez, mert szeretetreméltóvá tudja tenni az úttörő kislányokat. Biztosan Te is az akarsz lenni, mind a családod körében, mind egyebütt.

A szavak magukban véve semmitérők, minden azon múlik, hogyan mondjuk ki őket — ennek a módja pedig az alkalom szerint változik.

Erre szeretnélek figyelmeztetni.

Ha barátnődnek, aki kölcsön ad neked egy könyvet, vagy annak, aki ajándékot ad, vagy igér neked, egy rövid, száraz „köszönöm"-öt mondasz, akkor udvarias voltál, de semmi több. Talán azt hiszed, hogy ez elég is.

Ami engem illet, őszintén megmondom neked a nézetemet: egyáltalán nem találom elegendőnek!

Meg lennék elégedve, ha Juditka így köszönné meg barátnőjének a kölcsön adott könyvet:

„Igazán kedves vagy, köszönöm neked!"

Annak, aki ajándékot ígér:

„Mennyire örülök majd neki, köszönöm előre is!"

És minden kedves mondathoz egy kedves mosolyt is kívánnék, ami még sokkal jobban kiegészítené a köszönetet.

Ezek véletenül kiragadott példák; a kifejezés módja mindig ahhoz alkalmazkodik, amit mondani akarsz.

Akár kérsz, akár felajánlasz valamit, akár kérdezel, akár felelsz valamire, gondolj mindig arra, hogy neked könnyű, a többieknek pedig kellemes, ha szeretetreméltó vagy.

Sok olyan derék ember akad, aki zsémbeskedés mögé rejti jóságát — és ez mindig kárára van a jóságnak.

A gesztenyét is úgy szereted, ha kemény héját már lehámozták.

Nekem mindenesetre sokkal nagyobb örömöt szerez három szem cukor, ha kedvesen, bájos mosollyal kínálják, mint egy egész nagy doboz csokoládé, ha dohogva adják!

Neked talán nem?

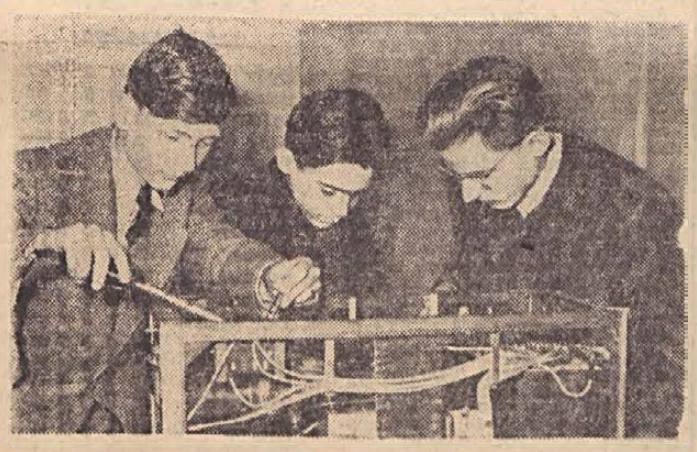
ÉVA NÉNI

A szívtelen hókirálynő birodalmában

A Szófia melletti fenyőerdőben egy csodálatos palota ékeskedik: az „Úttörők Palotája". Naponta egyenként és csapatosan látogatják a gyerekek, hogy néhány kellemes órát töltsenek el ezen a mesebeli helyen. A falakat, az ismert mesék és hazai mondák jelenetei díszítik. Ime, az egyik, amelyet a kép is ábrázol: „A szívtelen hókirálynő birodalmában".

A jövő technikusai

A pécsi úttörőház rádiós szakkörének tagjai: Kolta Péter és Aczél István pajtások egy nagy gépen dolgoznak.

„János vitéz" az Ifjúsági Színházban

Iluska: Kecsely Maya, a Pedagógiai Főiskola gyakorlójának VIII. osztályos tanulója.

Vasárnap csendült fel utoljára a kedves, mesés légkörű, ízig-vérig magyar daljáték, tízszer került színre és mindannyiszor telt ház előtt. És még így is nem egyszer a pénztár előtt síró gyerekekkel és elégedetlenkedő felnőttekkel, akik nem kaptak jegyet. Mi lehet az oka ennek? Tény, hogy Békei Lászlóné időt és energiát nem kímélve a rendezés mellett a közönségszervezést is végezte. De ez volna csak az oka? Nem hisszük. Más okának is kell lenni.

Vonultassuk el lelki szemeink előtt még egyszer a szereplőket.

Kukorica Jancsi: Pere János, a Nagy Lajos Gimnázium IV. osztályos növendéke

Pere Jancsi egész házat átzengő tenorja, tökéletes zenei biztonsága nagyon sok őszinte lelkesedést váltott ki. Minden énekszáma átélt és kidolgozott, mimikája kifejező. Szövegmondása hibátlan. Mosolyában kamaszos báj és gyermeki ártatlanság vegyül.

Keczely Maya Iluskája bájos, átélésre törekvő megformálás. Ő még kicsi lány, legfiatalabb a szereplők között.

Bagó: Rabb József, a Zenegimnázium III. osztályos növendéke.

Törékeny, kedves Iluska. Tehetségére mutat, hogy az előadások előtt 14 nappal kezdte meg a próbát.

Rabb Jóska Bagó hangjának különös „zamata" van. Szerepének érzelmi megformálásában tökéletesen elénk állítja az Iluskáért mindig bánatos, de egészséges népi, paraszti lelkületű Bagót.

Barics Marika gonosz mostohája az egyik legtöbb tapsot aratott szereplő. Szép, hosszú, szőke hajú, álmodozó tekintetű kislány — ki gondolná csak úgy ránéztéből, hogy ilyenre is képes. Különösen jó páros jelenete a csősszel.

Csedő Laci mozgásában, arcjátékában, mint a falu csúfsze, a legkitűnőbb szereplők közé tartozik. Tehetséges játékának sikerét fokozza idomított kutyája, „aki" még azt is tudja, mikor kell megugatni az ifiasszonyt.

Gombos Ottó francia királya zeneileg és szövegre is tökéletes alakítás. Egy figura, egy egyéniség a francia király, János vitézből. Az nem is tölti nem is kevesebb.

És kedves leánya, a királykisasszony, *Stefán Kati*: szárnyaló szopránjával feledhetetlenné tette dalait. Játéka figyelmezett, gondosan kidolgozott. Ragyogó fehérsége sokáig él emlékezetünkben.

A két strázsamester — *Papp Sanyi* és *Papp Jancsi* törekvő alakítás.

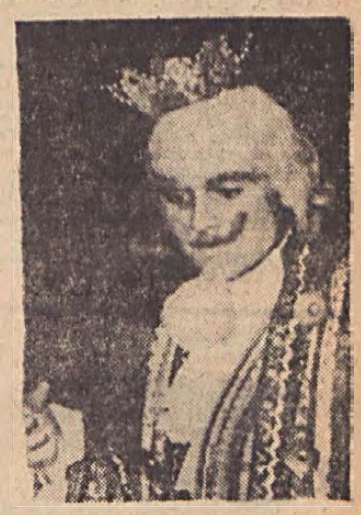
Végül, de nem utolsó sorban *Kozma Dezsőné* áldozatos munkájáról kell szólni. Ugyanis a zenei rész lelke, nagyban hozzájárult az előadások sikeréhez.

Az együttes munkája színvonalas. Kár, hogy a tömeg főleg az általános iskolások közül, akkor elszakadnak a főszereplőktől, a cselekménytől. Ennek az az oka, hogy ilyen ifjúsági műkedvelő csoportoknál szívesen játszanak főszerepet, ide találni tehetséges embereket, de a tömeghez meg kell elégedni olyanokkal, akik vállalják. Ezeknek a szereplőknek sokat kell még fejlődniök, hogy eljussanak a művészi teljesítményig. A jóindulat és a lelkesedés azonban nem hiányzik belőlük sem, és ez már fél eredmény.

Nem tudunk szó nélkül e[nni], néhány nagyon meg[ta]pó kulissza-titok mellett. [Őszinte rajongás a művésze]t: Papp Sanyi, az egyik [strá]zsamester, a Komlói Építő[ipa]ri Vállalatnál építésvezető – szabadságot vett ki, hogy itt [já]tszani tudjon. És egy piros [tol]mányos magyar huszár — [né]vszerint Huszár Péter — az [előa]dás után megy műszakra. [Ha] ezt tudták volna, ugye mé[g] [jo]bb lett volna a taps? Gon[do]lianak majd erre akkor is, [ami]kor sopánkodást hallanak [arr]ól, hogy „laj, ez a mai [fia]tal magyar ifjúság..." Hát néha [igaz]ak az [ö]regek is, jót is a mi ifjúságunkról, mi pedig legyünk büszkék rá.

Francia királylány: Stefán Kati, a Leöwey Gimnázium VI. osztályos tanulója.

Francia király: Gombos Ottó.

SPORT

Pécsi Dózsa-Petőfi—Dorogi Bányász 3:1 (3:0)

PVSK-sportpálya, 10 000 néző. — Vezette: Balla.

Pécsi Dózsa-Petőfi: Danka — Szőcs, Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Opova, Garami, Virág, Schwara, Kovács.

Dorogi Bányász: Iku — Fellegi, Kónya, Monostori I — Pálmai, Prohászka — Andris, Varga, Révész, Monostori II., Csóri.

Villanyos pécsi támadások már az első percben eredményt hoztak: Virág, Garami összjáték után Garami lövése a kapufáról vágódott vissza.

A befutó Opova három méterről a hálóba továbbította a labdát. 1:0 a pécsi csapat javára. A gól után sem szűntek meg a pécsiek rohamai. Igaz, a csúszós, nehéz talajú pályán sok volt a hibás leadás, eléggé bizonytalanul mozogtak a játékosok. Főleg a védők voltak nehéz helyzetben. A 15. percben újabb gólt lőtt a Dózsa. Garami Virághoz játszott, aki Schwarához továbbította a labdát. Az összekötő a tisztán álló

Kovács elé gurított, aki mintegy 13 méterről éles félmagas lövést küldött a bal sarokba.

2:0 a pécsiek javára. A pécsiek második gólját érthető nagy örömmel fogadták a nézők. Időnként a dorogiak is eljutottak Danka kapujáig, Monostori II. lövése kapu mellé ment, majd Andris lapos lövése került el a pécsi kaput. Néhány dorogi támadás után ismét a Dózsa percei következtek. A 29. percben a kitörő Opovát Monostori I. az utolsó pillanatban szerelte. Élénk, változatos volt a játék. A 31. percben Dankának kellett meresz lábravetődéssel tisztáznia Csóri elől. Egy perc múlva megszületett a pécsi csapat harmadik gólja. Lovig elöreivelt

labdáját Virág Kovács elé tette, aki ilku mellett laposan a kapu baloldalába vágta a labdát.

3:0. A Dózsa csatársora régen játszott ilyen ötletesen, s ami a fő, a helyzetek kihasználása is sikerült. A dorogiak védelme többször megingott, s ezt a kék-sárgák jól kihasználták.

Szünet után is jó iramban folytatódott a mérkőzés. A pecsiek lendülete nem tört meg. Helyzet azonban most kevesebb adódott, a Dózsa védők magabiztosan verték vissza a vendégek kezdeményezéseit, de a dorogi védelem is jobban tudta tartani a pécsi támadókat. Egy-két érdekesség azonban történt. A 75. percben Garami közvetlenül Eku II-be lőtt, a 82. percben a dorogiak szépíteni tudtak az eredményen.

Varga beadását Monostori a pécsi kapuba lőtte. 3:1-re alakult az eredmény.

Egy ucre mulva Garami negyre növelhette volna a pécsi gólok számát, jó helyzetben azonban kapu mellé gurított.

Nagy volt a tét a mérkőzésen, mégis végig sportszerű keretek között maradt a küzdelem. A nehéz talajú pályán a pécsi játékosok jobban feltalálták magukat, a Dózsa főleg az I. félidőben multa felül a dorogiakat, de szünet után az első 20 percben is voltak jó időszakai a pécsi csapatnak. A vendégek csak helyenként nyújtották azt, amit a legutóbbi hetek eredménye alapján várni lehetett tőlük. Az egyéni teljesítményeket nézve a Dózsa kapujában Danka komoly hibát nem vétett. A hátvédhármasból ezúttal Szőcs tünt ki. Technikájával igen jól érvényesült. Hegyi is jól őrizte szélsőjét, Kocsisnak nem nagyon ízlett a csúszós talaj, Lovig sokat vette ki részét a játékból, jól támogatta a csatárokat. Kresz ezúttal is megbízható játékot nyújtott. A csatársorban Garami és Kovács játéka jelentette a meglepetést. Kovács mintha kezdené levetkőzni félénkségét. Kár, hogy Virág sérülése kiújult. Schwarának az első félidőben ment jobban, Opova ha megindult, nem igen lehetett tartani. A dorogi csapatból Varga, Pálmai, Monostori II játéka emlékedett ki.

SPORTHIREK

A 12 találatos totószelvény: 1, 2, 2, 1, 1, X, 1, 1, 1, 1, X, X.

✲

Budapesten tartották meg a magyar—lengyel nemzetek közötti ökölvívó-mérkőzést. A viadal 10:10 arányú döntetlen eredményt hozott.

✲

Párizsban befejeződött az FSGT nemzetközi szakszervezeti kosárlabda-tornája. A döntőben Varsó csapata 65:60 arányban győzött Budapest ellen, s ezzel a lengyelek szerezték meg az első helyet. A magyar szakszervezeti válogatottban szerepelt Banna, a PVSK játékosa is.

Hol művelődiünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Iskolaorvos a mikrofonnál. Dr. Linka Zoltán előadása.
17.40: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Operett muzsika. 1. Konti: Keringőhatos a „Királyfogás" c. operettből. 2. Strauss: Denevér — Ki esketett. 3. Lehár: Víg özvegy — Indulódal.
18.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.45: Muzsikáló Pécs. Hangos zenei újság.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLAMU KISÉRLETI ADÓJA a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Híres énekesek és táncznekarok műsorából. — II. Népszerű operaáriák és kórusok.

SZINHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Naplemente előtt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: A szív újra dobog (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A test ördöge (5 és 7 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Építők Kultúrotthona: Áruló jel (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Csodacsatár (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Játék az életért (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Riadó a hegyekben (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Elárult szerelem (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Hetet egy csapásra (8 órakor)

BÁBELŐADÁS

lesz december 13-án, csütörtökön este 6 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Színre kerül: Piroska és a farkas. — Belépődíj 3 forint.

JÓZSEF ATTILA-EMLÉKEST

Pécs város Tanácsa Művelődésügyi Osztálya, a Városi Művelődési Ház és a városi nőtanács december 13-án, pénteken este 7 órakor a Városi Művelődési Házban irodalmi est keretében emlékezik meg a költő halálának 20. évfordulójáról. Előadó: dr. Kolta Fegne főiskolai tanár. A műsorban versek, ének- és zeneszámok. Belépés díjtalan.

Diósgyőri VTK—Komlói Bányász 3:1 (2:1)

Diósgyőr, 9000 nézö. Vezette: Kapocsi.

Diósgyőr: Tóth — Werner, Szigeti, Paulás — Török, Fekete — Iván, Csányi, Papp, Pál II., Matisz.

Komló: Magyar — Kanizsai, Polgár, Komlói — Molnár I., Molnár II., — Grózdics, Cziráki, Kohlmann, Kiss, Daun.

Diósgyőrben úgy indult a mérkőzés, hogy meglepetés születik. A komlóiak a 3. percben vezetéshez jutottak. Szögletrúgás után Cziráki hoz került a labda, aki

hirtelen kapura lőtt és a labda a meglepett diósgyőri kapus mellett a balsarokba jutott.

1:0-ra vezetett a Komlói Bányász. Nem sokkal később Kohlmann előtt kínálkozott alkalom a góllövésre. Tóth kifutással azonban menteni tudott. Lassan a hazai csapat vette át a játék irányítását. A 23. percben sikerült kiegyenlíteniök a diósgyőrieknek. Iván szabadrúgást ívelt be a kapu elé, a komlói védőkről

Csányi elé vágódott a labda, aki néhány méterről a hálóba lőtt. 1:1.

A diósgyőriek fölénye tovább tartott, a komlóiak szívósan védekeztek. Elől sokszor csak a két szélső és Cziráki maradt. **A 40. percben ismét diósgyőri gólt láthatták a nézők, Török—Matisz összjáték után**

Csányi kapta a labdát, aki hat méterről nem hibázott.

2:1-re vezetett ekkor a Diósgyőri VTK.

Szünet után előbb ismét komlói támadások következtek. — A bányász-csapat csatárai azonban csak a diósgyőriek 16-osáig jutottak, lövésekre ritkán jutott erejükből. Később ismét a hazaiak kerültek fölénybe. Az iram közben erősen csökkent. Havazni kezdett, és ez igen sokat ártott az amúgy is csúszós talajú pályának. A 81. percben Kiss és Iván összekaszkodott, a játékvezető a komlói játékost kiállította.

A 82. percben Török Pálhoz játszott, aki a diósgyőriek harmadik gólját lőtte. 3:1.

✲

Inkább küzdelem volt, mint játék. Mindegyik csapat nagy becsvággyal küzdött, a komlóiak a diósgyőriek vezető gólja után sem adták fel a harcot, és sokáig kétessé tudták tenni a diósgyőriek győzelmét. A hazai csapat ugyan többet támadott, mint ellenfele, mégis szoros volt a küzdelem. A komlói védelem ismét jó formát árult el, főleg Magyar jeleskedett a kapuban. A hátvédhármas lelkesen küzdött. Polgár ezúttal is kitűnően játszott. A fedezetek igen sokat segítettek a védőknek, főleg Molnár I. akasztott meg sok diósgyőri támadást. A csatársorból az összekötők védekező feladatot kaptak, így csak a két szélső és Cziráki jelentett veszélyt a diósgyőriek kapujára. A győztes csapatból Paulás, Török, Csányi és Papp játéka emlékedett ki.

✲

Az NB I. további eredményei: MTK—Szombathely 1:0, Ferencváros—Salgótarján 5:2, Bp. Honvéd—Ujpesti Dózsa 4:3, Tatabánya—Szeged 1:0, Vasas—Csepel 2:1.

Az NB III. mérkőzései

Nagyatádi Kinizsi—Pécsi BTC 1:1 (1:0). Nagyatád, 800 néző, vezette: Széki. Mindkét csapat nagy akarással játszott, így igen élvezetes játék alakult ki. A jóiramú mérkőzés igazságos döntetlent hozott. Góllövő: Kanizsai, illetve Lapis.

Simontornyai BTC—Mohácsi TE 1:0 (0:0). Mohács, 600 néző, vezette: Nyári. Nagy balszerencse kísérte ismét a mohácsi csapatot. Végig támadta a mérkőzést, azonban csak két kapufát ért el. Simontornya a 87. percben Pados révén egy lefutásból megszerezte a győzelmet jelentő gólt.

Kaposvári Dózsa—Szigetvári ZMSE 2:0 (0:0). Szigetvár, 500 néző. Vezette: Horváth. Nagy meglepetés. A szezon végére formájukban visszaeső szigetváriak ellen a K. Dózsa megérdemelt győzelmet aratott. Góllövő: Nagy, Német. A II. félidőben a feleselő Horváthot (Szigetvár) a játékvezető kiállította.

Csurgó—Kaposvári Textiles 1:0 (0:0). Kaposvár. Vezette: Bárdos. Az egyízben már lejátszott és 1:1-re végződött mérkőzést Kaposvár óvása alapján játszották újra. Most a K. Textiles a már meglévő egy pontját is elvesztette, mert változatos, kemény mérkőzésen Bata góljával Csurgó megérdemelten győzött. A II. félidőben Sóseki a kiállítás sorsára jutott.

Nagy érdeklődés mellett játszották a kézilabda Téli Kupa mérkőzéseket

A PVSK tornacsarnokában nagy érdeklődés mellett játszották le a kézilabda Téli Kupa mérkőzések második fordulóját. Több találkozó ezúttal elmaradt, a megváltozott kosárlabda műsor és a sellyeiek távolmaradása zavart okozott. Meglepetés most is akadt bőven. A férfi csapatoknál a PEAC legyőzte az esélyes Komlói Bányászt, a Pécsbányatelepi Bányász pedig vereséget szenvedett a Ped. Főiskolától. Nemcsak az I. osztályú, hanem az I. B osztályú mérkőzések is jó játékokat hoztak. Különösen a Kinizsi—Dózsa II. és a PEAC II.—Építők találkozók hoztak izgalmas küzdelmet. A forduló eredményei:

I. osztályú mérkőzések: férfiak: Ped. Főiskola—Pécsbányatelepi Bányász 22:19 (10:11). Vezette: Buzánszky dr. Mindkét csapat kapusa főleg a pécsbányatelepieké jól védett. Góllövők: Széchey 9, Vajk 7, Kádár 3, Bares 2, Németh, illetve Sudár 6, Vágner 5, Pálfai 4, Horváth 2, Szabó.

Pécsi Dózsa-Petőfi—Fáklya 13:10 (10:8). Vezette: Dely. Végig durva mérkőzésen a jobb kapussal rendelkező csapat győzött. Góllövők: Kovács 5, Rausch 3, Hang 3, Schmidt 3, Karászi 2, illetve Deutsch 6, Zákányi 3, Szuchovszky 2, Fenyves 2.

PEAC—Komlói Bányász 16:15 (4:7). Vezette: Czizek dr. Szoros és izgalmakban bővelkedő mérkőzésen a PEAC jobb emberfogásának köszönheti a győzelmet. Góllövők: Bakos 5, Schmidt 4, dr. Dombi 3, Kiss 3, Dolmány, illetve Appelczopfer 8, Schmeller 5, Horváth 2.

Nők: Ped. Főiskola—Traktor 6:4 (3:2). Vezette: Csizek M. A traktor az első félidőben kettő, a második félidőben egy ember hátrányával játszott, így erejéből többre nem telett. Góllövők: Vidolovits 4, Bori, illetve Kamarásné 3, Varga.

Fáklya—PEAC 8:4 (5:2). Vezette: Szakács. Az erőteljesebben és lendületesebben játszó Fáklya biztosan győzött. Góldobó: Bándli 3, Milkovits 2, Kondorosi 2, Orsoval, illetve Lippói 2, Tóth 2.

Meteor—Építők 3:2 (1:1), Vezette: Péter II. A végig emberhátránnyal játszó Meteor az utolsó percben tudott győzni. Góldobók: Szántó 3, illetve Ujhegyi 2.

Dózsa-Petőfi—Pécsújhegyi Bányász 8:3 (6:1). Vezette: Péter. A folyamatosabban játszó Dózsa fölényesen győzött. Góllövők: Dorosicsné 5, Pirkner II., Holup, Horfer, illetve Pétersz 2, Sztepanek.

I. B. o. férfi mérkőzések: Kinizsi—Dózsa II. 13:11. Pécsszabolcsi Bányász—Gépipari 17:8, PEAC II. —Építők 15:11.

II. o. női mérkőzések: Fáklya—Kesztyűgyár 7:1, Pécsszabolcsi Bányász—Dózsa II. 9:2.

II. o. férfi mérkőzések: Kinizsi II.—Postás 8:4, MTH 506.—Pécsújhegyi Bányász 16:14, Pécsbányatelepi Bányász—Urán 11:10.

Kosárlabda NB I.

Müegyetemi AFC—PVSK 72:51 (39:29). NB I. női mérkőzés, Pécs. Vezette: Velkei és Verbőczi. Nagyszerű küzdelmet vívott a két csapat. A budapestiek a palánk alatt határozottabbnak és biztosabbnak bizonyultak, mint a pécsiek. Legjobb dobók: Paál 28, Jalsovánszky 18, Simonné 10, illetve Müller 12, Aratóné 11.

Meglepetések az NB II-ben

Az NB II. utolsóelőtti őszi fordulójában is születtek meglepetések. A Pécsbányatelepi Bányász Pécsett vereséget szenvedett a KMTE-től, a PVSK viszont Kaposváron döntetlenül végzett a Kinizsi ellen.

Eredmények: Székesfehérvár—Szombathely 3:0, Oroszlány—Sopron 3:0, Mosonmagyaróvár—Veszprém 3:0, Zalaegerszegi TE—Budafok 0:0, Láng Gépgyár—Nagykanizsa 3:0, Győr—Szekszárd 7:0.

Kaposvári MTE—Pécsbányatelepi Bányász 3:1 (3:0). Pécs, 600 néző. Vezette: Géczi. KMTE: Boldog — Takács, Egres, Darvas — Pammer, Vajda — Jutasi, Papp, Tiszagáti, Zsoldos, Morvai. — Pécsbányatelepi Bányász: Kovács — Iljés, Sárközi, Varga — Molnár, Farkas — Kása, Pintér, Mező, Keszler, Oskó. A bányászcsapat játékosai mintha kissé elbizakodottan léptek volna a pályára, nem beszélve arról, hogy a csatárok is beleestek régi hibájukba, csak pepecselték a kapu előtt. A KMTE nemcsak lelkesen, hanem eredményesen is játszott. Góllövők: Pammer, Moldvai, Zsoldos, illetve Sárközi 11-esből. Jók: Egres, Zsoldos, Pammer, illetve Sárközi.

Kaposvári Kinizsi—Pécsi VSK 0:0. Kaposvár, 2000 néző. Vezette: Sós J. — K. Kinizsi: Rapp — Szili, Szigeti, Pálfalvi — Mózsi, Márkus, Tóth, Szentgróti, Stadler, Gergely, Horváth. — PVSK: Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Kutasi — Freppán, Göncz, Vincze. Győri-Kiss, Hámori II. Nagy küzdelmet vívott a két jól felkészült csapat. A PVSK talán valamivel kevesebbet támadott, mint ellenfele, de a vasutasoknak is lett volna alkalmuk a góllövésre. Mindkét csapatból a védelmek tűntek ki, a csatároknak már egyik oldalon sem ment a góllövés és ez meg is látszik az eredményen. Jók: Szili, Szigeti, Mózsi, Márkus, illetve Lendvai, Mohácsi, Szegedi.

NB II. ÁLLÁSA:

1. Győr	16	12	3	1	51:14	27
2. Sztálinváros	16	12	3	1	47:16	27
3. Székesfehv.	16	11	2	3	28:11	24
4. Láng Gyár	16	10	3	3	32:21	23
5. Pécsi VSK	16	9	3	4	25:16	21
6. Zalaeg. TE	16	5	9	2	24:17	19
7. M.-magyóv.	16	9	1	8	27:23	19
8. Budafok	16	8	3	5	27:25	19
9. Kaposv. Kin.	16	8	2	6	33:36	18
10. Dél-bud. Sp.	16	4	6	6	20:26	14
11. Oroszlány	16	6	2	8	23:32	14
12. Nagykanizsa	16	4	6	6	18:32	14
13. Veszprém	16	4	3	9	30:32	11
14. Kap. MTE	16	5	1	10	33:42	11
15. Pécsbányat.	17	3	5	9	14:27	11
16. Szombath.	16	3	4	9	15:26	10
17. Z. Dózsa	17	4	2	11	17:36	10
18. Sopron	16	3	2	11	25:43	8
19. Szekszárd	16	3	2	11	18:38	8

Pécsi sikerek az országos tornászbajnokságokon

Az országos felnőtt egyéni tornászbajnokságok versenyét Budapesten a Honvéd tornacsarnokában tartották. Elindultak a pécsi és a komlói versenyzők is. Az első napon a nők versenyeztek.

A III. osztályúak küzdelmében az országos bajnokság helyezettjei közé nem sikerült pécsi versenyzőnek bekerülnie. A vidékiek bajnokságában a BTC tornásznője, Meződi ötödik, Cseh (Ped. Főiskola) pedig hatodik lett az összetett versenyben. A II. osztályúaknál hasonló volt a helyzet. Itt a vidéki versenyzők között Zsemberi (BTC) negyedik, Gulyás (Ped. Főiskola) ötödik, Rein (Komlói Bányász) pedig hatodik helyen végzett. Az I. osztályú nők küzdelme hozta a legszínvonalasabb gyakorlatokat. A pécsi Kaszás a bajnokság egyik esélyeseként indult. Ha a talaj és felemás gyakorlata jobban sikerül, meg is szerezhette volna az országos bajnokságot. Igy a vidéki elsőséggel kellett megelégednie. Az országos bajnokságban harmadik lett a PEAC tornásznője. A vidéki versenyzők közül Tullner (K. Bányász) ötödik, Dombóvári pedig hatodik helyet szerezte meg.

Vasárnap délelőtt került sor a férfiak versenyére. Az I. osztályúak vidéki bajnokságát K. Varga (PVSK) nyerte. A II. osztályú versenyben Fésüs (Ped. Főiskola) szerepelt a legjobban a pécsiek közül, az összetett versenyben a negyedik helyet szerezte meg, a vidékiek bajnokságában pedig második lett. Itt még két helyet szereztek a pécsiek Kövesi (BTC) ötödik, Speigl (a börgyáriak másik tornásza) pedig hatodik helyet foglalta el. A legtöbb induló a III. osztályúak versenyében volt, ötvenen álltak rajthoz. A nagy mezőnyben Fleck (Ped. Főiskola) harmadik helyen végzett. A vidékiek közül a legjobbnak bizonyult. Az összetett versenyben bajnokságot nyert. Toronyi (PEAC) pedig a negyedik helyet biztosította magának.

Közlemények

Jogi és közgazdaságtani előadás „A tanács és bizottságainak működése", „Az államigazgatási eljárás új szabályozása" címmel dr. Szűcs József tart előadást a központi egyetem II. emeleti élettani termében délután 6—8 óráig. Vendégjegy 3 forint, diákoknak 2 forint.

✲

A fotóművész szövetség értesíti tagjait, hogy a ma estére hirdetett összejövetel elmarad. Helyette szerdán, 11-én este 6 órakor a járási tanács kultúrtermében tartják meg.

✲

Pécs város Tanácsa VB Igazgatási Osztálya felhívja a háztulajdonosok, vállalatok, intézmények és üzemek vezetőinek figyelmét, hogy a 3141/1/1949. N. M. sz. rendelet 6. § (3) bek. alapján a tulajdonukban, illetve kezelésükben lévő épületek előtti gyalogjárdát a hótól, jégtől a szükséghez képest naponta többször is tisztítsák le.

A rendőrség a járdák tisztántartását fokozottan ellenőrzi és a letisztítás elmulasztása esetén a felelős személyek ellen a feljelentést megteszi. A szabálysértők a fenti rendelet alapján 1000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújthatók.

✲

A nagykozári út kezdő szakasza december 11-én, szerdán 7 órától 13 óráig gázvezetéképítés miatt lezárják.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 23-01.
Nyomdáért felelő: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, nagyapa, Brechler János, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése december 11-én, 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Ráth Jakabné december 7-én elhunyt, temetése 10-én, 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Mohátschi József egyetemi preparátor december 9-én elhunyt. Temetése 11-én fél 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Prima hízottsertés eladó. Orsolya u. 17. 241

Jó bort disznóölésre, névnapra, családi-esre, sajáttermésű arany hegyi fajboraimból vásároljon. Kínáló: Rákóczi út 6. 100

Veszek rádiót, javítok, népradiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanuk útja 11. sz. 190

Egyetemi jegyzetek, — disszertációk, kérvények, számlák, költség vetések, gépírása, — sindarabok kiszerepléne, irógépkölcsönzés. Leíróiroda, Deák utca 5. sz. Telefon: 23-85. 195

A Pécsi Ingatlankezelő Vállalat azonnali belépésre fűtőt keres, fizetés havi 1 200 forint. Ugyanott lárdatakarítókat felvesznünk. 228

Egy gazdasági épület eladó. Völkány, Kossuth Lajos út 114. sz. (Fő utcán) 235

Siklósi sajáttermésű minőségi bor kapható. Liszt Ferenc u. 14. Telefon: 11-51. 247

Nyakkendőjét még az ünnepek előtt hozassa rendbe. Tisztítást, javítást, új nyakkendő készítést vállalunk. — Kossuth Lajos u. 8. 244

Vörösrézhengeres, — széntüzeléses fürdőkályhámat elcserélném gázos fürdővízmelegítővel. Mátyás király utca 10. 243

Gyermekszerető idősebb nő mindenes állást keres. Halas köz 7. sz. **Kokas** Istvánné. 203

Eladó egy zsírsertés. Bartók Béla u. 65. 240

Gőzgép, diáktnak, vagy iskolai bemutatónak, nagy tükör, kocsiköpeny, kiszolgálóasztal eladó. Doktor Sándor u. 40. 196

Mecsekszabolcs faluban 204 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni: Ujmeszes 7/2. 249

Használt férfiruhát, — bakancsot, bőr- és gumicsizmát veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel: 22-49. 245

Eladó mély, steppelt gyermekkocsi. Engels út 44. 252

Faforgácsoló (motoros). Telefon 11-03, Bajcsy Zs. u. 10. Soós János. 250

Gyönyörű dióhálók, kombinált szőnyegek kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60. Udvarjárat a kapu alatt. 25

Buksi kötőgép, 6/200-as, gyöngyöt is köt, körkötőgép nylon harisnya átkötéshez, — duplatalpaloval, csíkozóval eladó. Vörös műszerész, Bajcsy Zs. út 1. 236

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok u. 7. 248

Eladó masszív konyhakredenc és asztal. — Mecsek u. 6., délután. 251

Balatonbogláron kettőszobás, beköltözhető villa, Dózsa György út 55. sz. alatt eladó. — Eladja Decleva, Dérynė utca 16. 44

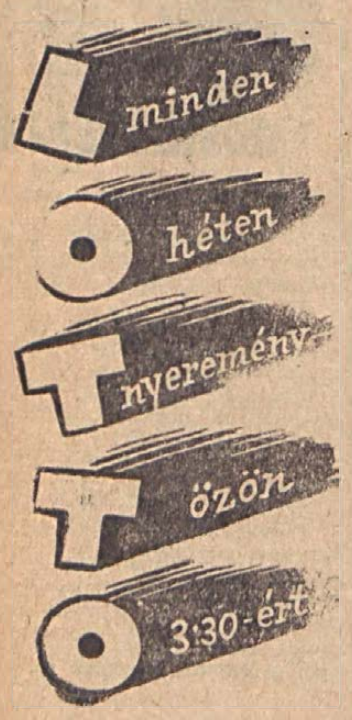
Különleges villanytűzhelyet eladok. Vennék esetleg bérelnék kifogástalan fotójós hálóberendezést. Telefon: 32-66. 254

Tamás Kálmán motoros faforgácsoló telefonszáma 39-91. — György utca 6. sz.

3+1-es világvevő rádió 700 forintért eladó. — Aradi vértanuk útja 11 189

116 fm léc és 60 db pala eladó. Érdeklődni lehet, Deák u. 23., az irodában. 246

Kőműveseket, tetőfedőket, parkettázókat, segédmunkásokat alkalmaz a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Zsolnay Vilmos utca 4—6. szám. 41

Lottózók figyelem!

A jutalomsorsolás tárgynyereményjegyzéke megtekinthető az összes postahivatalokban, OTP fiókokban és TOTO=LOTTO kirendeltségekben, azonkívül egyéb szelvényárusító helyeken.

A nyertesek jelentkezési határideje a tárgyhó 20-a

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 291. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 DECEMBER 11

A komlói III-as akna dolgozói teljesítették évi tervüket

A Komlói Szénbányászati Tröszt III-as aknájának dolgozói egész éven át eredményesen dolgoztak. Jó munkájukkal elérték, hogy az évi tervet december 31 helyett, már december 10-én reggel hat órára teljesíthették.

Az eredmény eléréséhez nagy segítséget nyújtott a fizikai és műszaki dolgozók összefogása, a jó irányítás.

Az üzem dolgozói nevében az üzem vezetősége, valamint párt- és szakszervezeti bizottságának vezetősége ígéretet tett arra, hogy ebben az évben, 11 600 tonna szenet adnak a népgazdaságnak tervükön felül.

Az MSZMP Baranya megyei Párt-Végrehajtó Bizottsága táviratban üdvözölte a tervüket határidő előtt teljesítő III-as aknai dolgozókat.

Forró üdvözletünket küldjük a III-as akna dolgozóinak

A megyei párt-végrehajtó bizottság távirata

Kedves Elvtársak!

Örömmel értesültünk arról, hogy üzemük valamennyi dolgozójának összefogása nyomán az 1957. évi termelési tervet 20 nappal előbb teljesítették és további 11 600 tonna szén terven felüli teljesítését vállalták.

Az MSZMP Baranya megyei Párt-Végrehajtó Bizottsága nevében forró üdvözletünket küldjük a III-as akna fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozóinak a tervteljesítés terén elért példás eredményük alkalmából.

Kívánjuk, hogy dolgozó népünk, gazdasági életünk javára további sikereket érjenek el a széntermelésben, a termelési tervek teljesítése és túlteljesítése, az önköltség csökkentése és a társadalmi tulajdon megvédése, valamint a munkafegyelem megszilárdítása által.

LAKI ISTVÁN
megyei titkár

A Pécsi Kenderfonó is befejezte az 1957-es tervet

Vállalatunk dolgozói örömmel jelentik, hogy az évi tervüket december 9-re befejeztük. Üzemünk a múlt évi szinthez viszonyítva átlag 15 százalékos termelékenységemelkedést ért el. A minőség állandó javulása mellett önköltségünkben nyolc százalékos csökkenést értünk el. A technológiai fegyelem megszilárdítása következtében dolgozóink jó munkájukért négy heti nyereségrészesedést kapnak.

Pécsi Kenderfonó

6.3 százalékkal túlteljesítette tervét a Patyolat

A Baranya megyei Patyolat Vállalat dolgozói befejezték évi tervüket, sőt december 7-ig azt 6,3 százalékkal túl is teljesítették. Az év végéig további 4—5 százalékkal kívánják túlteljesíteni a tervet.

Továbbfejlesztjük a szír—magyar kapcsolatokat

Magyar kormányküldöttség utazik Szíriába

Közös közlemény a Szír Köztársaság kormánydelegációjának 1957. december 9—10-i magyarországi látogatásáról

December 9-én a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának meghívására Haled Azem miniszterelnökhelyettes, hadügyi és pénzügyminiszter vezetésével hivatalos látogatásra szír kormányküldöttség érkezett Magyarországra.

A delegációval együtt több katonai és gazdasági szakértő is érkezett Budapestre.

A szír kormánydelegáció fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelentek: Kádár János, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Münnich Ferenc, a kormány első elnökhelyettese, Révész Géza honvédelmi miniszter, Antos István pénzügyminiszter, Sebes István külügyminiszterhelyettes, valamint a kormány több tagja.

A szír kormánydelegáció vezetője és tagjai december 9-én látogatást tettek Dobi Istvánnál, az Elnöki Tanács elnökénél, valamint Kádár Jánosnál, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökénél.

E találkozásokon a Szír Köztársaság kormányküldöttségének tagjai és a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és kormányának tagjai megbeszéléseket folytattak a két ország kapcsolatairól, valamint a nemzetközi helyzet egyes kérdéseiről. A megbeszélések során mindkét fél hangsúlyozta, hogy nagyra értékeli a közöttük fennálló baráti kapcsolatokat és egyetért e kapcsolatok továbbfejlesztése kérdésében, célszerűnek tartja, hogy egy közeli időpontban magyar kormányküldöttség viszonozza a szír kormányküldöttség baráti látogatását. Ugyancsak időszerűnek tartja, hogy gazdasági és kulturális megállapodások létrehozása céljából már a közeljövőben küldöttségek találkozójára kerüljön sor. Az időszerű nemzetközi kérdésekről folytatott véleménycsere során ismételten megállapítást nyert, hogy a két kormány külpolitikai célkitűzései azonosak a békés egymás mellett élés, a világbéke fenntartása kérdésében, az ENSZ alapokmányában lefektetett elvek, a bandungi konferencia határozatai szellemében, és egyetértenek abban, hogy a népek nemzeti függetlenségét és a világbékét fenyegető imperialista mesterkedések ellen küzdenek a jövőben is.

A baráti légkörben folytatott megbeszélések után december 9-én este 8 órakor Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke vacsorát adott a szír kormánydelegáció tiszteletére az Országház vadásztermében. A vacsorán pohárköszöntőt mondott Kádár János, a kormány elnöke és Haled Azem miniszterelnökhelyettes, a szír delegáció vezetője.

Elutazott a Szír Köztársaság kormányküldöttsége

Kedden reggel elutazott Budapestről a Szír Köztársaság kormányküldöttsége.

A delegáció búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent *Kádár János*, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, *dr. Münnich Ferenc*, a kormány első elnökhelyettese, *Marosán György* államminiszter, a forradalmi munkás-paraszt kormány, az Elnöki Tanács több tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos vezető egyénisége.

Jelen volt a búcsúztatásnál a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

A magyar és a szír Himnusz hangjai után *Haled Azem* Kádár János kíséretében ellépett a felsorakozott díszszázad előtt, majd a küldöttség vezetője köszönetét fejezte ki azért a meleg fogadtatásért, amelyben delegációjukat részesítették.

Szavaira *Kádár János* válaszolt.

A kormányküldöttség tagjai ezután búcsút vettek a megjelent személyiségektől, majd különrepülőgépük elindult Moszkva felé.

Bulganyin levele Adenauerhoz

Bonn (AFP). Szmirnov bonni szovjet nagykövet kedden délelőtt kihallgatást kért von Brentano nyugatnémet külügyminisztertől. Kormánykörökben kijelentik, hogy Bulganyin marsall Adenauer kancellárhoz szóló levelét továbbította.

●

11 000 mezőgazdasági kisgép

Baranyában az idén mintegy tizennégymillió forint értékű mezőgazdasági kisgép kelt el, jóval több, mint bármelyik más évben. A baranyai MEZŐSZÖV, amely a gépeket forgalomba hozza, nemrég kérdőíveket küldött a községi tanácsoknak, milyen gépekre lesz szükségük jövőre.

A beérkezett „kívánságlisták" azt mutatják, hogy főleg a könnyű traktorok, a villanymotorok és a szőlőgazdasági eszközök iránt nagy az érdeklődés. Ezért a MEZŐSZÖV a jövő évre — többek között — tíz „Fürge 3" típusú kerti traktort, 520 villanymotort és 540 szőlőprést rendelt. 1958-ban — a tervek szerint — kétszáz féle mezőgazdasági gépből 11 000 darabot hoznak forgalomba a baranyai falvakban.

Kicserélik a magánkiskereskedők iparigazolványát Rendezik a vendéglátóipari felszolgálók jutalékát

A belkereskedelmi miniszter utasítása

A belkereskedelmi miniszter utasítást adott ki, amely szerint december 31-ig ki kell cserélni a magánkiskereskedők iparigazolványait. Az igazolványok kicserélése azért vált szükségessé, mert a régieken már helytelen adatok szerepelnek. Az adatgyűjtést és az igazolványok kicserélését a KISOSZ-szal együttesen végzik, a régi igazolvány benyújtásával egyidőben az újat is kiadják. A csere illetékmentes.

A belkereskedelmi miniszter másik utasítása a vendéglátóipari felszolgálók jutalékát rendezi. A KPVDSZSZ elnökségével egyetértésben módosították a felszolgálók jutalékát. Az utasítás hatálya a kisvendéglők, a kiscukrászdák és az üzemélelmezési éttermek felszolgálói kivételével kiterjed az állami vendéglátóipari vállalatoknál felszolgáló, kenyeres és trafikos munkakörben dolgozókra.

A jutalékkulcs mértéke a kenyereseknél és a trafikosoknál valamennyi vendéglátóipari üzletben három és fél százalék.

Minden olyan étteremben, ahol a felszolgálók száma meghaladja a hármat, fizető felszolgáló állítható be. A felszolgálók számától függően egy műszakban szükség szerint több fizető-felszolgáló is alkalmazható olyképpen, hogy egy-egy fizető-felszolgálóra lehetőség szerint öt felszolgáló forgalmának elszámolásánál több ne essék. A fizető-felszolgálót mankópénz illeti meg. A felszolgáló kenyeresek és trafikosok jutalékát az elért forgalom után havonta kell elszámolni, illetve kifizetni. A fizető-felszolgálók és hozzátartozó felszolgálók forgalmi jutalékát a csoport teljesítménye alapján számolják el. A jutalékkulcsról értesítik az egyes munkahelyeket. A jutalékkulcs táblázat alapján a magasabb jutalékokat csak a szakképzett felszolgálóknál lehet alkalmazni. A közétkeztetési technikumot végzett felszolgálók kivételek, ők a magasabb jutalékkulcsra, a szakmunkás-vizsga sikeres letétele után, szakmai gyakorlat nélkül is jogosultak. Az utasítás 1958. január 1-ével lép életbe.

Kiosztották Stockholmban az 1957-es Nobel-díjakat

Stockholm (AFP): Kedden délután a stockholmi Koncert-palotában a svéd király, magasrangú személyiségek részvételével a hagyományos ünnepi külsőségek között kiosztották az 1957-es Nobel-díjakat. A fizikai Nobel-díjjal Csung Dao Li és Csen Ning Jang kínai professzorokat, a kémiai Nobel-díjjal az angol Sir Alexander Todot, az orvosi Nobel-díjjal az olasz Daniel Bovet-t, az irodalmi Nobel-díjjal a francia Albert Camust tüntették ki.

Megérkeztek a karácsonyfadíszek

A pécsi boltokba már megérkeztek a karácsonyfadíszek. Igen szépek és sokkal nagyobb a választék, mint volt tavaly, vagy azelőtt. Összesen 170 000 forint értékben 24 500 tíszt árusítanak a pécsi kiskereskedelmi vállalat boltjaiban. A legszebb és legkeresettebb díszek: harangfüzér, gömbfüzér, esernyő, lámpa, teáskanna, eper, mandolin, meg még sok egyéb. Érdemes hát válogatni köztük.

Decemberben is teljesíteni akarjuk tervünket

Tamásy Istvánnak, a Pécsi Szénbányászati Tröszt főmérnökének nyilatkozata

Munkatársunk felkereste Tamásy István elvtársat, a Pécsi Szénbányászati Tröszt főmérnökét, aki a kérdésekre az alábbi válaszokat adta:

KÉRDÉS: A pécsi bányászok az elmúlt két hónap eredményei és a decemberi kilátások alapján joggal remélhették, hogy a negyedik negyedévben ők lesznek a Pécs—Komló közötti párosverseny győztesei, s azt is, hogy ebben a hónapban tovább növelik a szétosztható nyereség összegét. A pécsbányai üzemzavar azonban komoly termeléskiesést okozott. Van-e remény, hogy a decemberi tervet mégis teljesíteni tudják, mit tett a tröszt ennek érdekében?

VÁLASZ: A pécsbányai üzemzavar szombaton reggelig körülbelül 5200 csillés lemaradást okozott. Ezt a tetemes adósságot azonban a hónap végéig fel akarjuk számolni, decemberben is teljesíteni akarjuk tervünket. Kérésünkre a Nehézipari Minisztérium engedélyezte, hogy december 7-én és 8-án, 14-én és 15-én a pécsbányai bányászok pótműszakot teljesíthessenek. A szombati napokon a délelőttös bányászok éjszaka, a délutános bányászok pedig vasárnap délelőtt teljesítenek majd pótműszakot. A szükséges béralapot a minisztérium ehhez biztosítja.

— A minisztérium ugyanakkor hozzájárult ahhoz is, hogy — mivel a pécsi bányászok közül még sokan nem vették igénybe a fizetett szabadságukat — a szükséges műszakszám biztosítása érdekében a fizikai dolgozók ez évi fizetett szabadságát 1958 január 31-ig adhassuk ki.

— A számítások szerint a pótműszakok segítségével mintegy 3200 csille szenet tudunk letörleszteni az adósságból. A fennmaradó 2000 csille szenet a napi tervek 120—130 csillés túlteljesítésével kell behoznunk. Ha a szükséges műszakszámot biztosítani tudjuk s a közelgő ünnepek miatt nem lesz túl sok a hiányzó, e terv megvalósítása szerintem nem reménytelen. A szükséges munkahelyek már biztosítva vannak, sőt a hetedik szinten egy új fejtést is megnyitunk, hogy ezzel is könnyebbé tegyük a terv túlteljesítését. Bízunk abban is, hogy a szabolcsi és a vasasi bányászok is megtesznek minden tőlük telhetőt. A szabolcsi és a vasasi kerület dolgozóitól 103—104 százalékos havi tervteljesítést várunk. Szeretnénk, ha a tröszti szinten a decemberi tervet legalább 102 százalékra tudnánk teljesíteni.

KÉRDÉS: Tudomásunk van arról, hogy a Pécsi Szénbányászati Tröszt jövő évre megállapított tervét a pécsi tröszt szakemberei nem tartják reálisnak, s hogy ezzel kapcsolatban tárgyalásokat folytattak a minisztérium illetékes vezetőivel. Mi lett a tárgyalások eredménye?

VÁLASZ: A minisztérium valóban megvizsgálta ezt a problémát, a pécsi bányák jelenlegi helyzetét. Napi 390 vagon átlag 4800 kalóriás szenet várnak tőlünk a jövő évben. A minisztérium szakemberei kénytelenek voltak elismerni, hogy ez a követelmény a jelenlegi körülmények között irreális, de a terven még nem változtattak s úgy néz ki, hogy a gázszéntervünket minden körülmények között teljesítenünk kell. A legnagyobb problémát — ez köztudomású — a mosópala értékesítése okozza, mert április előtt Tatabánya semmiesetre sem tudja tőlünk átvenni, másnak meg nem kell, mert alacsony fűtőértékű. Lehet, hogy a mosópalát tárolni fogjuk. A tárgyalások még nem zárultak le, reméljük, hogy végül számunkra is elfogadhatóan végződnek.

Érdekességek

Hatásos gyógyszer lepra ellen

Két francia orvos közölte, hogy sikeresen gyógyított leprát a D-Cykloserin elnevezésű új antibiotikummal.

Új rakéta-üzemanyag az Egyesült Államokban

Egy amerikai vegyiüzemben új rakéta-üzemanyagot állítottak elő. Az új üzemanyag borból, nitrogénből és hidrogénből áll. Amerikai szakértők feltételezik, hogy hasonló összetételű üzemanyaggal működtek a mesterséges holdakat hordozó szovjet rakéták.

Új pilóta-mentőöltöny

Egy amerikai gyár műanyagból olyan pilóta-mentőöltönyt állított elő, amely óceán fölötti repülőgépkatasztrófa esetén a vízbezuhant gép pilótáját a víz felszínén tartja, méghozzá — öntudatlan állapot esetén — arccal felfelé.

Telefon a párizs—lillei vasútvonalon

A francia vasút a párizs—lillei vonalat a legteljesebb kényelemmel akarja felszerelni. Ezentúl az utasok távbeszélőn hívhatják a párizsi és lillei számokat. A seclini pályaudvar közelében lévő 40 méter magas fémtorony közvetítésével érkeznek a hívások a lillei központokba, s lehetővé teszik a vonaton utazók beszélgetését a helyi állomásokkal.

Atomhajtású kereskedelmi hajó 1960-ban

Illetékes amerikai körökben úgy vélik, hogy a „Savannah" atomhajtású kereskedelmi hajó 1960-ban tengerre szállhat. Építése 42 millió dollárba kerül; számítások szerint a hajó 550 000 kilométert tehet meg üzemanyagfelvétel nélkül. Az egyetlen csavarral hajtott hajó 60 utast és 9—10 ezer tonna árut képes befogadni. Hossza 176 méter, szélessége 23 méter lesz. Vízkiszorítása 31 800 tonna.

Amerikai ideggyógyász kísérlete vakokkal

John C. Button newarki ideggyógyász elektronikus úton próbálja visszaadni a vakok látását. Berendezése rendkívül összetett: kis fotoelektrikus kamrából áll, amely a fénysugarakat az agysejtek izgatására alkalmas villamosárammá alakítja. Nemrég egy 35 éves nővel folytatott kísérleteket, aki 18 évvel ezelőtt a látóidegére gyakorolt nyomás folytán vakult meg. A kísérlet, hacsak rövid időre is, eredményes volt: „Látom a fényt!" — kiáltott fel a vak nő.

A tudósok városa

A moszkvai rádió jelenti, hogy a tudósok városát Szibéria központjában, Novoszibirszk környékén akarják felépíteni. A tudósok városában 20 ezer tanár és diák fog dolgozni. Főleg az atomenergiával kapcsolatos kutatásokkal foglalkoznak majd.

A stockholmi földalatti kétszer megy át a tenger alatt

A svéd főváros földalatti vasútja Európa leghosszabb földalatti hálózatai közé tartozik. Gusztáv Adolf király november 24-én avatta fel a nyugati városvéget a délivel összekötő vonalszakaszt. — A Haesselby—Gaard—Hoegdalen vonal jelenleg 30 kilométer; kétszer megy át a tenger alatt.

Hatévi munka volt az alagútfúrás és gránitban; az egész hálózat építése több mint 20 esztendőbe és 600 000 millió svéd koronába került.

Rádióaktivitás ellen

Zsendzsiro Hiraj japán tudós nemrégen kijelentette, hogy egy olyan anyagot fedezett fel, amely a betonnál is kevésbé bocsátja át a rádióaktív sugarakat. Az új anyagot, amely betonitot, homokot, vasat, kobaltot és bárimumot tartalmaz, „daledete"-nek nevezték el.

A Szovjetunióban első kísérletekre sikerült kilőni a mesterséges holdat

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunióban első kísérletre sikerült kilőni a mesterséges holdat. Mind az első, mind pedig a második mesterséges hold kilövésének megkísérlését siker koronázta — írja Szedov akadémikus a Pravdában.

A szovjet akadémikus rámutat, hogy a szovjet mesterséges holdakat az előzőleg kitűzött időnél valamivel korábban sikerült kilőni. Hangsúlyozza, hogy a sikeres kísérletezéseknél fontos szerepet játszott az a körülmény, hogy a mesterséges hold szerkezeti tervezésével és a kilövési rendszer kiválasztásával kapcsolatos döntések helyeseknek bizonyultak.

Szedov akadémikus az amerikai mesterséges hold kilövése körüli nehézségekről megjegyezte, hogy ez ismét bizonyítja a feladat bonyolultságát. „Véleményem szerint — tette hozzá — az amerikai szakembereknek hamarosan sikerül kilőniök a mesterséges holdat. A szovjet szakemberek őszinte sikert kívánnak az amerikai tudósoknak és mérnököknek." Szedov itt megjegyezte, hogy az Egyesült Államokban rendkívül tapasztalt és képzett rakéta-specialisták vannak.

Reméljük — írja a szovjet tudós —, hogy a mesterséges holdak és az űrben repülő készülékek jó alapul szolgálnak a békés versenyhez és azoknak a nagyszabású feladatoknak a megoldásához, amelyet a jövőbeni bolygóközi közlekedés megvalósításához meg kell oldani. Egyszersmind — tette hozzá — jó alapul szolgálnak a világbéke megszilárdításához.

Megállapították a Vanguard-rakéta kilövésére tett kísérlet kudarcának okát

Washington (AP). Az amerikai haditengerészet kutatólaboratóriuma hétfőn közölte, megállapították, hogy az amerikai mesterséges holdat magasbaemelő Vanguard-rakéta kilövésére tett kísérlet sikertelenségének oka a rakéta meghajtási szerkezetének műszaki hibája volt, „de a részletek nem hozhatók nyilvánosságra".

Indiai lapok a szovjet tudomány felsőbbségéről

Delhi (TASZSZ): Az indiai sajtó továbbra is igen élénken kommentálja az Egyesült Államoknak a mesterséges holddal kapcsolatban elszenvedett kudarcát.

A Times of India megállapítja: azok az amerikai próbálkozások, amelyek a Szovjetuniónak a tudomány területén való utolérésére irányultak, eleve kudarcra vannak ítélve, mert a szovjet tudomány sikerei olyan szilárd alapra épülnek, ami Amerikában nem található meg. A amerikai próbálkozások arról tanúskodnak, hogy az Egyesült Államok nem vette észre a szovjet tudomány felsőbbségének legfontosabb okát. Úgy látszik, hogy a legmagasabb amerikai körökben is az a vélemény uralkodik, hogy Oroszország előnye behozható, ha Amerika igen sürgős mesterséges hold- és ballisztikai rakéta-programot valósít meg. Ez azonban egészen hamis vélemény. Amerikának le kell vonnia azt a kellemetlen tanulságot, hogy az oroszok előnye néhány nap alatt nem hozható be.

Felfogták a Kaputnyik jelzéseit

Az Egyesült Államokban vizsgálják, hogy mi volt az oka a Vanguard rakéta felrobbanásának. (Reuter).

Enyhén szólva túlzás, amit ez a Reuter irodá jelentget. Mert igenis, kilőtték a Vanguard rakétát! Mit bizonyít az, hogy a kilövés pillanatában sűrű füstfelhő és lángok takarták el a rakéta-lövedéket?... Vagy az, hogy nem találják sehol a rakéta fejét. Miért? Talán az oroszok megtalálták a Szputnyik I. rakétáját? Ők is keresik, sőt azt állítják, hogy valahol Alaszka és Észak-Amerika nyugati partvidékén eshetett le. De az amerikaiak? Nos, ők tiszta munkát végeztek. Nincsenek kitéve annak, hogy valahol Szibériában rábukkannak a Vanguard-csemetére. Azt ugyan kereshetik az oroszok!

Az pedig egyenesen rosszmájúság, hogy a holdacskát „Kaputnyik"-nak keresztelték el az intrikusok. Miért? Talán világraszóló valami az, hogy a Szputnyik olyan értelmetlen jelzéseket ad, hogy: „Bip, -bip, -bip... Akkor a Vanguard holdacska üzenete sokkal megalapozottabb, hiszen már a kilövése előtt egészen érthető jelzéseket adott, valahogy olyan formán: gix... gix... gix...

(s)

Új mozgalom az atomfegyverek betiltásáért

Peking (Új Kína) Az atom- és hidrogénfegyverek betiltásáért küzdő japán bizottság szombaton ülést tartott és elhatározta, felhívással fordul Ázsia és Afrika népeihez, hogy indítsanak hatalmas méretű mozgalmat a nukleáris fegyverekkel végzett kísérletek, a fegyverek alkalmazása, az ázsiai és afrikai országok területére történő szállítása, valamint minden olyan kísérlet ellen, amelynek célja atom háború kirobbantása.

Tokiói jelentés szerint a bizottság felhívta a világ országait, vegyenek részt a leszerelésért és az atom- és hidrogénfegyverek használata ellen küzdő erők negyedik világ értekezletén, amelyet a jövő nyáron tartanak meg Japánban, vagy valamely más ázsiai országban.

Ítélet Pálinkás (Pallavicini) Antal bűnügyében

A Legfelső Bíróság katonai kollégiumának különtanácsa Pálinkás (Pallavicini) Antal őrnagyot — aki 1956 október végén Mindszenty Józsefet harckocsik kíséretében Budapestre kísérte — halálra ítélte, mert katonai ellenforradalmi zászlóaljat szervezett, az államvédelmi őrség tagjait őrizetbe vette és gyalázkodó röpiratot szerkesztett. Az ítéletet végrehajtották.

A holland kormány előzetes intézkedést tett az indonéz követelések befagyasztására

DJAKARTA (AP): Sadjarwo indonéz földművelésügyi miniszter kedden Djakartában tett nyilatkozatában közölte, hogy az Indonéziában lefoglalt holland ültetvények állami ellenőrzés alá vonása nem jelenti az ültetvények államosítását, vagy elkobzását. — Ugyanakkor utalt a miniszter az államosítás lehetőségére.

Megjegyezte, hogy az ültetvények mindaddig állami igazgatás alatt maradnak, amíg nem elégítik ki Indonézia igényét Nyugat-Iriánra.

HÁGA: A holland kormány hétfőn bejelentette, megtette az előzetes intézkedéseket Indonézia hollandiai követeléseinek befagyasztására.

A holland pénzügyminisztérium szóvivője szerint a Hollandia és Indonézia közötti pénzügyi műveleteknél megszüntetik az „általános engedélyek" rendszerét és ismét bevezetik a „külön engedélyek" kiadását. Ez azt jelenti, hogy a Hollandiában élő mintegy hatezer indonéziainak külön engedélyt kell szereznie ahhoz, hogy igénybe vehesse bankbetétjét.

WASHINGTON: Mukarto Notowidigdo, Indonézia washingtoni nagykövete hétfőn interjúja keretében kijelentette, Japánnak most jó alkalma van, hogy a második világháborúból származó jóvátételi kötelezettségeinek teljesítésére kötött japán—indonéziai egyezmény eredményeképpen és a legutóbbi indonéziai események következtében szorosabb gazdasági kapcsolatokat létesítsen Indonéziával.

A nagykövet kiemelte, „ha a jövőben Indonézia végrehajtaná a holland vagyontárgyak államosítását, ezt a nemzetközi joggal összhangban tenné meg."

Washingtonban kijelentették, hogy az amerikai kormány az Indonéziában kialakult helyzet tanulmányozására Djakartába küldi Gordon Meint, az amerikai külügyminisztériumban a Csendes-óceán délnyugati térségével foglalkozó osztályvezetőjét, aki tíznapos tartózkodásra szerdán érkezik meg Indonéziába. Az indonéz nagykövet kijelentette, örömmel értesül Gordon Mein megbízatásáról, miután az indonéziai helyzetről „nagyon zürzavaros jelentések" is érkeznek.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: változó felhőzet, többfelé eső, havaseső, majd havazás. Mérsékelt déli, délnyugati, később északnyugatira forduló szél. A hőmérséklet tovább csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 1—mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában mínusz 1—plusz 2, a déli megyékben plusz 2—plusz 5 fok között.

A török hadsereg rakétalövedékeket kap az Egyesült Államoktól

Ankara (AP): Menderesz török miniszterelnök hétfőn bejelentette, hogy a török hadsereget hamarosan felszerelik az Egyesült Államok „Nike" és „Honest John" rakétalövedékeivel. A miniszterelnök közlése szerint az Egyesült Államok hozzájárult ahhoz, hogy a rakétalövedékeket az amerikai katonai segélynyújtási program és „a NATO irányítása alapján" adja át a török hadseregnek.

A rakétalövedékek átadása előtt — az értesülések szerint — az Egyesült Államokban kapnak kiképzést azok a török katonák, akikre a rakétalövedékeket bízzák.

Külföldi jelentéseink

WASHINGTON

Leo Mates, Jugoszlávia washingtoni nagykövete hétfőn délután félórás megbeszélést folytatott Robert Murphy amerikai külügyi államtitkárral. Mint a nagykövet mondotta, a megbeszélésen a Jugoszláviának nyújtott amerikai segélyről volt szó. Az egyik újságíró megkérdezte, vajon Tito marsallnak az az elhatározása, hogy lemond az amerikai katonai segélyről, azt jelenti-e, hogy Belgrád politikája közeledik a Szovjetunióhoz? „Belefáradtunk mindezekbe a feltevésekbe, túlságosan fárasztó az is, hogy válaszoljunk erre a kérdésre..." — hangoztatta válaszában Leo Mates.

KAIRÓ

Az egyiptomi fővárosban megnyílt az arab országok íróinak második értekezlete.

BRÜSSZEL

Brüsszelben értekezletet tartott Larock belga, Lunz holland és Bech luxemburgi külügyminiszter. A három külügyminiszter megbeszélése a párizsi NATO-értekezleten követendő közös irányvonal rögzítését célozta.

DJAKARTA

Az Indonéz Kommunista Párt Központi Bizottságának Politikai Bizottsága nyilatkozatot adott ki, amelyben helyesli az indonéz kormánynak a holland KPM hajóstársaság feletti ellenőrzés bevezetésére vonatkozó intézkedését.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a Djuanda-kormány megdöntésére irányuló kísérletek, valamint a Sukarno elnök ellen megkísérelt merénylet mögött a holland imperialisták és más országok imperialistáinak keze van, akik fel akarják számolni az indonéz nép hazafias függetlenségi mozgalmát.

PÁRIZS

A francia pénzügyminisztérium hivatalos cáfolatot adott ki. Eszerint Franciaország jelenleg semilyen hivatalos tárgyalást nem folytat külföldi segély elnyerése céljából, csupán félhivatalos formában vettek fel kapcsolatokat olyan szervezetekkel, mint amilyen a nemzetközi pénzalap.

DJAKARTA

A djakartai kikötőhivatal szóvivője hétfőn közölte, hogy a kikötőben visszatartott holland hajókon fegyvereket és lőszert foglaltak le. Az Indonéziai Kommunista Párt nyilatkozatban további akcióra szólított fel a holland gazdasági erőforrások megbénítására, valamint arra, hogy ezeket Indonézia gazdasági hatalmának forrásává tegyék.

BERLIN

Adenauer kancellár egészségi állapota már annyira javult, hogy bizonyosra vehető a párizsi NATO-értekezleten való részvétele.

MILANO

A csendőrség első hivatalos jelentése szerint a codognoi vasúti szerencsétlenségnek eddig 15 halottja és 28 sebesültje van. Félő azonban, hogy a halottak száma még emelkedni fog.

WASHINGTON

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy Dulles amerikai és Favzi egyiptomi külügyminiszter hétfőn délelőtti megbeszélésén nagy vonalakban áttekintette az Egyesült Államok és Egyiptom kapcsolatait.

BRÜSSZEL

Az amerikai kormány a Belgiumnak szóló amerikai katonai segély keretében a NATO katonai hatóságainak beleegyezésével felajánlotta, hogy Nike típusú irányított lövedékekkel szereli fel a belga fegyveres erőket.

A brüsszeli kormány elfogadta az ajánlatot.

KAIRÓ

Abdel Krim emir hétfőn este kijelentette, hogy a marokkói spanyol csapatok azonnali kivonására kérte a spanyol kormányt. A sajtónak tett nyilatkozatában az emir közölte, hogy legutóbb sorozatos megbeszéléseket folytatott a kairói spanyol nagykövetség tagjaival, és ezúton kérte, hogy „továbbítsák" a spanyol kormányhoz a spanyol csapatok azonnali visszavonására vonatkozó kérését."

A spanyol követségen minden kommentártól elzárkóznak.

BÉCS

Nemrégiben egy tizenegytagú osztrák pedagógus küldöttség tanulmányutat tett a Szovjetunióban. Viszonzásul most szovjet pedagógus-küldöttség érkezett Ausztriába, hogy megismerkedjék az osztrák tanintézetek munkájával.

RABAT

Rabatban december 9-én este közölték, hogy a spanyol csapatok visszavonulnak Ifni fővárosa körül kialakított állásaikba. Rabatban levő spanyol források szerint a spanyol hatóságok elhatározták, hogy csapataikat körülbelül 12 mérföldnyi távolságra visszavonják Szidi Ifni köré és ezt a vonalat tartják a felkelőkkel szemben addig, amíg a spanyol és a marokkói kormány, vagy más nemzetközi szerv közötti tárgyalások el nem döntik Ifni jövőjét.

VANDÁLOK

Lapozgatom a Freie Welt című német képeslapot és egyszer csak valami hirtelen megragadja a figyelmemet. És ez a valami egy kép, egy borzasztó kép. A fényképezőgép lencséje csak a befejezést örökítette meg, de e kép láttán felidéződik az emberben az előzmény is.

Francia ejtőernyősök csizmái dübörögnek végig a falun. A szabadságharcos csapatok egy időre kénytelenek feladni a harcot, hogy soraikat rendezve ellentámadásba mehessenek. Amíg a szabadságharcosok az ellentámadásra készülnek, addig a faluban megkezdődik az ottmaradt lakosság lemészárlása. Ugy lövöldözik az embereket, mint vásári céllövöldében a bábukat.

Egy anya a szívéhez kap és összeesik. Öt-hatéves gyermeke az anyjára borul, ébresztgeti, de az anya nem mozdul. Emelgeti a kezét, megpróbálja lábra állítani, de nem megy.

— Anyám, édesanyám!

Az anya nem felel.

Melléből vér folyik. Mi történhetett az édesanyjával. Miért nem felel? Mindig felelni szokott, most miért hallgat?

Géppuska kelepel, kézigránát robban.

Két katona a gyereksírás irányába kúszik. Felemelkednek. A gyerek meglátja a fegyvereseket és ismét az anyjára borul és sír.

A két katona közelebb megy. A halott anya fejére kendőt teritenek. Az egyik a kezébe veszi a gyereket...

A befejező részt már a fényképezőgép lencséje is megörökítette.

Elől a kendővel leteritett halott anya. A háttérben két szabadságharcos algériai. Az egyik kezében géppisztoly, a másik vállán keresztülvetve a gépkarabély. Az egyik katona arcán a keserűség és a gyűlölet vonásai láthatók, a másik, aki térdére ültette a kis mezitlábas csöppséget — sír. A két arc: a gyerek és bajuszos, szakállas katona összeér és mindkettő szeméből potyog a könny.

Ha nem lenne a kép alatt aláírás, akkor is leolvasható lenne a katonák arcáról, az, amit odaírtak, az, amit az arcukkal, mozdulatukkal is kifejeznek.

— Piszkos háború. Ez a franciák kultúrmissziója?

SZALAI

232 millió forint
Baranya 1958-as költségvetési terve

A megyei tanács rendkívüli tanácsülésen foglalkozott Baranya 1958-as évi költségvetési tervezetével. A megye jövő évi összesített költségvetésének bevételi és kiadási végösszege: 232 150 048 forint. Ebből szociális és egészségügyi célokra 79 947 960, kulturális kiadásokra 62 653 530, gazdasági célokra pedig 36 625 200 forintot irányoztak elő. — A rend és jogbiztonsági kiadás 1 500 880, az igazgatási pedig 51 386 470 forinttal szerepel a költségvetésben.

Az 1958-as évi költségvetési tervezet 31 713 140 forinttal több, mint az 1957-es évi volt. Ebből a felemelt összegből 14 millió 634 ezer forinttal a tanács az egészségügyi, tanácsi dolgozók és a pedagógusok bérét kívánja felemelni. — Az összeg többi részét egészségügyi és szociális intézmények fejlesztésére és felújításokra fordítják majd. A felújítások összege majdnem 5 millióval lesz több, mint volt 1957-ben.

Szociálpolitika és egészségügy

A kórházak ellátására a tanács 28,5 millió forintot irányzott elő. Emellett igen komoly egészségügyi fejlesztés is szerepel a tervezetben. Igy többek között Komlón 1958. július 1-én 110 ágyas új kórházat nyitnak meg 65 főnyi egészségügyi személyzettel. A közegészségügyi és járványügyi feladatok jobb ellátása érdekében pedig 4 főnyi létszámemelést terveznek. Javul majd az orvosi ellátás az üzemegészségvédelmi szolgálatnál is, ahol 28 orvosi órával többet állítanak be. — A rendelőintézetekre, gondozóintézetekre és a körzeti orvosi ellátásra a tanács majdnem 21 millió forintot kíván fordítani. A rendelőintézeteknél 25 orvosi órával és 6 asszisztensnővel többet állítanak be jövőre. Néggyel emelik a körzeti orvosok létszámát, eggyel pedig az iskolaorvosok számát. A baranyai gyermekek üdültetésére 600 ezer forintot fordít majd a megyei tanács, a szociális otthonokra előirányzott közel 9 millió forintos költséggel pedig gondtalan napokat és megfelelő ápolást biztosít az öregeknek.

Kultúra, népművelés

A kulturális kiadások közül a legnagyobb összeget, összesen 41 millió forintot az általános iskolák fejlesztésére fordítják. 1958-ban újabb 20 tanulócsoport dologi kiadása, 23 új pedagógus és 3 újabb technikai személyzet beállítása szerepel a költségvetési tervezetben. Ez a fejlesztés az általános iskolai oktatás mennyiségi növekedése mellett a minőség javítását is célozza, mert csökken az egy nevelőre jutó tanulók száma. A tanács nagy gondot fordít arra, hogy a termelésben elfoglalt szülők gyermekei zavartalanul tanulhassanak és biztosítja ellátásukat. Az óvodák, napközi otthonok fejlesztésére a tanács jövőre 12 millió forintot állított be a költségvetésbe. Könyvtárak, művelődési otthonok, múzeumok kiadásai 3 millió forinttal szerepelnek. Ezen felül népművelési célokra 644 ezer forintot fordítanak. Sportcélokra pedig fél millió forintot irányoztak elő. — A költségvetésben új létesítményként szerepel a Vidák-pusztai gyermekotthon, Baranya megye jövendő gyermekvárosának létesítése. Itt 12—18 éves olyan gyermekeket helyeznek el, akiknek ellátása és nevelése eddig nem felelt meg a kívánalmaknak.

Gazdaság

Állattenyésztésünk versenyképessége kívánatossá teszi a törzsállomány minőségi és mennyiségi fejlesztését, a korszerű egészségügyi eljárások széleskörű bevezetését, állategészségügyi intézményeink további javítását. Ezért állattenyésztésre, valamint állategészségügyi kiadásokra mintegy 18 millió forintot kíván fordítani a tanács.

Lakásgazdálkodásra és városgazdálkodásra együttesen több mint 7 millió forintot irányoztak elő. Vízgazdálkodásra több mint 4 millió forintot állítottak be a költségvetési tervezetbe.

Igazgatás

Az igazgatási kiadások 51 millió forintot tesznek ki. Ebben a számban szerepel az igazgatási apparátus személyi és dologi kiadása, valamint az 1958-as évi béremelésre fordítható összeg is. Az igazgatási célra előirányzott aránylag magas összeg arra figyelmeztet, hogy ezen a területen takarékosságra van szükség, főleg a dologi kiadásoknál. Tanácsainknál a távbeszélő áramfogyasztás, az irodaszerek kiadásai aránytalanul nagyok. Helyesebb munkaszervezéssel, egyszerűsítésekkel ezen a területen igen sok összeget lehetne megtakarítani amit fontosabb feladatok megvalósítására fordíthatnának.

A rendkívüli tanácsülésen egyhangúlag elfogadták Baranya megye 1958-as évi költségvetését és a tanácstagok elhangzott javaslatai alapján a tanácsülésen a költségvetéssel kapcsolatban a következő határozatokat hozták:

1. Valamennyi tanácstag a maga választókerületében ismerje meg és segítse elő az 1958-as évi költségvetés végrehajtását.

2. A tanácsülés felkéri a megye valamennyi állandó bizottságát, hogy munkájukkal segítsék elő a költségvetés végrehajtását.

3. A megyei tanács felkéri a Hazafias Népfront Baranya megyei szerveit, hogy széleskörű felvilágosító munkával segítsék elő a költségvetési feladatok végrehajtását.

4. A megyei tanács utasítja a vb-t: forduljon a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy a megye területén lévő mezőgazdasági termékenyítő állomás működési feltételeit (gépkocsi, stb.) haladéktalanul biztosítsa.

5. Utasítja a vb-t, hogy az év folyamán kísérje figyelemmel a bevételek és kiadások alakulását. Ezért megfelelő időközökben számoltassa be a pénzügyi osztályt.

14-ÉN NYILIK A FÉNYKÉPKIÁLLITÁS

Szépen folynak a december 14-én megnyíló országos pécsi fényképkiállítás előkészületei. Külön érdekessége lesz a kiállításnak, hogy azon bemutatásra kerül a nemrég Budapesten bezárult nemzetközi kiállítás teljes magyar anyagát kitevő 104 művészfénykép is. A kiállítást egyébként a járási tanács dísztermében rendezik, a kiállítás tartama alatt naponta este 6 órai kezdettel a Nagy Lajos Gimnáziumban kerül vetítésre a kiállításon szereplő színes diapozitív anyag. Az ünnepélyes megnyitóra 14-én, szombaton fél 12 órakor kerül sor.

ADY-EMLÉKÜNNEPÉLY A PEDAGÓGIAI FŐISKOLÁN

December 6-án délután a Pedagógiai Főiskola irodalmi tanszéke a főiskola KISZ-szervezete közreműködésével nagysikerű Ady-emlékünnepélyt rendezett. A műsor összeállítása, a szavalatok ötletes összeválogatása hiven tükrözte Ady két arcát: a dekadens Adyt és a forradalmi Adyt. Az irodalmi tanszék vezetője, megemlékezésében kiemelte Adynak a múltban elhallgatott és meghamisított forradalmi költészetét. A megemlékezés után a hallgatók a költő legszebb költeményeinek bemutatásával állítottak méltó emléket a harcos költőnek.

Előre nézünk

1956 október 21-én este 10 óra körül mondta a telefont letéve: „Elvtársak! Azt mondták néhányan, hogy fegyveres felkelést csinálnak". Hittük is, nem is. Néztük e szép szál egyetemista felzaklatott arcát. S ment tájékozódni tovább, mert feladatának tartotta. Másnap vállalta, hogy a „diákparlamenten" latbavetve befolyását, tekintélyét, igyekszik visszatartani az ekkor már kiszabadult jobboldalt. Néhány perc múlva leléptették, mert „megbízhatatlan." Arcán nem szégyen, nem a bukott politikus vonásai látszottak, hanem az aggódásé, a keserűségé.

S most december 7-én este 7 órakor itt áll az egyetem aulájának ajtajában. Hangja ugyanaz, mint egy éve, csak más tónusú.

— Elvtársak! Bent már kevés a hely — mondja. — Próbáljanak összébb húzódni. Igy, igy, még egy kicsit...

Tehát ez a fiatalember megmaradt annak, ami volt. Nem veszett el a nagy szóródásban, nem fordult szembe senkivel és semmivel, illetve a hibákkal, mert azokat nem vallotta magáénak.

De a másik. Az, ott az a lány, az a barnahajú... Tavaly októberben azt mondta egyik ismerősömnek: „Mi nem tágítunk. Kiharcoljuk jogainkat, kitartunk követeléseink mellett."

— Milyen jogaitokat? Kiktől akarjátok kiharcolni? — kérdezte vissza. — Attól, aki lehetővé tette, hogy egyetemre járhass ösztöndíjjal?

Azt válaszolta, hogy „régi mese". Most látom. Ismerem apját, anyját. Egyszerű dolgos, becsületes emberek, akiknek gyermekeit azelőtt nem volt szabad egyetemre beiratni. Neki is volt követelése attól, aki tanítottja, aki tanulásáért még pénzt is ad neki. Megtántorodott, megszédítették, de apja alighanem kijózanította.

S most, hogy csattognak a szavak az aula falai között, hangzik a figyelmet felhívó szó, hogy „jól figyeljék a számokat" és sorra kerül, hogy kik járhattak és kik jártak a múltban és kik járnak ma az egyetemre, a lány példáján annak a gyereknek az esete jut eszembe, aki első keresetét hazavive azt mondta apjának: „A pénzt magamnál tartom. Elvégre te sem adtad nekem első keresetedet, meg ha jól emlékszem a többit sem". Hej, de komisz és rövid tud lenni a gyerekész! Ilyenkor már nem a szép szó használ.

Minden ülő- és állóhely foglalt. Nem egyforma emberek ezek, mert nézzük csak! Milyen feszülten figyel az a most legényesedő diák s a beszéd végén sok-sok társával együtt önfeledten tapsol. Igy tapsolnak azok, akiknek nagyon tetszik, amit hallottak, láttak. Amott annak a meglett korú férfinek alighanem nem esnek jól a szavak, hogy a fiatalok neveléséért a professzorok, a tanárok a felelősek. Bizony, bizony. Sajnos, majd nem „népbetegség" számba megy, hogy fáj az igazság. De nézd csak azt a jólismert professzort. Életét, nem egyszer pénzét adta és adja a fiatalok neveléséért, tanításáért. Szemlátomást tetszik neki, amiről szó van. Októberben diákok (ha ugyan lehet így nevezni őket és nem inkább a strébernek, stb.) kitiltották az egyetemről. Aztán néhányan — úgy látszik túlságosan szívükbe hasítottak az elmondottak — előadalogtak. No, nem tüntetően, ahogy ez kb. egy évvel ezelőtt volt divatos, hogy „nem hallgatok én ilyen kommunista dumát", hanem csendben, hogy ne égessen egyszerre akkora adag igazság. Nem baj. Majd apránként.

S néhány „nagy politikus" megfogalmazott pár remek kérdést. Beszélj róla, Marosán! A sok közül egyik: „Miből fedezi a kormány a beruházásokat?" Vajon miből? — A munkások és parasztok által termelt nemzeti jövedelemből. Hát ez is kérdés? A kíváncsi „külpolitikus" pedig ezt kérdezte: „Mi a véleménye a kormánynak a szíriai helyzetről?" Mi az? Már újságot sem lehet kapni és nem szól a rádió sem? Ej! Ej! Mindegy. Az ilyesfajtákra nem kellett nagyon válaszolgatni, mert akadt, amelyiket felolvasásra nyilvánosan megmosolyogták. A másfajták, a komolyak választ kaptak.

A végén nagy taps volt. Lefelé a lépcsőn ilyesmiket lehetett hallani: „Nagyszerű volt. De beolvastak... Nagy fejmosás volt... akinek nem inge..." Lent az utcán pedig újra felcsattant a taps. Még az a fiatalember is tapsolt mögöttem, aki azt kérdezte társától: „Te! Milyen kabátja lehet Marosánnak?" Megvárta, hogy megláthassa és megtapsolta. Nem a kabátot...

Most van min gondolkodni egyideig az egyetemen. Jó ez. Tisztul az agy.

Mennyi ismerős! Jóreggelt! Szervusztok! Szabadság! — Köszönés, köszönés és újra köszönés és az elmaradhatatlan: mi újság? Ajaj! Sok van. Mindenkinél van újság, azaz egy-egy még el nem mondott eset az eltelt évből. Ha egyszer ennyi ember mind lediktálná, hogy mi minden történt körülötte az elmúlt egy évben, érdekes olvasmányt adna. — Mert lenne mit mondani. — Most a gyülekezés alatt bizonyságául, hogy sok minden történt, két véglet csapkolódik: „De rövid volt ez az egy év." „De hosszú volt ez az egy év." Melyik igaz? Alighanem mindkettő.

Nyolc óráig még megférnek az előcsarnokban, de a „későn jövők" már az utcára szorulnak. Tizesével emelkedik a gyülekezők száma. Idősebbek, fiatalabbak, fiatalok, nők, férfiak.

Többségük egy évvel ezelőtt is itt volt. Akik nem voltak itt akkor, nem tudták, hogy mi készül, csak utólag értesültek róla. Sajnálták és mint mondták: sajnálni fogják, míg élnek. Hihető. Ha nem így lenne, most sem jönnének. De jönnek még olyanok is, akik férőhely hiányában meghívót sem kaptak. Pártigazolványát mutatja, hogy ne kételkedjen senki szándékában, meggyőződésében. És nem tágít, marad és jön, vár, míg beengedik a volt Tiszti Klubba. Maradhat, jöhet és bejöhet. Miért ne! Idevaló. Meg az a sok ezer még, aki csak újságból tudta meg, hogy felvonulás, pártaktíva volt Pécsett.

Meg kell hagyni, hogy nagyon furcsa társaságnak tartaná egy másik világban élő a gyülekezőket. Senki nem beszél a maga örömeiről, gondjáról, bajáról. De intéz ügyeket. Egyik ezzel, a másik azzal beszél meg „röptében" valamit, amire még nem jutott idő. Itt az alkalom s míg kialakulnak a sorok, elintéződik sok ember ügyes-bajos dolga, kérése is. Azoké, akik talán még félálomban élvezik a vasárnapi pihenőt, vagy a csárdásokat hallgatják a rádióból.

Elindultunk. Vásár lévén és a délelőtt is a közepe felé közeledett, akadt szemlélő. Volt egy, külsőleg amolyan orvos, vagy hivatalnok-féle. Lehajtotta fejét, nem nézett se jobbra, se balra. Mintha bánata lett volna... De volt egy nagybajuszú parasztbácsi a villanyrendőrnél, akin jól látszott, hogy nincs bánata.

Gombostűt nem lehet leejteni. Itt is foglalt minden ülő- és állóhely, akár tegnap az egyetemen. S Marosán elvtárs beszél. Emlékezik, emlékeztet és biztat, hogy „mindjárt a témánál leszek." Holott „téma" az egész, hisz mérlegkészítés van egy évről és tervkészítés a fejekben a következő évre. Szó kerül itt mindenre, Kínától Washingtonig, a pécsi bányák mélyétől a szputnyikok magasságáig. Felvázolódik az alakuló, forró világ, amelyben a történelem kerekét senki nem forgathatja vissza és a végső győzelem nem kétséges. Kitárul egy nehéz esztendő aranylapos könyve, benne fergeteges vész, harc, küzdelem, bánat és fájdalom, munka, öröm és eredmény teszi tanulságossá. Nem, többet nem lesz nálunk olcsó játékszer senkinek azok hatalma, akik az életet adják, a munkásoké és parasztoké.

Nincs megrendezett jelenet, mesterkélt ováció, de fegyverként csattog az elemi erejű taps és harsan: „Éljen a párt!" Éljen, mert szakadéktól rántotta vissza az ezer év alatt nem sok jót megért magyar nép szekerét. Hol lennénk ma? Nemcsak a kommunisták... Mindenki, aki munkából, tudásból él, éltet másokat. Könnyezhetnénk, mondogathatnánk, hogy „ide jutottunk" és keserű valósággal ismételhetnénk jelenre a multat idéző költőt: „Megbűnhődte már e nép a multat s jövendőt." De nem, nem lett.

A bűnhődést a multnak tudjuk és ezerötszáz ajakról száll a város és a megye többségének, ezrek, milliónak és százmilliónak a nevében is a jövőt előrevetítő himnusz, hogy „nemzetközivé lesz holnapra a világ."

KÁSZON

Zárszámadás Kátolyban
70 forint egy munkaegység értéke

Az év végi zárszámadást még minden évben közösen ünnepelték a kátolyi termelőszövetkezet tagjai. Az idén vendégeket is meghívtak. Ott volt Máté András 10 holdas, Katics György kilenc, Hazuduác Márk hat holdas és több más egyénileg dolgozó paraszt, akik tavaly ősszel léptek ki a szövetkezetből.

Szombaton éjfél után három óráig táncoltak a régi és jelenlegi tsz tagjai. Olyan volt ez az este, mint amikor egy családi ünnepségre összeseregiik az egész rokonság, bármerre is szólította az élet. Egy úton indultak el annak idején a kátolyiak is s csak tavaly ősszel váltak el egymástól. De azért a kilépettek most is kedves vendégek. A különbség csupán az a tsz-tagok és a kilépettek között, hogy ha a padlásukra felmegy az ember, vagy belenéz a pénztárcájukba, szegényebbeknek látja a kilépetteket, mint azokat, akik a legnehezebb időben is hűek maradtak a szövetkezeti gazdálkodáshoz.

39 000 forint a takarékban

Katics Györgynek tavaly ősszel 10 000 forintja volt a takarékbetétkönyvében. Kaszapovicséknak csupán kétezer forintjuk. Katicsék kivették a tízezret és egyénileg kezdtek gazdálkodni a kilenc holdon. Kaszapovicsék meg továbbra is a szövetkezetben dolgoztak. Elmúlt egy esztendő, s most a zárszámadáskor azt mondja Kaszapovics:

— Ugye Gyurka, neked tavaly ősszel nyolcezer forinttal több volt a takarékban, mint nekem? Most mennyi van neked a postán?

— Egy fillér sem.

— Na látod! Az én kétezer forintomból meg 39 000 lett. Igaz, neked van két lovad, de ezekből csupán annyi hasznod van, hogy megeszik az abrakot, a jó szálastakarmányt. Én meg eladom a termést és jövőre még több pénzem lesz...

Azt pedig a kátolyiak tudják legjobban, hogy Kaszapovicsék fele annyi gonddal sem küszködtek egész évben, mint Katicsék.

Két és fél vagon termés egy családnak

Rumszauerékat mindenki ismeri Kátolyban. Cselédek voltak a felszabadulás előtt és bizony szegényesen éltek. Disznót soha nem vágtak, terményt nem adtak el, mert örültek, ha megkeresték a család szükségletét. Most négyen dolgoznak az újjáalakult szövetkezetben és több mint két és fél vagon terményt, meg 22 465 forintot kerestek ebben az évben. Négyen 822 munkaegységet teljesítettek, s hogy közelebbről ismerje meg mindenki jövedelmüket, leírjuk itt a részesedés lényegesebb terményféleségeit. Búzából 63,36 q-t vittek haza, árpából 37 mázsát, 82,20 mázsa kukoricát, 24 mázsa burgonyát és 12 mázsa répát mértek ki részükre. És kaptak még több mint 22 000 forintot.

Ez természetesen tiszta kereset. Nem kell tartalékolni vetőmagot, nincs annyi állat, amennyi felenné ezt a sok takarmányt. Idén három hízót vágnak Rumszauerék, de ezekkel nem tudnak megetetni majdnem egy vagon kukoricát. Nincs olyan módos középparaszt a faluban, akinek ilyen búsásan jövedelmezne egy esztendő.

Igaz, a termelőszövetkezeti tagok közül is Rumszauerék jövedelme a legtöbb. Legkevesebb Jeránt Teréz munkaegysége. Egész évben csak 102 munkaegységet szerzett, mégis kapott tíz mázsa kukoricát, 770 kiló búzát, 450 kiló árpát, 300 kiló burgonyát és 2 733 forintot. Nem számítva borsót, cukrot, répát, szénát és az apróságokat.

Másfél milliós vagyon

Ezek a számok önmagukban is népszerűsítik a szövetkezetet és vonzóan hatnak a kívülállók felé. Lóczi István jelentkezett is felvételre és a szombati zárszámadási közgyűlésen kérelmét elfogadta a tagság. Más még nem kérte felvételét. De biztató eredmény már az is, hogy a régi tsz-tagok elismerik: jövedelmezőbb a szövetkezeti gazdálkodás és van közöttük, aki azt mondja: még egy évet megpróbálok egyénileg, aztán beszélhetünk a belépésről.

A régi, egyéni gazdák meg nem szívesen hallgatnak ilyen nyilatkozatokat, mert azt gondolják, rájuk nincs is szüksége a szövetkezetnek. Nyugodjanak meg, a kátolyiak még soha nem zárták be kapuikat, s minden becsületes dolgozó parasztot maguk közé fogadnak bármikor, hisz nagy az ő gazdaságuk. Egy év alatt több mint egy millió forinttal növelték a közös vagyont és elérték, hogy ma már másfél milliós összvagyonnal rendelkeznek. Ha ilyen rohamosan haladnak előre, jövőre megduplázódik ez a szám. Könnyebb lesz a munka, nagyobbak lesznek a termelési lehetőségek, mert most már saját traktorral rendelkeznek, megvásárolták az ehhez szükséges munkagépeket, felszereléseket. A következő gazdasági évben elsősorban az állattenyésztést emelik magasabb fokra és olyan termésfokozó módszereket alkalmaznak, amelyek még jövedelmezőbbé teszik gazdaságukat.

Lipóczky József

SPORT

Vasárnap

igen sok sportkedvelő mérgelődött és bosszankodott jogosan a vasuti átjáró miatt. Vásár lévén, igen sokan voltak olyanok, akik a hídon keresztül akartak hazatérni a városba. Még többen jöttek ki a mérkőzésre. Nagy volt a dulakodás, a torlódás a vasuti átjáróhíd Verseny utcai feljárójánál. Csigalassúsággal lehetett csak meg tenni az útat a hídon keresztül. A rendezőség nem figyelt fel az esetre, s bizony amit a szurkolóktól kaptak a nagy tülekedésben, azt nem teszik zsebre. Ideje lenne, ha a vasuti átjáróhíd közlekedési rendjét megfelelően szabályoznák. Nem is beszélve arról, hogy nagyon ráférne a hídra a javítás is.

●

Érdemes rá feltigyelni

Az osztrák K. Wiessner legutóbb néhány érdekes adatot tett közzé az úszás történetéből. Ezekből megtudjuk, hogy az antik Rómában 17 fürdőmedencével ellátott termálfürdő állott a lakosság rendelkezésére. Ezek közül az egyik 70 m hosszú volt és a fürdők egyidejűleg mintegy 35.000 látogatót voltak képesek befogadni.

Érdekes az is, hogy az első vízbölmentési egyesület már a XVIII. században megalakult (1767, Hollandia), míg az első úszóegyesület pontosan 100 évvel később, 1857-ben Londonban kezdte meg működését. Figyelemreméltó az a közlés is, miszerint az elmúlt 100 év alatt több, mint egymillió azoknak a száma, akik csak a német nyelvterületeken vízbefúltak.

●

Az NB III. őszi fordulójának végeredménye

1. Baja	15	13	1	1	41:14	27
2. Pécsújh. B.	15	9	3	3	28:16	21
3. Pécsi BTC	15	8	4	3	31:16	20
4. Domb. VSE	15	7	5	3	33:23	19
5. Pécsi Vasas	15	8	1	6	28:22	17
6. Csurgói SK	15	6	3	6	23:25	15
7.-8. Nagyk. Ép.	15	4	7	4	24:25	15
7.-8. Simont.	15	6	3	6	24:28	15
9. Nagyatádi K.	15	5	4	6	23:28	14
10. Szig. Zrínyi	15	5	4	6	26:32	14
11. Tolnai SK	15	5	2	8	25:32	12
12. Mohácsi MTE	15	4	4	7	15:20	12
13. Bonyh. MTE	15	4	3	8	22:34	11
14. Nagyk. Vasút	15	3	4	8	21:30	10
15. Kapv. Dózsa	15	3	4	8	17:27	10
16. Kapv. Textil	15	2	4	9	14:26	8

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

A későn érkező nézők még el sem tudták foglalni helyüket, sokan pedig még a bejárati kapuk előtt szorongtak, mikor a Pécsi Dózsa-Petőfi vasárnap, a Dorogi Bányász elleni mérkőzésen megszerezte a vezető gólt. Az első félidőben még két újabb pécsi gól következett, s igaza volt annak a szurkolónak, aki azt mondta, hogy nem is emlékszik olyan mérkőzésre, amikor a pécsi csapat félidőben 3:0-ás vezetéssel fordult volna. A második félidőben a helyzetek kihasználása már nem sikerült a Dózsa csatároknak, a nézők azonban nem elégedetlenkedtek, mert a pécsi csapat végeredményben biztosan győzte le az utóbbi időben igen jó eredményeket elérő dorogi együttest. A Pécsi Dózsa-Petőfi taktikája ezúttal bevált, a játékosok be is tartották az utasításokat. Az akarással, lelkesedéssel sem volt baj, s így kiharcolták azt az eredményt, melyet már régóta várt a pécsi sportársadalom a kék-sárga együttestől.

*

A Komlói Bányász—Diósgyőri VTK mérkőzésen bár a hazai csapat szerezte meg a két pontot, a mérkőzés végig szoros volt, a bányász-csapat küzdelemre kényszerítette ellenfelét. A komlóiak vezető gólja után voltak olyanok, akik meglepetést vártak, ez azonban elmaradt. A diósgyőriek fokozatosan átvették a játék irányítását és fölényüket gólokra is tudták váltani. Igaz, a komlóiak is lőhettek volna még egy-két gólt, a helyzeteket azonban szokás szerint most is elvétették a csatárok.

*

Az NB II-ben vasárnap pécsi és kaposvári csapatok találkoztak. Mindkét mérkőzés meglepetéssel végződött. Kevesen számítottak ugyanis arra, hogy a Pécsbányatelepi Bányász Pécsett vereséget szenved a KMTE-től, ugyanakkor a vasutas csapat pontot hoz el a nagy formában lévő Kinizsitől. Pedig a Pécsbányatelepi Bányásznak nagyon kellett volna a győzelem. Hiányzott azonban a lendület és a gólratörés a pécsbányatelepi csatárok játékából. A vasutasoknak már jobban ment a játék Kaposváron, bár a győzelmet nem sikerült megszerezniök, a döntetlen eredménnyel is elégedettek lehetnek a szurkolók.

*

Az NB III-ban befejeződtek a bajnokság őszi fordulójának mérkőzései. Az őszi elsőséget a Bajai Bácska szerezte meg hat ponttal előnnyel a Pécsújhegyi Bányász előtt. A másik két pécsi csapat is a táblázat első felében foglalt helyet. A BTC jelenleg a harmadik, a Pécsi Vasas pedig az ötödik helyen tanyázik. Az utolsó fordulóban visszaeső szigetváriaknak és mohácsiaknak meg kellett elégedniök a 10, illetve 12. hellyel. Bár a bajaiak elsősége nem látszik veszélyben, a további helyezésekért azonban a tavaszi fordulóban igen nagy harc várható. De a kiesés sorsa sem dőlt még el megközelítőleg sem. A 11. helytől lefele egyik csapat sem érezheti magát páholyban.

*

Az országos felnőtt tornászbajnokságon nagy számban indultak el a pécsi és a komlói tornászok. Bár országos bajnokságot egyik osztályban sem sikerültek szerezniök, több értékes helyezést azonban kiharcoltak tornászaink, nem beszélve a vidéki bajnokságokban elfoglalt előkelő szerepükről. K. Varga a férfi I. osztályúaknál, Fleck a férfi III. osztályúaknál, Kaszás Ilona pedig a női I. osztályúaknál vidékbajnokságot nyert. A hét végén a mesterfokú tornászok bajnokságát tartják meg Budapesten. Ezen is elindulnak a pécsi tornászok, reméljhetőleg eredményeikkel csak öregbíteni fogják a város tornasportjának hírnevét.

Kaszás Ilona (PEAC) országos vidéki tornászbajnokságon első helyen végzett az I. osztályú női összetett versenyben.

Komoly zavart okozott a szombati és vasárnapi kézilabda műsorban a kosárlabda-mérkőzések beiktatása és a sellyeiek távolmaradása. Vasárnap délután a labdarúgó-mérkőzés után zsúfolásig megtelt a PVSK tornacsarnoka, minden jegy elfogyott a kézilabda mérkőzésekre. S a nézők, hogy ne maradjanak mérkőzés nélkül, a rendezőség hirtelen összehozott valami barátságos találkozót. Persze ez nem tudta pótolni a bajnoki mérkőzések izgalmait. A kézilabda szövetségnek a műsor összeállításánál nemcsak a csapatokra és a játékosokra, hanem a közönségre is tekintettel kellene lennie. Ahhoz, hogy a közönség elégedetten távozzék a PVSK tornacsarnokából, nem mindegy, hogy milyen mérkőzéseket lát.

Az NB I. állása

1. Tatabánya	12	8	2	2	21: 9	18
2. MTK	12	8	—	4	21:13	16
3. FTC	12	7	1	4	23:20	15
4. Bp. Honvéd	12	6	2	4	22:13	14
5. Diósgyőr	12	5	4	3	19:16	14
6. Vasas	12	6	2	4	19:18	14
7. Szombath.	12	4	5	3	18:15	13
8. U. Dózsa	12	5	3	4	24:21	13
9. Salgótarján	12	5	2	5	19:20	12
10. Dorog	12	4	2	6	13:20	10
11. Pécs	12	4	2	6	13:21	10
12. Csepel	12	3	3	6	13:18	9
13. Szeged	12	1	5	6	13:20	7
14. Komló	12	—	3	9	7:23	3

Alosztály I. eredmények

Villányi Traktor—Sellyei Spartakusz 4:2 (1:0). Sellye. Vezette: Mozsgai. A 200 néző előtt lejátszott mérkőzésen Villány nem várt, de megérdemelt győzelmet aratott a gyenge kapussal rendelkező sellyeiek ellen. Góllövő: Dobi, Kifert, Schifrich, Ságics, illetve Papp és Kocsis.

PEAC—Pécsvárad 5:0 (4:0). Pécs. Vezette: Schwiegl. Az egyetemisták nagyobb arányban is győzhettek volna. Góllövők: Fekete 3, Gyánó, Zsolnai.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Fiatalok klubja.
17.50: Baranyai muzsika. Közreműködik a pécsi MÁV-énekkar. Vezényel Horváth Gyula, valamint Dörömböző Géza és zenekara.
18.00: „Világtalanságomban mutatok utat népemnek . . .” John Milton születésének évfordulójára. Közreműködik: Avar István, Kőszegi Gyula és Rab Antónia.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Amire nagyanyáink táncoltak.
18.50: Asszony nélkül. — Gáldonyi Béla elbeszélése.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA
a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Zenekari művek. — II. Magyarnóták és népdalok.

SZÍNHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Naplemente előtt (fél 5; fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: A szív újra dobog (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Naplemente előtt (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A test ördöge (5 és 7 órakor) Csak 16 éven felülleknek!
Építők Kultúrotthona: Áruló jel (5 és 7 órakor)
Bőrgyár Kultúrotthona: Simon Menyhért születése (fél 5 órakor)
Leőwey Klára Leánygimnázium: Bagdadi tolvaj (4 és 6 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Elveszett vőlegény (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Játék az életért (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Riadó a hegyekben (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Elárult szerelem (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Hetet egy csapásra (8 órakor)

✽

Zenetörténeti előadás. „A nápolyi és velencei opera” címmel Horváth Mihály zeneiskolai igazgató tart előadást. Közreműködnek dr. Teremi Gáborné, Spineth Ferencné és Somos Jenő énekművészek. Az előadás helye a TTIT Bartók Klubja (Pécs, Janus Pannonius u. 11., I. em.) délután hat órától. Vendégjegy ára 3, diákoknak 2 forint.

A posta felhívása a csomag- és levélfeladókhoz

A csomagok késedelemmentes kézbesítése érdekében:

a) a nem romlandó csomagokat legkésőbb december 15-ig;

b) a romlandó tartalmú csomagokat pedig legkésőbb december 20-ig adják postára. (A várható torlódás miatt a posta csak e határidők betartása mellett tudja feltétlenül biztosítani a csomagok karácsony előtti kézbesítését, főként a budapesti, a Budapesten túl fekvő és az autóbuszjáratok melletti rendeltetési helyekre.)

c) A csomagokat gondosan burkolják és a címiratokat tartósan erősítsék a csomagokra.

d) A csomagokban a cím másolatát helyezzék el.

e) A csomagok tartalmát a szállítólevélen és a burkolaton részletesen tüntessék fel.

f) A karácsonyi és újévi üdvözleteket az érdekelt ünnep előtt legalább 5—6 nappal adják fel a zavartalan és idejében történő kézbesítés biztosítása céljából.

NB I. tartalékmérkőzések

Dorogi Bányász—Pécsi Dózsa-Petőfi 2:0 (0:0). PVSK-pálya, 1500 néző, vezette: Iszli. A mérkőzés nagyobb részében a vendégek irányították a játékot és győzelmük megérdemeltnek mondható. Góllövő: Szili és Fruzsnyik. Diósgyőri VTK—Komlói Bányász 1:0 (0:0). Diósgyőr, 5000 néző. Vezette: Devényi. A játék képe alapján a döntetlen eredmény igazságosabb lett volna. Góllövő: Takács. Bp. Honvéd—Ujpesti Dózsa 3:3, Tatabánya—Szeged 2:2, Szombathely—MTK 2:1, Csepel—Vasas 4:0.

SPORTHORGÁSZAT

Horgászás a Krimben

Csúnya tüdőgyulladásból lábbadoztam, s az orvos azt tanácsolta, utazzam pár hétre a Krimbe. Valamikor a cár és családja, nagyhercegek, nábobok nyaraltak a krimi hegyekben, a Fekete-tenger partján, ma a Szovjetunióban alig találni munkást vagy tisztviselőt, aki állam- vagy szakszervezeti költségen nem járt volna ezen a csodálatosan szép vidéken. Feledhetetlenül szép tájkép a meredek szikláktól szaggatott tengerpart.

És a tenger! Minden horgász álma! Sokat álmodoztam róla a Moszkva folyó partján. Mennyi lehet abban a hal! Tantaluszi kínokat álltam volna ki, ha az orvosok nem engedték volna meg egy hét múlva, hogy felkeljek. Orsókra csavart zsinórjaimat, horgaimat magammal hoztam böröndöm fenekén elrejtve, de horgászbotot nem mertem hozni. Féltem bevonulni a szanatóriumba, kezemben horgászbotokkal. Segítettem magamon. Hajnalban a szanatórium kertjében vágtam magamnak két jóformájú bambuszrudat, délelőtt beszereztem a csalikat, melyekre nem volt sok gondom, mert a parti kövek alatt csak úgy hemzsegett a sok apró rák, melyek igen szívósak, sokáig élnek a horgon és azon állandóan mozognak. Délután boldogan siettem a tengerpartra horgászni. — Hatalmas kőszikla mellett választottam ki első tengeri horgászatom helyét.

Fantasztikus szerencsém volt! Ahogy bedobtam a rákcsalit, azonnal volt kapásom. Rövid faraszás után egy jó háromnegyedkilós kabeljaut húztam ki a partra. Utána azonnal egy kilós példányt, majd egy félkilósat fogtam. És jött egyik hal a másik után, félkilóstól másfélkilósig.

Hatalmas szákom színültig megtelt s ami már nem fért bele, azokat a hátam mögé telepedett gyerekeknek adtam. Feltűnt, hogy csak fanyalogva fogadták el a halakat. Kabeljau! — mondták fitymálva.

Én boldogan siettem haza a zsákmánnyal.

— Mást nem tudott fogni? — mordult rám a szakács.

Másnap más szikla mögé ültem le horgászni. Az első hal, amit itt fogtam ismét kabeljau volt. Mintha más hal nem is lenne a Fekete-tengerben, egyik kabeljau a másik után jött horogra. Arra gondoltam, talán a csaliban van a hiba. Hamar abbahagytam a horgászást és az egész délutánt azzal töltöttem, hogy a szanatórium portásától kölcsönkért emelőhálóval kishalat gyűjtöttem.

A következő reggel friss reménnyel indultam horgászni. Kishalat csaliztam, s az eredmény: kabeljau . . . ! Este összeültem tanácskozni a portással, aki szintén szívesen horgászott. Ő világosított fel, hogy a part mellett nagyobb halat fogni nem lehet, próbáljak csónakról dolgozni. Szerzett is részemre csónakot, s reggel újra telt reménnyel vágtam neki a tengernek. Jó mélyen beeveztem, s a horgászszerencse nem hagyott el: minden dobásra fogtam halat. De mind kicsit! Kisebbeket, mint a kabeljauk. Végre délben, amikor már csaknem türhetetlen lett a hőség, erős húzást éreztem. Végre egy nagy hal! Ijesztő gyorsan fogyott orsómról a zsinór, fékeztem, ahogy csak tudtam, aztán félkézzel gyorsan felrángattam a horgonyt, hagytam, hogy csónakomat vonszolja a hal. Jó két órába telett, míg annyira elfáradt, hogy csónakom mellé húzhattam, s az ugyancsak kölcsön kapott vágóhoroggal, beemeltem. Lehetett jó húsz kilós! Örömömben az összes kis halakat visszadobtam a tengerbe, s büszkén eveztem vissza a szanatóriumba.

— Szép hal — fogadott a szakács — „Zelenuska” a neve. Egy hibája van, mérges a húsa, nem lehet megenni.

Alig tudtak megvigasztalni. Végre jogok egy nagy halat, arról is kitudódik, hogy ehetetlen.

A portásnak megesett a szíve rajtam, másnap szabadnapos volt, megígérte, hogy velem jön horgászni. Egészen más helyre eveztt, maga is horgászbotot fogott, s megkezdődött első szakszerű tengeri horgászásom. Az elvtárs úgy ismerte a vizet, mint a tenyerét. Elmagyarázta, hogy a Fekete-tenger igen mély, közepén néhol 2000 méternél is mélyebb.

Egész sereg halat fogtunk, heringet, bömbölt, makrélát, tengeri pontyot. A legnagyobb hal az én horgomra akadt, egy hatalmas félszegúsző. Hosszúsága legalább egy méter volt, súlya több, mint harminc kiló. Ez volt tengeri horgászásom apotheózisa.

Csónakunk délre megtelt halat, elindultuk hazafelé. Az elvtárs evezett, én a kormánylapáttal kezemben elgondolkozva ültem a csónak farában. Körülöttünk a tenger, mintha megelevenedett volna, halak ugráltak csónakunk mellett, néha egy-egy nagyobb hal dobta fel magát, hatalmas halak üldözték szakadatlan, pillanatnyi szünet nélkül a kisebbeket. A Moszkva folyóra gondoltam, a czendre, a gyorsan iramló vízre, a nyírfaszegélyezett partra, s meodállapítottam magamban, mennyivel szebb a folyami horgászat a tengerinél. Itt nem sport halat fogni, minden bedobásra hal ugrik a horogra, talán a csónakunk egy barrakuda-fogás izgalmas lehet, de a türelmes várakozással ott a Moszkva-folyón, a pillanattal, amikor megremeg, majd megmajlik a bot vége, nem ér fel semmi! Nincs az a márványfalú szanatórium, amely pótolná számomra az egyedül ülő nyírfa szépségét, s a gyönyörű szinekben ragyogó délnei szebb nekem a rózsaszínű pirban fürdő alkony a Moszkva környéki folyók és tavak partján.

Még egy hetet töltöttem a Krimben, de kezembe se fogtam a horgászbotot . . .

V. HALOSZTOV

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett férj, apa, nagyapa,

Radocsay József

MÁV nyugdíjas, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése december 12-én 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család

— HALÁLOZÁS. Fetten János, Hajnal u. 21/2. sz. alatti lakos elhunyt. Temetése 11-én fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló rokonai.

— Felejthetetlen jó feleségem, édesanyánk, Báthori Józsefné hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 12-én, csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

A Baranya megyei Keltető Vállalat

Xavér utca 19. szám alatti telepén

KARÁCSONYI RÁNTANI VALÓ CSIRKÉKRE ELŐJEGYZÉST DECEMBER 18-IG ELFOGAD.

A rántani való csirke ára kg-ként 32 forint. Előjegyzés: 25-52 és 25-93-as telefonszámon. Üzemek és vállalatok 30 páron felüli megrendelését díjmentesen a helyszínre szállítjuk. Kiszolgálás december 20—24-ig.

A pécsi földművesszövetkezet értesíti a méhészeket, hogy 1958. évre méz-szerződéseiket megkötheti megbízottjuknál. Értesülnél, Rét utca 45. szám alatt a délelőtti órákban. A már előzetes méz-szerződést kötöttek új szerződéseiket ugyanitt átvehetik.

Bejárónőt azonnalra felveszek. Zsolnay u. 28. emelet. 268

Jókarban lévő asztalitűzhely eladó. Nagyvárad u. 31. 257

Eladó egy zsinsertés. Bartók Béla u. 65. 240

Akác- és vegyesméz eladó, Szilágyi Dezső utca 50. 260

Fűrészporos kályha eladó. Szepesi utca 12. 281

Egy hízottsertés eladó. Ifjúság út 1. sz. 257

Háromszobás, beköltözhető családi ház 520 négyszögöl telekkel sürgősen eladó. Bonyhád, Perczel Mór utca 30. sz. 259

Modern konyhabútor eladó. Perczel utca 14 szám. Stréb. 280

Házrész 88 ezerért eladó, utcai szoba, előszoba, fürdőszoba, — konyha, éléskamra, azonnal átvehető és egy szoba-konyha cserével beköltözhető. — Felső-Havi utca 24. 268

Eladó egy teljesen új, 41-es, duplaelejű, hosszú ujju, külföldi fehér nylon ing. Cím: Mánfay, Jászai Mari u. 6. I. 270

Pécsszaboleson, a Virág Benedek utcában 310 négyszögöl házhely sürgősen eladó. Érdeklődni , — Tóth László, Ujmeszes 2/1. szám alatt. 269

Mély gyermekkocsi eladó. Kis-Rókus u. 10. sz. 272

Bőrkabátfestés, lemberdzsek, bőrtáska, — aktatáskafestés gyorsan, szakszerűen készül, Felső-Malom u. 14. sz. 274

Bababútorok, babák, társasjátékok, labdák, tonott gyermekszékek eladók. Munkácsy u. 29. sz. 274

Sertésvágáshoz pörzsölőgépet kölcsönadok, vágást pörzsölőgéppel vállalok. — Csillag u. 11. Zsolnay gyár mögött. 276

Telek, Athinai utcában, 160 négyszögöl eladó. Bővebbet Zója utca 4. 287

Bejárónőt felveszek. Sallai u. 10. sz. 261

Beköltözhető ház a Kaposvári u. elején, 2 szoba, fürdőszoba és még 3 szobás lakással. 300 négyszögöl kerttel, — százhúszezerért eladó. Bence, gondnoki iroda, Zsinkó István u. 1. 282

Gépírás, gyorsírás, iskolában való tanítását vállalja szaktanár. Pécs, Káptalan utca 3. 94

Porcelánbabák, babaszekrény, bababútorok, komoly német építőkészlet, szelon, Zsolnay dísztárgyak eladók, Hunyadi János u. 27. 284

Egy darab horganyzott fürdőkád, 1 darab játszó mély babakocsi, 1 darab asztalitűzhely, 1 darab szétszedés nélkül szállítható sertésól eladó. Horváth Pál, Gyermekklinika porta. 271

Magyarteleken 43 számú ház, melléképületek, gazdasági felszereléssel és 10 kh föld, vetéssel sürgősen eladó. Érdeklődni helyszínen. 286

Gyümölcsfa, bokorrózsa kapható és tavaszi szállításra megrendelhető óriás ribizke, egres is. Végh Ödönnél, Antónia u. 12. sz. 278

Eladó családi ház. — Egy nagyméretű szoba-konyha és melléképhelyiségek azonnal átadók. Cím: Nyúl u. 10. sz. 263

Tamás Kálmán motoros faforgácsoló telefonszáma 39-91. — György u. 6. sz. 255

Eladó egy nagyméretű, új jazz-gitár. Pécs, Perczel utca 28. Mülleréknél. 262

Agrária Keményítőgyár üzemi villanyszerelőt keres azonnali belépéssel, aki villanymotorok és villanykapcsolók szerelésében jártas, aki motortekercselést vállal, előnyben. Fizetés megegyezés szerint. 273

Azonnal beköltözhető házrész eladó. Majtényi Ferenc u. 2. 45

Kőműveseket, tetőfedőket, parkettázókat, segédmunkásokat alkalmaz a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalat. Pécs, Zsolnay Vilmos u. 4—6. sz. 41

Karácsonyra ajándékozzon ernyőt készítőtől! Pécs, Kossuth L. u. 1. Üvegudvar. Használt ernyőket vesznek. 242

Karácsonyra vegyen modern kisipari új konyhabútort, szép kivitelben. Sallai utca 15. 279

Asztalossegédet és fényezőnőt felveszek. Bajcsy Zs. u. 24. 265

Modern kisipari konyhabútor eladó. Majláth u. 8., udvarban. 233

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32. 15-33.

Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.

Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.

Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőknél.

Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Mellet István.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 292. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1957 DECEMBER 12

Mai számunkban:

Az ENSZ határozata a magyar küldöttség mandátumáról
A megyei tanács karácsonyi ajándéka
Eisenhower Párizsba utazik
Folytatódnak a zavargások Ciprusban

Nyissák ki a kaput

Még néhány nap és befejeződnek a zárszámadások, nyilvánosságra kerül a megye termelőszövetkezeteinek egy éves gazdasági eredménye, tagjainak jövedelme. Az eddigiek is igen biztatóak, hiszen 50 forint körül mozog egy munkaegység átlaga. Ilyen értékű munkaegység még nem volt a termelőszövetkezetek életében.

A nehéz körülmények között elért eredmények gondolkodóvá teszik a falu kisföldű parasztjait, a volt termelőszövetkezeti tagokat, akik hittek a hazudott rózsaszínű álomnak, amit az egyéni gazdálkodás mesés jövőjéről festettek és elhagyták a közös gazdálkodást. Nincs nagyarányú és régi értelemben vett „szervezett" agitáció, de mégis összehasonlítanak, hogy mire jutottak ők és mire jutott a termelőszövetkezet egyetlen év alatt. És billen a mérleg. Van, aki végleg megbánja, hogy otthagyta a közöst, hogy hagyta magát félrevezetni, hogy személyi indulatainak nem tudott korlátokat szabni és most nyakában a gond. A gond, de nem az elesettség, mert ilyesmire nem került sor, még a jelentős összegű adósság kifizetésével sem. A kisföldűek, akik még soha nem voltak tagjai termelőszövetkezetnek, latolgatják, hogyan tovább, menjünk-e a közösbe, maradjunk-e magunknak. A döntés most már mind sűrűbben a termelőszövetkezetbe való belépést állítja elénk. S megteszik az első lépést, felvételüket kérik. Ez nem megy simán.

A termelőszövetkezetek jelentős részénél a belépni akarók, a hibájukat belátó és megbánó visszatérni akarók hiába kopogtatnak az ajtón. Hideg hallgatás, vagy fagyos „meglátjuk" a válasz, ami mindennek mondható, csak barátságos kézfogásnak nem. Valahonnan olyan elképzelés lopózott e termelőszövetkezetek vezetőinek, tagjainak gondolkodásába, hogy az ő létezésükkel már megvalósult falujukban a szocialista mezőgazdaság. Az újonnan belépni akarókat, vagy visszatérőket „szétbúzóknak" vélik, „bizonytalanoknak", akik „csak" most merték rászánni magukat a belépésre. „Gondot okoznak ezek" — mondják másutt és álljt mutatnak kezükkel, hogy „miért vegyünk mi gondot nyakunkra".

Ez a valóság. Amikor arról érdeklődik valaki, hogy miért nem vesznek fel új tagokat, akkor ezeken a helyeken még tiltakoznak is, rossz információnak, félreértésnek tekintik a kérdést is, mert „elvtársak, mi igenis felveszünk új belépőket, de a jelentkezőket alaposan megrostáljuk". Ez ellen pedig ugyebár senkinek nem lehet kifogása, mert ki ne tartaná helyesnek, hogy olyanokat, akik nem a termelőszövetkezetbe valók, ne vegyenek fel. Ezt enyhe iróniával úgy is szokták mondani, hogy „nagy politikusok". Bizony azok. Mert azt nem hagyják magunkra mondani, hogy „elzárkóznak", hiszen ez egyenlő akarva akaratlanul a mezőgazdaság szocialista átszervezésének meg nem értésével. Az már sokkal „időszerűbb", hogy „rostálunk". S a képzeletbeli rosta valójában nagyon finom szitává válik, amin csak nagyon kevesen jutnak át. A többiek pedig visszafordulásra kényszerülnek. A vezetők egy része, a tagok jelentős része pedig felsorakoztat minden elképzelhetőt, előfordulhatót, bekövetkezhetőt, úgy, mintha 1956 ősze óta nem egy év, de egy nap sem telt volna el. Mintha ez alatt az egy év alatt senkinek nem gyúlott volna világosság fejében, csak kizárólag nekik. Öröm és jogos büszkeségük lehet, hogy ők előbb látták meg, vették észre a tudatosan szervezett támadás irányát, célját és álltak ki a szövetkezeti gazdálkodás mellett, de nem minden ember egyforma. Van, aki később, van, aki hamarabb ért meg dolgokat, vagy ahogyan mondani szokták, „kapcsol". S most ezt rójják fel „bűnüknek"?

Ez az elzárkózottság számos helyen belopta magát a zárszámadások elkészítésébe is. Volt termelőszövetkezet, ahol eléggé nyíltan megfogalmazták: „Osszunk minél többet és minél kevesebbet fordítsunk a közös vagyon növelésére, mert az új belépők ebből jövőre már részesedhetnek". Erre nyugodtan rámondható, hogy szűklátókörűség és ellátható még néhány jelzővel, csakhogy ezek a jelzők, kijelentések nem változtatják meg egyszerre az ilyen nézetet vallók gondolkodását. Hihetetlenül mély gyökerei vannak ennek az álláspontnak, amit nem az elmúlt 12 év, hanem az azelőtt elmúlt évtizedek plántáltak az emberek fejébe. Bármilyen nehéz is, mégis harcot kell ellene vívni, nem sajnálva türelmet, ha kell, százszori ismétlést.

Tévednek a maguk és embertársaik, a szocializmus építésének kárára, akik becsukják a kaput a termelőszövetkezetbe belépni akarók előtt, akik „rostálás" jelige alatt töredékét hajlandók maguk közé venni a jelentkezőknek. Azzal nem lesz szocialista mezőgazdaság, ha arra fordítják az erőt, hogy akkora maradjon a termelőszövetkezet, mint amekkora. Ezzel nemcsak a termelőszövetkezetet, az egyéni gazdaságot is konzerválják és a maguk, a munkások vállán hosszabb ideig tartják azt a terhet, amit a szocalista ipar és a nagyrészt kisüzemi mezőgazdaság kettőssége okoz.

Nem szabad tűrni, hogy meg nem értésből, félreértésből, igaztalan elképzelésekből fakadóan tovább terjedjen, megmaradjon az az elzárkózottság, ami számos termelőszövetkezetben tapasztalható. Ellenkezőjét kell elérni, hogy kinyissák a kaput minden becsületes ember előtt, aki őszintén lép be, vagy tér vissza a nagyüzemi gazdálkodást folytatók közé.

Nehéz, bonyolult munka ez, szinte helyenként más cselekvéseket mutat az ellenállás. Bármilyen nehéz is lesz, de annyiban hagyni nem szabad. E nehéz munkát elsősorban a falusi kommunistáknak, haladó erőknek kell megvívniok, bízva az „ellenállók" jobb, helyes belátásával, hogy a szocializmus falun sem néhány tíz embernek, hanem ezreknek, millióknak épül. Ezért kell minden becsületes ember előtt kinyitani a termelőszövetkezetek kapuit.

December 28-29 békekölcsön-sorsolás

Az országos Takarékpénztár — mint ismeretes — az év végén három békekölcsön-sorsolást rendez. December 28-án, szombaton 15 órától 18.30 óráig a II. békekölcsön nyereményeit sorsolják. December 29-én, vasárnap 10—13 óra között két sorsolást is tartanak. Először a III., majd a IV. békekölcsönt húzzák. — Mindhárom sorsolást a fővárosi tanács (V., Városház utca 9/a) művelődési termében rendezik.

●

Radu Aldulescu gordonkaművész Pécsett

Az Országos Filharmónia rendezésében ma este fél 8 órai kezdettel a Liszt Ferenc Hangversenyteremben tartja hangversenyét Radu Aldulescu bukaresti gordonkaművész. Műsorában többek között szerepel Beval: G-dur szonáta, Beethoven: F-dur szonáta, De Falla: Tűztánc, stb.

Még elejét lehet venni a fenyegető katasztrófának

Üzenetváltás Bulganyin és Nehru között

Moszkva (TASZSZ) Nyikolaj Bulganyin december 10-én válaszolt Dzsavaharlal Nehru indiai miniszterelnöknek arra a felhívására, amelyet a Szovjetunió és az Egyesült Államok kormányához intézett a nukleáris kísérletek és a fegyverkezési hajsza megszüntetésének szükségességéről. A szerdai moszkvai lapok közlik Nehru felhívását és Bulganyin válaszát.

A szovjet kormány — hangzik Bulganyin válasza — hajlandó ünnepélyesen kijelenteni, hogy 1958. január 1-től a Szovjetunió nem végez semmiféle nukleáris robbantást, amennyiben a nukleáris fegyverekkel rendelkező Egyesült Államok és Anglia szintén hajlandó 1958. január 1-től megszüntetni az előkészületben lévő kísérleteket.

Bulganyin újból hangsúlyozza, a szovjet kormány úgy látja, hogy e nukleáris kísérletek haladéktalan megszüntetése első és legfontosabb lépés az általános leszerelés megoldásához, az államok közötti bizalmatlanság kiküszöbölésében, valamint a világ tartós békéjének biztosításához. A szovjet kormány ezért a közgyűlés most folyó ülésszaka elé terjesztett leszerelési javaslataiban síkraszállt azért, hogy egyezzenek meg az atom- és a hidrogénkísérletek kezdetben két-három évre szóló megszüntetésében.

— Mi akár ma is hajlandók vagyunk aláírni ilyen egyezményt — jelenti ki Bulganyin. — A Szovjetunió mindig szorgalmazta, hogy az irányítható rakétákat, a hidrogén- és atombombákat soha fel ne használják pusztítás céljaira, azért, hogy az emberi ész óriási vívmányait csakis az emberi társadalom békés fejlesztésének szolgálatába állíthassák.

— A Szovjetunió — hangzik a válasz — változatlanul azt akarja, hogy kössék meg a baráti szerződést az Egyesült Államokkal, teremtsenek jóviszonyt minden országgal, oszlassák fel a katonai tömböket, vagyis a NATO tagállamai és a varsói szerződés tagállamai azonnal kössenek olyan egyezményt, amely arra kötelezi őket, hogy minden vitás problémát csak békés úton oldanak meg. A Szovjetunió síkraszáll azért, hogy vessenek véget az egyes országok sajtójában és rádiójában elhangzó új háborút propagáló ellenséges kijelentéseknek.

Vezető nyugati államférfiak legutóbbi kijelentéseiből — hangzik a válasz — le kell vonni azt a következtetést, hogy az Egyesült Államok és Anglia kormánya nem szándékszik rendezni a leszerelés kérdését és beleegyezni az atom- és hidrogénfegyverek eltiltásába. A NATO vezetői nem titkolják, hogy az északatlanti tömb december 16-án kezdődő párizsi ülésszakán megvitatják a fegyverkezési hajsza fokozásának módjait és eszközeit, kidolgozzák az újabb katonai stratégiai terveket, amelyek szerint a NATO országok fegyveres erőit nukleáris- és rakétafegyverekkel látják el.

Bulganyin továbbá hangsúlyozza, hogy Eisenhower és Macmillan washingtoni tanácskozásán kidolgozott és a NATO tagállamaira vonatkozó kölcsönös függőségi doktrína arról tanuskodik, hogy újabb nyomást szándékoznak gyakorolni az északatlanti tömb és más agresszív tömb tagállamaira azért, hogy új háború

(Folytatás a 4. oldalon)

Rendelet a vágóállatok levágásáról és forgalmáról

Az élelmezésügyi miniszter a belkereskedelmi, a földművelésügyi és a könnyűipari miniszterrel, valamint a SZÖVOSZ igazgatósága elnökével egyetértésben rendeletet adott ki a vágóállatok levágásáról és forgalmáról, valamint a hús és húskészítmények forgalmáról.

A rendelet értelmében a vágóállatot: szarvasmarhát, bivalyt, lovat, szamarat, ösztvért és sertést — a tenyésztőtől továbbieladás és közfogyasztásra való levágás céljából kizárólag a megyei állatforgalmi vállalatok és az állatértékesítő vállalat, juhot a gyapjú és textilnyersanyagforgalmi vállalat vásárolhatnak. Külön jogszabályban megállapított időszakokban a földművesszövetkezetek is vásárolhatnak vágóállatot a tenyésztőtől, eladásra és közfogyasztásra való levágásra.

Tenyésztés, illetve továbbtartás céljára megvásárolt szarvasmarhát, lovat, ösztvért, juhot, a marhalevél átírásától számított 60, sertést 30 napon belül csak az említett vállalatok részére szabad továbbadni. Az állami gazdaságok tenyész- és haszonállatokat egymástól korlátozás nélkül vásárolhatnak. Egyéb állami vállalatok tenyészállatokat csak a tenyészállatforgalmi gazdasági irodától, illetőleg nőivarú tenyész- és haszonjuhokat a gyapjú- és textilnyersanyagforgalmi vállalattól, igásállatokat, hizlalásra beállítandó szarvasmarhát és süldőket csak az arra illetékes megyei állatforgalmi vállalattól, illetőleg az állatértékesítő vállalattól vásárolhatnak.

Közfogyasztásra vágóállatot vásárolhatnak az állami húsipari vállalatok, a húsboltot fenntartó földművesszövetkezetek az engedélyezett kereten belül. Utóbbiak megvásárolhatják, keretre való tekintet nélkül, más földművesszövetkezetek hizlalási vágósertését is. A mészáros és hentes iparigazolvánnyal rendelkező magánkisiparosok az engedélyezett kereten belül kizárólag az említett vállalatoktól vásárolhatnak.

Vaj és sajt bőven lesz karácsonyra

Nem lesz fennakadás az idén a tej- és tejtermékellátás terén. A Tejipari Vállalat biztosította a karácsonyi tej, sajt, túró, tejtel és vajszükségletet is. Évi tervét már november 30-án teljesítette. Exportterve mellett a felvásárlási tervben sem volt lemaradás.

A karácsonyi megnövekedő vajszükséglet kielégítése biztosra vehető. Vajkészletekkel bőven rendelkezik a vállalat, annyit tudnak a kereskedelem rendelkezésére bocsátani, amennyire szükség van. Az idén kevesebb a vajfogyasztás — aminek valószínűleg az az oka, hogy később lett a sertés és a vajat a sertészsír pótolja.

Sajtból szintén elegendő a készlet, a mintegy tízféle sajt — trapista, ementáli, roktort, Zengő, Pannonia, stb. — megfelelő mennyiségben áll a vásárlók rendelkezésére.

Pista bácsi autója

Pista bácsi idősebb ember, szemüveges, zömök, kissé idegen kiejtéssel beszél. Két árva fröccs mellett ültöttük agyon az időt, majd az öreg fölállt és így búcsúzott:

— Hazaugrok a kocsimmal, vár az asszony...

Azt hittem viccel, pedig bizisten nem kacsintott, s mégis vicceknek vettem. Aztán...

Aztán hogy az öreg Fordot megláttam az úttest szélén, amelybe az öreg beült és elhajtott, már láttam, hogy ebben nincs semmiféle ravaszság.

Néhány nap múlva Pista bácsit megszólítottam az utcán:

— Hát tényleg?

— Miszoda?

— Hát a kocsi.

Bólintott. Azt elmesélte, hogy vett egy kocsit. Tizenötezerért, igaz, hogy sokat kellett utána mászkálni, mert... szóval az az igazság, hogy manapság nem csak a banánért állnak sorba az emberek, hanem a személykocsiért is.

Nem vagyok demagóg hordószónok, mert tudom, hogy még elég messze vagyunk attól, hogy minden ötödik embernek kocsija legyen, egyelőre más problémáink is vannak, mint hogy ilyesmivel bizonyítsuk az életszínvonal állását, de... mégis csak jó dolog, ha egy egyszerű ember gépkocsit vásárol.

Pista bácsi kint dolgozik az uránlumbányában, iparőri minősítésben. Keresete nem sok, nem is kevés. Hanem volt egy motorkerékpárja, — meg kell hagyni nagyon jó állapotban — azt eladta s valahol fölhajszolt 10 ezer forintos kölcsönt s így megvette a kocsit. Hogy miért? Hát istenem...

— A motor hideg volt... Télen följáztam és tudod, hogy nem vagyok mai gyerek. 25 évig emigrációban éltem, harcoltam Tito partizánjai között, súlyos sebesüléseim voltak s hát ebből áldódnak az időközönként jelentkező betegségek...

Ezért vette a kocsit. Meg azért is, hogy...

—... Van egy 11 éves kislányom. Miért legyen neki olyan gyermekkora, mint nekem? Persze a kocsi nem minden, nem is arra gondolok, csak hát... szeretném őket a nyáron, az asszonnyal együtt körülkocsikáztatni az országban... Valahogy kiheverem addigra a kocsi árát. Csak takarékoskodnom kell...

Hát ennyi az egész. Mondom, ne hogy valaki is félreértse. Pista bácsi autójával nem akarok bizonyítani semmit.

Csupán megmondom, hogy azért már nálunk is tud néhány munkás kocsit venni.

Elvétve, — mondom, — de azért egyre több akad...

(Rab)

335 mázsa keményítő az évi terven felül

Az Agrária Keményítőgyár dolgozói is kiszámították: már december 5-én teljesítették évi tervüket, s azóta 335 mázsa keményítőt készítettek. Dextrin-tervüket már októberben befejezték. A terven felül termelt dextrin-mennyiség 336 mázsa.

Helyes úton

Kevés járási tanácson könyvelhetett el magának olyan sikereket az ellenforradalom, mint a sásdin. Az ellenforradalmat támogatta itt Györkös József, a volt elnökhelyettes és Vajda József, a volt titkár is. Négy vezetőt, egy osztályvezetőt bocsátottak el tavaly októberi és novemberi magatartása miatt a tanácsról, nem számítva a racionalizálással kikerült nyolc embert.

Ilyen körülmények között kezdett dolgozni a pártszervezet. Tavasszal még Györkös is tagja volt, s hónapról-hónapra azon vitatkoztatta a taggyűléseket, hogy felvegyék-e Vajda Józsefet (!) avagy sem. Ugyanakkor — mintha érezte volna, hogy nem sok sót eszik meg a székében — semmit sem törődött a munkafegyelemmel. Néhány ember csak tessék-lássék módon dolgozott, mások késtek, az osztályvezetők nem készítettek munkaterveket és így tovább. Ennek megvitatására már nem futotta a taggyűlések idejéből, hiszen politikailag elég jól körvonalazható két csoportra oszlott akkor a pártszervezet.

Györkös és Vajda eltávolítása után megemberelték magukat a kommunisták. Megindult a harc a munkafegyelemért, s mintegy három héttel ezelőtt véget is ért a személyes példamutatásukkal. Ma már ritkák a késések, rendszeresen elkészülnek a tervek is — a járási tanács dolgozói tehát teljesítik alapvető kötelességüket.

A párttagság többsége és néhány pártonkívüli ma a marxizmus-leninizmus kérdései tanfolyamon tanul. A vita most sem kevesebb, de ezek a viták már a kommunisták egységes elvi állásfoglalásáról tanuskodik. Sőt mi több: a pártszervezet öt vagy hat tagja a járási pártbizottság aktívája, rendszeresen látogatja, ellenőrzi a taggyűléseket és a pártnapokat.

Summa-summárum: a sásdi járási tanácson is konszolidálódott a helyzet, a pártszervezet helyes úton jár.

Önetető cséplőgép
Silózó-kaszálógép
Répaszedőgép

Ezt látták a gépjavító-szakemberek az NDK-ban

A Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat fődiszpécsere, Gertner Ede elvtárs a napokban érkezett haza a Német Demokratikus Köztársaságban tett háromhetes tanulmányútjáról. A tanulmányúton a mezőgazdasági gépjavító vállalatok szakemberei vettek részt. A közeljövőben ugyanis számottevő mezőgazdasági gépimport várható az NDK-ból és a német gépek szervizét a mezőgazdasági gépjavító vállalatok végzik el, ezért a vállalatok szakembereinek tanulmányozniuk kellett az új német mezőgazdasági gépeket.

A legérdekesebb gépek közé tartozik, — mondja Gertner elvtárs — a neustadtiak korszerű cséplőgépe. Ezt a nagyszerű gépet 16—18 ember helyett 6 ember is ki tudja szolgálni. A gépnek saját húsz lóerős villanymotorja van, de egy egyszerű tárcsacserével traktormeghajtással is működtethető. A gép önetető, a kévéket elevátor viszi fel a dobhoz, a gép gondoskodik a kévék kötelének az elvágásáról és vigyáz arra, hogy még véletlenül se eshessen bele ember, vagy esetleg más súlyosabb dolog a dobba. Így szinte minden baleseti lehetőséget automatikusan kiküszöböl. A szalma már bálákba préselve kerül ki a gépből — a préselést is automatikusan végzi el a gép, — a töreket pedig törekfuvóval a géptől huszonegy méternyire távolítja el. Korszerű porelszívó berendezést is szereltek a gépre, így az teljesen pormentesen végzi el az általában igen poros cséplést. A gépet már a gyárban felszerelték az éjjeli csépléshez szükséges lámpákkal és éjjeli munkára is tökéletesen használható. A zsáktöltő berendezése olyan rendszerű, mint amilyen a nálunk használt cséplőgépeken van, azzal a különbséggel, hogy mindegyik garatnál találhatunk egy önműködő zsákemelő készüléket, amelyre ha rátesszük a telt zsákot, automatikusan vállmagasságba emeli fel és megszabadítja a munkásokat a zsákemelgetéstől.

Igen érdekes a silózó-kaszálógép is. Kaszaszerkezete éppúgy elvágja a száraz kukoricaszárat, mint a füvet, vagy a silókukorica szárát. Ez a gép azonban nemcsak kaszál, hanem amit lekaszált, azonnal össze is vágja a kívánt nagyságra és kocsiba szórja az összevágott takarmányt, azt azonnal lehet vinni a silóba. Ez a gép, igen alkalmas lesz arra, hogy megoldja majd a kukoricaszárvágást. Kívánságunkra bemutatták, hogy a legvastagabb fajta kukoricaszárat is könnyen le tudja vágni.

Lipcsében szintén másfél hetet töltöttünk egy mezőgazdasági gépgyárban. Itt többfajta traktorral ismerkedtünk meg, láttunk különböző porozó és permetezőgépeket és egy nagyon ügyes cukorrépa szedő gépet.

A gép traktorvontatású és egyszerre öt sor cukorrépát fejel és szed fel, majd sorbarakja külön a répát és külön a fejet, egy következő gép, — amely szintén ugyanahhoz a traktorhoz van kapcsolva, — felszedi a sorbarakott répát. Így anélkül, hogy emberi kéz érne a répához, elvégezhető a betakarítás és fejelés egyszerre, három ember segítségével.

Ezekkel és a többi mezőgazdasági géppel alaposan megismerkedtek a javító vállalatok szakemberei. Megismerkedtek a gyártásukkal, szerelésükkel, javításukkal. Bízunk abban, hogy hamarosan a gyakorlatban is értékesíthetik majd tapasztalataikat, miután hozzánk is megérkeznek az új, NDK-beli mezőgazdasági gépek.

(K. P.)

Nagy gond az egész világon...

Lehet, hogy elcsépeltnek hat, talán sokan legyintenek is: eh, már megint ócskavasgyűjtés? Hát igen, már megint. Sőt nem titok az sem, hogy nem is utoljára kell körülnézni padláson, pincében, műhelyekben és gyárudvarokon ócskavas után kutatva.

Miért? Egyszerűen azért, mert acélt akarunk gyártani, sőt mindig többet akarunk gyártani, hulladékvas nélkül pedig nincs acélgyártás. A martinkemencék üzemelése hulladékvas nélkül nem lehetséges. A martinacél-gyártáshoz a felhasznált nyersvas mennyiségének megfelelően húsz százalék hulladékvasra — népszerűen: ócskavasra — van szükség.

Gond, nagy gond az egész világon, hogy miből elégítsék ki a hulladékvasszükségleteket. Gond nálunk is, és meg kell oldani nálunk is.

Hogyan? E kérdést akárhogyan csűrjük-csavarjuk, mindenképpen egy megnyugtató és végső megoldáshoz lyukadunk ki, az ócskavasgyűjtéshez. Gyűjteni kell a hulladékvasat.

Nincs hulladékvas? De van. Ahol nem intézik el a hulladékvasgyűjtést egy kézlegyintéssel, ott van. Ezt bizonyítja az is, hogy a MÉH Vállalat pécsi telepén a hónap első tíz napjában 1125 mázsa hulladékvasat adtak le. A Közlekedési Vállalat 61 mázsát, a szentlőrinci földművesszövetkezet 65 mázsát, a XIV. sz. Autójavító Vállalat 62 mázsát. Az istenkúti általános iskola tanulói — tipikusan nem ipari kerület! — két nap alatt 31 mázsa hulladékvasat gyűjtöttek, a mecsekaljai iskolások pedig ugyancsak két nap alatt 30 mázsát.

Persze, sok vasat csak ott lehet gyűjteni, ahol akarnak gyűjteni. Például nem valószínű, hogy a Pécsi Bőrgyárban több hulladékvas halmozódott fel, mint amennyi általában összejön egy gyárban, de itt nem kézlegyintéssel intézték el a vasgyűjtés ügyét, hanem a KISZ-szervezet a szó legszorosabb értelmében megmozgatta az egész gyárat. Mindenki részt vett a vashulladék felkutatásában és összegyűjtésében. Az eredmény: közel egy vagonnyi vashulladékot mentettek meg.

Van viszont olyan vállalat is, amelyik nem szívesen válik meg a hulladékvastól. Ilyen például a palotabozsoki és a szentlőrinci gépállomás. Miért féltékenyek a hulladékvasukra? Ki tudja. Tény az, hogy nem adják le. Pedig feltehetőleg van náluk is, éppúgy, mint a többi gépállomáson.

Arra semmi szükség, hogy használható gépeket és alkatrészeket dobjunk az ócskavas közé, de ami valóban hulladék, ne hagyjuk elkallódni. Nem kis dologról van szó. Ez nem egyszerűen vasgyűjtő úttörők dolga, nem csak a MÉH dolga, hanem mindnyájunké.

Baranya megye tanácsának karácsonyi ajándéka

Az 1930-as években, őszhajú, magyaros bajuszú, szemüveges, idős férfi járta be a magyar és a nemzetiségek lakta baranyai falvakat. Úgy bolyongott, mint Móricz Zsigmond országjárása során a Hortobágyon, az Ormánságban, vagy a Székelyföldön. Fonográfja nem volt, de mindenütt elővette jegyzetfüzetét. S hangyaszorgalommal gyűjtögette, jegyezgette, mentette a feledésbe menő népi értékeket: az ősi baranyai népdalokat, néphagyományokat, hiedelmeket, népi játékokat, adomákat. Hatvannégy baranyai községben összesen 4500 néprajzi adatot gyűjtött össze. Így született meg dr. Berze Nagy János volt pécsi tanfelügyelőnek „Baranyai magyar néphagyományok" című háromkötetes, 1830 oldalas hatalmas néprajzi munkája. Ezt Pécsett, 1940-ben Baranya vármegye közönsége a saját költségén adta ki.

Dr. Berze Nagy János életének fő műve azonban nem ez, hanem a „Magyar népmesetípusok" című, kézzel írott, 3778 oldalas alkotása, amelyen több mint harminckét évig dolgozott. Megírásával az volt a célja, hogy rámutasson: mi az, ami az egész emberiség szellemi hagyománykincsével közös vonás; mi az, ami ősi kultúrkörnyezetünkből való; mi az, amit Európától átvettünk, illetve átadtunk. A meseanyagot minden egyes típusnál összehasonlítja a velünk és körülöttünk élő, valamint a rokonnépek hagyományaival, a típus anyagának tárgytörténeti, mitológiai és nyelvtudományi vonatkozásaival együtt.

„Magyar népmesetípusok" című művében összesen 1620 népmese indítékára mutat rá. Minden egyes mesetípus előtt előrebocsátja a típus nevét és megállapított ősképét, felsorolja a jellemző motívumokat, vagy elemeket, úgy, amint azt Bolte tette a Grimm-meséknél. A típus ősképét azután megjelenési, vagy kiadási időrendben követik a változatok, amelyekben a jellemző motívumokat, vagy elemeket, mintegy a típus ősképének vetületét tünteti fel. Emellett művében feldolgozza az eddig közzétett magyar mesék anyagát is 1933-ig s ezekkel együtt azokat a meséket is, amelyeket az ország különböző területein élő magyarság körében gyűjtött, de nyomtatásban még nem jelentetett meg.

Ilyen hasonló mű az egész világon csak egy van: a Bolte által kiadott magyarázatok a Grimm-mesékhez. — Azonban ez a mű meg sem kísérelt a típusok szerinti rendezést. Dr. Berze Nagy János „Magyar népmesetípusok" című kétkötetes néprajzi munkája a legelső és eddig egyetlen magyar mű ebben a nemben.

Ez a mű nagy terjedelme miatt tizenhárom évig nem talált kiadóra. Értékét és jelentőségét azonban ez év elején felismerte a Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága, amely a népművelési osztály javaslatára elhatározta, hogy a „Magyar népmesetípusok" című művet teljes terjedelmében, a saját költségén kiadja. A megyei tanács ezzel felbecsülhetetlen kultúrmissziót teljesít, mert tizenhárom év után, az elkallódástól megmentett egy olyan értékes néprajzi művet, amely a közeli hetekben már közkincsé válik.

Pécsett, a Mecsek Nyomdában már hónapok óta készül a „Magyar népmesetípusok" című kétkötetes mű, amely az idei karácsonyi könyvpiac néprajzi, illetve tudományos újdonsága lesz. A bevezető részt dr. Banó István, a budapesti Központi Pedagógustovábbképző Intézet tanszékvezető főiskolai tanára írta. Ez a bevezető rész a műben orosz, angol, francia, német és finn nyelven is megjelenik. Így a „Magyar népmesetípusok" című munka nemcsak Magyarországon, hanem a népmesékben gazdag Szovjetunióban, Németországban, Angliában, Franciaországban, Finnországban és több más külföldi országban is nagy érdeklődésre és visszhangra számíthat.

PUSZTAI JÓZSEF

Úttörőtanácskozás a szigeti külvárosi pártszervezetben

Kedd este a szigeti külvárosi pártszervezet összehívta a területéhez tartozó úttörőcsapatok szervező bizottságainak tagjait. A színvonalas vita után a többi között elhatározták, hogy területi szervező bizottságot hoznak létre, amelyben képviselve lesz a pártvezetőség és a nőtanács is, továbbá őrs- és csapatvezetőket kérnek a Pedagógiai Főiskola KISZ-szervezetétől. Pusztai József elvtárs, a megye úttörő titkára igen hasznosnak tartotta a tanácskozást és kifejezte azt a reményét, hogy más területi pártszervezetek is követik a szigetiek példáját.

Tájjellegnek megfelelően díszítsük a művelődési otthonokat!

A megye művelődési otthonainak belső díszítései, berendezései nagyjából „egy kaptafára" készültek. Ritkán található olyan művelődési otthon, ahol a díszítő elemek, például az asztalterítők, fali dísztányérok vagy más belső díszítő tárgyak megadnák az otthon tájjellegét.

A sellyei járási művelődési otthonban nemrégiben nagyon helyes kezdeményezést láttunk: ormánsági múzeumot létesítettek az ormánság lakta nép szőtteseiből, kézifaragásaiból. Miért ne lehetne másutt is — ha nem is múzeumot létesíteni — de a tájjellegnek megfelelő tárgyakkal már szemre is barátságosabbá, otthonosabbá tenni a művelődési otthonokat?

(—ray)

Hogyan takarmányozzuk a teheneket?

Közel negyven éve foglalkozik állattenyésztéssel Varga Károly, a Görösgali Állami Gazdaság törzstenyésztője. Ez idő alatt igen sok tapasztalatot gyűjtött. Elsősorban az ő szaktudásának köszönhető, hogy Görösgalon van a megye egyik legjobb tehenészete.

A Görösgali Állami Gazdaság is vásárolt tehenekkel kezdte meg a szarvasmarhatenyésztést. Még tavaly is ötven tehenet vásároltak. Ezek közül egynéhány bevált, a többit meghizlalták és eladták. Azt mondja Varga elvtárs, hogy az első célkitűzésük az volt, hogy legalább

minden tehén megadja a napi tíz liter tejet

Ezt elérték és most már csak olyan tehén borjúját hagyják meg továbbtenyésztésre, mely legalább tizenöt liter tejet adott, vagy ad naponta. Ez a helyes irányzat világosan megmutatkozik e néhány adaton is. Az 1953—54-es gazdasági évben 2127, az 55-ösben 2444, az 56-osban 3015, az 57-esben pedig 3750 liter évi tejtermelés esik egy-egy tehénre. A selejtezés, a jó egyedek kiválasztása tehát nem volt hiábavaló egyrészt azért, mert a fenti eredményt hozta, másrészt azért, mert ma már 10 harminc literen, 70 húsz literen felüli, 100 15—20 liter közötti tehénnel rendelkeznek és mindössze 70 olyan tehenük van, amelynek a napi termelése 10—15 liter között mozog.

Igen ám, de ez még nem ad választ a feltett kérdésre. Valóban hogyan, milyen eszközökkel fokozták a tejtermelést? Egyszerű, nagyon egyszerű eszközökkel.

Lehetne több tehenet is venni alapul, de talán a legelőnyösebb, ha egy példán keresztül mutatjuk be, miként is értek el a 123-as Zsókánál a tejtermelés növekedését. Ez a tehén 1950-ben született. 1952—53-ban 2425 liter tejet adott. Ez nem sok, sőt kevés, és ha nem szakember kezébe kerül ez a tehén, akkor lehet, hogy már rég elfogyasztották volna. Pedig kár lett volna érte. Kár bizony, mert Zsóka 54-ben már 2791 liter tejet adott és 55-ben már elérte a 4084 litert. Tejtermelése emelkedett és ezért nem sajnálták tőle a pótabrakot. 1956-ban már 4633 liter és 1957-ben

7.507 liter a tejtermelése

ami már nagyon szép eredménynek számít.

A Zsókára azért figyeltek fel, mert hosszú időn keresztül egyforma volt a tejtermelése. Ekkor az abrakolásnál külön gondot fordítottak rá. Először tíz literre állították be, majd fokozatosan emelték az abrakját. Az alaptakarmányon kívül minden liter tejre 12 deka árpadarát, 20 deka korpát és 8 deka szójababdarát kapott. Az alaptakarmánya naponta 15 kiló szudáni fűből, 25 kiló csalamádéból, 15 kiló lucernából, fél kiló korpából és szójadarából állt. Amikor 30 literre készítették elő, akkor az alaptakarmányon felül naponta 12 kiló abrakot kapott a tehén, moslék formájában háromszori napi elosztásban. Az előkészítés eredménnyel járt. Március 26-án a tehén egy 41 kilós borjút ellett és április 24-én 38,7 liter tejjel fejték be. Négy hónapon keresztül 30 literen felül fejtek tőle. Jelenleg a napi termelése 25,2 liter. A laktációs idő alatt október 31-ig 219 nap alatt 6997 liter tejet adott, de még 81 nap van vissza a laktációból és ez idő alatt még mintegy 1600 liter tejre számítanak. Zsókáról még annyit, hogy jövő év április, májusában 50 kiló tej termelésére készítik elő és bíznak abban, hogy nem okoz most sem csalódást. És erre a takarmányozásra nem fizetnek rá, sőt az idén már minden liter tejen tizennyolc fillért keresnek is.

Egyes termelőszövetkezetekben, de főleg az egyénileg gazdálkodók körében gyakran hangzik el az, hogy a tehén nem nagyon hálálja meg az abrakot. Ezeknek az embereknek annyiban van igazuk: ha rendszertelenül, össze-vissza abrakoljuk, akkor nem hálálja meg, de különben igen.

— A legtöbb paraszt kicsapja a tehenet a legelőre és amikor hazajön a tehén, otthon majdnem semmit, vagy azt ad neki, ami éppen otthon van — mondja Varga elvtárs, aztán ceruzát, papírt vesz elő és számol.

Megéri-e a takarmány

— ez most a kérdés. Ő azt mondja: meg. Silót minden gazda készíthet. Ez pedig kitűnő téli takarmány. De termelhet más olyat is, amit a szarvasmarha szeret. Télen tehát a tehén alaptakarmánya állhat 25 kiló silóból, 8 kiló lóhere- vagy lucernaszénából, 3 kiló polyvából, 10 kiló takarmányrépából. Ez az egész 15 forintba sem kerül és a kondícióban tartáson túl elegendő öt liter tej termelésére is. Ha ennek az öt liter tejnek az árát leszámítják, akkor kiderül, hogy majdnem semmibe se került a tehén tartása. Ha a tehenünk elérte a 600 kilós átlagsúlyt, könnyen előkészíthetjük pótabrakkal a több tej termelésére. Az abrakolás is kifizetődik. Az egy liter tej előállításához szükséges 12 deka árpa 17 fillér, a 20 deka korpa 20 fillér, a 8 deka szója, vagy napraforgódara 16 fillér. Tehát ötvenhárom fillér értékű abrakért kapunk egy liter tejet, természetesen, ha ezt helyesen osztjuk el. Ha tehenünk naponta csak négy kiló abrakot kap ilyen körülmények között, már akkor is képes tizenöt liter tej termelésére. Ez pedig több mint 30 forintos napi hasznot jelent a gazdaságnak. Persze, helyes adagolással a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok is a Görösgali Állami Gazdasághoz hasonlóan emelhetik a tejhozamot egészen a legvégső határig.

Ez a titka

a görösgali tejtermelés növekedésének. Nem nagy dolog, mindenki utánuk csinálhatja: a termelőszövetkezetek is, az egyénileg dolgozó parasztok is. Az eredmény nem marad el, ha hallgatnak Varga Károly két legfőbb tanácsára: az egyedi takarmányozásra és arra, hogy nem szabad sajnálni a takarmányt, mert annak az ára, ha helyesen etetünk, többszörösen visszatérül.

Szalai János

Eisenhower részt vesz a NATO csúcsértekezletén

Washington (Reuter). A Fehér Ház kedden közölte, Eisenhower elnök elég egészséges ahhoz, hogy részt vegyen a NATO csúcsértekezletén. Valószínűleg pénteken indul repülőgépen Párizsba.

916 mázsa hízó

A Kelemenligeti Állami Gazdaság, amely hosszú éveken keresztül sokszor még a tervét sem teljesítette, az idén az előirányzott 650 mázsa hízó helyett 916 mázsát szállított le. Tejtermelési tervét is túlteljesítette. 220 ezer liter volt az előirányzata, ezzel szemben november 30-ig 256 ezer liter tejet termeltek. Ez, hogy a tejtermelésben még jobb eredményeket érhessenek el, a betervezett 19 ezer köbméter silló helyett 32 ezer köbméter silót készítettek.

Népfronttal az alkotó, építő népi egységért

Nem új színfoltja a Hazafias Népfront-mozgalom a magyar közéletnek. Életre hívása történelmi időkben, a második világháború zivatarában, a fasizmus tobzódásában, az igaz magyar függetlenségre áhítozó, a nemzet jövőjéért felelősséget érző magyar hazafiak összefogásából vált történelemformáló erővé.

A szovjet hadsereg csapásai alatt a történelem süllyesztőjébe került a népellenes feudális-kapitalista államrend. A munkás-paraszt szövetség erejével, a kommunisták vezetésével, a hazafias nemzeti erők összefogásával rövid esztendők alatt újjáépítettük lerombolt országunkat és elkezdtük a szocialista haza felépítését. Mindannyi nagyszerű eredményünk vitathatatlanul a szocializmus fényes győzelmének bizonyítéka. De egy idő után a széles népi összefogás foszladozott, omladoztak a munkás-paraszt szövetség falai, elhalványultak az éltető népi összefogás csillagai, alábbhagyott a nagy sikerekre, verhetetlen harcokra mozgósító népfront tevékenysége.

A párt, a forradalmi munkás-paraszt kormány szakítva a múlt hibás nézeteivel, módszereivel módot és lehetőséget ad, hogy ki-ki a maga területén, az üzemben, a hivatalban, az egyéni gazdaságban, termelőszövetkezetben, az élet minden területén, a társadalmi problémák megoldásában összefogva hozzáláthat sorsának formálásához, munkálásához. Az eredményes munka mostani alapvető feltétele, hogy összefogjuk azokat a jószándékú, becsületes dolgozókat, akik az alapvető kérdésekben, a párt vezetésében, a béke megvédésében egyetértenek, még ha részletkérdésben van is vitatni valójuk.

Jelenleg is elsőrendű feladat a népfrontbizottságok további talpraállítása, felfrissítése új erőkkel, új gondolatokkal, jó tervekkel. Sok még a tennivalónk a népfrontgondolatnak széles tömegekre való kiterjesztésében is. Örömmel vennénk, ha az értelmiség széles tábora is megtalálná helyét, munkáját a népfront egyre növekvő seregében. Most alakulnak a különböző szakbizottságok a népfront kebelében. A gazdasági, kulturális, jogi és békebizottság, mind-mind fórum, melyen keresztül széles lehetősége van a jószándéknak, az építő tervnek, javaslatoknak. Okos gondolat a gazdakörök, olvasókörök életrehívása a népfront keretein belül. Itt bő lehetőséget kaphatunk kultúrigényeink kielégítésére. Ezen belül gazdára találhatnának a különböző szakbizottságok, színjátszó, tánccsoportok, szakkörök, stb. Megtalálná itt helyét minden tanulni, szórakozni, a közösségért dolgozni kívánó dolgozónk. Van-e itt külön programra szükség? — merül fel a gondolat. Van-e szebb program a szocializmus építésénél, a nép jólétének, kultúrájának munkálásánál, a város, a falu fejlesztésénél? Nincs!

A tanácsok hatáskörének kibővítése kapcsán nagyobb lehetőségek nyílnak a társadalmi, községfejlesztési problémák megoldására. A községekben visszamaradó adótöbblet, a községfejlesztési hozzájárulás, a tanácsi vállalatok nyeresége, ezek okos felhasználása sok mindenben segítségére lehet a falu ifjúságának, idősebbjének anyagiakban való közvetett kielégítésében. A mozi mellett mindjobban kell szélesíteni falun a színházi előadásokat, a nagy közönség számára. Le kell hozni a járásokba neves művészek képkiállításait, tárlatait. Meg kell becsülni és összegyűjteni a néprajzi értékeket, hagyományokat újonnan szervezendő táj-múzeumokban. Mindenhová fürdőt, egészségházat, villanyt, járdát, közkutat. A cigánykérdés is megérett a megoldásra. A cigányifjúság tanítása, átnevelése, a bűnözés, a lopás szigorú megtorlása, a dologkerülés büntetése mind-mind olyan terület, ahol dolgozni, tevékenykedni a jobb jövő érdekében kötelesség is mindannyiónk számára.

Nem hiszem, hogy szektáns jelenség nyilvánulna meg a népfrontmozgalomban, hogy az csupán az egyénileg gazdálkodó parasztok szószólója lenne. Nyilvánvalóan falun a népfrontbizottságok többségükben dolgozó parasztokból alakultak. Mindamellett szép számmal vesznek részt termelőszövetkezeti dolgozók, kisiparosok, munkások, értelmiségiek, papok is.

A Hazafias Népfront hű szövetségese a pártnak, a forradalmi munkás-paraszt kormánynak. Hiszem, hogy ez a szövetség sok hasznosat, nagy eredményeket szül a magyar nép, a magyar dolgozók számára.

SÓLYOM JÓZSEF
népfrontbizottsági tag.

Három festő kiállítása

Kiss Tibor, Lantos Ferenc, Tillai Ernő közös kiállításán bizonyára sokakban merülnek majd fel kérdések. Talán hozzásegíthetünk a problémák megértéséhez azzal, ha e festők kezébe ecset helyett most tollat adunk és megkérjük őket, néhány mondattal közöljék művészi elgondolásaikat.

KISS TIBOR: Véleményem szerint a képzőművészetnek az absztrakt irányzat nem végcélja, hanem feltétlen szükséges kísérleti módszere. A zenében talán az összhangzattan felel meg ennek. Bár ezek az absztrakt tanulmányok általában keresés céljából születnek (ugyanúgy, mint a zenében a nagy mesterek keze alól kikerült etüdök), egy szűkebb probléma megoldásának különféle variációi, mégis műalkotásként foghatók fel.

E tanulmányok nagymértékben fejlesztik a kompozíciós készséget az alkotóban, akár tudatosan, akár ösztönösen nyilvánul ez meg.

LANTOS FERENC: 1952 óta foglalkozom rendszeresen a festészettel. Célom kezdetben az volt, hogy a képen egy-egy színskálára hozzam össze a látottakat. Tájképeim festésekor mindig megvolt a vágy bennem a leegyszerűsített formák, a lényeg egyszerűbb, de mégis kifejezőbb ábrázolására. Érdekelt a térbeliség viszonya. Azonban éreztem, hogy rengeteg művészi gátlás van bennem és elsősorban ezeket kell leküzdenem. Korunkban a tér problémája már másképpen vetődik fel, mint régen. Ma, amikor a fejlett technikai civilizáció lehetővé teszi más égitestek felé orientálódásunkat is, lehetetlen, hogy kizárólag az eddig megszokott formanyelvet, a reneszanszban felfedezett és azóta már megoldott perspektivikus ábrázolásmódban fejezzük ki magunkat. Ezt a látásmódot — mely ma már általános iskolai tananyag és amelyet még az egyébként automatikusan természetelvűnek látszó fotóművészet is újabb, elsősorban dekoratív látásmóddal cserél fel — a képzőművészetben is változatosabb, szuggesztívebb, modernebb kifejezésmóddal gazdagítjuk.

TILLAI ERNŐ: A kép önálló törvényszerűségekkel rendelkezik és amikor a valóságot a leginkább akarjuk kifejezni, akkor vagyunk kénytelenek attól a leginkább elszakadni. A valóságos élmény nemcsak optikai síkon ragad meg bennünket, hanem akusztikai, plasztikai, időbeli és asszociatív vonatkozásban is, míg a képélmény kizárólag optikai síkon jelentkezik s ezt a néző alakítja át — a kép szuggesztív erejétől függően — valóságosnak tűnő élménnyé.

A korszerű festészet törekvései közé tartozik a képélmény szuggesztivitásának növelése, melyet a valóságelemek sűrítésével és szokatlan csoportosításával kíván elérni. Ezzel a nézőben asszociatív úton új, sohasem látott, a képből fakadó és mégis valóságosnak tűnő élményt kelt.

A kiállítók szeretnék, ha képeikkel és rövid eszmefuttatásukkal egészséges vitát indítanának el a pécsi képzőművészeti életben.

Sarkadiné Hárs Éva

Az 1958-as évi költségvetési előirányzat vitája a szerdai tanácsülésen

Pécs város tanácsa szerdán délelőtt tanácsülést tartott, amelynek napirendjén a kerületi tanácsok, valamint a megyei jogú város 1958-as évi költségvetési előirányzata szerepelt. A költségvetési tervezet adatait dr. Lajos József, a pénzügyi osztály vezetője, megbízott vb-titkár ismertette, majd elhangzottak a tanácstagok észrevételei, javaslatai a költségvetéssel kapcsolatban.

Dr. Méhes Gyula professzor a költségvetés egészségügyi előirányzatához szólt hozzá. Hangsúlyozta, hogy Pécs város egészségügyi fejlesztése elválaszthatatlan a pécsi egyetem fejlesztésétől. Annál is inkább, mert az orvostudományi egyetem nemcsak orvosképzéssel, vagy tudományos kutatással foglalkozik, hanem beteggyógyítással is. Arra kérte a tanácsot, készítsen távlati egészségügyi fejlesztési tervet és ezt hozza összhangba, kapcsolja össze Pécs város egészségügyi intézményeinek fejlesztési tervével. Javasolta, hogy Pécsbányatelepen a körházban ne csak hússzal növeljék az ágyak létszámát, mert ez nem kielégítő, nagyobb gondot fordítsanak a megelőző orvosi intézkedésekre, tehermentesítsék a klinikákat, amelyek túlzsúfoltak, egészítsék ki a körzeti orvosi rendelők felszereléseit, egyszerű lakáscserével biztosítsák azt, hogy külön helyiségben iskolafogászati rendelő működhessen, gondoskodjanak a véradó állomás fejlesztéséről.

Dr. Linka László, a Megyei Rendelő Intézet igazgatója felszólalásában hangsúlyozta, hogy Pécs keleti városrészében éppen úgy szükség lenne egy kis rendelőintézet felállítására, mint a nyugati városrészben, hogy a szénbányászati dolgozókat éppen úgy elláthassák egészségügyi szempontból, mint az uránércbánya munkásait. A város egyetlen fürdőjével kapcsolatban megjegyezte, hogy az Pécs város szégyene. Használható állapotba kellene helyezni — mondotta — sőt a tanácsnak távlati tervet kellene kidolgoznia Pécs fürdőügyi problémáinak megoldására.

Az egészségügyi problémák mellett a város lakosságának vízellátási gondjai is felvetődtek a tanácsülésen. *Tancsik Lajos* tanácstag kifogásolta, hogy a Vízművek sokszor egy-egy városrészt egész napra kikapcsol a vízfogyasztásból. Javasolta: a tanács foglalkozzon a Duna—Dráva—Pécs csatorna létesítésével, illetve a Drávát is próbálja bekapcsolni Pécs vízellátásába. Felszólalásában foglalkozott az államosított házak tartozásával is. Megemlítette: vannak olyan volt házigazdák, akik két házat is visszakaptak. A kettő közül a legelhanyagoltabb állapotban lévőt eladják, így sem ők, sem a vevő, sem a PIK nem gondoskodik a ház restaurálásáról, közben annak állaga állandóan romlik. — Tancsik Lajos volt az egyetlen tanácstag, aki felhívta a tanácsülés résztvevőinek figyelmét, hogy Pécs város 1958-as évi költségvetésének összege: a 75 millió forint mögött észre kell venni az emberről való fokozottabb gondoskodást.

Kaba Ferenc emlékeztetett arra, hogy egy évvel az ellenforradalom után, senki sem gondolta volna, hogy Pécs 1958-as évi költségvetése 75 millió forint lehet. Örömmel vette tudomásul, hogy a jövő évi költségvetésben nagy összegeket irányoztak elő az iskolák tatarozására, annál is inkább, mert a felszabadulás előtt a legkevesebbet kulturális célokra fordították. Rámutatott arra, hogy a művelődési osztály kidolgozta Pécs iskolai tatarozásának 3 éves tervét. Még az idén sor kerül a Széchenyi Gimnázium, a Leőwey Klára, a Janus Pannonius Gimnázium, a Mátyás király uti általános iskola és a vasasi iskola renoválására. Felhívta a tanács figyelmét arra, hogy Pécsett a játszóterek minsenek megfelelően felszerelve, illetve a felszerelések időközben eltűnnek. Ezért javasolta: a tanács foglalkozzék egy vidám park létesítésének gondolatával.

Ambrus Jenő elvtárs, az MSZMP városi titkára ismertette az ország jelenlegi gazdasági helyzetét és a jelenlegi városgazdálkodási nehézségeket. Hangsúlyozta: köszönet illeti kormányunkat, amely a nehéz gazdasági helyzet ellenére is lehetővé tette, hogy Pécs város 1958-as évi költségvetése a tavalyinál magasabb legyen. Hozzátette azt is, hogy a takarékosság szem előtt tartásával lehetőség nyílik arra, hogy a költségvetésben elő nem irányzott összegeket lehessen biztosítani. A szocialista tulajdonnal való visszaélés megakadályozásával, a vendéglátóiparban elkövetett csalások, súlycsonkítások megakadályozásával, a színház műsorpolitikájának megváltoztatásával sok millió összeget lehetne megtakarítani, amit azután a dolgozók érdekében szociális, kulturális és egyéb területen lehetne hasznosítani. Ezek minden különösebb beruházás nélkül is megvalósíthatók.

A hozzászólások és javaslatok elhangzása után a tanácsülés egyhangúlag elfogadta Pécs megyei jogú város és a kerületek 1958-as évi költségvetését. Utána Györkő Antal elvtárs, a városi tanács elnöke bejelentette, hogy *Göcz Bélát* ideiglenesen a tanácselnök-helyettesi teendők ellátásával bízták meg.

Kiss Istvánné, a Városi Nőszövetség titkára az interpellációk során közölte, hogy az államosított házakat visszanyert tulajdonosok, házigazdák úgy viselkednek, mintha még ma is a kapitalista társadalomban élnének. Nevezetesen megtiltják a sokgyermekes családoknak, hogy gyermekük az udvaron játsszon, felemelik a lakbéreket, mindent elkövetnek, hogy a házukban lévő dolgozókat lakásukból kitúrják. *Dr. Lajos József*, a pénzügyi osztály vezetője bejelentette: 3 tagú bizottságot alakítottak, amely az államosított házak mentesítése ügyében hozott eddigi határozatokat felülvizsgálja, mert sok esetben a méltányosság elvét nem tartották be a házingatlanok visszaadásánál.

Új típusú erőmű

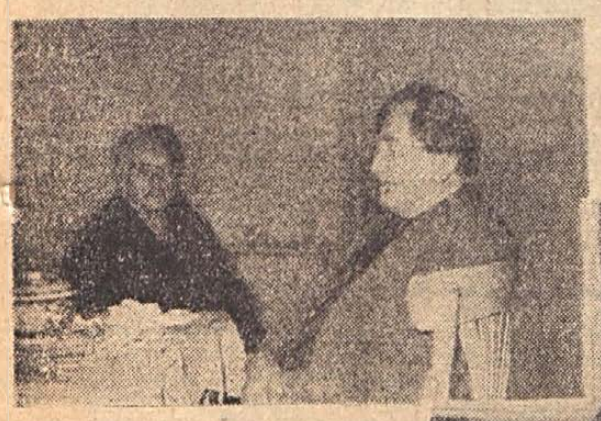
A Moszkva környéki szénmedencében felépítették a világ első olyan gázturbinás erőművét, amelynek működése a szén földalatti gázosításán alapul. Az erőmű kis helyet foglal el. Sohasem találkozhatunk a hőerőműveknél megszokott óriási gőzgépekkel és vízgyűjtő medencékkel, tömörség, kisméretű berendezések — ezek jellemzik az új létesítményt.

Az erőmű egyszerű és szép épülete mellett óriási sík mező terül el, amelyet csövek hálózata szel át. Sehol egy ház vagy gép. Mégis ezt a területet „gázgenerátor műhelynek" nevezik. Ugyanis 40 méterre a felszín alatt itt izzik a szén. A hőmérséklet sok ezer fokra emelkedik. S e félelmetes energiát is az emberi akarat irányítja. A föld alól 180 centiméter átmérőjű csöveken keresztül óránként 42.000 köbméter gáz kerül felszínre. A geológusok kiszámították, hogy a lelőhely tartalékai 50 millió tonna szénnel egyenértékűek.

Az erőmű berendezéseit a leningrádi kohászati gyárban készítették el. Az első turbina kapacitása 12.000 kilowatt.

Az egész technológiai folyamatot úgy szervezték meg, hogy a hő- és energiaveszteség a minimális legyen.

ÖREGEK

Ha a múltban valaki megöregedett, két sors várt rá: ha egy kis vagyonkát gyűjtögetett magának fiatalabb korában és akkor valahogy eléldegélt öregségére, vagy — és ez a szomorúbb eset, a gyakoribb eset volt — szegényházba került. Aztán változott a helyzet és változott az öregek sorsa is. Ma már aki rászorul, az bekerül a szociális otthonba — mert valóban otthon —, ahol jobban gondját viselik, mint a saját gyermekeik.

*Ezt ők mondják, a szociális otthon gondozottjai és elmondják mindenkinek, aki csak felkeresi őket. A Timár utcai otthon — melyet négy éve vett kezelésbe az állam, hetven idős, munkában elfáradt embert gondoz. A legfiatalabb a 64 éves Friedmann néni, a legidősebb pedig a 87 éves Mózsi bácsi és a 88 éves Máriássy Sándorné. S a hetven öregre egyenként 600 forintot fordít havonta az állam. S ez igen jó ellátást nyújt számukra. Kéthárommágyas szobában, központi fűtéssel, társalgóval ellátott otthonban élik le életüket. A koszt*ról külön dicshimnuszokat zengenek, hiszen minden szerdán tizenkét libát vágnak.

Az életükről beszéljenek talán az otthon lakói.

Londonból tért haza

Az otthon lakói csak egyszerűen London Pepinek hívják. Valódi neve özv. Weisz Dezsőné. Még 1946-ban kiment Londonba a fiához, aki csaknem három évtizede él ott. De a honvágy és az itthoni testvérek hazahúzták.

Három évvel ezelőtt levelet írt a kormánynak, és kérte, tegyék lehetővé, hogy még egyszer és utoljára visszatérhessen hazájába. Az állam fele utiköltségét fizette, majd pedig a 70 éves idős asszonyt elhelyezte Pécs egyik legszebb szociális otthonába.

— Miért jött haza?

— Jót tesz az otthon, a nyugodt élet.

Arra büszke, hogy annakidején a munkásmozgalomban, melyből maga is aktívan kivette a részét, többször találkozott Ady Endrével, később József Attilával. Már 1919-ben felvonult és tüntetett az imperialisták ellen, aztán később — hol illegálisan, hol nyíltan — állt ki a munkások igazáért. Még jól emlékszik, amikor a háború alatt pincében jöttek össze pártgyűlésre, s rettegve várták, melyik pillanatban csap rajtuk Horthy rendőrsége.

Ma is párttag. Klein Józsefnével és Klein Adolffal járogatnak el a belvárosi pártszervezetbe. Az otthont ő is dícséri, jól érzi magát és szeretettel beszél az állam gondoskodásáról.

*

Valamennyi öreg élete regénybe illő történet. Hetven író kellene ahhoz, hogy valamennyit megírja és közre adja. Van itt középiskolai tanár, aki a társalgóban diákjait idézi fel emlékei közül, egykori szépasszony, akit három festő is lefestett, s arcképét állandó kiállításon mutogatják. De bármennyire sokoldalú is életük története, öregségüket most egyformán, szépen élik le a szociális otthonban.

(GÁLDONYI)

Aki ismerte Adyt

Neve: Presburger Gyuláné. Kora 70 éves, de hatvannak sem néz ki.

— Húzott az otthon, a testvérek, meg a fiam helyzete. Na igen — magyarázza — a fiamék heten vannak odakint, s bizony akármilyen jól is keres, csak nehéz a hét éhes szájat betamni. Négy gyereket kell tanittatnia, s az bizony odakint nagyon sokba kerül. Mert ott nem ingyen iskoláztatják a gyerekeket.

Aztán még elmondja, hogy most kapott új pongyolát az otthontól, aztán hamarosan kap szép sárga barchet hálóinget.

— Mert gondoskodnak rólunk...

Kanadából kétszáz disszidens tér haza

Bécs (MTI) Kétszáz magyar disszidens egy Montreal közelében lévő táborban éhségsztrájkkal kényszerítette ki hazatelepítését.

Az osztrák hatóságok átutazási vízumot adtak ki a 200 Kanadából Bécsen át hazautazó magyar disszidens részére.

A 200 hazatérő előreláthatólag december utolsó hetében érkezik meg Magyarországra. Kanadából további magyar disszidensek hazatérési szándékáról és átutazási vízum iránti kérelméről is értesítették az osztrák hatóságokat.

●

Sajtófogadás a román nagykövetségen

December 30-án lesz a Román Népköztársaság kikiáltásának 10. évfordulója. Ebből az alkalomból a Román Népköztársaság budapesti nagykövetsége szerdán délelőtt sajtófogadást rendezett, amelyen megjelent Szirmai István, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a kormány Tájékoztatási Hivatalának elnöke, Darvasi István, a Tájékoztatási Hivatal elnökhelyettese, Bölöni György Kossuth-díjas, az Irodalmi Tanács elnöke, a budapesti és a vidéki sajtó vezető munkatársai.

A sajtófogadáson Ion Popescu, a Román Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete méltatta az évforduló jelentőségét.

A mandátumbizottság beszámolója az ENSZ közgyűlése előtt

New York (TASZSZ): Az ENSZ közgyűlésének mandátumbizottsága beszámolót terjesztett a teljes ülés elé. Ez a beszámoló többek között rosszindulatú megjegyzést tartalmaz, amely szerint a mandátumbizottság úgy döntött, hogy a magyar küldöttség meghatalmazására vonatkozólag *„nem hoz semmilyen határozatot"*. A beszámoló további része érvényesíti az összes többi küldöttségnek, köztük a csangkajsekisták küldöttségének a meghatalmazását is.

Sik Endre, Magyarország megbízottja tiltakozott a magyar küldöttségre vonatkozó rosszindulatú megjegyzés miatt, amelyet a mandátumbizottság az Egyesült Államok küldöttségének követelésére vett bele a beszámolóba. *E rosszindulatú megjegyzés elfogadása* — mondotta a magyar megbízott — *azt mutatja, hogy az Egyesült Államok az ENSZ szerveit arra használja fel, hogy beavatkozzék Magyarország belügyeibe.*

Wadsworth, az Egyesült Államok megbízottja megismételte azokat a rágalmakat, melyeket az amerikai küldöttség szórt a népi Magyarországra az úgynevezett magyar kérdés vitája idején.

Ezután *Szoboljev* szovjet megbízott szólalt fel. A Szovjetunió küldöttsége — jelentette ki — a beszámoló jóváhagyására szavazott a mandátumbizottságban, de ez egyáltalán nem azt jelenti, hogy a szovjet küldöttség megváltoztatta volna álláspontját Kína ENSZ-képviseletének kérdésében. A Szovjetunió küldöttsége ismét felhívja a közgyűlés tagjainak figyelmét: nem tekintheti normálisnak azt a helyzetet, hogy Kína helyét az ENSZ-ben olyan személyek foglalják el, akik saját magukon kívül senkit sem képviselnek.

A szovjet megbízott ezután felhívta a közgyűlés figyelmét arra, hogy a Magyar Népköztársaság küldöttségének törvényes kormányától kapott meghatalmazása érvényességét kétségbevonni törekvő határozatot az Egyesült Államok sugalmazására hozták.

— A szovjet küldöttség határozottan tiltakozik a mandátumvizsgáló bizottságnak e határozata ellen, mert e határozat csak kárt okoz az ENSZ-nek, megmérgezi a légkört — mondotta a továbbiakban Szoboljev.

— Nem volt és nincs is semmi ok arra, hogy bárki is kétségbevonja a magyar küldöttség felhatalmazásának érvényességét. Ez a küldöttség a magyar állam egyetlen törvényes kormányát képviseli, s a kormány a magyar állam törvényei szerint végzi tevékenységét. A magyar kormány a nép teljes támogatását és bizalmát élvezi. A Magyar Népköztársasággal az ENSZ tagállamainak nagy része diplomáciai kapcsolatokat tart fenn.

— Az ENSZ egyetemes szervezet, s minden olyan próbálkozás, amely kétségbe akarja vonni a szocialista Magyarország küldöttségének azt a törvényes jogát, hogy részt vegyen az ENSZ közgyűlésének munkájában, az ENSZ egyetemlegessége elvének és az ENSZ alapokmányának durva megsértése az alapokmány ugyanis megtiltja bármely ország belügyeibe való beavatkozást. A Szovjetunió küldöttsége erélyesen tiltakozik e határozat ellen.

Románia, Bulgária, Lengyelország, Csehszlovákia, Albánia és Jugoszlávia képviselői kijelentették, hogy megszavazzák a mandátumvizsgáló bizottság jelentésének jóváhagyását, de azzal a kikötéssel, hogy állást foglalnak e jelentés ama tétele ellen, amely kétségbevonja a törvényes magyar kormány képviselőinek felhatalmazását; a felsorolt küldöttek ezenkívül nem ismerik el a csangkajsekista küldöttség meghatalmazásának jogosságát.

●

Mezőgazdasági szakemberek utaztak Jugoszláviába

A jugoszláv-magyar műszaki tudományos együttműködési bizottság határozata alapján, dr. Papp Lajosnak, a földművelésügyi minisztérium főosztályvezetőjének vezetésével háromtagú küldöttség utazott Jugoszláviába a mezőgazdasági kérdések tanulmányozására.

Üzenetváltás Bulganyin és Nehru között

(Folytatás az 1. oldalról)

előkészítése céljából ezeknek a tartalékait még jobban felhasználhassák és még jobban megnyirbálják függetlenségüket és külpolitikai önállóságukat.

Az északatlanti tömb és az olyan katonai tömbök, mint a SEATO és a bagdadi paktum ilyen vagy olyan formában történő tervezett egyesítése — jelenti ki Bulganyin — újabb lépést jelentene a nemzetközi helyzet kiélezése felé, közelebb hozná az új háború veszélyét, fenyegetné az ázsiai békeövezetet, az önálló fejlődés útjára lépett ázsiai országok biztonságát és függetlenségét.

Amint a legutóbbi Eisenhower—Macmillan tárgyalások eredményeiből látható — mutat rá válaszában Bulganyin — az Egyesült Államok és Anglia vezetőkörei arra kötelezték magukat, hogy nemcsak a Közel- és a Közép-Kelet népeivel szemben folytatott gyarmatosító politikában, hanem abban is támogatják egymást, hogy biztosítsák maguk számára az uralmat Ázsia és Afrika más népei felett.

A nyugati hatalmaknak azzal a törekvésével szemben, hogy erőszakkal, vagy erőszakos fenyegetőzéssel másokra kényszerítsék akaratukat — jegyzi meg Bulganyin — a nemzetközi politikában egy másik irányvonal érvényesül, amelyet sok más ország mellett a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és India védelmez: a nemzetközi feszültség enyhítését, az összes államok békés együttélését célzó irányvonal. A szovjet kormány a béke biztosításának érdekétől vezérelve, azt javasolta az ENSZ közgyűlésének: forduljon olyan felhívással az országokhoz, hogy építsék viszonyukat a területi épség és a szuverénitás kölcsönös tiszteletbentartására, a meg nem támadásra, a belügyekbe való be nem avatkozásra, az egyenlőségre és a kölcsönös előnyre, vagyis a békés együttélés elveire.

A Szovjetunió meggyőződése — hangzik végül Bulganyin válasza — hogy még elejét lehet venni a fenyegető katasztrófának. Ha megvan a törekvés mindenki számára elfogadható megegyezés elérésére, akkor becsületes, egyenjogú tárgyalásokon hozott megfelelő határozatokkal véget lehet vetni a fegyverkezési hajszának és meg lehet javítani a nemzetközi helyzetet.

Cipruson 48 óra alatt 183-an sebesültek meg

Nicosia (AFP) Az elmúlt 48 órában 183-an sebesültek meg Cipruson, csupán kedden 79 személy. A hatóságok 218 ciprusit tartóztattak le. Kedden este ciprusi törökök megtámadták a Nicosia és Kiránia között közlekedő autóbuszt. Négy ciprusi görögöt megsebesítettek.

Iarnakában ciprusi törökök felgyújtottak egy görög házat. Limasszolban angol csapatok tartózkodnak a görög és a török negyedet elválasztó útszakaszon.

Sir Hugh Foot új ciprusi kormányzó kedden este nyugalomra intette a sziget lakosságát. Hangsúlyozta, hogy milyen fontos lenne a béke éppen akkor, amikor az ENSZ-ben megkezdődik a sziget kérdésének vitája.

Külföldről JELENTIK

DEL-SZAHALINSZK

A Kurili-szigetek középső részén lévő sziklás Szimusir-szigeten nemrég vulkánkitörést észleltek. A szigetet kiürítették.

UJ DELHI

Nehru indiai miniszterelnök kedden közölte a parlamenttel, hogy India tiltakozott az ENSZ titkárságánál az ENSZ tájékoztató szolgálata kiadásában megjelent atlaszban a Kasmirhoz fűzött magyarázat miatt. A magyarázat szerint „Dzsammu és Kasmír végleges helyzete még nincs eldöntve."

DELHI

December 10-én a TU—104-es repülőgépen megérkezett Indiába P. K. Ponomarenko, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

PRÁGA

Választott bírák kezébe kerül az igazságszolgáltatás Csehszlovákiában. A hivatalos bírák és a népbírák választása nagyjából befejeződött. A laikus bírák száma körülbelül 60 ezer, a hivatalos bíráké 1380. A népbírák zöme munkás és dolgozó paraszt.

KAIRO

A kairói rádió kedden közölte, hogy Tunisz előző nap egyiptomi fegyvereket kapott.

„Emlékeztetni kell arra, — folytatta a kairói rádió, — hogy Nasszer elnök december 5-i beszédében bejelentette: Egyiptom igenlően válaszolt Tunisz fegyverszállítási kérelmére."

NEW YORK

A Nemzeti Felszabadítási Front megelégedéssel vette tudomásul azt a határozatot, amelyet a közgyűlés 12. ülésszaka megszavazott. Elfogadja a tárgyalásokat az algériai probléma olyan rendezéséről, amely összhangban van az alapokmány céljaival és elveivel és azon a meghatározott alapon, amelyet V. Mohamed őfelségének és Habib Burgiba őexcellenciájának közös nyilatkozata jelöl meg.

ULAN BATOR

Héttőn Ulan Batorban jelentést adtak ki a földrengésről, amely múlt szerdán Nyugat-Mongóliát sújtotta. Három helységben minden ház összedőlt. Előzetes becslések szerint a földrengésnek húsz halálos áldozata van és 13 ember eltűnt. A földrengés következtében mintegy 500 nagyobb háziállat is elpusztult. Többfelé a föld kilométeres hosszúságban megrepedezett, a hegyekből hatalmas kőtömegek zuhantak a mélybe.

A mentés folyik, a földrengés-sújtotta lakosság számára gondoskodnak megfelelő elhelyezésről.

KARACSI

I. Csundrigar pakisztáni miniszterelnök kedden benyújtotta kormányának lemondását. A köztársasági elnök elfogadta a lemondást, ugyanakkor azonban megbízást adott Csundrigarnak az új kormány megalakítására.

A kormány — mint ismeretes — azért mondott le, mert a koalíciós pártok között ellentét merült fel a választási rendszer reformjának kérdésében. A Köztársasági Párt, a kormánykoalíció legjelentősebb pártja ugyanis a reform ellen foglalt állást.

Sukarno figyelmeztette Indonézia népét a reá váró nehézségekre

Djakarta (AP). Sukarno elnök szerdán figyelmeztette Indonézia népét, hogy még sok nehézség vár reá annak a megtorló akciónak az eredményeként, amelyet a nyugat-iriáni kérdés miatt Indonézia a hollandok ellen indított.

Az elnök a november 30-i merénylet óta most lépett először a nyilvánosság elé a kelet-jávai Surabajában, 100 ezer főnyi tömeg előtt. Sukarno kijelentette: „Hiány lesz élelemben és ruhaneműben, de tovább kell folytatnunk forradalmi szellemű munkánkat. Hivatalos személyiségeink és diplomatáink közül sokan túlságosan nagy reményt fűznek az ENSZ-hez a nyugatiriáni kérdés megoldását illetően."

Sukarno hangsúlyozta: „Ezt a kérdést itt Indonéziában, nem pedig Washingtonban, Hágában vagy az ENSZ-ben kell megoldani."

„Jól tudjuk, hogy harcunk nehéz, de bízunk benne, hogy végül is sikerrel jár. A világ lakosságának több mint a fele támogat bennünket. A Kínai Népköztársaság is, amely nem tagja az ENSZ-nek, teljes szívvel segít bennünket Nyugat-Irián megszerzésére irányuló harcunkban — mondotta.

Sukarno ezután arra figyelmeztetett, hogy az indonézek nem könyörögnek az ENSZ-nek, vagy a hollandoknak Nyugat-Irián visszaadásáért. Nyugat-Irián hozzánk tartozik, vissza fog térni hozzánk" — hangoztatta.

Djakarta (Reuter). McIntyre, Ausztrália djakartai nagykövete és Hasselman, a holland diplomáciai misszió vezetője kedden külön-külön felkereste az indonéz külügyminisztert.

Az amerikai nagykövet indonéz vezetőkkel folytatott megbeszélésein kedden megkérdezte, hogyan nyújthatna segítséget a holtpontra jutott holland—indonéz vitában.

Az indonéz hírügynökség szerint Subandrio külügyminiszter közölte ezt a tájékoztatást, de az amerikai ajánlat részleteiről nem volt hajlandó nyilatkozni.

Nehru a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság szerepéről

Uj Delhi (AP) Nehru indiai miniszterelnök a brit nemzetközösség miniszterei értekezletén kedden kijelentette, hogy a Szovjetunió nélkül nem lehet megoldani a közép-keleti problémákat, majd megállapította, hogy a Kínai Népköztársaság sem hagyható figyelmen kívül, amikor a távol-keleti kérdések megoldásáról van szó. „Nem hiszem, hogy a bagdadi paktummal vagy katonai szövetséggel a Szovjetuniót ki lehet szorítani erről a területről" — mondotta. „Egyáltalán nem tudom megérteni, hogy a SEATO vagy a bagdadi paktum jót tehet akár egyeseknek, akár a békének. A paktum az oka a közép-keleti helyzet állandó bajainak, az ellentétek kirobbanásának.

Tömörkény István:

AGYAGHORDÁS

Jó sárga agyag van a vízpart szélén, azt messze földre elhordják tapasztósárnak, mert ha apró szalmával egybetapossák, vízzel meglocsolják, soha többé le nem esik onnan, ahová fölragasztották. A fazekasok is szeretik, mert igen nagy tálakat lehet belőle csinálni, továbbá hűs vizeskorsókat, amelyeknek szívóka van a fogóján. Az új háznak pedig a falába rakják, nagyobb összetartozandóság okáért. Gál Mátyás is ennek vitte volna, mert régi volt a ház nagyon, és új építését határozta el.

Nem kell gondolni, hogy minden házat a szokásos módon építenek. Hogy jönnek emberek, akik gödröt ásnak, azután következnek a kőművesek, akik a téglát rakják, az ácsok, asztalosok, kovácsok meg bádogosok, akiknek ott mindnyájuknak volna dolga. Nem így van. Az egyszerű emberek még mindig maguk építik házukat, és nem kell ahhoz se tégla, se vályog, csak éppen hosszú rudak, sok deszka és még több föld. A rudakat és deszkákat kölcsön kell csak kérni, mert azokra ott nem sokáig van szükség. A rudakat a földbe verik, a deszkákat pedig rájuk szögezik, és azt a helyet, ami köztük marad, betöltik földdel. Tapossák, furkózzák és ebből lesz a fal minden különösebb tudomány nélkül. Mikor fölmagasodott az elégig, tetőt raknak rá nádból, az oldalain pedig lyukakat vágnak, amiből lesz az ajtó, meg az ablak, és mikor készen van, csak olyan ház az, mint a többi. Ajtófát, ablakot készen vesznek hozzá, de aki jól tud bánni a szekercével, esetleg maga is farag. Végül betapasztják sárral és most jönnek meszelőikkel az asszonyok. Kívül-belül az egész házat fehérre festik. Belül a meszelővel kék pettyeket raknak a fehér falra és egészen kékre festik az ablak közét is. Ellenben kívül a fal aljára fekete festékből húznak széles sávokat. Ez a három szín az urálkodó, a fekete, fehér és a kék. Van ugyan, aki pirosat is használ, de az már nagyon rácos gusztusú ember lehet.

Persze, az ilyen házépítést nem maga intézi az ember. A szomszédok közül akad, aki napszámban átjön. Az ilyesmi úgysem dologidőben készül, de egyébként is tartozó kötelessége ez a szomszédnak, miután úgy lehet, hogy jövőre ő kéri a másik segedelmét.

Igy ment Gál Mátyás is ezen a napon a szomszéddal, Ernyei Mihállyal és a tulajdon János fiával egy kocsin agyagért, mert az agyagra ilyen építkezéseknél nagy szükség van nemcsak tapasztás okáért, hanem a földet is ez ragasztja egybe.

Elég vidám út ez odáig a mezők fölött és a folyó mentén, melynek völgyébe rézsut kell leereszkedni. Fűzfák alatt mennek, amelyek végighúzzák ágaikat az ember fején. A lovak elkapnak egy-egy levelet, de kesernyés és prüszszögnek tőle.

— Úgy kell — mondja Gál Mátyás —, mit eszed az olyant ami nem neked való.

— De hisz nem is való az semminek se — véli a szomszéd.

— Nem az — feleli Gál. — Hideglelésül nagyon használatos. Én sokat főztem az aszszonynak, mikor éppen evvel a gyerekkel volt várandós.

A János gyerek csodálattal tekint a vén fűzfákra, amelyek itt álltak, és orvosság voltak már az ő ideje előtt is.

— No — mondja egyszer ismét az apja, és megáll a kocsival a part mellett. — Ez itten nagyon jó fajtájú agyag.

A sárga zsíros föld hosszan és magasan terjed a folyó szélén. Néhol igen nagy lyukak vannak benne, más helyen apróbbak. Ezek füstösek is: ott vízenjáró emberek főzhettek unalmukban, mikor a parton szelet hevert a hajó. Leszállnak most már, Ernyei az ásóval megkaparja kissé a falat, s hogy a száraza lehullt, a nedvességből vesz egy darabot a kezébe. Hát ez egészen jó, a tapintásán érzik, és ahogy az ujjai között nyomogatná össze, olyan, hogy akár mindjárt tálat lehetne belőle formálni.

— Ez az a bizonyos — szól.

Mátyás is ezen véleményben van, s körülnéznek, hogy miként rakják meg belőle a kocsit. Nem megy könnyen, mivel más embernek is van annyi esze, hogy a legjobbat keresse ki abból, amit az isten ingyen adott, és a partot ezen a részen már nagyon összelyuggatták. Egész barlangok vannak benne és oda sem lehet állni egész közel a kocsival.

No, de hát azért hoztak éppen a kocsin két kétfülű kosarat, ásót, meg lapátot. Az ásóval Mátyás majd feszíti az agyagot, Mihály a lapáttal a kosarakba hányja, János pedig hordja. Megy is a munka hamar, csak előbb Mátyás leveti a kabátját, és pipára gyújt, mert pipaszó mellett könnyebb az ilyesmi. Azután fölfogja az ásót, és vágja vele az agyagot.

Szép nagy darabokat hasít belőle és egyre beljebb halad a barlangba. Mihály alig győzi lapátolni, a gyerek pedig csak hordja a kosarakat egyremásra. Utóbb, amint az egyik üressel visszatér, nem veszi föl a másikat, a telit, hanem nagyot fúj, és megtörli a homlokát.

— Ehez — neveti Mihály —, könnyebb a kalamust fogni az iskolában.

Nevetnek ezen, de nem sokat, mert bizony hamar elál ajkukon a kacaj. Fönt az agyagpart tetején, valami se-

A világ öt sarkából

Tudja-e, hogy

... az oroszlán 4—5 métert ugrik, ami testhosszúságának háromszorosa. A bolha viszont 00—1 méter ugrik, ami testhosszúsága 200-szorosának felel meg;

... a Vörös-tenger onnan kapta nevét, hogy a benne lévő rengeteg vörösmoszat időnként vörös színezetet ad a tengernek.

... a víz hőmérséklete a tengerben körülbelül 4000 méter mélységben általában 0 Celsius fok körül van. Ugyanakkor a szárazföldön 4000 méter mélységben a hőmérséklet kb plusz 135 Celsius fok.

... a dél-amerikai Amazonasz folyó Földünk összes folyói közül a legtöbb vizet viszi? Az Amazonasz több mint 200 folyó, köztük 17 olyan mellékfolyó vizét veszi fel, amelyek közül a legtöbb a Rajnánál, illetve a Dunánál is hosszabb. Ha az Amazonasz folyót rárajzolnánk Európa térképére, a forrásterületet Madridnál, torkolatát viszont Moszkvánál kellene jelezni.

Átlátszó olaj

Látott-e már valaha olyan tiszta és átlátszó olajat, mint a víz?

A szovjet geológusok Üzbekisztán déli részén olyan olaj-lelőhelyet fedeztek fel, amelynek nyersanyaga teljesen átlátszó. A színtelen olaj nagy százalékban tartalmaz tiszta benzint. Nagy előnye, hogy ezt az anyagot nem kell olajfinomítóba szállítani, hanem enélkül is felhasználhatják, mint üzemanyagot.

A kisautó versenye kezdi aggasztani a gyárosokat

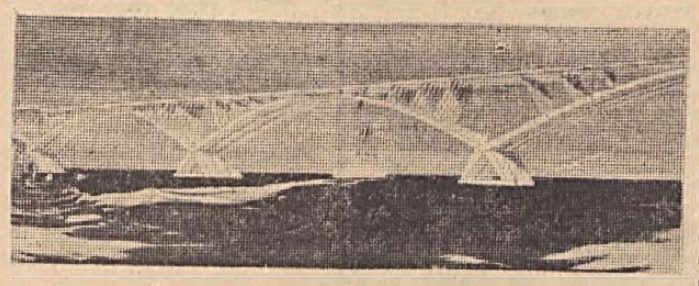
Amikor az első kis bogárhátú külföldi autók megjelentek Amerikában, inkább tréfálkozás tárgyai voltak. Amerika — mondták a gyárosok — nagy autókat akar. És az autók évről-évre nőttek. De a növekedés mellett a kis külföldi autók mégis évről-évre szaporodtak. Tavaly 103.000 darabot adtak el belőlük és idén, az év végéig valószínűleg el fogják érni a negyedmilliót.

Az első amerikai gyárosok, akik megérezték a külföldi versenyt, a független kis cégek voltak. A külföldi autók az amerikai piac 3.8 százalékát hódították meg, többet, mint például az American Motors. Nagyon gyakran a külföldi kiskocsi a második autó a családban. Ügynökök, eladók, akik városokban közlekednek, nagyon kedvelik őket. A legnagyobb vonzóerő nem is az olcsó ár, hanem az olcsó üzemköltség. A külföldi kisautók egy gallon üzemanyaggal 30—40 mérföldet futnak és alkatrészeik is olcsóbbak.

Detroit még van győződve, hogy az amerikai közönség zöme még ma is nagy autót akar, de nem nevet többé a kisautókon. Az eredmény: az American Motors jövőre beszünteti a Nash és a Hudson gyártását és áttér a kiskocsira: a hosszú „Rambler"-ra.

A nagy vállalatok is eléggé megijedtek ahhoz, hogy külföldi autógyárakkal megállapodást kössenek a kis autóknak opciós alapon való gyártására, vagy pedig azok behozatalára. A General Motorsnak, a Fordnak és a Chryslernek már vannak ilyen megállapodásaik olasz, német, angol, francia és svéd kisautókra. Japán is készül betörni az amerikai piacra egy játékszerűen apró kisautóval.

HIDÓRIÁS

R. Morandi római professzor, aki különösen vasbeton hidak tervezésével szerzett hírnevet, tervezte ezt az újszerű hidat a venezuelai Maracaibo tó áthidalására. A híd 9200 m hosszú és 180 m fesztávú vasbeton ívekből áll.
(A „Műszaki Élet"-ből)

Fejlesztik Jugoszlávia légiforgalmát

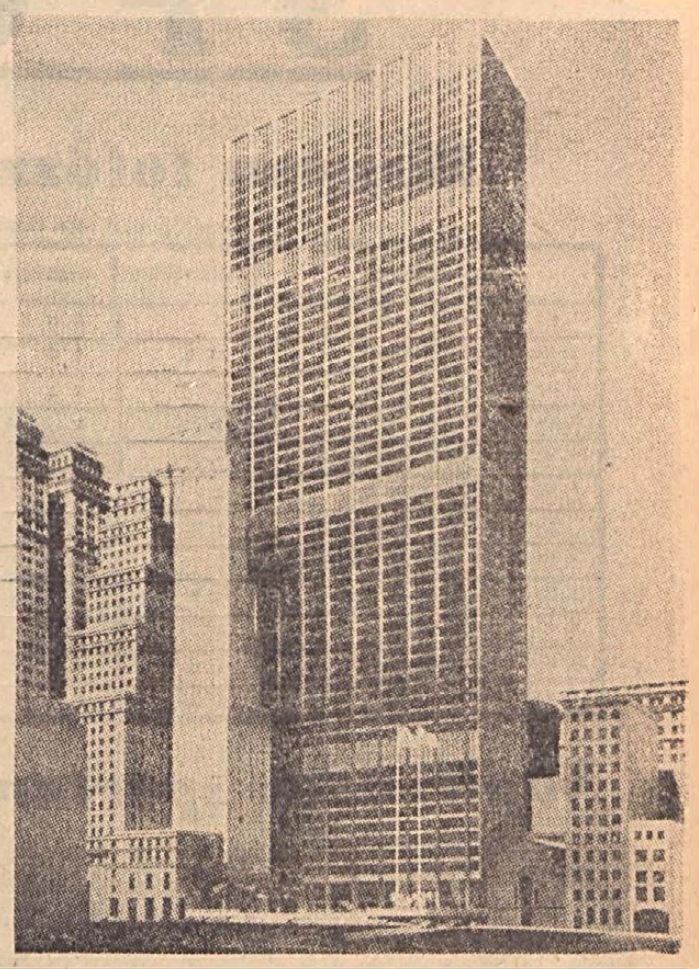
A Jugoszláv Légiforgalmi Társaság jövő évi fejlesztési programja szerint 1958-ban sűrűbb légijáratokkal bővítik az ország belföldi légiforgalmát. Hazai és nemzetközi vonalakon 22 jugoszláv utasszállító gép bonyolítja majd le a forgalmat, köztük 6 „Iljusin", 13 „Duclas" és 3 „Convoyer" típusú gép. Április elsejétől Ljubljanából Zágrábon át hetenkint ötször indulnak utasszállító gépek, a Szarajevó és Belgrád közötti légijárat pedig ezentúl naponta közlekedik. A fővárost a tengerparttal összekötő légijáratban naponta 5 utasszállító gép vesz részt. Ugyancsak naponta közlekedik majd a Belgrád és Szplit közötti repülőgép. Nemzetközi vonatkozásban a Belgrád és Zágráb közötti légijáratot bekapcsolják a párizsi vonalba. Más légijáratok a jugoszláv fővárost Athénnel, Kairóval, Isztanbullal, Rómával, Szófiával és Tiranával kötik össze. Áprilisban megindul a közvetlen légiforgalom Belgrád és Prága között.

A néphatalom adományozta

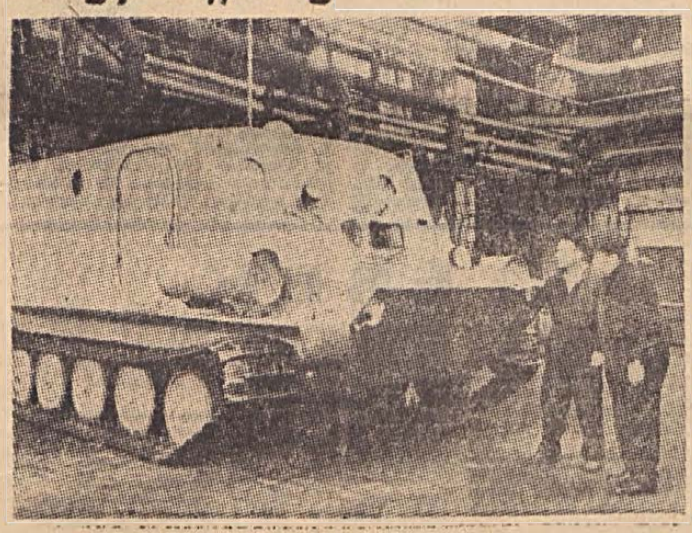
Az Alexandru Ioan Cuza egyetem Jassyban. A legmodernebb gyógyászati eszközökkel és berendezésekkel felszerelt kórházat a néphatalom adományozta Jassy városának.

Hatvan emelet!

Hatvanemeletes épület terveit készítik a Chase Manhattan Bank számára. A 9000 hivatalnok befogadására alkalmas épület a harmincas években épült Rockefeller Centerhez hasonlítható. A 2 hektár területű tér mintegy 30 százalékát foglalja el a 60 emeletes épület: a teljes lakóterület 158 000 négyzetméter. Az épület 4 emeletét teljes egészében a gépiberendezések foglalják el, innen biztosítják az épület különböző szintjeinek fűtését, légkondicionálását és a külső ablakmosó berendezések működtetését.
(A „Műszaki Élet"-ből)

Egy a „Pingvinek" közül

A szovjet dél-sarki expedíció részére a leningrádi Kirov gyárban „Pingvin" típusú terepjárókat készítenek. Az áramvonalas terepjáró két széles hernyótalpán a legnehezebb terepen is biztosan közlekedik. — Jól halad a jégen és magas hóban sem akad el. Hermetikusan zárt csapágya a vízben való mozgást is lehetővé teszi.

Hogyan él Ausztrália bennszülött lakossága?

Ausztrália területén az ország bennszülött lakosságának utolsó maradványa kb. 100 ezer főből áll — írja az angol Scotsman című lap. A bennszülött lakosságot olyan primitív népfajnak tekintik, amely érdekes tudományos expedíció szempontjából, de nem érdekes, mint emberi lény. Számukra nincs hely az ausztráliai városokban. — A bennszülött lakosság többsége rezervációkon él. De van egy város — Moree — ahol a bennszülöttek a 7 ezres lakosságnak mintegy 10 százalékát alkotják. A bennszülött lakosság még itt is teljesen elkülönített kerületben lakik és nem is mer megjelenni a fehérek-lakta utcákon. Sokan kénytelenek törzsekben élni Ausztrália legvadabb vidékein. Azok a törzsek, melyek nomád életet folytatnak — írja a lap —, lassan kipusztulnak.

Érdekességek

Az „MI—6" jelzésű szovjet óriás helikopter új magassági világrekordot állított fel, amikor 11 perc alatt 2400 méter magasságba emelkedett 12 tonnás rakományával. A régi csúcsot az amerikai Ankersen tartotta, aki „S—56" gépével 2000 méter magasságig jutott el, hat tonnás terheléssel. — A hírek szerint az „MI—6" két turbóreaktorral van felszerelve, a 70—80 utas befogadására képes kabin fölött.

●

Az amerikai Mutual Broadcasting System rádióállomás bejelentette, hogy az Egyesült Államok rövidesen kilövésre kerülő mesterséges bolygója rovarokat visz magával a Holdba. A hír állítólag egy amerikai entomológustól származik, aki kérte, hogy nevét ne közöljék.

●

Az Indiai-óceánban honos egy különleges, sündisznó-formájú hal. Testét éles, tüskeszerű pikkelyek borítják és ellenség közeledtére összegömbölyödik, mint a sündisznó. Az Indiai-óceán különös lakójának lényegében nincs is ellensége, mert még a legragadozóbb halak is félnek tüskéitől.

●

A szerbiai Lapovoban most halt meg a 80 éves Lepa Krsztics. Az idős parasztasszony egész életében rajongója volt a zenének, a táncnak és a vidámságnak. Halálos ágyán lelkére kötötte hozzátartozóinak, hogy zenekar kísérje utolsó útjára és a sírnál kedvenc dalait és tánczenét húzzanak. A halott végakaratának megfelelően az egész gyászmenet táncra perdült.

●

Horsens városában (Dánia) Vitus Behringnek, a nagy sarkkutatónak a hazájában ünnepélyes keretek között emlékművet avattak fel: az orosz „Szent Péter" hajó két ágyuját. Behring ezen a hajón utazott. Az ágyukat a szovjet kormány ajándékozta a dán népnek, amikor a szovjet Balti-tengeri flotta több hajója tavaly augusztusban látogatást tett Koppenhágában.

●

A napokban 40 ezer szavas orosz—hindu szótár jelent meg Indiában. — A szótár előszavában Nehru indiai miniszterelnök a következőket írja: „Köszöntöm ennek az orosz—hindu szótárnak indiában történt kiadását, s gratulálok szerzőinek. A mai világban rendkívül fontos, hogy az országok jobban megértsék egymást. — Ehhez a megértéshez a nyelvek tanulmányozása járul leginkább hozzá. A nyelvek ismerete feltárja a népek gondolatait és szívét."

●

Csehszlovákiában, Brnoban építik fel a legmodernebb atomsugárzást kutató intézetet. Az intézetben főként azokat a betegségeket tanulmányozzák majd, amelyek rádióaktív anyagok erős, vagy hosszantartó sugárzása következtében lépnek fel. A tudományos intézet építését 1959-ben fejezik be.

●

November elején a kínai Honan tartományban, a központi hopi szénvidéken, új szénbánya nyílt meg, amelyben évente 450 ezer tonna szenet lehet fejteni.

●

Bresciában (Olaszországban) egy férfiruhakereskedőnek sikerült egész visszamaradt áruraktárát eladnia a környékbeli parasztoknak. Azt állította, hogy ezeket a ruhákat különleges anyagból varrta, amelyek nem engedik át a szovjet mesterséges bolygó által kibocsátott ártalmas sugarakat.

Milyen jó is Afrikában

A képről nem egészen ez látszik. A víz ugyanis Afrikában is hideg és mindenekelőtt — nedves

---

kélyke nyísszenés hallatszott, azután nagy, súlyos toppanások. Közbül Gál Mátyás kiáltását is hallani lehetett, de látni még éppen semmi mást, csak a hulló agyagot, amint vastag, nehéz tömegekben szakad a partról.

— Jaj — kiáltja a gyerek.

Ernyei szótlan nézi egy pillanatig ezt a szerencsétlenséget, és szorongva kiált maga is:

— Mátyás, Mátyás!

Még zsurmol az agyag, ahogy kisebb-nagyobb göröngyei helyet keresnek maguknak és a part oldala is szakadozik még, kopogván. Majd pedig tompán vág elő a föld alól Gál Mátyás nyögése.

— Közel van a feje — mondja hirtelen örömmel Ernyei Mihály és visszahúzza a gyereket, aki a tíz körmével esik az agyagnak. — Ne bántsd, avval úgy se segítesz. Rá ne gázolj az apádra.

A gyerek rábámul a hirtelen támadt sírra, amely úgy eltemette az apját, hogy azt sem tudja, merre van alatta. Fönt a partszélen száraz bojtorjánok inognak, kapaszkodva a földbe a gyökerekkel, amíg lehet, de aztán csak lehullnak az agyag tetejére. Ez a sírhalmon a koszorú.

— Apám, apám... Móre van kend?

Ernyei óvatosan jár-kel az agyag körül, s újból int neki, hogy ne lármázzon. Nem tudni azt, hogy merre van .Mátyás, és nem lehet az agyagra lépni, mert ki tudja, nem a fejére tapos-e. Szörnyű helyzet ez. Ernyei néha odakap valahova, ahol egy-egy göröngy megmozdul, hogy talán ő emelgeti. De nem. Csak a maguk súlyától görögnek még ideoda az apróbb rögök. Ő is kiált újból:

— Móre van kend?

Tompa nyögés rá a válasz: nem tudni, jajszó-e, ima-e, avagy káromkodás. De akármi legyen is, Mihály most már megismerte a helyet, ahonnan jön. Óvatosan nyúlik végig a halmon és elránt egy darab agyagot. Az alatt valami feketeség látszik, az a Gál Mátyás kalapja bizonyosan. Amint hogy igaz is. Még néhány agyagot is leszed Ernyei, és megtalálja a fejet. Biz, az el van torzulva nagyon, véres is, és már éppen el akarta hagyni az eszmélete. Most, hogy egy kis levegőre kapott, fölnyitja az eltemetett ember a szemeit és Mihály a csörmeléket tisztítja gyöngyéden az arcából.

— Mingyár kint lesz kend — mondja neki. — Melyik darabok vannak kenden?

Amaz lihegve mondja, akadó szóval:

— Élve én már nem. Nincs én bennem már egyetlen darab csont egészben. Rajtam van száz mázsa. A lábam nem is érzöm, tán már nem is az enyém.

— Jaj, dehogy, dehogy, Mátyás — feleli Ernyei Mihály. — Mingyárt leszedjük. Csak móre van kend fekve.

Meg is próbál mozdítani egy kocsiderékra való kölöncöt a test fölött, de csak azt éri el vele, hogy az még jobban süpped, Gál Mátyás pedig elfehéredve iszonyatos jajszavat kiált.

— Ne bántsa kend — támad Mihályra a gyerek —, hiszen megöli.

Most kétfelől néznek Mátyásra, nem tudván, hogy mitévők legyenek.

— Úgy, úgy — sóhajt az összetört ember a földből kifelé —, már engem meg nem öl senki, fiam, mert én meg vagyok ölve. Nem vetek neki egy fertályórát. Nem jön már a levegő sem belém. Aztán majd kikaparhattok. Jézus! Borzasztóság ez.

Véres ajkai reszketnek, ahogy beszél.

— Én most itt lelkemet istennek ajánlom. A házat pedig fölépítsétek... A Mihály szomszéd napszámja öt hatos...

— Nem köll — mondja Mihály.

— Jancsi, Jancsi — beszéli tovább a halálra vált —, Jánoska. Itt van nálad a kis könyv, amibe firkálni szoktál? Vedd elő, Jánoska. Irjad elejétől, hogy én lelkemet istennek... és a szomszéd napszámja...

Jánoska az ütött-vert jegyzőkönyvet előszedi, és irkál bele, amennyit éppen a szeme szivárványán keresztül láthat.

— És két csikó van a ménesbe, két üszőbornyú a csordába... A fűbér kifizetve. A Rozika pedig... jaj isten, de rám mértél... ha kérője támad, ne menjen messzire... Aztán ameddig anyátok él, nincs osztozkodás. Söpörd el Mihály a szememről ezt a göröngyöt. Nézzem még az eget egy darabig.

Szép kék ég van odafönt, már amennyit a szabad bánya közepéből láthat Gál Mátyás. Az ilyesmit nézni mindig akkor jut az ember eszébe, mikor már nem ér rá. Nézi, és sóhajt, amekkorát bír, mert egyre jobban fekszi a testét az agyag. Sápad, egyre sápad, míg Ernyei Mihály a gyerekkel együtt szomorúan tekint reá. Ezen kitör a sírás.

— Tisztelteték mindenkit otthon — veszi föl a szót újból a haldokló. — A Pál sógort...; a sógorassz...; jaj.

Most hirtelen nagyot rázkódik, hogy az apróbb göröngyök mind megmozdulnak rajta. Ernyei int a fejével, hogy itt a vége, ez volt a halál. De nem. Bár szemeit már lecsukta, és teljesen mozdulatlan, halkan így szól:

— Az adó is ki van...;

Még egy rázkódás következik, és rövidke sóhajtás, mely után megroppan benn a sírjában az ember, hogy szinte a feje is eltűnik ismét az agyag között.

— Most halt meg — szól meggyőződéssel Ernyei, és leveszi fejéről a kalapot. — Vedd le az istrángot a lovakról, Jánoska, én majd ásom addig a lapáttal.

Belekezd, s hárítani kezdi oldalt a vastag földdarabokat, hogy a halotthoz jusson. Közben rátekint, és kalapját Mátyás fehér arcára teszi, hogy a nap ne érje. A vízparton szellő támad, és hűvösséget fúj ki a fűzfák alól. Fönt hosszú csapat vadkacsa húz, mint estére hajló délutánokon szokás, és alantjáró röptükből lesivít a szárnyuk zizegése.

— Későn érünk haza — mondja Jánoskának Ernyei Mihály. — Az ásót is ki kell ásni.

SPORT

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Népsport	D. Napló
1. U. Dózsa—Ferencváros	1 2	1 x 2	1 x	x 1 2
2. Tatabánya—Diósgyőr	x 1	1 2	1	1
3. Komló—Bp. Honvéd	2	2 1	2	2
4. Dorog—Szeged	1	1	1	1 x
5. Salgótarján—Csepel	1 x	1 x 2	1 2	x
6. Győr—Sztalinváros	1	1	1	1
7. Kaposv. MTE—Kap. Kin.	1 x 2	2 1	x 2	x 2
8. Veszprém—Zalaegerszegi TE	2	x 1	1 2	x 2
9. Budafok—Láng Gépgyár	1 2	1	x 1	x 2
10. Alessandria—Róma	1	1 2	x 1	1
11. Fiorentina—Juventus	1 x 2	1 x	x 1 2	1 x
12. Sampdoria—Napoli	1 x	1	1	1

Napirenden sportunk helyzete

Az ellenforradalom néhány hónap alatt szétzilálta sportéletünket. Most, egy évvel az ellenforradalom leverése után pártunk központi bizottsága napirendre tűzte a szocialista sport helyzetét és feladatait.

Már az ellenforradalom előtt történtek lépések, melyek sportunk továbbfejlesztését szolgálták. Azóta pedig a sport átszervezésével megbízott kormánybizottság is tett néhány fontos intézkedést. A Népszabadság a közelmúltban foglalkozott a magyar sport helyzetével. Azok a tények, melyek a Népszabadságban megjelentek, az egész magyar sporttársadalom véleményét tükrözik. Nem vitás, hogy a múlt túlzott központosítása, a sport társadalmi munkásainak lebecsülése komoly hiba volt, de az anyagiasság és a nacionalista gög is megfertőzte sportéletünket. Az ellenforradalom alatt feltörni került fasiszta és karrierista sportvezetők pedig garázdálkodásukkal még tetézték a bajt.

Elérkezett az ideje, hogy megfelelőjük és világosan lássuk szocialista sportunk jövőjét és feladatait. A sport irányítására — írja a Népszabadság, hozzuk létre a minisztertanács mellett működő legfelsőbb vezető szervet, a Magyar Testnevelési Sporttanácsot.

A Magyar Testnevelési Sporttanács tagjait a munkás-paraszt kormány nevezi ki és soraiba az egyes sportszervezetek legjobb szakemberei, népköztársaságunkhoz hű sportvezetők kerülnek. A sporttanács irányítja majd különböző sportágak szakszövetségeit, jóváhagyja azok alapszabályait, költségvetéseit, bajnoki rendszerét és nemzetközi programját.

A Magyar Testnevelési Sporttanács, mint kollektív testület működik, annak jogát nem adja át és nem is gyakorolhatja a Magyar Testnevelési Sporthivatal egyetlen független munkatársa sem.

Sportunk fejlődése megkívánja, hogy Budapesten, a megyékben, a járásokban és a nagyobb városokban is megalakuljanak a helyi testnevelési sporttanácsok. A gyakorlat megmutatta, hogy milyen szükség van a járási sportvezetőkre. Arról van szó, hogy a falvak sportja ismét csak szakavatott kézbe kerüljön, ismét gazdája legyen a járási sportrendezvényeknek, tömegversenyeknek, szpartakiádoknak. A járási sporttanácsokban pedig azok a lelkes falusi sportvezetők kerüljenek, akik fáradságot nem kímélve dolgoznak falusi fiataljaink sportolási lehetőségeiért.

Hiba volt a múltban a sportra fordított pénz aránytalan elosztása és annak felhasználása. 1958. január 1-től országunk gazdasági helyzetének figyelembevételével a sportra fordított állami támogatást az idei évihez képest évről-évre arányosan emelik. Az iskolai sport- és testnevelés támogatására pedig különös gondot kíván fordítani sportvezetésünk.

Csak helyeselni lehet a Népszabadság cikkének azon megállapítását is, mely az élsportolók helyzetére és a munkaidő kedvezményeire vonatkozik. „Olyan primadonnákra, akik feltételekhez kötik színeink győzelmét, akik megsértik törvényeinket — úgy érzik, hogy többet szabad, mint az állam más polgárainak — nincs szükségünk!"

A célok világosak. Lássunk tehát munkához, szocialista sportunk további sikere függ attól, mennyire sikerül magunkévá tenni azokat a feladatokat, melyeket pártunk sportunk fejlesztése érdekében elénk állított.

Mi lesz VASÁRNAP?

A hét végén a bajnokság utolsó őszi mérkőzéseit játsszák le az NB I-ben és az NB II-ben. A Pécsi Dózsa-Petőfi szombaton Budapesten az MTK-val találkozik. A Komlói Bányász vasárnap a Bp. Honvédet látja vendégül. Az NB I. további mérkőzései: Ujpest—Ferencváros, Vasas—Szombathely, Dorog—Szeged, Tatabánya—Diósgyőr, Salgótarján—Csepel.

*

Az NB II. műsora szerint a PVSK vasárnap a Székesfehérvári Vasassal mérkőzik Pécsett. A találkozót délután fél 2 órakor játsszák le a PVSK sporttelepén. A Pécsbányatelepi Bányász Szekszárdon szerepel.

*

Az alosztály I-ben egy elmaradt mérkőzést, a Pécsvárad—Sellye találkozót játsszák le vasárnap. A hét vége sportműsorát ezenkívül érdekes kosárlabda, kézilabda és röplabda-mérkőzések egészítik ki.

*

Szombat-vasárnap rendezik meg a középiskolások úszóversenyét is. Még két versenyen vesznek részt sportolóink, Budapesten a mesterfokú tornász-bajnokságon pécsi sportolók is elindulnak, a PEAC vívóversenyén pedig a legjobb pécsi párbajtőrözők versenyeznek.

Egymillió sportoló az NDK-ban

A sportolók száma a Német Demokratikus Köztársaságban az 1949-es 475 ezerről — az ottani Sportbizottság adatai szerint — 1956-ban 1 160 000 fölé emelkedett (Magyarországon 1955-ben 491 000. Az NDK lakossága: 17 300 000, Magyarországé: 9 750 000). A sport nagyfokú elterjedésében a Keletnémetek a szervezésnél is nagyobb jelentőséget tulajdonítanak megfelelő számú sportpálya létesítésének, ezek között is legelsősorban a sportparkokká kibővített kultúrparkoknak.

A berlini Friedrich Ludwig Bahn sportparkkal kapcsolatos tapasztalatok alátámasztják ennek a szándéknak a helyességét. Ezt az egyetlen sportcentrumot 1957. szeptemberében 10 ezer tanuló látogatta, s emellett 6 700 atléta, 2850 labdarúgó, 1430 röplabdázó és 630 kosárlabdázó edzéseit biztosította. A telep minden nap délután szabadon üzött labdarúgásra ad alkalmat a gyerekeknek, míg hetente egyszer tornákat szerveznek spontán összeállított csapatok részére.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Orvosi szemmel. — Dr. Kőhegyi Imre előadása a járvány elleni küzdelemről.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: A hét filmje. — Néhány szó az Emberek vagy őrmesterek c. olasz filmről.
18.45: Zárszámadás a babarci Béke Tsz-ben. — Balogh Mária riportösszeállítása.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLAMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA
a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Szórakoztató zene.

SZÍNHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Délután 5 órakor)

MOZI

Park: Hogyan fedezték fel Amerikát (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Emberek, vagy őrmesterek (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hogyan fedezték fel Amerikát (5, 7 és 9 órakor)
Építők Kultúrotthona: Aruló jel (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Elveszett völegény (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Egymásra találtak (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Riadó a hegyekben (7 órakor)
Kossuth (Mohács): A császár parancsára (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Külvárosi legenda (8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

BÁBELŐADÁS

lesz ma este 6 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Színre kerül: Piroska és a farkas. Belépődíj: 3 forint.

JÓZSEF ATTILA-EMLÉKEST

lesz december 13-án, pénteken este 7 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 18.) a városi művelődésügyi osztály, a városi művelődési ház és a városi nőtanács rendezésében a költő halálának 20. évfordulója alkalmából. Előadó: dr. Kolta Ferenc, főiskolai tanár. A műsorban versek, ének- és zeneszámok szerepelnek. Belépés díjtalan.

KOSZORÚCSKA

Az Építőipari Technikum és a Közgazdasági Technikum ipari tagozatának növendékei közös tánciskolájának záróvizsgája, a kiadott meghívóktól eltérően nem december 14-én, szombaton, hanem 15-én, vasárnap este 6—12 óráig lesz a Pannonia Szálló nagytermében. A meghívók tehát vasárnapra érvényesek.

*

Az Építőipari Tudományos Egyesület és a Pécsi Műszaki Klub december 13-án, pénteken délután 6 órakor az MTESZ helyiségében (Janus Pannonius utca 11. szám) klub-délutánt tart. Vetített képekben bemutatásra kerül a budapesti Vigadó tervpályázatának anyaga. Bemutatja és a bírálatokat ismerteti: Borosnyai Pál építészmérnök.

*

A Szabadegyetem mai biológiai-egészségügyi előadását dr. Vönöczky József klinikai tanársegéd tartja „A járványos gyermekbénulás" címmel a központi egyetem II. em. élettani előadótermében du. 6—8 óráig. Vendégjegy 3 Ft, diákoknak 2 Ft.

*

A Moziüzemi Vállalat és a TTIT Baranya megyei szervezete rendezésében december 15-én de. 11 órakor a Petőfi-moziban „Filmek a rovarok életéből" címmel előadás lesz. Az előadáson bemutatásra kerülnek a cannesi filmfesztiválon díjat nyert „Bölcsők", valamint a „Riport viaszvirágban" és a „Tiszavirág" című filmek. Az előadást dr. Móczár László kandidátus, a „Bölcsők" című film szakmai vezetője tartja. Jegyeket a Petőfi-moziban 2.50 Ft-os árban előre meg lehet váltani.

*

FOTOAMATŐRTANFOLYAMOT rendez a Pedagógusok Szakszervezete a Nevelők Házában 1957 december 17-től 1958 január 17-ig, heti két órában. Részvételi díj: 40 Ft. Jelentkezni lehet: december 17-ig a Nevelők Házában (Pécs, Szent István tér 6. sz.) Telefon: 27-75. 13—20 óra között.

Kuc a világ legjobb atlétája

N. Delics, az ismert jugoszláv sportújságíró, a nemzetközi atlétikai szövetség Belgrádban megtartott kongresszusán 20 különböző nemzet küldöttéhez kérdést intézett, kit tart a világ legjobb atlétájának? A kérdezettek közül tizenhatan Vlagyimir Kucnak, a kiváló szovjet versenyzőnek ítélték az első helyet. A második helyre Gutowski, a kiváló amerikai rúdugró került, a további sorrend pedig így alakult: 3. D. Ibbotson (Nagy Britannia), 4. M. German (NSZK), 5. St. Jungwirth (Csehszlovákia), 6. F. Mihalics (Jugoszlávia), 7. Courtney (USA), 9. J. Sztyepanov (Szovjetunió), 10. A. Mimoun (Franciaország). Feltűnő, hogy a legjobb tíz atléta között egyetlen dobó sem szerepel.

Az Alosztály I. állása

A PVSK eredményei nélkül

1. Porcelángyár	13	9	2	2	33:16	20
2. Pécs-Szabolcs	13	9	1	3	31:16	19
3. Hidas	13	8	3	2	28:15	19
4. Szászvár	13	8	—	5	49:26	16
5. Pécsi Postás	13	6	3	4	33:20	15
6. K. Béta-akna	13	5	5	3	34:24	15
7. Kinizsi	13	6	3	4	19:17	15
8. PEAC	13	5	4	4	32:16	14
9. Traktor	13	5	4	4	25:15	14
10. Vasas I. Bá.	13	5	2	6	27:24	12
11. Szentlőrinc	13	6	—	7	19:29	12
12. Villány	13	1	2	10	14:54	4
13. Pécsvárad	12	1	1	10	3:43	3
14. Sellye	12	—	2	10	10:45	2

A PVSK eredményei nélkül:

1. PVSK II.	14	10	2	2	36:18	22
2.-3. Porcelángy.	14	9	2	3	33:18	20
2-3. Pécsszab.	14	9	2	3	33:18	20
4. Hidasi Bány.	14	8	3	3	29:17	19
5. Szászv. Bá.	14	8	—	6	51:32	16
6. P. Traktor	14	6	4	4	27:16	16
7. Kécsi Kin.	14	6	4	4	21:19	16
8. Pécsi Post.	14	6	3	5	33:24	15
9. K. Béta-a.	14	5	5	4	34:25	15
10. PEAC	14	5	4	5	35:21	14
11. Vasas I. Bá.	14	6	2	6	29:24	14
12. Szentlőrinc	14	6	—	8	19:32	12
13. Villány	14	1	2	11	19:57	4
14. Pécsvárad	13	1	1	11	5:46	3
15. Sellye	13	—	2	11	10:47	2

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtökön estig: felhőátvonulások, nyugaton és északon néhány helyen eső, a magasabb hegyeken kisebb havazás. Helyenként köd. Élénk délkeleti, déli szél. Enyhe idő.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 0—plusz 3 fok között, északkeleten 0 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4—7 fok között.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönetet mondok mindazoknak, akik szeretett férjem, Hoszpodárszki Sándor temetésén részvétükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondok a KISOSZ tagságának és a kertvárosi vevőknek.

Gyászoló felesége.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága gyermekünk temetésén részt vettek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a pécsszabolcsi ált. iskola tanári karának, valamint a VI/B és VIII. fiú- és leányosztálynak. Gyászoló Fischer család.

FIATAL értelmiségi nő rendes családnál kis szobát keres. Telefon: 49—69 délután 6 órától.

Különböző méretű
ládák
olcsó áron kaphatók
Baranya megyei MÉK Vállalat pécsi telepén
Pécs, Doktor Sándor u. 14.

3.30-ért sokat nyerhet a Totón

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal Pécs, József A. u. 10. Telefon: 15-00, 15-01
Hirdetésfelvevő iroda Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27;
Nyomdáért felel: Mellés Rezső

Telek, Athinási utcában 160 négyszögöl eladó. Bővebbet Zója utca 4. 287

Gazdaasszonyok figyelem! Ujtípusú automata nyomókaros lábatömő készülék 70,— forint. — Utánvéttel megrendelhető: Budapest, XI, Bertalan L. u. 10/b., lakatosüzem. 48

Száz ünnepi sütemény, bor, sör, sertésölések kiváló receptjeit megküldi konzervmester. Budapest, XIV., Fürész u. 55 a. 31

Törzskönyvezett simaszőrű foxterrier kölykök kaphatók. Dr. Petőcz Zsigmond, Bőszénfa. 33

Pécsújhegyen a Deák Ferenc u. 48. számú ház, 390 négyszögöl szőlővel és melléképületekkel, beköltözhetően eladó. 87

Faforészelő (motoros) Telefon: 11-03. Bajcsy Zs. u. 10. Soós János. 250

TÜZÉP (szövetkezeti) téglautalványokkal rendelkező vevőket felhívja a Baranya megyei Téglagyári ÉS, hogy a téglát a dunaszekcsői, hidasi, mohácsi, pécsi, sásdi és siklósi üzemekből december 31-ig szállítsák el, mert a határidő után f. évi keltezésű utalványokra az üzemek téglát nem szolgáltatnak ki. 36

Cukrászsegéd az ünnepekre kisegítőként is elhelyezkedne. — Prányik István, főpostán maradt levelekkel. 303

Exakta fényképezőgép tükörreflexes, alkalmi áron eladó. Telefon: 10-32. 304

Húsdarálót, — egyéb háztartási gépet szakszerűen javítunk. — Gépműhely, Rákóczi út 48. 296

20 ezer forinttal társulnék valamilyen üzlethez. Leveleket főpostán marado, Farkas M. címére. 303

Két darab hízottsertés, 180 kg-os eladó. Marosvásárhely utca 11. sz. 302

Fekete hízottsertés eladó. Ungvár u. 41. — Telefon: 38-23. 292

Uj mosógép csavaróval sürgősen eladó. — Várady A. u. 7/1. — 297

Egy fiatal házaspár albérleti lakást keres azonnalra, költségtérítéssel. Pécs, Kis-Rókus u. 9. szám. — Békefiné. 258

Hálószoba ágybetéttel, konyhabútor, szekrények, asztalok, olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2. 290

Elhelyezkedne 40 éves asszony két kis gyermekkel (3—4 éves) — vagy anélkül háztartásban, akár vidékre is. Cím: Pécs, József utca 31. 291

Veszprémben lévő 4 szobás, parkettás lakás elcserélhető pécsi komfortos, 3 szobásért. Érdeklődés: Nagy Józsefnél, Láne utca 22. alatt, 3—17 óra között, hétköznapokon. 267

Egy nagy 3+2-es — Orion rádió és egy 4 kerekű ide kocsi eladó. Rákóczi út 47. Egerszeginé. 289

Egy db új szelon eladó. Bajcsy Zs. u. 7. 288

Ház eladó Zádorban, 1080 öles területen, 3 szobás-konyhás, kamrás, WC, csukott tolyosó, nagy istállók, szénás kamra, kocsiszín. Horváth Gáborné, Zádor. 121

Uj „Rheinmetall" táskafrógép eladó. Irányi Dániel tér 8. II. 5. Délután 5 óráig. 294

Kandallónak is átalakítható fehér cserépkályha eladó. Felső-Vámház u. 43. 295

Agrária Keményitőgyár üzemi villanyszerelőt keres azonnali belépéssel, aki villanymotorok és „flanyikapcsolók szerelésében jártas, aki motorkereséssel vállal, előnyben. Fizetés megegyezés szerint. 273

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok u. 7. 248

Karácsonyra
torta, beigli
rendeléseket felveszün
Kazinczy utca 4. szám alat
Telefon: 14-46.
Közétkeztetési Vállala

Vállalatok, közületek, intézmények!
Karácsonyi hirdetéséhez biztosítsa már most lapunkban a helyet!
Hirdetések feladhatók: Kossuth Lajos u. 22 alatti hirdetésfelvevő irodánkban és a Magyar Hirdető pécsi kirendeltségén

Meghosszabbított zárak!
A PÉCSI RUHÁZATI BOLT a dolgozók bevásárlásának megkönnyítése érdekében a **Kossuth L. u. — Széchenyi tér — Bem- és Sallai** utcában lévő divatáru, cipő, készruha és vegyesjellegű boltjait, valamint a **bányavidéken lévő bányászellátó boltjait** az alábbiak szerint tartja nyitva:

December 14-én és 21-én (szombat) rendes hétköznapi zárás
December 15-én és 22-én (vasárnap) 9-től 14 h-ig
December 24-én (kedd) 9-től 17 h-ig
December 16-tól 23-ig hétköznapokon a rendes nyitvatartáson túl 1 órával.
Kérjük a kedves vásárlókat, keressék fel boltjainkat bizalommal. Bőséges áruválaszték.

Lottózók figyelem
A jutalomsorsolás tárgynyereményjegyzéke megtekinthető az összes postahivatalokban, OTP fiókokban és TOTO=LOTTO kirendeltségekben, azonkívül egyéb szelvényárusító helyeken.
A nyertesek jelentkezési határideje a tárgyhó 20-a

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 293. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957 DECEMBER 13

Mai számunkban

N. A. Bulganyin üzenete Konrad Adenauerhoz

Pécsi előkészületek Kodály Zoltán születésnapjára

A kereskedelmi tanulók téli szabadsága

Kössenek megnemtámadási egyezményt a NATO és a varsói szerződés tagállamai között

Bulganyin üzenete Eisenhowerhez

Moszkva (TASZSZ) Nyikolaj Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke december 10-én üzenetet intézett Dwight D. Eisenhowerhez, az Egyesült Államok elnökéhez. Az üzenet szövegét a csütörtöki moszkvai lapok is közlik.

Bulganyin azt javasolja az Egyesült Államok elnökének: a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kötelezze magát, hogy nem használ nukleáris fegyvereket, s vállalja, hogy 1958 január 1-től legalább két-három évre ideiglenesen felfüggeszti az összes ilyenfajtájú fegyverekkel kapcsolatos kísérleti robbantásokat.

Javasolja még az Egyesült Államok elnökének és Nagy-Britannia kormányának, egyezzenek meg mindhárman, hogy semmiféle nukleáris fegyvert nem helyeznek el sem Nyugat-Németország, sem pedig Kelet-Németország területén. Bulganyin hangsúlyozza, ha ezt az egyezményt kiegészítené a Német Szövetségi Köztársaságnak és a Német Demokratikus Köztársaságnak olyan megállapodása, amely a nukleáris fegyverek gyártásának megszüntetéséről és arról intézkednék, hogy ilyen fegyvereket nem helyeznek el Németországban, akkor Lengyelország és Csehszlovákia kormánya részéről elhangzott hivatalos kijelentésnek megfelelően ezek az államok szintén nem gyártanak és nem helyeznek el területükön nukleáris fegyvereket. Ilymódon, javasolja Bulganyin, Közép-Európában több mint százmillió lakosú tágas övezet jöhet létre, amely kivülállna az atomfegyverkezési körzeten és ahol a minimumra lehetne csökkenteni az atomháború kockázatát.

Bulganyin azt javasolja Eisenhowernek, dolgozzanak ki közös javaslatot és terjesszék ezt az északatlanti szövetség és a varsói szerződés tagállamai elé. A közös javaslat tárgya: ilyen, vagy olyan formában kössenek megnemtámadási egyezményt a két államcsoport között.

A szovjet kormányfő a közel- és közép-keleti helyzet rendezése céljából javasolja, hogy ne tegyenek semmi olyan lépést, amely sértené e térség országainak függetlenségét, s mondjanak le a Közel- és a Közép-Kelettel kapcsolatos kérdések erőszakos megoldásáról.

Javasolja az Egyesült Államok elnökének, kössenek szerződést, amely kihirdetné mindkét állam szilárd törekvését, hogy fejlesztik egymás között a barátságot és békésen fognak élni egymás mellett.

Bulganyin rámutat, hogy a szovjet kormány nagy jelentőséget tulajdonit az államférfiak személyes találkozásainak, mert az ilyen kapcsolatok lehetővé teszik, hogy fontos nemzetközi kérdésekben közös nézőpontot találjanak. — Mi — jelenti ki Bulganyin — hajlandók lennénk megegyezni a vezető államférfiak személyes találkozójában, akár e levélben említett kérdések, akár pedig olyan más kérdések megvitatása céljából, amelyek megvizsgálásának szükségességében a találkozó résztvevői megállapodnának.

Hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok és Nagy-Britannia sugalmazására jelenleg kidolgozás alatt vannak bizonyos intézkedések. Ezeknek az a céljuk, hogy jelentősen fokozzák az Északatlanti Szövetség tagjainak háborús készülődését. Ezek ahhoz vezetnek, hogy a fegyvergyártás és az általános háborús készülődések erőltetése céljából mozgósítják a szövetség tagállamainak valamenynyi tartalékát.

A szovjet kormányfő megjegyzi, hogy az Egyesült Államok és néhány más NATO ország bizonyos körei tévesen értékelik a tudomány és technika területén nemrég kivívott szovjet sikereket. Bulganyin hangsúlyozza: bár a mesterséges holdak kilövése arról tanuskodik, hogy a Szovjetunió a békés tudományok és a haditechnika területén egyaránt óriási sikereket aratott, mégis tudvalevő, hogy a Szovjetunió mindig azt akarta és azt akarja most is, hogy ne használják fel pusztításra se az irányítható rakétákat, se az atom és a hidrogénbombákat, s hogy állitsák az atomenergiát teljes egészében a társadalom békés fejlődésének szolgálatába.

Bulganyin rámutat, hogy a nemzetközi helyzet fejlődésében rendkivül jelentős pillanathoz érkeztünk. A nemzetközi helyzet alakulása jelenleg olyan, hogy az államoknak, de különösen a nagyhatalmaknak a közeli jövőben történő intézkedéseitől jelentős mértékben függ az egész emberiséget mélyen érintő fő kérdésre adandó válasz: tovább haladunk-e mind nagyobb gyorsasággal a háborús katasztrófa felé, vagy pedig az államok politikájáért felelős személyek a békés együttélésnek és az összes országok együttműködésének egyetlen járható útjára lépnek?

Atomreaktor építését tervezi Debrecenben

A Magyar Tudományos Akadémia debreceni atommagkutató intézetében dr. Szalay Sándor Kossuth-díjas akadémikus irányításával jelentős tudományos munkát végeznek. Az intézet munkatervében szerepel a fundamentális atommagfizika vizsgálatainak erőteljesebb végzése és az atomenergia hazai gyakorlati felhasználása lehetőségeinek további kutatása. Tervezik, hogy saját erőből kisteljesítményű úgynevezett homogén-vízforraló típusú reaktort építenek Debrecenben.

Öt perc Radu Aldulescuval

Ha valaki ránéz, senki sem gondolná, hogy ebben az emberben, ezekben a kezekben ekkora művészet rejlik. Radu Aldulescu gordonkaművészről van szó, aki a budapesti Bartók-teremben tartott hangversenye után csütörtökön Pécsre érkezett.

Radu Aldulescu még csak hat éves volt, amikor Nagyváradon ismerkedni kezdett a gordonkával. Tanulmányait Bukarestben folytatta. Tanára Dimitrie Dinicu volt. A zeneakadémiát „Dinicu" és „Maricara Vojculescu" zenedíjjal végezte el.

Bukarestben az opera zenekarának első szólistája lett, utána a Bukaresti Állami Filharmónia szólistája. 1950-ben a Népművelési Minisztérium mint kiváló szólistát jutalmazta. Még ebben az évben a Román Népköztársaság érdemes művésze címmel jutalmazták a zeneművészet terén elért sikereit.

1952-ben Genfben megnyerte a nemzetközi zenei nagydíjat, a Román Népköztársaság pedig állami díjjal tüntette ki.

— Sikereinek melyek voltak a főbb állomásai? — kérdeztük a kiváló művésztől.

— Budapesten a Bartók Béla teremben arattam életem legnagyobb sikerét. Megfordultam a Szovjetunióban, Csehszlovákiában és több más külföldi országban is. Mindenütt szeretettel fogadott a közönség, ahol csak felléptem.

— A jövő esztendőben hol kíván szerepelni?

— 1958. januárjában Párizsban. Számos külföldi meghivásom van már. Örülök annak, hogy Pécsett, ebben a zenei kultúrájáról ismert városban adhatok hangversenyt.

— Már Budapesten értesültem arról, hogy Pécs zenei város, és éppen ezért, amikor a repülőtéren leszálltam, kissé elfogódott voltam. Később elbeszélgettem több pécsi zenekedvelővel, s rájöttem arra, hogy ebben a városban le kell küzdeni minden lámpalázt és azt kell nyújtanom, ami a feladatom: a legszebb muzsikát.

*

Radu Aldulescu nemcsak Budapesten, nemcsak a szovjet fővárosban, hanem Pécsett is tudása legjavát adta a Liszt Ferenc hangversenyteremben tegnap este. A román művész megcsillantotta a gordonkaművészet legszebb alkotásait, s a Liszt-teremben ugyanolyan viharos tapsot kapott, mint Budapesten és Moszkvában.

Nehru nyilatkozata Bulganyin üzenetéről

Uj Delhi (Reuter) Az indiai felsőház külpolitikai vitájában felszólalva Nehru csütörtökön követelte, hogy az atomkorszakban új szellemben közeledjenek a nemzetközi problémákhoz.

Köszönetet mondott a szovjet miniszterelnöknek azért a legutóbbi leveléért, melyben az ő felhívására válaszolt. „Hálás vagyok Bulganyin marsallnak, hogy ilyen hosszasan foglalkozott ezzel a kérdéssel és hogy javasolta az atomkísérletek felfüggesztését" — mondotta.

33 mázsa narancs érkezik az
40 mázsa füge
30 mázsa mazsola ünnepek előtt

Már jelezték, hogy karácsony előtt 33 mázsa narancs, 40 mázsa füge, öt mázsa datolya és 30 mázsa mazsola érkezik városunkba. A narancsból négy mázsát a napközik és a csecsemőotthonok kapnak. A déligyümölcs az ünnepet megelőző héten kerül forgalomba a boltokban.

A kereskedelem más meglepetést is tartogat vásárlóinak. Nagy választék lesz borokban. Szegedi vörös, pusztamérgesi rizling, pusztaszeri rizling, burgundi és csemege borok között válogathatnak a vevők. Ujdonság lesz az „Aperitiv" elnevezésű „étvágy-itóka", melynek literje 46 forint. Azonkívül paprika pálinkát is forgalomba hoznak, literjét 90 forintért.

Kitüntették a városi tanács kereskedelmi osztályát

Tegnap délben adták át ünnepélyes keretek között a városi tanács kereskedelmi osztályának a belkereskedelmi miniszter kitüntetését. Az oklevelet — melyet a kereskedelmi osztály a második és harmadik negyedévben végzett jó munkájáért kapott — a miniszter megbízottja, Wilheim István nyújtotta át Berki Füllöp városi tanács elnökhelyettes jelenlétében Herbst Ferenc osztályvezetőnek. Az oklevél mellé a miniszter pénzjutalomban is részesítette a városi tanács kereskedelmi osztályát.

Haled Azem beszéde a Kremlben

Moszkva (TASZSZ): Már jelentettük, hogy december 11-én a Kremlben kicserélték a szovjet—szíriai gazdasági és műszaki együttműködési egyezmény ratifikációs okmányait. Ez alkalommal Haled Azem szíriai miniszterelnökhelyettes beszédet mondott. Kifejezte a szíriai kormány háláját a szovjet kormány iránt őszinte és nemes együttműködéséért, majd hangsúlyozta:

— Szíria népe és kormánya nagy reményeket fűz az egyezményhez, és nagy eredményeket vár tőle. Ez az egyezmény valamennyiünk meggyőződése szerint Szíria gazdasági életének megszilárdítása és a szíriai nép életszínvonalának lehető legnagyobb emelésére irányul.

— Másfelől áthat bennünket az a meggyőződés, hogy ez az egyezmény elősegíti hazánk függetlenségének megszilárdulását és közel-, valamint közép-keleti felszabadító küldetésünk teljesítését. Ez az egyezmény előmozdítja hazánknak a külföldi imperialista gazdasági függőségtől való felszabadulását.

Reméljük, hogy ez az egyezmény új korszakot nyit a Szovjetunió és az arab országok őszinte és széleskörű együttműködésében.

Új vágathajtási rekord Kővágószőlősön

Hogyan dolgozik a „Szputnyik"-brigád?

A kővágószőlősi bányaüzemben új vágathajtási rekordok születtek az elmúlt hetek során. Hat és fél négyzetméteres szelvényű, homokkőben haladó vágat hajtásánál négy és fél, öt és fél, hat, sőt még ennél több méteres napi előrehaladást értek el a gyorsvágathajtó csapatok.

A bányaüzemnél a nagyobb követelmények és az őszi influenzajárvány nyomán keletkezett termeléskiesés sarkallta arra a vezetőket és munkásokat, hogy bevezessék a gyorsvágathajtást. De ösztönözte őket a többi népi demokratikus országban elért nagyszerű eredmények, hogy messzebb ne menjünk: a Csehszlovákiában elért havi 1037 méteres vágathajtási világrekord és a bulgáriai háromszáz méteres havi teljesítmények.

Persze akadtak, akik még az üzemvezetőség kezdeményezésére szervezett egy heti próbaidő biztató eredményei után is kételkedtek abban, hogy havonta jóval száz méteren felüli hosszúságú vágatot lehet kihajtani. De a dolgozók többsége hitt abban, hogy nálunk is lehet olyan eredményeket elérni, mint másutt. Sőt nemcsak hittek ebben, hanem be is bizonyították.

A vágathajtás műszaki előkészítését és vezetését Róth Károly főaknászra bízta az üzem vezetősége, a gyorsvágathajtó csapatok pedig Kovács László és Orbán György vezetésével alakultak meg. Ezek a csapatok a múlt hónap folyamán kezdték meg a munkát, és most, miután már összeszoktak és rekorderedményeket tudnak felmutatni, várható hogy egy hónap alatt jóval túlszárnyalják majd a száz métert.

Gyorsaságuk kifejezésére már találó nevet is adtak a két csapatnak az üzem munkásai. Maguk között csak „Szputnyik"-brigádnak hívják a gyorsvágathajtókat. Eredményeik alapján nem is túlzás egy cseppet sem ez a név.

De nézzük meg, hogyan születnek a nagyszerű kővágószőlősi eredmények.

A csapatoknál a munka fázisait a legapróbb részletéig felosztották egymás között a csapattagok. Így állandóan egy ember végzi a vájvég jobboldalán a fúrásokat, egy másik állandóan csak a baloldalon fúr, a harmadik pedig csak a közepen. Így még a legapróbb mozdulatok is alaposan beidegződnek, amiből egyenesen következik a munka hatékonyságának a növekedése. Ez az aprólékos munkamegosztás vonul végig a csapat egész munkáján, ez teszi hasonlóvá a munkájukat egy nagyszerűen működő automatához. Természetesen ezen az együttműködésen még ezután is lehet csiszolgatni és tökéletesíteni és értékes perceket, sőt tízperceket, vagy eredményességre átfordítva: métereket nyerni. Mindehhez természetesen hozzájárul az is, hogy a munkaidőt mindkét csapatnál jól kihasználják. Ez a nagyszerű eredmények „titka".

Ezek után már talán érthető, hogyan ért el Orbán György csapata naponta négy és fél, Kovács László csapata pedig öt méter negyven centiméteres előrehaladást hat és fél négyzetméteres szelvénnyel, homokkőben.

A csúcsot azonban még közel sem érte el egyik csapat sem. Kovácsék szombaton megkísérelték már, hogy elérjék a napi tíz méteres teljesítményt. A műszaki feltételek hiányosságai miatt ezt az eredményt nem tudták elérni, „csak" hat métert haladtak előre. De eltökélt szándékuk, hogy elérik a napi tíz méteres előrehaladást, lehetőleg minél előbb.

Az már talán természetesnek is tűnik, hogy mindkét kővágószőlősi gyorsvágathajtó csapat versenyre hívta a bakonyai Molnár-csapatot. Verseny felhívásukban havonta százhúsz méter vágat kihajtását vállalták. Az eddigi eredményeiket figyelembe véve, valószínűleg ennél többet hajtanak ki decemberben. Mit szól ehhez majd a bakonyai százméteres Molnár-csapat? Nem akarunk jósok lenni, de olyan verseny és olyan eredmények születnek még itt, amilyet még nem látott a pécsi bányavidék.

Barcza Pál

Tolna megyeiek a pécsi színházban

Csütörtök délután 770 Tolna megyei dolgozó érkezett IBUSZ különvonattal Pécsre, hogy megtekintse a színházban az Ember tragédiája előadását. A pécsi művészeknek igen nagy sikerük volt. Az első felvonást például 5 perces vastapssal jutalmazták a tolnaiak.

Pénteken Miskolcon sorsolják a lottót

A sportfogadási és lotto igazgatóság az év hátralévő lotto-sorsolásait vidéken rendezi. A legközelebbi sorsolásra — a 41. játékhét nyerőszámainak húzására december 13-án, pénteken Miskolcon kerül sor. A húzást a Béke filmszínházban délelőtt 10 órakor rendezik.

Tarka HASÁB

UJ BURGONYA-KÉSZITMÉNY

A norvég sajtó jelenti, hogy a „Norok Sulfo" cég új, olcsó burgonya-készítmény, a potaris gyártására készül. Tápértékét tekintve a potaris felér a rizzsel és hosszú ideig tárolható. Por és dara formájában kerül majd forgalomba. Hatvan tonna friss burgonyából 10 tonna potaris készíthető. Semleges íze miatt nyersanyagként felhasználhatják a cukrászati iparban, hozzákeverhetik a hús- és halételekhez, amelyeknek előállítási ára így lényegesen csökken. A potarist, mint burgonyapótlót, leginkább ott használják majd fel, ahol burgonyát nehéz kapni és tárolni.

NAPENERGIÁVAL MÜKÖDÖ ÓRA

A palm-springsi (Kalifornia, Egyesült Államok) kereskedelmi kamara épületére most szerelik a világ első napenergiával hajtott óráját.

A számlap körül húsz kis fülke van, amely olyan szilicium-fajtát tartalmaz, amely a napenergiát felfogja és villamosenergiává alakítja át. Több elem elraktározza a villamosságot, ezáltal biztosítja az óra éjszakai működését is.

8000 ÉVVEL EZELŐTT

Dr. Richard Mac Neish, a kanadai nemzeti múzeum munkatársa bizonyítékokat talált, amelyek megerősítik, hogy 6—8000 esztendővel ezelőtt ázsiai törzsek szálltak partra Alaszkában. A Yukon völgyében a tudós számos tábor nyomát fedezte fel és több mint ezer tárgyat talált. E tárgyak nagyon hasonlítanak a Mongóliában talált leletekhez, tehát az említett törzsek ázsiai eredetűek voltak.

AZ ÉSZAKI-SARKON HALLOTTÁK A VLADIVOSZTOKI TELEVIZIÓ JELEIT

A Szevernij Poljusz—6 nevű északi-sarki úszó kutatóállomás vette a vladivosztoki televíziós állomás jeleit. A sarki úszóállomás jelenleg 4 ezer kilométerre van Vladivosztoktól. Mint az állomás kollektívája jelenti, a jeleket egy Znamja típusú szovjet televíziós készülékkel vették.

KUBA KÖZLEKEDÉSI BALESET ELLEN

Az Egyesült Államokban olyan köpenyt készítettek, amellyel megelőzhető a közlekedési baleset. A köpeny kőolajból kivont szintetikus anyagból készült. Mivel a köpeny éjszaka világít, felhívja a gépkocsivezetők figyelmét, hogy az úttesten gyalogjáró halad át. Nappal azonban semmiben sem különbözik a közönséges esőkabáttól.

NAPOLEON 564 LEVELE 15 000 DOLLÁRT ÉR

Napoleon császár 1805—1813 között 564 levelet intézett mostohafiához, Eugéne de Beauharnais herceghez. Ezeket a leveleket egy szenvedélyes Napoleon-rajongó egy londoni árverésen 15 000 dollárért vette meg.

ÚJ ANTIBIOTIKUM

Az Egyesült Államokban „Ristocetin" nevű új antibiotikumot készítettek és próbálták ki. A hírek szerint három éven át húsz kórházban végzett kísérletek azt bizonyítják, hogy a Ristocetin nemcsak több száz baktériumfajta növekedését gátolja, hanem meg is öli azokat. A Ristocetinnél csak igen ritkán következik be a betegek immunitása az antibiotikumokkal szemben.

ÓRIÁS RÁDIÓTELESZKÓP

Az angliai Geodrelle Bankben (Cheshire) rövidesen befejezik a világ egyik legnagyobb csillagászati rádióteleszkópjának építését. A rádióteleszkóp acélból készül, súlya 2 000 tonna lesz. A két nagy, tengelycsapon forgó csésze 750 tonnát nyom.

A rádió-teleszkóp 1000 millió fényévnyire képes a kozmoszba hatolni. Az új automata-készülékkel megfigyelhetővé válik az égitestek útpályája, kozmoszban, rádióimpulzusok sugározhatók a bolygóteleszkóppal a mesterséges holdakra is.

A nemzetközi enyhülést szolgálná, ha Közép-Európában atomfegyvermentes övezet jönne létre

Bulganyin üzenete Adenauerhoz

Moszkva (TASZSZ): Nyikolaj Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke december 10-én üzenetet intézett Konrad Adenauerhoz, a Német Szövetségi Köztársaság kancellárjához. Az üzenetet a esütörtöki moszkvai lapok közölték.

Bulganyin a szovjet kormány mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy rendkívüli mértékben fokozódtak és kiterjedtek a NATO-tagállamok atomháborús előkészületei. Ezt különösen a NATO-tanács küszöbön álló párizsi ülésszaka igazolja.

Bulganyin megállapítja, az Egyesült Államok, amely több ezer kilométerre van Európától, Nyugat-Németországban, Angliában, Franciaországban, Olaszországban és más államokban megteremtette az atomháborús katonai támaszpontok hálózatát.

Az üzenet rámutat: a NATO-államok „kölcsönös függésének" elve, amelyet az amerikai és az angol kormány az atlanti szövetségesek háta mögött dolgozott ki, azt bizonyítja, hogy az Egyesült Államok Nagy-Britannia támogatásával, saját katonai és politikai terveinek szolgálatába akarja állítani a tömb többi tagjának tudományos, gazdasági erőforrásait és emberanyagát.

Mindebből ítélve — állapítja meg Bulganyin —, azért hívták össze a NATO tanácsának ülésszakát, hogy új intézkedéseket hozzanak, amelyeknek alapján amerikai atom- és rakétafegyvereket helyeznek el Nyugat-Európában és a fegyverekkel felszerelik a NATO-országokat, köztük a Német Szövetségi Köztársaságot is.

Sok múlik azon — hangoztatja az üzenet —, hogyan vélekedik e kérdésekről a Német Szövetségi Köztársaság kormánya. Bulganyin hangsúlyozza, hogy „a Német Szövetségi Köztársaság — tekintettel nagy gazdasági lehetőségeire, tudományos és műszaki fejlettségének magas színvonalára és földrajzi helyzetére — jelentősen hozzájárulhatna a nemzetközi feszültség enyhítéséhez és a béke megszilárdításához."

Bulganyin sajnálattal állapítja meg, hogy a nyugatnémet kormány nemcsak, hogy kitér minden ilyenirányú lépés elől, de jelentős mértékben felelős is a jelenlegi nemzetközi feszültségért és azért, hogy Európát háborús tömbök osztják meg.

Sok tény tanúsítja — mutat rá az üzenet —, hogy a szövetségi kormány minden eszközzel akadályozza, a hatalmak leszerelési megállapodását, s ugyanakkor csatlakozik az atomháborús előkészületekhez.

Veszélyesen tévednek, akik azt állítják — emeli ki a szovjet miniszterelnök —, hogy a nyugat-németországi külföldi atomtámaszpontok összeegyeztethetők a Német Szövetségi Köztársaság biztonságának érdekével.

Nyugat-Németországot atomfegyverrel való ellátása, még jobban az észak-atlanti tömbhöz láncolná, s ez eltorlaszolhatja a német nemzeti egység helyreállításának ma még nyitva álló egyetlen útját: a két német állam megegyezésének útját — jelenti ki Bulganyin.

Az üzenet arra hívja fel a figyelmet, hogy a Német Szövetségi Köztársaságnak ma olyan dolgokban kell döntenie, amelyek hosszú évekre határozzák meg sorsát. Holnap esetleg már késő lesz megtenni mindazt, amire ma még mód van, hogy megakadályozzák az eseményeknek a béke ügyére és a német nép nemzeti érdekeire káros fejlődését.

Bulganyin ezután rámutat, napjaink elsőrendű feladata, hogy helyreállítsuk az államoknak a hidegháború esztendeiben egymás iránt megrendült bizalmát.

A leszerelést és a nemzetközi enyhülést szolgálná, ha Közép-Európában Németország mindkét részét magábanfoglaló atomfegyvermentes övezet jönne létre — mondja az üzenet. Ha a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia megállapodnék egymással, hogy Németországban nem tart atomfegyvert, s ha a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kormánya úgy intézkednék, hogy Németországban ne legyen sem német, sem külföldi atomfegyver, ebben az esetben, mint ismeretes, a lengyel és a csehszlovák kormány ugyancsak hajlandó ilyen kötelezettséget vállalni.

Bulganyin emlékezteti Adenauert a Szovjetunió kormányának azokra a nyilatkozataira, amelyekben kifejti, hogy hajlandó csökkenteni Németországban állomásozó csapatainak létszámát, vagy hajlandó kivonni csapatait Németországból és más országokból is, ahol a varsói szerződés értelmében szovjet csapatok állomásoznak, ha a Német Szövetségi Köztársaság területéről és más NATO-tagállamok területéről is kivonják az amerikai, az angol és a francia fegyveres erőket.

Bulganyin kijelenti: Teljesen alaptalan az az aggodalom, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok megegyezése más államok rovására történnék.

A Szovjetuniónak egyáltalán nem érdeke, hogy azon az áron javítsa meg kapcsolatait az Egyesült Államokkal, hogy ez kárára legyen az amerikaiak más kapcsolatainak, köztük a nyugatnémet—amerikai viszonynak. Az a célunk — emeli ki Bulganyin —, hogy a nagy és a kis országok bizalmának megszilárdításával és a baráti együttműködés fejlesztésével teremtsük meg a békés együttélést.

Bulganyin üzenete végül hangsúlyozza, hogy intézkedéseket kell hozni a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság viszonyának megjavítására és a mindkét félnek hasznos kölcsönös kapcsolatok kiterjesztésére. .

Reményét fejezi ki, hogy a Szovjetunió és a Német Szövetségi Köztársaság kormányküldöttségének moszkvai tárgyalásai kölcsönösen előnyös megegyezéssel végződnek, s bizonyos haladást jelentenek majd a két ország viszonyának javulásában.

A francia kormány 42 millió frankot fordított a disszidens magyar diákok segélyezésére

Párizs (MTI): Az Humanité híradása szerint a francia nemzetgyűlés elé kerülő 1957. évi zárszámadási törvényjavaslatból kitűnik, hogy a francia kormány 42 millió frankot fordított a magyar ellenforradalom Franciaországba disszidált állítólagos „diákjai"-nak segélyezésére. A 42 millió frankból 20 milliót az elsőfokú különoktatás ösztöndíjaiból, 22 millió frankot pedig a technikai oktatás ösztöndíjaiból vontak el.

A francia kormány, amely igen nagylelkű a magyar ellenforradalmárok irányában, nem habozik megfosztani a francia diákokat a legszükségesebbtől! — írja az Humanité.

Nem csaphatjuk be az ajtót az együttélés bármiféle lehetősége előtt

A kanadai külügyminiszter nyilatkozata

Ottawa (TASZSZ): Smith kanadai külügyminiszter a kanadai képviselőház külügyi bizottságában nyilatkozatot tett a kanadai—szovjet viszonyról. Kijelentette: szeretné hangsúlyozni „őszinte és állandó törekvését a vitás kérdések végleges, békés megoldásának megkeresésére", s áthatja őt az a forró kívánság, hogy a Nyugat és a Szovjetunió közötti feszültség csökkenjen. „Egyetlen józan gondolkodású ember sem kockáztathatja és nem is kockáztatja meg, hogy becsapja az ajtót az együttélés bármiféle lehetősége előtt." A külügyminiszter ezután foglalkozott Hruscsovnak az együttélésre vonatkozó legutóbbi javaslataival, s kijelentette: a kanadai kormánynak nem az a véleménye, hogy mindig csak „nem"-mel válaszoljunk a tárgyalásokat és megbeszéléseket indítványozó szovjet javaslatokra.

Smith végül megállapította: A legújabb tudományos felfedezések egészen új helyzetet teremtettek. Ujra kell értékelnünk a helyzetet, a katonai és a politikai helyzetet egyaránt. Ilyen álláspont mellett Kanada nézetei nem lesznek azonosak azokkal a nézetekkel, melyeket a NATO más tagállamainál figyelhetünk meg, ahol minden javaslatra határozott „nem"-mel válaszolnak — hangoztatta a külügyminiszter.

India, Svédország és Jugoszlávia határozati javaslata az ENSZ-ben a nemzetközi béke megszilárdítására

New York (Reuter): India, Svédország és Jugoszlávia szerdán este határozati javaslatot terjesztett az ENSZ elé. A javaslat felszólítja az összes államokat, minden erőfeszítést tegyenek meg a nemzetközi béke megszilárdítására a baráti kapcsolatok kiépítése alapján. A határozati javaslatot azzal a vitával összefüggésben nyújtották be, mely csütörtökön kezdődik a politikai bizottságban az államok békés együttéléséről.

Külföldi hírek

BERLIN

A Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztériuma nyilatkozatot adott ki, amelyben kiemeli, hogy az NDK kormánya és a lakosság mélységes rokonszenvvel követi az indonéziai nép harcát Nyugat-Irian felszabadításáért.

A Német Demokratikus Köztársaság kormánya egyébként djakartai megbízottja útján értesítette az indonéz kormányt, hogy kész kiszélesíteni a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat.

PEKING

A kínai államtanács kiadta a kínai (han) írás módosított ABC-jét. Az új ABC lehetővé teszi a beszélt nyelv könnyebb leírását, a felnőttek írástudatlanságának csökkentését, s általában az egységes köznyelv elterjedését. Az ABC-tervezet 26 latin betűből áll.

BELGRÁD

Mint a belgrádi rádió jelenti, a napokban Jugoszláviába érkezett Larbi Buhali, az Algériai Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára és Rasid Dani-bej, a Központi Bizottság Politikai Bizottságának tagja. Az Algériai Kommunista Párt küldöttsége megbeszélést folytatott a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottságának tagjaival.

BUKAREST

A Román Népköztársaság Minisztertanácsa elhatározta, hogy a temesvári állami színház magyar részlegét függetleníti Temesvári Magyar Állami Színház néven. A Romániában lévő magyar színházak száma ezzel ötre emelkedik.

PEKING

A nankingi csillagvizsgáló új bolygót fedezett fel. — A csillagvizsgáló 1955 óta immár hat kisebb bolygót vett észre.

LONDON

Az angol kormány Macmillan miniszterelnök elnöklete-vel szerdán délelőtt minisztertanácsot tartott. A minisztertanácson részt vettek a vezérkari főnökök is. Jólértesült forrás szerint a minisztertanácson a NATO értekezletéről, valamint a ciprusi zavargásokról tárgyaltak.

ANKARA

Mint a Reuter jelenti, Törökország, Irak, Pakisztán és Irán képviselői sürgős megbeszéléseket tartanak a török fővárosban a NATO-konferencia előtt. A bagdadi paktumhoz tartozó négy ország egyetért abban, hogy nagyobb katonai és gazdasági segélyt kellene kapniok, hogy „fenntarthassák a közép-keleti békét."

A mesterséges termékenyítés szerepe a korszerű állattenyésztésben

A mesterséges termékenyítés, mint gazdaságos tenyésztési eljárás a kezdeti kutatások után az 1920-as években fokozatosan tért hódított, főleg a Szovjetunióban és egyes nyugati államokban, mint pl. Dániában, Angliában és az Egyesült Államokban.

Hazánkban a második világháború által a ló és szarvasmarhaállományban okozott nagy károsodás gyorsabb megszüntetése és a fejlődés gyorsítása végett az 1949. és 50-es évek jelentették a fordulópontot. Ekkor ugyanis a hazai tapasztalatok és a szakemberek felkészültsége lehetővé tették egyrészt a lovakon, másrészt és főleg a szarvasmarhákon és juhokon — a mesterséges termékenyítés rendszeres alkalmazását.

Ekkor szerveződött megyénkben a villányi, pécsi és békéspusztai ló mesterséges termékenyítőállomás és a pécsi szarvasmarha mesterséges termékenyítőállomás. A kezdeti nehézségek után (melyet főleg egyes állattartók idegenkedésében tudunk megokolni) a pécsi szarvasmarha termékenyítőállomás az állattartók körében „felolvasztva a jeget", ma már nem győz eleget tenni számos község kérésének, hogy őket is kapcsolják be a mesterséges termékenyítő hálózatba. Ez a helyzet úgy az országos, mint a helyi kedvező eredmények láttán következett be. Minden állattenyésztő gazda, termelőszövetkezet, állami gazdaság meggyőződhetett az elért eredményekről.

Azt kívánom megvilágítani: miért gazdaságosabb a mesterséges termékenyítés alkalmazása az állattenyésztésben?

Legfőbb lényege, hogy legalább 10-szer kevesebb és ennek arányában minőségileg lényegesen jobb apaállat jut szerephez. Tehát az apaállatok minősége lényegesen jobb. Míg a természetes fedeztetéseknél 1 bikára legfeljebb 80 ivarérett üszőt, illetve tehenet számítunk, a mesterséges termékenyítésnél 1 bikára 800 nőivarú állatot számíthatunk. Például a pécsi mesterséges termékenyítő állomásnál fedező Nóbel nevű bikától egy év alatt 843 nőivarú szarvasmarha vemhesült, melyet állatorvosi ellenőrző vizsgálatokkal állapítottunk meg hitelesen. Ugyanezen eredmény természetes fedeztetés útján történő eléréséhez, legalább (mivel a vemhesülést és nem a fedeztetések számát nézzük) 14—15 tenyészbikára lett volna szükség.

Kevesebb apaállat alkalmazása egyúttal azt is eredményezi, hogy az állomány egyöntetűbb lesz. Ha szemelőtt tartjuk, hogy a kevesebb létszámú apaállat egyben minőségileg lényegesen jobb, ebből az is következik, hogy a termékenyített szarvasmarhaállományt minőségileg is ennek arányában tudjuk javítani. — Pl. egyes szarvasmarha vagy juhállományok tájfajtává történő kialakítása, melyhez természetes úton legalább egy emberöltő kellett, a mesterséges termékenyítés technikai lehetőségeinél fogva ez legalább felére lecsökken.

Mesterséges termékenyítések útján a vemhesülések százalékos száma is, tapasztalati eredmények alapján, átlagosan kb. 15 százalékkal magasabb. Természetes fedeztetések után a vemhesülés átlagosan 75 százalék, igen jó községekben 80 százalék. A mesterséges termékenyítés után a vemhesülési százalék 88—90—92 százalék. (Pécsi állomás adatai).

Ez a magasabb vemhesülési eredmény azonban mégsem közvetlenül a mesterséges termékenyítés következtében van. — Hiszen ha egy egészséges tehenet akár természetes úton, akár mesterséges úton termékenyíttetünk meg, annak egyformán kell a papírforma szerint termékenyülni. Mégis ami a mesterséges termékenyítésnél a magasabb vemhesülési százalékot adja, az az a tény, hogy az állatorvos szakember által egészséges nőivaru állat kerülhet csak termékenyítés alá. Természetes fedeztetéseknél sajnos elég gyakran méhhurutos, kifolyásos tehenek is kerülhetnek a bika alá. Ez esetben viszont fogamzás nem is lehetséges, sőt ekkor találkozunk azzal a jelenséggel, hogy a beteg tehénről a bika átviszi a betegséget egészséges állatokba. Ez a mesterséges termékenyítésnél, — a technikai módszerből kifolyólag — soha sem fordulhat elő. Ellenkezőleg. Midőn a mesterséges termékenyítést végző szakember elé ily beteg nőivarú egyedek kerülnek, azokat rendszeres meddőség elleni kezelésnek veti alá és csak kedvező gyógyulás után kerülhet mesterséges termékenyítésre.

Láthatjuk tehát, hogy a mesterséges termékenyítés egyben kitűnő fegyver egyes fertőző állatbetegségek továbbvitelének, mint pl. a fertőző elvetélés, tenyészbénaság, trichomonadosis, stb. megakadályozásában.

A Pécsett működő mesterséges termékenyítőállomás eddigi eredményei sürgetnek, hogy a megye területén a mesterséges termékenyítést még jobban kiterjesszük. Sajnos, e pillanatban az állomás közlekedési nehézségekkel küzd, nem juthat el rendszeresen minden községbe. — Uj utakat keresünk a mesterséges termékenyítési hálózat növelésére. Jelenleg áll szervezés alatt néhány jó állattenyésztő községben az illetékes községi vagy körzeti állatorvosok bekapcsolása a mesterséges termékenyítés munkájába. Az állatorvosok székhelyükön, a nap egy meghatározott idejében végzik majd rendszeresen községük szarvasmarhaállományának mesterséges termékenyítését és a meddő, beteg állatok szakszerű kezelését. A termékenyítő anyagot — az állatállomány minőségi kívánalmainak megfelelően — a pécsi állomásról kapják majd rendszeresen.

A mesterséges termékenyítés alkalmazása, egyben lényeges apaállattartási költség megtakarítását jelenti államháztartásunkban. Ez viszont kedvezően befolyásolja a gazdaságos termelékenység kérdését, ami nem lehet közömbös különösen a mai világpiaci helyzetben, a külföldi országokkal folytatott termelési versengésben.

Láng Miklós
megyei főállatorvos

A kereskedelmi tanulók téli szabadságáról

A Munka Törvénykönyve a tanulók részére 36 nap szabadságot ír elő, amelyből hat napot az alkalmazó vállalatnak télen kell kiadni. Ebben az évben a kereskedelmi tanulók téli szabadságát a belkereskedelmi minisztérium szakoktatási osztálya az alábbiak szerint szabályozta:

A téli szabadságot december 24-től január 2-ig kell kiadni. A tanuló utolsó munkanapja december 23-a. Január 3-án köteles vagy a munkahelyén, vagy az iskolában ismét megjelenni. A vendéglátóiparban az ünnepi forgalomra való tekintettel más időpontban is ki lehet adni a téli szabadságot. Ha a tanuló nem a meghatározott időpontban kapja a szabadságát, akkor a tanulónak vállalnia kell, hogy a tanítási napokon az iskolában töltött napokkal a szabadság időtartamát meghosszabbítja. A vidéken lakó tanulókat január 21-től kell szabadságra küldeni.

A kereskedelmi tanulóiskolákban a téli szünet december 23-tól január 2-ig tart, ettől eltérni csak akkor lehet, ha a tantermek fűtését a törzsiskolában fennálló szünet miatt semmiféle módon nem tudják megoldani. A szünet meghosszabbítására a tanács kereskedelmi osztályának vezetője adhat csak engedélyt.

Két példa — tanulsággal

Aki a komlói Kossuth-bánya fejtési csapatait munkahelyükön látogatja meg, az szinte mindegyiknél megtalálja a kommunistákat. A pártszervezet régi elve, hogy minden csapatban dolgozzon legalább egy párttag, aki példamutatásával, meggyőző szavával képviseli ott a pártot. Ezért semmi csodálatos nincs abban, hogy például a bányászok jól ismerik tervüket, tudják, mennyi nyereségrészesedés várható ebben az évben.

Nagymányokon éppen az ellenkezőjét látni. Ötvenöt párttagból mindössze heten dolgoznak a bányában. A tavalyinál lényegesen kevesebb a tonnateljesítmény, magasabb az önköltség, sok a fegyelmezetlenség. S a jövő? „Itt nem lehet erősíteni a pártot, mert senki sem alkalmas tagnak" — mondják a pártszervezetben.

Évekkel ezelőtt gyakran hangoztattuk: nagyon fontos, hogy a kommunistákat megfelelően osszuk el a csapatok között. Ma is érvényes ez, hiszen a kommunistáktól várjuk, hogy környezetükre, munkatársaikra hassanak, nevelő és felvilágosító tevékenységet folytassanak közöttük. A bányamunkások nagy része — még ma is — távol lakik munkahelyétől. Mindössze hét órát tartózkodik a bányánál s esetleg néhány percet, ha valamilyen ügyes-bajos dolga akad. Igy tehát máskor kiesik a párt- és más társadalmi szervezetek hatóköréből, maga is nehezen és ritkán jut el a különböző fórumokhoz. Természetes, hogy minden alkalmat fel kell használni a pártszervezet befolyásának érvényesítésére, és megfordítva is: megteremteni a pártszervezethez vezető utat. Egyik módja: a munkahelyen dolgozó kommunisták.

Egyes, lojálisnak a legnagyobb jóindulattal sem nevezhető emberek erre felrikoltanak: „A nyakunkra ültetik őket, hogy minden lépésünket leshessék." (Akinek vaj van a fején, könnyen jut ilyen megállapításra.) Szót sem érdemelnek. Ellenben eszembe jut egy három évvel ezelőtti történet. A csapat a munkahelyre érkezés után néhány percet megpihent s mint ilyenkor lenni szokott, a legkülönbözőbb témákra terelődött a beszélgetés. Egy fiatal bányász nekikeseredve panaszolta, hogy a legénységszálláson négyen-öten használnak egy szekrényt. Nőtlen ember, szép ruhái vannak, de már mindegyik olyan, mint a mosogatórongy. Másnap, a leszállás előtt megállította a csapatban dolgozó párttag: „Beszéltem a szakszervezeti elnökkel, a hét végére tíz szekrényt visznek a szállásra. Később majd többet is."

S lehetne sorolni tovább. Mindegyiknek az a lényege: a kommunisták ilymódon együtt élnek munkatársaikkal, ismerik és érzik gondjaikat, szerető gondoskodással igyekeznek segíteni rajtuk. Viszik közéjük a párt és a kormány szavát, véleményét, terjesztik közöttük az országvezetés nagy és kis problémáit, a világpolitika eseményeit. — És hoznak tőlük: véleményt, hangulatot, egyetértést és javaslatot az elmondottakról, hogy mindazt „fent" vegyék figyelembe. A párt, a kormány és a pártonkívüliek kicserélik gondolataikat a kommunisták közvetítésével. Jó ez? Feltétlenül. Hiszen ez egy fórum, ahol az egyszerű emberek kifejthetik nézeteiket, beszélgethetnek s belőle mindkét fél egyformán sokat tanul. Az már a kommunisták lelkiismeretességén múlik, hogy a hallottak eljussanak a megfelelő helyre. A viszem—hozom ma a pártmunka egyik alapkérdése s ezt csak a kommunisták mindennapos tevékenységével lehet megoldani.

Az érem másik oldala: még kevés a szénfalon dolgozó párttagok száma. Minden hebehurgyaság, gyorstalpalás csak kárt okozna. A helyzeten csupán alapos, előrelátó munkával lehet változtatni. Keressük meg azokat a pártonkívülieket, akik alkalmasak a tagjelöltségre, törődjünk magatartásbeli és elméleti fejlődésükkel, tudatosan készítsük elő őket a felvételre! A párt határozott álláspontja, hogy megfelelő ütemben szüntelenül erősítsük új tagokkal a pártszervezeteket, elsősorban a fizikai munkások közül.

Csak így válnak képessé a bányász-pártszervezetek, hogy eredményes pártmunkát végezzenek — ez a két példa legfontosabb tanulsága.

(Bocz)

A zene nagy ünnepe

Pécsi előkészületek Kodály Zoltán 75. születésnapjára

Szerte az országban megkezdődtek már azok a zenei ünnepségek, amelyek szebbnél-szebb műsoraikkal köszöntik Kodály Zoltánt, a ma élő legnagyobb magyar zeneszerzőt, születésének 75. évfordulója alkalmából.

Pécs muzsikusai már évtizedek óta felzárkóztak Kodály zenéjének ügye mellé, ami különösen az 1930-as évek körül, a haladás és a nép ügye mellé való felzárkózást is jelentette. Városunkban hagyománya van Kodály kórusművészete ápolásának, mert — mint egy az erre az alkalomra megjelenő ünnepi műsorfüzet összeállításában olvashatjuk majd, — Pécsett több mint 50 Kodály kórusművet mutattak be 1931-től napjainkig, de a többi nagy alkotások is nagy számban szólaltak meg pécsi hangversenypódiumon. De túl a legközvetlenebb zenei kapcsolaton, városunkat s városunk több muzsikusát kedves és feledhetetlen élmények fűzik Kodály Zoltánhoz. Közismert, hogy 1945-ben, 46-ban és 53-ban hosszabb-rövidebb időt töltött Pécsett s minden látogatás mind zenei, s mind zenepolitikai és zenepedagógiai szempontból jelentős nyomokat hagyott a város zenei életében, de éppen az első, az 1945-ös Pécsről indította el a magyar zenepedagógia új, s már eddig is nagy sikereket elért irányzatát.

De nem kevesbé emlékezetes a 70. születésnapja alkalmából rendezett hangversenysorozat, amelyen — sok jelentős műve mellett — hosszú idő óta először szólalt meg vidéken s Pécsett, egyik legnagyobb, és méltán világhírű alkotása: a Psalmus Hungaricus. Ez a látogatás és ez az előadás is nem egy jelentős eredményt hozott. Ekkor figyeltek fel illetékes vezetők a pécsi zenei életben rejlő lehetőségekre s az itt élő muzsikusok lelkes munkájának eredményére. Ettől az időtől kezdve karolták fel országosan és helyileg is jelentékenyebben a legfontosabb pécsi zenei együtteseket, ennek a hangversenynek eredményeként született meg a hangversenyterem s nem utolsó sorban Kodály emlékezetesen jóleső dicsérete és biztatása indította el útjára azt a kórus és oratórium-kultuszt, amely őt év előtt Bach, Händel, Mozart, Beethoven, Kodály és Sugár Rezső nagyszabású műveinek bemutatását eredményezte.

Az általános és középiskolákban folyó zenei nevelő munka eredményei is ennek a látogatásnak nyomán mutatkoznak intenzívebben. Már néhány éve folyamatosan megrendezik a Pécsi Eneklő Ifjúság hangversenyét, egyre színesebb, nívósabb műsorral. S — mint a pécsi Kodály-ünnepségek majd megmutatják, — az utóbbi évek tespedésével szemben (ezt a kifejezést éppen Kodály használta legutóbbi pécsi látogatása alkalmával) a pécsi úgynevezett öntevékeny énekkarok is lelkes munkába kezdtek s városunk határain kívül is jelentős sikereket értek el. Ugyancsak Kodály 1953-as látogatásának eredményeként született meg a pécsi zenei általános-iskola gondolata a Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolájában, ahol azóta már a negyedik osztályban folyik komoly zenei nevelőmunka.

Az elmondottak közvetlenül rámutatnak arra, hogy van okunk örülni annak, hogy a ma élő legnagyobb magyar zeneszerző örvendetes szellemi és testi frissességben, alkotó erejének teljében köztünk él s művészetével neveli ifjúságunkat és egész népünket s nemzetünknek becsületét öregbítve szerte a világban, ahol a kultúra örökbecsű alkotásait tisztelik és értékelik. Kodály neve muzsikus és nem muzsikus előtt egyet jelent a zenei zsenialitás, a nemzeti értékeknek legmagasabbrendű szintézisbe foglalásával a modern zene nyelvén, de egyet jelent a több, mint öt évtizeden át való következetes és lankadatlan munka példamutatásával, mert minden cselekedete a nép szeretetéből, a népért való tenniakarásból meritett erőt és kitartást. Hogy ennek a munkának terméseképpen az utóbbi évtizedben borult virágba, az nemcsak Kodálynak, hanem mindazoknak öröme, akik ehhez az eredményhez bármi kevéssel hozzájárulhattak.

Ilyen gondolatok jegyében készül Pécs zenei társadalma: a zenét tanuló ifjúság, az üzemi kórusok, a Pedagógiai Főiskola hallgatói, a Liszt Kórus és a Szimfonikus Zenekar tagjai Kodály születésnapjára. Hogy is ünnepelhetnének másképpen, mint az ebből az alkalomból rendezett hangversenyeken műveinek minél nagyobb számban s minél tökéletesebb előadásban való megszólaltatásával? December 16-a körül egy élet ragyogó alkotásai tesznek számot arról, hogy mennyivel lett gazdagabb egy nép és az egész világ, Kodály nagyszerű alkotásai által.

Az ünnepi sorozat december 14-i első estjén 10 ifjúsági és felnőtt kórus, Kodály több mint 20 művét fogja megszólaltatni a Liszt hangversenyteremben. De e művek mellett megszólal egy-egy köszöntő, a nagy elődök és a kiváló tanítványok egy-egy képviselőjétől, Palestrinától és Bárdos Lajostól is, jelképezve, hogy Kodály mennyire fogja a klasszikus múlt és a haladó jövő kezét. 14-én, 15-én és 17-én a Szimfonikus Zenekar, a Liszt Ferenc Kórus, a Zeneművészeti Szakiskola és a Zeneiskola tanárai, a pécsi általános iskolák ifjúsága részére rendezett zenélő ifjúsági sorozat megnyitó hangversenyein szólaltatják meg a gyermekek előtt a zenét szerető ifjúság nagy barátjának alkotásait. December 16-án az Országos Filharmónia bérleti hangversenysorozatának záróestjén, ünnepi hangverseny keretében a Szimfonikus Zenekar és a Liszt Ferenc Kórus működnek közre Antal György vezényletével. Ezen a hangversenyen néhány nagy alkotás kerül bemutatásra és felújításra. Megszólal a Psalmus Hungaricus, néhány részlet a világhírű Székelyfonó-ból, Háry János Intermezzojának — a pécsi dr. Vargha Károly szövegére írt — kórusváltozata Pécsett először, s nem kisebb kórusalkotás, mint a Jézus és a kufárok c. hatalmas kórusdráma.

Kedden, 17-én este a Liszt teremben záródnak a pécsi zenei ünnepségek, amelyeknek keretében a szakiskola és a zeneiskola művésztanárai: Agócs Lajosné, Borsay Pál, Dobai Jenő, Horváth Mihály, Özörényi Olga, Papp Árpádné, Sassy Iringó adnak elő Kodály-műveket. A szakiskola leánykara Agócsy László vezetésével Palesztrina és Kodály kórusokat énekelnek, a Liszt-kórus és a Szimfonikus Zenekar pedig Molnár Éva, Özörényi Olga, Szabó Gyula, és Berczeli Tibor közreműködésével s Antal György vezényletével a Budavári Te Deum-ot szólaltatják meg.

De a pécsi zenei élet nem elégszik meg azzal, hogy csupán a pécsieké legyen. Nagy szeretettel és munkával megtanult műsorukat vidéken is meg fogják szólaltatni a pécsi művészek. Így december folyamán Szekszárdon, januárban pedig Mohácson adnak művészeink és együtteseink önálló Kodály-hangversenyt Baranya, illetve Tolna megye Kodály-ünnepségein.

HIREK

Néhány nappal ezelőtt vették át a Kesztyűgyár négy szolgálati, összkomfortos lakását. Az épület, amelyben a lakások vannak — emeletes. Földszintjén 75 férőhelyes óvodát épít a Baranya megyei Építőipari Vállalat. — A gyár dolgozói szeretnék, ha az óvoda határidőre — december 31-re — ugyancsak elkészülne.

*

150—200 seprő készül el naponta a Pécsi Vegyesipari Vállalat seprőkötő részlegénél. Azelőtt ketten végezték a seprőkötést, most az újonnan betanított kötőkkel együtt nyolcan dolgoznak, így a régi mennyiségnek mintegy négyszerese készül el és kerül az üzletekbe. A fokozott termelésnek tudható be, hogy az utóbbi hónapokban megszűnt a seprőhiány, s hogy a seprőket minden bolt olcsón hozza forgalomba.

*

Háromezerhatszáz baromfit nevelnek a Pécsi Keltető Vállalat boldogasszonyfai telepén. A vállalat azzal a céllal indította be ezt a telepet, hogy karácsonykor is friss, fiatal, ránganivaló csirkék kerüljenek az ünneplők asztalára. Tervük sikerült: ma már 50—60 deka a fiatal baromfiak átlagsúlya, de van köztük ennél nehezebb is. Szerdán 100 darabot válogattak ki közülük, amelyek már túlhaladták a 70 dekát, s ezeket a napokban vásárolhatják majd a pécsi piacon Karácsonyra azonban nagyobb mennyiségben szállítanak majd Pécsre ránganivaló csibéket.

*

Nemrég a siklósi járási KISZ-bizottság baráti beszélgetésre hívta össze a fiatal pedagógusokat. A KISZ országos értekezletén meghirdetett program megnyerte tetszésüket és szíves-örömest vesznek részt a KISZ-szervezetek munkájában.

*

A MEGYEVILL dolgozói jelentették, hogy évi tervüket befejezték és azt december 10-ig 4 százalékkal túlteljesítették.

*

Kedd este KISZ-gyűlést tartottak a Pedagógiai Főiskolán. A gyűlésen részt vett a megyei KISZ-bizottság két kiküldötte és négy pécsbányai kiszista bányászfiatal is. A mintegy négy óra hosszáig tartó vitában főként a KISZ országos értekezletének határozatáról és Kádár János elvtárs ottani felszólalásáról volt szó. Figyelemre méltó ez a változás, az eddigi KISZ-gyűléseken ugyanis inkább kulturális kérdésekről beszéltek a tagok.

Elkészült a Műszaki Klub 1958 első negyedévi programja

A pécsi műszakiak kidolgozták a pécsi Műszaki Klub első negyedévi tervét és jóváhagyásra Budapestre küldték.

A program szerint januárban, a vidéki városok közül másodiknak, Pécsett is bemutatják az öt vidéki, győri, sporoni, miskolci és szegedi tervező iroda ez évi jelentősebb munkáit. A kiállítás Budapesten sikert aratott és Miskolcon is nagy látogatottságnak örvend.

A pécsi Műszaki Klub ez évi utolsó előadását ma, december 13-án tartják a MTESZ helyiségében. Az előadáson vetítéssel egybekötve mutatják be a Vigadó tervpályázatának anyagát.

Hatszáz tehenet törzskönyveztek az idén Baranyában

Baranyában az idén hat állami gazdaságban és tizenöt községben hoztak létre törzstenyészetet. Pécsdevecseren például tizenhetet, Átán tizennyolcat, Ujpetrén pedig harminc tehenet törzskönyveztek. Ebben az évben összesen hatszáz szarvasmarha került törzskönyvi felügyelet alá a megyében. A 6700 ellenőrzött tehéntől átlag háromezerháromszáz liter tejet fejtek, száz literrel többet, mint a múlt évben.

Levelek — lakásokról

A reptéri lakások egyikében lakunk, a CsF 7-es épület, második emeletén. Május közepén költöztünk be és azóta állandóan a vízvezetékkel bajlódunk. Csőrepedés van a lakásban és hiába szólunk vízvezetékszerelőknek, házmesternek, építésvezetőnek, nem segít rajtunk senki. Ráadásul a szép új lakás is tönkremegy. Meddig kell még várnunk?

Szilágyi János
Reptér, CsF 7. II. 10.

Úgy látom, a nyugati városrészben csak addig gondoltak a villamosításra, amíg megtervezték és megépítették a lakásokat. Ugyanis mi olyan lakásban lakunk, amelyben világítótestek vannak — de áram nincs.

Képzeljék el, milyen kellemes, ha egésznapi munka után gyertyafény várja otthon az embert, s ha a gyerekek tanulásához is faggyúgyertya szolgáltat „világosságot".

Nagyon kérjük, nézzenek utána az illetékesek, hogy többek között a reptéri Cs. F. 8-as épület lakóinak miért nem adnak villanyt.

Tisztelettel:
a Cs. F. 8. lakói.

Mint az Uránércbánya Vállalat különböző üzemeinek dolgozói, a kővágószőlősi újtelepi készenléti lakásokban lakunk. A lakók nagy része még májusban költözött a lakásokba, de azóta már négy tömb telt meg lakókkal. Uj lakásainkat nagyra értékeljük, de olyan problémáink vannak, amelyek bizony sok keserűséget okoznak.

Nagyon örültünk például annak, hogy a készenléti lakások konyháit villanytűzhelyekkel szerelik fel. Ezek azonban egyelőre csak a lakás díszéül szolgálnak, mert még mindig nincsenek bekapcsolva. A bekapcsolást november 1-re ígérték, de azóta meg állapították, hogy az e célra külön épült trafó nem bírja a terhelést. Most úgy akarják megoldani a gordiusi csomót, hogy a tűzhelyeket elszállítják a lakótelepről. Az ötös épületből máris elvittek minden tűzhelyet. Valaki azt mondta, hogy a villanytűzhely luxus. Mi ennek ellenére sem vagyunk hajlandók a villanytűzhelyekről lemondani, mert sokkal nagyobb luxus Pécsről egy mázsa tüzelőt húsz forintért Kővágószőlősre szállítani.

Másik problémánk az, hogy villanyvilágítási hálózatunk még mindig ideiglenes. Szeretnénk, ha beköltözésünk egyéves jubileumára végleges világításunk volna.

Szemét-tároló helyet is kérnénk. Befejezetlenek fáskamráink. Az ajtókat ácskapcsokkal „zárjuk". Hiányoznak a pince-ajtók. Padlásunknak sincs ajtaja.

A telepen négy új üzlethelyiség van — üresen. Nekünk pedig hiányzik a cipész, a fodrász, a fűszeres és a tejbolt. Gyermekeink nem kapnak csecsemőtejet.

Szeretnénk néha színházba moziba menni, de a MÁVAUT utolsó járata 17,30 perckor indul Kővágószőlősre. Jó lenne, ha vállalatunk egy hónapban legalább egyszer módot nyújtana egy-egy színház, vagy mozielőadás megtekintésére.

Tudomásunk szerint az országban mindenütt kedvezményesen szállítja iskolába a gyerekeket a MÁVAUT. Mi saját vállalatunknak egész tarifát fizetünk, amiért Pécsre, a Dózsa iskolába szállítja gyermekeinket. Ez azokat a családokat érinti legsúlyosabban, ahol 3—4, sőt öt iskoláskorú gyermek is van.

A telepen hamarosan átadnak négy új épületet. Félő, hogy ezzel csak szaporodnak majd a bajok. Ezért szeretnénk, ha ránk is felfigyelnének és meghallgatnának bennünket az illetékesek, akiknek a hibák kijavításában mi is szeretnénk segítséget nyújtani.

Zima József,
Vágvölgyi Antal
és még 43 aláírás.

A mentők jelentik

Két öngyilkosság

November 10-én Hosszúheténybe hívták ki a mentőket egy öngyilkoshoz. Az illető felvágta ereit. Mire a mentők kiértek, már csak a halál beállát tudták megállapítani. Iratokat nem találtak nála, így kiléte még ismeretlen.

*

A vágóhídon november 16-án munka közben munkatársa Czán Ferencet taglóval megsértette. A tagló átvágta az ínakat és a sérült három ujját nem tudta mozgatni.

*

Idős férfi holttestét találták meg november 11-én a Tűrr-malom melletti kukoricásban. Az illető felvágott erekkel már egy 24 órája holtan feküdt. A halott neve Tóth János, 81 éves.

*

Szerencsés kimenetelű motorbaleset történt a Klimó utca sarkán. Rugási Rezső motorkerékpárjával nekiment a szembejövő tehergépkocsinak, a mentők a megyei kórházba szállították.

SPORT

A brüsszeli világkiállítással

kapcsolatban a „Ligue belge d'éducation physique" és a „Federation belge de gymnastique éducative" belga központi sportszervezetek testnevelési világkongresszust készítenek elő. A kongresszus, amely 1958. július 5-e és 12-e között ül össze, hét főtárggyal fog foglalkozni a testneveléstudomány beszámolói alapján. A témák megoszlása a következő: 1. Az edzés jó és rossz hatásai iskoláskorú gyermekeknél, 2. Mozgásterápia csökkent fizikai értékű személyeknél, 3. Az iskolai testnevelési óra (óraterv és tanári öntevékenység), 4. A testnevelés szervezése az iskolában és később, 5. Egyéni vagy csoportos foglalkoztatás (kísérleti módszerek, gyakorlati eredmények), 6. Testnevelési foglalkoztatás társadalmi csoportok részére, a) szabad időben, b) ipari vagy kereskedelmi munkakeretben, c) előkészítés a gyakorlati sporthoz, 7. A játékok hatása a lelki egyensúlyra.

●

Vívás

A PEAC vívószakosztálya a város legjobb párbajtőrözője címéért versenyt rendez. A versenyt ma este fél 7 órai kezdettel az egyetemi tornacsarnokban tartják.

Az utolsó őszi mérkőzések előtt

A KOMLÓI BÁNYÁSZ

vezetői elégedettek voltak a csapat diósgyőri játékával. Az eredménnyel már kevésbé. Döntetlent is elérhetett volna a komlói együttes. Ugy játszik azonban az őszi szezonban sehogysem sikerül a győzelem. Most vasárnap a csapat utolsó mérkőzését játssza Komlón a Bp. Honvéd ellen. Az összeállításban ismét változás várható, a vasárnap pályára lépő csapatot csak a mai edzés után állítja össze az edző. A komlóiak szeretnék a mérkőzést délután negyed kettőkor kezdeni, mert így a vidéki dolgozók a három órás vonattal hazautazhatnak. „Papíron nincs sok esélyünk a Bp. Honvéd ellen — mondották a csapat vezetői, — de játékosaink megpróbálják a lehetetlent. Legalább az egyik pontot szeretnénk itthontartani."

A PÉCSI DÓZSA-PETŐFI

játékosai már csütörtökön délben felutaztak Budapestre az MTK ellen szombaton délután sorra kerülő mérkőzésre. Hegyi és Szőcs influenzával bajlódott a héten, játékukra szombaton azonban feltétlenül számítanak. „A Dorogi Bányász ellen az első félidőben végig úgy játszott a csapat — mondotta Szekeres Ambrus, a csapat intézője — ahogy azt régóta várjuk a játékosoktól. Szünet után Virág sérülése miatt már nem volt folyamatos a csatársor játéka, bár helyzet ekkor is adódott. Kár, hogy edzőnk, Volentik Béla betegsége miatt nem láthatta a mérkőzést. Az MTK elleni mérkőzést nem adjuk fel, bár tudjuk, hogy az MTK otthonában szinte legyőzhetetlen ellenfélnek látszik." Végezetül megtudtuk, hogy a Dorogi Bányász elleni győztes tizeneggyel lép pályára szombaton is a Pécsi Dózsa-Petőfi. A mérkőzésre Czibulka Mihály dr. különleges taktikai tervet dolgozott ki, különös tekintettel az MTK játékstílusára.

A PVSK

nagy igyekezettel készül a Székesfehérvári Vasas elleni találkozóra. Az évadzáró mérkőzésnek nagy jelentősége van mindkét csapat szempontjából. A PVSK győzelme esetén helyet cserélhet ellenfelével a bajnoki táblázaton. A legutóbbi mérkőzésen a Kaposvári Kinizsi ellen a sáros, mélytalajú pályán is jól játszott a vasutas együttes. A vezetők szerint a helyzetek után 6:3 is lehetett volna az eredmény a PVSK javára. A Székesfehérvári Vasas ellen minden valószínűség szerint a legutóbb szerepelt csapat játszik majd. A két csapat találkozóját délután fél kettő órakor rendezik meg a PVSK sporttelepén. Érdekes előmérkőzésről is gondoskodtak, a Baranya megyei ifjúsági válogatott a legjobb pécsi középiskolás csapatnak számító Gépipari Technikum együttesével méri össze erejét. Az előmérkőzés háromnegyed 12 órakor kezdődik.

A PÉCSBÁNYATELEPI BÁNYÁSZ

vezetői sem ismertek vasárnap csapatukra. „Mi magunk sem tudjuk, — mondotta Bódi Dezső — hogy mi az oka annak, hogy egyik vasárnapról a másikra olyan nagy formaingadozások mutatkoznak a játékosoknál." Vasárnap Szekszárdon az utolsó őszi bajnoki mérkőzésüket játsszák a pécsbányatelepiek. Krivanek edző nemcsak a csatársor, hanem a védelem összeállításánál is változást tervez. — „Győznünk kell Szekszárdon, — mondotta az edző, — különben könnyen az utolsó helyre kerülhetünk." A pécsbányatelepiek vasárnap autóbusszal utaznak Szekszárdra.

Miért maradtak el vasárnap a kézilabda-mérkőzések?

A Téli Kupa-mérkőzések legutóbbi fordulójában több mérkőzés elmaradt és ahogy ezt a Dunántúli Napló is megírta, bizony a mérkőzések elmaradása zavart okozott. Miért nem jöttek be a Sellyei Spartacus kézilabdázói Pécsre, miért maradtak el mérkőzések? A megyei kézilabda szövetség szükségesnek tartja ezzel kapcsolatban megjegyezni, hogy a mérkőzéseket nem a szövetség és a csapatok rossz munkája miatt nem tudták lejátszani, azért a szövetségek pénzügyeinek kezelőjét, Rózge Ferencet terheli a felelősség, nem utalta át idejében a Sellyei Spartacus részére a szövetség által biztosított pénzügyi segélyt, melyei utazásaik költségeit fedezni tudták volna. A kézilabda szövetség elnöksége mindent megtesz azért, hogy a jövőben hasonló eset ne forduljon elő.

Dr. Buzánszky Béla
a kézilabda szövetség elnöke

Jó mérkőzések Komló város ökölvívó-bajnokságán

Komló város ökölvívó-bajnokságaira nagy érdeklődés mellett került sor a komlói zeneiskola nagytermében. A hazai versenyzőkön kívül Dorog, Bonyhád és Kaposvár ökölvívói is rajthoz állottak. A pécsiek hiányoztak. A mérkőzések nagyszerű küzdelmet és izgalmas találkozót hoztak. A fiatal komlói ökölvívók ugyancsak kitettek magukért. A pontversenyben ugyanannyi pontot szereztek, mint az NB I-ben szereplő kaposvári Dózsa versenyzői. A kaposváriak csak azzal kerültek az első helyre, hogy több bajnokságot nyertek. A nézőknek különösen a Gerber—Oláh, a Balog—Hergert és a Solymosi—Filzesi összecsapások tetszettek legjobban. Különösen a Gerber—Oláh találkozó hozott szoros küzdelmet. A kaposvári Gerbert csak kis pontkülönbséggel győzte le az ifjúsági korban lévő komlói Oláh-t. Komló város 1957. évi ökölvívó-bajnokai: Fülöp (Komlói Bányász), Mándelstein (Kaposvári Dózsa), Tobi (Kaposvári Dózsa), Csapó (Dorogi Bányász). Solymosi (Komlói Bányász), Molnár (Komlói Bányász), Riba (Kaposvári Dózsa), Gerbert (Kaposvári Dózsa), Déval (Kaposvári Dózsa) és Bödő (Komlói Bányász).

A szurkolóké a szó

Becsüljük meg a falusi sportolókat!

„Mérlegen az alosztály II." címmel foglalkozott a Dunántúli Napló labdarúgó-csapatainak őszi teljesítményével. Három csoport mérlegelése szerint a nyugati csoport egy árnyalattal gyengébb, mint a többi. Ezzel kapcsolatban szeretnék egy-két szót szólni.

Az alosztály II. nyugati csoportjában lévő községek csapatai mind kis egyesületek. Nem könnyű ezeknek a sportköröknek a helyzete. A vezetőknek ugyancsak vannak gondjaik, bajaik. Mi lesz akkor, ha egy játékos megbetegszik, ha messzebb kell utazni, honnan teremtik elő az utiköltséget. De az alapvető hibák nem itt kezdődnek. A falusi sportvezetőink ezeket a nehézségeket leküzdik. Eggyel azonban nem igen tudnak megbirkózni, a játékosok megfelelő felkészítésével.

Könnyű azoknak a csapatoknak, akik a városban, vagy a város környékén vannak, akik edzéseiket korszerű pályákon, szakképzett edzők irányítása mellett végezhetik. Ezzel szemben mi a helyzet falun? A kis községi sportkörökben nincsenek jól kiképzett szakemberek. De itt is eredményt várnak a szurkolók. Itt is eredményeket kell elérniök a csapatoknak. De hogyan? Igen sok falusi sportvezető — mondani sem kell, hogy társadalmi munkában — akiknek nincs meg az edzői okjevele dolgozik nap-nap után csapatával, tanítja játékosait, irányítja az edzéseket és sokszor játékosnak is be kell szállni, ha nincs meg a csapat.

És mi van akkor, ha feltűnik egy fiatal tehetség? Pécsett, vagy más városban, mindjárt állást kínálnak a fiatal játékosnak és már viszik is. A vezetőség hiába tiltakozik, mert a játékos, maga is oda megy, ahol állást kap. Falusi sportköreink e tekintetben sem tudnak versenyezni a városi, üzemi csapatokkal.

És ha mégis születnek eredmények, azok csak a falusi sportolók életrevalóságát jelentik. És ha úgy beszélnek rólunk, hogy csapataink egy árnyalattal gyengébbek, mint a jóval nagyobb adottságokkal rendelkező városiak, akkor az tulajdonképpen azt jelenti, hogy a falusi sportkörök az erősebbek. Mi az az árnyalati különbség egy olyan sportkörnél, ahol az edzőt csak hírből ismerik, ahol a játékosok a mérkőzésekre saját költségükön utaznak. Ha ezek után bíráljuk el a falusi csapatok teljesítményeit, azt hiszem a mérleg mást fog mutatni.

Kasza János
a vajszlói SK vezetője.

Miért nem kaphatott kártérítést Jankó Péter?

Jankó Péter egyházaskozári egyéni gazdának még májusban leégett az istállója és pajtája, benne értékes terményei, úgy hogy hozzávetőlegesen 60.000 forint kár érte.

A káreset után Jankó Péter megjelent az Állami Biztosító sásdi fiókjánál, s épületeire és terményeire mezőgazdasági átalány tűzbiztosítást kötött.

November vége felé ezután levelet intézett az Állami Biztosító pécsi igazgatóságához, közölte, hogy gazdasági épületei, értékes terményei elégtek, jelentős kár érte, s kára megtérítését kérte.

Az Állami Biztosító kárbecslője ezután felkereste Jankó Pétert. Már az országútról feltűnnek az istálló és pajta üszkös gerendái. Kétségtelen, hogy Jankó Pétert igen komoly kár érte azzal, hogy istállójába becsapott a villám, s a gazdasági épületeinek teteje leégett. Megállapítást nyert azonban, hogy Jankó Péternek a tűzeset alkalmával még önkéntes tűzbiztosítása nem volt, s így kártérítésben nem részesülhet.

Jankó Péter kárán könnyen okulhatnak gazdatársai, ha idejében önkéntes biztosítást kötnek.

ÁLLAMI BIZTOSITÓ

Eredmények

LABDARÚGÁS: Alosztály II. mérkőzések: Sásd—Kokszművek 3:1, Magyarszék—Kesztyűgyár 0:0, Urán—Dunaszekcső 3:1, Nagytótfalu—Szentegát 6:2, a Véménd—Urán mérkőzésen az utóbbi csapat nem jelent meg és így a két pontot 0:0 góliránnyal Véménd kapta.

TEKE: NB I. mérkőzés: Kaposvári Építők—Pécsi Szikra 8:4, NB II. mérkőzések: Pécsi Építők— Bp. Beloiannisz 6:6, PVSK—Kaposvári Szpartakusz 6:6.

ASZTALITENISZ: NB II. mérkőzések: Pécsi Meteor—Vasútterv 16:0, Urán SC—Tolna 10:6, BTC—Tolna 9:7, Urán SC—Vasútterv 11:5.

ALOSZTÁLY II. KELETI CSOPORTJÁNAK ŐSZI VÉGEREDMÉNYE:

1. Urán SC	12	8	3	1	46:11	19
2. Véménd	12	8	2	2	32:10	18
3. Sátorhely	12	7	2	3	27:16	16
4. Töttös	12	7	1	4	27:24	15
5. Berem. Ép.	12	6	2	4	20:19	14
6. Szederkény	12	6	1	5	17:21	13
7. Dunaszekcső	12	5	2	5	19:15	12
8. Versend	12	5	2	5	30:26	12
9. Lánycsók	12	4	3	5	19:21	11
10. Bóly	12	4	2	6	28:27	10
11. Berem. ÁG.	12	2	3	7	20:29	7
12. Károlymajor	12	2	2	8	13:37	6
13. Ujmohács	12	1	1	10	17:48	3

Időjárásjelentés

Várható időjárás pénteken estig: enyhe, felhős, párás, helyenként ködös idő. Több helyen eső, ködszitálás. Mérsékelt délkeleti, déli, a Dunántúlon délnyugati szél. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: plusz 1—plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 7—10 fok között, helyenként 10 fok felett.

— HALÁLOZÁS. Szeretett édesanyánk, nagyanyánk, özv. Szabó Gézáné, sz. Szőke Lenke 11-én hirtelen elhunyt, temetése 14-én, 12 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

A Baranya megyei Keltető Vállalat

Xavér utca 19. szám alatti telepén

KARÁCSONYI RÁNTANI VALÓ CSIRKÉKRE ELŐJEGYZÉST DECEMBER 18-IG ELFOGAD.

A rántani való csirke ára kg-ként 32 forint. Előjegyzés: 25-52 és 25-93-as telefonszámon. Üzemek és vállalatok 30 páron felüli megrendelését díjmentesen a helyszínre szállítjuk. Kiszolgálás december 20—24-ig.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: December 13-a, péntek — Luca nap.
17.50: Iskolások műsora.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Kemény Egon Keringőegyveleg (Gyurkovics Mária és a Forral-kórus).
18.40: O. szép magyar nyelv. — Dr. Tóth István nyelvművelő előadása.
18.45: A Pécsi Rádió nyilvános hangversenydobogója. Közreműködik: dr. Farkas Imre, Abay Gerda (ének), Horváth Klára (zongora).

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KISÉRLETI ADÓJA a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Kodály: Háry János (szvit). — II. A VIT zenei anyagából. — III. Szórakoztató zene.

SZINHÁZ

Lehár: Mosoly országa (délután 5 órakor).

MOZI

Park: Hogyan fedezték fel Amerikát (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth: Emberek vagy őrmesterek (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hogyan fedezték fel Amerikát (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Prológ (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Gróf Monte Christo (II.) (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszaboles) Szünnap.
Kossuth (Mohács): A császár parancsára (6 és 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Egymásra találtak (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Nyomok a hóban (7 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Külvárosi legenda (6 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

KOSZORÚCSKA

Az Építőipari Technikum és a Közgazdasági Technikum ipari tagozat növendékei közös tánciskolájának záróvizsgája a kiadott meghívóktól eltérően nem december 14-én, szombaton, hanem 15-én, vasárnap este 6—12 óráig lesz a Pannonia Szálló nagytermében. A meghívók tehát vasárnapra érvényesek.

TÁNCESTÉLY

lesz december 14-én, szombaton este 7—12 óráig a Pécs város Művelődési Házában.

JÓZSEF ATTILA-EMLÉKEST

lesz ma este 7 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18. szám) Pécs város Tanácsa Művelődésügyi Osztálya, a városi művelődési ház és a városi nőtanács rendezésében a költő halálának 20. évfordulója alkalmából. Előadó: dr. Kolta Ferenc főiskolai tanár. A műsorban versek, ének- és zeneszámok. Belépés díjtalan.

ESZPERANTISTÁK, FIGYELEM!

December 14-én, szombaton este fél 6 órakor „Zámenhof" emlékest lesz a Doktor Sándor Kultúrházban. Vendégeket szívesen látnak.

*

A KIOSZ Pécsi Járási Helyi Csoportja értesíti női fodrász kisiparosait, hogy december 15-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a KIOSZ Pécs, Rákóczi út 24. sz. alatti nagytermében előadással egybekötött fésülőbemutatót tart. A bemutatót a budapesti fodrászversenyzők legjobbjai, Bodnár Sándor, Herling Mátyás, Gajtkó Pál, Sipos Lipót és Németh József tartják. A bemutatón szívesen látják a kisipari tanulókat, segédeket, valamint a segítő családtagokat is.

*

Fotóamatőr-tanfolyamot rendez a Pedagógusok Szakszervezete Nevelők Háza 1957. december 17-től 1958. január 17-ig heti két órában. Részvételi díj: 40 forint. Jelentkezni lehet: december 17-ig a Nevelők Házában (Pécs, Szent István tér 6. sz.). Telefon: 27—75; 16—20 óra között.

*

A Mozüzemi Vállalat és a TIT Baranya megyei szervezete rendezésében december 15-én, de. 11 órakor a Petőfi moziban „Filmek a rovarok életéből" címmel előadás lesz. Az előadáson bemutatásra kerülnek a cannesi filmfesztiválon díjat nyert „Bölcsök", valamint a „Riport Viaszvárosban" és a „Tiszavirág" című filmek. Az előadást dr. Móczár László kandidátus, a „Bölcsök" c. film szakmai vezetője tartja. Jegyeket a Petőfi-moziban 2,50 forintos árban előre meg lehet váltani.

SPORTHIREK

Az NSZK ellen készülő magyar A-, B- és utánpótlás-válogatott labdarúgó-csapat hétközben edzőmérkőzést tartott. A B-válogatottban helyet kapott Lovig, a Pécsi Dózsa-Petőfi játékosa is.

*

Toulonban Budapest kosárlabda-válogatottja 80:39 arányban győzött Nice együttese ellen. Budapest csapatában játszott Banna (PVSK) is.

*

Tatabányán tartották meg az országos bányász kötöttfogású birkózóbajnokságot. A komlóiak öt versenyzővel indultak. Az ifjúságiak közül a félnehézsúlyban Poruczki, a könnyűsúlyban pedig Nagy bajnokságot nyert, a pehelysúlyban Hergert második lett, míg a felnőttek közül a pehelysúlyú Horváth második, a könnyűsúlyú Turda pedig harmadik helyen végzett.

Torna

Az országos mesterfokú egyéni tornászbajnokságokat pénteken és szombaton délután rendezik meg Budapesten. A legjobb magyar tornászok nagy vetélkedésén pécsi versenyzők is rajthoz állanak. A férfiaknál Héder János mellett ott lesz a PVSK másik tornásza, K. Varga is. A nőknél ismét elindul a hosszabb ideje már nem versenyzett Horváth Leona, mellette a PEAC-ból Déval és Pajor. A PVSK tornásznői közül pedig Kelényi és a két Tolnai nővér vesz részt a versenyen. A verseny különösen jelentős, mivel a jövő évi moszkvai világbajnokságra ez alapján állítják össze a magyar válogatott kereteket.

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a bérlettel utazó dolgozókat, hogy 1958. évre új bérletigazolványokat kell váltani és december 31-ig a vállalatnál érvényesíteni. Az érvényesítést Pécsett a Siklósi út 6. szám, míg Komlón a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat elővételi pénztáránál lehet eszközölni.

APRÓHIRDETÉSEK

Aradi vértanúk útja 31. számú ház sürgősen eladó. Érdeklődni az udvarban Vranicsiéknál. Lakáscserével beköltözhető. 144

Agrária Keményítőgyár üzemi villanyszerelőt keres azonnali belépéssel, aki villanymotorok és villanykapcsolók szerelésében jártas, aki motortekercselést vállal, előnyben. Fizetés megegyezés szerint. 273

Háromszobás, összkomfortos lakásomat elcserélném kétszobás összkomfortosért. Sallai u. 41. Tel: 13-91. Lévai. 327

Állást keresek. Oklevelés közgazdász vagyok, egyben mérlegképes könyvelő. Cím: Gróf, János u. 13. 310

Három köbmeter fűrészelt komplett tetőfa és 600 darab hornyolt cserép eladó. — Érdeklődni: Kertváros, Nyárfa utca folytatása, új ház. Tóth. 316

Egyszoba-konyhás lakást keresek. Költséget térítek. Tel: 29-49. 337

Részletfizetésre, karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók. Pozsák, Bartók Béla u. 17. sz. 326

Kombináltszekrény, — nagyméretű, modern eladó. Pozsony utca 2. földszinten. Derényinél. 323

Disznóölésre árengedménnyel prima bort 18 Ft-ért Ott Bélánál, Báthori u. 15. Földárat nem a kapu alól, hanem balra a kerítésből. 332

Üzemben lévő 14 lapos, függőleges gatter sürgősen eladó, vagy bérbeadó. Kádár. — Okorvölgy. 58

Bútor, használt, sötét hálószobabútor olcsón eladó. Kis-Kereszt u. 15. sz. Megyeri kitérőnél. 325

Magas költséget térítek üzlethelyiségért. Mártírok u. 1. I. em. 3. Tel: 40-14. 338

Telek, Athinad utcában, 160 négyszögöl eladó. Bővebbet: Zója utca 4. 287

A mecsekaljai legelterési bizottság 1957 december 15-én délután 2 órakor a pataci kultúrteremben, 5 órakor pedig az ürögi kultúrházban sertéspásztort választ. A jelentkezők munkakönyvüket vagy munkaadói igazolásukat hozzák magukkal. — Borbás Béla ib-elnök. 341

Perekeden 80. számú családiház, 600 négyszögöl kerttel olcsón eladó. Érdeklődni: — Dencs Józsefné, Püspökladányon. Ugyanott egy mosógép eladó. 317

Márklin villanyvasút és gőzgép eladó. Anna u. 14. Tel: 44-81. 343

Zorkij F: 3.5 fényképezőgép táskával eladó. Lánc utca 18. — Salamon. 352

Könyvelési és egyéb alkalmi munkát vállalok. Cím: Maróti, Dugonics u. 30. 353

Felső-Balokány utcában családiház betegség miatt, felerészben minden elfogadható áron eladó. Mely áll 1 szoba-konyha, éléskamrából, 1 szoba, éléskamra, pajta, pince, padlás és mellékhelyiségekből. Bővebbet: Füzes Ferenc bolgár (Basamalom) u. 5. 349

Egy db 16-os, Sauer gyártmányú, 2 csövű vadászfegyver eladó. Érdeklődni: Csányoszró 1. sz. Kajsza. 346

Márkus utca 1. számú ház, 3 szobás átadó lakással eladó. Megtekinthető szombat, vasárnap. 340

Hálószoba ágybetéttel, konyhabútor, szekrények, asztalok, olcsón eladók. Felső-Vámház u. 2. 290

Eladó családiház. Egy nagyméretű szoba-konyha, mellékhelyiségek azonnal átadók. Nyíl utca 1. sz. 263

Varrógép — előre, hátra varr — jutányosan eladó. Majláth u. 19. Jandó. 329

Ágytoll és kész párna-dunyha kapható. Pécs, Nagy-Flórián utca 16. 344

Egy darab 200 kilós zsírsertés eladó. — Bártfa u. 27. 343

Porszívógép, új, 110 V-os eladó. Telefon: 47-83. 345

Vállalatok, közületek, intézmények!

Karácsonyi hirdetéséhez biztosítsa már most lapunkban a helyet!

Hirdetések feladhatók: Kossuth Lajos u. 22 alatti hirdetésfelvevő irodánkban és a Magyar Hirdető pécsi hirendeltségén

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 294. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 DECEMBER 14

Mai számunkban:

N. A. Bulganyin üzenete Macmillanhez és Gaillardhoz

Lemond Sukarno?

A boltok és vendéglők karácsony előtti nyitvatartása

A háború nem elkerülhetetlen

A szovjet kormány jegyzéket intézett az ENSZ tagállamainak kormányaihoz

Moszkva (TASZSZ): — A szovjet kormány az ENSZ-tagállamok kormányaihoz intézett jegyzékében felhívja a figyelmet arra, hogy jelenleg a NATO-tagállamok egy csoportjának cselekedetei miatt rendkívül növekszik egy új, nukleáris háború veszélye.

A szovjet kormány azonos jegyzéket intézett Svájc kormányához is, amely nem tagja az ENSZ-nek.

A jegyzék teljes szövegét a pénteki moszkvai lapok közlik.

A szovjet kormány azért fordul valamennyi ENSZ-tagállam kormányához, mert úgy véli, hogy ezeknek mindegyike segítheti és az ENSZ alapokmányának értelmében köteles is segíteni a nemzetközi béke és biztonság fenntartását.

A jegyzék hangsúlyozza, hogy a NATO-tanács küszöbönálló ülésszakán megállapítják a fegyverkezési hajsza további fokozásának módjait és eszközeit, kidolgozzák az újabb katonai és stratégiai terveket, amelyek az atom- és a hidrogénfegyverek széleskörű felhasználását irányozzák elő.

A szovjet kormány megjegyzi: a NATO-tagállamok úgynevezett kölcsönös függőségű doktrínája arról tanúskodik, hogy az Egyesült Államokkal és Nagy-Britanniával közös katonai és politikai tömbben lévő országok katonai, tudományos, gazdasági és emberi tartalékait a fegyverkezési hajsza fokozására és a nukleáris háború előkészítésére mozgósítják.

A szovjet kormány véleménye szerint ki lehet küszöbölni a háború veszélyét, a háború nem elkerülhetetlen.

A jegyzék hangsúlyozza, hogy a béke fenntartásának érdekei megkövetelik a különböző társadalmi és politikai rendszerű államok békés együttélésének elismerését és gyakorlati megvalósítását.

A szovjet jegyzék konkrét javaslatokat vet fel, amelyek előmozdítanák az államok közötti rendezetlen viszony kiküszöbölését, véget vetnének a hidegháborúnak, enyhítenék a nemzetközi feszültséget és lehetővé tennék a békés együttélést valamennyi nép között.

A nagyhatalmak már most kötelezhetnék magukat, hogy nem alkalmaznak semmiféle atom- és hidrogénfegyvert, s haladéktalanul beszüntetik 2-3 évre az ilyen fegyverekkel történt kísérleteket, biztosítják a megfelelő nemzetközi ellenőrzést.

Az észak-atlanti paktum és a varsói szerződés — mint szervezetek — kössenek olyan megnemtámadási egyezményt, amely előirányozza mindkét államcsoport békés együttélését és az egymás belügyeibe való kölcsönös be nem avatkozást.

A szovjet kormány hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos lenne, ha a nagyhatalmak nem helyeznének el nukleáris fegyvereket a Német Szövetségi Köztársaságban és a Német Demokratikus Köztársaságban. Ez Lengyelország és Csehszlovákia megfelelő kötelezettsége esetén lehetővé tenné Európában az atomfegyverkezés szféráján kívül tágas övezet megteremtését. A szovjet kormány kész ilyen természetű megállapodásban közreműködni.

A szovjet kormány véleménye szerint ezen javaslatok megvalósítása alaposan megjavítaná a nemzetközi helyzetet, az államok közötti viszonyt és fontos hozzájárulás lehetne a béke szilárdításához.

Béke-akna befejezte évi tervét

10800 tonna szenet termelnek terven felül

A Pécsi Szénbányászati Tröszt Béke-aknáján pénteken délelőtt teljesítették az évi tervfeladatot.

— Ez nem volt könnyű dolog — mondotta Horvai Ádám elvtárs, az üzem vezetője. — Ugyanis az első negyedévben nehezen indultunk és a negyedévet hiánnyal zártuk. A második és harmadik negyedévben már szépen ment a munka, javultak a teljesítmények, jó volt a munkafegyelem. Különösen októberben és novemberben értünk el jó eredményeket, amikor a havi tervet 110—110 százalékra teljesítettük.

— Ezek után csak azt mondhatom, hogy az első negyedévi hiány pótlása után, az évi terv határidő előtti teljesítése jó kollektív munka volt. Ezalatt elsősorban a műszaki és fizikai dolgozók jó egyetértését, összefogását értem.

— Pillanatnyilag — folytatta Horvai elvtárs —, nehézségekkel küzdünk. Több fejtésünk elmeddült és a rossz útviszonyok miatt, nehezebbé vált a külfejtésekből való szállítás is. Havi tervünk teljesítésében egy kissé elmaradtunk. Mégis azt mondom, hogy decemberi tervünket feltétlenül teljesítjük! Ha ez sikerül, úgy negyedévi tervünkön felül 4000 tonna szenet adhatunk az országnak.

Béke-akna dolgozói, december 13-tól 31-ig, több mint tízezer tonna szenet termelnek évi tervükön felül.

Szovjet és csehszlovák kulturális delegáció megyénkben

Szovjet és csehszlovák kulturális delegáció érkezett csütörtökön Hosszúheténybe, hogy megtekintse az ismert népi együttes műsorát.

Fogadásukra megjelent Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács elnöke, a megyei és a városi tanács művelődési osztályainak vezetői és munkatársai, a hetényi népi együttes vezetője, és tagjai, valamint a falu lakói közül azok, akik érdeklődnek az együttes és a művelődési otthon munkája iránt.

A fogadás után a művelődési otthonban a színpadon régi népszokások, táncok elevenedtek meg, ízelítőül az együttes sokak előtt emlékezetes műsorából. A lakodalmas tánc, a párnatánc bemutatása nagy tetszést aratott. A színpad kicsi, így az együttes teljes létszámban nem szerepelhetett, de a négy pár, — közöttük a hatvan éven felüli Tóth házaspár fellépése, csupatűz tánca, élményt jelentett a nézőknek.

A műsor után disznótoros vacsora következett, — „hosszúhetényi módra", majd a hosszúhetényi zenekar csárdásra zendített. A zene ütemére a vendégek is táncra perdültek.

Pénteken délelőtt a delegáció tagjai a megyei tanácson a város kulturális életének vezetőivel tárgyalták meg a város és a megye kulturális életét. Különösen érdeklődtek a művelődési otthonok munkája, szervezete iránt, mivel mindegyikük művelődési otthon igazgató. A szovjet küldöttség vezetője — Valentyina Fagyejeva, a moszkvai összszövetségi Népialkotások Háza igazgatója, a csehszlovák küldöttség vezetője Milan Gabris, a pozsonyi Népialkotások Háza igazgatója.

A megbeszélés után átadták ajándékaikat, köszönetet mondtak a tájékoztatásért, s amint Valentyina Fagyejeva mondotta, sok értékes tapasztalatot szereztek. Milan Gabris elmondotta, hogy Baranya megye sokban hasonlít az ő kerületükhöz, és szeretné, ha a két megye továbbra is fenntartaná a kapcsolatot.

Ezután Palkó Sándor elvtárs ajándékul átadott a vendégeknek szőtteseket, Pécs városról szóló könyveket, tájékoztató füzeteket. A megbeszélés után a küldöttség városnéző sétára indult.

Lengyel bányászok Komlón

Csütörtökön 13 tagú lengyel bányászküldöttség érkezett Komlóra. Pénteken reggel a lengyel bányász szakemberek több komlói bányaüzemet látogattak meg. Franasik Kazimerz és Rogacz Jerzy üzemvezető főmérnökök III-as aknára látogattak el s ott a területi főmérnök, a tröszt termelési osztályának vezetője, az üzem vezetője, főmérnöke és a pártszervezet titkárának kíséretében megtekintették a bánya egy részét is.

Franasik Kazimerz főmérnök elmondotta, hogy a lengyel bányászküldöttség egy hete érkezett hazánkba és még egy hétig tartózkodik itt. Magyarországi látogatásuknak az a célja, hogy megismerkedjenek a magyar bányaviszonyokkal, a magyar gépesítési törekvésekkel, fejtési módszerekkel, a metán elleni védekezés módjával — egyszóval, hogy sok olyan tapasztalatot szerezzenek, melynek a saját üzemükben is hasznát vehetik.

Kazimerz főmérnök elmondotta még azt is, hogy munkahelyén, Schambierki város alatt lévő bányában ugyancsak kőszenet termelnek, s hogy a város alatti széntermelés igen sok gondot okoz nekik, mivel ez az első ilyen kísérleti jellegű lengyel bányaüzem.

A III-as aknai tapasztalatairól szólva elmondotta, hogy a III-as aknai bányászok véleménye szerint igen nehéz körülmények között dolgoznak, sokkal nehezebb körülmények között, mint a lengyel bányászok.

— Csodálom azt a nagyfokú rendet — mondotta —, amit a fejtésekben és az alapvágatokon tapasztaltam. Ebben a bányaüzemben nagyon jó a biztosítás.

— A kitűnő vendéglátásért pedig külön köszönetet kell mondanom — tette még hozzá.

A lengyel és magyar bányamérnökök még sokáig elvitatkoztak a szakmai problémákon s amikor a búcsúzkodásra került a sor, Dobos József elvtárs, III-as akna vezetője és Jazbincsek Vilmos elvtárs, az üzem főmérnöke kicsiny bányászlámpával ajándékozta meg a lengyel vendégeket.

Nyolcezer pár kesztyű — belföldre

A Kesztyűgyár dolgozói pénteken délután három órakor befejezték 1957. évi termelésüket. Az év végéig még körülbelül 15—17 ezer pár jóminőségű kesztyűt készítenek a gyárban, melynek mintegy fele, belföldi üzletekben kerül forgalomba.

A barcsi Vörös Csillag termelőszövetkezet zárszámadó közgyűlése

A barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet tagjai pénteken tartották közös gazdaságuk idei zárószámadását.

A közgyűlésen részt vettek a barcsi járás termelőszövetkezeteinek meghívott küldöttei, egyéni gazdák. Megjelent Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Sándor József és Szirmai István, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, Szirmai Jenő, a Somogy megyei pártbizottság első titkára.

A termelőszövetkezet eredményeiről, jövő terveiről Losonczi Pál, a tsz Kossuth-díjas elnöke, a szocialista munka hőse tájékoztatta a tagságot. A vitában felszólalt Kádár János is.

Kérek egy vonalat

1913 óta van villamos Pécsett. Akkor alakult a részvénytársaság, mely megépítette a kelet-nyugat irányú, valamint a főpályaudvar felé a villamos-pályát. Abban az időben a kis pályaudvar felé a mai rendőrség mögött futottak a sínek. Máskülönben mindenütt ugyanazon az útvonalon megy a villamos, mint közel fél évszázaddal ezelőtt.

Az autóbusz-közlekedés csak tíz évvel később — 1923-ban — indult meg a városban. Az első buszok a Kertváros és Pécsbányatelep felé szállították az utasokat s csak később bővültek a vonalak.

Jelenleg 12 villamos és ötven autóbusz bonyolítja le a városi közlekedést. Naponta villamoson csaknem negyvenezren, míg autóbuszon negyvenötezren utaznak.

A mostani kocsipark azonban már kevés a rohamosan fejlődő város számára. Zsúfoltak a vonalak és rövidek az egyes útszakaszok. Hosszabbítani, sűríteni kell a járatokat. Ezért ült össze a MATESZ szervezésében egy helybeli bizottság, mely kidolgozta javaslatát Pécs jövőbeni közlekedéséről.

A javaslat szerint a villamos vonalat meghosszabbítanák a szigeti vámig. Meszesen pedig Fehérhegyig. Mindenütt két pár sínt fektetnének le. Természetesen ez megköveteli a villamos kocsipark növelését, felújítását, mert még mindig azok a kocsik szaladnak — néhány kivétellel — melyeket 1913-ban állítottak forgalomba.

Nagy munka havonta a 15 ezer bérlet elkészítése.

Az autóbusz-közlekedést is javítani kívánják a javaslat szerint. A Széchenyi tér és a főpályaudvar között rendszeresítenének állandó járatokat, majd pedig a főpályaudvart kötnék össze a nyugati városrésszel, úgy, hogy az autóbusz a szigeti vámnál csatlakozna a villamosjárathoz. De ez is kívánatos — és erről is említést tesz a javaslat, — hogy az autóbusz-járat helyett villamosjáratot létesítenének a főpályaudvar és a szigeti vám között.

Ha a javaslatot megvalósítják, eltűnnek Pécs utcáiról a kitérők és a szigeti vámnál is, Fehérhegyen is lehet majd vonalat, átszállót váltani...

GÁL DONKÓ

MA: Kodály-ünnepségek megnyitó hangversenye

Ma este 6 órakor a Lisztteremben lesz a pécsi Kodály-ünnepségek megnyitó hangversenye. A Mester kórusműveiből a legszebb gyermek-, férfi- és vegyeskari művek fognak elhangzani a HVDSZ Erkel Ferenc férfikara, a Közlekedési Vállalat Bartók Béla kórusa, a Liszt Ferenc kórus, a MÁV Ének- és zenekar, a Nevelők Háza énekkara, a Pedagógiai Főiskola énekkara, a Pécsbányatelepi Bányász Dalkör, a Szénbányászati Tröszt vegyeskara, az Uránércbánya Vállalat énekkara, a Zeneművészeti Szakiskola leánykara előadásában Ligeti Andor, dr. Sólyom Józsefné, Antal György, Horváth Gyula, Csongor József, Privler Gyula, Tillai Aurél, Kőszegi István, Jandó Jenő és Agócsy László vezényletével.

ISOSCHAM

A mélyművelésű, meleg komlói bányákban gyakran keletkezik bányatűz, amit csak úgy olthatnak el, illetve úgy akadályozhatják meg továterjedését, ha mindentől hermetikusan elszigetelik. Erre szolgál az úgynevezett Isoscham, ami most érkezett a Német Szövetségi Köztársaságból, a használatához szükséges felszerelésel. Az Isoschamot szappanhabhoz hasonló formában szórófejjel permetezik az elszigetelendő felületre, amelyen rugalmas, rendkívül erős szivacs szerű felületté szilárdul.

Ötven új belépő

Az utóbbi négy héten ötven egyénileg dolgozó paraszt lépett be a pécsi járás termelőszövetkezeteibe, vagy alakított új termelőszövetkezetet. A belépettek többsége szegény-, illetve kisparaszt.

Minden kísérlet, amely meg akarja bontani a jelenlegi status quot, katasztrofális következményekre vezet

Bulganyin Macmillanhez intézett üzenete

Moszkva (TASZSZ) Nyikolaj Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke üzenetet intézett Harold Macmillan-hez, Nagy-Britannia miniszterelnökéhez, s ebben aggodalmát fejezi ki a jelenlegi nemzetközi helyzet miatt. Úgy véljük — írja Buganyin —, hogy az események a béke ügye szempontjából veszélyes irányban fejlődnek.

Bulganyin üzenetét december 11-én nyújtották át Nagy-Britannia miniszterelnökének és a moszkvai lapok december 13-án közlik.

Bulganyin a szovjet kormány nevében javasolja, hogy a Szovjetunió és Nagy-Britannia kormánya az Egyesült Államokkal együtt vállaljon kötelezettséget, hogy nem alkalmaz atom- és hidrogénfegyvert és jelentse be, hogy 1958 január 1-től megszüntet mindenfajta atomfegyverkísérletet, kezdetnek legalább is két-három évre.

Bulganyin azt is javasolta, állapodjanak meg abban, hogy nem tartanak atomfegyvereket Nyugat- és Kelet-Németország területén. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy ha ezt a egyezményt kiegészítik a Német Szövetségi Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság megállapodásával, úgy, mint ezt Lengyelország és Csehszlovákia kormánya már hivatalosan kijelentette, ezek az államok sem fognak területükön atomfegyvert gyártani és tartani.

Bulganyin Macmillan-hez intézett üzenete javasolja, hogy az északatlanti tömb tagállamai és a varsói szerződés tagállamai kössenek meg nem támadási egyezményt és állapodjanak meg abban, hogy **semmilyen lépést sem tesznek, amely sérti a Közel- és a Közép-Kelet országainak függetlenségét és nem alkalmaznak erőszakot a közel- és közép-keleti kérdések meg oldására.**

Bulganyin javasolta, hogy tegyenek több intézkedést a Szovjetunió és Nagy-Britannia közötti különféle kapcsolatok javítása és felélénkítése céljából. A minden megkülönböztető korlátozás nélküli normális, kölcsönösen előnyös kereskedelem fejlődése megfelelne Nagy-Britannia és a Szovjetunió népei létérdekeinek — írja Bulganyin.

Hívei vagyunk — folytatja — a Szovjetunió és Nagy-Britannia közötti békés együttműködés és verseny nagyfokú fejlesztésének, a tudomány és a technika, a kultúra és a művészet, a közoktatás és az egészségügy minden területén.

Intézkedéseket kellene tenni azért is, hogy végetvessenek a kölcsönös bizalmatlanságot és gyanút tápláló propagandának a sajtóban és a rádióban.

A szovjet kormány feje felhívja az angol miniszterelnök figyelmét, a politikai, társadalmi és más személyek egyre állhatatosabb felhívásaira, hogy vessenek véget a hidegháborúnak és a fegyverkezési hajszának, tanusítsanak, amíg nem késő, józanságot és lépjenek az összes államok békés egymás mellett élésének útjára.

Ha az általános béke biztosításának érdekeiből indulunk ki — jelenti ki a Szovjetunió Miniszteranácsának elnöke — úgy határozottan tudomásul kell venni a világon kialakult helyzetet, azt, hogy vannak kapitalista államok és szocialista államok. Valamenynyiünknek figyelembe kell vennünk, hogy

minden olyan kísérlet, amely erőszakkal kívülről meg akarja változtatni ezt a helyzetet, meg akarja bontani a jelenlegi status quot, minden kísérlet, amely valamilyen területi változást akar kierőszakolni, katasztrofális következményekre vezetne.

Bulganyin üzenetében megállapítja, hogy a szovjet kormány kénytelen felhívni a figyelmet arra, hogy a NATO-országok katonai terveinek kidolgozása és háborús előkészületei olyan eszmék propagálásával járnak, hogy a háború elkerülhetetlen.

Meg akarják rémíteni az embereket a Szovjetunió interkontinentális ballisztikus rakétájával, sőt azzal a ténnyel is, hogy a Szovjetunióban tudományos célokból mesterséges holdakat bocsátottak fel — állapítja meg Bulganyin és ismét hangsúlyozza, azt a tényt, hogy

a Szovjetunió többször javasolta és változatlanul javasolja az összes fajtájú atomfegyver megtiltását, termelésük megszüntetését, a meglévő atom- és hidrogén bombák, valamint az összes hatósugarú, köztük interkontinentális atomtöltetű rakéták teljes megsemmisítését,

A szovjet kormány — jelenti ki Bulganyin üzenetében — nem akar semmilyen megsemmisítő fegyvert használni, ha a Szovjetuniót nem támadják meg.

Az indonéz helyzet

Holland rádióállomás Sukarno indonéz elnök távozásáról

(MTI) A holland NCRV rádióállomás, mint a Reuter jelentette, csütörtökön megszakította adását és bejelentette, „djakartai magánforrásokból érkezett jelentések szerint olyan hírek terjedtek el az indonéz fővárosban, hogy a Surabajából visszaérkezett Sukarno lényegében az indonéz hadsereg foglya, s azért szándékozik Indiába utazni, hogy ott menedéket keressen. Arról is tudni vélnek, hogy Djakartában háromtagú tanács vette kezébe a hatalmat. A tanács tagjai: Hatta, volt köztársasági alelnök, Djuanda miniszterelnök és Nasution vezérőrnagy, az indonéz hadsereg vezérkari főnöke."

Az indonéz miniszterelnök bejelentése

Djuanda, indonéz miniszterelnök bejelentette az indonéz kormányban, hogy Sukarno köztársasági elnök elhalaszto tta tervbevett európai és dél-amerikai utazását. Mint mondotta, az elnök „fizikailag és szellemileg egyaránt" kimerült és sürgős szüksége van a pihenésre. A miniszterelnök célzott arra is, hogy Sukarno január elején az egyik szomszédos országba utazik.

Washingtoni vélemények

Washingtoni hivatalos körökben azt hangoztatták, hogy Sukarno elnök távozása az indonéziai helyzet fontos fejleménye, s nem lehet megítélni, vajon Sukarno egészségének megrendülése „politikai jellegű-e vagy sem."

Sukarno cáfolata

Legújabb Reuter-hír szerint a djakartai rádió jelentette, hogy Sukarno indonéz elnök cáfolta letartóztatásának a hírét, s kijelentette, továbbra is az ország vezetője marad. „A holland híresztelésekneknincsen más alapjuk, mint a vágyálom."

A külügyminisztérium már jelentette, hogy Sukarno elnök december 13-án megnyitotta a nemzeti tanács plenáris ülését. Ezenkívül pénteken átvette az új iraki nagykövet megbízólevelét.

Djuanda miniszterelnök és Nasution tábornok, a hadsereg vezérkari főnöke a djakartai rádió közlése szerint szintén úgy nyilatkozott, hogy a holland rádió híre nem felelt meg a valóságnak.

Az indonéz külügyminisztérium egy nyilatkozatában szintén cáfolja a triumvirátusról keringő híreket, s hangsúlyozza, hogy ez „a holland rádió eddig legszemenszedettebb koholmánya." A külügyminisztérium közölte, hogy Sukarno ma sajtóértekezletet tart.

A hadsereg egyik szóvivője kijelentette, hogy csak azoktól a katonáktól vonták meg a szabadságolást, akik a főhadiszállásokon teljesítenek szolgálatot. Elrendelték, hogy legyenek készen minden eshetőségre. Ez a nyilatkozat összefüggésben van azokkal a híresztelésekkel, hogy valamennyi katonától megvonták a szabadságolást.

Ujabb merényletet kíséreltek meg Sukarno ellen

Djakarta (Uj Kína): A Suluh Indonesia című lap pénteki jelentése szerint újabb merényletet kíséreltek meg Sukarno elnök ellen a Surabajaban tartott tömeggyűlésen. Kézigránáttal és géppisztollyal felfegyverzett több terrorista december 11-én el akarta tenni láb alól Sukarno elnököt, amikor részt vett azon a surabajai tömeggyűlésen, amelyen Nyugat-Irian visszaadását követelték.

A katonaság és a rendőrség ébersége következtében csaknem valamennyi terroristát letartóztatták, még mielőtt azok végre tudták volna hajtani tettüket.

Sukarno elnök csütörtökön épségben visszaérkezett Djakartába.

A katonák és a munkások együttműködési szervezetet hoztak létre

Djakarta (Uj Kína): Djakartában csütörtökön csütörtökön este létrehozták az indonéz munkások és katonák együttműködési szervezetét. Az alakuló ünnepségen Nasution, a hadsereg vezérkari főnöke elnökölt központi katonai adminisztrátori minőségben. Megegyeztek abban, hogy megvalósítják az együttműködést a társadalom biztonságának fenntartása, a gazdaság védelme és a szociális helyzet megjavítása végett.

*

A Nyugat-Jáván lévő Surabaja városában indonéz katonai ellenőrzés alá helyezték az összes holland vállalatot.

*

A független Daily Times of Indonesian pénteki számában óva inti Hollandiát attól, hogy az Indonézia és a szomszédos országok közti hajózás veszélyeztetésére hadihajókat vessen be. Indonézia szuverénitásának erre a megsértésére megtorló intézkedésekkel fog visszavágni, olyan intézkedésekkel, amelyek minden afrikai és ázsiai baráti államban a holland hajók és repülőgépek bojkottálását vonják maguk után.

Nem szabad katonai elképzeléseknek alárendelni a nemzetközi kereskedelmet

Bulganyin Gaillard-hoz intézett üzenete

Moszkva (TASZSZ). „Változatlanul úgy véljük, hogy az egyik legfontosabb intézkedés, amely gyökeresen megjavíthatná az egész nemzetközi helyzetet és elsősorban az európai helyzetet, az volna, ha a NATO tagállamai és a varsói szerződés tagállamai valamilyen formában meg nem támadási egyezményt kötnének" — írta Bulganyin a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke Gaillard francia miniszterelnökhöz intézett üzenetében.

Ezt az üzenetet december 11-én nyújtották át a francia miniszterelnöknek.

Bulganyin úgy véli, hogy a meg nem támadási egyezmény megkötése különösen megfelelne az olyan országok érdekeinek, mint a Szovjetunió és Franciaország, amelyek a történelem tanúsága szerint elkerülhetetlenül belesodródnak minden nagy háborús konfliktusba."

Azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a Szovjetunió és Franciaországot semmilyen érdekellentét sem választja el — kivéve azokat, amelyeket mesterségesen létesítettek és amelyek a zárt katonai tömbök megalakításának következményei. „Ami a Szovjetuniót illeti, ennek mélységesen érdeke, hogy Franciaország erős és virágzó legyen, hogy a nagyhatalmak között olyan helyet foglaljon el, amelyre a nagy francia népnek jogos az igénye" — jelenti ki Bulganyin, majd ismerteti a szovjet kormány álláspontját, javaslatát az atomfegyver-mentes terület létrehozásáról, amely Franciaország keleti határán jelentősen csökkentené a háborús veszélyt.

A közel- és közép-keleti helyzet rendezése céljából Bulganyin üzenetében ismét javasolja, állapodjanak meg, hogy a négy hatalom nem tesz semmilyen lépést, amely megsértené e térség országainak függetlenségét és lemond az erőszak alkalmazásáról a közel- és a közép-keleti kérdések rendezésénél.

Bulganyin rámutat, hogy nem lenne szabad katonai elképzeléseknek alárendelni a nemzetközi kapcsolatok olyan természetes és a békés élet számára szükséges fajtáját, mint a nemzetközi kereskedelem, majd hangsúlyozza, a Szovjetunió és a nyugati hatalmak államférfiai közötti személyes kapcsolatoknak jelentőségét a nemzetközi feszültség megszüntetésében.

Dulles Párizsba érkezett

Washington (MTI). Mint az AP jelenti, Dulles amerikai külügyminiszter csütörtökön repülőgépen Párizsba utazott, ahol részt vesz a NATO december 16-án megnyíló tanácsülésén.

Mivel az amerikai küldöttséget Eisenhower elnök vezeti, a külügyminiszter nem volt hajlandó a külföldi útjai alkalmával szokásos sajtónyilatkozatot megadni.

Párizsba utazott Robert B. Anderson pénzügyminiszter és Donald Quarles hadügyminiszterhelyettes is.

Nail McElroy amerikai hadügyminiszter — mint az AFP jelenti — csütörtökön este Párizs repülőterére érkezett.

*

Az AFP gyorshírben jelenti: John Foster Dulles amerikai külügyminiszter pénteken délben az Orly-i repülőtérre érkezett.

*

Pénteken délelőtt a párizsi Muette-palotában 21. ülésszakára ült össze az Európa Tanács miniszteri bizottsága, amely a 15 tagország külügyminisztereiből áll.

Elemi csapások és szerencsétlenségek

REUTER

Az Utrecht közelében lévő Királyi Hollandiai Meteorológiai Intézet december 13-án erős földrengést észlelt. A földrengés valószínűleg Iránban történt.

TEHERÁN

A teheráni rádió pénteken közölte, hogy egy nyugat-iráni földrengés következtében több ember meghalt és megsebesült. A veszteségekről pontos adatok nem álltak nyomban a rádió rendelkezésére.

ATHÉN

Pénteken délelőtt heves földrengés rázta meg Athént. Az athéni obszervatórium szerint a földrengés középpontja Athéntől mintegy 45 kilométernyire északkeletre volt. A földrengést mérsékelt erősségűnek minősítette. A földrengés középpontja Maraton közelében volt, ahol 1938 július 28-án rendkívül erős és pusztító földrengés rázta meg a vidéket. A belügyminisztérium eddig nem kapott értesítést károkról és veszteségekről. A földrengés következtében Athénben az épületek megremegtek, s ez kisebb pánikot keltett.

NIZZA

Jelentések szerint a délfranciaországi heves esőzések az elmúlt négy nap alatt három halálos áldozatot követeltek. Nizzában az árvíz következtében egy ház összeomlott és maga alá temetett egy 18 esztendős leányt. Nizzában körülbelül ötven személy, Mentonban pedig nyolcvan személy hagyta el otthonát. Ardeche megyében a heves szél egy gyermeket belesodort egy gyaloghídról a patakba, valamint egy teherautót a Rhone folyóba. A gépkocsivezető vízbefúlt.

Villefrance sur-Mer, Menton és Nizza között földcsuszamlások eltorlaszolták a vasútvonalat. Az Alpokban levált sziklák és hótorlaszok járhatatlanná tettek több utat.

TOKIO

Egy Dél-Japánon végigsöprő tornádó pénteken egy személyt megölt, huszonkilencet megsebesített. Tíz halász eltűnt és tizennyolc ház rombadőlt.

PALERMO

December 13-án Altofonteban, egy Palermo közelében lévő ötezer lakosú faluban összedőlt egy iskola. Ötven gyermek a tantermekben tartózkodott. Az első jelentések csupán arról számoltak be, hogy több halottat sikerült a romok alól kiemelni. A későbbiekben közölték, hogy tíz holttestet húztak ki a romok alól, közöttük hét diákot, az egyik diák édesanyját, egy anyócát és egy tizenhárom esztendős kislányt.

Malinovszkij villásreggelit adott a szíriai küldöttség tiszteletére

Moszkva (TASZSZ). Rogyion Malinovszkij marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere csütörtökön villásreggelit adott a Moszkvában tartózkodó szíriai kormányküldöttség tiszteletére. Malinovszkij marsall és Haled Azem szíriai miniszterelnökhelyettes beszédet mondott.

Bevan megbeszélése Adenauerral

Bonn (MTI). Adeauer kancellár — mint a DPA jelenti — csütörtökön fogadta Bevant, az Angol Munkáspárt balszárnyának vezérét és a vele együtt Bonnban időző Bellenger volt munkáspárti hadügyminisztert. A megbeszélésen felvetődött DPA

Külföldről JELENTIK

ANKARA

A Damaszkuszban megjelenő An Nur című lap a bagdadi paktum muzulmán tagországainak ankarai értekezletét kommentálva fokozottabb éberségre szólítja a közel-keleti népeket. Külön kiemeli azokat a hangokat, melyek szerint lehetséges a bagdadi tömb és a NATO egyesülése. A lap hangsúlyozza, hogy ezzel az imperialista tervvel próbálnak „életet lehelni a haldokló bagdadi tömbbe" és próbálják ismét felhasználni az arab népek elleni összeesküvések és cselszövések céljára.

PEKING

Pekingben az ázsiai szolidaritási bizottság csütörtökön bejelentette, hogy 25 tagú kínai küldöttség utazik Kairóba az afrikai—ázsiai szolidaritási értekezletre.

VARSÓ

1957 szeptember végén 28 millió 120 ezer fő volt Lengyelország lakosságának száma. A városokban 12 859 000, vidéken pedig 15 561 000 ember él. Lengyelországban átlagban 108 nő jut 100 férfira. A három legsűrűbben lakott lengyel közigazgatási kerület: Kattowice, Varsó és Krakkó.

KAIRÓ

Pénteken délelőtt vietnami küldöttség utazott Hanoiból Kairóba a küszöbönálló afrikai—ázsiai szolidaritási értekezletre.

LONDON

Mint a Reuter iroda jelenti, az angol alsóház csütörtökön este elvben elfogadott egy törvényjavaslatot, amely lehetővé teszi Angliának, hogy megossza szövetségeseivel „a védelmi kutatásban" és a fegyvergyártásban szerzett tapasztalatainak egy részét.

RÓMA

Giuseppe Pella olasz külügyminiszter csütörtökön a képviselőház külügyi bizottságában kijelentette: Olaszország kéri a leszerelési bizottság összehívását, még akkor is, ha szovjet részről továbbra is távoltartják magukat a bizottság munkájától.

NEW YORK

Az ENSZ-közgyűlés csütörtökön jövő évre halasztotta annak a javaslatnak a megvitatását, hogy bővítsék ki a Biztonsági Tanácsot, a gazdasági és szociális tanácsot és a nemzetközi bíróságot. E szervek kibővítése új tagok felvétele folytán vált szükségessé.

WASHINGTON

Adlai Stevenson, a Demokrata Párt vezetője december 12-én Washingtonban kijelentette, reméli, hogy a Bulganyin marsallnak küldendő amerikai válaszlevél „igenlő szellemben" íródik majd.

ATHÉN

Ma kora reggel két bomba robbant az Athéntől délkeletre fekvő ellinikoni repülőtéren, az amerikai légitámaszponton. Az amerikai tájékoztató szolgálat könyvtárát szintén pénteken kora reggel egy időzített bomba szétrombolta. Ezek a robbanások állítólag a bosszú művei azért, mert az Egyesült Államok előző este a ciprusi kérdés ENSZ-vitájánál tartózkodott a szavazás tól.

Értelmiségi ankét Pécsbányán

A pécsbányai üzemi pártszervezet a műszaki értelmiségi ankét után december 11-én újabb értelmiségi megbeszélést tartott, amelyen főként pedagógusok vettek részt. Az ellenforradalom óta ez volt az első alkalom, hogy a pártszervezet tanácskozott az üzemen kívüli értelmiséggel s a tanácskozás célja az volt, hogy a pártszervezet és a pedagógusok őszintén mondják el véleményüket mindkettőjüket érintő és érdeklő kérdésekről, az értelmiség szerepéről, és kölcsönösen megismerjék egymást.

A több, mint három óra hosszat tartó megbeszélést áthatotta az őszinteség. A pártszervezet vezetősége nem árult zsákbamacskát, megmondta ami a szívén feküdt, nyiltan. Legfontosabb és a legjobban fájó pont az volt, hogy a telep pedagógusai részéről későn tapasztalták a közeledést az ellenforradalom után. Az értelmiség nélkül nem lehet szocializmust építeni, szükség van arra, hogy az értelmiség tudásával segítse a munkásokat. Azokban a nehéz időkben, amikor elsősorban a termelés megindítása volt az elsődleges fontosságú feladat, azt várták a pedagógusok, hogy a pártszervezet közeledjék először feléjük, ahelyett, hogy csak egy kicsit is átgondolták volna azt mennyi nehézséggel kellett megküzdeniök akkor a kommunistáknak. A dolgozók, a bányászok előbb felismerték a veszélyt, amely a dobrovitsok, simalászlók „uralma" alatt fenyegette a szocializmust. Ez még azonban nem lett volna olyan fájó, ha később a pedagógusok és általában a pécsbányai értelmiség elismerné, hogy tévedett, valamit elmulasztott, valami olyant, amit meg kellett volna tennie azokban a napokban, hónapokban.

Az ankéton résztvevők között többen Kovács elvtárssal, a párttitkárral gyerekeskedtek együtt, ahogyan Kovács elvtárs mondotta, — együtt rúgták a rongylabdát Kasszián-ban. Nehéz volt a munkásgyerek sorsa, akkor! Vígasztalásul szolgált az, hogy a napszámosok is élnek valahogyan, — s ezzel a mondattal meg is határozták a gyerek sorsát. A A gyerekekkel foglalkozóknak nem szabad elfelejteniök azokat az időket, s különösen nem azoknak a pedagógusoknak, akik „szülővárosukban" a telepen tanítanak ma is. Kétségtelen, hogy az elmúlt tizenkét év alatt voltak hibák, amelyek érzékenyen érintették a pedagógusokat is, különösen a nevelőmunkával kapcsolatosan. De ezek a hibák, egy szocializmust építő ország nevelőit, nem térithetik le arról az útról, amelyért évszázadokon keresztül harcolt a magyar nép.

A felszólalók közül majdnem mindenki említette, hogy meglepte Kovács elvtárs őszinte hangja és kifejezték reményüket, hogy a jövőben gyakrabban találkozhatnak majd és az újabb problémákat közösen megvitathatják. A felszólalások tükrözték azt is, hogy a pedagógusok várták ezt a megbeszélést, mert mai életünk bizonyítja, hogy a párt vezető és segítő ereje nélkül nehezebben megy a munka.

Szandtner elvtárs, az üzem üb-elnöke beszámolt Szovjetunióban tett útjáról. Szóba került az a különbség, ahogyan nálunk és a Szovjetunióban becsülik és szeretik a pedagógusokat a munkások és fordítva. Szandtner elvtárs beszédéből világosan és közérthetően kitűnt, nincs nagyobb vágya, kívánsága, mint az, hogy a pedagógusok és az üzem dolgozói között meleg barátság alakuljon ki. Vegyenek részt az ünnepségeken a pedagógusok, örüljenek, szomorkodjanak együtt a bányászokkal. Pécsbánya dolgozóival, legyenek részesei életüknek, hiszen gyermekeiket nevelik. Mennyivel tartalmasabb, szebb lenne a bányatelepi pedagógusok élete, munkája, ha a szülőket is megismernék, megszeretnék és tudásukat nekik is átadnák!

A pártszervezet nem megy el csukott szemmel az eredmények mellett, s az erkölcsi megbecsülésen kívül az anyagi életben is segítséget nyújt a pedagógusoknak.

Cserébe mit kér? Őszinteséget, áldozatkészséget és helyt állást.

Egy célért harcolunk mindannyian, s ha valóban őszintén akarunk dolgozni ügyünkért, ezt a kérést nem nehéz teljesíteni.

Aldulescu gordonkaestje

Őszinte és megérdemelt sikert aratott a rokonszenves román művész hangversenye. Aldulescuban világviszonylatban is nagy művészt ismertünk meg. Gazdag és értékes műsora lehetővé tette, hogy minden művészi oldaláról bemutatkozzék. Nemes egyszerűsége, kristálytiszta intonálása, pompás hangképzése érvényesült Breval G-dur szonátájának előadásában. Haydn Divertimentoja klasszikus mértéktartással muzsikált. Steinert Mária (zongora) és Aldulescu szólaltatták meg Beethoven g-moll szonátáját pompás együttérzéssel és hibátlan zeneiséggel. Mélységes líra daloit Weber Adagio-jában és Delune „A síró szél balladája" című sejtelmesen romantikus művében. Chopin fis-moll Nocturne-je őszintén átérzett liraiságával ragadott meg. Üde, szép muzsikát kaptunk Dimitrescu két darabjában; különösen népies hangvételű Parasztlánc-a tetszett. Tagell szóló gordonkára írt Spanyol szvitje a gordonka minden hangzási lehetőségét kiaknázza. A művész itt mutatta meg igazán, hogy mennyire ura hangszerének. Nagy lendülettel, mély lírával, bravúros készséggel a technikai csillogást mindenütt a művészi szép szolgálatába állítva játszotta a háromtételes művet. De Falla—Pjatigorszkij Tűztánca erőteljes lendületű és energiájú volt. A zongorakíséretet pompás alkalmazkodó készséggel és művészi együttérzéssel Steinert Mária látta el. A nagy művészi élményeket keltő hangversenyt Aldulescu több ismétléssel és bravúros ráadásszámmal tetézte meg. (hm)

Nagyobb tervszerűséget a vasútnál is!

Még csak rövid ideje foglalkozom a beruházási és felújítási munkálkkal, nem vagyok sem pályafenntartási, sem egyéb műszaki képzettségű szakember, de mindezek ellenére mégis szeretném elmondani tapasztalataimat, véleményemet a „tervszerűség"-ről. Természetes, hogy a tervezésnél is előfordulnak hibák, hisz minden szolgálati ágnál vannak mulasztások. Csakhogy ezeket a mulasztásokat szinte napról-napra feltárják. Nem így van ez a beruházás és felújításnál, mert ezen a területen a tervszerűség még sok kívánnivalót hagy maga után.

Többek között, Tolnanémedi állomás bővítésénél a hídmérleg átvételénél nagy megütközést keltett a KPM I/5 szakosztály részéről, hogy a villamos energiaszolgáltatást — amellyel a korszerű hídmérleg működne — nem tervezték meg. De még inkább érthetetlen, hogy ennek megtervezése még a jövő évi programunkban sem szerepel. A másik: a pécsi üzemi konyha — amely már elkészült — bútorzatát a KPM 3. szakosztálya nem rendelte meg, s most szerencse dolga lesz, ha sikerül még ez évben beszerezni. Siklóson, egy nagyobb forgalmi laktanyát akarnak építeni véleményem és tudomásom szerint a forgalmi szolgálatnak nem kellene akkora, de másutt, például Pécsett célszerűbb lenne. Ezek a példák csak vázlatosan érzékeltetik a tervszerűtlenséget, melyet megszüntetni ilyen, területileg és igényeiben is szerteágazó üzemnél nem lehet, de csökkenteni — igen.

Véleményem szerint az igazgatóságnak nagyobb befolyást kell biztosítania a programok összeállításánál. A létesítményeket két kategóriába kell sorolni. Az egyikbe tartoznának az országos jelentőségű minisztériumi irányítást és vállalati tervezést igénylő munkák, a másikba az összes többi. Ha megnézzük a jövő évi beruházási programot, mindössze négy, millión felüli munkát találunk benne, azok közül is az egyik felépítményi, ami még így is csekélynek mondható. Ezeknek tervezési, műszaki és pénzügyi lebonyolítására a legegyszerűbb formákat kell előírni és teljesen igazgatósági hatáskörbe utalni. Persze ehhez szükséges, hogy az igazgatóság vezetői, a vasút egyetemes érdekeinek szem előtt tartásával irányítsák ezt a programot, s ez a program legyen stabil. Meg kell szüntetni a „ha ezt nem kapjuk meg, megáll a vasút" mentalitást, ami soha nem volt és nem is lesz igaz. Viszont a fontossági sorrendhez ragaszkodni kell.

Úgy gondolom, hogy e javaslatok megvalósításával jelentősen csökkenthető a vasútnál is a beruházásoknál mutatkozó tervszerűtlenség.

Várnai László

A szigetvári tanács tervei

Jövő nyáron a szigetváriak sem nyelnek már annyi port, mint az elmúlt években. Nemrégiben vásárolt a községi tanács egy teherkocsit, amelyet elsősorban az utcák öntözésére használnak majd a nyári hónapokban. Sajnos, annyi gond van ebben a községben, hogy az öntözéssel csak kis részen enyhítettek. A tanácson azon fáradoznak, hogy minden évben kevesebb legyen a gond, minden esztendőben fejlődjön, szépüljön Szigetvár.

Tervük, hogy a következő évben 1500 méter hosszúságban teljesen új járdát építenek a Szabadság és a Kórház utcában. Amennyiben az állam is hozzájárul a község fejlesztéséhez — felújítják a Tinódi, Széchenyi, Rákóczi utcák megrongálódott járdáit.

Egy padsorral bővítik a piacteret. Felújítják a strandfürdőt, a labdarúgópályát és a pálya fenntartási költségeit is magára vállalja a tanács.

Jó lenne már egy új kutat is fúrni, mert a jelenleginél megrepedt a cső és fennáll a lehetőség, hogy hamarosan zazart okoz a vízellátásban. Eddig persze még elegendő a régi kút vize. Ha azonban fejlesztik a helyi üzemeket — ami valószínű — feltétlenül gondoskodni kell azok vízellátásáról is.

Tanács kezelésében van már évek óta a Községi Műszaki és Fémipari Vállalat. Évente 80.000 forintot jövedelmez a községek ez az üzem, amely bádogos, villamossági, géplakatos, gumijavító, autószerelő és órajavító részlegekre oszlik. Régi terv, hogy még egy műanyag-részleggel bővítsék, ami lehetővé tenné különböző háztartási eszközök, dísztárgyak és játékok gyártását is. Ez azt jelentené, hogy még nagyobb lenne a helyi tanács bevétele és többet fordíthatna községfejlesztésre.

Valamennyi terv a községbeliek érdekét szolgálja, ennek ellenére nagyon kevesen fizetik a községfejlesztési járulékot. Van, aki azzal érvel, hogy az ő utcájában még nem készült el a járda, mások azt mondják: majd ha mindenki fizet, ők sem maradnak el. Megérthetik a szigetváriak is, hogy egyszerre nem újulhat fel a község, hisz ahhoz sok-sok pénz, munkaerő és idő kellene. Az állam már sokat adott eddig is új létesítmények építéséhez, községfejlesztéshez és most sem zárkózik el. De minden esetben nincs annyi pénze az államnak sem, hogy kielégítse a szigetváriak igényét. Ehhez a községbeliek pénzére is szükség van.

Filmek

a rovarok életéről

Az eddigi nagy sikert aratott természetfilmjeink — Homoki Nagy István Vadvízország, Gyöngyvirágtól lombhullásig filmje, Kollányi Ágoston és munkatársainak Beszélnek a szinek, Akvárium, Kati és a vadmacska című filmjei — százezernyi mozilátogatónak hívták fel a figyelmét az állatok életének érdekességére, szépségére. Valamennyi csaknem kizárólag emlősök és madarak életét mutatta be, ha meg is jelent bennük időnként egy-egy rovar, alig volt más szerepük, mint pillanatnyi változatosságot vinni a madár- és emlős-jelenetek sokaságába. Pedig a rovarvilág szépségben, érdekességben, változatosságban semmit sem marad el a gerinces állatok mögött. A Petőfi-moziban december 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor bemutatásra kerülő, a cannesi filmfesztiválon nagy díjat nyert „Bölcsők" című szines természetfilm, valamint a „Riport a viaszvárosról", a méhről készült film és a „Tiszavirág" című filmek élethűen mutatják be a rovarok életét. Az első, tárgyában is teljesen újszerű film, a rovarok ivadékgondozásának fejlődését mutatja be, a legegyszerűbbtől a legtökéletesebbig, a méhek életéig. A filmek megtekintői olyan jeleneteknek lehetnek szemtanúi, amelyeket természetjáró biológusok is életükben talán egyszer ha látnak. A másik szerencsés körülmény az, hogy Kollányi Ágoston, a film kitűnő rendezője és írója, dr. Móczár Lászlót, a darazsak életének tudós kutatóját és legjobb rovarfényképészünket nyerte meg az együttműködésre. Társszerzősége és szakértői működése biztosította azt, hogy a film szakszerűség szempontjából is kifogástalan legyen.

Pécs város közönsége abban az előnyben részesülhet, hogy a filmek bemutatása előtt dr. Móczár László biológiai kandidátus tart bevezető előadást.

A boltok és vendéglátóipari egységek karácsony előtti nyitvatartása

Az ünnepek előtti megnövekedett forgalom zökkenőmentes lebonyolítása és a lakosság jobb elátása érdekében december 15-e és 24-e között a kereskedelmi egységek a szokásosnál hosszabb, valamint vasárnapi nyitvatartással állnak a fogyasztók rendelkezésére:

I. Iparcikk boltok:

A belvárosi ruházati és iparcikk (műszaki, játék, illatszer, stb.) boltok, az Állami Áruház, a népművészeti bolt, az óra- és ékszerboltok, valamint a könyvesboltok december 16-tól minden hétköznapon a szokásosnál 1 órával tovább tartanak nyitva. Ugyanezek a boltok a december 14-re és 21-re eső szombati napokon nem du. 2 órakor zárnak, hanem du. 5, illetőleg 6 óráig — a szokásos hétköznapi rend szerint — tartanak nyitva. A karácsonyig hátralévő két vasárnapon: december 15-én és december 22-én reggel 9 órától du. 2 óráig is nyitva tartanak, sőt december 22-én az Állami Áruház, a belváros játék, illatszer, papír és könyvesboltjai csak du. 5 órakor zárnak. A karácsony előtti két szombaton és vasárnapon a Bizományi Áruház is hasonlóképpen nyitva tart.

A bányászok jobb ellátása érdekében a középmeszesi ruházati és iparcikk boltok december 22-én, vasárnap reggel 9 órától du. 2 óráig ugyancsak nyitva lesznek.

December 24-én az összes iparcikk boltok du. 5 órakor egységesen lezárnak.

Élelmiszer boltok:

Az élelmiszer boltok közül az édességboltok a karácsonyig hátra lévő 2 szombaton du. is nyitva lesznek, ugyancsak nyitva tartanak ezek a boltok december 15-én és 22-én, vasárnapi napokon is de. 9 órától du. 2 óráig. December 22-én az édesség boltokon kívül 9 órától du. 2 óráig nyitva tartanak még a Kórház téri, Kossuth L. utcai, Irányi Dániel téri és középmeszesi élelmiszer boltok, valamint a Csemege Áruház.

December 23-án az összes kenyeret árusító élelmiszer boltok a szokásos hétköznapi záróránál 1 órával később zárnak, kivéve azok a boltok, amelyek egyébként is legalább este 8 óráig tartanak nyitva. Ugyanígy tartanak nyitva a húsboltok is, míg az 1 személyes kis tejboltok reggel 6 órától du. 4 óráig tartanak nyitva. Mindezek az élelmiszer boltok déli zárórát nem tartanak.

December 24-én az összes kenyeret árusító élelmiszer boltok, húsboltok, tejboltok és sütőipari szaküzletek déli zárás nélkül este 6 óráig tartanak nyitva, viszont este 6 órakor az összes élelmiszer boltok lezárnak.

December 25-én minden bolt zárva lesz, viszont december 26-án a tejboltok, valamint a tejet is árusító élelmiszer boltok reggel 7 órától de. 10 óráig nyitva lesznek.

Vendéglátóipar:

A vendéglátóipari egységek december 24-én este 8 órakor lezárnak, a Széchenyi téri és Kossuth L. utcai büfé azonban 9, illetve fél 10 órakor zár. Este 10 óráig lesznek nyitva a kisvendéglők, az Elefánt, Béke és Lokomotív étterem. A Nádor kávéház (amelyben ez alkalommal vacsorát is felszolgálnak), éjfélig tart nyitva.

Az összes cukrászdák és eszpresszók ugyancsak este 8 órakor zárnak.

December 25-én és 26-án a vendéglátóipari egységek vasárnapi rend szerint üzemelnek.

Tervfegyelem és manőverezés

Megyénk ipari vállalatai gazdálkodásában feltétlenül észre kell venni a javulás és az elért eredmények megszilárdulásának a jeleit. A vállalatok gazdálkodásában ma már a jó, a pozitív vonások a jellemzőek. Ezt igazolják az eredmények.

Az eredmény mögött azonban még rejtőznek hibák is, amelyek hatnak az eredményekre és nehezítik az eredmények megszilárdítását. Hibák vannak még a tervfegyelem terén is. Sokhelyütt még úgy gondolkodnak, hogy a létszámmal, a béralappal, és az átlagbérekkel lehet menőverezni és talán nem kell szigorúan ragaszkodni a terv előírásaihoz.

Ha megvizsgáljuk, hogy a vállalatok milyen létszámmal teljesítették a termelési tervüket, azt láthatjuk, hogy a létszámtervek „rugalmas" kezelése erősen befolyásolta a vállalatok tervteljesítését. A Dunaszekcsői Cementipari Vállalat azért nem tudta tervét teljesíteni, mert nem foglalkoztatott annyi munkást, amennyire meg volt adva a lehetősége. Noha 5300 forintos negyedéves kereset mellett feltehetőleg lehetett volna munkásokat találni. A megyei helyiipari vállalatok többsége viszont túlteljesítette a tervét, de a tervezett létszámot is túllépték legtöbben. A helyiipari vállalatok 11,6 százalékos túlteljesítéséből 2,5 százalék a tervezett létszám túllépéséből származik. A Baranya megyei Télagyári Egyesülés például 114 százalékra teljesítette tervét, de a létszámát is túllépte 11,5 százalékkal. Hasonló helyzet más helyiipari vállalatnál is található. Az ilyen tervtúlteljesítések nem a termelékenység megfelelő emelkedéséből adódnak, hanem újabb erőknek a termelésbe való bevonásából. Az ilyenfajta manőverezés semmiképpen sem segíti a tervszerűség megszilárdítását, mivel azt jelenti, hogy a termelési terv túlteljesítése érdekében a létszámterv be nem tartásával „operálnak".

A munkásbérekkel való gazdálkodás sincs minden vállalatnál összhangban a termelési tervvel. A Baranya megyei Szesz- és Szikvízipari Vállalat nem teljesítette a harmadik negyedévi termelési tervét, de béralaptervét 5,6 százalékkal túlteljesítette. A Mohácsi Vágóhíd termelési tervét 82 százalékra teljesítette, ugyanakkor 98 százalékban felhasználta a béralapját. A Szigetvári Sütőipari Vállalat 89 százalékra teljesítette a termelési tervét 95 százalékos béralapfelhasználás mellett. Ezek az esetek — szerencsére nem jellemzőek a vállalatok többségére — azt mutatják, hogy több helyen még mindig fizetnek ki olyan munkabéreket, amelyek mögött nincs megfelelő teljesítmény, és végeredményben jogtalan béreknek tekinthetők.

Érdemes megvizsgálni az átlagkeresetek alakulását is. Itt mutatkoznak meg leginkább a létszámtervvel való manőverezések. Az átlagbérek általában magasabbak a tervezettnél. Az átlagbérek emelkedését azonban csak a faipari vállalatoknál lehet megmagyarázni a termelés és a termelékenység meredek felfutásával. (Siklósi és mohácsi faipari vállalat). Az átlagkereseteknek a tervezettnél magasabbra való felfutását a többi vállalatoknál inkább az a tény magyarázza, hogy a vállalatok által kért, de be nem töltött munkáslétszám béralapját a tényleges létszámra osztották szét. A pécsi húsipari vállalat például 91 százalékos létszámmal dolgozott, a béralapját viszont 101,4 százalékban használta fel. Majdnem kizárólag ebből származik az átlagkeresetnek a tervezettől való eltérése. A komlói helyiipari vállalatnál 84 százalékos munkáslétszám mellett 95 százalékos béralapfelhasználást találunk. Ezek a tények éppen úgy a tervfegyelem megsértését jelentik, mint a béralaptúllépés. Káros manőverek.

A megyei tanácsi vállalatok eredményeiből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a vállalatoknak minden lehetőségük adva van a továbbfejlődéshez, nem kétséges az sem, hogy a továbbfejlődés érdekében meg kell erősíteni a vállalatoknál a tervfegyelmet azokon a területeken is, ahol ma még lehetségesek a manőverezések.

K. P.

A lottó e heti nyerőszámai:

7, 26, 59, 73 80

SPORT

Szombati SPORTMŰSOR

KÉZILABDA: Téli Kupa mérkőzések PVSK-tornacsarnok, Meteor III.—Dózsa II. női, II. o. 14.30, Pécsújhegyi Bányász—Dózsa III. férfi II. B. 14.55, Fáklya II.—Meteor II., női II. o. 15.30, Pedagógiai Főiskola II.—Fáklya II., férfi II. o. 15.55, Dózsa—Traktor, női I. o. 16.30, Dózsa II.—Építők, férfi I. B. 16.55, Pedagógiai Főiskola—Pécsújhegyi Bányász, női, I. o. 17.30, Fáklya—Komlói Bányász, férfi I. o. 17.55, Kinizsi—Gépipari, férfi I. B. o. 18.40, Kinizsi II.—Traktor, férfi II. o. 19.15, Postás—Pécsbányatelepi Bányász II., férfi II. o. 19.50.

KOSÁRLABDA: városi mérkőzések, egyetemi tornacsarnok. Nagy Lajos Gimnázium—PVSK II., férfi 16.30, Janus Pannonius Gimnázium—Mohács, női 17.40, PVSK III.—Mohács, férfi 18.50.

LABDARÚGÁS: NB I. mérkőzés: MTK—Pécsi Dózsa-Petőfi, Budapest, 13.30, NB I. tartalék mérkőzés: MTK—Pécsi Dózsa-Petőfi 12.45.

ASZTALITENISZ: a városi tanács művelődési osztályának versenye a pécsi általános- és középiskolások részére. Szabadság úti általános iskola, 16.00.

●

Jubileumi közgyűlést tart a BTC

A Pécsi Bőrgyári Torna Club ebben az évben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Ebből az alkalomból ma este 6 órai kezdettel a pécsi és a Pécs környéki társas egyesületekkel karöltve díszközgyűlést tart a bőrgyár kultúrtermében. Az elnöki megnyitót Bérczi Pál, a választmány elnökségének elnöke tartja, majd Harnik István, a BTC választmányi elnökségének tagja, alapító tag mond ünnepi megemlékezést. Ezután a hozzászólások, jutalmazások következnek, végül elnöki zárószóval ér véget a jubileumi közgyűlés. Ezután a Pécsi Nemzeti Színház művészeinek közreműködésével vidám műsor lesz, majd társas vacsorán látja vendégül a BTC a meghívottakat.

●

Természetjárás

A BTC természetjáró szakosztálya vasárnap, december 15-én egésznapos túrát vezet. Útirány: Mandulás—Lapis—Büdöskút — Darázsforrás—Fehérkút—Misina—Pécs. Találkozás 9 órakor a Pálos templom előtt. Vezető: Katics András. Vendégeket szívesen látnak.

A hét vége sportműsora

A Komlói Bányász és a PVSK otthonában szerepel

Az NB I. őszi utolsó fordulójában a Pécsi Dózsa-Petőfi, ma Budapesten az MTK-val, vasárnap Komlón a hazai csapat a Bp. Honvéddel mérkőzik a bajnoki pontokért. Mit várhatunk csapatainktól?

A PÉCSI DÓZSA-PETŐFI

mintha formába lendült volna az utóbbi időben és ennek eredménye legutóbb a dorogiak elleni győzelemben meg is mutatkozott. Ma délután az MTK ellen igen nehéz dolguk lesz a kék-sárgáknak. Nem vitás, hogy az MTK sokkal rutinosabb és sokkal jobban képzett játékosokkal rendelkezik, sokszoros válogatottak alkotják a csapat gerincét. Mégis hogyan érhetne el jó eredményt a Pécsi Dózsa-Petőfi? Elsősorban a játékosok küzdenikarásával és lelkesedésével. Ha ezzel nem lesz baj, akkor a pécsi csapat megnehezítheti az MTK dolgát. Vérmes reményeket nem fűzhetünk a mérkőzéshez, hiszen az MTK győzelme esetén őszi bajnok lehet. Nekik sem mindegy tehát, hogy kié lesz a két pont.

A KOMLÓI BÁNYÁSZ—BP. HONVÉD

találkozón is a fővárosi csapat az esélyesebb. Lehetséges azonban, hogy végre annyi balszerencsés mérkőzés után a góllövés is sikerül a bányász csapat csatárainak. Ez esetben pedig igen szoros és élvezetes, izgalmas küzdelemre van kilátás. Egy biztos, a komlóiak nem adják könnyen a két pontot, sőt mindent megtesznek annak érdekében, hogy az egyik, esetleg mindkét pont Komlón maradjon. Hogy ez sikerül-e nekik, az nemcsak a játékosokon múlik. Függ a szurkolókon is. Éppen ideje lenne, ha a komlói szurkolók végre buzdítanának, lelkesítenék is csapatukat. A mérkőzés a komlóiak kérésére negyed 2 órakor kezdődik vasárnap délután a kökönyösi sportpályán, a tartalékcsapatok fél 12 órakor lépnek pályára.

AZ NB II.

sorsolása szerint vasárnap Pécsett igen érdekes mérkőzéssel zárul az őszi évad. A PVSK—Székesfehérvári Vasas találkozó régen nem látott izgalmas játékot ígér. Mindkét csapatnak nagyon nagy szüksége van a bajnoki pontokra, hisz egyik sem akar leszakadni az élmezőnytől. A PVSK játékosai jó formában vannak. Ezt bizonyították be legutóbb Kaposváron is. Ha a vasutasok tartani tudják formájukat, mindkét pontot Pécsett tarthatják. Mindenesetre ez majd elválik a mérkőzésen, melyre a jelek szerint érdemes lesz kimenni. A találkozó fél 2 órakor kezdődik a vasutas sportpályán, előtte a Baranya megyei ifjúsági válogatott a Gépipari technikummal játszik barátságos mérkőzést, háromnegyed 12 órakor.

A Pécsbányatelepi Bányász vasárnap Szekszárdon próbál szerencsét. Mindkét csapattól jobb szereplést vártak a szurkolók. A szekszárdiak otthonukban a hazai közönség előtt győzelemmel szeretnék zárni az őszi évadot, de a Pécsbányatelepi Bányász is győzni szeretne. A papírforma szerint a jó formában lévő bányász csapatnak erre esélye is lenne. Kérdés azonban, hogy vasárnap milyen játékkal rukkol elő a bányász együttes Szekszárdon.

A Baranya megyei alosztály I-ben egy elmaradt mérkőzést játszanak. Vasárnap az ifjúsági stadionban délelőtt a Sellye—Pécsvárad találkozót rendezik.

A KOSÁRLABDA SPORT

kedvelői a hét végén ismét érdekes műsort nézhetnek végig. Szombaton az egyetemi tornacsarnokban három mérkőzést játszanak a városi bajnokságért, vasárnap délelőtt pedig a PVSK tornacsarnokában a városi bajnokság mérkőzései mellett NB I-es és NB II-es mérkőzésekre is sorkerül. Ugyanakkor az egyetemi tornacsarnokban is lesznek mérkőzések a városi bajnokságért. A legizgalmasabb játékot a PVSK—Székesfehérvári Vasas női találkozó ígéri, melyet az NB I-ért játszanak le. A PVSK férfi csapata Budapesten a MÁVAG-gal mérkőzik; NB II-es csapataink közül a Meteor női együttese a Bp. Pedagógussal, a Pedagógiai Főiskola pedig a Ganz TE-vel mérkőzik Pécsett. A Postás idegenben szerepel. A PEAC szabadnapos.

A TEREM KÉZILABDA

Téli Kupa mérkőzések harmadik fordulójának kiírása szerint a mérkőzések szombaton délután fél 3 órakor kezdődnek a PVSK tornacsarnokában. A szombati műsorból a Fáklya—Komlói Bányász férfi találkozó emelkedik ki, míg vasárnap délután a Pécsbányatelepi Bányász—Dózsa és a PEAC—Pedagógiai Főiskola mérkőzések ígérik a legnagyobb harcot.

KÉT ELMARADT

röplabda-mérkőzést is játszanak vasárnap. A Dózsa-Petőfi—Szebény és a PEAC—Tótokföldje találkozókat az egyetemi tornacsarnokban rendezik meg.

ÖKÖLVIVÓ

területi ifjúsági csapatbajnokságért mérkőznek meg vasárnap délután fél 5 órai kezdettel Komlón, a Zeneiskolában a Komlói Bányász és a Szentlőrinci Traktor ökölvívói.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: felhős, párás idő, több helyen kisebb esővel. Mérsékelt délkeleti, déli szél. Az enyheség tovább tart.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: északkeleten 2—5, máshol 6—9 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 9—12 fok között, egy-két helyen 12 fok felett.

A RÖPLABDA NB II ŐSZI VÉGEREDMÉNYE

Nyugati csoport — férfiak

1.	Szombath. Dó.	9	8	1	26:13 16
2.	Bp. Postás	9	7	2	24:14 14
3.	P. Dózsa-P.	10	7	3	23:15 14
4.	Ganzvill.	10	7	3	24:20 14
5.	Közg. Egy.	9	5	4	21:18 10
6.	Csatornázás	10	5	5	22:21 10
7.	Bp. Gyógyf.	9	4	5	20:20 8
8.	Szombh. J.	10	3	7	18:23 6
9.	Lenti Trakt.	10	3	7	19:27 6
10.	Sztálinvár.	10	2	8	13:25 4
11.	Kaposv. Dó.	8	1	7	9:23 2

A Győri Kinizsi visszalépett. Az elmaradt mérkőzéseket tavasszal játsszák le.

Nyugati csoport — nők

1.	Bőrip. Szpart.	11	10	1	32: 8 20
2.	Pécsi EAC	11	10	1	32:13 20
3.	Közl. Min.	11	9	2	29:11 18
4.	Beloiannisz	11	8	3	26:16 16
5.	Május 1.	11	7	4	25:18 14
6.	Szombh. Hal.	11	6	5	24:21 12
7.	Fémbútor	11	6	5	21:22 12
8.	Szombh. VM	11	4	7	21:24 8
9.	Nádasladány	11	3	8	12:24 6
10.	Bp. Pedagóg.	11	2	9	18:27 4
11.	Sztálinváros	11	1	10	4:30 2
12.	Sopron	11	—	11	3:33 —

A városi kosárlabda-bajnokságért

Hétről-hétre megmérkőznek csapataink a városi kosárlabda-bajnokságért. Igen helyes volt a bajnokság kiírása, mert így a kezdő fiatal játékosoknak is megfelelő mérkőzés-lehetőséget adtak.

A női csapatoknál négy forduló lejátszása után a mohácsiak állnak az élen, megelőzve a PEAC és a PVSK II. csapatát. A bonyhádiak állnak a negyedik, a postások az ötödik helyen. A táblázat alsó régiójában Szigetvár, a Meteor II., a Leőwey Klára- és a Janus Pannonius Gimnázium csapata foglal helyet.

A férfi csapatoknál ugyancsak négy fordulót játszottak le eddig. Az élen a Postás II. áll, második a PEAC II., harmadik a PVSK II. Negyedik helyet a szigetvárlak foglalják el, míg ötödik a Pedagógiai Főiskola II., hatodik a PVSK III. csapata. A 7., 8., 9. helyen Mohács, Bonyhád és a Nagy Lajos Gimnázium csapata tanyázik.

A legutóbbi forduló eredményei: nők: PVSK II.—Mohács 48:12 (26:20), PEAC—Leőwey Klára Gimnázium 39:16 (19:6). Meteor II.—Janus Pannonius Gimnázium 40:28 (17:12), Bonyhád—Postás 50:20 (21:10), férfiak: PVSK II.—Mohács 72:69 (38:36), PEAC II.—Nagy Lajos Gimnázium 45:36 (16:16), Postás II.—Bonyhád 44:33 (22:14), a Pedagógiai Főiskola—PVSK III. mérkőzést az utóbbi csapat lemondta.

— HALÁLOZÁS. Szeretett jó feleség, édesanya, testvér, Török Istvánné sz. Cselenkó Margit f. hó 13-án, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 16-án, 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Sport. — Beszámoló az MTK—Pécsi Dózsa-Petőfi NB I. oszt. labdarúgó-mérkőzésről.
18.10: A nap eseményeiből.
18.25: Szól a jazz! Helyszíni közvetítés a Holéczy-együttes nagyversenyéről a Pécsi Nemzeti Színházból. Közreműködik: Zay Márta, Vámosi János, Váradi Zsuzsa, Solymosi Imre és Holéczy Ákos szólistái. (Az 1957. november 18-i előadás hangfelvétele.)
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Tánczenével a világ körül.

SZÍNHÁZ

Lehár: Mosoly országa. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Hogyan fedezték fel Amerikát (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Emberek, vagy őrmesterek (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hogyan fedezték fel Amerikát (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Prológ (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Gróf Monte Christo (II.) (5 és 7 órakor)
Leőwey Klára Leánygimnázium: Mese a 12 találatról (4 és 6 órakor)
Józsercncsét (Pécsszabolcs): Dani (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): San Salvatore (5 és 7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Nyomok a hóban (7 órakor)
Kossuth (Mohács): A császár parancsára (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Külvárosi legenda (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

TÁNCESTÉLY

lesz ma este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

BÁBELŐADÁS

lesz december 15-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házának bábszínházában. Színre kerül: Piroska és a farkas. Belépődíj 3 forint.

DIÁKKOSZORUCSKA

ma este 6 órakor kezdődik a Pannonia Szálló nagytermében. — Belépés meghívóval.

FOTOAMATŐRTANFOLYAMOT

rendez a Pedagógusok Szakszervezete Nevelők Háza 1957. december 17-től 1958. január 17-ig heti két órában. Részvételi díj: 40.— Ft. Jelentkezni lehet: december 16-án a Nevelők Házában (Pécs, Szent István tér 6. sz.) Telefon: 27-75. — 18—20 óra között.

FÉNYKÉPKIÁLLÍTÁS

Az 1. pécsi művészi fényképkiállítás ünnepélyes megnyitása ma, szombat délelőtt fél 12 órakor lesz a járási tanács dísztermében. (Kulich Gy. u. 5.)

ELŐADÁS A SZABADEGYETEMEN

„A házikert bogyós gyümölcsei: szamóca, rloizli, egres, málna". Előadó: Mohácsi Mátyás, Budapest. Előadás helye a központi egyetem II. emeleti élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3 Ft, diákoknak 2 forint.

*

A Fotó Művész Klub első országos kiállítása ma, december 14-én fél 12 órakor megnyílik a járási tanács Kulich Gyula utca 5. szám alatt lévő dísztermében. Alkalmi postabélyegző-használat! Színes diapozitív vetítés este 18 órától a meghirdetett helyen.

*

Kórus-esten ünneplik ma este a pécsi énekkarok Kodály Zoltán 75. születésnapját. A hangverseny a Liszt Ferenc Hangversenyteremben 6 órakor kezdődik. Műsoron gyermek-, férfi- és vegyeskarok.

*

A Pécsi Orvostudományi Egyetem és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranyai Területi Bizottsága Tudományos Szakosztálya 1957. december 16-án, hétfőn este 18 órakor az I. sz. Sebészeti Klinika tantermében tartja VI. tudományos ülését. Program: I. Rauss Károly és Kétyi Iván: Kombinált typhus-dysenteria-tetanus oltóanyag előállítására, ellenőrzésére és immunogen hatására vonatkozó vizsgálatok. (Előadás.) 2. Székely György: Az érző terület specifitásának szerepe a reflexkapcsolatok kialakításában. (Előadás.)

Elnökség.

Közlemények

A 28. sz. Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a bérletet utazó dolgozókat, hogy 1958. évre új bérletigazolványokat kell váltani és december 31-ig a vállalatnál érvényesíttetni. Az érvényesítést Pécsett a Siklósi út 6. szám, míg Komlón a 28. sz. Autóközlekedési Vállalat elővételi jegypénztáránál lehet eszközölni.

*

A 28. sz. Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 16-tól a Pécsi Közlekedési Vállalattal történt előzetes megbeszélés alapján a Kossuth térről Hősök tere felé közlekedő távolsági járatai a fémipari iskolától, visszafelé pedig Közép-Mecsek megállóhelytől beszéltenek a Pécsi Közlekedési Vállalatnak a helyi utasok elszállításában.

ÁRAMSZÜNET

lesz hálózatátépítés miatt december 15-én 7—14 óráig a Felszabadulás, Remény, Álmos, Táltos, Huba, Géza és Ságvári Endre utcában, Kokszművek lakótelepén, Pécsbánya rendező-pályaudvaron, valamint Üszög-puszta területén.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelő Intézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak december 14-én déli 12 órától december 16-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a városi nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zsilinszky út és Siklósi úttól nyugatra): *dr. Velényi László.* Lakása: Kossuth L. u. 19. sz. (telefon: 15-41).

II. TÖMB: a város keleti része, Pécsbányatelep és Borbála-telep a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *Dr. Kovács János.* Lakása: József utca 17/b. sz. (telefon: 47-42).

Az I. és II. tömb járóbetegei sürgős esetben lakásukon keressék fel az ügyeletes orvost, szombat du. 4—5, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között.

III. TÖMB: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelepen: *Dr. Liebmann Kornél.* Lakása: Ujmeszes, Keller J. u. (telefon: 24-92 — 26 mellék). A járóbetegek sürgős esetben-vasárnap de. 9—11 óra között az újmeszesi körzeti rendelőben jelentkezzenek. Ebben az időben a fekvő betegekhez való kihívást is ide adják le. Máskor a lakásán található az orvos.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvő betegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásoknak aznap esetleg nem tud eleget tenni.

APRÓHIRDETÉSEK

Aradi vérbarátok útja 31. számú ház sürgősen eladó. Érdeklődni az udvarban, Vranicsnál. Lakáscserével beköltözhető. 144

Egyetemi jegyzetek, disszertációk; kérvények, számlák, költségvetések, gépírása, szindarabok kiszerelése, irógépkölcsönzés. Lefróiroda, Deák utca 5. sz. Telefon: 23-85. 198

Agrária Keményítőgyár üzemi villanyszerelőt keres azonnali belépéssel, aki villanymotorok és villanykapcsolók szerelésében jártas, aki motortekercselést vállal előnyben. Fizetés megegyezés szerint. 273

Egyajtós tükrös fehér szekrény és egy rekamié eladó. Vitéz utca 4. sz.; földszint. 264

600 négyszögöl fiatal szőlő, présház, pince, teljes felszereléssel, nagyon olcsón eladó. Lajkó megálló, Farkasné. 301

Bútor, használt, sötét hálószobabútor olcsón eladó. Kiskereszt u. 18. sz, Megyeri kitérőnél. 325

Elcserélném kaposvári egyszoba-konyhás, — belvárosi lakásomat hasonló pécsiért, vagy nagyobbért, költségtérítéssel. Iharosy. — Sörház u. 2. Nyomtatványbolt. Telefon: — 27-47. 333

Kettő darab 220 kg-os zsírsertés eladó, Tiborc u. 41. 337

Kombináltszekrény, — nagyméretű, modern eladó. Pozsony utca 2, földszinten, Derényinél. 323

Főkönyvelő, 10 éves iparvállalati gyakorlattal, mérlegképes oldevéllel állást változtatna. Ajánlatot — „Főkönyvelő, revizori" jeligére főposta marad levélben kér. 371

Házépítők figyelem! Kiselejtezett betonáruk m³-ként 20 Ft-os árban kapható a Pécsi Sertéstenyésztő és Húzaló Vállalatnál, Pécs, Kossuth Lajos u. 3. 329

Részletfizetésre, karácsonyi ajándéknak, — iskolahegedűk, mester hegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 328

Sezlon, egyszerű irónasztal, amerikai hajókoffer eladó. Délután 4 órától, Megyeri út 79. sz. 331

A mecsekaljai legelterjesztési bizottság 1957. december 15-én délután 2 órakor a pataesi kultúrteremben, 5 órakor pedig az ürögi kultúrházban sertéspásztort választ. A jelentkezők munkakönyvüket vagy munkaadói igazolásukat hozzák magukkal. — Borbás Béla ib-elnök. 341

Szekszárdi egyszoba, komfortos lakásom, — pécsi hasonlóért elcserélem. Cím: Gyetvai Lászlóné, Szekszárd, Arany J. u. 13. 350

Eladó Schunda hangverseny cimbalom. — Szalay, Kossuth u. 71. 312

Eladó ház, beköltözhetően, Böck János u. 29. sz. (volt Szatmár u.) mely áll 2x1 szobakonyha, éléskamra, pince, sertésólak, 140 négyszögöl gyümölcsös és virágos udvarrészből. Megtekinthető bármikor. 354

Privát sertésvágást — vállalok. Cím: Pécs, János u. 5/2, Horváth Ferenc. 360

Beköltözhető 2 szobás családi ház eladó. — Kiss Ernő u. 19. 390

Egy fekete gyapjú férfikabát eladó. Szabadság út 24. 384

Akácméz, kövér sertés, prima bor kapható. Rácváros 19. sz. Saját termésű borkimérés. 362

Eladó új Béke-tűzhely, fehér, zománcos. Árvayné, Felső-Balokány u. 35. 397

Három hold gyümölcsös, betegség miatt bérbeadandó, hosszabb időre. Muhi, Buzsáry Á. u. 20. 384

Elcserélném komlói 2 szobás, összkomfortos lakásomat pécsiért — azonnal. Érdeklődni lehet: Pécs, Majláth u. 23. Svájcerné. 375

Intelligens, gyermekszerető, — háztartási munkát végző nőt felveszek. Érdeklődni esti órákban. Zrínyi utca 32. 369

Egy 160 kg-os zsírsertés eladó. Basamalom dűlő 44. 393

Ujpetrei ház eladó sürgősen. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Horváth István, Nagytótfalu 28. sz. 399

Konyhaszekrény, teljesen új, 160 széles, — 1658 forintért eladó. — Szűcsné, Doktor S. u. 5. sz. 396

Eladó új, nikkelezett, asztali tűzhely, samottos kályha, 10 fm horganyzott kerítésdrót. Délelőtt 10-ig, délután 5-től. — Alsómecsekl buszmegállónál, új iskolával szemben, 50. első lépcsőház I. em. bal ajtó. 386

Rádiójavítás, néprádió átalakítás, Zeni Gyula rádió és villanyszerelő mesternél, Szentlőrinc. Telefon: 66. 393

Gyermekkocsi, fehér, mély eladó, bérbeadó. Váradi Antal utca egy. Este. 374

Egy kombináltszoba eladó. Pajtás u. 1. — **Megtekinthető** délután 4-től. 376

Száz ünnepi sütemény, bor, sör, sertésölések kiváló receptjeit megküldi konzervmester. Budapest, XIV. Fürész u. 55/a. 31

A TÜZÉP (szövetkezeti) téglautalványokkal rendelkező vevőket felhívja a Baranya megyei Téglagyári ÉS, hogy a téglát a dunaszekcsői, hidasi, mohácsi, pécsi, sásdi és siklósi üzemekből december 31-ig szállítsák el, mert a határidő után t. évi keltezésű utalványokra az üzemek téglát nem szolgáltatnak ki. 93

A kozármislenyi gépállomás azonnali felvételre keres jogosítvánnyal rendelkező — vontatóvezetőket. 64

Fafűrészelő (motoros) Telefon: 11-03. Bajcsy Zs. u. 10. Soós János.

Telek az Athinai utcában, 160 négyszögöl, eladó. Bővebbet: Zója u. 4. 417

Egy 170 kg-os hízó eladó. Helm Pál utca 3. Szabó. 59

Zorkij F: 3.5 fényképezőgép táskával eladó. Láng utca 18. — Salamon. 352

Szőrtelenítse lábát — szőrtelenítő krémmel; arcát, bajuszát szőrtelenítőporral! Egészségre ártalmatlan. — 8.— Ft. Méhkirálynőt táplálékából készült friss pempőskrém. — Vitaminos fehérítő szeplőkrém. Puderkrém. Fényvédőkrém. Ránctalanító krém. — Száraz és zsíros krém. Száraz arcbőrre lemosókrém. Tágpórusú, mitesszeres arcbőrre arcvíz. Arc fehérítővíz. Korpásodás, hajhullás ellen hajszesz. Gyöngyház körömlakk. Megrendelhető postán utánvét mellett, Dr. Rabinek Aladár vegyészmérnöknél Székesfehérvár, Piac tér 53. 50

Ágytoll és kész párnadunyha kapható, Pécs, Nagy Flórián u. 16.

Eladó 1300 négyszögöl szőlő épülettel, megosztva is. Érdeklődni Mecsekalja, Állomás utca 6. sz. Sztipánovics. 339

Vállalatok, intézmények, közületek!

A nagy érdeklődés miatt minél előbb adják fel

karácsonyi hirdetésüket,

hogy annak megfelelő helyet biztosíthassunk lapunkban.

Hirdetések feladhatók: Kossuth Lajos u. 22 alatti hirdetésfelvevő irodánkban, vagy személyesen megjelenő megbízottunknál és a Magyar Hirdető pécsi kirendeltségén

Meghosszabbított zárórák!

A PÉCSI RUHÁZATI BOLT a dolgozók bevásárlásának megkönnyítése érdekében a **Kossuth L. u. — Széchenyi tér — Bem- és Sallai** utcában lévő divatáru, cipő, készruha és vegyesjellegű boltjait, valamint a **bányavidéken lévő hányászellátó boltjait** az alábbiak szerint tartja nyitva:

December 14-én és 21-én (szombat) rendes hétköznapi zárás
December 15-én és 22-én (vasárnap) 9-től 14 h-ig
December 24-én (kedd) 9-től 17 h-ig
December 16-tól 23-ig hétköznapokon a rendes nyitvatartáson túl 1 órával.

Kérjük a kedves vásárlókat, keressék fel boltjainkat bizalommal. Bőséges áruválaszték.

Nádor Étteremben

vasárnap délelőtt zenés matiné. Közreműködik **Balogh Jozefin** előadóművésznő és a budapesti ***VIOLIN táncegyüttes***

Olcsó zónák, csapolt sör.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal Pécs, József A. u. 10. T. [illegible]
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel. 18-18.
Terjeszti a Magyar Posta hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-37.
Nyomdáért felel: Mellau Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 295. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 DECEMBER 15

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa összehívta az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány 12. §-a (2) bekezdés alapján az országgyűlést 1957. évi december hó 19-én (csütörtökön) délelőtt 11 órára összehívta.

Minden jóakaratú emberhez!

Töméntelen sok háborút átélt már az emberiség, de 1914 és 1939 emléke egymagában is szörnyű ahhoz, hogy elriasszon tőle mindenkit. A két világháborúban 40 millió ember pusztult el, tehát közel annyi, mint a mai Franciaország lakossága. A sebesültek, rokkantak, özvegyek és árvák összeírására még nem vállalkoztak, de az előbbiek után biztosak lehetünk abban, hogy számuk legalább is meghaladja a 100 milliót.

Ez csak a hagyományos fegyverzetekkel — azaz tankokkal, ágyúkkal, bombázókkal, géppuskákkal és egyéb gyilkoló szerszámokkal — megvívott háborúk mérlege. Vajon mennyi lenne az atom- és hidrogéntöltettel ellátott öldöklések idején?

Még a gondolat is iszonyú.

Apáink idejében legfeljebb kellemetlen volt egy kirándulás idején megázni a szabad ég alatt. Ma — az „Élet és Tudomány" egyik cikkének tanúsága szerint — már veszélyes is, mert a valahol a Karácsony szigeteknél felrobbantott hidrogénbomba rádióaktív részecskéi elkerülnek hazánk fölé is.

Idáig jutottunk?

Vajon tűrhetjük-e, hogy megismétlődjék, vagy megsokszorozódjék Hirosima és Nagaszaki borzalma? Immár az eget ostromoljuk szputnyikainkkal és tehetetlenül marsoljunk a pusztulásba? Egyáltalán: elkerülhető-e a háború?

Moszkvába a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepére összegyűlt 65 kommunista és munkáspárt a következőket mondja ismert békekiáltványában:

„Mi, a kommunista és munkáspártok képviselői, a népek sorsáért való felelősségünk teljes tudatában kijelentjük:

A háború nem elkerülhetetlen, a háborút meg lehet akadályozni, a békét meg lehet védeni és tartóssá lehet tenni."

Az emberiség sok ezer éves történelmének egyetlen korszakában sem mertek ilyent kijelenteni a békét akaró emberek. Soha, mert nem volt hozzá erejük.

Ma van!

Elsősorban is a Szovjetunió vezette 950 milliós szocialista tábor ereje, amely az emberiségnek több mint egyharmadát tömöríti.

A nemzetközi munkásmozgalom ereje. Soha annyi kommunista és munkáspárt nem gyűlt össze Moszkvában, mint most. A 65 párt már a puszta aláírásával is demonstrálja, hogy Nagy Október 40 éves eszméje világmozgalommá terebélyesedett, s a Japánhoz tartozó Hokkaido szigetétől kezdve Chile déli partjaiig meg vannak a hadállásai. A béke hadállásai, mert e pártok képviselik a békeharc vezérkarát és legszámottevőbb erejét az egész világon.

A béke erőihez soroljuk azokat a gyarmati sorból felszabadult népeket is, amelyek kormányai, a polgári fejlődés útjára lépve antiimperialista és háborúellenes politikát folytatnak. Közéjük tartozik a több mint 300 milliós India, a 80 milliós Indonézia — összesen mintegy 700 millió ember.

Ez az erő legyőzhetetlen és valóban képes arra, hogy megakadályozzon egy újabb szörnyű világöldöklést.

De ne áruljunk zsákbamacskát, ne kössük be a munkások, parasztok, értelmiségiek — amint a felhívás mondja — „minden jóakaratú ember" szemét. Nyíltan kell megmondanunk, hogy a háború elkerülhető, de a veszélye fennáll, s Demoklesz kardjaként lebeg az emberiség feje felett. Az őrültekről van szó, akik végső kétségbeesésükben minden elvetemültségre képesek.

Lapozzunk csak vissza kicsit a történelemben! 1945 májusában, amikor a szovjet csapatok már Berlinben harcoltak, Hitler vízzel árasztotta el a város földalatti vasútját. Több ezer egyszerű német polgár fulladt meg szörnyű kínhalállal. Pedig minden éppelméjű ember előtt világos volt, hogy a „Harmadik Birodalom" percei meg vannak számlálva, s lám Hitler mégis elkövette a gaztettet, csak azért, hogy tovább éljen néhány órával.

„Vesszen Hitler!" — kiáltotta akkor a világ. Ma „Vesszenek az imperialista gyilkosok!"-at kell orditanunk, mert ez a jó öreg, türelmes Föld sok gazembert hord még a hátán. Hogy ne menjünk messzire: az atlanti égen, vagyis Anglia, Franciaország és Nyugat-Németország fölött hidrogénbombateherrel megrakott repülőgépeket cirkáltatnak. Csak egy motorhiba, egy hibás mozdulat, csak veszítse el valamelyik pilóta az önuralmát és kész a végzetes katasztrófa. Nem véletlenül zúg, háborog a világ — hiszen ez valóban az őrültség politikája!

Ezért kell lefognunk a kezüket, ezért kell ezerszer és tízezerszer követelnünk az atom- és hidrogénfegyverek eltiltását, a kísérletezések haladéktalan megszüntetését, a készletek azonnali megsemmisítését!

Hisszük, hogy „minden jóakaratú ember" egyetért ebben velünk, világnézeti, vallási és faji különbség nélkül. Nem lehetünk semlegesek abban a heroikus küzdelemben, amely az emberiség f e n n m a r a d á s á é r t folyik! Nem lehet struccok módján eljárni, homokba dugva a fejünket, hangoztatni, hogy „kérem én nem politizálok!"

S ha valaki azt mondaná, hogy „szívesen-szívesen, de mit is tehetnék, hiszen kis pont vagyok én", arra a következő a válaszunk: 950 millió „kis pont" adja a szocialista tábor erejét, 33 millió „kis pont" a 65 kommunista és munkáspártét, 700 millió „kis pont" a gyarmati rabságból felszabadult ázsiai—afrikai népekét. S ezektől a „kis pontoktól" és nem a nyugati hadianyaggyárosoktól függ az, hogy majdan ne csak a háború elkerülhetőségéről beszélhessünk, hanem arról is, hogy végképp elmúlt a veszély az emberiség feje felől.

Mert mindenki ismeri a Nilus, Missisippi, Volga és Amazonas nevét, de azoknak a forrásoknak a tömkelegét, amikből erednek, vajmi kevesen tudják. Mégis e kis erecskék és csermelyek táplálják, s ha azok nem lennének, nem beszélhetnénk folyamóriásokról sem.

A helyes út — a szövetkezés

Kádár János elvtárs beszéde a mezőgazdaság jövőjéről és más fontos kérdésekről

Az 1949-ben alakult barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet életében — mint már jelentettük —, évente ismétlődő, fontos esemény zajlott le pénteken délután: a termelőszövetkezet 165 tagja — ünneplőbe öltözött dolgozó parasztemberek és családtagjaik — a helybeli Dózsa mozi előadótermében tartották közös gazdaságuk idei zárószámadását. A közgyűlésen részt vettek: a barcsi járás termelőszövetkezeteinek meghívott küldöttei, egyéni gazdák. Megjelent Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Sándor József és Szirmai István, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, Szirmai Jenő, a Somogy megyei pártbizottság első titkára.

A termelőszövetkezet eredményeiről, jövő terveiről Losonczi Pál, a tsz Kossuth-díjas elnöke, a szocialista munka hőse, tájékoztatta a tagságot.

Az elnöki beszámoló után hozzászólások következtek. Több felszólalás után Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára szólalt fel, akinek beszédéből az alábbi részleteket közöljük.

Megbecsülés jár a magyar parasztságnak

— Amikor ennek az évnek az eredményeiről beszélünk — mondotta —, szólni szoktunk arról, hogy a mezőgazdasági termelés az idén jobb volt, mint az elmúlt esztendőben. Igaz, hogy segített az időjárás, de a földeken dolgozó embereknek nem kell magyarázni: lehet a legnagyszerűbb időjárás is, ha egyszer nincs jó munka, akkor nincs jó termés! Ha figyelembe vesszük, hogy a múlt esztendőben milyen körülmények között kellett az őszieket elvetni és hogyan kezdődött az idén a munka, el lehet mondani, hogy

az idei jobb mezőgazdasági eredmény a magyar parasztság nagyon komoly érdeme, amiért megbecsülés jár!

Államunk számára különös jelentősége van annak, hogy az állami gazdaságok — amelyek sok éven át ráfizetéssel — bizony nem nagyon jól dolgoztak, fennállásuk óta ebben az évben érték el a legjobb gazdasági eredményt. Ugyanitt kell megemlíteni, hogy a termelőszövetkezetek — bár nagy megrázkódtatásokon mentek át, például a gabonatermelésben, általában harminc százalékkal, néhol egyharmadával jobb eredményt értek el, mint az egyéni gazdaságok. Ezért ugyancsak megbecsülés és elismerés jár a termelőszövetkezeti parasztságnak!

— A beszámolóból hallottuk — folytatta Kádár János, — hogy a barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet holdanként mintegy tizenhárom mázsás búzatermést ért el — az egyéni gazdálkodók 8,1 mázsás termésével szemben. Hasonló arányú volt az árpa- és a kukoricatermés is. Az eredmények itt is jóval meghaladják az egyénieket. Hallottunk azokról a nehézségekről, amelyek között a szövetkezet megkezdte a gazdasági évet.

Abban a viharban, amely hazánkat az elmúlt esztendőben sújtotta, a parasztság általában helytállt. A parasztemberek megállták helyüket, többek között a népköztársaság fegyveres védelmében is.

Hiszen azoknak a fegyveres erőknek a sorában, amelyeket a forradalmi munkás-paraszt kormány 1956. november 4-től kezdve megszervezett, a honvéd-, rendőr-, karhatalmi, irodábbi később a munkásság soraiban nagy számban ott voltak a parasztság fiai, akik saját kezükkel, fegyverükkel és közülük nem kevesen életük árán is védelmezték ezt az országot.

Ebben az évben jól megoldott a kormány egy rendkívül fontos és nagyon nehéz kérdést: mindnyájan ismerik azt a vitát, amely nálunk éveken át folyt a begyűjtési rendszerről. Megállapíthatjuk, hogy nálunk nem jól működött a begyűjtési rendszer. Nem volt könnyű megszüntetni a begyűjtést és áttérni a felvásárlás rendszerére. A párt politikájának megfelelően azonban a kormány mégis ezt határozta el.

Mindenki tanúsíthatja, hogy a felvásárlási rendszer a parasztság számára jó áron biztosította a városi dolgozók kenyérszükségletét.

(Folytatás a 2. oldalon)

Napkitörések okozták a decemberi tavaszt és a nyárias zivatarokat

A jövő héten ismét téliesre fordul az idő

A hét elején megindult enyhülés pénteken tovább fokozódott, s szinte tavaszt varázsolt a télbe. Az erős felmelegedés országos esőt hozott. Néhány helyről nyárias zivatarokat jelentettek. A rendkívüli fordulatról a Meteorológiai Intézet távprognózis osztálya a következőket mondta:

A hivatalos feljegyzések szerint tizenöt évvel ezelőtt, 1942-ben volt hasonlóan enyhe a december közepe, amikor is Szegeden például 21 fokos meleget mértek. A szokatlan enyheség és a nyárias zivatarok távolabbi oka mindenekelőtt a heves napkitörésekben keresendő. A közvetlen ok pedig az, hogy Észak-Afrika és a Földközi-tenger térségeiből hirtelen nagyobb szubtrópusi légtömegek csaptak fel északra, s itt nálunk, a hideg-meleg választóvonala mentén ez az összeütközés záporokat, zivatarokat váltott ki.

A meleg nálunk pénteken tetőzött a békéscsabai 18 fokkal. Szombaton, azonban már csak 15—16 fokig emelkedett a hőmérséklet. Most előreláthatólag lassan tovább hűl a levegő, s a jövő hét közepén valószínűleg ismét téliesre fordul az idő. Nem lehetetlen azonban az sem, hogy újabb napkitörések újabb zavarokat, a mostanihoz hasonló kellemes kitérőket okoznak még a tél „menetrendjében".

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége ratifikálta a szovjet—magyar konzuli egyezményt

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége 1957. december 12-i rendeletével ratifikálta a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság között kötött konzuli, valamint a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság között a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának kérdését rendező, 1957. augusztus 24-én, Budapesten aláírt, a Szovjetunió Minisztertanácsa által jóváhagyott megállapodást.

Megmentett emberek

Cseng a telefon.

— Professzor úr? A vérzéses beteg állapota nem javult. Azonnali beavatkozásra van szükség.

— Indulok.

S dr. Karlinger Tihamér professzor — praxisa alatt már ki tudja hányadszor — sietve öltözködik. Ismeri az esetet, délután már konziliumot tartottak. A diagnózis inkább májzsugorodásra enged következtetni, ami miatt esetleg megpattanhatott egy viszér a gyomorban vagy a nyelőcsőben, de az is lehet, hogy erős gyomorfekély vérzés. Mindkettőt igazolják a tünetek. Csakhogy mindegyik másféle műtéti beavatkozást igényel.

A beteg — Zöld Sándor 58 éves portás — már a műtőben fekszik, mire beér a II. sebészeti klinikára. A vérveszteségtől nagyon legyengült és ezzel fordított arányban növekedett az operáció veszélyessége. A vért pótolni kell.

Ujra cseng a telefon.

— Kollégium? Az „O" vércsoportúak azonnal jöjjenek a II. sebészetre. Azonnal!

És megkezdődik...

Doktor Flossman szünet nélkül veszi a vért. Fél liter... egy liter... két liter... még mindig kevés...

— Mennyi kell még?

— Sok és doktor Nemes tanársegéd adja, egyre csak adja a medikusok vérét a betegnek...

A professzor már egy órája operál. Megállapításai műtét közben sorra beigazolódtak. A súlyosabb betegség — a gyomorfekély vérzése volt. Gyermektenyérni helyen lyuk keletkezett a gyomorban. S a sebész kése vág. Eltávolítja a beteg részt, de... egy pillanatra megtorpan kezében a kés. Műszerrel nem lehet már leszívni a vért a gyomorból. Megalvadt. Nagyobb sebet nyit és kézzel távolítja el a marokszámra felgyülemlett vért.

Éjjel háromkor kezdték el a műtétet és már erősen virrad odakünn, mikor végeznek az utolsó varrattal is. Fél hét van. Mögöttük egy álmatlan éjszaka és egy megmentett súlyos beteg. Sikerült. Nemcsak az operáció, de a beavatkozás idejének megválasztása is.

Zöld Sándor azóta már felgyógyult. A kritikus órákban hét és fél liter vért kapott, a pécsi medikusok, a budapesti, szekszárdi, kaposvári véradóközpontok vérét.

S műtét után a professzor és tanársegédei — dr. Nagy és dr. Bartos — ismét levonják a következtetéseket: Ha a beteg hamarább jelentkezik, kevesebb veszéllyel, gyorsabban megmenthették volna. De nemcsak Zöld Sándor esete tanusítja ezt. Barics Józsefé talán még tanulságosabb.

Őt még szeptember elején megvizsgálta egy belgyógyász. Megállapította, hogy gyomorfekélye van. Egyedüli megoldás a műtét. Még levelet is írt a professzornak, melyben kéri a műtét mielőbbi elvégzését. S a beteg elindul... haza és élt tovább a maga fájdalmaival teli életét, de orvoshoz?... Csak akkor, amikor novemberben a mentők behozzák súlyos gyomorvérzéssel. S a műtét után alig két hétre már elhagyhatta a kórházat.

Hányagok az emberek és meggondolatlanok, amikor az egészségükről van szó. De ha egyszer nagy a baj, akkor könyörögnek, panaszkodnak, akkor mindent elvárnak az orvostól. Még szerencse, hogy ma már gyors a mentőszolgálat és vérzés vagy perforálás után néhány órával kés alá kerülhet a beteg.

GÁLDONYI BÉLA

Kádár János elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

anélkül, hogy bármiféle adminisztratív eszközt, vagy nyomást alkalmaztak volna. Azt hiszem, mindnyájan igazolhatják, hogy ez így van!

(Ugy van! Nagy taps.) Ez a kérdés nagyon fontos az állam és a nép normális élete szempontjából, mert ha baj van a kenyérrel, akkor baj van a normális élettel is.

A parasztság — a szövetkezetek és az egyénileg gazdálkodók is — az idén általában eleget tettek adófizetési kötelezettségüknek. Ezenkívül a falusi takarékbetétek összege — a normális helyzet beállításával — nagyon szépen növekedett. Ez jó azoknak is, akik takarékba tették a pénzüket és jó az államnak is.

Az ellenforradalom viharában a termelőszövetkezeti parasztság nagyobb része becsületesen és szépen megállta a helyét. Azok a dolgok, amelyeket itt végighallgattunk a barcsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet akkori életéből, súlyos dolgok voltak. Itt is harc folyt! Itt a harc inkább politikai jellegű volt, de szerte az országban nagyon sok helyen véres harcot kellett vívniok azoknak az embereknek, akik a falun hívei a szocializmusnak, akik hűségesek voltak a termelőszövetkezethez. Amikor a központi hatalom még nem volt elég erős ahhoz, hogy minden faluban segítsen a szövetkezetben tömörült parasztságnak, maguk a leghűségesebb szövetkezeti parasztok ragadtak fegyvert, — vagy ahol nem volt fegyver, valami más kézbevaló szerszámot, — és elűzték a szövetkezet ellen támadó ellenséget.

A parasztság a rendszer mellett szavazott

A termelőszövetkezeti kérdés a parasztok számára nagy kérdés,

Az egyéni parasztok valahogy úgy vannak a szövetkezettel, hogy ők nem akarnak kapitalizmust, semmi szín alatt nem akarnak hátrafelé menni, viszont egy részük előremenni sem akar. Legjobban valami olyan mesebeli helyzetet szeretnének, hogy valahogy egy helyen lebegjünk, se előre, se hátra ne menjünk, sem kapitalizmus, sem szocializmus ne legyen. Pedig ilyen emberi társadalom nincs a világon. Lehet választani. Lehet a kapitalizmust is választani és volt olyan idő — most tizenhárom hónappal ezelőtt — amikor a parasztság választhatott: kapitalizmust akar, vagy népi demokráciát és szocializmust építeni. És amikor ezt a kérdést az ellenforradalom felvetette a parasztoknak, nem az volt a gondjuk, hogy a szőlő után, vagy a szőlőtermő föld után kellene-e az adót kivetni, hanem az volt a gondjuk, hogy visszaadjuk-e megint a kilencszázezer holdat Mindszenty hercegprímásnak, a százegyvenezer holdat Eszterházy hercegnek, — aki most Ausztriában szedi vissza a parasztoktól a régi földbirtokát, és a többi nagybirtokot a földbirtokosoknak. Amikor erről volt szó,

a parasztság őrlási többsége azt mondta, hogy „nem, én nem akarom a régi világot, én a népi demokráciát akarom." Ez volt a parasztság igazi szavazata a rendszer mellett,

A munkás-paraszt szövetség az ellenforradalmi támadás idején megerősödött. A régi földbirtokosok és kapitalisták arra számítottak, hogy a parasztság őket fogja támogatni és itt vissza lehet állítani a régi világot. A parasztság azonban már nem támogatta őket.

Van a falusi emberek között, akik büszkék erre a helyt állásra — és büszkék is lehetnek rá — néha úgy beszélnek, hogy bizony „mi falun jobban megálltuk a helyünket, mint a városban a munkások." Ezeknek nincs igazuk, mert más volt a helyzet abban az időben a városban és más a falun. A városban él — kedves elvtársak — a régi reakciós világ fő ereje, s Budapesten él — nem kevés tízezer — olyan ember, aki esküdt ellensége a népi demokráciának.

Ne feledjék el, hogy

a munkásosztály az ellenforradalom elleni harcban is döntő szerepet játszott,

Hallottuk Szűcs István elvtársat aki elmondta, hogy amikor hárman voltak a legkritikusabb időben, akkor is elhatározták, hogy kitartanak. De ha mi a munkásosztály forradalmi pártjára támaszkodva, a kommunisták erejére támaszkodva a központban nem tudjuk úgy megszervezni az ellentámadást hogy megsemmisítsük az ellenforradalmat és a régi urak ide visszaültek volna, akkor mit tudtak volna itt hárman csinálni. Ma itt nem lenne akkor szövetkezet és most nem tartottunk volna közgyűlést. Ime, a munkásosztály vezető szerepe a forradalmi ellentámadásban!

Legyünk úgy büszkék a győzelemre, hogy mi munkások és parasztok megint együtt védtük meg a munkás-paraszt államunkat és letörtük a kezét annak, aki megpróbálta ezt megsemmisíteni.

Meg kell hallgatni az embereket!

Hallom, hogy Somogyban helyenként jelentkezik az a bizonyos „ősi föld" probléma. Nézzük meg ennek a paraszti oldalát. Van olyan falu is, ahol tíz esztendő alatt már hétszer volt tagosítás. Ott már senki sem tudja a földről pontosan, hogy eredetileg ki, mennyit dolgozott azon. Ha mi most az ilyen faluban elkezdenénk a földeket felforgatni, ott nemcsak a termelőszövetkezetek rendjét bontanánk meg, hanem az egyéni gazdát is megzavarnánk, mert már az egész földbirtok összevissza keveredett. Ezt nem lehet az ilyen falukban megcsinálni, mert akkor megszűnik minden termelés, nemcsak a szövetkezeti, hanem az egyéni is. Egy egyéni gazda sem tud többé dolgozni, ha az egész falut újra meg újra összeforgatjuk.

De gondolják meg a mi parasztembereink, hogy igazán mi is az „ősi föld"? Elvégre jöhet majd az ősi föld „igazi gazdája", aki bebizonyítja, hogy az ő apja már Árpáddal jött be és ezért neki hatvanezer hold jár, itt Somogy megyében. Nem lehet tehát az ősi föld jelszót elfogadni. Nem lehet az állam rendjét felborítani. Persze, vannak megbántott parasztemberek is, de most mit csináljunk. Nyissuk ki a kaput a régi tulajdonosok előtt, mert ők is jönnek az ősi földjeikért? Ezt mi nem tehetjük, mert akkor a paraszt ságnak nem lesz földje.

A megbántott parasztemberek dolgát viszont a lehetőségekhez képest rendbehozzuk,

Mi türelemmel voltunk a tévelygők iránt — folytatta Kádár János — maguk is említették, hogy voltak, akik az ellenforradalom idején kiléptek és mindenfélét mondtak a szövetkezetre. Nagy türelmet kell tanusítani! Nézzenek meg minden embert és aszerint bírálják el, hogy az illetők esküdt ellenségeink-e, vagy alapjában véve a mi húsunkból, vérünkből valók-e, közénk tartoznak-e?

És ha erre maguk azt válaszolják, hogy az ellenséggel nem állunk szóba, de a közülünk való embert — még ha tavaly egy kissé meg is zavarodott — kötelességünk visszasegíteni a helyes útra, akkor maguknak van igazuk.

Ez erkölcsi lehetőséget ad maguknak arra, hogy megbocsátók legyenek a tévelygőkkel szemben. Mert nem az a cél, hogy egy ilyen embert — akit valaki uszított valamire, hiszen aki három lemondó nyilatkozatot is beküldött, azt leg alább hat helyről piszkálták — ezt az embert odaajándékozzuk az ellenségnek. Ezt nem szabad. A tévelygőkkel szemben türelmet kell tanusítani, s mi ezt a politikát folytatjuk!

Félreértés ne essék, ehhez hozzátartozik az is, hogy a támadókkal, az ellenséggel szemben keménynek kell lenni. Maguk tudják, hogy most mindenhol ordítják nyugaton: miért nem adunk amnesztiát, miért csukják be az írókat, stb. Mi erre azt mondjuk, azért, mert ők voltak a támadók.

Népünk békében élt és dolgozott, nem bántott senkit, mégis rátámadtak. Aki rátámadt, azt meg kell büntetni.

(Ugy van!)

Az egyik felszólaló nagyon fontos dologra figyelmeztetett: hallgassuk meg az embereket! Mondja el mindenki mi a baja, véleménye, javaslata. Legyen ehhez türelmünk, mert ha nem mernek szólni az emberek, abból sohasem lesz jó dolog. Sokan vagyunk, gondolkozzunk mindnyájan.

Meg kell tehát hallgatni az embereket, s mérlegelni, vajon jó-e az, amit mondanak. Ha jó, meg kell szívlelni,

Ez is egyik erőnk, hogy így gondolkodunk.

Elsősorban az a feladatunk, hogy fejlesszük az egész mezőgazdaságot — a termelőszövetkezeteket, az állami gazdaságokat és az egyéni gazdálkodást

Beszélnünk kell a jövőről, s benne a mezőgazdaságról. Milyen jövő áll előttünk?

Általános célkitűzésünk, hogy a szocialista társadalmat akarjuk építeni, szocialista módon, úgy hogy közben a dolgozó emberek élete a lehetőségekhez képest javuljon, s megvédjük azt, ami ehhez a munkához szükséges — a békét.

Ez a mi általános politikánk. Ebben magától értetődően benne van az is, hogy végeredményben a falun is a szocializmus a végcél. Másképp ugyanis nem lehetséges szocialista társadalmat építeni.

De milyen út vezet ehhez?

Elsősorban az a feladatunk, hogy fejlesszük az egész mezőgazdaságot — a termelőszövetkezeteket, az állami gazdaságokat, az egyéni gazdálkodást, — mert ha ezt elmulasztjuk, akkor mezőgazdaságunk nem nyújtja azt, ami az ország egész fejlődéséhez szükséges.

Van-e itt tennivaló? Nagyon is sok van. Csak egyetlen egyet említek meg közülük. Ha megnézzük a búza önköltségét, vagyis, hogy mennyibe kerül egy q búza megtermelése, akkor a dolog nálunk úgy néz ki, hogy az egyéni gazdának országos átlagban százhetvenöt forintba kerül egy mázsa búza megtermelése, gyengébb termelőszövetkezetnél 140—150 forintba, jobb termelőszövetkezeteknél és állami gazdaságoknál 130 forintba. Ez nagyon szép eredmény, ha az egyéniek 180 forintjához mérjük. De tudni kell azt is, hogy a világpiacon kanadai, amerikai búzával is jelentkeznek, amelynek az önköltsége 40 forint. Élhet-e egy ország úgy, hogy olyan fontos terményt, mint a búza, ilyen drágán termel? Nem élhet.

A mezőgazdaságot tehát minden vonalon fejleszteni kell.

Hogyan lehet ezt elérni? Lehet azon az egyszerű módon is, hogy általában kicsit jobban dolgozunk: a pocsékolás megszüntetésével, meg az olyan „szerző emberek" lefegyverzésével, akik szeretik úgy intézni a dolgokat, hogy este lehetőleg ne üres kézzel menjenek haza. (Derültség)

Azt akarjuk, hogy minden parasztember, aki dolgozik — boldoguljon

Közgazdasági értelemben azonban a mezőgazdaságot csak nagyüzemi termeléssel lehet fejleszteni,

A mezőgazdaság nagyüzemi fejlesztésének is többféle módja van. A kisbirtok az egész világon mindinkább összezsugorodik, megszűnik, eltűnik. Lehet nagyüzemi termelést kialakítani kapitalista módon is, például az Egyesült Államokban. A mezőgazdaság ott olyan modern technikával dolgozik, hogy bár a miénk volna olyan, de ők a gépesítésben körülbelül hetven éves előnnyel indultak. Mégis, hogy néz ki ott a nagyüzemi termelés? Ugy, hogy a mezőgazdasági krízis idején, a 30-as években — négy esztendő alatt 670 000 farmer ment tönkre az Egyesült Államokban. Ez nem kis szám. Olyan emberek voltak ezek, akiknek volt gazdaságuk, s aztán egyszerre nem lett. Ott maradt a földjük, meg a vityilójuk, nekik pedig megmaradt a kabátjuk és a nadrágjuk —, aztán elmentek az országúton valamelyik nagyváros irányába munkát keresni, vagy koldultak, vagy elpusztultak. Mindez rövid néhány év alatt következett be. Angliában hasonló volt a helyzet.

Ne higgyék azt, hogy Angliában, ahol a lakosság nyolc százaléka a mezőgazdaságban dolgozik, ez a nyolc százalék mind kisbirtokos. Nincs ott kisbirtokos még mutatóban sem. Ezek mind nagybirtokosok és kisbérlők. A kisbérlők nem a saját földjükön dolgoznak, hanem felesben, harmadában, pénzért vagy más módon. Maguk között is sokan voltak ilyenek a régi világban.

A másik út a szocialista út. Ezen is járnak népek. A Szovjetunióban a harmincas években az egész parasztság a szocialista útra lépett. Ott is volt megsértődés, baj, ott sem ment minden lakodalom módjára, de azért a parasztság többsége akarta, meg is valósította, s egy olyan erős államot épített fel, amelyet a második világháború idején még az ellenség is megtanult becsülni. Ezen is gondolkodni kell. Annyit összebeszéltek ellenségeink a kolhoz-rendszerről, hogy ott milyen szörnyű a paraszt sorsa. Hitlerék megszállták az egész Ukrajnát, 40 millió paraszt került megszállásuk alá. Nem volt ott szovjet fennhatóság, évekig tartották megszállva, mégis

a kolhozparasztokat sem pénzzel, sem ígérettel, sem egyébbel nem tudta Hitler rászedni, hogy egy négyzetméternyi földet is kisajátítsanak maguknak abból, ami valaha a kolhozé volt.

A német megszállás idején éjszaka kijártak megcsókolni a kolhoz földjét. És kiverték a nácikat, utána pedig helyreállították a gazdaságot.

Kínában jelenleg a parasztí lakosság 96 százaléka, ötszáz millió ember tömörült termelőszövetkezetekben. — Bulgáriában a parasztság 87 százaléka, Csehszlovákiában több mint 60 százaléka, Romániában több mint 42 százaléka lépett be a termelőszövetkezetbe. Ez a helyes út! Mi nem csaphatunk be senkit, nem fogunk embereket bottal beverni a szövetkezetbe, mert megtanultuk, hogy így nem lehet csinálni,

Tessék szavazni, melyik a jobb: a szövetkezés, vagy pedig visszamenni a régi kapitalista nyomorba?

Mit kell csinálni, hogy előrehaladjunk? A párt Központi Bizottsága és a kormány azt akarja a jövő évben is, meg aztán is, hogy mind a termelőszövetkezeti, mind az egyénileg dolgozó parasztság boldoguljon. Ez a mi politikánk!

Azt akarjuk, hogy minden parasztember, aki dolgozik és nem lótolvajlással, vagy uzsorával keresi a pénzt, boldoguljon. De az egyéni parasztok is gondolkozzanak azon, hová vezet az út, gondolkozó ember módjára mérlegeljék helyzetüket és így igazítsák el életük útját. Meggyőződésem, hogy az egyéni parasztság 99 százaléka néhány év alatt belátja a termelőszövetkezet előnyeit.

De valahogy szeretik kicsit húzni az időt.

Nem mondhatja senki, hogy parasztságunk adóterhei elviselhetetlenek

Panaszok hangzottak el az adóról. Akik régebben is gazdálkodtak, nagyon jól tudják, milyen volt azelőtt az adózás. A felszabadulás után megkezdődött a pénzromlás. Aki akkor önállóan gazdálkodott, semmi mást nem kellett csinálnia, mint két hetet késni az adófizetéssel és akkor öt cigaretta árával kifizette az évi adót. Emlékeznek rá, milyen szörnyű volt a pénzromlás az ipari munkásoknak. Az egyénileg dolgozó parasztemberek viszont a pénzromlás idején ténylegesen nem fizettek adót, a végén adósságuk is eltűnt. Az államnak azonban léteznie kell, kiadásai vannak, iskolát kell fenntartania, védenie kell határait. Az ehhez szükséges értéket is a dolgozó emberek teremtik elő. Tegyék kezüket a szívükre: igazság-e az, ha minden közterhet az ipari munkás visel?

Nyugodt lelkiismerettel nem mondhatja senki sem, hogy parasztságunk adóterhei elviselhetetlenek.

Melyik parasztember nem tudja, hogy ha fog magának egy disznót, felhizlalja és agyoncsapja, máris zömében előteremtette az adófizetéshez szükséges összeget. Ne sértődjék meg senki sem, ha valahol a közteherviselésről esik szó. Nem lehet elfelejteni, hogy munkásemberek is vannak a világon. Az idén tavasszal és nyáron némi kis perlekedéssel, a kormány a munkabéralapból a munkásoktól visszavette azt, ami törvényesen nem járt. Ha olyasmit juttatunk, ami törvényesen nem jár, felborul az ország gazdasági egyensúlya. Ha maguk megszavazzák, az adót felére lehet szállítani, de akkor tönkretesszük pénzünket. Vagy inflációt csinálunk, vagy normálisan élünk. Mi azt mondjuk, hogy normálisan kell élni, az adót meg kell fizetni. Ez nem megy másképpen.

A termelőszövetkezeteknek feltétlen fejlődniök kell

A termelőszövetkezeteknek feltétlenül fejlődniök kell. Először is jobban kell gazdálkodniok,

Ebben a szövetkezetben jól gazdálkodtak, de magam az elnök is azt mondotta, hogy ennél még jobban is lehet! Meg kell keresni ennek módját és lehetőségét, mert ez az ország, a nép érdeke is. Ezenkívül a termelőszövetkezeti tagok érdeke is! Van itt néhány okos és helyes dolog — például a részesedés elosztása. Eredményesnek látszik ez a kísérlet. Nem okos dolog azonban, ha azt akkordnak, meg nem tudom minek nevezik, mert a termelőszövetkezet mégsem gyár. A becsületes neve ennek: a részesedés elosztása. Tapasztalják ki: ha jó, tartsák meg, ha nem jó, javítani kell rajta. Helyes, ha az árutermelés is növekszik. Ez a tagoknak sem rossz és általában a népnek, meg az országnak is jó.

Van itt egy-két dolog, amelyen lehetne vitatkozni, bár most nem akarok vitatkozni a szövetkezettel, mivel szépen és jól dolgozott. Például sokan mondják, — akik ismerik ezt a szövetkezetet —, hogy nem nagyon szeret szerződésre termelni. (Derültség.) Meg kell vizsgálni, mi a közös érdek. Ha ez a szövetkezet valamilyen címen valamicskét még lekanyarít saját magának, egy évre jó lehet. Mondok azonban valamit: ha az államot nem erősítjük, a szövetkezet sem lehet erős. Fordítva is így van:

államunk akkor erős, ha a szövetkezetek is erősek.

Legyünk türelemmel a kilépettekkel és egyéniekkel szemben

A kilépettekről már szóltam. Nem tudom, jó-e a hasonlat, vagy nem. Emlékszem, amikor két munkáspárt volt Magyarországon — a felszabadulás után — a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt, akkor nekünk a munkásegység volt az általános politikánk. Minden kommunistát arra biztattunk, hogy egyetértésre törekedjék a szociáldemokratákkal. Ezt általában csinálták is, néhol azonban nem. Azt mondtuk az ilyeneknek: igaz, hogy most két pártban vagyunk, de arra gondolj: ha a mi munkásosztályunk előre megy, akkor valamikor egy pártban leszünk — ilyen vagy olyan formában, de ez a te jövendő elvtársad, most úgy beszélj vele, hogy később ne legyen nehéz a kibékülés. És így vagyunk ezekkel a kilépettekkel is. Persze, a kilépettek között vannak úgynevezett gumiemberek, akik nekirugaszkodnak, belépnek, aztán 1953-ban újra nekirugaszkodnak, kilépnek. Megint nekirugaszkodnak, belépnek és 1956-ban újra kilépnek. De azért legyenek türelemmel, mert akár haragszanak ezekre a kilépettekre, akár nem, veszneke-be ilyeneket vagy nem, én kijelentem: ha mi eljövünk ide három év múlva valami közgyűlésre — remélem mindnyájan jó egészségben tudunk találkozni — biztos vagyok, hogy azok, akikkel ma veszekszenek, itt fognak ülni, rendes és lelkes tagok lesznek. Ugyanez a helyzet az egyéni gazdával is. Ha nem is értünk vele egyet, próbáljuk őt megérteni.

Ha egy egyéni gazdát látok, aki életre-halálra kapaszkodik a saját kis gazdaságához, eszem ágába sem jut, hogy azt mondjam: gazember, vagy ellensége a köznek. Mert ő nem azért kapaszkodik ahhoz, mert ellensége volna a szövetkezetnek, hanem, mert gyermekkora óta látta azt a szörnyűséget, amelyben ő felnőtt, azt a sorsbizonytalanságot, amelyben a szegény ember volt és csak azt tanulta meg, hogy ha a kis földjéhez kapaszkodik, akkor a víz fölött marad, ha az kiesik a kezéből, elsüllyed. Innen ered aztán, hogy az egyéniek egy része nem tudja olyan könnyen ráadni a fejét a szövetkezésre. Ezt meg kell érteni, s

nem mint ellenséggel kell beszélni velük, annál kevésbé nem, mert valamikor ők is itt lesznek — ha szabad azt mondanom, a lelki szemeimmel látom: ez a falu egy nagy virágzó termelőszövetkezete lesz azoknak, akik itt szövetkeztek és dolgoznak. Ha mindennek ez a jövője, akkor eszerint „veszekedjenek" egymással.

(Folytatás az 1. oldalon)

IRODALMI NAPLÓ

Irodalom
Művészet
Népművelés

DÉR ENDRE:

A SZOBOR NEVE

Kelemen Sándornak, Arad város tanácselnök-helyettesének ajánlom szeretettel.

Különös vénasszonyok nyarára köszöntött be kilencszáznegyvennégy őszén. A pásztorok sem tapasztaltak soha olyat, azon a tájon: olvadt a kő, szikráztak a csillám-szemek a bihari hegyiúton, s csodálatosképp hűvös volt mégis. Csupa fény volt a buján zöldellő vidék, merő tisztaság és csend.

Távoli morajlás támadt hirtelen — mint viharborzolta tenger, hánykódott a messzeség, s a fénylőlevelű fenyők mögül, a kanyarnál tankok bukkantak elő az útra. Szélesarcú, pirosképű legények nyergeltek ezeket a megtáltosodott monstrumokat, csak úgy lobogott a hajuk s a sapkájuk lehajtós füle.

Két nappal előbb is nagy volt a robogás ezen az úton, Hol teherautón, hol gyalogszerrel — nyurga legények iparkodtak porlepte, szürke ruhában, tátogva lihegő szájjal, szakadozott csapatokban nyugat felé. Kenderszínű, csapzott hajukba túrtak olykor reszkető kezükkel, vagy kapkodva igyekeztek a vállukba vájó hátizsák-szíjon lazítani cseppet... Csípős verejték csorgott a szájuk szegletén. Sűrűn s kimeredt szemmel nézegettek hátra. Eldobálgatták, elhagyogatták most a harácsolt holmit sorra.

A messziről idevetődött diák egy csajkát is talált másfél napja az út szélén felejtve. Üreset. Ennivalót szeretett volna pedig, nem csajkát. Mióta a faluban húzogatja meg magát a rokonánál, jóformán egy darabka szalonnán rágódnak mindketten. Ez a szalonna volt nagybátyjának, az öreg, magányos suszternek minden kincse. No, meg valami rozsliszt. Meleg ételt hát nem ehetett vagy tíz napja a diák, mióta bújdosik. Az erődépítő főiskolás munkatáborból szökött meg Gyergyótölgyesről, a Jassinál történt események hatására, no meg azért, mert a gyáva táborvezetőség megveszekedett a hanyatt-homlok hátráló németek láttán, s rettegésükben és zavarodásukban a legbrutálisabb eszközökhöz nyúltak, csakhogy együtt tartsák a román átállás hatására megbolydult diáksereget.

Hasztalan volt minden igyekvésük: csapatostul bomlott széjjel egy-egy éjszakán a tábor. A diák, ez a dunántúli szobrásznövendék, egyike volt a lázadás vezetőinek, s Désen, Kolozsváron, Váradon át — vonaton, szekéren s gyalogosan vergődött eddig a kis bihari román faluig, messzeszakadt nagybátyjához.

Ezzel a magányos, békés természetű nagybácsival ellentétben, — különös, izgága szerzet volt a szobrásznövendék. Furcsa anyagokból ötvöződött össze a lelke. Megvetette a dúló, fennhéjázó fasisztákat, ugyanakkor azonban minden más nációt is lenézett a magyaron kívül.

A románokra is görbe szemmel pislogott, különösen most, hogy átzúdultak a tankok, s a falubéliek arcán megnagyobbodott a néhányórás szabadság öröme.

Előtöprengett, amint az út kavicsait rúgdosta, egyre korgóbb gyomorral, s egyre felhősödő tekintettel.

— Atyaisten! — kiáltotta keserűen, csak úgy a levegőnek. — A mócoké lesz ez a gyönyörű vidék!...

E'ben a percben lóbbent a kanyarnál valami fehéres-pirosas tarkaság. Román fáta jött szembe, barna lába nesztelenül huppant a porban.

— Jó napot — mondta csendesen, idegenes kiejtéssel, s kicsit szemérmesen, kicsit szúrós pillantással méricskélte a legényt. Elmeredt a diák szeme, s megcsappant a csúfolódó kedve, mert a leány 17 éves volt, s három szobornak is mintául szolgálhatott volna: a Ragyogásénak, a Tisztaságénak és a Csendének egyaránt. Nagy, fekete szeme, mint a kárbunkulus, — táncos, román inge vakító-tisztán fehérlett, szűkreszabott szoknyáján hímes pompa.

— Jónapot — szólt lassan a diák is, s úgy torkára szorult a csodálkozás, hogy azontúl semmi hangot ki nem eresztett onnan. Pedig ugyancsak kért volna abból a meleg ételből, melyet a leány ételhordójában sejtett. Egyre az edényt bámulta s nagyokat nyelt önkéntelenül is.

Belenézett a leányka a sóvár szemekbe, s mindjárt megsejtette, hogy jóideje nem lehetett rendes étel a diák szájában. Bizony, ilyenkor az ember gyomra megemésztené a követ is.

Mégis, nagyon húzódott a diák, mikor a leányka hirtelen leült a gyepes gátparton, s kedvesen maga mellé invitálva a jövevényt, megkínálta az ételhordóból az „ellenséget."

„Ellenség"? kérdezte önmagától a diák, s nézte-nézte a lányt, aki enni ád az első éhes idegennek. S mintha megrepedezett volna a lelkére kent uszítás, melyet egy átkos korszak mázolt oda.

A leány hajával szeliden játszott a nap. Dolloghoz szokott, kemény keze oly parányi, olyan arányos — csepp ajka, akár a szív...

Mohón kanalazott a diák, s nézte a dombokat körül, s a távoli hegyeket, s a völgyeket amott, a virágos messzeséget. Nagyon ismerős volt minden! S emberségeset akart mondani, valami gyönyörűt és méltót a tájhoz, mégis ennyit szólt nevetve:

— Éhen marad a férje.

— Apámnak viszem — mondta selypes-magyarul a román fáta, s megbíborlott az arca.

— Hát maga?...

— Maradott nékem is.

Valami igen keveset akart erre mondani megint a diák, de csak a kezét fogta meg a lánynak egy percre, gyengén, mint a virágot. S egyszerre felnevetett, mint a bolond, s körülmutatott szelesen:

— Mintha csak otthon lennék!

— Itt is csak emberek laknak — mosolygott a leány.

Szíven találhatta az egyszerű szó a diákot, mert hosszú kézfogással búcsúzott, aztán nekiszaladt az útnak, otthon összeölelgette az öreg susztert, s agyagot kért olyan hangon, mintha a ház égne. S gyúrni kezdte a sárga földet két kézzel, szaporán. S ómló haja lett a szobornak, ráncos, román inge, szűkrehúzott hímes szoknyája, s csepp ajka, akár a szív... Parányi kezével ételt kínált valakinek...

Kedvtelve nézegette a házigazda, a hallgatagon bámuló cipész. Kivette a szipkát a szájából, hogy vígabbat mosolyoghasson, úgy kérdezte meg:

— Mi lesz a szobor neve?

Gyúrta-gyúrta, faricskálta az agyagot a diák, frissen és fiatal erővel. S így szólt boldogan:

— A szobor neve: „Béke".

S elnézett az útra, ahol barna lábával nesztelenül lépve igyekezett a lány. Halkan dalolt, elhallatszott mégis messzire.

S dalától színig telt békességgel a völgy.

Irodalmi szakkör alakult Siklóson

A szakkör programja: Puskin, Cervantes, Illyés Gyula, Kassák Lajos, Villon és Rabelais irodalmi munkásságának megvitatására kerül sor.

A szakkörnek jelenleg 14 tagja van. A résztvevők az alkalmi előadások helyett rendszeres foglalkozásokon ismerkednek meg az irodalommal. Cél az is, hogy otthont, közösséget teremtsünk az irodalom kedvelői számára.

Bosnyák Sándor
a siklósi járási könyvtár munkatársa

Mándy Iván:

Idegen szobák

Mándyt, akinek eddig már több regénye s csupán egyetlen elbeszélés kötete jelent meg, az olvasók jobbára mint novellistát tartják számon. Regényeivel kapcsolatban a hajdani kritika is szinte egyöntetűen arra mutatott rá, hogy Mándy elsősorban elbeszélő tehetség, igazi műfaja a novella. Az „Idegen szobák", mely Mándy Iványak az utóbbi hét évben írt novelláit foglalja kötetbe, (vajon miért kellett a kiadónak ezt eltitkolni a könyv címlapján?) alighanem az írót is arról győzi meg, hogy egyéniségének, írói alkatának, mondanivalójának legmegfelelőbb kifejezési formája: a novella. Ami regényeinek inkább gyengéje volt (az egységes szerkezet és kompozició hiánya, jellemzés és ábrázolás helyett a hangulat és atmoszféra teremtő erő), az itt, ezekben az írásokban erénnyé változik.

Persze Mándynál a novella is valami mást és újabbat jelent annál, amit mi a műfaj klasszikus — mondjuk maupassant-i — hagyományairól általában idézni szoktunk. Ha mindenáron mintát és előzményeket keresünk Mándy írásművészetéhez, sokkal inkább a festészetre, pontosabban arra a kísérletező-kutató irányra kell gondolnunk, amelyet Picasso neve jelez, s melyet általában absztrakt művészetnek nevezünk.

Mándy régibb írásaihoz képest ez a kötet írói művészetének még nagyobb leegyszerűsödését mutatja. A jellemek, a cselekmény, a drámaiság epikus kibontása helyett megelégszik halvány célzásokkal, odavetett utalásokkal, a színhely jelzésével, a tárgyak és alakok körvonalainak csak elmosódó megrajzolásával. Nem úgy tűnik, nem is jelenségeket, élményeket, hanem ösztönöket ír le; tollát nem az értelem, hanem az irracionális ihlet vezeti. De a felületi, a jelenségek felszínén mozgó, sokszor naturalista szemlélet mögött (a legtöbb írása rengeteg apró „telitalálatból", mozaikszerű, apró megfigyelésből áll össze egésszé) a dolgok összefüggését kereső, az események mélységét feltáró, a lényeget elvonatkoztató írói magatartás húzódik meg. S ezzel a módszerrel egy olyan folyamatot indít el az olvasóban, mely a gondolatok és érzések lefojtott árját, a tudatalatti emlékképek sokaságát hozza napfényre. Néha olyan mélységeket tár föl, hogy a novella végén csak álmélkodunk, nem tudunk szabadulni varázsától, aztán elölről kezdjük, mert újra kell olvasni az egész írást. (Kulikabát.)

Az „Idegen szobákat" a tegnapi és mai élet árnyékos oldalán élő, a társadalom perifériájára szorult alakok népesítik be. Mándy hősei a külváros jellegzetes alakjai, furcsa, különös, sőt különc emberek: csavargók, józsefvárosi könyvügynökök, különtelki fagylaltárusok, „dörzsölt" vagányok. Mándy ezek iránt a számkivetett figurák iránt érez és kelt szánalmat, részvétet; különös melegséggel szól gyermekhőseiről.

Írásainak alapszíne a sötét. De történetei bármennyire is leverőek, bármennyire is fáradtság, szinte a változhatatlanba való belenyugvás, bizonyos fatalizmus árad több novellájából, legjobb írásai azok, amelyekben az író erős morális érzéke jut kifejezésre, amelyekben a téma és a hős több mint kuriózum, amelyekben mély igazság- és emberszeretet jut kifejezésre (Hajnali szél, Szürke ló, Tükrök között). Ezek azok a novellák, amelyek Mándy írói fejlődésében az újat és magasabbat jelentik: a realizmust és a humanitást.

(t. t.)

GALAMBOSI LÁSZLÓ:

Foggal és körömmel

Harcolok foggal és körömmel, de felvonszolom
magam az élet legnyaktörőbb csúcsaira, hol
a felém fordult arcokon a kinból lágy mosoly
nyílik, mint hajnalka a kőrózsás oszlopokon.
Onnét majd mélyebbre látok, bele az emberi
lelkek tavaiba, láthatom a tükrön úszó
fényt, az öröm habzó gyöngyét, az iszapból kúszó
fekete varangyot, a bűnt, amely elnyeli
percenként a jókat. Lesülhetek, mint a Nap az
égről, növeszthetem ággá a szépség gallyait,
letörhetem a korhadtat recsegve — mert javít,
a csonk az élő ágakon. És ha a gond havaz,
vihart görget a szívek fényes hegyei között,
hogy ledöntse, mit évek érett áldása kötött,
tartott, mint habarcs a sok-sok téglát: vigyázok én,
leszek kötő sugár a vihar dörgő kerekén.
Belelátok az idők méhébe, hol megfogan
a jövő emberében a több szép, gyenge bokra,
vigyázok, hogy fává növekedjen és a lombja
sűrüljön a fénytől s ki ne mossa kiáradt folyam.
Mint havasi pásztor, ki botot farag magának,
hogy a szirtet mászni majd egyszer könnyebb leg:
faragom friss szavaim vigyázva és a hegyen,
eszmék sziklás, magas hegyén, merre költők járnak,
rájuk támaszkodom s a miért látásilyen nézem,
mit fölmutat sok lélek, sok benemjárt vidéken.

PÁKOLITZ ISTVÁN:

Kétszólamú

Vad szél cibálja kint az ágakat,
az ablak reszket, sűrűn hull a hó,

(„Tirányos idő!" — szól a nagymama:
Chopin-szonátát zsong a rádió.)

Behúnyt szemmel látom a mezőt,
a fehér havon piros vérnyomok...

(A feleségem, míg a tűbe fűz,
megkérdezi, hogy mire gondolok.)

Tizennyolcéves ifjú harcosok
tölttött fegyverrel mennek szótlanul...

(A lányom színesceruzát farag;
a válla fölött nézem, mit tanul.)

A vad pilóta bombákat dobál,
kis házak égnek: így lesz nagy profit!

(A fiam alszik. Álmában nevet,
s vigan vezet egy nagy teherkocsit.)

BÁRDOSI NÉMETH JÁNOS:

Lucázás

Luca, luca kitykoty,
szabad-e lucázni,
szép eladó lányért
szalmát szórni, rázni,
tyúkot, ludat babonázni,
Luca, luca kitykoty,

Luca, luca kitykoty,
vizük borrá váljon,
hosszú kolbász, hurka
lógjon a padláson,
házuk népe bajt ne lássen,
Luca, luca kitykoty,

Luca, luca kitykoty,
sok csibe, lúd keljen,
aludttejes köcsög
száradjon a kerten,
vetés, virág megeredjen,
Luca, luca kitykoty,

Luca, luca kitykoty,
maradok, ha mondják,
nem kérek én itten
szalonnát, se sonkát,
csak a lányuk selyem-kontyát,
Luca, luca kitykoty,

PÁL JÓZSEF:

Présházban

A fanyelű bicskák alatt
megcsikordult a rozskenyér,
kancsószájon bor bugyogott,
sűrű-vörös, akár a vér,

Nóta se volt. Ugyan minek?
jó most így ülni, itt, hatan,
félkézből szalonnát enni, —
inni s hümmögni, szótalan.

Kint dühöngött, havat kavart,
s vártuk, talán elcsendesül.
Étkünk elfogyott s a kezek
asztalra buktak, tétlenül.

Majd Gáspár szólt s forró szava
folyt, mint gyertyánkról a viasz:
„Ej, hát igyunk, az istenit,
ki nem iszik, puruttya az!"

S ittunk. Töltöttünk és ittunk.
És táncot roptunk a hegyen:
„Hej, aki nem iszik velünk,
puruttya, puruttya legyen!"

„Puruttya, puruttya, az ám!" —
Puruttya? — s meglökött e szó.
Tátorogtam még egy kicsit,
Majd helyrebillent a való:

tánc, bor, és üres poharak —
s végül fellebbent a homály:
megvan! a Parasztdal! az! az! —
Csokonai Vitéz Mihály.

Ő mondta így, tán éppen itt
s járta nagybüszkén e hegyen. —
És újrakezdtük: — „Sej! de sej!
puruttya! puruttya legyen!"

Új idegenforgalmi kiadvány

jelent meg városunkról „Pécs ősi város és mégis fiatal" címmel. A kisalakú, zsebbevaló füzetet a Városi Idegenforgalmi Hivatal adta ki propaganda és ismeretterjesztés céljából. Ujra itt van egy remek kis könyvecske Pécsről, újból van mit kezükbe adni a városunkba térő idegeneknek. A két íves, népszerű stílusban megírt füzet (Kolta János munkája) ügyes kalauzként szegődik a város múltja iránt érdeklődő látogatóhoz megvillantja a város történetének fontosabb fordulóit, s egyben bemutatja a mai Pécs műemlék értékű nevezetességeit. Nem kíván új megállapításokat, históriai fölfedezéseket adni — igen helyesen — pl. a város nevének eredete, a Mindenszentek templomának építési ideje körüli vitákban nem foglal állást, csak jelzi a problémákat. (Viszont nem lett volna fölösleges egy részletes bibliográfiát csatolni a kiadványhoz.)

A könyvecske német nyelven is megjelent, tehát külföldiek kezébe is szánták, talán éppen ezért szúrnak szemet az ilyenféle „túlírások": „A Misina felhőkbe vesző (!) csúcsa", „1440-ben (!) Pécsett nyílt meg hazánk első nyilvános könyvtára", „biedermeier (!) Pécs". Még egy idegenforgalmi célokat szolgáló kiadványnak is legszebb erénye a szerénység.

Néhány szép fénykép, s a fontosabb pécsi címeket és telefonszámokat feltüntető „hasznos tudnivalók" egészíti ki a füzetet. A rideg és fantázlátlan címlapnál méltóbb köntöst érdemelt volna a füzet.

Nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy rövid egymásutánban ez az immár harmadik, városunkkal foglalkozó idegenforgalmi kiadvány. Sajnos, azonban ezeknek az ugyanazon szerzőtől származó, s csak példányszámban és címben növekvő könyveknek a terjedelme egyre fogy, tartalma egyre soványodik, minden későbbi csak az előzőnek a kivonata. Alighanem itt az ideje, hogy újat és mást (és mások is) írjanak erről „az ősi és mégis fiatal" városról...

József Attila emlékest

Pécs város Művelődési Házá ban

József Attiláról nekem is van személyes emlékem. Csak ennyi: hét éves voltam, a Balaton mellett laktunk, Szántódon egy vasúti őrházban. Koránsötétedő decemberi este volt, hamar az ágyba bújtunk. Kanizsa felé már elcsattogott a tehervonat. Egyszercsak apám hátrajön az őrház kis irodájából:

— Most szóltak át Szárszóról. Valami bolond költő a vonat alá vetette magát. Azt mondják, azonnal meghalt.

„Valami bolond költő" — ennyi volt az, amit az emberek húsz évvel ezelőtt József Attiláról tudtak...

Erre a húsz éve halott költőre emlékeztünk pénteken este. Dr. Kolta Ferenc főiskolai tanár ünnepi beszédben méltatta József Attila költészetét. Szólt arról, hogyan látta József Attila a maga helyét kora magyar irodalmában, találó idézetek tükrében mutatta be szomorú, szerencsétlen életsorsát, s részletesen beszélt József Attila költészetének legfontosabb tartalmi és formai sajátosságairól.

— József Attilában — mondotta — tudományos meggyőződéssé, világnézetté vált a marxizmus, s egyúttal művészi problémává is. Sokat hangoztatjuk, hogy ő a magyar proletár líra megteremtője. De mit is jelent ez valójában? Hiszen Ady Endrének és másoknak vannak már előtte is proletár tárgyú alkotási. Igen, de ezek az írók kívülről szemlélik a proletárság sorsát, legfeljebb fegyverbarátot látnak benne, József Attila azonban nem kívülről közeledik ehhez az osztályhoz, hanem annak fiaként. A proletárság személyével nézi a világot, a proletárság világnézetével ábrázolja és világítja meg a valóságot.

Az előadást követő műsorban a legszebb József Attila-versek hangzottak el — jobbára főiskolai hallgatók tolmácsolásában. Kiemelkedő volt Kajdi Béla mély átéléssel és kifejező szövegmondással párosult előadása (A város peremén), a költő és a vers szeretete látszott Erős Mária, Kereszturi Erika, Kovách Ágnes, Nagy László, Révész István, Várady Géza és Vermes Gábor szavalatán is. A versek között Nagy Sára mondott összekötő szöveget. Az est hangulatába illeszkedő Bartók és Kodály-műveket dr. Teremi Gáborné (ének) és Beke Izabella (zongora) adott elő.

— t. —

Az igazgató úr nevenapja

A mohácsi Bartók Művelődési Otthon színjátszócsoportja szép sikerrel mutatta be Slotvinski és Skowronski szatirikus vígjátékát. A lengyel szerzők életünk egyik problémáját vetik fel: mindenki olyan munkakörben dolgozzék és segítse a szocialista társadalom fejlődését, ahol képességeit legjobban kibontakoztathatja; tetteiben, munkájában nyilvánuljon meg a néphez, a dolgozó emberekhez való hűsége, és ne szólamokkal, ne politikai hűhóval takargassa hanyagságát.

A csoport tagjait egyrészt a darabválasztásért illeti a dicséret, másik érdemük pedig az, hogy megmozdultak az idősebbek is, és a fiatalokkal együtt vállalták — a járás területén túl is — a nép kulturális szolgálatát. Ezt azzal is dokumentálták, hogy a csoportot Somlai Arthur-ról nevezték el.

Az előadás egészét tekintve, meg kell mondanom, elérték ezt a szintet, amit öntevékeny színjátszóktól várni lehet, bár az igazgató *(Dunai Károly)* és Mária *(Pálinkás Éva)* az átlagon jóval felüli teljesítménye azt igazolja, hogy még magasabb színvonal elérésére is van lehetőség. Dunai Károly nemcsak rutinos, régi színjátszó, de — az itt-ott előforduló apróbb túlzásoktól eltekintve — nagy átéléssel és meggyőző erővel vitte színpadra a szerzők által is gondosan megformált igazgató alakját. Pálinkás Éva játékát fiatalos temperamentum, mértéktartó finomság, jó ízlés jellemzi. A cselekmény sodrása többször nehéz feladat elé állítja, ez azonban a szerzők rovására írandó, hiszen virágjában lévő asszony az igazgató felesége, ennek ellenére egészen fiatalos az írók által komponált figura.

A többi szereplőt eléggé észrevehetően halványabbnak rajzolták a szerzők, ami nagyon megnehezíti a hiteles ábrázolást. Poldek figurájával *Seress Sándor* birkózott dicséretesen. Poldek a múlt századból itt maradt kisvállalkozó ingyenélő, aki bátyja összeköttetéseit kihasználva próbálja feltornászni magát. A világirodalom nem egy Poldek-zsánerű jó figurát vitt már színpadra, éppen ezért kár, hogy alakjára nem fordítottak több gondot a darab szerzői. Az igazgató titkárnőjét *Böhler Erzsébet* játszotta. Játékában csupán külső eszközökkel, belső átéltség és elegendő hitel nélkül mutatta meg ezt az egyébként nagyon tipikus alakot. Ugyanez mondható *Galántai Imre* (Dobek osztályvezető) alakításáról is. Az alakítandó figura jobb tanulmányozása, az elmélyülés erőteljesebb igénye jelentheti számukra a következő lépést.

Makai János, a hivatalsegéd jóízű, csöndes humorának megmutatásával aratott sikert. Ugyanez jellemzi *Győri Julianna* és *Makai Julianna* játékát; igazolva azt, hogy „kis" szerep nincs, hogy a pár szavas alakításhoz is alapos megformálás, teljes átélés szükséges. *Bertók György* erélyesebb fellépése, határozottabb átélése kellett volna a mérnök pozitív alakjának bemutatásánál. Az igazsága tudatában ennél sokkal bátrabb az ember, különösen, ha még az író is lehetőséget ad erre. *Sendula Magda* az igazgató lányának szerepében kedves, rokonszenves alakítást nyújtott; nála a hangkezelésben van némi kívánnivaló. A két ellenőrrel is elég mostohán bántak a szerzők. *Pusztai László* és *Kecskés József* játékának erénye a mértéktartás, hibája: a szituációnak sokszor meg nem felelő visszahúzódás. *Gadányi Mihály* és *Kling János* játéka ízléses, finom, itt-ott még félénk. *Somogyi Gyula* vezérigazgatója lendületes, választékos volt. *Vértes Elemér* rendezése — az adott nehézségek ellenére is — dicséretes, szép munka.

(tz)

MEGNYÍLT a FÉNYKÉPKIÁLLÍTÁS

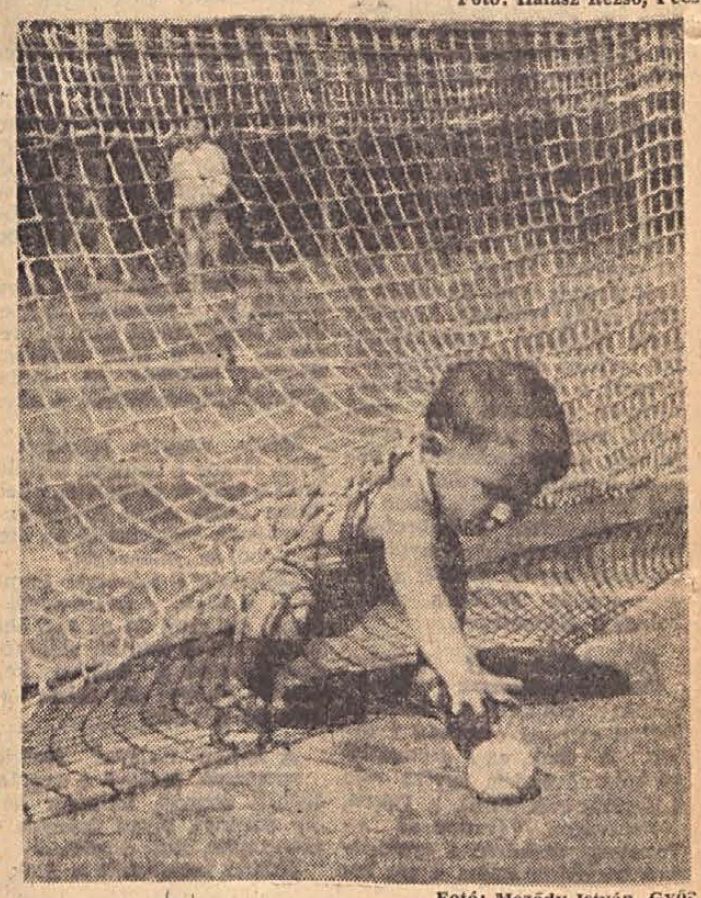
A Mecsek Turista Egyesület Amatőr Fotóművész Klubja Pécsett a járási tanács nagytermében rendezte meg az I. Országos Művész-fénykép Kiállítást.

A kiállítást szombat délelőtt Oppe Sándor, az egyesület elnökének köszöntő szavai után Právicz Lajos elvtárs, a megyei pártbizottság agitációs és propaganda osztályának vezetője nyitotta meg. Majd Vámosi László, az Országos Fotóművész Szövetség főtitkára mondott beszédet.

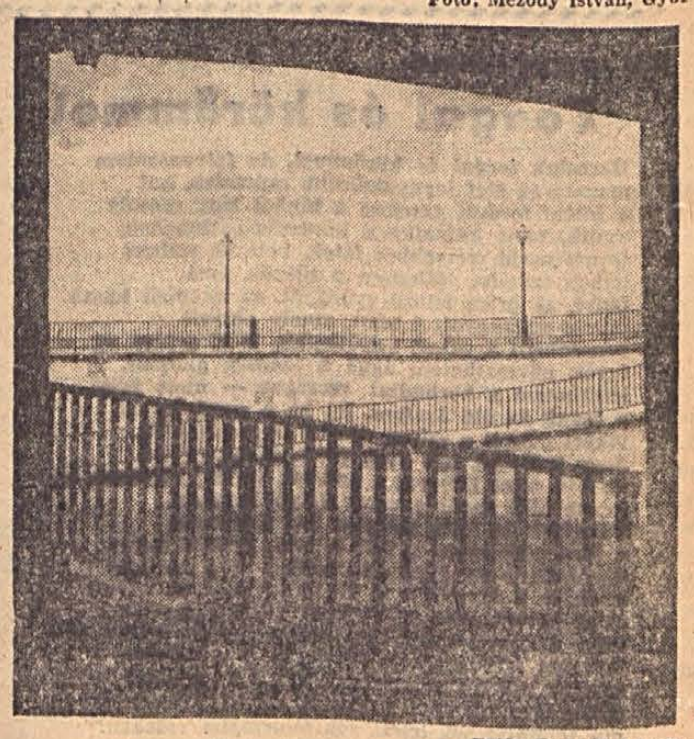
A kiállítást — amelyen 200 fekete-fehér, 21 színes képet és 91 dia-pozitívot mutatnak be — keddi számunkban részletesen ismertetjük.

Fotó: Halász Rezső, Pécs

Fotó: Meződy István, Győr

Fotó: Gömbös Ferenc

NYELV ÉS STÍLUS

Izléses, 391 lapra terjedő kötet jelent meg nemrég könyvesboltjaink kirakatában, *Zolnai Béla* professzornak, sokoldalú nyelvesztétikusunknak kitűnő munkája. Bár a budapesti tudományegyetemen vagy hét évvel ezelőtt irodalomtudományi tanszékét megszüntették és őt nyugdíjazták, azóta talán még több tanulmánya jelent meg, úgyhogy alig akad olyan irodalomtörténeti folyóiratszám, amelyikben cikkével ne találkoznánk. Eredményes és fáradhatatlan munkásságát tudománypolitikánk irányítói is elismerték, amikor a múlt év végén az irodalomtudományok doktora címmel tüntették ki a Magyar Tudományos Akadémia volt levelező tagját.

A kötet nem egységes mű, hanem időrendi sorrendben adja a szerzőnek 1920 óta megjelent stilisztikai tanulmányait, a cikkek végén utalva az eredeti megjelenés helyére. Van azonban benne először közölt dolgozat is, így az *„Ady és Paul Verlaine"* című. Viszont korántsem tartalmazza a kötet a szerzőnek minden e tárgykörbe vágó tanulmányát, mert ez igen megnövelte volna terjedelmét, hisz közülük maga a *„Szóhangulat és kifejező hangváltozás"* című, Szegeden 1939-ben megjelent könyvecske, 202 lap terjedelmű.

Ma, amikor egyre inkább kezdünk rádöbbenni, hogy Kosztolányival szólva „Erős várunk a nyelv", a legjobbkor foglalta össze szellemes és a laikusra is rendkívül olvasmányos tanulmányait a tudós író. Most, amikor az éter hanghullámain át annyi nyelvet és nemzetközi kifejezést ismer meg a közönség, amikor a tudomány és a technika felmérhetetlen haladása új fogalmakat hoz létre: szinte elkerülhetetlen a nyelvgazdagodás, de gyakran a nyelvrontás is. Melyik tehát a helyes út, hogyan állapítható meg a helyes mérték? A nyelvünk tisztaságát féltő dilettáns puristákkal szemben melyek azok az idegen vagy már meghonosodott szavak, amelyek szint, hangulatot, sőt hangulatváltozást idéznek elő nyelvünkben? Több mint félszáz lapot szentel a szerző az idegen szavak kérdésének. — Példákkal díszített gazdag gyűjtéséből hadd idézzünk csak ízelítőt!

„Függetlenül a latin—görög klasszicizmus hagyományától — írja —, az újabb magyar költészetben is — főleg a francia szimbolizmus hatására és a rafinált szókultusz megnyilvánulásaképpen — rengeteg idegen szót találunk amelioratív, patetikus szóhangulati értékkel. Az őserejű Adynál természetesen ritkábban, mint a *poeta doctus*-oknál:

S a sok régi, fúlt, párizsi nyárra
Úgy gondolok, mint áldott lelki
Barikádra,
Ki megvédett az új harcokig

— írta Ady (Várnak a táborozók, 1918), és itt a vonatkozónévmás népies magyarsága (*ki: amely* helyett) szelídebb, bensőbb, magyaros fordulatot ad az európai forradalmi pátoszú *barikád szónak*. A világítótorony prózai, túlságosan racionális világosságú neve szimbolikus jelentőséget kap azzal, hogy a világítótorony modern francia szavának (*phare*) homályos értelmű görög eredetijét használja Ady: „Egy *Fárosz* lángol messze valahol" (Egyedül a tengerrel, 1907)."

Finom érzékkel megírt legrövidebb fejezete a kötetnek *„A beszédes csönd"*, amelyről eszébe jut a szerzőnek, hogy a nyelv nemcsak a társadalmi fejlődésnek és harcnak a legfőbb eszköze, de arra is való, hogy gondolatainkat leplezze. (E mondást Talleyrand-nak, a szellemes diplomatának tulajdonítják, pedig már Plutarchosnál megtaláljuk.) A gondolatok elrejtésének azonban mégis csak legjobb eszköze a hallgatás. Erre a szerző újból színes idézeteket ráz ki tarsolyából. Többek közt Heine szerint a hallgatás *„a szerelem szemérmes virága."* Meredith egyik nőalakja mondja a vőlegényéről: *„Még nem ismerem őt egészen. Még nem hallgattunk együtt."* József Attila is ebben a hallgatásban látta a szerelem legkifejezőbb teljességét:

Ha jönnél, elsimulna
közöttünk a rét,
És csönd volna. Nagy csönd.
De hallanánk titkos éjjeli
zenét,
A szívünk muzsikálna
ajkainkon.

(Várlak, 1922.)

Nehéz volna az annyi és oly sokrétű gondolatot ébresztő kötetet ily rövid cikk alakjában ismertetni. Csak néhány fejezetcímet: A látható nyelv, A nyelvi kifejezőség formái, Körmondat és tiráda, Szóhangulat és morfológia, Líraiság és realizmus a magyar stílusban, stb. Legyen szabad azonban egy dologban ellentmondani a szerzőnek. Hogy az imént idézett fejezetnek címe „A beszédes csönd", ellene nem lehet kifogásunk, mert akadémiai helyesírásunk szerint *csend* vagy *csönd*, tehát mindkét alak egyaránt használható. De a szerző művén vörösfonálként, tehát tudatosan szerepel a jóhangzás, az eufónia kedvéért *e* helyett az *ö*. A szerző pl. következetesen használja az *ö*-hangzós alakot, ha a sok *e*-hangzó kissé egyhangúvá teszi nyelvünket. Ez módjával még méltányolható volna. (Így fölismerése, stb.). De művében soha elő nem fordul a *fel* igekötő, hanem fölhasznál, fölhív, fölír, fölüntet, stb. Szinte arra kell gondolnunk, hogy a francia nyelv és irodalom tanszékén Szegeden eltöltött 15 éve (előzőleg az 1924—25. tanévben a pécsi egyetemen volt a magyar irodalomtörténet helyettes tanára) rabjául ejtette az alföldi ö-ző nyelvjárásnak. De ugyan helyes-e az irodalomtudomány oly finom művelőjének ilyen kissé provinciális ízű írásmódot használnia, amikor másoknál maga rója meg a *couleur locale* írásmódját, sőt idézi a nagy francia nyelvtörténészt, aki szótárának előszavában a tudós öntudatával hangsúlyozta, hogy: „Majdnem mindenütt a tudós helyesírást követtem."

(Cs. I.)

Kádár János elvtárs beszéde

Nem szabad erőszakot alkalmazni

(Folytatás a 2. oldalról)

Mi a szövetkezeti tagok nyugdíjkérdését is rendezni akarjuk. A közeljövőben meg fog jelenni a rendelet. Megmondom azt is, hogy ez a nyugdíj nem lesz akkora, mint a régi világban egy vezérigazgatónak a nyugdíja volt, de mi azt szeretnénk, hogy az ország és a termelőszövetkezetek erejéhez mérten elvileg feltétlenül biztosítva legyen, hogy ha a termelőszövetkezetben egy tag odajut, hogy koránál fogva, vagy más miatt kiesik a kezéből a munka, akkor ne legyen belőle koldús, hanem megbecsült ember legyen, akinek a közösség tartozik annyival, hogy eltartsa őt. Ezt mi szabályozni akarjuk. Azon a nívón, amire most a gazdasági lehetőség megvan. Ha majd valamikor jobb lesz a helyzet, akkor még javítani fogunk. De az elv a fontos. Ha mi azt mondjuk, hogy a szocializmus magasabbrendű, s a falun a szövetkezet a szocializmus, ennek úgy kell bánnia az öregeivel, ahogy az ember szokott az emberrel bánni.

A pártszervezet irányításával a helyi szerveknek is — a gépállomásnak, a tanácsnak, a népfrontnak — kell segíteniök a szövetkezetet. De én itt az egyéni paraszttársunkkal értek egyet:

Nagyon óvakodjanak bármiféle erőszaktól. Nem szabad erőszakot alkalmazni. Fontos a felvilágosító szó. Nem szeretik az emberek, ha lökdösik őket valami ajtó felé, eljönnek maguktól is, ha megmagyarázzák, hogy ott van dolguk és oda kell menniök.

Amíg mi itt tanakodunk azon, hogy szövetkezetben, vagy nem szövetkezetben dolgozzék-e a parasztember, hogy az adót bor után vagy szőlőterület után fizessék-e, mivel foglalkoztak ez alatt is például az amerikai imperialisták?

Aránylag gyorsan, egyetértésben, erős szocialista Magyar Népköztársaságot építsünk fel

Mi meg vagyunk győződve róla, hogy a szocialista tábor sokmindenféle oknál fogva erősebb, mint a nyugati imperialisták tábora és ha nekik eszükbe jut az, hogy háborút robbantsanak ki, ez az imperializmus és a kapitalizmus vége lesz a világon. De mi nem akarunk háborút. Nekünk béke kell. Ezt nem lehet háborúval terjeszteni. De mégis gondolkozni kell azon, hogy ők mivel foglalkoznak, mert résen kell lennünk. Nézzék meg, milyen számvetéseket csinálnak most ők. Kiszámítják, hogy az atom- és hidrogénháború esetén az Egyesült Államokban körülbelül ötven millió ember pusztulna el. Ez az ottani lakosság egyharmada. Ezek úgy számolnak az emberekkel, mint nálunk a hentes a mészárszékben a disznóhússal. Azt mondják: körülbelül ötvenmillió emberünk pusztulna el a százötven millióból. De azt is mondják: ezt az ötvenmilliót csökkenteni tudnánk harminc millióra. Csak harmincmillió amerikai pusztulna el, ha Nyugat-Európában: Angliában, Franciaországban, Nyugat-Németországban atomtámaszpontokat építenek ki s hozzáfűzik — mert ezek cinikus emberek — igaz, hogy ez azzal járna, hogy Nyugat-Európában nyolcvan millió ember halna meg, de náluk Amerikában húsz millióval kevesebb és ezért ez nekik jó.

Mit tudunk mi tenni a békéért? Nekünk nincs hidrogénbombánk, mi kis ország és szegény nép vagyunk. Mi is tudunk mégis valamit tenni a békéért.

Ha mi a népi demokratikus államokat olyan erőssé tesszük, a vezetés és a nép olyan egységes, hogy abból minden imperialista megérti, hogy itt köztünk nincs keresnivalója, akkor ő már a világot nem tudja itt visszafordítani, s ez nagyon komoly hozzájárulás a békéhez.

Amikor egy egyéni ember azon tanakszik, hogy be a szövetkezetbe, vagy vissza a szövetkezetbe, vagy mi után fizessen adót, vagy mi után ne fizessen adót azért ügyeljen arra, hogy gyorsan erősítsük a mi népi demokratikus államunkat, mert ha nagyon sokáig osztozunk ilyen kisebb kérdésekben, akkor esetleg a béke kérdésében nem tesszük meg azt, amit meg kell tennünk;

aránylag gyorsan, egyetértésben, erős szocialista Magyar Népköztársaságot építsünk fel.

Elvtársak! Azt hiszem, mindnyájunknak ez a kötelességünk, egyénieknek is, meg termelőszövetkezeti tagoknak is, vezetőknek, meg nem vezetőknek is. Ezért mi dolgozzunk egyetértésben, dolgozzunk úgy, hogy ne egymást üssük, hogy az ellenség nevessen rajtunk, hanem értsünk egymással szót és ha kell, üssük az ellenséget — mondotta többek között Kádár János.

Külföldi HIREK

PÁRIZS

Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke szombaton Párizsba érkezett. Az AFP jelentése szerint az Orly-i repülőtéren a többi között kijelentette: „A NATO vezetői azért ülnek most össze a csodálatos Párizsban, hogy megvizsgálják a jelenlegi nehéz helyzetet. Eredményesen, egységben szállunk szembe a nehézségekkel." Ma a megpróbáltatások időszakában élünk, s ez vonatkozik nemcsak Franciaországra, hanem Franciaország barátaira és szövetségeseire is, beleértve az én hazámat is. Az amerikai elnök ezután hangoztatta:

Mi nemcsak arra törekszünk, hogy megszilárdítsuk a NATO védelmi rendszerét, hanem behatóan foglalkozunk majd szövetségünk más vonatkozásaival.

CHICAGO

Eugene Black, a világbank igazgatója kéri, hogy az Egyesült Államok kormánya fokozza külföldi segélyprogramját.

KAIRÓ

Abdel Moheim Kajszuni egyiptomi pénzügyminiszter csütörtökön bejelentette, az egyiptomi kormány elhatározását, hogy több árucikk árát rögzíti, illetőleg leszállítja. A kormány rendelkezése vonatkozik a többi között az alábbi árucikkekre: búza, növényi étolajok, import cukor, kőolajtermékek, mesterséges ételzsír, importált husok, babféleségek, tea, kávé és népi ruházati cikkek.

TEHERÁN

A teheráni posta és távbeszélő igazgatóság szombati közlése szerint a pénteki nyugatiráni földrengésnek eddig 1287 halálos áldozata van. A kormány még nem erősítette meg a hírt. A földrengés-sújtotta területen több ezren hajléktalanokká váltak.

MTK—Pécsi Dózsa-Petőfi 5:1 (2:0)

Danka egymásután három tizenegyest kivédett

Budapest, MTK-sporttelep, 10 000 néző, vezette: Pósfalvi.

MTK: Bártfai — Palicskó, Sipos, Szimcsák II. — Kovács I., Kovács III. — Sándor, Kárász, Hidegkuti, Palotás, Molnár.

Pécsi Dózsa-Petőfi: Danka — Szőcs, Kocsis, Schwara — Kresz, Lovig — Opova, Garami, Virág, Pleck, Kovács.

A lelkes pécsi csapat támadásaival indult a játék. Néhány formás akciót vezettek a kék-sárgák. Később az MTK átvette a játék irányítását és egymás után gördültek a budapesti csapat támadásai. Lövés lövést követett Danka kapujára, a pécsi kapus azonban kitűnő formában védett. Az MTK a 25. percben szerezte meg a vezetést. Sándor villámgyorsan elfutott a szélen, Palotáshoz játszott, akitől Molnár kapta a labdát.

A szélső mintegy 8 méterről Danka kapujába lőtt,

1:0 az MTK javára. Három perc múlva ismét a szemfüles Molnár volt eredményes. Kocsistól a labda a

szélső elé pattant, aki ezúttal sem hibázott.

2:0. Ezután néhány pécsi támadást is láthattak a nézők, ezek azonban nem hozták meg az eredményt. A félidő utolsó negyedórájában ismét a pesti csapat került fölénybe.

Szünet után tovább rohamozott az MTK. Egyik támadást a másik után vezette a kék-sárga együttes. Az 54. percben Sándort Kocsis szabálytalanul akasztotta a tizenhatoson belül;

a megítélt tizenegyest Sipos értékesítette. 3:0.

A 61. percben szögletrúgás után **Molnárhoz került a labda, aki a kifutó Danka mellett ezúttal is a hálóba talált. 4:0.**

A pécsiek nem adták fel a küzdelmet és közvetlenül a kezdés után sikerült szépíteniök az eredményen;

Kovács szabadrúgása Kovács III. lábán irányt változtatva jutott Bártfai kapujába.

4:1. Ezután a labdarúgás történetében szinte páratlan eset következett. Molnárt a pécsi tizenhatoson belül Lovig és Kresz közrefogta, a játékvezető túlszigorúan tizenegyest ítélt a pécsi csapat ellen.

A büntetőnek Sipos futott neki, jobb sarokba tartó lövését azonban Danka kivédte. A játékvezető újra rúgatta a tizenegyest, mivel Danka elmozdult a rúgás pillanatában. Másodszor Sándor lőtte a büntetőt, hiába védte ki azonban ezt a lövést is Danka, mivel a játékosok még nem hagyták el a tizenhatost, a játékvezető harmadszor rúgatta a büntetőt. Palotás lapos lövése azonban ismét Danka zsákmánya lett.

Öt perccel a befejezés előtt még egy gólt ért el az MTK. Molnár tizennyolc

méteres lapos lövését Danka elnézte és a labda a kapus hasa alatt a hálóba jutott.

5:1 lett az eredmény az MTK javára;

A két csapat találkozója megérdemelt biztos MTK-győzelmet hozott. Küzdelem csak az első félidőben volt, szünet után, mikor az MTK többgólos vezetésre tett szert, a pécsiek feladták szoros védekezésüket és a hátvédek nem tudták tartani a kitűnően játszó kék-sárga csatársort, így fölényes budapesti győzelem született. A győztes csapatból Sipos, Szimcsák II., Molnár és Kovács I., a Pécsi Dózsa-Petőfiből pedig Danka, Lovig, Kresz és Kovács játszott átlagon felül.

Párthír

A városi párt vb. agit. prop. osztálya értesíti a párttitkár elvtársakat és a propagandistákat, hogy a korábbi közlésnek megfelelően december 17-én délután 4 órakor a Politikai Akadémián számukra előadást tartunk, amelynek címe: „A párt és a tömegek kapcsolatának néhány kérdése." Az előadás helye: KISZ és Szakszervezetek Művelődési Háza (volt Tiszti Klub). Kérjük az előadáson a pontos megjelenést.

Városi Agit. Prop. Osztály.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, több helyen, elsősorban a Dunántúlon és északon eső, majd havazás. Élénk déli, délnyugati, a Dunántúlon nyugati, északnyugatira forduló szél. A hőmérséklet csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 3—6, keleten 6—9. Legmagasabb napközi hőmérséklet vasárnap: nyugaton 5—8, keleten 10—13 fok között.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

December 16-án este 6 órakor **Ritzl Béláné** és **Győrki József, Balogh Istvánné** és **Lesnyik Istvánné** a Budai II. pártházban.

December 17-én délután 5 órakor **Jelenszky János** és **Gáspár József,** a pécsbányatelepi vb kirendeltség helyiségében, este 6 órakor **Czöndör Ferencné** és **Krassói Józsefné** a Fürst Sándor u. 4. sz. alatti egészségházban, — **Ambrus Jenő** és **Grátz János** a pécsbányatelepi kirendeltség helyiségében.

December 18-án: este 6 órakor **Várszegi György** és **Kovács Ferenc** (14) Vasas I. telepi kultúrházban, **Vertike István** az újmeszesi iskolában, **Kovács István** és **Mizerák József** a Türr-malomban, **Istókovics Mária** és **Pruzsina István** az Erzsébet-telepi kultúrotthonban, **Kiss Istvánné** és **Dorn Lajosné** a Budai II. pártházban.

December 19-én: este 6 órakor **Hóman Józsefné** és **Szikszay Rudolf** a Bártfa utcai iskolában, **Sárdi Lajos** és **dr. Székely Sándor** a Remény utcai pártházban.

December 20-án: este 6 órakor **Kabar Ferenc** és **Gyenis József** a Vasas II. telepi iskolában, **Kónya István** és **Kónyi Dávid** a szabolcsfalusi kultúrotthonban. Este 7 órakor **Klepach Ottmár** és **Dallos István** a Vasas II. falusi iskolában.

II. kerület:

December 16-án: este 6 órakor **Tóth József** és **Balázs Istvánné** a málomi vb kirendeltségen.

December 18-án: este 6 órakor **Schnóbel Mária** és **Pellérdi József** az Ágoston téri iskolában, **Rapp Jánosné** és **dr. Kardos Lajosné** a Gyógypedagógiai Intézetben, — **Szekeres Lászlóné** a Mátyás kir. utcai általános iskolában.

December 19-én: este 6 órakor **Török Géza** és **Link János** az Egyetem utcai általános iskolában, **Gergely Lajos** és **Bíró Ferenc** a városi tanácsház épületében. (I. em. 47. sz.)

December 20-án: délután 5 órakor **Piszer Jánosné** és **Erdősi Antal** a nagyárpádi vb kirendeltségen. Este 6 órakor **Exner András** és **dr. Hámori László, Kiss Jenő** és **Kolpech József** az Ágoston téri általános iskolában.

III. kerület:

December 17-én: 6 órakor **Horváth György** Vas Gereben utca 38. szám alatt.

December 18-án délután 5 órakor **Hoffbauer Antal** és **Sárán Ferenc** az ipari tanonciskolában, — **Gaál Lajosné** és **dr. Kocsis Mihály** a Bányakapitányságon, **Molnár Ferenc** és **dr. Lajos József** a Közgazdasági Technikumban, **Hanzák Károly** és **Orosz Anna,** valamint **Horváth Mihály** a Petőfi utcai általános iskolában.

December 19-én: délután 5 órakor **dr. Móró Vilmos** és **Achátz Imre** a Közgazdasági Technikumban, **Bali János** és **Nagy Károly** Mártírok u. 42. sz. alatt, **Potarics Ferenc** és **Kántor Gyuláné** a Közgazdasági Technikumban, — **Küzdő Mihály, Szebeni Jánosné, Somogyi Mihály, Halápi László** a Petőfi utcai általános iskolában, **Lippai Antalné** a patacsi iskolában.

December 20-án: délután 5 órakor **Gungl János** és **dr. Méhes Gyula** a belklinikán (Gyógyszertan), **Matievits Gyula** és **Kaszás Júlia** Hőgyes Endre u. 25. szám alatt, **Baka János** és **Berta Lajos** a III. kerületi tanácsházán, **Cseri Miklósné** és **Szász Antalné** Petőfi u. 64. sz. alatt, **Marton Istvánné** és **Gaál Gyuláné** a Petőfi utcai iskolában, **Gócz Béla** és **Cseresnyés Józsefné, Bedő Pálné, Romvári István, Bojtor János** és **Kis Tóth Györgyné** a III. kerületi tanácsházán, **Bedekovics József** és **Janko Erzsébet** Doktor Sándor u. 32. sz. alatt, **Kovács Jánosné** és **Pozsgai Andor, Bandics István** és **dr. Zádori Lászlóné, Dolmány Vincéné** és **Kappan Mihály, Rudas Aladár** és **Dán Józsefné** az Alkotmány utcai általános iskolában, **Sipos Sándorné** és **Balogh Anna** Kis-Rókus u. 9. sz. alatt, **Glück Józsefné** és **Krisztbaum Gyuláné** a III. kerületi tanácsházán, **Kovács Andrásné** és **Kotolák János** a Pedagógiai főiskolán, **Szabó Józsefné** és **Hunyadi Lászlóné** Nyár u. 3/1. sz. alatt, **Beck Ferenc** és **Szőke Jánosné** a Keltető Vállalatnál, **Czopf Ferencné** és **Rausch János, dr. Puskás Ödön, Arató Jánosné, Puskás Sándor, Kis Nagy József** az Alkotmány utcai iskolában, — **Pálinkás György** és **Szita Istvánné** a Keltető Vállalatnál, **Bérces István** Kis-Szkókó 6. sz. alatt, **Hódi Szilveszterné** Bálics u. 26. szám alatt, **Varga Lajos** és **Jeszenszki László** a Keltető Vállalatnál, **Szélig Rezsőné** és **Angyán Béláné** a Pedagógiai Főiskolán, **dr. Bakonyi Antalné, Földes László, Mischl Lajos, Bőröcz Istvánné, Somogyvári Lajos, Studer Györgyné, Antal László, Kakas Ferenc** a III. kerületi tanácsházán, **Nikics Lászlóné** és **Laufer Helga** Pacsirta u. 9. sz. alatt, **Maklári Pálné** és **Balogh György, Károlyiné** Köpp-Deindol 2. sz. alatt, **Majorlaki János** és **Nagy György** Szentkút 30 sz. alatt, **Kollár Elemérné,** Bükkösdi István ürögi pártbizottságon, **Csiszár Nándor** és **Markó János** a patacsi kultúrházban, **Devecseri János, Beke József** a mecsekaljai kirendeltségen, **Jakab György** Kovácstelepen, Darda u. 6. sz. alatt, **Háromszéki Gyula,** Kovácstelep, Baranyavár u. 1. sz. alatt.

Közlemények

FOTOAMATŐRTANFOLYAMOT

rendez a Pedagógusok Szakszervezete Nevelők Háza 1957. december 17-től 1958. január 17-ig, heti két órában. Részvételi díj: 40 Ft. Jelentkezni lehet: december 17-ig a Nevelők Házában (Pécs, Szt. István tér 6. sz. Tel.: 27-75, 18—20 óra között.)

*

Pécs város I. kerületi tanácsa 1957. december 19-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor a Pécsújhegyi Gorkij Kultúrotthon nagytermében tanácsülést tart. A tanácsülés napirendi pontjai: 1. Az I. kerületi tanács v. b. pénzügyi osztálya munkájának megvitatása. 2. A mezőgazdasági állandó bizottság munkájáról szóló beszámoló megtárgyalása. A tanácsülés nyilvános, azon bárki részt vehet. Tekintettel a napirenden szereplő közérdekű kérdésekre, a lakosság köréből is az érdeklődőket, de különösen a lakóbizottságok tagjait a végrehajtó bizottság szívesen látja és a tanácsülésre ezúton meghívja.

*

A Pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a borkészletfelvétel a következő terv szerint történik 19-én, csütörtökön: Alsó-, Közép- és Felsőgyükés, Lámpásvölgy. 20-án, pénteken: Visy László út, Kálvária, Tettye, Havidülők és Pécsbányatelep környéki összes hegyrészek. 21-én, szombaton: a belterületnek az Irányi Dániel és az Ágoston tér környéke, attól keletre és északra eső utcák (Budai külváros), 23-án, hétfőn: Kis- és Nagypiricsizma, Borbála-telep, Rigóder és Diós-dülő. 24-én: Tolbuchin út, Meszestelep, Kriszt-telep, Gyárvárosi utcák, Nyugati Kőhíd, Jankovics-telep és belterületből a Hunyadi János úttól nyugatra és Alkotmány utcától északra eső utcák, végül 27-én, pénteken: a belterületből visszalevő s főként egész déli városrész utcáiban.

*

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a bérletet utazó dolgozókat, hogy 1958. évre új bérletigazolványokat kell váltani és december 31-ig a vállalatnál érvényesíttetni. Az érvényesítést Pécsett a Siklósi út 6. szám, míg Komlón a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat elővételi pénztáránál lehet eszközölni.

*

A 26. sz. Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 16-tól a Pécsi Közlekedési Vállalattal történt előzetes megbeszélés alapján a Kossuth térről a Hősök tere felé közlekedő távolsági járatai a Fémipari iskolától, visszafelé pedig Középmeszes megállóhelytől beseglitenek a Pécsi Közlekedési Vállalatnak a helyi utasok elszállításában.

*

A Pénzügyőrséghez felvételre jelentkezhetnek mindazok a 26. életévüket be nem töltött, katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tett, nőtlen, magyar állampolgárok, akik VIII. általános vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. A felvételi kérelmüket a lakóhelyre illetékes pénzügyőri szakaszhoz kell benyújtani, ahol a szükséges további felvilágosítást a jelentkezők megkapják.

FELHÍVÁS A PÉCSI MÁV-SZIMFONIKUSOK BÉRLŐIHEZ

Értesítjük kedves bérlőinket, hogy a bérleti sorozat II. hangversenye az Opera-est, az országos Kodály-ünnepségek miatt eltolódik január közepére. A pontos dátumot későbbiek folyamán közöljük, de már most annyit közölhetünk, hogy előreláthatólag január 25-én tartjuk meg.

Máv. Kultúrotthon Vezetősége.

*

A posta felhívása a csomag- és levélfeladókhoz:

A csomagokat legkésőbb december 20-ig adják postára. Csomagokat gondosan burkolják és a címiratot tartósan erősítsék a csomagra. A csomagokban a cím másolatát helyezzék el. A csomagok tartalmát a szállítólevélen és a burkolaton részletesen tüntessék fel. A karácsonyi és újévi üdvözleteket az érdekelt ünnep előtt legalább 5—6 nappal adják fel a zavartalan és idejében történő kézbesítés biztosítása céljából.

*

A városi tanács v. b. pénzügyi osztálya felhívja a magánháztulajdonosok figyelmét, hogy az 1958. évi házadó és lakáshelyreállítási hozzájárulás kivetése céljából december 31-ig mindazokról a házakról adóbevallást kell benyújtani: 1. amelyeket az 1957. évben vettek használatba (új házak), 2. amelyeket állami tulajdonból magántulajdonba visszaadtak, amennyiben a folyó évben még nem adták volna róla adóbevallást, 3. amely épület birtokosának, vagy bérlőjének személye megváltozott s végül 4. amelyekben a bérjövedelem (haszonérték) összegében az 1957. évben bármilyen változás következett be. (Pl. a bérösszeg megváltozott, toldalékot építettek, mellékhelyiséget lakássá alakították át, eddig saját használatban lévő helyiséget bérbeadták, stb.). A felsorolt esetekben a bevallást az egész épületről kell beadni, tehát nemcsak arról a lakrészről (épületrészről), melynél a változás történt. Azokról a házakról, amelyeknél nincs változás, bevallást adni nem kell. A házadóbevallási nyomtatvány a ház fekvése szerint illetékes kerületi tanács pénzügyi osztálynál vehető át és ugyanide kell azt kitöltés után beadni. A bevallás elmulasztása, vagy határidőn túli beadása bírság kivetését vonja maga után.

*

A KIOSZ Adóközössége 1957. december 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Pécsett, Rákóczi út 24. sz. helyiségében tartja meg beszámoló közgyűlését.

Napirendi pontok: Elnöki megnyitó, az adóközösség 1956. évi működéséről beszámoló, az adóközösség vezetőségének, adókivető bizottságának és felszólamlási bizottságának megválasztása. Határozatok, indítványok.

Adóközösségünk vezetősége a beszámoló közgyűlésre ezúton hívja meg az érdekelt iparosokat. A közgyűlés, a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes és azon szavazati jogát minden tag csak személyesen gyakorolhatja.

KIOSZ Adóközösség Vez.

A szabadegyetem programja

December 16. hétfő. Méhészeti előadás. „A hőmérséklet jelentősége a méhcsalád életében" címmel tart előadást Várallyai Béla (Tápiószentmárton). Előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

December 17., kedd. Művészettörténeti előadás. „A németalföldi renaissance" címmel tart vetítettképes előadást Buday Lajos festőművész. Előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

December 18., szerda. Irodalomtörténet. „A magyar dráma századunkban" címmel tart előadást dr Péczely László tanár. Előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

December 19, csütörtök. Pszichológia-pedagógia. „Egyéniség, vérmérséklet, jellem" címmel tart előadást dr. Varsányi László tanár. Előadás helye központi egyetem élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

December 21., szombat. Szőlészeti előadás. „A szőlő nemesítése" címmel tart előadást Németh Márton kutató. Előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme, délután 6—8 óráig. Vendégjegy ára 3,— Ft, diákoknak 2,— Ft.

Tájékoztató az 1958. évi tejutalványok kiosztási rendjéről

A Városi Tanács VB. Kereskedelmi Osztálya értesíti az érdekelteket, hogy a 0—1 éves csecsemők, valamint az 1—6 éves gyermekek, továbbá a terhes és szoptatós anyák részére rendszeresített tejutalványokat 1958 évre a kerületi tanácsok vb kereskedelmi csoportjai 1957 december 16-án, hétfőn kezdik szétosztani.

A szétosztás utcák szerint történik. Felesleges tolongások elkerülése végett kérjük a lakosságot, hogy az 1958. évi tejutalványt mindenki az utcája részére feltüntetett napon vegye át.

A kiosztással kapcsolatos tudnivalók:

A folyó (1957) évi és december végével lejáró tejutalványtömbök utolsó lapja „Ellenőrző szelvény", amelyen a lakóbizottsági elnök, illetőleg ahol lakóbizottságok még nem működnek, ott a lakónyilvántartó könyv vezetője aláírásával és bélyegzőjével igazolja a jogosultság fennállását. Új tejutalvány ellátásban mindenki csak e szelvény leadása ellenében részesülhet.

Az I. kerületben lakóknak tehát a lakóbizottság elnökével (tömbmegbizottal), a II. és III. kerületben lakóknak pedig a lakónyilvántartó könyv vezetőjével kell az ellenőrző szelvényt aláíratni és lebélyegeztetni.

A tejutalványok átvételéhez mindenki az aláírt ellenőrzőszelvényt, valamint személyazonossági igazolványát vigye magával.

Az utalványok kiosztásának rendje kerületenként és utcánként:

Az I. kerületben lakók részére a kerületi tanácsházban az alábbi napokon:

December 16-án: Budai II. részen lakók.

December 17-én: Gyárvároson lakók.

December 18-án: Ujmeszesen lakók.

December 19-én: Szabolcs-faluban lakók.

December 20-án: Öregmeszes, Lantosvölgy, István-akna, Tolbuchin út, Árpádtető, Felsőtelep, György-aknán lakók.

A vasasi kirendeltség december 16-tól, a pécsbányatelepi kirendeltség december 18-tól kezdi el a tejutalványok kiosztását.

A II. kerületben lakók részére a kerületi tanácson (Városház, I. em. 49. szoba):

December 16-án: A—B betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 17-én: C, D, E, É, F, G, Gy, H, I, és J betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 18-án: K és L betűvel kezdődő utcákban lakók és Kertvárosiak.

December 19-én: M, N, Ny és O betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 20-án: Ö, P, R, S és Sz betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 21-én: T, Ty, U, Ú, V, Z, és Zs betűvel kezdődő utcákban lakók.

A málomi és nagyárpádi kirendeltség a fenti napokon osztja az utalványokat.

A III. kerületben lakók részére a kerületi tanácsházban az alábbi napokon:

December 16-án: A, B, C, Cs betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 17-én: D, E, É, F, G, Gy betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 18-án: H, I, J, K és L betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 19-én: M, N, Ny, O és Ö betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 20-án: P, R, S, Sz, T, Ty, U, Ú, V, Z, Zs, X betűvel kezdődő utcákban lakók.

December 21-én: a volt repülőtéri lakótelepen lakók.

A mecsekaljai kirendeltség saját helyiségében 16-án ürögiek és szentkutiak, 17-én patacsiak, 18-án rácvárosiak és kovácstelepiek részére osztja ki a tejutalványokat.

Az utalványok a kerületekben 9—12 óra között vehetők át.

Pécs Város Tanácsa VB. V. Kereskedelmi Osztálya
Herbst Ferenc sk. osztályvezető.

A III. aknai példa

Csillogó feketeszénnel teli, feldíszített csille áll a komlói III. akna udvarán. December 10-én reggel hat órakor küldték e csillében a felszínre azt a hét mázsa szenet, amely 1957 évi tervük teljesítéséből hiányzott. Egy küzdelmekkel, nehézségekkel és sok-sok sikerrel teli év lezárását jelképezi ez a csille szén, olyan esztendőét, melyre még sokáig fognak emlékezni a III. aknai bányászok. Érdemes — ha csak dióhéjban is — összefoglalni ennek az évnek a történetét.

Január elején III. aknán is vontatottan kezdődött a munka. A sztrájkok alatt leromlott bánya, a nagy létszámhiány, a laza munkafegyelem, az ellenforradalmi elemek agitációja következtében a termelés az október előttinek a felét sem érte el. 1956. III. negyedévében napi 690 tonna szenet termeltek, 1957 januárjában pedig 331-et. Igaz, a tervüket így is teljesítették, de látták, hogy az országnak sokkal több szénre van szüksége ahhoz, hogy a gazdasági élet konszolidációját megteremthessük. Ennek következtében a termelés gyorsan emelkedett.

Februárban elérte a napi 454, márciusban 514, áprilisban 549, májusban 596, júniusban pedig a napi 599 tonnát.

A műszaki vezetők gondoskodtak arról is, hogy a bánya állapotát jelentősen megjavítsák. Az állandóan növekvő létszám jelentős részét a fenntartási, az elővájási és feltárási munkahelyeken foglalkoztatták. Dobos József elvtárs, a bányaüzem akkor még új vezetője, Jazbinsek Vilmos elvtárs, a bányaüzem főmérnöke és a műszaki vezetők nagy része ugyanakkor mindent elkövetett, hogy megfelelő kapcsolat jöjjön létre a vezetők és a bányászok között. Véleményük szerint ez volt az eredményes munka legfontosabb feltétele.

A bányaüzem vezetője és főmérnöke éppen ezért minden reggel fél hatkor már a bányaüzemben tartózkodik, a beosztás előtt is, utána is fogadják a bányászokat, meghallgatják problémáikat s el is intézik azokat. Gyakorlattá vált, hogy a bányaüzem vezetői nemcsak az irodában fogadják a bányászokat, hanem a problémákat lent a bányában, a munkahelyeken vitatják meg, s így az intézkedések mindenkor megfelelőek.

Az első félévi termelés-felfutást a második félévben további termelés növekedés követte. Hónapról-hónapra legalább 104—107 százalékra teljesítették tervüket, s termelésük novemberben már meghaladta a múlt év III. negyedévének átlagát.

Van még egy tényező, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni, ha a III. aknai bányászok jó munkájának okát keressük.

S ez a munkaverseny.

A III-aknaiak az ellenforradalom után az elsők között újították fel a munkaversenyt. Párosversenyszerződést kötöttek a vasasi, az Anna-aknai bányászokkal s méltó versenytársaknak bizonyultak.

Az a naponkénti 693,8 tonna szén, amit a III. aknai bányászok novemberben kitermeltek sok mindent kifejez egymagában is, de hasznos tudni azt is, hogy

1956. III. negyedév		1957. III. negyedév	
Fejtés	2.472 to/mű		2.749 to/mű
Elővájás	1.160 „		1.298 „
Produktív	2.079 „		2.052 „
Földalatti	1.035 „		1.012 „
Összüzemi	0.941 „		0.911 „

A fejtési és az elővájási teljesítmény tehát már a III. negyedévben jobb volt, mint a múlt év hasonló időszakában, mivel november hónapban az összüzemi teljesítmény is 0.948 to/mű-ra alakult, megállapíthatjuk: a III-aknai bányászokat, vezetőiket elismerés illeti.

Természetesen III-aknán sem sikerült minden téren jobbat produkálni, mint a múlt esztendőben. A múlt év III. negyedében átlag 4991 kalóriás szenet termeltek, most novemberben pedig csak 4890 kalóriásat. Ebben közrejátszott, hogy a múlt évi 9,7 százalékról most novemberben 10.4 százalékra emelkedett a kitermelt szén palatartalma.

Javítani lehet és kell a termelés gazdaságosságán is!

Amikor ez év januárjában a múlt év III. negyedévében elért 194,44 forintról 434,92 forintra emelkedett egy tonna szén önköltsége, tudták, hogy ilyen drágán nem lehet termelni. Éppen ezért III-akna vezetői már az év elején vigyáztak arra, hogy munkabért **ezt a szenet pontosan annyi bányász termelte ki, mint amennyi a múlt év III. negyedévében volt.**

A különbség mindössze annyi, hogy míg a múlt év III. negyedévében felvettek 292 főt, s elment a bányától 218, addig most a III. negyedévben a felvett 250 fővel szemben 183 távozott, vagyis a munkavándorlás csökkent.

— Nálunk szeretnek dolgozni az emberek — mondotta az üzem vezetője, — mert aki jól dolgozik, az jól is keres, s mi megbecsüljük azokat, akik szeretnek dolgozni.

Részben ezzel, részben a múlt évinél lényegesen jobb munkakörülményekkel magyarázható, hogy nemcsak a munkásvándorlás csökkent, hanem a fegyelmezetlenség is.

De, hogy a III. aknai bányászok valóban szeretnek és tudnak is dolgozni, azt más is mutatja. Ha összehasonlítjuk a teljesítményeket, a következő képet kapjuk:

csak a teljesítmények alapján fizessenek ki, de azt valóban ki is fizessék. E józan előrelátásnak az lett az eredménye, hogy később nem kellett olyan szigorú rendszabályokhoz nyúlni, mint jónéhány más bányaüzemben, hogy a törvényes rendelkezéseknek érvényt szerezzenek. III-aknán ma a múlt év III. negyedévi egy műszakra eső 76,71 forintos munkás összbér helyett 100,93 forintos munkás összbért fizetnek, s a bányászok az elért keresetekkel elégedettek is.

Annak ellenére, hogy az év eleji 434,92 forintos önköltséget októberben már 297 forintra szorították le, III-aknán sokat vitatkoznak azon, hogyan lehetne még olcsóbban termelni. Sok mindennel próbálkoztak már s nem is eredménytelenül. A tavasz óta igen szigorúan ellenőrzik az anyagfelhasználást, a körletek között felosztják az anyagkereteket s azokat nem szabad túllépni, állandóan propagálják az anyagtakarékosság jelentőségét, stb. Az anyagköltségek mégis magasabbak, mint a múlt évben voltak. Ezt részben a korszerű biztosítás ütemének növekedése indokolja is, s az is igaz, hogy ma III-aknán van elegendő vasuti sín, légcső, sűrített levegő vezeték, sínszeg, minden olyan anyag, ami a zavartalan termeléshez szükséges. Ebben az évben ezen a téren végleg rendet teremtettek.

S III-aknán nemcsak a mára, a holnapra is gondoltak. Az előkészítésről még a legnehezebb időkben sem mondtak le, a jövő évben is lesz elegendő fejtés, széntermelő munkahely. A bányájukat egyre inkább vasba öltöztetik.

A nyitott vágatok több, mint 52 százaléka már korszerűen van biztosítva.

S hogy mennyire alapvető biztosítási móddá változott a korszerű elemek felhasználása, azt bizonyítja: novemberben például 539 folyóméter vágatot láttak el korszerű biztosítással. De más tekintetben is fejlődött III-akna. Lefedték az aknához vezető lejárót, a fürdőt korszerűsítették, készül az új palahányó, kijavították a műhelyt, az irodaházat, elkészült a körvágat, stb, hogy csak néhányat említsünk. A leglényegesebb a bányászok szempontjából persze az volt, hogy az áprilisi 286-ról novemberre 374-re emelkedett az üzemi lakások száma s így

a bányászok lakásproblémáján lényegesen enyhíteni tudtak.

Lehetne és kellene még arról is írni, hogy a III-as aknai bányászok élete, gondolkodásmódja mennyire más mint egy évvel ezelőtt, de egy cikk keretében nem nyílik mindenre lehetőség. Annyit azonban még hozzá kell tenni, hogy a III-aknai bányászokat eddigi sikereik még jobb munkára ösztönzik. Megfogadták, hogy az év végéig 11,600 tonna szenet termelnek terven felül s úgy igyekeznek dolgozni, hogy most már decemberben elérjék azt a termelési szintet, amit a jövő évi tervük előír.

Mesterfalvi Gyula

MÉHÉSZETI KIÁLLITÁS GÖRCSÖNYBEN

A Görcsöny és vidéke Körzeti Földművesszövetkezetben alakult méhész szakcsoport december 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor méhészeti kiállítást rendez. A kiállítást tanfolyamzáró ünnepséggel kötik egybe. A kiállítás megtekintése díjtalan.

Hétfőn este

Ünnepi Kodály-est a Pécsi Nemzeti Színházban

Hétfőn, december 16-án, Kodály születésnapján este 7 órakor a Nemzeti Színházban a pécsi szimfonikusok és a Liszt Ferenc-kórus hangversenye lesz Antal György vezényletével.

Pécsett először hangzik fel Bárdos Lajos—Weöreös Sándor Kodály köszöntése c. kórusa, valamint dr. Vargha Károly szövegével a Háry-intermezzo. A nagy a cappella-kórusok közül az Este, Liszt Ferenchez, valamint Jézus és a kutárok kerülnek előadásra. A Székelyfonó részletek mellett egy bájos zenekari menüet is szerepel a műsoron. Örömmel várja a közönség a Psalmus Hungaricus előadását, melynek tenorszólóját Udvardi Tibor énekli. Közreműködik még Molnár Éva.

Egy vendégkönyv margójára

A vendégkönyvben lapozgatni mindig könnyebb, mint valamit beleírni. Odadugják az ember elé, hogy most tessék, írjon valamit, röviden, de frappánsan s a vendég ilyenkor zavartan töpreng magában. Mit írjon? Elvégre alatta lesz a neve, nem mindegy, hogy mit ír, soha sem tudja az ember, hogy ki olvassa majd, esetleg gúnyosan mosolyognak, hogy hát: „Nahát, ez az X. milyen csúnyán ír, igazán megtanulhatott volna az iskolában...” S a vendég, — rágja a tollszárat, mint egy elemista. Pedig felnőtt, komoly ember, nagynevű művész vagy sportoló vagy másvalamilyen közismert személyiség, s most itt van: adjon egy darabkát saját magából, a gondolatából, ami esetleg árulkodik...

Így aztán legjobb, ha óvatos s némi közhelyek papírravetésével könnyít a lelkén. Például: „Kényelmes és figyelmes, kellemes lakás a Nádor...” Aláírás: Sárdi János. Hm... Meg kell hagyni, elég óvatos volt. Nézzük a következőt: „A viszontlátásig köszönök mindent, de tanuljanak meg ping-pongozni...” Ez már őszintébb, egyszerűbb volt. Nem is csoda: Bulla Elma írta, aki üres óráiban a Nádor dolgozóival ping-pongozott a kultúrteremben. De nem sokkal utána már Bilicsi Tivadar, Nádasi László és Farkas Vera tölt néhány napot Pécsett s a vendégkönyvbe csak ennyit írnak: „Prima volt.” Tehát nagyszerűen érezték magukat. (A színház közönsége is.)

Hanem van itt egy rajz minden szöveg nélkül és az aláírás is csak annyi, hogy „pestiek”. Egy tányér, azon lelógó bécsi szelet, egy fröccsös pohár, majd öt kottavonal violinkulccsal és néhány hangjeggyel... Ez önmagáért beszél: a vacsora bőséges volt, a cirfandli még jobb volt, s hát a muzsika...” szóval záróráig mulattak.

Aha! Kedves írónk is nyilatkozott, tömören, de aranymondásnak szánva. Hogy aszongya: „A lélek testből is áll. Annak pedig itt jól gondját viselték.” Aláírás: Tamási Áron. Ejh, Áron bátyánk! Ebben aztán van ám góbéfurfang!

És ez? Két „országúti vándor”, azazhogy a Magyar Rádió két riportere is itt pihent meg s ezt írták a vendégkönyvbe: „Ez aztán jó volt!” Fábián Gyula és Verrasztó Gyula. Nem tudni persze, hogy mi volt jó. A vacsora, vagy a Furmint, vagy a zenekar, mindenesetre ők tudják. S egyszer csak jön ám a költő! Csodálatát és elégedettségét kinrímekbe eképpen faragva:

A kismadár is hiába száll
ide, száll oda...
Visszatér, mert a legjobb
hely a Nádor szálloda.

S utána kanyarítja még azt is, hogy „Ilyen és ehhez hasonló reklámverseket olcsón vállalok...” — Csorba Győző.

Becsapom a vendégkönyvet, csak úgy porzik.

Hiába, ezek a nagyemberek már mindent elírtak előlem. Nekem már nem maradt más, csak egy nagyfröccs a söntésben.

Természetesen csakis a reklám miatt!

(RAB)

A szegényparasztok helyzetéről

A kommunista pártok politikájában jelentős helyet foglal el a szegényparasztság között folytatott pártpolitikai munka. Ennek a fontosságát a marxista—leninista tanítás azért hangsúlyozza, mert a parasztság legtöbbet szenvedett rétege, a munkásosztály után a legnehezebb viszonyok között él és dolgozik, tehát *a munkásosztály legelszántabb szövetsége is.* Ez a megállapítás különösen a kapitalizmus jármában nyögő szegényparasztságra vonatkozik, de a mi országunkban — ahol ugyan a tőkések és földbirtokosok helyett a munkások és parasztok lettek a hatalom birtokosai, ahol kisajátítottuk a nagybirtokokat — *még nincs megoldva véglegesen a szegényparasztság ügye.* Nem titok, a mi járásunkban is rosszabbul él a középparasztoknál is, rosszabbul és nehezebb viszonyok között dolgozik, mint az állami szektorokban vagy a szövetkezetekben dolgozó szegényparaszt. Ha ezt a megállapítást elfogadjuk, akkor el kell fogadnunk azt is, hogy *ez a kérdés egy magát marxista pártnak valló vezető pártszervnek nem lehet közömbös. És nem is az!*

A mi járásunk vezető szervei, a párt és tanács vezetői az utóbbi hetekben sokat dolgoztak azon, hogyan lehetne segíteni a szegényparaszt helyzetén. Több községben, több száz szegényparaszttal, volt kilépett termelőszövetkezeti taggal, közöttük egynéhány egyéni és középparaszttal is beszélgettünk. A beszélgetésünk célja az volt, hogy az eddiginél sokkal alaposabban megismerkedjünk gondjaikkal, bajaikkal, hogy saját szájukból halljuk az igazságot. Tudniillik azt: hol volt könnyebb az élet, a termelőszövetkezetben-e, vagy az egyéni gazdaságban? Mi a véleményük a jövőről, valamint a tsz-ek támogatására kiadott kormányrendeletekről? S nem utolsó sorban arról folyt a szó, hogyan lehetne és miben tudnánk segíteni a helyzetükön? Az első mély benyomásunk ezek után a beszélgetések után az volt, hogy nem tudják, miért kerültek nehéz anyagi helyzetbe. Sokuk pedig nem is gondolkozik azon, mi az oka annak, hogy a kevéske földjén is sokkal kisebb a terméshozam, mint például a középparaszt, vagy az állami gazdaság földjén. Pedig ebben rejlik a szegényparaszt helyzete megoldásának a nyitja, mert hiszen érthető, hogy ha a jövedelem kevesebb, az élete is nehezebb. Ezekről beszélgettünk hosszú estéken keresztül több községben a szegényparasztokkal. Egy rövid cikk keretében szinte képtelenség feltárni a szegényparaszt helyzetének minden okát, de különösen nehéz magyarázatot adni részletekbe menően a nehézség megszüntetésére. Ezért inkább csak arra szorítkozunk, beszélgetések magukért a tények, valamint arra, hogy röviden vázoljuk a kivezető utat.

Az 1920-as, 30-as években egy család — ha valamelyik hercegi uradalomban, vagy hitbizományi birtokon szolgált — évi bére 16 mázsa búza, fél öl fa, 20 kiló só, egy kh. föld és 20 pengő volt. A felsorolt bér távolról sem fejezi ki a cselédek igazi nyomorát, például a zsúfolt lakásviszonyokat, a cibere levest, a két órai kelést és azt az embertelen munkát és bánásmódot, amelyben minden cselédnek része volt. De elégedjünk meg a puszta bérével!

A kommunista párt már akkor is magyarázatát adta annak, miben rejlik a cselédség és a szegényparasztság nyomorának, szegénységének igazi oka. Azt mondotta, *aki cselédet tart, vagy bármely módon mással műveltet a földjét* — lehet herceg, báró, földbirtokos, vagy öltözhet papnak, katonának, kondásnak, vagy kutyapecérnek — *az rútul becsapja a cselédjét.* Az ő véres verítékén szerzi a jövedelmét, amelyből él. Megmondotta, addig nem is javulhat meg a helyzetük, amíg bérmunkások vagy cselédek lesznek. *A kommunista párt ebben az időben azt tanácsolta* (habár akkor ezért halál járt) *erőszakkal* (szövetkezzenek a munkásokkal), *vegyék el a földet és a felszerelést. Azé legyen a föld, aki megműveli.* Ha ez akkor ugyan nem is került, de 1945-ben a szovjet emberek segítségével mégis megtörtént. Akkor igen sok cseléd, summás, napszámos, részesmunkás és szegényparaszt lelkesedett ezért a gondolatért, helyeselte a kommunisták tanácsát és harcba is szállt érte. Akkor igen sokan részt vettek a szegényparasztság jogos igényeinek kielégítésében és abban a harcban, amely több mint egy évtizede folyik nemcsak a föld megszerzéséért, hanem megtartásáért. Mert ugye, ma még sokan emlékeznek arra is, hogy ezt a lépést mennyire nem akarták az érdekeltek, menynyire óvták a szegény népet, szépen is, csúnyán is ettől a lépéstől. Ha most a kommunista párt tanácsát mérlegeljük, akkor csak az lehet a válasz: *a szegényparasztnak, a nincstelen mezőgazdasági munkásnak jó volt, a földbirtokosoknak rossz volt.* (Erre egyébként választ kaptunk az elmúlt év októberében is.) A szegényparasztság mostani helyzetére pedig azt mondjuk: nem sokat segít a szegényparaszton az az egy-két hold föld, ha rossz és hiányos a felszerelése, még a középparaszt sem versenyezhet sikerrel *a jól gépesített* nagyüzemmel. Ettől még nem javul meg a helyzetük. *A legjobb megoldás a szegényparasztság helyzetének megjavítására az, ha termelőszövetkezetekbe tömörülve gépesítik földjeiket, s a legújabb módszerekkel és a legújabb eljárások szerint gazdálkodnak.*

Mi ebben a kérdésben is a bizonyítás során azt szeretjük, hogy helyettünk beszéljenek az élő tények. Az elmúlt napokban megismerkedtünk és elbeszélgettünk *Rajnovics Sándor szőkei szegényparaszttal.* Az ő példáját annál is inkább érdemes nyilvánosságra hozni, mert ma nagyon divatos az olyan érv — különösen az ellenséges elemek, a kulákok körében — hogy a szegényparaszt azért szegény, mert lusta, keresetét megissza, nem tud gazdálkodni, stb. Meg kell mondanunk, hogy erre az emberre senki, de még az ellensége sem mondhat ilyent. Igen szorgalmas, példás családapa, jó munkás és mégis szegény. Nézzük csak meg közelebbről az ő helyzetét!

A családban hárman dolgoznak. Ő, a felesége, valamint 16 éves leánya. Saját földje: 1540 négyszögöl, bérelt földje: 1150 négyszögöl, össz. területe 2690 négyszögöl. Ez egyenlő 1 kat. hold 1090 négyszögöllel.

Termett:	mázsa	mázsánkénti ára	Összára
árpa	*10*	*230.— Ft*	*2.300.— Ft*
kukorica	*5*	*110.— Ft*	*550.— Ft*
répa	*12*	*25.— Ft*	*300.— Ft*
burgonya	*15*	*100.— Ft*	*1.500.— Ft*
zöldségfélék			*1.500.— Ft*
Egyéb jövedelem:			
sertést adott el			*1.000.— Ft*
MÉH-nél dolgozott 1 hónapot			*1.500.— Ft*
Napszám-munka			*7.000 — Ft*
Összes jövedelem:			*15.650.— Ft*
Teher:			
Összes adója:			*470.— Ft*
Tsz és egyéb tartozása:			*5.038.— Ft*
Összesen:			*5.508.— Ft*
Össz. jövedelem:			*15.650.— Ft*
Össz. teher			*5.508.— Ft*
Tiszta jövedelem:			*10.142.— Ft*

Úgy hiszem, nem kell különösebb magyarázat, hogy ez a család az évi jövedelemből mennyit költhet ruhára, cipőre, esetleg a rossz kis házacskájuk kijavítására, vagy egy újabb ház építésére, bár ez is jóval több a volt cselédek jövedelménél. Gondolkodtunk azon is, és megnéztük, mennyivel lett volna előnyösebb neki, ha napszám helyett gazdag parasztoktól harmados földet vállal. Itt a következő képet kaptuk. Ha valaki 1 kat. hold kukoricát vállal harmadában művelni, azért dolgozik: kapálás 13 nap, törés 4 nap, zsákolás: 1 nap, szárvágás: 2 nap, összesen 20 nap. Jó termés esetén termett 30 mázsa kukorica, ez 3.120 Ft. Ebből az övé 10 mázsa, 1 040 Ft értékben. Napi keresete: 52.— Ft.

A részes munka elvégzésénél is rájöttünk arra — a fenti példa segítségével —, hogy ez *sem hoz gyökeres javulást* a szegényparasztság helyzetében. Ez is csak időnmunka, nem biztosítja az egész család évi munkáját, de ellátását sem. Csak azt segíti, aki bérbe vidja a földjét, mert minden munka nélkül elviszi a termés kétharmadát, azon a címen, hogy az

Provokálnak

Egyszer s mindenkorra kijelentjük, hogy a Dunántúli Napló sohasem utasít, sohasem von felelősségre senkit. A Dunántúli Napló védi a becsületes emberek érdekeit, feltárja a hibákat, javaslatokat tesz és felhívja rá az illetékesek figyelmét, hogy ezáltal javuljon mindennapi életünk.

Azért tartjuk szükségesnek ezt kijelenteni, mert az utóbbi időben egyre gyakrabban élnek vissza a sajtó nevével. A Dunántúli Naplóval takaróznak, fenyegetőznek és hivatkoznak rá, mint valami közéleti mumusra, akitől rettegni kell.

Pénteken este valaki odáig merészkedett, hogy telefonon felhívta a csemegeboltot és ott a Dunántúli Napló egyik munkatársának nevében jelentkezett. Majd felelősségre vonta a bolt dolgozóit egyes, általa vélt hiányosságokért. Mindezt minősíthetetlen hangon tette.

A bolt vezetője — igen helyesen — azonnal felhívta a szerkesztőséget, ahol megtudta, hogy a Naplótól senki sem telefonált a boltba és az említett újságírók közül csak az egyik létezik, a másik költött személy.

Mi szívesen meghallgatunk mindenkit, aki panasszal, észrevétellel keresi fel szerkesztőségünket. Segítünk a becsületes embereknek, de sohasem utasítunk és nem vonunk felelősségre senkit. Erre mások illetékesek.

Fürdőintézetet Pécsnek!

A vízellátás, a közlekedés és a köztisztaság mellett, Pécs egyik régi, égető problémája: a fürdőhiány. Pedig valaha, igaz még a rómaiak idejében és a török hódoltság alatt Pécs városa éppen fürdőkultúrájáról volt híres.

Evlia Cselebi török világutazó leírása szerint a török hódoltság idején Pécsnek három fürdője volt. A legelőkelőbb a Kászim pasa dzsámijának (a Széchenyi téri belvárosi templom) mihrádja előtt, a tér és a Mária utca sarkán, a mai bíróság épületének helyén állott. Tiszta és kellemes fürdő volt. „Vetkőzőhelye nagy és magas kupolájú, melynek közepén egy darab fehér márványból való nagy medence foglal helyet. Közepén a legsárgább aranyhoz hasonló rézből egy szökőkút pohara... Tizenöt ember beleül, elfér benne. E pohár körül tizenhét sárkányszáj-alakból az élet vize szökken ki és lefolyva a nagy medencébe ömlik. Ezt a művészi poharat három bronz ökörfejre és három bronz teknősbéka-derékra úgy helyezték el, hogy a szemlélő elméje megállt rajta" — írja Evlia Cselebi. Ezt a fürdőt még az 1693. évből származó birtokösszeírások is megemlítik.

A másik török fürdő a szigetvári kapun belül volt, Memi pasa dzsámija közelében. Evlia Cselebi leírása szerint: kellemes, szépen épített melegfürdő, „melynek fürdőszolgái, mint a nap, olyan tenyerűek". Evliát annyira elbájolta, hogy még verset is írt róla. A fürdő az 1880-as évekig állott a Sallai és a Várady Antal utca sarkán. Idős szemtanúk állítása szerint szép magas, kupolás épület volt.

A harmadik fürdő Ferhád pasa fürdője. Ez a szegényeké, „noha kellemes és tiszta". Ferhád pasa fürdőjének alapfalát a Kossuth Lajos és a Mór utca sarkán találták meg házépítési munkálatok közben.

De amikor Pécsnek még csak 50.000 lakosa volt, akkor is 2 fürdő működött a városban. A mai Jókai utca déli irányú meghosszabbítása érdekében azonban a legmegfelelőbbet, az úgynevezett Ferenc József fürdőt tíz esztendővel ezelőtt lebontották. Igy jelenleg az a helyzet, hogy a 130.000 lakosú Pécsnek csak egyetlen fürdője van, a volt Engel-féle, ha az egyáltalában fürdőnek nevezhető.

Lépjünk csak be ebbe a „fürdőintézetbe", amely a Pécsi Víz- és Csatornaművek kezelésében áll!

Tizenhat kádfürdő van itt, 3 fülkében 2—2 káddal, tízben 1—1 káddal. A kádfürdő helyiségek enyhén szólva visszataszítóak. Felszerelésük primitív, mindegyikben rozoga szelon, gyenge minőségű viaszos vászonnal letakarva, a fürdőlepedőellátás pedig hiányzik. A kádfürdők képe a száz év előtti fürdők szomorú képét mutatja. A panaszkönyv sok beírása szerint úgy néz ki, „mint egy ócska mosókonyha".

A fürdő fedett uszodájának teteje leszakadóban van. Ezért üzemen kívül helyezték, de a bármikor várható tetőösszeomlás veszélyt jelenthet a mellette üzemelő helyiségekre is. Ezek pedig: a közös vetkőző, ahol primitív állófogason a fürdőzők ruhái egymással érintkeznek, kitéve mindennemű fertőzési lehetőségnek. Innen vezet az út a száz év előtti kis gőzkamrába, majd egy hasonló másikba, ahol gőzben, csurgó zuhanyok vízgőzében történik a masszázs. Innen nyílik az úgynevezett „thermálterem" két vályuszerű keskeny betonmedencéje (15—20 főre szóló.) Ezek közül csak az egyikben van víz, félig telve. Csak langyos vízben „lubickolhatnak" a thermálfürdőre igényt tartó fürdőzők. A fürdő folyosójáról szűk lépcsőn lehet feljutni az úgynevezett „gyógyiszapoló" előtt.

Pedig ennek a gyors ütemben fejlődő ipari városnak, bányavidéknek nemcsak tisztasági fürdőre, hanem komplexfunkcionális helyreállító vízgyógy-, torna-, fizikóterápiás intézetre is szüksége lenne. Annál is inkább, mert mint minden ipari megyében, úgy Baranyában is igen magas a reumás, orthopéd, traumatológiai betegek száma és ezek a betegek a legfontosabb termelői rétegből adódnak. Munkábaállításuk, gyógyításuk — a statisztikai adatok szerint is — 50 százalékkal előbb történik meg vízgyógyászati, speciális, rendszeres tornakezeléssel, valamint az ezzel párosuló fizikóterápiás kezeléssel, mint e nélkül. Mindez a termelésben ezer és ezer munkaórát, napot jelent, mert a beteg sokkal hamarabb nyerné vissza egészségét, munkaerejét.

Mindezeknek a szempontoknak a figyelembevételével, elengedhetetlenül fontos, hogy Pécsnek mielőbb egy rendes tisztasági fürdője és egy komplex funkcionális, helyreállító, iszapkezeléses fürdője legyen.

Pusztai József

A szalamandra eddig ismeretlen változatára bukkantak Pécsett

Dr. Gebhardt Antal, a Pécsi Természettudományi Múzeum igazgatója egyik kutatóútján érdekes állatkára bukkant a Pécs alatt elterülő mocsaras réten. A kis állat kétségkívül szalamandra, de más, mint a Kőszeg környékén található fekete, vagy az Alföldön élő foltos szalamandra. Ennek háta teljesen fekete, a hasa pedig foltos.

A természettudósok eddig azt tartották, hogy a Mecsekben és a baranyai síkságon nem él szalamandra. A lelet módosítja ezt a megállapítást. — Feltételezik, hogy a Mecsektől délre több helyen is találnak majd szalamandrát. Nehezen lehet azonban észrevenni, mert napközben elrejtőzik a földbe és csak éjszaka indul el élelemszerző útjára.

A talált szalamandra most a Pécsi Természettudományi Múzeumban van, ahol pontosan megfigyelik és leírják.

HIREK

BŐVITIK A MESZESI ISKOLÁT

Pécs város tanácsülése utasította a végrehajtó bizottságot: járjon el az illetékes szerveknél, hogy a meszesi lakásépítkezésekkel párhuzamosan a kulturális intézményeket is bővítsék. A tanács terv- és művelődésügyi osztályának vezetője tárgyalásokat folytatott a szénbányászati tröszttel. Ennek eredményeként a tröszt 1958-as évi beruházási programjába felvette, hogy a jelenlegi 8 tantermes iskolát újabb nyolc tanteremmel, a 4 tantermes iskolát pedig további 4 tanteremmel bővíti. Ugyanakkor gondoskodik a tereprendezésről is. Ezt a programot a főhatóság jóváhagyta és így 1958-ban sor kerül a beruházásra.

UJ KISVENDÉGLŐ NYILIK PÉCSETT

A Pécsi Vendéglátó Vállalat tervbevette, hogy 1958-ban megszünteti a Kossuth Lajos utcában lévő italboltot, illetve azt egybeépíti a Kazinczy utca sarkán lévő Ruházati Kisipari Szövetkezet helyiségével. Mindkét helyiséget kisvendéglővé alakítják át. — Az Aranykacsa, a Halásztanya, a Sportvendéglő, a Tettye és a Susogó után ez lesz Pécs város hatodik kisvendéglője. A Ruházati KTSZ átköltözik majd a Tacskó-Mackó helyiségébe, a Tacskó-Mackónak pedig új helyiséget keresnek. Az eddigi tervek szerint a Tacskó-Mackót a Széchenyi téren lévő népbüfé étkező helyiségébe helyezik át.

A PÉCSI TEJÜZEM FEJLESZTÉSI TERVE

A városi tanács megállapította, hogy gyors ütemben fejlődő városunk zavartalan ellátása szükségessé teszi az élelmiszeripari üzemek, különösen a Pécsi Tejüzem fejlesztését. Ezért a végrehajtó bizottság átiratot intézett Kovács Imre élelmezési miniszter elvtárshoz, hogy a minisztérium a hároméves terv keretében gondoskodjon a Pécsi Tejüzem technikai bővítéséről és fejlesztéséről, valamint a beruházási hitel biztosításáról.

BŐVÜL A KERESKEDELMI AKTIVAHÁLÓZAT

A város lakosságának jobb ellátásához a tanács kereskedelmi állandó bizottsága is hozzájárulhat elsősorban a társadalmi ellenőrzéssel. Ezért a tanács felkérte a kereskedelmi állandó bizottságot: erősítse meg aktívahálózatát. A kereskedelmi állandó bizottság ülést tartott és felkérte tagjait, hogy szervezzenek társadalmi aktívákat. A bizottság 14 új aktívát szervezett be. A kereskedelmi felügyelőség bevonásával oktatásuk is megtörtént már.

GYÜMÖLCS- ÉS ZÖLDSÉGRAKTÁRT ÉPITENEK

Pécs város zöldség- és gyümölcsellátása csak akkor biztosítható, ha korszerű zöldség- és gyümölcsraktárt biztosítanak a MÉK részére. Ezért a városi tanács végrehajtó bizottsága felhívta a MESZÖV igazgatóságát: tegyen előterjesztést a SZÖVOSZ-nak, hogy a 3 éves terv során beruházási tervébe állítsa be egy korszerű raktárház létesítését Pécsett. A SZÖVOSZ igazgatóságától a baranyai MÉK Vállalat már megkapta az utasítást, hogy a raktárház kijelölésére és tervezésére tegyen lépéseket.

VASMAROK KÖVEK RAKODÁSÁRA

Menthy Árpád és Rudolf Mihály komlói mérnökök vasmarkot szerkesztettek a komlói bányavágatok biztosítására érkező betonidomkövek kirakására. A 35 kg súlyú betonidomkövek kirakása a daruról mozgatott vasmarokkal a kézi kirakás költségének mindössze egyötödét teszi. Tekintettel arra, hogy Komlóra évenként általában 700 000 betonidomkő érkezik és a vasmarok az országban másutt is alkalmazható, az újítás bevezetése — a munka megkönnyítésén kívül — jelentős összegű megtakarítást is eredményezhet.

IFJU EGÉSZSÉGŐRI TANFOLYAM

A pécsi általános iskolák, középiskolák és ipari tanulóintézeteinek vöröskeresztes csoportjainak tanárelnökei megbeszélést tartottak. A tanácskozáson elhatározták, hogy a pécsi iskolákban az ifjúsági vöröskereszt csoportjai „ifjú egészségőri tanfolyamot" szerveznek. A tanfolyam résztvevői közegészségügyi és elsősegélynyújtási kiképzésben részesülnek. A tanfolyamot végzett tanulókból alakítják meg minden iskolában az egészségügyi állomásokat.

övé a föld. Mi erre is azt mondjuk, ez nem jó, akárki csinálja, *ez is kizsákmányolás és a szegényparasztokkal szemben embertelenség.*

Ennél, a számításunk szerint jobb a jövedelme egy hozzá hasonló szegényparasztnak, aki ma a termelőszövetkezet tagja. Ha összehasonlítást teszünk az ő jövedelme és például *Bódis János szentlőrinci termelőszövetkezeti tag* évi jövedelme között, akkor szembeszökően megmutatkozik a különbség a tsz-tag javára. (Megjegyezzük: hogy egy közepes tsz-ből, egy közepes tag eredményét vesszük, aki a növénytermelésben dolgozott, feleségével együtt.) Föld nélkül lépett a termelőszövetkezetbe. Ebben az évben 500 munkaegységük van.

Keresett termékféleséget:	*mázsánkénti ára:*	*Összesen*
búza 39 mázsa	*210.— Ft*	*8.190.— Ft*
árpa 20 mázsa	*230.— Ft*	*4.600.— Ft*
kukorica 20 mázsa	*110.— Ft*	*2.200.— Ft*
cukor 0.90 mázsa	*11.6 Ft*	*1.044.— Ft*
takarmányrépa 10 mázsa	*25.— Ft*	*250.— Ft*
burgonya 7.5 mázsa	*100.— Ft*	*750.— Ft*
háztáji jövedelem		*4.000.— Ft*
készpénz		*6.300.— Ft*
egyéb jövedelem		*2.060.— Ft*
Összesen:		*29.394.— Ft*
Összes jövedelem		*29.394.— Ft*
Összes teher		*320.— Ft*
Tiszta jövedelem		*29.074.— Ft*

Ilyen egy termelőszövetkezeti tag évi jövedelme, de tudnánk olyan példákat is elmondani, ahol 750 munkaegysége van a termelőszövetkezeti tagnak és nem 50.—, hanem 52.— Ft-ot osztanak munkaegységenként. Ennél a példánál azonban meg kell jegyeznünk még azt, mint ahogyan az előbbiek, úgy ez a példa sem fejezi ki hűen azt az egészen elütő, kétféle életmódot, amely az említett két család, vagy több ilyen család életmódjában megmutatkozik. Nem mutatja meg például azt, hogy a szentlőrinci termelőszövetkezetbe lépő tag azonnal egymillió 500.000 forintos vagyonnak lesz részese, még akkor is, ha semmit sem visz be. Nem mutat ez a példa semmit sem például a szövetkezeti tagok lakáshelyzetéről. (Pedig erről sokat tudnának beszélni még az ócsárdi volt tsz-tagok is.) A szülési segélyről és még sok más előnyről és kedvezményről.

Amikor azonban ezt tanácsoljuk (elsősorban nehéz helyzetben lévő szegényparasztoknak), hogy lépjenek be a termelőszövetkezetbe, vagy alakítsanak újat, mert csakis így könnyíthetnek a sorsukon, akkor nemcsak kizárólag olyan bizonyítékaink vannak, amely a jövedelemről mutat kedvezőbb képet, hanem amelyek *a jobb, könnyebb, termelékenyebb, korszerűbb munka mellett szólnak.* Olyan számszerű adataink vannak, amelyek a maguk valóságában mutatják a szegényparasztok helyzetének igazi okát. Megvizsgálták Szentlőrinc község parasztságának igaerejét, gépesítését, amely egyben megmutatja azt is, hol a hiba, valamint azt is, mi a teendő, hogy gyökeres javulást érjünk el a szegényparaszt helyzetében.

Nézzük a példát!

Gazd.-ok csop.-ja számszerint	*Gazd. sz. összesen:*	*Gazdaságok területe*	*Vetőgépet használ*	*Géppel szánt*	*Kaszáló gépet használ*
0—5 kat holdon alul	*551*	*724 kh.*	*—*	*3.1*	*—*
5—25 kat. holdig	*71*	*695*	*24*	*1.4*	*2*
25 kat. holdon felül	*3*	*86*	*2*	*—*	*2*
Tsz-ek	*1*	*660*	*1*	*100*	*1*
ÁG-ok	*1*	*1750*	*1*	*100*	*1*

Gazd. csop.	*Gazd.-ok összesen:*	*Egy lóval*	*Csak tehénnel*	*Ökröt tart*	*Két lóval*	*Nincs semmi*
	86			*3*	*—*	*2*
0—5 kat. h.-ig	*551*	*5*	*4*	*—*	*7*	*535*
5—25 kat. h.-ig	*71*	*13*	*—*	*—*	*54*	*4*
25-ön felül	*3*	*—*	*—*	*—*	*3*	*—*
Tsz-ek	*1*	*—*	*—*	*—*	*1*	*—*
ÁG.-ok	*1*	*—*	*—*	*—*	*1*	*—*

Nos, kell-e külön magyarázat ahhoz, hogy az olyan gazdaságokban, hol kézzel vetnek, meg szamárral szántanak (sajnos, a járásban még ilyen is van), ahol egy lóval, ahol tehénkékkel és faekével kínozzák a földet, milyen lehet az eredmény? Vagy ahol 535 paraszt a másik paraszt igájával szánt, vet vagy betakarít, mennyi tiszta jövedelem marad?

Ilyen termelési eszközökkel és módszerekkel nem lehet könnyebb, jobb és eredményesebb a szegényparaszt helyzete. A tangazdaság és a termelőszövetkezetek példája is meggyőző arról, hogy az az eredmény Szentlőrinc egész határában is elérhető, mert nincs lényeges eltérés sem időjárásban, sem a föld szerkezetében. *De csakis a szövetkezés útján.*

Csakis ilyen módon lehetne gyökeres változást elérni a szegényparasztok helyzetének megjavítása terén. Ez az egyetlen útja annak, hogy megkönnyítsük a dolgozó parasztság munkáját és növeljük jövedelmét, ezzel egyidőben megszüntessük a kizsákmányolás ma még fennálló különböző formáit. Vannak, akik a mi véleményünkkel szemben azt mondják a gondolkodó szegényparasztnak: „Ne hallgass rájuk, mese az egész". A szegényparasztok rossz tanácsadói többnyire azok, akik rendszerint bérbe adják a földjüket, vagy állandóan napszámosokat alkalmaznak és ezért érdekből beszélnek a tsz ellen, mert ha a szegényparasztok szövetkezetet alakítanak, mit csinálnak nélkülük?

Sokan az ellenség és a megtévesztett, félrevezetett, valamint az érdekelt emberek közül felhasználják, illetve felnagyítják a szövetkezetek régebbi hibáit, hogy megnehezítsék a szegényparasztok döntését. Igyekeznek elterelni a figyelmet a jó szövetkezetekről és a jó példákról. Ismét csak az a válaszunk: *a kommunisták igazat mondtak a szegényparasztoknak akkor is, amikor nyomorúságukban azt hitték, hogy az isten sem segít rajtuk. Igazat mondtak akkor is, amikor a földreform után kifejtették: szövetkezet útján kell gépesíteni a mezőgazdaságot, mert csak egyedül az segít a dolgozó parasztság helyzetén, csak így lehet olcsóbb, több mezőgazdasági terméket előállítani.* Ma már az is bebizonyosodott, hogy a pártnak igaza volt. Persze, mégis akadnak olyanok, akik újból és újból megpróbálják letagadni a tényeket, akik szemtelenül meg is fenyegetik a termelőszövetkezetről gondolkodó embereket. Az össze-vissza locsogóknak, hazudozóknak, a szegényparasztokat becsapni akaróknak azt mondjuk, amit egy jó magyar közmondás: „Hamarabb utólérik a hazug embert, mint a sánta kutyát". *Ha nem ma, akkor holnap, de előbb-utóbb a szegényparaszt is rájön a szövetkezeti út előnyére és rajtakapja őket is a hazugságon.* A fenyegetőzőknek pedig azt: mi a jövőben is betartjuk azt az elvet, hogy a dolgozó parasztok önként, a legjobb belátásuk szerint döntsenek arról, melyik úton kívánnak járni, de hangsúlyozzuk, hogy megvédjük őket a fenyegetőzőktől, a hazudozóktól, megvédjük őket az ellenség minden ármánykodásával szemben.

Végső fokon és összegezve: *a szegényparaszt nehéz helyzete és szegénysége abból fakad, hogy rossz és avult, valamint hiányos felszereléssel gazdálkodik.* Sokat dolgozik, csak korszerűtlenül. Ezért kevesebb az 1 kat. holdra eső jövedelme is a termelőszövetkezettel, vagy a nagyüzemmel szemben. És ezért dolgozik többet is. Ezen csak úgy lehet segíteni, ha elfogadják tanácsainkat, *szövetkeznek saját földjükkel és felszerelésükkel,* akkor módjukban van modern felszereléssel olyan gazdálkodást kialakítani, amely kiemeli a szegényparasztokat a nehéz helyzetükből.

Akik eddig a pártra hallgattak, ma is könyebben, jobban élnek, s a többiek pedig most fogadják meg a tanácsokat és akkor hamarason szebben, jobban fognak élni. S akik nem, maguknak ártanak, úgy járnak, mint a közismert sofőrdal mondja: „Aki versenyez a motorral, az nem okos, de botor, mert mi legfeljebb csak trappolunk, de győztes a motor..."

LIPCSIK ISTVÁN

MSZMP Pécsi Járási Pártbizottság Mezőgazdasági Osztályának vezetője.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. december 16-tól december 22-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — **Közben: 4.35:** Hírek. Időjárásjelentés. — **5.00:** Falurádió. — **6.00:** Pillanatfelvételek. — **6.30:** Színházak és mozik műsora. — **6.59:** Időjelzés. — **7.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **7.35:** Naptár — **7.59:** Időjelzés. — **8.00:** Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — **8.08:** Technikai szünet. — **10.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **12.00:** Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — **18.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **19.52:** Jóéjszakát gyerekek. — **20.00:** Esti krónika. Időjárásjelentés. — **22.00:** Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — **24.00:** Hírek. Időjárásjelentés. — **0.30:** Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. **Közben: 6.10:** Torna. — **7.10:** Falurádió. — **8.00:** Műsorzárás. — **14.00:** Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — **23.00:** Műsorzárás.

HÉTFŐ

december 16.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.10: Az elmúlt hét legjobb riportműsora.
9.20: Verbunkosok, csárdások.
9.45: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
12.10: Színes népi muzsika.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Emlékműsor Kacsóh Pongrácz halálának évfordulója alkalmából.
15.00: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.40: Könnyű dalok.
16.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.25: Bramhs: f-moll szonáta.
17.00: Hazai körkép.
17.20: Zenés műsor.
18.10: Zenekari hangverseny.
18.45: New York-i képeslap.
18.55: Tollfosztóban voltam az este . . .
20.25: Fehér éjszakák. Dosztojevszkij kisregényét rádiónak alkalmazta Bottlik Sándor.
21.10: R. Strauss: Rózsalovag-keringő.
21.20: Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermából.
22.45: Operettmuzsika.
23.15: Tánczene.
0.10: Népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Alphonse Daudet két elbeszélése.
16.00: Könnyű fúvósmuzsika.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Zenei előadás.
17.10: Fidelió. Részletek Beethoven operájából.
18.10: Égő csipkebokor. Kodolányi János regényének ismertetése.
18.25: Népi zene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Kamarazene.
20.00: Operarészletek.
21.05: Népek dalaiból.
21.40: Láttuk, hallottuk . . .
22.00: Tánczene.

KEDD

december 17.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Reggeli zene.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Könnyű hangszer szólók.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Zenekari hangverseny.
11.00: Bolgár népmesék.
11.20: Ajándékműsor a Mákói Szövő Kisznek.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Petőfi Sándor verseiből.
13.15: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zenekari muzsika.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Egy falu — egy nóta.
16.10: Hangverseny Kodály Zoltán műveiből.
17.00: Gondolatok egy könyvkiállításon.
18.10: Szív küldi . . .
18.40: Gyári sziréna.
19.00: Verdi: Vonósnégyes.
19.25: New York-i képeslap.
19.35: Tánczene.
20.20: A Rádió Világszínháza.
22.15: Rameau: Chaconne.
22.25: Szvjatoszlav Richter zongoraestje.
0.10: Balassa Tamás zongorázik.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Szervánszky Endre: Vonósszerenád.
14.40: Szovjet filmdalok.
15.00: Kamarazene.
15.35: Justh Zsigmond „Fulmus" c. könyvének ismertetése.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: Fúvószenekaraink műsorából.
16.14: Szél kerekedik. Részletek Polgár Tibor daljátékából.
16.45: Cseh költők versei.
17.00: Könnyű zene.
17.30: Rádióegyetem.
18.00: Vidám falusi képek — szvit.
18.10: A Nagyvilág decemberi számának ismertetése.
18.20: Operahangverseny:
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Vidéki zenekarok műsorából.
19.45: Közgazdasági rovat.
20.00: A XVII. század fúvószenéjéből.
20.20: Nem tehettem másként. Előadás.
20.40: Zenés műsor.
21.05: Kodály kórusműveiből.
21.30: Irodalmi kislexikon.
21.50: Tánczene.
22.45: Verses összeállítás.

SZERDA

december 18.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: Rádióegyetem.
9.30: A sztálinvárosi népi zenekar játszik.
10.10: Űrhajózási tanfolyam.
10.30: Kamarazene.
11.00: Könnyű zene.
11.40: Rádiókórusok énekelnek.
12.10: Tánczene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Népszerű operettnyitányok.
13.40: A Balogh-család története. Könyvismertetés.
14.00: Zenés műsor.
14.45: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
15.05: Ifjúsági műsor.
15.30: Grofé: Mississippi szvit.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Szív küldi . . .
16.55: Győzelem a halál felett. Látogatás V. A. Nyegovszkij professzor laboratóriumában.
17.15: Ötórai tea.
17.45: Véleményt kérünk . . .
18.10: Operaáriák.
18.40: New York-i képeslap.
18.50: Könnyű zene.
19.25: A világirodalom humora.
20.20: Operettrészletek.
21.20: Moszkvai tudósítónk jelenti.
21.30: Sándor Judit és Reményi Sándor magyar nótákat énekel.
22.20: Beethoven-est.
23.20: Tánczene.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.45: Vidéki studiónk jelentkezik.
16.00: Hangszerszólók.
16.30: Irodalmi furcsaságok.
16.45: Lábusa. Részletek Smetana operájából.
17.20: Lakásavatáson.
17.35: Ajándékhangverseny.
18.20: Nagy magyar műfordítók: Kazinczy.
18.50: A Gyermekrádió műsora.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Bevezetés a zenei formák világába.
20.00: Közvetítés Varsóból a Wieniawski verseny záróhangversenyéről.
21.05: Színházi estek...
22.00: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK

december 19.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyű zene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Az Gyermekrádió műsora.
9.32: Indulók és dalok.
10.10: Durhán és Ádámkán. Afgán népmese rádióváltozata.
10.40: Kamarazene.
11.00: Versek.
11.25: Népi zene.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Pajtás mérleget csinál. Nádass József írása.
13.15: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Részletek a Vasas Együttesek V. Zenei Fesztiváljának hangversenyéről.
15.10: Sakk-matt.
15.20: Ifjúsági világhíradó.
15.45: A Gyermekrádió műsora.
16.10: Öt gyár munkásai és a trolibusz.
16.20: A Harlem dalai.
17.00: Népi zene.
17.25: New York-i képeslap.
17.35: Boccaccio. Részletek Suppé operettjéből.
18.10: Táncdalok.
18.45: Tudományos híradó.
19.00: Közvetítés a Petőfi Színházból.
22.15: Lóversenyeredmények.
22.20: Roberto Ingles és zenekara játszik.
23.00: Bartók: Szonáta két zongorára és ütőhangszerekre.
23.30: Operettrészletek.
0.10: Verbunkosok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Operarészletek.
16.20: Részlet Titus Popovici „Az idegen" c. regényéből.
16.40: Tánciskola. — Előadás.
17.10: Munkás-klubban.
17.25: Közvetítés az ansbachi Bach-hétről.
18.10: A Gyermekrádió műsora.
18.30: A végzet hatalma. Részlet Verdi operájából.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Filmzene.
20.00: Népszerű melódiák.
20.45: Zenei folyóiratszemle.
21.05: Magyar művészek operettkoncertje.
21.50: Lápse, a könyvek városa.
22.00: Részletek Muszorgszkij operáiból.

PÉNTEK

december 20.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Klasszikus operettek.
8.50: Lányi Sarolta és Várnai Zseni versei.
9.00: Népi zene.
9.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: A Pénzügyőrzenekar játszik.
11.00: Karikás Frigyes novellaskötetének ismertetése.
11.30: Zsákay László gordonkázik, zongorán kíséri Bodonyi Anikó.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
14.10: Úttörőhíradó.
14.35: Népi zene.
15.15: Szív küldi . . .
16.10: A Fővárosi Zeneiskola szervezet tanulóinak hangversenye.
16.30: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.00: Mozaikok a párizsi opera történetéből.
17.50: Két karácsony.
18.10: Sport és tánc.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Népszerű operarészletek.
19.40: New York-i képeslap.
20.20: A Lengyel Rádió tánczenekara játszik.
21.08: Gyermeknevelés.
21.24: Zenekari hangverseny.
23.04: Népszerű melódiák.
23.30: Monteverdi és Händel operáiból.
0.10: Dalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.10: Tréfás kórusok.
15.30: Századok a színpadon.
15.40: Fúvós táncok.
16.00: Zenés utazás.
16.40: Anna Frank naplója.
17.00: Ötórai tea.
17.30: A magyar irodalom története.
18.00: Művészlemezek.
19.05: Karácsonyi ajándék.
19.20: Tánczene.
20.00: Heti hangversenykalauz.
20.45: Nacionalizmus — vagy hazaszeretet.
21.05: Részletek Dunajevszkij és Kerekes János operettjéből.
21.50: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
22.00: Verbunkosok. népdalok.

SZOMBAT

december 21.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Az Ifjúsági Rádió műsora.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Mexikói dalok.
10.10: Szép Heléna. Részletek Offenbach operettjéből.
11.00: Versek.
11.20: Chausson: Versenymű hegedűre.
12.10: Népi zene.
12.50: Mi van a könyvesboltokban?
13.05: Operarészletek.
14.15: Tánczene.
14.45: A kerek kő. Benedek Elek meséje.
15.05: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.25: Világgazdasági negyedóra.
15.40: Kórusaink életéből.
16.10: Hirdetőoszlop.
16.20: Brahms: A-dur szonáta.
16.40: Zenés hétvége.
17.00: New York-i képeslap.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: Láttuk, hallottuk.
19.00: Népszerű zenekari hangverseny.
20.25: Vidám zenés műsor.
22.15: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Az opera mindenkié.
15.30: Horgászok 5 perce.
15.25: Az első szívdobbanás. Rádióoperett.
18.03: Hans Hotter Schubert-dalokat énekel.
18.23: Lányok, asszonyok . . .
18.38: Nagy slágerek.
19.05: Tánczene.
19.40: Egy hír a mikroszkóp alatt.
20.00: Zenei műsor.
20.10: Flotow: Márta. Vígopera három felvonásban.
22.45: Zenei műsor.

VASÁRNAP

december 22.

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Magyar nóták.
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Uj Zenei Ujság.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.50: Táncdalok.
11.05: Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagytermából.
12.15: Népi zene.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Operettdalok.
13.30: Helyszíni közvetítés a labdarúgómérkőzésről.
15.15: Délutáni látogatók.
16.00: Hét nap a külpolitikában.
16.15: Szív küldi . . .
16.45: Egy nagy szerep története.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.03: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
18.30: Ifjúsági műsor.
19.20: Hanglemezparádé.
20.10: Emberek között.
20.20: Murger—Puccini: Bohémélet.
22.35: Népi zene.
23.00: Könnyű dalok.
23.30: Ravel: Zongoratrió.
0.10: Vécsey Ernő zongorázik.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Bach-orgonaművek.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Falusi arcképek.
11.35: Zenés vasárnap délelőtt.
12.30: Kerek Ferkó mesél.
13.00: Művészlemezek.
14.10: Magyar nóták.
14.50: A belterjes gazdálkodás útján.
15.05: Az operaszerkesztő postájából.
16.00: A magyar hon szépségei.
16.45: Itt a karácsony fehéren.
17.45: Zenekari hangverseny.
18.50: Lukács István cimbalmozik.
19.20: Riportműsor.
19.30: Mozart-est.
20.30: Magyar népdalok.
21.10: Tánczene.
22.10: Zenekari hangverseny.

(A műsorváltoztatás jogát a Rádió Igazgatósága fenntartja.)

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Tenkely István, Gergely Rozália. Czeininger Zsuzsanna, Kovács Jenő, Csizmadia Erika, Kovács Katalin, Szente Márta, Kisteleki István, Honner Györgyi, Kaufmann Tibor, Gábor Erzsébet, Orsós Éva, Halász Erzsébet, Orovicza Adrien, Traj László, Balatinácz Ferenc, Vatti Ibolya, Sznyida Dóra, Kovácsevecs József, Toronyi Hedvig, Tavalyi Ferenc, Kovács Ferenc Csongrádi Regina, Schmidt József, Szilágyi Tamás, Vajda Márta, Nagy László, Walter György, Gonár Mercedes, Schneider János, Horváth Magdolna, Domján Zoltán, Szabó Éva, Kádla Márk, Strausz Edit, Kerekes Erzsébet, Gajdos Vilma, Berszán János, Tálos Ildikó, Fejér Péter, Petrovics Ibolya, Kispéter László, Horgas Dezső, Szmolka Zsuzsanna, Mihálkó Sándor, Géczi Anna, Tanyó, József, Dezső Ferenc, Varga Edit, Nagy Jolán, Farkas Mária, Koppány Tamás, Solt Veronika, Fekete István, Vas István, Wizner Ferenc, Varga Tibor, Sárosi János, Tóth Nándor, Jakab Ágnes.

Házaságot kötöttek:

Kiss István gépszerelő és Várhidi Ilona nyomdai beránó, Eppel Rezső vájár és Albrecht Erzsébet konyhai alkalmazott, Spruzina László gépésztechnikus és Klein Ilona adminisztrátor, Gyimesi Pál technikus és Varga Mária adminisztrátor, Pető István építészmérnök és Lenkei Edit gyors- és gépírónő, Szegedi Ernő gépkocsivezető és Bércesi Mária, Krémmer Tibor kirakatrendező és Gál Gizella asszisztens, Halász Ernő adminisztrátor és Máyer Ágnes büfés, Horváth Miklós vízvezetékszerelő és Kreszl Katalin, Perger György áccsegéd és Biharvári Piroska ápolónő, Futács Kálmán műszaki ellenőr és Bárdosi Margit MÁV személypénztáros, Tropek Imre szakmunkás és Horváth Katalin, Dombay László üzemvezető és Popilla Ilona statisztikus, Szabó Lajos ács és Erdélyi Ilona, Sipos Imre gépésztechnikus és Kisgyuru Éva gyakorló gépésztechnikus.

Meghaltak:

Zátony Józsefné szül. Bónis Józefa 59 éves, Pum József 37 éves. Mohátsi József 57 éves, Miháli István 8 hónapos, Fetter János 68 éves, Tóth János 80 éves, Hoszpodanszki Sándor 55 éves, Tóth Ferenc 78 éves, Róth Jakabné szül. Nagy Rozália 68 éves, Brechler János 67 éves, Szántó Imre 62 éves, Szabó Gézáné szül. Szőke Lenke 55 éves, Antal Lászlóné szül. Tóth Teréz 81 éves, Elő Pálné szül. Farágó Erzsébet 62 éves, Aracs Erzsébet 2 hetes, Ványi András 59 éves, Horváth Magdolna 3 napos, Fischer Klára 13 éves, Kecskés Mária 72 éves, Haim Jánosné szül. Tolnai Anna 54 éves, Bátori Józsefné szül. Ternácz Julianna 52 éves, Rádochay József 73 éves, Schmidt Erzsébet 8 hónapos, Varga Anta 58 éves, Guttyán János 66 éves, Nagy Sarolta 72 éves.

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt december 15-én 7—14 óráig a Felszabadulás, Remény, Almos, Táltos, Huba, Géza és Ságvári E. utcákban, Kokszmű lakótelep, Pécsbánya rendező pályaudvar valamint Üszög puszta területén.

A Nagyhídi utat december 16-án vasúti sínek cseréje miatt lezárják.

KEREKES MACKÓ, egészen új állapotban eladó. Anna utca 25. sz.

Fájdalommal közöljük kartársainkkal, hogy

Glück János

egyik legjobb szaktársunk, jó kollegánk, szeretett barátunk hosszas szenvedés után folyó hó 13-án elhunyt.

Emléket megőrizzük.

Pécsi Vendéglátó Vállalat dolgozói és igazgatósága.

Szeretett jó férj, édesapa, testvér, sógor, unokaöcs.

Glück János

a pécsi Vendéglátó Vállalat dolgozója 13-án hosszas szenvedés után elhunyt, temetése 16-án délután 2 órakor a pécsi köztemetőben.

GYÁSZOLÓ CSALÁD

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanya, nagyanya, dédnagyanya

özv. Kiel Józsefné

szül. Ruzsinszky Aranka

13-án Komlón elhunyt. Temetése 16-án fél 3 órakor a pécsi köztemetőben.

GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felveszünk

1 lánghegesztőt, 1 villanyhegesztőt és 1 autó villamossági szerelőt. Jelentkezés: É. M. 3. sz. Mélyépítő Váll.

PÉCS, KERTVÁROS.

Málomi út 80/a szám alatt.

Vásároljon, ajándékozzon művészi festményt karácsonyra

HAVI RÉSZLETRE!

Iparművészeti lakásdíszítő tárgyak, kisbútorok, ötvösékszerek

Uj cikkünk:

BÚTORSZÖVET

(iparművészeti)

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KÉPCSARNOK 10. FIÓK

Kossuth Lajos út és Sörház utca sarok

APRÓHIRDETÉSEK

HALÁLOZÁS. Szeretett jó férj, édesapa, nagyapa, testvér és szerető rokon, Keresztury János 78 éves korában hosszas szenvedés után 13-án elhunyt, temetése 16-án fél 2 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondok mindazoknak, akik drága jó férjem temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével, vagy bármi módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondok az Üveges kartársaknak.

Özv. Ványi Andrásné

Házasság

28 éves, középtermetű, jó állással és saját házzal rendelkező legényember házasság céljából megismerkedne hölgyismerettel. Művelt leánnyal 23—28 évig. Fényképes leveleket „Boldog élet" jeligére kérem a hirdetésfelvevőbe kérem a leveleket. Kossuth Lajos u. 22. Nem szimpátia esetén a fényképet visszaküldöm. 326

Állásban vagy nyugdíjban lévő jó lelkű élettársat keresek. 47 éves nő vagyok, lakásom van. Leveleket a hirdetésfelvevőbe. — Kossuth L. u. 22. 346

Asszonyom sürgősen adja meg lakcímét is „Ketten leszünk" jeligére a hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 441

29 éves, elvált asszony vagyok. Komoly férfi ismeretségét keresem házasság céljából. Boldog szeretnék lenni jeligére a hirdetésfelvevőbe kérem a leveleket. (Kossuth L. u. 22.) 433

Lakás

Pécsi szoba, konyhás, éléskamrás lakásomat elcserélném pesti, vagy környékire sürgősen. Érdeklődni: Zetkin Klára u. 2. III. em. Kászvi. 311

Veszprém központjában lévő 4 szobás, parkettes lakás elcserélhető pécsi komfortos 3 szobásért. Érdeklődés: Nagy Józsefnél, Lánc utca 22. sz. alatt 8—17 óra között hétköznapokon. 267

Elcserélném belvárosi, főútvonalon lévő 3 szoba, konyhás, éléskamrás, mellékhelyiséges főbérleti lakásomat 2—3 szobás, összkomfortosért, magas költségtérítéssel. Érdeklődni: 11-28 telefonon, Napsugár cukrászdában. 293

Beköltözhető 2 szobás, fürdőszobás öröklakás eladó, cserével a Rózsakert mellett. A csere a vasútállomáshoz közel legyen. Érdeklődni: Sallai u. 7. Böröndösné. 439

Petőfi utca 66. számú társasház III. emeletén, cserével beköltözhető modern 1 szoba, hálófülkés, fürdőszobás, gázos öröklakás olcsón eladó. Felvilágosítást a helyszínen és a 34-80-as telefonon a házgondnok ad.

Elcserélném Budakamnál lévő egyszobás, kamrás, dísznótartásos, kertes főbérleti lakásomat a városban lévő hasonlóért esetleg nagyobbért költségtérítéssel. Érdeklődni lehet: 11-04, 24-es melléken. 410

Bútorozott szoba kiadó, csak egy egyedül álló idősebb nő részére. Damjanich u. 47. Érdeklődni hétfőtől szerdáig, délután 6—7-ig. 63

Elcserélném 3 szobás, összkomfortos, alacsonyabérű, főbérleti lakásomat 2 szobás, hallos, összkomfortosért. Tel.: 18-66. 313

Állás

Perfekt gyors- és gépíró elhelyezkedne. Telefon: 32-00. 400

A bogádi legeltetési bizottság azonnali belépésre alállatgondozót és seriespásztort felvesz, bér megegyezés szerint. Tököli Józsefné.

Agrária Keményítőgyár üzemi villanyszerelőt keres azonnali belépéssel, aki villanymotorok és villanykapcsolók szerelésében jártas, aki motorjelkerceléset vállal, előnyben. Fizetés megegyezés szerint. 273

Gyakorlott láncalapas traktorvezetőket, és egy kismotorszerelőt felvesznek. Jelentkezés Erdőgazdasági gépállomás, Pécs, Megyeri út 28. 365

Fővárosi belterületi fényképész keres azonnalra, hosszú gyakorlattal minden vonatkozásban, perfekt munkatársat. „Társulás lehetséges 55966" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe. 54

Budapestre kétgyermekes dolgozó házaspár keres január elsejére megbízható asszonyi háztartás ellátására. Érdeklődni: Révész, Pécs, Anna u. 16. 426

Az ország alább felsorolt területeire műemléki építési gyakorlattal és építészmérnöki, esetleg építőmesteri képesítéssel rendelkező főelőadókat keresünk a műszaki főelőadói munkakörre megállapított fizetéssel, állandó alkalmazásra. Helyi pályázók, nagyobb gyakorlatúak előnyben. Műemléki területek: Sopron, Miskolc, Pécs Nagyvázsony, Országos Műemlék Felügyelőség. I. ker. Disz tér 3. sz. 47

Kétéves szakmai gyakorlattal és középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket azonnal felvesz a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Siklósi u. 6. 72

Keres a Derű Együttes színjátszócsoport jómegjelenésű, megfelelő hangerővel rendelkező szőke leányt 16—20 évesig. Jelentkezni lehet szerdán du. 6 órától Déryné u. 4. sz., emelet. 438

A kozármislenyi gépállomás azonnali felvételre keres jogosítvánnyal rendelkező vontatóvezetőket. 64

Adás-vétel

Négy db 2 és fél tonnás gumikerekű, újonnan vizsgáztatott pótkocsi eladó. Pécsi Belföldi Szállítmányozási Vállalat, Széchenyi tér 7. 415

3+1-es világvevő rádió 700 forintért eladó. Aradi vértanúk útja 11. 422

Használt férfiruhát, bakancsot, bőr- és gumicsizmát veszek. Hetényi, Bem u. 20. Tel.: 22-49. 245

Eladó Schunda hangverseny cimbalom. Szalay, Kossuth u. 71. sz. 312

Angol-mechanikás bécsi zongora 16 ezerért eladó, Komló, József A. u. 4. Tel.: 20-42. 321

Szép zománcozott kályha olcsón eladó. Kossuth L. 32., udvarban. 334

Villanyvasút, hurkatöltőgép eladó. Kertváros, Rózsa u. 11. 331

Három db 140 kg-os sertés eladó. Cím: Bálics u. 4/1. 367

Vállalatok figyelem! A Komlói Szénbányászati Tröszt Béta bányaüzeméből jutányos áron eladó egy db gumivulkanizáló kazán, komplett felszerelésével, gumicsizma sablonokkal együtt.

Egy db vasrámás szalagfűrész, ikerkövesárpahántoló, 200-as gyalúgép eladó. Romonya, Jókai út 8. 335

Singer szabóvarrógép új állapotban, szélescsavar, székek, asztalok eladók. Alkotmány u. 5. 364

Egy nagyméretű Schunda cimbalom eladó. Szentlőrinc, Széchenyi utca 45. Ignác Imrénél. 336

Ágytoll és kész párnadunyha kapható. Pécs, Nagy Flórián u. 16. 344

Bútor, használt, sötét hálószobabútor olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél 325

Modern kisipari konyhagarnitúra eladó. Majláth u. 8., udvarban. 356

Biedermeier sublót eladó. Rákóczi út 99. 355

Hohner 80-as, bordó tangóharmonika eladó. Rákóczi út 17 fsz. fél 4-ig. Helt. 361

Egy jókarban lévő 150-rekamié, 2 fotöly, 4 párnázott szék eladó. Zsolnay u. 39, kárpitos. 357

Egy jókarbanlévő 450-es Csepel motor sürgősen, olcsón eladó. Tolbuchin út 86., szerelőnél. 326

Kombináltszekrény, nagyméretű, modern eladó. Pozsony utca 2., földszinten. Deményinél. 32

Világvevő rádió eladó. Nyári rádiózás. Szabadság út 19.

Rádió, világvevő erősítő 25 W eladó. Solymár, Petőfi u. 65., II. 10. Telefon 48-20. 37

Zorkij F:3.5 fényképezőgép táskával eladó. Lánc utca 19. Salamon.

Kettő darab hízósertés 200 kg körüli eladó. Cím: Kaposvár, u. 1. sz. 351

Kétszemélyes, patent, 140 széles rekamié eladó. Alsómalom 1. 347

APRÓHIRDETÉSEK

Favorit bőrtápláló arckrém
Favorit kölni
Favorit a kedvelt ELIDA minőség

A Baranya megyei Keltető Vállalat

Xavér utca 19. szám alatti telepén

KARÁCSONYI RÁNTANI VALÓ CSIRKÉKRE ELŐJEGYZÉST DECEMBER 18-IG ELFOGAD.

A rántani való csirke ára kg-ként 32 forint. Előjegyzés: 25-52 és 25-93-as telefonszámon. Üzemek és vállalatok 30 páron felüli megrendelését díjmentesen a helyszínre szállítjuk. Kiszolgálás december 20—24-ig.

Vállalatok, intézmények, közületek!

A nagy érdeklődés miatt minél előbb adják fel

karácsonyi hirdetésüket,

hogy annak megfelelő helyet biztosíthassunk lapunkban.

Hirdetések feladhatók: Kossuth Lajos u. 22 alatti hirdetésfelvevő irodánkban, vagy személyesen megjelenő megbízottunknál és a Magyar Hirdető pécsi kirendeltségén

Már most szerezze be karácsonyi borszükségletét Palackos borok a

Tacskó-Mackóban

(Kossuth Lajos út 34.)

Folyó borok

a PÉCSI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT

összes vendéglőiben és italboltjaiban korlátlan mennyiségben kaphatók.

Rostkender termelők

Jó átvételi árakat és kedvezményeket kapnak szerződéses kendertermelőink.

ROSTKENDER ÁRAK:

	Lombmentes rostkenderkóró Ft/q	Lombos rostkenderkóró Ft/q
Különleges minőség	135,—	—
I. osztályú minőség	125,—	113,—
II. osztályú minőség	90,—	81,—
III. osztályú minőség	40,—	36,—

Textilutalvány ingyenes vásárlásra

Minden mázsa kenderkóró után **25,— Forint** értékű textilutalvány.

SZERZŐDÉSKÖTÉSKOR 200,— FT TEXTILUTALVÁNY ELŐLEG kat. holdanként.

NAGYÜZEMI FELÁR.

Mázsánként **5,— Forint** nagyüzemi felárat kapnak a **TSZ-ek, TSZCS-k és termelői társulások,** ha különleges minőségű és lombozott I. o. rostkenderkórót 500 q-át meghaladó mennyiségben szállítanak.

GÉPSZÁNTÁST, MŰTRÁGYÁT, VETŐMAGOT, 200,— FT MŰVELÉSI ELŐLEGET (kat. holdanként) **KAMATMENTES HITELRE.**
INGYENES ŐSZI MÉLYSZÁNTÁS!

Mezőgazdasági termelőszövetkezetek részére vállalatunk megtéríti az őszi mélyszántás költségét, ha egész kender vetésterületüket frissen istállótrágyázzák.

JELENTKEZZENEK MIELŐBB ROSTKENDER SZERZŐDÉSKÖTÉSRE A HELYI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETNÉL, TERMELÉSI FELELŐSNÉL, MEGYEI ÉS JÁRÁSI FELÜGYELŐINKNÉL.

Dunántúli Rostkikészítő Vállalat
Budapest, VI., Eötvös-utca 12.

Seprűkötőgép és varrósatú eladó. Ady Endre u. 30. 320

Pézsmahát-bunda, nagyméretű, modern eladó. Telefon: 33-83. Hétköznap 16—18 óra között. 293

Szobai W. C., asztalok, párlósajtár eladó. Munkácsy u. 43. ajtó 3. 308

Barna női hörcsögbunda közép termetre eladó. Alkotmány utca 14., emelet 15. ajtó. 107

Egy háromajtós, tükrös és egy kombinált szekrény eladó. Nagyváradi utca 6. fszt. 424

Hálóberendezés ágybetéttel, konyhabútor, félháló, szekrények, ágyak matracok olcsón eladók. Felsővámház u. 2. 423

Veszek rádiót, javítok néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 421

Két hízottsertés eladó. Doktor Sándor u. 38. 419

Új zománcozott garzon-tűzhely eladó. Petőfi u. 67. Varga. 420

Házhely, használt háló, konyhabútor, egyéb háztartási felszerelés olcsón eladó. Hegyalja u. 33. 416

Rekamié, fotel, székek készen és megrendelésre. A legjobb színekben készít, jótállással kárpitos. Budapest, VIII. Bacsó Béla utca 9. (Körút—Népszínház u. sarok-nál.) 6

Irhabunda készítés, — javítás — festés, béléses, Raskó Gábor, Budapest, Tanács krt. 3/a. udvarban. 151

Fehér, mély, steppelt gyermekkocsi, jó állapotban eladó, Mezőszél u. 50. 63

Modern, 152 cm, rövid, páncéltőkés, angolmechanikás, Förster zongora eladó. Liszt Ferenc u. 6. (alsó csengő.) 62

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60. bejárat a kapu alatt.

A Komlói Helyiipari Vállalat vezetősége értesíti a vállalatokat, szövetkezeteket, kisiparosokat, hogy a vállalat központi raktárában elfekvő anyag ként **eladásra** kerülnek: varrógép, motorkerékpár, kerékpár, töltőtoll alkatrészek, leértékelt áron, valamint: lakatos, villany, vízvezeték, kőműves, szíjgyártó használt és új kéziszerszámok. Megtekinthető minden nap reggel 7-től 16 óráig. 43

Eladók: nőgyógyászati vizsgálóasztal, műszerasztal és szekrény, steril és sterilizáló doboz, lámpa. Cím: Fekete Pál, Szigetvár. 55

Egy 170 kg-os hízó eladó. Heim Pál utca 3., Szabó. 59

Könyvszekrény, képek, szobrok, keretek eladók, Jókai u. 4. 389

Körpáncélos, rövid, Stingl-zongora eladó. Rét u. 39. I. 3. 405

Sötét festett háló eladó, szerény igényűnek, 3000 Ft-ért. Rózsa F. u. 10. Mátóék. 401

Jó táskagramofon eladó. Petőfi u. 69. 406

Nagyméretű bababútor háromszázért, hinta eladó. Bem utca 18. II. emelet. 335

Hízók és hússertések eladók. Pacsirta utca 5. sz. 379

125-ös bejáratott, piros Csepel speciál hengerrel, újszerű állapotban sürgősen eladó. Kozármislenyi földművesszövetkezeti boltban. 407

2 mázsás sertés eladó. Gergely utca 17. sz. 391

Eladó szép keményfa hálószobabútor és párnázott székek. Zsolnay u. 7., bútorüzlet. 402

Hálószobabútor, félháló, szekrények, asztal, konyhaszekrény, íróasztal, olcsón részletre is eladó. Aradi vértanúk 32. 377

Stukatúrnak való nád, kátránypapír, kis Singer varrógép és ajtók eladók. Xavér utca 1. 403

Piros Pannonia motorkerékpár olcsón eladó. Bólyi KTSZ-ben. 392

Komoly porcelánbabák és bababútorok, német építőkészlet, Zsolnay dísztárgyak, ajtók, szezon, bélvegek tömegben eladók. Hunyadi J. u. 27. Telefon: 32-60. 403

Épedarugós ágybetétek

készítését vállalom.

VAJTA kárpitos Deryne u. 11 Telefon: 36-7

Új irhabunda eladó. Székely, Rákóczi út 13/b. 413

Modern, diószínre fényezett hálószobabútor eladó, Lánc utca 12. 431

Tölgyfa asztalok, bútorvásznak, evőeszközök, háztartási cikkek eladók. Szent István tér 15. Kerti ház. 71

Eladó asztalitűzhely és egy gyermekágy. Válek, Szigeti út 147.

150-es Zetka eladó, vagy hízottsertésért cserélhető. Kossuth Lajos 35. 436

Zongora, Bösendorfer, kifogástalan, szép, fekete, páncéltőkés, keresztpántos eladó. Madách u. 16/1. (Petőfi u. mellett.) 440

Új Danuvia motorom elcserélném Pannoniára, különbözetet fizetem, vagy 9 ezerért eladó. Kossuth L. u. 33. sz. 425

Ingatlan

Beköltözhető 2 szobás családi ház eladó. Kis Ernő u. 19. 399

Három hold gyümölcsös betegség miatt bérbeadó hosszabb időre. Muhi, Buzássy Á. u. 20. 394

Beköltözhető kétszoba, konyhás családi ház eladó. Nagyharsány, Kolont u. 310. 378

Drávaszerdahely 36. számú (Hanák-féle) ház, beköltözéssel eladó. Bővebbet Pécs, Rákóczi út 45., emelet. 412

Eladó családi ház 1 nagyméretű szoba, konyha, melléklehelyiséggel, azonnal beköltözhető. Cím: Nyúl u. 1. 400

Beköltözhető kétszobás családi ház kerttel, gyümölcsössel eladó. Fertőtlenítővel szemben. Kárpáti. 315

Életjáradékra házat vennék, János u. 13. Kiss. 411

Családi ház, azonnal beköltözhető 2 szoba, összkomforttal az Erreth Lajos u. 31. sz. alatt eladó. 414

Telek az Athinai utcában, 160 négyszögöl eladó. Bővebbet: Zója u. 4. 417

Csurgó dűlőben lévő 701 négyszögöl szőlő épülettel együtt eladó. Érdeklődni lehet Petőfi S. u. 4. Varga. 253

Aradi vértanúk útja 31. számú ház sürgősen eladó. Érdeklődni az udvarban Vranicsoéknál. Lakáscserével beköltözhető. 144

Magyarteleken 43. sz. ház, melléklehelyiséggel, gazdasági felszereléssel és 10 kh föld, vetéssel sürgősen eladó. Érdeklődni a helyszínen. 286

Perekeden 80. számú családi ház, 600 négyszögöl kerttel olcsón eladó. Érdeklődni: Denes Józsefnél Püspöklakon, ugyanott egy mosógép eladó. 317

Eladó Pécsújhegy II. dűlő 99-es számú ház, szoba, konyha, pincefelszereléssel, 717 négyszögöl szőlőterülettel, azonnal átvehető, Jung. 366

Rácvároson az Útfenntartó Vállalattal szemben 1 szoba, konyha, éléskamra, 1134 négyszögöl telekkel, valamint egyéb építési anyaggal, ház eladó. Érdeklődni: Siklósi út 102. sz. alatt, Méhesnél. 373

Újpetrei ház sürgősen eladó, azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Horváth István, Nagytótfalu, 28. sz. 390

A Böck János u. 29. számú ház (volt Szakmár u.) beköltözhetően eladó. All 2x1 szoba, konyha, 2x nyári konyha, éléskamra, pince, sertésólak, 140 négyszögöl gyümölcsös és virágos udvarrészből. — Megtekinthető bármikor. 354

Rókus u. 1. ház átadó, 3 szobás lakással eladó. Megtekinthető vasárnap. 353

Kolozsvár utcában sarokházhely eladó. Bővebbet Erreth Lajos u. 29. sz.

Eladó kétszoba, konyhás ház, gazdasági épületekkel és 277 négyszögöl területtel. Bodolyabér I. kerület 5. szám. Érdeklődni: Balázs Dezső, Oroszló, Petőfi u. 68. 380

Szép fekvésű, 300 négyszögöl gyümölcsös, 200 négyszögöl szőlővel, szobás verandás épülettel a Bárány úton eladó. Érdeklődni: Szűcs Béla, Vilmos u. 19. 363

Beköltözhető 1 szoba, hallos, vagy 1 szoba összkomfortos öröklakást vennék magas áron. Érdeklődni: Éva cukrászda üzletvezetőjénél.

Kertes családi ház, beköltözhető kétszoba, mellékhelyiségekkel eladó. Nagyhídi út 2. sz. (Jankovich telep.) 314

Szabadság üdülőtelepen 200 n.-öles bekerített gyümölcsös, közműves villatelek, partjoggal eladó. Cím: Drágonyi Ferenc, Pécs, Szt. Imre utca 2. Tel.: 13-31. 299

Szigetváron azonnal beköltözhető 2 szobás, kertes, családi ház eladó. Érdeklődni: Szigetvár Tinódi u. 43. 300

Új, kétszobás családi ház, beköltözhetően eladó. Pécs, Kisgyűd u. 4/3. sz. 306

Eladó 614 négyszögöl jól termő szőlő, pince, présház. Magyarürög, Alsóhegy 62. Bővebbet: Pécs, Szigeti út 126. 309

Diósviszlói hegyen 1 hold szőlő, présházzal eladó. Babos János, Szava. 11

Családi ház Bartók Béla u. 71. sz. ötszoba, összkomfortos, garázzsal, nagy kerttel eladó. Tárgyalni Janus Pannonius u. 6. de. Jakabnál. — Azonnal beköltözhető családi ház eladó. Pannonia u. 18. (Kertváros) — Pécshez nyolc kilométerre, gazdálkodásra alkalmas új ház, kétszoba, előszoba, konyha, éléskamra, 30 db sertésre ól, góré, villanydaráló másfél hold telken 400 négyszögöl bekerítve, eladó. INKÚZ, — Kétszer egyszoba, konyhás lakásomat elcserélném kétszoba konyhás belvárosiért, Engels u. 33.

Vegyes

Rádió javítás, néprádió átalakítás, Zomi Gyula rádió- és villszerelő mesternél, Szentlőrinc, telefon 66. 393

26 liter Rizling vagy Leányka és 1 liter pálinka 300 Ft. Lehet társulni, lehet részletre. Marx u. 126. sz. 404

Aki december 12-én az Állami Áruház elől elvitte a német Boxer kutyámat, az Péter u. 44. sz. alá juttassa el. A nyomravezető jutalomban részesül. 395

Karácsonyra

torta, beigl

rendeléseket fel veszün

Kazinczy utca 4. szám ala

Telefon: 14-46.

Közétkeztetési Vállala

Eladó Katádfán 56. sz. lakóház, 1700 négyszögöl telken. Bővebbet: Mecsekalja, Cupitelep 5. sz. 46

Eladó Máriagyűdön a Csukma dűlőben 4200 négyszögöl szőlő, föld, szántóval egytagban, szoba, présházzal, 30 méteres kirakott pincelyukkal, felszereléssel. Érdeklődni: Drávapalkonyán az iskolánál, vagy Harkányban Nagy Lajosnál lehet. 57

Szőlő, gyümölcsös épülettel eladó. Lámpástető 10 071. Érdeklődni: hétköznap Rákóczi út 49. Geng fodrásznál. 437

Szőlő Deindolban, villatelek Kertvárosban és Balatonon eladók. Érdeklődni: 37-26-os telefonon. 435

Sertésszőrt veszek, valamint nyúl és egyéb vadbőrt. Höfler, Hunyadi út 20. 429

Karácsonyfánál, otthonában készíttessen gyermekéről felvételeket. Műszaki és riport-felvételek ugyancsak megrendelhetők a Fényszöv V. sz. műtermében. Széchenyi tér 17. 81

Mű-fogsorat soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus. Mártírok u. 7. 248

Tamás Kálmán motoros faforgácsoló telefon száma 39-01. György u. 6. sz. 255

Szabó műhelyemet áthelyeztem Kossuth Lajos utca 58. alá, Jegenyei János. 359

Barna nőstény tacskó elveszett. Megtaláló jutalom ellenében adja át Batthyány u. 9. sz. Belsped mellett. 318

Bordó retikül az asztalon. Sürgős fényképes levelet kérünk. AKIG. Rét u. 43. II. 3. 13. ajtó. 368

Nylon harisnya bérkötést vállalok a géptulajdonos lakásán, bárhol. Esetleg betanítást is vállalom. Szalontai Lászlóné, Pécs, Somogyi Béla u. 11. sz. 370

Házépítők figyelem! Kiselejtezett betonáruk m³-ként 20 Ftos árban kapható a Pécsi Sertéstenyésztő és Hízlaló Vállalatnál, Pécs, Kossuth Lajos u. 3. sz. 329

Ablak- faredőnyök levélben megrendelhetők, utánvételes szállítással, Béri Géza redőnyüzemében, Budapest, VI. Eötvös u. 44. szám.

Tüzép (szövetkezeti) téglautalványokkal rendelkező vevőket felhívja a Baranya megyei Téglagyári És; hogy a téglát a dunaszekcsői, hidasi, mohácsi, pécsi, sásdi és siklósi üzemekből december 31-ig szállítsák el, mert a határidő után f. évi keltezésű utalványokra az üzemek téglát nem szolgáltatnak ki.

Személy- és tehergépkocsi garázst keresünk. Lehet külön-kölön is. Bejelentéseket 12-67 telefonszámon; vagy Megyei Közegészségügyi Állomás, Kulich Gyula u. 4. szám alatt személyesen. 60

Esztergamunkát vállalunk. Villamosgépjavító KTSZ, Szigeti u. 17. sz. 342

Kelmefestő üzem vízdéken biztos megélhetést nyújtó, saját ház és üzem átadó. Érdeklődni „Kettőszáz ezer 13 852" jeligére Budapest, Felszabadulás téri hirdetőbe. 53

Jó állapotban lévő zongorát béreinénk. Ajánlatokat a hirdetésfelvevőbe kérek levélben.

Fodrászati cikkek Párczéi Gézánál szerezhetők be: Rákóczi út 37. Telefon: 43-36.

Karácsonyra ajándékozzon ernyőt készítőtől! Kossuth Lajos u. 1. üvegudvar. Használt ernyőket veszünk. 474

Bútor és zongora szakszerű szállítását vállalom, Schreer Tibor fuvaros. Alkotmány u. 14. Telefon: 15-03. 439

Cukorrépatermelők!

Aki még nem szerződött,

***december hó folyamán feltétlenül* kösse meg cukorrépatermelési szerződését**

Az időben szerződő termelő jobban előkészítheti földjét a cukorrépatermeléshez, gazdagabb termést takarít be.
Nagy cukorrépatermés előny az országnak, hasznot a gazdának.

A cukorrépa ára fizetendő súlyú répamázsánként:

1. **10 forint és 3 kg kristálycukor**

természetben. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, a Cukorgyár minden kg cukor helyett **10.60 forintot fizet.**

2. **Mellékjárandóság: ingyen,**

térítés nélkül **65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokványminőségű száraz répaszelet és 0.50 kg melasz.**
A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és termelőtársulások az egész átadott répamennyiség után

mázsánként 3.— forint nagyüzemi felárat kapnak, ha

500 kat. holdig . . . 1000 mázsán felül,
1000 kat. holdig . . . 2500 mázsán felül,
1000 kat. holdon felül 4000 mázsát meghaladó cukorrépát szállítanak be.

Újabb kedvezmény a cukorrépatermelőknek:

az eddigi holdankénti 240.— forintos művelési előleg helyett

1120 forint termelési készpénzelőleget nyújt a Cukorgyár.

800 forint a szerződés megkötésekor, 320 forint a tavaszi munkák idején kerül kifizetésre.

A szerződést mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a cukorgyári szakfelügyelők, egyéni termelőkkel a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépafelelősök **kötik meg.**

CUKORGYÁR

A VASÁRNAP SPORTJA

25 éves a BTC

Berger Györgyi, a BTC tornásza még ifjúsági korban van, de máris a nagyválogatott keret tagja.

25 éve történt, hogy először jelentek meg zöld-fehér mezes labdarúgók. A 20-as évek elején volt már ugyan egy labdarúgó csapata a bőrgyárnak, ekkor építették a pályát is, Délutánonként, munka után szorgoskodtak építésén a bőrgyári dolgozók. A profi csapat azonban szétesett. Ekkor a PVSK vette át a pályát s a vasutasok építették fel a lelátót is.

Pécsett ekkor a PVSK mellett a PSC, a DVAC és a PEAC jelentette a labdarúgás élvonalát.

A bőrgyáriak

azonban nem sokáig maradtak csapat nélkül. Harnik István és Krassó József köré csoportosult fiatalok elhatározása nyomán megalakult a Pécsi Bőrgyári Torna Club. És milyen körülmények között. A játékosok filléres órabérükből maguk adták össze a felszerelésrevalót, a tagdíjakból és a mérkőzések bevételeiből tartották fenn magukat. Egy régi kép arra is választ ad, kik voltak az első játékosok; Horváth Mihály, Katics János, Katics György, Sipos Géza, Horváth „Csindó" és Deák Ferenc. Edző ekkor csak a legjobb csapatoknál volt divat. Délutánonként le-lejárogattak a pályára és edzettek kedvük szerint, saját fejük után. Csak a harmincas évek közepe táján lett először edzője a BTC-nek. Ekkor már a gyár vezetői is észrevették, hogy egy jó futballcsapat sok mindent jelenthet az üzemnek. Az ügyesen befektetett pénzösszegek bőségesen megadják kamatukat. Horváth „Csindó" foglalkozott ekkor a csapattal, aki egyben mint játékos is szerepelt.

Időközben a labdarúgó szakosztály mellé

más szakosztályokat is alakítottak.

Létrehozták a sakk-szakosztályt, rövid ideig az ökölvívó-szakosztály is működött. A BTC vezetői hamar belátták: ahhoz, hogy komoly eredményeket tudjanak elérni, az utánpótlás, a fiatalok nevelésével is törődnök kell. 1936-ban kölyökcsapatokat szerveztek. Bőven akadt tehetséges gyerek a Hun utca környékén. Nagy, Izményi, Horváth, Kovalik, Bognár, Visnyei, Pleizer, Kecskés, Schweicer, Leipám és Karácsonyi hamarosan olyan ifjúsági csapatot képeztek, mely a legjobbak közé került az országban. 1941-ben a BTC ifjúsági labdarúgó csapata országos bajnokságot nyert.

Közben a csapat a területi I. osztályból az NB III-ba, majd pedig az NB II-be került. Most következtek a BTC legszebb napjai. Az egyetemistákkal, Kövérrel, Berkivel, Mikével és Kisgállal, valamint Rákóczival, Lichnerrel és Solymárral kiegészülve Pécs legjobb csapata lett a BTC. Sok-sok ezer szurkoló élvezte hétről-hétre a bőrgyáriak játékát. Opata Zoltán edző irányításával „nagy csapat" lett a BTC. Az 1948—49 és 50-es években sikert sikerre halmoztak. Két alkalommal az NB I. kapuját döngették a bőrgyár labdarúgói.

Mi volt a BTC eredményeinek a titka?

A csapatot sajátnevelésű játékosokra építették; az erősítéseket pedig úgy válogatták össze, hogy azokban nemcsak a játékost, hanem az embert is nézték. A kitűzött célt, amelyhez pedig olyan közel volt kétszer is már a csapat, azonban nem sikerült elérni. Az NB I.-be nem tudott bejutni az együttes.

A jól bevált, rutinos sportkörí vezetők elkerültek a csapattól. Kapkodás, tervszerűtlenség jellemezte a klub vezetését. Elkövették azt a hibát is, hogy fővárosi „csillagokkal" igyekeztek erősíteni. S mi lett az eredmény? 1954-ben kiesett a BTC az NB II-ből. Az utolsó évek eredményei már ismertek. Jelenleg ismét feljövőben van a gárda. Az NB III. élcsoportjában tanyázik a csapat.

Más sportágakban is voltak a BTC-nek eredményei. A felszabadulás után a labdarúgás mellett másra is jutott pénz. Várkői Ferenc 1946-ban szervezte meg a tornaszakosztályt. Néhány év alatt

a BTC egyik legeredményesebb szakosztálya lett a torna.

A sokszoros magyar válogatott Várkői mellett tanítványai is a legjobbak közé kerültek. Csak a legismertebbeket említjük: Tass Olga, Csicskár Mária, Kelényi Éva és a mostaniak közül a fiatal Berger Györgyi. Legutóbb az országos bajnokságon bizonyították be tehetségüket és fejlődőképességüket a bőrgyári tornászok.

Valamikor országoshírű volt a BTC asztali-tenisz szakosztálya is. Nemzetközi versenyt is rendeztek a bőrgyárban, csehszlovák, jugoszláv és a legjobb magyar versenyzők részvételével. A Halász—Gólácz—Ragoncsa—Cser összeállítású, ifjúsági asztalitenisz csapatuk három alkalommal nyert országos bajnokságot. Nemrégiben újjászervezték a szakosztályt és most a férfi- és női csapat az NB II-ben szerepel.

Időközben kosárlabda- és kézilabda szakosztálya volt a BTC-nek. Ezek a sportágak éppúgy nem tudtak gyökeret verni, mint a kerékpározók. A sakkozók már annál jobban dolgoztak. Pánczél, Megye, Palcsó és Iványi személyében kiváló versenyzők nevelődtek ki a Rákóczi úti bőrgyári saltkhelyiségben. Mikor aztán elvették a klubtól a helyiséget, a sakkozók is lassan szétszéledtek. Pedig éveken keresztül a legjobbak voltak a városban.

A BTC legfiatalabb szakosztályai közé a teke és a természetjárás tartozik. Mindkettőt az 50-es évek után szervezték meg, különösen a természetjárók értek el jó eredményeket, Csillag Gyula országos bajnokságot is nyert. A tekézők évek óta pályanehézségekkel küzdenek, támogatást sem kaptak, ez kedvüket szegte, a lelkes csoportnak. Most ismét reménykednek, hogy a tavasszal végre befejezik a már évek óta féligkész állapotban lévő tekepályát.

A sporttelep kérdése

sokáig fájó pontja volt a BTC-nek. Az albérlőnek, a PVSK-nak időközben korszerű stadionja lett, a BTC-futballistáknak pedig meg kellett elégedniök a nyáron csupa por, télen pedig dagadó, sáros talajú pályával. Végül aztán az idén a szakszervezet az üzem támogatásával füvesíteni tudták a pályát, edzőteret is építettek, sőt vörössalakos atlétikai futópálya is felépült.

Kik voltak azok a lelkes és áldozatkész sportemberek, akik 25 éven keresztül vezették, irányították a BTC-t? Megérdemlik, hogy feljegyezzük nevüket: Harnik István, a Krassó-fivérek, Deák Ferenc, Szekeres György, Horváth Imre, a fiatalabbak közül pedig Horváth József, Bognár János, Kovács Béla. Nem lenne teljes a sor, ha nem említenénk meg azokat, akiknek lelkes munkája nyomán ismét feljövőben van a Bőrgyári Torna Club: Leipám István, Marton László, Farkas László és Katics Lajos, fáradtságot nem kímélve, szabadidejüket áldozzák fel azért, hogy fennakadás ne legyen a bőrgyár sportmunkájában. Voltak kiváló edzői is a BTC-nek: Horváth Lajos, Opata Zoltán, Sipos Géza, Várkői Ferenc nemcsak jó sportolókat, hanem a társadalomnak hasznos tagokat is nevelt.

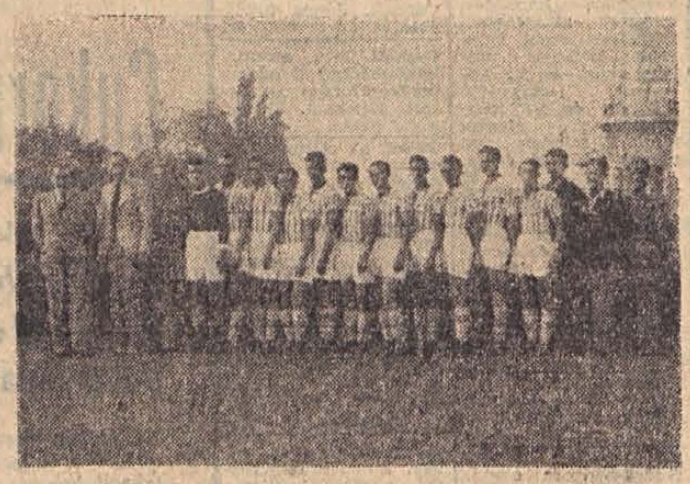
S végezetül

a jövő tervei:

A labdarúgó-csapat szeretne bajnokságot nyerni a jövő évben az NB III-ban, s utána aztán majd jöhet az NB II. A legfontosabbnak azonban most is a fiatalok, az utánpótlás nevelését tartják: mert az elkövetkezendő 25 évben is jó eredményeket szeretne felmutatni a BTC. Kívánunk ehhez sok sikert.

— Hegyi István. —

Az 1941-ben országos ifjúsági bajnokságot nyert BTC csapata

A képen balról jobbra: Deák Ferenc, Krassó Jenő vezetők, Horváth Lajos edző, Nagy, Izményi, Kovalik, Bognár I, Horváth, Visnyei, Pleitzer, Kecskés, Schwätzer, Leipám, Karácsonyi, Martinovits, Bognár II. és Zombori játékosok.

PVSK-sportpálya,
december 15-én du. fél 2 órakor:

PVSK—Székesfehérvári V.
NB. II. o. bajnoki mérkőzés,

előtte háromnegyed 12 órakor:

MEGYEI IFJUSÁGI VÁL.—
GÉPIPARI TECHNIKUM
barátságos mérkőzés.

Komlói sportpálya,
december 15-én du. 1/2 4 órakor:

Komlói B.—Bp. Honvéd
NB. I. o. bajnoki mérkőzés,

előtte fél 12 órakor:

Komlói B.—Bp. Honvéd
NB. I. o. tartalékmérkőzés.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18;
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok;
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél;
Havi előfizetési díj 11,— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27;
Nyomdáért felel: Melles Reasö.

SUSOGJA

— Legszebb öröm a körörém.
— Miért, kik bosszankodtak, Tüke?
— A töltöttkáposztások, mester. A vasárnapi focimérkőzés miatt.
— Nem értem, Tüke.
— Nézze mester, vannak olyan labdarúgószurkolók, akik a vasárnapi ebédet is szeretik, meg a futballmérkőzést is. A Dózsa-Petőfi-ősszi gyengébb szereplésével arányosan tolódott el az idő a töltöttkáposzta javára. „Nem baj anyukám, ha egy kicsit el is kések a meccsről" így tartotta oda tányérját „apuka" másodszor, ha fogaravaló volt a vasárnapi ebéd.
— Vasárnap viszont kár volt elkésni!
— Na de honnan tudja ezt előre az a szerencsétlen szurkoló. Emlékszik, voltak mérkőzések, amikor a kilencvenedik percig sem töltünk dugót. Vasárnap már az elsőben sikerült. Csak látta volna azt a nagy tülekedést a vasúti átjárónál. A pályaőrt már 2:0-át mutatott és az emberek úgy lökdösték egymást, mintha ingyenes banán- és datolyaosztás lett volna. Mások a 3:0 után hazaszaladtak a szomszédért. Kiszámították, hogyha 30 perc alatt három gól lőttek a fiúk, akkor még hat gól vissza van. A sárgamadárgosok viszont a tavaszi szezonra is tartalékoltak. Úgy gondolkodtak, hogy inkább maja három újabb ellenjelnek lőnek kettőkettőt, mint ennek a szerencsétlen Dorognak még hatot.
— Ne gunyolódjon, Tüke, jól játszottak vasárnap a fiúk.
— Ezt nem is vitatom mester. De azért a Szekeres Ambrus is szerencsés egy ember.
— Miért, nem ő lőtte a dugókat, hanem a Kovács és az Opova.
— Nem is azért. A „stoplik" miatt.
— Miért, talán a „stoplik" döntöttek el a küzdelmet?
— Maga nevetni fog mester. Igenis nagy része volt a börszegeknek. Látta hogyan csuszkáltak a dorogiak. Öröm volt nézni őket. Mármint nekünk. A mieink meg úgy mozogtak a pályán, mintha táncteremben lettek volna. A dorogiak a reggeli szemle után „lefüreszelették" a börszegeket. Mire elkészültek, felengedett a pálya.
— Na és hol van itt a Szekeres szerencséje?
— A csapat vasárnap 11 körül érkezett meg Harkányból és először a pályát nézték meg. Az nagyon erősen fagyott volt, a fiúk közül többen aggályoskodtak a magas „stoplik" miatt. A beteg Béla bácsi helyett viszont valakinek döntenie kellett. Hát döntött a Szekeres: „Marad a stoplí!" Pedig a srácok morogtak is emiatt. A döntés helyes volt, a műkorcsolyabemutatót a dorogiak, a sorsdöntő meccset viszont a pécsiek nyerték meg. Na látja.
— Csak a tarjániak elleni pontot ne vegyék.
— Már volt egy döntés a héten amiről nem tud a közvélemény. A szövetség úgy döntött, hogy a pécsieknek is igazuk van, amiért szerepeltették a Virágot, a tarjániaknak is, amiért ezt szabálytalannak tartották. A pontokat illetően majd az MLSZ elnöksége dönt.
— Tüke, a pontot hagyjuk most, a szabályok fölött pedig akár a nyárig elvitatkozhatnak.
— Igy is lesz. Bár a klubhelyiség lenne olyan biztos.
— Maga egyszer már újságolta, hogy van klubjuk.
— Nézze mester, akár harag lesz belőle, akár nem, nincsen klubhelyiség. A kedd sportújságban olvastam, hogy a diósgyőriek annak köszönhetik jó szereplésüket, hogy hétközben és vasárnap szurkolók és játékosok összejönnek a klubhelyiségben. Nálunk hiába jönnének össze, mert klubhelyiség nincs. Viszont mondogatjuk, hogy egy ilyen nagy város elbír egy NB I-es csapatot.
— Ne viceljen, Tüke. Hát az István pince?
— Kiderült először is, hogy nincsen konyhája. Egyik benfentes ő hallottam, hogy a tanács a konyhát már előzőleg valami maszeknek utalta ki. Konyha nélkül pedig mit ér egy klubhelyiség. Legfeljebb a heiárat elé kellene egy vízöri pecsenyesütőt állítatni. Nem beszélve arról, hogy a helyiség nedves. A focisták azt mondják, hogy hullakamrának inkább megfelelne. Ők, köszönik, erre még nem tartanak igényt.
— Viszont még a tavaszi évad is.
— Ja, maga így érti ezt mester? Látja, a focista válogatos akár a Dózsában, akár a Vasútban játszik.
— Miért, a Vasútnál miben válogatták?
— A szakkifejezésben, mester, amivel „cukkolni" lehetett volna a kaposváriakat. Az a Mózsi gyerek, aki egyébként a „magyaros" kifejezéseket nem az akadémiai szótárból tanulta, szidta a pécsi fiúkat, amiért nem engedtek egy árva, szerencsétlen, akarmilyen picike kis gólt berúgni. Erre a Kopogó, a PVSK „anekdótamestere" így oktatta ki a kaposvári játékost: „Öcskem, mit gondolsz „Sopronban vagytok, vagy Szombathelyen? Vedd tudomásul, hogy itthon vagytok és nézd meg, hogy kivel játszotok. Egyáltalán örülj-tek, hogy egy pontot sikerül elvabolnotok!"
— Ez azután a nagyképűség.
— Nem azért mondom, de én nem engedném, hogy labdarúgók fotózzanak, vagy fogadjanak.
— Miért?
— Nézze, itt van a Hámori Laci a Vasútból. Aranyos jó egy gyerek, de szeret fogadni, méghozzá pénzben. Múltkor például fogadott, hogy itthon kikapnak az egerszeiektől. És nyert. Fogadott, hogy nem kapnak ki Kaposváron. Megint nyert. Mester, nem jó, ha a játékosok vereségre fogadnak és „nyerni" akarnak.
— Majd leszoktatják őket.
— Mint a PVSK kosaraslányok a „leskelődést".
— Mifele leskelődést?
— Volt egy „szenvedélyes" kosárlabdabarát, aki minden női kosárlabdamérkőzésen a csarnok mögött oldalkodott és a mérkőzések után a fürdő ablakán leskelődött. Hiába jestették, ragasztották le az [illegible] megint ott volt az új „kémlelőnyílás". Érthetően idegesítette ez a sportolókat, akik már többször fürdés előtt valóságos hajtóvadászatot rendeztek az ismeretlen „sportbarát" után. Legutóbb azután megoldódott a helyzet, mert a rend derék őrei „kézzel foghatóan" megmagyarázták az illetőnek, hogy az illemkodex nem igen nyílatkozik „helybenhagyóan" a leskelődésről.
— Ebből az a tanulság, hogy nem szabad leskelődni a sportolók után?
— De nem minden esetben mester. A labdarúgókra ez nem vonatkozik. Most jön ugyanis a téli szünet. Ahogy divatosan mondják, a tevékeny pihenő. Ha már most a „tevékenység" nem az Arany Fácánban történik, hanem mondjuk a teremkézilabdamérkőzésen, vagy akár valami lepényevő, zsákbafutóverseny..., akkor tavasszal egyik csapatnál sem lesz baj a pontszerzéssel. Na látja a labdarúgókkal kapcsolatban tehát nem tilos a leskelődés!

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A Pécsi Rádió műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb-horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: Hírek.
18.15: Emlékműsor Kacsóh Pongrác halálának évfordulója alkalmából.
18.25: Emlékműsor Heine születésének 160. évfordulóján.
18.40: A Pécsi Zeneművészeti Szakiskola leánykarának műsora. Vezényel: Agócsy László. 1. Palestrina—Varga: Hírnév és hála dallama. 2. Kodály: a) Hegyi éjszakák. b) Lengyel László játék. c) Vejnemöjnen muzsikál (zongorán kísér: Sipos Éva).
18.25: A vasárnap sportja.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta ultra-rövidhullámú kísérleti adója a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Népszerű opera- és operetthangverseny.

SZINHÁZ:

Lehár: Mosoly országa. (délután 3 és este 7 órakor.)

MOZI:

Park: Új ember kovácsa. (délelőtt 10 órakor.) Hogyan fedezték fel Amerikát. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.)
Kossuth: Cirkusz. (délelőtt 10 órakor.) Emberek vagy őrmesterek. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.)
Petőfi: A kirakat mögött (délelőtt 9 órakor.) Filmek a rovarok életéből. (Bölcsők, Riport viaszvárosból, Tiszavirág), (délelőtt 11 órakor.) Hogyan fedezték fel Amerikát. (5, 7 és 9 órakor.)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Az ifjú gárda I. (délelőtt 10 órakor.) Prológ. (5 és 7 órakor.)
Építők Kultúrotthona: Gróf Monte Christo II. (5 és 7 órakor.)
Bőrgyár Kultúrotthona: Berlini románc. (fél 5 órakor.)
Leőwey Gimnázium: Mese a 12 találatról. (4 és 6 órakor.)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Füst az erdőben. (délelőtt 10 órakor.) Dani (3, 5 és 7 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): Modern kalózok. (délelőtt 10 órakor.) Nyomok a hóban. (3, 5 és 7 órakor.)
Rákóczi (Mecsekalja): Északi Robinsonok. (délelőtt 10 órakor.) San Salvatore. (3, 5 és 7 órakor.)
Kossuth (Mohács): Távoli kikötő. (délelőtt 10 órakor.) A császár parancsára. (4, 6 és 8 órakor.)
Zrínyi (Szigetvár): Napóleon ellen. (délelőtt 10 órakor.) Külvárosi legenda. (fél 4, 6 és 8 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!

BÁBELŐADÁS

lesz ma délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Háza bábszínházában. Színre kerül: Piroska és a farkas. Belépődíj: 3 forint.

DIÁKÖSSZTÁNC

lesz ma délután 4 órakor a Petőfi Sándor Művelődési Házban (József utca 15. sz.).

ELŐADÁS

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Baranya Megyei Területi Bizottságának Középkáder Továbbképző Szakosztálya 1957. december 17-én, kedden délután 5 órakor a II. sz. belklinika tantermében (Széchenyi tér 5.) továbbképző előadást tart. Dr. Visegrády Lajos főorvos (Megyei Kórház): „Rádióaktív izotópok szerepe a gyógyításban (Rtg. és rádiumkezelés)". Schubert Péterné osztályos nővér (szülészeti klinika) „Sugárterápiás betegek ápolása" címmel tart előadást. Minden érdeklődőt szívesen látnak. Pontos megjelenést!

*

Ma délelőtt 11 órakor nyitja meg Lemle Géza, a Megyei Tanács népművelésügyi csoport vezetője a Baranya megye iparművészet és népművészet csoportjának II. kiállítását a Pécs Város Művelődési Ház (Déryné u.) épületében.

UTTÖRŐHÁZ

Ma délelőtt 10 órakor „Tamás Bátya kunyhója" c. diafilmet vetítik, majd tanácsot adnak a kisdobos (8—11 évesek) pajtásoknak, milyen könyveket olvassanak. A vetítést és a beszélgetést Légrádi István úttörőcsapatvezető tartja.

Du. 3 órakor folytatják az úttörők sakkversenyét. Továbbá „Verne álma megvalósult" címmel beszélgetést vezet a mesterséges holdról Kiss Miklós MTTT előadó.

Minden úttörőt és érdeklődőt szeretettel várnak!

*

A Moziüzemi Vállalat és a TTIT Baranya megyei szervezete rendezésében ma délelőtt 11 órakor a Petőfi moziban „Filmek a rovarok életéből" címmel lesz előadás. Az előadáson bemutatásra kerülnek a cannes-i fesztiválon nagydíjat nyert „Bölcső" című színes természetfilm, valamint a „Riport viaszvárosban" és a „Tiszavirág" című filmek. A bevezetőt dr. Mózer László biológiai kandidátus a Bölcső című film szakmai vezetője tartja. Jegyeket a Petőfi mozi pénztáránál 2,50 Ft-os árban lehet váltani.

*

A TTIT Bartók Klubjában ma délelőtt 11 órai kezdettel „Egyszer volt hol nem volt" címmel mesedélelőtt lesz gyermekek részére. Vetítésre kerülnek „Maugli és a farkasok", „Münchausen báró kalandjai", „A király kenyere" és „Kacor király" című diafilmek. Belépődíj 1.— Ft.

KIÁLLÍTÁS

Első Országos Művész-fénykép Kiállítás a járási tanács dísztermében (Kulich Gyula u. 5.) Este 18 órakor diapozitív vetítés.

HÉTFŐ:

A Pécsi Rádió műsora 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb-horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Csárdások.
17.50: Erkölcsök a pusztán. — Gyenis József elbeszélése. Felolvassa: Kőszegi Gyula.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Táncoló billentyűk.
18.45: Jogi tanácsadó. — Dr. Stadtrucker Péter előadása a továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről.
18.50: Népek zenéjéből.
19.00: A 75 éves Kodály Zoltánt köszöntjük.
19.10: Helyszíni közvetítés a pécsi Nemzeti Színházban rendezett díszhangversenyről.
A szünetben: Agócsy László és dr. Péczeli László előadása Kodály Zoltánról.

A Magyar Posta ultra-rövidhullámú kísérleti adója a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.

SZINHÁZ:

Szünnap.

MOZI:

Park: Hogyan fedezték fel Amerikát. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.)
Kossuth: Emberek vagy őrmesterek (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hogyan fedezték fel Amerikát. (5, 7 és 9 órakor.)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A császár parancsára. (5 és 7 órakor.)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Duni. (5 és 7 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Gyilkosság a Dante utcában. (6 és 8 órakor.)

Mai SPORTMŰSOR:

Labdarúgás: NB I. mérkőzés: Komlói Bányász—Bp. Honvéd Komló, 13.15. NB I. tartalékmérkőzés: Komlói Bányász—Bp. Honvéd, Komló, 11.30. NB II. mérkőzések: PVSK—Székesfehérvári Vasas, PVSK-pálya 13.30: Szekszárdi SC—Pécsbányatelepi Bányász, Szekszárd 13.30. Alosztály I. mérkőzés: Pécsvárad—Sellye ifjúsági stadion. 10.30. Barátságos mérkőzés: Megyei ifjúsági válogatott—Gépipari Technikum, PVSK pálya, 11.45.

Kézilabda: Téli Kupa-mérkőzések, PVSK tornacsarnok: Siklós—Kesztyűgyár, női II. o. 15.00, Vajáriskola—Pécsbányatelepi Bányász III. férfi II. B. o. 15.25, Siklós—Meteor, II. női II. o. 16.00, Pécsszabolcsi Bányász—PEAC II. férfi I. B. o. 16.25, PEAC—Építők, női I. o. 17.00, Pécsbányatelepi Bányász—Dózsa, férfi I. o. 17.25, Meteor—Fáklya, női I. o. 18.00, Pedagógiai Főiskola—PEAC, férfi I. o. 18.25, MTH 500—MTH 506. férfi II. B. o. 19.10.

Röplabda: NB III. mérkőzések egyetemi tornacsarnok: PEAC—Tótokföldje, férfi 9.00, Pécsi Dózsa, Petőfi II.—Szebény, férfi 12.15.

Kosárlabda: NB I. mérkőzés: PVSK—Székesfehérvári Vasas PVSK tornacsarnok 19.10, MÁVAG—PVSK, férfi, Budapest, 12.15. NB II. mérkőzések: Meteor—Bp. Pedagógus női, PVSK tornacsarnok 8.00, Pedagógiai Főiskola—Ganz TE, férfi PVSK tornacsarnok 12.30, városi mérkőzések: PEAC—Bonyhád, női, egyetemi tornacsarnok 10.00, PEAC—Bonyhád, férfi, egyet. tornacsarnok 11.10, PVSK II—Leőwey Klára, női, PVSK tornacsarnok 10.20, Postás II—Szigetvár, férfi PVSK tornacsarnok 11.30, Postás—Szigetvár, női, PVSK tornacsarnok 12.40.

Ökölvívás: területi ifjúsági CSB mérkőzés: Komlói Bányász—Szentlőrinci Traktor, Komló, Zeneiskola 16.30.

Úszás: A városi tanács művelődésügyi osztályának versenye a pécsi általános és középiskolások részére: Urán SC uszodája 8.00.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 296. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 DECEMBER 17

Mai számunkban:

Megnyílt a NATO ülésszaka

Véget ért az ENSZ 12. közgyűlése

A vonatok karácsonyelőtti menetrendje

Komlói Bányász—Budapesti Honvéd 3:2 (2:1)

A gyorsabb fejlődés segítője

Nem várt eredménnyel zárták termelőszövetkezeteink az idei gazdasági évet. A várakozáson felüli terméseredmények, a jó munka, az összefogás sokhelyütt irigylésre méltó jövedelmet adott. Ennek láttán magától értetődően megnőtt a falu dolgozóinak érdeklődése is a termelőszövetkezet iránt. Ismét igazolja — a legfőbb bizonyító — az élet, hogy a jó termelőszövetkezet szimpátiát, rokonszenvet vált ki az egyénileg dolgozó parasztokból, felfigyelnek munkájára, összehasonlítják a maguk és a közös gazdálkodást folytatók jövedelmét és mind többen jutnak arra az elhatározásra, hogy ők is arra az útra lépnek.

Közhely, de használni kell, míg mindenütt meg nem valósul, hogy a szocialista mezőgazdaság megvalósítása nagyrészt attól függ, hogy mennyire vonzóak az egyéni gazdákra a termelőszövetkezetek. A vonzóerő alapja az egyénieknél jobb gazdasági eredmény, több jövedelem. Ennek mielőbbi megteremtésére —, hogy necsak gabona és kukoricatermelésük legyen magasabb átlagú az egyéniekénél, hanem a gazdálkodás minden ágában szakszerűségben és eredményben túlhaladják őket — megvan minden lehetőségük, csak élni kell vele.

Államunk komoly anyagi segítséget nyújt a termelőszövetkezeteknek a hitelekkel, hogy mielőbb elérjék a kitűzött célt. Ebben az évben az állami hitel körül is nagy vita folyt. Az újonnan alakult termelőszövetkezetek jelentős részénél olyan álláspont kapott lábra, hogy „Állami hitelt semmi körülmények között nem szabad felvenni". „Nem kezdünk adóssággal" — mondták egyszerűbb fogalmazásban. E nézet elsősorban a nem beruházásokra és termelési kölcsönökre felvett összegek következményeiből táplálkozott. 1956-ban és azelőtt számos termelőszövetkezet munkaegység-előlegekre vagy fizetésekre vett kölcsönt, amely mögött nem volt fedezet és felosztáskor természetesen adósságként ez is a kilépők számlájára íródott. Ez lett az „elrettentő példa", amelyre egy kilépett sem, de egy újonnan alakult termelőszövetkezet tagja sem gondol szívesen. Kevésbé táplálta az állami kölcsön elleni tiltakozást, hogy a kölcsön folyósításánál — elsősorban építkezéseknél — a felsőbb „szempontok" nem találkoztak a tagság helyeslésével, véleményük előzetes kikérése nélkül építkeztek. Kétségtelenül hiba volt, de ebből a feloszláskor elsősorban az államot érte károsodás, hogy kihasználatlanul állnak istállók és más gazdasági épületek.

Az év első felében ritkaság számba ment, ha valamelyik termelőszövetkezet kölcsönt kért. Inkább a régebbiek éltek a lehetőségekkel. Az állami segítségnyújtás széles skálájához csak az év második felében kezdtek hozzányúlni. Az év eleji elzárkózásra mi sem jellemzőbb, hogy volt olyan termelőszövetkezet, amely inkább nem műtrágyázott, nem vette igénybe a kedvező kínálkozó alkalmat, csakhogy ne legyen adóssága. Pedig az állam nem azért nyújt kölcsönt, hogy adóssá tegye a termelőszövetkezetet, hanem, hogy gazdagabbá tegye. Felsorolni is sok lenne, hogy mi mindenre kaphatnak kölcsönt igen kedvező feltételek között és igen ösztönző kikötésekkel. A gazdálkodásnak, a fejlesztésnek nincs olyan ága, amelyre az állam ne nyújtana kölcsönt, ha pénzét biztos kezekben látja. A sok lehetőségből csak néhánnyal élnek. Építésre, gépek vásárlására, tenyészállat beszerzésre, helyenként villamosvezeték építésére kértek és kaptak ez évben pénzt. Az összeg nagyobb részét tavaly elkezdett beruházásokra fordították. Idén mindössze négy termelőszövetkezetben kezdtek gazdasági létesítményt építeni. Mint a példa bizonyítja, az igény nem túlságosan nagy. Jobb a helyzet a tenyészállat vásárlánál. Ez évben 300 tenyészüszőt és tehenet vettek kölcsönnel a termelőszövetkezetek, de például szőlő és gyümölcsös telepítésére senki nem kért. Egyik oldalon tehát a kínálkozó lehetőségek gyenge igénybevétele, másutt pedig elhanyagolása látható.

Ez év utolsó negyede és a következő év biztató jeleket mutat. Nem kevesebb, mint 26 kilométer hosszú, gazdasági célokat szolgáló út építésére, 11 kilométer villamosvezeték létesítésre érkezett máris kérelem és remélhetőleg a tenyészállat-beszerzés is meghaladja idei ütemét és a többi lehetőségek sem maradnak kihasználatlanul.

Lehet, hogy sok termelőszövetkezeti vezető és tag még most sem hiszi, de mégis kimondjuk az igazságot: az állami kölcsön, amely rövid-, közép- és hosszúlejáratú, a termelőszövetkezetek mielőbbi felvirágoztatását hivatott elősegíteni. Ha jól hasznosítják az államtól kölcsönvett pénzt, az többszörösen visszatérül. Igaz, lehet a termelőszövetkezetet saját erőből is fejleszteni, ezt senki nem ellenzi, hanem örömmel üdvözöljük ennek minden jelét. De a saját erőforrás megteremtése sok esetben bizony hosszú időt vesz igénybe és az erre való kizárólagos törekvés késleltetheti a fejlődést. Ennek végső következménye pedig az lesz, hogy hosszabb idő alatt érik el és haladják túl a középparaszti gazdaságok jövedelmét, teszik a középparasztok számára is vonzóvá a nagyüzemi gazdálkodást. Ez pedig nem mindegy sem a termelőszövetkezetnek, sem az egyénileg dolgozó parasztok, sem a szocializmus építésének szempontjából.

Örülni lehet, hogy államunk akkora károk és oly szörnyű megrázkódtatás után — amelyek az ellenforradalom következményei — is képes anyagi segítséget nyújtani az előző évinél nem kisebb összegben a termelőszövetkezeteknek. Élni kell ezzel a lehetőséggel, mert ez a termelőszövetkezetek hasznát és rajtuk keresztül az egész társadalomét szolgálják.

Az ezredik lakás

Huszonkét lakást adtak át december 16-án Meszesen. Tizennyolcadikán újabb 24 lakás átadására kerül sor a repülőtéren. A lakásokat a Baranya megyei Építőipari Vállalat dolgozói építették, akik rövidesen jubileumot ülnek. Néhány nap múlva ugyanis elkészül a volt repülőtéren az idei ezredik lakás. A 25-ös épület falán — amelyben az ezredik lakás lesz — emléktáblát helyeznek el, amelyen írásban is megörökítik, hogy a háromemeletes épület hármas számú lakása volt 1957-ben az ezredik, amelyet a vállalat dolgozói határidőre elkészítettek.

Az ezredik lakáson túl, még 160 lakást adnak át ebben az esztendőben az építők. Ezenkívül 48 lakást átmenetileg munkásszállás céljára vesznek igénybe, amelyekkel együtt több mint 1200-ra tehető az idén a B. m. Építőipari Vállalat dolgozói által épített pécsi lakások száma.

Több mint 10.000 tonna szenet adnak éves tervükön felül a Béta-aknai bányászok

Mázа, III-as és Anna-akna után a Komlói Szénbányászati Tröszt Béta-aknai bányaüzeme is teljesítette 1957. évi tervét. Az éves terv teljesítését jelentő csille szén vasárnap reggel hat órakor került a felszínre. Hétfőn reggel a Béta-aknai bányászok már azzal az elhatározással kezdtek munkához, hogy éves tervükön felül még 10 440 tonna szenet termelnek.

Móka István elvtárs, a Béta-aknai bányaüzem vezetője elmondotta, hogy az éves terv határidő előtti teljesítése elsősorban a Béta-aknai törzsbányászok és a műszaki középkáderek odaadó munkájának köszönhető, annak, hogy a felsőbb műszaki vezetéssel összefogva mindent elkövettek az új bányászok mielőbbi betanítása, bányásszá nevelése érdekében.

Az éves terv határidő előtti teljesítését nagyban elősegítette az a tény is, hogy a Béta-aknai bányászok a termelésüket nem a létszám, hanem a teljesítmények növelésével fokozták s ezen kívül számos olyan műszaki intézkedést hajtottak végre, amelyek a termelés meggyorsítását tették lehetővé.

— A Béta-aknai bányászokra ezután is nagy feladatok várnak — folytatta az üzem vezetője. — Január 1-től kezdve napi 4 vagonnal több szenet kell adnunk, mint ebben a hónapban. Ez azt jelenti, hogy a jövő évben a napi átlagos termelésünk 92 vagon lesz. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a kövestetői bányából januárban 12, évi átlagban 14 vagon szenet kell adnunk, akkor láthatjuk, hogy Béta-akna a jövő évben ismét felfejlődik az 1956. évi októberi termelési szintre.

Anna-bánya is teljesítette tervét

A Komlói Szénbányászati Tröszt Anna-bánya üzem vezetősége, pártszervezete és üzemi bizottsága örömmel jelenti, hogy az üzem 1957. évi tervét december 14-én 18,10 órakor befejezte. Vállaljuk, hogy terven felül ez év végéig ezer tonna szenet adunk.

Anna-bánya üzemvezetősége, pártszervezete és üzemi bizottsága.

Albán államférfiak választáviratai

Kádár Jánosnak, a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya elnökének, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának, az albán nép nemzeti függetlensége kikiáltásának 45. és az Albánia felszabadulásának 13. évfordulója alkalmából küldött forró testvéri üdvözletéért és jókívánságáért Hadzsi Leshi, az Albán Népköztársaság nemzetgyűlése Elnöki Tanácsának elnöke, Mehmet Shehu, az Albán Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, Enver Hodzsa, az Albán Munkapárt Központi Bizottságának első titkára választáviratban mondtak köszönetet.

Lengyelország öt új hadihajót kapott a Szovjetuniótól

Varsó (Tanjug). Spychalski tábornok nemzetvédelmi miniszter napiparancsban bejelentette, hogy Lengyelország a varsói egyezmény alapján kifejtendő segélynyújtás és együttműködés keretében öt új hadihajót kapott a Szovjetuniótól.

A Kodály-ünnepségek záró hangversenye

Ma este 7 órakor a Liszt teremben a Zeneművészeti Szakiskola és Zeneiskola köszönti a Mestert nagyszabású hangversennyel. A Leánykar Ágócsy László vezetésével Palestrina egyik művével (dr. Vargha Károly szövegével) nyitja meg a hangversenyt, majd két Kodály kórust énekel. Borsay Pál és Dobay Jenő zongoraműveket adnak elő. Agócs Lajosné és Özörényi Olga a Mester legszebb dalait tolmácsolják. Graef Tildi, Kováts András és Harkay Vilmos a Triószerenádot adják elő. Mind ez a mű, mind pedig a ritkán hallható Gordonka-zongora szonáta Sassy Iringó és Horváth Mihály előadásában pécsi bemutató. Zongorán kísérnek W. Sipos Éva és Papp Árpádné. Az est, egyszersmind az ünnepségek zárószáma a hatalmas Budavári Te Deum a Lisz Ferenc kórus, valamint a szimfonikus zenekar előadásában, Antal György vezényletével. Közreműködik Molnár Éva, Özörényi Olga, Szabó Gyula, Berczeli Tibor.

Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése

A Magyar Tudományos Akadémia 1957. évi nagygyűlése vasárnap délelőtt az Akadémia dísztermében tartott együttes üléssel megkezdődött.

Részt vett az ülésen az MSZMP Központi Bizottságának és a forradalmi munkás-paraszt kormánynak több tagja is, többek között dr. Münnich Ferenc is.

Megnyitóbeszédet dr. Rusznyák István mondott, majd dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja emelkedett szólásra.

Ezután Sötér István, akadémiai levelezőtag tartott előadást Arany Jánosról.

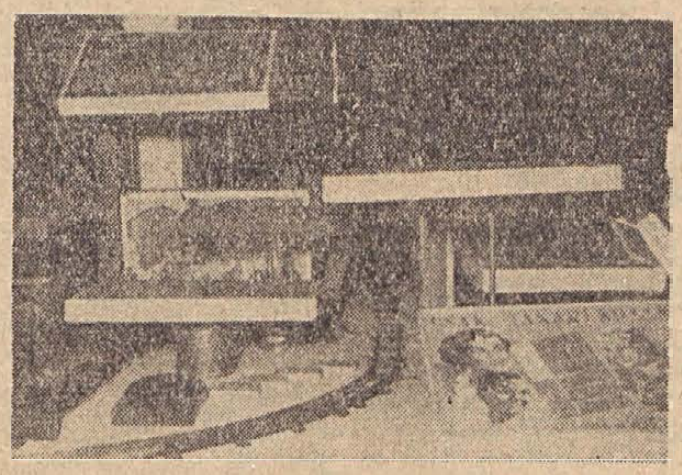
Az ünnepi megemlékezéssel kapcsolatban az Akadémián kiállítást is rendeztek Arany János akadémiai főtitkári működésének irataiból, nagyszalontai munkásságának fényképre vett emlékeiből, valamint a nagy költő munkáinak különböző kiadásaiból.

Bővítik és korszerűsítik *Pécs fürdőjét*

Pécs város tanácsa tárgyalásokat folytatott Budapesten az Országos Tervhivatallal a város fürdőjének rendbehozása érdekében. A Tervhivatalban belátták, hogy város „fürdőkultúrája" jelenleg nem kielégítő és népgazdasági beruházásra van szükség.

A kormány ezért a Rákóczi úti fürdő rendbehozására népgazdasági beruházásból mintegy 650.000 forintnyi hitelt biztosított Pécs város részére. Ebből az összegből a Pécsi Víz- és Csatornaművek megkezdi a város egyetlen tisztasági fürdőjének rendbehozatalát. A terv szerint a fürdőt nemcsak korszerűsítik, hanem bővítik is. Az átalakítási és bővítési tervek már elkészültek és mivel annak pénzügyi fedezete is biztosított, 1958-ban megkezdik az átalakítási és bővítési munkálatokat.

Játék — négymillió forintért

A Sport és Játék Nagykereskedelmi Vállalat idén fokozottabban gondoskodott a gyerekekről. Nagy választékban érkeztek hazai és külföldi játékok s az eddig már ismertek mellett újabbak is megtalálhatók. Így nagy keletje van az óramüves kisvasútnak és újdonság a pontos időt mutató kis órámester. Ezen kívül lengyel, cseh és német játékok között válogathatnak a vevők. Eddig mintegy négymillió forint értékben szállítottak el játékot a baranyai boltokba a nagykereskedelem raktaráról.

Vadgesztenyével kötik a nagymányoki brikettet

A Nagymányoki Brikettgyár vezetője, Aszmann Géza számtalan ötlettel, nagy gondossággal biztosítja az üzem állandó kiváló munkáját, aminek legfontosabb eredményei közé tartozik, hogy az idén első osztályúnál gyengébb minőségű brikettet még nem gyártott és eddig összesen ötmillió forint nyereséget ért el.

A sok újítás közül egyik legérdekesebb, hogy a briketthez általában használt kötőanyagot, az erősen kormozó és amellett drága kőszénszurkot vadgesztenyével helyettesítik. A vadgesztenye kötőképessége felülmúlja a kőszénszurkét és így ebben az évben 48.000 mázsa kőszénszurkot 20.000 mázsa vadgesztenyével pótoltak, ami a brikettgyárnak csaknem hárommillió forint megtakarítást hozott. A brikett jó minőségéből további megtakarítások adódnak és így érték el az idei ötmillió forintos nyereséget.

A vadgesztenyéből azonban nem áll rendelkezésre olyan mennyiség, hogy használatát a testvérvállalatoknál is általánossá tegyék, sőt olykor Nagymányokon is kevésnek bizonyul. Ezért Aszman Géza újabb kötőanyag felkutatására végzett kísérleteket és így fedezte fel a pakurát, amit már a Találmányi Hivatalnál is szabadalmaztattak. Ennek alapján a jövő év elejétől a Nagymányoki Brikettgyár — a vadgesztenye után, ami szintén meghozta a maga hasznát — rátér a pakura kötőanyagként való használatára. A pakurát — a kőolajipar melléktermékét — az ország többi brikettgyárában is alkalmazhatják és vele évente sok millió forintos megtakarítást érhetnek el.

Ném ellenük harcolunk!

Lippay László nem rabolt, és nem gyilkolt az ellenforradalom alatt, mert akkor ma börtönben ülne. Apja sem volt gyáros, horthysta csendőrtiszt, avagy földbirtokos. Egyszerű tisztviselővel van dolgunk, aki kisebb hibákat követett el az ellenforradalom alatt, például tovább hordta a gyászszalagot, mint jónéhány társa a Pécsi Szénbányászati Tröszt irodájában. Röviden: megtévedt, de becsületes ember és joga van a munkához.

Mégis, mi történik? Ez év februárjában racionalizálták a Pécsi Szénbányászati Tröszt-nél és azóta képtelen elhelyezkedni. Orvos igazolja, hogy fizikai munkára nem mehet, szellemire pedig nem veszik fel. Hiába próbálkozott az uránium bánya központjában, a Fodrászipari Vállalatnál, a városi tanácson, a Totó-Lottó irodában az egyik közlekedési vállalatnál — mindig elutasították. Végül a mohácsi rendőrséghez fordult, ahol könyvszakértőként alkalmazzák máig is.

Nem is panaszkodna már Lippay László, csak az a baja, hogy ez a könyvszakértő állás ideiglenes, s az előjelek szerint hamarosan megszűnik. Szeretne végre munkakönyves állásban elhelyezkedni — és ideje lenne végre lehetővé tenni neki! Mert például a Totó-Lottó iroda illetékeseinek az eljárása semmiképpen sem az, amit a párt hirdet. Mi nem a Lippay Lászlóhoz hasonló megtévedt emberek, hanem ellenségeink ellen harcolunk!

A megyei párt-végrehajtó bizottság megvizsgálta a szakszervezetek munkáját

A megyei párt-végrehajtó bizottság megvizsgálta a szakszervezetek munkáját. A tanulságok és a tapasztalatok birtokában határozatban jelölte meg a feladatokat, amelyek végrehajtása jelentősen fellendítheti a szakszervezetek tevékenységét. A határozatot tegnap mintegy hetven kommunista szakszervezeti vezető előtt Bogár József elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, az SZMT elnöke ismertette.

— Ez a határozat a kommunistákra vonatkozik — mondotta a bevezetőben Bogár elvtárs. — Azokra, akik a párt, a munkásosztály megbízatásából különböző szakszervezeti tisztségben dolgoznak. Tehát nem lehet úgy beszélni róla, hogy „a végrehajtó bizottság elhatározta és a szakszervezetnek végre kell hajtania." A kommunisták kötelessége, hogy meggyőző szóval terjesszék és az egyes szervek ilymódon munkájukban hasznosítsák. Ez a tömegszervezetek pártvezetésének helyes módszere, amelyet a párt minden tagjától elvár.

Ezután részletesen tájékoztatta a résztvevőket a határozat tartalmáról. A párt-végrehajtó bizottság két, egymással összefüggő feladatot szabott meg. A szakszervezetek, mint a munkásosztály legnagyobb tömegszervezetei, legyenek a gazdasági építőmunka segítői, támogatói, tagjait neveljék, a munkaverseny, az újítómozgalom révén vonják be az üzemi tervek megvalósításába. Ugyanakkor megkülönböztetett figyelemmel gondoskodjanak a munkások szociális, kulturális és egészségügyi problémáinak megoldásáról, mindenkor számolva a reális lehetőségekkel.

A felszólalók helyeselték a párt-végrehajtó bizottság határozatát és kifejtették, hogy annak szellemében igyekeznek munkájukat végezni.

Bírálatunk nyomában

Válasz a Szigetvári Cipőgyár exportja ügyében

„Veszélyben a Szigetvári Cipőgyár nyugati exportja" címmel cikket közöltünk a lap november 19-i számában. A cikkre Bodóczi Sándor, a Könnyűipari Minisztérium Bőr- és Cipőipari Igazgatóságának osztályvezetője az alábbi választ küldte:

„A Szigetvári Cipőgyár a Dunántúli Naplóban ismertetett ügyben igazgatóságunkat november 19-én felkereste. A problémák megismerése után azonnal intézkedtünk, hogy még aznap a Tanimpex-szel közösen tárgyalásra kerüljön a cipőgyár export termelését akadályozó kérdés. A tárgyaláson történt megállapodást jegyzőkönyvben rögzítettük.

A cipőgyár folyamatos termelésének biztosítása érdekében a Tannimpex vállalta, hogy azt a modellt termeljék le, amelyre a vállalat felkészült — annak ellenére, hogy ezt a külföldi vevő még nem igazolta vissza. A cipőgyárnak biztosította a Tannimpex ez év végéig a folyamatos export-termelést.

A szóban lévő speciális fasarkokat a Tannimpex két helyről is megrendelte, de azok beérkezése csak december 15-re várható. Ez alapján az ilyen sarokkal készítendő export cipőket csak 1958 januárjában termelhetik le. Ezek helyett más megrendelést kapott a vállalat.

A zavarokat elsősorban az okozta, hogy a Tannimpex igyekezett megfelelő termelési kapacitást biztosítani magának a beérkező külföldi rendelések legyártásához. A várt rendelések nem érkeztek be, amiért termelési keretének egy részét kénytelen volt a belkereskedelemnek átadni, természetesen csak a végső esetben mondták le termelési keretükről.

Azt kívánjuk még lerögzíteni, hogy minden esetben, amikor a cipőgyár nehézségeivel, panaszaival igazgatóságunkhoz fordult, azt igyekeztünk elintézni. Most is, amint a cipőgyár jelentkezett panaszaival, azt azonnal elintéztük.

BODÓCZI SÁNDOR
osztályvezető".

I. Pécsi Országos Művészfénykép Kiállítás

Amikor a Mecseki Turista Egyesület Amatőr Fotóművész Klubja elhatározta, hogy Pécsett megrendezi az első országos művészfénykép kiállítást, maguk sem hitték, hogy olyan országos visszhangja keletkezik, amely szinte az egész ország amatőrfényképészeit megmozgatja. Egymásután érkeztek az érdeklődő levelek, novemberben pedig tömegével kapták az ország csaknem minden részéből a kiállításra küldött képeket. Amikor a zsüri megkezdte munkáját, már fekete-fehér képekből 1117 darab, a színes fényképekből 170, színes diapozitívekből 576 darab közül kellett kiválogatniok a legjobbakat. Mint a kiállítási anyag bizonyítja, nagyon helyes volt a zsürinek az az elgondolása, hogy magas mércével mérjen, hiszen ez a kiállítás országos jellegű és a következő években is mint országos jellegű kiállítást tartja számon az Országos Fotóművész Szövetség. Ez a magyarázata annak, hogy a beérkezett képekből a kiállításon 128 szerzőnek 200 fekete-fehér, 13 szerzőnek 21 színes képe, valamint 36 szerzőnek 91 diapozitívje szerepel.

A látogató valóban művészi fényképekben gyönyörködhet. Az egész kiállításra jellemző, hogy a képekben mind a klasszikus, mind a modern irányzat fellelhető, de bőven megtalálhatók az újabb „útkereső" elgondolások is. Annak ellenére, hogy témában gazdag a képanyag, a csendéleten, a portrén, a tájképen kívül tetemes azoknak a fényképeknek a száma, amelyek az ember életéből merítik témájukat. Érdekes, hogy „fotósszemmel" nézve, az életnek mennyi pillanata válik művészi alkotássá, olyan is, amely mellett a „felületes szemlélő" nap mint nap érdektelenül megy el. A kiállítás azt is bizonyítja, hogy a fényképezés valóban alkotóművészet, bár mechanikus eszköze a gép, mégis a fényképész éleslátása, esztétikai érzéke, jó és gyors komponálóképessége szükséges hozzá.

A képek mondanivalójának két jellemzőjével találkozunk. Az egyik: a tudatos alkotás, amikor az alkotó már a felvétel előtt megtervezi a kép mondanivalóját, amelyet egyéni elképzelése alapján másokkal közölni akar. A másik: bár a pillanat hatása alatt születik, azt mégis a helyes kompozíció, a tudatosság emeli művészivé.

Sajnos, nincs hely arra, hogy a képanyaggal egész behatóan foglalkozzunk, mégsem mehetünk el szó nélkül egy-két kiemelkedő alkotás és pár díjazott kép mellett.

Az amatőrök csoportjában az I. díjat a ceglédi Tóth István „Randevú" képe nyerte. Bár képében még klasszikus elemek is megtalálhatók, ennek ellenére realitásával tűnik ki. Mondanivalóját az első pillanatban megértjük: a találkára váró fiatalember türelmetlensége érződik a képen, s a cselekményt megfelelő környezetbe helyezi, anélkül, hogy a fényképészeti elemekben gazdag megoldás öncélúvá válna.

A második díjat a soproni Kovács Károly „Gőzben" című képe nyerte. Nagy értéke a képnek a munkáját végző ember reális ábrázolása. Szűkszavúsága ellenére is jól érzékelteti a munka ritmusát. A szép tónus és a tömör egység csak fokozza az értékét. Realitása jól mutatja be a mozdony gőzében dolgozó kocsivizsgáló munkájának egy pillanatát.

Három harmadik díj került kiosztásra. A díjazott képek közül az egyik a békéscsabai Berekméri Zoltán „Reggel a sétányon" című alkotása. Az elnéptelenedett sétány ködös reggeli hangulata sok gondolatot ébreszt a szemlélőben. A másik a pécsi dr. Gyúró Béla „Arányok" című képe. Az ember alkotókészségének kifejezője: „kis" ember — hatalmas épület s a szemlélő mégis arra gondol, hogy csak a „kis ember" képes hatalmas alkotásokra. A mozgást ábrázoló harmadik kép a pécsi Halász Rezső „Elrontott barátság" című képe, amely az ösztönszerűen menekülő kiscsibe és a még „játékos" kiscica első találkozásának befejezését örökíti meg.

A hivatásos fényképészek között az I. díjat a budapesti Horling Róbert „Halászok" című képe nyerte. A hálójukat foltozó halászokat munkájuknak megfelelő környezetben művészien ábrázolja.

Meg kell említeni az újszerűségében is érdekesen ható Kocsis Béla „Téli látomás", Gál Imre „Kalászok" és Horling Róbert „Álomvilág" című képét. Akad a kiállításon több olyan kép, amelynek szerzője nem találta még meg az egyéniségének legjobban megfelelő utat. Ezek a képek azonban nem rontják, inkább tarkítják a kiállítást, annak ellenére, hogy e képek bő vitára adnak alkalmat.

A kiállítás statisztikájából megállapítható, hogy a pécsi amatőrök — bár nincs nagy fotómúltjuk — jól szerepeltek a kiállításon. Nem egy díjazott és oklevelet nyert pécsi képpel is találkozhatunk. Megvan a remény, hogy e gárdából kinevelődik az a csoport, amely magasabb szintű, sőt külföldi kiállításokon is méltón képviselheti a pécsi fotósokat.

A színes diapozitívekről: a zsüri hivatalos véleménye szerint jobb a budapesti nemzetközi kiállítás anyagánál.

A kiállítás, amely december 14-től 30-ig tartja nyitva kapuit, méltán tarthat számot a város és a megye dolgozóinak érdeklődésére.

FURCSA HELYZET

A községi tanácselnök az adófizetőket fogadja, a körzeti állatorvos pedig szokásos „bepillantását" teszi a tanácsra. Felvesz néhány hívást, átmegy telefonál a szomszéd községbe, pénztárcájába tesz 56 forint oltási díjat, majd így beszél:

— Kellemesen csalódtam, pedig rövid ideje vagyok Baranyában. Itt fejlettebb az állattenyésztés, mint előző helyemen.

— Ugy mondják, hogy régebben még jobb volt.

— Mondják... Lehetne a jelenleginél is jobb, csakhogy nagyüzemi módszerek kellenek ahhoz. Szövetkezet rátermett vezetővel, hozzáértővel, mint a szomszéd községben. Attól a szövetkezettől én sokat várok, mert a példa ereje nagy.

— Itt volt termelőszövetkezet. Nem hallja, nem akarnak újat alakítani?

— Hát, hát — mondja kissé tétovázva. — Akarnak. Vagyis három csoport van a faluban. Egyik, amelyik azonnal hajlandó szövetkezetet alakítani, illetve szövetkezetbe lépni. A másik, amelyik arra vár, hogy ki meri elkezdeni. A harmadik, amelyik tiltakozik.

Még folytatja, elemzi e három csoport kialakulásának okait, amelyek nem különböznek a másutt előfordulóktól, közismertek. Azzal fejezi be, hogy bízik, rövidesen lesz itt, lakóhelyén is termelőszövetkezet.

Eredetileg ennyi lett volna e riportból, legfeljebb belekerült volna a körzeti állatorvos munkájának néhány mozzanata, autó utáni vágya, amit legutóbb már nagyon megígértek neki. A termelőszövetkezetről szóló téma azonban merész fordulatot vett.

— Hatan aláírták a belépési nyilatkozatot. — E szavakkal érkezett a tanácstitkár. — De — mint mondta —, rövidesen lesznek többen is.

Ez nyitott kaput egy furcsa helyzet előtt, ebből kerekedett a vita, amelynek középpontjába egyszerre a tanácselnök került.

— Vannak itt belépők. Nem ellenzi senki a szövetkezetet. — Ez volt a tanácselnök első véleménye.

Itt valami nincs rendjén. Az állatorvos percekkel előbb arról beszélt, hogy három csoport van. Azelőtt néhány perccel nem messze a tanácstól, egy nyelves menyecske vitte a szót egyik udvaron, hogy „nagy marha, aki belép a szövetkezetbe, neki ugyan mondhatják." Ugyancsak az állatorvos mesélte, hogy beszélgetni szokott a gazdákkal a szövetkezésről és minap is, mikor egyik módosabbnál megpendítette e témát, nem újságba valókat válaszolt az illető. Ha mégis mindennek ellenére „nem ellenzi senki a szövetkezetet", akkor miért nincs termelőszövetkezet? Miért időszerű ezt hangoztatni?

A vitában kikerekedett a helyzet. Résztvevői nem voltak kíméletesek, hanem nyersen őszintéek.

— Szóval senki nem ellenzi a termelőszövetkezetet? Az elnök elvtárs miért nem lép be? — Ez volt az indulás.

— Én? Nem ellenzem, de hova lépjek be, amikor nincs. Mondom én mindenkinek, hogy alakuljon szövetkezet. Különben is, én nem léptem ki a szövetkezetből, én nem adtam be kilépési nyilatkozatot, mint mások, én nem követeltem a felosztást — védekezik az elnök.

— Akkor rendben. Ezek szerint elnök elvtárs az alakuló termelőszövetkezetnek „automatikusan" tagja lesz?

Erre, a beszéd ilyen fordulatára nem számított. A szavak megcsapják, kissé elvörösödik, elfeledkezik az „automatikusan" szó iróniájáról és mintha azt latolgatná, hogy „így is lehetne ez?" Majd erősíti, hogy ő nem mondja, hogy nem lép be a termelőszövetkezetbe, de egyelőre még nem.

— Erről van szó — vélekednek a vele vitázók. — Ezt mondják mások is és akár akarja, akár nem, maga köré csoportosulnak mindazok, akik „nem ellenzik" a termelőszövetkezeti gazdálkodást. Csak éppen...

Következik ismét az ellenvetés, hogy családi helyzete nem olyan, hogy beléphetne. Ha a fia itthon lenne, akkor már... Okolná még, de közbevág egy kérdés:

— Arra jó a családi helyzet, elég rá, hogy megművelje a középparaszti birtokot? Ha így meg tudják művelni, akkor a szövetkezetben nem? A művelést talán a tanácson eltöltött nyolc órai munka után végzi?

— Gép szánt — mondja morózusan az elnök. Látszik rajta, kellemetlenül érinti a vita.

— Ott nem gép szántaná? Rendben van. Senkinek nem kényszer a szövetkezés, csak azt ne mondja, hogy nem ellenzi itt senki a termelőszövetkezetet. Azért mondják, hogy „nem ellenzik", hogy azt higgyük: majd magától megalakul? Vannak, akiknek gazdasági érdekük, hogy ellenezzék. Miért ellenzi többi között a kulák és jónéhány középparaszt? Ha a szegény- és kisparaszt, aki most földjének megművelése mellett napszámba járó és feles vagy negyedes földet vállal, belép a termelőszövetkezetbe, akkor kinek adják felesbe a földet, ki megy napszámba aratni, kaszálni, kapálni? Erről van szó, meg arról, hogyha nem alakul termelőszövetkezet, akkor nem indul elkerülhetetlen verseny a szövetkezet és az egyének között. Ezen kívül is van még, amiért ellenzik. A termelőszövetkezetben munka után és nem föld után van a jövedelem. Csak könnyebb a nehéz munkákat napszámossal elvégeztetni, vagy feles földdel jövedelmet ujjmozdítás nélkül kapni.

Erre az elnök nem válaszol, hanem egy előbbi példálózást felhasználva, a községi hídmérlegre akarja terelni a szót. Nem hagyják, mert ha már kimondták az á-t, ki akarják mondani a bé-t is. Ki is mondják, mert szóból ért az ember.

Furcsa helyzet annyi bizonyos. Szavaival élve, mondogatja a tanácselnök, hogy alakuljon termelőszövetkezet, — ő maga távol tartja magát. Később kilövi mérges nyilát, hogy belép, de akkor nem lesz tanácselnök. Mintha az előbbi termelőszövetkezet idejében nem lett volna az. Kimondja, ha nemis ezzel a megfogalmazással, hogy váltsák le, ha nem tetszik a felfogása, mert „azt hiszik, hogy akkor nem élek meg, ha nem leszek tanácselnök?"

Csakhogy nem erről van szó. Senki nem beszél leváltásról, itt gondolatformálásról, vélemények csatájáról van szó. Arról, hogy egy középparaszt tanácselnök a maga középparaszti pozícióiból és nem tanácselnöki tisztségéből, kötelességéből fakadóan alakítja a maga és községi vezető lévén a többi középparasztok állásfoglalását is. S a vitában kicsorbul a fölött mérges nyíl hegye, mert így beszél egyik vitázó:

— Talán nem becsültük meg? Nem becsültük meg munkáját? — A válasz hallgatás.

— Úgy gondolja, hogy mindegy, hogy miként vélekedik egy tanácselnök községében a szövetkezésről? Azt mondják az emberek, hogy lám a tanácselnök is szavakban a termelőszövetkezet mellett van, de csak szavakban.

— Kötelessége a tanácselnöknek, hogy belépjen a termelőszövetkezetbe? — Így csattan az elnök utolsó kérdése. Arra gondol-e vagy sem, hogy ezzel kiugratja a nyulat a bokorból, és legalább dönteni tud az előbb kimondottak felett? A válasz nem az lett, amire gondolt, mert olyan választ hiba lenne adni.

— Senkinek sem kötelessége és nem is lesz. Az viszont kötelessége, hogy az államhatalmat ne csak gyakorolja, de szervezze is az állam által támogatott, célul tűzött szövetkezést és ne se hideg, se meleg álláspontot foglaljon el a maga pillanatnyi érdekeinek megfelelően. A tanácselnöknél a közérdek az első és utána jön az egyéni. Ezen kell gondolkodni.

Az elnök nem mond semmit, nem kérdez, csak búcsúzásnál erősíti, hogy „Áh, dehogy haragszom. Nincs miért haragudni." Kint az utcán pedig az a vélemény alakul ki a tanácselnökkel vitatkozók között, hogy a jövőben többször kell beszélni ezzel az emberrel, mert ez egy rendes, becsületes ember, akire lehet is kell is számítani. Meg kell változtatni véleményét a dolgokról. Erről van szó, semmi másról.

Egyik elvtárs arra kér, hogy ne írjam meg, ne tegyem ki az elnököt „a falu szájának." Egy másik azt mondta, hogy valahogyan meg lehetne azért írni, mert nem egy ilyen helyzet található a megyében. Valahogyan megírtam. Kihagytam belőle a községet ahol történt, a szereplők nevét. Így nem kerül senki senkinek a „szájára", de okulásnak jó.

Kászon

Vidéki üzletek nyitvatartása karácsony előtt

A lakosság jobb ellátása és a növekvő forgalom biztosítására a szokásosnál hosszabb ideig állnak a vidéki üzletek a vásárlóközönség rendelkezésére. Ennek következtében a megyei tanács és a megyei szövetkezeti központ vezetősége egyetértésben a következőképpen szabályozzák az üzletek nyitvatartását a járások és községek területén:

1. FÖLDMÜVESSZÖVETKEZETI BOLTOK:

December 21-én (szombaton) délután a járás székhelyi szaküzletek és egyéb boltok a szokásos nyitvatartási időn túl 2 órával hosszabb ideig tartanak nyitva.

December 22-én (vasárnap) valamennyi földművesszövetkezeti bolt reggel 9-től délután 2 óráig tart nyitva.

December 24-én (kedden) a szokásos szombati nyitvatartás szerint nyitnak és zárnak az összes üzletek.

December 25-én (szerdán) és 26-án (csütörtökön) valamennyi bolt zárva marad.

2. DÉL-BARANYA MEGYEI NÉPBOLT. (Élelmiszer- és iparcikkboltok):

December 22-én (vasárnap) 9—14 óráig tartanak nyitva: Mohács, Szigetvár, Siklós, Villány, Harkány, Beremend boltjai.

December 25-én (szerdán) összes üzletek zárva maradnak.

December 26-án (csütörtökön) 7—10 óráig tartanak nyitva a tej-, illetve vegyes élelmiszerboltok Mohácson, Szigetváron, Siklóson és Beremenden.

3. ÉSZAK-BARANYA MEGYEI NÉPBOLT. (Élelmiszer- és iparcikkboltok):

December 21-én (szombaton) du. 2 órával hosszabban tartanak nyitva Pécsváradon, Hosszúhetényben, Hidason és Szászváron. A többi helyeken rendes szombati nyitvatartás.

December 22-én (vasárnap) az előbb felsorolt boltok 8 órától 13 óráig tartanak nyitva.

December 25-én (szerdán) valamennyi üzlet zárva marad.

December 26-án (csütörtökön) valamennyi üzlet zárva marad.

4. VENDÉGLÁTÓIPAR. (Földművesszövetkezet is.):

December 24-én (kedden) az összes vendéglátóipari egységek — beleértve cukrászdát és eszpresszót is — 20 órakor zárnak.

December 25-én (szerdán) és 26-án (csütörtökön) a vendéglátóipari egységek vasárnapi rend szerint üzemelnek.

Bátor bírálatot!

Beiött egy idős elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa a szerkesztőségbe, s elpanaszolta, hogy szerinte még nem elég baráti, családias a kapcsolat a vezetők és az egyszerű párttagok között. Bezzeg a 45—46-os években másként volt, most is azt a szellemet kellene meghonosítani, amikor a vezetők idejük jórészét a pártszervezetekben töltötték el, közvetlen kontaktus volt közöttük. „Erről az időszakról, már a tanulságai miatt is beszélni, írni kellene". Elgondolkozva válaszolt: „Igen, de talán intrikának vélnék s azt nem szeretném..."

Van erre alap? Lehetséges, hogy a jószándékú gondolatokért, bírálatokért valakit intrikusnak nevezzenek? *Kétségkívül van, ha figyelembe vesszük a tényeket.*

Az ellenforradalmi események és az utána következő politikai harc felszínre dobta az intrikát. Képviselőik, leginkább a karrierista elemek fűtfát kiáltottak becsületes vagy megtévedt emberekre, görcsösen ragaszkodva az íróasztalhoz. Koholt vádakkal próbálták „jóvátenni" ingadozásaikat, esetleg súlyos bűneiket is. *Lábra kapott a mendemonda, a bizonyítékok nélküli hallottam-mondták állítások, amelyek megfertőzték a politikai légkört.* Nem egy esetben áldozatul estek olyan elvtársak is, akik az ellenforradalom alatt és utána is becsületesen és szilárdan küzdöttek a néphatalom megvédéséért és megszilárdításáért. Az intrika ellen, különösen az országos pártértekezlet után, kemény és kíméletlen harc indult meg, a párt politikai és adminisztratív intézkedésekkel is igyekezett véget vetni az áldatlan állapotnak. Tette ezt azért, hogy *egészséges, tiszta, őszinte légkörben dolgozzunk* a sebek begyógyításán, együtt munkálkodjunk a szocialista társadalom felépítésén minden becsületes emberrel.

Objektíve érthető, hogy az intrika elleni harc kitermelte az ellenkezőjét: a jogos bírálatot is intrikának vélik egyesek. Azok az elvtársak, akik egyszer is végig szenvedtek egy intrika-hullámot, meghurcolták, megalázták őket, különösen hajlamosak lehetnek arra, hogy a nyereg másik oldalára csússzanak. S valljuk be: még nem kászálódtunk ki az ide-oda billegésből, abból, hogy egyik végletből a másikba essünk.

Közrejátszik az is, hogy senkinek sem kellemes saját hibáiról hallani. Még akkor sem, ha igazak. Emlékszünk még, hogy két-három évvel ezelőtt elhangzott észrevételek, javaslatok vagy válasz nélkül maradtak, vagy magyarázat nélkül visszautasították. Nem egyszer finom eszközökkel meg is torolták a bírálatot. A jogos, helyes bírálat intrikának nevezése is ilyen visszautasítás. És még egy ok: *hosszú évek alatt sem tanulták meg sokan a pártszerű bírálatot.* Egyszer túlzás, máskor elsekélyesítés jellemezte, manapság pedig emellett gyakran az illető távollétében vitatkoznak róla, nem szemben, hanem mögötte olvassák rá, különben talán igaz hibáit. Ilyen formán tehát esetenként össze is keveredik a bírálat és az intrika.

Pedig homlokegyenest ellentétes fogalmak, — tűz és víz. *Mi a bírálat? A hibák,* a fogyatékosságok őszinte, tárgyilagos, elvi feltárása; konkrét, megtörtént események, objektív tények érvelő, bizonyító elemzése; mindenkor az elkövetett hibát s nem az embert ostorozza. *Mi az intrika?* Fondorlat, cselszövény. Sem több, sem kevesebb, mint: hazugság. S mégis, a jól érzékelhető különbségek ellenére is az adott esetekben nemcsak összekeveredik a két fogalom, hanem tudatosan vagy tudatlanul *összekeverik.* Egyik pártszervezet tagja, műszaki ember, azzal kereste fel a titkárt, hogy néhány kommunista nem megfelelő hangon beszél munkatársaival. Be is bizonyította, hogy fenyegetőznek, visszaélnek párttagságukkal. A pártszervezet titkára azzal intézte el, hogy „ismerjük már az ilyent, ez intrika, nem kell adni rá."

Veszélyes játék ez a szavakkal. Leginkább azért, mert gúzsba köti a kezdeményezéseket, az alulról jövő javaslatokat. A pártban és kívül is amúgy is van egy olyan hangulat, hogy jól dolgozunk, nincs különösebb baj, az elmúlt esztendőben sok sikert értünk el. Igaz, az idő nem állt meg, jelentős eredményeink vannak, de bekötnénk szemünket, ha nem látnánk a fejlődés nehézségeit, fogyatékosságait, amelyek megszüntetése mindenki kötelessége. — *Feltétele: a bátor bírálat, mely felszínre hozza a véleményeket, megoldja az ellentmondásokat, amely állandóan tökéletesíti a párt és a társadalmi szervek munkáját.* De gondoljuk csak el: ki emeli fel szavát, ha hibát lát, amikor esetleg ráakasztják az intrikus címkét. Senki sem vállalja, hogy segítő szándékáért megbélyegezzék. A közmondásnak ad igazat: „Hallgatni arany".

Ebből egyértelműen következik, hogy a harcot egyidőben két fronton kell vívni. Egyik oldalon: *megalkuvás nélkül az intrika ellen.* Továbbra sem tűrjük, hogy valakit is jogtalanul megvádolhassanak, rágalmakat szórhassanak becsületes emberekre. Aki mégis megpróbálkozik vele, azzal szemben szigorúan és keményen fogunk eljárni. Sokat javítana a helyzeten, ha az üzemekben és másutt is most már véglegesen lezárnák az emberek tette, tévedések körüli vizsgálatokat, mert ezzel kihúznák a talajt az áskálódók lába alól. A másik fronton: *fejleszteni kell a pártszerű bírálatot.* Nem szavakkal, nem felhívásokkal, hanem tettekkel. A bírálat csak akkor bontakozik ki, ha megteremtjük az előfeltételeit. Nyilvánvalóan arról van szó, hogy rendszeressé kell tenni a taggyűléseket, szakszervezeti gyűléseket, üzemi tanácskozásokat és még se szeri, se száma a különböző lehetőségeknek. Ha módot és alkalmat adunk az embereknek, hogy véleményüket kifejthessék, akkor élnek is a lehetőségekkel: nem rejtik véka alá gondolataikat. Az persze igaz, hogy ugyanilyen kötelesség megtanítani mindenkit a helyes bírálatra. Legyen követelmény, hogy az emberek magatartásáról, tevékenységéről — még vétkesség esetében is — csak sokoldalú vizsgálat és csakis a tények alapján ítélkezzünk, szemtől-szembe, őszintén mondjuk meg hibáikat. Ez erősíti a bizalmat s újabb biztosíték az egészséges politikai légkör kialakításához. És még valami: ha keményen és következetesen üldözzük az intrikát, akkor ugyanilyen keményen vonjuk felelősségre a bírálat elfojtóit is. Ne lehessen büntetlenül, így vagy amúgy megtorolni, visszautasítani a bírálatot.

Két fronton, két kézzel kell hadakoznunk, hogy senkit se érhessen igazságtalan vád, sérelem, hogy ebben az országban minden, a szocializmusért munkálkodó, becsületes ember jószándékú, segíteni akaró szava megértésre és nyitott fülekre találjon mindenütt.

Párthír

A városi párt-végrehajtó bizottság agit. prop. osztálya értesíti a párttitkár elvtársakat és a propagandistákat, hogy a korábbi közlésnek megfelelően: december 17-én délután 4 órakor a Politikai Akadémián számukra előadást tartanak „A párt és a tömegek kapcsolatának néhány kérdése" címmel. Az előadás helye: KISZ és Szakszervezetek Művelődési Háza (volt Tiszti Klub). Kérik az előadáson a pontos megjelenést.

Tizenkét bányászlakás — terven felül

A Pécsi Szénbányászati Trösztberuházási osztálya június 21-én versenyfelhívást küldött a nehézipari minisztérium szénbányászati trösztjeihez. Ebben vállalták, hogy a kormányprogramot jelentő tízezer bányászlakás pécsi tervszámait 1957 december 15-re teljesítik.

A vállalást a Pécsi Szénbányászati Trösztberuházási osztálya — a kivitelező vállalatokkal együttműködve — teljesítették. Ugyanis december 16-ig a tervben előírt 399 lakás helyett 402 bányászlakást készítettek el.

A kivitelező vállalatok december 31-ig további kilenc lakás elkészítését vállalták. Ezzel a terven felüli bányászlakások száma összesen tizenkettő lesz. Ugyancsak terven felül fejezik be Meszesen két orvosi rendelő megépítését is.

Kodály-ünnepségek

Kórushangverseny

Ünnepi hangulatban folyt le december 14-én a Liszt-teremben a Kórus-est. Dr. Vargha Károly szép és gondolatokban gazdag Köszöntőjét Horváth Erzsébet adta elő egyszerű, őszinte átéléssel. Ezután kezdetét vette a hangverseny a Magyarokhoz c. sodró lendületű kánon pompás megszólaltatásával. A közös kart Agócsy László vezényelte. Helyesnek tartjuk, hogy a megnyitó hangversenyen kórusművek hangzottak el, hiszen Kodály életművének jelentékeny és rendkívül értékes részét képezik ezek. Meggyőződésünk, hogy világviszonylatban is az a cappella kórusművészetben a nagy magyar Mester első helyen áll. Olyan színes, változatos, egészen különleges hanghatású és kifejező kórusműveket századunkban senki nem írt.

*A hangverseny egyben városunk legjobb énekkarainak nagysikerű seregszemléje is volt. Minden karmester, minden egyes énekkari tag igyekezett képességeinek legjavát adni a művészi szép szolgálatában. Mindegyik együttes jó volt, mégis két kórust ki kell emelnünk: a Liszt Ferenc kórust és a Zeneművészeti Szakiskola leánykarát, melyek Antal György, illetőleg Agócsy László művészi irányításával mintaszerűen magas művészettel szólaltatták meg a nagy műveket. A Liszt-kórus a Liszt Ferenchez c. hatalmas alkotást döbbenetes erővel és művészi hűséggel, a leánykar pedig a Hegyi éjszakák-at, a Lengyel László-t és a Väjnemöjnen muzsikál c. kórust adta elő finom hangvétellel, különleges hanghatásokkal. Ugyancsak nagy sikere volt a dr. Vargha Károly szövegével általuk előadott Palestrina műnek is. Művészi teljesítmény volt a Pedagógiai Főiskola énekkara által előadott Norvég lányok (vez. Privler Gyula), és a drámai Mónár Anna (vez. Tillai Aurél). Az estnek üde színfoltja volt a MÁV ének- és zenekar által Horváth Gyula vezényletével lendületesen előadott Kállai kettős. A HVDSZ férfikara Ligeti Andor vezetésével pompás humorral szólaltatta meg a Kit kéne elvenni és a Karádi nóták c. műveket. A Közlekedési Vállalat kórusa dr. Sólyom Józsefné vezénylésével különösen a Katonadal pontos előadásával nyújtott művészileg egységes teljesítményt. Lelkesen csendült fel a pécsbányatelepi Bányász-énekkar előadásában a Szabadság Himnusza és a Huszt Kőszegi István vezetésével. A Szénbányászati Tröszt vegyeskara Jandó Jenő vezényletével a Jeligét és a Horatius-i ódát énekelte finom előadásban. A szépen sikerült est befejezéseképpen az Antal György által vezényelt Liszt Ferenc kórus Bárdos—Weöres Kodály köszöntésé-vel éltette nagy hatással és lelkesen a 75 éves nagy magyar Mestert.**

hm.

Operaházi díszelőadás Kodály Zoltán tiszteletére

A Magyar Állami Operaház vasárnap este díszelőadást tartott a 75 éves Kodály Zoltán tiszteletére, s ezen a Háry János játszották. Az előadás megkezdése előtt Mihályfi Ernő művelődésügyi miniszterhelyettes köszöntötte a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében Kodály Zoltánt.

Ipar- és népművészeti kiállítás

Pécs méltán viseli 2000 év óta a „Pannonia fővárosa" büszke rangját. Minden korban megtartotta méltóságát, tekintélyét. Egy város tekintélyét sohasem a lakosok mennyisége, hanem mindig a minősége adja. S hogy ez mennyire így van, csak meg kell nézni például a városi művelődési házban most 15-én, vasárnap megnyílt II. iparművészeti és népművészeti kiállítást.

A kiállítást rendező Baranya megyei és Pécs városi Ipar- és Népművészek Munkacsoportja csak két esztendeje jött létre (1955. december 10-én alakult), de azóta ez már a második közös, nyilvános szereplésük. Ez a nagy alkotói kedv azt bizonyítja, hogy a kiállított művészi munkáknak atmoszférájuk, éltető légkörük van: a kulturált környezet, a szépre szomjazó társadalom igénye termelte, hozta létre őket. Az iparművészeti alkotások társadalmi értékelésének, a népművészet nagyrabecsülésének jele az is, hogy a kiállítás megnyitásán *Palkó* Sándor, a megyei tanács elnöke is megjelent. *Lemle* Géza, a megyei tanács népművelési osztályának vezetője megnyitó szavaiban annak az örömének adott kifejezést, hogy Pécsnek kiváló iparművészei vannak, s hogy van munkacsoportja is, sőt ez gyönyörűen virágzik is. Dícsérte, köszönte a csoport kitartó munkáját, s kilátásba helyezte, hogy a könnyebb értékesítés érdekében a megyei tanács messzemenő támogatást nyújt: 1958. elején a tanács épületének déli sarkában boltot bocsát rendelkezésre, mely már csak idegenforgalmi szempontból is városunk jelentős tényezője lesz.

A kiállítás ezúttal csak pécsi művészek alkotásaiból ad ízelítőt. Mindjárt a bejárat mellett rendkívül érdekes dió-páccal iharlemezre készített politúrozott szép kép látható. A falusi vasárnapot ábrázoló lavírozott pác pannó *Debitzky* István alkotása. A kép szomszédságában remekbekészült magyar-perzsa szőnyegeket láttunk. Dr. *Regős* Ferencné és *Zakariás* László nyug. vízügyi főmérnök alkotásai. Külön nagy figyelmet igényel *Nikelszky* Gézáné faliszőnyege. A szőnyeg alsó és felső szélén Pécs és Baranya címere látható. Tudvalévő, hogy mindkettőben a szőlő jelentős szerepet játszik. A réglek népies etimológiával Baranya megyenevét a bor anyja kifejezésből származtatták. *Nikelszky* Géza ezt a gondolatot tervezte szőnyegbe. A szőnyeg jobb alsó sarkában fekvő vitéz álmodja a remek viseletekben pompázó baranyai szüretet.

Igen szépek *Joody* Péter ötvösmunkái. Különösen megragadja figyelmünket egy régi áttört, csipkeszerű Zsolnay-porcelán búrával készített hangulatmunkája, nem is beszélve a szívet és szemet gyönyörködtető különböző nyakékek, karperecek és brossok változatairól, melyek egy külön vitrinben foglalnak helyet. Igen szépek *Benkéné Várnai* Márta művészi lámpaernyői.

A fafaragások újra — mint az első kiállítás alkalmával is — nagy szerepet játszanak. *Szalmássy* Sándor jellegzetes, egyéni stílusú faragványai — melyek valóságos márkát jelentenek már — mellett új tehetségek is bemutatkoznak: *Dr. Sarbak* Géza fiatal bíró fafaragó igen jól alkalmazza a népi motívumokat, s *Hartai* Mihály ny. adótiszt művei, — ki 1957. nyarán kezdte csak ezt a művészetet, máris komoly sikereket, színvonalat érnek el. Igen értékesek *Kovács* Imre fadombormüvei, „Pipázó parasztok" című kompozíciója, s egy kisméretű faszobrocskája.

Remekbe készültek *Szabó* Magdolna díszpárnái, kézimunkái, saját tervezésű és készítésű gobelinjei. *Kiss* Mihály — puskaműves és nagy vadász, jelenleg kesztyűgyári műszerész — aggancsfaragása, dohányzó- és íróasztalkészletei igen szép alkotások.

A kerámia szintén komoly súlyt ad a kiállításnak. *Kulutácz* Mátyás Zsolnay-gyári korongos először mutatkozik be. Korsóin, vázáin látszik mohácsi származása és az is, hogy ízes művészetét Mohácson tanulta. *Török* János szobrai közül különösen „Dinnyeevő fiú" műve emelkedik ki. *Fekete* János pedig új utakat keres fején tálat tartó égetett és festett kerámiájával. *Kóbor* János facsillárja, hangulatlámpája, remekbe készült férfi szoba-garnitúrája, melyek a Pécsi Faipari KTSZ kivitelezésében készültek, csak a legnagyobb elismerést válthatja ki a legkifinomultabb ízlésű nézőkből is.

A kiállítás — talán sikerül meghosszabbítani — december 23-ig látogatható, s ugyanitt vételek, illetve megrendelések is eszközölhetők. Ne mulasszuk el e kiállítást megtekinteni! Igen érdemes.

DR. HARCOS OTTÓ

Mi csak így gondolkodunk...

Kill Ferencet, az újhegyi erőmű legrégibb lakatosát még mindig csak Kill Ferinek hívják az idősebbek. Mert hiába töltött itt az üzemben negyven évet, nekik, az öreg barátoknak csak ugyanaz a Kill Feri marad, aki kilencszáztizenhétben volt, amikor tizenhárom éves korában beállt napi munkásnak az erőműhöz.

Negyven év nagy idő. Negyven év alatt az ember valósággal hozzánő az üzeméhez. Nem csak egy turbina, vagy egy kazán, de még szög is alig akad, amelyhez ne fűzné valamilyen emlék.

Csak látszólag egyhangú dolog negyven évig egyfolytában egy helyen dolgozni. A valóságban csupa élmény minden nap.

Milyen élményei lehetnek egy lakatosnak?

Maga a munka is élmény. Ha az ember ma elvégez egy olyan munkát, amit eddig még soha nem csinált, de mindig szerette volna megkóstolni, milyen íze is van, nem felejti el soha.

Ilyen munka volt az is, — emlékszik vissza Kill Ferenc —, amikor először szegecseltünk kazánokat. Harminckét milliméteres szegecsekkel kellett szegecselni. A főműhelyből küldtek kazánkovácsokat, hogy majd ők elvégzik ezt a munkát, de nem nagyon mentnekik. Akkor a mérnökünk elküldte őket, menjenek csak vissza, majd megcsináljuk mi magunk. Neki is ugrottunk a munkának. Sikerült. Azóta sincs szükségünk ilyen munkánál kazánkovácsra.

De nemcsak a kazánszegecselést kellett itt megtanulni negyven év alatt. Ha elmegy a szíjgyártó szabadságra, azt is én helyettesítem, — mondja Kill elvtárs. — A szíjgyártást is megtanultam, éppúgy mint a kötélfonást. Ezeket az apróságokat nehéz elfelejteni...

És azt sem lehet elfelejteni, hogy a kazánmunkáknál sokszor olyan hőségben kell dolgozni, hogy az ember alig mer lélegzetet venni, mert az orrát belülről égeti a forróság, a körme meg majd leég a forró kazánlemezeken...

— Nem talált volna könnyebb munkát negyven év alatt?

— Hát... könnyebb lett volna tűzhelyeket javítani egy lakatosmesternél... — mondja elgondolkozva Kill Ferenc, — dehát én nem is értek a tűzhelyekhez — teszi hozzá aztán mosolyogva. És... ezt nem mondja ki, de érezni, hogy ezt gondolja — a generátorokat, emeletes kazánokat, és ezt az egész erőművet, hogyan cserélhettem volna fel egy kis mellékutcai lakatosműhellyel, vagy akármi mással?

De ezen túl is van valami, ami megmagyarázza az egy helyen töltött negyven évet.

Mi nem szeretünk vándorolgatni — magyarázza Kill Ferenc. — Az apám is itt dolgozott az erőműnél, — fűtő volt —, az öcsém is itt dolgozik gyerekkora óta, én is. Vándorolni? Mire jó az? Elmegy az ember máshová dolgozni, kezdhet mindent elölről. Időbe telik, amíg ott is begyakorolja magát, időbe, amíg ott is barátokat, időbe, amíg ott is megbecsülést szerez magának.

Itt, ebben az erőműben tanultam a szakmámat, itt kaptam meg kétszer a villamosipar kiváló dolgozója címet és egyszer a szakma kiváló dolgozója címet. Nyáron pedig itt kaptam dupla fizetést a negyvenéves jubileumomra. Itt vannak a barátaim. Nehéz lenne innét elszakadni. Sokan nem hiszik el, hogy egy üzemet is lehet szeretni éppúgy, mint az otthont. Pedig így van. Nyáron, amikor a nyugdíjasainkat búcsúztattuk, volt köztük, aki könnyezett. Lehet, ha nekem el kell mennem nyugdíjba, én is csak így járok. Hiába, mi öregek így vagyunk az üzemünkkel...

Beszélgetünk. Újításokról, tervekről. Arról, hogy több segítséget adhatnának a műszakiak az újítások bevezetéséhez. Mert itt van például a kémény portalanításának az ügye. A kéményből szálló por megkeseríti a gyárvárosiak életét. Rászáll az újhegyi szőlőkre és megbarnítja a szőlőleveleket. Kill elvtárs Nagy Lajossal, öreg barátjával kidolgozott egy újítást, a kéménybe kerülő pornak vízfüggönnyel való lekötésére. Jó lenne kipróbálni, talán jól beválna...

Az újítások után aztán más is sóba kerül. Sokszor előfordul — mondja Kill Ferenc —, hogy valaki megsértődik valami miatt. Nem fogadják el az újítást, vagy rosszul számítják ki a bérét és akkor az illető egyszerűen azt mondja: hát most már nem töröm magam, csak annyit csinálok, amennyit nagyon muszáj. Én is jártam már így. Én is mondtam: nem töröm magamat azért se. Aztán mi lett a vége? Mire elkezdtem gondolkodni, hogy nekem most már nem kell törnöm magamat, azt vettem észre, hogy még jobban benne vagyok a munkában, mint előbb. Mert a munka olyan már nekem, mint maga az élet.

Nem tudom, jól mondtam-e el, amit akartam — mondja, aztán mintegy befejezésképpen — de mi öregek már csak így gondolkodunk...

KURUCZ PÁL

A szovjet kormány jegyzéke a spanyol és a portugál kormányhoz

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió ENSZ-képviselete december 13-án átnyújtotta a spanyol ENSZ-küldöttségnek a szovjet kormánynak a spanyol kormányhoz intézett jegyzékét.

A szovjet kormány figyelmezteti Spanyolországot és Portugáliát, hogy a NATO stratégái kirobbantotta új háború esetén a külföldi haditámaszpontok közelében elterülő spanyol városok lakossága rendkívül veszedelmes helyzetbe juthat.

Ezután megismétli ismert javaslatait a nemzetközi helyzet rendezésére.

●

A csehszlovák kormány nyilatkozata

Prága (TASZSZ). A Csehszlovák Köztársaság kormánya vasárnap nyilatkozatot tett közzé, amelyben hangsúlyozza:

A csehszlovák kormány, népe akaratának megfelelően, őszintén üdvözli és teljes egészében támogatja a Szovjetunió nagyszerű békés kezdeményezését, amely Bulganyin szovjet miniszterelnök több nyugati kormányfőhöz intézett üzenetében, valamint a szovjet Kormánynak az ENSZ-tagállamok kormányaihoz intézett jegyzékében jut kifejezésre.

●

A bécsi büntetőbíróság elkobozta Helmer emlékiratait

Bécs (MTI). Dr. Heinrich Dürmayer, az osztrák államrendőrség volt vezetője, becsületsértés miatt bűnvádi feljelentést tett Oskar Helmer szocialistapárti belügyminiszter ellen. A feljelentés szerint Helmer „Ötven év átélt története" címmel nemrégiben megjelent önéletrajzában megrágalmazta dr. Dürmayert és az osztrák államrendőrség más tisztviselőit. A megrágalmazottak, akik vezető szerepet játszottak a hitleri Németországgal szembeni ellenállási mozgalomban, hosszú éveket töltöttek német fasiszta koncentrációs táborokban.

A bécsi büntetőbíróság dr. Dürmayer erre vonatkozó indítványának helyt adva elrendelte Helmer belügyminiszter említett könyvének elkobzását.

Megkezdődött a NATO ülésszaka

Párizs (Reuter): A NATO értekezletének résztvevői hétfőn délelőtt a párizsi Chaillot palotában gyűltek össze az értekezlet megnyitó ülésére.

A NATO 15 tagországának kormányfői kerekasztal mellett foglaltak helyet.

A megnyitó beszédet *Joseph Bech*, a NATO miniszteri tanácsának luxemburgi elnöke mondotta, aki üdvözölte a megjelenteket.

Ezt követően mint a vendéglátó Franciaország kormányának feje, *Gaillard* francia miniszterelnök üdvözölte az értekezlet résztvevőit.

Gaillard, miután üdvözölte a külföldi küldöttségek vezetőit, — jelenti az AFP — hangsúlyozta a közös feladat nehézségét és azt, hogy a különböző álláspontokat közelebb kell egymáshoz hozni. Ezután a NATO fejlődésének problémájára tért át: *„Nehéz elképzelni* — mondotta, — *hogy szövetségünk, melynek állandóan megújuló veszélyekkel és fenyegetésekkel kell szembenéznie, megelégedhetne azzal, hogy változatlan maradjon és a körülményekhez ne alkalmazkodjék."* A francia miniszterelnök hozzáfűzte: *„Az egyesülés oka nemcsak az, hogy védjék a stratégiai és gazdasági pozíciójukat, hanem ezen túl is kell mennie a szövetségnek, hogy eljusson a közösségi szellemig. Az igazi közösségi szellemet kell kialakítanunk, nemcsak a most megindúló megbeszéléseken, de a mindennapi véleményösszevetésekben is."*

Gaillard így fejezte be felszólalását:

„Azért jöttünk össze, hogy háttérbe szorítsuk a gyűlöletet, a félelmet és a nyomort Küldetésünk: békemisszió."

Ezután *Eisenhower* elnök írásban elkészített beszédet olvasott fel.

A mindössze 40 percig tartó megnyitó ülés után a küldöttek elhatározták, hogy délután folytatják munkájukat. A délutáni ülést zárt ajtók mögött tartották.

Mint a Reuter tudósítója megjegyzi, a NATO történetében első ízben fordult elő, hogy a NATO-tanácskozásról az európai televíziós adók helyszíni közvetítést adtak.

A NATO-értekezlet hétfőn délután megtartotta első munkaülését

Párizs (Reuter) A NATO értekezlet a délelőtti hivatalos megnyitás után hétfőn délután tartotta első munkaülését a párizsi Chaillot-palotában.

Bár a hétfő délutáni ülés bizalmas jellegű volt, mégis minden küldöttségnek megengedték, hogy a küldöttség nevében elhangzó felszólalást ismertesse. A vita lefolyása még a délutáni ülés befejezése előtt ismeretessé vált.

A hétfő délutáni ülésen elsőnek *Adenauer* nyugatnémet kancellár szólalt fel. Adenauer beszélt Bulganyin szovjet miniszterelnök legutóbbi javaslatairól. A kancellár szószerint ezeket mondotta: *„Nem volna kifogásom az ellen, ha diplomáciai úton a szovjet kormánynál megkísérelnénk tisztázni, mi is a pontos elképzelése javaslataival."*

Adenauer ezután annak a véleményének adott kifejezést, hogy *„a népek békevágya ritkán volt ilyen nagy, mint a mi korunkban. A világ kettéosztottsága ellenére, ez a vágy tölt el minden népet, függetlenül attól, hogy melyik táborhoz tartozik." Szólt a világ kettéosztottsága megszüntetésének szükségességéről.*

A kancellár ezután három pontban foglalta össze azokat a feltételeket, amelyek elengedhetetlenek az atlanti közösség politikája válságának elkerüléséhez.

Az ülésen felszólaló *Gerhardsen* norvég miniszterelnök bejelentette, *Norvégia nem fogja megengedni, hogy területén atomfegyvereket halmozzanak fel, vagy rakétakilövő pályákat építsenek.* Hangoztatta továbbá, hogy *a kormány nem enged be Norvégia területére külföldi csapatokat, hacsak támadás nem éri, vagy támadás veszélye nem fenyegeti az országot.*

A norvég miniszterelnök beszédében rámutatott, Norvégiában a közvélemény komoly figyelmet szentel annak az elgondolásnak, hogy *„létesítsenek Európában egy olyan övezetet, ahol a feszültség csökkentése végett csökkentik a katonai erők létszámát."*

Gerhardsen végül hangoztatta: Alkalmat kell nyújtanunk a szovjet kormánynak is annak bizonyítására, hogy kész a komoly tárgyalásokra.

Gondosan kerülnünk kell annak a hangulatnak az érvényesülését, mintha bármilyen vonatkozásban is félnénk a keleti tömbbel folytatandó politikai tárgyalásoktól. *A népek világszerte a hidegháború megszüntetését óhajtják.* Mindenkor nyilvánvalóvá kell tennünk, nem férhet kétség ahhoz, hogy őszintén törekszünk ennek megvalósítására.

Williem Drees holland miniszterelnök az Atlanti Tanács hétfői munkaértekezletén elhangzott felszólalásában kijelentette, hogy kötelessége felhívni a NATO tanácsának figyelmét a „rendkívül súlyos" indonéziai helyzetre.

Drees emlékeztetett arra, hogy amikor Hollandia a NATO állandó tanácsában tíz nappal ezelőtt felvetette az indonéziai kérdést, „értékes szolidaritási biztosítékot kapott NATO partnerektől". Kérte, hogy a NATO-országok együttesen álljanak ki Hollandia mellett ebben a kérdésben.

Adone Zoli olasz miniszterelnök felszólalásában annak a véleményének adott kifejezést, hogy *„a jelenlegi katonai problémák igazságos és tartós megoldása csak általános és ellenőrzött leszerelés mellett érhető el."*

Eisenhower üzenete Nehruhoz

Párizs (MTI). Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke a párizsi nagykövetségről vasárnap távirati üzenetet intézett Dzsavaharlal Nehru indiai miniszterelnökhöz. Mint az AFP jelentéséből kitűnik, üzenetében azt állítja, hogy „az Egyesült Államok fegyveres erejét csak védelmi célokra használják fel, az amerikai kormány pedig kész abbahagyni a nukleáris fegyverekkel végzett kísérleteket, feltéve, ha e kísérletek beszüntetése nem rejti magában az atomháború veszélyét."

Az amerikai kormány elnöke azt bizonygatja, hogy minden olyan kormánynak, amely őszintén akar kötelezettséget vállalni arra, hogy nem használja az atomfegyvereket, őszintesége bizonyítására késznek kell lennie arra, hogy beszünteti az atomfegyverek gyártását.

Ilyen körülmények között — hangzik a továbbiakban Eisenhower üzenete — kénytelen voltam arra a következtetésre jutni, hogy az adott helyzetben biztonságunkat továbbra is főként arra a meggyőződésre kell építenünk, hogy katonai készültségünk mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt el tudja venni bármely más nemzet kedvét attól, hogy agressziót kíséreljen meg.

Eisenhower azt fejtegeti, hogy a kísérletekre szükség van az újabb „védelmi fegyverek" fejlesztése szempontjából. E kísérletek beszüntetése — hangoztatja végül — a nukleáris vagy egyéb fegyverek gyártásának korlátozására vonatkozó biztosíték nélkül olyan áldozatot jelentene, amelyet az Egyesült Államok érthető módon nem fogadhat el. Meglepetésszerű támadás ellen szintén kell megfelelő intézkedéseket hozni.

Megszüntetik a Jugoszláviának folyósított amerikai katonai segélynyújtást

Belgrád (Reuter). Belgrádban hétfőn hivatalosan közölték, hogy az Egyesült Államok és Jugoszlávia kormánya közös megállapodással elhatározta a Jugoszláviának folyósított amerikai katonai segélynyújtás megszüntetését.

A két kormány megállapodott továbbá abban, hogy képviselői hamarosan összeülnek „a katonai segély megszüntetésével kapcsolatos technikai kérdések megoldására."

Mint ismeretes, a múlt héten Washingtonban bejelentették, hogy Jugoszlávia kérésére felfüggesztették a katonai segélyszállítmányokat.

Az ENSZ közgyűlésének záróülése

Sik Endre felszólalása

Az ENSZ 1-es számú politikai bizottsága szombaton délután befejezte munkáját s a békés együttélésre vonatkozó szovjet javaslat ugyanaznap estig a 12. közgyűlés plenáris ülésén napirendre került.

Ebben a kérdésben a közgyűlés plenáris ülése egyhangú határozatot hozott. E napirendi pont lezárása után a közgyűlés elnöke röviden bejelentette: Van herceg ideiglenes jelentésben beszámolt arról, hogy „a közgyűléstől kapott megbízatását nem sikerült teljesítenie." Az elnök ezután az amerikai küldöttnek adta meg a szót. Lodge heves kirohanást intézett a Szovjetunió és Magyarország ellen, s azzal fenyegetőzött, hogy szükség esetén javasolni fogja a rendkívüli közgyűlés összehívását.

A Szovjetunió küldöttsége nevében Szoboljev, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselője erélyesen visszautasította Lodge rágalmait, majd Sik Endre, a magyar ENSZ-küldöttség vezetője szólalt fel, s a következőket mondotta:

— Legelőször is szeretnék valamit félreérthetetlenül kijelenteni — mondotta Sik Endre. — A magyar kormány és a magyar küldöttség nevében ismételten kijelentem, hogy *mi alapvetően elvi okokból helytelenítjük az ENSZ közgyűlésén az úgynevezett magyar kérdés vitáját.*

— Ezeknek az elvi okoknak alapján a magyar kormány úgy véli, hogy az úgynevezett magyar kérdésben hozott közgyűlési határozatok ellentétesek az alapokmány rendelkezéseivel.

A magyar küldött kifejtette, hogy a kérdés megvitatása beavatkozás Magyarország belügyeibe, majd rámutatott annak a veszélyére, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetét **ezzel kapcsolatban egy nagyhatalmi csoport saját propaganda céljaira használja fel.** Ezután így folytatta:

— Hasonlóképpen annak is alapvetően elvi oka van, hogy a 11. ülésszak által kijelölt bizottságot nem engedtük be Magyarországra. Hogy ez így van, annak világos bizonyítékai vannak. Pontosan ugyanabban az időben, amikor a bizottság beutazási kísérleteit visszautasítottuk, a bizottság egyes tagjainál a magyarországi eseményekkel kapcsolatban elfogultabb embereket engedtünk be Magyarországra. *Ez év alatt több mint 800 nyugati újságíró járt Magyarországon. Nem volt tehát rejtegetni valónk.* Nehézségeinkről és eredményeinkről nyíltan beszéltünk minden vendégünkkel. Éppen ezért most Van herceg úrral is ugyanaz a magatartásunk, mint az ENSZ-delegátusok bármelyikével, mivel a közgyűléstől ismeretes megbízatását megkapta és azt elfogadta. Mi őt személyének, rangjának, politikai és társadalmi szerepének kijáró megbecsülésben részesítjük, de nagyon sajnáljuk, hogy a közgyűlési határozat és annak elfogadása ilyen fonák helyzetbe hozta őt velünk kapcsolatban.

A magyar küldött utalt arra is, hogy számos külföldi delegáció is járt ebben az esztendőben Magyarországon, majd a következőket mondotta:

— Ennek az egész ügynek a paradox volta a főtitkár kiküldetésén, illetve megbízatásán látszik a legegyszerűbben. *Amíg Hammarskjöld főtitkár úr a közgyűlés határozata alapján azzal a látszattal jött volna Magyarországra, mintha nyomozás lenne a feladata, addig helytelenítettük jövetelét. Most azonban, megújítottuk meghívásunkat, s reméljük, hogy látogatása hamarosan meg is történik, amint ideje engedi.* A nemzetközi békének sok szempontja indokolná Hammarskjöld főtitkár úr magyarországi látogatását.

Sik Endre befejezésül válaszolt azoknak, akik az ellenforradalom idején bűncselekményeket elkövetett hazaárulók és gonosztevők elleni bírói eljárásokat vetik szemünkre, s **megállapította:**

Sokkal kevesebb ilyen intézkedésre lett volna szükség, ha részben az ENSZ keretén belül, részben azon kívül egyes nyugati hatalmak képviselői megnyilatkozásaikkal nem bátorítanak zavartkeltő akciókra egyes magyarországi reakciós elemeket.

A magyar küldött felszólalása után *Uruguay, Csehszlovákia és Ausztrália* képviselője kért szót ebben a kérdésben, majd az elnök minden átmenet nélkül megadta a szót azoknak a küldötteknek, akik a közgyűlést lezáró szokásos üdvözlő beszédek elmondására szólásra jelentkeztek.

E szokásos üdvözlőbeszédek elhangzása után az Egyesült Nemzetek Szervezete 12. közgyűlése befejeződött.

Külföldi jelentéseink

BAGDAD

Vahab Mirjan kijelölt miniszterelnök szombaton megalakította a 14 tagú új iraki kormányt.

PÁRIZS

Gaillard és Pineau vasárnap délután az Egyesült Államok párizsi nagykövetségén felkereste Eisenhower elnököt.

BERLIN

A nyugatberlini Tagesspiegel vasárnapi vezércikkében felszólította a bonni kormányt, hogy ne engedélyezze középhatósugarú rakétakilövő támaszpontok létesítését Nyugat-Németország területén.

DJAKARTA

Gordon Mein, az amerikai külügyminisztérium hivatalos képviselője Djakartába érkezett. Az indonéz lapok tiltakoztak Mein Indonéziába érkezése ellen, mert látogatását a SEATO felforgató tevékenységével hozták összefüggésbe.

PÁRIZS

Felix Gaillard francia miniszterelnök és Adenauer nyugatnémet kancellár tárgyalása vasárnap délben kezdődött meg a párizsi Hotel Bristolban.

BEIRUT

Hivatalos beiruti körök tudni vélik, hogy Camille Chamoun libanoni köztársasági elnök Eisenhowerhez intézett üzenetében elsősorban a palesztinai problémával és az amerikai-egyiptomi viszonnyal foglalkozott.

NEW YORK

Az Associated Press hírügynökség tudósítójának jelentése szerint a Maryland állambeli Eccletonban pénteken felrobbant egy lökhajtásos repülőgépek üzemanyagát előállító gyár. A robbanás súlyos épületkárokat okozott. A rendőrség közlése szerint a robbanáskor három ember életét vesztette, négyen megsebesültek.

NEW YORK

Az amerikai tábornokok harcias hangú nyilatkozatokkal igyekszenek fenntartani az Egyesült Államokban a háborús pszichozist. Jellemző ebből a szempontból az a nyilatkozat, amelyet Power tábornok, az amerikai stratégiai légierő parancsnoka adott a New York World Telegram and Sun tudósítójának. A lap szerint Power azt állította, hogy „emberei megbirkózhatnak Oroszország megsemmisítésének feladatával" az interkontinentális rakéta ellenére is. Power kijelentette, hogy parancsnoksága „egyre több repülőgép éjjel-nappali harci készenlétét biztosítja."

KAIRÓ

A 45 meghívott ország közül eddig már 42 jelentette be, hogy részt vesz a Kairóban december 26-án megnyíló ázsiai-afrikai szolidaritási értekezleten.

BERLIN

A Neues Detschland vasárnapi száma jelenti, hogy Bernhard Ziller, az NSZEP Központi Bizottságának titkára, szombaton lelki depresszió hatására öngyilkosságot követett el.

DJAKARTA

Az indonéz hadsereg egyik szóvivője Bandjarmasinban kijelentette, Dél-Borneón a katonai parancsnokok utasítást kaptak, hogy helyezzék állami ellenőrzés alá az összes holland vállalatokat és ültetvényeket.

BELGRÁD

Egyes nyugati hírügynökségek a napokban olyan jelentéseket közöltek, hogy Jugoszláviában letartóztattak több tekintélyes háború előtti politikust, köztük a Szocialista Párt egykori vezetőit. Így megemlítették Alekszandar Pavlovics és Vogdan Krekics belgrádi ügyvédek, valamint Dragoszlav Sztankovics belgrádi teológiai tanár nevét.

Jugoszláv illetékes helyen most közölték, hogy a közelmúltban valóban történtek letartóztatások, s őrizetbe vették az említett három személyt is. Hangsúlyozzák azonban, hogy nem tekintélyes háború előtti politikusokról, hanem a fasiszta megszállókkal együttműködő, ismert csetnik vezetőkről van szó, akik megkísérelték, hogy külföldön támaszt keresve, továbbfolytassák áruló tevékenységüket. Kapcsolatot létesítettek a Nyugatra menekült csetnikek központjával s annak Jugoszláviára vonatkozó különböző anyagokat szolgáltattak.

PÁRIZS

Két órával a NATO értekezletének megkezdése előtt Macmillan angol miniszterelnök felkereste Eisenhower elnököt, akivel fél órán át bizalmas megbeszélést folytatott.

PÁRIZS

Jól értesült francia körökben cáfolják egyes külföldi hírügynökségek olyan értesüléseit, amelyek szerint a Franciaország, Nyugat-Németország és Olaszország részvételével készülő megállapodások az angol-amerikai vezető szerep ellen irányulnak.

Az említett körökben hangsúlyozzák, hogy szó sincs tömbpolitikáról az Atlanti Szövetség keretében.

TEHERÁN

Irán földrengés sújtotta vidékén a mentési munkálatokat folytató szervezet vezetője hétfőn kijelentette eddig 952 áldozat holttestét sikerült kiszabadítani a pénteki földrengéskor rombadőlt épületek romjai alól.

BERLIN

Drezda mellett hétfőn délelőtt üzembehelyezték a Német Demokratikus Köztársaság első, tudományos célokat szolgáló atomreaktorát.

TECHNIKA - TUDOMÁNY

Egy hónap múlva lesz ismét látható Magyarországon a II. mesterséges hold

Radarberendezéssel követik a mesterséges holdat

Mi okozza azt, hogy a mesterséges holdakat átvonulásukkor csak néhány napig lehet látni, s utána esetleg több hétig nem láthatók. Erre a kérdésre Almár Iván csillagász, a magyar űrhajózási bizottság titkára, a következőket mondotta:

— Általában a mesterséges holdakat csak azokon a területeken lehet látni, ahol az átvonulás idején éppen szürkület van. Ismeretes, hogy a nap egyszerre csak a föld egyik félgömbjét világítja meg. A nappali és az éjszakai félgömböt elválasztó kör mentén van éppen a szürkület, tehát a mesterséges holdat akkor lehet látni, ha pályája éppen valahol a közelünkben metszi a szürkületi vonalat. Ezenkívül közrejátszik még a föld alakja is. Ha a föld pontosan gömbalakú lenne, akkor a mesterséges hold pályájának helyzete is állandó volna. A föld lapultsága okozza a föld pályasíkjának elfordulását, ami naponta körülbelül három fokos eltérést jelent. A második mesterséges holdat felbocsátása után november első napjaiban láthattuk hazánkból, majd pályája lassan annyira elfordult, hogy éjjel és nappal halad át felettünk. Ezt követőleg december első napjaiban volt ismét többször látható, legközelebb pedig egy hónap múlva észlelhetjük ismét.

Almár Iván elmondotta még, hogy a mesterséges holdat szerte a világon nagy technikai apparátussal figyelik meg. Érdekes az angol csillagászoknak a kísérlete, amelynél csillagászati radarberendezéseket alkalmaztak. Az egyik radarberendezést a világ egyik legnagyobb, 76 méteres rádiótávcsövével kötötték össze. Ezzel a kísérlettel 1430 kilométeres távolságból tudták követni a hold útját.

Érdekes méréseket végeztek a mesterséges hold hangjával is, amíg a hold adóberendezései működtek. A különböző hangerősség változásokból megállapították, hogy az első mesterséges hold mintegy hét fordulatot tesz meg percenként tengelye körül.

A magyar csillagászok továbbra is tanulmányozzák a mesterséges holdakkal kapcsolatos hazai és külföldi észleléseket. Az elmúlt napokban megkísérelték a mesterséges holdat lefényképezni, de a borús idő meggátolta.

Ne igyunk sok tejet?

Eddig abban a hitben éltünk, hogy a tej a legegészségesebb táplálék. Nos, az egyik újzélandi orvosi folyóirat legutóbbi számában három helybeli orvos komolyan cáfolja ezt az elméletet és felhívja a figyelmet azokra a kellemetlenségekre, amelyeket a tej mértéktelen fogyasztása idézhet elő.

Azt mindenki tudja, hogy a tej túlzott fogyasztása hízlal, de azt általában nem tudják, hogy vesekövet, vérőérelmeszesedést és epekövet is okozhat.

Az orvosok most azt ajánlják, hogy az iskolákban ne osszanak rendszeresen tejet, nehogy a gyermekek megszokják a tejivást.

Nagyon sokan abban a meggyőződésben élnek, hogy a tej használatával elejét lehet venni a fogszuvasodásnak. Nos, megállapították, hogy Uj-Zélandban, ahol a legnagyobb a tejfogyasztás, aránylag a legtöbb a lyukasfogú ember. — Most kinek higgyünk? ...

Egyes francia cégek a közelmúltban hozzáláttak üvegből készült telefonpóznák gyártásához. A szakemberek véleménye szerint az üvegpóznák élettartama sokkal nagyobb, mint az acélpóznáké.

Amerikai magyar tudós sikere

A Westinghouse Electric Corp. ultraibolya-sugárzással kísérletező osztályának a vezetője, dr. Nagy Rudolf, újfajta ultraibolya lámpát állított elő, amely nemcsak fűtési és léghűtési berendezéseknél tesz nagy szolgálatokat, hanem valósággal forradalmi jelentőségű lesz a közegészségügy terén is. Az ultraibolya sugarak igen hatásosak mindenféle baktérium által okozott fertőzésnél, mert a baktériumok ezeknek a sugaraknak a hatására gyorsan megsemmisülnek. Dr. Nagy készüléke nemcsak a tárgyakon lévő baktériumokat semmisíti meg, hanem a légkörben levőket is, tehát pl. tuberkulózis bacillusát is.

Korszerű rákkutatás

Legújabb értesüléseink szerint mind fokozottabban alkalmazzák a rákkutatásban a televíziós berendezéseket. Előnyük, hogy a kutatók megfigyelhetik az élő sejtekben végbemenő folyamatokat, sőt azokról egyidejűleg mozgóképeket is készíthetnek. Ezzel jelentősen meggyorsul a diagnózis készítése is. Működési elve röviden a következő: ibolyántúli sugarak gyújtópontjában helyezik el mikroszkóp alatt a szövettani vizsgálati anyagot. A sejtekről így nyert képet televíziós kamerával átvisznek az ellenőrző televíziós vevőkészülékbe és egy oszcilloszkópba.

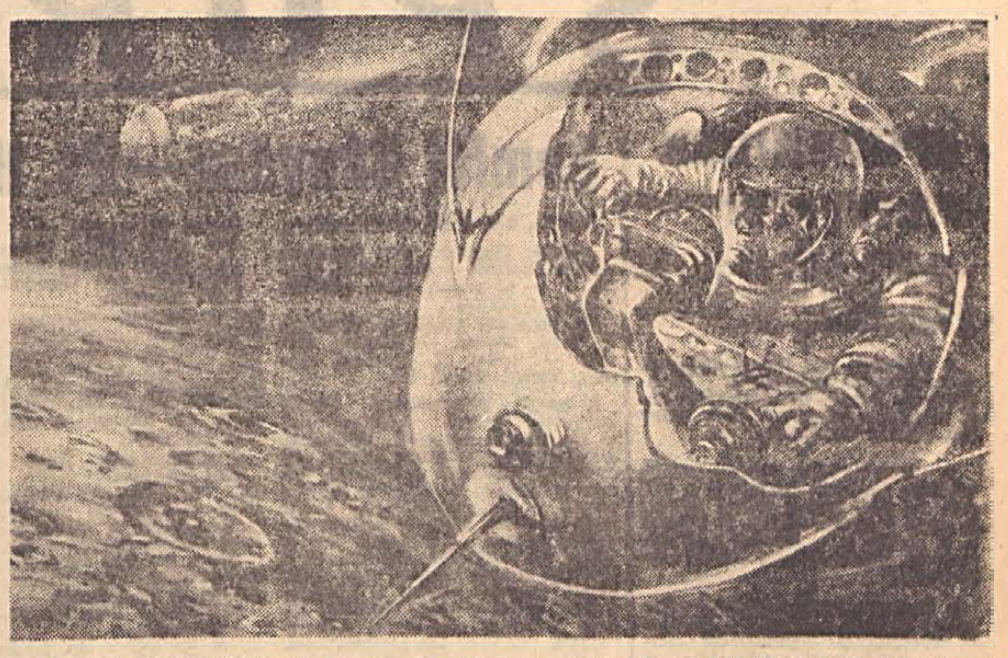
(A „Műszaki Élet"-ből)

Az „Ukrajna" rádiókombájn

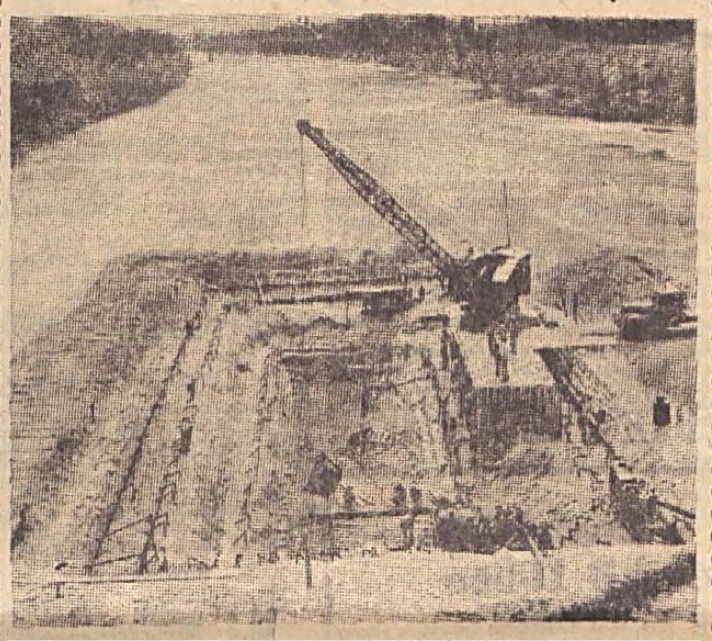
A kievi rádiógyárban elkészült az „Ukrajna" univerzális rádiókészülék prototípusa. Az új „rádiókombájn" alacsony szekrényének közepén 480x360 milliméteres televíziós ernyőt találunk. A hat hullámsávos, beépített rádiókészülék átkapcsolója billentyűs. A hullámhossztartomány alsó határa 5 m. A készülékben univerzális lemezjátszó van, valamint magnetofon. A magnetofon szalagjának alsó és felső felére is készíthető felvétel. A be- és kikapcsolást az előre beállított időpontban az érintkezős villanyóra automatikusan végzi.

Utban a csillagok felé

Az űrhajózás elérkezett a megvalósulás korszakába. Szovjet tudósok nyilatkozata szerint máris megvan a lehetősége annak, hogy a távirányítási rakéták elhagyhassák a Föld vonzási körét. A Holdba utazás lehetősége egyre inkább realitássá válik. Ilyen lehetne az a rakéta, amely embert szállít a világűrbe.

Munkagödör a folyó közepén

A Texas állambeli Brazos folyón hídpillér építéséhez készítették ezt a különös munkagödröt. Először mesterséges szigetet kellett a folyó közepére építeni, majd a tőkutas talajvízszintsüllyesztéssel szárazon emelték ki a munkagödröt. Az építkezés így is olcsóbbnak bizonyult a költséges és egészségtelen keszonos módszernél.

(A „Műszaki Élet"-ből)

Szputnyik biztosítás

Az angol Lloyd biztosító társaság a legutóbbi napok óta elfogad Szputnyik-biztosításokat. Ennek értelmében ha a Föld körül keringő szputnyikok egyike a biztosított házára esik, a biztosítótársaság hajlandó megtéríteni a károkat. Az egyszeri biztosítási díj mindössze húsz shilling, mert az ilyen szerencsétlenség valószínűleg roppant csekély. A biztosító társaság számára azonban mégis kitűnő üzletet jelent. A háztulajdonosok már ezrével kötötték Szputnyik-biztosítást.

Zseb rádió-telefon

Az amerikai Bell Telefontársaság kísérletként forgalomba hozott parányi rádió-telefon készülékeket, amelyek könnyen elférnek zsebben vagy kéztáskában. Ha a kis készülék tulajdonosát távollétében lakásán vagy hivatalában felhívják, a rádió-telefon regisztrálja a hívást és csengőjelzést ad. Az előfizetőnek ekkor a legközelebbi nyilvános telefonállomásról fel kell hívnia lakását és érintkezésbe léphet a telefonálóval. Az új találmány különösen orvosoknak, riportereknek, stb. alkalmas.

Újabb sikertelen amerikai rakétakísérlet

Cape Canaveral (MTI). Az AFP jelenti: Az amerikai légierő szombaton, december 14-én a capecanaveráli kísérleti terepen kísérletet hajtott végre egy „Thor" mintájú középhatósugarú ballisztikus lövedékkel. A lövedék, akárcsak az összes többi kísérlet esetében ez alkalommal sem hagyta el a kilövési állomás alapzatát.

A „Thor" mintájú rakéta-lövedék 1500 mérföldes hatósugarú.

NÉHÁNY SORBAN

Több évi kutatás eredményeként kőolajat találtak a Moldva SzSzK-ban. Az első szondák megkezdték működésüket. Előzetes adatok szerint a kőolajtartalékok teljes mértékben fedezik a köztársaság csepp folyós üzemanyag-szükségletét.

Feltételezhető, hogy a moldvai kőolajlelőhely abba az óriási kőolajövezetbe tartozik, amely a keleti Alpok hegyláncától Turkméniáig és a Pamir-hegység nyugati láncáig húzódik.

●

Franciaországban a közelmúltban befejezték és jóváhagyták a Franciaország és Olaszország között megépítendő gépkocsi-alagút tervét, amely egyúttal a világ leghosszabb gépkocsi-alagútja lesz. Az alagutat körülbelül 3 kilométerre építik meg Mont Blanctól. Hossza eléri a 12 kilométert, az úttest szélessége 7 méter, az alagút magassága pedig 6 méter lesz. A Párizsból Milánóba vezető út az alagút megépítésével 400 kilométerrel megrövidül. Az építkezést három év alatt fejezik be.

A Lomnici-csúcson, vagyis 2 630 méter magasságban épül a Szlovák Tudományos Akadémia új obszervatóriuma. A létesítmény kétemeletes lesz, s felépítése csaknem 6 millió koronába kerül. A tervek szerint jövő év végén átadják rendeltetésének.

●

Hordozható és igen könnyű telefonkészüléket állítottak elő bányák és egyéb munkahelyek részére, ahol fennáll a gázrobbanás veszélye. Az újtípusú telefonkészülék sokkal biztonságosabb az eddigieknél. Tranzisztoros erősítő segítségével működik, tehát kiküszöböli a gázrobbanást előidéző rövidzárlatot.

●

Szovjet geológusok külföldi tudósokkal együttműködve tektonikus (a föld kialakulását mutató) térképet készítenek. Ez nemcsak egyes földrészeket, hanem az egész világot tartalmazná.

A tektonikus térképek a földkéreg kialakulását és fejlődését, a különféle talajtelepüléseket és lerakódásokat, valamint a tektonikus mozgások kölcsönhatását mutatják be. Segítséget nyújtanak a hasznos ásványok telőhelyeinek feltérképezésében. Az első tektonikus térképet Európáról készítik el. Az előkészítő bizottság munkájában számos ország tudósai vesznek részt. Kidolgozzák a tektonikus szakkifejezések szótárát is.

●

Csehszlovákiában a stara-tulai finommechanikai üzem dolgozói a közelmúltban Grave néven újszerkezetű tükröt készítettek, mely jelentősen megkönnyíti a nőgyógyászok munkáját, s biztosabbá teszi a műtéti beavatkozást. Az új műszer minden tekintetben felülmúlja az eddig használt különböző típusú tükröket.

„KÜLVÁROS"

KÜLVÁROS. Mikor ezt a szót hallom, mintha magam előtt látnám a régi Angyalföld beesettszemű szegénységét, a kispesti nyomortanyák fából épült viskóit, amelyeknek bádogtetejére téglákat raktak, hogy el ne fújja a szél. Mintha érezném a mosogatólé szagát és hallanám a lakók nyomorúság okozta állandó civakodását. Külváros! A nélkülözés, a munkanélküliség sötét réme nyargalászott utcái között s nem volt pihentető nyugta falain belül a munkásnak...:

„A város peremén, ahol élek
beomló alkonyokon,
mint pici denevérek, puha
szárnyakon száll a korom,
s lerakódik, mint a guanó,
keményen, vastagon".

Igy énekelt a költő a külvárosról, a város pereméről. Akkor! 1934-ben.

De nézzünk körül egy kicsit most a „külvárosban"! Nyújtott-e valamit az elmúlt évtized a „külváros" emberének? Pécsnek két „külvárosa" van: a meszesi városrész és a fiatalabb, a repülőtéren épülő „atomváros". Menjünk a „fiatalabbhoz"!

Mint a katonák, ha „vigyázz"-t vezényelnek, sorakoznak egymás mellett az épületek. Az egyik sárga, a másik husszínű, a harmadik piros. Az erkélyeken mint kis zászlók lengenek a mosott ruhák. Az első, amit a ruhákon észreveszek, nincs köztük rongyos... Menjünk be valamelyik házba! De melyikbe?

A piros színű ház előtt egy asszony söpröget. Amikor megszólítom és elmondom miért járok-kelek errefelé, örömmel mondja:

— Akkor jó helyen jár, mert ebben a házban nagyon szép egyetértésben élnek a lakók.

Kiderül, hogy ő a házfelügyelő. Azonnal beljebb tessékel, hogy eldicsekedhessen boldogságával. A

földszint 1 sz.

ajtón lépünk be. Az ajtón névtábla: Páncél Jenő. Szép, kétszobás, összkomfortos lakás.

— Nemrég vettük — mutat az ízléses hálószobabútorra. Valóban szép. Körülnézek. Egy kis asztalkán modern rádió, a parketten szőnyeg, kép a falakon. S a cserépkályha kellemes meleget ont.

— Minden lakásban cserépkályha van — mondja. — Nagyon örülünk neki, mert olyan a lakás, mint a fürdő...:

Felvillan bennem a mi régi pesti lakásunk a Telekitéren vett ütött-kopott kis vaskályhával...:

— Nem panaszkodhatunk, igazán nem — mondja az asszony. — Igaz, most én nem dolgozom, de azért megélünk. Férjem szivattyúkezelő, keres 1600—1800 forint körül. Hízót is vágunk majd, s jut a gyerekeknek is karácsonyi ajándék.

S a többi lakó? Vajon ebben a házban mindenütt napfényes az élet?

Csak úgy találomra becsengetek egy másik ajtón.

földszint 3 sz.

Jobb József mérnök lakik itt. Későn vettem észre a névtáblát, különben be sem csengettem volna. Egy mérnöknek bizonyára nincs különös megélhetési gondja... Páncélné siet utánam, s mint mondja, elkísér ő is, ne bizalmatlankodjanak a lakók az ismeretlen kérdezgetőtől. Fiatalasszony nyit ajtót s mikor elmondjuk, mi járatban vagyunk, mosolyogva az egyik szobába vezet. A lakás beosztása hasonló az előbbihez, azzal a különbséggel, hogy a szoba szép, barokkstílű bútorokkal van berendezve.

— Nézze meg — mondja a fiatalasszony — ez az első lakásunk. Egy évig éltünk külön. Férjem itt, én pedig Celldömölkön. Elképzelheti azt a boldogságot, amikor lakást kaptunk. Már van egy hathónapos kisgyermekünk is...

Sokáig beszélgetünk. Arra gondolok, hogy ha papírra vetem az itt tapasztaltakat, a „fény" mellé „árnyékot" is mondanom kell, mert különben az olvasó azt hiheti, hogy csak olyan lakásokba kopogtattam be, ahol csupa jót hallok. De hiába, a fiatalasszony nem panaszkodik. Igaz, szomorúan említi, hogy kisgyermeke megbetegedett, most kórházban van...

Menjünk tovább. De most mielőtt becsengetünk valahova, előbb kérdezzük meg Páncélnét, kinek van ebben a házban sok gyereke?

— Ocsenás Béláéknál négy gyerek is van és csak a férj dolgozik — mondja Páncélné.

Menjünk hát Ocsenásékhoz!

I. emelet 2 sz.

Sovány, szőkehajú, élénkszemű asszony fogad bennünket. A lakásban tisztaság, rend s mégis kicsit zavartan mondja:

— Ne nagyon nézzen ám körül, tudja ez a sok gyerek annyi rendetlenséget csinál....

Ez az első rendes lakásuk. Eddig egy mosókonyhában laktak az Aradi vértanuk útján. De nem csüggedtek.

— Meglátod édesanyám, lesz még nekünk szép lakásunk is — mondogatta a férje. S lett! Most legfontosabb feladatuknak tartják a szoba berendezését!

— Konyhabútor kellene — mondja az asszony, — de hiába járok már hónapok óta utána, még úgy látszik nem került rám a sor...:

Nemrég szerezték be a téli tüzelőt. Most pedig disznóölésre készülnek...:

A férje csillés. Igaz, nem keres rosszul, de konyhabútorra gyűjteni, tüzelőt venni, disznót vásárolni, azért talán mégis sok egyszerre.

— Sok pótműszakot dolgozik ám a férjem — mondja. — Van úgy, hogy hazajön, megebédel és este ismét megy vissza a bányába...:

Valamelyik nap az asszonynak egy új cipőre „fájdult meg a foga". De miből vegye meg? Sokáig nem akart férjének szólni, egyszer aztán mégis elmondotta óhaját. Ahogy Ocsenásné elmesélte, férje belenyúlt a pénztárcájába és adott rá pénzt. „A dugott pénzemből! Ugyis neked akartam valamit venni rajta" — mondotta.

Kijövök az épületből, s jóleső érzés uralkodik el rajtam. Uj arcát mutatta meg a „külváros", amely már nem taszít, hanem vonz — egyre több családot lakói közé.

Garay Ferenc

SPORT

SPORTHIREK

A 12 találatos totószelvény: x, x, 1, 1, x, 1, 2, 1, 1, 2, 1, 1.

*

Az Alosztály I-ért vasárnap egy elmaradt mérkőzést játszottak Pécsett az ifjúsági stadionban a Selyei Szpártákusz 4:2 arányban győzött Pécsvárad ellen.

*

A röplabda NB III-ért elmaradt mérkőzéseket játszottak. Eredmények: PEAC—Pécsi Dózsa-Petőfi 3:0, Pécsi Dózsa-Petőfi—Szebény 3:1, PEAC—Tótokföldje 3:0.

*

A város legjobb párbajtőrözője címéért versenyt rendezett a PEAC. Az első helyet Méhes szerezte meg 7 győzelemmel. 2. Keserű 5, 3. Kollár 5, 4. Kovács 4 győzelemmel. Valamennyi a PEAC versenyzője.

*

A Baranya megye ifjúsági válogatott csapata vasárnap a Gépipari Technikum együttesével játszott előkészületi mérkőzést. A találkozót a Gépipari Technikum nyerte 3:1-es félidő után 3:2-es arányban.

Komlói Bányász—Bp. Honvéd 3:2 (2:1)

Komló, 3000 néző, vezette: Sipos.

Komló: Magyar — Kanizsai, Polgár, Komlói — Kohlmann, Molnár I — Grózdics, Kiss, Cziráki, Daum, Gelencsér.

Bp. Honvéd: Varga — Törőcsik II, Solti, Dudás — Bányai, Kotász — Budai II, Machos, Bozsik, Tichy, Budai III.

A nagy lelkesedéssel küzdő komlóiak ezúttal eredményesen is játszottak. Az első félórában mindkét kapu többször forgott veszélyben. Nemcsak a Honvéd, hanem a Komlói Bányász is kivette részét a támadásokból. A játék nagy iramban folyt. A komlói védelem ezúttal is biztosan állt a lábán és csírájában fojtotta el a Honvéd próbálkozásait. Az első lövést Machos küldte a kapura, a túlsó oldalon pedig Grózdics lövése jelentett eseményt. Később Cziráki hagyott ki jó helyzetet. A komlói együttes a 28. percben szerezte meg a vezetést, Cziráki labdája **Daum elé került, aki régen látott nagy lövést eresztett meg és a labda, mintha zsinoron húzták volna, úgy vágódott a jobb felső sarokba.**

1:0 a Komlói Bányász javára. Hiába rohamoztak ezután a Honvéd csatárai, a komlói védelemmel nem tudtak megbirkózni, sőt a 37. percben újabb gólt ért el a bányász csapat. Kiss Daumhoz játszott, aki ügyesen a befutó Cziráki elé tálalt.

A középcsatár négy méterről nem hibázott.

2:0. A Honvéd ellentámadásai most eredményre vezettek. Néhány percel a félidő befejezése előtt Bozsik átment a komlói védelmen, Magyar lőtt rá, közben szabálytalanul akasztotta Bozsikot, a játékvezető **tizenegyest ítélt, amelyet Tichy értékesített.**

2:1-re javított a Bp. Honvéd.

A szünet után nagy izgalomban folytatódott a játék. A komlói együttes az 54. percben növelte előnyét: **Grózdics beadását Kohlmann Gelencsér elé fejelte, a szélső közvetlen közelről a hálóba továbbította a labdát. 3:1.**

A Honvéd, amely eddig, mintha elbizakodottan és könnyelműen játszott volna, most nagy lendülettel feküdt a játékba. Sikerült is fölényt kiharcolnia a budapesti csapatnak. A bányász csapat védekezésre rendezkedett be és sokáig sikerrel hárította a Honvéd támadásait. A 70. percben Bozsik előrevágott labdáját Tichy **Machoshoz játszotta, akinek védhetetlen lövését Magyar nem védhette.**

3:2 lett az eredmény a Komlói Bányász javára. A Honvéd a kiegyenlítésre törekedett. Ez azonban nem sikerült, mivel a komlóiak védelmét most már egyetlen alkalommal sem tudtak áttörni a Honvéd csatárai.

Kevesen számítottak arra, hogy a Komlói Bányász a jó formában lévő Honvéd ellen aratja első győzelmét. A bányász fiúk az első perctől az utolsóig hihetetlen lelkesedéssel és amellett okosan és átgondoltan játszottak. A komlói támadások meglepték a kissé fölényeskedve játszó Honvéd játékosait, akik csak akkor kapcsoltak rá, amikor a komlói csapat két gólos vezetésre tett szert. A komlói csapat jó szellemét és lélekjelenlétét dicséri az a körülmény, hogy a mérkőzésen szerzett előnyöket a meg-megújuló Honvéd támadásokkal szemben is tartani tudták. A Komlói Bányász minden tagja részese a teljesen megérdemelt nagyszerű győzelemnek. A tizenegy jó játékos közül még hármat külön is kiemelünk: Magyar, Polgár, és Cziráki. A kapus kitűnő érzékkel biztos gólnak látszó labdákat tett ártalmatlanná. A hátvéd jó fejjátékával, kitűnő helyezkedésével olyan nagynevű ellenfelekkel szemben állt sikeresen helyt, mint Machos, Bozsik, és Tichy. A középcsatár igen jól irányította csatártársait. Ha kellett, ügyesen tartotta a labdát, máskor jó átadásokkal hozta helyzetbe a támadókat és maga is veszélyes volt kapura. A Honvéd csapatában csak Solti, Kotász és a második félidőben a belső hármas nyújtott elfogadható játékot.

Az NB I. 1957—58. évi őszi végeredménye

1. Tatabánya	13	8	3	2	21: 9	19
2. MTK	13	9	—	4	26:14	18
3. FTC	13	7	2	4	26:21	16
4. Diósgyőr	13	5	5	3	19:16	15
5. Vasas	13	6	3	4	20:19	15
6. Bp. Honvéd	13	6	2	5	24:16	14
7. Szombathely	13	4	6	3	19:16	14
8. U. Dózsa	13	5	4	4	25:22	14
9. Salgótarján	13	5	3	5	19:20	13
10. Dorog	13	5	2	6	14:20	12
11. Csepel	13	3	4	6	13:18	10
12. Pécs	13	4	2	7	14:26	10
13. Szeged	13	1	5	7	13:21	7
14. Komló	13	1	3	9	10:25	5

Kelényi Éva második lett az országos mesterfokú tornászbajnokságon

Héder gyűrűn országos bajnokságot nyert

Az országos mesterfokú tornászbajnokságok versenye nem várt komoly pécsi sikert hozott. A nők küzdelmében Kelényi Éva a második helyet szerezte meg az összetett versenyben.

Már az első napon a kötelező gyakorlatok során látszott, hogy a PVSK tornásznője jól felkészült a versenyre és ennek eredményeként gyakorlatai jól is sikerültek. A szabadon választott gyakorlatoknál is otthonosan mozgott és egyenletes, kiegyensúlyozott teljesítményével Ducza Anikó mögött a második helyet szerezte meg. A pécsi versenyzők közül Tolnai Klári sem vallott szégyent, aki első mesterfokú versenyen nem kisebb versenyzőt előzött meg, mint a sokszoros válogatott Gulyásnét. Pajor kissé idegesen versenyzett, Tolnai Mária pedig a lóugrása nem sikerült. Dévai Edit betegsége, Horváth Leona pedig hivatali beosztása miatt nem tudott részt venni a versenyen.

A férfiaknál már nem ment ilyen jól a pécsi tornászoknak. Héder mozgásán meglátszott, hogy csak az utóbbi időben kezdett komolyan edzeni. Nyújtón a kötelező gyakorlatai nem is mutatta be. A gyűrűn így is országos bajnokságot nyert. K. Varga első nagy versenyén inkább tapasztalatszerzésből indult el. A verseny részletes eredményei:

Női összetett versenyben 1. Ducza Anikó (Bp. Honvéd) 71:29, 2. Kelényi Éva (PVSK) 70:12, 3. Mák (Bp. Vasas) 69:30 — 7. Tolnai Klári (PVSK) 62:29 — 9. Pajor (PEAC) 59:93, 11. Tolnai M. (PVSK) 54:41.

A pécsi tornászok szerenkénti eredményei: felemás korlát: 2. Kelényi 17:84, 7. Tolnai K. 16.57, 9. Payor 16:14, 11. Tolnai M. 16:44. Gerenda: 4. Kelényi 16:04, 9. Tolnai K. 19:98, 10. Tolnai M. 16:94, 11. Pajor 13:71, talaj: 3. Kelényi 17:70, 8. Tolnai K. 16:37, 9. Tolnai M. 16:07, 11 Pajor 13:94.

Lóugrás: 3. Kelényi 17:54, 7. Pajor 16:14, 8. Tolnai K. 14:77, 9. Tolnai M. 8:9. (Az utóbbi az előírtban nem szerzett pontot.)

Férfiak összetett versenyében: 1. Csányi Raymund (Testnevelési Főiskola) 108:30, 2. Békési (Bp. Vasas) 105:40, 3. Réti (Bp. Honvéd) 101:90, 7. Héder (PVSK) 94:30, 8. K. Varga (PVSK) 90:30. A pécsi tornászok szerenkénti eredményei: korlát: 5. Héder 17:30, 8. K. Varga 16:20, nyújtó: 6. K. Varga 15:60, 8. Héder 9:30. (A kötelező gyakorlatot kihagyta.) Lólengés: 5. Héder 16:50, 8. K. Varga 12, gyűrű: 1. Héder 18, 6. K. Varga 13:40, talaj: 7. Héder 15:70, 8. K. Varga 15:40, lóugrás: 7. Héder 18, 8. K. Varga 17:70.

Mérkőzések a kosárlabda NB I-ben és NB II-ben

Székesfehérvári Vasas—PVSK 64:61 (25:34). **NB I. női mérkőzés, PVSK-tornacsarnok, vezette: Urbán és Rendeki dr. Igen nagy harcot hozott a mérkőzés, végig fej-fej mellett küzdött a két csapat. A hajrában a székesfehérváriaknak jobban sikerültek a dobásaik és ezzel nyertek. Legjobb dobók: Tóth 21, Demeterné 15, illetve Aratóné 20, Müller 14.**

A Budapestre kifrt MAVAG—Pécsi VSK férfi NB I-es mérkőzés elmaradt, mivel a válogatott csapat játékosai megkésve érkeztek vissza Párizsból.

Az NB II-ért lejátszott mérkőzéseken ismét kevés siker született a pécsi csapatok számára. A Postás férfi csapata Sopronban 74:53 (32:29) arányú vereséget szenvedett a Soproni SORTEX-től, a Pécsi Meteor női csapata játék nélkül szerzett pontokat, mivel ellenfele, a Bp. Pedagógus nem érkezett meg Pécsre. A Pedagógiai Főiskola férfi csapata nagy küzdelem után maradt alul a Bp. Ganz TE-vel szemben.

NB I. tartalékmérkőzések

Komlói Bányász—Bp. Honvéd 1:1 (0:1). Komló, 800 néző, vezette Majoros. — Kemény, nagyiramú mérkőzésen megosztoztak a csapatok a bajnoki pontokon. Góllövő Szám II. (11-esből), illetve Kazinczi. — Ferencváros—Ujpesti Dózsa 3:2, Szeged—Dorogi Bányász 2:1, Csepel—Salgótarjáni Bányász 1:0. — Az MTK—Pécsi Dózsa-Petőfi mérkőzést a Dózsa lemondta, Tatabánya—Diósgyőr 5:3.

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy december 17-én, ma délután 3 órakor pártmunkások részére (III. előadás) „A pártmunka stílusa" címmel előadást tartanak.

A PVSK és a Pécsbányatelep győzött az NB II-ben

Az NB II. nyugati csoportjában a vasárnapi fordulóban a PVSK Pécsett szerzett két értékes pontot a Székesfehérvári Vasastól, a Pécsbányatelepi Bányász pedig Szekszárdon aratott győzelmet. — Eredmények: Budafok—Láng Gépgyár 2:1, Szombathelyi Pamut—Dél-Budai Szpártákusz 5:2, Soproni VSE—Nagykanizsai Bányász 4:0, Kaposvári Kinizsi—KMTE 2:1, Oroszlányi Bányász—Zalaegerszegi Dózsa 2:1, Veszprémi Haladás—Zalaegerszegi TE 2:1.

Pécsi VSK—Székesfehérvári Vasas 3:1 (3:1). Pécs, 1000 néző, vezette: Tárkány. PVSK: Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Kutas — Freppán, Göncz, Vincze, Győri-Kiss, Hámori II. — Székesfehérvári Vasas: Nemes — Molnár, Bognár, Reiner — Dérfalvi, Németh — Kisteleki, Szücs, Szőke, Szentes, Horváth. A PVSK rászolgált a győzelemre, a lelkesen játszó székesfehérvári csapat ellen. Már az első félidőben kialakult az eredmény, amikor Freppán, Hámori II. és Győri-Kiss góljaira a székesfehérváriak Szentes góljával válaszoltak. Szünet után a vasutasok szemmel láthatóan az eredmény tartására rendezkedtek be, helyzet mindkét csapat előtt ekkor is adódott, de az eredmény már nem változott. — Jók: Szegedi, Kutas, Freppán, Göncz, illetve Bognár, Dérfalvi és Szücs.

Pécsbányatelepi Bányász—Szekszárdi SC 2:1 (2:0). Szekszárd, 1000 néző, vezette: Hammer. — Pécsbányatelepi Bányász: Kovács — Varga, Sárközi, Szőke — Molnár, Farkas — Ulrich, Pintér, Mező. Keszler, Kása. — Szekszárdi SC: Frei — Szloszár, Tárnok, Pászler — Cser, Kun-Szabó — Dósai, Majnay, Benács, Kacsányi, Rózsavölgyi.

Inkább küzdelem volt, mint játék. A pécsbányatelepiek inkább védekeztek, de három előretolt gyors csatárukkal időnként lendületes támadásokat is vezettek. Az utolsó félórában a szekszárdiak fölényt harcoltak ki, de kiegyenlíteniök nem sikerült. Góllövők: Pintér 2, illetve Varga (öngól). Jók: Farkas, Pintér, Mező, Szőke, illetve Pászler és Cser.

AZ NB II. ÁLLÁSA

1. Győr	17	13	3	1	55:14	29
2. Sztálinváros	17	12	3	2	47:20	27
3. Sz.-fehérvár	17	11	2	4	29:14	24
4. Pécsi VSK	17	10	3	4	28:17	23
5. Láng-gépgyár	17	10	3	4	33:23	23
6. Budafok	17	9	3	5	29:26	21
7. K. Kinizsi	17	9	2	6	35:31	20
8. Zalaeg. TE	17	5	9	3	25:19	19
9. M.-magyaróv.	18	9	1	8	27:23	19
10. Oroszlány	17	7	2	8	25:33	16
11. Dél-Budai Sp.	17	4	6	7	22:31	14
12. Nagykanizsa	17	4	6	7	18:26	14
13. Veszprém	17	5	3	9	32:33	13
14. Pécsbányat.	18	4	5	9	16:28	13
15. Szom. Pamut	17	4	4	9	20:28	12
16. Kaposv. MTE	17	5	1	11	34:44	11
17. Sopron	17	4	2	11	29:43	10
18. Zal. Dózsa	18	4	2	12	18:38	10
19. Szekszárd	17	3	2	12	19:40	8

Dec. 22: Láng-gépgyár—Szombathelyi Pamut, Székesfehérvár—Budafok, Nagykanizsa—Pécsi VSK, Zalaegerszegi TE—Sopron, Kaposvári Kinizsi—Veszprém, Oroszlány—Kaposvári MTE, Sztálinváros—Szekszárd, Dél-Budai Szpártákusz—Győr.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Iskolaorvos a mikrofonnál. Dr. Linka Zoltán előadása.
17.40: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Kálmán Imrétől Dunajevszkijig.
18.50: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.55: Régi pécsi műsoros esték. — Hernády Ferenc tudományos kutató előadása.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KÍSÉRLETI ADÓJA a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Részletek Lehár: Luxemburg grófja c. operettjének pécsi előadásából. — II. Tánczene.

SZÍNHÁZ

Lehár: Mosoly országa (este 7 órakor.)

MOZI

Park: Hogyan fedezték fel Amerikát (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Emberek vagy őrmesterek (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hogyan fedezték fel Amerikát (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárvá-ros): A császár parancsára (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Emberek fehérben (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Dani (5 és 7 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): Boszorkány (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Az ördög szépsége (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Gyilkosság a Dante utcában (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Elveszett nyom (8 órakor)

KARÁCSONYI GYERMEKDÉLUTÁN

lesz december 24-én, kedden délután 3 órakor Pécs város Művelődési Háza nagytermében. Közreműködik a tanítónőképző népművelési szakosztálya és gyakorlóiskolája. Belépődíj 2 forint. Szülőket kérik, hogy előre adjanak le kis karácsonyi csomagot, melyet a műsor folyamán kiosztanak a gyermekeknek. Jegyelővétel és csomagleadás az irodán.

ELMARAD

a bábelőadás december 19-én, csütörtökön este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában. A következő előadás december 22-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz.

FÉNYKÉPKIÁLLÍTÁS

Első országos művészfényképkiállítás a járási tanács dísztermében (Kulich Gyula u. 5. szám).

*

Színes diapozitív vetítés minden este 6 órakor a Nagy Lajos Gimnáziumban.

FOTÓAMATŐRTANFOLYAMOT

rendez a Pedagógusok Szakszervezete (Nevelők Háza) 1957. december 17-től 1958. január 17-ig heti két órában. Részvételi díj: 40 forint. Jelentkezni lehet december 17-ig a Nevelők Házában (Pécs, Szent István tér 6. szám). Telefon: 27—75, 18—20 óra között.

*

A Bólyai János Matematikai Társulat pécsi csoportja és Pécs város Tanácsa VB Művelődésügyi Osztályával együttes rendezésben december 18-án, szerdán, du. hat órai kezdettel az MTESZ helyiségében (Janus Pannonius utca 11. szám alatt) összejövetelt tart. — Tárgy: A kúpszelet mint geometriai hely. II. rész: A hiperbola. — Előadó: Bóka István.

*

A KIOSZ pécsi helyi csoportja értesíti az érdekelteket, hogy a „Kétezeréves Pécs" c. előadássorozat következő része, a „Pécsi iparosok százada" 2. hó 19-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel a KIOSZ Pécs, Rákóczi út 24. szám alatti helyiségében kerül előadásra. Előadó továbbra is dr. Vörös Márton, a Városi Levéltár vezetője. Minden érdeklődőt szeretettel vár a KIOSZ pécsi helyi csoport vezetősége.

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS. Drága jó testvérünk, keresztanyánk, nagynénink, özv. May Istvánné, f. hó 15-én, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 18-án délután fél 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászmise szerdán reggel fél 8 órakor Szt. Ágoston templomban. Gyászoló család.**

— **Bodó Ferenc ny. bányász 13-án elhunyt, temetése 17-én fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó férjem, Radochay József temetésén részt vettek és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. [illegible]
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 16. sz
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Mellés Rezső

A 26. számú Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a bérlettel utazó dolgozókat, hogy 1958. évre új bérletigazolványokat kell váltani és december 31-ig a vállalatnál érvényesíttetni. Az érvényesítést Pécsett a Siklósi út 6. szám, míg Komlón a 26. számú Autóközlekedési Vállalat elővételi pénztáránál lehet eszközölni.

Vennék kézi villanyfúrógépet, 110 V-at és hozzávaló állványt. — Petrovics Jenő, Pécs, Kandó Kálmán u. 5. 436

Tamás Kálmán motoros faműrészelő telefon száma 38-91. György-utca 6. sz. 434

3+1-es világvevő rádió 700 forintért eladó. — Aradi vértanuk útja 11

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Martírok útja 7., em. 448

Eladó ház, beköltözhető lakással. Marx utca 19. sz. 446

Kétéves szakmai gyakorlattal és középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket azonnal felvesz a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Siklósi u. 6. 72

Gyönyörű dióhálók, — kombinációszekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 25

Részletfizetésre, karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók. Poszak, Bartók Béla u. 17. sz. 444

Megbízható bejárónőt kérések azonnalra. — Perczel utca 15., emelet. 442

Eladó igen szép kétszemélyes rekamié, — biedermeier vitrin. — Deindolt autóbusz. — Lajkó megálló. Kőéknél. 449

Elhelyezkedne 34 éves, nős bognár, tszcs-ben áll. gazdaságba, vagy bárhová, bármilyen munkára, azonnal, lakás szükséges. Pécs, Madách u. 16. Zareczky. 450

Egy ház eladó, azonnal beköltözhető. — Pipacs utca 14. sz.

Eladó Jászai Mari u. 30. számú ház fele. — Bővebbet: Derényi, — Pozsony u. 2. Délután 5 és 7 között. 455

Vállalatok, intézmények, közületek!

Karácsonyi számunkba

üdvözlő és egyéb hirdetéseket

december 20-ig még felveszünk!

Hirdetések feladhatók: Kossuth Lajos u. 22 alatti hirdetőirodánkban, a Magyar Hirdető pécsi kirendeltségén.

Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat

garanciával és rövid határidővel vállal:

Rádiójavításokat (televíziós tanácsadás) Rákóczi út 39/d
EMO automata kapcsoló-jvításokat, Rákóczi út 39/d
Órajavításokat, Bem u. 3, Széchenyi tér 17, Doktor Sándor u. 56.
Hűtőgép-, háztartási gép-, varrógép-, vasaló-, rezsó-, töltőtoll-, **fényképezőgép** javításokat, nikkelezést,
Kossuth Lajos u. 21 (Zetkin Klára u. sarok).
Autó- és motorjavításokat, Bajcsy Zs. u. 12.
Gumilábbeli javításokat,
Autó-motorkerékpárköpeny- és tömlő-javításokat, Bajcsy Zs. u. 12.

Karácsonyra

torta, beigli

rendeléseket felveszünk

Kazinczy utca 4. szám alatt

Telefon: 14-46.

Közétkeztetési Vállalat

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhős idő, több helyen havazás, délen havaseső, eső, mérsékelt szél, a hőmérséklet fokozatosan tovább csökken.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: a déli megyékben mínusz 1—mínusz 4, máshol mínusz 5—mínusz 8 fok között.

722 IPARI TANULÓ

A városi tanács ipari osztálya eredményes munkát végez a szakmunkás-utánpótlás biztosítása terén is. 1957-ben több mint száz ipari tanulót bocsátottak szakmunkás-vizsgára és adtak ki részükre szakmunkás-bizonyítványt. Jelenleg 722 fiatal tanul az Ipari Tanulóiskolában.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 297. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1957 DECEMBER 18

Mai számunkban:

Pécsre érkezett a cseh milicia parancsnoka

Tudnivalók az 1958—59. tanévvel kapcsolatban

Kodály-ünnepség a Pécsi Nemzeti Színházban

Kicserélték

a magyar—szovjet konzuli egyezmény megerősítő okiratait

1957. december 16-án Moszkvában Boldoczki János, a Magyar Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott moszkvai nagykövete és N. Sz. Patolicsev, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége külügyminiszterének első helyettese kicserélték a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége közötti 1957. augusztus 24-én Budapesten aláírt és a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által 1957. október 25-én, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Tanácsa elnöksége által 1957. december 12-én megerősített konzuli egyezmény és a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának rendezéséről szóló egyezmény megerősítő okiratait.

Az egyezmények a megerősítő okiratok kicserélésétől számított 30. napon lépnek hatályba.

A megerősítő okiratok kicserélésénél magyar részről: Kovács József nagykövetségi tanácsos, szovjet részről G. I. Tunkin, a külügyminisztérium szerződési és jogi osztályának vezetője és a Szovjetunió külügyminisztériumának számos felelős munkatársa volt jelen.

Másfél — két év múlva lehetséges az első repülés a holdba

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió békeharcosainak folyóirata a legutóbbi számában K. Sztankovics professzor cikkét közli, amelynek címe: „A hold-repülés lehetséges." A professzor, aki tagja a Szovjet Tudományos Akadémia planétaközi közlekedési bizottságának, cikkében kijelenti, hogy már a legközelebbi másfél—két esztendő múlva sor kerülhet az első hold-repülésre, vagy el lehet jutni a holdhoz, amelyet körül lehet majd repülni.

Ha a mai ballisztikus rakétákhoz még egy-két lépcsőt hozzáadunk, akkor a rakéta legutolsó lépcsője körülbelül 12 000 kilométer másodpercenkénti sebességet kaphat. Ez teljesen elegendő ahhoz, hogy a holdba lehessen repülni. Ha a holdra mesterséges mellékbolygót küldünk fel, még ha ezt csak gyengén szereljük is fel különféle műszerekkel, de a fejrészében hatalmas erejű korszerű robbanóanyagokat helyezünk el, akkor lehetőség nyílik arra, hogy a földről megfigyeljük ennek a robbanásnak lángját. A színképelemzés segítségével képet kaphatunk arról, miből áll a hold felülete.

A professzor ezután így folytatja cikkét: Mielőtt a rakéta felrepül a holdra, valószínűleg sor kerül arra, hogy egyre jobban elnyújtott elliptikus pályán futó mesterséges mellégbolygókat bocsássunk fel, vagyis olyanokat, amelyek egyre közelebb kerülnek majd a holdhoz. Különleges berendezések segítségével le lehet fényképezni a hold felületét. Különösen érdekes lehet olyan rakéta felküldése, amely körülrepüli a holdat és lefényképezi a holdnak a földről láthatatlan részét.

A hold nem fogadja majd valami túlzott vendégszeretettel az első embereket. Egyes tudósok feltevése szerint a holdat nagy vastagságú porréteg fedi. Az embernek nehéz búvárruhát kell majd magára öltenie, amely különösen erős lesz, nehogy áthatoljon rajta a kozmikus por, amely állandóan bombázza a holdat. A legvalószínűbb az, hogy az ember a holdon terepjáró gépen közlekedik, amelynek jó páncélzata lesz biztonság céljából. Kétségtelen, hogy a jövőben mi, földi lakók, remek csillagászati megfigyelő állomást létesítünk a holdon. A hold a jövendő atomkutatások támaszpontja és az űrhajók repülőtere lehet.

Újabb nagy totónyeremény Pécsett

Úgy látszik, hogy a szerencse újabban sűrűn látogat el Pécsre, mert az elmúlt vasárnapra érvényes 50. fogadási héten értékelt két darab 12 találatos szelvény közül az egyik tulajdonosa Bugyákli József, a Nyersbőrgyártó és Készletező Vállalat pécsi kirendeltségének dolgozója. Szelvényével több mint 265 000 forintot nyert. Az összeget az Országos Takarékpénztár pécsi fiókja a jövő héten a Kossuth moziban ünnepélyes keretek között fizeti ki Bugyákli József részére.

Duna—Odera csatorna épül?

Varsó (MTI) Valamennyi keddi lengyel lap vezető helyen hozta azt a hírt, hogy az ENSZ Genfben ülésező európai gazdasági bizottsága elé hamarosan nagyjelentőségű szovjet javaslat kerül a Duna-Odera csatorna megépítéséről. A csatorna a Morava, vagy esetleg a Vág folyón át kötné össze az Oderát a Dunával. Ehhez kell építeni háromszáz kilométeres csatornát. Szczecin, Wroclaw, Bratislava, Budapest, valamint Belgrád egyszerre két tenger kikötőjévé válhatna. A Budapest és Bratislava közötti Duna-szakaszon valamint az Odera felső folyásánál nemcsak medermélyítési, hanem víztárolási munkálatokat is kellene végezni, hogy ezer tonnás hajóknak lehetővé tegyék a két tenger közötti közlekedést.

Újfajta konyhabútort gyárt jövőre a Siklósi Faipari Vállalat

Ez év negyedik negyedévében 160 garnitúra konyhabútort gyárt a Siklósi Faipari Vállalat. Jövőre újabb típussal lepik meg a megrendelőket, a konyhabútornak egy modernebb változatát gyártják majd. Ebből 450 garnitúra készül a jövő esztendőben.

1958. második és harmadik negyedében gyümölcsös ládákat készítenek majd exportra. A ládákból 25 ezer darabot gyártanak. Tovább folyik a méhkaptárok készítése is, ötezer darabot adnak át jövő év végéig a megrendelőknek. Az építkezéseknél használatos deszkapótlóból is —, mely nádból és lécből készül — nagy mennyiséget gyártanak.

Megkezdődtek a magyar-lengyel kulturális tárgyalások

Varsó (MTI). A varsói repülőtéren hétfőn délután ünnepélyesen fogadták az 1958. évi lengyel—magyar kulturális egyezmény aláírására érkező magyar kormányküldöttséget. A két kormányküldöttség még a délutáni órákban megkezdte tanácskozásait.

Rónai Sándor nyilatkozata az országgyűlés új üléssszakáról

Az Elnöki Tanács határozata értelmében az országgyűlés december 19-én kezdi meg legközelebbi ülésszakát. A Magyar Távirati Iroda munkatársának kérdéseire Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke a következőkben vázolta az ülésszak munkatervét.

— Az országgyűlés december 19-re összehívott új ülésszaka — az alkotmány előírásainak megfelelően — meghallgatja az Elnöki Tanács beszámolóját az országgyűlés legutóbbi, júniusi ülésszaka óta kifejtett tevékenységéről. Az alkotmány kötelezi a népköztársaság legfőbb ügyészét és a legfelső bíróság elnökét, hogy végzett munkájáról az országgyűlésnek számoljon be. Ezekre a beszámolókra is sor kerül az ülésszakon.

— A napirend egyik legfontosabb pontja a külügyi bizottság beszámolója, amely a jelenlegi feszült nemzetközi helyzet gondos elemzése alapján és a 64 kommunista és munkáspárt Moszkvában kibocsátott békefelhívásának szellemében kifejezésre juttatja a magyar nép szilárd békeakaratát s javaslatot terjeszt az országgyűlés elé népköztársaságunk külpolitikájára vonatkozóan. A beszámolót feltehetően élénk vita követi, hiszen az említett békefelhívás visszhangja mutatja, hogy mennyire mély az érdeklődés népünkben a béke kérdései iránt.

Az országgyűlés megvitatja a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, amely gyorsabbá, egyszerűbbé és hatékonyabbá teszi a polgári peres eljárást. A napirend másik rendkívül fontos pontja a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslat. Ez a törvénytervezet újabb előrehaladást jelent államrendünkben, a dolgozó nép vagyonának védelmében. Megszabja a népi ellenőrzés szervezeti kereteit, lehetővé teszi a kellő hatékonyságú társadalmi támogatás kibontakozását s ezzel nagy segítséget nyújt államhatalmi és államigazgatási szerveinknek, hogy az eddiginél is sikeresebben tudjanak fellépni a törvények és rendeletek megszegői, a társadalom kártevői ellen.

Állami életünk demokratizálása szempontjából igen jelentős, hogy az országgyűlés két ülésszaka között az állandó bizottságok rendszeresen üléseztek, megvitatták a forradalmi munkás-paraszt kormány és az egyes minisztériumok által kezdeményezett törvényalkotásokat, valamint az Elnöki Tanács elé kerülő törvényerejű rendelettervezeteket. Mindezekkel kapcsolatban a bizottságok igen élénk tevékenységet fejtettek ki. Az üléseken alaposan megvizsgálták mind a jelenlegi ülésszakra előterjesztett javaslatokat, mind pedig a feladatkörökbe tartozó s időközben felmerült országos jelentőségű kérdéseket.

— Meggyőződésem, — hangoztatta Rónai Sándor, — hogy az országgyűlés most következő ülésszaka újabb jelentős előrehaladást tesz a népi demokratikus államrend megszilárdítására, szocialista demokratizmusunk elmélyítésére és kiszélesítésére.

Teljesítették az évi tervet

A Pécsi Dohánygyár dolgozói befejezték évi tervüket. Az év hátralévő napjaiban előreláthatólag 216 millió cigarettát gyártanak terven felül.

A Mohácsi Szerárugyárban már november 16-án befejezték az évi tervet. Azóta hat háromajtós fényezett szekrényt készítettek. Az év végéig még további hatvan szekrény, tizenöt hintó és ugyanannyi lőcsös parasztszekér készül el a gyárban.

*

Az évi terv teljesítéséről küldtek jelentést a Baranya Megyei Szikvíz- és Szeszipari Vállalattól is. Szombaton befejezték az évi tervet. Így 16-tól kezdve napi 6—7 ezer üveg szikvizet gyártanak — terven felül. Ezen kívül 1000—1500 liter bambit készítenek el naponta.

*

A Pécsi Építőgép Karbantartó Vállalat dolgozói december 16-án teljesítették az éves tervet.

Működik a „gyulai" gyártó üzem

Bőven van sertés- és marhahús

December elején helyezték üzembe a Húsipari Vállalat „gyulai" üzemét a Zsolnay Vilmos utcában.

Azóta mintegy tíz mázsa gyulai kolbászt gyártottak az új üzem dolgozói. Ennek a mennyiségnek nagyobb része már az üzletekben van.

Egyébként bőven lesz sertés- és marhahús az ünnepekre. A Húsipari Vállalatnak pillanatnyilag raktározási problémái vannak, ezért szeretnék, ha minél többen, minél több húst vásárolnának.

Német—magyar művészi-est Pécsett

A hazai német nemzetiségűek lapjának, a Neue Zeitungnak szerkesztősége és a Magyarországi Német Dolgozók Szövetsége tervbevette, hogy Pécsett német—magyar irodalmi és művészi estet rendez. Az est keretében fellép Bulla Elma, Bilicsi Tivadar, Groh Júlia operaénekesnő, valamint Brachfeld Sigfried, a budapesti rádió német riportere, Pécsi vendégszereplésük után a német—magyar irodalmi és művészeti estet megrendezik még Mecseknádasdon, Szederkényben, Szajkon, Lánycsókon, Bólyban, Villányban, Vókányban, Pécsváradon, Nagymányokon és Pécsbányatelepen. Az estre meghívják a baráti országok budapesti nagyköveteit is. Előreláthatólag 1958. január első felében kerül sor az irodalmi és művészeti est megrendezésére.

Negyven „emberpalánta" második otthonában

Negyven zöld színűre festett ágyacska... Elején tapsifüles nyuszi, oldalán odaerősített csörgő, az ágyban pedig kék flanell takarócska. A világosbarna, vadonatúj szekrény tetején gumibabák, kacsák sorakoznak egymás mellett...

Boldog csecsemőbirodalom ez, ahol az apróságokról fehér fityulás, kötényes nővérek gondoskodnak, amíg szüleik a munkapad mellett dolgoznak. A móri bölcsőde mintájára épült ez a gyermekkastélynak is beillő új épület, amely Pécs város legmodernebb, legkorszerűbben épített és berendezett bölcsődéje.

Ez itt az átvevő szoba. A beteg-gyanús csecsemőket ebben a két kis szobában különítik el a többitől, nehogy megfertőzzék az egészséges apróságokat. Üvegtábla választja el őket egymástól, amely mögött féltő nővérek figyelik a beteget.

Wald Anna, a csecsemőotthon vezetője kitárja az ajtót. Kilépünk a teraszra, ahol a nyári verőfényben, friss levegőn alusszák majd édesded álmukat a négyes számú területi bölcsőde csecsemői.

A zöld növényekkel díszített folyosón lemegyünk a földszintre. Itt van a pompásan felszerelt játékszoba. Piciny székek, asztalocskák, rajtuk színes faépítő kocka, a földön építőkockával megrakott faautók, az állványon kis iskolai tábla.

A játszó-szoba mellett, beépített fehér csempés, hideg-meleg vizes fürdő, tusoló. Az éléskamrában pedig egymás mellett sorakoznak a befőttes üvegek, dzsemek, zöldborsók...

800 000 forintot fordítottak arra, hogy a második kerületben elkészüljön ez a „csecsemő-paradicsom", hogy negyven dolgozó apró gyermekével gondos nővérek foglalkozzanak.

Az udvaron szorgalmas munkáskezek dolgoznak, lapátolnak, földmunkát végeznek. Most folyik a csecsemőotthon tereprendezése. S 1958 év tavaszán már dísznövények ékesítik az udvart, méltó környezetet kap az otthon.

Hétfőn délelőtt még csendes volt ez az épület, de mire e sorok megjelennek, már gyermekkacajtól, és gyermeksírástól, nyüzsgő élettől visszhangzanak majd a fehér falak. Egyelőre tizenkét csecsemő kerül az otthonba, de számuk rövidesen eléri majd a negyvenet. Egyre nagyobb lesz ez az új szociális, illetve egészségügyi intézmény, amelyet ünnepélyes keretek között hétfőn délelőtt 10 órakor nyitott meg dr. Döbrentei Ilona, dr. Hal József tiszti főorvos, dr. Gárdos László és dr. Steinmetz Endre.

Még mindig fülemben cseng dr. Hal József főorvos szava:

— A múltban minden száz gyermek közül huszonhárom nem érte meg az egy éves kort. Amíg külföldön sikerült tíz százalék alá leszorítani a csecsemőhalandóságot, addig Baranyában, illetve Pécsett jóval magasabb volt a csecsemő elhalálozás száma. Ma már ott tartunk — mondotta a főorvos boldog büszkeséggel — hogy a csecsemőhalandóságot sikerült öt százalék alá szorítani. Ez annak köszönhető, hogy egyre szaporodnak a csecsemőotthonok, orvosaink és nővéreink lelkiismeretes munkát végeznek, féltően őrködnek apróságaink élete, egészségügye felett.

Kedden kitárultak az Alsó-Havi utcai csecsemőotthon kapui és a második kerület lakosságának gyermekei második otthonra találtak. Eljátszogatnak a fakockákkal és amikor besötétedik, csillogó szemekkel fogadják édesanyjukat. Nyakukba borulnak és hazatérnek otthonukba, gyermekágyukba.

PUSZTAI JÓZSEF

Külföldi HIREK

PÁRIZS

Vasárnap egy fasiszta huligán-banda Párizsban támadást intézett a Kommunista Párt két aktivistája ellen, akik az Humanité Dimanche-t árulták. A járókelők megfutamodásra kényszerítették a huligánokat. Egy másik esetben fasiszta elemek súlyosan megsebesítettek egy kommunista újságárust.

PÁRIZS

Eisenhower elnök, a Reuter értesülése szerint ismét meghívta az Egyesült Államokba René Coty francia köztársasági elnököt. Coty-nak júniusban kellett volna hivatalos látogatásra Amerikába mennie, de a Mollett kormány bukása ebben megakadályozta.

BÉCS

Hétfőn Bécsbe érkezett August Lindt, az ENSZ menekültügyi főbiztosa, hogy felülvizsgálja a magyar disszidensek Ausztria táboraiban uralkodó viszonyokat. Mint közismert, napirenden vannak a késelések, a lopások és más bűncselekmények.

A Magyar Távirati Iroda bécsi tudósítójának értesülése szerint a belügyminisztérium átadta Lindt főbiztosnak az illegálisan Ausztriába került és még Ausztriában tartózkodó magyar fiatalkorúak újonnan összeállított névsorát.

BELGRÁD

December 16-án, hétfőn reggel több kisebb földrengést észleltek Jugoszlávia különböző vidékein, így Kraljevo környékén, az Ibar-völgyében, Nis és Ivanjica környékén. A földlökések három-öt másodpercig tartottak és kisebb épületkárokat okoztak.

PÁRIZS

Adenauer kancellár meghívására Lauris Norstadt tábornok atlanti főparancsnok hétfőn reggel megbeszélést folytatott a német szövetségi kormányfővel. A kancellár főleg az atlanti parancsnokság átszervezéséről és azokról az újabb tervekről érdeklődött, amelyeknek értelmében egyes angol egységeket kivonnak Nyugat-Németországból, valamint újabb német hadosztályokat állítanak fel.

BONN

Erler, a Német Szociáldemokrata Párt szövetségi gyűlési csoportjának elnökhelyettese vasárnapi rádióbeszédében kijelentette; hogy a NATO-tanácskozáson kívánatos lenne megvitatni Bulganyin üzeneteit.

A DPA jelentése szerint Mellies, a Német Szociáldemokrata Párt elnökhelyettese egy dortmundi gyűlésen követelte a kormánytól, tájékoztassa a közvéleményt a fegyverkezés finanszírozásáról.

BUKAREST

Kedden Bukarestben aláírták a Magyar Népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya és a Román Népköztársaság egészségügyi egyezményét. Az okmányokat a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter, a román kormány nevében pedig dr. Voinea Marinescu egészségügyi és népjóléti miniszter írta alá.

HAMBURG

Rendkívül hideg időjárást jelentettek kedden Európa több országából. Hollandiában több helyütt mínusz 15 fokot mértek. Ennek következtében több tízezer építőmunkás vált munkanélkülivé. Észak-Svédországban a hőmérő higanyszála mínusz 30 fok alá süllyedt. Stockholmban kedden mínusz 20 fok volt a hőmérséklet.

PÁRIZS

Az Atlanti Szövetség kormányfőinek és külügyminisztereinek kedd délutáni ülése majdnem három és félórás vita után ért véget — jelenti a Reuter-iroda.

PRÁGA

A csehszlovák nemzetgyűlést december 19-re összehívták.

A NATO-értekezlet első napja

Spaak NATO-főtitkár sajtóértekezlete

Párizs (Reuter) Paul Henri Spaak, a NATO főtitkára hétfő esti sajtóértekezletén — a NATO-értekezlet első plenáris ülése után — kijelentette, hogy az Atlanti Szövetséget alkalmazni kell a kialakult új helyzethez. A főtitkár elmondotta, az első munkaülés valamennyi szónoka egyetértett abban, hogy a NATO-t fenn kell tartani, át kell alakítani és a szövetségről át kell térni az atlanti közösségre.

Kedden délelőtt a NATO tagállamok külügyminiszterei ültek össze, hogy megvitassák a nemzetközi helyzetet.

Spaak bejelentette továbbá, hogy a *csúcsértekezlet csütörtökön délelőtt tartja utolsó ülését s azon kidolgozza a záróközleményt.*

A külügyminiszterek — folytatta Spaak — kedden megvitatják a leszerelés kérdését, a német egység problémáját, a közép-keleti helyzetet, a NATO és más nemzetközi szervek kapcsolatainak kérdését, valamint az Afrika és a kevésbé fejlett országok irányában folytatott politika problémáját. Szóbakerült végül az egymás közötti tanácskozás kérdése, amellyel kapcsolatban valamennyi küldöttség azt a véleményét fejezte ki, hogy ezeket a tanácskozásokat az eddiginél jobb formában kell folytatni.

A külügyminiszterek délelőtti ülésük után jelentést tesznek majd a kormányfőknek, akik kedden délután ülnek össze.

A főtitkár kijelentette, hogy Bulganyin szovjet miniszterelnök levelei nem tartoznak az értekezlet okmányai közé, de a hétfői ülésen utalás történt ezekre a levelekre az egyes felszólalásokban. *„Erről a kérdésről érdemlegesen kedden lesz szó. Nem az a benyomásom, mintha lényeges nézeteltérés állna fenn a NATO küldöttek között a Bulganyin-levél kérdésében"* — mondotta Spaak egy kérdésre válaszolva, majd később hozzáfűzte, lehetséges, hogy *„a Bulganyin-levél kérdésében hosszabb vitára kerül majd sor, mint például a német egység és a leszerelés kérdésében, amelyekben láthatóan mindenki egyetért."*

Arra a kérdésre, hogy a NATO-értekezlet szerkeszt-e közös választ Bulganyin marsall levelére, a főtitkár így válaszolt: *„Még nem jutottunk el eddig a pontig."*

Spaak végül az értekezlet első napjáról alkotott benyomásait összefoglalva a többi között ezeket mondotta: *„Azt mondhatom Önöknek, hogy minden felszólaló egyetértett az Atlanti Szövetség feltétlen szükségességében. Egyes szónokok utaltak ugyan a NATO válságáról szóló hiresztelésekre de csak azért, hogy megcáfolják azokat. Sajnálom, de nem mondhatok rossz hireket. Ma minden nagyon jól ment, mindenki azt mondja, hogy ez jó szövetség, jól működik, de még jobban kell dolgozni."*

Eisenhower elnök felszólalása a NATO-tanács ülésszakán

Eisenhower elnök beszéde a NATO tanács hétfőn megnyílt ülésszakán kiábrándulást váltott ki Párizs demokratikus politikusaiból és újságíróiból. Mint megjegyzik, az elnök beszéde nem felelt meg a francia és általában a nyugati közvélemény várakozásának, amely konkrét javaslatokat vár a vezetőktől a nemzetközi feszültség enyhítésére, a háborús készülődések és a háborús hisztéria szításának megszüntetésére.

Beszédében szigorúan a Dulles-i hidegháborús politika keretei között maradt.

Az elnök sokat beszélt a békéről, amelyet meg kell óvni s amelynek közepette az emberek szabadon foglalkozhatnának a termeléssel, szabadon kereskedhetnének, szabadon utazhatnának, gondolkodhatnának és imádkozhatnának. Ugyanakkor viszont éppen a békés fejlődést, valamint az államok és a népek közeledését akadályozó katonai és egyéb tömbök politikáját védelmezte. Eisenhower elnök beszédében felmagasztalta a NATO-t, mint békés szervezetet, a szén- és acélközösséget, a közös piacot, az euratomot, vagyis mindazokat a szűkkörű csoportosulásokat, amelyek nemcsak veszélyeztetik a nyugat-európai országok szuverénitását, hanem a közöttük lévő ellentmondásokat is kiélezik.

Az elnök figyelmeztette a nyugati országok képviselőit, hogy a béke nagy áldozatokat követel. Azt állította, hogy a NATO-tanács jelenlegi ülésszakán hozott minden határozat „a békéért foganatosított intézkedés" lesz.

Amikor az elnök a „békéről" és a „szabadságról" beszélt, egyetlen szóval sem említette a különböző társadalmi és politikai rendszerű államok békés együttélésének szükségességét.

Macmillan felszólalása

Macmillan angol miniszterelnök a NATO csúcsértekezletén felszólalásában kijelentette: *„Nyilvánvaló, hogy olyan korban élünk, amikor a világ bizonyos nagy területein a védelemről alkotott tisztán külön nemzeti elgondolások többé már nem helytállók. Véleményünk szerint egy ilyen szövetséghez, mint amilyen az Atlanti Szövetség, azzal járulhatunk hozzá a legjobban, ha bebizonyítjuk, hogy az erők lehető legnagyobb összpontosítását tudjuk nyújtani a szövetségnek."*

A Bulganyin-levelekről szólva az angol miniszterelnök kijelentette:

„A köztünk és az oroszok között folyó lélektani hadviselésben nem tennék engedményt biztonságunk rovására, de hajlandó lennék bármilyen hosszadalmas tárgyalásra, vitára, vagy érvelésre, amely őszinteségünket bizonyítaná."

Tudnivalók az 1958—59. tanévvel kapcsolatban

Zenei gimnáziumba, képző- és iparművészeti gimnáziumba február 10-ig, egyéb középiskolába március 20-ig kell jelentkezni

A művelődésügyi miniszter utasítása megjelölte az 1958—1959-es tanév feladatait. A különböző középiskoláknál a felvehető tanulók számában — viszonyítva a jelenlegi tanévhez — nem lesz változás. A tanító- és óvónőképzőbe a felvétel a következő tanévre továbbra is szünetel.

Középiskolai továbbtanulásra jelentkezhet minden nyolcadik általános iskolai tanuló, akinek félévkor legalább közepes lesz a tanulmányi eredménye. Az elégséges-rendű diákok közül csak azoknak a jelentkezését lehet elfogadni, akik magyar nyelvből, matematikából legalább közepes osztályzatot értek el. Az ipari, mezőgazdasági technikumok első osztályaiba felvehető tanulók korhatára továbbra is a 18. életév. Más középiskolába csak a 17. életévüket be nem töltött tanulók jelentkezését fogadják el.

Diákotthonban csak az a tanuló kaphat helyet, aki más módon nem kezdheti el, vagy nem folytathatja középiskolai tanulmányait.

Zenei gimnáziumba, képző- és iparművészeti gimnáziumba február 10-ig, egyéb középiskolába március 20-ig kell jelentkezni.

Az egyetemi és főiskolai felvételekre vonatkozóan később intézkednek.

Lapzárta:

Vendégünk a cseh milicia országos parancsnoka

Kedden este érkezett városunkba a hazánkban tartózkodó cseh milícia küldöttsége, Dobrovolny Stanislaw elvtárs, a cseh milicia országos parancsnokának vezetésével. A küldöttség egy hetet tölt hazánkban és közben több vidéki városba is ellátogat.

Pécsre Halas Lajos elvtárs, a magyar munkásőrség országos parancsnoka kíséretében érkeztek a vendégek. Kedden este baráti beszélgetés folyt a megyei munkásőrség parancsnokságán, ahol a vendégek megismerkedtek a fiatal munkásőrség munkájával, életével. Beszélgetés közben Dobrovolny elvtárs emlékeztetett arra, hogy az első világháború után a magyar vöröshadsereg segítette a szlovák tanácsköztársaságot. Később Horthy a cseh burzsoázia segítségével döntötte meg a Magyar Tanácsköztársaságot. Tavaly októberben a csehszlovák milícia tagjai készen állítak a magyar nép megsegítésére, hogy ezzel is bebizonyítsák, mennyire nem azonosítják magukat a Horthyt segítő egykori burzsoázia cselekedetével.

A vendégek szerdán megtekintik városunk nevezetességeit és néhány pécsi üzembe is ellátogatnak, hogy munkásőreinkkel találkozzanak.

Nyolc vadkan a terítéken

A Mecseki Erdőgazdaság vadászai eredményes hajtást végeztek. Az elmúlt héten 8 vadkan került terítékre a bakócai részen, a Rákos-völgyben és a Bank-réten.

A hajtásba 40 vaddisznó került és a kilőtt nyolc vadkan közül a legnagyobb 160 kilós volt. Azonkívül 10 szarvast is elejtettek.

A télen még több hajtóvadászatot rendeznek disznóra. Elképzeléseik szerint még 28 vaddisznót és körülbelül 40 szarvast kívánnak elejteni a közeli hónapokban.

Az elejtett vadat a MAVAD-nak adják át, mely export útján értékesíti. Értesülések szerint Németországba szállítják a baranyai vadakat.

TARKA MOZAIK A NAGYVILÁGBOL

Egy bűvész kihívja a halált

Maurice Vogel, a híres bűvész fantasztikus vállalkozásra határozta el magát. Revolvergolyót akar elkapni fogával. A hírt a Nemzetközi Zsonglőr és Bűvész Szövetség közölte. A golyókat londoni rendőrök lőnék ki. Maurice Vogel reméli, hogy a hat rendőrnek minő a hat golyóját el tudja kapni fogával. — „Vagy tíz bűvész vesztette el életét eddig ennek megkísérlése során" — jelentette ki Robert Johnson, a Bűvész Szövetség képviselője. (Maurice Vogelnek felesége és kislánya van).

Az élelmes kismalac

A szerbiai Szvilajnac városkában történt. Egy anyakoca fiadzás közben megdöglött. — Malacai életben maradtak. Ezek közül egyet magához vett Vlada Jovanovics állatorvos, hogy cuclival felnevelje. A kismalac jól érezte magát az állatorvosnál és vidáman futkározott az udvarban. Néhány nap mulva az állatorvos azonban aggódva tapasztalta, hogy a malackának nem ízlik a cumi, de ennek ellenére szépen gyarapodik. Rövid nyomozás után megállapította, hogy a kismalac „mostohára" talált. Napjában többször eltűnt a hátsó ól irányában, ahol — mint kiderült — az állatorvos egyik kutyája megkölykezett és a kutyamama szívesen befogadta kicsinyei mellé az új kosztost.

Különös kártérítési per

Egy huszonhét éves New York-i lány hatalmas összegű kártérítést követel az amerikai hadseregtől. Kártérítési követelését azzal indokolja, hogy Fred Wichsler őrmester, régi udvarlója, akit még 1952-ben Koreába helyeztek, 1952-ben levelet írt neki, melyben megkérte a kezét. A lány azonban csak most kapta meg az őrmester-udvarló levelét, és természetesen nem válaszolhatott udvarlójának kérésére. Fred Wichsler sokáig várta szerelmének válaszát és végül egy másik lányt vett feleségül.

A hosszú élet titka: a szűk szoknya és a magas sarok

A nők apró tipegése jobban kíméli az egészséget, mint a férfiak öles lépte. Ezt állapították meg két angol orvos a cambridgei egyetemen, amikor húsz—húsz különböző korú, termetű és súlyú férfinél és nőnél megmérte, mennyi energiát fogyasztanak ötszáz méteres távolságon, amit fokozódó gyorsasággal tesznek meg.

A kísérleti alanyul szolgáló férfiak és nők olyan álarcot hordtak, amelynek segítségével mérni lehetett, hogy mennyi oxigént fogyasztanak. E mérőeszközzel megállapították, hogy az azonos súlyú férfiak 14 százalékkal több energiát fordítanak a járásra, mint a nők. Főképpen a futásnál, amikor például az 500 méteres távolság végén egy autóbuszt vagy villamost akartak elérni, akkor bizonyult a nők apró lépte a leggazdaságosabbnak. Lehetséges, hogy a szűk szoknya és a magas sarok — amely korlátozza a nők léptének hosszát, hozzájárul hosszabb életükhöz is.

Bolygóközi nyelv

Hans Freudenthal holland matematikus az Academie Royal de Sciences legutóbbi ülésén jelentette, hogy olyan nyelvet állított össze, amely lehetővé teszi, hogy a Föld lakói a többi planéták értelemmel megáldott lakóival érintkezésbe lépjenek. E nyelvet, amely különböző hullámhosszú és eltérő frekvenciájú jelekből áll, „lingua cosmica"-nak keresztelte el.

Volt csecsemők klubja

Nem mindennapi klubot alapítottak Johannesburgban: megalakították a „volt csecsemők klubjá"-t, amely a maga nemében párját ritkítja az egész világon. A klub tagjait a klubhelyiségekben előre elkészített dudlisüvegek várják. Nehogy azt higgye valaki, hogy ez a klub valamilyen formában antialkoholista mozgalmat kíván indítani az ötödik világrészben. Egyáltalán nem! A klub tagjai ugyanis egykori csecsemő-éveikre emlékezve, valódi whiskyt és más szeszesitalokat szopogatnak a dudlisüvegekből.

Rhodéziai kaland

Miss Glodlane gépkocsijával Rhodézia egyik lakatlan vidékén autózott. Mivel megéhezett, az egyik útmenti fa alatt letelepedett, hogy meguzsonnázzék. Hirtelen jól megtermett „kutya" termett előtte. A bátor amazon cseppet sem ijedt meg hivatlan vendégétől, hanem kockacukorral kínálta és meg is simogatta bozontos bundáját. Sőt, mielőtt folytatta volna útját, még le is fényképezte a komor tekintetű „kutyus"-t. Amikor azonban az előhívott fényképet megmutatta néhány barátnőjének, kiderült, hogy „ártalmatlan" vendége jól megtermett, sörénytelen oroszlán volt.

Káros tájékozatlanság

Dzsakartából érkező hírek szerint japán partizánok, akik még mindig nem tudják, hogy a második világháború véget ért, nőket raboltak el Morotai és Halmahora indonéziai szigetekről. Nyolc kínai és indonéz „szabin nő" tűnt el így otthonából.

Néhány nemzet szeplői

Az egyik nyugati gazdasági folyóirat érdekes statisztikai összeállítást közölt a különböző nemzetek gyarlóságairól. Ebből az összeállításból kitűnik, hogy a válások számát tekintve az Egyesült Államok polgárai vezetnek, az öngyilkosságok legmagasabb számát Japánban jegyezték fel, a legtöbb sört a belgák isszák, Ausztria viszont a házasságon kívül született gyerekek számával vivott ki világviszonylatban is első helyet, Franciaország pedig az az ország, amelyben „enyhén szólva" a legnagyobb szükség van a rendőrségre. A folyóirat néhány rosszmájú olvasója azonban feltette a kérdést, hogy Anglia vajon miért nem szerepel a kérdéses statisztikában. A kérdésre nem nehéz válaszolni, a szóbanforgó folyóirat ugyanis Angliában jelenik meg.

Vadászat a diplomáciai testület részére

A külügyminisztérium a diplomáciai testület részére Hatvan környékén vadászatot rendezett. A vadászaton megjelent külképviseletek vezetőit Szarka Károly külügyminiszterhelyettes üdvözölte. A vadászaton részt vett Tömpe István, a belügyminiszter első helyettese, Uszta Gyula, a honvédelmi miniszter első helyettese, Magyari András, a földművelésügyi miniszter első helyettese, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa.

Közlemények

A 26. számú Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 22., 25., 26. és 29-én munkaszüneti napnak megfelelő járatokat indít, különös figyelemmel a várható erős utasforgalomra.

A 26. számú Autóközlekedési Vállalat (MAVAUT) értesíti a bérlettel utazó dolgozókat, hogy 1958. évre új bérletigazolványokat kell váltani és december 31-ig a vállalatnál érvényesíttetni. Az érvényesítést Pécsett a Siklósi út 6. sz., míg Komlón a 26. számú Autóközlekedési Vállalat elővételi pénztáránál lehet eszközölni.

*

Pécs város II. kerületi tanácsa december 19-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor a tanácsháza nagytanácstermében (II. em. 56.) ülést tart.

Az ülésen első napirendi pontként a végrehajtó bizottság titkára számol be a gyámügyi, szociálpolitikai és anyakönyvi igazgatás munkájáról, míg 2. napirendi pontként Kovács János vb-tag jelentést terjeszt elő a városfejlesztési terv végrehajtásáról, illetve annak költségvetésében beállott változásokról. A tanácsülés nyilvános, amelyre ezúttal is meghívja a város lakosságát a végrehajtó bizottság.

OLVASÓINK írják

Naponta érkeznek levelek szerkesztőségünkbe. Legtöbbje panaszt tartalmaz, de számos levél foglalkozik javaslattal, észrevétellel is, melyet kis módosítással, vagy szakemberek bevonásával könnyen meg lehet valósítani.

Egyik ilyen javaslat: „Vasárnap zárják le az utat a Pálos templomtól a Havihegyi templomig és tiltsanak meg mindennemű járműforgalmat, kivéve az autóbusz- és taxiközlekedést — javasolja Zengő Ferenc gépkocsivezető. Ugyanis ezen az úton sétálgatnak vasárnapokon és más munkaszüneti napokon a mamák kisgyermekeikkel és gyakran zavarja őket a végigvágtázó motorkerékpár.

Szijártó József a gerdei motorszerencsétlenséggel foglalkozik. Leírja, hogy az első értesülésektől eltérően nem az ő gépkocsijának reflektora okozta a balesetet, mert ő azt már megállásakor eloltotta. Érdeklődtünk a rendőrségen és valóban hivatalosan is megállapítást nyert, hogy Szijártó József szabályosan járt el, amikor megállt a vasúti sorompónál.

Vizet, vizet, vizet! Kötetre való levelet gyűjtöttünk ősszse, melyben olvasóink a vízhiányról panaszkodnak. Ujmeszesen 7 aláírással — legtöbbje házlasszony — leírják, hogy hiába jönnek haza a bányászok fürdőszobás lakásaikba, nem tudnak rendesen tisztálkodni, mert nincs vizük. Ugyanilyen panasszal fordultak hozzánk a Tettye környékéről, ahol szintén csak az éjszakai órákban van víz, s ha valaki elegendő mennyiséget akar gyűjteni, kénytelen éjszaka virrasztani a csap mellett.

Az Anna utcát Börzöli Gyula szaharai homoksivatagnak nevezte el, s a lakókat karavánok utasaihoz hasonlította, akik, mint az oázist, keresik a csapot, melyből víz folyik. Talán túlzott a riadalom, de érdemes felfigyelni illetékeseknek az ilyen panaszokra.

A bőrgyári taggyűlésen

TAGKÖNYVKIOSZTÓ taggyűlést tartanak a Pécsi Bőrgyár pártszervezetében, Právicz Lajosné elvtársnő mondja a beszámolót. Én az embereket figyelem.

Gungl elvtárs, Fekecs Józsefné az alkalomhoz illő sötét ruhába öltöztek, Herke István, az őszhajú munkás pedig csizmában és vörös karszalagos pufajka-kabátban áll az ajtónál. Oldalán pisztoly lóg, tehát szolgálatban van éppen.

A harmadik ember — akit nem ismerek —, itt ül mellettem. Ebben a pillanatban érkezett meg, kicsit liheg. Gumicsizmáján párás levegőt, malteros ruháján pedig friss, kissé csípős mészszagot hozott be odakintről.

Én ezt is ünnepinek érzem.

A „tömeg"-et száz egynéhány ember alkotja, köztük ülhet a porcelángyári, Sopiana-gyári és még több üzem párttitkára is, akik tapasztalni jöttek ide. Ezt csak sejtem, mert innen a leghátsó sorból alig látok többet százegynéhány dús- és őszhajú fejnél.

Imponáló csendben hallgatják Právicz elvtársnő beszámolóját. Fegyelem, magabiztosság és erő árad belőlük. Valamikor fel sem tűnt volna. De a múlt év októbere óta ezt sem érzem természetesnek. Mert mi is volt a megyei munkástanácson, a kisgazdapárt baranyai fellegvárában annakidején? Egymás szavába vágva ordítottak a „küldöttek", amit az imént megszavaztak, azt fél óra múlva újra vitatni kezdték, később ismét elővették... Cirkusz is, komédia is volt a gyülésük egyszerre, hiszen farkasok marakodtak egymás között.

Ezt csak azért említem meg, mert néha még az ilyen „kicsiségek" is megmutatják, hogy milyen óriási különbség van a két párt között.

Közben kezdetét veszi a tagkönyvkiosztás. Maga az átadási aktus egyszerű. Felolvassák a neveket, az asztalhoz mennek, s egy-egy kézszorítás után átveszik tíz évre szóló piros könyvecskéjüket és a mellé ajándékozott Leninjelvényt. Tizenhat elvtárs nippeket és porcelánszobrocskákat is kap — az a 16, aki tavaly a pártszervezetet megalakította.

CSENDBEN JÖNNEK KI, fegyelmezetten térnek vissza a helyükre. S amikor a hozzászólások elkezdődnek, úgy érzem, mintha zsilipek nyíltak volna meg a lelkekben.

Fekecsné alig mond néhány szót. Annyit értek itt a végén, hogy „rám mindig számíthat a párt", aztán elsírja magát.

Megindulva hallgatunk. Sokat üldözték tavaly októberben ezt a szegény asszonyt. El tudom képzelni, milyen lehet a lelkiállapota itt az elvtársak, a hűséges barátok között.

Most őszhajú asszony emelkedik fel. Már megismertem: Babella elvtársnő az, a porcelángyár párttitkára. Február vagy március egyik éjjelén láttam először a megyei pártbizottság előcsarnokában, géppisztollyal a vállán. Régi illegális harcosa a pártnak, 1930-ban lépett be a KMP-ba. Arra kéri most a többieket, hogy nagyon vigyázzanak a tagkönyvükre...

Középkorú munkás veszi át a szót:

— Én új tag vagyok — mondja halkan — én csak az ellenforradalom után léptem a pártba. Pedig nem gondoltam, hogy az leszek. Mégis így alakult a helyzet...

— Abban az időben történt, amikor a pártszervezet megalakult. A munkástanács elhatározott valamit és ránk akarta erőszakolni. Egyetlen-egy ember — Vastag József — volt csak a műhelyben, aki azt mondta, hogy nem! Ez a „nem" engem nagyon elgondolkoztatott. Úgy ítéltem, hogy az, aki ilyen nyíltan és bátran meg meri mondani az igazat, az rendes, becsületes ember lehet...

— A másik — ami a párthoz láncolt — a december 9-i tüntetés volt. Ott lakom a megyei pártbizottság közelében, szemtanuja voltam a gyülekezésüknek, láttam a tekintetüket. Amikor az arcukba néztem, láttam, hogy elszánt emberek és hisznek eszmékben. Ez megint elgondolkoztatott, ilyet még nem tapasztaltam...

— Később már én is elmentem a Nemzeti Színházba, én is meghallgattam Marosán elvtárs beszédét, utána pedig bekopogtattam a pártirodába. Így lett belőlem, a pártonkívüli munkásból kommunista...

MINDEZT egyszerűen és halkan mondta el. Utána apró termetű asszonyka kért szót, majd a sohasem fáradó Harvan József... Sokan szóltak hozzá, pontosabban elbeszélgették egymással. De az a beszélgetés örökké megmarad az emlékezetemben, mert ha ezek a munkások költők, a szavak mesterei lennének, akkor lángoló verseket írtak volna, olyan belső tűz fűtötte felszólalásaikat.

Gondolatok egy tagkönyvkiosztó taggyűlésről

Hétfőn este ünnepi taggyűlés keretében vették át az új MSZMP tagsági könyvüket a Baranya megyei Rendőrfőkapitányság kommunistái. A tagkönyvkiosztás előtt azoknak az elvtársaknak, akik az ellenforradalom leverése óta kiemelkedő pártmunkát végeztek, könyvjutalmat és oklevelet adott a pártszervezet vezetősége.

Párttagsági könyv... kemény léptekkel, az arcokon ünnepélyes megilletődöttséggel veszik át. Egymásután, névsor szerint. Épp így, névsor szerint hurcolták börtönbe ezeket az elvtársakat október végén. Épp így, névsor szerint akarták az ellenforradalmárok kivégezni őket, s a tagkönyvért menő elvtársak akkor is az utolsó pillanatig a szívük fölött őrizték a párttagsági könyvüket.

Szólásra emelkednek... Harjas elvtársnő őszhajú, már nem fiatal asszony, őrá sem voltak tekintettel 1956. októberében. Börtönbe hurcolták. Egyszerű szavakkal beszél, ahogy jön, úgy mondja — a szívéből.

Rendőrök, vezetők és beosztottak, munkásokból, parasztokból lett rendőrök tesznek fogadalmat, hogy az életük árán is, mint ahogy 1956. október—novemberében is, megvédik az új tagsági könyvet.

Megvédik, mint ahogy megvédték esküjükhöz híven azok az elvtársak, akik nem lehettek részesei az ünnepségnek, mert az életüket áldozták a párt és a nép ügyéért.

Az ünnepi taggyűlés táviratot küldött az MSZMP Központi Bizottságának és a Pécsett állomásozó szovjet katonai pártszervezetnek.

— fi —

Ünnepi hangverseny Kodály születésnapján

Kodály születésnapján, december 16-án a Nemzeti Színházban tartott ének- és zenekari hangverseny minden tekintetben méltó volt az ünnepi alkalomhoz. Dr. Vargha Károly Kodály köszöntése című szép versét Horváth Erzsébet mondta el megindult őszinteséggel. Majd a Liszt-kórus köszöntötte a jubiláló Mestert Bárdos—Weöres kórusával. Minden szereplő átérezte az ünnep jelentőségét, és a Liszt Ferenc-kórus és a Szimfonikus Zenekar feszült figyelemmel igyekezett valóra váltani a vezénylő Antal György művészi elképzeléseit és utasításait. Műsorválasztás szempontjából is kitűnő volt a hangverseny: a döntő jelentőségű, hatalmas Kodály-művek közül hallhattuk a legszebbeket.

Az a capella kórusok nagy teremséből is kiválik a Liszt Ferenchez és a Jézus és a kufárok. Az előbbiben századunk hatalmas zenei egyénisége rója le kegyeletét és tiszteletét a „világnak hirdetett zenésze", Liszt Ferencünk irányában. Az utóbbi pedig nagy bibliai kép. Drámai hangulatban, pompás megjelenítésben, plasztikusan bontakozott ki előttünk a nagyszabású mű minden részletében művészi igazsággal és igen szép hanghatásokkal. Az énekkari művek között pihenőül hatott a Cinka Panna c. operából a Minuetto serio. Nem nagyigényű mű, de kedvesen, finoman muzsikál. A Székelyfonó c. daljátékból A csitári hegyek alatt c. dalt a gyönyörű hangú Molnár Éva énekelte nagy művészi átéltséggel, de a mezei virág helyett művirágként hatott. Külön ki kell emelni igen szépen hangzó, finom kíséretét a zenekarral. Tomboló sikert aratott a pécsi bemutatónak számító Háry János Intermezzo ének-zenekari előadása dr. Vargha Károly kitűnően simuló szövegével. Pezsdítő lelkesedéssel énekelt muzsikált az ének- és zenekar. Meg kellett ismételni.

Az est fénypontja a Psalmus Hungaricus volt. A Psalmust több alkalommal hallottuk már Pécsett Antal György vezényletével, de ilyen ünnepi, ilyen átélt, ilyen áhitatosan szuggesztív előadást még nem hallottunk. Szinte képszerűen, plasztikusan tűnt elénk a fájdalom, a felháborodás, a zokogás, a panasz és végül a hit, a bizalom kifejezése. Most érthette meg mindenki a Psalmus világjelentőségét, hiszen Kodály muzsikájában egy egész nép kollektív életérzései nyernek megindító kifejezést. Ez a muzsika nem kevés kivételezettnek szól, hanem mindenkihez; az egész világ előtt hirdeti a magyarság élniakarását és élnitudását. Udvardy Tibor mély átéltséggel, szárnyaló lendülettel kapcsolódott az együttes érzéseibe és mindenben segített diadalra vinni a világjelentőségű művet. Dicséret és elismerés a vezénylő Antal Györgynek mélységesen átélt művészi vezetéséért, de ugyanakkor dicséret és elismerés az ének- és zenekar minden egyes tagjának odaadó figyelmükért és művészi felelősségérzésükért. A hallgatóság hosszú tapsokkal fejezte ki tetszését a nagy művészi élményt nyújtó produkcióért.

Szünet után a másik nagy Kodály-mű, a Budavári Te Deum hangzott fel. Ez egészen más jellegű mű, mint a Psalmus. Nem olyan sokrétű, de hatalmas felépítettségével ünnepi érzéseket kelt. Molnár Éva, Özörényi Olga, Wagner József és Horváth László énekelték a szólókat átélt lendülettel és gyönyörűen hangzó együttesben. A kóruson kis fáradtság volt észlelhető. (Ez nem is csodálandó ilyen hatalmas műsorban. Eredetileg a Te Deum a keddi hangversenyen szerepelt volna, de technikai okokból át kellett vinni a hétfői hangversenyre.)

A közönség úgy érezte, hogy a pécsi Liszt Ferenc-kórus és a Szimfonikus Zenekar Antal György vezetésével szebb jubileumi születésnapi ajándékot nem adhatott volna a Mesternek, mint ezt a szépséges hangversenyt.

hm

Új épületre van szüksége a Patyolatnak

Nem első eset, hogy a Patyolat Vállalat helyzetével foglalkozunk. Már 1952-ben cikkeztünk róla, amikor ideiglenes jelleggel létrehozták a város belterületén egy rozoga üzemben. Azóta gyakran kérte maga a vállalat is, hogy létesítsenek egy korszerű, a rohamosan fejlődő város követelményeinek minden tekintetben megfelelő mosodát. Azonban mind a mai napig nem történt érdemleges intézkedés.

Pedig a sűrűn megismétlődő vizsgálatok megállapították a helyzet tarthatatlanságát és súlyosnak ítélték meg a Potyolatnál talált körülményeket. Annyira, hogy csak rövid időtartamokra (hat hónapra) adták ki esetenként az ideiglenes üzemeltetési engedélyt.

Az indokok?

Az üzemépületben már életveszélyes dolgozni. A mosoda homlokfala megsüllyedt és ennek következtében a mennyezetet is magával húzza, a betonburkolat mintegy két négyzetméternyi területen ez év januárjában leszakadt és szerencsésnek mondható, hogy balesettel nem járt. Igaz, a mosoda födémét azóta már megjavították 45 ezer forintos költséggel, de ez csak ideiglenes megoldás, az elkerülhetetlen új mosoda építési határidejének nem éppen szerencsés elodázása.

Az is indokolttá teszi a Patyolat mosoda újjáépítését — mégpedig külterületen —, hogy az üzemépület beleesik a megnyitásra kerülő József Attila utcába, így azt le kell bontani.

A helyzet a Patyolatnál már olyan, hogy a HVDSZ országos központjának kiküldötte egy ízben is akarta állíttatni a termelést és a helyi egészségügyi hatóságok is hasonló véleményen vannak.

S amíg a Patyolat Vállalat már öt esztendeje kéri, a körülmények pedig követelik egy új mosoda megépítését, addig a város több üzemében — így a széntröszt-nél, kokszműveknél, uránbányánál, Postánál, húsipari vállalatnál, építőipari vállalatnál — kisebb beruházásokkal mosodákat létesítenek.

Bár összegszerű adatok nem állanak rendelkezésünkre, de könnyű következtetni a tényekből, ha a Patyolat jelenlegi üzemének tatarozására, valamint más üzemeknél mosodák létesítésére fordított összeget egy új üzem megépítéséhez biztosították volna, még idén elkezdhetik az építkezést. Ugyanis az első építési időszakhoz 800 ezer forint elegendő. Igaz, egy új üzem felépítési költsége közel ötmillió forint, de épülő és gyorsan fejlődő városunk — a 120 ezer lakos — megkívánja egy korszerű üzem létesítését.

A Patyolat létjogosultságát számadatok is bizonyítják. Itt a termelési százalék azt mutatja, hogy a lakosság mennyire veszi igénybe az üzemet. A terveljesítési számok igazolják, hogy a mosoda az elméletben meghatározott lehetőségeket messze kihasználja és nagyobb termelési értékkel zárja már sorozatosan a negyedéveket, mint amit szakemberek a tervkészítéskor számára meghatároztak.

Száz dolgozó egészsége, 120 ezer lakos higiéniája és fejlődő városunk csinossága is megköveteli egy új mosoda mielőbbi felépítését.

Távirányítással működtetik a komlói óriáskompresszorokat

A komlói Kossuth-bánya 25.000 köbméteres óriáskompresszorai a levegő komprimálása közben fájdalmat okozó éles, süvítő hangot adnak. Ezért Rotkó Sándor és Tarr Gyula komlói mérnökök tervei alapján a kompresszorok kezelői részére a gépterem mellett különlegesen szigetelt fülkét építettek, amelyben a zaj nem nagyobb az irodákban mért zajnál.

A turbókompresszor működését a hangszigetelt fülkében érzékeny műszerekkel figyelik, a csapágyak és a sűrített levegő hőmérsékletét például elektromos távhőmérővel ellenőrzik. Túlmelegedés esetén a szerkezet — amelynek szerelése most van folyamatban — kürtszóval jelez majd.

BESZÉLNEK A SZÁMOK

Ambrus Jánost úgy ismerik a faluban, hogy ragaszkodik ahhoz, amit helyesnek tart. A tavasszal például mindenkivel szemben megvédte a felesművelést. Azt állította, hogy az jobb, mint a munkaegység. Most meg, amikor megtörtént a zánszámadás, kiszámította, hogy mégiscsak jobban jártak volna, ha munkaegységre dolgoznak. Egy családot vett alapul a számításkor és kimutatta, ha munkaegységre dolgoztak volna Glósz Jánosék, pontosan 5 700 forinttal kaptak volna többet, mint felesalapon. Ez pedig nem kis dolog tíz hónap alatt, mert havonta több mint ötszáz forintot jelent. Ambrus János tehát tévedett a tavasszal, s most készséggel beismeri tévedését.

Egy számítás nem a világ! — mondhatja valaki. Ez igaz, nem világrengető dolog, de annyira elegendő, hogy felrázzon egy falut, egy termelőszövetkezetet. És ez a számítás, a tények felráztak a siklósnagyfalui Jó Barátot. Hatvanan amellett szavaztak, hogy ismét munkaegységre dolgozzanak, hatvannégyen pedig azt mondták, ha ez így lesz, akkor ők kilépnek. Hatvannégyen kiléptek, de a bentmaradottak azt mondják:

— Visszajönnek azok, mert az a néhány év, amit bent eltöltöttek, elég volt arra, hogy őket is „megfertőzze" a szövetkezés.

Rossz volt a felesművelés? Egyértelműen nem lehet rámondani. Voltak ennek előnyei is, hátrányai is. Megpróbálták egy évben és a saját tapasztalatukon keresztül győződtek meg arról, hogy a munkaegység azért mégis jobb. Felesművelésnél is egy tagra 1000 forint havi jövedelem jutott, de munkaegységnél ennél többet is elérhettek volna, mert akkor nemcsak növénytermesztéssel, hanem állattenyésztéssel is foglalkozhattak volna. Most ezt csinálják. Nyolcvan hízójuk már van, de akarnak venni sertéstörzsállományt, ötven szarvasmarhát, juhokat saját erőből.

De nemcsak a jövedelem döbbentette rá őket, hogy a felesművelés nem jó, hanem az is, hogy honnan veszik a trágyát, ha nincs közös állatállomány? Egy-két évig bírja a föld trágya nélkül, de mi lesz aztán? Hát ennyi a története a felesművelésnek. Azt mondja Ambrus elvtárs, hogy sokszor mondták nekik, hogy ez nem jó, de ők nem nagyon hittek, saját maguk akartak meggyőződni az igazságról, mert ő is, a többiek is a tényeket szeretik.

— Volt ebben a felesművelésben jó is, rossz is — mondja Ambrus elvtárs. — A jót megtartjuk. 1956-ban a könyvelőn és az elnökön kívül volt két brigádvezető és tizenkét munkacsapatvezető. Százezer forintjába került ez évente a termelőszövetkezetnek. A felesművelésnél kiderült, hogy az elnök és a könyvelő is győzi a munkaszervezést. Most csak annyiban módosítottuk ezt, hogy lesz egy brigádvezető is. Vagy például rájöttünk arra is, hogy négy pár lóval is elvagyunk — az idén ennyi volt és ennyi is marad, no meg a Zetor — nem kell húsz pár, mint 1956-ban. Ez is sokat jelent.

Spekulál, tényekre alapoz minden szót, mert mint mondja, nagyon megszokta, megszerette a statisztikát. A szomszéddal, a kerítés mellett is tényekkel vitatkozik. A szomszéd 12 holdas egyéni gazda és azt állítja, hogy azért mégis csak jobb még mindig az egyéni eknek Siklósnagyfaluban, mint a termelőszövetkezetbelieknek.

— Hány motor van a faluban? — kérdi a szomszédtól.

— Tizenöt, — felel az.

— És hány ebből az egyéni?

— Mit tudom én!

— Három — felel Ambrus.

— Három. Egy a mozisé, egy a tanítóé, a többi tíz meg a tsz-tagoké.

— Lehet...

— Meg aztán idefigyeljen! Nézze meg az én házamat, meg a magáét! A magáé évek óta nem látott kőműveskanalat, én meg minden évben hét-nyolc ezer forintot költök a csinosítására...

És ha még ez sem eléggé meggyőző, akkor feltesz ilyen kérdéseket is: hány fürdőszobát építettek Siklósnagyfaluban és kik? Erre is megadja a feleletet:

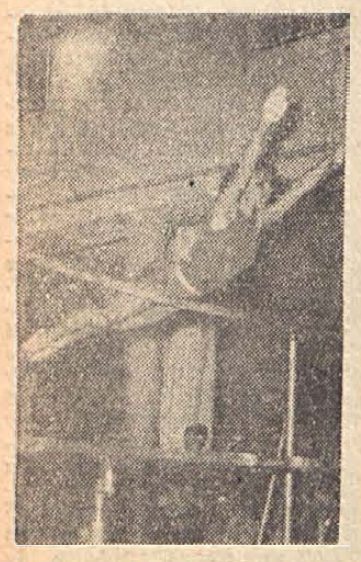
— Hét fürdőszobát építettek és ebből hat a termelőszövetkezeti tagoké. Ki él, hát akkor jobban, kinek jut több mindenre?

A szomszéd ilyenkor csak hümmög, mert hát a tényekre mi mást is lehetne felelni, mint hallgatni, elgondolkodni rajtuk, vagy egyszeriben elismerni. Mert ezek tények, amelyek elgondolkoztatják Ambrus János szomszédját, de a többi parasztokat is.

SPORT

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

Az országos mesterfokú tornászbajnokságon az összetett versenyben Kelényi Éva második lett. Felvételünk a felemás korláton gyakorlat közben készült a tehetséges tornásznőről

A pécsi sportkedvelők nehezen akarták elhinni, hogy a Pécsi Dózsa-Petőfi 5:1 arányban maradt alul az MTK-val szemben. Hát igen. A Dózsa igen gyenge teljesítményt nyújtott ezen a mérkőzésen. A szoros védekezésről, tervszerű játékról megfeledkeztek. Kétségtelen, a csúszós talaj a nagyobb technikájú MTK-játékosoknak kedvezett. Ez azonban nem lehet mentsége a pécsi csapat minden elgondolás nélküli, tervszerűtlen játékának. A Dorogi Bányász ellen oly ötletesen és gólratörően játszó csapatra egyszerűen nem lehetett ráismerni. Bizony, nagyon össze kell szedni magát a csapatnak, ha tavasszal biztosítani akarja a bentmaradást.

*

Az elmúlt hetekben sok bírálat érte a komlói labdarúgó-szurkolókat azért, mert — valljuk be őszintén —, nem azt a támogatást nyújtották újonc NB I-es csapatuknak, amire annak égetően szüksége lett volna. A bírálat úgy látszik használt, mert vasárnap nemcsak szép számmal keresték fel a komlóiak a kökönyösi pályát, hanem olyan buzdítást rendeztek 90 percen keresztül, amelynek nem kis része volt az országra szóló nagyszerű győzelem elérésében. A komlóiak ezt a támogatást már korábban is megadhatták volna csapatuknak és akkor a bányász-tizenegy talán a tabellán nem azon a helyen lenne, ahol most van. Persze, a komlói szurkolók viselkedése még nem volt teljesen kifogástalan. Amikor a csapatot lelkesítették, ezt igazán szívből tették. De amikor a játékvezető ellen tüntettek, hát bizony erre elég nehéz magyarázatot találni. A csapat ellen 2:0-ás vezetés után teljesen jogos 11-est ítélt Sipos játékvezető. Ezt a 11-est olyan tárgyilagosságot nélkülöző tüntetés követte, nemcsak az első félidő visszalévő perceiben, hanem a második félidő elején is, amely kétségkívül sokat árthatott volna magának a mérkőzésnek is. A játékosok idegesek lettek és nem sok hiányzott ahhoz, hogy a Komlón egyébként már megszokottá vált igen sportszerű légkör egycsapásra megváltozzék. Szerencsére a bányászfiúk belőtték harmadik góljukat, így azután a szurkolók is megfeledkeztek a játékvezető további szidalmazásáról és ezután már úgy viselkedtek, hogy hasznára váltak csapatuknak.

*

A PVSK szép győzelemmel búcsúzott el az őszi évadban a szurkolótábortól. Vasárnap ugyan még lesz egy mérkőzése a PVSK-nak, de arra Nagykanizsán kerül sor. A vasutasok jó taktikájuknak s nem utolsó sorban erőnlétüknek köszönhetik a győzelmet. A PVSK csapatában igen sok fiatal, tehetséges játékos szerepel, akik a mérkőzések során mindinkább játékba lendültek. S ami a lényeg, kezd kialakulni a csapat stílusa is. Czibulka Mihály edző rendszert vitt a vasutasok játékába. S ennek eredménye nem maradt el. — A Pécsbányatelepi Bányász érdekes mérkőzést vívott Szekszárdon. Hiába játszott a mérkőzés nagyobb részében fölényben a hazai csapat, helyzetet azonban alig tudtak összehozni a szekszárdiak. A pécsbányatelepiek tömör védekezésből indított gyors ellentámadásaikkal megérdemelten nyerték meg a mérkőzést.

*

Befejeződtek az Alosztály I-ben is a bajnokság őszi mérkőzései. Vasárnap az elmaradt Pécsvárad—Sellye találkozót játszották le. A pécsváradi pálya eltiltása miatt Pécsett az Ifjúsági stadionban került sor a mérkőzésre. A tavasszal már saját pályájukon játszhatnak a pécsváradiak. Bizony, igen sokat jelentett, hogy nem élvezhetik a hazai pálya előnyét a pécsváradi labdarúgók. A pécsváradi sportolók saját kárukon tapasztalták, hogy a sportszerű légkört minden körülmények között biztosítják sportszerveink a mérkőzéseken.

*

Az országos mesterfokú tornászbajnokságon Kelényi Éva egycsapásra magára vonta a figyelmet. Már a kötelező gyakorlatoknál kitűnt, az előírt gyakorlatai is jól sikerültek és így megérdemelten került a második helyre. A PVSK tehetséges tornásznője ezzel a teljesítményével a legjobb magyar tornásznők közé került. Remélhetőleg a válogatott csapat összeállításánál is figyelembe veszik a sokszor méltatlanul mellőzött, tehetséges versenyzőt.

*

A teremkézilabda Téli Kupa-mérkőzések jegyzőkönyveztetésével bajok vannak. A legutóbbi mérkőzések alkalmával is előfordult, hogy a jegyzőkönyvvezetők más eredményt hoztak ki, mint ami valójában megszületett. Még szerencse, hogy győztesként a valódi győztest jelölték meg a jegyzőkönyvvezetők is. Minden esetre nem ártana, ha jobban vigyáznának és a versenybíróság nagyobb gondot fordítana a jegyzőkönyvvezetők kijelölésére.

Megállotta helyét legjobb tornászaink között Tolnai Klári, a PVSK fiatal versenyzője is, aki az összetett versenyben hetedik lett. Tolnai Klári gyakorlata a gerendán

AZ ALOSZTÁLY I. ŐSZI VÉGEREDMÉNYE

1. Porcelángyár	13	9	2	2	33:16	20
2. Mecsekszs.	13	9	1	3	31:16	19
3. Hid. Bányász	13	8	3	2	28:15	19
4. Szászv. Bány.	13	8	—	5	49:26	16
5. Pécsi Postás	13	6	3	4	33:20	15
6. Kom. Béta-a.	13	5	5	3	34:24	15
7. Pécsi Kinizsi	13	6	3	4	19:17	15
8. PEAC	13	5	4	4	32:16	14
9. Pécsi Trakt.	13	5	4	4	25:18	14
10. Vas. I. Bá.	13	5	2	6	27:24	12
11. Szentl. Trakt.	13	6	—	7	19:29	12
12. Selly. Szpart.	13	1	2	10	14:47	4
13. Vill. Trakt.	13	1	2	10	17:54	4
14. Pécsvárad	13	1	1	11	5:47	3

* A feljutás és a kiesés szempontjából a PVSK eredményei nem számítanak, táblázatunk a PVSK eredményei nélkül készült.

SPORTHIREK

Összeállították az NSZK ellen szereplő magyar labdarúgó-válogatott csapatokat. A B-válogatottban helyet kapott Lovig, a Pécsi Dózsa-Petőfi játékosa is.

*

A totó 50. hetének eredménye. Beérkezett 1,180.708 darab szelvény, ami őszi csúcsnak számít. Felosztásra került 2,125.273 forint. 12 találat (2 db) = 265 660 forint, 11 találat (76 db) = 6991 forint 25 fillér, 10 találat (1070 db) = 872 forint 50 fillér.

A Magyar Uszó Szövetség jubileális nemzetközi úszóversenyén a 100 méteres férfi pillangó úszásban Gagyi Dénes, a Pécsi Dózsa-Petőfi versenyzője 1:13.1-el negyedik lett.

*

Csehszlovákia és Egyiptom labdarúgó-válogatottja Kairóban mérkőzött. A győzelmet a csehszlovákok szerezték meg 1:1-es félidő után 2:1 arányban.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Fiatalok klubja.
17.50: A pécsi Janus Pannonius és Nagy Lajos Gimnázium ének- és zenekarának műsora. Vezényel: Ivasivka Mátyás. 1. Hündel: Részlet a „Nagy Sándor ünnepe" c. oratóriumból. 2. a) Fr. Bach: Allegretto. b) Chr. Bach: Andantino. 3. Bartók—Weiner: Két darab a „Gyermekeknek" c. sorozatból. 4. Neuwoch—Nádasdy: Régi dalocska. 5. Bárdos—Varga: Napfényes utakon. 6. Gervaise: Táncdal. 7. Kodály—Varga: Fények ragyogása. 8. Régi orosz forradalmi dal: Bunkócska. (Zongorán kísér: Tuba Anna I. oszt. tan.)
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Tánczene.
18.50: Földművesszövetkezeti híradó.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA
a 88.5 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Erkel Ferenc operáriából, — II. Keringők szárnyán.

SZÍNHÁZ

Lehár: Mosoly országa. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Menekülés Franciaországban (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Emberek vagy ördögök (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hogyan fedezték fel Amerikát (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A császár parancsára (5 és 7 órakor)
Leöwey Klára Leánygimnázium: Koldusdiák (4 és 6 órakor)
Bőrgyári kultúrotthon: Ádám bordája (fél 5 órakor)
Építők Kultúrotthona: Emberek fehérben (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Kátja nem hátrál (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Boszorkány (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Az ördög szépsége (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Gyilkosság a Dante utcában (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Elveszett nyom (8 órakor)

FIGYELEM!

A Park filmszínházban december 18-án a Menekülés Franciaországban című filmet vetítik.

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM MAI ELŐADÁSA

„A magyar dráma századunkban" címmel tart előadást dr. Péczely László tanár. Előadás helye: a központi egyetem élettani előadóterme délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint. Diákoknak: 2 forint.

*

Első országos művészfényképkiállítás a járási tanács dísztermében (Kulich Gyula u. 5.). Színes diapozitív-vetítés mindennap este 6 órától a Nagy Lajos Gimnáziumban.

*

A Megyei Könyvtár olvasótermében december 19-én, csütörtökön este 6 órakor irodalmi est lesz. Sásdi Sándor, baranyai származású író életét és munkásságát ismerteti dr. Werner István pécsi író.

A teremkézilabda Téli Kupa-mérkőzések

Izgalmas mérkőzéseket hozott a harmadik forduló. A férfi I. osztályú csapatoknál a Komlói Bányász biztosan győzte le a Fáklyát, a Pécsbányatelepi Bányász pedig a Dózsától szerezte meg a két pontot. A PEAC ezúttal a Pedagógiai Főiskola ellen szerepelt sikeresen. A nőknél a Pécsújhegyi Bányász biztos győzelme keltett meglepetést a Pedagógiai Főiskola ellen. A Meteor veresége várható volt. Az I. B. osztályú csapatoknál a Kinizsi és a PEAC II. tovább folytatta jó szereplését. A forduló eredményei: Férfi mérkőzések:

I. osztály: Komlói Bányász—Fáklya 26:12 (10:7), vezette dr. Buzánszki. A Fáklya csak egy félidőn keresztül tudott egyenrangú ellenfél lenni. Góllövők: Appelczoffel 9, Schmeller 8, Horváth 6, Weininger 3, illetve Szuchovszki 4, Fenyves 3, Egyed 3, Zákányi 2.

Pécsbányatelepi Bányász—Dózsa 15:10 (6:5). Vezette: Kővári. Biztosan győzött a jól játszó Pécsbányatelep a tartalékos Dózsa ellen. Góldobók: Sudár 7, Wágner 3, Pálfai 3, Jánosi 2, Horváth, illetve Schmidt 3, Hangh 3, Katona 2, Rausch 2.

PEAC—Pedagógiai Főiskola 11:11 (4:6), vezette: Nagy dr. Mindkét csapat sok hibával, idegesen játszott. A PEAC elsősorban Bretner kitűnő védésének köszönheti a győzelmet. Góldobók: Kiss 3, Bakos 3, Kapronczay 2, Schmidt 2, Polmányi 2, illetve Kádár 5, Barcs 3, Vajk 2.

I. B. osztály: Kinizsi—Gépipari Technikum 16:14 (10:8), vezette: dr. Czizek. Góldobók: Wirth 7, Homolai 4, Faragó 3, Muschberger, Homolai II., illetve Csikós 8, Link 2, Vejmeld 2, Krasznai, Aparácz.

Dózsa II.—Építők 20:15 (11:6), vezette: Péter. Góldobók: Horning 6, Vámos 5, Csizek dr. 2, Kovács 5, Pakucs, Rózsahegyi, illetve Baranyai 10, Buzánszki dr. 3, Radnai és Resch.

PEAC II.—Pécsszabolcsi Bányász 18:11 (8:8). Vezette: Berényi. Góldobók: Czizek II. 7, Szabó 4, Nyerki 3, Fekete 3, Péter, illetve Dárdai 5, Jüger 2, Balogh 2, Lajos, Szemlicer.

II. osztály: Fáklya II.—Pedagógiai Főiskola II. 20:14 (10:8). Kinizsi II.—Traktor 18:8 (13:3), Pécsbányatelepi Bányász II.—Postás 13:7 (6:3).

II. B. osztály: Pécsújhegyi Bányász—Dózsa III. 16:12 (9:7), Pécsbányatelepi Bányász III.—Vájáriskola 19:5 (10:5), MTH 506—MTH 509 19:17 (11:10).

Női mérkőzések: I. osztály: Pécsújhegyi Bányász—Pedagógiai Főiskola 12:4 (3:2), vezette: Hang. Az újhegyieknek nem kellett erőlködni a fölényes győzelemért. Góldobók: Pétersz 3, Becker 2, Bor 2, Stepanek 2, Farkas, illetve Vidolovits 2, Varga és Hermer.

Dózsa—Traktor 9:5 (7:3), vezette: Dobai. A Dózsának nagyon meg kellett küzdenie a győzelemért. Góldobók: Dorositsné 7, Pirckner 1, Ertha, illetve Farkas 4 és Gerber.

Építők—PEAC 6:5 (2:3), vezette: Nábob. A PEAC már 2:0-ra vezetett, de végül is a lelkesebb Építők szerezték meg a győzelmet. Góldobók: Ujhegyi 2, Mezei 2, Kőhalmi, Orsovai 2, illetve Lippói 2, Baranyai, Lehőcz, Tóth.

Fáklya—Meteor 3:1 (1:1), vezette: Szakács. Közepes iramú mérkőzésen a Fáklya ennyivel jobb volt. Góldobók: Milkovics 3, illetve Buzás.

II. osztály: Dózsa II.—Meteor II. 8:3 (4:0), Fáklya II.—Meteor II. 5:4 (2:2), Keszty ügyár—Siklós 8:2 (4:3), Meteor II.—Siklós 10:3 (4:1).

A MECSEK SAKK-KÖR

felhívja tagjait hogy csütörtökön este 6 órakor a Déryné utca 18. számú helyiségben taggyűlésükön jelenjenek meg. A taggyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

A PÉCSI SISZÖVETSÉG

értesíti a sísport kedvelőit, hogy pénteken este 6 órakor indítja meg sí-versenybírói tanfolyamát. A Városi Sportfelügyelőség helyiségében. Jelentkezéseket a helyszínen is elfogadnak.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: erősen felhős idő, sok helyen havazás, mérsékelt keleti, délkeleti szél, a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem **lesz.**

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 0—mínusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0—plusz 3 fok **között.**

APRÓHIRDETÉSEK

— **HALÁLOZÁS. Drága jó hugunk, sógornőnk, Laskovics Anna 16-án elhunyt. Temetése 19-én, csütörtökön 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászmise a Szt. Ágoston templomban 19-én, reggel fél 9 órakor. Gyászoló testvérei és sógorai.**

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett feleség és édesanya, Klement Alajosné temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család.

— **Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett jó feleség, édesanya, Török Istvánné temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a kesztyűgyár dolgozóinak. Török család.**

— **Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen édesapánk temetésén megjelentek, s koszorúk küldésével mély gyászunkban részvétüket kifejezték. Külön köszönetet mondunk a Nagy Lajos Gimnázium igazgatóságának, tanári karának, a kollégium nevelőtestületének, a szülői munkaközösségnek és a kollégium ifjúságának a temetésen való megjelenésért és a bensőséges együttérzés nyilvánításáért. A gyászoló Bencze család.**

Részletfizetésre, karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 444

Kétéves szakmai gyakorlattal és középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket azonnal felvesz a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Siklósi u. 6. 72

Bejárónőt felveszek. Sallai u. 10. szám. 432

Egy háromajtós gardrób-szekrény és egy kétajtós szekrény eladó. Pécs, Marosvásárhely u. 4. I. em. 3. a. 83

Házhely, Légszeszgyár u. 36. szám alatt, 193 négyszögöl, olcsón eladó. 88

Ház, Hunyadi János úton, 300 négyszögöl kerttel, kétszobás lakás beköltözhetőséggel, 120 000-ért eladó. Bencze gondnoknál, — Zsinkó István u. 1. 88

Új villaszerű ház, Engels utcai iskolánál, — háromszobás, összkomfortos lakással, — kerttel, cserével beköltözhető, 85 000 forintért eladó. Gondnoknál: Zsinkó István u. 1. sz. 53

Éves zsírsertés, 180 kg, kispári keményfaháló és egyéb bútor eladó. Dorn, Sumony, erdészház. 90

Bőrkabát (borjú), teljesen új, magas termetre eladó, János u. 11., ajtó 3. 490

Varrógép bérbeadó. Váradi Antal utca egy. Esténként. 488

Padlókefe, porszívó, 110 voltos eladó. Deák utca 3. Üzletben. 439

Teljesen új nagyméretű diófa kombinált-szekrény eladó. Sallai u. 39., asztalos. 486

3 darab lószőrmatrac, fehér horgolt függöny, új eladó. Tüzér u. 4. Gondnok. 484

Két mangalica hízottsertés eladó. Csillag utca 17/2. 485

Húsdarálók szakszerű javítása. Rákóczi út 48. sz. Gépműhely. 476

Pécsváradon, Kálvin utca 9 szám alatt szőlő oltványok és gyökeres vadvesszők kaphatók. Kiss Józsefnél. 479

Egy kb. hatszáz darabból álló hanglemez gyűjtemény (normál) elfogadható áron eladó. Munkácsy u. 43., ajtó 4. Érdeklődés: délután 2—5-ig. 481

Perzsaszőnyeg eladó. Városház utca 2. II. 9. 482

Magányos idősebb asszonynak otthont és fizetést adnék, aki házimunkában segítene és könnyebb beteg gondozását vállalná. Cím: Színház tér 2., fodrászüzlet, délelőtt. 471

Kukorica eladó, 5 órától. Xavér utca 4. sz. Bakonyvári. 463

Öt mázsás mérleg súlyokkal, szénamérleg, gyalupadok, fúrógép eladó. Felső-Balokány u. 45. Szerdán egész nap. 474

Ágytoll és kész párna, dunyha kapható. Pécs, Nagy-Flórián u. 16. 467

Eladó egy négyszemélyes személygépkocsi, kifogástalan állapotban és 380 négyszögöl, házhelynek való szőlő. Pécs, Tolbuchin u. 30. szám. 462

Elvesztettem a főpályaudvar környékén irattárcámat, igazolványokkal. A pénzt megtarthatja megtalálója, csak az igazolványokat küldje vissza a benne lévő címre. 470

Szabadkézből ház eladó, Harkányfürdőhöz közel, Márfa községben, 3 szoba, 2 konyha, nyárikonyha, pince, istálló pajtával, beltelek 3093 négyszögöl. Érdeklődni lehet: Kiss Kálmánnál Márfán. 473

Modern vitrin, tálaló, 2 karszék, gömbölyű asztal eladó, Kossuth utca 78. Kiss. 464

A Baranya megyei Állatforgalmi Vállalat — azonnali belépésre általános adminisztrátorokat (férfi) keres kárászpusztai (vasútállomás Okorág-Kárászpuszta) és a ramódfapusztai (vasútállomás Nagypeterd) üzemegységébe. Fizetés havi 1000—1100 Ft, valamint illetményföld és fejadag. Jelentkezés: a vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Zetkin Klára u. 2/a. 461

Bejárónőt azonnalra felveszek. Zsolnay u. 28. sz. 469

Prima tetőfa, padlás stukatúr-deszka, ablak, ajtó, használt cserép, tégla, kő, kályha eladó. Telefon: 22-73. Teréz utca 11. 465

Disznóöléshez elsőrendű pörzsölőgépet kölcsönadok, vágást vállalok. Csillag u. 11. Zsolnay gyár mögött. 472

Órát, rádiót, gramofont, ventilátort, dísztárgyakat, ezüstöt, — könyveket veszek. — Wágner, Rákóczi út 73/a. 452

Bőrkabátfestés, lemberdzsek, bőrtáska, — aktatáska-festés gyorsan, szakszerűen készül. Felső-Malom u. 14., sz. 460

Eladó kétszoba-konyhás ház, gazdasági épületekkel, 460 négyszögöl gyümölcsössel. Rigó utca 18. 457

Vállalatok, intézmények, közületek!

Karácsonyi számunkba

üdvözlő és egyéb hirdetéseket

december 20-ig még felveszünk!

Hirdetések feladhatók: Kossuth Lajos u. 22 alatti hirdetőirodánkban, a Magyar Hirdető pécsi kirendeltségén.

A Baranya megyei Keltető Vállalat

Xavér utca 19. szám alatti telepén

KARÁCSONYI RÁNTANI VALÓ CSIRKÉKRE ELŐJEGYZÉST DECEMBER 18-IG ELFOGAD.

A rántani való csirke ára kg-ként 32 forint. Előjegyzés: 25-52 és 25-93-as telefonszámon. Üzemek és vállalatok 30 páron felüli megrendelését díjmentesen a helyszínre szállítjuk. Kiszolgálás december 20—24-ig.

Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat

garanciával és rövid határidővel vállal:

Rádiójavításokat (televíziós tanácsadás) Rákóczi út 39/d
EMO automata kapcsoló-javításokat, Rákóczi út 39/d
Órajavításokat, Bem u. 3, Széchenyi tér 17, Doktor Sándor u. 36.
Hűtőgép-, háztartási gép-, varrógép-, vasaló-, rezsó-, töltőtoll-, fényképezőgép javításokat, nikkelezést,
Kossuth Lajos u. 21 (Zetkin Klára u. sarok).
Autó- és motorjavításokat, Bajcsy Zs. u. 12.
Gumilábbeli javításokat,
Autó-motorkerékpárköpeny- és tömlő-javításokat, Bajcsy Zs. u. 12.

Borvásár

a Nádor Szálloda halljában

december 18—24-ig, utcán át. Biztosítsa **karácsonyi** és **szilveszteri** borszükségletét.

Húsz borfajta közt választhat.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T.: 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 19. sz.
Telefon: 28-37.
Nyomdáért felelős: Mellés Rezső.

SPORT

Március 2-án kezdődik a tavaszi idény az NB III-ban

A Baranya megyei Labdarúgó Alszövetségben tartotta meg záróülését a délnyugati NB III. bizottsága, amely megállapította, hogy az NB III. elérte a célját. Általában élénk érdeklődés mellett került sor az NB III. mérkőzéseire és a játék színvonala megfelelt a várakozásnak.

Örvendetes tényként rögzítette a bizottság, hogy a csapatokban nagyon sok fiatal tehetség játszott, akiknek inkább nyújtott lehetőséget a fejlődésre az NB III., mint a korábbi megyei I. o.

Sok szó esett a fegyelemről is. A mérkőzéseken szerepelt 1332 labdarúgó közül a 120 lejátszott bajnoki mérkőzésen 12 játékost állítottak ki. Ez nem egészen egy százalék. Persze, itt még további javulást vár a bizottság. Szóba került a tavaszi idénykezdet is. Az NB III-ban a rajt az NB I-gyel egyidőben, azaz március 2-án lesz majd.

Hogyan totózzunk?

A napilapok e heti totó tippjei

Mérkőzések:	Népszabadság	Népakarat	Népsport	Magyar Ifjúság	D. Napló
1. NSZK—Magyarország	1 x 2	x 2	1 x	1 x 2	1 x
2. Magyarország B—NSZK B	törölve	törölve	törölve	törölve	törölve
3. Cs. Autó—Baglyasalja	x 2	1	1	1 x	1 x 2
4. Hatvan—Miskolci MTE	1	1 2	x 2	1 2	1 2
5. Salgót. SE—Miskolci VSC	1 2	1 2	x 1 2	1 x 2	1 2
6. Nagybátony—MÁVAG	1 x	1 x 2	1	1	1
7. Békéscsaba—Kecskemét	2	1 2	x 2	1 x	1 x
8. Vác—Szegedi VSE	1	1	1	1	1 x
9. Cegléd—Bp. Petőfi	x 2	1 x	1 2	1	1 2
10. Székesfehérvár—Budafok	1 x	1 2	1 2	1 x	1 x
11. Nagykanizsa—Pécsi VSK	1	1 x 2	x	1 2	1 x 2
12. Oroszlány—Kaposvári MTE	1	1	x 1	1 x	1
13. Toulouse—St. Etienne	x 2	1	x 2	x 1	x 1

Ismét lesz NB I-es asztalitenisz-csapata Pécsnek?

A szombat-vasárnap sorrakerülő Pécs városi egyéni bajnoksággal befejeződik az 1957. évi asztalitenisz idény. Hogyan szerepeltek ebben az évben asztalitenisz-eink, milyen eredményeket értek el sportköreink.

A pécsi asztalitenisz sport nem egyszer NB I-es csapattal is rendelkezett. Az idén nem találunk pécsi együttest a legjobb magyar csapatok között. Minden jel azonban arra mutat, hogy jövőre ismét lesz pécsi csapat a magyar asztaliteniszsport élvonalában.

A Pécsi Meteor férfi együttese veretlenül vezet az NB II-ben. Igen egységes, kiegyensúlyozott, s ami a legfényesebb, csupa fiatal játékosokból áll. Várakozáson felül szerepel az Urán SC is. Mindössze két ponttal maradt le ez a fiatal szakosztály a listavezető Meteortól. Jót ment a játék a BTC versenyzőinek is. A zöld-fehérek a táblázat középső táján foglalnak helyet. Az NB II. egyik újonca a Pécsszabolcsi Bányász még nem rendelkezik azzal a rutinnal, mely az NB II-es mérkőzéseknél elengedhetetlen feltétele a jó szereplésnek. A tavasszal azonban még gyűjthetnek annyi pontot, hogy elkerüljék a kiesést.

A nőket már kevésbé dicsérhetjük. A BTC és a Kinizsi együttesénél is meglátszik, hogy az utánpótlás nevelését elhanyagolják sportköreink. A Bányász női csapatának feloszlatása után Pécsett jelenleg Nyékiné az egyetlen női versenyző, aki eléri az NB II. színvonalát. Ez meglátszik a csapatok szereplésén is. A BTC is és a Kinizsi is a táblázat végén tanyázik.

A megyei asztalitenisz csapatbajnokságok küzdelmei is véget értek. A férfiaknál a Traktor vezet a PEAC előtt. Jól szerepelnek még a bólyiak és a Meteor II. fiataljai is. Jellemző női asztalitenisz-sportunkra, hogy a megyebajnokság mezőnyében mindössze hat csapatot találunk. Az őszi első a Spartakusz együttese lett.

A télen nem szünetel az asztalitenisz sport. Most rendezik meg a falusi kupa küzdelmeit. A szervezés már megindult. A legnagyobb érdeklődés a mohácsi és a siklósi járásban van a versenyek iránt. A jelentések szerint a siklósi járásban kilenc csapat küzd majd a járási bajnoki címért. Vannak még az asztalitenisz szövetségnek más tervei is: az utánpótlás nevelése érdekében a tél folyamán ki szeretnék írni a Pécs városi középiskolás és úttörő csapatbajnokságot.

Hogy az asztalitenisz iránt az érdeklődés az utóbbi időben megcsappant, abban jelentős része van annak, hogy nincs megfelelő helyiség, ahol a versenyek megrendezése alkalmával a nézőknek is jutna hely. A megyei egyéni asztalitenisz-bajnokságot például a nyilvánosság teljes kizárása mellett kellett megrendezni, mivel a Meteor klubhelyisége, ahol más helyiség hiján a versenyt a szövetség megrendezte, olyan kicsi, hogy abban még a versenyzőknek is alig van hely. Most némileg javult a helyzet, a Dózsa legénységállás tornatermében, az Urán SC helyiségében otthont kaptak az asztaliteniszezők is. Ez azonban eléggé kiesik a város központjától a közönség szempontjából, így ez sem megfelelő.

Megyénk legjobb úszói 1957-ben

200 M NŐI MELLÚSZÁS:

Ranglistavezető 1956-ban Bálczer Klára, Dózsa 3:27

Ranglistavezető 1957-ben Kármán Katalin, PVSK 3:30,4
2. Bende Ibolya (PVSK 3:24
3. Bálczer Klára (Dózsa) 3:27
4. Cziráki Gabriella (Dózsa) 3:29
5. Szabó Erika (PVSK) 3:34,5
6. Török Gyöngyi (Szpart.) 3:35
7. Kövesi Zsuzsa (Dózsa) 3:40
8. Pintér Éva (PVSK) 3:42

Kármán és Bende még serdülőkorban van. Tehetségük ezen a távon is komoly reményekre jogosít. Cziráki, Török és Szabó eredménye is figyelemreméltó, bár Szabó Erika rendszeres edzésekkel sokkal jobb eredményekre is képes.

AZ NB III. ŐSZI VÉGEREDMÉNYE

1. Bajai Bácska	15	13	1	1	41:14	27
2. Pécsújh. B.	15	9	3	3	28:16	21
3. Pécsi BTC	15	8	4	3	31:16	20
4. Domb. Vasút	15	7	5	3	33:23	19
5. Pécsi Vasas	15	8	1	6	28:22	17
6. Nagyat. Kin.	15	6	4	5	25:20	16
7. Csurgói VSK	15	6	3	6	23:25	15
8-9. Nk. Ép.	15	4	7	4	24:28	15
8-9. Simt. BTC	15	6	3	6	24:28	15
10. Szigtv. ZMSE	15	5	4	6	26:32	14
11. Tolnai SE	15	5	2	8	25:32	12
12. Bonyh. MTE	15	4	3	8	22:34	11
13. Nagyk. Vasút	15	3	4	8	21:30	10
14. Kapv. Dózsa	15	3	4	8	17:27	10
15. Mohácsi MTE	15	3	4	8	13:22	10
16. Kapv. Textil	15	2	4	9	14:26	8

A legutóbb közölt táblázatunkba hiba csúszott, ugyanis az Alszövetség hivatalos közlönyében a Nagyatádi Kinizsinek kettővel kevesebb pontot vettek, a hibát most korrigálták.

Közlemények

A 26. számú Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT) értesíti a bérletet utazó dolgozókat, hogy 1958. évre új bérletigazolványokat kell váltani és december 31-ig a vállalatnál érvényesíttetni.

Érvényesíttetni Pécsett a Siklósi út 6. szám, Komlón a 26. számú Autóközlekedési Vállalat elővételi pénztáránál lehet.

✲

A 26. számú Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 22., 25., 26. és 29-én munkaszüneti napnak megfelelő járatokat indít, különös figyelemmel a várható erős utasforgalomra.

Mi lesz VASÁRNAP?

Vasárnap már nem lesznek labdarúgó-mérkőzések, legalább is Pécsett nem. — Az NB II-ért ugyanis még játszanak csapataink. A PVSK utolsó bajnoki mérkőzésére Nagykanizsán kerül sor. A Pécsbányatelepi Bányász már befejezte az idényt.

✲

Pécsett kosárlabda- és kézilabda-mérkőzéseket láthatnak az érdeklődők. Az egyetemi tornacsarnokban és a PVSK tornacsarnokában a városi bajnokság mérkőzései mellett több találkozóra kerül sor az NB I-ért és az NB II-ért. A kézilabda Téli Kupa-mérkőzések során teljes bajnoki forduló lesz a hét végén, szombaton és vasárnap délután is kézilabdások foglalják el a PVSK tornacsarnokát.

✲

Szombat—vasárnap rendezik meg a város egyéni asztalitenisz-bajnokságokat is.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődiünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Orvosi szemmel.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: A hét filmje: „Szerelem, ahogy az asszony akarja."
18.45: Mi lesz a karácsonyfa alatt? Riportműsor a karácsony előtti áruellátásról.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA a 88,6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Szórakoztató zene.

SZÍNHÁZ

Mádách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Szerelem, ahogy az asszony akarja (4, negyed 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth: Forró mezők (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Szerelem, ahogy az asszony akarja (fél 5, háromnegyed 7, és 9 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!
Építők Kultúrotthona: Emberek fehérben (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Kátja nem hátrál (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Pillanat embere (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Az ördög szépsége (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Naplemente előtt (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Aida (3 órakor)

TÁNCRULETTE-EST

lesz december 21-én, szombaton este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

KARÁCSONYI GYERMEKDÉLUTÁN

lesz december 24-én, kedden délután 3 órakor Pécs város Művelődési Háza nagytermében. Közreműködik a Tanítónőképző népművelési szakosztálya és gyakorló iskolája. Belépődíj 2 forint. A szülőket kérjük, hogy előre adjanak le kis karácsonyi csomagot, melyet a műsor folyamán az angyalka kioszt a gyermekeknek. Jegyelővétel és csomagleadás az irodán.

ELŐADÁS

Az Agrártudományi Egyesület pécsi csoportja rendezésében december 20-án, pénteken délelőtt 10 órakor a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) csehszlovákiai tanulmányútjának tapasztalatairól számol be Somogyi József főmérnök (Állami Gazdaságok Igazgatósága).

BÁBELŐADÁS

Ma este 6 órakor elmarad a bábelőadás Pécs város Művelődési Házában. Legközelebb december 22-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz előadás. Színre kerül: Karácsony az erdőben. Belépődíj 3 forint.

ADY ENDRE IRODALMI EMLÉKEST

A Pécsi Irodalmi Színpad december 21-én este fél 8 órakor a Janus Pannonius utca 11. sz. helyiségben Ady Endre irodalmi emlékestet rendez. Előadó: dr. Makay Gusztáv irodalomtörténész. Közreműködik a Bajor Gizi Művészegyüttes.

MEGHÍVÓ

A Megyei Rendelőintézet Orvos-Egészségügyi-Szakszervezete az Intézeti dolgozók gyermekeinek közreműködésével december 22-én 17 órakor műsoros karácsonyi ünnepséget rendez, melyre szeretettel meghívják a gyermekeket és hozzátartozóikat. Műsor után csokoládés tejszínes uzsonnával vendégelik meg a gyerekeket.

A műsorban: Petőfi Sándor, Szép Ernő, Benjamin László, Kosztolányi Dezső, Ady Endre és József Attila versei szerepelnek. Ezenkívül zeneszámok, szavalókórusok teszik felejthetetlenné az ünnepséget. A műsort rendezte: dr. Albertné Hegyi Rózsa. Konferál: Bedő Éva.

✲

A szabadegyetemen „Egyéniség, vérmérséklet, jellem" címmel dr. Varsányi László tanár tart előadást ma este 6 órakor a központi egyetem élettani előadótermében. Vendégjegy 3 forint, diákoknak 2 forint.

✲

Első országos művészfényképkiállítás a járási tanács dísztermében (Kulich Gyula u. 5.). Színes diapozitiv-vetítés mindennap este 6 órától a Nagy Lajos Gimnáziumban.

Mi történt Belfastban?...

A külföldi újságok még mindig igen sokat írnak a Belfastban botrányba fúlt Észak-Irország—Olaszország közötti „barátságos" labdarúgó-mérkőzésről.

Mi történt valójában? A két ország válogatottjának VB selejtező mérkőzését kellett volna játszani. A magyar játékvezetők azonban, akiket a FIFA kiküldött a mérkőzés levezetésére, az Angliában uralkodó nagy köd miatt repülőgépükkel nem érkeztek meg időében Belfastba. Így a két csapat vezetői megegyeztek, hogy barátságos mérkőzést játszanak.

Már a mérkőzés előzményei is zavart okoztak. A helyi sajtó ósdin bírálta az olaszokat labdarúgósportjukban uralkodó viszonyok miatt. „A világ labdarúgó táborában ma már Olaszország gúny tárgya" írta cikkében a Sunday Dispach című lap, főleg a külföldi játékosok „behozatalával", no meg azzal is, hogy ezek különféle jondorlatokhoz folyamodnak, hogy minél előbb magukra ölthessék az olasz válogatott csapat mezét. Firmani Montuori, Marchi, Schiaffino, Ghiggi és a többiek mind alig, hogy megérkeztek és megittak egy pohár Chiantit, máris olaszokká vedlettek és rövidesen az olasz színeket képviselték." Végül pedig így fejeződik be a cikk: „De ezekért inkább a FIFA felel, mert szemrebbenés nélkül túri, hogy a világ legértékesebb sportvetélkedését ennyire bemocskolják és állampolgárságokat a legtöbbet kínálóknak elárverezzenek . . ."

A cikk végsőkig felkorbácsolta az amúgy is forrongó ír kedélyeket. Aztán jött a hír, hogy Londonban, az ott uralkodó sűrű köd miatt Zsolt magyar játékvezető, akire a mérkőzés irányítását bízták nem érkezhet időében a mérkőzés színhelyére. Az írek erre az egyik jelenlévő angol játékvezetőt ajánlották, amiről azonban az olaszok hallani sem akartak. Kijelentették, hogy ezt már ismerik, a szigetország játékvezetői a kontinens csapataival szemben nem tárgyilagosak, így végül is megegyeztek abban, hogy barátságos mérkőzést játszanak és a VB-selejtezőt későbbi időpontra halasztják.

Nos, a küzdelem, melyre a következő 90 percben sor került, minden volt, csak éppen „barátságos" nem. A durvaságokat az olaszok kezdték is ezzel határtalanul felbőszítették az amúgy is ellenük dűlőt fogló közönséget. A visszataszító jelenetek hosszú sorát pedig betetőzte az egyik olasz hátvéd, aki a harc utolsó perceiben kegyetlenül letérítette a vele szemben kitörni készülő ír csatárt.

Amikor a játékvezető a mérkőzés végét jelezte, példátlan botrány robbant ki. A nézők tömege áttörte a rendőrkordont, nekitámadt az olaszoknak és úgy ütötte-verte az egész csapatot, hogy több játékost kórházba kellett szállítani. Köztük állkapocscsontöréssel, a magáról megfeledkezett olasz hátvédet.

Bizony, szomorú, ami Észak-Irországban történt. De bizonyos tekintetben tanulságos is: a szigetországban mindig azzal büszkélkednek, hogy például náluk nem ismerik a botrányokat. Es most kiderült, hogy ez nem igaz. Ami Belfastban történt, az a nemzetközi labdarúgás legsötétebb fejezeteihez tartozik . . .

APRÓHIRDETÉSEK

Hálás köszönet mindazoknak, akik drága halottunk,

Glück János

temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak. Külön köszönet a Vendéglátó és az Állatforgalmi dolgozóinak.

Gyászoló család

— HALÁLOZÁS. Fájdalommal közöljük kartársainkkal, hogy Sterba Frigyes, jó kollégánk, hosszas szenvedés után folyó hó 15-én elhunyt. Emlékét megőrizzük. Járási tanács dolgozói, Pécsvárad.

Kétéves szakmai gyakorlattal és középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket azonnal felvesz a 28. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Siklósi u. 6. 72

Ágytoll és kész párna, dunyha kapható. Pécs, Nagy-Flórián u. 16. 467

Eladó ház beköltözhető lakással. Marx u. 19., sz. 446

Eladó igen szép, kétszemélyes rekamié, — biedermeier vitrin. — Deindoli autóbusz, Lajkó megálló. Köétkeinél. 445

Tetőcserép, hódfarkú, 2 000 darab eladó. — Novák János kőművesnél, Szigeti út 69. 513

Ház eladó Zádorban, 1080 öles területen, 3 szobás, konyhás, kamrás, WC, csukott folyosó, nagy istállók, szénás-kamra, kocsiszín. Horváth Gáborné, Zádor. 121

Villanymotor, 27 HP, autógumik (5.25x16) — egyheng. gyújtómágnes, kompresszor eladó. Rákóczi út 48. 477

Karácsonyra árkedvezménnyel prima bor 18 forintért, Ott Bélánál, Báthory u. 15. Bejárat nem a kapu alól, hanem balra a kertből.

Eladó szőlő, gyümölcsös épületiel. Lámpásdűlő 10 071 hrsz. — Érdeklődni hétköznap, Geng fodrásznál, Rákóczi út 49. 504

Teddy-Bár, női kabátanyag, új irhabunda, univerzális nagyítógép eladó. Székelyné, Rákóczi út 13/b. 508

Hálóberendezés, konyhaszekrény, varrógép, szekrények, asztal olcsón eladó. Felsővámház u. 2. 495

Értesítjük vevőinket, hogy évvégi leltározás miatt telepeink az alábbiak szerint tartanak zárva: december 30-án: pécsi 1. sz., 2. sz., 10. sz., siklósi, komlói, pécsváradi, szigetvári, mohácsi telepek. December 31-én pécsi 1. sz., 2. sz., 14. sz., villányi, sellyei, sásdi, szigetvári, mohácsi telepek és pécsi 7, 8, 11 és 15. sz. boltok. Pécs—Szekszárdi TÜZEP V.

A mecsekaljai legelteti bizottság 1957 december 22-én, délután 2 órakor a patacsi kultúrházban és délután 5 órakor az ürögi kultúrházban sertespásztort választ. Jelentkezők munkakönyvüket, vagy munkaadójuktól igazolást hozzanak magukkal. Borbás Béla elnök. 520

Masszív üsthöz, fúrógép, vaskályha, borotva eladó. Zsolnay u. 53. 496

Egy új 46-os irhabunda eladó. Székely. — Kossuth u. 56. 514

Kettő darab hízott sertés, 200 kg körüli, eladó. Cím: Kaposvári u. 1, sz. 526

Eladó kb 140 kg-os (10 hónapos) fekete hízó. Szabó József, Alkony út. (Állatorvosi rendelő mögött) 500

Jupiter 1:1.5 objektív Zorkijhoz. Fedhez és egy táskanagyító (kisfilmes) eladó. Pozsony u. 3. Lengyel, 14 órától. 505

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7., em. 448

Mosógéphez villanymotor eladó. Kulich Gy. u. 21. sz. Denk. 512

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefon száma 39-91. György u. 6. sz. 454

Jó bort karácsonyra, szilveszterre, sajáttermésű, aranyhegyi borainkból vásároljon! — Borkimérő: Rákóczi út 6. 498

Eladó egy masszív kétajtós szekrény és egy teljesen új műbőrkabát magasabb férfinek. Cím: Semmelweiss u. 4. fdsz. 509

Egy szoba-konyhás lakást keresek magas költségtérítéssel. Csere van. Mártírok útja 1. sz. I. 3. 92

Új 350-es Izs sürgősen eladó. Knipl, Mecsekrádasd 426 510

Szakszerű húsfüstölés, Bajcsy Zsilinszky út 7. sz. 506

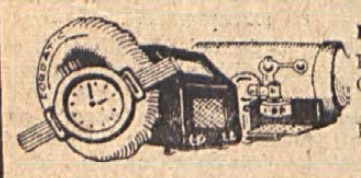
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, Bodó Ferenc temetésén részvétükkel, koszorúküldéssel fájdalmunkat enyhítették. Külön köszönetet mondunk a gázgyári dolgozóknak.

Gyászoló Bodó család

Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat

garanciával és rövid határidővel vállal:

Rádiójavításokat (televíziós tanácsadás) Rákóczi út 39/d
EMO automata kapcsoló-javításokat, Rákóczi út 39/d.
Órajavításokat, Bem u. 3., Széchenyi tér 17. Doktor Sándor u. 56.
Hűtőgép-, háztartási gép-, varrógép-, vasaló-, rezsó-, töltőtoll-, fényképezőgép javításokat, nikkelezést. Kossuth L. u. 21. (Zetkin Klára u. sarok)
Autó- és motorjavításokat, Bajcsy Zs. u. 12.
Gumilábbeli javításokat,
Autó-motorkerékpárköpeny- és tömlő-javításokat, Bajcsy Zsilinszky u. 12.

Pécs legjobb borait

ízlelheti és fogyaszthatja a Pécsi Állami Gazdaság újonnan berendezett **borméröjében**

Karácsonyra, szilveszterre, családi estekre, összejövetelekre, stb. borát itt szerezze be. Pécsi olasz rizling, pécsi rizling-szilváni, bá- rizling, leányka borokból válogathat. — RÁKÓCZI UT 39/d.

Borvásár

a Nádor Szálloda hallijában

december 18—24-ig, utca át. Biztosítsa **karácsonyi** é **szilveszteri** borszükségleté

Húsz borfajta közt választhat.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-89, 15-83.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Előfizetés postahivatalnál és kézbesítőknél.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkás [illegible] u. 19.
Telefon 20-37.
Nyomdáért felel: Mellei Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 299. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1957 DECEMBER 20

Mai számunkban:

Hazaérkezett Moszkvából a magyar kormányküldöttség

Végetért a NATO-értekezlet

A nyugati hatalmak tárgyalásokat kezdeményeznek a Szovjetunióval

Országhatártól országhatárig muzsikálnak a mohácsi tamburások

Dolgozzunk fegyelmezettebben!

Közeleg az év vége. Az üzemek, gyárak, bányák egy részében már azt számitgatják, hogy milyen mértékben tudják túlteljesiteni az éves tervüket, a legtöbb helyen azonban még az utolsó néhány nap munkájától függ, eredményesen zárják-e az évet. Az éves terv mielőbbi teljesitése iránt az idén a dolgozók részéről is sokkal nagyobb igyekezet, érdeklődés nyilvánul meg, mint az elmúlt években. S ez érthető is. Az éves terv, a különböző gazdasági feladatok sikeres teljesítése határozza ugyanis meg, hogy lesz-e vagy sem, s ha lesz, mennyi lesz az év végén szétosztható nyereség.

Az év végéig hátralévő napokban — ha nem is nagymértékben — még lehet javítani az eredményeken. Persze, rontani is. Mindez csupán azon múlik, hogy az üzemek, bányák munkás-kollektívája fegyelmezetten betartja-e az ünnepekkel kapcsolatos munkabeosztást, sikerül-e megakadályozni az igazolatlan és igazolt műszakmulasztások nagymérvű növekedését.

Ha megvizsgáljuk az év eddigi időszakában a munkafegyelem terén szerzett tapasztalatokat, megállapithatjuk, hogy az elmúlt évekhez képest némileg javult a munkafegyelem. A komlói III-as aknai, a vasasi Petőfi-aknai tapasztalatok például azt mutatják, hogy csökkent az igazolatlan műszakmulasztások száma s kevesebb a munkahelyi fegyelmezetlenség is. Különösen örvendetes, hogy a munkafegyelem terén tapasztalt javulás nem elsősorban az adminisztratív intézkedések, mint inkább a munkakörülmények, az emberekkel való bánásmód megváltozásának, a nagyobb anyagi és erkölcsi megbecsülésének az eredménye. A korábban fegyelmezetlenül viselkedő bányászok s egyéb ipari munkások közül sokan felismerték már, hogy elsősorban saját maguknak ártanak akkor, amikor nem végzik el becsületesen a munkájukat, vagy éppen műszakot mulasztanak, mert a keresetük is csökken, a különböző juttatásoktól is elesnek, sőt ha az üzemi tanács, vagy ahol még nincs, a munkás-kollektíva úgy határoz, még a szétosztható nyereségből sem részesülhetnek.

A munkafegyelem javulását kétségtelenül elősegitette az a tény is, hogy a felügyelettel megbizott személyek, a műszaki középkáderek is egyre inkább megkövetelik a becsületes, szorgalmas munkát, nem nézik már el a fegyelmetlenségeket. Segített az is, hogy a legjobb munkások, a pártszervezetek és a szakszervezetek aktivái egyre többet, egyre bátrabban beszélgetnek munkatársaikkal a szilárd fegyelem fontosságáról, igyekeznek olyan légkört kialakitani, melyben elhalnak még a fegyelmezetlenség csirái is.

A kétségtelen javulás ellenére tévedés lenne azonban azt hinni, hogy az ipari munkások munkafegyelme már kielégitő s e téren már nem sokat kell tenni. Sajnos, a fegyelmezetlenségek száma még mindig nagyon magas s egyes munkaterületeken egészen aggasztó. A vasiparban például részben a még meglévő béraránytalanságok, részben a nem kielégitő munkafeltételek következtében nagyfokú a munkaerő-vándorlás, alacsonyak a teljesítmények. A bányaüzemekben az igazolatlan műszakmulasztások mellett a munkaidő önkényes megrövidítése okoz sok problémát. Az épitőiparban az említett gondokat még az elég gyakran tapasztalható anyagpazarlás, a gépi berendezések rongálása is gyarapítja. Ha valaki össze tudná számolni a fegyelmezetlenségek miatt kieső munkaórákat, nagyon meglepő számokat kapnánk. Valószínűleg kiderülne belőlük, hogy a termelékenység, a termelés terén még sokhelyütt mutatkozó lemaradás csupán a munkafegyelem megszilárditásával megszüntethető lenne, hogy a fegyelem megszilárditása lényegesen javitaná a termelési költségek alakulását is.

Most a soronkövetkező ünnepek és a közelgő év vége miatt különösen nagy szükség van arra, hogy az ipari munkásokkal megértessük: nem szabad cserbenhagyniok az üzemet, bányát, az országnak szükség van a munkájukra. A párt és a szakszervezeti aktivákra, a törzsgárda tagjaira vár az a feladat, hogy segítse az üzemek vezetőit, megmagyarázzák a dolgozóknak: saját maguknak s a népgazdaságnak is ártanak, ha a fizetett pihenőnapokat önkényesen megtoldják, hogy nem csak karácsonykor lehet disznót vágni, hogy csak január elsején ünnepeljük az újév napját stb.

Nem könnyű s esetenként nem is hálás feladat ez, de ha megfelelő eredményekkel akarjuk lezárni ezt az évet, ha biztos alapokról akarjuk megkezdeni a jövő év feladatainak a megvalósitását, akkor erről nem mondhatunk le.

Megnyílt a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülésszaka

Moszkva (TASZSZ) Csütörtökön délelőtt moszkvai időszámitás szerint 10 00 órakor a nemzetiségi tanács ülésével megkezdődött a Kremlben a Szovjetunió Legfelső Tanácsa kilencedik ülésszaka. Az ülés jóváhagyta a Legfelső Tanács 9. ülésszakának következő napirendjét:

A Szovjetunió 1958. évi népgazdaságfejlesztési állami tervéről szóló jelentés,

a Szovjetunió 1958. évi állami költségvetéséről és a Szovjetunió 1956. évi állami költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentés,

a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége által kibocsátandó rendeletek jóváhagyása.

Az ülés határozatot hozott, hogy a Szovjetunió népgazdaságfejlesztési tervéről és állami költségvetéséről szóló jelentéseket a nemzetiségi tanács és a szövetségi tanács együttes ülésen hallgatja meg.

A két tanács együttes ülése csütörtökön délután moszkvai időszámitás szerint 16 00 órakor kezdődik meg.

Moszkvai időszámitás szerint 13.00 órakor a Kremlben megnyílt a szövetségi tanács ülése is. A szövetségi tanács jóváhagyta a Szovjetunió Legfelső Tanácsa 9. ülésszakának napirendjét.

Megkezdődött az országgyűlés ülésszaka

Az országgyűlés, amelyet a Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány alapján új ülésszakra összehivott, csütörtökön megkezdte tanácskozását.

Részt vett az ülésen Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, dr. Münnich Ferenc, a kormány első elnökhelyettese, Antos István, Biszku Béla, Czottner Sándor, dr. Doleschall Frigyes, Dögei Imre, Kisházi Ödön, Kovács Imre, Nagy Józsefné, dr. Nezvál Ferenc, Révész Géza, Tausz János, Trautman Rezső, a kormány tagjai.

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Az ülést 11 óra után néhány perccel Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

Rónai Sándor elvtárs beszéde

— Az országgyűlés májusi és júniusi ülésszakán egyöntetű bizalom nyilvánult meg pártunk és kormányunk iránt a megtett intézkedések nyomán. Az azóta eltelt idő alatt dolgozó népünkben — a konszolidációban elért újabb eredmények nyomán — tovább erősödött a bizalom pártunk és kormányunk iránt.

— Ez az egyetértés tette lehetővé, hogy a törvényes rend helyreállítása, államéletünk konszolidálása terén újabb és újabb eredményeket értünk el.

Az országgyűlés nevében köszönetet mondok dicső munkásosztályunknak, dolgozó parasztságunknak és az eredmények elérésében közreműködő értelmiségnek,

— mondotta Rónai Sándor, majd így folytatta:

— Eredményeinkben benne van képviselőtársaink munkája is. A képviselői beszámolók, a fogadónapok, a megyei képviselőcsoportok rendszeres ülései — mind közelebb vitték pártunk és kormányunk célkitűzéseit dolgozó népünkhöz. Államéletünk további demokratizálását bizonyítja, hogy a júniusi ülésszak óta az országgyűlés állandó bizottságai 28 ülést tartottak, amelyeken a törvényjavaslatok és a törvényerejű rendeletek megvitatása mellett számos közérdekű kérdést is megtárgyaltak — mondotta, majd a nemzetközi helyzetről, a békeharcról szólva emlékeztetett arra, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulója alkalmából a Szovjetunió Legfelső Tanácsa felhívással fordult a világ dolgozóihoz, politikusaihoz és közéleti személyiségeihez, a tudomány és a kultúra képviselőihez, valamennyi ország parlamentjéhez és kormányához, a béke megvédése és biztosítása érdekében.

— Javaslom a T. Országgyűlésnek — folytatta —, hogy tárgyaljuk meg ezt a felhivást és foglaljunk állást ebben, a dolgozó népünk sorsának alakulását, az egész világ jövőjét alapjaiban érintő kérdésben.

Erre kötelez bennünket népünk békevágya és elszánt békeakarata, de kötelez az is, hogy országgyűlésünk az elmúlt években is betöltötte azt a feladatát, amely a béke biztosításában reá hárult. Ebben a szellemben járt el már akkor, amikor törvényt hozott, amely a nép ellen elkövetett főbenjáró vétségnek minősített mindennemű háborús propagandát. A béke ügyének szolgálata vezérelte országgyűlésünket 1955. március 1-én hozott határozata alkalmával is, amikor egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a Szovjetunió Legfelső Tanácsának a parlamenti küldöttségek cseréjére, a népek közötti baráti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésére, a béke megszilárdítására vonatkozó javaslatát.

Ezután megemlítette: számos parlamenti küldöttség járt hazánkban, s hasonlóan több magyar parlamenti delegáció látogatott az egyes országokba. Ezek a küldöttségek személyesen is meggyőződhettek békepolitikánk építésében elért sikereinkről.

Megemlékezett a legutóbbi ülésszak óta elhunyt **Makó László** és **Pollák Ferenc** országgyűlési képviselőkről. Emlékük jegyzőkönyvben örökítették meg, s a képviselők egyperces felállással adóztak az elhunytak emlékének. Rónai Sándor ezután bejelentette, hogy **Janza Károly** a budapesti, **Nádházi András** és **Urbán Ilona** Békés megyei és **Pataki Lajosné** a Hajdu-Bihar megyei választókerületből lemondtak mandátumaikról. Az elhalálozások és lemondások folytán megüresedett helyekre a Fejér megyei választókerületből **Frank József**, a Pest megyei választókerületből **Hörömpö József**, a Békés megyei választókerületből **Hankó György** és **Násztor Sándor**, a Hajdu-Bihar megyei választókerületből **H. Nagy Gábor**, a Komárom megyei választókerületből **dr. Keresztes László**, a Szolnok megyei választókerületből **Papp Jánosné**, a budapesti választókerületből pedig **Nagy Józsefné** pótképviselőket hívták be. Az országgyűlés a bejelentéseket tudomásul vette.

Ezután bejelentette, hogy a Minisztertanács elnöke benyújtotta a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslatot, az igazságügyminiszter pedig a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslatokat előzetes tárgyalásra kiadták az illetékes államigazgatási, illetve jogi és igazságügyi bizottságnak.

Rónai Sándor ismertette a beérkezett interpellációkat, majd az országgyűlés elfogadta a következő napirendet:

1. A Népköztársaság Elnöki Tanácsának beszámolója a két ülésszak közti tevékenységről,

2. a külpolitikai helyzetről szóló beszámoló,

3. a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslat tárgyalása,

4. a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása,

5. a legfelsőbb bíróság elnökének beszámolója,

6. a legfőbb ügyész beszámolója,

7. az interpellációk előterjesztése,

Ezután Rónai Sándor javaslatára a megüresedett bizottsági helyekre a következőket választották: az ipari bizottságba Hörömpö József és Nagy Józsefné, a szociális és egészségügyi bizottságba dr. Keresztes László, a kereskedelmi bizottságba Berki Mihályné, a honvédelmi bizottságba Násztor Sándor képviselőket.

Az Elnöki Tanács beszámolója

Ezután Kristóf István országgyűlési képviselő, az Elnöki Tanács titkára számolt be a Népköztársaság Elnöki Tanácsának munkájáról, amelyet a legutóbbi ülésszak óta végzett. Hangsúlyozta, hogy az Elnöki Tanács legfőbb célja a szocialista törvényesség biztosításának elősegítése, továbbá nemzetközi kapcsolataink szélesítése volt az elmúlt hat hónapban. Ennek szellemében alkotta törvényerejű rendeleteit, gyakorolta az alkotmányban meghatározott kinevezési, kegyelmezési és külügyi tevékenységét.

(Folytatás a 2. oldalon)

A „VASKOTLÓS" CSIBÉI

Valamikor — még a negyvenes évek végén is — a baranyai parasztasszonyoknak kotlósra kellett várni, ha csibét akartak keltetni. A megyében csak Szentlőrincen működött egy keltető, de csak két géppel, mely még a környéket sem győzte naposcsibével.

Különösen érezte hiányát egy nagyobb keltető állomásnak az egész megye, amikor 1950-ben megkezdték a baranyai baromfitenyésztés fejlesztését. Először 300 darab, tíz kilométer hosszú baromfiólat épitettek a megyében. Utána hétszáz parasztot kioktattak a baromfinevelés szakkérdéseire. A két hetes tanfolyam elvégzése után tsz baromfigondozó lett belőlük.

Volt már baromfiól, a gondozókat is kiképezték s nem maradt más hátra, mint benépesiteni a telepeket. Először az ország különböző vidékeiről hozták a csibéket vasúton, repülőn, de ez nem sok eredménnyel kecsegtetett. Igy szerelték fel 1951-ben a százezres keltetőt, mely abban az időben az ország legnagyobb egysége volt.

Sok ellenvélemény elhangzott akkor az új keltetőről. Honnan veszik majd a temérdek tojást? Lesz-e jövője Baranyában? Az idő igazolta a bátor kezdeményezőket. Két év múlva a Tervhivatal már határozatot hozott, hogy az újonnan épülő keltető állomásokat szerte az országban a pécsi kletető mintájára kell megszervezni. Épültek is sorra, összesen tizenkét 120.000-es és három 200.000-es keltető. Tavaly készültek el, s mire az utolsó simitásokat is elvégezték a pécsi keltetőben már 25 géppel dolgoztak és több, mint 300.000 tojást raknak be egyszerre.

A keltető azóta és évente több mint egymillió csibét ad a megyének. A sárga magyart akarják elszaporitani Baranyában, mert ennek van a legnagyobb jövője. Minden más fajhoz viszonyitva jó tojástermő és gyors hústermelő. Természetesen még a sárga magyarral is kisérleteznek és keresik a legjobb takarmányértékesitési és fejlődési egyedeket.

A pécsi keltető ma is az ország legnagyobb keltetője. S mint ilyennek gondoskodnia kell arról, hogy a feltorlódott csibéket felnevelhesse. Ezért gazdaságokat hoztak és hoznak létre, ahol pecsenye csirkéket nevelnek. A napokban 4000 darab hetven dekás csemege rántani való csirke kerül forgalomba. A közeljövőben még tizezer pecsenye csirke nevelését kezdik meg. Tervük, hogy ezentúl évente mintegy 1000 mázsa rántanivaló csirkét juttatnak a lakosságnak. Ezért nyitották meg tegnap a Kossuth Lajos utcában a Keltető Vállalat üzletét, ahol csirkét hoznak forgalomba. Azonkívül előjegyzéseket is felvesznek az ünnepekre, sőt naposcsibére is.

A vállalat nagy továbbfejlesztés előtt áll. Jobban kihasználják a gépeket és a „meddő" időszak alatt aszalnak, szárítanak bennük. Ezenkívül a melléktermékeket — melyek eddig veszendőbe mentek — feldolgozzák, hasznositják. Bővitik a gazdaságokat is, hogy Baranyát teljes egészében elláthassák rántanivaló csirkével és ne szoruljanak behozatalra más megyékből.

(GÁLDONYI)

Megkezdődött az országgyűlés ülésszaka

(Folytatás az 1. oldalról)

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa ratifikálta a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok jogi helyzetéről szóló egyezményt.

Nyilvánvaló — mondotta —, hogy a szovjet csapatok ideiglenes tartózkodása Magyarországon népünk elsőrendű érdeke, békés építőmunkánk biztosítéka.

Az Elnöki Tanács ratifikálta a New Yorkban kötött nemzetközi egyezményt a tartásdíjak külföldön való behajtásáról, továbbá a genfi nemzetközi egyezményt az áruminták és a kereskedelmi propaganda anyagok behozatalának megkönnyítése érdekében. Nagykövetségi szintre emeltük Egyiptomban kairói követségünket. Ez volt az első eset, hogy kapitalista államban nagykövetséget létesítettünk. Nagyköveteket cseréltünk a Mongol Népköztársasággal.

A törvényerejű rendeletek alkotásánál az Elnöki Tanács egyre inkább támaszkodott az országgyűlés egyes állandó bizottságainak munkájára. Majd különböző törvényerejű rendeletek kiadásáról számolt be, majd a tanácsok néhány kérdésével foglalkozott.

Az elmúlt hónapokban megtartott időszaki választásokon másfélmillió választó közül 1 474 000 adta szavazatát a Hazafias Népfront jelöltjeire. Ez a tény a párt és a kormány iránti növekvő bizalmat is mutatja.

Az országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsának jelentését, a beszámolóban foglaltakat tudomásul vette, majd Sebes István külügyminiszterhelyettes mondta el beszámolóját a külpolitikai helyzetről.

Sebes István
külügyminiszterhelyettes beszéde

— A Magyar Népköztársaság külpolitikájában a nemzetközi helyzet alakulását tartja szem előtt. Mint szocializmust építő országot külkapcsolatainkban, nemzetközi tevékenységünkben az az elv vezet, hogy minden országgal normális kapcsolatokat teremtsünk, harcoljunk a béke megőrzéséért, az imperialista háborús készülődések ellen, valamint a szocialista tábor egységéért és erejének fokozásáért, — kezdte beszédét, majd hangsúlyozta, hogy hazánkat a Szovjetunióhoz, az őszinte testvéri szeretet fűzi. Hazánk kapcsolatait a Szovjetunióval és a testvéri népi demokráciákkal, a szocializmus közös útja, rendszerünk, államhatalmunk azonos osztálytartalma, a kölcsönös támogatás és segítség, a szocializmus, a kommunizmus győzelméért vívott harcban megnyilvánuló érdekközösség, valamint a közös marxista-leninista ideológia szabja meg.

Ezután a baráti országok magasszintű találkozóinak jelentőségéről beszélt, majd a szocialista országokkal való gazdasági kapcsolatokat méltatta.

Szólt a parlamenti küldöttségek cseréjének, kulturális együttműködésének előnyéről is.

— Jugoszláviával való kapcsolatainkat az egymás mellett élő szocialista országok közötti barátság szellemében alakítjuk.

Az elmúlt hónapokban számos államközi megállapodást kötöttünk, amelyek tovább szélesítik a kölcsönösen előnyös kapcsolatok bázisát. Jugoszlávia legutóbbi nemzetközi politikai lépései — a Német Demokratikus Köztársaság elismerése, az Egyesült Államok katonai segélyének az elutasítása — tovább fejlesztette a szocialista tábor országaival való kapcsolatait. Mindez együttal azt is bizonyítja, hogy bár országaink között néhány ideológiai és gyakorlati kérdésben még van nézeteltérés, de kapcsolataink a szocializmust építő népek előrehaladása érdekében alakulnak.

A következőkben az ázsiai és afrikai semleges övezethez tartozó országokkal folytatott külpolitikai tevékenységünkről foglalkozott, s megállapította:

— a Magyar Népköztársaság kormánya külpolitikájának egyik alapelve a gyarmati rendszer alól felszabadult országok támogatása, függetlenségük megőrzésében, valamint a még gyarmati elnyomatásban lévő népek szabadságmozgalmával való szolidaritás és kiállás azok függetlenségi célkitűzései mellett.

— A békés együttélés alapján álló külpolitikánkból következik, — folytatta — hogy az európai semleges országok iránt rokonszenvvel viseltetünk és fontos feladatunknak tekintjük, hogy velük minél jobb kapcsolatokat építsünk ki.

Ausztriát illetően bizonyos enyhülésről számolt be a két ország viszonyában. A Magyar Népköztársaság kormánya változatlanul arra törekszik, hogy tárgyalások útján rendezze mindazokat a kérdéseket, amelyek még zavarólag hatnak a közös kapcsolatokra. Ennek érdekében mi tettünk is már lépéseket. Ezek után minden az osztrák kormány további normalizálási készségétől függ — mondotta, — majd az agresszív katonai paktumokhoz — az Északatlanti Szövetséghez, a bagdadi paktumhoz, stb — tartozó államokról szólt.

— Kormányunk — amellett, hogy a legélesebben elítéli és következetesen leleplezi az imperialista hatalmak uralmi törekvéseit, agresszív céljait és visszaveri beavatkozási kísérleteiket — változatlanul a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélése politikájának alapelveit vallja politikája egyik sarokkövének. Ennek az elvnek megfelelően kész kapcsolataink rendezésére minden országgal, amely azt szintén kívánja.

A továbbiakban elmondta:

Lassú és fokozatos javulás észlelhető az angol, francia és olasz kormányokkal való kapcsolatainkban, elsősorban a gazdasági, de a kulturális kapcsolatok terén is.

Ami az Egyesült Államok kormányával való kapcsolatainkat illeti, ezek — szándékunk ellenére — nem mutatnak javulást, és lényegében olyan színvonalon mozognak, amelyre az amerikai kormány körök ismert hidegháborús törekvései süllyesztették. Tudatában vagyunk annak, hogy a hazánk békéjét veszélyeztető imperialista aknamunka mögött az Egyesült Államok és a vezetése alatt álló északatlanti katonai szövetség húzódik meg. Népünk és kormányunk — folytatta — örömmel üdvözli és helyesli azokat az üzeneteket, amelyeket a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, Bulganyin elvtárs intézett Eisenhowerhez, Adenauerhez, az Északatlanti Szövetség tagállamainak miniszterelnökeihez, Spanyolország és Portugália kormányaihoz.

Ezután összefoglalta a nemzetközi helyzet alakulását, majd ennek a tükröződését az ENSZ XII. közgyűlésén.

A nemzetközi helyzet alakulásának a következménye az erőviszonyok bizonyos fokú eltolódása az ENSZ-ben, a béke erőinek javára, s az Egyesült Államok eddig uralkodó szerepének megingása. A XII. ülésszak megmutatta, hogy ma már nem mindig válik be az Egyesült Államoknak az a számítása, hogy a kipróbált szavazógépezet segítségével bármely kérdésben többséget tud biztosítani saját álláspontja számára.

A Szovjetunió politikai, gazdasági és kulturális eredményei és főleg elismert katonai fölénye észrevehetően rányomták bélyegüket a közgyűlés egész atmoszférájára.

A XII. közgyűlésen valamennyi fontosabb kérdés tárgyalásának közös jellemvonása volt: az ázsiai, afrikai országok, elsősorban az arab országok delegációinak nagyarányú és harcias aktivitása és a szocialista országok delegációival való szoros együttműködése. A kezdeményezés elejétől végig csaknem teljesen a szocialista országok és a velük együttműködő, függetlenségüket nemrég visszanyert ázsiai, afrikai országok kezében — vagyis a béke erőinek kezében — volt, akiknek közös fellépése a legfontosabb kérdések egész sorának tárgyalása során az imperialista nagyhatalmak és azok háborús és gyarmatosító politikája elleni nyílt és erélyes támadás jellegét öltötte.

Az ENSZ XII. ülésszakát — annak ellenére, hogy a lefegyverzés kérdése egyelőre holtpontra jutott és hogy értékkel bíró formális határozat kevés született — feltétlenül pozitívan kell értékelnünk.

Az ülésszak legfontosabb történelmi jelentősége abban jelölhető meg, hogy az imperialisták defenzívába kényszerítésével az egész világ előtt készelfoghatóan demonstrálta, hogy a háborús tábor és a béketábor közötti, a világimperializmus és az imperialista rendszer ellen küzdő szocialista, valamint más békeszerető országok közötti erőviszony végleg és visszavonhatatlanul a béke erőinek javára tolódott el.

A magyar kérdésben delegációnk feladatát abban látta, hogy egyrészt a magyar kormány következetesen fenntartotta álláspontját, — mely szerint az 1956. október—novemberi ellenforradalmi események és Magyarország jelenlegi belső helyzete a mi belügyünk, amibe senkinek és így az ENSZ-nek sincs beleszólása — ott az ENSZ színe előtt, s azon keresztül a világközvélemény előtt újra kifejtse és megvédje, ugyanakkor a közgyűlés, a különböző bizottságok vitáiban való aktív részvételével, önérzetes hangú semmi elvi engedményt nem tartalmazó felszólalásaival maximálisan elősegítse delegációnk helyzetének normalizálását az ENSZ-ben, s ezen keresztül országunk és a kapitalista országok viszonyának normalizálását általában a lehetőség határain belül. Delegációnk ezt a feladatát teljesítette.

— Az úgynevezett „magyar kérdés"-nek a XII. ülésszak napirendjére való felvételét delegációnknak nem volt módjában megakadályozni. Azt az Egyesült Államok a XI. ülésszak külön e célra összehívott ülésén közvetlenül a XII. ülésszak megkezdése előtt erőszakolta ki azzal, hogy a közgyűlés a kérdést a magyarországi helyzet kivizsgálásával megbízott Van herceg jelentése alapján fogja tárgyalni. Az amerikaiaknak ez a szándéka meghiusult. Meghiusult egyrészt azért, mert

a delegációk túlnyomó többsége nem mutatott hajlandóságot a magyar kérdés újbóli megtárgyalására, amiben nem kis része volt annak, hogy delegációnknak komoly, tartalmas és önérzetes hangú felszólalásaival sikerült a delegációk többségét meggyőznie arról, hogy a magyar kérdés megtárgyalásának az amerikai imperialisták provokációs propagandájának a szolgálatán kívül semmi értelme sem lenne.

— Azt természetesen nem akadályozhattuk meg, hogy megbízóleveleink megvizsgálása kapcsán az amerikai delegáció a magyar kérdést újra fel ne vesse s ne javasolja azt a tavalyi határozatot, amely szerint delegációnk megbízólevelét sem meg nem erősítik, sem el nem utasítják. Amint azonban a tavalyi döntés sem érintette semmiféle szempontból a magyar delegáció jogait (szavazatai jog gyakorlása, részvétel, stb.), úgy ez a hasonló határozat sem akadályozza az ENSZ-ben kifejtendő további tevékenységünket.

— Az ülés legvégén a magyar kérdés még egyszer felmerült, amikor az elnök néhány szóval beszámolt Van herceg bejelentéséről, aki írásban közölte, hogy feladatát nem sikerült megvalósítani, de semmiféle javaslatot nem tett. Az amerikai delegáció felhasználta az alkalmat, hogy még egy rágalmazó kirohanást intézzen a Szovjetunió és a magyar kormány ellen.

Az előadó így fejezte be beszédét:

Függetlenségünk és békénk legfőbb biztosítékának, legfontosabb feladatunknak továbbra is a szocialista tábor országaival való egység, a velük való szoros barátság megerősítését tekintjük.

Biztosíthatom az országgyűlést, hogy a magyar diplomácia pártunk és kormányunk útmutatásához híven mindent elkövet, hogy nemzetközi síkon méltón képviselje hazánk érdekeit. Minden erejét latbaveti a népek közötti barátság és együttműködés elmélyítése és a tartós béke biztosítása érdekében. (Taps.)

Kiss Károly elvtárs
felszólalása

Kiss Károly, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke szólalt fel ezután. Elmondotta, hogy a bizottság megtárgyalta a Szovjetunió Legfelső Tanácsának novemberi felhívását. Méltatta a 950 milliós szocialista tábor fejlődését, növekvő erejét.

— A fejlődés olyan szakaszába jutottunk — hangoztatta —, amelyben az egyes országok vezetői előtt szükségszerűen felvetődik a kérdés: mit válasszanak?

A szocialista tábor tagjaként a Magyar Népköztársaság országgyűlésének is kötelessége, hogy egy emberként kiálljon a béke ügye mellett.

Ezért a külügyi bizottság nevében határozati javaslatot terjesztek az országgyűlés elé.

Kiss Károly ezután ismertette a határozati javaslat szövegét. Ez bevezetőben leikes egyetértéssel üdvözli a Szovjetunió Legfelső Tanácsának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából kiadott felhívását és csatlakozik hozzá.

— A magyar nép osztatlan érdeke és boldog jövőjének legfőbb biztosítéka a béke. Mint a dolgozó magyar nép képviselői követeljük:

— Vessenek véget a fegyverkezési hajszának, az atom- és hidrogénfegyverek gyártásának, s az emberiség életét és jövőjét háború nélkül is fenyegető nukleáris kísérleteknek.

A tudomány nagyszerű, új eredményeit állítsák a béke szolgálatába, mint a Szovjetunió az űrben keringő mesterséges holdakat.

— Követeljük az agresszív katonai tömbök feloszlatását!

— Tiltakozunk az imkerialisták minden háborús provokációja ellen.

Hívei vagyunk a kollektív biztonság mielőbbi megteremtésének, a társadalmi rendszerek békés egymás mellett élésének, a népek minden téren való széleskörű együttműködésének.

Ezután Péter János országgyűlési képviselő emelkedett szólásra, majd Vass Istvánné szólt hozzá a külpolitikai beszámolóhoz.

Horváth Richárd képviselő a külpolitikai beszámolóval kapcsolatban a békéről beszélt felszólalásában.

A külpolitikai vita utolsó szónoka Szabó István volt, s ezzel a vita befejeződött.

Rónai Sándor elnök szavazásra tette fel a kérdést, majd megállapította, hogy az országgyűlés egyhangúan elfogadta a beszámolót és a határozati javaslatot országgyűlési határozattá emelte, magáévá tette a Szovjetunió Legfelső Tanácsának felhívását.

Ezután bejelentette, hogy az egyiptomi nemzetgyűlés szeptember 25-i határozata alapján távirattal fordult az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez. A táviratot megküldték a magyar országgyűlésnek is.

A távirat a következőket tartalmazza:

„Az egyiptomi nemzetgyűlés felhívással fordul az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűléséhez annak érdekében, hogy sürgősen hozzon olyan határozatokat, amelyek a nukleáris kísérletek megszüntetését, az atom- és hidrogénfegyverek gyártásának, készletezésének és felhasználásának teljes eltiltását célozzák és tegyen előterjesztéseket az általános leszerelés végrehajtására az emberiség megmentése érdekében."

Az országgyűlés az elnök javaslatára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy közli az egyiptomi nemzetgyűléssel: teljes mértékben egyetért az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez küldött táviratával.

Az országgyűlés legközelebbi ülését pénteken délelőtt 10 órakor tartja. Ezen az ülésen a népi ellenőrzésről, valamint a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalják.

Hazaérkezett Moszkvából a magyar kormányküldöttség

Csütörtökön délután Apró Antalnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettesének vezetésével hazaérkezett Moszkvából a magyar kormányküldöttség. A delegáció a szovjet fővárosban a Szovjetunió részéről Magyarországnak nyújtott gazdasági és műszaki segítségről tárgyalt

Befejeződött a NATO csúcsértekezlete

DPA-tudósító az értekezlet eredményeiről

Párizs (AFP) Mint az AFP jelenti, csütörtökön magyar idő szerint 13.55-kor befejeződött a NATO csúcsértekezlete. A délelőtti ülés 2 óra 45 percig tartott. Az ülés jóváhagyta az értekezlet záróközleményét.

*

Emil Th. Walter, a DPA hírügynökség rendkívüli tudósítója írja:

A NATO-államok külügy- és hadügyminisztereinek és kormányfőinek négynapos párizsi értekezlete két fontos eredménnyel zárult:

1. Újabb kísérleteket kell tenni az európai problémákról folytatandó keleti-nyugati tárgyalásokra és arra, hogy a leszerelés első lépése megtörténjék;

2. az értekezlet elvileg, de fenntartással elfogadta az Egyesült Államoknak azt az indítványát, hogy az európai NATO-csapatokat atomfegyverekkel és rakétákkal szereljék fel. Az európai országok végleges döntését három hónappal halasztották el.

A két fejleménynek — a Moszkvában végzendő diplomáciai puhatolózásnak, valamint a NATO katonai erősítését szolgáló tervek végrehajtásának — párhuzamosan kell futnia. Az értekezlet résztvevői remélik, eredményes lesz a „fegyverkezzünk, hogy tárgyalhassunk" elve.

A tizenöt hatalom egyöntetűen jóváhagyta ezt a kettős eredményt. Sokan ezt kompromisszumnak tekintik, amelynek gyakorlati jelentősége csak az elkövetkezendő hónapokban válik el.

A rakéta- és atomfegyverterveket egyes államok kötelezettség nélkül fogadták el, más országok pedig (Norvégia és Dánia) csak azzal a fenntartással, hogy az ő területüket nem fogja érinteni. Ugyanakkor a NATO katonai koncepciója első ízben találta magát szemben azzal az erős irányzattal, amely sürgeti a Keleten végzendő puhatolózásokat. Eisenhower amerikai elnök és Dulles külügyminiszter nem ilyen reményekkel érkezett Párizsba. Ez az irányzat az amerikai politikával szemben tett ellenlépésnek tekinthető.

Bulganyin röviddel a NATO értekezlet előtt több kormányfőnek küldött levelében felvetette a NATO és a varsói egyezmény államai között kötendő megnemtámadási egyezmény kérdését, továbbá azt, hogy Közép-Európában atomfegyvermentes övezetet létesítsenek. Ugyanakkor az Egyesült Államok a NATO atom- és rakétafegyverekkel való katonai megerősítésére törekedett.

Az értekezlethez közelálló körök arra számítanak, hogy Eisenhowert és Dullest hazatérésük után az Egyesült Államokban bizonyos csalódással fogadják majd.

Az Egyesült Államok szóvivője kijelentette:

Amerika kész a szövetségeseivel együtt tárgyalni a Szovjetunióval

Párizs (MTI) A Reuter jelentése szerint Andrew Berding, az amerikai külügyminisztérium szóvivője december 18-án Párizsban kommentálta Hruscsov legutóbbi, a kétoldalú szovjet-amerikai megbeszéléseket indítványozó javaslatát. A szóvivő kijelentette, hogy Amerika kész „szövetségeseivel együtt" tárgyalni a Szovjetunióval.

Berding azt állította, hogy az Egyesült Államok számtalanszor és most a NATO-értekezleten ismét jelezte készségét arra vonatkozóan, hogy szövetségeseivel együtt hajlandó tanácskozni a Szovjetunióval abban az esetben, ha lehetőség van olyan megállapodásra, amelyet végre is lehet hajtani.

Az Egyesült Államok álláspontja a leszerelésről, a Szovjetunióval folytatandó tanácskozásokról az, hogy a tanácskozásoknak az ENSZ keretén belül kellene történniök.

A francia miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést

Párizs (AFP). Felix Gaillard francia miniszterelnök szerdán délután rövid időre távozott a NATO miniszterelnökeinek tanácskozásáról és a Bourbon-palotába ment, ahol bekapcsolódott a nemzetgyűlés pénzügyi vitájába és a pénzügyi törvényjavaslat tárgyában felvetette a bizalmi kérdést.

A nemzetgyűlés december 19-én szavaz a bizalmi kérdésről.

A MÁV vezérigazgatósága

felkéri az utazóközönséget, hogy tekintettel az ünnepi forgalomra, menetjegyét lehetőleg elővételben váltsa meg. Budapest-Déli, Budapest-Keleti, és Budapest-Nyugati pályaudvaron kívül a nagyobb vidéki városok vasútállomásain is lehet menetjegyet elővételben váltani. Az elővétel nemcsak a vasút munkáját könnyíti, hanem elsősorban az utasok részére biztosít kényelmes és gyors jegyváltást.

KÖRÜLTEKINTŐBBEN

Megyeszerte nyilvános pártnapok zajlanak le. A téma, amelyről gyakran késő estig is elbeszélgetnek a résztvevők, aktuális: a nemzetközi helyzet. S nagy is az érdeklődés, nem egy községben százan, százötvenen hallgatják az előadót, kérdéseket tesznek fel, hogy jobban eligazodhassanak a világpolitika eseményeiben. Nagy szó ez!

S ha némiképp mégis elégedetlenek vagyunk, akkor az vezet bennünket, hogy többre is lenne lehetőség. Arról van szó, hogy némely pártszervezet nem méltányolja eléggé az emberek érdeklődését, a külpolitikai helyzetről szóló tájékoztatók iránti kíváncsiságát, és közömbösen, „félkézzel" készíti elő a pártnapokat. Tanulni lehet és kell is a királyegyházi elvtársaktól. Itt a pártszervezet ugyan felhasználta a hangoshíradót, de nem elégedtek meg vele. Szorgos kezek szépen megírt meghívókat készítettek és minden családhoz eljuttattak egyet-egyet. Ilyen kedves és megtisztelő meghívásnak ki tud ellentállni? Még ha nem is fúrja oldalát a kíváncsiság, akkor is viszont tiszteli látogatásával a vendéglátót. Ez az apró figyelmesség is közrejátszott abban, hogy mintegy százötvenen zsúfolódtak össze a kultúrházban.

De a szervezés nemcsak ebből áll. Nagyon gondosan ügyelni kell arra is, hogy egy este ne legyen két gyűlés. Szentlőrincen ezt elmulasztották, a pártnap estéjén tanácsülést hívtak össze. Most tessék választani! Természetes, hogy az emberek inkább a tanácsülésre mentek el, hiszen fontos helyi ügyeket tűztek napirendre, amelyek tőlük is függnek. A szabadszentkirályi eset ismét más tanulságot adott. Az ottani elvtársak félreértve a járástól kapott megbízatást, nem készültek nyilvános pártnapra. Hogy miért? Mert telefonon kapták az üzenetet. Könnyen elkerülhették volna a félreértést, ha személyesen beszélik meg a teendőket. Még így is előfordulhatott volna, hogy a pártnap nem sikerül megfelelően, mert a kitűzött időpontban kezdődött a mozi előadása is.

A párt nagy gondot fordít a munkások, parasztok és értelmiségiek pontos és rendszeres tájékoztatására. S ami ugyancsak elve: íly módon is tanácskozzon, elsősorban a pártonkívüliekkel, meghallgassa véleményüket, tanácsaikat. Ezt a fejlődő kapcsolatot, eszmecserét jó, gondos, körültekintő szervezéssel is elő kell segíteni minden pártszervezetnek.

(BOCZ)

Megkezdődött az új párttagsági könyvek kiosztása

Hétfőn, a pécsi üzemekben és intézményekben megkezdődött az új párttagsági könyvek kiosztása. Mindenütt ünnepi taggyűlések méltatják az esemény jelentőségét. Eddig mintegy 32 alapszervezetben 1693-an vették át a piros, vászonkötésű tagkönyvet. A tagkönyvcsere előreláthatóan január 10-ig fejeződik be.

Gyűlik az anyag az Ormánsági Múzeumhoz

Az Ormánsági Múzeum anyagának összegyűjtését nagy lendülettel végzik. Különösen Hirics község dolgozói nyújtottak önzetlen segítséget a múzeumi anyag összegyűjtéséhez. Dombi István például egy teljes takácsszövőszéket és más öt igen értékes használati tárgyat, Geri Etel 1700-ból származó iratokat, Simon János különböző cserépedényeket ajánlott fel.

Minden jóakaratú ember kötelessége harcolni a békekiáltványban kitűzött célok győzelméért

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának megünneplésén részt vett kommunista és munkáspártok képviselőinek november 16. és 19. között Moszkvában megtartott értekezletén kibocsátott oly nagy jelentőségű békekiáltványhoz szaktárgyam, a nemzetközi jog szempontjából szeretnék hozzászólni.

Ebben a vonatkozásban azt kell kihangsúlyozni, hogy azokat a célokat, amelyeknek megvalósításáért a békekiáltvány a világ minden jóakaratu emberét harcra hívja fel,

a nemzetközi jog haladó elvei valamennyi államra kötelező erővel előírják.

Az atom- és a hidrogénfegyver nemzetközi jog tilalma tekintetében utalok a szárazföldi háború törvényeiről és szabályairól szóló nemzetközi egyezmény 22. cikkére, mely szerint: „A hadviselő feleknek nincs korlátlan joguk az ellenségnek ártó eszközök megválasztásában." A 23. cikk e) pont szerint pedig

„Tilos szükségtelen bajokat okozó fegyvereket, lövedékeket vagy anyagokat alkalmazni."

Nyilvánvaló, hogy az atom- és a hidrogénfegyver ezekben a rendelkezésekben foglalt általános tilalom alá esik, nem is szólva a polgári lakosság háború idején való védelméről szóló és más nemzetközi egyezményekben felvett számos olyan kötelezettségről,

amelyek semmiképpen sem egyeztethetők össze a kiszámíthatatlan hatású atom- és hidrogénfegyver alkalmazásával.

Nemzetközi jogilag tarthatatlan az imperialista körök-nek az a rosszhiszemű érvelése, hogy mindezek az általános tilalmak azért nem vonatkozhatnak az atom- és hidrogénfegyverre, mert ezeket az egyezmények nem említik kifejezetten. De éppen azért, mert ilyen embertelen álláspont egyáltalán felmerülhet,

kell összefogni a békekiáltvány szellemében a világ minden jóakaratú emberének az atom- és a hidrogénfegyver újabb — a kísérletekre is kiterjedő — minden rosszhiszemű félremagyarázást, minden csűrés-csavarást eleve kizáró nemzetközi jogi tilalmának kimondásáért.

Az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 1. cikkének 1. pontja szerint az ENSZ cé'ja mindenek felett, hogy: „Fenntartsa a nemzetközi békét és biztonságot s evégből hathatós együttes intézkedéseket tegyen a békét fenyegető cselekmények megelőzésére és megszüntetésére . . . .

valamint békés eszközökkel,

a nemzetközi jog elveinek megfelelő módon rendezze vagy megoldja azokat a nemzetközi viszályokat és helyzeteket, amelyek a béke megbontására vezethetnek." Az ENSZ alapokmánya tehát a nemzetközi béke fenntartását a kollektív biztonság eszméjére alapozta, s valamennyi tagállamot ennek érdekében való együttműködésre kötelezett.

Az imperialisták e világos nemzetközi jogi kötelezettség durva megsértésével támadó katonai tömbök létrehozásával igyekeznek aláásni a nemzetközi békét és biztonságot és vad fegyverkezési hajszát folytatnak.

Az Alapokmány célkitűzéseinek megvalósításáért harcol a kommunista és munkáspártok képviselőinek békekiáltványa, amikor a fegyverkezési hajsza megszüntetése és a kollektív biztonság,

a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett élésének biztosítása érdekében való küzdelemre hív fel.

Minden jóakaratú ember legelső kötelessége, hogy mindennapi munkájával, felvilágosítással és cselekedettel saját maga, családja, népe és az egész emberiség boldog jövője érdekében harcoljon a békekiáltványban kitűzött célok győzelméért.

dr. Vitányi Béla
tanszékvezető egyetemi tanár, a jogi tudományok kandidátusa.

Van mosógép, de kevés a szaloncukor...

A Szentlőrinc és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet jól felkészült az ünnepekre. Már korábban felmérték, melyek azok az áruk, amelyekből az ünnepek előtt nagyobb a kereslet és fokozottabban gondoskodtak beszerzésükről. Így most játékáruból és ajándékcsomagokból, de mosógépből sincs hiány. Igaz ez utóbbit csak kiutalásra adják. Mintegy félmillió forinttal több árut biztosítottak, mint általában.

Van citrom is bőven és vaj is lesz az ünnepekre, csupán szaloncukorból van hiány. — Már amennyire hiányról lehet beszélni, amikor a tavalyi hét mázsás fogyasztás helyett idén eddig csak Szentlőrincen nyolc mázsa szaloncukrot adtak el s a körzetben mintegy 13—14 mázsát. S még mindig kevés. Pedig a földművesszövetkezet cukrászdájában is gyártják.

Szerelem, *ahogy az asszony akarja*

Nyugatnémet film

A férfi és a nő szerelmi kapcsolata, a házasság csak akkor boldog, ha a két ember mind lelkileg, mind erotikailag közös nevezőre jut. A legjobbnak induló házasság is zsákutcába kerül, ha a férj elhanyagolja feleségét, ha nem igyekszik kielégíteni felesége jogos kívánságát. E köré az örökérvényű „mag" köré épül fel a film, s kétségtelen, hogy mondanivalója tanulságos.

A film az ifjúság nemi erkölcsének problémáit tárgyaló egyetemi előadással kezdődik. Az előadó professzor tudományos fejtegetése azt engedi sejtetni, hogy a probléma mélyrehatóbb elemzését látjuk majd. Az alapos elemzés helyett azonban a cselekmény csak érinti a kérdést, később pedig teljesen elkanyarodik ettől a problémától és a boldog házasság már említett „titkáról" beszél.

A film által felvetett problémáról gyakran esik szó társaságban, s bizonyos, hogy a mozilátogatók a film megtekintése után még többet beszélnek majd róla.

(—ray)

KARÁCSONYI VÁSÁR AZ UTTÖRŐHÁZBAN

A belvárosi leányiskola szülői munkaközössége és úttörő csapata hetek óta készül a karácsonyi vásárra, melyet szombaton délután és vasárnap tartanak az úttörőházban. A tiszta bevételt a nyári táborozásra fordítják.

Országhatártól országhatárig muzsikáltak a mohácsi tamburások

Vasárnap reggel a lórévi kultúrcsoport indulásra készen gyülekezett a mohácsi Béke szálló előtt, indulásra készen Szombathely és a Vas megyei kis délszláv községek felé; csak a tamburások nem voltak sehol. Azaz még Dimitrovics Dimi, a lóréviek vezetője is hiányzott.

— Hol lehetnek? Elkésünk. Hosszú az út — nyugtalankodott Gyuszi bácsi, az autóbusz örökvidám vezetője.

Végre jött a Dimi és elárulta a titkot:

— A zenekar lakodalomban muzsikált reggelig, s most hazamentek átöltözni. Én is velük voltam.

Nem is telt bele sok idő, egymás után érkeztek. Elől jött Bogdán Peti bácsi, az öreg primás; nagyokat pislogott a szemével és azt kérdezte, hogy lehet-e a kocsiban aludni. Aztán sorra a többiek is előkerültek. Pista, a legidősebb fia elegánsan, sötétkék ruhában, a hóna alatt a tambura, s az arcán a viszontlátás öröme. A lórévi kultúrcsoport már szerepelt együtt a mohácsiakkal, onnét volt az ismeretség. Aztán Feri, a legkisebb fiú viharzott be és két perc alatt annyi képéséget hordott össze, hogy mire elindultunk, jókedvünk is megjött. Különösen, mikor a lakodalmi históriát mesélte el:

— Látom, hogy éjfél után a Pista egyszercsak elálmosodik. Mi az, nézem nagyot; hát öregszik, három éjszakát már ki sem bír egyfolytában?! De a kezével azért lassan, félálomban is pöngette a húrokat. Na, mondom, most megtréfállak. És óvatosan egy csirkecombot dugtam a markába. Azzal csak simogatni lehetett a húrokat. Gyanús is lett neki a dolog, felkapta a fejét és akkor látta csak a harsogó nevetés közepette, hogy mi történt.

...S a beszélgetés, a vidámság egy percre sem szünetelt. A kocsi meg közben szaladt. Átfutottunk Szekszárdon, ahol azt a tüzesjó kadarkát mérik, Fehérváron egy kicsit megmelegedtünk, a veszprémi viaduktról felnéztünk az ősi templom magasba nyúló tornyára, aztán egy pillantás Inotára, jobbról is, balról is a betyárrejtegető bakonyi hegyek, s végül jó késő délután Szombathely.

— Az első fellépés Szentpéterfán lesz — indította tovább a kocsit Zélity Milica, a Délszláv Szövetség velünk jött munkatársa. És közben nekem még elmondta azt is, hogy havonta egyszer elviszik valamelyik horvát vagy szerb kultúrcsoportot az ország másik részébe s az ott élő nemzetiségieknek ednak anyanyelvükön műsort. Ennek során megyünk most Szentpéterfára.

Szentpéterfa amolyan kis határmenti község. Mintegy kétezer lakosa van és nagyon sok a fiatal. A föld meg kevés. Azért is mentek ebből a faluból sokan mindig másfele dolgozni. Ki Amerikába (itt dolgozott az én vendéglátó házigazdám édesapja is huszonöt évet), ki meg Budapestre. Közben a falu sokat szívott magába a városból, lakói kultúráltabbak, igényesebbek, tapasztaltabbak lettek. És mégis szinte gyerekmódra örültek, hogy a Délszláv Szövetség az ország egy más vidékéről horvát kultúrcsoportot hozott ide.

— Eljövünk mind — szorongatták a lórévi fiatalok kezét és valóban este mindenki ott is volt, aki csak befért a kultúrházba.

Szépek, nagyon szépek a horvát dalok. A dalmát partok színét, illatát, hangulatát csalta oda hozzánk a kis Malus Vukoszava. Tavaszról, szerelemről, tulipánokról szólt a nóta. Sok színes, tarka ruhában ropták aztán a kólót, a híres nemzeti táncot, a Srpkinjicát, amelytől az ember vére forróbb lesz, mint a legtüzesebb menyecske csókjától. Danica, Zorka, Jelena, Vladimir, Milos és a többiek járták a hoppá zuppot, a kukunyestyét, s a taps egyre-másra viharzott.

Reggel még egyszer találkoztunk a szentpéterfaiakkal. A fiatalok jöttek el a kultúrházba, s tanultak kólót a lóréviektől.

— Ők a helyi kultúrcsoport tagjai? — kérdeztem.

— Csak részben. Van itt olyan is, aki sosem jött eddig táncolni.

És éppen az egyik legügyesebb táncos, a Janny Jóska is ilyen „új tag" volt. Azt hiszem, ezentúl ő is a legszorgalmasabbak között lesz.

De amíg bent a nagyteremben a fiatalok táncoltak, az öltözőben Peti bácsi Borilovics Ignácot, a helyi zenekar tangóharmonikását tanította horvát dalokra.

— Az ütemre vigyázz... Az elejét még egyszer... Ne búsulj, most még döcög, de ha sokat gyakorolod...

Alig tudtunk elszakadni a falutól, de lassan délután lett és indulni kellett tovább Nardára. Nardán a „színfalak mögül" néztem végig az előadást. Ahogy az idézőjel is mutatja, ezeket a színfalakat nem lehet szószerint érteni. Egyszerű lepedők voltak drótra erősítve, s a világot jelentő deszkák meg valóban deszkák bakokra szegelve. Az iskolaterem egyik végében állították fel ezt a színpadot, a nézők pedig a padokban ültek, ahol még délelőtt az iskolások.

S amikor tánc közben Osztovics Jelena bepotyogott a deszkák közé, egy kicsit mindenki megijedt. Mi lesz még? Hogy mi lett? Nagy, nagy tapsorkán, sok-sok újrázás és a végén egy bál a földművesszövetkezetben, ahol mohácsi zenészek húzták, s nardai lányok meg lórévi fiúk táncoltak, s hadd áruljam el, hogy itt egy nagy szerelem is született. Az egyik lórévi fiú, a Nikola valamelyik helyes kis nardai lánytól azzal búcsúzott, hogy: gyere el hozzánk, ott, a Csepel-szigetén is szép az élet, s mindenhol szép, ahol mi ketten lehetünk...

Felsőcsatár volt a harmadik állomás. Ez a falu ott épült közvetlenül a határ mellett. Nagyobb helység, az iskolája emeletes, külön kultúrháza van és szép épületei. Feltűnt nekem, hogy előadás alatt igen kevés fiatalt láttam.

— Innen is átszöktek a gyerekek? — kérdeztem meg Pilisz Jánostól, az öreg tanító bácsitól.

— Hát mentek el, de sokan vissza is jöttek.

— Akkor miért vannak ilyen kevesen?

— Borbála-nap estéje van.

Akkor még nem értettem semmit. Hanem, amikor este mentünk hazafelé, az országút kellős közepén egy asztalt találtunk.

— ? ? ?

— Szokás nálunk — magyarázta a tanító, — hogy a Borbála-nap előtti esten a lányos házak udvarából minden elmozdíthatót elvisznek. Tavaly például a létrákat gyűjtötték össze, s a falu melletti réten állították fel azokat, egész kis házat „építettek" így fel, mert tető is került a leszedett kapukból.

Reggel aztán meghallottuk, az idei „fő produkció" az volt, hogy az egyik gazda (szép lánya van!) szekerét szétszedték, az alkatrészeket felvitték egy boglya tetejére, s ott újra összeszerelték. Hiába, a fiatalságból sosem fogy ki a jókedv!

Horvátlövőn kicsit már mindenki érezte, hogy vége az útnak. A táncok még szebbek voltak, a dalok is szívhez szólóbbak. A falu népe és a pornóapáti németek (ez a szomszédos község, itt van a kultúrotthon és itt tartottuk meg az előadást, úgyhogy a lövőieket autóbusszal vittük át) alig akarták leengedni a színpadról a gyerekeket. Beszéltem egy gazdával, azt mondta, míg él, nem feledi el. S hogy kézzelfogható jelét is adja tetszésének, egy demizson finom vörös bort állított az asztalra:

— Igyatok, gyerekek!

Ezt persze horvátul mondta, mert errefelé az emberek megőrizték szép anyanyelvüket. A „köszönöm" is horvátul hangzott, — aztán kavargó nagy mulatságban keveredtek össze a fiatalok. Uramfia, a nardai kislány is eljött (egész este csak Nikolával táncolt). És táncoltak volna reggelig is, ha a másnapi hosszú út miatt korán le nem kellett volna feküdni.

Hazafelé Peti bácsival, a primással beszélgettünk. A jó öreg elmondta, hogyha most hazatérnek, lakodalmakba, disznótorokba járnak, mert vendéglőbe nincsen szerződésük.

— Miért nincsen?

— Szó volt róla a nyáron, hogy horvát vendéglőt létesítenek Mohácson, még a belkereskedelmi minisztérium is támogatta a tervet, de a helyi szervek lefújták.

Pedig feltétlenül helyes lenne nyitni egy szerb vendéglőt s ki tudná ott a legigazabban, a leggyönyörködtetőbben húzni, cifrázni a kólót, mint Bogdán Peti bácsi és tamburásai; meg is érdemelnék, hiszen nemcsak jó zenészek, hanem a kultúrcsoportokat is elkísérik mindig és egészen önzetlenül.

...Aztán jöttek újra a városok. Szombathely. Bogdán Gyurka meg Osztovics Jelena még egyszer végigsétáltak a főtéren. Veszprém. Zorka és Danica azt mondták, hogy bárcsak most lennénk az út elején. Dunaföldvár. Itt elbúcsúzott a két csoport. Utolsó kólót jártak egy kis földvári kocsma padlóján, aztán a szövetség autóbusza elindult Lórév felé, a zenekar pedig MÁVAUT-tal utazott tovább Mohácsra. Az úton csak nevetni láttam ezeket a gyerekeket. Most sírtak; sírt a Milos, a Nikola, a Dimi, sírtak a lányok, az öreg Peti bácsi, a két fia meg a nagybőgős is: a Kovácsovics Matyi bácsi és szegyen ide, szégyen oda, az újságíró is derekasan törülgette a szemét.

ONODY GYÖRGY

SPORT

Gyorsúszó nyerte meg a Marathont

Előrebocsátjuk, hogy úszómaratonról van szó. Az ez évi La Manche csatorna átúszási versenyt ugyanis a 100 méteres gyorsúszás volt olimpiai győztese, a dán Greta Andersen nyerte meg, aki ma Amerikában él. A londoni olimpián 1948-ban — akkor 20 éves volt — a 100 métert 1:06.3 perc alatt úszta, győzött és ugyanakkor a 4x100 méteres váltó tagjaként ezüstérmet nyert. O volt akkor a 400 méteres gyorsúszó-szám favoritja is, azonban nyomban a rajt után rosszul lett, elmerült, úgyhogy eszméletlenül húzták ki a vízből. 1950. után hivatásos versenyző lett és 1956-ban megnyerte a távúszók világbajnokságát, amennyiben Atlantic Cityben a 10 kilométeres távot 10:17 óra alatt tette meg. Az idén a La Manche csatorna átúszási versenyt (34 km) 13:53 óra alatt nyerte meg, az angol Kennert Wray előtt. A további 15 induló néhány órai úszás után feladta a versenyt.

Hírek labdarúgó-csapatainkról

A Pécsi Dózsa-Petőfi

labdarúgói január 2-ig szabadságra mentek. Az időt teljes pihenéssel töltik addig a kék-sárgák, aztán majd először tornatermi edzésekkel kezdik meg a felkészülést a tavaszi évadra. A vezetők remélik, hogy addigra a sérültek és betegek, Kamondi, Csupák, Farkas, Horváth, Hegyi, Kakuszi mind rendbe jönnek. Az első nyilvános edzőmérkőzést február 2-re tervezik. 1958 tavaszán a bajnokság megindulása előtt nem megy külföldi portyára a Pécsi Dózsa-Petőfi. A vezetők megelégedéssel vették tudomásul az MLSZ elnökségének döntését, mely szerint elutasították a Pécsett 1:1 arányban végződött Salgótarjáni BTC—Pécsi Dózsa-Petőfi mérkőzés ügyében a salgótarjániak óvását. Az MLSZ az elutasításban kimondotta, hogy Virág előzetesen már kitöltötte a háromhetes eltiltást.

A PVSK

vasárnap még egy bajnoki mérkőzést játszik, a vasutasok Nagykanizsán szerepelnek. A heti kétkapus edzésen egymás ellen játszott a PVSK két csapata, nagy kedvvel és ambícióval mozogtak a fiúk, Kanizsán sem akarnak szégyent vallani és remélik, hogy ki tudják harcolni idegenben is a győzelmet. A csapat összeállításában változás lehetséges, mivel Hernádi eltiltása lejárt és ő is a csapat rendelkezésére áll. A végleges összeállítást csak a mai pénteki edzés után döntik el.

A Pécsbányatelepi Bányász

már befejezte az őszi évadot. A héten levezető edzéseket tartottak, aztán január második hetéig nem tartanak edzést. Ha az idő engedi, mindjárt a szabadban kezdik meg az alapozó edzéseket.

Gyuró Béla dr., aki a legutóbbi időkben ismét bekapcsolódott a szakosztály életébe, most a sérültek és a betegek talpraállításán dolgozik. Mint sportorvos, igen sok hasznos és értékes segítséget tud adni a csapatnak. December 27-én évadzáró szakosztályi értekezletet tartanak Pécsbányatelepen, ezen értékelik ki az évi munkát. A baráti kör sem tétlenkedik, ők december 26-án jönnek össze és beszélik meg a jövő terveit. Pécsbányatelepen egyébként nagy örömmel veszik tudomásul, hogy a pálya építése lassan befejezéshez közeledik. Elkészült már a betonkerítés is, most a futópálya befejezésén dolgoznak. A tavasszal már otthonukban szeretnének játszani a bányász-labdarúgók. — Edzőpálya építését is tervezik, és erre már a megfelelő anyagi fedezet biztosítva is van.

Megváltoztatják-e a távolugrás szabályait

Általános vita tárgya most a világ atlétikai körein többek között az a javaslat, amivel ezúttal a távolugrók hozakodtak elő. Arról van szó, hogy sokalják a „belépettnek" minősített ugrásokat, s ezért ajánlják, hogy az elugró helyen lévő deszka, mely jelenleg 10 centiméteres, a jövőben 30 centiméter széles legyen, tehát a cipő hosszúságának feleljen meg. A versenyző ezzel sokkal biztosabban elrugaszkodhatna, mert nem kellene attól tartania, hogy belépve, ugrása nem számítana. Egyelőre ugyanis az a helyzet, hogy ha cipőjének hegyével akárcsak milliméterekkel is túljutott a deszka szélén, belépettnek tekintik kísérletét. Sokak szerint ez drákói eljárás és a fenyegető veszély gátolja az ugrót teljes képességeinek kifejtésében. A vitatkozók azon része, mely a szélesebb deszka mellett foglal állást, rámutat azokra az esetekre, amikor új csúcsot jelentő teljesítményt csak azért minősítettek érvénytelennek, mert az illető atléta azzal a bizonyos néhány milliméterrel belépett. S mert a soron következő kísérleteknél félt, hogy megismétlődik az az eset, előbb lendült a homok fölé s ezzel persze rövidebbre sikerült az ugrása. Olimpiai bajnokságot eldöntő és más fontos vetélkedéseknél szinte tragikus esetek fordultak elő, amikor egy-egy versenyző csak azért nem győzött, s a 3—4. hellyel, vagy még annál is rosszabbal volt kénytelen megelégedni, mert legjobb ugrása nem számított.

A vita egyelőre nem fejeződött be. De ha az aktív versenyzők a szélesebb deszka mellett döntenének is, még mindig nagy kérdés, hogy mit szól majd hozzá a Nemzetközi Atlétikai Szövetség? A nemzetközi szerv ugyanis ragaszkodik a mostani szabályokhoz, mégis eleget tehetne a távolugrók kérésének, annál is inkább, mert a szélesebb deszka hozzájárulna a versenyzők idegfeszültségének csökkentéséhez, teljesen eltekintve attól, hogy az új szabály igazságosabbá tenné a vetélkedések lebonyolítását.

A távolugrással kapcsolatban felmerült különben az a terv is, hogy mi lenne, ha az ugrók — az ókori olimpiákon használt módszer szerint — súlyozókkal ugornának? Nos, tudomásunk szerint vagy húsz évvel ezelőtt Magyarországon és tavaly az NSZK-ban is kísérleteztek ezzel, de kiderült, hogy sikertelenül. Az akkori legjobb távolugrók egyike sem ért el jobb eredményt, sőt: kevesebbet ugrott, mint súlyozók nélkül. Így aztán többet nem is foglalkoztak ezzel a problémával.

Fentiekből is azt látjuk, hogy a korszerű edzési módszerek igénybevételén kívül az atlétáik a kellékek módosítását is kívánják. A javasolt újítások elől a Nemzetközi Atlétikai Szövetség eddig — kevés kivétellel — elzárkózott, vagy pedig még nem döntött. Eddig a forgással végzett ún. spanyol gerelyvetést és a futók iramát diktáló „Nyulat" száműzte. Kíváncsian várjuk, mi lesz most a távolugrókkal? A sok kilépés után megérdemelnék a NASZ belátását. Hiszen eleget szenvedtek már eddig is...

Egy fiatal szakosztály a Pécsi Dózsa-Petőfi SC-nél

Az ez évi háromtusa versenyeken mind többször vonták magukra a figyelmet a Pécsi Dózsa-Petőfi Sportklub háromtusázói. A szakosztály a fúzió után azonnal újjáalakult a sportklubnál. Ekkor tűzte ki feladatául Monostori György, a szakosztály vezetője és edzője, hogy fellendíti a pécsi háromtusa sportot. Fáradságot, időt nem kímélve, megszervezte a téli csapatot. Az eredmény nem is maradt el. A Toperczer, Jillek, Horváth és Svinger összeállítású csapat februárban megnyerte az 1957. évi országos téli háromtusa bajnokságot.

Ezt követően tovább folyt a komoly tervszerű munka. Heti négyöt edzésen készültek a versenyekre és az országos csb fordulóira. Az edzéseken a serdülők voltak a legszorgalmasabbak. Rájuk alapozott elsősorban az edző, a bajnokság fordulóiban. Az országos négyfordulós csapatbajnokságban — 14 csapat közül hatodik helyen végzett a Dózsa-Petőfi. A közepes szereplésnek elsősorban az az oka, hogy a főleg serdülőkből álló csapatnak nehéz feladat volt az erős ifjúsági mezőny leküzdése. A másik ok az volt, hogy amíg a fővárosi és több vidéki háromtusázónak lehetősége van pisztoly-edzésre, addig a pécsi versenyzők csak versenyeken lőhettek, akkor is sorsolt pisztolyokkal. Serdülő versenyzők szerepeltetésére az ifjúsági bajnokságban azért volt szükség, mert az ifjúsági versenyzők közül néhányan (Jillek, Korhecz, Mezódi) nem vettek részt rendszeresen az edzéseken. A serdülők szerepeltetésének eredménye is volt. Az októberben Budapesten rendezett országos „Béke Kupa" versenyen a Matheovits, Péter, Frim összeállítású csapat harmadik lett. Magukmögék kényszerítettek több fővárosi és vidéki csapatot. Ezt követő országos versenyen Matheovits egyéniben ötödik lett. A pécsi háromtusa sport jó eredményeit a Magyar Úttusa Szövetség is elismerte. Az eredmények elismeréseként a Baranya Megyei Háromtusa Aiszövetséget bízták meg a csb. IV. fordulójának rendezésével.

A szakosztály legjobbjai már megkezdték a vívást is, és jövőre szeretnének már úttusában versenyezni. Ehhez azonban az elnökség komolyabb támogatására lenne szükség. Sajnos, a sportklub elnöksége eddig nem támogatta úgy ezt a jól szereplő szakosztályt, ahogy megérdemelnék. A szakosztály magára van hagyatva. Versenyzési lehetőséget biztosítanak számukra, felszerelésük azonban eléggé hiányos. A téli országos bajnokságot is kölcsönkért felszerelésekkel nyerték meg. Ezideig elmaradt az erkölcsi támogatás is. Ha ezt megkapnák, minden bizonnyal elintézhető lenne a pisztoly-edzés problémája, és a szakosztály legjobbjai megkezdhetnék a lovaglást is. Mert a háromtusának kettős célja van. Elsősorban — mint önálló sportág — kitartásra, gyorsaságra, ügyességre és gyors elhatározó képességre nevel hívét, és komoly tervszerű munkára szoktatja. Feladata továbbá, hogy biztosítsa a magyar úttusa-utánpótlást.

Mecseknádasdon

is megszervezték a Magyar Önkéntes Honvédelmi Sportszövetséget. Egyelőre 20 tagja van a szövetségnek. A motoros és lövészkör tagjai máris megkezdték a munkát, sajnos, nem a legkönnyebben mennek a dolgok. A tanács ez ideig nem nagyon támogatta a szövetséget. Hamar felejtenek a mecseknádasdi tanácsházán. Elfelejtik, hogy Mecseknádasdon az ellenforradalom milyen zavart okozott az elmúlt évben. Az ellenség a tanácsházára is befurakodott és ott felgyújtott minden irást. Most, amikor a honvédelmi sportszövetség a motor, a gépkocsi vezetésére, a rádiók kezelésére akarja megtanítani a mecseknádasdi fiatalokat, nem beszélve a lövész-szakkör munkájáról, ahol biztoskezű céllövőket nevelnek, a tanács vezetői egyszerűen kijelentik, hogy náluk a honvédelmi sportszövetségre nincs szükség. Mindenesetre a mecseknádasdi Önkéntes Honvédelmi Sportszövetség a tanács segítsége nélkül is létrejött, a jövőben azonban jó lenne, ha a tanácsházán is megváltozna a vélemény a szövetséggel kapcsolatban.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Iskolások műsora: helyesírási verseny. — Mese.
17.45: Kutor Ferenc pécsi szerző dalaiból.
18.05: O, szép magyar nyelv. — Dr. Tóth István nyelvművelő előadása.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Zenei anekdóták.
18.40: Emlékek nyomán. — Szente Ferenc elbeszélése.
18.45: A noviszádi és a lipcsei rádió ajándékmelegeiből.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA
a 58.6 megaciklusos

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: I. Magyarnóták. — II. Klasszikus operettekből.

*

A Közlekedés és Közlekedésépítési Tudományos Egyesület 20-án, pénteken 17 órakor tartja évzáró és vezetőségválasztó taggyűlését a MTESZ helyiségében.

SZINHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Szerelem, ahogy az asszony akarja (4, negyed 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Forró mezők (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Szerelem, ahogy az asszony akarja (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Aruló jel (5 és 7 órakor)

Építők Kultúrotthona: Csodacsatár (5 és 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Pillanat embere (7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Vetélytársak (7 órakor)

Kossuth (Mohács): Naplemente előtt (6 és 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Aida (8 órakor)

*

Első országos művészfényképkiállítás a járási tanács dísztermében (Kulich Gyula u. 5.). Színes diapozitív-vetítés mindennap este 18 órától a Nagy Lajos Gimnáziumban.

Sporthírek a Szovjetunióból

A moszkvai testnevelési főiskolán annak a célnak az érdekében, hogy egy-egy edzésen nagyobb hatásfokú sebesség mellett, kisebb testi megterheléssel több ugrást lehessen elvégezni, lejtős nekifutóval végeztek kísérleteket. A roham céljait szolgáló terep, előbb 22 m hosszúságban, 2 fok 30' hajlásban lejtett, majd 3 méteres vízszintesben folytatódott. A megfigyelések szerint az eljárás kedvezően befolyásolta a teljesítményekben való előhaladást. Lallasvili megjegyzi azonban, hogy az edzéseknél — érthető meggondolásokból — mindkét nekifutót használni kell.

Az üzemi torna a múlt évtől kezdve újabb lendületet kapott a Szovjetunióban. A kivitelezés megfelelő módszereinek érdekében — az elmúlt évek során — mintegy 30 intézetben és laboratóriumban végeztek kísérleteket.

„Sportfiziológia külföldön" címen Szmirnov K. M. szerkesztésében összefoglaló mű jelent meg orosz nyelven, amely ismerteti a legújabb kutatási irányokat számos országban és foglalkozik 41 idegen munka anyagával. — A könyvbe bekerült szerzők között a magyar Grubich, Baráth és Várady is megtalálható.

Eredmények

Kosárlabda NB II. mérkőzés: Ganz TE—Ped. Főiskola 61:57 férfi mérkőzés. Városi mérkőzések: nők: PVSK II.—Leőwey Klára Gimn. 23:17, Postás—Szigetvár 21:19, férfiak: Nagy Lajos—PVSK II. 55:54.

Labdarúgás: Nemzetközi mérkőzés: Prága—Kairó 2:1.

Jégkorong: Nemzetek közötti mérkőzések: Szovjetunió—NSZK 9:3.

Totózók-lottózók öröme

A pécsi fogadók az eddigi gyakorlattól eltérően ezentúl a Színház tér 2. és a Kossuth Lajos u. 67. szám alatti totó-lottó kirendeltségen még csütörtökön délelőtt 12 óráig vásárolhatnak tárgyheti lottó-szelvényt és azokat csütörtökön déli fél 12 óráig adhatják le a kirendeltségeken elhelyezett gyűjtőládákba.

Az albizományosok ezentúl csütörtökön délelőtt 10 óráig árusítják a tárgyheti lottó-szelvényeket és a gyűjtőládával rendelkező albizományosoknál délelőtt 10 óráig lehet leadni, vagy a kirendeltségeknél elhelyezett gyűjtőládákba a fentiekben említett időpontig bedobni.

A pécsi totó-lottó kirendeltségek ezentúl, vasárnap fél 9-től 11 óráig is nyitva tartanak és az aznapra érvényes totó-szelvényeket délelőtt 11 óráig, a kollektív szelvényeket pedig fél 11 óráig árusítják, illetve átveszik.

A postai levélgyűjtő ládákba Pécsett a lottó-szelvényeket ezentúl csütörtökön délelőtt 9 óráig, a totó-szelvényeket pedig szombaton 18 óráig lehet feladni.

A vidéki postahivataloknál a szelvények feladási határideje általában változatlan. Közelebbi felvilágosítást az illetékes postahivatalok adnak.

A teremkézilabda Téli Kupa állása:

Férfi I. osztály

1. Pécsbánya	3	2	—	1	49:45 4
2. Ped. Főiskola	3	2	—	1	43:45 4
3. Pécsi Dózsa-P.	3	2	—	1	43:43 4
4. PEAC	3	2	—	1	40:40 4
5. Komló	3	1	—	2	56:45 2
6. Fáklya	3	—	—	3	40:58 0

Női I. osztály A-csoport

1. Fáklya	3	3	—	—	18: 5 6
2. Meteor	3	2	—	1	13: 9 4
3. Építők	3	1	—	2	8:15 2
4. PEAC	3	—	—	3	13:23 0

Férfi I/B osztály

1. PEAC II.	3	3	—	—	47:35 6
2. Pécsszabolcs	3	2	—	1	43:39 4
3. Kinizsi	3	2	—	1	41:40 4
4. Pécsi Dózsa-P.	3	1	—	2	44:42 2
5. Építők	3	1	—	2	40:57 2
6. Gépipari	3	—	—	3	35:47 0

Női I. osztály B-csoport

1. Dózsa	3	2	1	—	23:14 5
2. DVAC	3	2	—	1	15:12 4
3. Ped. Főisk.	3	1	1	1	16:22 3
4. Traktor	3	—	—	3	9:15 0

APRÓHIRDETÉSEK

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk a kedves rokonoknak, barátoknak, valamint a megyei tanács, járási tanács és az összes népi szervek dolgozóinak, akik jelenlétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Sterba Frigyesné és gyermekei, Pécsvárad

Részletfizetésre karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók, Poszáld, Bartók Béla u. 17. sz. 551

Közületek figyelem!

A Jelmezkölcsönző Vállalat kibővített raktárából minden alkalomra férfi, női, gyermek jelmezek, népi ruhák, kellékek, esküvői és estélyi ruhák nagy választékban, már 35.— ft-tól kölcsönbe vehetők

Jelmezkölcsönző Vállalat, Budapest, V., Bécsi út 3/5. sz.

Helyi megbízott: A Népművészeti Bolt komlói fiókja, Kossuth u. Béke szálló mellett.

Pecsenye-bor, 1 Éter 18 forint. Geisler Éta utca 4. sz. I. em. — Molnár. 567

Eladó perzsaszőnyeg, és egy negyedes gyermekkerékpár. Geisler Éta u. 4. I. em. Molnár. 568

Szili bunda középtermetre eladó, Rákóczi út 8. Kiss. 569

Elcseréiném kétszoba, konyha, mellékhelyiséges lakásomat, egyszoba-konyhásért és egy nagy szobáért. Alkotmány u. 72. Csiszár 570

Egy szép nagynövésű fikusz eladó. Telefon: 27-97. 563

Kombináltszekrény, — 3 méteres új, fizetési kedvezménnyel eladó. József Attila u. 3. 568

Varrógép, Singer, szabóipari, olcsón eladó. Majláth u. 19. Jandó. 546

Eladó villanytűzhely, 220 v., fürdőszoba berendezés, 2 HP villany motor, 110x190-es, — nagyméretű karnis, csillárok. Pécs, Dózsa György u. 69. (Rigóder-tető) 557

Ágytoll és kész párna, dunyha kapható. Pécs, Nagy Flórián u. 16. 467

Szőlő épülettel, felszereléssel és egy sötét hálószoba eladó. Apáca u. 5. Keizerné. 532

Használt férfiruhát, — bakancsot, gumi és bőrcsizmát, tisztiruhát veszek, Hetényi, Bem u. 20. Telefon: 22-49. 545

Kétéves szakmai gyakorlattal és középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket azonnal felvesz a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat, Pécs, Siklósi u. 6. 72

Szépkivitelű új konyhabútor eladó. Majláth u. 8., udvarban. 542

Használt rádiók állandóan kaphatók. Vétel, csere, javítás. Horgas rádiós, Teréz utca 1. 103

Szabadkézből ház eladó, Harkányfürdőhöz közel, Márfa községben, 3 szoba, 2 konyha, nyárikonyha, pince, istálló pajtával, beltelek 3093 négyszögöl. Érdeklődni lehet: Kiss Kálmánnál. Márfán. 473

Karácsonyi ünnepekre díszített karácsonyfákat, szép kivitelben, gyertyatartó díszeket már 3 forinttól kezdve vásárolhat. Rózsa virágüzlet, Rákóczi út 40. sz. Villamoskitérőnél, Cég. tul. Mészáros Ferencné, sz. Balogh Rózsa. 537

Beköltözhető szobakonyhás, mellékhelyiséges házat, vagy házrészt, esetleg öröklakást vennék a szigeti részen, esetleg szőlőben. Értesítést ármegjelöléssel, szülészeti portára. 538

A Pécsi Vendéglátó Vállalat

megismétli a nagysikerű

cukrászati bemutatót és borkóstolót

december 21—22-én

Széchenyi tér 16 sz. (Balettiskola)

Karácsonyra ajándékozzon ernyőt készítőtől! Kossuth Lajos u. 1. sz. Üveg-udvar. — Használt ernyőket veszek. 501

Hálóberendezés, konyhaszekrény, varrógép, szekrények, asztal olcsón eladó. Felső-Vámház u. 2. 495

Fényképezőgép, társas játék, légpuska, táska gramofon, villanyborotva eladó. Madách u. 4., délután 7 után. 540

Eladó sötétre fényezett kombinált bútor, olcsó áron. Megtekinthető Laskó u. 2., délután 2-től. 541

Modern új konyha és egy 3+2-es Orion rádió eladó. Rákóczi út 47. sz. 535

Karácsonyra árkedvezménnyel prima bor 18 forintért. Ott Bélánál, Báthory u. 13. — Feljárat nem a kapuról, hanem balra a kertből. 84

Két fogadó 6 forint 60 filléres, 4 hasábos TOTO-szelvénnye egyenként 265,665.- forintot nyer az 50. fogadási héten Totózzék ön is Nyerhet ön is!

Karácsonyra

torta, beigli rendeléseket felveszünk

Kazinczy utca 4. szám alatt

Telefon: 14-46.

Közétkeztetési Vállalat

Értesítjük vásárlóinkat, hogy december 22-én, vasárnap MOHÁCSON, SZIGETVÁRON, SIKLÓSON, VILLÁNYBAN és HARKÁNYBAN a

DÉL-BARANYA MEGYEI NÉPBOLT

élelmiszer, csemege, cukorka, ruházati és iparcikk árudái a karácsonyi vásár keretében

reggel 9 órától délután 2 óráig nyitva tartanak

December 26-án (karácsony másnapján) a tejet árusító fűszerboltok és tejboltok 7 órától 10 óráig tartanak nyitva.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-72 15-73
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 19. sz.
Telefon: 30-37.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 300. SZÁM ARA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 DECEMBER 21

Az országgyűlés elfogadta a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslatot

Az országgyűlés pénteki ülését néhány perccel 10 óra után Vass Istvánné, az országgyűlés alelnöke nyitotta meg.

Részt vett az ülésen Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a kormány tagjai, Kiss Árpád, az Országos Tervhivatal elnöke.

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja.

Az országgyűlés a pénteki ülésen elsőnek a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A törvényjavaslat előadója Kukucska János volt. A vitában felszólalt dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese is.

Kukucska János előadói beszéde

Bevezetőben hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat jelentős lépés népi államunk szocialista demokratizmusának fejlesztésében, a nép tulajdonának védelmében és abban a harcban, amelyet a nép ellenségeivel, a társadalmi tulajdon herdálóival, a korrupt és a bürokrata elemekkel folytatunk. A népi ellenőrzés megvalósításával dolgozó népünk legjobbjait vonjuk be az állami vezetésbe és ez tovább fogja tökéletesíteni az államigazgatási szervek munkáját, megakadályozza a visszaéléseket, a kártevéseket.

Beszélt arról a széleskörű visszhangról is, amellyel a dolgozók fogadták a népi ellenőrzés gondolatát. Az üzemekben máris foglalkoznak azzal, hogyan segítsék majd a bizottságok munkáját. A népi ellenőrzés megvalósításáról szóló törvényjavaslat is tanúsítja, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány következetesen halad azon az úton, hogy felszámolja a korábbi időszakban elkövetett hibákat, leküzdje állami életünkben mutatkozó bürokratikus jelenségeket, s a dolgozók újabb tömegeit vonja be a vezetésbe, ugyanakkor kemény kézzel sújtson le mindenkire, aki kezet emel népi demokratikus rendszerünkre.

Ezután gazdasági és politikai téren elért eredményekről szólott, majd a törvényjavaslatot elfogadásra javasolta.

Münnich Ferenc elvtárs felszólalása

A vitában elsőnek dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese szólalt fel.

Bevezetőben utalt arra, hogy az ellenforradalmi események mélyen felkavarták társadalmunkat. Lazaságra, felületességre, passzivitásra ösztönöztek a gyengébbeket.

— Az ellenforradalom fegyveres támadásának leverése után — folytatta — az állami, a gazdasági és a kulturális szervekben meglapult ellenség új álarcot öltött, új módszerekkel dolgozik. Sok esetben befolyásolta a becsületes vezetőket is, akik közül sokan a termelést és a hivatali tevékenységet nem erős kézzel, hanem társadalmi javak jogtalan ajándékozásával, pénzbeli juttatásokkal képzelték el megindítani.

Az ellenforradalom demoralizáló hatása azonban még ma is érezhető.

A bűnözés — bár csökken —, de még ma is aggályosan magas méretű. Az ellenséges elemek ártó tevékenységüket gazdasági életünk területére helyezték át, azok is, akik lopnak, csalnak, rabolnak, azok is, akik sok esetben az éberség hiányában szenvedő, vagy liberális vezetők gyengeségét igyekeznek felhasználni, hogy a tervezésben, a termelésben, a kereskedelemben, valamint minden más területen ártsanak népgazdaságunknak, lazítsák a fegyelmet, provokációkkal csökkentsék a munkakedvet, megnehezítsék elért életszínvonalunk megvédését és jövőbeli előrejutásunkat.

Az ellenforradalom óta elért eredményeink jelentékeny mértékben nagyobbak lennének, ha rendelkeztünk volna olyan ellenőrző szervvel, amely kellő tekintélyjellel, minden érdekelttől függetlenül, a dolgozó társadalom részvételével és támogatásával idejében segített volna felfedni nemcsak a közönséges bűncselekményeket, hanem a liberalizmust, a felelőtlenséget, a fegyelmezetlenséget, a népszerűséget hajhászó passzivitást is.

A morális süllyedés egyik következménye a karrierizmus, a tülekedés, s ennek érdekében az útban állók felelőtlen megrágalmazása, amit hivatali nyelven „fúrás"-nak neveznek. Ez a tevékenység nem üldözhető az egyszerű, hivatalos állami bűnüldöző szervek útján, de a népi ellenőrzés szerveinek, ha ezzel a problémával találkoznak, ehhez is hozzá kell nyúlniok, ez ellen a jelenség ellen is harcolniok kell. Ha ezzel nem szállunk szembe, akkor ennek elharapózása megzavarhatja a vezetés káderpolitikáját, elkeseríthet a szocializmushoz hű, tehetséges embereket. Az ebből eredő bizonytalanság visszahúzódásra késztetheti az értékes, szerény embereket és utat nyit a nagyhangú, tülekedőknek. Rossz irányba terelhet olyan embereket, akik ártó elemek befolyása alá kerülnek, de az igazságos ellenőrzés segíthet abban, hogy idejében visszatérhessenek a helyes útra. A népi ellenőrzésnek ezekkel a kérdésekkel is foglalkoznia kell. De emellett egyik feladata, hogy leleplezze és felelősségre vonja azokat, akik csákiszalmájának tekintik a társadalmi tulajdont, s akik az állampénztárt a saját zsebükkel tévesztik össze.

Utalt arra is, hogy vannak olyanok, akik eltorzítják helyes gazdaságpolitikai intézkedéseinket és üzérkedő tevékenységükkel zavarják a dolgozók javát szolgáló állami árpolitikát, szükségleti cikkekkel üzérkednek, drágítják az élelmiszerek árát, igyekeznek vesztegetni, személyes kapcsolatokat használnak fel munka nélküli jövedelem szerzésére.

Különös figyelmet fordít majd a népi ellenőrzés olyan jelenségekre, amelyek azt mutatják, hogy a meglapult ellenséges elemek, vagy azok befolyása alá került liberálisok, becsületes pártonkívülieket, vagy párttagokat szorítanak ki munkahelyükről, hogy ott kétes elemek, vagy éppen rokonok foglalják el a helyet.

Komoly veszélyt jelentene, ha a legnagyobb erővel nem igyekeznénk megsemmisíteni a kapitalizmusnak ezt a terhes örökségét.

— A feladatok gyors és hatékony megoldására nem elégségesek a hivatalos bűnüldöző

(Folytatás a 2. oldalon)

Holland csapatösszevonások Nyugat-Irianban

A nyugati sajtó elégedetlen a NATO-értekezlet eredményeivel

Ma délután is nyitva lesznek az iparcikk boltok

Karácsonyi vásár

Szépek ezek a nylon-kendők

Elismerés és köszönet a bányák dolgozóinak

Jövőre 3 900 000 tonnával több szenet kell felszínre hozni

Czottner Sándor nehézipari miniszter nyilatkozata

A szén-, az ásvány- és ércbányászat, vegyipar, valamint az erőmű tröszt ez évi tervteljesítése alkalmából Czottner Sándor nehézipari miniszter nyilatkozott a sajtónak.

— Elismerésemet és köszönetemet fejezem ki a bányászat, a vegyipar és az erőmű tröszt valamennyi munkásának, vezetőjének, műszaki és adminisztratív dolgozójának az 1957. évi terv teljesítése alkalmából — hangzik a miniszter nyilatkozata. — Áldozatkész munkájukkal, eredményükkel, nagy mértékben hozzájárultak népünk életének javításához.

— Elismerésemet és köszönetemet fejezem ki a vegyipar dolgozóinak. A nehézipari tárca ágazatai közül november 30-án elsőnek ők fejezték be tervüket. Vegyiparunk az év végéig terven felül hatszázharminc millió forint értékű terméket ad a népgazdaságnak. Igen jelentős eredmény, hogy november 30-ig az iparág mintegy 19 millió forint értékű áruval többet exportált az előirányzottnál.

— Elismerés és köszönet jár a bányák dolgozóinak is. A szénbányák december 18-án a második műszakban teljesítették a tervet és a hátralévő kilenc napban még körülbelül 650 000 tonna szenet adnak terven felül. Figyelemreméltó a szénbányászat eredménye azért is, mert az év folyamán 12 000 új bányászt kellett betanítani és elhelyezni.

— Kitűnően dolgozott az ásvány- és ércbányászat is. December 10-ig már 2,1 százalékkal túlteljesítette tervét és az év végéig előirányzatán felül várhatólag 10 millió forint értéket termel. Ki kell emelni a vasérc, a mangán, a bentonit és a tűzállóanyag-bányászat dolgozóit, akik már jól felkészültek a jövő évre is.

— Az erőmű tröszt dolgozói villamosenergia-fejlesztési tervük december 18-i teljesítése közben megtakarítottak 240 ezer tonna szenet és az év végéig még 180 millió kilowatt óra energiatöbbletet termelnek.

A jövő évben mintegy 3 millió 900 ezer tonnával több szenet kell felszínre hozni az ideinél. Vagyis napi 500 vagonnal nagyobb mennyiséget, mint 1957-ben. Januárban üzembehelyezzük a tiszapalkonyai erőmű második gépegységét, a nyár derekán pedig a harmadikat. Rövidesen sor kerül a pécsújhegyi erőmű szerelésére és a 35 kilométeres mohács—pécsi víztávvezeték építésére. Terveinkben sok új bányafeltárás szerepel, új külszíni fejtéseket is nyitunk és új gépekkel könnyítjük meg a munkát. A következő évben ismét számos bányászcsaládot juttatunk otthonhoz.

— Bízom benne, hogy mint az idén, jövőre is a nehézipar minden dolgozója teljes tudásával járul hozzá a feladatok megoldásához. Munkájukhoz sok sikert kívánok — fejezte be nyilatkozatát a miniszter.

Eszmecsere Pécs és a megye több katolikus lelkészével

A Baranya megyei tanács elnökének, Palkó Sándor elvtársnak meghívására csütörtökön Pécs és a megye több katolikus lelkészével közvetlen, barátságos eszmecsere volt a megyei tanács épületében.

A megbeszélés során egyetértés alakult ki, hogy ilyen találkozóra a jövőben is szükség van a szocializmus építése, a békéért folyó közös küzdelem érdekében.

A szívélyes légkörben lefolyt beszélgetésen a meghívott lelkészeken kívül részt vett Palkó Sándor elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, a megyei tanács elnöke, Právitz Lajos elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, az agitációs és propaganda osztály vezetője, az Állami Egyházügyi Hivatal részéről Telepó Sándor elvtárs, az Országos Béketanács részéről Herling István elvtárs, valamint a megyei tanács népművelési osztályának egyházügyi előadója, Schillinger István elvtárs.

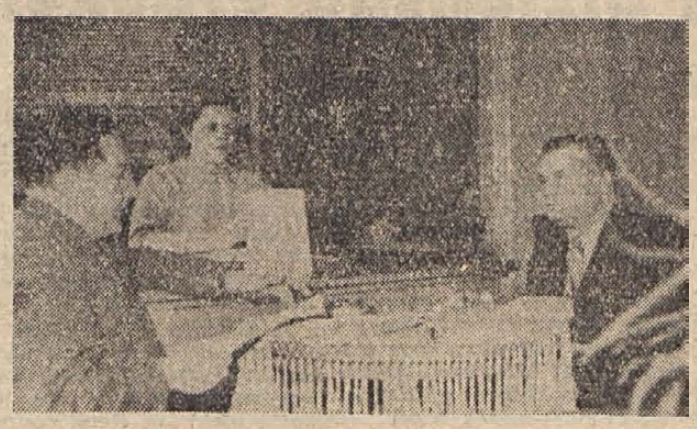
Közlemény a Szovjetunió Legfelső Tanácsa december 19-i üléséről

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió Legfelső Tanácsának szövetségi tanácsa és nemzetiségi tanácsa moszkvai időszámítás szerint 19 óra 45 perckor a Kremlben befejezte együttes ülését.

Az ülésen meghallgatták Kuzminnak, az állami tervhivatal elnökének beszámolóját a Szovjetunió 1958. évi állami népgazdaságfejlesztési tervéről és Zverjev pénzügyminiszternek a Szovjetunió 1958. évi állami költségvetéséről és az 1957. évi költségvetés teljesítéséről szóló beszámolóját.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának 9. ülésszaka december 20-án tovább folytatta munkáját.

BEMUTATJUK A VÁROSI TANÁCSOT — Kereskedelmi Osztály

Bátran nevezhetjük a városi tanács kereskedelmi osztályát Pécs gondos atyjának, aki öt vállalatán keresztül élelmezi, ruházza a lakosságot, sőt szórakozásáról is gondoskodik. A kereskedelmi osztályhoz tartozik a Hús- és Tej-, az Élelmiszer-, a Kiskereskedelmi, a Ruházati és a Vendéglátó Vállalat. Na már most, a vállalatok beadják minden negyedév előtt terveiket és az osztályon megkezdődik a zsonglőrösködés több száz millió forintnyi értékkel.

Például így.

Tél jön. Az emberek nagykabátokat vásárolnak. Ünnepek jönnek. Az emberek ajándékokat vásárolnak... és mindezt figyelembe veszik, amikor a Belkereskedelmi Minisztériumtól igényelik az árut az elkövetkező negyedévre. Mindezt és még sok minden mást. Mert igen fontos tényező, hogyan alakul a lakosság száma a következő negyedévben. Hányan dolgoznak vidékiek, akik falun laknak, de a városból élnek? Mennyi lesz a lakosság jövedelme? Erre a Nemzeti Bank megadja a választ. Mert ha csak egymillió forinttal növekszik a kifizetett bér — ami nem ritka eset — akkor azt fedezni kell áruval.

Mikor ez a sok, fejetfájdító adat együtt van, megkezdődik a számolgatás: a negyedévi jövedelemből mennyit fordít a lakosság élelemre, ruházkodásra, szórakozásra? Százalékos meghatározás ez, de igen fontos és körültekintő munka. Az egyik oldalon azt is figyelembe kell venni, hogy a városi tanács vállalatain kívül más kereskedelmi egységek is vannak a városban, ez tehát minuszt jelent, a másik oldalon arra is kell számítani, hogy a faluról Pécsre látogatók is vásárolnak, ez már pluszként jelentkezik.

Ilyen módszerrel már készek az 1958. évi első negyedévi tervszámok. Pillantsunk bele! A következő év első három hónapjára csaknem egymillió kiló húst, több mint félmillió kiló cukrot, közel három millió kiló kenyeret, 6 450 000 péksüteményt és mintegy kétszázezer kiló zsírt biztosítanak. A zsírnál ismét érdemes egy kicsit elidőzni. A tervezésnél figyelembe vették, hogy most van a disznóvágások ideje. Ilyenkor kilenc-tízezer sertést vágnak a városban s ez csökkenti a zsírfogyasztást.

A városi tanács kereskedelmi osztályának sok egyéb feladaton kívül — kötelessége a kereskedelmi egységek ellenőrzése. Hitelesség, ár, ellátás és minden, ami a lakosság ellátása érdekében történik, figyelő tekintetük ellenőrzése alatt áll.

Csak egyet említsünk: a szeszféleségek ellenőrzése.

Van az osztályon egy „mindentudó masina." Német találmány, magyar gyártmány és olyan okos, hogy egy csepp szeszből megállapítja, van-e benne mélykuti vagy sem. Nekem mindjárt működésében bemutatták. Bonbon meggyel kínáltuk meg a refructometert. Egy cseppet ráöntöttünk vizsgáló üveglapjára, lecsuktuk a vasfedelet és a hengeres műszer másik végén belenéztünk. Hát lett nagy csodálkozás, mert a belső skála azt mutatta, hogy a meggylikőr 51 refractor százalékú, pedig a megkövetelt csak 48,5 százalék. Jobb az előírtnál. Ezt bizony kellemes megállapítani, de megesik, hogy 54 százalék helyett csak 48-at mutat a műszer s akkor baj van... az eladóval.

Igaz, azt is hozzátették a kereskedelmi osztályon, hogy az utóbbi időben főleg kiváló minőségű szeszt mér a „mindentudó masina", mert egyre kevesebb a vízezés és a hamisítás.

Ehhez nagyban hozzájárult a kereskedelmi osztály is jó munkájával, melyért nem maradt el az elismerés — nemrégen kaptak jutalmat és miniszteri elismerést.

(GÁLDONYI)

Az országgyűlés pénteki ülése

(Folytatás az 1. oldalról.)

szervek. Egész, szocializmust építő társadalmunknak mozgásba kell jönnie ennek az országépítő célnak megvalósítására.

A népi ellenőrzés bizottságai jó munkája egyik eleme lesz a széles tömegek közügyekbe való bevonásának — fejezte be beszédét dr. Münnich Ferenc.

A vita

Ezután **Martin Ferenc**, majd **Nagy Dániel**, az Elnöki Tanács elnökhelyettese szólt a törvényjavaslathoz, s hangsúlyozta, hogy a népi ellenőrzés törvénybe iktatása az iparban és a mezőgazdaságban egyaránt fejlődést, haladást jelent majd. Az állami mezőgazdasági üzemekről szólva elmondotta, hogy ezekben átfogó vizsgálatot eddig évenként legfeljebb egyszer tartottak. Ez az ellenőrzés nem volt elégséges. Bizonyítja ezt az a példa is, hogy a kopáncsi állami gazdaság igazgatója a beépült osztályidegen elemekkel összejátszva csalással, okirathamisítással több mint félmillió forint kárt okozott. A helyi ismeretekkel rendelkező ellenőrző bizottságok sok esetben nagyobb segítséget adhatnak, mint valamely központi szerv revíziós vizsgálata.

Kelen Béla volt a következő hozzászóló.

Olt Károly elmondotta, a dolgozók már eddig is gyakran tették szóvá a visszásságokat, csak éppen az tette elégedetlenné nem egy esetben a bejelentőket, hogy a hibák kiküszöbölésére nem történtek gyorsan intézkedések. A népi ellenőrzésnek éppen az lesz a feladata, hogy gyorsan, mozgékonyan, egyszerű gyakorlati intézkedésekkel segítsen a bajokon.

— Vannak adataink, amelyekből arra következtethetünk, hogy évenként több száz millió lehet a társadalmi tulajdonban keletkezett kár a viszszaélések, a nemtörődömség következtében, az ellenőrzés hiánya miatt

Szijjártó Lajos többek között hangsúlyozta, hogy az új rendszer a tanácsoknál is eredményesebb ellenőrzésre ad lehetőséget. A népi szerv felszámolja majd a különböző hivatali személyek „mentegetési kapcsolatát", azt a tanácsok területén tapasztalható káros tevékenységet, hogy nagyszámú spekuláns a kereskedelemben kihasználja az ellenőrzés hiánya adta lehetőséget, ad-vesz, de adót nem fizet,

Vannak ilyen jelenségek a becsületes kisiparosok ezrei között meglapuló egynéhány élősdinél is. Példákkal mutatta be, hogyan fosztogatják a szocializmus ellenségei, a levitézlett társadalmi rend ügynökei a nép vagyonát.

Szabó Piroska, Gaada Géza szólalt fel.

A felszólalók elfogadták a törvényjavaslatot.

Ezután ebédszünet következett, majd áttértek a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Molnár Erik ismertette, milyen változásokat jelent a törvényjavaslat az eddigi gyakorlathoz képest. Így például az örökbefogadási, a szerződésfelbontási, a gondnoksági és különösen a házassági bontóperekben a jövőben első fokon a járásbíróság lesz illetékes. A válásnál egyébként megszüntetik az úgynevezett előkészítő eljárást, amely a gyakorlatban nem vált be, teljesen formális volt. Megszüntetik a válóperek külön illetékét is; módosították a fellebbezési eljárás egyes vonatkozásait, a perújítás kérdéséről a jövőben az alsófokon eljárt bíróság dönt.

A törvényjavaslathoz elsőnek **Pongrácz Kálmán** szólt hozzá. A javaslatot elfogadta. A következő felszólaló **Székely Béla** volt. A törvényjavaslatot elfogadta.

Molnár Erik — minthogy a javaslattal szemben észrevétel nem merült fel — ismételten kérte az országgyűlést annak elfogadására. Az elnöklő **Nagyistók József** a törvényjavaslatot szavazásra tette fel.

A képviselők a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseiről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Az elnök javaslatára az országgyűlés elhatározta, hogy legközelebbi ülését szombaton délelőtt 10 órai kezdettel tartja. Napirenden a Legfelső Bíróság elnöke, a legfőbb ügyész beszámolója és interpellációk szerepelnek.

A polgári perrendtartás egyes rendelkezéseiről szóló törvényjavaslat

A törvényjavaslat előadója, **Molnár Erik** képviselő bevezetőben megindokolta, miért volt szükség az 1952-ben életbeléptetett polgári perrendtartás megváltoztatására. A most beterjesztett törvényjavaslattal az igazságügyi minisztérium már 1956-ban foglalkozott, az ellenforradalmi események azonban megakadályozták benyújtását. Az elkészült javaslatot a bírák, az ügyészek és az ügyvédek széles körben megvitatták.

Grősz József látogatása
a Minisztertanács elnökénél

Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke pénteken fogadta Grősz József kalocsai érseket.

Meleghangulatú Télapó-est
a földművesszövetkezetek megyei székházában

Tegnap, december 20-án délután 5 órai kezdettel Télapó-estet rendeztek a földművesszövetkezetek megyei székházában. Az est rendezői a Földművesszövetkezetek Pécsi Járási Központja, a Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata és a Mezőgazdasági Gépeket Értékesítő Vállalat. A Télapó-est meleg hangulatban zajlott le.

A szakszervezet 72 gyereknek adott ajándékot, mintegy 5000 forint értékben. A csomagokban édesség, csokoládé, a kislányoknak baba, a fiúknak kis autó és építőkocka került kiosztásra. A szépen díszített karácsonyfa alatt, a jólfűtött teremben Télapó is mejelent a gyerekek között. Az ajándékok mellett nagy örömet okozott a filmelőadás, amelyen a Csehszlovák Kultúra ajándékát, „A császár csalogánya" című cseh bábfilmet vetítették.

Sisakli, volt szíriai elnök titokban Libanonba érkezett

Damaszkusz (MTI). Az Al Dzsamhur című damaszkuszi lap csütörtökön közölte, hogy Sisakli volt szíriai elnök a napokban titokban Libanonba érkezett, hogy Beirutban megbeszélést folytasson elmenekült szíriai politikusokkal.

Sisakli Libanonba történt megérkezése esetleg egy új „török—amerikai sugallmazású Szíria-ellenes összeesküvésre vezethet" a betiltott Szíriai Nemzeti Szocialista Párt vezetésével.

A volt diktátort elmozdítása óta kétszer ítélték halálra Damaszkuszban.

A lottó 42. játékhetének nyerőszámai:

9, 19, 24, 32, 78.

A totó- és a lottókirendeltségek nyitvatartási ideje karácsony előtt

A karácsonyi ünnepek az idén a hét közepére esnek. Ezért a sportfogadási és lottóigazgatóság rendelkezett a totó- és a lottókirendeltségek különleges üzemidejéről.

December 22-én, „Aranyvasárnap" vidéken reggel 9 órától 18 óráig árusítanak a totólottókirendeltségek. December 23-án, hétfőn, 24-én, kedden vidéken 17 óráig tartanak nyitva.

December 25-én, karácsony első napján valamennyi totólottókirendeltség zárva tart.

December 26-án, csütörtökön a budapesti, a pécsi és a győri totó-lottó kirendeltségek reggel 9 órától 12 óráig tartanak nyitva.

A szelvények feldolgozási menetrendjében a sorsolás időpontjában természetesen semmiféle változás nem lesz. A játékban csakis azok a szelvények vesznek részt, amelyek csütörtökön déli 12 óráig beérkeznek a sportfogadási és lottójgazgatósághoz.

A hollandok katonai erőket összpontosítanak Nyugat-Iriánban

Nasution vezérőrnagy, az indonéz hadsereg vezérkari főnöke egy medani nagygyűlésen (Észak-Szumatra fővárosa) közölte, hogy a hollandok katonai erőket összpontosítanak Nyugat-Iriánban és Észak-Szumatra környéki területeken. „Készek vagyunk arra, hogy a győzelemig szembenézzünk a harccal." Sürgette az indonéz népet, maradjon egységes és elszánt ebben a jelenlegi nemzeti harcban.

Sudibjo indonéz tájékoztatásügyi miniszter figyelmeztette Indonézia lakosságát, a Nyugat-Irián visszaszerzéséért indított mozgalom elsöpri mindazokat a különálló személyeket, vagy azokat a csoportosulásokat, amelyeknek tagjai igyekeznek megakadályozni e cél elérését. Dél-Celebeszen elvakult lázadók fosztogatnak a távoli községekben és városokban. Visszaverték a szélsőséges Darul Islam felekezethez tartozó „az Isten hada" terrorista banda kísérletét arra, hogy birtokukba kerítsék a celebeszi Mamasza várost. Az indonéz hadsereg kötelékei harcot folytattak a Darul Islam Mamasza és Polevali között 33 hidat felrobbantó „vörös szellem" bandájával, amelynek tizenkét lázadó tagját megölték.

Hearst, Conniff és Considine felszólalása az Egyesült Államok nemzeti sajtóklubjában

Washington (TASZSZ): A nemzeti sajtóklub december 17-én villásreggelit adott, melyen felszólalt *Hearst, Conniff és Considine*, nemrég a Szovjetunióban járt három újságíró. A villásreggelin újságírókon kívül jelen voltak az amerikai külügyminisztérium, az amerikai központi hírszerző igazgatóság, a légierők képviselői, valamint több Washingtonba akkreditált nagykövetség és követség képviselői.

Hearst felszólalásában részletesen ismertette Hruscsovval folytatott beszélgetésének tartalmát. Különösen hangsúlyozta Hruscsovnak azt a kijelentését, hogy a Szovjetunió vezet a rakétatechnikában és hogy a jövőben a Szovjetunió meg fogja előzni az Egyesült Államokat az egy főre jutó termelésben is. *„Azért mondom ezt önöknek* — mondta Hearst —, *mert ha néhány évvel ezelőtt azt mondták volna nekünk, hogy Oroszország tudományos területen elhagyja az Egyesült Államokat, nevettünk volna ezen. De most ez történt."*

A Szovjetunióban szerzett általános benyomásairól szólva Hearst kijelentette, hogy a Szovjetunió nagy sikereket aratott tudományban és a technikában. Például említette a *mesterséges holdakat, a szovjet lökhajtásos utasszállító repülőgépeket, az atom-jégtörő hajót és a világ legnagyobb szinkrofazotronját.* Azt is megemlítette, hogy Moszkvában óriási lakásépítkezés folyik és hogy az üzletekben nagy a választék iparcikkekben és élelmiszerekben.

— *Az Egyesült Államoknak* — hangoztatta — *meg kell változtatnia külpolitikáját. Politikánknak hajlékonyabbnak kellene lennie és a Szovjetunióval való „versengő együttélés" elvén kellene alapulnia* — mondta Hearst.

Hearst ezután kijelentette, hogy Eisenhowernek „alkalmas időben" találkoznia kell Hruscsovval. Hearst szerint Eisenhower elnök az egyetlen ember, aki tárgyalásokat kezdhet Hruscsovval abban a reményben, hogy a háború megakadályozására alkalmas megegyezést ér el.

Conniff egy kérdésre azt válaszolta, hogy *nem ért egyet azzal az Egyesült Államokban hangoztatott elmélettel, amely szerint a Szovjetunió „a nép személyes szükségleteinek elhanyagolásával" vívta ki nagy sikereit a tudományban és a technikában.* Conniff azt mondta, hogy azok az emberek, akiket Moszkvában látott, boldognak látszottak. — Hangsúlyozta, hogy a mesterséges hold az oroszok általános programjának csupán egy szakaszát jelenti és egyáltalán nem vagyunk meggyőződve arról, hogy a következő ugrás nem következik-e be valamilyen más területen.

HÍREK

SZÓFIA

A Bolgár Népköztársaságban vasárnap — december 22-én — megtartják a nemzetgyűlési képviselőválasztásokat. Összesen 251 képviselőt választanak, akik valamennyien a Hazafias Arcvonal jelöltjei. A választók névjegyzékein mintegy ötmillió szavazó szerepel.

DAMASZKUSZ

Szíria csütörtökön jegyzéket juttatott el az összes NATO tagállamok — Törökországot kivéve — damaszkuszi diplomáciai képviselőihez. A jegyzékben felhívja figyelmüket a Szíria irányában folytatott török politika: „Nyilvánvalóan agresszív szándékaira" és figyelmezteti őket, nehogy együttműködjenek ezen a téren Törökországgal. Mint a szíriai külügyminisztérium szóvivője közölte, valószínűleg rövidesen külön jegyzéket intéznek Törökországhoz.

MOSZKVA

1958 augusztus 1-én Moszkva legnagyobb parkjának, a Központi Kultúr- és Üdülőparknak a területén amerikai kiállítás megnyitását tervezik.

A kiállítás 17 és félezer négyzetméter területű és egy hónapig lesz nyitva.

DJAKARTA

Sartono, az indonéz képviselőház elnöke Sukarno köztársasági elnök jelenlétében pénteken reggel letette az esküt — mint az Indonéz Köztársaság ideiglenes elnöke. Ismeretes, hogy Sartono veszi át Sukarno tisztségét annak külföldi pihenése idejére.

KAIRÓ

Az egyiptomi külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy a kormány csütörtökön este magyarázatot kért Törökország kairói nagykövetétől, Menderesz december 17-i, párizsi beszéde miatt, amely Egyiptomot érintette. Menderesz kijelentette, hogy a Szovjetunió „szovjet erőket készül küldeni Szíriába, s hogy Egyiptom szorosan együttműködik a Szovjetunióval, ez utóbbi közép-keleti befolyásának növelése céljából."

DAMASZKUSZ

Török területről behatolók elraboltak egy szíriai személyt, továbbá a legutóbbi két nap alatt török területről tüzet nyitottak egy szíriai községre és két szíriai járőrre. Az incidenseknek emberáldozata nem volt. A kivizsgálás folyik.

PÁRIZS

John Foster Dulles amerikai külügyminiszter pénteken Párizsból Madridba utazott. Az amerikai külügyminiszter megbeszélést folytat Franco tábornokkal.

A NATO fenyegeti a béke és a biztonság érdekeit

— írja a Pravda —

A párizsi értekezlet visszhangja

A Pravda megjegyzéseket fűz a NATO-tanács párizsi értekezletéről kiadott záróközleményhez, — jelenti Moszkvából a TASZSZ. Egyebek közt a következőket írja: bár a katonai kérdéseket a közlemény csupán a negyedik részben említi, mégis ezek a kérdések voltak a legfontosabbak a párizsi értekezlet vezetői számára, *beigazolódott, hogy a NATO agresszív tömb volt, s ma is az, és fenyegeti a béke és a biztonság érdekeit.* A NATO-értekezlet vezetői jól tudják, hogy az a militarista politika, amely a NATO-országok népeitől mind nagyobb áldozatokat követel, megkívánja a bizalmatlanság légkörét, az ellenséges propagandát a népek között, éppen ezért bűnösen megtüzdelték a záróközleményeket a Szovjetunió és a többi szocialista ország ellen irányuló támadásokkal. A záróközlemény szerzői még attól sem riadtak vissza, hogy hivatkozzanak a szocialista országok kommunista és munkáspártjainak értekezletén elfogadott nyilatkozatra és a „világuralom" létesítésére irányuló terveket írjanak a szocialista országok terhére. *Az efféle dajkamesék olyan okmánnyal kapcsolatban, amely a népek békés együttélésének elveit hirdeti meg, csak gúnyos mosolyt fakaszthatna, ha nem arra irányulna, hogy igazolja az új háború előkészítésének veszélyes politikáját.* Valamennyi ország népei jól tudják, hogy a béke és a nemzetközi biztonság problémái nem oldhatók meg a feszültség és a fegyverkezési verseny fokozása, az atomháború előkészítése útján. — A béke reális útja: a békés együttélés és a nemzetközi együttműködés politikája.

Amerikai lapok a NATO közleményéről

Middleton, a *New York Times* tudósítója írja: „A NATO tagállamok politikai körei és közvéleménye megmutatták, hogy a Párizsban hozott döntés csakis abban az esetben nyerheti el a nép támogatását, ha a szövetség katonai, politikai és gazdasági erősítését szolgáló intézkedéseket annak bebizonyítása kíséri, hogy a nyugati szövetségesek készek megtárgyalni a Szovjetunióval a nemzetközi feszültség enyhítésének módozatait."

A *Chicago Tribune* így ír: „Bizonyos, hogy a konferencia nem teljesítette Eisenhowernek azt a reményét, hogy sikerül majd „új életet önteni" a szövetségbe. Ez azonban csaknem olyan lehetetlen feladat volt, mint egy döglött lónak a talpraállítása".

A *Washington Post* hangoztatja, hogy a párizsi értekezletről hiányzott „egy olyan hatalmas eszme varázslatos ereje, amely elfordíthatta volna a világot a robbanás felé való jelenlegi veszélyes sodródástól... A legnagyobb csalódást az okozta, hogy a közlemény nagyon lagymatag megjegyzéseket tartalmazott a NATO politikai és gazdasági problémáiról és lelkesedést egyáltalán nem keltő módon tárgyalta a leszerelés kérdését."

Humphrey szenátor, aki az amerikai szenátus külügyi bizottságának is tagja, az AP-hírügynökség tudósítójával folytatott beszélgetésében azt a véleményét hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak nem szabad elvetnie a Szovjetunióval való tárgyalások gondolatát — „remélem — mondotta, — hogy Eisenhower és Dulles rövidesen szakít kategórikusan elutasító álláspontjával és hozzálát Bulganyin üzenetének tanulmányozásához... Mindig készen kell állnunk a tárgyalásokra Oroszországgal."

Hasonló értelemben nyilatkozott a bizottság két másik tagja — Fulbright és Sparkman szenátor is.

Tiltakozásra készül az Angol Munkáspárt

A brit munkáspárt parlamenti vezetői csütörtökön este ülést tartottak és Bevan felszólalása után elhatározták, hogy a pénteki alsóházi külügyi vita során kikényszerítik a szavazást. Így kívánnak tiltakozni a konzervatív kormánynak a NATO-csúcsértekezletén folytatott politikája ellen és kifejezésre juttatni tiltakozásukat a NATO-közlemény egyes részeivel szemben. Elsősorban azonban az ellen a terv ellen kívánnak tiltakozni, amely szerint rakétatámaszpontokat létesítenének Angliában.

A francia sajtó elégedetlen

A francia sajtó bőven kommentálja a NATO-értekezlet eredményeit.

A polgári lapok közül is több, így például a *Parisien Libéré*, soványnak mondja az értekezlet eredményeit. A *Paris Journal* kiemeli, hogy hiába keresnénk az Atlanti Tanács munkájában egyetlen új gondolatot is, amely lehetővé tenné, hogy kijussanak abból a zsákutcából, ahová a fegyverkezési hajsza juttatta a világot. A lap egyébként éppen úgy, mint a Combat, rámutat, hogy az Atlanti Tanács ülése napvilágra hozta a NATO kebelén belül mutatkozó kettősséget: *az angolszászok szembeállnak az európaiakkal.*

Az *Humanité* elítéli, hogy a francia kormány volt az angol kormányon kívül az egyetlen, amely lelkes ügynökévé szegődött Amerika esztelen politikájának. De még csak nem is kapta meg érte jutalmát. Ha Macmillan legalább azzal dicsekedhet, hogy a maga ballisztikai buzgalmának elismeréseként a másodparancsnoki helyet kapja meg a koalícióban, Gaillard nem kapott még csak néhány olyan sort sem a záróközleményben, amely az amerikai imperializmus szolidaritását helyezte volna kilátásba az algériai francia gyarmatosítással.

Az iparcikk-boltok ma délután is nyitva tartanak

A Pécs Városi Tanács Kereskedelmi Osztálya felhívja a lakosság figyelmét, hogy december 26-án az összes tejboltok, valamint az összes tejet árusító élelmiszer boltok, továbbá a Bem utcai, az Irányi Dániel téri és a Doktor Sándor utcai kenyérboltok reggel 7—10 óra között nyitva tartanak.

Ezúttal is felhívják a lakosság figyelmét, hogy december 21-től 24-ig a boltok nagy része a megszokottnál hosszabb nyitvatartási idővel segíti a megnövekedett vásárlási forgalom zavartalan lebonyolítását.

A belvárosi iparcikk-boltok szombaton, 21-én délután is nyitva tartanak. Ugyanezek a boltok, valamint a közép-meszesi iparcikk-boltok, a Kórház téri, a Kossuth utcai, Irányi Dániel téri és közép-meszesi élelmiszer bolt, a belvárosi csemege áruház, az Édességboltok december 22-én, vasárnap 9—14 óra között nyitva tartanak, sőt a könyvesboltok, édességboltok, játékboltok, a halboltok és az ajándékbolt délután 5 óráig tartanak nyitva.

December 23-án, hétfőn a fenti, valamint a kenyeret árusító boltok a hétköznapinál egy órával tovább nyitva tartanak. A zavartalan kenyér- és húsellátás érdekében a tej- és húsboltok déli zárórát nem tartanak és még az egyszemélyes tejboltok is délután 4-ig lesznek nyitva.

December 24-én az élelmiszerboltok este 6 órakor zárnak, a kenyeret árusító boltok déli szünetet nem tartanak. Az iparcikk-boltok ezen a napon este 5 órakor zárnak le. A vendéglátóipari egységek este 8 órakor tartanak zárórát, de a Lokomotív, az Elefánt, a Zóna és a Halásztanya étterem 10 órakor, a Nádor kávéház pedig 12 órakor zár.

December 25-én az összes boltok zárva lesznek, illetve a vendéglátóipari egységeknél rendes vasárnapi nyitvatartás lesz.

Ülésezik

a Bányász Szakszervezet Központi Vezetősége

A Bányászati Dolgozók Szakszervezetének Központi Vezetősége pénteken reggel tanácskozásra ült össze. — A tárgysorozaton szerepel a szakszervezet elnökségének a bányák ez évi termeléséről, valamint a szakszervezet ezzel kapcsolatos munkájáról és a jövő feladatokról szóló beszámoló.

MENTŐK JELENTIK:

Sok az öngyilkossági kísérlet

A héten sok öngyilkossági kísérlet történt a városban. A mentőknek hét esetben kellett kiszállniok és kórházba szállítani az öngyilkos-jelölteket. Valamennyit megmentették. Legtöbbjük asszony és lány, akik gondoskodnak arról, hogy kísérletüket idejében észrevegyék és kellő orvosi beavatkozással megakadályozzák elhatározásukat.

*

Igen szerencsés kimenetelű baleset történt 19-én éjfélkor a Szentlőrinc előtti vasúti átjárónál. Kelemen Gyula oldalkocsis motorkerékpáron haladt Szentlőrinc felé. Nem vette észre a leeresztett sorompót és neki szaladt. A sorompót testével összetörte, amikor kirepült a nyeregből, a motorkerékpár átdobódott a sineken és a túlsó sorompó mögött állt meg. A baleset után egy-két perccel az eszméletlenül fekvő Kelemen Gyula és a motorkerékpár között robogott el a vonat. A sérültnek kisebb karcolásokon és agyrázkódáson kívül nagyobb baja nem történt.

*

Mint korábbi jelentésünkben közöltük, a kivizsgálás megállapította, hogy Tóth János 81 éves idős embert, akit a Türr malomnál holtan találtak a kukoricásban, szívbénulás ölte meg.

Kommunista csoportokat a tanácsokba

A tanácsok segítsége nélkül nem győzhet a termelőszövetkezeti mozgalom, nem lenne szilárd a munkás-paraszt szövetség — tanácsok nélkül nincs szocializmus. Ezért életbevágó, hogy a tanácsokon megfelelő pártirányítás érvényesüljön.

A tanácsok a néptömegek választott szervei, ezért pártszervezeteink nem hozhatnak a tanácsokra kötelező határozatot, nem utasíthatják a végrehajtó bizottságot, vagy valamelyik pártonkívüli tagját. A pártirányítás a kommunista csoportokon keresztül valósul meg, a kommunista tanácstagok már kötelesek a pártszervezet határozatait végrehajtani.

A kommunista csoportok nem újkeletűek pártunk történetében. A felszabadulás utáni első évek parlamenti, szakszervezeti és egyéb népi szervek un. „kommunista frakció"-i lényegében kommunista csoportok voltak. Igen nagy szerepük volt abban, hogy e helyeken egyre inkább érvényre jutott pártunk politikája, sőt a más pártbeliek közül is mindtöbben támogatták a kommunistákat. Nem véletlenül: a kommunista frakciók a szervezettség és fegyelmezettség iskolapéldái voltak, pontosan végrehajtották az illetékes pártszervezet határozatát s minden erejükkel azon dolgoztak, hogy az embereket megnyerjék. A tanácsi kommunista csoportoknak is így kell tevékenykedniök, ha sikereket akarnak elérni.

A kommunista csoport helyzete

A Központi Bizottság régen határozatot hozott e kommunista csoportok megalakítására. Az eredményekkel azonban nem lehetünk megelégedve, mert a megye területén még azoknak a tanácsoknak 50 százalékában sincs megalakítva a kommunista csoport, ahol erre lehetőség van. Máshol viszont a „mit tegyünk?" okoz nagy gondot, t. i. az újonnan alakult kommunista csoportok nem tudják, hogy mihez fogjanak.

A kommunista csoportok élére vezetőt kell választani. Rendszerint a párttitkár, kommunista tanácselnök, vagy valamelyik pártvezetőségi tag a legalkalmasabb erre a tisztségre, tehát tapasztalt és képzett elvtárs, aki tagja a végrehajtó bizottságnak is, és megfelelő áttekintése van a falu ügyeiben.

Mindig a napirendi pontok döntik el, hogy a kommunista csoportnak össze kell-e ülnie a tanácsülés előtt avagy nem. Ha olyan kérdések kerülnek a tanácsülés elé, amelyek nem okoznak különösebb vitát, akkor nem szükséges, de ha már községpolitikai tervről, a termelőszövetkezet segítéséről, vagy a tanácshoz tartozó személyi kérdésekről lesz szó, akkor feltétlenül jó, ha összejönnek. Sőt: egybegyűlhet és tanácskozhat a kommunista csoport a tanácsülés után is, ha a szükség gyorsan megkívánja, illetve valamilyen pártmegbízással akarják az elvtársakat ellátni. Mindig a körülmények döntenek. A lényeg az, hogy ne közvetlenül a tanácsülés előtt tartsák az üléseket, mert esetleg elhúzódhat, s ha a pártonkívüli tanácstagok miattuk várakoznak az ajtó előtt, az rossz hatást szül. Ráadásul maguk sem tudnak felkészülni a tanácsülésre megfelelően. Viszont, ha két-három nappal előbb ülnek össze, akkor még a pártonkívüli tanácstagokat is felkereshetik, s még a tanácsülés előtt elbeszélgethetnek velük álláspontjuk helyességéről.

Egységes állásfoglalást!

A kommunista csoport ülésén addig kell vitatkozni a napirendre kerülő kérdésekről, amíg az elvtársak egységes véleményre nem jutnak. Ekkor egy vagy két tapasztaltabb és a beszédhez jól értő elvtársat meg lehet bízni azzal, hogy tolmácsolja majd a csoport véleményét. Ennél a tolmácsolásnál vigyázni kellene. Nem lenne helyes hangoztatni, hogy „ez a kommunista csoport véleménye", mert ez esetleg a presszió érzését keltheti a pártonkívüliekben. Márpedig a tanácstag — akár kommunista akár nem — teljesen egyenlő, egyiknek sincs több joga mint a másiknak. Természetesen felszólalhatnak a többi párttagok is, a lényeg az, hogy okos érvekkel bizonyítsák álláspontjuk helyességét.

Magától értetődik, hogy a kommunista csoport csak egységesen szavazhat, úgy, ahogy annak idején a saját ülésén határozott. Ez arra az esetleges kisebbségre is vonatkozik, aki akkor a többséggel nem értett egyet.

A munka java

A kommunista csoportok munkája nem merül ki a fontosabb tanácsülésekre való felkészüléssel. A java csak ezután kezdődik. Gyakran megtörténik például, hogy a tanácsülés hosszú harc után megszavazott községpolitikai terve elakad a végrehajtásnál. Ennek kétségtelenül az egész falu kárát látná. Ilyenkor megint a kommunista tanácstagoknak kell legelőször a sarkukra állniok, a személyes példamutatásukkal, ha kell áldozatvállalással biztosítani az ügy sikerét. Általában a személyes példamutatásnak igen nagy jelentősége van, a kommunista tanácstagoktól feltétlenül elvárandó, hogy pontosan megtartsák tanácstagi beszámolóikat és fogadóóráikat. (Falun, ha helyiséghiány vagy egyéb okok miatt nincs erre lehetőség, akkor családlátogatásokkal lehetne pótolni. A kommunisták a tanácsülések előtt felkereshetnék választóikat és megkérdezhetnék, hogy mi a kívánságuk stb. Ha azóhajok reálisak és teljesíthetők, akkor a tanácsülésen elő lehetne hozakodni velük, azután pedig ismét megkereshetnék választóikat és beszámolhatnának küldetésük eredményéről.) Ilymódon állandó kapcsolat épülne ki a kommunista tanácstagok és választóik között, s ez mintául szolgálhatna a pártonkívüli tanács tagok számára is.

*

Mint említettük, a kommunista csoportok az illetékes pártszervezet hatásköre alá tartoznak. (Falusi, ha nincs, akkor termelőszövetkezeti.) — A kommunista csoportok vezetőit időnként be kellene számoltatni a végzett munkájukról, még akkor is, ha párttitkár vagy tanácselnök az illető. Ugyanez vonatkozik a tagjaira.

A kommunista csoport tagjának lenni nem könnyű feladat. Elvhűséget, állhatatosságot, esetenként rugalmasságot követel meg, nem is beszélve a munkáról, az áldozatokról. Pártmunka ez a javából, ezért a kommunista csoportok tagjait, — ha a lehetőségek megengedik — ne bízzuk meg újabb pártmunkákkal.

Hol szórakozik 4.500 vasutas?

Sehol. Azaz szerte a városban, ki itt, ki ott, ahol éri. De hiszen van kultúrotthonuk!

— Ezt a helyet úgy elkerülik a vasutasok, mintha leprás lenne — jellemezte a vasutas művelődési otthont (?) Dér elvtárs, az igazgató.

Ha az ember körülnéz az épületben, valóban nem érzi azt, hogy itt szívesen eltöltenék egy-két órát. Az előcsarnok sötét, ablaktalan, a nagyterembe talán ha százan férnek be, a könyvtárhelyiség szűk, a 3500 könyvtől nem látni a szobát — s a legújabb rendelet szerint a könyvkölcsönzők nem léphetnek be a könyvtárba, egy kis ablakon keresztül mondhatják el kívánságukat. A kis ablak a sötét, barátságtalan előcsarnokra nyílik.

A nagyteremben tartja próbáit a szimfonikus zenekar, az énekkar, a gyermekzenekar — s ezzel meg is adtuk a művelődési otthon keresztmetszetét. Egyetlen egy helyiség sincs, ahol klubéletet élhetnének a vasutasok, ahol olvasgathatnának, sakkozhatnának, beszélgethetnének, vagy egy-egy filmvetítés szórakoztatná őket. S különösen ez az utóbbi hiányzik például a fűtőknek, mozdonyvezetőknek, akik nem tudnak sorbaállni mozijegyért, mert szolgálatuk ezt nem teszi lehetővé számukra.

Jó hírre tett szert városunkban a MÁV szimfonikus zenekar, s mindinkább megismerik a MÁV énekkart is a pécsiek. Az „utánpótlás", a gyermekzenekar is fejlődik számszerint és művészi szempontból is. De hangversenyt másutt kell rendezni, a művelődési otthon nem alkalmas reprezentatív megmozdulásokra.

— Ebben az évben 50 000 forint támogatást kaptunk művészeti csoportjaink részére — mondotta Dér elvtárs — s ez bizony kevés. Úgy érzem, helyes lenne, ha legalább negyedévenkint meg tudnám vendégelni azokat a dolgozókat, akik munkaidő után eljönnek ide énekelni, vagy muzsikálni. Nem tehetem. Bevételünk nincs, honnan is lenne, amikor helyiségünk sincs, ahol valamilyen szakkör — báb, szabóvarró stb. — működhetne.

Dér elvtárs óráig tudta volna sorolni a lehetőségeket, amelyeket megvalósíthatna megfelelő művelődési otthonban. Egyszer összejöhetnének a fűtőházak — 600-an vannak, máskor az igazgatóságiak — ők is vannak vagy 500-an, azután a pályafenntartás, az állomás dolgozói, vezetői, s nagyobb ünnepen együtt lehetne az egész „vasutas társadalom".

A vasutas szakszervezeti központ ezideig elutasító választ adott művelődési otthon építésével kapcsolatosan. A helyi szakszervezet elnöke, Gelencsér József elvtárs, gyakori vendég a kultúrotthonban, beszélget a vezetőséggel, meghallgatja a véleményeket, de a központ nélkül nem dönthet.

Sportpályát építettek, s úgy véljük — gondolni kellene művelődési otthon építésére is. S amilyen mértékben emelte a város sportéletének színvonalát a remek pálya, ugyanolyan mértékben emelné a kulturális élet színvonalát az új vasutas művelődési ház.

Rendkívüli segély régi szakszervezeti tagoknak

A Szakszervezeti Tanács Titkársága a régi szakszervezeti tagok megbecsülésének kifejezéseként a több évtizedes szakszervezeti tagsággal rendelkező nyugdíjasokat még ez év folyamán rendkívüli segélyben részesíti. Segélyben lehet részesíteni olyan nyugdíjasokat, akiknek folyósított összes nyugdíja nem haladja meg a havi 800 Ft-ot. Ezért a Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa felhívja a megye területén lakó nyugdíjasokat, akik 1940 óta, illetve azt megelőzően folyamatos szakszervezeti tagsággal rendelkeznek, hogy az alábbi iratok felmutatásával jelentkezzenek (Pécs, Színház tér 1. II. 5.) december 23-tól személyesen, vagy levélben, munkanapokon délután 3—5 óráig. Hozzák magukkal a szakszervezeti tagságot igazoló szakszervezeti tagsági könyvet vagy az azt helyettesítő igazolást.

A legutolsó nyugdíjszelvényt.

Bogár József
SZMT elnök.

A következő lépés — a fürdő

Egy kis zsúfolt helyiségben néhány mosdótál hever, a műhelyben pedig a tűzhelyen melegszik a víz. Mikor vége a munkának, becipelik a vizet, beleöntik a lavorokba és lehet mosakodni. Persze szűkösen, kényelmetlenül és fogvacogva, hiszen hatvan ember kénytelen összeszorulni, a szél meg befúj az ajtóréseken. Dehát az öntő, kovácsoló, lakatos munkát nem fehér köpenyben végzik, azután bizony, tetszik, nem tetszik, meg kell mosakodni, akárhogy is. A Vasas KTSZ-nek pedig nincs fürdője.

A tervek ott lapulnak az íróasztal mélyén. A papírlapokról kibontakozik a kép: tágas, tiszta helyiség, csillogó csapok, zuhanyok, zuhogó, gőzölgő meleg víz. A vonzó jövő, aminek már rég jelennek kellene lennie.

De a fürdő helyén egyelőre öreg épület roskadozik, laknak is benne. Ezt kell majd lebontani és teljesen újonnan felépíteni helyén a fürdőt. Ami viszont nem olyan egyszerű, mint amilyennek a kívülálló látja, s amilyennek a bentiek is látni szeretnék. Nagyjából pénzkérdés az egész, legalábbis az volt. Amikor aztán az elenforradalom felborította a szövetkezet egyensúlyát, megint csak sóhajtani lehetett: hja, pénzkérdés... Később meg nem tudtak építőanyaghoz jutni, majd felszökött a tégla ára. Megint egy sóhaj...

Sóhajokból persze még nem épült fel egyetlen épület sem. A szövetkezet vezetői is belátták ezt és belátták azt is, hogy a fürdő viszont égetően szükséges.

Folynak már a tárgyalások a PIK-kel, hogy idehozzák a mérlegeseket a Bajcsy Zsilinszky utcából, azt a helyiséget átadják, a PIK pedig biztosít az itteni lakó részére lakást. S akkor elkezdődhet az építkezés. Kölcsönt kap a szövetkezet, mert rentábilis, jól dolgozik, a terveket mindig száz százalékra, sokszor azon felül is teljesíti. Kiváló munkát végeznek, állatnyírógépeiket például az egész ország vásárolja, ők csinálják egyedül és ha kapacitás nem lenne lekötve, gyárthatnának már exportra is. A szövetkezet másik büszkesége — a sok közül — a fúróorsó, amely bejárta a mohácsi gépgyárat, Csepelt, Kaposvárt, míg végül náluk rendeli az Uránium bánya, mert az öreg gépeken is kifogástalanul el tudják készíteni.

— Állandóan bővítjük és korszerűsítjük az üzemet — magyarázza Német Ferenc vezetőhelyettes. — Az új forgácsolóműhelyt már az idén csináltuk, most majd az öntődét vonjuk össze, idehozzuk a mérleges részleget. A nikkelezőket kivéve már minden üzemrészben fölszereltünk ventillátort is. Most már több támogatást is kapunk...

A szemmellátható valóság is azt bizonyítja, hogy a szövetkezet lassan fejlődik és csinosodik. Már nem kezelik mostohagyerekként a szövetkezetet, egyre kevesebb a „maszek" megjegyzés és ami ezzel jár. És mivel az ember akkor törekszik leginkább az elismerésre és megbecsülésre, ha elismerik és megbecsülik, ha látja ezt, remélni lehet, hogy a vasas szövetkezet sem hagyja annyiban és — ha már hamarabb nem lehet — a nyár az új fürdőben találja majd munkaidő végeztével a dolgozókat.

A havi átlagos jövedelem 1500 forint

A hajlatban látszólag békésen húzódik meg Lippó sokszínű házaival és sokféle gondolkodású embereivel. Mert ki tagadná, többféleképpen gondolkodnak itt az emberek, de egy kérdésben egységesek. A termelőszövetkezetiek abban, hogy lepipálják az állami gazdaságot és ha sikerül, akkor boldogan újságolják, mint most is, hogy...:

— Cukorrépa- és takarmányrépa-termesztésben megelőztük az Ormánsági Állami Gazdaságot. Nálunk több termett holdanként, mint náluk.

Örülnek ilyenkor a termelőszövetkezetiek és még jobban igyekeznek az egyéniek, mert ők meg a termelőszövetkezettel állnak versenyben. Elmennek még Mohácsra is műtrágyáért, hogy le ne maradjanak. Minden hiába. Egyre többen látják be, hogy egy jól működő termelőszövetkezettel versenyezni sokáig nem lehet, mert előbb-utóbb úgyis kiderül: mindenben az egyéniek maradnak alul.

A Béke Örében még meg sem volt a zárszámadás, s máris 15 új jelentkező van. De még legalább ennyire számítanak. A jelentkezőknek csak egy része volt tsz-tag. S vannak olyanok is, mint Thán János, aki egy évvel ezelőtt még hallani sem akart a termelőszövetkezetről.

Mi vonzza az embereket a termelőszövetkezetbe. Nem a kényszer, hanem az eredmények. Kényszer? Ugyan! A jelentkezők azért szurkolnak, hogy felvegyék őket. Még nem volt meg a zárszámadási közgyűlés, de azért az már kiszivárgott a termelőszövetkezetből, hogy ki mennyit keresett. Ma már mindenki tudja a faluban, hogy a tsz-tagok átlagos havi jövedelme eléri az 1500 forintot. Ötven forintot ér náluk egy munkaegység. Néhány nagyjövedelmű tag hírét máris szárnyra kapta a falu. Bujdosó Benjámin például harmadmagával dolgozik a Béke Örében. Felesége csak most az ősszel segített és 16 munkaegységet szerzett, a többit az apa és a lánya kereste. De mit is kapott, illetve kap ez a család a zárszámadási közgyűlés után? Először is 38,28 mázsa árpát, 66,99 mázsa búzát, 120 liter bort, 28,71 mázsa kukoricát, 2,8 mázsa cukrot, hogy csak a főbb terményeket említsük és 15 ezer 312 forint készpénzt.

A jövedelem csalja az új tagokat? Az is. De csalja őket más is. A nagyobb termés, a könnyebb munka, meg aztán az, hogy a Béke Örének a hosszúlejáratú hiteleken kívül más adóssága nincs. Ezt pedig könnyűszerrel fizetik. Szóval ma már nemcsak azt tudják a faluban, hogy a Béke Örének adóssága van, hanem azt is, hogy készpénze is van a bankban. Ez pedig nem lényegtelen. Ez is van olyan lényeges dolog, mint az, hogy a Béke Örének zetorja van, amivel nehezen barátkoztak először a tagok, most meg azt szeretnék, ha még egyet vennének, méghozzá szuper zetort. A hatvanöt szarvasjószág is azt bizonyítja, hogy a tsz-tagok komolyan gondolják azt, amit csinálnak, mert a jövő gazdasági évben legalább 15 fejőstehénnel kívánják még gyarapítani az állományukat. 369 sertésük van. Csak azért nincs több, mert kevés a férőhelyük. De jövőre csinálnak egy nyári szállást.

Amikor elhagyjuk a falut és visszatekintünk ismét, látszólagos nyugalom tárul elénk. Pedig nincs nyugalom sem Lippón, sem másutt. A régi és az új birkózik egymással. És ebből a békés versenyből, ha néha döcögősen, lassan is, de az új kerül ki győztesként.

Sz. J.

SPORT

Szombati SPORTMŰSOR

Kézilabda: Téli Kupa-mérkőzések PVSK-tornacsarnok: Fáklya II.—Kinizsi II., férfi II. o. 14.30, Urán SC—Pécsbányatelepi Bányász III. férfi II. B o. 15.05 órakor, Kinizsi—Pécsszabolcsi Bányász férfi I. B. o. 15.40, Pécsbányatelepi Bányász II.—Ped. Főiskola II. férfi II. o. 16.15, Dózsa—Pécsújhegyi Bányász női I. o. 16.50, Dózsa—PEAC férfi I. o. 17.15, Ped. Főiskola—Traktor női I. o. 17.50, — Komlói Bányász—Ped. Főiskola férfi I. o. 18.15, Meteor—Építők női I. o. 18.50, Traktor—Fáklya II. férfi II. o. 19.15, Pécsújhegyi Bányász—MTH 506., férfi II. o.

Kosárlabda: városi mérkőzések: egyetemi tornacsarnok: Bonyhád—PVSK II. női 16.30, Bonyhád—PVSK II. férfi 17.40, Nagy Lajos—PVSK III. férfi 18.50.

Asztalitenisz: Pécs város egyéni bajnokságai, Urán SC tornaterme, Dózsa legénységállás 15.

IFJÚSÁGI LABDARÚGÓBAJNOKSÁG ŐSZI VÉGEREDMÉNYE

NB csoport

1. Pécsi Dózsa	9	8	1	—	34: 5	17
2. Komlói Bány.	9	7	—	2	45:11	14
3. Pécsújh. Bány.	9	6	1	2	21:17	13
4. Pécsi Bőrgy.	9	5	—	4	14:20	10
5. Pécsbányat. B.	9	4	1	4	21:24	9
6. Pécsi Szpart.	9	4	—	5	21:20	8
7.-8. Siki. Trakt.	9	3	—	6	12:15	6
7.-8. Mohácsi TE	9	3	—	6	20:25	6
9. Szigetv. Zrínyi	9	2	1	6	12:27	5
10. Pécsi Vasas	9	—	2	7	9:45	2

MEGYEI BAJNOKSÁG

1. Szab. Bányt.	13	11	—	2	43: 7	22
2. Pécsi Kinizsi	13	10	1	2	41:13	21
3. Szászv. Bány.	13	10	—	3	49: 9	20
4. PVSK	13	8	1	4	26:17	17
5. Koml. Béta-a.	13	7	2	4	29:26	16
6. Pécsi Trakt.	13	6	2	5	16:16	14
7. Pécsi Postás	13	5	3	5	24:23	13
8. Vasas I. Bá.	13	5	2	6	23:22	12
9. Pécsvárad	13	4	1	8	19:25	9
10. Villány	13	2	5	6	13:30	9
11. Pécsi Porc.	13	3	3	7	14:45	9
12. Szentlőrinc	13	3	1	9	21:29	7
13. Hidas	13	2	3	8	20:53	7
14. Sellye	13	2	2	9	19:42	6

A hét vége SPORTMŰSORA

A PVSK Nagykanizsán fejezi be az őszi évadot

Vasárnap meg kell elégedniök a sportkedvelőknek kosárlabda- és kézilabda-mérkőzésekkel. Labdarúgómérkőzést már nem láthatnak a szurkolók.

A PVSK

ugyan még pályára lép vasárnap, a vasutasok a Nagykanizsai Bányásszal mérkőznek, Nagykanizsán. A PVSK jó formába lendült az utóbbi hetekben. Igaz, kisiklás ugyan előfordult a csapatnál, de a játékosok formája mintha állandósult volna. Ezért még Nagykanizsán is esélyes a PVSK. Sokat jelentene a két pont megszerzése a csapatnak, ezzel szorosan tartaná helyzetét a csoport élvonalában.

A kosárlabda-

sport kedvelői a PVSK és az egyetemi tornacsarnokban láthatnak mérkőzéseket. Különösen a vasutas tornacsarnok vasárnap délelőtti műsora ígérkezik érdekesnek. Két mérkőzést az NB I-ért játszanak le. A PVSK férfi csapata a Bp. VTSK együttesével találkozik, míg a vasutasok női csapata a Szolnoki MÁV-ot látja vendégül. Mindkét összecsapáson igen szoros küzdelem várható. Ezenkívül a Meteor, a Postás és a Ped. Főiskola csapatai is megmérkőznek az NB II. pontjaiért. A Meteor női csapata a Komáromi MÁV-val kerül szembe, míg a Postás a Ganz TE-vel, a Ped. Főiskola pedig a Zalaegerszegi Ruhagyárral játszik. Az egyetemi tornacsarnokban szombaton délután és vasárnap délelőtt a városi bajnokságért mérkőznek csapataink.

A kézilabda Téli Kupa-

mérkőzések negyedik fordulójában a sorsolás szerint jóegynéhány izgalmas találkozó várható. Szombaton délután tizenegy mérkőzést játszanak, köztük négy I. osztályú találkozót. A legnagyobb harc a Dózsa—PEAC férfi és a Dózsa—Pécsújhegyi Bányász női mérkőzéseken várható. De ugyancsak nehéz megjósolni a Komlói Bányász—Ped. Főiskola mérkőzés esélyesét is. Vasárnap délután is lesznek mérkőzések, ekkor kilenc találkozó kerül sorra egymásután.

Budapesten

szombat, vasárnap rendezik meg az országos párbajtőr vívó-csapatbajnokságot. A versenyen a budapesti sportkörök mellett a legjobb vidéki párbajtőrözők, köztük a PEAC vívói is részt vesznek.

Pécs város

ez évi egyéni asztalitenisz-bajnokságait szombaton délután és vasárnap délelőtt az Urán SC tornatermében tartják, a szövetség rendezésében. A férfi egyéni versenyre neveztek a legtöbben, itt több mint negyvenen állnak asztalhoz. A nőknél már kevesebb lesz az indulók száma. A férfi verseny győztesét nagyon nehéz megjósolni, előreláthatólag a Meteor és az Urán SC versenyzői küzdenek majd az elsőségért, de beleszólhat a legjobbak harcába Gólácz (BTC) is. A férfi ifjúságiaknál a bőrgyári Balázs látszik a legjobbnak, a nőknél pedig Nyékiné a legesélyesebb a győzelem megszerzésére. A verseny ma délután 3 órakor kezdődik és vasárnap délelőtt 9 órakor folytatódik.

Uszóversenyt

rendez a városi sportfelügyelőség vasárnap délelőtt az Urán SC fedett uszodájában. A verseny érdekessége, hogy azon kizárólag serdülőkorú úszók, fiúk és lányok indulhatnak 10—15 év között. A vasárnapi verseny számot ad arról, hogyan állunk tulajdonképpen az utánpótlással. Februárban ugyanilyen korosztályú versenyzők részére Téli Kupa versenysorozatot ír majd ki a városi sportfelügyelőség, hogy ezzel is elősegítse a város úszósportjának fejlődését.

Csanádi Árpád:

A Fradi fiúk Ausztráliában

A decemberi könyvnapra jelenteti meg a Sportlap és Könyvkiadó Vállalat Csanádi Árpád: „A Fradi fiúk Ausztráliában" című riportkönyvét.

E könyvben képes és szöveges beszámolót kapunk a Ferencváros labdarúgó-csapatának felejthetetlen túrájáról.

Nemcsak a hosszú túra kulisszatitkai tárulnak fel az olvasó előtt — a futball-élmények mellett megismertet a szerző Ausztráliával, népével, szokásaival, érdekességeivel, stb. — ahogyan azt a zöld-fehér labdarúgók látták.

Komoly leírások, tájrajzok fűszerezik a végig eleven, sajátos műfajú alkotást.

Az olvasó még Pakisztán, Thaiföld, Malaya és Indonézia életébe is betekinthet. Olyan országokról hallunk, amelyek mostanában kerültek az érdeklődés homlokterébe.

A könyv terjedelme 160 oldal, a szöveget mintegy 70 db érdekes fénykép élénkíti.

SAKK

Mai rovatunkban egy érdekes játszmát mutatunk be a szovjet és a csehszlovák bajnokság középdöntőjéről

NEGYES HUSZÁRJÁTÉK

KATALÁN MEGNYITÁS

Világos: A Nyikityin — Sötét: J. Esztrin.

1. e4 e5 2. Hf3 Hc6 3. Hc3 Hf6 4. Fb5 Fb4 5. 0—0 0—0 6. d3 Fc3: 7. bc3: d6 8. Fg5 Ve7 9. Be1 Hd8 10. d4 Fg4 (jobb a játékot a „faváltozatba" terelni: 10... He6 11. Fe1 c5! 12. Ff1 cd4: 13. cd4: Cc7-tel.) 11. h3 Fh5 12. g4 Fg6 13. dő! c6 14. Ff1 cd5: 15. ed5: Bc8 16. Be3! (Pachman megnyitáselméleti könyvében 16. c4-et ajánlja, de Nyikityin lépése még erősebb.) 16.. Vd7 (gyors összeomláshoz vezet, jobb volt 16.... e4) 17. Ff6: gf6: 18. Hh4 f5 19. gf5: Ff5 20. Fb5! Vb5: 21. Hf5: (a Vg4 + fenyegetés miatt sötét nem kerülheti el az anyagi veszteséget.) 21... Kh8 22. Hd6: Bg8+ 23. Kh1 és sötét feladta.

Világos: Kopriva — Sötét: Altschul. 1. Hf3 d5 2. g3 Hc6 3. d4 Fg2 f6 5. c4 e6 6. 0—0 Hge7. 7. cd5: ed5: 8. Hc3 Vd7 9. Be1 0—0—0 10. a3 Kb8 11. b4 Hc8 12. b5 Ha6 13. Hd2! Hb6 14. Hb3: Hb3: 15. Vb3: h5 16. a4 (most már láthatjuk, hogy sötét elkésett a királyszárnyi akcióval — világos játéka magától adódik.) 16... Fe6 17. a5 Hc8 18. b6! c6 (a gyalogos ütésére megnyíló vonalak még meggyorsítanák világos támadását) 19. ba7:+ Ha7: 20. Ff4+ Fd6 21. Fd6: + Vd6: 22. Be6: Bd7 23. Ba4 g5 24. Bb4 Bhh7 25. Bb6 Bde7 26. a6 h4 (26... Fc8-ra 27. Ha4 és Hc5 a legegyszerűbb nyerés.) 27. ab7: hg3: 28. hg3: Be8 29. Ba1 Vf6 (már nem volt védelem.) 30. Va4 és sötét feladta.

Csalódtak az európaiakban?

Azt, hogy európai csapatok Brazíliában nehezen tudnak győzni, a mi labdarúgóink is tapasztalták dél-amerikai útjukon. A fogadtatással, amelyben részesültek, rendkívül meg voltak elégedve. Azonban, hogy sem ők — sem más európai csapatok — nem tudták a nézőket kielégíteni, akik látványos és hatáskeltésre irányuló játékhoz vannak szokva, bizonyítja az a cikk, amelyet nemrég a Manhete Esportiva című sportlap hozott.

A cikk írója a híres, sőt legendás Leonidas, a braziliai nemzeti válogatott egykori középcsatára, aki ma a braziliai televíziós társulat riportere. Cikkében egyebek között ezt írja: „Nekünk csak olyan csapatok tetszhetnek, amelyek ugyanazon a technikai színvonalon állnak, mint a mieink. Egyedül az a tény, hogy valamely csapat külföldről jön és hogy Európában jóhírű, nekünk még nem elég. Nem állítom, hogy a mi labdarúgásunk legjobb a világon, azonban tény az, hogy jó, és hogy nem egykönnyen találhatnánk európai csapatot, amely felérne a mi játékosainkkal."

Természetjárás

A BTC természetjáró szakosztálya december 22-én, vasárnap túrát vezet. Utirány: Istenkút, Remetelyuk, Vöröshegy, BTC menedékház, Jakabhegy, Istenkút. Találkozás: 22-én reggel fél 9 órakor a Széchenyi téren, az Istenkúti autóbuszmegállónál. Vezető: Lovroncsics István.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: Párás, több helyen ködös idő, helyenként ködszitálással. Gyenge légáramlás. A hőmérséklet alakulásában nem lesz lényeges változás.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 0—mínusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1—plusz 4 fok között.

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: A nap eseményeiből.
18.25: Téli-köszöntő. Vidám, zenés, verses riportműsor.
19.00: Műsorzárás.

A Magyar Posta
PÉCSI ULTRA-RÖVIDHULLÁMU KÍSÉRLETI ADÓJA
a 88.6 megacikluson

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Táncparádé.

SZINHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Szerelem, ahogy az asszony akarja (4, negyed 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth: Családás (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Szerelem, ahogy az asszony akarja (fél 6, háromnegyed 7 és 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Áruló jel (5 és 7 órakor)
Leőwey Klára Leánygimnázium: Till Eulenspiegel (4 és 6 órakor)
Építők Kultúrotthona: Csodacsatár (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Emberek vagy őrmesterek (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Kuruzsló (5 és 7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Vetélytársak (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Naplemente előtt (6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Aida (8 órakor)

TÁNCRULETTE-EST

lesz ma este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

A BM Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Művelődési Otthonában ma délután 3 órakor a pécsi őrsági zászlóalj századok közötti kultúrversenyt tart. Utána tánc.

A Mozüzemi Vállalat értesíti a szülőket, hogy 24-én délután a Park moziban 2 órai, a Petőfi és Kossuth moziban fél 3 órai kezdettel mesefilm-sorozatot tart, eltérően a plakáttól, ahol a mesefilm-sorozatot tévesen december 25-re írták.

December 24-én a Park és Kossuth moziban csak fél 5, a Petőfi moziban pedig csak 5 órakor tartanak előadást.

A Pécsi Irodalmi Színpad Janus Pannonius utca 11. sz. (Hazafias Népfront székháza) 1957. december 21-én este fél 8 órakor Ady Endre irodalmi emlékestet rendez. Az előadást dr. Makay Gusztáv tanár, irodalomtörténész tartja. Ady Endre legszebb költeményeit a Bajor Gizi Művészegyüttes tagjai mutatják be. Vönöczky Endréné és Vönöczky Endre ének- és zongoraszámokat adnak elő.

A szabadegyetem ma este 6 órakor „A szőlő nemesítése" címmel Németh Márton tud. kutató tart előadást. Az előadás helye az egyetem élettani előadóterme. — Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak december 21-én déli 12 órától december 23-án reggel hat óráig a következő orvosok:

I. tömb: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy Zsilinszky út és a Siklósi úttól nyugatra): dr. Bakács Judit (lakása Rákóczi út 73/b. — Telefon: 29—59). A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a Jókai utca 8. sz., főposta melletti körzeti rendelőben (telefon: 17—93) szombaton du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ezen időpontban a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni.

II. tömb: a város keleti része, Pécsbányatelep, Borbálatelep, a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: dr. Várkonyi Mária, lakása: József utca 17/b, telefon: 46-23. A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost lakásán szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között.

III. tömb: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelep: dr. Palotai György (lakása: Buzsáki út 8. sz., telefon: 29—62.) A járóbetegek sürgős esetben vasárnap de. 9—11 óra közt az újmeszesi körzeti rendelőben keressék fel az orvost.

IV. tömb: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. A járóbetegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Közlemények

ÁRAMSZÜNET

lesz hálózatátépítés miatt december 22-én, vasárnap reggel 8 órától 12 óráig a Felszabadulás út északi, Fürst Sándor utca keleti szakaszán, Előd, Dózsa György, Dobó J., Szondy Gy. és Balassa B. utcákban.

*

Áramszünet lesz továbbá hálózatépítés miatt december 22-én, vasárnap 10-től 12 óráig Boda, Bakonya, Kővágótöttös, Kővágószőlős és Cserkút községekben.

A II. kerületi tanács vb értesíti a lakosságot, hogy a kerületi tanács lakáshivatalában (Pécs, Széchenyi tér 1., tanácsháza félemelet 26.) 1957. évi december hónapban kizárólagosan csak csütörtökön 9—12 óráig fogadnak feleket. 1958. január 1-től kezdődően a félfogadás továbbra is hétfőn és csütörtökön 9—12 óráig történik.

A Pécs és vidéke Körzeti Földművesszövetkezet méhész szakcsoportjának vezetősége közli, hogy december havi tagértekezletét 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a Déryné utcai városi művelődési házban.

— HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szerető fiú, férj, édesapa, Beck Jenő nyugdíjas, 18-án 35 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 21-én, délután 3 órakor a pécsbányai temetőben. Gyászoló család.

— Idősebb Tomanek Nándorné, sz: Dienes Wanda hosszas szenvedés után elhunyt, temetése 23-án, délután fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó férj, apa, após, nagyapa és rokon, Keresztúry János temetésén részvétükkel és koszorúküldéssel fájdalmunkat enyhítették.

Gyászoló család és rokonság

— Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett hugunk, sógornőnk, Laskovics Anna temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR A NÉPBOLTOKBAN

Mohácson *Szigetváron*
Siklóson
Villányban *Beremenden*

Bő áruválaszték, udvarias kiszolgálás, új ajándéktárgyak

Vásároljon a népboltokban

Borvásár

a Nádor Szálloda halljában

december 18—24-ig, utcán át. Biztosítsa karácsonyi és szilveszteri borszükségletét.

Húsz borfajta közt választhat.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T. 15-32, 15-33.
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-13.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 19. sz.
Telefon: 30-37.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

APRÓHIRDETÉSEK

Vad- és házinyúl, gorény, róka, nyest, — vidra, pézsma, borjú- és marhabőröket veszek. Hablicsek, Ipar u. 3. 103

Gépírás, gyorsírás iskolai tanítását vállalja szaktanár. Pécs, — Káptalan u. 3. 113

Kétéves szakmai gyakorlattal és középfokú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket azonnal felvesz a 26. sz. Autóközlekedési Vállalat, Pécs, Siklósi u. 6. 72

Eladó sötétre fényezett kombinált bútor, olcsó áron. Megtekinthető Laskó u. 2, délután 2-től. 541

Szőlősgazdák figyelmébe! Mindennemű trágya felhasználása nélkül szőlőjét alaposan megtrágyázhatja, kiöregedő szőlőjét megfiatalíthatja, termését legmagasabbra fokozhatja. Mindkét eljárást egy műveletlen, tavasszal olcsón, felelősségemre végezhető. Egyszáz forint elküldése után eljárást írásban megküldöm, Papp László, Vámospéres, postahivatal, okleveles szőlész-borász, szőlőtermelő. 118

Majdnem új Pannonia, Danuvia, 200-as Ardie sürgősen, alkalmi áron eladók. Motorkerékpárok teljes generálozását vállalom. Rákóczi út 78. 522

A mecsekaljai legeltetési bizottság 1957 december 22-én délután 2 órakor a pataosi kultúrházban, és délután 5 órakor az ürögi kultúrházban — sertéspászort választ. Jelentkezők munkakönyvüket, vagy munkaadójuktól igazolást hozzanak magukkal. Borbás Béla elnök. 320

Réztartályos fürdőkályha, komplett, jókarban eladó. Felső-Vámház u. 27. 511

Új ruha, vatelinos télikabát, külföldi férfinél eladó. Mátyás király utca 1. szám, II. emelet. 515

Egy kis csikótűzhely eladó. Reptér, I. sor, 2. ház, I. em. Kovács Sándor. 539

Ház, szoba-konyha beköltözhetően eladó. — Ságvári utca 8. 538

Modern új konyhabútor eladó. Pelléri, Dózsa György u. 10. 526

Vennék komplett, jókarban lévő körfűrészt. Hohmann Ádám Siklósbodony, — up. Ocsárd. 610

Síléc-ek, bambusz botokkal, nagyméretű gyermek prémsál, — korcsolyák, 42-es turistacsizma, 35-ös barna magasszárú cipő, sötétkék gyermekkabát, 10—12 évesnek eladó. Pécs, Perczel u. 32., fsz. 2. 519

Eladó villanytűzhely, 220 v., fürdőszobaberendezés, 2 HP villanymotor, 110x190-es, nagyméretű karnis, — csillárok. Pécs, Dózsa György u. 69. (Rigóder-tető) 557

Részletfizetésre karácsonyi ajándéknak iskolahegedűk, mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla u. 17. sz. 551

Kertváros, Pannonia u. 18. számú családi ház azonnali beköltözéssel eladó. Bővebbet a helyszínen. 374

Egy masszív, szépkivitelű, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Felső-Balokány u. 20. sz. 597

Egy mosógép eladó. Kossuth L. u. 17., em., felső csengő. 600

Modern, dió-politúros kombinált berendezés prima kivitelben, — esetleg darabonként is eladó. Petőfi u. 26. 603

Orsolya utca 19. számú ház, lakáscserével beköltözhetően eladó. Gondnokmál, Zsinkó I. u. 1. szám. 605

Pianínót reális áron, készpénzért veszek. — Alkotmány utca 31. — 589

Fatűrészelő (motoros) Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 11-03. Soós János. 609

Eladó 6 lóerős, 380 voltos új villanymotor. Vilmos u. 2. sz. 527

Kombináltszekrény, — 3 méteres, új, fizetési kedvezménnyel eladó. József Attila u. 3. 553

„Gombor" mély gyermekkocsi eladó. Szadó, József u. 7. 112

Csavart állólámpa, — díszpárna, kézimángorló, húzós kocsi eladó. Nagy-Flórián u. 16. I. ajtó. 587

Egy szép gyermekágy, kifogástalan állapotban, igényesnek eladó. Sallai u. 42., udvari lakás, balra második ajtó. 585

Prima új szelon eladó. Bajcsy Zs. u. 7. sz. 583

Magyar-perzsa, 1 darab 80x120-as, újszerű eladó. Fürst Sándor u. 12. sz. 573

Eladó ház, beköltözhetően, Böck János u. 29. sz., 2x1 szobakonyha, 2x nyárikonyha, éléskamra, pince, sertésólak, 140 négyszögöl gyümölcsös, virágos udvarrész. Megtekinthető bármikor. 575

Modern, sötét háló, rekamié, bordó huzattal olcsón eladó. Áradi vértanúk u. 32. 577

Irószalakészlet fémből, 1 200 Ft, húsleső-zódézsa, 37-es barna bundacipő eladó. Perczel u. 21. 580

Kifogástalan Remington táskaírógép eladó. Kifizetés esetleg részletben is. Hosszúhetény, Ormándi u. 16., délelőtt. 579

Fordító és leíró iroda. Levelek, szak- és tudományos szövegek gondos fordítása. — Dr. Kovrig, Szabadság út 19. 521

Rákóczi út 9/1 alatt háromszobás, ugyanott egyszobás különálló családiház eladó. — Egyszobás azonnal, — háromszobás, kétszobás lakáscserével beköltözhető. 534

Eladó kétszoba-konyhás ház, gazdasági épületekkel, 400 négyszögöl gyümölcsössel. Rigo utca 18. 457

Házhelyek eladók — Kertváros mellett, megegyezés szerint — részletre is kapható. Ifj. Tóth István, Ürög 71. sz. 532

Karácsonyi ünnepekre díszített karácsonyfákat, szép kivitelben, gyertyatartó díszeket már a forinttól kezdve vásárolhat. Rózsa virágüzlet, Rákóczi út 40. sz. Villamoskitérőnél. Cég. tul. Mészáros Ferencné, sz. Balogh Rózsa. 537

Jó bort karácsonyra, Szilveszterre, saját-termésű arányhegyi boraimból vásároljon. Borkimérő: Rákóczi út 6. sz. 493

Sürgősen eladó Királyegyháza 189. szám alatti 2 szobás ház, gazdasági épületekkel, nagy kerttel és 6 hold föld. Érdeklődni: Kovács Lajos, Szentlőrinc, Keresztesi út 3. 497

Bicsérd 40-es számú ház, gazdasági épülettel, sürgősen eladó. 518

Modern, új, diószínre fényezett kombinált-szekrény eladó. Perczel u. 27. 49

Kétszoba, összkomfortos, gázos, nagy kertes családi ház, szigeti részen lakáscserével eladó. Telefon: 39-36.

Sajáttermésű prima siklósi bor kapható Liszt Ferenc u. 14. 475

Szabadkézből ház eladó, Harkányfürdőhöz közel, Márfa községben, 3 szoba, 2 konyha, nyárikonyha, pince, istálló pajtával, belterek 3093 négyszögöl. Érdeklődni lehet: Kiss Kálmánnál Márfán. 47

Órát, rádiót, gramofont, ventillátort dísztárgyakat, ezüstöt, — könyveket vesz Wágner, Rákóczi 73/a. 4

Eladó középtermetű bőrkabát, Ady Endre (Ágoston) utca 3.

Rádiójavítás, néprádió átalakítás, Zomi Gyula rádió és vill. 67 mesternél. Szentlőrinc Telefon 56. 39

Családiház, beköltözhető háromszáz négyszögöl kertiel. Hunyadi János utca 14. — Bővebbet: gondnokság Déryné (Mária) utca 16. sz.

Három hízó eladó. — Radnics utca 30. szám. 627

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 301. SZÁM ARA: 60 FILLÉR VASÁRNAP, 1957 DECEMBER 22

Mai számunkban:

Hruscsov elvtárs beszéde

Szigetvárott tartott vb-ülést a megyei tanács

650 000 forintot fordít sportcélokra a városi tanács

Ezer lakás

A nyugati városrész új lakótelepének huszonötös épületén tegnap leplezték le az emléktáblát, amely még évszázadok múlva is hirdeti, hogy a huszonötös épületben adták át a Baranya megyei Építőipari Vállalat dolgozói az 1957. évben általuk épített ezredik bányászlakást.

Az ezer óriási szám. Ennyi lakást még egy évben sem adtak át a város kétezeréves története során. A Baranya megyei Építőipari Vállalat dolgozóié is az érdem, hogy ebben az évben ezt megértük.

A vállalat dolgozói az ezer lakást a meszesi és a nyugati városrészen építették fel. Munkájuk nyomán ezer, főleg bányászcsalád jutott ismét otthonhoz.

Talán nem is kell bizonygatni, hogy az ezer új lakás mögött óriási erőfeszítések húzódnak meg. Mert ezer lakás felépítéséhez nem csupán tégla, habarcs, cement és betonvas kell, hanem emberek is, mégpedig olyan emberek, akik hisznek az erejükben és ügyük igazában.

Egy évvel ezelőtt, az októberi ellenforradalom után az építkezéseken is jóformán előlről kellett kezdeni mindent. Újra kellett szervezni a munkát. Meg kellett győzni a kishitűeket, akik kételkedtek abban, hogy egy ellenforradalom után gazdasági nehézségek közepette fel lehet építeni ezer lakást és szembe kellett nézni a demagógokkal, akik igyekeztek gátat vetni a kibontakozásra törekvőknek. Ez nem volt könnyű munka, nehéz volt, de a felépített ezer lakás bizonyítja, hogy sikerrel járt.

Az ezer lakással azonban még nem fejezték be a vállalat dolgozói az éves terveket. Ebben az évben még közel kétszáz lakást adnak át Meszesen, illetve a nyugati városrészen. Évek múlva pedig új, korszerű városrészek hirdetik majd a vállalat dolgozói szaktudását, lelkesedését és erőfeszítéseit.

Amióta a Baranya megyei Építőipari Vállalat fennáll, az idei ezer lakással együtt már egy egész városnyi épületet hoztak tető alá a vállalat dolgozói. Új szakmunkások százai nőttek fel a vállalatnál. A jövőben azonban még többet, még nagyobbat akarnak produkálni, mint eddig.

Állandóan napirenden lévő probléma az új építkezési módszereknek a magyar építőiparba való bevezetése, az építőipar lakástermelésének a fokozása. A baranyai építővállalat ezen a téren sem maradt le az ország többi vállalatai mögött. Sőt, talán előbbre is jutott a többieknél. A következő években a vállalat már megkezdi az előregyártott elemekből készülő panelházak építését. A tervek szerint 1960-ban négyszáz panel-lakást építenek, de bizonyos, hogy az az idő sincsen messze, amikor a panelházak építésében is elérik az évi ezer lakást.

Joggal lehetünk büszkék az ezredik lakás átadása után építőmunkásainkra, és bízhatunk bennük, hogy a jövőben is sok ezer új lakással, sok ezer család új fészkével teszik szebbé életünket.

Befejeződött az országgyűlés decemberi ülésszaka

A legfőbb ügyész, a legfelső bíróság elnökének beszámolója, interpellációk

Az országgyűlés szombati ülését Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

Részt vett az ülésen Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Antos István, Apró Antal, Biszku Béla, Csergő János, Czottner Sándor, dr. Doleschall Frigyes, Dögei Imre, Kisházi Ödön, Kossa István, Kovács Imre, dr. Münnich Ferenc, Nagy Józsefné, dr. Nezvál Ferenc, Révész Géza, Tausz János, Trautmann Rezső, a kormány tagjai, Kiss Árpád, az Országos Tervhivatal elnöke.

A diplomáciai páholyokban ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Az ülés első napirendi pontja dr. Szénási Géza, a legfőbb ügyész beszámolója volt.

A legfőbb ügyész beszámolója

Dr. Szénási Géza ismertette, milyen eredményeket értek el az ellenforradalom büntető eszközökkel való felszámolásában. Mindenekelőtt az ellenforradalmi bűncselekményekből nyert tapasztalatairól szólt. A rágalmazók és hazudozók népköztársaságunk elleni gyűlöletüktől vezérelve úgy kívánták feltüntetni a múlt évi ellenforradalmat, mint a dolgozók felkelését népi rendszerünk ellen és mint „szabadsághősök"-et ünnepelték a terrorista gyilkosokat és a közönséges bűnözőket. A Budapesten kitört ellenforradalom hírére nyomban akcióba léptek a reakció legaktívabb elemei és mozgósították a volt csendőröket, tőkéseket, kulákokat. Ideiglenes „nemzeti bizottságok", majd úgynevezett „forradalmi bizottságok" létesítésével frontális támadást indítottak mindenekelőtt a párt, a bűnüldöző szervek és a tanácsi apparátus szétzúzására. A „forradalmi bizottságok" az ellenforradalom gyűjtőhelyei és hatékony eszközei voltak. Jellemző, hogy például

a Szolnok megyei „forradalmi tanácsok"-ban 322 kulák, 112 csendőr, 128 horthysta katonatiszt, 100 volt nyilas és 123 volt tőkés vett részt a többi közt.

A munkástanácsokban is döntő szerephez jutottak a reakciós és deklasszált elemek. Például Borsod megye 46 legfontosabb üzeme munkástanácsaiban 15 horthysta tiszt, három horthysta rendőrtiszt, két volt csendőr, két földbirtokos, hét politikai, négy közönséges bűnöző és négy volt nyilas pártszolgálatos foglalt helyet. A Nyugaton égig dicsőített „szabadságharcosok" egy része az említett fasisztákból és osztályellenségből tevődik ki. Más részük pedig börtönökből kiszabadult rabokból és többszörösen rovottmúltú bűnözőkből áll, ugyanis az ellenforradalom idején 16 518 jogerősen elítélt rab került ki a börtönökből, akik közül 13 000 volt közönséges bűnöző.

Ezek az adatok is megvilágítják a becsületes emberek előtt málunk is és külföldön is, hogy kik is játszottak vezető szerepet a tavaly októberi ellenforradalomban és hogy festenek az úgynevezett „szabadsághősök."

A közbiztonsági őrizet intézményét felhasználjuk a gazdasági élet parazitái ellen is

Ezután részletesen ismertette; hogyan indult meg az ellenforradalom felszámolása büntetőeszközökkel. Megemlékezett a karhatalmi alakulatok és a rendőri szervek áldozatos munkájáról: fegyverrel a kézben védték a proletárhatalmat, visszaszorították az ellenforradalom maradványainak mozgolódását. Másrészt őrizetbe vették az ellenforradalmi bűncselekménnyel gyanúsított személyeket. Az utóbbi különösen azért volt sürgető, mert a bűnösök gyorsan igyekeztek „kereket oldani" az ország nyugati határán.

Az ellenforradalmi bűncselekményeket elkövetők elleni eljárások még nem fejeződtek be — hangsúlyozta és hozzátette: ha évek múlva kerül is elő valamilyen ellenforradalmi gyilkos, vagy bandita, érdeme szerint kell rá lesújtani.

Változatlan feladat, hogy az ellenséges osztályhelyzetű bűnöző elemekkel szemben a jogi alapon nyugvó maximális szigor érvényesüljön, a kis bűnt elkövető dolgozó kategóriával szemben pedig a konszolidáció növekedésével az enyhébb elbírálás, akár az eljárás megszüntetése is.

Az igazságszolgáltatásban dolgozók figyelmét felhívta a „béküljünk meg" szirénhangokra, s hangoztatta, hogy a langyos légkör megteremtése az ellenségnek kedvezne, számukra teremt nyugalmas életet, tehát fokozottabb működési lehetőséget. **Ezt a kedvezményt pedig nem adjuk meg nekik.**

A rend helyreállítására hathatós eszköznek bizonyult a közbiztonsági őrizet is, amelyről a kormány változatlan véleménye az, hogy nem tekinti alapintézménynek, hanem olyan átmeneti kényszerintézkedés ez, amely az ország társadalmi rendjének erősítését segíti. Az országban egy közbiztonsági tábor működik, létszáma december 20-án 1869 fő volt, akik között közveszélyes munkakerülők és hasonló elemek egynegyed részt képviselnek.

Szükségesnek tartom a közbiztonsági őrizet intézményét átmenetileg a gazdasági élet parazitái elleni küzdelemben is használni.

(Helyeslés. Taps.) Nem fordulhat elő, hogy kétesmultú és ennél még kétesebb jövedelmekkel rendelkező deklaszsált, vagy kupeckedésből élő személyek pusztán napi sétálgatással olyan összegek és érték birtokába jussanak, amely kiáltóan szemben áll a szocialista jövedelem alapelveivel.

De itt hívom fel a figyelmet arra is, hogy mind a közbiztonsági, mind a büntető ügyekben nagy súlyt helyezek az alaptalanul jelentgetők, rágalmazók felelősségre vonására. (Helyeslés.)

Már korábban utasítottuk az ügyészséget, hogy minden olyan ügyben, ahol a terhelt ártatlansága bebizonyosodik, kötelesek a rosszhiszemű, vagy gondatlan feljelentővel, tanúval szemben bűnvádi kezdeményezést tenni.

Az ellenforradalom idején komoly támadás érte népköztársaságunk gazdasági alapját, a társadalmi tulajdont, amelynek megfelelő védelme érdekében még nagyon sok a tennivaló. Ezek egyrésze bűnüldöző apparátusunkra és bíróságainkra hárul, a többi része azonban állami, gazdasági és társadalmi szerveinkre. Így elrendeltem, hogy az ügyészségek havonként a rendőrség illetékes szerveivel együtt elemezzék az elkövetett bűncselekmények vizsgálata során, hogy milyen ellenőrzési, illetőleg szervezeti hibák teszik, vagy tették lehetővé a társadalmi tulajdon elleni bűnözést. Utasítást kaptak az ügyészek, hogy a már ítélettel befejezett bűnügyek nyomán utólag ellenőrizzék, vajon az érdekelt vállalat, vagy szerv ez eset tanulságaként a kötelező intézkedéseket megtette-e, hogy a további hasonló bűncselekmények elkövetését megakadályozzák. Mindazokkal szemben, akiknél e téren bűnös hanyagságot állapítunk meg, a büntetőeljárás megindítása iránt az eddiginél szigorúbban fogok intézkedni.

Számítani lehet arra, hogy az éves mérlegbeszámolókban és a mérlegbeszámolók alapját képező leltárfelvétel során a törvénytelenül elhurcolt anyagok, vagy illetéktelenül felvett pénzösszegek elszámolására módot keresnek. E veszély minimumra csökkentése érdekében az érdekelt tárcák figyelmét már most felhívtam a mérlegbeszámolók gondos előkészítésére és a komoly ellenőrzésre.

Fontos feladat, hogy az ellenséges, vagy általuk javíthatatlanul fertőzött elemeket fokozatosan kiszorítsák a közélet és a gazdasági élet

(Folytatás a 6. oldalon)

Üzembe helyezték az ország első légszivattyús szénszállítóját

Szombaton nagy esemény színhelye volt a komlói-kövestetői bánya, ahol üzembe helyezték Rudolf Mihály nagyjelentőségű újítását, az ország első légszivattyús szénszállítóját. A légszivattyús szénszállítóval a kamrafejtésekben termelt szén csillékbe rakását oldották meg úgy, hogy a porszívóhoz hasonlítható gép a fejtésben elhelyezett szívótorkon és az ahhoz kapcsolódó csővezetéken keresztül „szippantja" a csillébe a szenet. A szívóhatás maximális távolsága nyolcvan méter, ennél nagyobb teljesítményre nincs szükség. A gép a szállításon kívül — mellékmunkaként — elvégzi a szellőztetést is, mert a szénnel együtt a rossz levegőt is „kiszívja" a fejtésből.

A légszivattyús szénszállítóval a kamrafejtésekben tonnánként két forinttal olcsóbban termelhető a szén és egyben megoldja a szűk kamrafejtések szállításgépesítését is.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülésszaka befejezte munkáját

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió Legfelső Tanácsának 9. ülésszaka befejezte munkáját. A záróülésen Gromiko külügyminiszter válaszolt a küldöttek egy csoportjának interpellációjára. Az interpelláció a leszerelési problémákra, az államok közt folytatott tárgyalások eredményére, valamint a leszerelési egyezmény lehetőségeire vonatkozott.

A záróülésen nagy beszédet mondott Hruscsov. A beszéd a mai nemzetközi helyzet több kérdésével foglalkozott.

Az ülésszak határozatot hozott, amely helyesli a szovjet kormány külpolitikáját.

A vonatok karácsonyi menetrendje

A MÁV vezérigazgatósága felhívja az utazóközönség figyelmét a következőkre:

December 24-én, kedden és december 31-én, kedden a hivatalos menetrendkönyvben szombati napokra előírt vonatokat közlekedtetik. December 27-én, pénteken és január 2-án, csütörtökön a hétfői napokra előírt vonatok közlekednek. A többi napokon változatlanul a naptári napnak megfelelő forgalom lesz.

A hétvégi távolsági munkásvonatok Budapestről december 23-án, hétfőn este és december 24-én, kedden délben indulnak a „szabadszombatos" hetek péntekjén és szombatján szokásos időben. A hétvégi távolsági munkásvonatok ellenirányban december 26—27-én, csütörtökről péntekre virradó éjjel közlekednek.

December 25-én, szerdán és 26-án, csütörtökön, tekintettel a várható gyenge utasforgalomra, egyes gyors távolsági és helyi vonatok nem fognak közlekedni. Bővebb felvilágosítást a pályaudvarok adnak.

A komlói szénosztályozót bekapcsolták a távfűtésbe

A komlói erőműből kiinduló távfűtéshálózatba egymillió forintos költséggel bekapcsolták a szénosztályozó monumentális épületét. A szénosztályozó fűtésének különös jelentőséget ad, hogy a felgyülemlő szénpor eltávolítására a levegőt állandóan cserélik, ami télen nagyon hideggé teszi a munkahelyeket.

A szénosztályozó — ahol a fűtőberendezés kipróbálása most van folyamatban — a kilencedik távfűtésbe bekötött komlói épület.

23 négytalálatos szelvény van a lottón

A Lottó 42. játékhetére 2 650 256 szelvény érkezett be. A nyertes szelvények között 3 975 384 forint került felosztásra. Öttalálatos szelvény nem volt, négy találatot 23 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 86 421 forint 25 fillér, a háromtalálatos szelvények száma 3 300, a nyereményösszeg egyenként 301 forint 25 fillér. Két találatot 86 327 szelvényen értek el. Ezekre 11 forint 50 fillér nyeremény jut.

Koccintottunk az ezredikre...

A néhai lovardából átalakított hatalmas kultúrteremben nyolcszázan ültek tegnap este a fehérrel terített asztalok körül. Kőművesek, ácsok, burkolók, gépkezelők és segédmunkások jöttek össze egy kis családi ünnepségre. Az ezredik bányászlakás átadását ünnepelték a Baranya megyei Építőipari Vállalat dolgozói.

Nemeskéri László elvtárs, a vállalat igazgatója ismertette milyen utat tettek meg ebben az évben addig, amíg az ezredik lakást átadhatták a bányászoknak. Elmondta, hogy eddig 1011 lakást adtak át, az év végéig pedig újabb 160-at fejeznek be. Ez azt jelenti, hogy az év minden munkanapjára négy lakásátadás esik, nyolc órai munkaidőt figyelembevéve pedig azt, hogy a vállalat dolgozói átlag két óra alatt készítettek el egy lakást.

Az építkezéseken a termelékenység már magasabb, mint volt 1956. harmadik negyedévében. Ennek a ténynek is köszönhető, hogy a vállalat jelentős nyereséget ért el az év folyamán és számítások szerint három heti fizetésnek megfelelő nyereségrészesedést fizethet a dolgozóknak az év végén.

Végül kérte Nemeskéri elvtárs a dolgozókat, készüljenek lelkesen a jövő évi feladatok megoldására, hogy a jövő évet még sikeresebben zárhassák az ideinél.

Seregély elvtárs, az ÉM. II. igazgatóságának a vezetője, az építésügyi miniszter üdvözletét tolmácsolta az egybegyülteknek. Méltatta a vállalat eredményeit és kifejtette azt a véleményét, ha továbbra is ilyen jól dolgoznak a vállalat, hamarosan elérheti az élüzem címet.

Ezután Ács elvtárs, az építőipari szakszervezet, — Hucker elvtárs pedig a megyei és városi pártbizottság nevében üdvözölte a vállalat dolgozóit.

Az üdvözlések után pedig a vállalat dalosai és pengetős zenekara lépett a színpadra. Munkásdalok, baranyai népdalok, Brahms altatódala, Verdi katonaindulója csendült fel egymás után a dalosok ajkán, a pengetős zenekar pedig Brahms ötödik magyar táncával ragadtatta tapsra a hallgatókat.

Mi jöhet ezután? Az ünnepi, — ha úgy tetszik családi — disznótoros vacsora. Aztán pedig a koccintások. Igaz, hogy csak sörrel, de koccintottunk az ezredik lakásra, az átadottra is, meg a jövő évi ezredikre is.

A kommunista értelmiség szerepe

Mi szükséges ahhoz, hogy a még ingadozó, tévelygő, a korábbi hibáiból következően passzivitásban lévő, s ezt márcsak rátartiságból sem beismerő értelmiségi csoportot a párt politikája mellé állítsuk? Mi kell ahhoz, hogy a lojalitás értelmében a méltányosságon, jóhiszeműségen túl, nyílt hűséget tanusítsanak a népi demokrácia rendszere mellett?

Elöljáróban egy egészen friss emléket. N-i pártszervezet baráti beszélgetésre hívta az értelmiségieket. Nem akartak különösebbet, minthogy mindnyájan kiönthessék szívüket, elmondják egymásnak gondjaikat, bajaikat. Végre tiszta víz kerüljön a pohárba. A pártszervezet titkára nyíltan, őszintén elemezte a párt álláspontját, a közeledés, együttműködés még látható jeleit. Valaki úgy jellemezte: a szívét, lelkét kitette. S amikor rájuk került a sor, a közeledés viszonozására, sokan hallgattak. Akik szóltak, abban sem volt sok köszönet. Ilyeneket mondtak, helyesebben kérdeztek: „Mi a véleménye a pártszervezetnek, hogyan kaphatnának mosógépet?" „Hogyan vehetnének részt a termelés segítésében?" (Pedagógusok)

Banális, apró-cseprő dolgok. Szóra sem érdemesek, ha nagy, közös ügyeinket vesszük tekintetbe és az ő gondolatvilágukba éljük bele magunkat. Ilyenek foglalkoztatják őket? Nem. Lehet, hogy sokan azt mondják erre: nem is akarnak mást, csak kibújni a viszonosság alól, csak elel minden más problémával. Nem hiszem. Az értelmiség e csoportja, amely ugyan aktívan nem vett részt az ellenforradalom eszmei előkészítésében, majd a későbbi eseményekben sem, mert megrettent, rádöbbent, hogy már nem a hibák kijavításáról van szó — nem tudja kimondani, hogy „tévedtem."

Inkább még hallgat, mellékérdez, vagy mellébeszél. Ezt kissé divatosnak is tartja, bár belül már elismeri, hogy „tévedett."

Ez a helyzet nem tartható örökké, mind az egyik, mind a másik oldal nem nyer, hanem nagyon sokat veszít rajta. Egyesek már rájöttek erre.

A korábbi „egység" bomlóban van s mind többen keresik a közeledést a párthoz.

Az idő múlásával együtt józanodtak ki és látták be álláspontjuk tarthatatlanságát. Ez azt jelenti, hogy kedvező körülmények vannak a párt és az értelmiség szövetségének megszilárdításához. A lehetőség valóraváltásának feltétele, hogy helyes értelmiségi politikát folytassunk, kerüljünk minden általánosítást, politikánkat minden elvi engedmény nélkül, bátran tudjuk elfogadtatni.

Ki képviselje ezt a politikát? Elsősorban

a kommunista értelmiség.

Ezek az elvtársak elidegeníthetetlen részei e rétegnek, tisztábban látnak, marxista műveltségük kiutat talál az útvesztőből. A kommunista értelmiség a legjobban ismeri az értelmiség magatartását, gondolkodásmódját s meggyőzőbben hat tudatára. Mindennap érintkezik, a munka során kapcsolatba kerül a pártonkívüliekkel.

A kommunista értelmiség politikai tevékenysége a további előrejutás nagyon fontos feltétele, az ő vállán nyugszik a teher nagyobbik része.

A párt értelmiségi politikája és a kommunista értelmiség léte objektív feltételek. Más is szükséges.

A kommunista értelmiség egy és nagyobb része még ma is várakozó álláspontra helyezkedik. Nem azt várja ugyan, hogy az értelmiség majd valamikor önmagától rálép az általunk helyesnek tartott, a munkásosztállyal való szocialista szövetség útjára. Elismeri, így nem jutunk előbbre. Azt sem mondja, hogy az értelmiség megnyerése, felvilágosítása nem égető problémánk. Sőt, „mérgelődik" a cinikus véleményeken, a passzivitáson és egyéb, számára idegen jelenségen, nyugtalankodik, ha valaholis az értelmiség ilyen állásfoglalásáról esik szó. Ennél tovább azonban nagyon kevés kommunista jutott.

A pártszervekre, a pártszervezetekre várnak, hogy majd ezek szervezetten foglalkoznak az értelmiséggel.

Többek között tartanak értekezleteket, baráti megbeszéléseket, ahol közösen megkeresik a közeledés módjait, vitatkoznak az aktuális politikai kérdésekről.

Köztudomású, hogy ilyen jellegű megbeszélések gyakoriak és eredményesek is, de politikai szűklátókörűség és a probléma teljes lebecsülése azt hinni, hogy az ankétok mindent megoldanak. Mi történik a „szünetben"? Magukra hagyjuk őket? Egy-két órás beszélgetés eloszlatja a ködöt? Megannyi kérdés, amelyre csak egy lehet a válasz: nem. Azonkívül egy szervezet képes lehet arra, hogy megfelelő irányelveket dolgozzon ki — és ki is dolgozza —, amelyeket azonban aprópénzre kell váltani. Teljesen érthető, hogy

a szakszervezetekben és más tömegszervezetekben dolgozó kommunistáktól elvárja a pártszervezet, hogy az elfogadott politikája alapján és érdekében munkálkodjon.

A kommunista értelmiségiek is ott fejtsenek ki munkát, ahol élnek, dolgoznak, azok között politizáljanak, akiket a legjobban ismernek. Ez legyen az egyetlen és legfontosabb pártmegbizatásuk.

Lenin a GOELRO-ban dolgozó kommunisták feladatairól írta: „A GOELRO-ban dolgozó kommunistáknak az a feladata, hogy kevesebbet parancsolgassanak, jobban mondva egyáltalán ne parancsolgassanak, hanem roppant óvatosan és ügyesen bánjanak a tudományos és műszaki szakemberekkel, emellett tanuljanak tőlük és legyenek segítségükre látókörük kiszélesítésében, az illető tudomány megállapításaiból és eredményeiből kiindulva s szem előtt tartva, hogy a mérnök nem úgy fog eljutni a kommunizmus elismeréséhez, ahogy az illegális propagandista, a publicista eljutott, hogy a maga módján fog eljutni a kommunizmus elismeréséhez az agronómus, a maga módján az erdész, stb. Az a kommunista, aki nem bizonyította be, hogy képes a szakemberek munkáját összefogni . . . munkájukat szerényen irányítani, az olyan kommunista többet árt, mint használ."

Ebben a vonatkozásban a legfontosabb: a marxizmus—leninizmus eszméjének terjesztése, magyarázása.

Ha az értelmiség előrehalad a marxizmus—leninizmus megismerésében és elsajátításában, akkor feltétlenül előrehalad a párt politikájának támogatásában is. Ennek feltétele:

a politikai bátorság.

Senki sem vádolhatja a kommunista értelmiséget azzal, hogy nincs kapcsolata a pártonkívüliekkel. Most már felengedett a fél évvel ezelőtti ridegség, emberileg közelebb kerültek egymáshoz. Régi ismeretség, barátság, munkatársi viszony fűzi egymáshoz, minden nap találkoznak, érintkeznek egymással. Az a kérdés:

milyen a tartalma?

Egy pártfunkcionárius mesélte, hogy sok kommunista rendkívül tud vitatkozni, ha a helyi labdarúgócsapat eredményéről, várható összeállításáról, a termelés nehézségeiről beszélgetnek négy vagy hatszem között. Igen barátságos eszmecsere folyik mindenről, csak éppen — politikáról a legkevesebb. Nem is kezdeményeznek ilyen vitát. Ezzel akarva-akaratlanul támogatják az értelmiség e csoportjának passzivitását, hallgatását, azt, hogy az önbelsmerés helyett más vizekre terelje a csónakját. A félreértést elkerülve: szó sincs arról, hogy a kommunistáknak unosuntalan politizálniok kell, egy pohár sör mellett a vendéglőben és egyebütt ha találkoznak csak semlegességről, a harmadik útról szabad és kell beszélniök, ha akarják, ha nem erőszakolni kell a beszélgetést. Ezt nem várja senki és szükség sincs rá. A formákat, módszereket ki kell alakítani.

Ámde azt világosan kell látni, hogy a „te sem szólsz, én sem szólok" álláspont, a „haverkodás", amely a politikai kérdések körül kialakult, semmi jót nem hoz a konyhára.

A közös munka, a közeledés nem jelenthet mindent elnéző együttélést, az együttműködés és az elvi-ség, az együttműködés és a bírálat nem zárják ki egymást.

Nem igaz az, hogy az értelmiség inkább eltávolodik a párttól, a kommunista értelmiségtől, ha bátran és őszintén polemizálnak napjaink és az elmúlt évek úgynevezett „kényes" ügyeiről. A vita, a bírálat nem a barátságtalanság jele, hanem az ellenség befolyásától óvja az értelmiséget, mert az vesztére tör, saját boldogulását kockáztatja. Nincs ok tehát arra, hogy a kommunisták féljenek, viszolyogjanak a bátor politikai vitáktól, a kezdeményezéstől, amely

egyetlen mód arra, hogy terjesszék a párt politikáját s eközben szorítsák ki a fejekből a polgári gondolkodásmódot, a burzsoá világnézet jócskán meglévő maradványait.

Az természetes, hogy az elméleti munka, a nevelés módszerei és formái mások, mint a munkásosztálynál és a parasztságnál. Az értelmiség egyedül, önállóan vagy kis kollektívában végzi munkáját s ebből következően előtérbe kerül inkább a személyekre szóló vita, meggyőzés.

Az értelmiség megnyerése nem megy máról-holnapra.

A párt megteremtette az együttműködés feltételeit: kijavította és kijavítja azokat a hibákat, amelyek korábban szakadást idéztek elő az elmélet és a gyakorlat között, ellentmondásokat szültek a társadalomban, és az értelmiséget eltávolította a párttól, a marxizmus-leninizmustól. — Mégis, türelemre, megértésre van szükség, a csapkolódás, a gyors eredményvárás csak kárt okozhat. Emellett, pontosabban tartozékaként mindig meg kell keresni az egyénekhez vezető útat, az első lépjés nagyon fontos és kihat a továbbiakra. Az egyik tantestülethez fiatal pedagógust helyeztek. Ez a fiatalember nyegle és hiú volt, semmilyen apróbb társadalmi munkát nem volt hajlandó elvállalni. A kommunista pedagógus javaslatára a pártszervezet mégis a KISZ patronálásával bízta meg. Akik ismerték, megbökkentek. Viszont a fiatalember hiúságát „hízlalta", sőt ambicionálta és rövid másfél hónap alatt rendbehozta a szervezetet. Ennek következményeiben kettős az eredménye: egyrészt tapasztalataival segíti a KISZ-t, másrészt ennek hatásaként a gyakorlatban ismerkedik meg, a maga munkájának eredményeként, a párt politikájával. Ha ez lassúbb is, de biztos talajra épül.

Vitathatatlan, hogy a közeledés és az együttműködés a kölcsönös bizalmon és a közeledés kölcsönös akarásán múlik.

Az elmúlt egy esztendő mindent kizáróan bebizonyította, hogy határozottan és félreérthetetlenül igent vagy nemet kell mondani, nem lehet lavirozni. Mindenkinek le kell tenni a garast. Ebben kell a kommunista értelmiségnek növekvő tekintélyével, műveltségével, marxista tudásával, az értelmiség segítségére lenni. Más ezt helyettük nem oldja meg.

Bocz József

Rövidesen megválasztják üzemi tanácsaikat a vasasi bányászok

A vasasi bányaüzem pártszervezete és üzemi bizottsága december 19-én értekezletet tartott, amelyen megvitatták az üzemi tanácsok választásának módját, idejét és az ezzel kapcsolatos legfontosabb problémákat. Az üzemi tanácsválasztás január 8-án lesz, amelyet egy aktíváülés előz meg, ahol ismertetik majd a választások menetét. A választást délután fél 3-kor, a kiszállás után tartják, az éjjeli műszak dolgozói pedig küldöttekkel képviseltetik magukat.

A vasasi bányaüzemben 81 tagú üzemi tanácsot választanak. Ennek egyharmad része úgy oszlik meg, hogy a földalatti dolgozók 18, a külszíniek 9 tagot küldenek az üzemi tanácsba. A földalatti dolgozók üzemi tanácstagválasztása körletek szerint oszlik meg. Kraut Ferenc körlete 7, Szakcsi Jenőé 6, Takács Józsefé pedig 5 taggal képviselteti magát.

A gyűlésen úgy határoztak, hogy az üzemi tanács tagjainak magas szakmai képzettséggel kell rendelkezniök. Azok lehetnek csak tagjai, akik legalább két éve az üzem dolgozói, és mind politikai, mind erkölcsi magatartásuk kifogástalan. Nem lehet üzemi tanácstag büntetett előéletű egyén.

Teljesítik az ez évi tervet Nem ismerik a jövő évi programot

a komlói építők

Az év elején, a párt és a kormány által meghirdetett tízezer bányászlakás felépítésében való részvétel, központi feladatunk volt. A lakásprogram megvalósítása képezte vállalatunk kapacitásának döntő többségét. Ezen kívül részt vettünk a Komlón és környékén végzett ipari létesítmények kivitelezésében is. Az utóbbi munkák üteme azonban a lakásépítési program biztosítása érdekében, az eredeti tervvel szemben módosult.

A vállalatnak a munka kivitelezése során fennálló akadályokat sikerült leküzdenie. A befejező munkálatoknál igen nagy problémát jelentett és jelent még ma is, a szakipari munkát végző vállalatok kapacitásának hiánya. Az alvállalkozók a munkálatokat ugyan határidőre vállalták, a kivitelezés azonban igen vontatott ütemben halad. A határidő biztosítása érdekében vállalatunk igyekezett a lehetőségekhez képest szakipari részlegeket felállítani. A már meglévőket megerősítette és ezzel az alvállalkozói munka vontatottságát igyekezett megszüntetni.

Az említett és más nehézségek ellenére is elmondhatjuk, hogy vállalatunk teljesítette feladatát, illetve teljesíteni fogja. Erre többek között biztosítéknak, hogy a vállalat, saját termelési tervét már novemberben 96 százalékra teljesítette. Előzetes számítások szerint 3,5 százalékkal teljesítjük túl éves tervünket.

Eredményeink mögött sok küzdelem rejlik. Az 1956 októberében lezajlott ellenforradalom során erősen meglazult a munkafegyelem, csökkent a termelékenység. Ez év első negyedében alacsonyabb volt a termelékenység, mint 1956 azonos időszakában. Ezért jó eredménynek mondhatjuk, hogy az év végére vállalatunk 108 százalékos termelékenységet produkál.

A vállalatvezetés hathatós intézkedései biztosították az építési program megvalósítását. Ezek során az 1956-ról áthúzódó munkákkal együtt a vállalat részére előírt lakási tervet – amely mintegy 928 lakásnak felel meg – határidőre teljesítjük, a lakások nagyobb részét már át is adtuk. A vállalat már most – terven felül – megkezdte az olaszi, szakcsi és kaposszekcsői iskolák kivitelezését, és biztosítjuk ezeknek az iskoláknak, a jövő évi program keretén belüli befejezését.

Az építőipar régi betegségei közé tartozik, hogy a következő évi program még decemberben sem áll rendelkezésre. Ez az állapot vállalatunknál sajnos most is fennáll, ugyanis az 1958. évi munkák, a vállalat kapacitásához mérten, csak egyhatodrészt ismeretesek. Bár folynak tárgyalások új munkák beindítására, de ez még korántsincs megnyugtató stádiumban. Ez a körülmény gátolja a tervszerű kivitelezést és ezen a téren, az illetékesek minélőbbi intézkedése szükséges.

Az ez évben végzett eredményes, jó munka alapján, vállalatunk dolgozói és vezetősége számít arra, hogy ezt az évet nyereséggel zárja, ami egyben azt is jelenti, hogy a munkavállalók részesülnek a nyereségből.

Lakatos József,
a Komlói Állami Építőipari Vállalat igazgatója.

Falusiak tanácsadója

Több állat — *több termés*

Ahhoz, hogy a belterjes gazdálkodásra áttérhessünk, meglévő állatállományunk létszámát feltétlenül emelnünk kell. Fontos ez azért, mert a több állat után nyert trágyával tudjuk csak biztosítani talajerőnk zavartalan fenntartását, aminek folyamányaképpen terméseredményeinket is tényegesen emelhetjük. Nem lehet azonban közömbös az, hogy a belterjes gazdálkodásra való áttérés után, milyen jószágok állnak istállóinkban. Nem szabad megtűrnünk olyan tehenet például, amely a legjobb takarmányozás mellett sem képes a napi 15—20 liter tejet megtermelni. Nagy gondot fordítsunk az egyedek kiválasztására, s ezen keresztül térjünk át a törzskönyvezett állatok tenyésztésére. Ne felejtsük el, hogy egy törzskönyvezett tehén értéke legalább 50—60 százalék értéktöbblet mellett, a gazdának az eddig nem törzskönyvezett tehenével szemben a legtöbb esetben 200—300 százalékos termelési többlethasznot is hajthat. Ahhoz azonban, hogy állataink termelékenységét kellőképpen kihasználhassuk, fehérjében gazdag takarmányokra van szükségünk.

Meglévő rétjeink túlnyomó része a hanyag kezelés következtében leromlottak, s alig kimutatható értékű savanyú szénát teremnek. Fontos tehát rétjeink sürgős megjavítása mellett, a szántóföldi szálastakarmányok termelésére is áttérni. Nem kívánom részletesen ismertetni a lucerna, vöröshere jelentőségét az állattenyésztés terén, mert ezt mindenki gazdának ismernie, tudnia kell. Meglévő lucernásaink azonban ugyancsak a hanyag kezelés következtében alig 3—4 esztendei vegetálás után kipusztulnak, noha rendes, szakszerű gondozás mellett 8—10 esztendeig is jó termést lehetne biztosítani. Mindezen hibák mielőbbi megszüntetése újabb lépést jelentenének a belterjes gazdálkodás megvalósítása felé, nem utolsó sorban dolgozó parasztságunk életszínvonalának emelését is lényegesen elősegítenék.

Az ábrak, a szálas, a gyök és gumós takarmányok termelése mellett elengedhetetlenül szükséges a silózás bevezetése. Nem belterjes gazdálkodás folyik ott, ahol nincs silózott takarmány!

Késő ősztől. Sajnos, vagy meghatározva az időt, novembertől májusig, állataink zöldtakarmányt nem kapnak. Ez a zöldtakarmányhiány úgy a kondíció, mint a termelési vonalon kedvezőtlen formában alakul, illetve csökkenésben mutatkozik meg. Ezt a hátrányos helyzetet mindenki elkerülheti, és el is kell kerülnie! A silózás beindítása alig kíván anyagi befektetést. Kertünk valamely magasabb pontján kiválasztunk egy helyet, ahová a silóárok megásását tervezzük. Mielőtt a kiásást megkezdenénk, tisztában kell lennünk a silószükséglettel, hogy az árok nagyságát ezen keresztül megállapíthassuk. Egy darab számosállatnak naponta 30 kg silótakarmányt kell számítanunk. Ezt a mennyiséget 200 napon keresztül kell biztosítanunk. Számítás alapján megállapítjuk, hogy egy számos állatnak 60 mázsa silóra van szüksége. Ha több számosállatunk van, úgy a szükséglet annyiszor 60 mázsának felel meg.

Milyen takarmányokból készítsünk silót? A silózásnál mindenkor az legyen a főszempont, hogy azt vegyes anyagokból állítsuk elő. Ilyen vegyes siló például a csalamádé, búza, rozs, zabpolyva, cukorrépafej, káposztahulladék, és tengeriszár. Ezt a keveréket igen jó étrendi hatásúvá tehetjük, ha köbméterenként egy kg melasz négy liter víz keverékével meglocsoljuk. Mielőtt a keverék az árokba kerülne, az árok alját 15—20 centiméter vastagon béleljük ki szalmával, hogy a takarmány közvetlenül a földdel ne érintkezzék. A berakott tépett, szecskázott silót állandóan tapossuk, hogy a levegőt kiszoríthassuk belőle. Amikor az árok megtelt, 30—40 cm vastagon szalmával letakarjuk, majd 40—50 cm vastagon leföldeljük. A silóárokban ezek után megindul az erjedési folyamat, mely ha rendesen lett elkészítve, már is biztosítja a zöldtakarmányozásunk további menetét.

A silózott takarmány etetése: A silótakarmányból szánt adagot kétszeri — reggeli és esti — etetéskor adjuk állatainknak. Az etetést mindenkor a silóval kezdjük. Amíg állataink meg nem szokják a silót, kb. 4—5 napig, csak fokozatosan adagoljuk. Szántóföldi szálastakarmányok közül nem hagyható ki a zabosbükköny keverék, amely a mai rétiszénák tápértékét messze felülmúlja akár zölden etetve, akár szénává szárítva.

Korai zöldtakarmányt tudunk még biztosítani a rozsbükköny, búzás-bükköny, őszi takarmányborsó keverék vetésével is, amelyek április, május hónapokra nagytömegű takarmányt biztosítanak állataink részére.

Nagyon fontos, hogy állatainkat maximális termelésre serkentsük, amit csak szakszerű takarmányozással érhetünk el. Meg kell ismernünk a rendelkezésre álló takarmányaink hatóanyag tartalmát fehérje és keményítő értékben.

A községi és körzeti gazdasági felügyelők mindenkor készséggel állnak rendelkezésre a haladni akaró gazdáknak, termelőszövetkezeteknek és tudásuk legjavát adják, hogy a belterjes gazdálkodásra való áttérést ezzel is segítsék.

Papsa György
gazdasági felügyelő.

Lezajlott a MÉH-sorsjegyek húzása

Szombaton délután a Bartók teremben húzták ki a MÉH sorsjegyeket. A MÉH telepekre bevitt hulladékanyagokért 450 000 sorsjegyet bocsátottak ki és adtak át a szorgos gyűjtőknek. Szombaton 36 értékes nagynyeremény, számos kisebb tárgy és több ezer vásárlási utalvány talált gazdára. A főnyereményt az 50 000 forint értékű, kombinált szoba- és konyhaberendezést a II. osztály 1591-es sorozatszámú, 25-ös sorszámú, a hálószobabútort az I. osztály 2889. sorozatszámú, 22-es sorszámú sorsjegy nyerte. Három Pannonia motorkerékpárt sorsoltak ki, a nyertes kötvények számai: II. osztály 0045 sorozatszám, 18-as sorsz., IV. oszt. 0319-es sorozatszám 04-es sorszám, IV. osztály 1263-as sorozatszám, 06-os sorszám. Kisorsoltak még a nagynyeremények között öt kombinált szekrényt, öt magnetofont, egy zeneszekrényt, nyolc hűtőszekrényt, öt televíziós készüléket, antennával együtt és hét varrógépet.

A nyereményjegyzéket kifüggesztik a MÉH-telepeken, átvevőhelyeken és megtekinthetők az állami áruházakban is.

Javult a bányák biztonsága

A Bányaműszaki Felügyelőség tapasztalatai

A pécsi Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség havonta komplex-szemlét tart egy-egy bányaüzemben, a felügyelőség teljes létszámának bevonásával. A szemlék alkalmával az illető üzem összes földalatti munkahelyeit, továbbá az üzemek külszíni berendezéseit is felülvizsgálják. A komplex-szemlék célja, a bányák biztonsági állapotának felülvizsgálása, ezzel párhuzamosan a dolgozók egészségvédelme érdekében az egészségvédelmi berendezések felülvizsgálata, különös tekintettel a szálló szénpor, a kőzetpor, továbbá a sújtólégeles bányáknál a sújtólég elleni védelemre.

Dr. Székely Gábor, a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség főmérnöke a komplex-szemlék tapasztalatairól a következőket mondotta:

Az utóbbi időben tartott komplex-szemlék során megállapithattuk, hogy a bányák biztonsági helyzete, továbbá a bányák szellőztetése javult az ellenforradalom előtti időkhöz viszonyítva. Ez a javulás részben annak köszönhető, hogy az üzemek mind nagyobb mértékben térnek rá a korszerű biztosítási módok alkalmazására. A faácsolatok helyett most már mind gyakrabban alkalmazzák a TH gyűrűs vasbiztosítást, továbbá a betonidomkővel való vágatfalazást. Ezen a téren további eredmények várhatók, mert rövidesen megkezdődik a baranyai bányákban — elsőnek valószínűleg Komlón — a fejtések vastámokkal való biztosítása is.

— Az üzemek nagy lépést tettek a szilikózis elleni védelem területén. A szilikózis leküzdése érdekében a meddő munkahelyeken mindinkább alkalmazzák a vízöblítéses fúrást. A vizesfúrás alkalmazása azonban sokhelyütt a dolgozók ellenállásába ütközik. A vizesfúrás üzemszerű alkalmazása érdekében legfontosabb teendő a nevelőmunka fokozása. A dolgozókkal meg kell értetnünk, hogy a vizesfúrást saját egészségük érdekében alkalmazzák. Ennek megértetésében komoly feladat hárul a szakszervezeti bizottságokra, illetve a szakszervezeti aktivahálózatra.

— Annak ellenére, hogy a bányák biztonsági állapota lényeges javulást mutat, a balesetek területéről nem mondhatjuk el ugyanezt. Ennek több oka van. Egyik a laza munkafegyelemben keresendő. A dolgozóknak tekintélyes része még mindig nem tartja be a biztonsági előírásokat. Ezekkel szemben a felügyelőség minden esetben pénzbírságot szab ki. A pénzbírság természetesen nemcsak a fizikai dolgozókat érinti, hanem amennyiben hibát követnek, a műszakiakat is. A balesetek viszonylag magas számának másik oka a munkaerővándorlás. Még mindig nem sikerült megteremtenünk az úgynevezett bányász törzsgárdát, még most is jelentékeny a munkaerővándorlás. A harmadik negyedévben például a Pécsi Szénbányászati Trösztnél felvettek 1512, leszámoltattak 1051 dolgozót. Komlón rosszabb a helyzet: 5694 munkás jelentkezett, eltávoztak 4 268-an. Ez a nagyarányú vándorlás nehezíti az újoncok oktatását. Fő hiba az, hogy a leszámolt doldolgozott az üzemben, begyakorolta magát és akkor távozik, helyébe viszont kevésbé gyakorlott munkavállaló kerül. Ezekből az új dolgozókból kerül ki a sérültek tekintélyes százaléka. A harmadik ok: a műszaki vezetők sok esetben nem követelik meg kellő erélyel a biztonsági előírások betartását. A negyedik: a betegellenőrzés majdnem teljes hiánya az üzemek részéről.

— A Kossuth-bányán tartott komplex-szemle alapján megállapithattuk, hogy a bánya állapota javul. A harmadik negyedévben közel 8000 folyóméter korszerű biztosítást építettek be. Javulás tapasztalható a bányaviz-elvezetés terén is. Az iszapolást sikerült megjavítaniok. Ezt azzal érték el, hogy több fúrólyukat mélyítettek le a bányába. Igy az iszapolási útvonal lerövidült és az eddigi 1:4 arányú homok és víz keverék helyett jelenleg 1:0.5 arányban kevert iszappal dolgoznak. Ez természetesen magával hozza, hogy a bánya vágatain kisebb mennyiségű vizet kell elvezetni, nem kell térdigérő vízben járni a vágatokon. A bánya levegőellátása is lényeges javulást mutat. Két-három évvel ezelőtt gyakoriak voltak a 30 fokos, vagy ennél melegebb munkahelyek. Ma a bánya átlagos hőmérséklete 25 C fok körül van. Kifogás tárgyát képezik Kossuth-bányán a Diesel-mozdony szállításból eredő nagy füst és gáztermékek, melyek a főszállító-vágatokat szennyezik. A mozdonyok porlasztói ugyanis nem megfelelőek, a szűrők nincsenek kellően gondozva, illetve kitakarítva és nincsenek tartalék porlasztók. Az üzemvezetőség ezzel kapcsolatban megtette a szükséges intézkedéseket, új porlasztókat szereznek be, s ha ezek megérkeznek, megszűnik az említett hiba.

— A Kossuth-bányai szemle során általában az a vélemény alakult ki, hogy javulás tapasztalható a biztonság terén is. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az üzemvezetőség már mindent megtett és már nincs tennivalója a nagyobb biztonság érdekében. Tovább ra is gondosan kell őrködni azon, hogy a jelenlegi állapot ne romoljon és továbbra is állandó javulás mutatkozzék. Biztonságos bányaüzem mellett, az 1958-as, magasabb termelési terveket is jobban fogják tudni teljesiteni.

A felsőkandai délszláv általános iskolások

e csoportja nagy sikerrel szerepelt a mohácsi nemzetiségi napon. Eredeti népviseletben délszláv dalokat és táncokat adtak elő és mutattak be.

Az igéret szép szó...

Több cikket olvashattunk a sajtóban, hogy a pesti művészek igen gyenge előadásokat tartanak falun. Mi, villánykövesdiek nem bíráltunk szigorúan, mondván, – ez az általánosítás nem helyes.

De amikor december 18-án este hiába vártuk a Vidám Fiatalok Művészegyüttesét, – megváltozott véleményünk.

Este 7 órakor a falu apraja-nagyja bent szorongott a kultúrotthonban és várta a művészeket. Az óra mutatója vészesen közeledett a nyolcashoz, – még mindig nem jöttek. Kilenc óra, tíz óra... ekkor azonban már üres lett a terem, mindenki megúnta a hiábavaló várakozást.

Mi bíztunk a pesti művészekben, vártuk őket, – ők aktiva készítette elő fogadásukat, vártuk, hogy hétköznapjainkat megaranyozzák egy kis humorral, jókedvvel. Nem így történt, – mi is tanultunk, és megfizettük az iskolapénzt. De kérdem: illetékesek hogyan engedhetnek meg ilyesmit?

A pesti „művészek" Villánykövesden is levizsgáztak, – erkölcsi szempontból: egyesre!

Sasvári Imre
tanácstitkár.

Anna-aknán így szokás...

Az Anna aknai bányászok ismét nagy dologra készülődnek. A napokban, amikor teljesitették 1957. évi tervüket, felajánlották, hogy még ebben az évben ötezer tonna szenet adnak terven felül.

Ez a felajánlás talán nem is tünne igen nagy dolognak, ha ebben a hónapban nem történt volna baleset a bányában és ennek következtében nem esett volna vissza a termelés és nem forgott volna veszélyben a decemberi terv teljesítése is.

De Anna aknán mindezek megtörténtek. Igy az ötezer tonnáért alaposan meg kell dolgozni most a hónap második felében. De az ötezer tonna mégis meglesz.

Hogyan?

Ugy, hogy az egész akna összefog azért az ötezer tonnáért. A bánya vezetői megbeszélték a csapatokkal, kitől mit várnak. A csapatok vezetői és tagjai elmondták, hogy mit tudnak adni a tervtúlteljesítés érdekében.

Kiss László frontfejtési csapatától például kétszáznegyven csille szenet kértek, ők kettőszázhetvenet igértek. Az Eckert és a Huszár elővájási csapatok is igéretet tettek, hogy hét-nyolc csillével többet töltenek, mint amennyit kért tőlük a bánya vezetősége.

Szappan Pál elővájási csapata egy új front gurítóját hajtja jelenleg. Tőlük azt kérték, hogy a jövő hónap közepére készítsenek elő termelésre egy frontfejtést. Szappanék pedig megigérték, hogy ha biztositják számukra a műszaki feltételeket, állandóan ellátják őket fával stb., akkor már január harmadikán átadják az új frontfejtést.

A feltárók, az úgynevezett köves csapatok is kitettek magukért. Battki István és Gálczi Emil csapata önként vállalta, hogy szenes elővájásban dolgoznak addig, amig a munkájukra ott van szükség. Bizony szükség is van most a munkájukra, mert az őszi influenza-járvány miatt most kell kiadni az elmaradt szabadságokat is és a köves csapatok felajánlása nélkül nehezen ment volna az ötezer tonnás vállalás teljesítése. Igaz, a kövesek viszont könnyen tehetnek ilyen vállalást, mert a feltárások tekintetében Anna akna igen jól áll.

Igy áll a harc Anna aknán az ötezer tonnás vállalás teljesitéséért. Meglesz az ötezer tonna? Meg, feltétlenül meg. Mert akarják, hogy meglegyen. Kiss László, Szappan Pál és Bede Bálint csapatai még azt is kijelentették, hogy hajlandók Ádám-Éva napján és Szilveszterkor is leszállni, és legalább száz csillét tölteni.

Persze, még pusztán az igéretekből soha nem született semmi. Az Anna aknai bányászok azonban még soha nem igértek olyat, ami csak pusztába kiáltott szó maradt. Most is teljesitik igéretüket. Szerdára 650 csille szenet igértek és 680-at adtak. Biztosra vehető, hogy az ötezer tonnát is inkább megtetézik vár száz tonnával, minthogy kissel kevesebbet adjanak ötezernél.

Miért? Anna aknán ez így szokás...

K. P.

Szigetvárott tartott vb-ülést

a megyei tanács

Szigetvárott, a járási kultúrotthonban, a ciklámenekkel díszített asztalok mellett, a szigetvári járási és városi tanács vb-elnökei, vb-tagjai, az állandó bizottságok elnökei ülnek. Közöttük a megyei tanács vezetői, osztályvezetői, más járások tanácselnökei, ügyészek, népfront-elnökök. Azért jöttek el, hogy részt vegyenek a megyei tanács vb-ülésén, amelynek napirendjén a szigetvári járási tanács v. b.-a irányító munkájának értékelése szerepel.

Mindenki előtt két jelentés fekszik. Az egyiket a szigetvári járási tanács készítette. Ebben értékeli irányító munkájának eredményeit és fogyatékosságait. A másik jelentés a megyei tanács titkárságáé, amely egy hónapig tartó helyszíni vizsgálat alapján készült. Ez főleg a járási tanács irányító munkájában tapasztalt hiányosságokra mutat rá, segítő, javító szándékkal.

Mindenki ismeri tartalmukat. A megyei tanács v. b.-ának tagjai: *Lukács Antal, dr. Görcs László, dr. Hidvégi Tivadar, Szilvássy Imre, Győri Lajosné* most már csak kérdéseket tesznek fel Varga Józsefnek, a szigetvári járási tanács vb-elnökének. Egymásután hangzanak el a kérdések: a vb megvizsgálta-e már, hogy miért passzívak a vb- és a tanácstagok; miért nem tartanak tanácstagi beszámolókat; mi az oka annak, hogy a pedagógusok az osztályfőnöki órákat nem mindig tartják meg, osztályfőnöki órán politikamentességre törekednek; rendezettek-e a földviszonyok a járás területén; szeptember óta miért nincs vb-titkár; a tanácsok segítettek-e felkutatni a tanköteles gyermekeket; visszaállították-e már a tsz-ektől jogtalanul elhurcolt vagyontárgyakat; milyen intézkedést tettek a közös állatállomány fejlesztése érdekében, stb.

A tanácselnök alig győz válaszolni a kérdésekre. Azután a megyei tanács v. b.-ának tagjai gépkocsiba ülnek és elmennek a járás községeibe, hogy helyszíni tapasztalatot szerezzenek. *Bruck József* Almáskeresztúrra megy, hogy a községi tanács munkáját vizsgálja meg. *Dr. Görcs László* Mozsgóra indul, hogy az oktatásról és a kulturális helyzetről szerezzen tapasztalatot. *Lukács Antal* Nagydobszán a tanács és a termelőszövetkezet kapcsolatát, *dr. Hidvégi Tivadar* a nagypeterdi tanács munkáját, *Szilvássy Imre* pedig a rózsafai tsz tevékenységét ellenőrzi.

Földvári Jánossal, a megyei tanács helyettes elnökével Szulimánba megyünk. Szilágyi József vb-elnökkel és Hamarits István vb-titkárral beszélgetünk:

— Hány lakosa van a községnek?

— Még nem mértük fel.

(Pedig a vb-titkár a lakónyilvántartó. 2 éve lakik a községben.)

— Ismeri a község történetét?

— Csak a felszabadulás utánit.

— A falu egészségügyi helyzetét megtárgyalta-e már a vb vagy a tanácsülés?

— Csak az egészségház elhelyezéséről beszélgettünk.

— Ez melyik jegyzőkönyvben olvasható?

— Egyikben sem.

Bepislantunk a tanácsi munka tükrébe: a tanácsülési és vb-ülési jegyzőkönyvekbe. Sablonos mondatok, általánosságok, konkrét feladatok megjelölésének hiánya mindenütt. A jegyzőkönyvek elárulják, hogy a községi tanács minden hónapban megtárgyalja az adófizetést, de igen fontos kérdések nem szerepelnek benne.

— Nem szokott gorombán beszélni az emberekkel?

— A vb-titkárnak szól a kérdés. Először tagadni próbál. Azután védekezik: ideges, beteg, ellenségei állíthatják csak róla ezt, mert azelőtt a begyűjtésnél dolgozott. Végül bevallja: előfordult, hogy goromba volt.

— Mi, tanácsi dolgozók — mondja ki Földvári elvtárs, — *azért vagyunk, hogy szolgáljuk a népet. Értsék meg, hogy érző emberekkel dolgozunk és emberséges hangot kell használnunk.*

Azután tanácsokat ad, segít. Elmondja, hogy milyen fontosabb kérdésekkel kellene foglalkoznia a községi tanácsnak, miként kell vezetni a jegyzőkönyvet, javasolja: bővítsék ki az állandó bizottságokat. Búcsúzás előtt még néhány kérdés hangzik el:

— Tudják-e, hogy 1958-ban a községi tanács milyen anyagi alapok fölött rendelkezhet a községi fejlesztési tervek végrehajtásához?

— Nem.

— Hát nem olvasták a „Népszabadság"-ban Varga elvtárs cikkét?

— Nem.

— Összeállították már a jövő évi községfejlesztési tervet?

— Még nem. Ilyet mi még soha sem csináltunk. Nem tudjuk, hogyan kell. Jó lenne, ha a járási tanács segítene.

— A tanácsüléseken vagy vb-üléseken hányszor vett részt a járási tanács kiküldötte?

— Egy évben egyszer.

Most már világos előttünk, hogy ez a két tanácsi vezető miért ennyire tájékozatlan, miért nem látja még ma sem tisztán a tanácsi munka lényegét. Mert a járási tanács vezetői magukra hagyták, nem segítették, nem irányították őket, pedig mindössze fél éve kerültek a tanácsi apparátusba, azelőtt más területen dolgoztak.

És délután fél 3 órakor — amikor a szigetvári járási kultúrotthonban — folytatódik a megyei tanács vb-ülése, *Földvári János, dr. Görcs László* és a többi vb-tag már beszámol a járás községeiben szerzett tapasztalatokról. És egymásután hangzanak el a segítő javaslatok: a járási tanács ne adminisztratív, hanem gyakorlati segítséget nyújtson a községi tanácsoknak; gondoskodjon a határozatok végrehajtásának ellenőrzéséről; ellenőrizze a szigetvári gépállomás munkáját, a kereskedelmet, a köztisztaságot, végezzen politikai felvilágosító munkát a pedagógusok között; foglalkoztassa és számoltassa be az állandó bizottságokat; támaszkodjon a szakemberekre; szorgalmazza a mozsgói kultúrotthon befejezését; a tanácselnök ne aprózza el munkáját, többet foglalkozzon az irányítással; segítse elő, hogy Szigetvár várossá fejlődhessen, megfelelő mozlja, kultúrotthona legyen.

Most *Palkó Sándor* a megyei tanács **vb-elnöke a hét** jelentés, a megyei tanács vb-tagjainak helyszíni tapasztalata és azt itt elhangzott hozzászólások alapján mutat irányt a járási tanács jövőbeni munkájához. Megállapítja, hogy a szigetvári járást évek óta, mint a megye egyik leggyengébb járását ismerték. Ma már felfejlődőben van — *Varga József* tanácselnök rátermett, jóképességű vezető, szorgalmasan dolgozik, de munkaerejét szétforgácsolja, mert olyan munkát is ő végez el, ami nem az ő kötelessége. Az eredmények mellett, a hibák egyike az, hogy a vb irányító munkája átcsúszott a szakosztályokhoz, mintha nem is a *vébéknek kellene perspektívát adniok a szakosztályoknak.* Ne a vb irányítsa a tanácsot, hanem a tanács a vb-t, ez pedig a szakosztályokat. A másik hiba: a tanácsi dolgozók nem ismerik eléggé a törvényeket és ebből fakadnak a törvénysértések, a már meghozott határozatok megsemmisítése. *Nemcsak szakmai vonalon kell képezniök magukat a tanácselnököknek és tanácsi dolgozóknak, hanem részt kell venniök állami oktatásban is.*

Szigetvárnak várossá való fejlesztése — mondotta Palkó elvtárs —, megvalósítható és előbb-utóbb el kell érnünk azt, hogy minden járási székhely várossá fejlődjön. Ezután beszélt a tanácstagok passzivitásáról, a vb-tagok visszahúzódzásáról és hangsúlyozta: *foglalkoztatni és beszámoltatni kell őket.* A vb azonban beszámoltathatja az alája nem tartozó társszerveket is bizonyos mértékig. Számoltassák be időnként a rendőrséget, ügyészséget, bíróságot, kereskedelmi vállalatok vezetőit. És ha a tanácstagok, vb-tagok ilyen témákról is hallanak majd, bizonyára aktívabbak lesznek. Kérte, hogy mindenütt ismertessék az új költségvetési elvet, amely a tanácsoknak újabb anyagi lehetőségeket biztosít községpolitikai terveik megvalósításához. A községpolitikai tervek elkészítésénél pedig támaszkodjanak a tanácstagokra, a szakemberekre és a Hazafias Népfrontra.

Palkó Sándor elvtárs összefoglalója után a megyei tanács v. b.-a a következő határozatot hozta:

1. A járási tanács az eddigi hiányosságok megszüntetése érdekében 60 napon belül dolgozzon ki intézkedési tervet.

2. A pénteki vb-ülés teljes anyagát ismertesse a járási tanács ülésén.

3. Gondoskodjon arról, hogy 1958. március 1-ig a járási tanácsnak vb-titkára legyen.

4. A tanácsüléseken egy-egy állandó bizottsági elnököt számoltasson be végzett munkájáról.

5. 1958. január 15-ig tartson a vb egésznapos tanfolyamot a községi tanácstitkárok részére a jegyzőkönyvek helyes vezetéséről.

6. Nyújtson segítséget a szigetvári gépállomásnak problémájuk megoldásához.

7. Készítsen ütemtervet, hogy a vb tagjai mikor, melyik községben kívánnak segítő ellenőrzési munkát végezni.

8. A járási tanács tűzze napirendre az ifjúság nevelésének az ügyét.

9. A megyei tanács kötelezze az építési és közlekedési osztályt, hogy intézkedjék a mozsgói kultúrotthon haladéktalan befejezéséről.

Mohács és Pécsvárad után Szigetvár immár a harmadik hely, ahol a Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága a helyszínen, gyakorlati segítséget nyújt a járási tanácsnak. Értékes tapasztalatokkal gazdagodott nemcsak a szigetvári járási tanács és több községi tanács, hanem a megyei tanács is. És minél több helyen tart majd a tanács ilyen helyszíni vb-ülést, annál gyorsabban sikerül majd megjavítani a tanácsok munkáját, annál tökéletesebben tölti majd be államhatalmi tevékenységüket — a nép érdekében.

Pintér József

A Szovjetunió továbbra is a fegyverkezési hajsza beszüntetésére fog törekedni

Hruscsov beszéde a Szovjetunió Legfelső Tanácsában

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülésén felszólalt a külpolitikai vitában Nyikita Hruscsov. Beszéde elején foglalkozott a kommunista és munkáspártok képviselőinek novemberi értekezletén végzett munka eredményeivel. Ezek a tanácskozások elősegítették, hogy általánosítsuk a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom tapasztalatait — állapította meg Hruscsov.

Hruscsov hangoztatta:

azok az ellenséges próbálkozások, hogy csökkentsék a Szovjetuniónak a forradalmi munkásmozgalomban betöltött szerepét, s diszkreditálják a Szovjetuniót, nem jártak sikerrel és nem is fognak sikerrel járni soha, mint ahogyan senkinek sem sikerül megbontania a kommunista és munkáspártok egységét.

Hruscsov ezután kifejtette: a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és a többi szocialista ország következetesen valóra váltja azt a politikai irányvonalat, amely valamennyi állam baráti kapcsolatainak, a különböző politikai rendszerű országok békés együttélésének alapjára épülő kapcsolatoknak erősítését szolgálja.

Azt tanácsoljuk az amerikaiaknak, vessék erősen kompromittált „erőpolitikájukat" a történelem szemétdombjára. A vitás kérdéseket nem a háború, hanem a békés tárgyalások útján kell eldönteni — hangsúlyozta Hruscsov, majd így folytatta:

Valamely társadalmi rend győzelmét nem a rakéták és az atombombák döntik el, hanem az, hogy melyik rend teremt jobb életfeltételeket az emberek számára.

A szocialista országok nem óhajtják saját álláspontjukat senkire sem ráerőszakolni; az egyetlen, amit akarnak: a béke megteremtése.

Hruscsov ezután foglalkozott az ENSZ közgyűlésének az új leszerelési bizottság megalkotásáról szóló határozatával, s kijelentette: a Szovjetunió nem vesz részt a bizottság munkájában, mert fenntartották benne a korábbi erőviszonyokat, és a helyek többsége a kapitalista országok. Az említett határozat diktátum jellegű.

Hruscsov hangsúlyozta: nem lehet ésszerűnek tekinteni azokat a kísérleteket, hogy mesterségesen összekapcsolják a leszerelés kérdését olyan megoldatlan politikai kérdésekkel, amilyen a német probléma. A leszerelés kérdéséről Hruscsov azt mondotta:

megegyezésre azért nem került sor, mert a londoni tárgyalásokon abnormális helyzet uralkodott; vajon normálisnak tekinthető-e, hogy a Szovjetunió egyetlen képviselőjével szemben a nyugati országok négy képviselője állt?

Hruscsov foglalkozott a NATO legutóbbi ülésével is. Kijelentette: a NATO-értekezleten részt vett kormányok képviselői kénytelenek voltak a békéről beszélni. A kialakult helyzet kényszerítette erre őket. Az ülésen elfogadott nyilatkozat és közlemény hangoztatja, hogy a résztvevők elő akarják segíteni a béke megszilárdítását. A NATO-országok kormányfői kijelentik, hogy nem törekszenek háborúra, csupán támadással szemben védelem céljából tesznek intézkedéseket. Minthogy a nyugati országokat senki nem fenyegeti, ennélfogva megvan a kedvező helyzet a béke megszilárdítására.

Hruscsov leszögezte, hogy a Szovjetunió továbbra is a hidegháború és a fegyverkezési hajsza beszüntetésére fog törekedni.

A Szovjetunió nem titkolja, — mondotta — hogy ha nem jön létre leszerelési megállapodás, tökéletesíteni fogja a legújabb fegyverfajtákat.

Hruscsov hangsúlyozta, a Szovjetunió ésszerű mértékben teszi ezt, hogy ne terhelje meg túlzott mértékben a költségvetést, s gazdasági életet, a népet ilyen kiadásokkal.

A ballisztikus rakéták támaszpontjainak és kilövőhelyeinek idegen országokba való elhelyezéséről szólva Hruscsov kijelentette, hogy a jelenlegi technikai eszközök mellett egyetlen agresszor sem vonhatja ki magát a megtorlás alól. Elmondotta, hogy háborús körülmények között az atomtámaszpontok és a rakétakilövőhelyek igen vonzó célpontok lesznek. E gondolat lezárásaként Hruscsov kijelentette, hogy a Szovjetunió ezzel senkit sem akar megfélemlíteni, de felhívja a fenyegető veszélyre mindazokat az országokat, amelyek rakéta- és atomtámaszpontokat engednek létesíteni területükön.

Hruscsov emlékeztetett arra, hogy az amerikai atombombázó-támaszpontok komolyan veszélyeztetik mindenekelőtt azoknak az országoknak népeit ahol ezek a támaszpontok fekszenek. Az atombombázók úgynevezett „járőrrepülései" az illető országok területe fölött — mondotta — tragikusan végződhetnek.

Beszéde végén Hruscsov azt a meggyőződését hangoztatta hogy az 1958-as esztendő sikereket hoz a nemzetközi feszültség enyhítésében és kijelentette,

a Szovjetunió kormánya minden erőfeszítésével azon lesz, hogy ebben az évben részben vagy teljesen véget vessen a hidegháborúnak.

Az amerikai hadügyminisztérium a jövő évi költségvetésben egymilliárd dollárral szándékozik növelni a fegyverkezési kiadásokat

Washington (Reuter). McElroy amerikai hadügyminiszter pénteken kijelentette, hogy a hadügyminisztérium „körülbelül egymilliárd dollárral többet kér majd a kongresszustól rakétafegyverek és más fegyverek céljaira, mint amennyit eredetileg tervbe vettek".

A július 1-ével kezdődő új pénzügyi év katonai költségvetése előreláthatólag negyvenmilliárd dollár lesz.

A Mihájlovics-házaspár

A Szigeti út egyik régi, falusias házában lakik Mihájlovics János bácsi és felesége. Városszerte ismerik a nevüket. Amikor a Szigeti külvárosi pártszervezetről írtunk, akkor is említést tettünk róluk. És itt a fényképük is.

Mihájlovics bácsinak kicsit rossz a hallása, különben egészséges. Üldögél, vagy sétál kicsit a konyhában, meghallgatja felesége „sajtóbeszámolóját", aztán elmélkedik az életéről.

1868-ban született, egy évvel a gyászos emlékű kiegyezés, három évvel az amerikai polgárháború után. Átélte a fiatal, ragadozó amerikai kapitalizmus vágtáját, sokszor hallotta, hogy a szabadság hazájának és új világnak nevezik ezt az országot.

Két éves volt, amikor Lenin megszületett, 15 éves, amikor Marx itthagyott bennünket, 27 éves, amikor gyászbeszédet tartottak Engels frissen hantolt sírjánál.

Őt már ő is megsiratta.

Negyvenkilenc éves korában tört ki a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, a lenyűgöző korszak kezdete. A vágtához szokott amerikai lónak csak kivénhedt poroszkálásra futotta erejéből, az orosz munkás pedig hétmérföldes csizmát húzott a lábára. Még néhány évtized, s tapasztalja, hogy a munkás-világhatalom az eget ostromolja. Az amerikai „fölény" darabokra töredezik az iszonyú erejű pörölycsapások alatt és nincs mentség — ráklábakkal nem lehet a hétmérföldes csizmát beérni.

Itt az Új Világ, itt a Szabadság Hazája.

Kis híján a szeme előtt született, nőtt fel, öregedett és pusztult el a magyar kapitalizmus is. Pedig még kilencven éves sincs egészen.

A konyhaszekrényben álló cukortartó nyolcvan-három esztendővel ezelőtt készült. A súlyzós falióra is. Sok embert látott, megfordult alatta Kubik Ferenc honvédszázados is. 1848—49 honvédszázadosáról van szó, olyan emberről, aki személyesen látta Kossuth Lajost. Rokona volt Mihájlovics bácsi édesanyjának, és azért tért be, mert nagyon jó süteményt tudott sütni.

Innen indult el a kis Jancsi, ilyen örökséggel lépett be 1945-ben a Magyar Kommunista Pártba.

Alig múlt húsz esztendős, amikor Marx és Engels első művei a kezébe kerültek. Itt, ebben a házban olvasta a füzeteket, éjjel a pislákoló petróleumlámpa fénye mellett egészen a kakaskukorékolásig.

— Nem értettem meg teljesen — magyarázza ma — nem tudtam felfogni a „Világ proletárjai, egyesüljetek!" jelszót. Pedig tetszett, a szívembe talált, csak a jelentését nem értettem... Ma már nincsenek ilyen gondjaim, hiszen ki ne tudná miről szól?...

1891-ben megalakították a pécsi szocialista egyletet. Úgy emlékszik, százhatvanan voltak, kétszer-háromszor gyűltek össze hetente és mindig más olvasott fel Marxtól...

— Akkor még álomként hatottak azok a tanok — folytatja — de éreztük és tudtuk, hogy előbb-utóbb beteljesednek...

Az egyik március 15-én — már nem tudja biztosan melyiken — ünnepi gyűlést tartottak a város előkelőségei. A szocialistákat nem akarták beengedni. De ők besurrantak, s hallgatták a szónokot, miként dicsekszik arról, hogy a szabadságharc vívmányai beteljesedtek...

— Majd megpukkadtunk mérgünkben! — magyarázza! — Ezt nem lehetett elviselni! Előkaptam a kabátom alól a Népszavát (a fele ki volt cenzurázva), meglobogtattam a szónok orra előtt és a fülébe ordítottam: „Beteljesedtek? Hát azért verekedtek apáink, hogy koldusszegények legyünk, éhezzünk és százezerszám kivándoroljunk?"...

A rendőrök kiabálni kezdtek, kikapták kezéből az újságot. Másnap berendelték, később letartóztatták. Az utóbbi elég gyakran megismétlődött.

Negyvenhat éves korában tört ki az első világháború. Az orosz fronton „egy nagy fényes repülőbomba" a közelében csapott le és elvesztette minden fogát. Később Kárpát-Ukrajna mellékére szorultak vissza, ahol a tanítókból lett katonákat agitálta. Egyik sem árulta el, különben főbelőtték volna.

Aztán 1917 következett:

— Az orosz nép ámulatba ejtette a világot — mondogatta. — Pedig tudja, honnan indultak el? Találkoztam én olyan orosz ezreddel is a fronton, amelyben egyetlen közlegény sem tudott írni-olvasni. És nézze meg őket ma! Ha így haladnak, nem is a szárazföldön, hanem a levegőben fognak közlekedni...:

A felesége „csak" 76 éves. Vidám, ereje teljében lévő ezüsthajú asszony, melegtekintetű szeme hajdani szépségéről árulkodik. 1921-ben lett Mihájlovics elvtárs felesége.

Első férjét 1919-ben vesztette el. Horthyék ölték meg.

1920-ban ő is bekapcsolódott a mozgalomba. Többször is letartóztatták, de sohasem törték meg az akaraterejét, mindig ott volt, ahol a proletárasszonyokat szervezni kellett.

A felszabadulás idején disznóólási hurkával, kolbásszal, illetve töpörtyüspogácsával fogadta a szovjet katonákat. Ma is könnybelábad a szeme, ha róluk beszél.

Figyelmes élettársa a férjének. Főz, mos, takarít, ragyogó tisztaságot teremt kis otthonukban. Minden szombaton elvezeti a piacra, s kacsát vásárol. Aztán megosztják a munkát. A feleség még a piacon marad, a férj pedig haza indul a kacsával. Természetesen Mihájlovics néni segíti fel a villamosra, s a lelkére köti, hogy nagyon vigyázzon, amikor leszáll, jól nézzen körül, nehogy valamelyik autó elüsse...:

A szigeti külvárosi pártszervezetnek nincs olyan taggyűlése, ahonnan hiányoznának. Ez a legnagyobb ünnepük havonta. Mihájlovics bácsi már délután kérdezgeti, hogy hány óra van, nem késünk el? A felesége megnyugtatja, s este fél hat táján, kart-karba fűzve elindulnak az elvtársak közé.

Magyar László

„Kirándulás" - TANULSÁGGAL

December 31-e volt. Csípős hideg szél fújt. A gyerekek fázósan topogtak, miközben apjuk kézzel-lábbal magyarázott valamit a jugoszláv határőrnek. Egy évvel később ugyanez a kép játszódott le a magyar határon, ugyanezzel a családdal. A gyerekek most is fáztak, kisebb batyut szorongattak és az apjuk magyarázott valamit a magyar határőrnek, aki időnként hümmögött és fejbólintással helyeselt.

A férfit Páncél (Páncsics) Antalnak hívják, kőműves a mestersége és Beremenden lakik. Néhány napja jött meg Belgiumból négytagú családjával. Hogy miért ment el? Őt is elkapta a disszidálási láz. Azt gondolta, hogy kint jobb lesz. A feleségének a nagynénje kint van Amerikában. Amerika, Nyugat — az ám a jó világ! — és itthagyta kétszoba-konyhás családi házát, a motorját, a bútorát, az állását az állami gazdaságban és negyedmagával elindult a bibliainál is szebbnek, jobbnak képzelt ígéret földjére.

Néhány hónap Jugoszláviában, tengerparti üdülőben és egyebütt, m. jú:.ius 27-én elérkezett végre a pillanat. Elindulhattak. Furcsanevű német városokon utaztak keresztül, aztán megállapodtak Belgiumban, a seilesi lágerben. Néhány hétig lágerélet, aztán egy építkezésen munka. Harminchat frankos órabér ígéret — huszonöt frankos elszámolás. Becsapták. Otthagyta az építkezést és egy porcelángyárba ment. Itt a feleségével együtt kerestek 36 frankot óránként. Itt is becsapták őket. Mehettek egy házzal, egy várossal tovább Liegébe, ahol munkát is, meg lakást is kaptak. A lakás szép volt, rossz bútorokkal alumínium ablakkeretekkel, amelyeken keresztül egész éjjel átfütyült a szél.

Mi hozta haza ezt az embert? Nem a megélhetés elsősorban, hanem a kilátástalanság, a jövőféltés, a gyerekeinek a jövőjét, a maga jövőjét féltette. Azt mondja, hogy először ő is belekábult a nagy csillogásba, nézte a sok autót, a reklámokat. De ahogy teltek a napok, a hetek, a hónapok, úgy döbbent rá fokozatosan a csillogás mögött meghúzódó igazságra. Látott sok olyan munkást, akinek volt autója, de még több olyan autót látott, amelyben szivarozó kereskedő, tőkés, bankár ült. Beszélgetés közben szóba kerül a munka is. Erre első feleletként két fényképet vesz elő. Az egyik akkor készült, amikor munkába állt, a másik egy hónappal később. Az utóbbi egy kizsarolt, megtört embert mutat.

— Tizenöt kilót fogytam egy hónap alatt — sóhajt és arról beszél: egyedül volt egy betonkeverő mellett. Neki kellett kezelni, anyaggal ellátni ezt a gépet. Micsoda őrült munka lehetett ez! Azt mondja a mi normáink semmik a tőkés normákhoz képest. Hajsza van ott a javából. Ha csak egy pillanatra is megállt, akkor az olasz munkavezető már kiabált:

— Pánszil, Pánszil...:

Naponta tíz órát dolgozott és szépen keresett. Megvolt a 7 és fél ezer frankja havonta. Szép pénz ez, ha azt vesszük, hogy ezért a pénzért egy első-osztályú öltönyt lehet venni. De nemcsak ruha van a világon. Van lakás, van koszt, van tüzelő, van víz, autóbuszköltség, meg az ördög tudja mi nem. A lakás bére havi 1000 frank, a vízdíj 200, az autóbusz 500, a havi szénszükséglet 3 mázsa, ez pedig — 200 frank egy mázsa szén — 600 frank, 2—2500 frank a koszt, de akkor fele annyit sem ehet, mint idehaza. Szóval nagyjából enynyi a havi kiadása.

A belga munkások sem élnek jobban, mint a magyarok. Helyesebben jobban élnek, mert egy negyedét sem eszik meg annak, amit mi. A hasukon spórolnak. Beszélt néhány belga szaktársával. Volt köztük olyan, aki már harminc éve dolgozik, de nem futotta többre, mint egy rozoga motorra, meg egy kis családi házra. Ez a többség, a döntő többség. Munkaruha, szerszám?! Semmit sem ad a tőkés. Fürdő a gyárban? Ugyan! Szólni a főnöknek, hogy ez vagy az nem jó? Mindjárt megkapja a munkakönyvét és mehet, amerre lát „a lázító" jelzővel együtt. Vigyázni kell itt az embernek a szájára, mert különben úgy jár mindenki, mint az a néhány belga munkás, akik mikor megtudták, hogy Páncél hazajön, csak ennyit mondtak neki:

— Ha hazamegy, mondja meg, hogy üdvözöljük a magyar kommunistákat!

Másnap, harmadnap ezeket az embereket elbocsátották és ettől kezdve sorbaállhattak a napi száz frankos munkanélküli segélyért. Száz frank munkanélküli segély! A megélhetéshez kevés, az éhenhaláshoz sok. És mennyi munkanélküli van. Ott alszanak a város parkjaiban, a padon. A parkban alvók között sok a bányából kidobott, elcsigázott magyar, akik végső elkeseredésükben sokszor a rablást választják. Azt mondja Páncél, abban a városban, ahol ő volt, körülbelül négyszáz magyar van a börtönben. Ezek többsége itthon is bűnöző volt, de sok köztük az olyan, aki végső kétségbeesésében rabolt.

Züllés, kiábrándulás az életből, nyomor, ez az „ígéret földje". Ígéret földje a szó legszorosabb értelmében, mert itt csak ígérnek az embernek és semmit sem adnak. Még anyanyiba sem veszik az embert, mint a kutyát, mert a kutyákat legalább védik a különböző állatbarati szervezetek, de a magyar disszidenseket senki sem védi.

— Tudja mitől féltem a legjobban? A betegségtől. Rettegtem, hogy jaj csak ne legyen valamelyikünk beteg, mert betegsegélyző, táppénz, ott semmi sincs. Ha megbetegszik valaki, az orvos megvizsgálja a rendelőjében ötven frankért, házhoz már százért megy. Egy kórházi ágy egy napra 750 frank. És ha meggyógyul a munkás, akkor mehet munkát keresni, mert az előbbi munkahelyén a helyét betöltötték másvalakivel.

Ilyen az élet a művelt nyugaton, Belgiumban, amelynek pedig a gyarmatok is öntik a pénzt. Ezt látta Páncél Antal és sok mindent hallott. Hallotta azt, hogy Nyugat-Németországban jól lehet élni. Itt nem dolgozott, csak keresztül utazott az országon. Ő azt mondja nem hisz ebben, mert ha ott jobban lehet élni, akkor miért mennek a nyugatnémet munkások Belgiumba dolgozni. Mielőtt elindult haza Belgiumból, valóra válhatott volna az egy év előtti álma: mehetett volna a felesége nagynénjéhez Amerikába. Nem ment. „Egyik kutya, a másik eb", — határozta meg álláspontját.

Ülünk a szobában, az ő házának a szobájában, amit most, amikor hazajött, visszakapott. Megvan a bútora, a motorja is és most már lassan, lassan visszajön az életkedve is.

Amikor néhány nappal ezelőtt hazajött, többen felkeresték és kérték, hogy meséljen nekik Belgiumról, az ottani életről. Elmondott mindent. Voltak, akik végighallgatták, tanultak az esetből, de voltak olyanok is, akik azt mondták:

— Nekünk elmondhatja az igazat. Mi nem mondjuk el senkinek.

— Mást nem mondtam senkinek, csak az igazságot. Ezelőtt egy évvel talán én is azt mondtam volna minderre, hogy nem igaz, csak propaganda az egész. Megpróbáltam és ez a kirándulás nekem nagyon sokba került: a gyerekeim elvesztettek egy évet, én legalább három évig dolgozhatok, hogy megszerezzem mindazt, amit elpocsékoltam.

Szalai János

Ez történt ma NÁLUNK

Borongós téli reggelen megyek be a bíróságra. Itt-ott még égnek a lámpák. s amikor átmegyek a Széchenyi téren és felnézek a ködbeborult Mecsekre, csábít a gondolat, hogy jobb lenne az erdő zuzmarás mesevilágában bolyongani, s a hegytetőn talán egy kis téli napsugarat is élvezni. De nem lehet, mert emberek várnak s tőlünk, a bíróságtól várják, hogy visszanyerjék „boldogságukat". Érthetőbben és mint ahogy ők mondják „megszabadítsuk őket a házastársaiktól", akiket pedig egykor talán nagyon szerettek és örök hűséget esküdtek nekik. A tárgyalóteremben is borús a hangulat, de mindjárt barátságosabb lesz, amikor meggyújtjuk a lámpát, amelynek világossága talán, ahhoz is hozzásegít, hogy jobban meglássuk az igazságot, amelyet „tisztelt ügyfeleink" gondosan igyekeznek elkendőzni.

Megkezdődik a tárgyalás, amely sokszor izgalmasabb és különb eseteket produkál, mint amilyeneket a legvadabb regény, vagy filmszcenárium-író kiagyalhat. Lássuk mindjárt az első ügyet.

A felek falun ismerkedtek össze, házasságot kötöttek és Pécsre kerültek. Ezek után az asszony szerint férje rossz társaságba keveredett. A szórakozóhelyeket különösen férfitársaságban látogatta és azokkal tartott fenn gyanús kapcsolatokat. A férj messze távolból, mert azóta már Angliába disszidált, hűtlenséggel és más férfiakkal való barátkozással vádolja a feleségét, aki valóban beismeri, hogy voltak kapcsolatai, jelenleg viszont már egy másik férfivel él, attól terhes és a jövő hónapban szülni fog. A meleg barátsággal gyanúsított férfibarát tanúkénti kihallgatása alkalmával beismeri, hogy valóban elővették emiatt a rendőrségen, de semmi sem igaz a dologból, bizonyítani sem tudták, így elengedték.

Bíróság felbontja a házasságot s az ítélet után érkezik meg a férj levele Angliából, aki „honfitársi" meleg üdvözletét küldi a bíróságnak, arról természetesen nem nyilatkozik, hogy miféle honfi az, aki elhagyja a feleségét és kis gyermekét, mely utóbbiról természetesen nem gondoskodott és nem gondoskodik, de Angliából eddig is még csak egy fényképet küldött a fiának, hogy bemutassa, milyen szép motorkerékpáron ül a fényképen.

A következő ügyben még szebb dolgok derülnek ki. A rendes családból származó asszonynak a házasságkötés előtt már három házasságon kívül született gyermeke volt. A férj viszont egyszer már elvált. Komlón ismerkednek össze s egy-két heti ismeretség után házasságot kötnek úgy, hogy már az esküvő előtt tökéletesen megismerik egymást, mint ahogy mondani szokták, kívülről meg belülről is. A férfi jól keres, de az asszonynak semmi pénz nem elegendő. Ha palacsintát csinált, a hozzá való anyagot öt literes fazék mennyiségében készítette el, s amikor nem sikerült kisütni a palacsintákat, az egész anyagot kidobta. A szomszédasszonyt viszont olyan hallal kínálta meg, amelynek nem szedte ki a beleit és úgy készítette el. Más téren is így gazdálkodott, mire anyósa azt a véleményét fejezte ki, hogy így még ha fia 10 000 forintot fog havonta keresni, akkor sem mennek a felek semmire. Ezt természetesen az újdonsült menyecske igen rossz néven vette.

A boldog házasság három hónapig tartott, utána a férj kidobta a feleségét, aki úgy távozott, hogy férje távollétében a közös ingóságokból a szomszédok között végeladást rendezett, majd magával vitte a nekik kölcsönzött takarókat, amelyek társadalmi tulajdont képeztek és elhagyta a várost. Ezután az asszony eltűnt, azonban előbb még dicsekedő levelet írt az egyik szomszédasszonynak arról, hogy milyen jól megy dolga Budapesten, a körmei pirosra vannak lakkozva, vörös bársony pongyolája is van. Miután férje bontópert indított ellene, hosszas keresés után sikerült őt az egyik börtönben megtalálni, ahová azért került, mert különböző bűncselekmények miatt négy évre elítélték. Van azonban még más büntetése is hátra. Érdekes az, hogy ez a nő az ellenforradalom alatt kiszabadult, de nem hagyta el az országot, ellentétben férjével, aki természetesen abban az időben már egy másik nővel élt együtt, majd disszidált és most Svédországból irogatja a leveleket úgy is mint boldog apa, mert élettársának gyermeke született. Nagyon vitatható, hogy az asszony minden bűne mellett is nem viselkedett-e tisztességesebben, amikor ittmaradt és letölti büntetését, mint férje, aki külföldről küldözgeti a honfibútól kesergő leveleket.

A következő ügyben egy „kislány" lép be a terembe, akiről kiderül, hogy 15 éves korában ment férjhez, mert özvegy anyja megfelelő támogatót vélt felfedezni a jövendő vejében. A kislány, aki most 17 éves, illetve bocsánat a fiatalasszony, azt állítja, hogy ő nem szerette a férjét, csak anyja kényszerítésére ment hozzá. Ezek után a remek házasság pontosan egy hónapig és négy napig tartott s egy összeveszés után az ifjú férj elhagyta még ifjabb feleségét. Ezt megelőzőleg azonban már jelentkezett a háznál egy fiatalember, akinek megözvegyült apja elvette a mi fiatalasszonyunk anyját feleségül. Később a fiatalember apja, tehát az ifjú asszony nevelőapja is meghalt és csodálatosképpen amikor a férj a feleségét elhagyta, még aznap amikor a férj eltávozott, az udvarló már bevonult az elhagyott feleséghez és azóta boldogan élnek együtt, gyermekük is született, sőt újabb gyermek van kilátásban.

A férj még arra sem tartotta érdemesnek a házasságát és feleségét, hogy eljöjjön a tárgyalásra abból a vidéki városból, ahol jelenleg tartózkodik, s mit tehet ezek után a bíróság, fel kell bontania a házasságot azért, hogy legalább annak a gyermeknek a sorsa rendeződjék, amelyik már világra jött s azé is, nely hamarosan születni fog.

„Öreg" házaspár áll a bíróság előtt. Együtt éltek összesen két és fél évig. Természetesen a feleségétől 23 évvel idősebb, valóban öreg férj, már esküvő előtt is alaposabban megismerte a feleségét, de mégsem eléggé. A békéltetés alkalmával ugyanis a férfi úgy nyilatkozott, hogy házasságukban az is bajt okozott, hogy felesége úgy változtatja a férfiakat, mint más rendes ember a fehérneműjét. Hát ez aztán bizonyítást is nyert. Kezdetben még megkíséreltük a férfiakat összeszámolni, akik a nő életében szerepet játszottak, utána azonban ezt abbahagytuk, mert beláttuk, hogy lehetetlen feladatra vállalkozunk. Minden esetre a nő nagy becsben állhat a férfiak előtt, mert jelenlegi élettársa annyira félti, hogy nem engedi dolgozni. Így az illető költségmentesen perel, azaz a házassági bontóper 600 forint illeté sem fizette meg. Egyébként fiatal, erős, munkaképes asszony, gyermek nincs.

Első ténykedéseink közé tartozott, hogy az illetőtől a költségmentességet megvontuk, mert álláspontunk az és meg vagyok győződve arról, hogy ez az igazság, a költségmentesség intézményét nem ilyenek részére találták ki és iktatták törvénybe.

Csak pár esetet, különböző életsorsokat mutattunk be s az ügyek elintézése után felmerül a nagy kérdés, vajon tanultak-e a felek a történtekből, okultak-e s olyan életet fognak-e élni a jövőben, amelyet államunk joggal megkövetel dolgozó és becsületes polgáraitól. Szeretnénk remélni, hogy okulnak és a jövőben rendesebb életet fognak élni.

Szerettem volna szebb és jobb eseteket előhozni, de nem tehettem mást, mert: ez történt ma nálunk.

Dr. Sulyok Lóránd
mb-i tanácsvezető.

Nagy az érdeklődés A MŰSZAKI KLUB IRÁNT

A Doktor Sándor Kultúrotthon keretében alakult meg a közelmúltban a Pécsi Műszaki Klub. Munkája iránt eddig megnyilvánult érdeklődés azt bizonyítja, hogy a kultúrotthon vezetői helyesen ítélték meg a helyzetet, amikor helyiséget adtak a klubnak. Dr. Pogány Frigyes műegyetemi tanár Párizsról tartott előadása volt az első előadás, melyet a klubban tartottak. Mind az első, mind a második előadás iránt — mely a Vigadó tervpályázatának anyagát ismertette, — a vártnál is nagyobb érdeklődés mutatkozott.

Gazdag programot állított össze magának a jövőre vonatkozóan is a klub. Ankétokon és előadásokban kívánnak foglalkozni városunk legégetőbb műszaki problémáival. Így például dr. Németh Endre műegyetemi tanár, a Duna vízmű és csatorna építése ellenére ma is aktuális kérdésről, a Dráva-csatorna építésének lehetőségeiről fog a jövő év elején beszámolni.

Az erők összefogása, a lehetőségek kihasználása érdekében a műszaki klub felvette a kapcsolatot más társadalmi szervekkel, a MTESZ-szel, a TTIT-tel. Az eddigi előadásokat is közös rendezésben tartották. Közös erővel, magasigényű tudományos előadásokon kívül, egyes műszaki részproblémák is megvitatásra kerülnek, sőt a program színesebbé tétele érdekében, zenei irodalmi esteket is rendeznek hivatásos művészek előadásában.

A jövő évi költségvetésekről most folynak a tárgyalások. A műszaki klub tagjai remélik, hogy ennek során megfelelő anyagi fedezetet kapnak munkájukhoz, rendbehozhatják a klubhelyiséget és a klub melletti büfét is.

A szépen induló és várhatóan eredményesen működő műszaki klub munkája nagymértékben hozzájárulhat építési munkánk sikeréhez, városunk szebbé tételéhez.

Házadóbevallást kell benyújtani

A megyei tanács vb. pénzügyi osztálya felhívja a háztulajdonosok figyelmét, hogy az 1958-as évi házadó és lakáshelyreállítás kivetéséhez 1957. december 31-ig, házadóbevallást kell benyújtani azokról az épületekről, amelyeket ez évben vettek használatba (új házak), amelyeket állami tulajdonból magántulajdonba visszaadtak; amely épület birtokosságának vagy bérlőjének személye megváltozott és amelyekben a bérjövedelem (haszonérték) összegében az 1957-es évben bármilyen változás következett be (a bérösszeg megváltozott, toldalékot építettek, mellékhelyiséget lakássá alakítottak át, eddig használatban lévő helyiségeket bérbe adtak).

A fent felsorolt esetekben a bevallást az egész épületről kell beadni. A házadóbevallási nyomtatvány a községi tanácsok végrehajtó bizottságainak adóügyi csoportjánál igényelhető. Kiállítás után ugyancsak ide kell benyújtani ez év december 31-ig.

Új kiadó kellene Baranyába!

Tervek és eredmények a Mecsek Nyomdában

Az új év közeledtével érdekes betekinteni a vállalatok tervei közé: milyen nagyobbszabású változásokat, újításokat, bővítéseket hoz majd az 1958-as esztendő. A Mecsek Nyomdában is találkozhatunk sok érdekességgel.

Az üzem belső változásai közül valamennyi a minőségi munka javítására és a növelésére irányul. A második negyedévben a városi tanács segítségével megindul majd a kliséüzem, amelynek hiánya eddig nagyban hátráltatta a munkamenetet. Bővítik és korszerűsítik az üzemet, megkezdik a könyvkötészet gépesítését, valószínűleg a Német Demokratikus Köztársaságból érkező fűzőgép segítségével. A galvanoplasztikai eljárás bevezetése különösen a nagy példányszámú kiadványoknál jelentős.

Az elkövetkező évben kb. 100 tonna könyv kerül majd ki az üzemből: a Műszaki Kiadó tankönyvei, az Akadémiai, Magvető és Szépirodalmi Kiadó megrendelései, valamint az esetenként felmerülő pécsi kiadványok. Ez utóbbiak negyedévenként 3-4 tonnát tesznek ki, de az igény még sokkal nagyobb. Kielégíteni azonban egyelőre lehetetlen, mert a Kiadói Főigazgatóság megadja bár az engedélyeket, de a papírkeret már a nyomda gondja.

A nyomda vezetői úgy vélekednek, hogy egy helyi kiadó megteremtése már égetően szükséges lenne. Pécs a maga 130 ezer lakosával, gyorsan fejlődő városrészeivel, elismerten magas kultúrájával és kultúrigényeivel nem sokáig nélkülözheti már azt a szervet, amelynek össze kell fognia a könyvkiadást egész Baranyában.

Milyen szervek kiadványai várnak az új helyi kiadóra? A Baranya megyei és Pécs városi Idegenforgalmi Hivatal, a megyei és városi művelődési osztály és a Dunántúli Tudományos Intézet sok nagyon fontos kézikönyvet, füzetet kénytelen hevertetni, amelyeknek megjelenése közérdek lenne. Az egyetem Acta-sorozat kiadását tervezi. A TTIT, a KISZ, az úttörőház és még számtalan más szerv jelentetne meg közérdekű, értékes kiadványokat, ha nem hiányozna a kiadó, amely összefogná az összes problémát és biztosítaná a szervezettség mellett a szakszerűséget is.

Hogy valami ízelítőt adjunk abból is, milyen könyveket láthatunk a boltok kirakatában a Mecsek Nyomda termékei közül, meg kell említenünk a mostanában készült, szép kiállítású Nagy László verses kötetet, a Deres majálist, Ruffy Péter Harminchárom élet című elbeszélésgyűjteményét és dr. Berze Nagy János: Magyar népmesetípusok című nagyjelentőségű művét, amelyet a megyei tanács adatott ki. — Aktuális ifjúsági könyv Botond Balics György: Ha felszáll a köd-je, amely az űrhajózásról szóló, fantasztikus regény. Készül a Janus Pannonius Múzeum évkönyve, valamint a Baranya című, illusztrációkkal díszített, régóta nélkülözött munka.

Miért van vízhiány? Mit tesznek, hogy ne legyen

Már megint vízhiány. Meszesen és az északi fekvésű területeken szinte a legnagyobb probléma lett. Nincs víz — erről beszél mindenki.

Miért nincs? A szakemberek elmondják, hogy a Tettye forrás miatt. A Tettye ugyanis igen szeszélyes vízlelőhely. Maximálisan hatvanezer köbméter vizet képes leadni naponta. Ma azonban csak ötszáz köbmétert ad. Ezzel a vízzel viszont el kell látni a város északi részét, Meszest és Gyárvárost. Ez tehát a fő ok

Persze, a valóságban nem ötszáz köbmétert kapnak az előbb említett városrészek, mert a tettyei forrás mellett a tettyei karsztalagút is ad naponta ötszáz köbméter vizet és a Damjanich utcai átemelőn is tudnak napi ezer—ezerötszáz köbméter vizet nyomni a tettyei övezet csőhálózatába, így végeredményben naponta mintegy kettő—kettő és fél ezer köbméter vizet kap ez az övezet. De ez is kevés.

Kézenfekvő megoldás lenne, a Damjanich utcai átemelőn még több vizet átemelni a tettyei övezetbe, de a hálózat képtelen több vizet befogadni ott.

Mit lehet tenni?

Nem gyökeres, de jelentős javulást jelentene a vízellátásban a tettyei zóna számára, a tortyogói víz bekapcsolása a tettyei zónába a déli gerincvezetéken keresztül.

A vezeték a Szigeti úti szivattyúháztól vezeti majd a tortyogói vizet az I. kerületi tanácsház mögött létesítendő háromezer köbméteres víztárolóba, ahonnét a meszesi és gyárvárosi területet látják majd el ivóvízzel, a felszabaduló tettyei vízzel pedig az északi területek ellátását javítják meg.

A vezeték már meg is épült, a víztároló építése azonban még késik. A III. sz. Mélyépítő Vállalatnak eredetileg már át kellett volna adnia a vízműveknek, de az ellenforradalom miatt nem készülhetett el eredeti határidőre. Előreláthatólag jövő év májusára adják majd át. Mihelyt a víztároló elkészül és víz lesz benne, már érezhetően megjavul a meszesi vízellátás.

IMRE BÁCSI

E pár soros írás hézagpótló kíván lenni. Kiss Imréről, a kesztyűgyár egyik leg idősebb szakmunkásáról szól.

A sajtó és a rádió már hírüladta az olvasóknak, hogy a brüsszeli világkiállításon a magyar ipar ötletes gyártmányai mellett ott lesznek a Pécsi Kesztyűgyár legújabb divatú készítményei is. A pasztellszínű, szép formájú kesztyűket Biszkup Gyula, a vállalat tehetséges főmérnöke tervezte, és — amiről nem számolt be a tudósítás — nagy részét Kiss Imre bácsi gyártotta. Ennyiben kíván hézagpótló lenni ez az írás.

Amikor a sajtó képviselői, a tanács, és a párt képviselői eljöttek megnézni a divatbemutatót, a gyár főművezetője fel kereste munkapadjánál Imre bácsit. Ő azonban szerényen visszautasította a meghívást, ugyanazzal az elutasító válasszal, mint már évek óta:

— Nem szeretem én a nyilvánosságot, nem tudok én forgolódni ilyen helyeken ... — Ezzel a mondásával Imre bácsi neve, személye és szerepe ismét jó időre a feledés homályába merült volna. Talán megbocsátja, ha most nem így történik.

Mert abban, hogy a Pécsi Kesztyűgyár Európa, sőt, kis túlzással mondhatjuk, világhírnévre tett szert, Imre bácsinak és sok más idős szaktársának nagy az érdeme. Ismerkedjünk meg hát egy kicsit Imre bácsival!

A hétköznapok dolgos embere. Reggel háromnegyed hatkor megjelenik szürke felöltőjében a gyárban és munkához lát. Azt állítják róla, még egyszer sem késett el. Ugye nem nagy dolog ez? De Imre bácsi ezt már huszonöt éve csinálja így. Huszonöt év elég hosszú idő egy ember életében. És huszonöt évet ledolgozni egy munkapadnál, ez olyan, mintha valaki egy boldog házas élet ezüstlakodalmát ünnepelné.

A harmincas években elbocsátották a gyárból és inségmunkára kényszerült. Havat lapátolt, követ tört a bányában vagy targoncát tolt a város utcáin. Nehéz napok voltak. De amikor lehetőség nyílott arra, hogy újra szakmájában dolgozhasson, visszatért a gyárba. Ma egyike azoknak a szabászoknak, akik a legjobb minőségi munkát végzik, Imre bácsi kiváló tudása a legkülönbözőbb kesztyűfajták gyártását teszi lehetővé. Szorgalma példamutató. Most, amikor egy új, nagy gyár létesítésének a küszöbén állunk, és amikor a fiatalok tömeges szakmai tanítását kell beindítani, érdemes és szükséges megemlékezni az idős szakmunkásokról.

A hírnév kötelez. A hírneveket megtartani csak úgy lehet, ha a fiatalok is olyan lelkiismeretes és hűséges képviselői lesznek iparuknak, mesterségüknek, mint amilyen Imre bácsi volt huszonöt éven keresztül. Amikor majd a brüsszeli világ kiállítás sikerének örülünk, gondoljunk egy pillanatra Imre bácsira és társaira, akiknek munkája lehetővé teszi, hogy nagyobbat léphessünk előre a holnapba.

Szűts István

Mikrokésleltetésű robbantásra képezik ki a pécsi szénbányák tömestereit

Pohl Jeromos, a Nagytétényi Gyutacsgyár főmérnökének és Masszi Dénes, a Pécsi Szénbányászati Tröszt geofizikus mérnökének találmánya a mikrokésleltetésű gyutacs jól bevált a gyakorlatban: Zsibrita Jenő feltárócsapata huzamosabb időn át másfélszeres teljesítményt ért el használatával.

Ezért a Pécsi Szénbányászati Tröszt megkezdte 240 tömesterének kiképzését a mikrokésleltetésű gyutacsok alkalmazására. Januártól kezdve ugyanis tíz feltáró munkahelyen vezetik be az új, nagyjövőjű robbantási eljárást. Erre a célra a Nagytétényi Gyutacsgyárból 30 ezer mikrokésleltetésű gyutacsot rendeltek, amiből eddig 18 ezret a gyár leszállított.

A teljesítménynövelésen kívül egy tonna kőzet kirobbantásánál 0,4 kg robbanóanyag is megtakarítható a mikrokésleltetésű gyutacsokkal, ami a Pécsi Szénbányászati Tröszt viszonylatában egy év alatt több mint tízezer kg robbanószer megtakarítását teszi lehetővé.

Befejeződött az országgyűlés decemberi ülésszaka

(Folytatás az 1. oldalról)

pozícióiból, mindenekelőtt a fontosabb helyekről — mégpedig tekintet nélkül arra, hogy ma már a rend ereje szíves magatartást vált ki belőlük.

A polgárság élősdi része, amely nem tud, vagy nem is akar munkarészt vállalni a munkásosztály társadalmának építésében, olyan légkört teremt, amelyben erény a mánák élés, virtus, a huligánság, világnézet a cinizmus — és mindehhez eszköz a gátlástalan fosztogatás.

A közerkölcs lazulása az ellenforradalom eredményei közé tartozik. Fennmaradásának oka az igazgatók és az ellenőrzésre hivatottak közönye és bűnös gyengesége. Az a tapasztalat, hogy az üzemi lopások, a korrupció, a vesztegetés jelentős részét a rendőrség fedezi fel, holott, ha az igazgató, a főkönyvelő és a felettes hatóság erre figyelmet fordítana — mint ahogy büntetőjogi kötelessége — a visszaélések zömét neki kellene feltárnia.

Az üzemek, a vállalatok, az állami gazdaságok, stb. fosztogatása osztálykérdés,

Az utcai harcokból visszavonult és föld alá kényszerült ellenforradalom él és próbálkozik dezorganizálni termelésünket. Nem arról van szó, hogy minden tolvaj tettében az „ellenség kezét" keressük, mint a múltban, de vakság lenne teljesen elvetni ezt a nézetet és egyes közönséges bűncselekmények mögött is nem látni a politikumot.

A társadalmi tulajdon védelmének fokozása érdekében újra fel kell éleszteni a társadalmi bíráskodás intézményét.

Ezután elmondotta, hogy a kisiparosok és kiskereskedők egyrésze megengedhetetlen tevékenységet folytat. Az üzemekből ellopott anyag jórésze egyes kisiparosokhoz vándorolt. Számos kisiparos már attól sem riad vissza, hogy nyereségét és tőkeerejét bűncselekmények útján növelje. Spekulációs tevékenységgel találkozunk egyes szövetkezetekben is. Az ügyészség megkezdte és eredményesen folytatja az ilyen jellegű spekulációs tevékenység felmérését és fokozza a tervszerű bűnüldözési harcot.

A spekuláció miatt megvádolt személyek száma az első negyedévvel szemben a harmadik negyedévben háromszorosára emelkedett.

Ismertette azt is, hogy

az ország közbiztonsága általában kedvezően alakul, jelenleg a teljes konszolidáció képét mutatja, s a helyzet további javulása várható.

A korábbi években lefolytatott eljárások túlnyomó többsége törvényes volt

Az ellenforradalmi demagógia egyik kedvenc jelszava volt a törvénysértések emlegetése, — folytatta. — A vizsgálatok befejezése után kiderült, hogy a korábbi ügyek túlnyomó többsége megalapozott volt és törvényes volt az eljárás maga is.

1957. novemberéig a legfőbb ügyészség — a múlt évi beszámolóban megjelölt számokon felül — 3 012 olyan politikai elítélt ügyét vizsgálta meg, akiket tavaly október előtt ítéltek el. A vizsgálatok során csupán 399 személy esetében tettem előterjesztést teljes rehabilitációra — mondotta dr. Szénási Géza — mert a többi esetben az újabb vizsgálat is törvényesnek találta a lefolytatott eljárásokat.

Ezzel a felülvizsgálat befejeződött, az elmúlt évek hibái közül az egyik legsúlyosabbat elhárították az útból, bebizonyítva, hogy voltak ugyan törvénysértések, de távolról sem olyan mértékben, mint amilyenre azt az ellenségeink felnagyították.

A fiatalkorúak ügyeivel foglalkozva megállapította, hogy ez változatlanul az egyik legfontosabb területe az ügyészi munkának. Beszélt a termelőszövetkezetekkel kapcsolatos kérdésekről is, s hangsúlyozta, hogy az ügyészségek általában arra törekedtek, hogy a termelőszövetkezetekből az ellenforradalom idején elhurcolt vagyontárgyakat az érdekeltek visszaadják, illetve a kárt megtérítsék.

A legtöbb panasz — lakás- és munkaügyi

Ezután az állampolgárok részéről benyújtott panaszok elintézéséről tájékoztatta az országgyűlést. Az ügyészség továbbra is törvényes kötelességének tartja a panaszok kivizsgálását.

Bármely állampolgár bátran felkeresheti panaszával az ügyészt.

A fő feladat: elsősorban a most elkövetett törvénysértésekkel szembeni fellépés és nem az egy évnél régebben hozott és sérelmesnek talált intézkedésekkel kapcsolatos panaszok átvizsgálása.

Az ügyészséget egyébként kétféle panasz-kategória foglalkoztatja leginkább: az egyik a lakás, a másik a munkaügyi panaszok.

Szórványosan még ma is tapasztalható — mondotta ezzel kapcsolatban —, hogy egyesek joggyakorlatnak értelmezve az ellenforradalom alatti lakásfoglalást, ma is arra vetemednek, hogy az üressé vált lakásból letörve a hatósági zárt, behatolnak oda. Ezzel a banditizmussal szemben nincs helye semmiféle türelemnek és elnézésnek, a rendőrség tehát akkor jár el helyesen, ha a lakást az ilyen önkényes elfoglalótól rövid úton megtisztítja és a tetteseket letartóztatja.

A munkaügyi panaszok két fő irányt mutatnak: az ellenforradalom törvénytelen intézkedéseinek hatálytalanításáról, megsemmisítéséről van szó egyik esetben — amikor is a párthoz, népi demokráciánkhoz hű dolgozókat bocsátotta el. A másik az úgynevezett túllendülés volt, amikor is olyan esetekben kellett az ügyészeknek közbelépni, amikor megtévedt, félrevezetett, de egyébként jóhiszemű dolgozókat távolítottak el. Jelentkezett olyan túlzó nézet is, hogy a politikai okból valamilyen állás betöltésére alkalmatlanná vált és emiatt elbocsátott személyeket másutt sem alkalmazták. E téves és az alkotmánnyal is szemben álló törvénytelen álláspont megszüntetésére a munkaügyi miniszter már megtette a szükséges intézkedéseket az érdekelt tárcáknál.

A begyűjtési rendszer megszüntetése különös jelentőségűvé tette a termelési szerződések területén a termelési és szerződési fegyelem helyreállítását, s az ügyészségek e téren is fontos feladatot végezhetnek.

Szót emelt az engedély nélküli gyakori fakivágások, falopások ellen is. A fapusztításra kiszabható büntetés csekély ahhoz, a kárhoz képest, amelyet az ilyen bűnös okoz. Az ügyészség ezért arra törekszik, hogy ne csak a büntetés teljes szigorát, de a népgazdaságnak okozott kár megtérítését is teljes mértékben szorgalmazza. Legyen nagyon drága a lopott, vagy az engedély nélkül kivagdalt fa a bűnösnek.

A kormány intézkedései mindenben megfeleltek az általános emberi jogoknak

Következetesen megyünk előre — folytatta ezután a legfőbb ügyész — a párt által meghatározott vonalon, mert nagyon megtanultuk, hogy csak a határozott és következetes elvi álláspont ad erőt és csak az erő alkalmas a szövetségesek és a rokonszenvezők vonzására — nem különben az ellenséges elemek megfélemlítésére.

A forradalmi munkás-paraszt kormány intézkedései mindenben megfeleltek az ország és a nép érdekeinek, valamint az általános emberi jogoknak. A forradalmi munkás-paraszt kormány egyetlen intézkedést sem tett, amely ne állhatná ki az objektív bírálatot.

Ne mondják nekünk egyesek — fejezte be szavait, — hogy már egy év telt el az ellenforradalom óta, tehát enyhítsünk a megítélésen. Nem az aktív ellenség megítélésén nem enyhítünk. Mi úgy mondjuk, hogy még csak egy év telt el a ellenforradalom óta. Kérem a tisztelt országgyűlést, hogy beszámolómat szíveskedjék elfogadni. (Nagy taps.)

Az országgyűlés a Népköztársaság legfőbb ügyészének beszámolóját egyhangúlag tudomásul vette, majd meghallgatta dr. Domokos József, a legfelsőbb bíróság elnökének beszámolóját.

A legfelsőbb bíróság elnökének beszámolója

Domokos József bevezetőben az ellenforradalmi eseményekkel foglalkozott. Ismertette, hogyan segítette az ellenforradalmat követő időszakban a bírák helyes állásfoglalását, a helyes ítélkezés kialakítását a legfelsőbb bíróság büntető kollégiuma.

A büntetések kiszabásánál a bírói gyakorlatot irányító egyik legfőbb elv az — mondotta —, hogy alapvetően meg kell különböztetni a népi demokratikus államrend megdöntésére irányuló mozgalom vezetőit, kezdeményezőit, országos irányítóit, a külföldi szervezetek ügynökeit, a gyilkosokat, a börtönökből szabadult huligán elemeket azoktól a megtévedt dolgozóktól, akik nem követtek el súlyos bűncselekményt.

Az előbbieknél a kérlelhetetlen szigor, az utóbbiaknál a nevelő hatású büntetés az indokolt.

Ezután statisztikai adatokkal ismertette a legfelsőbb bíróság munkáját.

November 30-ig összesen 1717 ellenforradalmi tárgyú bűnügy érkezett hozzájuk, ebből ugyanaddig az ideig 1432 ügyet fejeztek be. A befejezett ellenforradalmi bűnügyek közül 70-et a gyorsított eljárással működő tanácsok, 200-at a népbírósági tanácsok, 1162-t pedig a rendes tanácsok tárgyaltak.

A továbbiakban arról beszélt, hogy a társadalmi tulajdon elleni támadásokkal szemben a legszigorúbb törvényes rendelkezéseket kell alkalmazni. Szükségesnek tartja a vállalati és az állami ellenőrzés terén mutatkozó súlyos hibák eddig nélkülözött büntetőjogi üldözését.

Általában — a régebbi évek gyakorlatától eltérően — az idén maradéktalanul megvalósult a szocialista törvényesség szempontjából nagyfontosságú ama követelmény, hogy az érdemi ítélkezés elvi irányítását, alkotmányunknak megfelelően kizárólag a legfelsőbb bíróság gyakorolta — mondotta, majd így folytatta:

A szocialista törvényességnek minden vonalon érezhető jelentős megszilárdulása biztos záloga annak, hogy a régebbi években előfordult törvénysértéseket egyszer s mindenkorra kiűztük Népköztársaságunk jogéletéből.

Ezután a szocialista törvényesség biztosításának sajátos eszközéről, a törvényesség érdekében emelhető óvás intézményéről szólt:

A legfelsőbb bíróság teljes ülése ez év áprilisában irányelvként kimondotta, hogy törvényességi óvás emelésének még a legfelsőbb bíróság elnökségi tanácsának határozata ellen is helye lehet.

Ismertette a legfelsőbb bíróság polgári kollégiumának elvi irányító munkáját is. A polgári kollégium központi feladatának tekintette, hogy a polgári ítélkezés területén helyreállítsa az ellenforradalom által megzavart rendet, segítse a népi hatalom megszilárdítását, a múlt hibáinak felszámolását, a társadalmi és a termelési viszonyok fejlődését a párt által megjelölt irányban és nem utolsósorban az ellenforradalom során keletkezett károk megtérítését.

A beszámolási időszakban — mondotta — a legfelsőbb bíróság két polgári jogi elvi döntést hozott. A XIV. számú elvi döntés a társadalmi tulajdon megszilárdítása és fokozott védelme érdekében felállítja az állam tulajdonjogának védelmét a termelőeszközök tekintetében. A XV. számú elvi döntés pedig semmisnek nyilvánítja az állam megkárosítására vagy gazdasági célkitűzéseinek megkerülésére irányuló szerződéseket.

Alkotmányunk minden állampolgárnak jogot ad arra, hogy bármely bíróság esetleges törvénysértő ítéletére felhívja a legfelsőbb bíróság elnökének, vagy a legfőbb ügyésznek a figyelmét. Erről a helyről is arra kérem dolgozó társaimat, hogy e jogukat tekintsék kötelességüknek és ezzel is segítsék szocialista igazságszolgáltatásunkat. Kérem az országgyűlést, hogy beszámolómat tudomásul venni szíveskedjék. (Nagy taps.)

Az országgyűlés a beszámolót tudomásul vette, majd áttért az interpellációkra.

Interpellációk

Várossá minősítések

Az első interpellációt **Mihályfi Ernő** intézte a kormányhoz, Sárospatak várossá minősítése tárgyában.

Az interpellációra válaszolva **dr. Münnich Ferenc**, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese rámutatott arra, hogy nem kevesebb, mint tizenhat község kéri várossá minősítését. Ha valamennyinek a kérését, ez több tízmillió forintot jelentene a költségvetésben. Ugyanakkor számos városunk szorul fejlesztésre, különösen a kommunális berendezések terén. Sok mindent kell még tenni ezek érdekében is, hogy ténylegesen városok, igazi kulturális központok legyenek. Mindezekre való tekintettel nem javasolta a kérés elfogadását. Helyes lenne azonban, ha az országgyűlés illetékes bizottsága foglalkozna a kérdéssel, s kellő tanulmányozás alapján elősegítené a megoldást.

A választ az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

Műtermes lakások építése

A második interpellációt ugyancsak **Mihályfi Ernő** intézte az építésügyi miniszterhez és a kormányhoz, műtermes lakások építése és a felépült műtermes lakásoknak képzőművészek számára való átadása ügyében.

Kérte a kormányt: intézkedjék, hogy az eddig felépült műtermes lakásokba igényjogosult művészek költözhessenek be. Továbbá megkérdezte az építésügyi minisztert, milyen lehetőségek vannak további műtermes lakások építésére?

Az interpellációra **Trautman Rezső** építésügyi miniszter válaszolt. Elmondotta, tudomása szerint a fővárosi tanács mindent elkövet, hogy az elkészült műteremlakásokat a művészek mielőbb megkaphassák.

A jövőre vonatkozóan úgy tájékoztatott a miniszter, hogy a kormány feltétlenül megoldandó kérdésnek tekinti az interpellációban elmondottakat. Kijelentette: egyetért azzal a kívánsággal, hogy a következő években az állami erőből épülő lakások bizonyos hányada műtermes lakás legyen.

A miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

A főváros túlnépesedése

Végül **Dóra János** képviselő intézett interpellációt a kormányhoz: mit szándékozik tenni a főváros további túlnépesedésének megakadályozására?

A kormány nevében **Biszku Béla** belügyminiszter válaszolt az interpellációra.

— Az illetékes szervek eddig is foglalkoztak ezzel a kérdéssel — mondotta. — Gondosan mérlegelni kell a megoldás módját és ha szükséges, kormányintézkedéseket kell tenni. Felmerült az a javaslat, hogy állítsuk vissza a letelepedési engedély rendszerét, mert ez talán megoldaná a kérdést. Ez nem így van! A letelepedés engedélyhez kötése önmagában nem célszerű megoldás, azt annakidején szerzett tapasztalataink bizonyítják.

A problémának gazdasági és társadalmi gyökere van — hangsúlyozta a belügyminiszter. — A világon talán nincs még olyan főváros, ahol az ipar olyan mértékben lenne koncentrált, mint Budapesten. A magyar ipar ötvenkét százaléka a fővárosban tömörült. Tartós megoldást tehát az ipar területi elhelyezésének változása jelenthet.

Bizonyos intézkedések azonban rövid időn belül teendők és tehetők — folytatja Biszku Béla. — Ezeket a fővárosi tanácsnak, az illetékes kormányszerveknek ki kell dolgozniok, hogy meggátolják az indokolatlan és nagyméretű beözönlést és csökkentsük fővárosunk ezzel járó túlzott megterhelését. Nézetem szerint cél szerű megvizsgálni a dolgot a munkavállalás oldaláról is, hogy a fővárosban már régebben lakók előnyben részesüljenek azokkal szemben, akik mostanában jönnek Budapestre. Véleményünk szerint azonban ezt is nagyon figyelmesen kell kezelni. A lakáskiutalásoknál is ajánlatos figyelembe venni bizonyos megkülönböztetést.

A tanácsoknak, társadalmi szerveknek foglalkozniok kell a falun élő emberekkel, hogy szívesebben dolgozzanak a mezőgazdaságban. A termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban tovább kell javítani a munkafeltételeket és a lehetőségeket, hogy ezzel is csökkenjen a városba kívánkozók száma.

Amint látható, Budapest lakosságának egészségtelenül nagymértékű növekedése különböző okokra vezethető vissza s a növekedés egészséges szabályozása a gazdasági és adminisztratív intézkedések egész sorát kívánja meg. Az elmúlt évben kormányunk ezzel a fontos kérdéssel még nem tudott kellően foglalkozni, de most különböző kormányzati és tanácsszerveink megkezdték a gondos munkát és a szükséges intézkedések kidolgozását. A megfelelő intézkedésekre kormányzati szerveinket és a fővárosi tanács illetékes szerveit kötelezik. A jövő évben a kormány további tájékoztatást ad a kérdés megoldására irányuló intézkedések rendszeréről.

A belügyminiszter válaszát az interpelláló képviselő, az országgyűlés tagjai tudomásul vették.

Az országgyűlés ülésszakát Rónai Sándor elnök zárta be.

Külföldi HÍREK

BLACKPOOL

Blackpoolban a múlt héten meghalt egy Mahmud Hadzsi Abdul nevű indus, aki remete életmódjával vonta magára a figyelmet, magányosan élt, mindig rongyokba öltözködött és étrendje csupán körtéből és dinnyéből állott. Halála után a rendőrség lakásán körülbelül 150 000 fontsterling összegű vagyont talált készpénzben és bankbetétekben.

BEIRUT

Csütörtökön este dinamitrobbanás rázta meg a British Council beiruti központját. A robbanás betörte a földszinten lévő előadóterem ablakait, emberéletben nem esett kár.

BERLIN

Bonni diplomáciai körökben most a párizsi NATO-értekezlet után Adenauer kancellárnak Szmirnov bonni szovjet nagykövettel való újabb megbeszélésére számítanak.

PRÁGA

December 20-án Moszkvából Prágába érkezett a Szíriai Köztársaság kormányküldöttsége Haled Azem pénzügyminiszter vezetésével.

PÁRIZS

Újra otthonában töltheti a karácsonyi ünnepeket az a 32 magyar disszidens, aki az év utolsó hazatérő csoportjával csütörtökön este indult el Párizsból. A csoportban 4 kiskorú is volt.

HAMBURG

A hamburgi szenátus pénteken úgy döntött, hogy síkra száll a közép-európai atomfegyver-mentes övezet megteremtése mellett. Ezenkívül elhatározta, minden befolyását latba veti, hogy megakadályozza a nyugat-németországi atomrakéta-támaszpontok létrehozását.

HAMBURG

A Fekete-erdőben csütörtökön nyolcszáz méter feletti magaslatokon 3—10 cm hó esett. Így a hó magassága 30 centiméterig terjed. A Bajor-erdőből is újabb erős havazásokat jelentenek, sok járművet elakadt a hófúvásban.

TEHERÁN

Manuser Eghbal iráni miniszterelnök, aki pénteken délután érkezett vissza Teheránba a földrengés sújtotta vidékekről, kijelentette, hogy a legutóbbi természeti katasztrófának Kurdisztánban mintegy kétezer halálos áldozata van. Mint mondotta, a legutóbbi földrengés példátlanul álló súlyos katasztrófa Irán történetében s biztos, hogy ha már az összes romokat eltakarították, a halottak száma sokkal nagyobbnak bizonyul az eddigi becsléseknél.

TOKIO

Csütörtökön ülést tartott a japán amerikai biztonsági bizottság. A bizottság „beleegyezett abba, hogy szorosabb tanácskozásra van szükség a szabad világ országai között és szükség van politikájuk jobb összehangolására."

Amellett foglaltak állást, hogy a japán úgynevezett önvédelmi erőket korszerű fegyverekkel lássák el. Stump tengernagy, az Egyesült Államok Csendes-óceáni fegyveres erőinek főparancsnoka kijelentette, hogy az Egyesült Államok „Sidewinder" mintájú távirányítású lövedékeket szándékozik szállítani Japánnak. A japán külügyminisztérium közleménye megerősíti, hogy ezeket a lövedékeket Japán kérésére szállítják.

HÁGA

A De Telegraaf című holland lap nagy hangon kibeszéli, milyen durván akar beavatkozni az Egyesült Államok Indonézia belügyeibe. A lap szerint lehetséges a Fülöp-szigeteken és Ázsia más térségeiben állomásozó amerikai fegyveres erők bevetése is. A lap cinikusan hozzáfűzi, hogy az amerikai beavatkozáshoz hamarosan „többé kevésbé törvényes alapot" lehet majd találni. A De Telegraaf szerint Közép-Szumátrán vagy valamely más indonéz szigeten bábkormányt kellene alakítani „amely külföldi segítséget kérhetne."

Önképzőkör a Janus Pannonius Gimnáziumban

A pécsi Janus Pannonius Leánygimnázium KISZ-szervezetének Kaffka Margitról elnevezett önképzőköre megtartotta első ünnepi ülését. Bevezetőben Csatai Erzsébet, az önképzőkör ifjúsági elnöke ismertette az önképzőkör célját. A műsort az irodalmi és művészeti szakosztály állította össze. Szavalatok, balett-, ének- és zeneszámok, a tanulók költeményei kerültek bemutatásra. Értékes bírálatok és sok hozzászólás tette élénkké az ülést. Az önképzőkör következő ülése természettudományi kérdésekkel foglalkozik.

Megjelent

a debreceni Dongó Színpad legjobb műsorszámaiból összeállított „Akinek inge, vegye magára" című műsorfüzet. A kis könyv számos olyan villámtréfát, jelenetet tartalmaz, amelyek tarkíthatják az öntevékeny színjátszócsoportok műsorát is.

Mi újság BARANYÁBAN?

Hétmilliót költöttek az idén munkavédelemre

A Pécsi Szénbányászati Tröszt hétmillió forintot költött az idén munkavédelemre. Ebből az összegből fejezték be a Széchenyi-, András-aknai és a pécsújhegyi üzemi fürdők és a pécsszabolcsi központ bányamentőállomás építését. A jólfelszerelt bányamentőállomás az idei pécsszabolcsi metángázkitörésnél — amely a pécsi bányák történetében egyik legnagyobb volt — jelesre vizsgázott, ugyanis közreműködése folytán egyetlen baleset sem történt.

Porvédelemre a hétmillióból 1,6 millió forintot fordítottak. Ennek keretében két fejtésben bevezették a szénfal átnedvesítéses fejtésművelést, húsz további szénfalátnedvesítő szerkezetet pedig a Bajai Gépgyár még az év végéig leszállít.

Félmillió forint forgalom az Állami Áruházban

A pécsi Állami Áruházban megkétszereződött a forgalom az utóbbi napokban. Alig lehet mozogni a pultok előtt, annyi a vevő. Naponta félmillió forint forgalmat bonyolítanak le. Különösen sok télikabátot, PVC esőkabátot, lengyel import kabátot és begombolható béléseket adnak el. Megérkeztek az extraméretű ruhák is, melyeknek nagy keletjük van. Mintegy 10 színben árusítják a flanell pongyolákat, s válogatnak is bennük a vevők.

Megkezdődik a csirke-vásár

A Baromfikeltető Vállalat a karácsonyi ünnepekre való tekintettel csirke-vásárt rendez, hogy minél több hús kerüljön a dolgozók asztalára. A vállalat a Kossuth Lajos utca 48. szám alatt megnyitotta élőbaromfi üzletét, ahol rántani való csirkéket hoz forgalomba. Az élőbaromfik a 42-33-as telefonon is megrendelhetők, illetve előjegyezhetők.

3650 cigarettával többet készít naponta minden munkás a Pécsi Dohánygyárban

A Pécsi Dohánygyár minden munkása 3650 cigarettával többet készít naponta, mint amennyit a III. negyedévben gyártott.

Ezt a termelékenységnövekedést újítások sorozatával érték el, aminek eredményeként a bálabontástól kezdve a dohánylevelek nedvesítéséig és keveréséig minden egy közös szalagrendszeren történik. A szalagrendszer június óta van üzemben, a termelékenységnövekedés is ettől az időponttól kezdődik. A szalagrendszer munkaerőben számítva — 30 dolgozót helyettesít.

Acéltámok érkeztek Komlóra a Német Szövetségi Köztársaságból

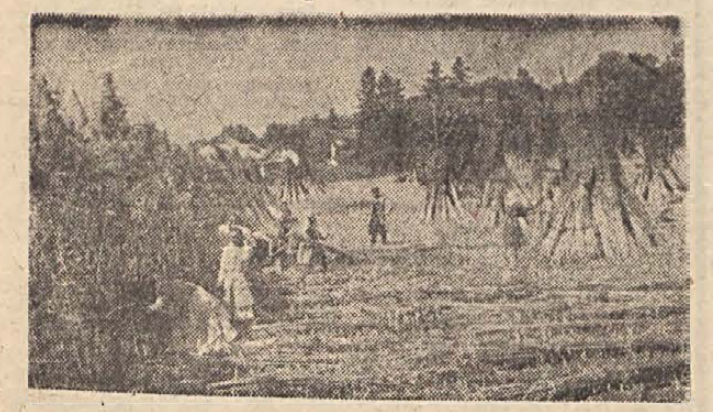
A Komlói Szénbányászati Tröszt gazdaságossági és elemző csoportja kiszámította, hogy acél, vagy könnyűfémtámok alkalmazásával egyetlen fejtésben kétmillióhatszázhatvan ezer forintot takaríthatnak meg bányafában — és mivel összeállításukhoz kevesebb munkaerő szükséges, mint a faácsolathoz — munkabérben. Ezért a Német Szövetségi Köztársaságból kétszáz acéltámot és hatvan alumíniumtámot rendeltek, amiből kétszáz acéltám megérkezett. Az acéltámokból Kossuth-bányán építenek ki egy frontot és amennyiben ez a biztosítási mód beválik, a jövőben elterjedtebben alkalmazzák.

NSzK B.—Magyarország B. 2:2 (1:1)

Vezette: Mackó (Csehszlovák)

Góllövők: Pfeiffer (2, egyet 11-esből), illetve Friedmanszky és Vasas.

Kis befektetéssel nagy és biztos jövedelmet hoz a kendertermelés

Mezőgazdaságunk fejlesztésének lépést kell tartani szocialista iparunk fejlődésével. Különösen vonatkozik ez olyan ipari üzemekre, ahol a nyersanyagot mezőgazdaságunk szolgáltatja.

Baranya megyében a hároméves terv keretében 1958/59. évben újraépítünk és korszerűsítünk egy nagymúltú kenderkikészítő üzemet Drávaszabolcson. A rekonstruálásra kerülő kendergyár 50 000 mázsa kenderkócot fog évenként feldolgozni, melléktermékként pedig a legmodernebb pozderja-lemez készítő üzem is felállításra kerül.

A nyersanyagot, a kenderkórót Baranya megyei kiváló kendertermő talajokon kell termelőinknek megtermelniök. Baranya megye Tolna megye után a Dunántúl legjobb kendereit szolgáltatja. A kendertermesztés évszázados múltra tekinthet vissza. Különösen a Duna és Dráva mellett elterülő hordalékos, mélyrétegű talajok adják a legjobb minőségű textilipari alapanyagokat.

A baranyai gazdák, nagy- és kisüzemekben, évenként kétháromezer holdon termesztettek a múltban is kendert. Baranya megyében eddig egy kendergyár működött Illocskán és a felesleges kendert a Dunántúli Rostkikészítő Vállalat Tolna megyei üzemeibe szállították. A drávaszabolcsi gyár üzembehelyezésével a megyében termelt kenderkórót a Baranya megyei dolgozók fogják feldolgozni, a termelési helyről nem kell messze szállítani, ami javítani fogja a feldolgozás önköltségét is, tehát népgazdaságunknak előnyt jelent ott építeni ipari üzemet, ahol a nyersanyag közelben előállítható. A két kendergyár évi szükséglete 65—70 000 mázsa kenderkóró. Ezt a mennyiséget körülbelül 2 500 kat. holdon lehet megtermelni. Ezt a területet irányozta elő 1958. évre Baranyában a Dunántúli Rostkikészítő Vállalat annak ellenére, hogy a múlt években nagyobb területen termeltek kendert, de a cél az, hogy elsőrendű talajokon termeljenek és magasabb átlagtermésekkel biztosítsák a szükségleteket. Mezőgazdaságunk érdeke is azt kívánja, hogy szakszerű agrotechnikával emeljük a terméshozamokat, így holdanként kisebb önköltséggel, magasabb jövedelemmel, de kisebb területen gondoskodjanak népgazdaságunk ipari nyersanyagszükségleteiről és több terület maradjon egyéb nyersanyagok termesztésére.

A kikészítő üzemek kenderkóró szükségletének termesztését szerződéssel biztosítja a vállalat. A szerződéses termelés igen előnyös a termelőknek, mert egy évre már előre biztosítja a fix átvételi árakat, tehát a jövő évi termés nincs kitéve esetleges árváltozásoknak. A kenderkóró termelési szerződés magas árakat biztosít és feltételei igen előnyösek.

A termelők az őszi mélyszántás költségeit, a szükséges műtrágyát és vetőmagot kamatmentes hitelre kapják. Tavasszal holdanként 200,— Ft művelési előleget folyósít a vállalat, ugyancsak kamatmentesen. A lombozott kenderkóró átvételi ára mázsánként

különleges minőségben	135,— Ft
I. o. minőségben	125,— Ft
II. o. minőségben	90,— Ft
III. o. minőségben	40,— Ft

Fenti árakon kívül minden mázsa kenderkóró után 25,— Ft értékű textilutalványt kapnak a termelők, melyet bármelyik állami boltban ingyen beválthatnak tetszésszerinti textilanyagra. A szerződés megkötésekor a textilutalványra holdanként 200,— Ft előlegutalványt kapnak.

Az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és egyéb mezőgazdasági társulások mázsánként 5,— Ft nagyüzemi felárban részesülnek, ha legalább 500 mázsa kórót szállítanak különleges és I. osztályú minőségben.

Ilyen átvételi árak és feltételek mellett a kendertermesztés nagy jövedelmet biztosít. A Baranya megyei kendertermelők ez évben is — habár az időjárás nem volt kedvező — szép bevételekre tettek szert. Megemlítünk egy-két terméseredményt. Például a mohácsi „Uj Élet" Tsz. 5 holdon termelt kendert. Holdanként 38,16 q átlagtermés mellett 3 935,— Ft készpénzt és 975,— Ft textilanyagot kapott. A beremendi Dózsa Tsz. 10 holdon 34,33 q átlagtermést ért el és bevétele egy holdon 4 510,— Ft készpénz, valamint 875,— Ft textília volt.

Rókus János mohácsi egyéni termelő egy holdon 45 q kenderkórót termelt, 4 655,— Ft készpénz és 1 125,— Ft textilanyag bevétellel.

Szurcsik Ferenc sárháti egyéni gazda 1 holdról 43,70 q kenderkórót adott át és kapott érte 4 838,— Ft-ot, valamint 1 100,— Ft textilutalványt.

Láthatjuk ezen adatokból, hogy jövedelmező a kender szerződéses termelése, mert a kedvező átvételi árak és a szerződés előnyös feltételei alapján kevés növény biztosít ilyen magas bevételeket. Természetesen az ilyen eredmények jó agrotechnikát kívánnak, jó talajmunkákat, különösen az őszi mélyszántás elengedhetetlen. Szükséges tehát, hogy a termelők minél előbb kössék meg kendertermelési szerződéseiket, hogy el tudják végezni az őszi szántási és trágyázási munkákat. Az idő erre még alkalmas.

Kendertermelési szerződést lehet kötni a földművesszövetkezeteknél és a Dunántúli Rostkikészítő Vállalat termelési felügyelőinél, valamint megbízottainál.

Művész az iparban

Kiállítás a Kereskedelmi Kamara kiállító termében

Amikor Pesten az első látogatók nézegetik a Kereskedelmi Kamara Váczi utcai kiállítótermében a „Művész az iparban" című kiállítás vitrinjeit, addigra a pécsi olvasók is kézhez kapják beszámolómat erről a valóban régen várt, s jelentős bemutatóról.

A sajtó munkatársai számára ugyanis már előbb fogadást rendezett az Iparművészeti Tanács. Ezen az összejövetelen Kaesz Gyula, a tanács főtitkára a következő bevezetőt mondotta:

— A művész munkájának szükségessége az ipar minden területén mutatkozik: a tömegesen gyártott cikk is formát igényel, mégpedig új és szebb formát. Ezért az iparművészet túlnőtt eddigi fogalomkörén, mely csak az egyedi művészetet jelentette. Egy tárgy — akár háztartási cikk, akár gép, akár ruha, akár vasuti kocsi, — nem teljesértékű alkotás, ha nem szép. A formát nem lehet különválasztani a lényegtől, hiszen a szépség nem külső máz, hanem a belső tartalom dinamizmusa.

— Az Iparművészeti Tanács egyik legfőbb célkitűzése, hogy elősegítse és létrehozza a teljes harmóniát az ember és az őt szolgáló tárgyak között. A kiállított tárgyak is ezt kívánják dokumentálni.

— A textil- és a ruházati ipar, az üveg- és a porcelánipar ma már el sem képzelhető tervező művész nélkül. Ezekben az iparágakban az új gyártmányok megalkotásánál a művésznek fontos szerepe van. Ezt a kiállítás kifejezésre is juttatja. Ezen kívül azonban be akarjuk mutatni azt is, hogy az ipar egyéb területein sem mellékes a művész munkája. A művészi formák alapján gyártott műszaki cikkek: szerszámok, gépek könnyen kezelhetők, egyszerűen munkálhatók, higiénikusak és sima vonalaik a balesetelhárítást is elősegítik. A szép külső nem teszi drágábbá az egyes cikkeket, sőt van olyan is, amelynél az új forma leegyszerűsített; tehát olcsóbb a technológiája is.

Ezután megtekintettük a kiállítást. Az ipari formatervezők alkotásai négy csoportra oszthatók:

A háztartási gépeknél figyelemreméltó az a törekvés, hogy a forma a használhatóságot segítse elő. Ilyenek az export ételhordó, amely a szokásostól eltérően négyszögletes; a kávédaráló kialakításánál fogva könnyen beszorítható a két térd közé s minden megerőltetés nélkül félkézzel is hajtható. Külön érdekesség a Bozzay Dezső tervei szerint teljesen műanyagból készült egyszerű vízcsap, amely sokkal olcsóbb, mint az eddigiek.

A gépek és műszerek formáinak kialakításánál a funkcionális igények követelményei mellett döntő szempont a modern, sima vonalú forma, s már ilyen az újformájú légpárnás köszörűgép is. A formatervezés nemcsak kisméretű gépekre terjed ki. Ezt mutatja a négyemelet magasságú cukoripari „J" diffuzőr kiállított terve.

A porcelánipar bemutatott termékei azt a törekvést dokumentálják, hogy e régi iparág már-már klasszikussá merevedett formáit modern irányzattal frissítsék fel. A Kőbányai Porcelángyár, a Gránit Kőedénygyár és a Hollóházi Porcelán gyár tervezői mutatják be munkáikat. Meg kell még említenünk Gorka Géza Kossuth-díjas keramikus művész és a Pécsi Porcelángyár művezetőjének, Kovács István elvtársnak eozin kísérleteit, melyeknek az a célja, hogy a világon egyedülálló pécsi eozin tárgyakat korszerűsítse.

A szövött ruhaanyagoknál a nagyipar és a szövetkezeti ipar egyaránt jelentkezik azzal a céllal, hogy a korszerű öltözködést egyrészt szövési mintázattal, másrészt színválasztékkal változatosabbá tegye. Külön ki kell emelnünk az Imre Júlia tervei szerint készült, fémszállal átszőtt selyemanyagokat. Nagyon szép a sötétkék e ezüstszállal szőtt nagyestélyi ruha, a vállat szabadon hagyja, s egy rózsaszín földig érő nylonsál tartozik még hozzá. Érdekes aztán Szántó Arankának egy jersey modellje; teljesen sima, testhezálló, egybeszabott szürke ruha, s egy fejrész csatlakozik hozzá, amely csak az arcot hagyja szabadon.

A bútoripar számára új utat mutat és ösztönzést nyújt a bemutatott szobaberendezés, amely az újjáépített Gellért szálló vendégszobáiból való. Ezek az Iparművészeti Tanács közreműködésével készültek Domokos Géza tervei szerint Pécsi László bútorszöveteivel. Figyelemre méltó egy csővázas karosszék is, amelyet finom és ízléses huzata és a szék modern formája mellett feltűnővé tesz az átlátszó műanyagból készült hátsó támaszkodó rész.

Reméljük, e bemutatott cikkeket az ipar ezentúl rendszeresen fogja gyártani, s kereskedelmi szerveink sem ragaszkodnak a „régi, jól bevált" és tegyük hozzá: kicsit unalmas formákhoz. Ezt kívánja külkereskedelmünk, de ezt kívánják a belföldi fogyasztók is.

ÓNODY GYÖRGY

Gépesített mezőgazdaság

Somogyi József beszámolója csehszlovákiai útjáról

Pénteken délelőtt 10 órakor tartotta meg Somogyi József elvtárs, a Baranya megyei állami gazdaságok igazgatóságának főmérnöke beszámolóját csehszlovákiai útjáról az állami gazdaságok és gépállomások meghívott vezetőinek a MTESZ helyiségében.

Somogyi elvtárs beszámolójának első részében beszélt azokról a mezőgazdasági gépújdonságokról, amelyeket tanulmányútja során a brnoi mezőgazdasági gépkiállításon látott. Igen figyelemreméltó — mondotta — a répaszedőkombájn, a silókombájn, amelyeknek teljesítményei jóval felülmúlják azokat a kombájntipusokat, melyek nálunk használatosak. Ismertette továbbá a csehszlovák mezőgazdasági gépkiállítás remekeit, melyek számos nyugati szakember érdeklődését is felkeltették. Többek között a fémlánctalpakkal ellátott Zetor A, a Zetor K, 25 lóerős traktorok. A kormostraktorokat — mondotta — Csehszlovákiában egyáltalán nem használják már.

Tanulmányútja során Somogyi elvtárs látogatást tett a brnoi Zetor-műveknél is. Ezen vállalat magasfokú szervezettsége az alapja a csehszlovák mezőgazdasági gépgyártás világhírének. A vállalatnak 60 különböző állammal van kereskedelmi összeköttetése.

Igen figyelemre méltónak találta Somogyi elvtárs azt a munkamódszert, amelynek alapján az ottani mezőgazdasági gépjavító vállalatok dolgoznak. Egy olyan üzem, amelynek 110 dolgozója van csupán, évente 840 erőgépen végez el főjavítást.

Beszámolójának legérdekesebb része volt az az összehasonlítás, melyet 4 baranyai: a bólyi, az ormánsági, a pécsi és beremendi állami gazdaságok, valamint a bajcsi, galántai és lévai csehszlovák állami gazdaságok között tett. A 3 csehszlovákiai á. g. azonos klímájú, domborzatú és talajminőségű területen (32 ezer k. h.), mint a fentemlített baranyai á. g.-ok húszmillió forinttal több termelési értéket hoztak ki. Mi ennek az oka? Elsősorban az, hogy az ottani á. g.-ok technikai ellátottsága felülmúlja a mienket. Amíg a csehszlovák á. g.-nek 56 lánctalpas traktora van, nekünk (a 4 baranyai á. g.-nek) mindössze 12. A csehszlovák á. g.-nek 129 gumiplattójuk van, nekünk csak 12. Cséplőgépük van 56, nekünk csak 28. De folytathatnánk tovább a felsorolást, amelyek bizonyítékai annak, hogy a csehszlovákok fejlettebb és több agrotechnikai felszereléssel vannak ellátva. Ez az oka — mondotta Somogyi elvtárs —, hogy a mi állami gazdaságaink viszonylag elmaradottak a csehszlovák á. g.-ok mögött.

Érdekes beszámolójának az a része is, amely arról szól, hogy Csehszlovákiában a szántóterület 12—13%-a cukorrépa. Összehasonlítást tett még az állami gazdaságok állatállománya között is. Csehszlovákiában a mienkkel azonos földterületre 3787 tehén jut, a mi 1938 tehenünkkel szemben. A sertések számánál még nagyobb az eltolódás: 6000 sertés nálunk, a cseheknél 25 200! Amiben felettük állunk, a lóállomány száma. Ugylátszik azért — mondotta Somogyi elvtárs nagy derültség közepette —, mert mi lovas nemzet vagyunk. Nehéz összefoglalni pár sorban mindazokat a technikai újdonságokat, amelyekkel a csehszlovákok rendelkeznek.

A beszámoló sok olyan szempontot vetett fel, amelyet szakembereink a közeljövőben hasznosítani tudnak saját házuk táján is. (—cz)

Több *gyermekfilmet!*

A filmszínházak vasárnap délelőtti matiné műsora arra hivatott, hogy a gyerekeket szórakoztassa, érdeklődési körüknek megfelelő, azt szélesítő filmekkel nevelje őket. Akad olyan hét, amikor az újonnan bemutatott filmek mind tizenhat éven felülieknek szólnak s ilyenkor különösen várják a vasárnapot.

Egy hónapra visszamenően megnéztük a matiné műsorait, amelyek összeállításánál kétségtelenül jószándék érződik a Moziüzemi Vállalat részéről. A műsor azonban szürke, unalmas, sok filmet már három éve játszanak unos-untalan. A Rejtelmes sziget, A tör, Hajókkal a bástyák ellen, Gyöngyvirágtól lombhullásig, Timur és csapata stb. egyenként jó és szórakoztató filmek, tanulságosak is, de a műsor ennyire szűk körben való mozgása előbb-utóbb (s inkább előbb, mint utóbb) oda vezet, hogy a matiné műsorok nem töltik be hivatásukat. Megkértük Mészáros Bálint elvtársat, a Moziüzemi Vállalat propaganda csoportjának vezetőjét, mondja el, mi az oka a matiné műsorok szürkeségének?

— Egy-egy vasárnapon négy matiné műsorunk van a városban, tehát négy film szükséges. Két hónap alatt 32 gyermekeknek való filmet kell bemutatnunk. Szűk körben mozgunk, mert nagyobb készletünk nincs. Sőt, előfordul olyan eset, amikor például a Gábor diák-ot, vagy a Hintónjáró szerelem című filmeket is be kell iktatnunk a műsorba.

A jövő év első negyedévének tervében sem szerepel egyetlen gyermekeknek való film sem, nem is szólva a mesefilmekről. A Filmfőigazgatóság segíthetne e probléma megoldásában, ha a filmek vásárlásakor többet gondolna a gyermekekre, és a filmgyártás, ha több gyermekfilmet készítene.

Úgy véljük, sok-sok gyermek kívánsága teljesítése érdekében emelünk szót, amikor e kérdés megoldását sürgetjük.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. december 23-tól december 29-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 4.55: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Falurádió. — 6.00: Pillanatfelvétel. — 6.30: Színházak és mozik műsora. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.35: Naptár. — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 8.05: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.52: Jóéjszakát gyerekek. 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.10: Torna. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

December 23.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli zene.
9.10: Az elmúlt hét legjobb riportműsora.
9.20: Filmzene.
9.45: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Vidám, zenés estrádműsor.
11.43: Karol Elbert: A cirkuszban — szvit.
12.10: Népi zene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Operettrészletek.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: Ródliverseny.
15.40: Egy népdalgyűjtő naplójából.
16.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.25: Kadosa Pál: Vonóstrió.
16.35: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.00: Belpolitikai híradó.
17.20: Ütórai tea.
18.10: Beethoven: G-dur zongoraverseny.
18.50: New-York-i képeslap.
19.00: Híres primások: Magyari Imre.
20.20: Klasszikus operettek.
20.55: Hogyan mondjunk verset?
21.15: Európa hangversenytermeiből.
23.13: Tánczene.
0.10: Népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Emlékezés Sztrokay Kálmánra.
16.05: Keleti népek zenéjéből.
16.30: Külpolitikai kalauz.
16.50: Operaáriák.
17.10: A fiatal Mozart korából.
18.10: Tinódia apó intelmei.
18.25: Szív küldi szívnek szívesen . . .
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Corelli: D-moll sarabanda.
19.20: Dalcikkusok.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Operarészletek.
20.50: A barátság hullámhosszán . . .
21.05: Francia chansonok.
21.40: A pincehangok hazájában.
22.00: Operett-est.

December 24.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népdalok.
8.40: Indulók és dalok.
8.55: Űrhajózási tanfolyam.
9.15: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Népszerű hangszerszólók.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Zenekari hangverseny.
11.00: Karácsonyi könyvvásár.
11.30: Ajándékhangverseny háziasszonyoknak.
12.10: Melódiák szárnyán.
13.00: Versek.
13.15: Operarészletek.
14.00: A háromdirályok ajándéka. — Rádiójáték.
14.30: Zentai Anna énekel.
15.05: Cuiotta: Egyveleg Mario Costa dalaiból.
15.15: Egy falu — egy nóta.
16.10: A titok. Rádiójáték.
17.00: Népek karácsonya. Kótzián Katalin verses-zenés összeállítása.
17.40: Kulturális tervek az újesztendőre.
17.50: Chopin-etűdök.
18.10: Könnyű zene.
18.30: Karácsonyi hangverseny.
19.20: Karácsonyi jegyzetek.
19.30: A Magyar Rádió Gyermekkórusa énekel.
19.50: Szép karácsonyt, gyerekek!
20.20: Vers, mese, muzsika.
22.10: Betlehemes játékok.
22.35: Régi magyar muzsika.
23.00: Éji zene.
0.10: Pásztordalok

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Kórusok.
14.40: Filmzene.
15.00: Zongoraművek.
15.35: Külföldi képeslapok.
15.50: Nemzetközi kérdések.
16.00: Szív küldi . . .
16.45: Tudományos híradó.
17.05: Benjamino Gigli énekel.
17.45: A tartalékos völegény. Elbeszélés.
18.00: Operarészletek.
18.30: Este az állomáson. Elbeszélés.
18.45: Könnyű zene.
19.05: Vonós tánczene.
19.45: Kamarazene.
20.30: Népi zene.
21.05: Handel: Messiás. Oratórium három részben.

December 25.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

9.00: Édesanyák köszöntése.
9.30: Virágénekek.
10.00: Csili-csala csodái.
11.00: Szív küldi . . .
11.30: Magyar táján.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
13.00: Millöcker operettjeiből.
13.30: Irodalmi műsor.
14.00: Szimfonikus hangverseny.
15.00: Könnyűzenei bemutató.
15.25: A kisfiú és a kisleány, akik nem fagytak meg. Gorkij elbeszélése.
15.55: Legszebb operalemezeinkből.
16.30: Hangképek az MTK—Karlsruhe labdarugó-mérkőzésről.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.00: Tánczene.
18.30: Világhírű művészek hangversenye.
19.00: Operettrészletek.
20.10: Jaguár, Heltai Jenő kisregényét rádióra alkalmazta Majoros István.
21.35: Könnyű melódiák.
22.10: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Gergely Ferenc orgonál.
9.00: Könnyű zene.
9.30: A Gyermekrádió műsora.
10.00: Tánczene.
11.00: A Magyar Rádió énekkarának hangversenye.
11.50: Az öreg Dankó bácsi. Elbeszélés.
12.30: A két anya. Elbeszélés.
13.00: Művészlemezek.
14.15: Szív küldi . . .
15.30: Sakuntala. Költemény a szerelemről.
17.00: Népszerű opera- és operetthangverseny.
18.00: A hóból gyúrt leányka.
18.50: Schubert: A-dur zongoraötös.
19.30: Népművészek és falusi együttesek műsorából.
19.50: Zenekari hangverseny.
21.30: Harmath: Kantáta karácsonyi népénekekre — bemutató.
22.00: Lohengrin. Részletek Wagner operájából.

December 26.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Muzsikáló Baranya.
10.00: Versek.
10.10: Az operaszerkesztő posztjából.
11.00: Zenekari hangverseny.
12.10: Jó ebédhez szól a nóta.
13.00: Rádiólexikon.
13.30: Szív küldi . . .
14.00: Indul az Ifjúsági Rádió űrhajó-expedíciója.
14.40: Tánczene.
15.20: New York-i képeslap.
15.30: Tessék választani: Zenés műsor.
17.10: István-János napi köszöntő.
17.50: Kellemes szórakozást!
18.19: A gyevi törvény. Elbeszélés.
18.35: Csajkovszkij: D-dur hegedűversenv.
19.05: Vidám karácsony.
20.10: A Gyermekrádió műsora.
20.35: Kodály: Székelyfonó. Daljáték három képben.
22.15: Tánczene.
23.00: Kamarazene.
0.10: Magyar népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Szórakoztató zene.
8.50: Népszerű melódiák.
9.30: Fehér akácok. — Dunajevszkij operettjeiből.
10.10: Zenekari hangverseny.
11.00: Szív küldi . . .
12.00: Téli körousok.
12.20: Pygmalion rokona vagyok. Irodalmi összeállítás.
13.05: Művészlemezek.
14.15: Dóczy József és Rácz Zsiga dalaiból.
14.40: A varázsfuvola. — Részletek Mozart operájából.
15.15: 35 éve színész Timár József.
15.45: Zenekari hangverseny.
17.15: Egy magyar nábob. Jókai Mór regényéből írta Hevesi Sándor.
18.10: Ravel: f-dur vonósnégyes.
18.40: Cimbalom- és gitármuzsika.
19.10: Léptek a hóban. Verses-zenés összeállítás.
20.20: Tánczene.
21.15: Latin-amerikai költők versei.
21.40: Könnyű dalok.
22.00: Bach: Karácsonyi Oratórium.

December 27.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettrészletek.
8.50: Versek.
9.00: Balettzene.
9.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Indul az Ifjúsági Rádió űrhajó-expedíciója.
10.50: Fuvósindulók.
11.00: Rádióegyetem.
12.10: Tánczene.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Operarészletek.
14.10: Uttörőhíradó.
14.35: Népdalok.
15.15: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.10: Szív küldi . . .
17.00: Századunk zenéje. Előadás.
17.50: Pesti számok 1937-ben és 1957-ben.
18.10: Tánczene.
18.30: Ifjú Figyelő.
18.50: Régi filmek albuma.
19.43: New York-i képeslap.
20.20: Magyar nóták.
20.45: Munkáshétköznapok.
21.30: A Magyar Állami Hangversenyzenekar játszik.
23.10: Szórakoztató muzsika.
0.10: Gárdonyi Zoltán: Szonáta két zongorára.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.10: Könnyű zene.
15.50: Készülődés Szilveszterre.
16.00: Népdalok.
16.40: A késes ember. Elbeszélés.
17.05: Tizenöt perc polka.
17.20: A riporter jegyzetfüzetéből.
17.35: Bolondos éjszaka. Rádiórevű.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Rádióegyetem.
20.50: Verbunkos muzsika.
21.05: Operettrészletek.
21.50: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
22.00: Tánczene.

December 28.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenekari hangverseny.
9.00: Uttörőhíradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Szórakoztató zene.
10.10: Operettrészletek.
11.00: A székek. Elbeszélés.
11.20: Hangverseny.
12.10: Népi zene.
12.50: Mi van a könyvesboltokban?
13.05: Operarészletek.
14.05: Szív küldi . . .
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Az Ifjúsági Rádió rejtvényműsora.
15.25: Az Állami Népi Együttes kórusa énekel.
15.45: A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései.
16.20: Zenés hétvége.
17.00: New York-i képeslap.
18.15: Az Állami Népi Együttes műsorából.
18.40: Láttuk, hallottuk . . .
19.00: Könnyűzenei hangverseny közvetítése Lipcséből.
20.25: Szilveszter előtt.
22.15: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Az opera mindenkié.
15.20: Motorosok őtperce.
15.25: Fúvószene.
15.45: Zenekari hangverseny.
17.00: A daléneklés művészete.
17.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.50: Könnyű melódiák.
18.25: Lányok, asszonyok . . .
18.40: Zenekari dalok
19.05: Kórusaink életéből.
19.40: A sebészet új korszaka.
20.00: Filmbemutató előtt.
20.23: Hangverseny a Rádióegyetem hallgatóinak.
21.05: Magyar népdalok.
21.55: Zenekari hangverseny.

December 29.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Figyeljük a zenét!
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.50: Hanglemezparádé.
11.25: Kastélyok árnyékában. Pálfalvi Nándor riportja.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.40: Tudósok a jövőről.
14.00: Zenekari hangverseny.
15.07: Hét nap a külpolitikában.
15.22: Könnyű zene.
15.50: A műsort összeállította Tersánszky Józsi Jenő.
16.45: A „Stradivari" szerzőjénél.
17.10: Baranyai népszokások.
18.00: Tánczene.
18.55: Közvetítés a József Attila Színházból: Váljunk el. — Zenés játék három felvonásban.
20.10: Köznapi dolgokról.
22.35: Népdalok.
23.00: Szimfonikus hangverseny.
0.10: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Albert Schweitzer orgonál.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
10.58: Salzburgi Ünnepi Játékok, 1857.
12.30: Rendes feltámadás. Elbeszélés.
13.00: Művészlemezek.
14.10: A Gyermekrádió műsora.
15.00: A belterjes gazdálkodás útján.
15.15: Népszerű operarészletek.
15.45: Fúvószene.
16.10: Karácsony éjszakája. Rádiójáték.
17.10: Tánczene.
18.00: Pablo Casals 81 éves.
19.05: Filmzene.
19.25: Népdalok.
20.00: Csajkovszkij: Trió.
20.50: Uttörőnyv.
21.10: Tánczene.
22.00: Verdi-hangverseny.

(A műsorváltoztatás jogát a Rádió Igazgatósága fenntartja.)

A boltok karácsony előtti nyitvatartása

A Pécs városi Tanács Kereskedelmi Osztálya felhívja a lakosság figyelmét, hogy december 24-én az összes tejboltok, valamint az összes tejet árusító élelmiszer boltok, továbbá a Bem utcai, az Irányi Dániel téri és a Doktor Sándor utcai kenyérboltok reggel 7—10 óra között nyitva tartanak.

Ezúttal is felhívják a lakosság figyelmét, hogy december 24-ig a boltok nagy része a megszokottnál hosszabb nyitvatartási idővel segítik a megnövekedett vásárlási forgalom zavartalan lebonyolítását.

A belvárosi iparcikk-boltok, valamint a közép-meszesi iparcikk boltok, a Kórház téri, a Kossuth utcai, Irányi Dániel téri és középmeszesi élelmiszer bolt, a belvárosi csemege áruház, az édességboltok december 22-én vasárnap 9—14 óra között nyitva tartanak, sőt a könyvesboltok, édességboltok, játékboltok, a halbolt és az ajándékbolt délután 5 óráig tart nyitva.

December 23-án, hétfőn a fenti, valamint a kenyeret árusító boltok a hétköznapinál egy órával tovább nyitva tartanak. A zavartalan kenyér- és húsellátás érdekében a tej- és húsboltok déli zárórát nem tartanak és még az egyszemélyes tejboltok is délután 4 óráig lesznek nyitva.

December 24-én az élelmiszer boltok este 6 órakor zárnak, a kenyeret árusító boltok déli szünetet nem tartanak. Az iparcikk boltok ezen a napon este 5 órakor zárnak. A vendéglátóipari egységek este 3 órakor tartanak zárórát, de a Lokomotív, az Elefánt, a Zóna és a Halásztanya étterem 10 órakor, a Nádor kávéház pedig 12 órakor zár.

December 25-én az összes boltok zárva lesznek, illetve a vendéglátóipari egységeknél rendes vasárnapi nyitvatartás lesz.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

December 23-án Czárt Ferenc és **Vass György** a Deutsch-féle téglagyárban este 6 órakor, **Lucza Jánosné** és **Kalmár Kálmánné** a Kokszmű kultúrtermében este 6 órakor.

December 27-én este 6 órakor **Szabó József** és **Csicsók Jánosné** a szabolcsfalusi kultúrházban, **Bedernik Józsefné** és **Fulmer József** a pécsbányatelepi kirendeltség helyiségében, **Harcos Józsefné** és **Kárpáti Ferenc** a Gorkij kultúrotthonban, **Sztipánovics József** az Épülettatarozó Vállalat kultúrhelyiségében, **Bencze László** és **Nagy József** a Vasas I. vb-kirendeltség helyiségében, **Bozsér János** és **Dékány Ferenc** a szabolcstelepi iskolában.

December 28-án este 6 órakor **Nagy Károlyné** és **Fodor Ferenc** az újmeszesi pártházban, **Vámos Mihály** és **Rameisl Ferencné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, **Herbszt Konrádné** és **Sztergár János** a Vorosilov úti iskolában, **Kovács Lajos** és **Kóbor Mária** a Vorosilov utcai iskolában, este 7 órakor **Bocz György** és **Bátai János** a Vasas II. falusi iskolában.

II. kerület:

December 26-án délután 5 órakor **Késmárki Gyula** és **Szelc Jánosné** Felsőmalom utca 9. szám alatt.

December 27-én délután 5 órakor **dr. Kovács Jenő** és **Mátrai Mária** a Kossuth Lajos utca 44. szám alatti iskolában.

December 30-án délután 5 órakor **Farkas Ernőné** és **Till Antalné** a Szabadság úti iskolában, este 6 órakor **Haraszti Pál** és **Gyurkár Vince** a Táncsics Mihály utca 22/b szám alatt tartanak fogadóórát.

Áramszünet

lesz hálózat átépítés miatt december 22-én, vasárnap reggel 8 órától 12 óráig a Felszabadulás út északi, Fürst Sándor utca keleti szakaszán Előd, Dózsa György, Dobó J., Szondy Gy., és Balassa B. utcákban.

Áramszünet lesz továbbá hálózat építés miatt december 22-én vasárnap 10-től 12 óráig Boda, Bakonya, Kővágótöttös, Kővágószőlős és Cserkút községekben.

*

A II. kerületi tanács vb értesíti a lakosságot, hogy a kerületi tanács lakáshivatalában (Pécs, Széchenyi tér 1. tanácsháza félemelet 26.) december hónapban kizárólagosan csak csütörtökön 9—12 óráig fogadnak feleket. 1958. január 1-től kezdődően a félfogadás továbbra is hétfőn és csütörtökön 9—12 óráig történik.

*

A pénzügyőrség ezúton értesíti a pécsi bortermelőket, hogy a borkészletfelvétel befejező szakasza az alábbiak szerint történik: 23-án, hétfőn Kis- és Nagypiricsizma, Borbála telep, Rigóder és Diós dűlők, 24-én, kedden: Tolbuchin út, Meszes, Gyárváros, Jankovich telep, Nyugati kőhíd dűlő és a belterületből a Hunyadi János úttól nyugatra az Alkotmány utcától északra eső utcák, 27-én pénteken: a belterületből az eddig nem érintett, vagy valamely okból elmaradt utcákban és a Tiborc utca.

Gépkocsivezetői tanfolyam

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség 1958. január 15-én az 1938-as évben született sorköteles fiúk részére teher személygépkocsi vezetői és motorkerékpárvezetői tanfolyamot indít. A tanfolyamra Pécs, Megye utca 20. szám alatt a Honvédelmi Sportszövetség megyei elnökségén lehet jelentkezni személyesen. A tanfolyam díja teher- személykocsi és mkp összesen 850 forint. Csak tehergépkocsi 600 forint. A tanfolyam díjból a jelentkezéskor 300 forintot kell lefizetni. A fentmaradt összeget pedig a 15. foglalkozásig ki kell fizetni. A tanfolyamon szerzett jogosítvány egyenlő értékű az Autóközlekedési Tanintézetnél kiadott jogosítvánnyal. Jelentkezni lehet 1958. január 10-ig. A jelentkezésnél nem jöhetnek számításba a családfenntartók, bányászok és azok, akik hat hónapot, vagy ennél több börtönbüntetést kaptak.

MAGYAR HONVÉDELMI SPORTSZÖVETSÉG BARANYA MEGYEI MOTOROS KLUBJA

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Orsós Mária, Berkes Ilona, Komlódi Ferenc, Nagy Dezső, Szabó Rózsa, Polc Edit, Feth Ferenc, Trungel-Nagy Magdolna, Fleig Ferenc, Orsós István, Papp Zoltán, Kamarás László, Kenderesi Ferenc, Kovács Sándor, Gallovich Irén, Bachesz Mária, Tóth Magdolna, Aracsa Klára, Gelencsér Valéria, Szabó Julianna, Popovics Piroska, Sassák Eszter, Nagy Piroska, Bertus Imre, Simon Mária, Székely István, Alabert Zsuzsanna, Trapp Katalin, Herczeg Judit Mosztbacher József, Schmidt Zsuzsanna, Haber József, Burcsák Sándor, Koch Margit, Borbás Mária, Kiss Jenő, Zaracsi Béla, Demjén László, Tupi István, Lakatos Ádám, Szlávecz Miklós.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Anyádi József vájár és Marton Erzsébet, Jung Gusztáv vállalati kalauz, és Paik Klára eladó, Kárpáti Lajos bányacsillés és Illés Ilona kalauznő, Kemény Károly ny. bányász és Baraczi Anna börgyári munkás, Levka József bányamunkás és Szemlics Ágnes bányamunkás, Vörös Pál hajtó és Szőllősi Ilona, Márin József csillés és Nagy Ilona, Dobor József parkettagyári segédmunkás és Fábián Ágnes fodrász, Marinov Dezső gépésztechnikus és Oppe Sarolta óvónő, Mátyás Jenő csillés és Matoricz Ilona, Bérces László operátor és Kövesdi Irén, Pável László részletszerkesztő és Keszthelyi Valéria gyak. tech., Juhász József technikus és Sas Zsuzsanna technikus, Székelyi Endre geofizikus mérnök és Piszkár Gabriella gépíró, Papp Antal boltvezető és Madaras Jolán, dr. Papp Zoltán városi orvos és Karácsonyi Éva ip. tanuló, Sudár István főmérnök és Horváth Éva számlázó, Palotay Pál műszerész és Beélik Mária adminisztrátor, Sallosi Károly gépkocsivez. és Faupl Margit jegyzőkönyvvezető, Szondi István és Kohár Ilona asszisztens.

MEGHALTAK:

Török Istvánné Cselenkó Margit 54 éves, Badó Ferenc 60 éves, Schanzl Antalné Kruczli Borbála 65 éves, May Istvánné Hilscher Stefánia 69 éves, Horváth Vendelné sz. Iharosi Erzsébet 70 éves, Kecskés Pálné Tóth Mária 71 éves, Glück János 48 éves, Klement Alajosné Pataki Julianna 60 éves, Sterba Frigyes 45 éves, Laskovits Anna 60 éves, Luzsicza Istvánné Kürész Katalin 79 éves, Schrempf István 6 napos, Simon Mária 1 napos. Keresztúri János 78 éves, Berkes János 78 éves, Böröcz Éva egy napos, Orsós Teréz egy éves, Sárközi Pál 8 hónapos, Tellér András 63 éves, Sovány Jánosné Berta Rozália 68 éves, Varga Imre 3 hónapos, Kazamér Sándor 61 éves, Kobra József 10 hónapos.

MEGJELENTI

Kapható az üzletekben!

Az Úttörőház programja a téli szünetre

A téli szünetben fokozottabban biztosítjuk az úttörők szórakozási, tanulási, művelődési és sport igényeinek kielégítését. Ennek érdekében az alábbiakat közöljük:

Szakkörök órarendje december 23-tól január 20-ig:

Biológia: csütörtök 3—5 óráig.

Turisztika: dec. 30., jan. 4., jan. 14—15. (4 órás foglalkozás)

Rádió: hétfő—péntek du. 3—6 óráig.

Foto: kedd—péntek de. 10—12 óráig.

Háztartás: hétfő—kedd du. 3—7 óráig és 3—5-ig.

Fémes: dec. 23-án 2—4-ig, 27-én fél 5—fél 7-ig, 4-én 2—6-ig, stb.

Modellező: kedd—szombat de. 10—12-ig.

Rajz: szerda—péntek 3—5-ig.

Regős: kedd—szombat 3—5-ig.

Zenekar: csütörtök—vasárnap (Széchenyi Gimn.)

Sakk: péntek és vasárnap 3—5-ig.

Asztaltenisz: hétfő—péntek 3—5-ig.

A rendezvények a plakát szerint lesznek.

Naponta de. 10—12 óráig és du. 3—5 óráig fűtött helyiség áll az úttörők rendelkezésére, ahol sakkozni és társasjátékozni lehet. Az asztaltenisz-asztal állandóan üzemben lesz.

A rajvezetők tanfolyama minden péntek 5—7-ig, a kisdobos rajvezetők tanfolyama minden szerdán 5—7-ig folyik.

Beindítunk MÉHÉSZ tanfolyamot január 3-ától, minden péntek du. 3—5-ig. Télen elméleti ismertetések lesznek, tavasszal gyakorlati bemutatók. Vezeti: Istvander József.

Művészettörténeti tanfolyam indul december 30-án du. 3 órakor. A tanfolyamra az úttörőházban december 27 és 28-án lehet beiratkozni. Vezeti. Lantos Ferenc. Uttörők, gyertek a szünetben az úttörőház foglalkozásaira.

Előre!
BOROS JÁNOS
igazgató

●

UTTÖRŐHÁZ

Ma délelőtt 10 órakor kisdobos pajtások részére „Regölj, regölj lantom . . ." címen népi dalok, játékok és népmeséket mondanak. — Vezeti: Vastag Zoltán úttörővezető. Minden kisdobos pajtást és úttörőt szeretettel meghívnak.

Jobb világítást!

A pécsi Tüzér utcai szociális otthon gondozottja vagyok. A harkányi szociális gyógyotthonban öt hétig üdültem, amiért ezúton szeretnék köszönetet mondani Nagy János elvtársnak, a megyei tanács szociális osztálya vezetőjének, Héder Sándorné gondoknőnknek. Ugyancsak hálával tartozom Szomaházi József gondnok elvtársnak, Szomaházíné és Poszért Ágnes nővéreknek a jó ellátásért és pontos kiszolgálásért, valamint Irénkének a kifogástalan és tiszta munkájáért.

Egy kérésem is lenne az Áramszolgáltató Vállalat vezetőségéhez: tegyék lehetővé, hogy otthonunkban állandóan fényesen égjen a villany és ne csak tíz óra után, amikor már régen lefeküdtünk. Négy órától tíz óráig olyan halványan világít a lámpánk, hogy sem olvasni, sem kötni, sem rádiózni nem tudunk, így nincs semmi szórakozásunk. Kérjük az illetékeseket, változtassanak ezen.

Százhúsz gondozott nevében:

özv. Horváth Jánosné

Miért nem jön a traktor?

Ez a kérdés foglalkoztatja már régebb idő óta Nagyharsányban Uderzsán Károlynét és Kovács Juliát. Mind a ketten már rég befizettek a villányi gépállomásnak egy-egy hold föld szántási díjat és még ma sincs megszántva a földjük, amibe pedig búzát akartak vetni. Voltak már a tanácsnál is: elpanaszolták a dolgot. A tanács írt is át a villányi gépállomásnak, de még választ sem kaptak. Néhány nap múlva telefonon is felhívták a gépállomást, ahonnan semmit mondó választ kaptak. Most azon gondolkodik a két parasztasszony: „Ha már elfogadták a pénzt, akkor miért nem szántották már meg a földet. Ha pedig nem tudják megszántani, miért fogadták el a pénzt?"

Igazuk van az asszonyoknak. Jó lenne, ha ezen a gépállomás vezetői is elgondolkodnának. Sőt mi több, cselekednének is, mert hisz nemcsak a két asszonyról, a két hold meg nem szántott földről, hanem a gépállomás becsületéről is szó van.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: felhős, párás, keleten ködös idő. Több helyen szitálás, dara, eső. Gyenge déli, délnyugati légáramlás. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton plusz 1—mínusz 2, keleten mínusz 2—mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap nyugaton plusz 1—plusz 4, keleten mínusz 1—plusz 3 fok között.

Pécs városi Tanács VB Mezőgazdasági Osztálya értesíti Pécs II. ker. lakosságát, hogy dr. Horváth Csongor kerületi állatorvos december 22-től december 31-ig szabadságon van. Helyettese ez idő alatt Velin István III. kerületi állatorvos (Csend u. 2 szám., telefon: 44—47.).

EGÉSZSÉGÜGYI dolgozó nő különbejáratú bútorozott szobát keres, Cím: Családsegítő klinika, portás.

APRÓHIRDETÉSEK

Karácsonyfánál otthonában készíttessen gyermekéről felvételeket.

Műszaki és riportfelvételek ugyancsak megrendelhetők

a Fényszöv V. sz. Mütermében

Széchenyi tér 17.

Házasság

38 éves, állásban lévő özvegy pedagógus nő ismeretség hiányában megismerkedne házasság céljából 27 évesig. Levelet „Vidéki" jeligére a hirdetésfelvevőbe kér, Kossuth Lajos u. 22. 458

Huszonkilenc éves, komoly, barna, Baranya megyei lány levelezne házasság céljából. Lelevet „Tanítónő" jeligére kérem a kiadóba. 97

Vidéken élő 51 éves tisztviselőnő komoly, jólelkű, értelmiségi vagy diplomás élettársat keres. „Szeretetre vágyó" jeligére kérem a válaszokat a kiadóhivatalba.

Állásban vagy nyugdíjban lévő, jólelkű élettársat keresek, 56 éves gyermektelen özvegy vagyok. Házam szőlőm van. Levelet „Páros csillag" jeligére a hirdetésfelvevőbe kérek, Kossuth Lajos u. 22. 533

Egyszoba-konyhás lakásomat elcserélném ráfizetéssel 2 szoba, konyhásért. Dugonics utca 43. 466

Elcserélném 2 szoba, konyhás lakásomat 2 szoba, összkomfortosra, magas költségtérítéssel. János u. 13., Kiss. 606

Állás

Gyermekszerető bejárónőt keresek. Madách u. 1, Tóka. 598

Önállóan dolgozó lakatost, lehetőleg kisiparost felvesz a Pécsi Bádogos K T SZ, Pécs, Kossuth Lajos u. 63. 612

Vizsgázott kazánfűtőt azonnalra alkalmaz a Patyolat Mosoda Vállalat, Szabadság u. 13. 132

Gyakorlott gyors- és gépírót felvesz a Pécsi Húsipari Vállalat. Jelentkezés a munkaügyön. 138

Önállóan dolgozó szitást, tagnak azonnal felvesz, Szigetvári Műszaki KTSZ.

Nyugdíjas vagy magányos nagymamát keresek, aki lakást adna, nappal 4 és 8 éves kisfiam gondozását vállalná. Fehér Ferenc, Pécs I. Postán maradó. 624

Lakás

Elcserélném bonyhádi kétszoba, összkomfortos lakásom hasonló pécsiért. Cím: Csend u. 18. 599

Elcserélném budai vámnál lévő egyszoba, konyhás, kamrás, disznótartásos, kertes főbérleti lakásomat a városban lévő hasonlóért, esetleg nagyobbért költségtérítéssel. Érdeklődni lehet: Telefon: 11-04, 24-es melléken. 410

Vizsgázott kazánfűtőt alkalmaz az EM Pécsi Építőgépkarbantartó Vállalat, 1958. január 1-i belépéssel. Jelentkezés Pécs, Vasút u. 2. sz. 109

A Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat (Pozsony u. 4.) gép- és gyorsírót felvesz. Követelmény gyorsírásban 150, gépírásban 80 szótagos sebesség. Fizetés havi 1200 forint. 581

Szövetkezetünkbe tagként felveszünk kőműves, ács, asztalos szakmunkásokat Szigetvár és környékéről. Szigetvári Építő Kisipari Szövetkezet. 130

Ingatlan

Felsőbalokány utca 53. számú családi ház felerészben, betegség miatt minden elfogadható áron eladó. Mely áll egy szoba, konyha, éléskamrából, egyszoba, éléskamra, pajta, pince, padlás és melléképhelyiségekből. Érdeklődni: Vasárnap de. 8—12 óráig. 572

Vennék Pécs környékén 200—300 négyszögöl területet, lakható épülettel 20 ezerig. Cím: Rudas László u. 10. Ferenczi. 613

Eladó befejezés előtti, két családnak alkalmas, megosztható ház fele vagy egészben, továbbá 244 négyszögöl házhely a bőrgyár alatt. Érdeklődni: Tán csics u. 12. 602

Biedermeier kanapé, varróasztal, márkás képek, porcelánok, poharak, 400 négyszögöl szőlő, Donátusban eladó. Semmelweiss u. 2. Tel.: 46-17. 576

Eladó ház, beköltözhető lakással. Marx út 19. sz. 446

Pécsváradi vásártéren 16. számú ház 8 kh területtel eladó, vagy pécsi kisebbért elcserélhető. 483

Szép kertes családi ház eladó. Pécsszabolcs, Vörös Hadsereg útja 11. 491

Epedarugós ágybetétek

készítését vállalom

VAJTA Kárpitos Déryné u. 11 Telefon: 36-78

Sürgősen eladó Királyegyháza 189. szám alatti 2 szobás ház gazdasági épületekkel, nagy kerttel és 6 hold föld. Erdeklődni: Kovács Lajos Szentlőrinc, Keresztesi út 3. 497

Beköltözhető ház eladó, Hajnal u. 10. Érdeklődni ugyanott. 525

Bicsérd 40-es számú ház, gazdasági épülettel sürgősen eladó. 518

120 négyszögöl házhely eladó. Kovácstelepen. Érdeklődni: Mezőszél utca 46. 531

Szabadkézből ház eladó. Harkányfürdőhöz közel, Márfa községben, 3 szoba, 2 konyha, nyári konyha, pince, istálló pajtával, beltelek 3093 négyszögöl. Érdeklődni lehet: Kiss Kálmánnál Márfán. 473

Ház, szoba, konyhás, beköltözhetően eladó. Ságvári utca 8. 536

Házhelyek eladók Kertváros mellett, megegyezés szerint részletre is kapható. Ifj. Tóth István, Ürög 71. 532

Szőlő u. 7. sz. alatti ház, szabadkézből eladó, mely áll két szoba, fürdőszobából, konyhából, előszobából, mellékhelyiségekből, sertéstartásos, Erdeklődni: a helyszínen. Háztulajdonos Somogyvári. 554

Négyszobás, komfortos családi ház a volt Dózsa tisztiiskola mellett, Szikőkötetőn 5 éves, új 900 négyszögöl szőlő, Weiss Manfréd fürdőkályha, egy ponyva eladó. Rácváros 2. sz. Telefon: 37-48. 556

Családi ház — beköltözhető — háromszáz négyszögöl kerttel Hunyadi János utca 14. eladó. Bővebbet: gondnoknál Déryné (Mária) utca 16. 123

Eladó ház beköltözhetően Böck János u. 29. sz. 2x1 szoba konyha, 2x nyárikonyha, éléskamra, pince, sertésólak, 140 négyszögöl gyümölcsös, világos udvarrész. Megtekinthető bármikor. 575

Telek eladó Hegyalja utcában. Cím: Hegyalja u. 33. 611

Félház eladó, két szoba, konyha, különszobával, kétszer egyszoba, konyhás lakás ellenében beköltözhető. Erdeklődni: naponta 6 óra után, Istvánffi u. 3. Tel.: 34-56. 626

Mezőszél u. 41. sz. 4 szobás összkomfortos ház szuterinnal eladó. Sallai u. 41. Telefon: 13-91. Lévai. 635

Tóth Lajos Nagyharsány, Arany János u. 45. szám alatti házát szabadkézből eladja. — Erdeklődni lehet a helyszínen. 641

Adás-vétel

Tangóharmonika-tanítót keresek, harmonika van. Krisztián István, Pécsszabolcs, Barátság utca 1. 578

Modern, sötét háló, rekamié, bordó huzattal olcsón eladó. Aradi vértanúk útja 32. 577

Magyar-perzsa 1 db. 80x120-as, újszerű eladó. Fürst S. u. 12. 573

Modern kombinált berendezés, dió-színre polituro zva eladó, esetleg darabonként is. Petőfi S. u. 26. sz. 586

3+1-es világvevő rádió 700 forintért eladó. Aradi vértanúk útja 11. 595

Szépkivitelű, új konyhabútor eladó. Majláth u. 8. udvarban. 618

Magnetofon-motor kétfordulatú és alkatrészek eladók. Pécs, Rákóczi út 73/a., Kardos. 588

Egy masszív, szépkivitelű, diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Felsőbalokány u. 20. sz. 597

Vennék komplett, jókarban lévő körfűrészt. Hohmann Ádám Siklósbódony. Up. Ocsárd. 610

Rádiót veszek, eladok javítok. Néprádiót világvevőre alakítok Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 596

Használt férfi ruhát, gumicsizmát, bakancsot, fehérneműt veszek, hívásra házhoz megyek. Schlésinger, Tiborc u. 66. 622

Törzskönyvezett farkas-kutyakölykök, oldalkocsis BMW motorekrékpár, Singer varrógép eladó. Telefon: 45-86. 571

Politúrozott és más asztalok, székek, mosdóállvány, festmények eladók. Második üzlethelyiség. — Alkotmány u. 5. 623

Uj diószínre fényezett kisipari háló eladó. Lánc utca 26. Festőműhely. 620

Uj Danuvia sürgősen eladó. Esetleg részletre is. Bajcsy Zsilinszky u. 18. 619

Junkers zománcozott gázboyler, Zephir kályha eladó. Telefon 42-41. 625

Eladók: elsőrendű harmónium, nagy Geiger-festmény, — több szürke, gyapjú kivehető bélésű női kabát, fekete gyapjú női kabátszövet, új, fekete, kisipari, harminckilences fiú boxcipő, húsoshordó, bőrmellények. Felsőbalokány u. 21. balra. 615

Bababútorok, szelon, ajtók, mosdókagyló, ping-pong felszerelés eladó. Hunyadi János u. 27. 614

Modern, új diószínre fényezett kombináltszekrény eladó, Perczel u. 27. 494

Kombináltszekrény eladó, Hargita utca 5. (Petőfi utcából nyílik. 561

Eladó 40 W fényerő, összes tartozékkal. Hunyadi u. 27. csengő. 517

Eladó egy márkás, rövid, fekete, bécsi zongora, villanyvarrógép, lemezjátszós rádió, hármas kombináltszekrény. Cím: dr. Czingélly Imre, Siklós. 478

Vennék kézi villany-**fúrógépet** 110 V-at, és hozzávaló állványt. Petrovics Jenő, Pécs, Kandó Kálmán u. 3. 456

Vad- és házinyúl, görény, róka, nyest, vidra, pézsma, borjú- és marhabőröket veszek. Hablicsek, Ipar u. 3. 108

Használt rádiók állandóan kaphatók. Vétel, csere, javítás, Horgas rádiós, Teréz u. 1. 103

Eladó négyszemélyes személygépkocsi, kifogástalan állapotban és 380 négyszögöl házhelynek való szőlő. — Pécs, Tolbuchin u. 30. szám. 462

Ágytoll és kész párna, dunyha kapható. Pécs, Nagy Flórián u. 16. sz. 468

Ablak-faredőnyök levélben megrendelhetők, utánvételes szállítással. Béri Géza redőnyüzemében, Budapest, VI., Eötvös u. 44. szám.

Irhabunda készítés — javítás — festés — bélések, Rasko Gábor, Budapest, Tanács krt. 3/a., udvarban. 151

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt., 60. bejárat a kapu alatt. 25

Rekamié, fotel, székek készen és megrendelésre a legjobb színekben készít jótállással kárpitos. Budapest, VIII. Bacsó Béla utca 9. (Körút és Népszínház u. saroknál.) 6

Eladó egy kifogástalan perzsalábbunda, közép termetre. Cím: 43-08. telefon. 555

Eladó Singer süllyesztős varrógép, fehér keményfa-szekrény. táskarádió és egyéb. Irányi Dániel tér 8. Házfelügyelő. 550

Keresztorsózó 5 tejes eladó. Káta, Pécs, Báics u. 4/6. Telefon: 46-82. 215

Legmodernebb Royal Enfield 700 cm³-es eladó. Szekszárd, Lenyák Károly. 544

4+2-es Orion kéthangszórós világvevő és Szuprafon lemezjátszó újszerű állapotban eladó. Mezőszél u. 41. 559

Rézbogrács, üst-házzal, zománcozott tűzhely, kozmetikus szék, székek eladók. Váradi A. utca 14. sz. 562

Aquárium teljes felszereléssel eladó. — Aradi vértanúk útja 36. sz. 623

A Pécsi Vendéglátó Vállala

megismétli a nagysikerű

cukrászati bemuta

és torkos'olót

december 21—22 én

Széchenyi tér 16 sz. (Balettisko

A BARANYA MEGYEI FÜSZER- ÉS EDESSÉGKERESKEDc

ezúton értesíti összes vevőit, hogy

sásdi, siklósi és szigetvári fiókjaiban dec. 30-án, és 31-é

pécsi fiókjában pedig 1958. január 2-án, 3-án, 4-é

leltározás miatt az árukiadás

—az élesztőárusítás kivételével— szünetel!

Eladó egy villanyvasút, táskarádió, villanyborotva és egy Kodak Retina II. fényképezőgép. József u. 23. III. 17. 548

Eladó modern kombináltszekrény, sötét, fényezett szobaasztal, 2x3 méteres szőnyeg és férfi sítalp, Jókai Mór u. 43., földszint 3. sz. 561

Teljesen új, nagyméretű diófa kombináltszekrény eladó. Sallai u. 39. asztalos. 560

Használt férfiruhát, bakancsot, gumi- és bőrcsizmát, tisztaruhát veszek. Hetényi, Bem u. 20. Telefon: 22-49. 545

Vennék 25 literes Zsolnay zsírosbödönt. Telefon: 11-62. 530

Eladó világos hálószobabútor és új szelon. Érdeklődni: Kossuth út 1. alatt, kárpitosnál. 629

Eladó 2 méter duplaszéles télikabát anyag. Pécs, Halász u. 12. 632

Társat keresek új fafűrészelő gépemhez, vagy eladó, Kálvária u. 23. sz. 630

Márkás festmények eladók. Bárdos, József u. 29., este 7—8 között. 634

Uj nagyméretű komplett kisipari konyhaberendezés eladó. Sallai utca 13. (volt Ferenciek utca). 637

Stingl zongora alkalmi áron eladó. Pécs, Kossuth u. 89. Tel.: 49-93. 643

Egy teljesen új férfi bőrkabát magas termetre eladó. Munkácsy M. u. 13. (hátul az udvarban). 644

Lammermoori opera olaszul mikrólemezen eladó. Alkotmány u. 6., fdszt. jobbra. 640

Diószínre fényezett háló, egy kerek asztalka eladó. Kossuth út 39. 642

Férfi és női fodrászberendezés eladó — gépekkel és teljes felszereléssel. Cím: Bárányi Dezső, Ujmecsek, Frankel Leó u. 20 I. em. 646

Modern új konyhabútor eladó. Perczel u. 27. sz. 636

Hálóberendezés, konyhaszekrény, szekrények, asztalok, matracok eladók. Felsővámház u. 2., üzlet. 632

Háromajtós gardrobszekrény eladó. Marosvásárhely utca 4., I. emelet 3. Telefon: 37-01. 129

Vegyes

Hegyes Dezső értesíti meszestelepi megrendelőit, hogy szabadságát áthelyezte Krisztelep, Dobó István u. 28. sz. Oncsatelepre. Kérem megrendelőim további pártfogásukat. 447

Fafűrészelő (motoros) Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 11-03. Soós János. 609

Varrógép bérbeadó, állandó használatra. Gépkölcsönzőiroda, Deák utca öt. Üzlet. 590

Szakszerű húsfüstölés, Bajcsy Zsilinszky u. 7. sz. 506

Közöljük vásárlóinkkal, hogy pécsi lerakatunk f. hó 27-től 31-ig leltározás miatt zárva lesz. Ezen idő alatt az árukiadás szünetel. Dél-Dunántúli Üveg- és Porcelánértékesítő Vállalat. 593

4+2 csöves szuper rádiót cserélnék 160 kgos sertésért. Hold u. 15. sz. 601

Fodrászati cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43—36. 645

Tekintsék meg gyönyörű karácsonyi ötletmet, már 8 forinttól vásárolható. Üveg-házi szerelő, ipar a, cserepes virágok kaphatók. Rózsa virágüzlet. Rákóczi út, villamoskitérő. 592

Rádió, hangerősítő, magnetofon szakszerű javítása. Nagy Ferenc rádiómüszerész. Kisker reszt u. 28. Megvari kitérőnél. 564

Sertésvágást vállalok, gyorsan és finomra elkészítem, Sárdy henteshez. Pécs, Zsolnay V. u. 24. 565

Karácsonyra ajándékozzon ernyőt készítőtől! Kossuth Lajos u. 1. Üvegudvar. Használt ernyőket veszek. 591

Keresek 50 000 forint kölcsönt, fedezet osztosítva, Ugyanott 2 kh kertészetnek alkalmas föld eladó. Bővebbet: Körmendi Viktortól Nagyárpádi út 5. 487

Szekszárd és vidéke pince-szövetkezet borkimérése megnyílt. Tolbuchin út 41. sz. volt Szontagh vendéglőben. 480

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 29-91, György u. 6. sz. 454

Mű-fogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7., em. 448

Rönkből deszka- és lécvágást vállalunk. Pécsi Építő Szövetkezet, Xavér u. 2. sz. 121

December hó 18-án a Semmelweiss utca között elveszett ezüst OMEGA női karóra M. J. monogrammal. Kérjük a megtalálót, jutalom ellenében adja le a Petőfi utcai „bányász ház" északi kapu, fdszt. 3. alá. 145

Cukorrépatermelők!

Aki még nem szerződött,

***december hó folyamán feltétlenül* kösse meg cukorrépatermelési szerződését**

Az időben szerződő termelő jobban előkészítheti földjét a cukorrépatermeléshez, gazdagabb termést takarít be.

Nagy cukorrépatermés előny az országnak, hasznot a gazdának.

A cukorrépa ára fizetendő súlyú répamázsánként:

1. 10 forint és 3 kg kristálycukor

természetben. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, a Cukorgyár minden kg cukor helyett **10.60 forintot fizet.**

2. Mellékjárandóság: ingyen,

térítés nélkül 65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokványminőségű száraz répaszelet és 0.50 kg melasz. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és termelőtársulások az egész átadott répamennyiség után

mázsánként 3.— forint nagyüzemi felárat kapnak, ha

500 kat. holdig . . . 1000 mázsán felül,
1000 kat. holdig . . . 2500 mázsán felül,
1000 kat. holdon felül 4000 mázsát meghaladó cukorrépát szállítanak be.

Újabb kedvezmény a cukorrépatermelőknek:

az eddigi holdankénti 240.— forintos művelési előleg helyett

1120 forint termelési készpénzelőleget nyújt a Cukorgyár.

800 forint a szerződés megkötésekor, 320 forint a tavaszi munkák idején kerül kifizetésre.

A szerződést mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a cukorgyári szakfelügyelők, egyéni termelőkkel a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépafelelősök **kötik meg.**

CUKORGYÁR

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR A NÉPBOLTOKBAN

Mohácson *Szigetváron*

Siklóson

Villányban *Bezeréndben*

Bő áruválaszték, udvarias kiszolgálás, új ajándéktárgyak

Vásároljon a népboltokban

Pécs legjobb borait

ízlelheti és fogyaszthatja a Pécsi Állami Gazdaság újonnan berendezett **bormérőjében**

Karácsonyra, szilveszterre, családi estekre, összejövetelekre, stb. borát itt szerezze be. Pécsi olasz rizling, pécsi rizling-szilváni, bánáti rizling, leányka borokból válogathat. —

RÁKÓCZI UT 39/d.

A VASÁRNAP SPORTJA

Mai SPORTMŰSOR:

Labdarúgás: NB. II. mérkőzés: Nagykanizsai Bányász—PVSK, Nagykanizsa 13,30.

Asztalitenisz: Városi egyéni bajnokságok, Urán SC terme (Dózsa legénységállás) 9.

Uszás: A városi sportfelügyelőség újoncversenye, Urán SC fedett uszodája, (Dózsa legénységállás) 9.

Kosárlabda: NB. I. mérkőzések: PVSK—Szolnoki MÁV női, PVSK tornacsarnok 9,10, PVSK—VTSK férfi, PVSK tornacsarnok 10,20, NB. II. mérkőzések: Meteor—Komárom női PVSK tornacsarnok 8, Ped. Főiskola—Zalaegerszegi TE férfi, PVSK tornacsarnok 11.30, Postás—Ganz TE férfi, 12,40, Városi mérkőzések: Szigetvár—PEAC női, egyetemi tornacsarnok 9.45, Szigetvár—PEAC II. férfi egyetemi tornacsarnok 8,55.

Kézilabda: Téli Kupa mérkőzések, PVSK tornacsarnok: Fáklya II.—Kesztyűgyár női II. o. 15, MTH 500—Dózsa III. férfi II. B. o. 15,25, Pécsszabolcsi Bányász—Dózsa II. női II. o. 16, PEAC—Fáklya női I. o. 16,25, PEAC II.—Dózsa II. férfi I. B. o., 16.50, Gépipari—Építők férfi, I. B. o. 17,25, Pécsbányatelepi Bányász—Fáklya férfi I. o. 18, Pécsbányatelepi Bányász II.—Traktor férfi II. o. 18,35, Postás—Ped. Főiskola II, férfi II. o. 19,10.

650 ezer forintot
fordít jövő évben sportcélokra a városi tanács

A városi tanács jövő évi költségvetésében jelentős összeget biztosított sportcélokra is. Hatszázötven ezer forintot fordítanak a város sportjának elősegítésére.

Legtöbbet beruházásra költenek. 280 000 forintból különböző sportlétesítményeket újítanak fel, illetve bővítenek ki. Az Építőipari Technikum diákotthonának udvarán lévő kézilabdapályát központi sport teleppé építik ki, lelátót hoznak létre a pálya körül, ezenkívül villany bevezetésével esti mérkőzések lejátszására is alkalmassá teszik. A Balokány ligeti teniszpályákhoz öltözőt, fürdőt és gondnoki lakást építenek. A Mecseken korszerű 1500 méter hosszú műlesiklópálya létrehozását tervezik. Ezenkívül a városi tanács kezelésében lévő lesiklópálya, és a kisréti ugrósánc, valamint a Balokány ligeti teniszpályák felújítására is tekintélyes összegeket áldoznak.

A különböző sportszövetségek támogatására, versenyek megrendezésére, azok költségeinek biztosítására 100 000 forintot állított be a városi tanács. Gondoltak a beszerzésre is. 145 000 forintból sportfelszerelést, a szövetségek helyiségeibe bútorokat, a versenyek megrendezéséhez hangosbeszélő-berendezést vásárolnak, ezenkívül a sportszövetségek társadalmi aktivái részére klubot szeretne berendezni a városi tanács.

Az iskolai testnevelés céljaira is jelentős összegeket juttatnak. Állami támogatásból jövőre ugyan nem építenek tornatermet, de a Vámház utcai általános iskolásoknak azért mégis lesz korszerű új tornatermük. A szülői munkaközösség és a különböző társadalmi szervek segítségével egyemeletes épületet emelnek, melynek alapját a tornaterem képezi majd. Vasas II. bányatelepről is érkezett hasonló kezdeményezésről hír. Itt a bányaüzem, a szülői munkaközösség összefogásának eredményeként épül majd fel az iskola új tornaterme.

De mi lesz a már évek óta féligkész állapotban lévő elhanyagoltan heverő ifjúsági stadionnal? Ez ideig már több mint 700 000 forintot öltek bele a pálya építésébe, melyet már 1949-ben megkezdtek. Jelenleg azonban még labdarúgó mérkőzések lejátszására sem alkalmas a pálya. Nos, úgy látszik most a sporttelep építése véglegesen megszakad. A hatos múlt a tervek szerint ugyanis a pályán keresztül vezet majd.

És ezért a pálya továbbépítésébe az építési hatóságok nem engedélyeznek befektetni újabb összegeket. A városi tanács művelődési osztályának azonban vannak tervei az ifjúsági stadionnal kapcsolatban. A leghelyesebb volna elhelyezni a következő években felépülő egyetemi városrész közelében. Ha a tanács tervei sikerülnek, akkor a tavasszal a pécsi általános, és középiskolás fiatalok, valamint az egyetem és a főiskola hallgatóinak is megfelelő sporttelep áll majd rendelkezésére. Ehhez azonban az illetékes szervek megértő támogatása és segítsége is szükséges.

A Nagy Lajos Gimnázium udvarán lévő uszoda is régóta fájó pontja a pécsi sportolóknak. A városi tanács építési osztályának vezetői megvizsgálták a helyzetet és megállapították, hogy mindaddig, amíg Pécs vízellátása nincs kielégítően biztosítva, a város szívében nem lehet üzembehelyezni az uszodát. Így sajnos egy ideig várniok kell a pécsi úszóknak, míg birtokukba vehetik.

Január 5-ig pihennek a Komlói Bányász játékosai

A Komlói Bányász labdarúgói a héten levezető edzéseket tartottak, a pénteki utolsó edzés után pihenőre tértek a játékosok. Az edzéseket újból január 5-én kezdik meg. A tavaszi évad megindulása előtt külföldi portya ügyében nem folytatott tárgyalásokat a bányászcsapat vezetősége. Más tervük van a komlóiaknak. Az NB I-ben szereplő négy bányászcsapat, a Tatabánya, Dorog, Salgótarján és a Komlói Bányász részvételével Kupa-mérkőzéseket rendeznének a bajnoki évad megindulása előtt. — A tárgyalások ezirányban már meg is indultak. Ha sikerre vezetnek, jó mérkőzéseknek lehetnek szemtanúi a komlói szurkolók már a tavaszi bajnoki mérkőzések előtt is.

*

Labdarúgószertárost keres az Urán SC sportköre, jelentkezni lehet hétfőtől a központban a sportkör elnökségénél, Siklósi út 80.

A külföld SPORTJA

Olaszország,

mely pedig botrányok dolgában nem szegény, meglnt egy új botrányt élt meg. Az Olasz Olimpiai Bizottság ugyanis megállapította, hogy különféle cégek és vállalatok, amelyeknek semmi közük sincs a sporthoz, az olimpiai jelvényt reklámul használják gyártmányaik számára azért, hogy — így védekeznek — „hozzájáruljanak az olimpiai játékok népszerűsítéséhez". Minthogy azonban a nemzetközi szerződések szerint még a különböző sportágak szövetségei is csak a Nemzetközi Olimpiai Bizottság engedélyével használhatják az olimpiai jelvényeket, az Olasz Olimpiai Bizottság az illető cégek és vállalatok ellen bűnvádi feljelentést adott be és egyúttal a sajtóban figyelmeztetést tett közzé, hogy az olimpiai játékoknak ilyen népszerűsítését semmiképpen sem jutalmazza és nem hagyja jóvá.

A derülátó Don Guillermo

Az argentin labdarúgás legnépszerűbb alakja közé tartozik Guillermo Stabile, az argentin válogatott csapat technikai igazgatója és egyúttal edzője. 1930-ban mint középcsatár részt vett az argentin válogatott csapatban az első világbajnokságon, később mint hivatásos labdarúgó olasz csapatokban játszott Genovában és Palermoban. 1935 után rövid ideig Párizsban volt a Red Star edzője, azután visszatért hazájába. Amikor a legkiválóbb argentin játékosok egész sora Európába távozott, az a veszély fenyegetett, hogy Argentina nem tud kiállítani olyan csapatot, amely az 1958. évi világbajnokságon megállja helyét. Azonban az örökké derülátó Stabile kijelentette, hogy minden rendben lesz. Elintézte a kormánynál, hogy megtiltották a válogatott csapat tizenkilenc játékosának, hogy hazájukat a világbajnokság előtt elhagyják és három „kivándorolttal" megegyezett, hogy ideiglenesen visszatérnek hazájukba és játszanak a nemzeti válogatottban. (Hogy ki az a három, eddig nem árulta el). Decemberben a nemzeti válogatott csapattal Európába utazik s itt több országban mérkőzne az argentin csapat.

A vegetariánusok

— Ma az ausztrálai sportolók közt nagy divat vegetáriánus koszton élni. Az úszók után, akik sikereiket részben annak tulajdonították, hogy nem esznek húst, most néhány atléta is azzal áll elő, hogy a vegetáriánusoknak több kilátásuk van kiváló teljesítményre, mint a húsevőknek. Herbert Elliot Ausztrália reménysége középtávokon, a legújabb híve most ennek a „kultusznak". „Én csak zabpelyhet, gyümölcsöt, zöldséget eszem, sok tejet iszom és már sohasem akarok húst enni", mondotta. „Az a benyomásom, hogy ez az életmód fokozza teljesítőképességemet." Edzője Cerutty, aki tavaly rábeszélte őt a hústalan diétára, hozzáfűzte, hogy minden atlétának ajánlja ezt az étkezési módot.

Pécsi sportoló Párizsban

Negyedikes gimnazista a Nagy Lajos Gimnázium tanulója, de már világlátott embernek számít Banna Valér, a PVSK fiatal kosárlabdázója. Sok helyen megfordult, pedig csak az idén tavasszal figyeltek fel rá és vették számításba a magyar kosárlabda válogatott összeállításánál.

Jugoszláviába a magyar vasutas kosárlabdaválogatottal utazott, aztán ott volt a nyáron a moszkvai VIT sportversenyein, alig egy hete pedig Párizsból érkezett vissza a magyar szakszervezeti válogatottal. Van mit mesélnie utazásairól, tapasztalatairól.

— Párizsba utaztunk, hogy részt vegyünk a Francia Munkás Sportszövetség, az FSGT jubileumi tornáján. Rajtunk kívül Varsó és Párizs csapatai indultak el. — A tornát Varsó nyerte, mi lettünk a másodikak; Párizst 50—42 arányban legyőztük, de Varsótól 65:60 arányban vereséget szenvedtünk.

Banna Valérnak fekszik az új játékstílus. Bár 193 centiméter magas, de azért nem tartozik a lemondottan „óriások" közé. A PVSK-ban központ szokott játszani, Párizsban hátvéd volt, de itt is feltalálta magát.

Tizenegy napot töltöttek Franciaországban, ebből hat nap jutott Párizsra, bizony kevés idő ez, ilyen nagy világváros megismerésére.

Mégis mi volt a legérdekesebb élménye, mire figyelt fel leginkább?

— A hatalmas, szinte szédítő-irányú forgalomra. Még éjfél után kettőkor is zsúfoltak a párizsi utcák. Neon-reklámtények, vakítóan kivilágított kirakatok, óriási tizenkétemeletes házak. Ez a nagyváros.

— Milyen volt a játék színvonala?

— Nem rossz, de nem is kiemelkedő. Mindenütt rengeteget ettünk, de jóllakni annál kevésbé tudtunk a könnyű francia ételektől. Még valamiről. A franciaországi magyarokról. Ujak és régiek. Bennünket csak a régiek, a már évek óta ott tartozkodók kerestek fel. Sokan közülük családot is alapítottak. Alig győztünk válaszolni kérdéseikre. Minden érdekelte őket. A Duna-part, igaz-e, hogy a budai várat újították? Van már olyan is, aki francia állampolgár lett időközben, de azért még mindig Magyarországot vallja hazájának. A repülőtéren is kikísértek.

— Mennyire volt jó a pálya?

— Nem rossz, de nem is kiemelkedő. Mindenütt rengeteget ettünk, de jóllakni annál kevésbé tudtunk a könnyű francia ételektől. Még valamiről. A franciaországi magyarokról. Ujak és régiek. Bennünket csak a régiek, a már évek óta ott tartozkodók kerestek fel. Sokan közülük családot is alapítottak. Alig győztünk válaszolni kérdéseikre. Minden érdekelte őket. A Duna-part, igaz-e, hogy a budai várat újították? Van már olyan is, aki francia állampolgár lett időközben, de azért még mindig Magyarországot vallja hazájának. A repülőtéren is kikísértek.

— Mennyire volt jó a pálya színvonala

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 302. SZÁM ARA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 DECEMBER 24

Erősödik a békés egymás mellett élés irányzata

N. Sz. Hruscsov beszélgetése a Daily Express főszerkesztőjével

Moszkva (TASZSZ): Pickering, a Daily Express című angol lap főszerkesztője azzal a kéréssel fordult Hruscsovhoz, hogy fogadja őt, mert beszélgetni szeretne vele. Hruscsov fogadta Pickeringet és a kíséretében lévő Lancester újságírót és beszélgetést folytatott velük.

Pickering: Hruscsov úr, Ön többször úgy nyilatkozott, mintha úgy vélné, hogy a következő években javul Nagy-Britannia és a Szovjetunió viszonya. Kiábrándították-e Önt az eddigi eredmények?

Hruscsov: Ugy fejezhetném ki magam, hogy kiábrándulásról nincs szó, de különösebb örömről sem számolhatok be. Az országaink közötti viszony javulásának kérdése valahogyan fagyasztott állapotban van. Ugy gondolom, hogy ez a helyzet mesterségesen előidézett okokból állt elő. A Szovjetunió népei és kormánya és mint meggyőződtünk róla, az angol nép is arra törekszik, hogy országaink között bizalom és barátság alakuljon ki. Feltételezem, hogy Nagy-Britannia kormánya szintén megérti országaink között a viszony javításának szükségességét. És mi hisszük, hogy végül leküzdik azokat a nehézségeket, amelyek láthatólag még akadályozzák az angol kormányt abban, hogy határozottabb lépéseket tegyen ebben az irányban. Országaink érdekei, népeink érdekei a közeledést és a barátságot követelik.

Pickering: A NATO-tanács párizsi üléséről kiadott előzetes közleményben szó van a Szovjetunióval folytatandó újabb tárgyalások lehetőségéről. Mit eredményeznének ilyen tárgyalások az Ön véleménye szerint, ha a közeljövőben sor kerülne rájuk?

Hruscsov: Többször beszéltünk már tárgyalások szükségességéről, mert az államok, s így az európai államok között, a viszony jelenleg nem kielégítő. A feszült nemzetközi helyzet akadályozza az emberek nyugodt életét és munkáját, idegessé teszi életüket, a fegyverkezési hajsza nyomja az államok gazdasági életét, s következésképpen az európai országok és más országok népeire is rossz hatással van. Ezért úgy véljük, hogy a tárgyalások hasznosak lennének.

Milyen célokat kövessenek a tárgyalások? Kövessék a fő célt — a hidegháború kiküszöbölését, azt, hogy a népek váláról vegyék le a fegyverkezési hajsza terhét, jöjjenek létre az emberek normális életfeltételei, javuljon az államok kölcsönös viszonya. Több ízben kijelentettük, hogy minden vitás kérdést tárgyalásokkal kell megoldani. Mi a magunk részéről mindig készek vagyunk erre. A tárgyalások eredményei azonban csak abban az esetben lesznek pozitívak, ha a nyugati hatalmak a különböző társadalmi rendszerű országok békés együttélése szükségességének elismeréséből a status quo, vagyis a világon fennálló jelenlegi helyzet elismeréséből indulnak ki, ha törekedni fognak a hidegháború megszüntetésére és a nemzetközi helyzet rendezésére.

Továbbiakban Hruscsov kifejtette, hogy ha a nyugati államok képviselői a békés együttélés szükségességének elismeréséből, a status quo elismeréséből indulnak ki, akkor nincs olyan ok, amely megakadályozná, hogy a tárgyalásokon kedvező eredmények szülessenek.

Ezzel kapcsolatban szólott a német problémáról. Ha a német kérdést úgy vetik fel, mint ahogy a nyugati államok egyes személyiségei felvetik, azaz, ha csak az egyik fél — Nyugat-Németország — érdekeivel törődnek és nem gondolnak Kelet-Németország érdekeire, úgy ilyen alapon lehetetlen megegyezni. Ha elismerik a status quo-t — és a status quo elismerése a német kérdésben azt jelenti, hogy a Németországban létező két állam: a szocialista fejlődés útján haladó Német Demokratikus Köztársaság és a kapitalista rendszerű Német Szövetségi Köztársaság létezésének reális feltételeiből indulnak ki — akkor megteremtődhetnek a német kérdés megoldásának feltételei. Maguknak a németeknek kell megállapodniok Németország békés újraegyesítésében. S amennyiben most még nem tudnának megegyezni az újraegyesülésben, úgy kezdetben — a Német Demokratikus Köztársaság kormányának javaslata alapján — konfederációra léphetnének, s életre kelthetnek egyes összném et állami szerveket. Azután a németek maguk gondoskodhatnának Nyugat- és Kelet-Németország viszonyának további kiépítéséről és fejlesztéséről.

Ez az a néhány kérdés, amelyben a nyugati hatalmak az erő álláspontjáról támasztanak velünk szemben követelményeket, olyan követelményeket, amelyek teljesen elfogadhatatlanok. Ami a többi kérdést illeti, azokban véleményem szerint ha megvan a szándék, a közös érdekeknek megfelelően meg lehetne egyezni, lemondva az ultimátumok és a diktátum politikájáról.

(Folytatás a 2. oldalon)

Az első nyereségrészesedés osztása a megyében

677 000 Ft-ot kaptak a Mecseki Erdőgazdaság dolgozói

A Mecseki Erdőgazdaság — az ország legnagyobb erdőgazdasága — fennállása óta az idén érte el a legjobb eredményt. A faanyagok értékesítésének előirányzatát például 106 százalékra, az új erdők telepítésének és a fagyártmányok készítésének tervét pedig 130 százalékra teljesítették az erdészetek.

A jó munka eredményeként 2,373.000 Ft-al nagyobb nyereséget ért el az erdőgazdaság, amiből 677.000 forintot osztottak ki a dolgozóknak nyereségrészesedés címén. Összesen kilencszázhatvanan — köztük 580 erdei munkás — kaptak nyereségrészesedést.

Körülbelül két és fél heti fizetésnek megfelelő összeget a tizenegy mecseki erdészetben, valamint az erdőgazdaság gépállomásán és központjában ünnepélyesen adták át. A sellyei erdészetben például — ahol 65.000 Ft-ot osztottak szét a dolgozóknak — halpaprikással, hajnalig tartó táncmulatsággal egybekötött családi esten ünnepelték meg a felnőttek „karácsonyi ajándékosztását".

Jemeni kormányküldöttség utazott át Magyarországon

December 22-én Saif el Islam Mohammed el Badr herceg, jemeni trónörökös, külügy- és hadügyminiszter vezetésével jemeni kormányküldöttség utazott át Magyarországon. A küldöttség, amelynek tagjai: Kadi Mohammed Abdullah al Amri és Kadi Mohammed Abdu Allah Shami államminiszterek voltak, útját rövid időre megszakította Budapesten. Ez alkalomból Sik Endre, a külügyminiszter első helyettese vacsorát adott a küldöttség tiszteletére. A vacsorán megjelent Pongrácz Kálmán, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, Uszta Gyula, a honvédelmi miniszter első helyettese, Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, Koós Péter, a IV. sz. pol. osztály vezetője, Csatorday Károly, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője, valamint Adam Willmann, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete és Jovo Kapicic, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság nagykövete.

Százhúsz gyermek vidám karácsonya

Hétfőn este tartották a karácsonyestet a József Attila utcai óvodában. Mintegy 150 gyermek és csaknem ugyanennyi szülő gyűlt össze a nagy teremben, izgatottan várták a pillanatot, hogy kinyíljon a nagy ajtó, mely mögött volt a feldíszített karácsonyfa.

Ez a pillanat is eljött.

Elaludtak a villanyok, csak a három méteres karácsonyfa gyertyái és csillagszórói világították be a csodálkozó gyermekarcokat. Kezdetét vette az óvodások műsora. Bors Mari, Tóth Bézi, Fodor Zoli és Szendrő Zoli szavalták a „Kis fenyőfa" című verset, majd pedig fehérruhás csöppségek lejtettek táncot a karácsonyfa körül.

Az óvoda megajándékozta a gyermekeket. Budán Ferencné, vezető óvónő osztotta ki a szaloncukrot, csokoládét és kekszet tartalmazó csomagokat a kicsiknek. Utána játék kezdődött a háromezer forint értékben kapott új játékokkal.

Villanyt kapott Pogány község

A MEGYEVILL dolgozói nemrég kezdték meg Pogány villamosítását. A község villamoshálózatba való bekapcsolását nagyobbrészt állami támogatással végezték. Az állam 180 ezer forintot biztosított erre a célra, míg a község lakói 100 ezer forintot adtak hozzá.

A munkákat ezekben a napokban fejezték be és tegnap, december 23-án kapcsolták be véglegesen a községet a villamos hálózatba.

Aranyvasárnap

A pécsi boltok vasárnap is nyitva tartottak, hogy biztosítsák a lakosság fokozott ellátását. Szükség is volt erre, mutatják ezt a vasárnapi forgalom és a nagy látogatottság. A Ruházati Bolt Vállalat például 373 ezer forintot forgalmazott. A Kiskereskedelmi Vállalat boltjai 150 ezer forint forgalmat bonyolítottak le. A Zetkin Klára utca sarkán lévő Játékboltban is sok vevő fordult meg, főleg a délelőtti órákban és 20 ezer forintot vásároltak. Az Állami Áruház vasárnapi bevétele negyed millió forint volt.

Azonban a vasárnapi forgalom a legtöbb helyen nem érte el a hétköznapit és főleg délután voltak üresek a boltok. Hétfőn újra megteltek a boltok és különösen a játékosztályokon alig lehetett megmozdulni.

Az idei forgalomra jellemző, hogy még tavaly a negyedik negyedévben a Ruházati Bolt Vállalat a nagy felvásárlási láz idején 67 millió forintot forgalmazott, addig idén rendes körülmények között majdnem eléri ugyanezt az összeget.

A városi tanács kereskedelmi osztályán jó hírt közöltek: 33 mázsa narancs érkezett ismét, amely még ma megjelenik a boltokban.

Amerikai és szovjet tudósok együttműködnek a rádióaktív csapadék hatásainak tanulmányozásán

Washington (Reuter). Dr. Willard Lubby, az Egyesült Államok atomenergia-bizottságának tagja egy interjú során közölte, hogy az atomenergia-bizottság legutóbb öt talajmintát küldött a Szovjet Tudományos Akadémiának, s a közeljövőben ugyancsak öt talajmintát vár a Szovjetunióból. A szovjet tudósok rádióaktív csapadéktartalom szempontjából elemzik majd az amerikai talajmintát.

Dr. Lubby kijelentette, hogy a szeptemberben Párizsban rendezett nemzetközi tudományos értekezleten, amely az izotópok kérdésével foglalkozott, szovjet tudósok javasolták nekik, hogy az amerikai és szovjet tudósok közösen tanulmányozzák ezt a kérdést.

Százhúsz szár is teljesítette évi tervét

A százvári bányaüzem dolgozói az alábbi táviratot küldték a szerkesztőségnek:

Örömmel jelentjük, hogy 1957. évi tervünket december 21-ével teljesítettük. Vállaljuk, hogy a hátralévő időben 1740 tonna szenet adunk terven felül a népgazdaságnak. Jószerencsét!

KINCSEI SÁNDOR üzemv.
DÉVAI ANTAL üb-elnök
TAKÁCS FERENC párttitk.

Magyar—olasz új árucsere-forgalmi és fizetési megállapodás

A múlt héten Rómában eredményes tárgyalások után új magyar-olasz árucsereforgalmi jegyzőkönyvet és fizetési megállapodást írtak alá, amelyek 1958 január 1-től kezdődő hatállyal egy éves időtartamra szabályozzák a két ország közötti árucserét.

A megállapodás alapján Magyarország főleg mezőgazdasági termékeket (vágóállatokat, tojást, vágott baromfit, hüvelyeseket, vetőmagvakat, malátát, stb.) kisebb részben iparcikkeket (gépeket, üvegárut, fürdőkádakat, herendi porcelánt, rádiókat, háziipari termékeket, szőnyegeket, stb.) szállít Olaszországnak textilipari alapanyagok, hengerelt áruk, golyóscsapágyak, különféle gépek és alkatrészek, különféle vegyitermékek, déligyümölcs, stb. ellenében.

A fizetési megállapodás lehetővé teszi, hogy a fenti magyar áruszállítások ellenértékeként kapott olasz lírát más devizára átváltva harmadik országban történő vásálásokra is felhasználhassuk.

A megállapodást magyar részről Sulyok Béla kereskedelmi főtanácsos, olasz részről Tommaso Notarangeli meghatalmazott miniszter írta alá.

Újfajta áru a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat boltjaiban

Eddig nem látott áru jelenik meg a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat boltjaiban. Egy nagy teherautóval hozták Budapestről, bőrmellényeket, ballonmotoros szőrmés ruhákat, bőrsapkákat, szőrmézett bilgeri-csizmákat. Az árukat hamarosan elosztják a boltokban és megkezdik árusításukat.

Ugyancsak a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalathoz két vagon csőbútor érkezett, minden féle színben. Az újfajta csőbútor érdekessége, hogy a rekamié gombnyomásra nyílik.

A legutóbbi szállítmánnyal síléceket is hoztak.

Karácsony előtt a boltokban

(Fotó: Gáldonyi Béla)

Nagy a forgalom az Állami Áruházban.

Az ajándék-boltban kristály vázát kínálnak.

— Kérek egy mackót hároméves kislányomnak.

N. Sz. Hruscsov beszélgetése a Daily Express főszerkesztőjével

(Folytatás az 1. oldalról)

Pickering: Ezzel kapcsolatban szeretnék rámutatni arra, hogy Nagy-Britanniában az utóbbi időben bizonyos hajlandóság jelei mutatkoznak olyan európai helyzet tanulmányozására, amelyben mindkét Németország semleges és atomfegyvermentes lenne. Gondolja-e Ön, hogy ez a Szovjetunió és Anglia részéről tanulmányozást érdemlő, sokat ígérő út lenne?

Hruscsov: Úgy véljük, hogy ilyen óhajok megvalósulása hasznára válnék Európa népeinek. A Szovjetunió szívesen közreműködne e kérdés pozitív megoldásában.

Ezután Pickering kérdésére az angol-szovjet viszonyról fejtette ki Hruscsov nézeteit.

Beszélt a kulturális csere szükségességéről, majd így folytatta:

Az angol-szovjet viszony javítása szempontjából a legfontosabb a kereskedelem fejlesztése. Anglia jelentős mértékben függ a külkereskedelemtől. Érdeke, hogy tovább fejlessze kereskedelmét, többek között a Szovjetunióval is. Mi ebbe kész örömest beleegyeznénk és a kereskedelemben előnyös partnerek lennénk az Önök számára. Országunk igen sok olyan iparcikket vásárolhatna Önöktől, amit az angolok jól gyártanak. Anglia viszont olyan iparcikkeket vásárolhatna tőlünk, amiben szükölködik. S ami a legfontosabb — nyersanyagot vásárolhatna tőlünk, hiszen gazdasága az import nyersanyagtól függ. Következésképpen sikeresen és mindkettőnk előnyére fejleszthetnénk viszonyunkat és szilárdíthatnánk a barátságot népeink között.

Az angol-szovjet kereskedelem fejlesztése megköveteli azonban a korlátozások és megkülönböztetések felszámolását. Amikor ezzel fogadnak: ezt vásárolhatják, ezt pedig nem vásárolhatják, akkor ez a helyzet annyira sértő számunkra, hogy mi sokszor még annak a vásárlásáról is lemondunk, amit normális viszonyok között megvennénk. Népünkben van büszkeség és mi nem alázkodunk meg, nem térünk be olyan üzletbe, ahol azt mondják nekünk, hogy ezzel az áruval szolgálhatunk, de az az áru tilos az Önök számára — azt az árut csak a NATO-hoz tartozó országok vásárolhatják.

Ehhez még szeretném hozzátenni a következőket: azt mondják, hogy a Szovjetunióval nem lehet szabad kereskedelmet folytatni azért, mert a Szovjetunió előtt nem lehet felfedni a hadiipar egyes titkait, nem lehet a Szovjetuniónak eladni úgynevezett stratégiai árut. Ez az érvelés azonban alaptalan, mert éppen hadiiparunk fejlesztése nem kívánja meg a nyugati országok termékeinek behozatalát.

A Szovjetunió hamarabb készített hidrogénbombát, mint az Egyesült Államok, bár az amerikaiak angol segítséggel hamarabb gyártottak atombombát. A Szovjetunió elsőként, a nyugati országokat megelőzve, alkotta meg az interkontinentális ballisztikus rakétát. — Elsőként, a többieket megelőzve bocsátottuk fel a mesterséges holdat. Ez arról tanuskodik, hogy a szovjet tudomány és technika magas színvonalon áll, legalább is nem áll alacsonyabb színvonalon, mint például az angol vagy az amerikai.

Éppen ezért teljesen alaptalanok azok a vélekedések, hogy biztonsági okokból nem szabad eladni a Szovjetuniónak „stratégiai árukat."

A megkülönböztetés politikája sért bennünket, ez a politika akadályozza a kereskedelem fejlődését. Meg kell szüntetni ezt a megkülönböztetést és ezeket a mesterséges akadályokat, amelyek legelsősorban és főképpen maguknak az angoloknak okoznak kárt. A megkülönböztetés megszüntetése természetesen elősegítené a gazdasági kapcsolatok, valamint a politikai légkör megjavítását is nemcsak Anglia és a Szovjetunió, hanem más államok viszonyában is.

Pickering: Az angol-szovjet kereskedelem fejlődésének üteme valósággal csalódást keltett az angol közvéleményben. E kereskedelem gyorsabb fejlődését reméltük. Engedje meg, hogy ezzel kapcsolatban felvessem a kérdést: a megkülönböztetés az egyetlen akadálya az angol-szovjet kereskedelem széleskörű fejlesztésének?

Hruscsov: Igen, én azt látom az egyetlen akadálynak, más akadálya nincs. De szeretném egy kicsit helyesbíteni azt, amit mondott Pickering úr.

Tudom, hogy angol üzleti körökben nagy törekvés mutatkozik a velünk való kereskedésre. Az üzleti körök képviselői tudják, hogy ez előnyös nekik, de a kormánykörök bizonyos adminisztratív intézkedések segítségével akadályozzák az üzleti köröknek azt a törekvését, hogy kereskedjenek velünk. A gyárosok, az üzleti körök tehát kereskedni akarnak a Szovjetunióval, de kormányuk, amelyet nyilván köt a NATO-hoz tartozó valamennyi országra kiterjedő általános megegyezés, ezen egyezményhez ragaszkodva feláldozza nemzeti iparának érdekeit, mellőzi az angol nép érdekeit.

Ha a kereskedelem fejlesztésének útjából eltávolítanák ezt az akadályt — márpedig ezt el kell távolítani — nemcsak Anglia és a Szovjetunió, hanem általában Kelet és Nyugat valamennyi országának kereskedelmi kapcsolatából — akkor ez nagyon hasznos volna a nemzetközi kereskedelem megjavulása és fejlődése, valamint a béke szempontjából egyaránt.

Pickering: Engedje hogy megkérdezzem, a Szovjetunió angliai vásárlásai közfogyasztási cikkekre is vonatkoznak majd, s számol hatunk-e a fogyasztási áruk cikklistájának bővítésével, amelyeket a Szovjetunió esetleg Angliában vásárol?

Hruscsov: Ez teljesen lehetséges. Bővítjük iparunkat, amely közfogyasztási cikkeket állít elő. Ezenkívül azonban más országokban is vásárolunk ilyen árukat, s bizonyos közfogyasztási cikkeket vásárolhatnánk Angliában is. A továbbiakban Hruscsov részletesen kifejtette ezzel kapcsolatos elgondolásait.

Pickering: Nemrég tett nyilatkozatában azt mondotta, hogy a Szovjetunió mintegy 15 év alatt az amerikai életszínvonal elérését tervezi. Felvethetem-e a kérdést, körülbelül mikor szándékszik a Szovjetunió utolérni az angol életszínvonalat, s milyen megjegyzéseket tehet erre vonatkozólag?

Hruscsov: Bocsássa meg, de kérdésével eléggé nehéz helyzetbe hozott. A lényeg az, hogy mi úgy véljük: valamennyi kapitalista ország közül a termelés általános volumenjét, s az egy főre jutó termelési volument illetőleg is az Egyesült Államok érte el a legmagasabb színvonalat. Ezért azt a feladatot tűztük magunk elé, hogy a szocialista rendszer felsőbbségének gyümölcsöztetésével utolérjük és túlszárnyaljuk az Egyesült Államokat, a legmagasabb termelési színvonalú országot.

Úgy vélem, hogy Ön az egy főre jutó terméktermelés és fogyasztás kérdésére gondol. Anglia az egy főre jutó termelést és fogyasztást illetően bizonyos termékfajták tekintetében magasabban áll a Szovjetunióénál, de alacsonyabb ban Amerikánál. Bizonyos termékfajták egy főre jutó termelésében hamarabb szárnyalja majd túl Angliát mint az Egyesült Államokat, ami viszont a teljes termelést illeti, az angol színvonal számunkra már régen túlhaladott szakasz. Szeretném hozzáfűzni, hogy amikor összehasonlítjuk Anglia és a Szovjetunió termelési és fogyasztási színvonalát, akkor számolnunk kell a következővel. Angliában az egy főre jutó ipari áruk termelésének színvonala nagyon különbözik az egy főre jutó fogyasztás színvonalától. Ez érthető is, hiszen az Angliában előállított ipari árucikkek nagy részét a világ legkülönbözőbb országaiba exportálják (ez vonatkozik, bár kisebb mértékben, az Egyesült Államokra is) de a lakosság csupán egy részét fogyasztja el a termelt áruknak. Ezért az egy főre jutó ipari gyártmányok termelési színvonala Angliában és az Egyesült Államokban általában sokkal magasabb mint az egy főre jutó fogyasztás.

Ezenkívül a kapitalista rendszer Angliában, Amerikában és a többi kapitalista országban a termelt árucikkek nagyon egyenlőtlen elosztására vezet, következésképpen ez a fogyasztást is nagyon egyenlőtlenné teszi, vagyis rendkívül nagy szakadékot okoz a nagy és az alacsony jövedelmű emberek életszínvonala között. A szocialista rendszerben ez nincs meg. A mi rendszerünk sokkal nagyobb egyenlőséget biztosít az egész nép életszínvonalában — ezzel szintén számolnunk kell.

Ezután Hruscsov a Szovjetunióba ellátogató angol turistákkal kapcsolatos kérdésre válaszolt.

Pickering: Amennyire tudomásom van róla, vannak olyan szovjet állampolgárok, akik szeretnének összekerülni Angliában és a nemzetközösségi országokban élő rokonaikkal. Megmondhatná, van erre valamiféle lehetősége?

Hruscsov: Nem értem e kérdést. Amennyire tudomásom van róla, minden olyan személynek, akiről Ön, Pickering úr beszél, már régen megengedtük, hogy összekerülhessen családjával. Ha valóban vannak egyes szovjet állampolgárok, akiknek rokonai Angliában és a brit nemzetközösség országaiban élnek, kérelmüket feltétlenül meg fogjuk vizsgálni a megállapított sorrendben.

Pickering: Szeretném megkérdezni Hruscsov urat, egyetért-e azzal, hogy Nagy-Britanniának erősnek kell lennie, és a legkorszerűbb fegyverekkel kell rendelkeznie védelme céljára.

Hruscsov: Minden országnak joga van ahhoz, hogy gondoskodjék biztonságáról és védelméről. Nagy-Britanniának, mint igen fejlett államnak, ugyanúgy joga van ehhez, mint minden más országnak.

Most azonban egy ország nagyságát nem annyira ereje és a fegyverek mennyisége határozza meg, mint inkább gazdasági életének, kultúrájának és tudományának fejlődése. Ezért feltétlenül hasznosabb és biztonságosabb lenne, ha a békegazdaság fejlesztésében alakulna ki verseny. Minél több fegyvert halmoz fel az egyik ország, annál jobban igyekeznek a többiek, hogy ne maradjanak le a fegyverkezési versenyben. A fegyverkezési verseny csak gazdasági kimerüléshez, sőt háborús konfliktushoz vezethet, amely végzetes lehet.

Pickering: Szeretném megkérdezni, milyenek jelenleg a béke kilátásai? Milyenek lesznek öt és tíz év múlva? Optimista-e Ön, vagy pesszimista?

Hruscsov: Soha nem tartottam és nem tartom magam pesszimistának. A pesszimizmus a hanyatlásból ered és hanyatláshoz vezet. Nálunk viszont, a Szovjetunióban, minden fellendülőben van: politikánk, gazdasági életünk és kultúránk egyaránt. A mesék, az emberek legbensőbb álmai szemünk láttára válnak valósággá: mesterséges holdak keringenek földünk körül. Hogyan lehetnénk pesszimisták milyen alap volna erre?

A Szovjetunió sikerei — népünk, a szovjet emberek kétkezes munkája. Ebben mint kommunistának és politikusnak nekem is van valami részem.

Mindig optimisták voltunk és most még derülátóbban tekintünk jövőnk elé, mert bízunk abban, hogy az ész, a józan értelem diadalmaskodik és biztosítja a békét, ha a népek erejüket nem kímélve harcolni fognak ezért.

Most minden jel arra mutat, hogy a béke kilátásai javulnak. Szeretném megemlíteni a következő tényt: a NATO tanácsának párizsi ülésszakán még az észak-atlanti tömbhöz tartozó országok miniszterelnökei is kénytelenek voltak a béke szóval kezdeni és zárni beszédeiket, bár némelyikük fegyverkezési kötelezettségének is eleget tett.

Ha a népek még állhatatosabban fognak küzdeni a békéért, ha mind nagyobb nyomást gyakorolnak azokra az államférfiakra, és politikusokra, akik nem akarják a békés egymás mellett élést, akkor biztosítani lehet a békét.

Meg kell említeni ezenkívül a következő fontos tényt, mely ugyancsak jellemző a mostani nemzetközi helyzetre. A kapitalista és szocialista országok közötti erőviszony szemünk láttára változik, mégpedig a szocialista országok javára. A szocialista országok pedig sohasem tűzték ki természetük-nél fogva nem tűzhetik maguk elé azt a feladatot, hogy terjeszkedő háborúkat folytassanak. Éppen ellenkezőleg, mindent lehetőt elkövetnek, hogy biztosítsák az államok békés egymás mellett élését. Ez ugyancsak arra vall, hogy a béke kilátásai nem rosszak.

A kapitalista országokban az emberek túlnyomó többsége — gondolok itt az egyszerű népre, az értelmiségre, sok vállalkozóra, az üzleti körök képviselőire és államférfiakra is — a béke híve. Elmondható, hogy nemzetközi viszonylatban erősödik a békés egymás mellett élés irányzata, az az irányzat, amely a vitás kérdéseket tárgyalások útján, az egyenjogúság és az érdekek kölcsönös figyelembevétele alapján akarja megoldani.

Ezért tűljük meg derülátóan a béke kilátásait. Reméljük, hogy ezt a véleményt Ön is osztja.

A nyilatkozat befejeztével Hruscsov a következőket mondotta:

Kérem, tolmácsolja lapján keresztül az angol népnek, hogy a Szovjetuniónak nem voltak és nincsenek támadó szándékai sem Angliával, sem más országokkal szemben, bárhol is legyenek. Békében és barátságban akarunk élni Angliával és minden más országgal.

Várjuk az Ön miniszterelnökét a Szovjetunióba. Tavaly az angol kormány vendégei voltunk, az angolok igen vendégszeretően fogadtak. Mint mondják, külcsönkenyér visszajár. Úgy gondolom, mi sem maradunk le a vendégszeretetben.

Bonn tanulmányozni kívánja Hruscsov javaslatait

Bonn (DPA). Bonni kormánykörök vasárnap kijelentették, a nyugati partnerekkel együtt alaposan meg kell vizsgálni Hruscsovnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsában tett javaslatát, hogy hívják össze a nyugati és a kommunista államok kormányfőinek új csúcsértekezletét. Fel kell tenni a kérdést, hogy egyáltalán ki venne részt ilyen csúcsértekezleten. A feszültség csökkentése ügyében kötendő egyezmény — mondják e körökben — nem képzelhető el a status quo alapján, mert ez Németország kettéosztottságának állandósítását jelentené.

Kormánykörökben kijelentették, a legfontosabb az, hogy minden propagandától mentesen, türelmesen és diplomáciai úton megvizsgálják a Kelet—Nyugat közötti megbeszélés lehetőségeit és meg kell kísérelni felvilágosítás szerzését a nyitott kérdésekről — amint ezt a szövetségi kancellár a NATO-értekezleten tett nyilatkozatában mondotta. Hasznot látnak tenni a Kelet—Nyugat közötti tanácskozás ügyének, akkor nem szabad elhamarkodottan nyilatkozni, hanem az Újév utáni szünetig rendelkezésre álló csendes időszakot fel kell használni a szovjet elképzelések beható tanulmányozására.

Az AFL—CIO elnöke az Egyesült Államok katonai erejének fokozását sürgette

New York (AP). George Meany, az AFL—CIO szakszervezeti szövetség elnöke szombaton New Yorkban a tiszteletére rendezett fogadáson felszólította az Egyesült Államok kormányát, ne foglalkozzék az adók csökkentésével és a költségvetés egyensúlyba hozásával, hanem ehelyett összpontosítsa erőfeszítéseit az ország katonai erejének fokozására.

„Felejtsük el az adócsökkentések tervét, felejtsük el a költségvetés egyensúlyba hozásának tervét" — mondotta Meany, majd hozzáfűzte, hogy „a munkások vállalják majd részüket" és hangoztatta, hogy a lakosság minden rétegének minden erejét bele kell vetnie az ország katonai ereje fokozásának megoldásába.

„Semmi áldozat sem túlsók demokratikus életmódunk megőrzésére" — jelentette ki Meany.

Legújabb hírek

BÉCS

A Ballhausplatz nyilvánosságra hozta annak a jegyzéknek a tartalmát, amelyet a Szovjetunió kormánya az osztrák kormányhoz intézett. A jegyzék felsorolja a szovjet kormány ismert javaslatait a béke megszilárdítására, majd azt a reményét fejezi ki, hogy Ausztria az ENSZ-tagsággal járó felelősségének tudatában kellő figyelemmel vizsgálja meg a szovjet javaslatokat és minden tőle telhetőt megtesz az új háború veszélyének elhárítására.

PORT SZAID

Nasszer, egyiptomi köztársasági elnök hétfőn reggel Port Szaidba utazott, ahol nagy beszédet mond a „Győzelem napja" alkalmából a francia—brit csapatok Port Szaidból való távozásának első évfordulóján.

TOKIO

Kisi japán miniszterelnök hétfőn kijelentette, az a tény, hogy a japán fegyveres erőket ellátják amerikai Sidewinder távolból irányított rakétalövedékkel, nem változtatja Japánt amerikai rakétatámaszponttá.

KAIRO

Hammarskjöld ENSZ-főtitkár útban Gaza felé — ahol az ENSZ-csapatokkal tölti a karácsonyestét — hétfőn korán reggel Kairóba érkezett. A nap folyamán utazik tovább Gázába és karácsony napján tér vissza Kairóba.

NAIROBI

A kenyai rádió vasárnap esti jelentése szerint a kenyai hatóságok bevonták a Kairóban tartandó ázsiai—afrikai szolidaritási értekezletre készülő három kenyai küldött útlevelét és ezzel megakadályozták elutazásukat.

KAIRO

Vasárnap TU 104 típusú repülőgépen Kairóba érkezett a szovjet küldöttség, amely részt vesz az ázsiai és afrikai országok szolidaritási értekezletén. Az értekezlet december 26-án nyílik meg.

Ugyanezzel a repülőgéppel érkezett a Kínai Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Vietnami Demokratikus Köztársaság küldöttsége is.

AMMAN

Egy jordániai katonai bíróság kommunista tevékenység miatt tizenkilenc évi börtönre ítélte dr. Abdul Mazsed Abuhazsalehet és Razseh Ahmed Gunaimot.

MOSZKVA

A második mesterséges hold december 23-án reggel 6 órakor 701-edszer kerülte meg a földet. Az első mesterséges hold ezen idő alatt 1209 teljes kört írt le.

Derült időjárás esetén a második mesterséges holdat szabad szemmel látni lehet napfelkelte előtt az északi szélesség 0—15 fokáig és a déli szélesség 0—22 fokáig.

Az északi félgömbön a második mesterséges holdat látni lehet napnyugta után is a 24 foktól a 41 fokig.

Nagy mezőnyök indultak az úszó-utánpótlás versenyén

Vasárnap rengeteg induló részvételével folyt le az utánpótlás úszóversenye, az Urán SC uszodájában. Különösen a Szpártákusz indított sok versenyzőt. De nem sokkal maradt el mögöttük a fiatal Urán SC úszószakosztálya sem. A legeredményesebb versenyzőnek Varga Zsuzsa, a Szpártákusz serdülőkorú úszója bizonyult. — Mind a négy úttörőszámban győzött. A serdülő lányok közül most is Kármán, a Dózsa úszója tűnt ki. A százméteres mellúszásban 1:34.6 perccel lett első. Jó időt úszott 100 gyorson és 100 háton is. Sokat fejlődött az utóbbi időben Cziráki Gabriella (Dózsa) is. Az úttörő fiúk között ismét sikeresen szerepelt Abay Nemes István, rajta kívül Cserti László (Urán SC) fejlődött legtöbbet az utóbbi időben.

A pontversenyt végeredményben a Szpártákusz nyerte 238 ponttal, második a Dózsa lett 206, harmadik az Urán SC 94, negyedik pedig a Ped. Főiskola 23 ponttal.

Lesz-e fehér karácsonyunk?

A múlt hét elején Európába tört hideg légtömegek Németországon, Lengyelországon és Romániában át az elmúlt napokban érkeztek hazánkba. Most azonban dél-délnyugat felől a magasabb légrétegekben enyhe áramlás indult meg, amely a karácsonyi ünnepekre valószínű havat is hoz. A későbbiekben az enyhülés az alsóbb légrétegekben is bekövetkezik, ezért ez a hó előreláthatólag nem lesz tartós, a havazás havasesőre, majd esőre fordul.

Az időjárás karácsonyi „menetrendjéről" szólva, a Meteorológiai Intézet távprognózis osztálya közölte: több évtizedes megfigyelések bizonyítják, hogy Közép-Európában december 17. és 24. között rendszerint fokozódik a hideg, utána 31-ig enyhülés következik, majd Újév után ismét megszigorodik a tél. A szabályosan ismétlődő léglökés ritmusoknak tudományos magyarázatát egyelőre még nem ismerik.

Tíz nap alatt tető alá került az újhegyi panelgyártó csarnok épülete

Nemrég kezdték el az újhegyi salakdomb mellett a panelgyártáshoz szükséges gyártócsarnok építését. Az épület már tető alá került. Jelenleg a csarnok gépészeti szerelése folyik, valamint a gőzölő kádakat és a működő-sablonokat készítik. A jövő év első napjaiban megkezdődik a panelek próbagyártása.

Pártunk tömegpolitikai munkájának kérdései

Mint közöltük, a múlt hét kedd jén megtartották a Megyei Politikai Akadémia első előadását a Doktor Sándor Művelődési Házban. Alábbi cikkünkben részleteket közlünk Szentistványi Gyuláné elvtársnő előadásából.

A társadalom, a történelem fejlődésének menete a néptömegek tevékenységének eredménye. Különösen megnövekszik a szerepük a szocializmus építésének időszakában, hiszen a szocialista társadalom célkitűzései hűen visszatükrözik a tömegek igényeit. Igy fokozottabb lehetőségünk nyílik arra, hogy bevonjuk őket az építőmunkába.

Miért kell a politikai tömegmunka

A munkásosztálynak a szocializmus építése során (az uralkodó osztályok még létező maradványainak elnyomásához és felszámolásához is) szövetségesekre van szüksége. Mivel a szocializmus építése a gazdaság és társadalom különböző területein történik — az ipar, mezőgazdaság és kultúra területén — a munkásosztálynak az ipari területen végzett építőmunkája, továbbá az egész szocialista építésben betöltött vezető szerepe a munkástömegek között végzett politikai munka igényét veti fel. Figyelembe kell vennünk azt is, hogy a munkások nem elszigeteltek a társadalom más rétegeitől.

A mezőgazdasági és kulturális építőmunka a dolgozó parasztitömegek és az értelmiségiek között végzett politikai munkát teszi szükségessé, annak érdekében, hogy felzárkózzanak a munkásosztály köré. E rétegeknek más a nézőpontjuk, mint a munkásosztályé, mert más a társadalmi szervezetben elfoglalt helyük is. Az értelmiség például az uralkodó osztályt szolgálta szellemi munkájával a kapitalizmusban, egyes rétegei oda is húztak, más rétegei viszont szembefordultak s haladó talajról vizsgálták a kapitalizmust felváltó szocialista rendet.

E tömegek részvételére szükség van a szocializmus építése során, érdekeik nem is ellenkeznek a szocializmussal. Ezért meg kell nyernünk őket, meg kell értetnünk velük, hogy érdekeik egyeznek a mi törekvéseinkkel. Így tudjuk őket kivonni a kapitalizmus befolyása alól.

Kölcsönös bizalom

A jó tömegpolitikai munkának sok feltétele van. A helyes kapcsolat alapfeltétele mindenekelőtt a kölcsönös bizalom. A tömegeknek bízniok kell a pártban, a pártnak pedig a tömegekben, amelyet ha helyesen vezet, nagy győzelmekre képes.

Csak a reális helyzetből indulhatunk ki, ezért a jelenlegi helyzetet és az óhajunkat összekeverni nem lehet. Mert mi is a helyzet? Az, hogy a múlt maradványainak, a burzsoá ideológiának a hatása még érezhető, a tömegek egy része még nem ismerte fel azt a helyes utat, amelyen ingadozásmentesen kell járnia. És mi az óhajunk? Az, hogy a tömegek tudatosan vegyenek részt a szocializmus építésében. Ennek a megvalósulásához hosszú út vezet, ezt az utat megfelelőképpen kell járnunk, s ha jól haladunk rajta, akkor kívánságunk reális valósággá válik.

A jó tömegpolitikai munkának egy másik fontos feltétele a helyes vezetés. Mit is jelent vezetni Nem azt, hogy utasításokat adunk ki, mert az ilyen vezetés nem érhet el tartós eredményeket, hiszen nagy különbség van aközött, hogy valaki kényszerből vagy szívből dolgozik-e. Ezért kell meggyőznünk a tömegeket politikánk helyességéről. (Eddigi sikereink szolgálnak hozzá alapul.) Nem szabad a meggyőzésről lemondani, mert ha nincsenek a párt befolyása alatt, akkor az ideológiailag képzetlenebb rétegek — nem ismerve fel igazi érdekeiket — hamis jelszavak hatása alá kerülhetnek, mint 1956. októberében is. (Ebből az a tanulság, hogy pártszervezeteinknek sokkal több fáradságot kell fordítaniok a nemzetközi kérdések megmagyarázására. Látnunk kell, hogy a nemzetközi imperializmus hatalmas propagandaapparátus igénybevételével próbálja félrevezetni a dolgozókat, hogy elkendőzze előttük a szocialista tábor hallatlan erejét.)

Egységes fellépés

A jó tömegpolitikai munkának alapvetően fontos feltétele, hogy a pártszervezet egységesen lépjen fel. Ott, ahol a pártszervezetekben személyi ellentétek vannak vagy más okokból nem egységes, ott a munkája nem járhat kellő eredménnyel. Ezt tapasztalhattuk is egyes területi pártszervezeteknél.

A jó tömegpolitikai munka érdekében területenként tanulmányoznunk kell a dolgozók összetételét és problémáit. Egyrészt olyan szempontból, hogy milyen magatartást tanusítottak az ellenforradalom alatt, milyen nézeteket vallanak, kikre támaszkodhatunk, kiket kell megerősítenünk és felvilágosítanunk és kik ellen kell harcolnunk. Másrészt olyan szempontból, hogy a dolgozók egyes rétegei milyen aktivitással kapcsolódnak be a politikai munkába, hogyan lehet aktivizálni a passzívakat.

A jó tömegpolitikai munka fontos feltétele, hogy szüntelenül harcoljunk az ellenséges ideológiai áramlatok ellen. Elsősorban is a nacionalizmus ellen, amelynek kiütéseivel még ma is találkozhatunk, főként az értelmiség és az ifjúság körében. Pártszervezeteinknek kell rámutatniok, hogy az ilyen jelszavak lelepleződnek hamisak (bizonyítékul szolgálhatnak az első és második világháború történelmi példái), állítsák példaképül azokat a haladó embereket, akik elítélték. (Irinyi, Petőfi, Vasvári és a munkásmozgalom nagyjai). A leleplezéssel párhuzamosan ismertessük a szomszédos baráti népek életét, beszéljünk arról az önzetlen segítségről, amelyet a Szovjetunió és a népi demokráciák nyújtottak számunkra — fejlesszük a proletár internacionalista érzéseket a dolgozókban.

A dolgozók java előtt lelepleződött a vérgőzös ellenforradalmi napokban, hogy milyen „szabadság és demokrácia" járt ellenségeink eszében. De azért még felvetődhet a tértől és időtől elvonatkoztatott burzsoá demokrácia és szabadság követelése, ezért kíméletlenül le kell leplezünk. Lépjünk fel határozottan a demagógok tehát azok ellen is, akik mit sem törődve a lehetőségekkel mértéktelenül követelnek. A lényeg az, hogy sohase feledjük el: a néptömegeket megnyerni csak úgy lehet, ha az ellenséges nézeteket szüntelenül leleplezzük.

Közvetett és közvetlen politikai munka

Amikor a tömegek megnyeréséről beszélünk, látnunk kell, hogy a politikai munkának közvetett és közvetlen formája is létezik. A közvetlen politikai munka alatt a kommunisták tömeg- és egyéni agitációs munkáját értjük. Ha elérjük, hogy a kommunisták — akárhol is jelennek meg — mindenütt agitátorok lesznek, egyetlen megjegyzést sem engednek el a fülük mellett, tehát minden eszközt megragadnak a párt politikájának a hirdetésére, akkor újabb sikereknek lesznek szemtanúi.

Közvetett politikai munkáról beszélünk akkor, amikor a tömegszervezetek közvetítésével nyerjük meg az embereket a párt politikája számára. Politikai akcióknál (például a többtermelésre való mozgósításnál, vagy a politikai rendezvények előkészítésénél) a tömegszervezetekre kell támaszkodnunk. Általában: nem nyerhetjük meg a tömegeket a tömegszervezetek nélkül.

Az országos pártértekezlet határozatai alapján a pártszervezetek többségében élénk politikai tömegmunka bontakozott ki. Követendő például szolgálhatnak az olyan kezdeményezések, mint a pécsbányatelepi pártszervezetnél rendezett értelmiségi ankét, vagy a Bőrgyár gazdasági bizottságának munkája. Igen eredményesek voltak a november 7-i ünnepségek előkészítése során tartott pártnapok, viták és kultúrrendezvények is, de még eredményesebb pártnapot tarthattak volna — például a Porcelángyárban, ha az előkészületekbe bevonták volna a tömegszervezeteket is.

Az ifjúság nevelésének jelentőségét felismerve, sokat törődnek pártszervezeteink a KISZ-szervezetekkel. (Ezt tapasztaltuk a Porcelángyárban és az egyetemen is.) A munkásosztály legszélesebb tömegszervezetével, a szakszervezetekkel azonban több helyen nem foglalkoznak megfelelően Még jobban elhanyagolják a nőtanácsokat, nem használják ki a Hazafias Népfront rendezvényeit és akcióit, pedig egy József Attila-est, vagy a moszkvai békenyilatkozat feldolgozása sok politikai lehetőséget rejt magában.

Politikai rendezvényeinket sohasem tekinthetjük szervezeti feladatnak, munkánkat csak elvi alapon végezhetjük Nem úgy, mint az egyik pártszemináriumon tapasztaltuk ahol a propagandista arról beszélt, hogy üzemükben, s általában Pécsett nem zajlottak le ellenforradalmi események Mint mondotta, azért, hogy meg ne sértsen senkit. Ezzel azonban nem segített, hanem sokat ártott a pártnak, mert mi nem elvtelen udvarlással, hanem elveinkkel és elveinkre nyerjük meg a tömegeket.

Pártszervezeteink tömegpolitikai munkájához az elmúlt év eredményei és a nemzetközi helyzet megfelelő alapot szolgáltatnak. Csak azt kell megértenünk, hogy a tömegek a társadalom mozgató erői, hogy nélkülük nem tudnánk szocializmust építeni ebben az országban.

A párosversenyben továbbra is Komló vezet

Még néhány nap s az 1957-es év utolsó negyede is véget ér. Amikor a negyedik negyedév kezdetén a két szénbányászati tröszt dolgozói felújították párosversenyüket, a pécsi bányászok nagyon fogadkoztak, hogy most már ők lesznek a győztesek, nem tűrik, hogy a komlóiak háromszor egymás után elnyerjék a vándorzászlót. A negyedév első két hónapjának eredményei biztatóak is voltak s már-már úgy látszott, hogy a pécsieknek igazuk lesz. Sajnos, a pécsbányai üzemzavar keresztülhúzta a számításukat s persze a komlói bányászok sem vártak ölbetett kezekkel.

A párosversenyben jelenleg is a komlói bányászok vezetnek, december havi esedékes tervüket 100,5 százalékra teljesítették. — A komlói trösthöz tartozó bányaüzemek közül a III. aknai, a Béta-aknai, a mázai és a szászvári bányászok 3—6 százalékkal még az előirányzatukat is túlteljesítik.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt vasárnap reggelig 95,4 százalékra teljesítette havi előirányzatát. E nagymérvű lemaradás oka, hogy a pécsbányai bányászok még nem tudták pótolni az üzemzavar okozta kiesést, pedig a szabolcsi és a vasasi bányászok igazán mindent elkövettek annak érdekében, hogy a tröszt legalább a tervét teljesíteni tudja.

Az év végéig hátralévő néhány nap alatt, reméljük, a pécsi bányászok még le tudják törleszteni adósságukat s talán még az elsőség kérdésébe is beleszólhatnak.

Felkészültünk a télre

A vasúton is kellő előkészületek történnek a téli forgalomra, hogy a zord időjárás idején is lehetőleg zökkenőmentes lehessen a vasuti forgalom.

Igazgatóságunk területén a járművek és egyéb berendezések fagyveszélynek kitett alkatrészeit fagytalanitottuk. — Személykocsik és az utazóközönség által használt helyiségek fűtési berendezéseit üzemképes állapotba helyeztük. Hófúvás-veszélyes pályarészeken védőműveket, hósövényeket állítottunk fel.

Az idei télben a menetrendszerinti és kulturált utazásra igen nagy gondot kívánunk fordítani. Valószínűleg nem kell nagyobbmérvű vonatkéséssel számolnunk, mert a rendelkezésre álló szénkevékkel biztositva látszik a vonatforgalom zavartalansága

VÁRNAI LÁSZLÓ

Újítás
1200 tonna szén megtakarítására

A Pécsi Porcelángyár főmérnöke, Beke László és műszaki osztályvezetője, Hantos Károly újítást nyújtott be a Porcelángyár hat körkemencéje tűzterének átalakítására, mivel évi 1200 tonna szenet takaríthatnak meg. Az újítás lényege, hogy a körkemencék tűzterébe levegőt fúvatnak be.

A hat körkemence közül a második átalakítását a héten fejezték be és január 1-ig elkészülnek a harmadik körkemencével is.

Ady-est az Irodalmi Színpadon

A nyolcvan éve született és immár 38 esztendeje halott költő, az „újból élő és makacs halott" Ady Endre szólt szombaton este a TTIT Bartók klubját zsúfolásig megtöltő közönséghez. Közel ötven éve, 1910-ben maga Ady Endre olvasott fel Pécsett saját költeményeiből néhányat egy Nyugat-est alkalmával. Az estről szóló korabeli tudósítás még így írt a költőről: *„Ady Endrében, az Ultra-Petőfiben, a csak száz év múlva megérthetővé váló költőgigászban, a magyar költészet főslágerében csalódott a felcsigázott reménységű fényes közönség. Minket holmi Nyugat-i izléstelenséggel nem lehet lóvá tenni..."* Azóta nagyot fordult a világ, sokat változott az ízlés.

A bevezető előadást *dr. Makay Gusztáv*, budapesti irodalomtörténész tartotta. Makayban már régóta rokonszenves előadót tisztelhetünk; ezúttal is közvetlen és meleg szavakkal szólt Ady Endréről, „a forradalom viharmadaráról". Előadásának első fele szinte egyetlen hatalmas körmondat volt: felsorolta azokat a gátló erőket, amelyekkel Ady Endrének meg kellett vívnia a maga harcát. Melyek voltak ezek az erők? A feudális Magyarország béklyója, a „Vér és Arany" mámora, Párizs ígézete, a gyötrelmes Léda-szerelem, a halál-vágy, „Az Ős Kaján" vonzása, az ellenfelek támadása s a magyar sorskérdések. Ezek az ellentétes és visszahúzó erők egyetlen nagy akarásban: Ady forradalmi vágyában oldódtak fel.

Az irodalmi est második részében Ady Endre költeményeit hallhattuk a „Bajor Gizi" Művészegyüttes tagjainak bemutatásában. (Az együttes művészeti vezetője *Hajnal Ernő.*) Köztudomású, hogy az Ady-versek előadása igen nehéz. A szavalók elsősorban a költemények gondolati tartalmának közvetítésére törekedtek, s a választott költemények többnyire olyanok is voltak, amelyek mondanivalójukkal kívánnak hatni. *Bedő Éva* különösen a versek befejezését kidolgozó finom előadásban tolmácsolt három Léda-verset. „Az öreg Kunné"-t *Boros Gabriella* szavalta átéléssel. Tetszett *Horváth Erzébet* egyszerű és közvetlen versmondása is. *Hermann Zoltán* kisebb hangerővel többet ért volna el. Ügyelnie kell, hogy a tiszta és szép versmondást ne pótolja rossz értelemben vett „színészi fogásokkal". Jól illeszkedett az együttesbe *Öhlmüller Miklós, Tasnádi Ottó* és *Vargha János*. Kiemelkedő volt *Sugár Győző* két szavalata; előadásában egyéni hang és eredeti elképzelés találkozott a versek helyes értelmezésével. Az est műsorát *Vönöczky Endréné* énekés *Vönöczky Endre* zongoraszámai tették változatossá.

(t. t.)

Művelődésügyi tanács alakult

A megyei tanács művelődésügyi osztálya a művelődésügyi állandó bizottság mellé a megye művelődésügyeinek jobb irányítása, az aktuális művelődésügyi kérdések megvitatása, tanács- és segítségnyújtás céljából szakemberek részvételével művelődésügyi tanácsot hozott létre, amely pedagógiai és népművelési részlegből áll.

A művelődésügyi tanács szombaton tartotta első megbeszélését a megyei tanács vb termében. A pedagógiai részleg a megye gyermek- és ifjúságvédelmét tárgyalta, a népművelési részleg pedig megvitatta a népművelési csoport 1958-as munkatervét, valamint a népművelési munka állami irányításának és koordinálásának kérdéseit.

A népművelési részleg elnökéül Achátz Imre elvtársat, országgyűlési képviselőt választotta. A megbeszélés során sok hasznos javaslat hangzott el, amelyeknek megvalósítása valóban megkönnyítheti a tanács munkáját. A javaslatokon kívül fény derült az egyes kulturális intézmények, szervek — a TTIT, a szakszervezet, a Hazafias Népfront, a színház stb. problémáira, amelyeknek megoldása elősegíthetné a megye népművelési munkája színvonalának emelését.

Sok szó esett az öntevékeny színjátszásról, a színház tájelőadásairól, az ismeretterjesztésről, a képzőművészeti kiállítások vidéken való bemutatásáról, — a kulturális élet minden területéről.

Az ehhez hasonló tanácskozások a jövőben gazdagítják majd a népművelési csoport tájékozottságát s ezzel párhuzamosan javítják irányító munkáját is.

Barátságos arcot kérek

Minden embernek van valami szenvedélye, bogara. Az egyik bélyeget gyűjt csupa állatképekkel, a másik szereti az ultit, de csak rablósan... és az utóbbi években egy újabb szenvedéllyel bővült az otthoni szórakozás: a fényképezéssel.

Nem sok kell hozzá.

Egy gép — mondjuk MOMETTA (mert támogassuk a hazai ipart) — és máris indulhat a család fel a Mecsekre, a Széchenyi térre a galambok közé, vagy a Zsolnay kút elé. És készülnek a képek. Mert ma már lassan olyan lesz a fényképezőgép, mint a karóra. Csaknem minden családban megtalálható.

Nem feltételezésen alapulnak ezek a szavak. Számok tanusítják, hogy december hónapban hetven fényképező gépet vásároltak, csak az OFOTÉRT-tól. S nem is akár milyen gépeket. Igaz a legnagyobb keletje az olcsóbb, úgynevezett tanuló gépeknek van. Mintegy ötven Pajtást és egyéb olcsó gépet adtak el. De viszik a drágább, nagyobb teljesítményű, komolyabb gyártmányokat is. Bár az Eracta warex ára 8250 forint, mégis három kelt el decemberben.

Mert az emberek nemcsak szórakozni akarnak, hanem olyan elfoglaltságot keresnek munka után, melynek gyakorlati haszna is van és bátran mutogathatják ismerőseiknek, rokonoknak: ezt csináltam én esténként. Ezért nemcsak gépeket vásárolnak, hanem igyekeznek odahaza kidolgozni a képeket. Kis házi laboratóriumot szerelnek fel és a fényképezésen túl a kidolgozás öröme is az övék.

Laboratórium — azt hinné az ember, hogy nagy összegre van szükség felállításához, Pedig: egy 4x4-es nagyitógép, három tál, három csipesz, egy másológép, papir, vegyszer, tank összesen csak 1900 forintba kerül és máris kész a laboratórium, lehet előhívni, másolni.

Sokan még ezen is túl mennek. Tökéletesebb munkára törekednek és villanókat vásárolnak, színesfilmmel próbálkoznak. Elsősorban vállalatok, mert manapság már kevés üzem van, ahol ne működne fotószakkör. S most az OFOTÉRT igen megkönnyitette a vásárlást, mert a közületek és szakkörök elszámolási utalványra is vásárolhatnak.

S hogy valóban sokat és sokan fényképeznek — még télen is — azt az OFOTÉRT laboratóriuma érzi a legjobban. Naponta átlagosan 7—800 amatőr képet dolgoznak ki. Természetesen ez nyáron még több: napi 3—3 500 kép, mert meleg napsütésben mégiscsak könnyebb barátságot arcot kérni.

G. B.

Nincs szükség téglára?

Mintegy hatmilliós téglakészlet halmozódik a megyei tanácsi téglagyári egyesülés üzemelben. Az alsómocsoládi, villányi, magyarbólyi, szigetvári és a bakócai téglagyárak tömve vannak égetett áruval a szállítás pedig aligalig akar megindulni. Ugy tünik, mintha a hatmillió téglára nem is lenne szükség. Pedig mindenki tudja, hogy szükség van rá. A baj ellenben ott van, hogy késnek a diszpoziciók. Márpedig a tégla elszállítását már az ősszel meg lehetett volna kezdeni, nagy részét már be is lehetett volna építeni.

Ugyanigy áll a helyzet a cseréppel is. A szulimáni gyárban gyártottak ebben az évben cserepet, szükség is lenne rá, de még mindig a gyárban van. A helyzet ugyanis az, hogy új épitkezésnél nem lehet gazdaságosan felhasználni a próbaképpen gyártott cserepeket, mert azok még a régi, hódfarkas típus szerint készültek. Viszont a lakosság részére jól megfelelne tetőjavításra, vagy kisebb épületek cserepezésére. Az, hogy eddig még nem használta fel a lakosság a szulimáni cserepet, szintén formaságokon múlott.

Hatmillió téglával és negyven-ötvenezer cseréppel nem lehet valami csoda sokat építeni, de azért ez is valami. Főként a helyi szükséglet kielégítését oldaná meg, így viszont, ha raktáron maradnak, csak a téglagyárakat okoznak gondot.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhős, párás, helyenkint ködös idő, több helyen kisebb havazás, havaseső, ónoseső. Mérsékelt déli, délnyugati szél, a hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 3—mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 0—mínusz 3 fok között.

SPORT

SPORTHIREK

A 12 találatos totószelvény: egy tőrölve, 1, 1, x, 1, 1, 1, 1, 2, x, x, 2.

*

Szombaton este Braunschweigben villanyfényben játszották le a magyar és az NSZK utánpótlásválogatott mérkőzést. Az eredmény 2:2-es félidő után 3:3 lett.

*

Budapesten magyar—olasz nemzetek közötti utánpótlás tornaviadalt rendeztek. Ugy az egyéni, mint a csapatversenyben magyar győzelem született.

*

Az országos párbajtőr-vívó csapatbajnokságon a selejtezőben a PEAC csapata 9:7 arányban győzött az Erdészeti Traktor ellen. A középdöntőben a későbbi bajnoktól a Bp. Vörös Meteortól 12:4 arányban vereséget szenvedtek az egyetemi vívók.

NSZK—Magyarország 1:0 (1:0)

Hannover, 85 000 néző, vezette: Martens.

NSZK: Herkenrath — Erhardt, Wewers, Juskowiak — Eckel, Szymaniak — Cieslarczyk, A. Schmidt, Kelbassa, Schäfer, Vollmar.

Magyarország: Grosics — Mátrai, Sipos, Sárosi — Bozsik, Berendi — Sándor, Csordás, Machos, Hidegkúti, Lenkei.

Hatalmas érdeklődés kísérte a mérkőzést. Az időjárás is kedvezett. Mindkét csapat nagy erőbedobással küzdött. A magyarok a mezőnyben mutatósabban, szebben adogattak, ezzel szemben a német támadások veszélyesebbeknek bizonyultak. A mérkőzés egyetlen gólja, mely végeredményben a németek javára döntötte el a találkozót, a 20. percben született. Schmidt Kelbassához játszott, a középcsatár közvetlen közelről Grosics mellett a bal sarokba lőtt, 1:0 az NSZK javára. Feltűnt, hogy a magyar védők milyen bizonytalanul mozogtak, így a németek igen sok veszélyes, gyors támadást vezettek. A 25. percben végre magyar támadás is futott a pályán. Lenkei beadása után Csordás teljesen a kapufát találta el. A magyar csapat támadásai nem tudtak igazán kibontakozni a szorosan fedező német védők mellett.

Szünet után izgalmas, változatos lett a játék, a magyar csapat fokozatosan fölénybe került. Csatáraink erőtlen próbálkozásait azonban fölényesen háritotta a német védelem. Az utolsó negyedóra is-mét a németeké volt, de azért a magyar csapatnak is lett volna alkalma a kiegyenlítésre. Csordás azonban nagy helyzetben hibázott. A többet és tervszerűbben támadó németek egységesebb, ütőképesebb és jobb erőben lévő csapatukkal vivták ki győzelmüket. A magyar csapat játéka igen vegyes benyomást keltett. A csatársor ugyan valamivel jobb volt, mint amire számíthattunk, a védelem azonban nagy csalódást okozott. Az idei válogatott mérkőzések bármelyikén jobban játszott a magyar védelem. A német csapatból Kelbassa, Schäfer, Wewers játszott kiemelkedően. A magyar csapat legjobbjai Grosics, Berendi és Sárosi voltak.

Döntetlennel fejezte be az őszi évadot a PVSK

Az NB II. nyugati évadjában is befejeződtek a bajnokság őszi fordulójának mérkőzései. A PVSK utolsó mérkőzését Nagykanizsán játszotta és ott döntetlen eredményt ért el. A forduló eredményei: Láng Gépgyár—Szombathelyi Pamut 0:0, Győri Vasas ETO—Délbudai Szpartakusz 1:1, Oroszlányi Bányász—Kaposvári MTE 2:2, Zalaegerszegi TE—Soproni VSE 2:1, Budafok—Székesfehérvári Vasas 2:1, Kaposvári Kinizsi—Veszprémi Haladás 2:0, Sztálinvárosi Vasas—Szekszárdi SC 20:1.

Nagykanizsai Bányász—PVSK 1:1 (1:0). Nagykanizsa, 800 néző, vezette: Sárdi. *Nagykanizsai Bányász:* Nagy — Fábián, Lervencz, Leveli, Balogh, Sztraka — Horváth, Kovács, Kis-Gaál, Kerkai, Kapornoki. — *PVSK:* Hámori I. — Lendvai, Mohácsi, Szegedi — Tura, Hernádi — Freppán, Göncz, Vicze, Győri-Kiss, Hámori II.

A nagykanizsaiak lendültek előbb játékba és több sikertelen próbálkozás után a 32. percben megszerezték a vezetést. Kerkai fejese Hámori kapujába jutott. Szünet után a PVSK átvette a játék irányítását, a 75. percben Tura beadását Sztraka kézzel ütötte szögletre, a megítélt 11-esből Göncz egyenlített. Ezután a hazai csapat túl kemény játékba fogott, a kemény összecsapások egymást követték. Helyzet mindkét kapu előtt adódott, ezek azonban kihasználatlanul maradtak, így az eredmény nem változott. Jók: Fáblán, Sztraka, Kovács, Kerkai, illetve Mohácsi, Tura, Göncz és Szegedi.

AZ NB II. NYUGATI CSOPORTJÁNAK ŐSZI VÉGEREDMÉNYE:

1.	Győr	18	13	4	1	56:15 30
2.	Sztálinváros	18	13	3	2	67:21 29
3.	Székesfehv.	18	11	2	5	30:16 24
4.	Pécsi VSK	18	10	4	4	29:18 24
5.	Láng Gépgy.	18	10	4	4	33:23 24
6.	Budafok	18	10	3	5	31:27 23
7.	K. Kinizsi	18	10	2	6	37:31 22
8.	Zalaeg. TE	18	6	9	3	27:20 21
9.	Magyaróv.	18	9	1	8	27:23 19
10.	Oroszlány	18	7	3	8	27:35 17
11.	Dél-bud. Sp.	18	4	7	7	23:32 15
12.	Nagykanizsa	18	4	7	7	19:37 15
13.	Veszprém	18	5	3	10	32:35 13
14.	Szomb. Pam.	18	4	5	9	20:28 13
15.	Pécsbányat.	18	4	5	9	16:28 13
16.	Kaposv. MTE	18	5	2	11	36:46 12
17.	Sopron	18	4	2	12	30:45 10
18.	Zal. Dózsa	18	4	2	12	18:38 10
19.	Szekszárd	18	3	2	13	20:60 8

Már csak a PEAC II. veretlen a kézilabda Téli Kupában

A teremkézilabda Téli Kupa-mérkőzések negyedik fordulója után már csak a PEAC II. veretlen a résztvevő 42 csapat közül. A szombaton és vasárnap lejátszott mérkőzések közül a Dózsa—PEAC férfi rangadó hozta a legizgalmasabb játékot, de nagy volt a küzdelem a Pécsújhegyi Bányász—Dózsa női mérkőzésen is. Több csapatnak a sportorvosi bizonyítványa nem volt rendben és ez bizony zavart okozott. A Fáklya—Pécsbányatelepi Bányász mérkőzés elmaradt, mivel a Fáklya nem jelent meg. A forduló eredményei:

Férfi mérkőzések, I. osztály: Dózsa—PEAC 15:13 (5:8), vezette: Dobai. Az egyetemisták már öt góllal vezettek, ekkor azonban feleslegesen olyan szabálytalanságokat vétettek, melyek miatt két játékosuk is kiállítás sorsára került. Góldobók: Rausch 5, Kovács II. 3, Hang 3, Katona 3, Schmidt II. 1, illetve Schmidt I. 6, Dombi 3, Gogi 2, Dolmány, Kapronczai.

Pedagógiai Főiskola—Komlói Bányász 20:10 (8:6). A végig őt emberrel és tartalékos csapattal játszó komlóiak erejéből többre nem telett. Góldobók: Kovács 8, Kádár 7, Németh 2, Vajk 2, Kovács, illetve Appelchoffer 5, Schmeller 2, Weininger 2.

I. B. osztály: PEAC II.—Dózsa II. 17:12. Góldobók: Nyerki 4, Péter II. 4, Szabó 4, Czizek II. 4, Barton, illetve Hartung 5, Czizek I. 3, Pakuts 2, Hang 2, Rózsahegyi.

Gépipari—Építők 21:12. Góldobók: Weimeller 9, Lugosi 5, Gombos 4, Balázs, Honti, Előd, illetve Baranyai 6, Radnai 2, Buzánszky dr. 2, Schneider 2.

Kinizsi—Pécsszabolcsi Bányász 26:9. Góldobók: Homolai II. 9, Wirth 6, Faragó 4, Homolai 4, Muschberger 3, illetve Dárdai 7, Szemlics 2.

II. osztály: Pécsbányatelepi Bányász II.—Ped. Főiskola II. 19:10, Fáklya II.—Kinizsi II. 15:13, Traktor—Fáklya II. 22:17, Pécsbányatelepi Bányász II.—Traktor 14:17, MTH 506—MTH 500. 19:17, Urán SC—Pécsbányatelepi Bányász III. 15:6, MTH 506—Pécsbányatelepi Bányász II. 14:13, Dózsa III.—MTH 500 35:8.

Női mérkőzések: I. osztály: Ped. Főiskola—Traktor 4:3 (2:1), vezette: Buzánszky dr. Alacsonyszínvonalú mérkőzés. Góldobók: Bori 2, Mónus, Hermann, illetve Farkas II., Gáspárik.

Pécsújhegyi Bányász—Dózsa 4:3 (1:1), vezette: Deli. Megérdemelten győzött a veszélyesebb Pécsújhegyi Bányász. Góldobók: Pétersz 3, Sztepánek, illetve Holub, Hoffer, Csalamis.

Meteor—Építők 5:2 (2:0), vezette: Kővári. A végig fölényben játszó Meteor biztosan győzött. Góldobók: Szántó 3, Varga, Buzás, illetve Ujhegyi 2.

— **HALÁLOZÁS.** Czakó Györgyné, szül: Kovács Mária, nagypostavölgyi lakos 77 éves korában elhunyt. Temetése 27-én, fél 3 órakor a pécsi köztemetőben.

— **Drága jó édesapa, nagyapa és testvér, idős Csorbics József 76 éves korában elhunyt. Temetése 24-én, kéden 12 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.**

Hol szórakozzunk?

Hol művelődiünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: A Pécsi Rádió karácsonyi műsora.
19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

(Nincs előadás)

MOZI

Park: Mesesorozat (fél 3 órakor). Szerelem, ahogy az asszony akarja (fél 5 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Mesesorozat (fél 3 órakor). Gerolsteini kaland (fél 5 órakor).

Petőfi: Mesesorozat (3 órakor). Szerelem, ahogy az asszony akarja (5 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Örök visszatérés (5 órakor)

Építők Kultúrotthona: Bel ami (5 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Emberek vagy őrmesterek (5 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Csodacsatár (6 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Déryné (6 órakor)

Kossuth (Mohács): Csigalépcső (6 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Megosztott szív (6 órakor)

*

A Moziüzemi Vállalat értesíti a szülőket, hogy a mai napon a Petőfi moziban 3 órakor, a Kossuth és Park moziban fél 3 órakor mesefilm-sorozatot mutat be a gyermekek részére.

KARÁCSONYI BÁL

lesz december 26-án, csütörtökön este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

ÖSSZTÁNC

Karácsony első napján este 6 órától és karácsony másnapján du. 3 órától diákössztánc, este 6 órától esti össztánc a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13., volt Tiszti Klub).

*

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy december 24-én, kedden este 7 órától táncest, tánc.

DECEMBER 30-IG LESZ NYITVA A FÉNYKÉPKIÁLLITÁS

Az I. Pécsi Országos Művészfénykép Kiállításon minden este 6 órakor a Nagy Lajos Gimnázium természetrajzi előadójában vetítik a kiállításra beküldött és elfogadott színes diapozitíveket. A vetítés után elhangzott nem egy spontán vélemény szerint a képanyag gyönyörű. Nem hiába jelentették ki a zsűri tagjai, akik egyébként a budapesti nemzetközi kiállítás zsűri-tagjai is voltak, hogy a Pécsett vetítésre kerülő anyag szebb a nemzetközi kiállítás anyagánál. A pécsi kiállítás után az anyagot a fotóművész szövetség felkérése alapján Ceglédre küldik, ahol szintén vetítésre kerül.

A járási tanács dísztermében a december 30-ig tartó fekete—fehér képkiállítást is mind többen nézik meg és annak művészi értékéről és szépségéről elismerően nyilatkoznak a vendégkönyv tanúsága szerint.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak a következő orvosok:

December 24-én déli 12 órától december 26-án reggel 6 óráig:

I. tömb: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy Zsilinszky út és Siklósi úttól nyugatra): dr. Gyuró András (lakása: Székely Bertalan út 17/1., telefon: 38—29.). A járóbetegek sürgős esetben keressék fel az orvost a Jókai utca 8. szám alatti körzeti rendelőben, főposta mellett (telefon: 17—93) kedd du. 4—5, szerda de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Más időben az orvos lakásán tartózkodik.

II. tömb: a város keleti része, Pécsbányatelep és Borbálatelep a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: dr. Ratkóczy Károly (lakás Semmelweiss u. 9. sz., telefon: 12—09). A járóbetegek sürgős esetben kedden a Sörház u. 10. szám alatti körzeti rendelőben, du. 4—5 óra, és szerdán de. 9—10, du. 4—5 óra között keressék fel az ügyeletes orvost. Ebben az időben a fekvőbetegekhez való sürgős kihívást is ide kéri leadni, egyéb időpontban lakásán tartózkodik.

III. tömb: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelepen: dr. Siklósi István (lakása: Pécsszabolcs-telep, telefon: 24—91 28-as mellék). A járóbetegek sürgős esetben szerdán de. 9—11 óra között az újmeszesi körzeti rendelőben keressék fel az orvost, ebben az időben kell a fekvőbetegekhez való kihívást is ide leadni. Máskor lakásán tartózkodik.

IV. tömb: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

December 26-án reggel 6 órától december 27-én reggel 6 óráig:

I. tömb: dr. Csacskó Lajos (lakása: Semmelweiss u. 3., telefon: 46—17.). A járóbetegeknek sürgős esetben lakásán kedd, csütörtök de. 9—10 óra és du. 4—5 óra között. Fekvőbetegekhez való kihívást is ide kell leadni.

II. tömb: dr. Kiss E. Viktor (lakása: József u. 17/b, telefon: 27-53 szám). A járóbetegeknek sürgős esetben az Ady Endre u. 81. sz. körzeti rendelőben rendel, telefon: 39—78., csütörtök de. 9—10 és du. 4—5 óra között.

III. tömb: dr. Andrell József (lakása: Ujmeszes, Keller J. u., telefon: 24—92 33-as mellék.). A járóbetegek sürgős esetben [illegible]-kön de. 9—11 óráig az [illegible] körzeti rendelőben keresse [illegible] orvost. A fekvőbetegekhez [illegible] kihívást is ide kérjük leadni. — Egyéb időpontban a lakásán tartózkodik.

IV. tömb: az ügyeletes szolgálatot a II. tömb végzi.

A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes [illegible] bejelenteni, mert a késő [illegible]soknak aznap esetleg [illegible] tud eleget tenni. A járó[illegible] is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat

garanciával és rövid határidővel vállal:

Rádiójavításokat (televíziós tanácsadás) Rákóczi út 39/d.
EMO automata kapcsoló-javításokat, Rákóczi út 39/d.
Órajavításokat, Bem u. 3., Széchenyi tér 17. Doktor Sándor u. 56.
Hűtőgép-, háztartási gép-, varrógép-, vasaló-, rezsó-, töltőtoll-, fényképezőgép javításokat, nikkelezést. Kossuth L. u. 21. (Zetkin Klára u. sarok)
Autó- és motorjavításokat, Bajcsy Zs. u. 12.
Gumilábbeli javításokat,
Autó-motorkerékpárköpeny- és tömlő-javításokat, Bajcsy Zsilinszky u. 12.

A TOTÓ-LOTTÓ kirendeltségek karácsonyi és újévi nyitvatartása

DECEMBER 24., (KEDD): a szokásos üzletnyitástól vidéken 17 óráig.
Budapesten 17 óra 30 percig.

DECEMBER 25., (SZERDA): a kirendeltségek helyiségei egész nap zárva vannak.

DECEMBER 26., (CSÜTÖRTÖK): a budapesti, pécsi és győri kirendeltségek 9—12 óráig tartanak nyitva, az összes többi kirendeltségek helyiségei egész nap zárva vannak.

DECEMBER 27., (PÉNTEK): és 28., (SZOMBAT): mindenütt a szokásos pénteki, illetve szombati nyitvatartási idő érvényes.

DECEMBER 29., (VASÁRNAP): a budapesti, pécsi és győri kirendeltségek a szokásos vasárnapi rend szerint tartanak nyitva, az összes többi kirendeltségek zárva lesznek.

DECEMBER 30., (HÉTFŐ): és 31., (KEDD): az összes kirendeltségek a szokásos hétfői, illetőleg keddi záróránál egy órával tovább tartanak nyitva.

JANUÁR 1., (SZERDA): 14 órától a szokásos záróráig.

Nádor Szálloda Étteremben

25-én és 26-án, szerdán és csütörtökön 12—14,30 óráig sörzene. Énekel

Barabás Ildikó

Belépés díjtalan.

csütörtök déli 12-ig érkezzék be a heti **LOTTÓ** szelvénye!

A Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat

pécsi üzletigazgatóságához tartozó összes üzemegységének és minden dolgozójának

boldog karácsonyi ünnepeket és eredményekben teli új esztendőt kíván

az igazgatóság vezetősége

A Baranya megyei Fűszer- és Édességkereskedelmi Vállalat

ezúton értesíti összes vevőit, hogy sásdi, siklósi és szigetvári fiókjaiban december 30-án és 31-én, pécsi fiókjaiban pedig 1958. január 2—3—4-én leltározás miatt az árukiadás — az élesztőárusítás kivételével — szünetel.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal Pécs, József A. u. 10. [illegible]
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 39-67.
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Használt rádiók állandóan kaphatók. Vétel, csere, javítás. Horgas rádiós, Teréz utca 1. 103

Karácsonyra árkedvezménnyel prima bor, 18,— forintért Ott Bélánál, Báthory u. 15. Feljárat nem a kapu alól, hanem balra a kertből. 64

Jó bort karácsonyra, szilveszterre, saját termésű arányhegyi boraimból vásároljon! — Borkiméró: Rákóczi út 6. 498

Sürgősen eladó Királyegyháza 189. szám alatti 2 szobás ház, gazdasági épületekkel, nagy kerttel és 6 hold föld. Érdeklődni: Kovács Lajos Szentlőrinc, Keresztesi út 3. 497

Ház eladó Zádorban, 1080 öles területen, 3 szobás, konyhás, kamrás, WC, csukott folyosó, nagy istállók, szénás-kamra, kocsiszín. Horváth Gáborné Zádor. 121

Tóth Lajos Nagyharsány, Arany János u. 45. szám alatti házát szabadkézből eladja. Érdeklődni lehet a helyszínen. 501

Fordító- és leíróiroda. Levelek, szak- és tudományos szövegek gondos fordítása. Dr. Kovrig, Szabadság út 19. sz. 524

Nyelvtudását fejlessze! Vegyen részt fordítási gyakorlatokon! Minden szerdán francia, csütörtökön német, pénteken angol, szombaton orosz nyelvű napilapok, folyóiratok fordítása. Délután hat órától. Óradíj 6 forint. Dr. Kovrig, Szabadság út 19. 523

Karácsonyi ünnepekre díszített karácsonyfákat szép kivitelben, gyertyatartó díszeket már 8 forinttól kezdve vásárolhat. Rózsa virágüzlet, Rákóczi út 40 Villamoskitérőnél. — Cég. tul. Mészáros Ferencné, sz. Balogh Rózsa. 537

Értesítjük a vevőinket, hogy évvégi leltárunkat 1958. január 6—7—8-án tartjuk és ez idő alatt az árukiadás szünetel. Dél-Dunántúli Vegyianyag Nagyker. V. 1. sz. Fióktelepe, Pécs.

Modern új konyhabútor eladó. Perczel utca 36. 486

Lószerszámok javítását, egész évi karbantartását állami vállalatoktól, termelőszövetkezetektől, vállalom. Marosszéky szíjgyártómester, Pécs, Rákóczi út 73. 143

A Patyolat Mosoda Vállalat értesíti megrendelőit, hogy 1957 december 30-án, 31-én, valamint 1958 január 2-án, Szabadság u. 13 szám alatti telepén leltározás miatt üzemállást tart. December 30-án szennyes-ruhát nem veszünk át, december 31-én és január 2-án pedig tiszta-ruhát nem szolgáltatunk ki. Szennyes-ruhát december 31-én már átveszünk, a tiszta-ruhát pedig január 3-tól szolgáltatjuk ki. 131

Szövetkezetünkbe tagként felveszünk könnyűműves, ács, asztalos szakmunkásokat. Szigetvár és környékéről. Szigetvári Építő Kisipari Szövetkezet. 130

Házhely kővel eladó. Kisboldogasszony u. sarok. Tulajdonos: — Mandula u. 19. 140

Gyönyörű dióhálók, kombinált szekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60. Bejárat a [illegible] 39

Vizsgázott kazánfűtőt szonnalra alkalmaz a Patyolat Mosoda Vállalat, Szabadság út 13. 135

Autó-motorjavítás, — akkumulátor-töltés, — hengerfúrás. Nagy Mihályné, Pécs, Zsolnay u. 3. 145

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 303. SZÁM ÁRA 80 FILLÉR SZERDA, 1957 DECEMBER 25

BÉKÉT AZ EMBEREKNEK!

„Békesség földön az embernek...” Ezt mondja többi között egy karácsonyi ének. Hő óhaj ez történelmi idők óta, de a béke utáni vágyakozás, a béke-akarat az emberiség története során még soha nem volt ilyen nagy és erős.

A két háborús nemzedék szenvedő tanuja, hogy e magasztos szóval: BÉKE, hányszor csapták már be az életet teremtő embert. Püspök és tábori pap áldott meg fegyver-arzenálokat, oldozott fel gyilkolás bűne alól katonákat, mert „más” békében gyilkolni és „más” háborúban. Miniszterek és kormányfők kiáltozták hisztériásan a másik nép fiaira az „ellenség”-et. Ezt tette egyik oldal és egyugyanazt a másik és az emberek mentek az öldöklésbe Isonzóhoz, Doberdóhoz és még sokfelé. Azok mentek, akik szeretteik között akartak maradni, akik továbbra is szeretni akarták a feleséget, az anyát, ölelni a gyermeket. Mentek — s de sokan nem jöttek vissza! Az uszítók, a hisztériás szónokok nem mentek. Maradtak, éltek tovább világukat, élvezték az élet gyönyöreit, szépségeit reménykedve, hogy mások élete, vére, megnyomorodása, szenvedése árán még több jut a szépből, a jóból. S az egyszerű emberek élete, nyomorúsága árán a győztes fél elérte célját. A vesztes — mindenben vesztes maradt. Nem a vérzivatar szervezői. Ők csak annyit vesztettek, hogy nem lettek még gazdagabbak. A vesztesnek járó sorsot is áttolták „népeik” nyakába. Hány földesúr járt munka után az első világháború végeztével? Hány gyáros könyörgött betevő falatért, a leszakadt katonabakancs helyett valami lábravalóért?

A fájó sebek még be sem gyógyultak, a könnyek még fel sem száradtak, egy emberöltő nem múlott el, s máris itt volt az új vérzivatar, az új öldöklés, pusztítás, az előbbinél szörnyűbb, több áldozatot követelő háború. Az elsőben az itthon maradottak még biztonságban voltak, a másodikban e kétes értékű vigasz sem maradt. Ezrek és milliók élete szakadt meg egyik pillanatról a másikra, semmisült meg szeme előtt élete munkájának gyümölcse. Miért?! Miért?! Miért?! Igen, ezt kiáltották az emberek. S szenvedélyes, keserűen követelő kérdésükre rideg, szenvtelen, fagyos valóság adta a választ: hatalmi törekvések. Ez volt mindennek az alapja az elsőben és ez volt a másodikban is. A változás annyi volt, hogy az előbbiben hindenburgok, ferenczjózsefek voltak mindkét oldalon, míg a másodikban hitlerek, mussolinik, horthyk akadtak, akik a „bolsevizmus veszélyének” hazugságával zúdították az emberiség nyakába a pusztulást, a szenvedést.

Mi élők örökké hálásak lehetünk, kegyeletünket soha nem tudjuk leróni eléggé azoknak, akik életük árán, szenvedéseikkel lefogták, levágták az emberiség története legbarbárabbjainak kezét és oda juttatták őket, ahova ők szántak további embermilliókat, akiknek uralkodási útját megdöbbentő mementóként Auschwitz, Dachau, halálszázadok, Don-kanyar, Sztálingrád, Dünkirchen jelzi. Feneketlen sötétség, véget nem ismerő barbárság. Toll alig bírja leírni, kéz remegve a megdöbbenéstől alig tudja papírra vetni, hogy mi mindent tettek ezek az emberiséggel. Emberbőrből készítettek lámpaernyőt, Treblinkánál elégetett emberek salakjából utat, a Szovjetunióban szuronyra tűzték a csecsemőt, géppisztolycső elé állították a védtelen asszonyt, Dünkirchennél hátulról lőtték halomra a védekezni már nem tudó angolokat. És így tovább és így tovább. De közben ki merték mondani, szájukra merték venni a kultúrát, a békét.

Napjainkban mintha az alig több mint egy évtizede letűnt történelem akarná megismételni önmagát. Mindinkább felülkerekedik az előbbieknél semmivel sem különb hatalmi csoport, amely szinte szószerint átvéve elődeik hazugságát, békéről szónokol és „kommunista veszély”-ről kiáltozik. Békét akarnak — állítják — és immár 13 éve nem tesznek mást, mint háborúra készülnek. Békességet akarnak a földön az embereknek és tolvaj módján lesik, hogy hol és mikor csaphatnak le a prédára. Azt állítják, hogy nem akarnak egy néptől sem semmit elvenni, senkinek országa nem kell nekik s közben már azon is marakodnak, tanakodnak, hogy miért nem foglalták el, kebelezték be a Holdat. Szédültjeiknek nyilvánosan megjelenik véleménye, véngőzös uszítása és kesergése, hogy „legalább egy amerikai csillagos lobogót lőjenek a Holdra.” Nem, ezek nem mondtak le és nem mondanak le semmiről. Nem nyugszanak bele, mert nem tudnak belenyugodni, hogy az utóbbi 40 év története nem kedvük szerint való történet, hogy nem lehetnek az egész föld urai, hogy meg kell elégedniök azzal, amijük van és mások verejtéke, munkája, szenvedése árán nem csaphatnak milliókhoz további milliókat. Az a dúsgazdagodás, amit honuk dolgozóiból facsarnak, nem elég. Más országok, más népek is kellenének, hogy vastagabban hulljon az arany a feneketlen zsákba. Ezen az alapon szövetkeznek, erről hallgatva rémítik az uralmuk alatt élő embereket a „kommunista veszély”-lyel.

Megdöbbentő! De még inkább megdöbbentő, hogy a föld majd minden részén megtalálható két háborús nemzedék közül még mindig jócskán akadnak, akik hisznek nekik. Itt is, nálunk, itthon is. Még olyan is, aki két világháborút végigjárt... Oh, emberi elme! Hát soha nem gyúl fejetekben világosság? Mikor jöttök rá, amire az emberiség több mint fele már rájött, hogy kinek a szájából jelent a béke háborút és a béke békét? Vagy úgy! Nem akarsz háborút? Jó! De akkor miért hiszed, amit amonnan túlról üzengetnek rádióval, diplomáciával és minden rendelkezésre álló eszközzel? Nem jöttél rá a magad bőrén, hogy tökéletesen mindegy Chorinnak, Fordnak, herceg Montenuovónak, Dupontnak hívják-e az illetőt, hogy rád is pályázik, a te kétkezi munkádat, tudásodat is a maga hasznára akarja fordítani? Nem volt elég példa, elég meggyőző erejű az Eszterházy-félék talpraugrása, Horthy és Habsburg Ottó üdvrivalgása egy évvel ezelőtt? Véletlen talán, hogy az USA-vezette tőkés világ uralkodóinak szerfölött szimpátikusok voltak a magyarországi ellenforradalmi események? Józanodj, ember!

Évszázadokon át úgy élt az ember, hogy kívánta, óhajtotta a békét, de kívánságával úgy volt, hogy tervezett és a földi istenek végeztek. Ma már azonban nem szabad préda az ember és embermilliók nem válnak egyes galád emberek eszközévé. Napjainkban szólt az emberiség több mint fele a másik résznek, hogy ne higgyék legújabb korunk legújabb hazudozásait, hogy fogják össze erőiket, tegyenek minden nap a békéért, hogy necsak óhajtsák a békét, fogják le azok kezét, akik az emberiség kezéből a legnagyobbat, a békét akarják kicsavarni. Ilyen az emberiség történetében még soha nem volt, ilyen erők még soha nem sorakoztak fel egységesen e szent ügy mellett. Hisszük és bízunk benne, hogy e sokmillió ember akarata, erőfeszítése nem lesz hiábavaló, hanem győzelemmel, tartós békével fog végződni.

A békekiáltvány azokhoz is szólt, akik akaratuk ellenére a háborún gazdagodni akarók által terjesztett propaganda hatása alatt állnak. Azt mondják, hogy „világkommunizmus” veszélyezteti szabadságukat, életmódjukat, békés életüket. Szörnyű hazugság! Vannak, akik elhiszik, hogy az orosz, a kínai, a mongol, a koreai, a magyar, a cseh és a többi kommunista az amerikai munkástársa, dolgozó társa gépkocsijára, televíziójára, lakására, főztjére és ételére pályázik? Vannak, akik elhiszik, hogy a kommunisták békés életüket fel akarják forgatni? Sajnos, még vannak, de már mind kevesebben. Elhiszik, mert éjjel és nappal, ebédnél és reggelinél szajkó módjára ismétlik a hirhedt náci propagandista mottója alapján, hogy igaznak hiszik az emberek a legnagyobb hazugságot is, ha állandóan ismétlik nekik. Öröm, hogy e hiszékenyek is kijózanodnak.

Két háborús nemzedék él a földön, de van olyan nemzedék is, amely mindkét világégést kényelmes honából, színházi páholyból szemlélte. Ez többé nem lesz. Nem lesz, — mert nem lehet — még egyszer az emberiség kiváltságos néhányak vadászzsákmánya. S ha mégis új hitlerek akadnak, akkor nagyon keserves lesz azoknak, akik a béke ellen, a háborúra törnek. Elpusztulnak, mert el kell pusztulniok, hogy az emberiség örökre megszabaduljon azoktól, akik azt hiszik, hogy e földön Vladivosztoktól Tűzföldig mindenkinek az ő vágyaik szerint kell történnie. Nem a szocializmus erői pusztulnak el, az imperializmusé. Beláthatatlan következményekkel járna egy harmadik világháború, de az emberiség, amely megmarad, nem kapitalizmust, szocializmust fog építeni. E fenyegető rémet azonban el kell űzni, hogy ne milliók élete árán pusztuljanak arra érett néhány ezren, hanem e néhány ezer megfékezése nyomán viruljon béke és boldogság milliók életében.

Béke. Békét az emberiségnek. S te, aki e bensőséges ünnepen, örömben, boldogságban töltöd az órákat és arra gondolsz, hogy szép és jó lenne még sok ilyen szép, emlékezetes karácsonyt megélni — akkor arról sem feledkezz: a békét nemcsak óhajtani kell, a békét akarni kell, tenni kell érte ma, holnap, mindennap, a nap minden órájában, hogy milliók akarata, tette fonódjon széttéphetetlen lánccá, amely a békére törők kezét örökre bilincsbe verje.

Kellemes karácsonyi ünnepeket!

Érkeznek a gépek a pécsi erőműépítkezésre

Januárban megkezdik a Pécs—Mohács közötti dunai vízcső-hálózat lefektetését

A pécsi erőműépítkezés 107 százalékra teljesítette idei tervét és ezzel az 1958. évi feszített tervet jól előkészítette. A 300 000 légköbméter nagyságú főépület építésével például annyira előrehaladtak, hogy 1958. június 1-én megkezdődhet a gépi berendezés szerelése. Harminc vagon gép már a helyszínre érkezett.

Mivel az új erőmű vízellátását a vízszükében lévő Pécs semmiképpen sem fedezheti, a Pécs—Mohács közötti dunai vízvezeték csöveinek lefektetéséhez már januárban — a téllel dacolva is — hozzákezdenek. Erre a célra eddig ötven vagon rakomány vascső és egy — napi 200 méter teljesítményű — árokásógép érkezett meg. Jelenleg a csövek előkészítésén — rozsdamentesítésén és szigetelésén — dolgoznak.

Az erőműnek és a városnak naponta 40 000 köbméter vizet szállító dunai vízvezeték 1959-ben kezdi meg a szolgáltatást. Az erőmű ugyanettől az évtől kezdve ad áramot.

Komló befejezte éves tervét

Lapzártakor telefonon jelenti a Komlói Szénbányászati Tröszt, hogy 1957. évi termelési tervét december 23-án az éjszakás harmadban befejezte. Év végéig 20 000 tonna szenet adnak terven felül.

Harminchét üzemi tanácsot választanak a mezőgazdasági dolgozók

Baranyában tizenhét állami, kísérleti- és tangazdaság, tizenhárom gépállomás és hét más mezőgazdasági vállalat — például a Mecseki Erdőgazdaság, a Pellérdi Halgazdaság — dolgozói választanak üzemi tanácsot. A szakszervezeti bizottságok már munkához láttak, hogy előkészítsék a választásokat. Bólyban nemrég több mint száz állami gazdasági, gépállomási és erdészeti dolgozóval ismertette a MEDOSZ az üzemi tanácsok jelentőségét, megalakulásuk módját és működésük lényegét.

A megye harminchét mezőgazdasági üzemében mintegy nyolcezer dolgozót keresnek fel ezekben a hetekben a szakszervezeti bizalmiak és bevonják őket az üzemi tanácsok megválasztásának előkészítésébe. A választások január első hetében kezdődnek. Az első üzemi tanácsokat, a jól működő nagy gazdaságokban és gépállomásokon alakítják meg: így például a Beremendi Állami Gazdaságban, a Palotabozsoki Gépállomáson és a Szentegáti Kísérleti Gazdaságban.

Húsipari gépeket szállít a Szovjetunióba a pécsi Soplana

A pécsi Soplana Gépgyár most indítja útnak idei exportszállítmányát a Szovjetunióba. A húsipari gépekből — vákumos húskeverőkből, húsdarálókból és töltőgépekből — álló szállítmány értéke 1,4 millió forint. Az illetékes külkereskedelmi szervektől kapott értesítés szerint 1958-ban kilenc-tízmillió forint értékű a Szovjetunióba irányuló exportszállításra van kilátás húsipari gépekből.

Elkészült a 6-os út

December 23-án este befejeződött a 6-os út, gyárvárosi szakaszának építése. Az út kétoldalának rendezése még tart, de a forgalom lebonyolítása már nem a terelőutakon, hanem az új útszakaszon történik.

150 mázsa narancs 70 mázsa mazsola 10 mázsa banán fogyott el az ünnepre

Nagy forgalom volt a boltokban az ünnep előtti napokban. Különösen sokan keresték az annyira óhajtott déligyümölcsöket, melyekből nagyobb mennyiség érkezett megyénkbe. Így karácsony előtt 150 mázsa narancsot, 90 mázsa fügét, 70 mázsa mazsolaszőlőt, tíz mázsa banánt adtak el Baranyában.

Karácsonyfából 19 ezer métert vásároltak meg, míg szaloncukorból 12 és fél vagon fogyott el. Különösen nagy keletje volt a ródlinak. Idén sok fajtá és nagyobb mennyiségben érkezett, mint az elmúlt években, bármikor. Bár még biztos adatok nincsenek, de kétezerre tehető az elkelt ródlik száma megyénkben.

Ezzel azonban még nem szűnt meg a lakosság ellátásáról a fokozott gondoskodás. Ünnepek után is érkezik déligyümölcs. Baranyába még tíz mázsa datolyát várnak a napokban.

Két karácsony

Mintha nem is egy, legalább tíz éve történt volna. Egy év gyors pergése már megszürkítette emlékét.

István-akna piros palatetős nagycsarnoka nem volt zsúfolt leszálláskor. Néhány napja kezdődött csak újra a munka. Olyan volt a hangulat, mintha mindenki új ember lenne, tapogatózna, tájékozódna.

Bakonyi frontmester, értatlan szemekkel vizsgálta az eseményeket, hallgatta a szavakat, amelyek rendszerint a dobogóról hangzottak el. Amikor zavaros magyarázkodások után újra és újra elhangzott a flegmasággal megengedemmel átitatott mondat „Na, szálljanak le munkatársak!" — akkor megkönnyebbülést jelző moraj emelkedett a szenes bőrsapkával fedett fejek fölé.

Itt még nem keltek birokra vélemények, lent a hosszú szállítófolyosók sem visszhangozták a pro-t és kontrá-t, csak a reggelizés kerekített újra és újra nagy beszédcsatát. Néhány nagyhangú, mintha valami új vallás, világváltó hit papjai lettek volna, úgy hirdették zavaros igéiket. Régi jogos panaszok keveredtek jogtalannal, ismert dolgok a hallottam-mal, a mondták-kal, igazságok a fél igazsággal és szemenszedett hazugsággal.

Bakonyi csak hallgatott. Türelemmel várta, míg elfogy az újságpapírba takart reggeli és kortyog a víz a kulacsok szaján. Ekkor tört fel egyik munkástanácstag rekedtes, erős hangja.

— Meg a pótműszakok... Én?! Soha többet! Soha nem jövök többet pótműszakra, de többet nem is lesz, majd megmutatjuk.

Csönd. Csak a vízzsivattyú hangja hallatszott a távolból. Amikor már mindenki azt hitte, hogy ebben mindenki egyetért, mert lám a másik sem szól semmit, akkor nyugodt, de erős, keresetlen szavak pattogtak.

— Mit pofázol?! Ki mondta, hogy csinálj pótműszakot? Csináld meg a napi munkát, mert kell a szén! Mert... mert nem tudnak a gyárakban dolgozni. Gyerünk! Mindenki fogjon egy kapnit és dolgozni!

— Nana! Nana! — hangzott a munkástanács-tag rekedtes hangja.

— Mi az, hogy „nana"? Talán délig akarsz üldögélni és beírni a műszakot? — csattant a népes, munkára indulók csoportjából valaki, aki tartalékos katonatiszt lett.

Negyvenhat csille szén lett a napi munka eredménye. Másnap kicsit több, azután kevesebb, mint két napja és lassan, nagyon lassan küszött az ötvenen felül. Kevés volt.

A munkástanács elnöke — aki összehasonlíthatatlanul józanabb volt, mint a pécsbányatelepi — maga olvasott fel egyik reggelen egy türelmetlen hangú levelet, hogy „adjanak a bányászok szenet". Sem helyeslés, sem ellenvetés nem hangzott el.

Lent, a második szint körvágatán kigyózott a hosszú lámpasor, amikor a lábasorban haladók közül valaki tétovázva, mintha magának mondta volna, beszélni kezdett.

— Adjunk szenet... Hát nem azt csináljuk?

Valami a levegőben lógott, mintha feszültebbé vált volna a légkör. Ismét a reggelizésnél pattant ki a bujkáló gondolat. Amikor a Bakonyi-csapat egyik beosztottja megemlítette a pótműszakot, ismét tiltakozás kerekedett, de csak az egyik oldalról, hogy „nem és nem!" Az igenlés nem hallatszott, de az ellenzés csak hadakozott, mintha belelátott volna a fejekbe.

Közeledett a karácsony. Amint a tiltakozás elült, tervezgetés öntötte el a reggelizők csoportot, hogy mi minden lesz és lehet a hármasra sikerült ünnepen.

Ezen a délelőttön, amikor őrescsille híjján a csúzda megtelt szénnel, Gyula bácsi az alattam lévő munkahelyről odakúszott mellém. Csendben kérdezte, mert nem dübörögtek a fejtőkalapácsok.

— Karácsony előtt való napon pótműszak lesz, Eljön? Én is.

Utána a biztonságért „hatékonyabb" oldalát kezdte.

— Jó pénz az. Műszak végén fizetnek.

Rövid idő múlva az aknász lámpájának fénye siklott arcomra.

— Mi újság? Meleg van? — Szűk a kijárat... Vasárnap pótműszak lesz — mondta halkan. Bólintottam és erre máris eltűnt az alattam lévő kanyarban.

Két napig hadakoztak az ellenkezők, de miután senki nem feleselt, és nem erősködött, hogy „márpedig eljövök pótműszakra" abbahagyták.

Harmadnap a munkástanács elnöke bejelentette, hogy tudomásukra jutott a pótműszak szervezés, de sem igent, sem nemet nem mondanak rá.

Fát adtunk le a szűk guriton, amikor a felettem lévő tiltakozással, méltatlankodással, megvetéssel kérdezte: maga is eljön pótműszakra?

A válaszra hosszan és kacskaringósan válaszolt, de a végét elcsapta, mintha mondanivalóját az elakadt ácsolatfának szánná.

— Kifizetik... műszak végén kifizetik — tereltem az anyagi oldalára a témát. — Lesz zsebpénz a két ünnepre.

A válasz egy erőlködő nyögés volt és egy görcsös fa csúszott mellém.

Bakonyi frontmester, akiről magam sem tudtam, hogy miként vélekedik a pótműszakról, mert szavát sem lehetett hallani, az aknász kérdésére a nagycsarnokban hiba nélkül sorolta a neveket.

— Ezek jönnek. Vannak páran, akik nem biztosak, meg akik nem jönnek.

Ez volt a statisztika. A pótműszakon megtelt a fejtés emberekkel. Igaz, jöttek „idegenek" is, akik e napon „szénre mentek" és 55 csille szén lett. Nem sok, nem kevés, de enyhével is több lett. Nem késett ez sem három napot.

A pénztárablak előtt nem volt tolongás. Két-három ember állt csak, mire a nagycsarnokba keveredtünk. Zsebre gyűrték a százast és gondűző füstöt eregettek az amúgy is füstös levegőbe.

Kint zuzmarás, hideg, ébarátságtalan idő járta. Faadó társam, aki kacskaringósan nyilvánította pótműszakról alkotott véleményét, előttem cuppogott a híg latyakban.

— Felvette a pénzt?

Lassan, csodálkozva emelte rám tekintetét és hanyagul mondta:

— Gyerek... Azt hiszed, hogy mindent el kell hinni, amit az ember bolond perceiben mond? Jó lesz az majd elszámoláskor is.

Elmúlt a karácsony és az elmaradhatatlan reggelizésnél senki, de senki nem szólt a pótműszakról. Sem mellette, sem ellene. Megtörtént, elmúlott. Szilveszter került terítékre és egy hosszú ismertetés után, hogy mi minden lesz a lumpolós éjszakán, Bakonyi mester megelégelve a beszédet, határozott, nyugodt hangon mondta:

— Gyerünk emberek, mert kell a szén! Szilveszter még messze van.

Egy éve csak. Csillényi szénmennyiségek számítottak. Most ezer tonnákban számolják országosan a többletet. Más karácsony az idei. Két egymástól különböző karácsony.

Itt a nyugati városrész új házai között minden más, mint a belvárosban. Itt minden utca végén dolgoznak még az építők, naphosszat emelgetik terhüket a toronydaruk fel a magasba, a falak tetejére. Aki látta már az új városrész terveit, tudja, hogy nemsokára lesz itt is főutca, fényes üzletsorokkal, csillogó neonreklámokkal és suhanó autókkal. De most még csak sár van. Emberfogó, kocsimarasztaló sár, amit ragacsos masszává gyúrnak a lovaskocsik és a nagykerekű vontatók. Az a jó, ha fagy. Akkor kőkemény a sár, nem ragad bele az ember és nem is porzik emeletmagasra a jövendőbeli főutca földje.

Más ez mint a belváros. Mégis megelégedetten, boldogan élnek itt az emberek. Hiszen az ittlakók túlnyomó többsége új lakástulajdonos. Az otthonalapítás, a fészekrakás örömei mellett eltörpülnek a sár okozta és más boszszúságok.

A legújabb lakók a huszonkettes és a huszonhármas épületben laknak. Az épületek nyers téglafalát még nem fedi kívül vakolat, a járda is csak salakból készült, de az ablakokon már mindenütt ott a függöny, és gyerekkacaj, meg vidám asszonyi dalolás szűrődik le az utcára, a traktorok és gépek zaja közé.

Milyen lesz itt vajon az idei karácsony? Például a huszonhármas épületben, a földszint egyben?

Peti Lászlóék laknak itt. Férj, feleség és a kis Lacika. A múlt hónapban költöztek ide, éppen négy héttel ezelőtt.

FÉSZEKRAKÓK

Laktak ezelőtt is valahol, lakásuk is volt papíron, mégis ez az első családi otthonuk.

Az Alkotmány utcából költöztünk ide, — mondja a fiatalasszony. — Üzlethelyiségben laktunk három és fél évig. Négyszer öt méteres helyiségbe volt bezsúfolva minden bútorunk. Ott főztem, ott aludtunk. Az ajtónk az utcára nyílott. Mindenért az utcán át kellett mennünk. Faházba, mosókonyhába.

Az üzlethelyiség lakás előtt pedig férjem szüleinél laktunk. Heten két kis szobában. Ezek után gondolhatja, hogy nagyon örülünk ennek az új lakásnak. Szebb ajándékot nem is tudtunk volna elképzelni.

Lacika is paradicsomra lelt az új lakásban. Itt még az előszobában is lehet hajtani a háromkerekű biciklit, nem úgy mint a régi helyen, ahol mozdulni is alig lehetett.

Persze egy új lakás nemcsak öröm. Gond is. De még milyen nagy gond. Csak az egyik szoba van még bebútorozva, a másik üres. Kellene bele egy új hálószobabútor. Már kinéztük, hogy milyent veszünk, — újságolja Petiné — tizenkétezer forintosat. Most már csak a pénzt kell előteremteni. A férjem sem keresrosszul, a TEFU-nál gépkocsivezető, én is keresek. Én vagyok itt a házfelügyelő néni — mondja, maga is nevetve a „házfelügyelő-néni" tituluson.

— Jók a lakói?

— Jók. Majdnem mindenki fiatal ebben a házban. Éppen úgy vannak, mint mi. Örülnek az új lakásnak. Hát ha még villanyt is kapnánk az ünnepekre! Mert villanyunk még nincsen. Nincsenek még felszerelve az órák, azért nem lehet az épületeket bekötni a hálózatba. Ez rossz, dehát majd csak kibírjuk, a lényeg azért a lakás...

Az is jó, hogy nem lehet a házfelügyelőség mellett unatkozni. Mert nem csak a lépcsőházakat kell söpörni, hanem néha békebírónak is fel kell csapni, igazságot tenni a perpatvarokban és fenntartani a lakók közti békét.

Alig mondja ezt el Petiné, kopognak az ajtón. Házmesternéni! Házmesternéni! Segítsen valahogy rajtam. — Topog egy fiatalasszony az ajtó előtt. — Becsaptam magam mögött az előszobaajtót, elfelejtettem, hogy kívül nincsen kilincs és most nem tudok bemenni a lakásba és a kulcsot is bennhagytam a zárban, — fújja el egyszuszra.

Lakatost kell keríteni — véli Petiné. Igen, csakhogy a fiatalasszony papucsban és pongyolában rekedt kinn a lakásból. Na ez sem baj. A „házmester-néni" kerít egy kabátot meg egy cipőt az asszonykának, vége is a tragédiának, nevet már, amikor elindul lakatost keresni.

Hiába no, lakni is tanulni kell.

Persze a karácsonyról még mindig nem esett szó. Pedig erről kellene szólni az egész riportnak. Milyen lesz az új nyugati városrész lakóinak a karácsonya?

Talán éppen olyan, mint a belvárosban. Itt is éppúgy vitték az asszonyok a fenyőfákat a piacról, itt is a torta- és süteménykészítés fortélyairól folyt a legtöbb beszélgetés a fűszerüzletben és a húsboltban, itt is felmelegítő az emberek szívét az ajándékozás öröme. De itt mégis más lesz az idei karácsony, szebb, mint másutt. Mert nincs szebb a fészekrakók, az új otthont építők első karácsonyánál.

Kurucz Pál

Megjelent Pécs térképe

Az utóbbi húsz esztendőben nem készült térkép Pécsről, pedig nagy szükség lett volna erre, hiszen új utcák, városrészek épültek azóta, megváltoztak az utcanevek és benépesültek az eddig lakatlan terek. Most Pécs város Idegenforgalmi Hivatala elkészíttette a város térképét.

A térkép ízléses borítólapján a székesegyház látható. A szétnyitható borítólapon ábécé sorrendben feltüntették az utcaneveket és mellette — igen helyesen — négyzetre osztották a térképet, s az egyes négyzetek jeleit feltüntették az utcanevek mellett, hogy könnyebben megtalálható legyen.

A térkép maga négy színnyomással készült és kétoldalas. Az első oldalon az egész város látható, a peremrészekkel együtt, míg a másik oldalon a belvárost látjuk felnagyított alakban. A térképen feltüntették az idegenforgalmi szempontból érdekes és hasznos helyeket.

Külön kiemeli a térkép Pécsbányatelepet és Pécsszabolcsot, mely fejlődő városunk új részét képezi és lakossága az utóbbi években szinte megtízszereződött.

Régen szükség volt már egy ilyen minden részében hasznos kiadványra, s ennek most az Idegenforgalmi Hivatal eleget tett. A kiadvány ára 6 forint, ami hasznosságához viszonyítva nem sok.

Egy év alatt 54 termelőszövetkezet alakult Baranyában

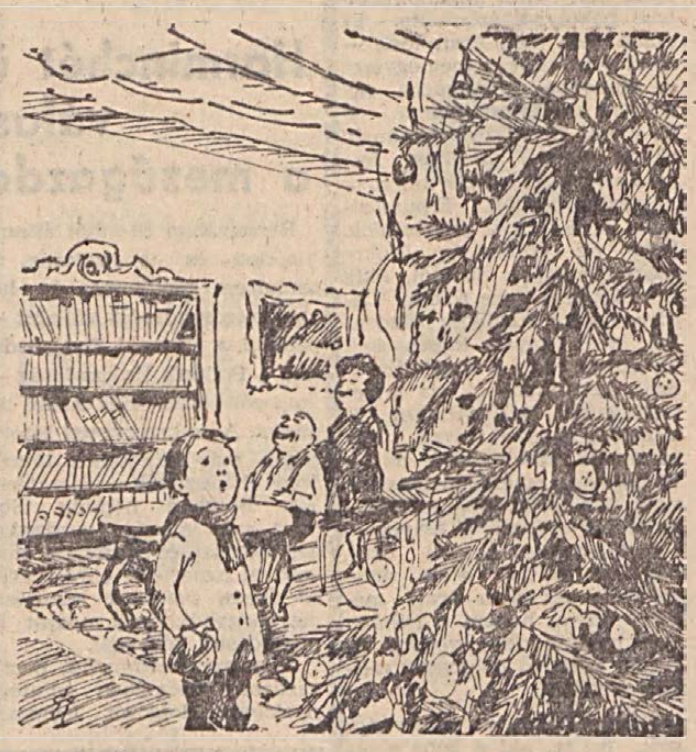
A termelőszövetkezetek évvégi zárszámadása legtöbb helyen befejeződött. Eredményeik jobbak, mint az előző években, hisz idén sehol nem volt panasz a munkafegyelemre és kedvezett az időjárás is. Ennek következtében úgyszólván minden termelőszövetkezetben találunk olyan tagokat, akik több mint egy vagon termést vittek haza. Nem ritkaság az sem, hogy egy család több mint két vagon termést és 20—25 ezer forintot kapott a zárszámadáskor.

Látják ezeket az egyénileg dolgozó parasztok is. Látják és egyre sűrűbben vetődik fel a szövetkezés gondolata. Ezt bizonyítják a tsz-ek számszerű növekedései is. Egy év alatt 54 termelőszövetkezet alakult a megyében, s most már újból 93-ra emelkedett a tsz-ek száma.

A legutóbbi két hét alatt is négy szövetkezet alakult. Somberek, Tótszentgyörgy, Baranyajenő és Kölked községek dolgozói szövetkeztek. A belépett tagok többsége már dolgozott régebben is nagyüzemi módon, de olyan dolgozó parasztok is beléptek, akik még nem voltak szövetkezeti tagok.

Szaván hat család jelentette be, hogy új termelőszövetkezetet szándékozik alakítani. Pénteken falugyűlésen határoznak majd, hogy hány taggal, s milyen nagy területen alakul meg az új termelőszövetkezet.

Belvárdgyulán hat és Rádfalván ugyancsak hat család jelentette, hogy a régi tsz helyébe újat akar alakítani. Rádfalván főleg középparasztok kívánnak szövetkezni, Belvárdgyulán pedig a régi, feloszlott tsz tagjai.

Szalai János:

Karácsonyi ének

Karácsony este volt. Régi szokás szerint a vadászok lövöldöztek, a gyerekek meg a bányától szerzett karbiddal durrogtattak. Karbidágyúnak nevezték ezt a dobozból készült szerszámot, amelybe nagyot kellett köpni, aztán rászoritani a doboz tetejét, majd alulról begyújtani. Veszélyes játék, de mit számított az. Durrogtak a karbidágyúk, lövöldöztek a vadászok, kancsukás ostoraikat pattogtatták a kanászok. Megálltak az út közepén és nagyokat pattintottak ostorukkal, amig ki nem jöttek a gazdaasszonyok kötényükben friss kalácsot hozva. Mert karácsony estéjén a kanásznak is dukált a kalács.

Ferkó betöltötte a karbidágyút. Jancsi már tartotta is a lyukhoz az égő gyufát, de az csak nem akart szuperálni. Még egy köpés, még egy lezárás, aminek a vége az lett, hogy Ferkó kijelentette, elfogyott a karbid. Ez pedig azt jelentette, hogy vége az örömnek. Most már csak a féltve őrzött, egyetlen szál csillagszórójukat gyújthatják meg, amely olyan szép, ha feldobják a levegőbe.

A csillagszóró felrepült és mennél közelebb ért a földhöz, annál jobban sziporkázott a hó. Aztán leesett és fekete folt maradt utána.

A két gyerek tétova léptekkel elindult hazafelé. Alig mentek néhány métert, jólismert dallam ütötte meg a fülüket. Csengőhangú gyerekek énekelték a „Mennyből az angyal"-t. A két fiú összenézett. Aztán bementek ők is az első nagy házba. Megálltak az előszobában és Ferkó vékony, inkább sírós hangon rázendített:

„Mennyből az angyal lejött hozzátok...."

Jancsi is utána mondta a szöveget.

A háziasszony kidugta a fejét és morcosan kérdezte, hogy mit akarnak. A vállukat vonogatták: annyi merszük mégsem volt, hogy megmondják: pénzt akarnak, hogy csillagszórót vehessenek, és ismét láthassák azt a gyönyörűséges ragyogást.

— Az isten se győzné ezeket pénzzel! — így az asszony és valami olyat mondott, hogy próbáljanak másutt szerencsét.

Az éjféli misére már az elsőt elharangozták, amikor a két gyerek megállt az egyik pislákoló utcai villany alatt, hogy összeszámolja a pénzt, ami abból állt, hogy Jancsi fázósan kinyitotta mind a két kezét, Ferkó meg egyenlő arányban rakott a pénzből mind a két tenyérbe. Amikor ezzel elkészültek, Ferkó elvette a maga pénzét, még egyszer megszámolta, miközben arra gondolt: hiába tanulta meg az anyjától a versikét, amit el is mondtak az ének után: „Sarokban állunk, pengőket várunk", — mindössze hatvan fillért sikerült összeszedniök a fél faluban.

A nagy, szürkészöldes házból világosság vetődött a havas útra.

— Fönt vannak még! — állapította meg Ferkó. — Akkor ma nem lesz verés.

Elbúcsúzott Jancsitól és óvatosan nyomta le a vaskapu kilincsét, amely oly éktelenül szokott csikorogni. Ferkó félt ettől a csikorgástól, mert anyja foga is csikorgott, ha felmérgesitették és ilyenkor nem volt pardon, úgy járt a keze, mint a cséphadaró. És gyakran felmérgesitették, hol azzal, hogy tojást lopott a gyerek.

Enyhül a fájdalom

1956. november 15-én az ellenforadalmárok meggyilkolták Orosz Gyulát, a Magyar Néphadsereg főhadnagyát. A gyilkosok golyója nemcsak a hazájához, népéhez hű katona életét oltotta ki, de elvette feleségétől a férjét, a gyerekektől az apát, az édest, a legdrágábbat. Mély gyászba borult az egész család. S amikor eljött 1956. karácsonya, a béke, a szeretet ünnepe, egymásra borulva zokogtak anya és lányai, siratták azt, aki már nem lehet velük.

Komlón, a Gesztenyési domb oldalon álló családi ház balszárnya, azóta nagyon csendes. A három szobából csak egyet használnak, itt bújnak össze mint árván maradt kismadarak anya és gyermekei, s úgy beszélnek a fényképről rájuk mosolygó apáról, mintha ott ülne közöttük a kis kerek asztal mellett.

— Apu, ma megint ötöst kaptam — mondja a kicsi Magda, amikor megjön az iskolából, s még azt is megkérdezi, hogy:

— Ugy-e örülsz neki?

A kép nem felel...

A nagyobbik, az Erzsi, nagyon hasonlít édesapjára. Komoly nagylány, már nyolcadikos. Most is vacsorával várja a munkából hazatérő édesanyját.

Orosz Gyula özvegyét a sok fenvedés nagyon megviselte. Sokat fogyott, arca sápadt, szeme még mindig megtört, de a könnyek már felszáradtak róla. Ahogy múltak a hónapok, lassan-lassan a fájdalmas sebek sajgása is enyhült, bele kellett nyugodni a megváltoztathatatlanba. A kis törékeny asszony életereje visszatért, a munka, a gond egész embert kíván.

— Erősnek kell lenni — mondja — fel kell nevelni a gyermekeimet. Nehéz egyedül nagyon. Mind a kettő nagyon szerette az apját.

A falon függő képre néz s lassan megtelik a szeme könnyel. Elcsukló hangon folytatja:

— Magda vele is aludt. Sokat játszottak, tanultak, énekeltek együtt. A Gyula nagyon szeretett mandolinozni. Karácsonykor mindig elővette a mandolinját és játszott neki...

— Megígérte, hogy vesz nekem egy harmonikát — szól közbe Magda. — Mandolinozni is megtanulok az Apáén.

— És mit szeretnél kapni karácsonyra?

— Sok mindent és kevés valamit...

— Ezt nem lesz nehéz teljesíteni.

— Nem fog kapni ajándékot egyik sem, nem érdemlik meg — mondja az anyjuk.

— Édes, ne... — néz könyörgő szemmel az annyára a kicsi.

— Félsz, ugy-e, hogy elmondom, hogy milyen „jók" vagytok?

— Vasárnap kitörték az ajtón az üveget — fordul felém.

A két kislány gyorsan átmegy a másik szobába. Igy aztán megtudom, hogy a karácsonyi ajándék a fenyegetés ellenére sem marad el. Erzsi sötétkék új ruhát kap, mert szavalni fog a Fenyőfaünnepélyen, és egy töltőtollat is.

Magda, mivel mégcsak 10 éves, nagy babát kap és könyvet.

— Igyekszem nekik mindent megadni, amit csak tudok — magyarázza az özvegy, — hogy legalább e téren ne érezzék az apa hiányát. Az anyagiakra nem is panaszkodhatok. A férjem után több mint 1800 forintot kapok, én is dolgozom, s azon a 35 000 forinton kívül amit még a házra kell fizetni, nincs már több adósság. Amióta a férjem meghalt, nagyon sokan segítettek. A 49. számú Építőipari Vállalat — ott dolgozom — a Honvédség, a tröszt segített rendbehozni a házat, a pincét, s novemberben soronkívül mosógépet is kaptam, mert megtudták, hogy beteges vagyok, hogy nagyon nehezemre esik a mosás.

A gesztenyési domboldalon álló kicsi ház ma még csendes. A sötét estében csak egy ablakból árad a fény. Erzsi és Magda gyermeki kacagása azonban egyre gyakrabban üzi el a csendet, s az Édes is megtanult mosolyogni, örülni annak, hogy a gyermekei örülnek.

Örülni az életnek, bízni a jövőben, melyért az Apa a legdrágábbat, az életét adta, hogy a gyermekeinek és sok-sok Erzsinek és Magdának mindig szebb legyen az élete és kevesebb a fájdalma.

(Mesterfalvi)

Mindenki karácsonyfája

Mint minden évben, ma is ott áll a Széchenyi téren a mindenki karácsonyfája. Ahány lámpa, ahány csillag, s ahány hópehely rajta, annyi üdvözlet, szerető köszöntés azoknak, akiknek nem jutott karácsonyfa.

Nem jutott, mert távol vannak szeretteiktől, nem jutott, mert nincs, aki gondoskodjon róluk. De mi gondolunk rájuk. Az öregekre, akik egész életükben szeretetre, megbecsülésre vártak, s most elhagyták gyermekeik. Az árvákra, akik az anyai simogatás melegét sohasem érzik. Gondolunk azokra is, akik elveszítve lábuk alól a talajt, nekirohantak a nagyvilágnak és honvágytól üldözötten róják Kanada, Anglia, Belgium nagyvárosainak utcáit.

A szeretet fáját állítjuk mindannyiuknak, és teleaggatjuk megbecsülésünk, emlékezésünk legszebb díszeivel. S ha ti, boldog pécsiek, kiknek otthon gazdag karácsonyfa áll a szobájában, elhaladtok a mindenki karácsonyfája előtt, gondoljatok azokra, akiknek ma nincs boldog karácsonyuk.

FARKAS ELEMÉR

Fáj a szívünk. De kezünkbe vettük a tollat. Azt a tollat, amit Te is forgattál, míg éltél csendes, szorgalmas, törekvő szerénységben a megyei pártsajtó egyik legrégibb, lakatosból lett munkatársaként.

Elemér voltál nekünk és becéztünk sokféleképpen, mert szerettünk. Szerettük szerénységedet, odaadásodat, a párt ügyének önzetlen szolgálatát, törekvésedet, hogy mindent megtegyél azért az ügyért, amelynek életedet szántad. Tudjuk, a mi szeretetünk soha nem érte el azt a melegséget, ami feleségedtől, gyermekedtől, szüleidtől sugárzott feléd. Pedig mi is nagyon szerettünk.

Mit írjunk rólad e szomorú órákban, amikor fájó szívvel közöljük, hogy hosszú betegség és szenvedés után már nem vagy az élők sorában? Kit próbáljunk vigasztalni? Feleségedet? Szüleidet? Kisfiadat, aki majd csak évek múltán érti meg, hogy apukája meghalt? Magunkat? Mit is tudnánk mondani? Azt, hogy fiatal, rövid 32 esztendődre csak az idő hoz orvosságot? Kevés!

Sokan ismertek, de ugyanakkor kevesen. Munkádat szerényen, áldozatkészen végezted. Az utóbbi hónapokban, amikor aggódtunk egészségedért, s magad is gondokkal terhelten néztél jövőd elé, fűtve az élet, az ügy iránti szeretettől, erőt nem sajnálva fáradtál, hogy elintézd azoknak az ügyét, akik segítségedet kérték.

Nehéz volt ez az utóbbi nyolc év az életedben, de mindig szépnek, nagyszerűnek tartottad. Ez ránk is hatott. Emlékszel? Már nem... Mi emlékezünk. Időnket, fáradságunkat nem kímélve, azt akartuk, hogy jobbat, többet, nagyszerűbbet adjunk az embereknek, mint a múlt. Emlékezünk... Erőfeszítéseink néha fáradságba torkolódtak, de szavaid nyomán is eszünkbe jutott a múlt, amely oly sok rosszat, kegyetlenséget hozott és az új, amely sok jót adott, s még többet ígér.

Kedves Elemérünk! Farkas elvtárs!

Te már többé nem jársz közöttünk, nem hívod, nem várod az embereket, akik a szerkesztőséget keresik fel és kérik segítségét. Te már nem veszed kezedbe a tollat, amellyel felcserélted a szer számodat évekkel ezelőtt. — Vágytál vissza az üzembe. Soha nem felejtetted, honnan jöttél. Szépen tudtál szakmádról beszélni... Mit mondjunk volt munkatársaidnak, akik e napokban, amikor súlyos betegen feküdtél, felőled érdeklődtek? Akkor még bíztunk, hogy talpra állsz, mert még éltél. Nem hittük, nem akartuk elhinni, amit orvosaid a keserű valóságról mondtak. Mert még éltél... Ma? — Fájó szívvel kell tudomásul vennünk, hogy már nem vagy közöttünk.

Utolsó előtti szavaink ezek Hozzád. Tudjuk, az élet véges, de Te még felét sem élhetted, amit mások élnek. Vesztettünk mint mindannyiszor, amikor kommunista távozik örökre, s most különösen fájdalmas e veszteség.

Tudjuk, hogy mit szerettél életedben. Tudjuk, hogy mi volt hited. Az élőknek mondjuk és neked még a végső búcsú előtt, hogy gondunk lesz mindarra, amit szerettél, amit hittél, amiért sok áldozatot hoztál.

Múlnak az évek, az élet gyorsan pergő eseményei jönnek. De maradnak szeretteid: szüleid, feleséged, kisfiad, a kis Elemér, és velük leszünk mi, akikkel együtt dolgoztál.

Elemér! Szomorúak vagyunk. Igérjük Neked: az ügyért, amelynek Te is harcosa voltál —, tovább harcolunk.

●

Farkas Elemér elvtársat a Dunántúli Napló szerkesztősége saját halottjának tekinti és temetéséről gondoskodik. Temetése december 28-án, szombaton fél 12 órakor lesz a központi temetőben.

Dunántúli Napló szerkesztősége, kiadóhivatala és a lapot előállító nyomdatechnikai személyzet.

Karácsonyi bánat

Karácsony előtt tele volt titokkal a világ. Az ünnep előtt már egy héttel bezárult a kamra ajtaja, valaki beköltözött oda. Az egyik délután pedig levelet kellett írnom tele fogadkozással meg kéréssel. Jóságot ígértem, játékokat kértem, sokat. Másnap reggelre eltűnt az ablakból a levél, s aznaptól a szekrénybe se volt szabad nyúlnom.

Ahogy leesett az első hó, a holdas, fényes estéken édesanyám a házról-házra járó angyalokról mesélt, s ilyenkor mintha hallottam volna is a fenyőfák suhogását, száncsengők szavát. De testi jelenvalóságukban sohasem láttam őket. Talán azért, mert mire ablakunk alá értek, elnyomott az álom. Pedig közel járhattak hozzánk, mert egyik nap már korán reggel átküldött anyám a szomszédba, Jancsiékhoz.

— Aztán szépen játszatok, — mondta, — s még hozzátette engedékenyen: — egész délig maradhatsz.

Egy ideig a szállongó hópihéket néztük az ablakon át, ahogy rátapadnak a faágakra, a kerítésre, az utakra. Különös játék volt égnek és földnek ezt a lassú csókolózását nézni. Amikor leheletünktől már homályosra párásodott az üveg, a konyha padlójára ültünk, fakockából várat építettünk.

Én eldicsekedtem, hogy nálunk már járt az angyal, mert a levelet, amit írtam, elvitte. Jancsi azt mondta, hogy ő látott is két kiterjesztett szárnyú karácsonyi angyalt beszállni hozzánk.

— Ugye, anyuka?

Pataki néni a sütő ajtaját csapkodta.

— Bizony, — mondta. S amikor felszelte a tésztát, a tepsi szélén maradt törmeléket odaadta nekünk. Mézes, diósztesztavolt. A kezünkkel ettük.

Véletlenül ráharaptam fájós, lyukas fogamra.

— Jaj, jaj, jaj... — sikítottam. Fújtam, leheltem, sóhajtoztam. Aztán hirtelen felugrottam, s futottam hazáig.

A konyhában senkit se találtam. Csak a szobában zörgött valami. Bentről anyám hangját hallottam. Nem mertem belépni.

— Jaj, jaj, a fogam, — sírtam.

Kinyílt a nagy barna ajtó. Apám állt elém. Testével a hasadékot akarta eltakarni, de zavarában olyan ügyetlenül tette, hogy a rés csak még nagyobbra tárult. Megborzadtam. A féligdíszített karácsonyfát láttam, a fát, amit majd az angyal hoz.

Anyám felsikoltott. Engem kivezettek a szobából. De csak sírtam, sírtam, egyre sírtam: — Micsoda komédia, micsoda komédia...

Azóta minden karácsonyi örömömben ott érzek egy halvány szomorúságot, a régi bánatot. Álmok nélkül kifosztott a világ.

TÜSKÉS TIBOR

Egerben tartják az év utolsó lottósorsolását

Ezen a héten bonyolítja le az év utolsó lottósorsolását a sportfogadási és lottóigazgatóság. A 43. játékhét nyerőszámainak húzása december 27-én, pénteken Egerben lesz.

Ugyanakkor sorsolás útján döntik el azt is, hogy a decemberi 40., a 42. és a 43. játékhét közül melyik hét szelvényei vesznek részt január első napjaiban a tárgynyeremény-sorsoláson.

Pécsi eozin Brüsszelben

A Könnyűipari Minisztériumban elfogadták a Pécsi Porcelángyár körülbelül 25 darabos, a brüsszeli világkiállításra szánt mintakollekcióját. A 25 közül, mintegy húsz darab, sima és rajzolt, mázas eozin, öt pedig máz alatti festésű porcelánfigura.

Fájdalommal megtört szívvel jelentjük, hogy a szeretett férj, apa, gyermek, testvér, vő, sógor,

Farkas Elemér

újságíró, a Dunántúli Napló munkatársa, hosszas szenvedés után, december 24-én elhúnyt. Temetése december 28-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Gyászoló család.

Szobrot emelnek Meszesen

A Pécsi Szénbányászati Tröszt beruházási osztálya december 20-án Budapesten részt vett a meszesi üzletházak előtti térre készülő bányászszobor kiválasztásában.

A szobor a vázlatok szerint körülbelül három és fél méter magas lesz és egy bányászt fog ábrázolni. Az elfogadott vázlatokból a zsűri helyszíni szemlén választja ki a legmegfelelőbbet. A szobor 1958-ban készül el, s valószínűleg még a jövő évben fel is állítják. A szobrot Kucs Béla szobrászművész készíti a képzőművészeti alap ellenőrzése mellett.

Meszesen a Szeptember 6. téren felállítandó szobor újabb bizonyítéka annak, hogy a meszesi városrész felépítése után a csinosításáról sem feledkeznek meg. Az új szobor még szebbé, még barátságosabbá fogja tenni ezt az eddig is nagyon sok áldozat árán épített gyönyörű városrészt.

Négy kiváló dolgozót

Ünnepeltek szombaton a Szikvíz- és Szeszipari Vállalatnál. Ez alkalommal Elekes Károly üzemvezető, Notheisz Ottó szikvízkihordó, Prém Börényi József szikvízkihordó és Máté József szikvízfejtő és szerelő lettek Kiváló Dolgozó oklevelet és egyheti fizetésüknek megfelelő pénzjutalmat.

A csehszlovák kormány távirata

A Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottsága és a Csehszlovák Köztársaság kormánya táviratban köszönte meg a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, az Elnöki Tanácsnak és a kormánynak az egész magyar nép nevében kifejezett őszinte részvétét Antonin Zápotocki halálával kapcsolatban.

„Jó embert keresünk"

— írta Brecht.

Én is jó embert kerestem. Kerestem, érdeklődtem, kérdeztem barátaimat, ismerőseimet,

— Jó embert keresel?! — csodálkoztak.

És valami fanyar gúny telepedett szájuk szegletébe. Úgy láttam kinevettek.

— Az emberek rosszak... — jegyezte meg a másik és rágyújtott. Részéről ezzel befejezve az ügy.

Tovább kerestem. Én tudom, hogy a cinizmus diktálta a véleményeket, bár egy kicsit — a valóság is. Mert vannak rossz emberek.

Mert ugye az egyik — az fúr...

A másik? Soha jó véleménye semmiről, környezetét megmérgezi.

A harmadik? Elvágta volna a nyakát annak, aki előlegért megy hozzá, ő pedig potom 140 ezret sikkasztott és most ül.

És a negyedik? Hétréthajolt előtted, — októberben pedig akasztani akart. És az ötödik? Hatodik? Tizedik? Ezredik? És a többi...?!

De én nem őket kerestem.

Hanem azokat, akikben az emberi jóság vérré vált, akik jók, akik becsületesek, emberségesek és ami a lényeg — önzetlenül. Mindig, mindenkiért, mindenkor — önzetlenül!

Kerestem a végül rájöttem, hogy csak az emlékekben kell kutatnom. Az emlékekben, ahova én már emberi sorsokat, tragédiákat, nagy-nagy örömöket, bánatokat, szép szerelmeket és jó emberek apró és nagy tetteit raktároztam.

E'ém lép egy idős ember, alacsony, tömzsi, köhögős. Bevezet a ragyogóan tiszta, — könyvekkel zsúfolt — szobába, torokkaparó Kossuth-tal kínál és utána kályhára dob egy darabka fát.

— Szeretem a meleget... — mondja.

Én ezt el is hiszem Bérci József hegyszentmártoni tanítónak, a „mestermek", csak másképpen értem én a parázs adta simogató meleget, mint ő. Mert nem a kályhától, hanem a mester szívéből, egyéniségéből árad a melegség, immár 34 esztendeje, amióta itt, ebben a kis falucskában először állt a katedrára. Valaki azt mondta: „A mester a falu lelkiismerete."

34 esztendő alatt igazán azzá is válhatott.

— Ugyanannyira ismerem ezt a falut, mint a tenyerem, ...meg az embereket is. Azokat tán még jobban...

Mert nem elég ám csak az abécét felrajzolni a táblára, vagy a négyzetgyök számítását megismertetni a gyermekek nyiladozó értelmével! A tanító által kiséri tanítványait az iskola kapuján túlra is, mondhatnám talán úgy, közhelyként: „ki az életbe";

— Egyik tanítványom írt éppen karácsonyra.

Keresi a levelet, átnyújtja: „Örök hálával gondolok Jóska bátyámra, aki bevezetett engem, a kiscsizmás paraszt kölykét — a tudás birodalmába.... Köszönöm drága jó tanítómesterem."

A levelet a „Kis Kovács" írta, lassan felcseperedett és most Pécsett tanul a Pedagógiai Főiskolán, maholnap lassan-lassan emberré vál. Most írt a tanítójának, akinek ajkáról hallotta először életében azt a szót: „Petőfi".

— Igy van ez. Szétszéledtek a gyeremekeim, — sóhajt a mester. — Egyik tanítványom, a Margit, a Leőwey Gimnáziumban tanul, kitűnő eredménnyel. Örülök neki. De aztán jár innét még az Ipari Technikumba és a Mezőgazdasági Akadémiára is volt tanítványaim közül nem is egy. Tanult, okos emberek lesznek...

Hát idáig jutottunk. Két évtizeden át a virilistákkal vezekedett, vitatkozott a képviselőtestületben a falu zsellérjei védelmében. Talán éppen ezeknek a gyerekeknek az apjáért állt szembe a falu gazdagjai előtt, hogy ne verjék fejbe a kis viskót, meg a földet — a fejük fölül. Ezt a falut szorongatta, foltogatta a féle nagybirtok és ezt a bilincset feszegette a „falu lelkiismerete", Bérci József tanító, a falu egyetlen tanult embere, ötvenegynéhány zsellér érdekében...

Hogy mi minden gondja van a falusi tanítónak!

— Van egy tanítványom, okos, jóravaló kis gyerek. Dehát otthon sokszor még ennie sincs. Fattyú gyerek. Tudod, hogy mi az? Apja nem törődik vele, — lehet, hogy nem is ismeri, — anyja pedig beteges asszony, hol dolgozik, hol nem. Ezt a gyereket jövőre állami intézetben akarom elhelyezni. Talán sikerül...

Aztán arról beszél elszomorodva, hogy az „egykézés" ebben a faluban is felütötte fejét, pedig hát túl vagyunk Ormánság határán. Száz esztendő óta harminc százalékkal csökkent a népszaporulat — ő ezt régi jegyzőségi iratokból bizonyíthatja bárkinek — és most ezért aggódik, mint a pásztor, amely keserves szomorúsággal nézi, miképpen gyérül a nyáj.

— Pedig jóravaló, szorgalmas nép lakja a falut, nem kocsmázik, nem is pörösködik, igazán más jövőt érdemelnének.

Amikor kikísér a kapuig, öregesen, csoszogva előttem, — megjegyzi még az előbbihez folytatásként:

— Nehezen alakul, formálódik az emberi értelem. Nekem itt még sok dolgom lesz, nagyon sok...

„Még sok dolgom lesz" — nem veszi tudomásul, hogy az idő kerekét nem lehet megállítani. Fáradhatatlan ember. Pedig az idő lassan eljár fölötte... bár az idő csak az embereket öregbíti: — de a tetteket nem.

Egyetlen család sorozatos tragédiája is elfér akár fél emberöltőben is, pedig csupán 30—34 esztendőről van szó.

Soha nem felejtem el azt a beszélgetést, amely Z. I. — és köztem zajlott le nem rég három szimpla fekete kíséretében.

Z. I. középkorú ember, szemüveges, zömök, temperamentumos egyéniség. Családja után érdeklődtem, szerettem volna közelebbről megismerkedni vele. A kiejtése idegen, majdnem húsz esztendőt töltött Jugoszláviában — emigrációban.

— Anyámat kérdezed? Korán elvesztettem. Apámat Tatabányán keresték a csendőrök, még annak idején a 19-es dolga miatt. Jugoszláviába szökött, egyik este aztán elvitték helyette az anyámat, bosszúból. Kegyetlenül megvertéki, ott szülte meg gyermekét a csendőrpihenő olajos, piszkos, egyonköpködött padlóján — kínjában. Nem maradt meg a gyerek. Nem sokkal később anyám is utánament...

— Mi történt veletek?

— Apám után szöktünk. Amikor a háború kitört, partizán lett...

És a fiai is. A négy fiú gyerek.

— Én Boszniában harcoltam, amikor megtudtam, hogy apám Ljubija közelében elesett...

— Bátyáid?

— Szintén elestek, mind a hárman. Volt egy húgom, arról semmit sem tudok. Lehet, hogy ő sem él...

Z. I. itt maradt egyedül, senkije-semmije az égvilágon nem maradt. Húsz esztendő alatt az egész család elhullott — egy igazságos ügyért.

Most valaki igazán azt hihetné, hogy ez az ember vezetőállást tölt be valahol itt a városban. Pedig nem. Iparőr egyik vállalatnál.

— Tavaly ősszel azt hittem, hogy az arcomba vágtak! Én nem vagyok fellengős, melldöngető ember, de akkor sírni tudtam volna — a hazámért. Ne vedd frázisnak, de így van, ahogy mondom: a hazámért.

Nem értette. Egyszerűen nem [illegible]

— Fára vele! — ordították.

Z. I. ekkor revolvert ránt és odaugrik, elzavarja a két sofőrt és a suhancokat, akik közben összeverődtek.

Z. I.-t mindenütt meg lehetett találni. Egy alkalommal a deindoli autóbusszal jön befelé a városba, amikor néhány fiatal kölyök beszélgetésére figyel fel.

— Estére újra fölmegyünk...

— Figyelted azt a sorozatot, amit ráeresztettem a palira?

— A Gazda azt mondta, hogy...

Igy csevegtek a „fiúk" — akikről e beszélgetés alapján is meg lehetett állapítani, hogy most jöttek le a Mecsekről, kicsit „körülnézni." Z. I. mindezt végighallgatta, s közben lepergett előtte az utóbbi húsz esztendő: anyja és apja halála, testvérei halálhíre, a boszniai harcok, a partizán élet minden fáradalma, veszélye, kegyetlen nélkülözése...

A Széchenyi téren a suhancok leszálltak, Z. I. pedig elébük állt.

— Ide azzal a géppisztollyal...! — rivalt rájuk, mert a buszban még az utasok is látták a kabát alá dugott fegyvereket.

De a legények csak végigmérték ezt a szemüveges ide-gent és már tovább is lódultak volna, ha Z. I. kezében meg nem pillantják a revolvert.

Rég volt, Z. I. szeretné már elfeledni az egészet, túl kell esni ezeken minél előbb, mert más problémák is vannak.

Jönnek az ismerősök, barátok, ismeretlenek, egyikük tanácsot kér, a másik panasszal jön, hogy hát Z. I. intézze el, a harmadikat békíti a feleségével — igen, igen, ide jönnek hozzá, mert bíznak benne. Pedig Z. I.-nek nincsen felelős állása, egyszerű ember, éppen olyan, mint a többi.

Jó lenne, nagyon jó lenne, ha ismernék őt mások is, ha ismernék a fiatalok, ha ők hallották volna ennek az embernek életútját. Rájuk férne...

Bizisten rájuk férne, hogy megtanulják, miért kell jobban megbecsülniök ezeket az egyszerű, becsületes embereket. Csakhogy a megbecsülés nagyon tág fogalom ám, amikor nap mint nap csúnya dolgoknak is vagyunk szemtanúi.

Nemrég — talán egy hete — a Kossuth utcán egy középiskolás fiút láttam, kezében csomag, az a bizonyos „hazai", amit a mama hozott neki hazulról. A mama pedig ott kullogott mögötte vagy öt lépésre sokszoknyában, fejkendőben, esetlenül lépkedve a rohanó járókelők között. A legényke pedig csak megy elől, fogadja iskolatársai köszönését s közben pirul, nem áll meg, még azt sem akarja meghallani, amikor anyja utána szól:

— Várjál már meg, kisfiam! Ne siess annyira!

De a legényke fut, kezében a csomag, mert az a fontos, a mama nem. Hogyne! Hogy a lányok lássák, milyen fejkendős parasztasszony az ő anyja? Inkább csak gyerünk, ki vele az utcáról, ahol nem olyan forgalmas...

Szánalomra méltó kis csibész. Ez a parasztfiú lehet, hogy akkor ült először vonaton, amikor anyja annakidején elhozta beíratni az iskolába. És lám, néhány esztendő, s a gyerek már szégyelli parasztanyját. De hamar elfeledtette, hogy az anyjának köszönhet mindent! Hamar elfeledkezett arról, hogy egyszer ő is megöregszik és még őt is szívenütheti majd a fiatalok nyeglesége, mérhetetlen tiszteletlensége. Pedig ha tudná, ha egyáltalán megértené, hogy a mama abban örcgedett meg, hogy a legényke fölnevelje, tanittassa, embert faragjon belőle, akkor talán nem szégyellené az anyját.

Mert amióta a világ áll, azóta sem, s ezután sem pótolja semmi az anyai szeretetet. A Doktor Sándor utcában lakik egy család. Két gyerek van, egyik talán nyolc éves lehet, a másik öt éves kislány. Margitkának hívják.

Csak amikor a nevén szólítják, nem érti. Nem tud beszélni, nem tud menni, csak fekszik vagy ül és nézi a mamát, aki sír.

— Az orvosok azt mondták, nem segíthetnek rajta, ha felnő, sem dolgozni, sem tanulni nem tud...

De a mama mégis reménykedik. Órákon át ül vele a szoba padlóján, beszél neki... beszél... beszél... szinte a szívébe súgja a szót, — amely ha elhangzik e parányi emberkék ajkán, — az anyának a legnagyobb boldogságot jelenti: „mama".

De a gyerek hallgat. Csak néz, néz gyönyörű kék szemével, selymes bőrű arcát fordítja a mama felé, még talán mosolyog is, de hallgat. És ha föláll, elesik. Megint fölál, megint anyja karjába esik és a mama mégis tanítja, végtelen türelemmel, kitartó akaraterővel.

Találkoztam többször ezzel az asszonnyal. Legutóbb megállított az utcán, és boldogan újságolta, hogy a Margitka már állni tud, ha kapaszkodik az ágy szélében. Nem hinném, hogy boldogabb anya e percben volt a földön...

Pedig „csupán" csak annyi történt, hogy egy ötéves gyerek fölállt. Hátha még menni is tudna! Hátha még iskolába is járhatna, ha megnő! Hátha még a csomagot is vihetné az utcán, a „hazait", amit a mama hoz hazulról! És ha még bemutatná iskolástársainak öreg,ráncos édesanyját, hogy hát: „Nézzétek meg, ez az én drága anyám!"

Csakhogy mégis akad olyan, aki elfelejti, hogy anya szülte a világra...

Kutatok az emlékekben és az öreg tanító, a temperamentumos partizán s e szerencsétlen anya után egy új arcot idézek. Éva nővérnek hívják, — teljes nevén Szekeresné — itt lakik a Zrínyi utcában. Egyszerű asszony, fölnevelt két gyereket, — azóta megnősültek és már unoka is van. Éva nővér most éppen takarítja otthon a szobát s délután már fehér köpenyben, bóbitával a fején ott áll a betegek ágyánál a klinikán.

A tüdő-osztályon...

Mert ez nem mindegy. A nővérke is egészséges ember, jól tartja magát, de ha egyszer megtámadná a kór, ez a gyilkos kór...

Megkérdeztem tőle:

— Nem fél attól, hogy egyszer...

Éva nővér csodálkozva nézet rám:

— De félek. Csakhogy... más félni és megint más, ha az ember él a hivatásának.

De hát mit jelent élni a hivatásért?

Éva nővér szereti a betegeket, szereti a klinikát, az orvosság-szagot, szívesen elviseli egyik-másik orvos szidalmát is, mert mindez együttvéve azt jelenti: küszködnek egy ember életéért és legtöbbször sikerrel...

— Pedig ezek a betegek [illegible]

több odaadást kell nyújtanunk, mint bárki másnak.

— Meghálálják-e ezt a betegek?

Elgondolkozva felel:

— Meg. Még akkor is, — ha néha csipkelődnek és ingerültek. Látja, én igazán nem vagyok sovány, jól nézek ki, beteg sem vagyok, s a betegeim szívesen „ugratnak" is, ha bemegyek a kórterembe: „Éva nővér elhízik..." — „Éva nővér kihízza a ruháit...", meg hát ilyesformán. De én tudom, hogy ez nem egyszerű „ugratás".

Igen, mert az enyhe gúny mögött ott van e kétségbeesett emberek vágyálma, hogy csak egyszer, csak egyszer még az életben ők is olyan egészségesek lehessenek, mint Éva nővér. A nővérke tudja ezt a „vigasztalásképpen" csak enynyit válaszol:

— Ugyan! Hiszen már soványkodtam a héten... Nem is érzem magamat valami jól...

...És ilyenkor szeretne sírni a szánalomtól. Tudja, látja, érzi, hogy ez az enyhe vigasz is gyógyító hatással bír a betegekre... Ha a beteg testre nem is, de a lélekre — igen.

Itt vannak ezek a fiatal, tizennyolc—húsz éves lánykák, fiúk. Szépek, csinosak és mégis — betegek. Vigyázni kell rájuk...

— Délutánonként, amelyiknek szabad, kijönnek a folyosóra, sétálnak, beszélgetnek, énekelgetnek, a fiúk kacsintgatnak a lányokra és én akkor azt hiszem, megszakad a szívem.

Mert ezekben a kacérkodó pillantásokban Éva néni látja azt a mérhetetlen élniakarást. Vigyázni kell rájuk, nagyon nagyon vigyázni kell rájuk...

— Ugy szeretem őket, mint saját gyermekeimet. És úgy is siratom el őket, amikor...

Nem mondja ki. De tudom, mire gondol. Ez a szörnyű betegség — amely fölött ugyan előbb vagy utóbb, győz majd az orvostudomány —, ez a szörnyű kór nem válogat.

— Szerettek volna még élni. Ugy, mint más. Szórakozni, dolgozgatni, táncolni... Szép muzsikát hallgatni... Szerelmesnek lenni és mégis hiába... Ott ültem az ágyuk szélén, fogtam a kezüket, úgy kapaszkodtak... egyre csak azt hallottam: „Éva néni, ugye nem, ugye nem?..."

Nagyot sóhajt:

— Szépen betakartam őket...

De nem ilyen tragikusak a napok a pavilonban, nem mindig ilyen szomorúak.

— Egyik betegünk, öreg már, hatvan felé jár, egészen meggörnyedt, felesége pedig otthon fekszik, szívével van baj. De ez a bácsika, annyi napfényt hoz magával, hogy szinte csodálatos. Jókedélyű, nagyon szereti mindenki, úgy tűnik, mintha maga sem hinné el, hogy beteg. Amikor két botjával besétál a szobákba, akkor mindenki derül, mindenkihez van egy-két jó szava... Higgye el, ez is gyógyít. Az életre kell gondolnia a betegnek és akkor több akaratereje lesz a gyógyuláshoz...

Egy órán át hallgattam Éva nővért.

Egy órán át beszélt nekem szörnyű dolgokról és mégis, valahogy megnyugodva távoztam el tőle. Mert ha egy emberben ennyi szeretet és jóság lakozik, akkor az mégis csak derűre hangolja az embert.

A karácsony a szeretet és az emberség ünnepe. Lehetetlen nem emlékezni ezekre az emberekre.

„Jó ember kerestetik...?"

Megtaláltam őket. Nem is kellett nagyon kutatnom utánuk. Mert a jóság mindig a szívben lakozik s mindegy, hogy az, akinek keblében dobog ez a szív, miféle ember, miniszter-e vagy gépész, ápolónővér-e vagy orvos, partizán-e vagy egy névtelen tisztviselő. Csak jónak, becsületesnek kell lenni és ha ez egyszerű emberekről kevésbé szól is a krónika, — azért a nemzet támaszai mégis csak ők, hiszen a jó előbb, vagy utóbb, de végül mégis győzedelmeskedik majd a rossz felett.

Csak bízni kell és becsülni az embertársakat.

József Attila:

BETLEHEM

A gyolcs ködökbe puha varjak ülnek,
csüggedt borókán fészkel a homály.
Tömpe szobácska vert földjére dülnek
két botos pásztor és három király.
Az asszony leszáll a kamrai létrán, —
Mennyből az angyal! — zeng öt atyafi.
Az öreg kapás az ólban ganét hány,
kántálnak sírva lompos tyúkjai.
Fagyos szalmában sáros krumpli gubbaszt,
borostás állal komorul a zsupp
s fodor leveske szaga áraszt vigaszt,
mely a dunával mennyezetre fut.
Jézus, kinek szállása sárga irka,
heverő papírbarmok közt örül
s a tűz fényénél a jámborok mintha
ugrándoznának a jászol körül.
De ez nem igaz. Zsellér-szalmát hajszol
az úri szél és gőzlik a magyar
s a két pásztor fonott kalácsot majszol
s a három király pálinkát nyakal.

Galambosi László:

KARÁCSONY

Ma melegebben beszélnek
a költők, —
és minden olyan
egyszerűen tiszta...
egyszerű és mégis
minden mintha
csodálatos lenne,
fény ragyog a földön és
az égen, valami
száll halkan a szelekbe'
Jönnek mind a fenyők
gyertyákkal a kézben,
figyelnek a zúgó folyamok
lent a tömör mélyben
s megmozdul a világ
csak éppen rezzenésnyit,
mint csendben az ág.
Az ének szeliden elindul
a szájról,
föl-föl a magasba, mindig
melegebben
s fészkéről, a szívből
aranyos, nagy szárnyán
a szeretet föllebben,
s leszáll a csillogó fák
körül ünneplők lelkébe
szép lassan
jönnek, jönnek a csúcsok
ezüstös kalapban,
a tengerek morgása elcsitul,
a vágyak kigyűjtják az
élet tüzeit,
egyetlen, nagy szeretet a
Lét, ma betakarja égő sebeit.
S a virrasztó házak fölött
őrt állnak a tornyok
mint görög
isten-szobrok
Athén drága földjén,
átjárja a lelkeket a mirha
meg a tömjén.
Suttogva világít a fenyő
s rajta mind az apró
figurák.
Halkan nyílik az ajtó,
csendben suhan át
a karácsony az éjbe,
egyetlen perc alatt gyúl ki

Baranyában

Eltűnt falvak nyomában

Baranyában a középkorban csaknem ezer község volt. Az akkori falvak azonban nem voltak olyan népesek, mint ma. Tanúsítják ezt az adózásról készült hivatalos írások, melyek megemlítik, hogy egy-egy községben négy-öt adózó ház volt. A falvak főleg a törökdúlás alatt és után néptelenedtek el és részben vagy teljesen eltűntek.

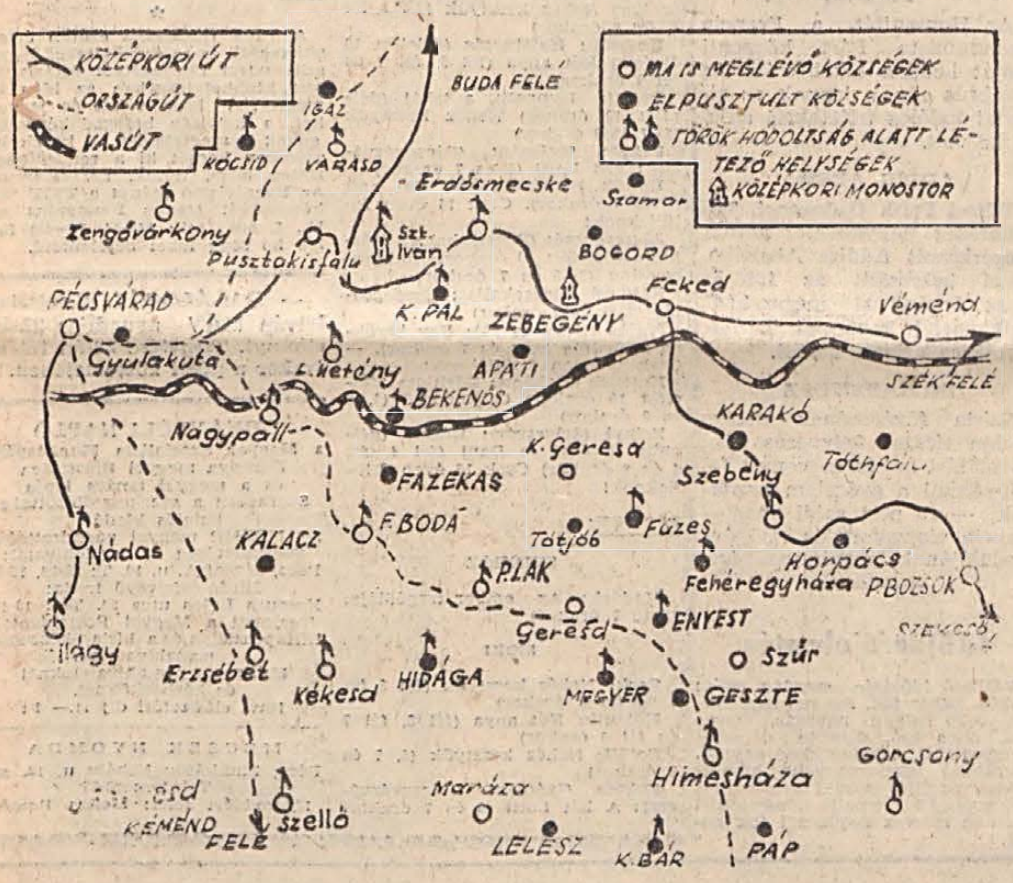
Még nagyobb elnéptelenedés volt a felszabadító háborúk alatt. A visszahúzódó törökök sok falut felperzseltek, máshonnan elhurcolták a lakosságot vagy a lakosok már korábban elmenekültek. Az 1696-os évben csak Szebény, Emen (Véménd), Kékes, Pécs-Várad, Várkony, Nagy Pál, Geresd, Szt. Erzsébet, Szent Catharina (Kátoly), Sumperek, Szilágy, Berkesd vidékén találunk lakosságot, a többi, környékbeli falu teljesen elnéptelenedett.

Induljunk el a történelem országútján visszafelé és keressünk fel néhány — ma már csak emlékekben élő — falut Baranyában!

Kegyes vidék, teljesen önálló tájegység a Geresdhát Baranyában, melyet északról és nyugatról a középkorban Kara-su-nak, — Fekete víznek nevezett folyócska határol, délre és keletre pedig a patakvölgyektől sűrűn tagolt lejtőivel szelíden lejt a nagy Duna felé és ide futnak a zöldellő rétjei, haikan csobogó patakjai is.

Ez a terület ősidők óta lakott hely. Szebény határában például a kőkori, bronzkori ember éppenúgy otthon volt, mint a római plebejus és az avar harcos. S ezen népeknek kiterjedt lakóhelyei és elmaradhatatlan temetői mellett volt pogány áldozati sátra is (kwal, pal) és minden valószínűség szerint az ezeréves áldozati berek helyén épült fel a későbbi Zebegény-i monostor, melynek romjai most vannak eltűnőben az állami lelhetjük, ha a török hódoltság el is törölte azokat a föld felszínéről.

A magyar középkorban — a XIII.—XV. században, — ha valakit sérelem ért, a király, nádor, vagy a megyei tör-

szép sorjában ott fekszenek a honfoglaláskori magyar sírok is és tovább, a mai napig minden század magyar temetői.

A magyar sors hozta úgy, hogy multunkból, építészeti és tárgyi emlékeink közül nem sok maradt fenn, mégis ezen a vidéken a friss szántások barázdái fölé bárhol is hajolsz le, mindig találsz valamit. Hol római pénzt, vagy tetőcserepet, hol egy, a negyedik századból való gyűrűt, vagy Zsigmond dénárját, máskor pedig szép cifrázott edénydarabot. Nem ritka a Nagy Lajos korából való domborműves kályhadarab, avagy török időből való nyílhegy, ezüst pityke-gomb, melyet kezed felemel a szántás mélyéről.

Ennek a vidéknek történelme a barázdákra van kiterítve. Nem csoda tehát, ha olyan áhitattal és ügyelő szemmel szánt-vet itt a paraszt keze.

A magyar múlt a 900-as évek körül kezdődik ezen a vidéken. Ond fia Ete népe szállta meg a környéket és dunaparti vára, Szik-su alatt szállásolt. De valószínű, a két Hetény is az ő nevét őrzi. Valamivel később „Bat-ond" Szik-od-or, a mai Bátaszék helyén tartott udvart és e helyen kívül számos „Bat" tövű helynév őrzi emlékét.

A mai Mecske határában — fent a végtelen erdők tövében Bog-or (or=nemzetségfő, úr, vezér) verte fel a sátrát és épített maradandóbb „odu"-t magának. A dűlőnevek tanúsága szerint a mai Véméndtől Lovászhetényig terjedt gazgazdaság szántóföldjein, amelyet a németajkúak Schlossbergnek neveznek.

A tavaszi szántások még most is töménytelen lócsontot vetnek felszínre, egy kis helyen lófogaktól fehérlik a föld. (Élő felkiáltójel ez, hogy itt ásatni kellene és fel kellene tárni ezt az ősi, bizonyára számunkra igen beszédes emlékmezőt).

Ezen a vidéken másutt is voltak nemzetiségi szálláshelyek, így a Karikánd, Versend, Bóly, Babarc által határolt négyszögben, ahol minden bizonnyal Pat vezér szállásolt. Ugyanakkor Szabar környékén „Szob-or" (Zovard) ütötte fel szállását. Mindkét helyen a nemzetségi szállásokra annyira jellemző dűlőnevek bizonyítják e feltevést.

A szorosan vett Geresd később az Ete törzséből származó Bor-Kalán-nem birtoka lett nagyobb részben, az avar maradéknépek is szállásoltak környékén, de főleg Szebény határában, akárcsak Várkony vidékén.

A honfoglalás után gyorsan szaporodó népünk már korán sűrűn megülte ezt a vidéket. Egy-egy nagy család letelepedési helyén mindig falvak keletkeztek és első királyaink törvényei szerint minden 10 falu egy-egy templomot építtethetett magának. A későbbi időkben a templomok már kőből épültek, bár mai fogalmaink szerint igen kicsinyek voltak. Lak, Hímesegyháza, Tótjób, Fehéregyháza, Bozsok, Görcsöny templomainak helyén ásatások előtt kereshette igazát. De a peres eljárások igen lassan haladtak, néha évekre, sőt évtizedekre is elhúzódtak. Nem egyszer megesett, hogy csak akkor született végleges ítélet, amikor nemcsak a sértett, hanem már a fia sem élt.

Éppen ezért lassan divatba jött és voltak korok, amikor mindennapossá vált a hatalmaskodás, azaz, hogy a sértett fél saját maga vett elégtételt rendszerint úgy, hogy perbeli ellenfele birtokára rontott és fegyveres embereivel igyekezett ott minél nagyobb kárt tenni.

Az 1270-es években is lezajlott Geresd környékén egy ilyen hatalmaskodás, mely azért érdekes, mert az ügyet a pécsváradi apátság is tárgyalta. Az apátság conventje mint bírósági hites hely, száznál is több tanút kihallgatott az ügyben, akik kivétel nélkül erről a vidékről kerültek ki.

Az történt ugyanis, hogy bizonyos szentgáli Ambrus fia, Jakab jobbágyaival a Geresdtől északkeletre eső — a mai napig is igen vadregényes völgyben fekvő — Füzesdre tört és ott az ősidők óta birtokos Balázs-fiakat súlyosan megverte. Őket fogságba hurcolta, birtokukat pedig csapatával szétdúlatta.

A sértettek ezután az egész környéket tanúul hívták peres ügyükhöz.

Ez a peres irat mai napig is fentmaradt számunkra és nagyszerű képét adja az akkori Geresdhátnak. Térképünkön igyekeztünk is feltüntetni az említett községek jórészét. Így Geresd, Pápi, Lelesz, Lovászhetény, Pal, Várad, Várkony, Pécsvárad-Vajta, Boda, Kékesd, Zebegény, Feked, Dobóka, Hídága és még vagy ötven helység, melyekből a hites bíróság elé annakidején összegyűlt a száznál is több tanú.

Az elpusztult községek egy része azóta már újra települt, másrésze pedig az idők folyamán — a török dúlás alatt vagy a későbbi időkben elnéptelenedett. S ma már csak a dűlőnevekben él tovább, melyek kutatása nyomán úgyszólván valamennyinek fellelhetjük pontos helyét. Innen ismerjük hát azokat a községeket, melyek évszázadokkal korábban eltűntek a baranyai dimbes-dombos vidékekről.

Dr. Zsolt Zsigmond

Múlt századok étlapja

Az Árpádok korában a nép eledele a gyenge minőségű kenyér mellett, az írásos bizonyítékok szerint a vad, hal, gyümölcs, tojás, tej és túróféleség. Télen bab, borsó, lencse került a fazékba, de szólnak az írások a télire eltett káposzta és répafélékről, sőt savanyított káposztáról is. Szigetvár hős védőinek éléskamrájában ezek találhatók: búza-, rozs-, árpa- és zabliszt, lencse, paszuly, bab, káposzta, füstölt hús, sonka, háj, szalonna, füstölt disznóláb és bor bőven. A Zselic erdeiből került ki több konda disznó és a kanászok bizonyára jól értették a hús tartósításának (sózás, füstölés, zsírban lesütés stb.) módjait, de tudtak jó kolbászt is készíteni a főzelékekhez, amit igazol az ősi „kolbásszal jó a lencse" szólás is.

A baromfitartás is általános volt a régieknél. A tojást több formában, gyakran nyersen is fogyasztották. A különbözőbb madárfészkeket.

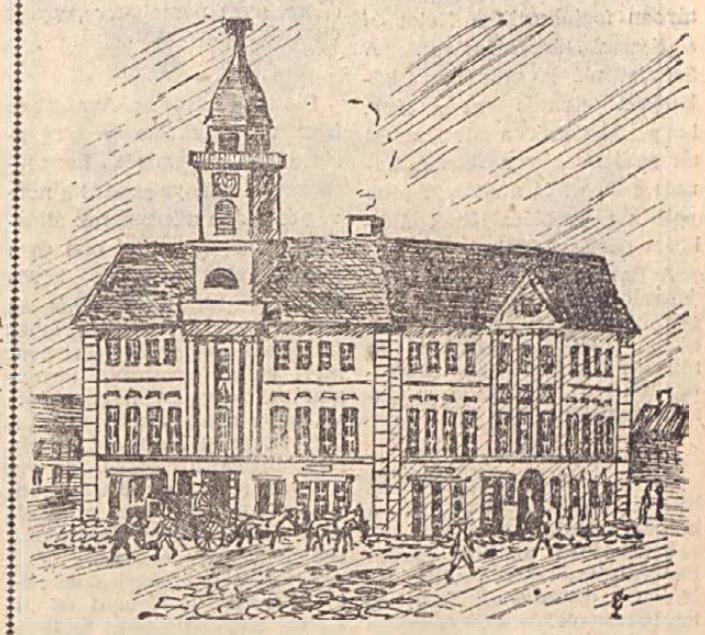
Baránya erdeiben nemcsak vad, madár, gomba akadt bőven, hanem hársfa is. A hatalmas fák odvaiban méhek fészkeltek. Korán megtanulták őseink a lépesméz megszerzését, sőt a kis nyugatbaranyai Márcadó falucska királyi méhészei méhsörrel és márccal is adóztak. Az egyik előkelő török fiának születésnapi lakomájára Zrínyi György nem lépesmézet, hanem különleges csemegét: nádi-mézet küld ajándékul. A szegény nép fiai is élnek ilyen csemegékkel, ha a nádfödeles viskók nádszálai közt olyanra akadnak, amelyet telehordtak a méhek. Csemegének számított népünknél a szelíd gesztenye és a régebben gyakoribb füge is.

Evlia Cselebi, a török világutazó azt említi Pécsről, hogy annyiféle és olyan jóízű barackot sehol nem evett, mint itt egy helyütt vendégségben. Ebből arra következtethetünk, hogy a Mecsek baracklejtői, amely nyilván a nép fiainak is tápláléka volt.

Nagyot fejlődött a baranyai konyhaművészet a németek idetelepülésével. A német böllérek, hentesek mesterei lettek a hurka, disznósajt (svártli), szalámóka, stifulder (fuldai eredetű) készítésének. Az asszonyok főzőművészete a remek köleskásában és a rétesek minden nemében kitűnt. A teljesen meghonosodott krumplit is mindenütt megtalálják a kukoricával együtt. Az előző egészen általános népi táplálékká lett, az utóbbi a szegénység és az ínségesebb idők eledele.

Karácsony táján mind a magyar, mind a nemzetiségi konyha remekel a költ-kalácsokban, mákos-, diós-beiglikben, a mézesbábok különböző nemeiben. Ma pedig már a szem is elfárad a sok díszítést nézegetve, amelyet az ügyesebbek a különböző minőségű és méretű tortákra készítenek.

PÉCS 100 évvel ezelőtt

A negyvenes években pár külföldet megjárt városatya indítványozta a képviselőtestület ülésén, szükséges volna a város forgalmasabb helyeit virágolaj szerkezetű olajlámpákkal világítani. Lehurrogták, mondván: Józan és rendes ember este pihenőre tér. Az orvos kézilámpával is eltalál betegéhez, kocsmatölteléknek és lumpoknak nem világítunk, punktum! Lekerült a világítás a napirendről. Mikor a petróleumforrások itt is, ott is felbukkantak, a város lakossága is szaporodott és az igények fokozódtak, a hatvanas évek legelején a város elhatározta, hogy kőolajlámpásokkal világítja a várost. Nagy szélben, hóviharban kialaudtak a lámpák, ayakran felrobbant az akkoriban nem igen finomított petróleum, így volt is világítás, meg nem is.

Karácsony előtt az emberek akkoriban is szerettek vásárolni családjuknak és kedves ismerőseiknek. Társalkodó című régi újság így ír: „A kalmárboltok külseje s felírásai mind fővárosias, a boltok ajtaikban — tán Auslag helyett — a kalmárnők álldogálnak piperés fejkötőikben s kötés helyett kezeiket morzsolva néznek az arra menőkre, csinos lábfejeik egyikét — á la Napoleon — a küszönbön kívül tartván." Továbbiakban írja, hogy a pécsi nép tánca csupa tűz, elevenség és repülés. Már mindkét lépésben táncol és jó taktust tart. De nem is csoda, mert publicum úgyszólván táncolva éli át az évet, télen, nyáron táncol, kicsinyje és nagyja. Vasárnaponként a Deal minorum „gentium" táncol, a nobless pedig csütörtöki napon táncolnak.

Szórakozóhely bőven volt. Nagyon szép volt a „Hattyu" (mai Kossuth Lajos utca 15. sz.) A ház falán egy bádogból készített fehér hattyú volt. Rendszerint szombaton kezdődött 50 krajcár belépő díjjal az álarcosbál, melynek valódi neve „Viechmarkt" volt, mely rendőri felügyelet mellett zajlott le az álarc szabadosságának elve alatt.

A pécsi kávéházak egyik őse volt a mai megyei tanács, régebben Pécsi Takarékpénztár épület helyén az emeleten híres „Ribay"-féle kávéház, alatta pedig az előbb Ercsényi, utóbb Neusiedler söröző és étterem. Mintha szándékosan kerültek volna egymás fölé, hogy ne kelljen messzire menni, „Dankó Gyulát" hallgatni.

A mai Déryné utca sarki (volt Taizs nyomda) helyiségében Graf-féle kávéház volt, mely utóbb átalakult Sinkay „Caffe Restaurantra" mely arról volt híres, hogy bármely étel 10 krajcárért volt kapható.

A Czinderi-kert ott terült el a Rákóczi úttól délre, a volt Engel fürdő és részben a gőzfürésztelep Rákóczi út 56. sz. ház helyén. A Rákóczi út (akkor országút) felől díszes vasrács zárta el és széles lépcsőkön át lehetett az utca színvonalánál jóval mélyebben fekvő vendéglőbe jutni. Kertből, kocsmaházból és fürdőből állt. Később az egyik tulajdonos egy nagy favázas lovardát épített, több mint ezer ember fért el benne, melyben az akkor világhírű Rencz és Carre cirkuszok előadásai vonzották a városnak a cirkuszi produkciók iránt mindig érdeklődő közönségét.

A hetvenes években a Klimó utca nyugati része még a város központjától távol esett. A sétatér nyugati oldalán volt az új fürdő. Fürdővizét a Petrezselyem utcai forrástól nyerte. Romantikus hely volt (ma teniszpálya), beültetve fákkal, az egész hely titokzatos hatást válthatott ki. várárok, felvonóhíd, bástyarom. Vendéglője különösen a fiatal iparosságnak volt kedvenc szórakozóhelye. A bérharcok idején sztrájkoló munkások sztrájktanyája volt. Ezért Darázsfészeknek nevezték el, s a bejáratot kifestették röpködő darazsakkal. Emiatt a helyiséget be is zárták.

Egy, a múlt században Pécsett járt utazó így búcsúzott el városunktól: „Te nyájas hóval fedett táj, mely Pécset kebledben rejted, te vidám város, mely e vidéket annyira szépíted — te szíves nép, mely ezt eleveníted, te egész megye, mely szerényen magadba vonulva a bőség s vidám élet eldorádóját képezed, éreztessétek minden idegennel is e meglepő örömérzelmet, melyet bennem ily nagy mértékben felidéztél."

A Kelet és a Nyugat üljön a tárgyalóasztalhoz!

A Borba keddi számának külpolitikai rovata kommentárban foglalkozik a Kelet és a Nyugat tárgyalásaival. A Szovjetunió javaslatában különösen jelentős az a tény, hogy nemcsak a leszerelési tárgyalásokra vonatkozik, hanem a Kelet és a Nyugat több politikai problémájának általános rendezésére is.

A Borba kommentárja befejezésül kiemeli, hogy a nyugati hatalmak vizsgálják felül eddigi állásfoglalásukat és minden fenntartás és vonakodás nélkül üljenek le a tárgyalóasztalhoz.

●

Nehru indiai miniszterelnök hétfőn beszédet mondott a bolpuri egyetemen.

Beszédében a többi között hangoztatta, hogy a világ jelenlegi problémái papíros egyezmények és kompromisszumok által nem szűnnek meg, ha az erőszak gondolata nem költözik ki a szívekből, és az emberek nem törekednek barátságos együttműködésre, amit némelykor „együtt élésnek" neveznek.

●

Pietro Nenni az Avantiban írott vezércikkében a tárgyalások szükségességét hangoztatja. Véleménye szerint a norvég és a dán miniszterek álláspontja mögött az az elvi és a szocialisták számára közös kérdés rejlik, hogy békét az erők egyensúlyára nem lehet felépíteni, mégpedig azért nem mert ez az egyensúly természeténél fogva ingatag, tekintve, hogy nem választható el a fegyverkezési hajszától, amelynek lényege a háború. Ma arról van szó, hogy Európában, és az egész világon egyesülniök kell az összes jószándékú erőknek, hogy azután a jövő esztendő első hónapjaiban előkészíthessék a Nyugat és a Kelet képviselőinek találkozót. Nenni szerint ezen az értekezleten a két tömb képviselőin kívül jelen kellene lenniök a harmadik, a semleges tömb küldötteinek is.

●

Minden nagy nyugatnémet lap vezető helyen közli Hruscsov beszédét és Gromiko nyilatkozatát és részletes kommentárokat fűz hozzá.

A legtöbb lap különösen a szocialista és a tőkés országok tárgyalásainak eszméjét emeli ki. Megjegyzi, hogy a szovjet javaslatok lehetővé teszik a nemzetközi feszültség feloldása végett tartandó tárgyalásokat.

Békekölcsön-sorsolás

Szombaton és vasárnap bonyolítja le az Országos Takarékpénztár az idén még esedékes békekölcsönhúzásokat. December 28-án, szombaton délután 15 órai kezdettel a fővárosi tanács kulturális termében a II. Békekölcsön húzására kerül sor. December 29-én vasárnap délelőtt 10—12 óra között ugyanott rendezik a III. és a IV. Békekölcsön sorsolását. A kétnapos húzáson körülbelül 300 000 kötvényre 80 millió forintot sorsolnak ki.

Külföldi hírek

ISZTAMBUL

Mint a sajtó jelenti, Törökország területén amerikai és török katonai szakértők jelenlétében taktikai atombombát robbantottak. A Jeni Szabah jelentése szerint Mamak helységben megkezdődött a török katonák kiképzése az amerikai rakéták kezelésére.

BOGOTA

A columbiai Medellin közelében egy társasgépkocsi félszakadás következtében a szakadékba zuhant. A 42 utas közül 14 meghalt és 11 megsebesült.

SAO PAOLO

Sao Jose do Rio Pardo-ban egy futballmérkőzés során hirtelen beomlott a stadion egyik fala. A közönségre zúduló fal mintegy száz személy sebesülését okozta. Harminc személyt kórházba szállítottak.

PÁRIZS

Az Humanitét, a Francia Kommunista Párt központi lapját kedden elkobozták. Az elkobzás oka, a lapnak az algériai halálos ítéletekről szóló cikke volt.

ADDIS ABEBA

Fikret Fefik Ozdogenci, Törökország nagykövete, hétfőn megérkezett Addisz Abebába. Ezzel helyreállt az 1935-ös olasz invázióval megszakadt diplomáciai kapcsolat Törökország és Etiopia között.

DAMASZKUSZ

Szíria fővárosának utcáin hétfőn tízezer fegyveres népi ellenállási önkéntes vonult fel fáklyákkal a győzelem napjának — a port saidi angol—francia visszavonulás első évfordulójának megünneplésére.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: felhős, párás idő, ma néhány, holnap több helyen havazás, havas eső, ónos eső. Gyenge déli-délnyugati szél. A hideg kissé enyhül. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel mínusz 3—mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 2—plusz 1 fok között.

Karthago földjén

Tanítnak feláldozott elsőszülöttek — 2000 éves kőszínpadon a Commedie Francaise — Lefátyolozott arab nők körömcipőben — két óra Algirban

Ez a Karthago nevű város az ókori idők egyik leggazdagabb, legcsodásabb, legnagyobb települése volt a Földközi tenger partján. Lakói, a punok messze földekre eljártak hajóikon és vitték az árut és hozták a pénzt. A rómaiak söpörték aztán el a föld színéről ezt a várost. Alig-alig valami maradt belőle...

— Csak romok, vízvezeték, meg kikötő-maradványok — meséli Kopácsy Vilmos, a Kereskedelmi Kamara munkatársa, aki nemrégiben jött haza Tuniszból az ottani nemzetközi vásárról. A kint töltött idő alatt látogatta meg ókori történelmünk e kiemelkedő rekvizitumát.

— A városban néhány háznak áll még a főfala a szabadban; veri az eső, fújja a szél. Nem tudnak gondolni vele, mert nincs rá pénz. A falak közt itt-ott színes mozaik-kockák látszanak, a hajdani padló. A házaktól valamivel lejebb, a tengerpart közelében egy szabadtéri múzeumban gyűjtötték össze a legértékesebb maradványokat. Rengeteg kőszarkofágot láttam itt. Az idegenvezető elmondta: a város hajdani lakóitól Tanit, az istenük azt követelte, hogy elsőszülötteiket áldozzák fel neki. Ha ikrek születtek, azok is életükkel fizettek életükért. Mind a kettő. Szívfacsaró látvány az apró kettős koporsó, amiben gyerekek alusszák örök álmukat, alusszák anélkül, hogy egyszer is ránevettek volna az édesanyjukra.

— Valamivel feljebb, a hegyen egy római kori színház romjait néztük meg. A kőszínpad még olyan jó állapotban van, hogy a Comedie Francaise színészei minden évben egyszer ellátogatnak ide. S ahol valaha a római légionisták Plautus darabjait nézték, most ott a mai tunisziak tapsolnak Romeo és Julia szerelmének vagy Molière valamelyik csufondáros vígjátékának.

— Megnéztük aztán a fürdőt is, azaz inkább a romjait. Az épületen látszik, hogy valaha emeletet is raktak fölébe, a lépcső most csak a levegőbe visz, a felső emeletrész régesrégen leomlott már. Ennek a fürdőnek az az érdekessége, hogy bár közvetlenül a tengerparton épült, vizét még sem a Földközi tengerből hozták, hanem vagy hetven kilométer hoszú csővezetéken Zaghouan városából.

— A sok rom mellett itt-ott látni egy modern villát, Karthagoban épült az egykori tuniszi bey palotája is, szóval a múlt és a jelen keveredik itt színpompásan össze.

— Általában egész Tuniszra ez a jellemző. Maga a főváros is két részből áll. A tengerparton épült az európai negyed, s tőle valamivel beljebb Medina, az ősi arab városrész. A Porte de France-on keresztül lehet eljutni ebbe a sötét, gondozatlan, zeg-zugos utcákkal teli részbe. Megérkezésünk utáni estén egyik barátommal elindultunk „felfedezni". Amint mondom, utcái annyira zegzugosak, keskenyek, összevissza kanyargók, hogy nem csoda, bizony eltévedtünk. Térképpel sikerült végre kijutni a városrész szélére, egészen távol persze attól a helytől, ahol gondoltuk, hogy vagyunk. Mi teljes nyugalommal sétáltunk, mintha Pesten a Dohány utcában lennénk, s csak akkor ijedtünk meg, mikor az egyik taxisofőr pár nappal később elszörnyülködött vakmerőségünkön, mert úgymond, ott leütik az idegeneket. Olvastuk is aztán nap-nap után az újságokban, hogy minden éjjel 2—3 ember fizetett rá vakmerő sétájára a Medinában.

— Nappal egészen más ez a városrész. Teli van emberekkel. A kereskedők ott ülnek a járda szélén, s árulják „kincseiket". Némelyiknek csak öt rágógumi van a tálcáján, s azzal csörtet a tömegben, s kínálja mindenkinek. Láttam gyerekeket, akik vásároltak egy doboz cigarettát, s aztán darabonként adták el. Iszonyatos alkudozás folyik egy-egy tárgy körül. Kitanítottak minket is, ha valaki 8000 frankot kér, ajánljunk érte 2000-et s megkapjuk 3000-ért.

— Hadd mondjam el azt is, hogy ezek a tuniszi arabok a legfurcsább módon öltözködnek. Keverik az ősi ruházatot az európaival. A legtöbb nő fátyolba burkolja ugyan az arcát, s a testét is, és néhány ez alatt a lepel alatt európai ruhát visel, körömcipőben tipeg, s a körmei éppen olyan vörösek, mint nálunk egy Váci utcai nőnek. A férfiak többnyire európai ruhában járnak, bár több férfin láttam a régi bő, földig érő inget is. De akár vasalt nadrágot hordanak, akár földig érő vászoninget, mindegyik arab férfi fején ott látni a kanonoki sapkához hasonló kis piros sipkát, amit ők chechianak neveznek.

— Furcsa ország ez a Tunisz. Nemrég szabadult fel gyarmati sorsából, szegény hát és kezdetleges még. Ipara nincs, nem számítva az ősi kézműipart, pénze sincs, hiszen hosszú időn át Franciaországba vándorolt innen minden. A kormány most óriási erőfeszítéseket tesz, hogy fellendítse az országot. Első lépésként a közigazgatás, a katonaság, s más fontos állami szervek pozícióit igyekszik hazai szakemberekkel betölteni. Persze egy kétéves főiskolán kívül, ahol általános műveltséget adnak csupán, nincsenek felsőbb iskoláik, s így külföldön kell tanulniok diákjaiknak. De azért lassan kezd saját lábára állni az ország.

— Szerettem volna látni az algíri hazafiakat is, ott a szomszéd országban, akik akkor is, most is olyan komoly hittel és szenvedéllyel küzdenek népükért, szabadságukért, de nem volt vizumom, s Algirban csupán két órát tölthettem — csatlakozásra várva a repülőtér tranzit-várótermében. Itt csend volt, nyugalom és béke. Az átutazó külföldiek semmit sem vehettek észre abból, hogy innét 10—20 kilométerre véres harcok dúlnak. A kisasszony merev arccal főzte a kávét, a terem parkettje ragyogott, s a puha fotőjökben kényelmesen nyúltak el a világ minden részéből idevetődött utasok. Az egyik vendégszereplésre sietett, családjához a másik, s a harmadik talán az üzletre gondolt, amit innét ezer kilométerre kötni fog... Itt, a várócsarnokban béke volt és csend, s a legnagyobb izgalmat az keltette, hogy vajon pontosan indul-e a gép...

Pontosan indult...

ÓNODY GYÖRGY

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

SZERDA:

SZÍNHÁZ

Lehár Ferenc: Mosoly országa (délután 3, este 7 órakor)

MOZI

Park: Nehéz kesztyűk (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Kossuth: Gerolsteini kaland (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Nehéz kesztyűk (5, 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Örök visszatérés (5, 7 órakor)

Leőwey Klára Leánygimnázium: Ne fordulj vissza, fiam (4, 6 órakor)

Építők Kultúrotthona: Bel ami (5, 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Rumjancev-ügy (3, 5, 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Csodacsatár (3, 5, 7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Egy kerékpáros halála (3, 5, 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Csigalépcső (4, 6, 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Megosztott szív (fél 4, fél 6, 8 órakor)

Bőrgyár kultúrotthona: Karnevál éjszaka (fél 5 órakor)

Rendőrkapitányság Művelődési Otthona: Az én lányom (délután 5 órakor — utána tánc).

CSÜTÖRTÖK:

SZÍNHÁZ

Lehár Ferenc: Mosoly országa (délután 3, este 7 órakor)

MOZI

Park: Gonosz tavágó (délelőtt 10 órakor) Nehéz kesztyűk (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Kossuth: Halálugrás (délelőtt 10 órakor) Két anya (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Hyppolit, a lakáj (délelőtt 10 órakor) Nehéz kesztyűk (5, 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Két Lotti (5 és 7 órakor)

Építők Kultúrotthona: Bel ami (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Körhinta (délelőtt 10 órakor) Rumjancev-ügy (3, 5 és 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Csodacsatár (3, 5 és 7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Egy kerékpáros halála (3, 5 és 7 órakor). — Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Körhinta (délelőtt 10 órakor) Csigalépcső (4, 6 és 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Kösziv (délelőtt 10 órakor) Dani (fél 4, fél 6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!

PÉNTEK:

SZÍNHÁZ

Madách: Az ember tragédiája (Este 7 órakor)

MOZI

Park: Nehéz kesztyűk (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Két anya (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Nehéz kesztyűk (5, 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): A két Lotti (5 és 7 órakor)

Építők Kultúrotthona: Gyilkosság a Dante utcában (5 és 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Nevetés a paradicsomban (7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Külvárosi legenda (7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Hajnalodik (6 és 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Dani (6 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

KARÁCSONYI BÁL

lesz december 26-án, csütörtökön este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

TÁNCMULATSÁG

lesz december 28-án, szombaton este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

ÖSSZTÁNC

Karácsony első napján este hat órától és karácsony másnapján délután 3 órától diák-össztánc, 6 órától esti össztánc a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában, Kossuth Lajos u. 13. (volt Tiszti Klub).

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik január 8-án, szerdán délután 5 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában, Kossuth Lajos u. 13. (volt Tiszti Klub) helyiségében kezdők és haladók részére. A tanfolyam 3 hónapos. Vezeti: Kunszt Dezsőné. Előzetes jelentkezés a művelődési ház irodájában.

*

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Művelődési Otthona közli hogy december 26-án csütörtökön este 7 órától tánczene, tánc.

*

A TTIT titkársága ezúton értesíti tagjait és az érdekelteket, hogy szilveszteri táncestélyét újjáalakított klubhelyiségében az idén is megtartja. Meghívókat és jegyeket, a helyiség befogadóképességének megfelelően, korlátolt számban bocsát ki a rendezőség. Hideg büfé, italok, kártyaterem. Az ilyenirányú igényt a TTIT titkárságánál (Janus Pannonius u. 11., I. em., tel.: 14—44, 14—48) folyó hó 30-ig lehet bejelenteni.

— HALÁLOZÁS. Kanizsai István MÁV nyugdíjas 23-án elhunyt. Temetése 28-án fél 12 órakor a pécsi köztemetőben.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Szeretik-e az asszonyok a szép férfiakat?

Nagyon sokat beszélnek és írnak szép asszonyokról, különösen férfiak; de az ritkán fordul elő, hogy az asszonyok a szép férfiakról írnának. Ez jól is van így! Mert amikor ma a szép férfiakról kezdenek beszélni, az asszonyoknak és férfiaknak egyaránt rossz a szájízük.

Ma már alig esik szó a szép férfiről. Rudolf Valentino film színész idején, tehát a film első fénykorában ez természetesen nem így volt. Akkor még keresték a szép férfiakat. Valentino kora legszebb férfijának számított. Ha ma figyelmesen nézzük a fényképet, értetlenül állunk ennyi unalmas, ódeskés szépség láttán. Nem is tudjuk megérteni, hogy a film valaha is ilyen émelygősen édes férfiarcok után kutatott.

Nos, a férfideál éppannyi változásnak van kitéve, mint a női szépségideál. Amit Rubens valaha szépnek tartott, ma már nem számít szépnek és nem biztos, hogy amit mi ma szépnek tartunk, az 2000-ben a civilizált embereket egyáltalán vonzani fogja.

Kíváncsiak voltunk, hogy vajon a 18—40 év közötti mai női nemzedék mit értékel legtöbbre a férfiakban, ezért a nők körében közvéleménykutatást végeztünk, amelynek eredményét alant közöljük:

Először egy *18 éves fodrásznőt* kérdeztük meg, milyen férfit szeret legjobban és szeretné-e, ha szép férje volna.

Válasz: *Én minden körülmények között egy nagyon, nagyon jóképű férfit választanék. Ezenkívül igen ápoltnak kell lennie. Persze, nem feltétlenül szükséges, hogy olyan legyen, mint egy filmszínész, azt sem szeretném, ha átlagon felül intelligens lenne, mert nem jó, ha mindent jobban tud. De fontos, hogy sok pénzt keressen!*

Ezután a kissé kiábrándító és felületes válasz után nagyot ugrottunk, s *egy 40 éves*, férjes asszonyt kérdeztünk meg. Nevetve válaszolt: *„Nem kívánok magamnak más férfit, mint amilyen a férjem. Pedig a férjemről nem lehet azt állítani, hogy nagyon szép. Kezd kopaszodni és ezenkívül „gyomra" évről-évre nagyobb térfogatot ölt. De én mégis csak úgy szeretem, amilyen. Hogy miért? Mert jó és rossz napokban egyaránt élettársam volt és reménhetőleg marad; mert megbízhatom benne, s mert nélkülem a mindennapi gyakorlati dolgokban megindítóan tehetetlen. De ami a hivatását illeti — ügyvéd — igen ügyes. A szép férfiakról soha nem volt nagy véleményem."*

Egy ismert *27 éves színésznőt* írásban kérdeztünk meg, mivel kapásból nem volt hajlandó válaszolni. A következőket írta: *„A színpadon gyakran kell együtt játszanom olyan férfiakkal, akik szépnek számítanak, vagy legalábbis szépnek festik magukat. A magánéletemben azonban szívesebben érintkezem olyan férfiakkal, akik csúnyák. Az úgynevezett szép férfiakat visszataszítónak tartom, mivel önmagukkal kacérkodnak és beképzelik maguknak, hogy minden nő azonnal beléjük szeret, ha fogkrémreklám-mosolyukat csak egyetlen egyszer is megvillantják."*

Egy *30 éves titkárnő* így válaszolt: *„Egy színházi ügynökség alkalmazottja vagyok, tehát gyakran van módomban jóképű férfiakkal találkozni. De egyikhez se szeretnék férjhez menni. Túlságosan mesterkéltnek, túlságosan mokánynak és túlságosan elegánsnak tartom őket. Általában kellemetlen érzésem támad, ha egy legújabb divat szerint öltözött férfivel találkozom. Nekem sokkal jobban tetszenek azok a férfiak, akikről látszik, hogy nem hiúak. A férfi legfontosabb tulajdonságának a lovagiasságot, az őszinteséget, a hűséget és a szakmai teljesítményt tartom, de meg kell jegyeznem, véleményem szerint, nem lényegbe vágó, hogy egy férfi nagyon sokat keressen. Az ilyen férfiak ugyanis legtöbbször beképzelik maguknak, hogy feltétlen kalandba kell bocsátkozniok más asszonyokkal."*

Egy *35 éves jogászdoktornő* először nem is akart válaszolni, mert véleménye szerint ezek a dolgok a legszigorúbb magánügyei közé tartoznak, de amikor megígértük, hogy nem áruljuk el nevét, a következőket mondta: *„A nem túlzottan előnyös külsejű férfi a gyengém. Miért? Mert a szép férfiak fiatalkorukban szellemileg megállnak a fejlődésben. Nem vesznek fáradtságot maguknak, hogy tovább tanuljanak, mert azt hiszik, hogy a külsejükkel mindent el tudnak érni. A külsőleg jelentéktelen emberek ezzel szemben kénytelenek az asszonyok meghódításánál igénybevenni személyi tulajdonságaikat, szellemüket és teljesítményeiket. Mint embereket és személyiségeket, nem pedig, mint bábokat szeretjük őket. Ez a szerelem tartós. A szép férfi viszont, amikor elmúlnak felette az évek, de még mindig azt hiszi, hogy szép, egyszerűen elviselhetetlen."*

Végül is egy *23 éves úgynevezett háztartásbelit* kérdeztünk meg. *„Menyasszony vagyok, de őszintén be kell vallanom, hogy soha sem merült fel bennem a kérdés, hogy szép-e a vőlegényem, vagy csúnya. Helyesebben semmiesetre sem szép, de én mindenképpen szeretem."*

Ezek tehát a válaszok, amiből az következik, hogy a mai asszonyok valóban nem becsülik sokra a szép férfit. Sőt azt is mondhatnánk, hogy a nők sokkal biztosabb ösztönnel rendelkeznek, mint a férfiak, kiket elég gyakran megtévesztenek a nők külső megjelenése. Egyszóval a nők jobb emberismerők.

TECHNIKA — Tudomány

Milyen lesz a pécsi televízió?

1958. a magyar televízió szempontjából is nagyjelentőségű lesz. Előreláthatólag az első negyedévben megkezdi sugárzását a Széchenyi hegyi nagyadó és ezzel a magyar televízió az eddigi kísérletezés időszakából a rendszeres üzembe áll. A most épülő nagyadó Közép-Európa legkorszerűbb berendezése és Budapesttől kb. 150 km-es körzeten belül kifogástalan televíziós vételt biztosít. A soron következő feladat az lesz, hogy az ezen a távolságon túli területek — köztük Pécs — televíziós vételét is biztosítsák.

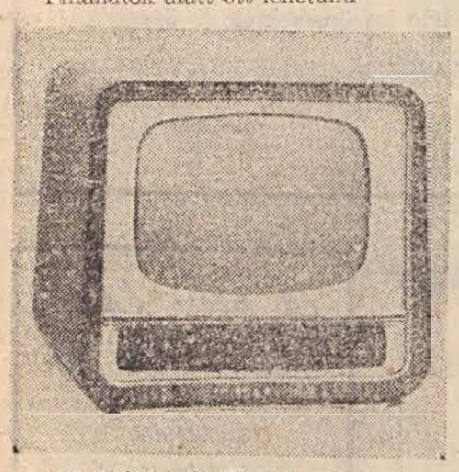
A pécsiek azt szeretnék, hogy mielőbb élvezhessék a televíziós műsort. Addig is, amíg erre lehetőség lesz, beszéljünk arról, hogy mit nyújthat a televízió és milyen utat tesz meg a kép a vevőkészülék ernyőjéig.

Üljünk le — egyelőre még csak gondolatban — a televíziós vevőkészülék mellé. Az adás még nem kezdődött meg, a képernyő kékes-fehér színben fénylik. Alig telik el néhány perc, az ernyőn megjelenik a budapesti televíziós adó beállító ábrája. A kép elmosódott, de éppen arra való, hogy segítségével a legtisztább képet beállíthassuk. Néhány állítás a kezelőgombokon és az eddig elmosódott, ugráló kép, tisztán áll előttünk. Közben a hangszóróból a Rákóczi induló hangjai csendülnek fel. Sokak számára szokatlan ez a kristálytiszta hangvisszaadás, ami olyan, mintha az élő zenét hallgatnánk.

— Látjátok — szólal meg mérnök-barátunk — a televíziós adás kísérőhangjának a minősége olyan, mint az ultrarövidhullámú rádióké, a legmagasabb hangokat is tökéletesen adja vissza.

De már el is tűnt a beállító ábra, elhallgatott a zene. Az ernyőn csinos bemondónő jelenik meg és felénk közeledve üdvözli a hallgatókat. A Magyar Televízió megkezdte műsorát.

Pillanatok alatt ott lehetünk

Az Orion gyár 1958-ban gyártásra kerülő AT 302-es típusú televízió- és rádióvevőkészülék kombinációja

az Operaházban. Talán a már sokszor látott és hallott opera van műsoron és az ernyőn látott kép mégis újszerű. Igen, mert az opera erkélyén ülve csak egy helyről látjuk a képet, míg a televíziós ernyőn a rendező akaratától függően, elölről, oldalról, távolról, vagy éppen egészen közelről. Így még sohasem érzékelhettük az énekes arcának minden megrezdülését. A televízióban új színt nyer az előadás.

Ha a Népstadionban lezajló nemzetközi futballmérkőzésre vagyunk kíváncsiak, a televízió ezt a kívánságunkat is teljesíti. Szemünk az ernyőt nézi és mégis egyik pillanatban az egyik, a másik pillanatban a másik kaput látjuk és a labda útját pár lépésről követjük. Jobban — több nézőpontból — látjuk a mérkőzést, mint az, aki a legjobb helyen ül a Népstadionban.

De nem maradunk le a legújabb filmek bemutatójáról sem. Nem kell jegyért sorbaállnunk és otthon, papucsban, fotőlyben ülve nézhetjük az előadást.

Sajnos, a pécsiek számára ez még csak a jövő. Milyen feladatokat kell megoldani ahhoz, hogy mindez a pécsi és baranyai televíziós vevőkészülék ernyőjén is látható legyen?

A televízió a képet és hangot rádióhullámok segítségével továbbítja. A rádió-adóberendezések elektronikus szerkezetek, amelyek csak az elektronok nyelvét értik. A képet és hangot „le kell fordítani" erre a nyelvre. A hang átalakítása a jól ismert mikrofonnal történik, a kép átalakítása azonban már bonyolultabb feladat. Az átvivendő képet ugyanis, a másodperc huszonötöd része alatt kb. hárommillió pontra kell felbontani, majd a képpontokról származó fényhatást, át kell alakítani elektromos jelekké.

Ezenkívül feltétlenül biztosítani kell azt, hogy a kép felbontásával teljesen szinkronban történjen majd meg a vevőkészülékben, a kép összerakása. Ezért un. sor- és képváltójeleket is elő kell állítani.

Az adóállomás által előállított rádióhulámokat a hang-, kép- és szinkronozó jelekkel vezérlik és az adóantenna segítségével mint rádióhullámokat kisugározzák.

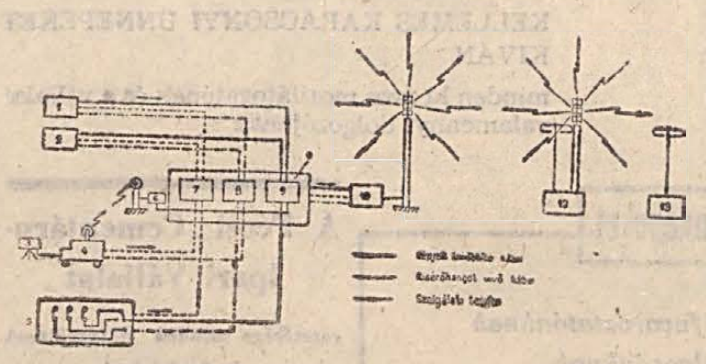
A vevőkészülék antennájával felveszi a rádióhullámokat. Szétválasztja a hang-, kép- és szinkronozó jeleket egymástól, majd bonyolult technikai műveletnek veti alá. Végül hangszórója a hangjeleket hangenerglává, képcsöve pedig a kép- és szinkronozó jeleket, a továbbított kép fényenergiájává alakítja vissza.

Mint látjuk, a televízió is a rádióhullámokat használja fel. Miért van tehát az, hogy amíg „hangrádiónkkal" jól vesszük Moszkva, Párizs, vagy Pozsony hangját, addig nem láthatjuk az ugyanezen városok televíziós adói által sugárzott képet?

Ennek okát nem abban kell keresni, hogy a televízió még gyermekcipőben jár. Az egy másodperc alatt átvivendő rengeteg képpont megköveteli azt, hogy a felhasznált rádióhullámok az ún. ultra-rövidhullámok legyenek. Ezek a rádióhullámok pedig úgy terjednek, mint a fény és csak kb. 100—150 kilométer távolságon belül vehetők. Mivel terjedésüket a hegyek is gátolják, nincs lehetőség arra, hogy Pécsett a budapesti, vagy a külföldi televíziós adásokat, közvetlenül vegyük. Egy, vagy több közvetítő állomásra lesz tehát szükség, a pécsi televízió megvalósítása érdekében.

Ismeretes, hogy a pécsi televízió létesítésének meggyorsítására, műszaki bizottság alakult. A műszakiak a budapesti nagyadó megindulása után, megvizsgálják, hogy hány közvetítő állomásra lesz szükség és kidolgozzák a pécsi televízió építése társadalmi úton való meggyorsításának részletes tervét. A pécsiek számára a legkedvezőbb megoldás az lenne, ha a budapesti adást a Misinatetőn üzembiztosan lehetne majd venni. Ebben az esetben ugyanis csupán egyetlen egy közvetítő állomásra lesz szükség. Az ábra azt mutatja, hogy ez esetben milyen úton jut majd el a kép- és a hang a pécsi televíziós előfizetőhöz.

A televízióban egyaránt közvetítenek studió-előadásokat, filmeket és helyszíni közvetítéseket. A televíziós stúdiót nem célszerű az adóállomás helyén elhelyezni. A Magyar Televízió stúdiója is Budapesten, a belvárosban, a Szabadság téri, volt Tőzsde palotában van. A közvetített műsortól függően, kisebb-nagyobb stúdióra van szükség. Az ábrán 1 és 2-vel jelölt kapcsolás a különböző

A televízión továbbított kép és hang útja

stúdiókat jelentik. A filmközvetítések lebonyolítására szolgál az 5-el jelzett filmszoba. Itt történik meg az egyes filmkockák képpontokra való felbontása és elektromos jelekké való átalakítása. A stúdiók és a filmszoba különleges kábellel van összekötve a 9-el jelölt képkezelővel. A kísérőhangot a stúdiókból ugyancsak kábel viszi a 7-el jelölt hangkeverőbe. A kép- és hangkeverő közös helyiségben van és a stúdiókkal, valamint a filmszobával szolgálati telefon köti össze. A távbeszélő végződéseit 8-al jelöltük. A színházi, stadioni, vagy más helyszíni közvetítéseket mozgóállomás segítségével bonyolítják le. A mozgóállomás végeredményben egy autóbuszba szerelt stúdió. A mozgóállomást nem kábel köti össze a hang- és képkeverővel, hanem egy kisteljesítményű, mikróhullámú adóval „lövi fel" a hangot, képet és a szolgálati közleményeket a kép- és hangkeverőbe. A 4-el jelölt mozgóállomás adását a 6-al jelölt vevő veszi fel. A helyszíni közvetítéseknél használatos képbontóknak (3) sokkalta érzékenyebbeknek kell lenniök, mint a stúdióban használatos kamaráknak, hiszen este rossz világítás mellett is jól kell működniök.

A kép- és hangkeverőből a képnek és hangnak megfelelő elektromos jelek az adóba (10) jutnak. A rádióhullámokat a televíziós adó antennája sugározza ki.

A Pécsett létesítendő közvetítő állomást a 12-vel jelölt kocka jelenti. Ennek az állomásnak vevőantennája felveszi majd a budapesti televíziós adást és megfelelő átalakítás után, más hullámhosszon kisugározza. Így veheti majd a 13-al jelölt pécsi televíziós előfizető a budapesti adást. A soronkövetkező feladat most már az, hogy a budapesti nagyadó után megépüljenek a vidéki közvetítő állomások és a külföldi televíziós műsorok átvételére szolgáló összeköttetések. A terv ugyanis az, hogy az ezután létesítendő mikróhullámú közvetítőlánc segítségével bekapcsolódhassunk az európai televíziós hálózatba is. Így lesz elérhető az, hogy a pécsi televíziós előfizető, ne csak a budapesti, hanem a moszkvai, prágai, vagy berlini adásban is gyönyörködjön.

Tudja-e,

... hogy az ultra-rövidhullámú rádiózás tökéletes zenei élvezetet nyújt.

... hogy éppen ezért az Orion rádiógyár 1958-ban piacra hoz egy hétcsöves, három hangszórós, lemezjátszóval egybeépített URH-vételre is alkalmas vevőkészüléket.

... hogy nem érdemes megtakarítani az antennaépítés költségeit, mert zavarmentes rádióvétel csak jó külső antennával érhető el.

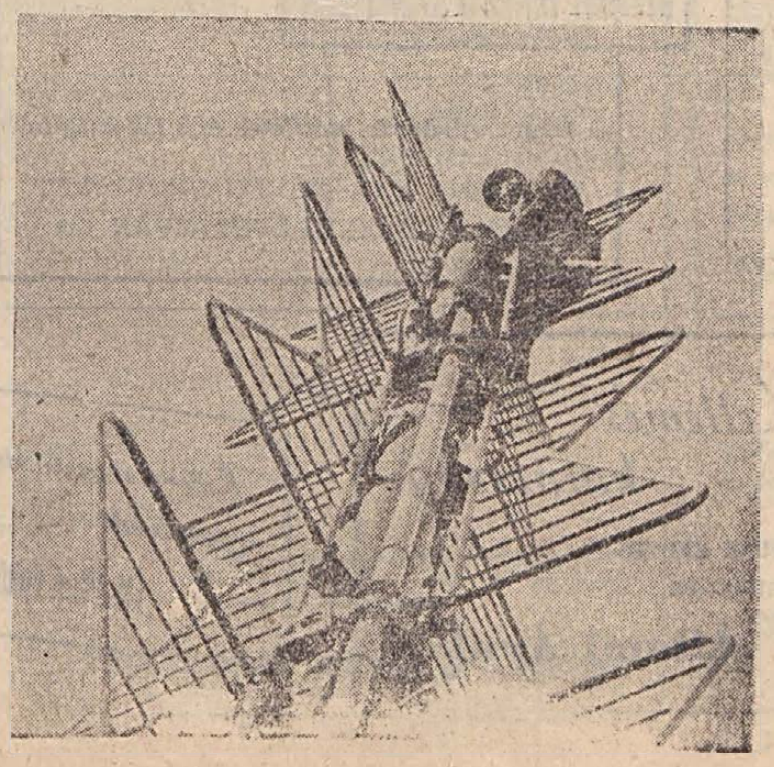
... hogy 1958-ban rádióvevőkészülékkel egybeépített televíziós vevőkészülék is piacra kerül.

... hogy, ha rádiókészülékéhez mégsem épít antennát, a földvezetéket az antenna-hüvelybe kell dugaszolni.

... a ferritantenna segítségével az egymást zavaró középhullámú adók is jól elválaszthatók.

... hogy a rádiózavarok nagy részét a rosszul érintkező biztosítékok okozzák. Ezért mielőtt a posta rádiózavarelhárító szerveihez fordul, vizsgáltassa felül elektromos berendezéseit.

A sztalinogorszki televíziós torony

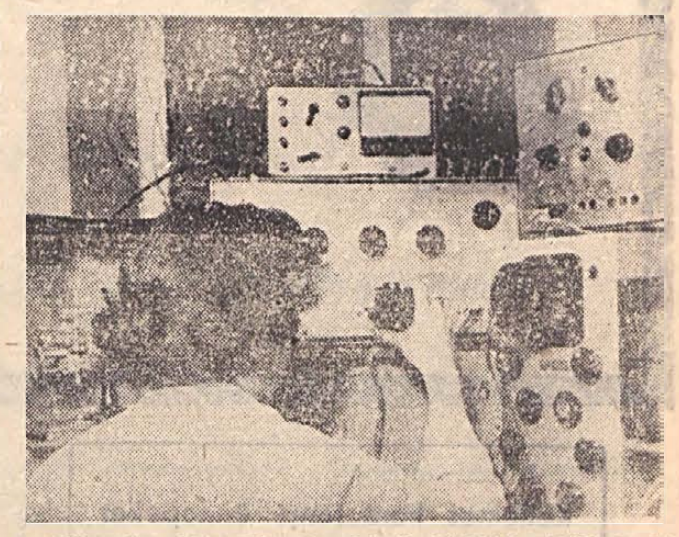

A Szovjetunióban egyre jobban terjed a televízió: újabb és újabb városok kapnak televíziós központokat. Képünk a sztalinogorszki televíziós központ antennájának szerelését mutatja.

Az első kínai televíziós központ

Pekingben nemsokára megkezdik Kína első televíziós központjának építését. A tervet szovjet mérnökök készítették a televíziós technika legújabb eredményeinek számbavételével. A központ a terv szerint színes műsorokat is közvetít. Adásait a távoli körzetek lakosai is foghatják, mivel óriási adótornyot építenek. Az adótorony magassága körülbelül 400 méter lesz, vagyis mintegy 100 méterrel magasabb, mint az Eiffel-torony. Az adóantenna tornyát 4 méteres átmérőjű csövekből szerelik össze. A csövek belsejében két gyorsfelvonó működik majd, körülbelül 100 ember fér el egyszerre. Az erkélyről nagyszerű kilátás nyílik majd Pekingre és környékére.

Elektronikus műszerek az egyetemen

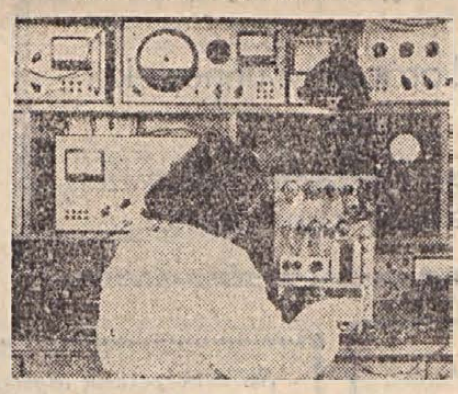
Az elektronikus laboratóriumban készült biológiai erősítők és kétsugaras oszcillográf

Az Orvostudományi Egyetem *a tudományos kutatás támogatására 1949. elején létrehozta elektronikus laboratóriumát. Ez a laboratórium Örkényi János dr. vezetésével az egyetem számos intézetének segített tudományos kutató és gyógyító munkájában és sok kiváló, új készüléket tervezett és készített.*

Eltekintve attól, hogy ez az intézmény sok százezer forint megtakarítást jelent az egyetemnek és nagy időmegtakarítást egyes javítások azonnali, helyben történő elvégzésével, felbecsülhetetlen az az előny, amelyet az önálló tudományos tervezés és új elgondolások kivitelezése területén nyújt. Ez a legfontosabb és egyúttal pótolhatatlan szerepe.

A Biofizikai Intézetben *régóta foglalkoznak az izommüködés kérdésével, hiszen ez mind aktuálisabbá válik a munkaélettan és a sportélettan állandóan fokozódó jelentősége miatt. Egyik legfontosabb probléma abban áll, hogy milyen folyamat révén lesz az idegen lefutó ingerületből izomtevékenység?*

Ezen bonyolult kérdés egy részének tisztázása az elé a feladat elé állította az intézetet, hogy a köbcentiméter egy milliomod részét kitevő térfogatváltozást és ezzel egyidejűleg egy Volt elektromos feszültség század—ezredrészét kitevő elektromos változást egyidejűleg mérni és optikailag regisztrálni tudják. Az együttes tervezés és szakértő kivitelezés révén olyan elektronikus műszerek jöttek létre, amelyek révén sikerült megoldani a feladatot. Ezzel egy több évtizedes nemzetközi vita fejeződött be az intézet álláspontjának teljes győzelmével és az eredmény a legnagyobb magyar tudományos elismerést, a Kossuth-díjat szerezte meg.

Az elektronikus laboratóriumban új erősítő készül

Az Élettani Intézet *kutató munkájában ma már nélkülözhetetlen az elektronika. Az elektronikának az utóbbi évtizedekben kibontakozott forradalmi fejlődése nyomán alakultak ki az elektrofiziológiában azok a nagy érzékenységű és rendkívül pontos vizsgáló eszközök, melyek az idegszövetben működés közben termelődött elektromos változások felerősítésével és regisztrálásával fiziológiás feltételek mellett is lehetővé teszik az agyvelő folyamatainak közvetlen elemzését, a legmagasabb rendű pszihés működés tanulmányozását.*

Steril feltételek mellett a kísérleti állat koponyájába épített elektródok segítségével éber állapotban elektronikus ingerlő berendezéssel ingerelhető az agyvelő, pontosan meghatározott pontjain, vagy vezethető el ugyanilyen elektródokon az agyműködés közben termelt áram, mely több milliószoros felerősítés után tintaíró szerkezetbe vezetve az állat magatartására jellemző görbét ír. Klinikai vizsgálatoknál is alkalmazást nyer az úgynevezett electroencephalographia (EEG), melynél az agy elektromos aktivitásának változása lehetővé teszi agydaganatok, sérülések pontos helyének megállapítását és a különböző agyi megbetegedések kórmegállapítását.

A mély elektródokkal történő ingerlési és az agy által termelt működési áram elvezetésére szolgáló elektrofiziológiai, valamint a magatartás vizsgálatát célzó feltételes reflex módszer összekapcsolása új lehetőségeket nyitott az idegrendszer működésének kutatásában és új szemléletet ad az agyi folyamatok megértéséhez.

HIREK

A moszkvai rádió szerint a Szovjetunióban olyan fényképezőgépet szerkesztettek, amellyel egy másodpere alatt 32 millió felvételt lehet készíteni.

*

A csehszlovákiai Tesla művek a világon először gyárt elektronikus hordozható mikroszkópot, amely üzemi laboratóriumokban lesz alkalmazható. Az új mikroszkóp nagyítása: százötvenezerszeres.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt Igazgatósága,

párt- és üzemi-bizottsága

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

a tröszt dolgozóinak

Kellemes karácsonyi ünnepeket

kíván minden dolgozójának

és a város lakosságának

a

Pécsi Víz- és Csatornaművek V. vezetősége, párt- és szakszervezete

---

A Baranya megyei

Moziüzemi Vállalat

pártszervezete, szakszervezeti bizottsága és igazgatósága

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KÍVÁN

minden kedves mozilátogatónak és a vállalat valamennyi dolgozójának

---

A SOPIANA GÉPGYÁR

pártszervezete,
szakszervezete,
vállalatvezetősége

boldog ünnepeket

és jó munkát kíván összes dolgozóinak

MEGBÍZÓINKNAK
ÉS DOLGOZÓINKNAK

kellemes karácsonyi ünnepeket

KÍVÁNUNK

Pécsi Belsped

Boldog ünnepeket

kívánunk minden fuvaroztatónknak és összes dolgozónknak

Pécsi 21. sz. Autóközlekedési Vállalat

vezetősége

A Pécsi Cementáru-ipari Vállalat

vezetősége minden dolgozójának és ügyfeleinek

KELLEMES ÜNNEPEKET ÉS EREDMÉNYEKBEN GAZDAG BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN

---

boldog ünnepeket kívá

a Baranya megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ

a megye földművesszövetkezeti ságának, választott vezetőinek vásárló közönségének és összes dolgozóinak

---

A Pécsi Porcelángyár minden dolgozójának

kellemes karácsonyi ünnepeket

kíván

A PORCELÁNGYÁRI PÁRTSZERVEZET, SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG ÉS A VÁLLALAT VEZETŐSÉGE

A Pécsi Faipari Szövetkezet

VEZETŐSÉGE

boldog ünnepeket

KÍVÁN

A SZÖVETKEZET TAGJAINAK, DOLGOZÓINAK VALAMINT MINDEN KEDVES VEVŐJÉNEK

Kellemes
karácsonyi ünnepeket,
boldog új évet kíván

jóltartóinak a

XIV. sz.

Autójavító V.

Szövetkezetünk tagságának, kedves vásárlóinknak, dolgozóinknak, körzetünkben működő termelőszövetkezeteknek, termelési társulásainknak és szakcsoportjainknak

KELLEMES ÜNNEPEKET ÉS EREDMÉNYEKBEN GAZDAG ÚJESZTENDŐT KÍVÁN

Pécs és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet

igazgatósága

Kellemes ünnepeket kíván minden dolgozójának

a

Pécsi Útfenntartó Vállalat

vezetősége

A pécsi Építő és Tatarozó V.

vezetősége építtetőinek és dolgozóinak kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

---

Vevőinek és dolgozóinak

kellemes ünnepeket
és boldog újesztendőt

küldi a

Dé-Dunántúli Üveg- és Porcelánértékesítő Vállalat

A Pécsi Bádogos és Szerelő Kisipari Termelő Szövetkezet

az állami vállalatok, közületek és a lakosság felé

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk

MINDEN DOLGOZÓNKNAK
VALAMINT ÖSSZES FOGYASZTÓINKNAK

Pécsi Gázszolgáltató Vállalat vezetősége

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet

kívánnak kedves vendégeiknek a

PÉCSI FODRÁSZSZÖVETKEZET

dolgozói

ÁLLAMI ÁRUHÁZ

Kellemes karácsonyi

ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK KEDVES VÁSÁRLÓKÖZÖNSÉGÜNKNEK

Állami Áruház

Kellemes ünnepeket kíván minden dolgozójának és ügyfeleinek

ÉM. Pécsi Építőgépkarbantartó V. vezetősége

A Pécsi Közlekedési V.

vezetősége

minden dolgozójának és utasának

kellemes ünnepeket

kíván

A Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatósága,

párt- és szakszervezete

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

a tröszt mindenegyes dolgozójának

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok vevőimnek, barátaimnak, és ismerőseimnek:

Horgos István vállás

Kellemes karácsonyi, és boldog új évet kíván

dolgozóinak és megrendelőinek

a Pécsi Villamosgépjavító KTSZ

A Villány és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet

vásárlóközönségének, tagjainak, dolgozóinak

kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Kellemes karácsonyi ünnepeket

kívánunk

minden kedves vevőnknek

Sport- Hangszer és Játéknagyker pécsi lerakata

Kellemes karácsonyi ünnepeket

kíván

kedves megrendelőinek

a

Pécsi Fényképész KTSZ

★

A DÉLDUNÁNTÚLI ÁRAMSZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT Pécsi Üzletigazgatóságához tartozó összes üzemegységeinek és minden dolgozójának:

boldog karácsonyi ünnepeket és eredményekkel teli újesztendőt kíván

az igazgatóság vezetősége

★

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván

ÖSSZES TAGJAINAK, DOLGOZÓINAK VALAMINT ÖSSZES ÜGYFELEINEK

a Nagyharsányi és Vidéke Földművesszövetkezet Igazgatósága

A gazdaság vezetősége üzemi pártszervezete és üzemi bizottsága a gazdaság dolgozóinak

kellemes karácsonyi ünnepeket,

valamint boldog és eredményekben gazdag

újesztendőt kíván

ORMANYSAGI ALLAMI GAZDASAG

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet

kíván

tagságának, dolgozóinak és minden kedves vásárlójának

a Siklósi Körzeti Földművesszövetkezet Igazgatósága

A Harkányi Gépállomás

vezetősége, párt- és szakszervezete

kellemes karácsonyi ünnepeket

és boldog új évet kíván

minden dolgozójának, körzetébe tartozó termelőszövetkezeteknek és egyéni megrendelőinek

---

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újesztendőt kíván dolgozóinak, tagjainak és kedves vásárlóinak a

Kozármisleny és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Igazgatósága

---

Kellemes ünnepeket, boldog új évet kívánnak az

Autó- és Alkatrészkereskedelmi Vállalat Pécsi Fiók dolgozói

KEDVES VEVŐINKNEK KELLEMES ÜNNEPEKET KÍVÁNOK:

MADARÁSZ babajavító

Pécs, Bajcsy Zs. u. 5.

A Pécsi Vegyesipari Vállalat

kedves megrendelőinek és valamennyi dolgozójának

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván

A Pécsváradi Gépállomás

vezetősége, pártszervezete és szakszervezeti bizottsága

kellemes karácsonyi ünnepeket boldog új évet kíván

a vállalat összes dolgozóinak

Megrendelőinknek és dolgozóinknak

kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Komlói Helyiipari Vegyes és Javító Vállalat vezetősége

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánnak üzletfeleinknek

NAGY MIHÁLY

autó- és motorjavító, Pécs Zsolnay utca 2

KELLEMES KARÁCSONYT ÉS BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN

kedves megrendelőinek

Blankó Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő, *Pécs, Béla u. 7.*

Kellemes ünnepeket

kívánunk vásárlóinknak

Pécsi Élelmiszerkiskeresk. Vállalat

Beruházóinknak, dolgozóinknak

kellemes ünnepeket

kívánunk:

Komlói Állami Építőipari Vállalat

pártszervezete és vállalatvezetősége

A Pécsi Sütőipari Vállalat

üzemi bizottsága és pártszervezete

kellemes ünnepeket kíván

vásárlóinak és dolgozóinak

A baranya megyei Tejipari Vállalat

vezetősége, pártszervezete, szakszervezete

kellemes karácsonyi ünnepeket

és eredményekben gazdag

boldog új évet

kíván

valamennyi dolgozójának

Kellemes karácsonyi ünnepeket

kívánok

kedves megrendelőimnek és jóbarátaimnak

Tarr kőműves,

Pécs Szabadság út 38.

Minden vásárlójának, ügyfelének

és a vállalat összes dolgozójának

kellemes ünnepeket kíván

Dél-Baranya megyei Népbolt Igazgatósága

Kellemes karácsonyt és boldog új évet kíván

minden dolgozójának, körzete termelőszövetkezeti dolgozóinak és egyénileg dolgozó parasztságának

a Bólyi Gépállomás vezetősége, párt- és szakszervezete

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván

A SZÖVETKEZET VALAMENNYI TAGJÁNAK, DOLGOZÓJÁNAK ÉS VÁSÁRLÓJÁNAK

a Szentlőrinc és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Igazgatósága

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

összes dolgozójának

a Pécsi Állami Gazdaság

vezetősége és pártszervezete

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk
minden kedves vevőnknek és dolgozóinknak

Pécsi Kiskereskedelmi V.

Kedves megrendelőinknek
és dolgozóinknak
kellemes ünnepeket kívánunk

Pécsi Kossuth Cipész KTSZ

vezetősége

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván
kedves vendégeinek és összes dolgozójának

a Pécsi Vendéglátó

Vállalat vezetősége

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván
a megye dolgozóinak és termelőinek
a
Baranya megyei Terményforgalmi V. Pécs

Kellemes karácsonyi ünnepeket

kívánunk kedves vevőinknek

Pécsi Ruházati Bolt dolgozói

A Baranya megyei Füszért Vállalat

párt- és szakszervezeti bizottsága
minden dolgozójának és kedves vevőinek

kellemes karácsonyi ünnepeket
kíván

Minden dolgozónknak, valamint
összes fogyasztónknak

kellemes karácsonyi ünnepeket
kívánunk

Dél-Dunántúli Aramszolgáltató V.

Pécs legjobb borait ízlelheti és fogyaszthatja
a Pécsi Állami Gazdaság
újonnan berendezett
borkimérőjében
Rákóczi út 39/d.
Karácsonyra, Szilveszterre, családi estekre, összejövetelekre stb. borát itt szerezze be.
PÉCSI OLASZ RIZLING, PÉCSI RIZLING SZILVÁNI, BÁNÁTI RIZLING, LEÁNYKA
borokból válogathat.

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
kíván minden megrendelőjének és összes dolgozójának a
Pécsi Építő Kisipari Termelő Szövetkezet
vezetősége.

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET,
valamint
BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN
kedves rendelőinek és a vállalat valamennyi dolgozójának a
Pécsi Ruha- és Cipőipari Vállalat
vezetősége

A Baranya megyei összes kiskereskedelmi szerveknek és a földművesszövetkezetek vezetőségének és dolgozóinak
KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
és eredményekben gazdag, békés
BOLDOG ÚJESZTENDŐT KIVÁN a
Dél-Dunántúli Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi V., Pécs

Az ÉM
Baranya megyei Téglagyári ES
vezetősége, párt- és szakszervezete
KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS SIKEREKBEN GAZDAG BOLDOG ÚJ ÉVET
kíván az összes dolgozóinak.

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN
a vállalat valamennyi dolgozójának
és vásárlóinak a
Pécsi Járási Sütőipari Vállalat
vezetősége

BOLDOG ÜNNEPEKET KIVÁN
minden kedves vásárlójának és a vállalat valamennyi dolgozójának a
Pécsi Hús- és Tej-kiskereskedelmi Vállalat
vezetősége, pártszervezete és szakszervezeti bizottsága

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog újesztendőt
KÍVÁN ÜGYFELEINEK
az Országos Takarékpénztár

UTAZÓKÖZÖNSÉGÉNEK ÉS DOLGOZÓINAK
KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
KIVÁN a
Pécsi Autóközlekedési Vállalat (MÁVAUT)

A Baranya megyei Vidéki Vendéglátó Vállalat

Boldog ünnepeket

KÍVÁN MINDEN DOLGOZÓJÁNAK
ÉS KEDVES VENDÉGEINEK

Észak-Baranya megyei Népbolt

Dél-Baranya megyei Népbolt

kellemes karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és a vállalat összes dolgozójának

A Zengőaljai Állami Gazdaság vezetősége,
üzemi pártszervezete,
és szakszervezete

kellemes karácsonyt és boldog új évet kíván
valamennyi dolgozójának

Megköszönik az idei gazdasági évben végzett eredményes és jó munkájukat és sok sikert kívánnak a 1958-as évhez

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog újesztendőt kívánok
kedves vevőimnek,
üzletfeleimnek, barátaimnak
és ismerőseimnek
Plecht István
vegyeskereskedő Pécs, Megyeri u. 9.

Kedves vendégeinknek és dolgozóinknak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk
Komlói Vendéglátóipari Vállalat

Kellemes karácsonyi és boldog új évi ünnepeket
kíván
a Himesháza és Vidéke Körzeti Fmsz.
Igazgatósága
a szövetkezet tagságának, dolgozóinak
és a vásárló közönségnek

A Villányi Állami Gazdaság
pártszervezete, igazgatósága
és üzemi bizottsága
a gazdaság dolgozóinak
kellemes
karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet kíván

Kellemes karácsonyi ünnepeket
kívánunk összes dolgozóinknak
Községgazdálkodási Vállalat,
Komló
vezetősége, párt- és szakszervezete

Kellemes pihenést, üdülést akar az ünnepekre? Akkor jöjjön
Harkányfürdőre
a Baranya Szállodába
napi pensió 55 forint.
Ételkülönlegességek,
elsőrendű italok!
Kellemesen fűtött szobák!
Nagy szilveszteri műsor!
Hangulat! Tánc! Tombola!
Zene:
Szalay-Hotter-Versenyi együttes
Énekel: Hotter Jenő.
Mindenkit szeretettel vár
a VEZETŐSÉG

BOLDOG KARÁCSONYI ÉS ÚJ ÉVI ÜNNEPEKET KÍVÁN

a földművesszövetkezetek választott vezetőinek tagságának és dolgozóinak

A MESZÖV IGAZGATÓSÁGA

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet kívánunk
dolgozóinknak, tagságunknak és szeretett vásárló közönségünknek
Bóly és Vidéke Körzeti Fmsz. Igazgatósága

Kellemes karácsonyi és boldog új évi ünnepeket kíván
a bőrös állandóan kaphatók!
Komlói Vendéglátóipari Vállalat
kezelésében

A Bólyi Állami Gazdaság
vezetősége, párt- és szakszervezete

HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel értesítjük rokonainkat és barátainkat, hogy Kovács József nyugdíjas műszerész 62 éves korában elhunyt. Temetése pénteken fél 4 órakor lesz.

Gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Karácsonyfa alatti felvételt lakáson vállalok. Ágota fotó. Telefon: 10-48. 77

Textilkendősök figyelem! Új cikk a szobai falvédő. Kapható: Barmos, Újpest, István tér 10. 79

Mohácson közvetlenül a Duna mellett, Somogyi Béla u. 14. sz. ház eladó. Érdeklődni lehet: ugyanott. Ozv. Zathureckyné. 413

Ágytoll és kész párna, dunyha kapható. Pécs, Nagy Flórián u. 16. 468

Szoba-konyhás kis ház eladó Rácvároson, 1130 négyszögöl, Útfenntartóval szemben. Bővebbet: Méhes, Siklósi út 102. 91

9/30 és 5/36-os síkkötőgép eladó. Hosszúhetény, Fő utca 134. 503

Fényképfelvételek készítésére hívásra házhoz megyek. Hollódy fényképész. Telefon: negyvenhat-nyolcvanöt 507

Rönkvágást végeztessen Harth asztalosnál, Keszü. Boldog ünnepeket kívánok.

Eladó ház, 2 szobás, nagy konyha, éléskamra, nyári konyha, pince, nagy gazdasági épületekkel, beköltözhető. 4 kh szántóval Gerdé, 10. sz. Buszjárat. 521

Vad- és házinyúl-, görény-, róka-, nyest, vidra-, pézsma-, borjú- és marhabőröket veszek. Hablicsek, Ipar u. 3. 108

DIÁKÖSSZEJÁNC. karácsonykor, 4 órától felnőtteknek 7 órától kezdődik a Petőfi Művelődési Házban (József u. 15.)

Ágybetétek
Készítésre vállalom
VAJTA kárpitos Déryné u. 11 Telefon: 38-1[illegible]

Gépírás-gyorsírás iskolai tanítását vállalja szaktanár. Pécs, Káptalan u. 3. 113

Vikkendházakat veszek. Értesítést kérek Déryné (Mária) utca 16., emelet, három csengetés. 137

Keresek megvételre fekete smoking nadrágot. Halasköz 4. 617

3+1-es világvevő rádió 700 forintért eladó. Aradi vértanúk útja 11. 595

Fafűrészelő (motoros) Bajcsy Zs. u. 10. Telefon: 11-03, Soós János. 609

Gyermekszerető bejárónőt keresek. Madách u. 1, Tóka. 598

Eladó egyszer kettő, egyszer háromszobás komfortos családi ház részletfizetésre is. Érdeklődés: Halasköz 4. délután 6—8-ig. 616

Fodrászati cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43-36. 645

150-es Zetka, Singer szabógép eladó, részletre is vagy hízottsertésért cserélhető. Rudas László u. 26. 638

Borseprőt minden mennyiségben átvesz cserepálinkáért Gyümölcsszeszipari Vállalat, Malom u. 25. Tel. 29-40. 141

Önállóan dolgozó lakatost, lehetőleg kisiparost felvesz a Pécsi Bádogos KTSZ Pécs, Kossuth Lajos u. 63. 612

Használt férfiruhát, gumicsizmát, bakancsot, fehérneműt veszek, hívásra házhoz megyek. Schlesinger, Tiborc u. 66. 622

Beethoven német rádió, új táskaírógép, csehszlovák mikrólemezjátszó eladó. János utca 11., másodemelet. 594

Rádiót veszek, eladok, javítok. Néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 596

Görcsönyben 11d. sz. ház mellékhelyiségekkel, konyhakerttel, gyümölcsössel 530 n-öl szőlő; présházzal eladó. Érdeklődni lehet Csirke Józsefnél. 582

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván sportbarátainak, ismerőseinek és üzletfeleinek. Kassai József, Fürst S. u. 2. 566

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újesztendőt kívánok tisztelt ügyfeleimnek és rokonaimnak. Schreer Tibor fuvaros, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-93. 591

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. György u. 6. sz. 584

Kertváros u. 9. sz. családi ház eladó. Érdeklődni: Siklósi u. 94. sz. Sass. 541

Fordító és leíró iroda. Levelek, szak- és tudományos szövegek gondos fordítása. Dr. Kovrig, Szabadság út 19. 524

Kombináltszobát, konyhabútort Somogyváry asztalostól. Pécs, Bajcsy Zs. u. 10. 106

Nyelvtudását fejlessze! Vegyen részt fordítási gyakorlatokon! Minden szerdán francia, csütörtökön német, pénteken angol, szombaton orosz nyelvű napilapok, folyóiratok fordítása. Délután hat órától. Óradíj 6 forint. Dr. Kovrig, Szabadság út 19. 523

Használt férfiruhát, bakancsot, gumi- és bőrcsizmát, tisztiruhát veszek, Hetényi, Bem u. 20. Tel.: 22-49. 545

500 négyszögöl jótermő, részben fiatal szőlő 24 000 Ft-ért eladó. Kardos, Nagydeindol 37. 547

Kellemes karácsonyt, boldog újévet kíván Bereznai Ignác, pedikűrös. 553

Négyszobás komfortos családi ház a volt Dózsa tiszti iskola mellett. Szkókó-tetőn 5 éves, új 900 négyszögöl szőlő. Weisz Manfréd fürdőkályha, egy ponyva eladó. Rácváros 2. sz. Tel.: 37-43. 556

Házakat, öröklakásokat keres Déryné (Mária) utca 16. Declevairoda gondnokolásra. 120

Komlói Helyiipari Vállalat vezetősége értesíti a vállalatokat, szövetkezeteket, kisiparosokat, hogy a vállalat központi raktárában elfekvő anyagként eladásra kerülnek: varrógép, motorkerékpár, kerékpár, töltőtoll-alkatrészek, leértékelt áron, valamint: lakatos, villany, vízvezeték, kőműves, szíjgyártó használt és új kéziszerszámok. Megtekinthető mindennap reggel 7-től 16 óráig. 43

Kellemes karácsonyi és boldog újévi ünnepeket kíván
a gazdaság dolgozóinak
kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván

Kellemes karácsonyi és boldog új évi ünnepeket
erőben és sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk a gazdaság valamennyi dolgozójának

Cukorrépatermelők!

Aki még nem szerződött,
***december hó folyamán feltétlenül* kösse meg cukorrépatermelési szerződését**

Az időben szerződő termelő jobban előkészítheti földjét a cukorrépatermeléshez, gazdagabb termést takarít be.
Nagy cukorrépatermés előny az országnak, hasznot a gazdának.

A cukorrépa ára fizetendő súlyú répamázsánként:

1. **10 forint és 3 kg kristálycukor**
természetben. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, a Cukorgyár minden kg cukor helyett **10.60 forintot fizet.**

2. **Mellékjárandóság: ingyen,**
térítés nélkül 65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokványminőségű száraz répaszelet és 0.50 kg melasz.
A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és termelőtársulások az egész átadott répamennyiség után

mázsánként 3.— forint nagyüzemi felárat kapnak, ha
500 kat. holdig . . . 1000 mázsán felül,
1000 kat. holdig . . . 2500 mázsán felül,
1000 kat. holdon felül 4000 mázsát meghaladó **cukorrépát** szállítanak be.

Újabb kedvezmény a cukorrépatermelőknek:
az eddigi holdankénti 240.— forintos művelési előleg helyett
1120 forint termelési készpénzelőleget nyújt a Cukorgyár.
800 forint a szerződés megkötésekor, 320 forint a tavaszi munkák idején kerül kifizetésre.

A szerződést mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a cukorgyári szakfelügyelők, egyéni termelőkkel a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépafelelősök **kötik meg.**

CUKORGYÁR

A TOTÓ-LOTTÓ kirendeltségek karácsonyi és újévi nyitvatartása

DECEMBER 25., (SZERDA): a kirendeltségek helyiségei egész nap zárva vannak.

DECEMBER 26., (CSÜTÖRTÖK): a budapesti, pécsi és győri kirendeltségek 9—12 óráig tartanak nyitva, az összes többi kirendeltségek helyiségei egész nap zárva vannak.

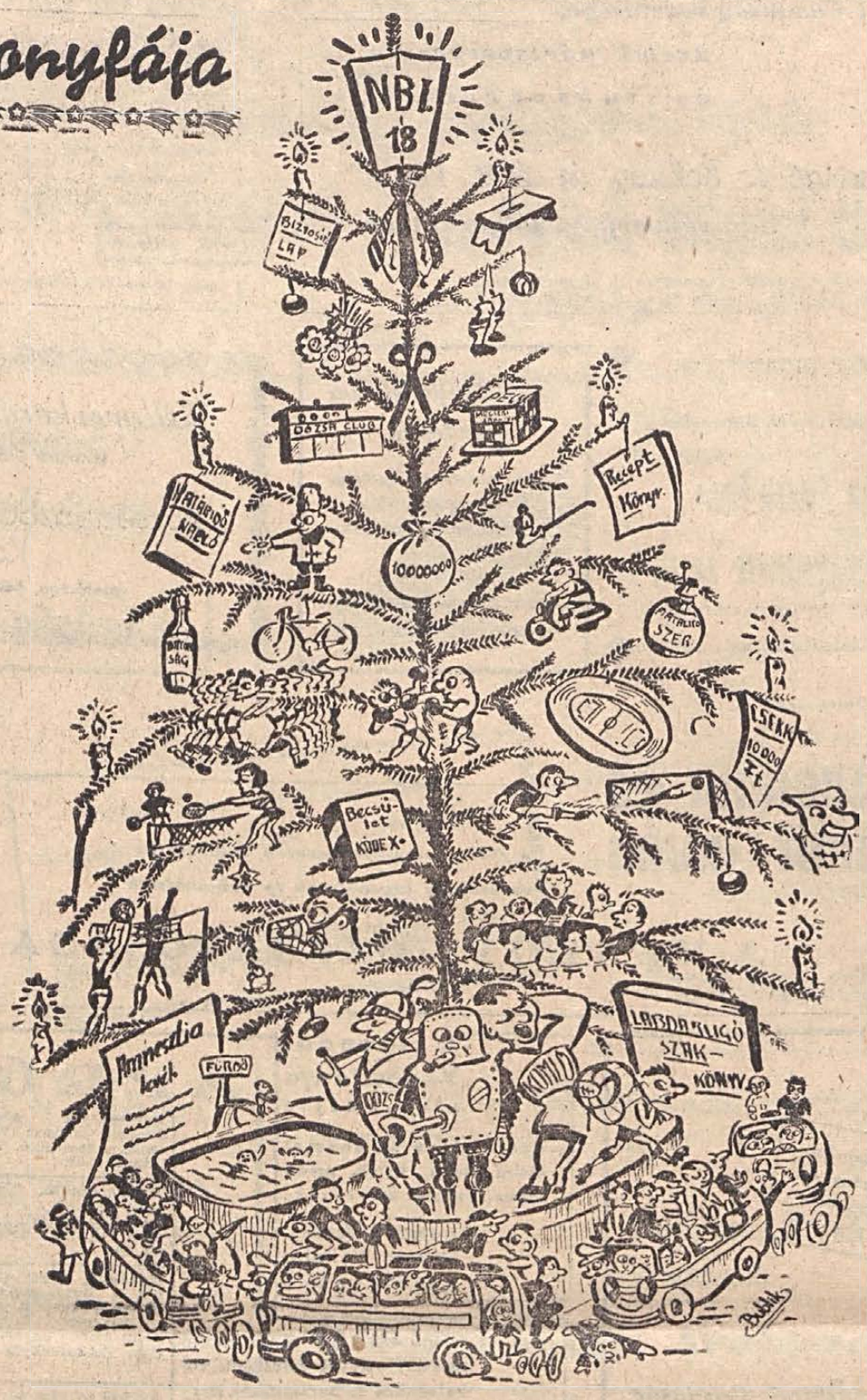
DECEMBER 27., (PÉNTEK): és 28., (SZOMBAT): mindenütt a szokásos pénteki, illetve szombati nyitvatartási idő érvényes.

DECEMBER 29., (VASÁRNAP): a budapesti, pécsi és győri kirendeltségek a szokásos vasárnapi rend szerint tartanak nyitva, az összes többi kirendeltségek zárva lesznek.

DECEMBER 30., (HÉTFŐ): és 31., (KEDD): az összes kirendeltségek a szokásos hétfői, illetőleg keddi záróránál egy órával tovább tartanak nyitva.

JANUÁR 1., (SZERDA): 14 órától a szokásos záróráig.

TÜKE IV. karácsonyfája

Kik kapják ezt a rengeteg ajándékot, Tüke?

— Nagyrészt a sportolók mester, de bőven jut a vezetőknek és talán valami a szurkolóknak is belőle.

— Mi mindent látok ezen a csillogó karácsonyfán?

— Hát menjünk szépen sorba! A klubhelyiséget a Dózsa-Petőfi kapja. Konyha is lesz hozzá! A székház a Mecseki Sakk-kör, szegényeknek nincs helyiségük.

— Látok üvegeket is lógni, azokban mi van?

— Ebben a literesben speciális bátorságnövelő szer. Kovács Sanyi, az NB I-es balszélső ha megissza, állandó és gólképes tagja lesz csapatának. A másik üvegben ijfjítószer van. Higgye el, hatásosabb a méhpempőnél. A teniszezőnőknek hoztam. No nem a külcsín miatt, arra jó a méhpempő is. Tíz évvel fiatalítjuk meg őket, addig talán felnevelik Pécsett az utánpótlást.

— Hát az a biztosítási lap kié lesz?

— A Dózsa kézilabdásoké, mester. Egy esetleges újabb kulcscsonttörésnél nem éri majd kellemetlen meglepetés őket. Ha már a biztosító intézetnél jártam, gondoltam jó szolgálatot teszek a pécsi és komlói szurkolóknak és kértem kötvényt az NB I-ből való kiesés ellen is. Sajnos, nem kaptam. Azt mondták, hogy erre a nyári erősítések idején kellett volna biztosítást kötni.

— Hát akkor semmit nem kap a pécsi és komlói NB I-es csapat?

— De azért rájuk is gondoltam. Látja azt a nagy 18-ast? Ez létszámemelést jelent az NB I-ben. Hogy miért éppen 18-ra? Hát biztos, ami biztos, így talán mindkét csapatnak sikerülne bentmaradni.

— Nini itt egy csokor virágot, a másik oldalon egy csekket látok.

— Igen a Dózsának a Virágból egy egész csokorral hoztam. Viszont a Virágnak odacsúsztatom majd egy óvatlan pillanatban a 10 ezres csekket. Remélem, használni tudja.

— Még rengeteg ajándék van a fenyőfán?

— Ne féljen, mindegyiknek lesz gazdája. Ezt a határidős naplót Czüller Józsi bácsi kapja. Látja, itt minden napra elő lehet jegyezni a fizetnivalót. Igaz viszont, hogy a PEAC meg kapott egy éves terembértartozást, de azért nem árt az ilyen szép bőrkötéses naptár. A receptkönyv legyen Molnár Kazié. Külön aláhúztam benne a halételek készítését, figyelemmel elsősorban a halászlé főzésére. A békepipát majd Csernus Kálmán és Rózsahegyi Mátyás sporttársak, a megyei és városi sportfelügyelőségek vezetői szívják el, azzal, hogy a csatabárd ezentúl mindig elásva marad.

— Az a remek robogó kié lesz Tüke?

— Keszler Matyié, mester. A jeles csatár technikája még a régi fényében csillog, de egy-egy rúgyogó átadás után percekig meg kell pihennie. Most majd ott lesz a robogó. Leadás után felpattan majd rá, pillanatok alatt a kapu előtt terem úgy hogy majd egyként nagy Keszler-dugóval elkerüli a bányászcsapat a kiesést. Hát a két ollót látja-e, mester?

— Ezt kinek tartogatja?

— A pécsi NB I-es csapat mérlegője kapja a csodaszerszámot.

— Mi a csodának kell az neki?

— Mester, nem látta, hogy az ősszel milyen nagy volt a mellény? Ha ezzel az ollóval márciusig átszabják, megszűkítik a focisták mellényét, bentmaradunk az NB I-ben. Ezért küldök Bodola Dudusnak injectiós tűt. A komlóiak ugyanis az első félórában mindig úgy hajtanak, hogy az ember lélekzete is eláll tőle. Most majd jel óra után tizpercenként a játékosok odatartják a Dudus bácsinak a sonkájukat és az edző egy kis erőnlétpótlást adagolhat majd be a tűvel.

— Hát az temérdek sok pénz?

— A százezer forintot a PVSK és a PEAC közösen kapják. Mindkét helyen ezeregy helye van a pénznek. Azonkívül a vasutas kosaras lányoknak hat új labdát is küldök, mert ezen a téren nagy náluk a szegénység. A szép nyakkendők Csupák Jóskáé, ő már tudja, miért. A sámedlit egy-két alacsonytermetű sportvezető a hatásosabb munka kedvéért nyilván jól használja. Az a „szőcsbundás" legény a karikagyűrűvel olyan, mintha nem is baba lenne, hanem egy élőlény. Adjuk oda a csinos válogatott tornásznőnek. A kerékpárt a PVSK kerekesek használják egészséggel. Azt a becsületkódexet pedig lapozgassák szorgalmasan azok az olvasók akik az én susogásomért alaptalanul megsértődtek és jelentgetéseket tettek.

— Maga mindenkinek aktuális ajándékot küld, Tüke.

— Várjon mester, most jön a java. Műlábakat kapnak Lehel, Csupák, Farkas, Gelencsér, Cziráki és a többi sérülékeny játékos. Ha fáj a lábuk, csak egy csavarintás, ott a csereláb és roboghatnak tovább. Nagy Gyula sportársnak egy igazi jó futballcsapatot küldök, amiben örömét is leli. A pécsi ökölvívóknak és teniszezőknek fiatal tehetségeket. A röplabdásoknak játékosokat, nehogy kihaljon végleg az a sportág.

— Csak nem a múzeumból csenes el ezeket a lovagi páncélokat?

— Becsületes úton szereztem, mester, a zsibpiacon. Ezeket majd a pécsi NB I-es focisták öltik magukra, ha a szombathelyi visszavágóra utaznak. Nagy tépés lesz ott a hírek szerint. Csak ütlegeljenek a szombathelyiek legfeljebb az ő kezük fájdul majd meg és be is tiltják a pályájukat. Az diarcot meg a Dózsa röplabdázók köthetik fel, ha újból szombathelyi csapat ellen játszanak. Azok rájuk is haragszanak a pécsi labdarúgó-mérkőzés miatt. Az amnesztialevelet Opova Józsinak szereztem. Azt üzeni az MLSZ, minden meg van bocsátva a Kína miatt. Azt az asztaltársaságot a Dózsának hoztam. Elkelne neki egy agilis elnökség. Ezt a labdarúgó szakkönyvet a Dózsa nemrég lelépett szakosztályvezetője kapta. A csepeli 0:3 után ugyanis az Áruházban szidta a Béla bácsit, amiért a sérült Hegyit nem cserélte ki egy egészséges játékossal. A könyv 1957-es kiadású!

— Tüke, a Vasút csapatáról maga megfeledkezett?

— Ne féljen, nekik is jut ajándék. A játékvezetői automatának nyilván őrült majd a PVSK B. Közép. Ezt lehet szidni, az nem látja és nem hallja, nem kiabál vissza. meg lehet verni minden pályabeltiltástól való félelem nélkül és ha netán a játékoskijáróban le is köpdösik a meccs végén, legfeljebb a Siki bácsi, a szertáros száraz ruhával fényesre törli majd. A nikkelezett szájkosarat pedig a Kopogónak küldjük. Ő fiatal, tehetséges játékos, de korához képest többet mesél a pályán mint az szükséges lenne. Ez a kosár csak a beszédben gátolja majd, a fejlésben viszont nem.

— A góllövő csatár, amint éppen egy dugót ereszt meg a felső sarokba, a Dózsáé és a Komlói Bányász, a csatárok helyett a tavasszal legalább lesz, aki rúgja a gólokat. Nem feledkeztem meg a pécsi úszókról sem, akiknek egy uszodát küldök, lehet az akár a Nagy Lajos Gimnázium udvarán is.

— Az egyetemistáknak és a középiskolásoknak egy korszerű stadiont hoztam karácsonyi ajándékul, talán jobban tudják használni, mint a jelenlegi „ifjúsági stadion"-t.

— De mit keres TÜKE az a rengeteg autóbusz ott a fa alatt?

— Hát az a Gombás bácsié. Szegény egész évben arról panaszkodott, hogy a baráti kör tagjai nem szeretnek utazni. Kívánjuk hogy a tavasszal legalább négy telt autóbusz-szurkoló kísérje minden mérkőzésére a pécsi csapatot.

— Minden nem fért rá a fára, de a karácsonyfa alatt se jutott hely az összes ajándékoknak. Van még a zsákban, amit az a legénylke cipel, négyezer kereplő, atomdudá, nyenyere és apró üvegekben kitartó dilhatatosság, hogy jusson belőle minden szurkolónak.

— De csak 800 szurkoló jár Komlón a mérkőzésekre, TÜKE.

— Azért küldök ennyit, hogy a tavaszra megnőjön a létszám. Nagy bábszíveket pótlásként lehetne beszerelni egy-két játékosnál, elsősorban Molnárnál és Kissnél. Nem ártana egyiknek sem. Hohm Janinak, a Komlói Bányász intézőjének egy pincértáskát adok, nehogy mégegyszer Pakson elveszítse a pénzt és az igazolásokat.

— Nem fogynak el az ajándékok, TÜKE?

— Dehogynem. Még egy szekeret akarok postán eljuttatni Józsi bácsinak a jeles röplabda játékvezetőnek. Ha újból Tótokföldjére küldik ki, legyen legalább visszafelé valamilyen közlekedési eszköze. Maradt még a zsákban egy normális hosszúságú sportnadrág is a Ped. Fősök két csinos kézilabdázó nőjének. Az eddig hordottakból ugyanis elspórolták az anyagot. Mondja mester, ugye nem voltam skót ezen a szép ünnepen?

— Valóban nem, de én arra vagyok kíváncsi, hogy a megajándékozottak majd mivel kedveskednek magának, TÜKE?

Külföldi sportberkekben történt...

Aranylabdát

kapott 1957. évi teljesítményeiért Ake Johansson, az IFK Norköping sokszoros válogatott középhátvédje, mint az év legjobb svéd labdarúgója. Johansson nemcsak kitűnő labdarúgó, hanem vérbeli sportember is. Amikor értesült a döntésről, ezt mondta: „Tulajdonképpen meglep a dolog, mert én csak egy tagja vagyok egy tizenegy tagú csapatnak, akár klubomban játszom, akár a válogatottban."

Ész dolga...

Ramirez, Bolivia legöregebb játékvezetője, szégre akasztotta a sípot. Ő az első délamerikai futballbíró, aki „veretlenül" fejezte be pályafutását. Néhány újságíró vállalkozott rá, hogy kifürkészi Ramirez titkát, megtudja, mi az oka ennek a „páratlan" teljesítménynek.

— Az én szerencsém az volt, senores, — mondotta a nyugalomba vonult futballbíró, — hogy már fiatal koromban kihullott a hajam. Ez a tény lehetővé tette, hogy parókában vezessem a mérkőzéseket. Ha minden simán ment, parókában távoztam. Ha azonban valami baj történt, egyszerűen levettem a parókát, kis bajuszt ragasztottam, beálltam a tömegbe és én követeltem legharsányabban a játékvezető vérét.

Kínos

bőröndcsere. Ellis, a Budapesten is jól ismert angol játékvezető, kellemetlen helyzetbe került a belfasti ír-román válogatott mérkőzés előtt. Bement az öltözőbe, elővette a bőröndjét és át akart öltözködni. Amikor kinyitotta a bőröndöt, abból intim női ruhadarabok kerültek elő. Ellis nem tehetett mást, mint az előmérkőzés bírájának öltözőkét kérte kölcsön. Kiderült, hogy bőröndcsere történt. A játékvezető bőröndjét egy angol hegedűművésznő kapta meg. Bizonyára őt is meglepte, amikor hangversenye előtt a bőröndjében — futballcipőt és trikót talált.

Mint csokoládé árus

került a labdarúgással először kapcsolatba Homer Bergerus, a Svéd Labdarúgó Szövetség mostani főtitkára, az 1958-as VB rendezőbizottságának ügyvezetője, a vetélkedés tulajdonképpeni irányítója. Fiatal korában a stockholmi Rasunda-pályán fejtette ki „édes" tevékenységét, mely jelző, igaz, csupán a kínált árura vonatkozott, mert sora éppen eléggé keserű volt. Első szerelmét a futball jelentette, amelyhez, a tornánál tett „ballépés" után, bűnbánóan visszatért. Tíz év óta titkára a Svéd Labdarúgó Szövetségnek, és mondják, hogy kimondott szervezőtehetség és jó sportdiplomata. Svédország neki köszönheti, hogy megkapta az 1958-as évi labdarúgó világbajnokság rendezését.

Példa nélküli

csúcsra került sor Olaszországban. Eddig mindig arról olvastunk, hogy ismét új nézőcsúcsot állítottak fel valamelyik olasz város stadionjában. Nos, most pont az ellenkezőjéről kaptunk hírt. A Molfetta—Martina Franco mérkőzésen mindössze — egyetlen kíváncsi jelent meg, ami elsősorban azért meglepő, mert Molfettának mégis csak 60 000 lakosa van. A magyarázat azonban, hogy a találkozó napján, kegyetlen hóvihar dúlt s így történt, hogy az időjárás viszontagságával a két csapaton kívül csak egy szál néző dacolt. Hálájuk jeléül a 22 játékos a mérkőzés előtt és után mélyen meghajolt a hű szurkoló előtt...

Korcsolyapályát épít a PVSK és a PEAC

Lassan beköszönt a tél, a téli sportok kedvelői már nagyon várják a havat. A korcsolyázók megjégpálya után érdeklődnek. Ha az időjárás kedvező lesz, nem kell panaszkodniok a téli sportok kedvelőinek. A PVSK sporttelepén máris hozzákezdtek a korcsolyapálya létesítéséhez, kijelölték a pálya helyét, rendbehozták az öltözőt és a melegedőt, a villanyvilágítást is bevezették, most már csak a hideg időt várják a vasutasok, s aztán megnyitják a pálya kapuit.

Korcsolyapálya építését vette tervbe a PEAC is. Már az elmúlt évben is igen sokan keresték fel az egyetemi tornacsarnok mellett létesített jégpályát, az egyetemi sportkör vezetői most is azon vannak, hogy az idén is minél előbb pályához jussanak a korcsolyasport kedvelői. Ez azonban természetesen elsősorban az időjáráson múlik.

Munka után

Müller Marika, a PVSK kosárlabdacsapatának legjobb dobója most itt ül a szép kis szobában és asztalterítőt horgol, amely az új lakás első sajátkezűleg készített része lesz. Egyébként a mamát várja, hogy segítsen megsütni a hájastésztát. Kéthónapos asszony még csak, sok a tanulni, tapasztalnivalója, s nem könnyű beosztani az időt, hogy mindenre futsa: heti háromszoros edzésre, versenyre, a munkára, (a MÁV igazgatóságon számfejtő), a háztartásra, — hiszen néha szórakozni is el kell menni.

— A sportot nem hagyom abba, akármilyen nehéz is összeegyeztetni a házimunkával. Szokatlan a sok munka, reggel a takarítás, este munka után a bevásárlás, főzés, alig jut időm kézimunkázásra vagy arra, hogy elolvassak egy könyvet.

Persze, egy ügyes kosarasfiú otthon is megmutatja, mit tud. Nincs is semmi baj, a fiatal férj azonban halkan megjegyzi.

— Csak azok az utazások ne lennének! Képzelje el, elmegy szombaton és csak hétfőn látom újra!

Az ifjú házaspár most gyűjti a pénzt konyhabútorra, de még előbb karácsonyi ajándékként vesznek egy rádiót és egy virágállványt. Egy könyvespolc is a vágyak között szerepel, mert két bőrönd könyvük hever becsomagolva.

— Nagyon boldog vagyok végre a magamében — sóhajt a fiatalasszony, — hiszen volt alkalmam kitapasztalni az albérlet minden gyönyörét. Kaposvárról jöttem Pécsre és elég nehezen tudtam megszokni. De most már...

Saját bevallása szerint a döntő fordulatot az okozta, amikor megismerte férjét, a fiatal gépészmérnököt, aki szintén sportolt.

Az ifjú feleségnek most már a vacsorára is kell gondolnia. Lerakja a szépen gyarapodó terítőt és kimegy a konyhába. Krumplifánk készül. És a héjukból kihámozott krumplik éppen olyan jól állnak már a fiatalasszony kezében, mint a kosárba célozott labda.

Felejthetetlen drága jó édesapa, nagyapa, após,

Varga Péter

70 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 27-én, pénteken 3 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászoló leánya, Mezey Péterné és családja. Athinai u. 26. sz.

A Baranya megyei Tanács VB Mezőgazdasági Osztálya mély részvéttel közli, hogy Szőke Béla állami állatorvos december 17-én hosszas szenvedés után elhunyt. Emlékét szeretettel őrizzük.

Az utolsó inka centercsatár Amerikában

Suares a newyorki Columbia egyetem rugby-csapatának középcsatára lett: ez nem világrengető esemény, de mindenesetre az idők jele. A fiatalember — aki teljes nevén: Ollantay Suarez y Sabuaraura Tito Atauchi Yaurnak de Arissa Ttito Condemayta, Inka XXVI. — ugyanis a perui inkacsászárok utolsó leszármazottja.

Amióta 325 évvel ezelőtt Pizarro spanyol hódító legyőzte és kivégeztette Atahualpa császárt, Peru volt uralkodójának leszármazottjai magánemberek. De házastársaik gondos kiválogatásával mindig ügyeltek arra, hogy a család méltó maradjon rangjához; egyik tagjának sem engedték meg, hogy nőtlenül külföldre utazzon. Ám néhány hónappal ezelőtt...

A 21 éves Ollantay Suarez, ahogyan egyszerűen nevezi magát, múlt év júliusában egy hathetes szünidei kirándulás során megjelent a Vermonti Bennington kollégiumban. Az amerikai kultúrát és nevelési módszereket kívánta tanulmányozni. Sokáig tartott amíg a docensek rájöttek, hogy Suarez nem egyszerű délamerikai diák. Külön órákat vett angol nyelvből, mert elhatározta, hogy amerikai egyetemre iratkozik be, ahol antropológiát akar tanulni.

A barna szemű, alacsony, izmos fiatalember rövidre nyírja haját, ugyanolyan sportinget és tweedkabátott visel, mint a legtöbb diák, de sokszor magára ölti kéziszövésű köpönyegét, felveszi az ehhez illő sapkát, amelyet a perui indiánok szoktak viselni és mesélni kezd barátainak törzse ősi, gazdag kultúrájáról megmutatja a „kippo"-t, egy csomózott gyapjúzsinórt, amelyet az indiánok történelemkönyv gyanánt használnak, minden csomó egy másik történelmi eseményt jelent. Elmondja, milyen nehezen tudta Limában családját rábírni arra, hogy Észak-Amerikába engedjék utazni.

A fiatal inka komolyan veszi tanulmányait. Már eddig is sok exnedicióban vett részt, járt az elhanyott andesi hegyek közt, többnyire atyjának, Humberto Suarez, Inka XXV.-nek társaságában, aki jogász és archaeológus. Sikerült a Titicaca-tótól nem messze olyan barlangrajzokat felfedezniök, amelyek a történelemelőtti amerikai kultúra legrégebbi maradványai közé tartoznak, s amelyek a spanyolországi Altmaniában talált paleolit-korszakbeli barlangokhoz hasonlítanak.

Tanulmányai befejeztével Ollantay visszatér Peruba, mert hozzá akar járulni a perui indiánok alacsony életszínvonalának emeléséhez. Az Egyesült Államokban leginkább az élelmiszerek óriási választéka tett rá nagy benyomást. „Az Andesekben az emberek csak burgonyán, babon és néhány gabonafélén élnek" — jelentette ki.

Van azonban még valami, ami az inka hercegnek imponál: az amerikai nők. „Igen praktikusak, tehetségesek és bájosak" — mondta. — „Azt hiszem, az Egyesült Államok mai politikai helyzetét nem utolsósorban az amerikai asszonyoknak köszönheti."

Még nem találtak magának „girlfriendet", de úgy látszik, elkerülhetetlen hogy a XXVI. Inka tanulmányai befejeztével észak-amerikai menyasszonnyal tér majd haza. Ez nem jelent se többet, se kevesebbet, mint azt, hogy az inka hercegek sora megszakad, mert a régi családi törvények csak az inka kaszton belül kötött házasságokat ismerik el „ranghoz illőnek".

A jégcoctail Pécsett

(Budapesti tudósítónktól)

Amikor a budapesti jégcoctail előadásáról írtam, beszámolómat azzal fejeztem be, hogy a kiváló együttes tavasszal a vidéki városokba is ellátogat.

— Valóban tervbe vettük a vidéki turnékat — erősíti most meg a hírt Sárvári elvtárs, a jégszínház gazdasági vezetője. — A tavaszi és nyári hónapokban ellátogatunk az ország minden nagyobb városába, ahol lehetőség van arra, hogy felállítsuk a „színpadunkat".

Ime, mindjárt a legérdekesebb problémához érkeztünk el. Az várható volt, hogy a jégszínház vidéki városokat is felkeres. de úgy gondoltuk, hogy még a téli folyamán, amikor mindenütt van jég. De hol és hogy tudnak tavasszal vagy nyáron Pécsett jégtáncolni?

— Ez nem is olyan nagy probléma, mint amilyennek látszik. Csak megfelelő berendezés kell hozzá.

— ???

— Hűtőkompresszor, csőhálózat egy síma lap és víz. A pódiumra lerakjuk a lapot, tetejére kerül a csőhálózat, ami ammóniákos oldattal van megtöltve. Az egészet leöntjük aztán vízzel, s bekapcsoljuk a kompresszort. A víz a csövek körül, majd a csövek tetején megfagy, s nem is olvad el, mert az ammóniákos oldat nem engedi.

— Mennyi idő alatt lehet felállítani ezt a „jég-színpadot"?

— Nem kell sok idő hozzá. 48 óra alatt olyan jégtáblát fagyasztunk akár a legmelegebb augusztusi napon is, hogy a szereplők nyugodtan rámehetnek a korcsolyával.

Nehéz az egészet így első hallásra elhinni, de hiszen volt már rá precedens: a párizsiak is forró nyárban korcsolyáztak a Népstadionban.

Még egy utolsó kérdés:

— Elkészült-e már ez a „színpad-gyártó" berendezés?

— Mivel csak tavasszal indulunk vidékre, így nem sürgetjük. De egyes részei már így is készek. A pótkocsira felszerelték már a hűtőkompresszort, a szétszedhető csőhálózatot is leszállították, szóval...

Szóval most már csak meg kell várni a tavaszt, s akkor a pécsi közönség is élvezheti a Budapesti Jégszínház magas színvonalú, érdekes és látványos műsorát, mert addig csak a pestieknek jut a „coctail"-ból.

A. Gy.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁG A ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 304. SZÁM ARA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1957 DECEMBER 28

Hegyszentmártonban megalakult a megye századik termelőszövetkezete

A megyei pártbizottság és a megyei tanács távirata

A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya Megyei Bizottsága és a Baranya Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága nevében üdvözöljük a hegyszentmártoni „Törekvés" újonnan alakult mezőgazdasági termelőszövetkezet tagjait.

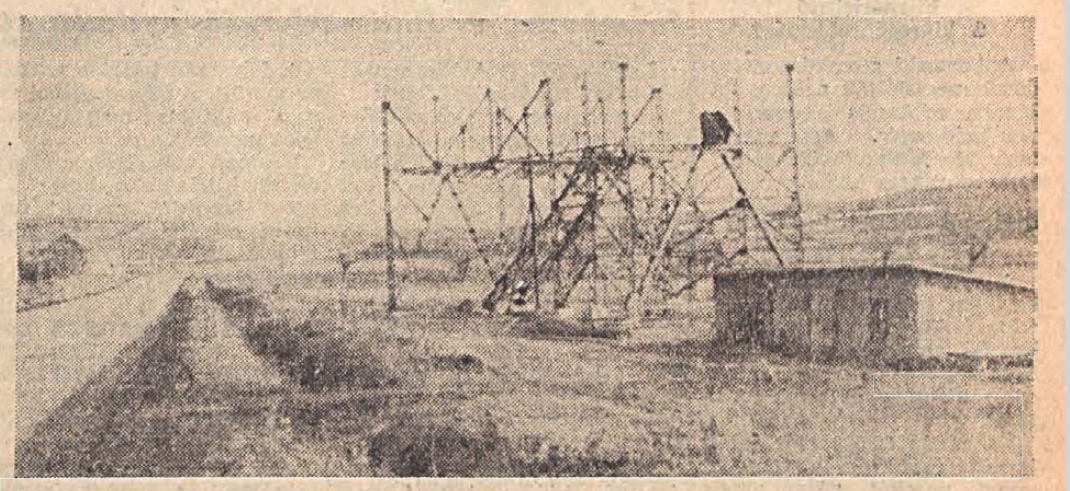
Ennek az új termelőszövetkezetnek alakulásával megyénk termelőszövetkezetének száma százra emelkedett.

Abból az alkalomból, hogy megalakult a 100. termelőszövetkezet, a megyei pártbizottság és a megyei tanács végrehajtó bizottsága egyrészt Önöknek, de az egész megye termelőszövetkezeti tagságának, eredményes jó munkát kíván.

LAKI ISTVÁN
Megyei Pártbizottság
első titkára

FÖLDVÁRI JÁNOS
Baranya Megyei Tanács V. B.
elnökhelyettese

Szerelik az István-aknai kötélpálya tartóoszlopait

A jövő évben kell elkészülnie az István-akna—Ujhegy közötti kötélpályának, hogy az István-aknán kitermelt szenet már ezen az úton szállíthassák a szénmosóba. A kötélpálya tartóoszlopainak szerelését már megkezdték. Képünkön közvetlenül a 6-os út mellett álló félig kész tartóoszlop látható.

A NSZEP közös kezdeményezésre hívja fel a Német Szociáldemokrata Pártot

Berlin (ADN). A NSZEP Központi Bizottsága levelet intézett Ollenhauerhez, a Német Szociáldemokrata Párt elnökéhez. Az Ulbricht által aláírt levélben az NSZEP felszólítja Ollenhauer pártját, törekedjenek közösen az Európában létesítendő atommentes sáv megvalósítására. A Központi Bizottság javaslatokat terjeszt a Szociáldemokrata Párt vezetősége elé.

Az NSZEP és az NSZP kezdeményezésére egész Németországban népgyűléseket kell szervezni, amelyekben megvitatják az Európában létesítendő atommentes sáv kérdését. Mozgósítanak minden országot, várost és szervezeteket, hogy tárgyalják meg az atomfegyverekkel való felszerelés és a rakétatámaszpontok létesítése elleni intézkedéseket és szálljanak síkra az Európában létesítendő atommentes sávért. Ez a kérdés ugyanis a napi német politika magva, a két német állam, a Lengyel Népköztársaság és Csehszlovákia által alkotott közép-európai atommentes övezet lényegesen hozzájárulna az általános helyzet enyhüléséhez és az európai béke fenntartásához.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt teljesítette évi tervét

December 23-án a Pécsi Szénbányászati Tröszt befejezte 1957. évi tervét. A nehézségek ellenére máris 4889 tonnát tesz ki a terven felüli termelés. Az aknák közül legjobb eredményt Béke-akna és Vasas ért el. Széchenyi-akna az egyetlen, amelynek teljesítménye még 100 százalék alatt van.

A szovjet—magyar gazdasági megállapodás alapján tovább fejlődik a két ország műszaki tudományos együttműködése

A legutóbbi szovjet—magyar gazdasági tárgyalásokon a közvetlen anyagi támogatásokon kívül jelentős műszaki segítséget is kilátásba helyezett számunkra a Szovjetunió. Ez a segítségnyújtás elmélyíti, továbbfejleszti a magyar—szovjet műszaki, tudományos együttműködési bizottság munkáját is.

A szovjet műszaki tudományos segítség elsősorban hiradástechnikánk, műszeriparunk, erősáramú iparunk fejlesztésében és a dieselesítési programunk végrehajtásában jelent számunkra nagy előnyöket.

A műszaki tudományos bizottság január közepén megtartja új ülését, amelyen kidolgozzák további együttműködésünk részleteit. A magyar tagozat hetven—nyolcvan pontból álló javaslatot terjeszt majd elő. A soronkövetkező tanácskozáson megállapodás várható olyan részletkérdésekről, hogy a két ország a következő félévben hány szakembert cserél, milyen gyártási tapasztalatokkal és dokumentációkkal tájékoztatjuk egymást és fejlődés előtt álló iparágaink tökéletesítéséhez milyen gépi berendezéseket, alkatrészeket kapunk a Szovjetuniótól.

8 800 szigetelőt szállítunk Jugoszláviának

Néhány nap múlva, december 30-án jugoszláv szakemberek érkeznek a Pécsi Porcelángyárba, hogy átvegyék a száz kilovoltos távvezetékük építéséhez szükséges újabb szigetelő szállítmányt.

8 800 nagyfeszültségű függőszigetelőt ad át ekkor a Porcelángyár, s ezzel teljesíti 1957-re vállalt exportkötelezettségét is.

Az MSZMP Központi Bizottságának üdvözlő távirata

a Tuniszi Kommunista Párt VI. kongresszusához és a svéd testvérpárt jubileumi kongresszusához

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága a magyar kommunisták nevében forró üdvözletét küldte a Tuniszi Kommunista Párt Központi Bizottságának, sok sikert kívánva a tuniszi párt VI. kongresszusának abban a munkában és harcban, amelyet Tunisz szabadságszerető népe boldogulásáért folytatnak.

Ugyancsak táviratban üdvözölte az MSZMP Központi Bizottsága a Svéd Kommunista Párt Központi Bizottságát jubileumi kongresszusa alkalmából, kifejezve, hogy a Svéd Kommunista Párt négy évtizedes, a dolgozó néptömegek érdekében vívott küzdelme nagyban hozzájárult ahhoz, hogy hazájuk példája lett annak a lenini tételnek, amely szerint a különböző társadalmi rendszerek békés egymásmellett élése megvalósítható, és a háború elkerülhető. Az MSZMP Központi Bizottsága további sikereket kíván a svéd testvérpárt kongresszusának abban a harcban, amelyet népük boldogabb jövőjéért a nemzetközi mozgalom egységéért, a pusztító háború elhárításáért és a világbéke megszilárdításáért folytatnak.

„Nagylábon" él Baranya?

Évi „fogyasztás" 370 000 pár cipő

Azt mondják az illetékesek, hogy „nagylábon" él Baranya lakossága. Onnan tudják ezt ilyen pontosan, hogy míg Budapesten főleg a 40—41-es cipőket keresik a férfiak, addig a pécsi és megyei boltokban a 43—44-es cipőknek van nagy keletjük. De így van ez, ha a más városok, megyék cipőszükségletével hasonlítjuk össze Baranyáét. Nem kivételek ez alól a pécsi nők sem. Ismeretes, hogy a 38—39-es cipők a kelendők, míg a kisebb számokat inkább más megyékbe diszponálják a gyárak.

Ha az eladott cipők számát vizsgáljuk, ugyancsak érdekes képet kapunk megyénk cipőfogyasztásáról. Míg 1955-ben összesen 287 000 pár cipőt értékesítettek a nagykereskedelmi vállalat közvetítésével, addig idén 370 000 pár cipő talált gazdára. Ami annyit jelent, hogy Baranya valamennyi lakosa, — beleértve a csecsemőket, egyenruhát viselőket is — vásárolt magának cipőt.

Különösen az első negyedévben volt nagy cipővásárlási láz. Míg 1956 hasonló időszakában alig százezer párat adtak el, addig idén megközelítették a százötvenezret. Különben itt is megmutatkozik, hogy főleg a nők szeretnek jobban, szebben és választékosabban öltözködni. Pécsett a férfiak „csak" 44 337 pár cipőt vásároltak 1957-ben. A nők? Kétszeresénél is többet: 97 484 párat. Érvényes ez vidékre is. A falusi asszonyoknak, lányok sem akarnak elmaradni a város mögött és idén csak nem háromszorannyi cipőt vásároltak, mint a férfiak. Vidéken azonban még náluknál is több gyerekcipőt adtak el a falusi boltokban, számszerint 72 400 párat.

Az idén már másképpen tárgyalnak a nagykereskedelem megbízottjai a gyárak képviselőivel. Valamikor egyszerűen bejelentették a cipőgyárak, hogy az elkövetkező időszakban milyen típusú cipőket és milyen mennyiségben gyártanak. A kereskedelemnek két választása volt: vagy elfogadta és akkor a vásárlók a gyár által termelt típusokból válogathattak, vagy egyszerűen nem kötött szerződést és akkor üresek voltak a pultok. Ma gyökeresen megváltozott a helyzet. A nagykereskedelem megbízottjai határozzák meg — a megyékben kialakult ízlések és igények alapján — hogy milyen cipőkre van szükségük. S a gyár ezeket gyártja le. A mennyiséget is a kereskedelem szabja meg.

Örvendetes hír még, hogy a jövőben jobban kielégítik az igényeket a 19—26-os számú gyermekcipőkből. Ugyanis a szegedi cipőgyár — mely eddig csak női cipőket gyártott —, áttért a fenti gyerekcipők előállítására. Remélhető, hogy ez már az első negyedévben érezteti hatását.

Megnyílt az afrikai—ázsiai országok szolidaritási értekezlete

Kairó (Uj Kina). Mint már jelentettük, Kairóban csütörtökön tíz óra 30 perckor megnyílt az afrikai—ázsiai országok szolidaritási értekezlete.

A kairói egyetem aulájában 37 ország küldöttei vettek részt az ünnepélyes megnyitáson. Az egyetemhez vezető utcákon nagy tömegek sorakoztak fel, hogy lelkes üdvözlésben részesítsék az értekezlet küldöttségeit.

Az ünnepélyes megnyitáson jelen voltak az egyiptomi kormány tagjai és a diplomáciai testület képviselői is.

Az értekezletet Anvar Szadat az egyiptomi küldöttség vezetője, az értekezlet elnöke nyitotta meg és üdvözölte a küldöttségeket.

Egész Közép-Európát köd borítja

BELGRÁD: (Tanjug) Az egész Közép-Európát és a Balkán félszigetet beborító sűrű köd pénteken megakadályozta a légiforgalmat Párizstól egészen Szalonikiig.

A sűrű köd nagymértékben akadályozza a vasúti forgalmat és a látási lehetőségek csökkenése miatt igen nehézkes a közúti közlekedés is.

Szombaton 74 disszidens érkezik vissza Kanadából

BÉCS (MTI): Pénteken 74 magyar disszidált magyar állampolgár érkezett Kanadából Bécsbe. A disszidensek, akik között több fiatalkorú van, pénteken este folytatják útjukat Magyarország felé.

A disszidált magyarokat a nehéz munkavállalási viszonyok, a nyelvi nehézségek és a kinzó honvágy késztette hazatérésre.

A 41. hét szelvényei között sorsolják ki a decemberi tárgynyereményeket

A lottó 43. játékhetére 2 015 386 szelvényt küldtek be a fogadók a sportfogadási és lottó igazgatóságra. Igy egy egy nyerőosztályra 755 769 forint jut.

Az Egerben megtartott 43. heti lottó nyerőszámok húzása után ugyancsak sorsolással döntötték el, hogy a január 3-i tárgynyereménysorsoláson a 41. játékhét 2 665 ??? szelvénye vesz részt.

A sportfogadási és lottóigazgatóság az év utolsó lottó-sorsolását december 27-én, pénteken délelőtt tíz órakor Egerben tartotta. A 43. hét sorsolásának nyerőszámai: 8, 9, 69, 73, 81.

Fortuna hajlékában

Tegnap délelőtt ünnepélyes keretek között megnyitották az Országos Takarékpénztár totó-lottó körzeti irodáját. Tegnap éppen a második kiértékelés volt, már gyülekeztek a nyugdíjasok, háztartásbeli asszonyok, leányok, hogy felbontva a színes lottó-kötegeket, keressék az ötös, négyes, hármas találatokat. S azokban a percekben, amikor megkezdődött az ünnepélyes megnyitó, érkezett a hír a legújabb lottó-húzás eredményével és közölték a nyerőszámokat: 6, 9, 69, 73 és 81.

S odakint azonnal megkezdődött a lázas munka. Egyszázötvenhárom kiértékelő látott hozzá, hogy a 185 ezer lottószelvény közül kiválogassa a nyerteseket. Mint közölték, ez a szelvényszám nem éppen a legmagasabb, a múlt héten 234 ezer érkezett Somogyból, Zalából, Tolnából és Baranyából, ugyanis ez a négy megye tartozik a pécsi körzeti irodához.

Már az első héten 2 darab négyes találatot „halásztak" ki" a negyed millió szelvény közül, az egyik szerencsés nyertes kaposvári, a másik Tolna megyei volt.

Érdekes a körzeti iroda munkája. A kiértékelők nagy, neon-világitasú teremben dolgoznak, egy-egy asztalnál heten ülnek. Öten a kiértékelést végzik. Mindegyik egy-egy számot ellenőriz a szelvényeken, majd továbbadja a kötéget. Végül a kiértékelt szelvények a hatodikhoz kerülnek, aki még egyszer ellenőrzi, majd a hetedik munkatárssal az eredménylapra rávezetik a nyertes szelvényeket.

Szerdán és csütörtökön a sorbaszedést végzik. A beérkezett szelvényeket szortirozzák, százezresével, tizezresével, ezresével, egészen tizes pontosságig. Majd a szelvénykötegek bekerülnek a vágóba, ahol egy gép a 200 darabonként csomagolt kötegeket kettévágja. Miután a fogadási szelvényt az ellenőrző szelvénytől elválasztották, a kötegek szélét különleges kék vegytintával lefestik, hogy ezzel is megakadályozzák az esetleges visszaéléseket.

Ezután az ellenőrző szelvényeket egy bizottság elhelyezi a páncélszekrényben, melyet csak akkor nyitnak ki, ha már a nyertes szelvényeket különválasztották a többiektől. Ilyenkor az ezer forinton felüli nyertes szelvényeket egyeztetik az ellenőrző résszel.

A totó már 10 éves múltra tekint vissza, s kiértékelésének is hagyományai vannak már. Szombaton és vasárnap történik a sorbaszedés és kiértékelés a pécsi körzeti irodában. Itt nem a találatokat nézik, hanem ellenkezőleg, azokat a számokat karikázzák be, melyeket nem találtak el. Kezdetben öt hibapontig dolgoznak, majd amikor Pestről, Győrből, vagy éppen a pécsi irodában jelentik, hogy tizenkettes szelvényt találtak, azontúl már csak négy hibapontig értékelik a szelvényeket.

Az utóbbi időben a pécsi totózóknak igen nagy szerencséjük volt és 3 tizenkét találatos is akadt a szelvények között.

Csaknem minden fogadási héten „születnek" öttalálatos lottószelvények. Ez pedig úgy történik, hogy mindenre kapható naiv emberek az eredményhirdetés után gyorsan kiállítanak egy lottószelvényt és követelik a „jussukat". Arra azonban nem gondolnak, hogy ellenőrző szelvény is van a világon, s mielőtt ilyen nagy összegeket kifizetnének, gondosan és sokoldalúan ellenőrzik a szelvények hitelességét.

Tarka HASÁB

Ellenőrizhető a hidrogénrobbanás?

A harwelli atomközpont tudósai megtalálták a hidrogénbomba robbanás ellenőrzésének módszerét. Azt várják, hogy MacMillan rövidesen nyilatkozatot tesz közzé erről.

6700 szót fordított le óránként a műagy

A washingtoni Georgetown-egyetem könyvtárosnője, Ariadne Lukianow „műagyat" talált fel, amely meggyorsítja az Egyesült Államokba érkező orosz tudományos hírek fordítását.

Ez a gép 30.000 szót fordít le négy és fél óra alatt, tehát annyi munkát végez, amely igen gyakorlott fordítótól egész heti munkát követel.

Műanyag-rakéta Japánban

Mioskavában (Japán csendesóceáni oldalának északi részén) kipróbálták az első műanyagból készült és műanyagmotorral hajtott rakétát. Hossza 1.30 méter, átmérője 12 dm. Rendeltetése: további rakéták indítása a Nemzetközi Geofizikai Év keretében.

A taps hőséget gerjeszt

Egy francia kutatóintézetben megállapították, hogy taps közben az emberek hőmérséklete emelkedik. Egy 3500 személy befogadására alkalmas színház- vagy hangversenyterem közönsége tapsolás közben annyi hőt gerjeszt, amennyi elegendő lenne 20 lakóház fűtésére.

Diákcsíny a javából

Dr. Zowter birminghami orvos 16 éves középiskolás fia bajuszt ragasztott és tisztiorvosként látogatást tett saját iskolájában. Az igazgató rendkívül előzékenyen fogadta és elkísérte osztályába, ahol az álorvos sorra megvizsgálta osztálytársait. Atyjától elcsent recepteken egyes osztálytársainak rendkívül erős hatású hashajtót „rendelt".

Új szintetikus kaucsuk

A szovjet gyárak olcsón állítják elő az új szintetikus kaucsukot. Az új anyag 25 százalékban ásványolajat tartalmaz. Az „olajos" kaucsuknak sok az előnye. Többek között sokkal tartósabb, mint az eddig ismert szintetikus anyagok. Rendkívül rugalmas és nagyon nehezen kopik. Autógumi-abroncsokat készítenek belőle, s ezek még rossz úton is 15—20 százalékkal tartósabbak, mint az eddig használt anyagok. Az „olajos kaucsuk" kiváló hőálló tulajdonságokkal is rendelkezik.

A trópusi kalap megmentett egy elefánt-vadászt

Dél-Rhodéziában egy európai vadász súlyosan megsebesített egy elefántot. A felbőszült, vérző állatkolosszus nekirontott támadójának és ormányával úgy megütötte, hogy a vadász elterült a földön. Tehetetlen vergődésében már arra számított, hogy a következő pillanatban agyontapossa az elefánt. Szerencsétlenségében azonban szerencse is érte. Elterülése pillanatában leesett fejéről trópusi sisakja és elkezdett körben forogni. Ettől az elefánt megijedt, s sisakhoz rohant és össze-vissza taposta, de időközben nagy vérvesztesége miatt annyira légyengült, hogy összeroskadt és hamarosan kiadta páráját. A vadász így kisebb zúzódásokkal megúszta életveszélyes kalandját.

Húsz új világítótorony épül a jugoszláv tengerparton

A sibeniki szigetcsoport térségében és Zadar kikötő környékén hamarosan megkezdik 20 új világítótorony építését.

Napenergia, mint rakétahajtó anyag

Egy amerikai repülési kutató intézet munkatársai kijelentették, hogy a nagy magasságba fellőtt rakéták korlátlanul felhasználhatnák a napenergiát. Eddigi rakétakísérleteik megerősítették, hogy a légkör legfelsőbb rétegeinek óriási napenergia-készleteit maguknak a rakétáknak a hajtására is fel lehetne használni.

Truman szerint
Szemfényvesztés és ködösítés
Eisenhower és Dulles televíziós nyilatkozata

London (MTI) A Times washingtoni tudósítója jelenti:

Eisenhower és Dulles televíziós párbeszéde a párizsi értekezlet eredményeire a legkisebb hatást gyakorolta mind kettőjük valamennyi eddigi televíziós beszéde közül. A párbeszéd a karácsonyi ünnepek folyamán teljesen feledésbe merült. A két amerikai vezető politikus nagyon kevés újat mondott.

Truman volt elnök e beszédekről kijelentette, hogy „az egész komédia, csupa üres hű-há, reklámharsonázás, szemfényvesztés és ködösítés."

A szovjet külügyminisztérium jegyzéke a moszkvai külföldi képviseletekhez

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió külügyminisztériuma jegyzéket intézett valamennyi moszkvai külföldi diplomáciai képviselethez. A jegyzék kísér ri a Szovjetunió Legfelső Tanácsa által 1957. december 21-én hozott, és a külföldi képviseleteknek megküldött határozatát a Szovjetunió külpolitikájáról. A külügyminisztérium a jegyzékben felkéri a diplomáciai képviseleteket, hogy a Szovjetunió Legfelső Tanácsa határozatának szövegét továbbítsák az illetékes kormányokhoz és parlamentekhez.

„Az Egyesült Államok igyekszik módot találni arra, hogy Spanyolországot bevonja az Atlanti Szövetségbe" — írja az ABC

Madrid (AFP) Az ABC című spanyol monarchista napilap pénteken közölte washingtoni tudósítójának „Az Egyesült Államok igyekszik módot találni arra, hogy Spanyolországot bevonja az Atlanti Szövetségbe" című jelentését. A tudósító szerint Dulles múlt heti madridi látogatásának egyik célja az volt, hogy „kidomborítsa", helytelen, hogy Spanyolország nem működik közre a NATO gépezetében..."

Salk professzor újabb kísérletezései

New York (AFP): A Science című amerikai folyóirat legutóbb közölte dr. Jonas Salk nyilatkozatát, amely szerint laboratóriumi kísérletek alkalmával olyan antianyagokat sikerült előállítania, amelyek megtámadják a rákos és az egészséges emberi sejteket.

Dr. Salk ezeket az antianyagokat akkor fedezte fel, amikor a majom szívéből származó sejtekből jobb gyermekbénulási vírusszövetet akart előállítani.

Salk állatokon folytatott laboratóriumi kísérleteket a sejtekből készített szérum felhasználásával.

Súlyos árvíz Ceylon szigetén

Colombó (Reuter) Szerdán súlyos árvíz pusztított Ceylon szigetén. Az árvíz következtében teljesen megszakadt az összeköttetés Colombó, valamint az északi és keleti tartományok között, továbbá Indiával is. Hatalmas károk keletkeztek és mintegy 150 000-en váltak hajléktalanná. Az egyik jelentés szerint a Colombótól 160 mérföldnyire lévő Bandaravelaban 19-en vesztették életüket az árvíz nyomán keletkezett földcsuszamlás következtében.

Az egyre tartó esők következtében a víz szintje tovább emelkedik. Hivatalos adatok az emberéletben keletkezett veszteségekről és az anyagi károkról még nem állnak rendelkezésre.

Egyiptomi lapok a köztársaság elleni összeesküvésről

Kairó (TASZSZ): Egyiptomi lapok jelentik, hogy a köztársaság ellen irányuló újabb imperialista összeesküvést leplezték le. Az angol kémszolgálat tisztjei Beirutban összeesküvést készítettek elő, amelynek az lett volna a célja, hogy visszaállítsák a monarchiát Egyiptomban. Anglia és néhány arab ország egyeduralkodója pénzt bocsátott az összeesküvők rendelkezésére. A lap szerint az összeesküvők merényletet készítettek elő több egyiptomi politikus ellen. Az összeesküvés célja katonai államcsíny lett volna. Még akarták gyilkolni Naszszert, valamint több más forradalmi vezért és helyreállítani a monarchiát Egyiptomban.

Karácsonyi istentisztelet Moszkvában

Moszkva: A Moszkvában élő katolikusok megünnepelték a karácsonyt. A Szt. Lajos római katolikus templomban tartott istentiszteleten sok hívő vett részt. Moszkvaiakon kívül számos diplomáciai képviselet munkatársa is részt vett az istentiszteleten.

Sztanyiszlav Rogovszkij plébános karácsonyi beszédet intézett híveihez. Reményét fejezte ki, hogy az új, 1958-i esztendő a béke esztendeje lesz.

A szovjet statisztikai hivatal közleménye

Moszkva (TASZSZ). Moszkvában közzétették a Szovjetunió Minisztertanácsa Központi Statisztikai Hivatalának jelentését, amely rámutat, hogy az 1957. december 15-i állapot szerint 1956. december 15-höz viszonyítva a Szovjetunióban majdnem 400.000 tonnával több hús, százezer tonnával több húsáru, majdnem 80.000 tonnával több állati zsiradékot és egymillió tonnával több teljes tejterméket termeltek. E termékek 1957-es termelési tervét határidő előtt teljesítették.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: felhős, párás, ködös idő. Több helyen ködszitálás, ónos eső. Gyenge légáramlás. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 3—mínusz 5, legmagasabb hőmérséklet szombaton mínusz 3—plusz 1 fok között.

A bankok államosításának 10 éves évfordulójára

1947 decemberében, hazánk népi demokratikus fejlődése útján jelentős állomáshoz érkeztünk. Az ország haladó erői a Magyar Kommunista Párt vezetése mellett kiharcolták a nagybankok államosításáról szóló törvényjavaslatnak az Országgyűlés elé vitelét. A több napos tárgyalás során az egyes polgári pártok képviselőivel szemben folytatott heves viták után a javaslat elfogadásra került, majd 1947. december 4-én törvényerőre emelkedett. A törvény végrehajtása, az államosítás lebonyolítása érdekében decemberben több utasítás született, amelyek révén a kapitalizmus legnagyobb erősségét — a bankrendszert a néphatalom vette birtokába.

Mindenki előtt ismeretes, hogy milyen óriási gazdasági és politikai hatalom összpontosult a bankok kezében a kapitalista viszonyok között. A nagytőkések maroknyi csoportja a bankszervezet segítségével — a Horthy-rendszer idején — nálunk Magyarországon is az egész gazdasági életet ellenőrzése és befolyása alatt tartotta. Ebben az időben a bankok tevékenységét egyetlen szempont, az üzleti haszon emelése vezette, ami természetesen csak a kizsákmányolás fokozásával volt lehetséges. Nem véletlen, hogy a dolgozók többségének tudatában a kizsákmányolás jellegzáraként élnek a kapitalista bankok. Üzletpolitikájuk a felszabadulás után sem változott. Tevékenységük a tervgazdálkodás útjára tért ország fejlődését károsan befolyásolta. Ennek a gyakorlatnak vetett véget az államosítási törvény.

1947. decemberétől 1953-ig fokozatosán alakult ki a jelenlegi szocialista bankrendszerünk. A szocialista bankokat a nép megbízottjai irányítják a dolgozók érdekeinek megfelelően és tevékenységük a társadalmi tulajdon és a szocialista rendszer megszilárdítására és fejlesztésére irányul. A bankok feladata a szocialista gazdaság pénzeszközeinek összegyűjtése és azoknak az egész társadalom érdekében, a népgazdaság szükségleteire való fordítása.

A termelés elősegítésére hiteleket nyújtanak a vállalatoknak, szövetkezeteknek. A termelő erők fejlesztése céljából az új létesítményekre, beruházásokra fordított pénzösszegeket kezelik, folyósítják. Összegyűjtik a lakosság megtakarításait és betétként megőrzik, ezekből egyes esetekben (pl. házépítés) hiteleket folyósítanak a lakosság részére.

A bankszerű teendők mellett ellenőrzési feladatokat is ellátnak. Vizsgálják az általuk kihelyezett pénzösszegek felhasználását, őrködnek a terv- és pénzügyi fegyelem betartása fölött.

A munka közben — főleg a népszerűtlen feladatok miatt — gyakori a meg nem értés, burkolt vagy nyílt fenyegetés és néha kifejezetten ellenséges magatartás a bankok dolgozóival szemben. Sokan felesleges „akadékoskodásnak" tartják, ha a bank kötelességének megfelelően ellenőrzéseket végez a pénzügyi fegyelem betartása érdekében.

Október—novemberben, az ellenforradalom napjaiban, a nagy pénzelköltési és vásárlási lázban rendkívüli mértékben megduzzadt a pénzforgalom. Baranya megyében közel 600 millió forint fordult meg a bankok dolgozóinak kezében és ebből egy fillér sem tűnt el. Egyetlen társadalmi tulajdonnal kapcsolatos visszaélés, sikkasztás nem fordult elő.

Ennek oka abban található, hogy a szocialista bankok alkalmazottai ma már nagyrészben ugyanúgy a nép közül kerültek ki, mint más üzemek, intézmények dolgozói.

Az elmúlt 10 esztendő alatt hazánk gazdasági fejlődésében elért eredményhez szocialista bankrendszerünknek jelentős része volt. A bankok dolgozói átérzik a rájukváró feladatok fontosságát és munkájukkal továbbra is a szocializmus építését kívánják szolgálni.

NAGY JÓZSEF

Kis hírek a nagyvilágból

LONDON

A Daily Telegraph washingtoni tudósítója úgy értesül, hogy az Egyesült Államok békülékeny választ ad a Bulganyin-levélre. Azt hiszik, Eisenhower tárgyalni akar a Szovjetunióval a leszerelésről és megdöntötte Dulles álláspontját, aki nem hisz a Szovjetunió jóindulatában és szándékaiban. Ezzel szemben Eisenhowernek az a véleménye, hogy mindenesetre igen fontos volna beszélni és tárgyalni.

RÓMA

Gina Lollobrigida és Sophia Loren ebben az évben egy szinten szerepel az adófizetők listáján: 80—80 millió líra jövedelemadót róttak ki rájuk.

RÓMA

December 24-én, karácsony estéjén a milanói kórházban hasműtétet hajtottak végre a 21 éves Carla Santambrogion. Az operáció közben a beteg szívműködése háromszor is megállt, azaz háromszor következett be a „klinikai halál." A sebész villámgyorsan felvágta a beteg mellét és masszázzsal ismét megindította a szívműködést. A többórás operáció alatt a beteg összesen hét-nyolc percig volt élettelen. Erről a szokatlan háromszori „feltámaszról" csak akkor adtak ki tájékoztatást, amikor a páciens már véglegesen átesett a válságon.

RABET

Hivatalos rabati forrásból megerősítették, hogy Marokkó nem vesz részt az afrikai—ázsiai szolidaritási értekezleten. Csak az ellenzéki Demokratikus Függetlenségi Párt képviselői utaznak Kairóba, de részvételük szigorúan magánjellegű.

ANKARA

Törökország nem vesz részt az afrikai—ázsiai szolidaritási értekezleten. Törökország attól fél, hogy az értekezlet, amelyen olyan országok küldöttei is jelen lesznek, mint a Szovjetunió, Kelet-Németország és Jugoszlávia, a kommunista tömb érdekeit szolgálja.

BELGRÁD

Az elmúlt hónapok során folytatott sikeres tárgyalások eredményeképpen a Szovjetunió és a népi demokratikus országok megkezdték Jugoszlávia részére az 1955-ben és 1956-ban kötött kölcsönegyezmények előirányzott összegeinek folyósítását. Az eddigi egyezmények alapján a Szovjetunió és a népi demokratikus országok 1962-ig 330 millió dollár kölcsönt folyósítanak Jugoszláviának.

BAGDAD

Burhanuddin Basajan, iraki külügyminiszter, Bagdadban szerdán bejelentette, hogy Irak visszahívta Hasim Dzsavadot, állandó ENSZ-képviselőjét, amiért Törökország ellen szavazott a Ciprussal kapcsolatos legutóbbi ENSZ-vita során.

LENINGRÁD

A Szovjetunió Kommunista Pártja leningrádi területi és városi bizottsága december 24-én együttes ülést tartott. A teljes ülésen F. R. Kozlovot, az OSZSZSZK minisztertanácsa elnökévé való kinevezése alkalmából felmentette a leningrádi területi pártbizottság első titkári tiszte alól.

ISZTAMBUL

A lapok közlik a török hivatalos hatóságok cáfolatát a Jani Szabah című lapnak a törökországi atomkísérletekről szóló hírével kapcsolatban. Rámutatnak, hogy kiképzési célból „feltételezett robbantást hajtottak végre."

MOSZKVA

A Szovjetunió és Nagy-Britannia kormányküldöttségei tárgyalásokat folytattak Londonban közvetlen Moszkva—London légijárat megindításáról. Az új közvetlen légivonal a Szovjetunió légiforgalmi társaságának és a British European Airways Corporation angol repülőtársaságnak gépei fognak közlekedni.

DELHI

Ceylon lakosságának száma meghaladja a kilenc millió főt.

TOKIÓ

Japán lakossága ez év októberi állapot szerint 91 100 000 főt számlál.

NEW YORK

Hivatalos jelentések szerint a karácsonyi ünnepek alatt különböző balesetek következtében 268 ember vesztette életét az Egyesült Államokban. Ebből 215-en közlekedési baleset áldozatai lettek (a második világháború óta csak egyízben volt ennél nagyobb a karácsonyi halálos közlekedési balesetek száma) 27-en halálra égtek és 26 ember különféle más balesetek áldozata lett.

UJ DELHI

Megbízható forrásból jelentik, hogy Sukarno, indonéziai köztársasági elnök január elején MacMillán indiai látogatása alkalmával valószínűleg találkozik az angol miniszterelnökkel. Az indonéziai köztársasági elnök és az angol miniszterelnök tanácskozást folytat Nehruval. Jól értesült körökben arra gondolnak, hogy Sukarno és Nehru megbeszélésein Indonézia és Hollandia kapcsolatainak „normalizálási" lehetőségeiről lesz szó, India esetleges közvetítésével.

UJ DELHI

Hétfőn megalakult az Indiai Kongresszus Párt szocialista fóruma. Célja a Kongresszus Párt működésének megélénkítése, s a párt-határozatok végrehajtása (amelyek sürgették a „társadalom szocialista jellegének" és az indiai tervgazdálkodásnak megteremtését).

JERUZSÁLEM

Ben Gurion izraeli miniszterelnök sajtóértekezleten közölte, megvalósítja azt a tervét, hogy megbízottat küld Nyugat-Németországba, ahol a megbízott fegyvervásárlásról fog tárgyalni. „Izraelnek védelmi fegyvereket kell szereznie, s azok közül egyesek csak Nyugat-Németországban szerezhetők be" — mondotta. Nem volt hajlandó közölni, hogy Izrael milyen fajta fegyvereket akar vásárolni.

BONN

Bonni kormánykörökben tartózkodóan fogadták Ben Gurion miniszterelnöknek azt a bejelentését, hogy Izrael esetleg fegyvereket rendel a Német Szövetségi Köztársaságtól. Mint mondják, a szövetségi kormánynak semmi oka sincs arra, hogy szakítson a Közép-Kelet irányában eddig követett óvatos és mértéktartó politikájával.

BELGRÁD

December 27-re virradó éjszaka a bulgáriai Dragoman város közelében földcsuszamlás történt. A földcsuszamlás következtében megszakadt a közvetlen vasúti összeköttetés Jugoszlávia és Bulgária között.

UJ DELHI

Sukarno, az Indonéz Köztársaság elnöke január 7-én az indiai kormány vendégeként Uj Delhibe érkezik.

BERLIN

Otto Nuscke, az NDK minisztertanácsának elnökhelyettese, a Keresztény Demokrata Unió elnöke 1957. december 27-én életének 75. esztendejében szívroham következtében váratlanul elhunyt.

MOSZKVA

Vorosilov marsall, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke, táviratilag üdvözölte a Kairóban megnyílt afrikai—ázsiai értekezletet és sok sikert kívánt munkájához.

KAIRÓ

A kairói rádió közlése szerint Nasszer elnök csütörtökön este tanácskozott Hammarskjöld ENSZ főtitkárral. Hammarskjöld pénteken Beirutba utazik.

LONDON

Kedden új tetőpontját érte el az a vita, vajon az egyesítendő skót ezredek katonái a jövőben szoknyát viseljenek-e, avagy nadrágot. Két skót ezred parancsnoka ugyanis nem egyezett bele abba, hogy a két katonai egység összeolvasztása után a katonák nadrágot viseljenek. Az egyik ezred harcosai nadrágot hordanak, viszont a másik ezredben a szoknyát viselik.

A két ezredest ezért felmentették a lemondásra.

Kétmillió forintos nyereség

Elkészült az év végi mérleg a görcsönydobokai Uj Alkotmány Tsz-ben is és ezzel befejeződött a zárszámadási munka a mohácsi járás termelőszövetkezeteiben. A tizenhét közös gazdaság fennállása óta az idén érte el a legjobb eredményt. Valamennyi szövetkezet nyereséggel zárt: összesen 2 064 608 forinttal növekedett a közös vagyonuk.

A jövedelemből szépen részesednek a tagok. Járási átlagban 53 forint jut egy-egy munkaegységre, majdnem húsz forinttal több, mint tavaly. Mindössze egy szövetkezet van, amely negyven forintnál kevesebbet oszt munkaegységenként. Annál több a hatvan-hetven forintos részesedés, sőt a görcsönydobokai Uj Alkotmány Tsz-ben 77 forintot, a liptódi Alkotmány Tsz-ben pedig majdnem 82 forintot osztanak minden munkaegységre.

Gondoltak a jövőre is a tsz-tagok: a jövedelemnek átlag 10—15 százalékát tartalékolták. A bólyi Kossuth Tsz például 154 000 forintot tett félre a közös gazdaság fejlesztésére.

Érdekes, tartalmas a KISZ-szervezetek munkája

Megalakult a KISZ-szervezet Kossuth-aknán

A napokban alakult meg a komlói Kossuth-akna szenes körletében a KISZ-szervezet 53 taggal. Az új szervezet azonnal munkához látott. Rendbehozták a kultúrhelyiségüket, ahol könyvtárat és játékszobát létesítenek. Elhatározták, hogy a jövőben patronálják a legénységszállást.

A komlói III-as akna KISZ-szervezete műsoros Szilveszter-estet rendez a Keringő-étteremben. Éjfélkor a szervezet titkára mond újévi köszöntőt.

A KISZ Komlói Városi Bizottsága sítanfolyamot szervez közösen a síszövetséggel. Eddig már 13 pár sífelszerelést kaptak.

A Béta-aknai KISZ-szervezet jó termelési eredményeiért és a szervezeti munkáért 245 kötetes könyvtárat kapott a városi bizottságtól.

Ankét a Mohácsi Selyemgyárban

A Mohácsi Selyemgyár KISZ-szervezete a város valamennyi alapszervi titkára részére ankétot rendezett, ahol beszámoltak eddig végzett munkájukról és kicserélték tapasztalataikat. Utána a résztvevők megtekintették a gyárat, majd pedig a kultúrteremben táncestéllyel fejezték be az ankétot.

A területi KISZ-alapszervezet műsoros szilveszteri estet rendez Mohácson. A kétórás műsort a KISZ-szervezet kultúrcsoportja adja.

A járásban az elmúlt napokban Lánycsókon, Nagybudméron és Békás-pusztán alakult új KISZ-szervezet.

Ifjúsági előadás Sellyén

A sellyei KISZ-szervezet klub-estet rendezett, ahol Vágó Pál elvtárs „Barátság, szerelem" címmel tartott előadást, melyet a fiatalok nagy figyelemmel hallgattak.

A csányoszrói KISZ-szervezet szilveszteri bál előkészítésén dolgozik. Mint kiszűrődött, sok érdekességgel lepik meg a bál résztvevőit. Annyit előre elárultak, hogy öttagú jazzzenekar szolgáltatja a zenét. A sellyei földművesszövetkezet lemezjátszós rádiót ajándékozott a jól dolgozó csányoszrói kiszeseknek.

Királyegyházán a napokban alakult meg a KISZ-szervezet és azonnal munkához láttak. Rendbehozták a tanácstól kapott helyiséget, ahol tervek szerint rendezvényeket és vita esteket tartanak. A sellyei földművesszövetkezet a KISZ-szervezet részére folyószámlát nyitott, hogy megkönnyítse munkáját.

A KISZ Baranya megyei bizottsága december 28-án megyei paraszt ifjúsági tanácskozást rendez a KISZ kultúrotthonban. A tanácskozás megtárgyalja a falusi KISZ-munka soronkövetkező feladatait. Ugyancsak december 28-án a KISZ kultúrotthonban a KIMSZ megalakulásának 39. évfordulója alkalmából műsoros ünnepélyt rendeznek, melyen részt vesznek a megye legjobban dolgozó KISZ fiataljai.

A KISZ ifjúsági akadémiáját eddig előadásonként és átlagosan 150 fiatal látogatta. Legközelebb Ambrus Jenő elvtárs tart előadást. Címe: A párt szerepe a szocialista társadalomban.

A közeljövőben megalakul a KISZ érdekvédelmi bizottsága, melynek vezetői fiatal KISZ-tagok és jogászok lesznek. Ugyancsak a közeljövőben a városi bizottság szerkesztésében havonta ifjúsági híradót jelentetnek meg.

A városban az elmúlt napokban a Mecsek Nyomda, Szabolcsfalu és a MÁV TBKE fiataljaiból alakult KISZ-szervezet.

Érdekes hír érkezett Petőfiznáról, ahol a KISZ fiatalok társadalmi munkában megkezdték a jégpálya építését. A bőrgyári fiatalok az Állami Áruházzal közösen divatbemutatót rendeznek az üzem kultúrtermében. A bemutatót majd táncestély követi.

A Vasas II. KISZ-szervezet Hópehely-bált rendez a bányász kultúrotthonban, melyre lázasan készülnek a szervezet fiataljai.

Petőfi-akna kapta a KISZ-vándorzászlót

A Megyei KISZ Végrehajtó Bizottság vándorzászlaját Petőfi-akna KISZ-szervezete nyerte el.

A századik

A századik termelőszövetkezet megalakulásáról kaptuk a hírt ma a megyei tanácstól. Száz termelőszövetkezet van ismét Baranyában! Nagy dolog ez, még akkor is, ha az ellenforradalom előtt ennél több termelőszövetkezet volt a megyében.

Az elmúlt év novemberében, decemberében sorra mondták ki feloszlatásukat a termelőszövetkezetek, mert megfélemlítették őket a falvakban ekkor még hangoskodó ellenforradalmi elemek. Sok emberben vetődött fel ekkor a kérdés: „Hát újra visszasüllyedünk nagyapáink kisparcellás gazdálkodásáig?" Voltak, akik nemcsak aggódtak, hanem ki is fejtették nézeteiket.

De szép számmal voltak hangoskodók, akik azt mondták, hogy nálunk nem eresztett még gyökeret a szövetkezés gondolata, hogy az itt-ott elkövetett erőszakoskodás elvette az emberek kedvét a szövetkezéstől... Szerencsére nem ezeknek lett igazuk, hanem azoknak, akik minden erejüket latbavetve hozzáláttak a nagyüzemi gazdálkodás megteremtéséhez.

Nehéz munkát vállaltak magukra, mert tény és való, hogy az elmúlt években egyes túlbuzgó emberek valósággal megcsúfolták az egyik legfőbb lenini elvet, az önkéntesség elvét és ez mély nyomott hagyott a megbántott parasztokban. Majdnem mindent elölről kellett kezdeni és ami a legfőbb, az elkövetett hibáktól mentesen, az önkéntesség szigorú betartásával. Hogy menynyire sikerült ez, azt bizonyítja az is, hogy ma már az ellenséges propaganda sem tud azzal operálni, hogy itt, vagy ott erőszakot alkalmaztak. Ez pedig azt jelenti, hogy dolgozó parasztságunk saját elhatározásából lépett ismét a szövetkezés útjára.

Nem a kényszer, hanem annak felismerése vitte a közösbe, hogy ott könnyebb munkával jobb megélhetéshez jut.

Ez az elv vezérelte a szigetvári járásban azt a 25 családot, amely október 1-e óta 44 taggal és 213 hold földdel belépett a meglévő termelőszövetkezetbe. A siklósi járásbeli 62 új tag belépése is azt bizonyítja: az ellenforradalom nem tudta kiölni a magyar parasztokból a szövetkezés gondolatát. A parasztok nemcsak gondolkodtak az elmúlt három hónapban, hanem cselekedtek is. A sellyei járásban 27 család 47 tagja 270 hold földdel kezdte meg a közös gazdálkodást a termelőszövetkezetben. Emellett a sellyei járásban kettő, a szigetvári járásban pedig egy új termelőszövetkezet alakult. A sásdi járásban is 13 család 16 tagja kérte felvételét és nyolcvan hold földet vitt be a közösbe az elmúlt hetekben.

Hosszú, nehéz volt az út a januárban még 39 termelőszövetkezettől eljutni a századik termelőszövetkezetig. Hatvanegy új termelőszövetkezet alakult januártól napjainkig a megyében. Kell-e ennél jobb, erőteljesebb bizonyíték arra, hogy a magyar paraszt nem idegenkedik a szövetkezéstől.

Egy rövid kis hír: „Megalakult a századik termelőszövetkezet Baranyában, Hegyszentmártonban, Törekvés néven", mennyi gondolatot ébreszt az emberben. Most a zárszámadások után, amikor minden egyénileg dolgozó paraszt összehasonlítást tehet a maga jövedelme és a termelőszövetkezeti tagok jövedelme között, bizonyosak vagyunk abban, hogy hamarosan üdvözölhetjük a százegyedik, a százkettedik termelőszövetkezetet is.

„Hibridkukorica gyár" Bólyban

Bólyban — a baranyai kukoricatermelés központjában — üzemet építenek hibridkukorica előállítására. Eddig ugyanis a megyében termelt hibridkukoricát másutt készítették elő vetőmagnak és úgy került vissza Baranyába. Ha felépül az üzem, amely az első lesz Dél-Dunántúlon, nemcsak ezt a vidéket látja el jóminőségű vetőmaggal, hanem még exportálhat is.

A környékbeli állami gazdaságok és termelőszövetkezetek a jövő évben körülbelül kétezer holdon állítanak majd elő hibridkukoricát. A bólyi gazdaság például az idei 66 holdról 250 holdra növeli a termőterületet. A mérnökök most jelölik ki az üzem helyét és a közeljövőben megkezdik az építését. A „hibridkukorica gyár" jövőre már dolgozik és évente 150—200 vagon vetőmagkukoricát ad a mezőgazdaságnak. Az üzemet a legkorszerűbben rendezik be.

Mi újság Baranyában?

A Pécsi Keltető Vállalat karácsonyra 2500 rántanivaló csirkét adott el újonnan megnyílt üzletében és a piacon. Bevétele összesen 50 ezer forint volt. Legközelebb januárban árusítanak ismét csirkét, mintegy 1400 darabot. A keltető kezdeményezése kedvezően befolyásolta a piaci árak alakulását. Tavaly tél elején egy pár rántanivaló csirke 60—80 forint volt, most 40—42 forintért adta a vállalat s ennek következtében a piacon is észrevehető volt az árcsökkenés.

*

A kásádiak már régóta hiányolták a kultúrházat, ahol megyeszerte ismert tánc- és énekművészetüket tovább fejleszthetik. Most társadalmi munkával — mintegy 13 ezer forint értékben — létrehoztak egy 200 férőhelyes kultúrházat. Azonkívül 15000 forintos tanácsi beruházással és ötezer forint társadalmi munkával új tűzoltószertárat építettek. Az új létesítményeket Szilveszterkor avatják fel.

*

A beremendi tanács tervbevette egy cementáru üzem létesítését, ahol kútgyűrűket, színes mozaik kockákat, betonvályúkat készítenek. Ezenkívül hat holdon tűztelepet létesítenek. A Görbe dűlőben ugyanis már régóta áll hasznavehetetlenül a hat holdnyi állami tartalékterület. A tűztelep létesítésére az engedélyt már kézhezkapták a járási tanácstól. A továbbiakban úgy tervezik, hogy 1959-ben, amikor az első termést a tűzesről betakarították, feldolgozó üzemet is építenek.

*

A cipőnagykereskedelmi vállalathoz megérkeztek Csehszlovákiából az import gumicsizmák. Összesen 2200 pár jött, melyből 800 pár női és 400 pár gyermeklábra való. Hamarosan megjelennek a kiskereskedelem boltjaiban. Fényezésük és kivitelük igen szép. Ugyancsak a napokban érkeztek a vállalathoz a kedvelt szegedi papucsok is.

*

Megjelent „Baranya megye és Pécs város fontosabb statisztikai adatai" című évkönyv. A gazdag adattárral rendelkező könyv 336 oldalon több éven át részletesen ismerteti a megye és város gazdasági, kulturális és szociális helyzetét, foglalkozik legfontosabb adataival és értékes tájékoztatót ad szakembereknek és olvasóknak egyaránt. Az évkönyv ára kötve 38 forint.

Tervekből — valóság

Az ellenforradalom után új művelődési ház nyitotta meg kapuit a volt Tiszti Klub helyén — a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza. A „minden kezdet nehéz" közmondás itt is érvényesült az indulásnál. Városban és falun egyaránt télen a leglátogatottabbak a művelődési otthonok s ha a kapunyitás nyáron történik, a vezetőség sok nehézséggel találja magát szemben.

S néhány hónap múltával elmondhatjuk, hogy a tervekből valóság lett. A nagyteremben számos előadást — ismeretterjesztőt és szórakoztatót — hallottunk, esténként összegyűlnek a képzőművészek, bélyeggyűjtők, sakkozók, itt hallgatják meg a KISZ-fiatalok a KISZ-akadémia előadássorozatait. Az irodalmi szakkör tagjai szerzői esteket rendeztek s nem felejtkeztek meg Arany János ünnepléséről sem.

Az asszonyok is megtanulhattak itt szabni-varrni, nem azért, hogy kontárkodjanak, hanem azért, amint azt Bodor Lászlóné, a TÜZÉP dolgozója, aki részt vett a szabás-varrás tanfolyamon, elmondta: gyermekeiknek, maguknak meg tudjanak varrni egy-két ruhát.

A szakkörök munkájának eredményeként a sakkozók híre például eljutott már Jugoszláviába, ahová meghívást is kaptak, a bélyeggyűjtők két kiállítást rendeztek, az irodalmi szakkör tagjai pedig más rendezvényekre is eljárnak szavalni.

A tánciskola is mindinkább érdekli a fiatalokat — a legutóbbi tanfolyamnak már több mint harminc résztvevője van.

A legnagyobb érdem azonban az, hogy a KISZ-fiatalok megszerették művelődési otthonukat s mind többen és többen látogatják a rendezvényeket és a szakköröket.

A jövő évben hangos lesz majd a művelődési otthon délelőtt is, mert megszervezik a gyermekfoglalkoztatást. Pedagógus vezetésével szabadidejükben tanulhatnak, játszhatnak az általános iskolások a teremben, az udvaron.

Marozsán Sanyi tanuló tölti a kolbászt

37 mázsa kolbász nyolc óra alatt

Ugye hosszú a cím? De a harminchét mázsa kolbász is, amikor elkészül. S ez még csak az egyik cső termelése. A Sopiana gépgyár 85 literes töltőgépe pedig két csöves, így a napi termelés is kétszeres, ha mind a két cső működik. S ha már dicsérjük a gépet, említsük, hogy hydraulikus szerkezetű, így csökkent a balesetveszély a korábbi gépekhez viszonyítva.

De nemcsak kolbásztöltő gép van a Húsipari Vállalatnál, vagy ahogyan köznyelven ismerik, a vágóhídon. Hatalmas darálók, kötözőgépek gyorsítják meg a munkát. S most helyeztek üzembe egy sertésbőr húsoló-gépet, melynek teljesítménye száz bőr óránként. Sok fáradtságos munkától kíméli meg a henteseket.

Azt is eláruljuk, hogy az országban kevés — a pécsi vágóhídhoz hasonló — üzem van, ahol ennyire gépesítették az egyes munkafolyamatokat. Ehhez nagyban hozzájárult a Sopiana gépgyár. Ugylátszik a gyár tervezői sem vetik meg a fűszeres „hüvelyeseket" és specializálták magukat a húsipari gépekre. Azonkívül igen jó tűkék és elsősorban a helyi vállalatokat segítik. Így kerülnek már a prototípusok a vágóhídra s aztán — kipróbálás után — ott is maradnak.

Ennyi géppel megy is a munka. Naponta 60 marhát és 200 sertést vágnak. Csak Gyulai kolbászból 110 mázsát gyártottak a közelmúltban és év végéig még 100 mázsát küldenek a kereskedelemnek.

Az ünnepek előtt annyi volt a húsuk, hogy már nem tudták hová rakni. Igérik, hogy nem lesz hiány húsban, kolbászban ezután sem és sonkát is vásárolhatnak, akiknek épen ehhez van kedvük.

G. B.

Méhész Imre sonkát „spriccel"

Gomba a pincében

Végre akadt egy merész vállalkozó, aki felismerte a gombatermelés előnyét, hasznát és mindent elkövetett azért, hogy megfelelő helyiséget biztosítsanak részére, mert télen is gombát akar küldeni a pécsi üzletekbe.

A Sallai utca 22. számú épület alatt lévő pincét a zengőaljai földművesszövetkezet rendezte be gombatermelésre. Jókora ez a pince, becslés szerint 500 négyzetméter, de ebből csupán kísérletképpen mindössze 150 négyzetmétert telepítettek be. A gömb alakú ágyakban szépen fehérlenek a gyenge champion gombafejek. Sok helyütt egész bokrot képeznek, máshol még most bújnak elő a sárga hornok közül.

A fehér fejű gombák gyorsan nőnek, s gyors fejlődésük lehetővé teszi, hogy most már minden nap friss gomba kerüljön egyelőre a csemege boltba, majd később több pécsi üzletbe. A zengőaljai földművesszövetkezetnek az a célja, hogy az egész pincét gombatermelésre rendezi be, s ha a pécsi vásárlók igényeit már túlhaladja a termelés, a fővárosba szállítják repülőgépen. Így is jól jönnek ki, mert a gomba kilonkánti ára 32 forint. Természetesen ha van belőle. Jelenleg azonban megyénkben csupán a zengőaljai földművesszövetkezet vállalkozott gombatermelésre, s az egész országban alig akad hely, ahol kihasználják az adott lehetőségeket.

Megyénkben sok régi pince kínálgatja a kedvező alkalmat és a cserdiek már érdeklődtek is a gombatermelés eljárása felől. Ha már többen értesülnek arról, hogy kevés beruházással milyen jövedelmező vé tehetik az elhagyott, kihasználatlan pincéket, bizonyára többen kedvet kapnak a gombatermeléshez.

SPORT

A hét vége sportműsora

A hét végén kézilabda- és kosárlabda-mérkőzéseket láthatnak az érdeklődők.

*

Szombaton és vasárnap délután a PVSK tornacsarnokában a kézilabda Téli Kupa ötödik fordulóját bonyolítják le. Főleg szombaton délután lesznek jó mérkőzések. A Ped. Főiskola—Dózsa férfi találkozónak az első hely szempontjából van nagy jelentősége. Nagy harc várható a PEAC—Fáklya mérkőzésen is. Vasárnap délután a PEAC II—Kinizsi férfi mérkőzés ígéri a legnagyobb harcot. A mérkőzések mindkét napon délután 3 órakor kezdődnek. Szombaton nyolc, vasárnap pedig hat találkozó kerül sorra egymás után.

*

A PVSK tornacsarnokában vasárnap délelőtt kosárlabdamérkőzések lesznek. A vasutasok női csapata a BVSC-vel mérkőzik az NB I. sorsolása szerint. A PEAC—Postás férfi mérkőzést, melyet az NB II-ért játszanak, ugyancsak érdemes lesz végignézni, hiszen két közel egyenlőképességű csapat találkozik. A Ped. Főiskola férfi csapata Budapesten szerepel.

*

Az országos szerenkénti mesterfokú tornászbajnokság versenyét vasárnap Budapesten rendezik. A versennyel együtt tartják meg a Budapest—Pécs városok közötti női tornaversenyt. A pécsi tornásznők már hetek óta készülnek a versenyre. Válogatóverseny alapján jelölték ki kik képviselik Pécs színeit a versenyen. A válogatóversenyt Dévai Edit nyerte Tolnai Klári és Berger Györgyi előtt. Nemcsak a szerenkénti mesterfokú bajnokságon, hanem a városok közötti versenyen is jó szereplést várhatunk tornásznőinktől.

●

Szombati SPORTMŰSOR

KÉZILABDA: Téli Kupa-mérkőzések, PVSK-tornacsarnok: Dózsa II.—Meteor III., női II. o., 15, Dózsa III.—MTH 500, férfi II. B. o., 15.25, Meteor II.—Fáklya II. női II. o., 16, Fáklya—Meteor női I. o., 16.25, PEAC—Fáklya férfi I. o., 16.50, Traktor—Dózsa női I. o., 17.25, Ped. Főiskola—Dózsa férfi I. o., 17.50, Pécsújhegyi Bányász—Ped. Főiskola női I. o., 18.25. Komlói Bányász—Pécsbányatelepi Bányász I. o. férfi 18.50.

Szép eredmények a középiskolás úszóbajnokságon

A VÁROSI KÖZÉPISKOLÁS úszóbajnokságon több számban igen figyelemreméltó eredmény született. Az Urán SC fedett uszodájával lehetővé vált, hogy a pécsi úszók télen is versenyezhessenek. Ezt úszóink jól ki is használják. A városi tanács művelődési osztálya a pécsi középiskolák részére rendezett versenyen különösen a Széchenyi és a Leöwey Klára Gimnázium tanulói szerepeltek jól. A fiúknál a Széchenyi, a lányoknál a Leöwey nyerte a pontversenyt. Az egyes számok győztesei: lányok: 100 m mell: Karmán (Janus Pannonius) 1:33,5, 100 m hát: Koronczay (Leöwey) 1:28,8, 100 m gyors: Molnár (Leöwey) 1:20,6, 100 m pillangó: Székely (Leöwey) 1:40, 50 m mell: Keresztfalvi (Leöwey) 46,2, 50 m gyors: Készthelyi (Janus Pannonius) 39,1, 4x50 m vegyesváltó: Leöwey Klára, (Koronczay, Szabó, Székely, Molnár) 2:45, 4x50 m gyorsváltó: Leöwey Klára (Orsovai, Keresztfalvy, Kaszás, Folkmann) 3:07,4. Fiúk: 100 m mell: Vlaskovics (Nagy Lajos) 1:27,6, 100 m gyors: Bonyár (Nagy Lajos) 1:06,7, 100 m pillangó: Abay Nemes László (Széchenyi) 1:28,5, 100 m hát: Bonyár (Nagy Lajos) 1:15,6, 100 m gyors: Takács (Gépipari) 31,6, 100 m mell: Gyöngyösi (Nagy Lajos) 39,4, 4x50 m gyorsváltó: Széchenyi (Kopeczki Pozserkó, Abay, Jávor) 2:11, 4x50 m vegyesváltó: Nagy Lajos (Bonyár, Vlaskovics, Gyöngyösi, Matheovits) 2:28,6.

Jövőre az országos elsőosztályú csapatbajnokságban indulhatnak a PEAC párbajtőrözői

Az országos párbajtőr-vivó csapatbajnokságon eredményesen szerepeltek a PEAC versenyzői. Pedig nem jól indult a verseny. Az egyetemisták csak három vívója utazott fel Budapestre, így minden mérkőzést egy emberhátránnyal kellett végigküzdeniök. Az első fordulóban a legjobb nyolc közé jutásért a Bp. Erdészeti Traktort kapta ellenfelül a pécsi együttes. A csonka csapat tagjai nagy akarással és néhány igen szép akcióval a maguk javára tudták fordítani a 0:4-ről induló mérkőzést és sikerült a középdöntőbe jutniok. Itt balszerencsére a későbbi magyar bajnok, a Bp. Vörös Meteor lett a pécsiek ellenfele. A sorsolás szerencsétlensége folytán a PEAC-nak gyakorlatilag a magyar válogatott ellen kellett kiállnia. A pécsiek nagy lelkesedéssel vívtak és a fővárosi szakemberek nagy elismerésére a legtöbb csörte végig nyílt küzdelemben dőlt el. Méhes a verseny során legyőzte a párizsi VB második helyezettjét, Bárányt is, de a PEAC másik két vívója, Kollár és Keserű is derekasan vívott, négy győzelmet szereztek, négy csörtében pedig a legminimálisabb 5:1 arányú vereséget szenvedték a pécsi vívók. A PEAC párbajtőr csapata a csapatbajnokságon elért eredményével elsőosztályú csapat lett és jövőre az országos elsőosztályú CSB-n jogosult indulni, a legjobb nyolc magyar csapat között.

Vívás

A városi tanács művelődésügyi osztálya úttörő vívóversenyt rendezett. Nemcsak a fiúk, de a lányok is igen nagy számban indultak el. A fiúknál Csonka Gábor, az Alkotmány utcai általános iskola tanulója győzött, a lányoknál ugyancsak az Alkotmány utcai általános iskola tanulója: Pilaszanovich Irén bizonyult a legjobbnak. Jól vívott a kis Beck is, az Ágoston téri iskolából, aki második lett a fiúknál. A verseny részletes eredménye: Úttörő fiúk: Csonka (Alkotmány utca) 7 győzelem, 2. Beck (Ágotson tér) 5, 3. Márton (Bercsényi) 4, 4. Bartos (Belváros) 4, 5. Mattyasovszky (Bercsényi) 3, 6. Pető (Mátyás kir.) 3, 7. Albrecht (Belvárosi) 2, 8. Márton Z. (Bercsényi) győzelem nélkül. Úttörő lányok: 1. Pilaszanovich (Alkotmány), 2. Vissy (Mátyás kir.), 3. Telekdy (Alkotmány).

AZ ALOSZTÁLY II. KÖZÉPCSOPORT ŐSZI VÉGEREDMÉNYE

1. Szpartakusz	12	11	1	—	43:9	23
2. Szikra	12	8	1	3	22:10	17
3. Kesztyűgyár	12	7	2	3	27:9	16
4. Sásd	12	8	—	4	31:13	16
5. Helyiipari	12	8	—	4	26:23	16
6. Mágocs	12	5	3	4	29:23	13
7. Magyarszék	12	3	4	5	15:17	10
8. P. Vasas II.	12	3	4	5	17:21	10
9. BTC II.	12	4	1	7	17:23	9
10. Vas. II. Bá.	12	3	3	6	12:25	9
11. Hosszúh.	12	2	2	8	13:33	6
12. Cementipar	12	2	2	8	10:26	6
13. Elektromos	12	2	1	9	7:32	5
14. Nagykozár					törölve	

A sportszerűségnek

igen jó példáját adták a szigetvári gimnázium kosárlabdázói. A PEAC II-vel volt városi bajnoki mérkőzésük. A játékvezetők azonban nem voltak hajlandók levezetni a mérkőzést, mivel a PEAC a legutóbbi forduló játékvezető díjával adós maradt. Így a bajnoki pontokat játék nélkül kapták volna meg a szigetváriak. Ők azonban játszani szerettek volna, a pályán akarták eldönteni, melyik csapate lesz a három pont. Összeadták zsebpénzükből a PEAC adósságát és most már nem volt akadálya annak, hogy a két csapat megmérkőzzék. Egyed Mihály testnevelőtanár, a szigetvári gimnázisták kosárlabda edzője büszke lehet tanítványaira. A sportszerűségből jelesre vizsgáztak a szigetváriak.

Megnyílt a Pécsi Állami Gazdaság borozója

Nemrégen, ha valaki valódi pécsi bort akart inni, koptathatta a cipője talpát, amíg valamelyik túlcsépelt találta. Most a Pécsi Állami Gazdaság segített ezen az állapoton és megnyitotta pincéjét a villanyrendőr mellett.

Már korábban is működött ez a pince, de csak utcán át vásárolhatták a bort a pécsiek. Most azonban az üzletfogyasztást is rendszeresítették. A megnyitóra eljött Petőházi Gábor elvtárs, a földművelésügyi miniszter helyettese, mert „magasabb fórumon" is életrevalónak tartják a kezdeményezést és a jövőben több megyei székhelyen — a pécsi mintára — megvalósítják.

Érdekessége még a Pécsi Állami Gazdaság pincéjének, hogy benne exportra szánt bort mérnek. Ugyanis a miniszterhelyettes felszabadította a gazdaság egész exportkészletét és mintegy 500 hektoliter bort mérnek ki az újonnan nyílt pincében.

Kanizsai István

MÁV nyugdíjas — 23-án — elhunyt. Temetése 28-án 11 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Kálmán József hivatalsegéd 24-én elhunyt, temetése 30-án, fél 2 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Szeretett édesanya és nagyanya, özv. Domján Jánosné, december 24-én elhunyt, temetése 28-án, 12 órakor a pécsi köztemetőben. — Gyászoló Dömötör és Györey család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik idős Toman Nándorné temetésén megjelentek.

Gyászoló család.

ÁRAMSZÜNET

Vasz hálózatépítés miatt december 29-én, vasárnap reggel 8 órától 14 óráig a Felszabadulás út északi, Fürst Sándor utca keleti szakaszán, Előd, Dózsa Gy., Dobó J., Szondy Gy. és Balassa B. utcákban.

SAKK

Az idei csehszlovák egyéni sakkbajnokságot Pachman nemzetközi nagymester nyerte. Mai sakkrovatunkban az új csehszlovák bajnok egyik érdekes játszmáját mutatjuk be.

DELSZLAV VÉDELEM

Világos: Altschul — Sötét: Pachman.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Hc3 c6 4. e3 (elkerüli a gyalogáldozattal egybekötött bonyodalmakat. 4. c4 de4: 5. He4: Fb4+ 6. Fd2 Vd4: 7. Fb4: Ve5:+ 8. Fe2 után.) 4... Hf6 5. Hbd7 6. Fd3 Fb4 (sötét az ún. Romi-változatba tereli a játékot, mivel az elmélet mai állása szerint a meráni fővállozat világosra előnyös.) 7. a3 Fa5 8. 0—0 0—0 9. Vc2 (játsszák e helyen, vagy már a 7. lépésben is 9. Fd2-őt.) 9... Fc7 10. He2 (e passzív lépésre sötét hozzájut az e6—e5 folytatáshoz és átveszi a kezdeményezést. Ezért 10. Fd2 volt a helyes lépés; bár 10. b3 is számításba jött.) 10... e5! 11. cd5: ed5: 12. de5: He5: 13. He5: Fe5: 14. h3 (fenyegetett Fb2:+) 14... Fe6 15. Fd2 Bc8 16. Vb1 He4 17. Fb4 Be8 18. Fb5 Fd7 19. Fd7: Vd7: 20. Bd1 Bc6! (sötét a nehéz tiszteket királyszárnyi támadásra csoportosítja át.) 21. Fe1 Bg6 22. Kh1 Fc7 23. Hd4 Be5! 24. Hf3 Bh5 (fenyeget Bh3:+) 25. Hg1 Hg3 (ismét fenyeget az áldozat h3-on, de ez már nem is védhető.) 26. Bd4 Hh3:! 27. Hf3 Hf4+ 28. Kh2 Bh2:+! és világos feladta, mert két lépésben mattot kapott volna.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak december 28-án déli 12 órától december 30-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zsilinszky út és Siklósi úttól nyugatra): *dr. Siska Valér*, lakik: Doktor Sándor utca 7. sz., telefon: 22-39. A járó betegeknek sürgős esetben rendel szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. Ezen időben a fekvő betegekhez való kihívást is ide kell leadni.

II. TÖMB: a város keleti része: Pécsbányatelep, Borbála-telep, a Nagybányaérctvölgyig és Alsóbaranyig: *dr. Novák László* (lakása: Bálicsi út 4. sz., telefon: 26-69.) A járóbetegeknek sürgős esetben rendel az Ady Endre utca 81. szám alatti körzeti rendelőben, telefon: 39-78. szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 óra és du. 4—5 óra között, amikor a fekvő betegekhez való kihívásokat is ide kéri bejelenteni.

III. TÖMB: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Meszestelep, Pécsszabolcs: *dr. Antóni Alfonz* (lakása: Fürst Sándor u. 4. sz., telefon: 29-80.) A járó betegeknek sürgős esetben az újmeszesi körzeti rendelőben rendel vasárnap de. 9—11 óra közt és ekkor kell a fekvő betegekhez való kihívást is bejelenteni.

IV. TÖMB: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi. A fekvő betegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. A járó betegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30. Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00 Német nyelvű műsor.
17.30 Közvetítés a Pécsi Nemzeti Színházból Ibolya. Molnár Ferenc vígjátéka. Rendező: Marton Frigyes.
Szereposztás:
Igazgató: Szabó Samu Kossuth-díjas. — A szerző: Galambos György. — Ilonka: Horváth Magda. — Rakolnoki kisasszony: Takács Margit. — Márkus kisasszony: Hamvay Lucy. — Thuz kisasszony: Mátrai Mária. — Széll kisasszony: Bódis Irén. — Roboz kisasszony: Papp Éva. — Szolga: Marton Frigyes.
(Az 1957. november 4-i előadás hangfelvétele.)
19.00 Műsorzárás.

A MAGYAR POSTA ULTRARÖVIDHULLÁMU KÍSÉRLETI ADÓJA A 88,6 MEGACIKLUSON

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00 Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00 Moszkvától—Párizsig. Vidám zenés utazás.

SZÍNHÁZ

Madách: Az ember tragédiája. (Este 7 órakor.)

MOZI

Park: Nehéz kesztyűk. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.)
Kossuth: Két anya. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.)
Petőfi: Nehéz kesztyűk. (5, 7, és 9 órakor.)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Két Lotti. (5 és 7 órakor.)
Építők Kultúrotthona: Gyilkosság a Dante utcában. (5 és 7 órakor.)
Leöwey Gimnázium: Vízkereszt vagy amit akartok. (4 és 6 órakor.)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): San Salvatore. (5 és 7 órakor.)
Rákóczi (Mecsekalja): Gyilkosság a Dante utcában. (5 és 7 órakor.)
Május 1. (Vasas II.): Külvárosi legenda. (7 órakor.)
Kossuth (Mohács): Hajnalodik. (6 és 8 órakor.)
Zrínyi (Szigetvár): Dani. (8 órakor.) Csak 16 éven felülieknek!

TÁNCISKOLA

kezdődik január 3-án, pénteken este fél 7 órakor a KISZ és Szakszervezetek Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13., volt Tiszti Klub). Tanítás: kedd, péntek. Vezeti: Balogh. Előzetes jelentkezés a Művelődési Ház irodájában.

TÁNCEST

lesz ma este 7—12 óráig Pécs város Művelődési Házában.

*

A Baranya megyei Rendőrkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy szombaton este 7 órától zenés, táncos, vidám hétvége lesz.

*

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem keretében ma este szőlészeti előadást tart Diófási Lajos „A szőlőszaporítás és telepítés különböző módozatai" címmel az egyetem élettani előadótermében este 6 órakor. Belépődíj vendéghallgatóknak 3 forint, diákoknak 2 forint.

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZIGETVÁRON

Vasárnap, december 29-én fél 12 órakor Szigetváron a járási művelődési otthonban ünnepélyes keretek között nyitják meg a Baranya megyei képzőművészek vándorkiállítását. A kiállítás december 5-ig tartja nyitva kapuit.

A PÉCSI FILHARMONIKUS ZENEKAR BÉRLETI HANGVERSENYE

Szép programot dolgozott ki 1958 első félévére a Pécsi Filharmonikus Zenekar.

Január 6-án Johann Cristian Bach: Szimfónia, Mozart: Zongoraverseny, Beethoven: II. szimfónia — szerepel a műsorban. Közreműködik Fischer Annie, vezényel: Fejér György.

Február 17-én Wagner-estet rendeznek. Közreműködnek: Deli Rózsi, Király Sándor és a Liszt Ferenc kórus. Vezényel: Komor Vilmos.

Március 3-án angol karmester: sir Eugene Goossenes vezényel. Műsoron Brahms: I. szimfónia, Mozart: A-dur hegedűverseny, Weeber: Bűvös vadász nyitány, Weiner: Csongor és Tünde. Közreműködik: Kovács Dénes.

Április 13-án Mendelssohn, Saint-Saens és Brahms műveiből állították össze a műsorukat. Vezényel Paulusz Flemér, közreműködik: Banda Ede.

Június 9-én Beethoven est lesz. Vezényel: Vaszy Viktor, közreműködik: Bacher Mihály, szólisták és a Liszt Ferenc kórus.

A hangversenyeket a Nemzeti Színházban tartják.

*

December 31-én a Pécsi Borgyár Művelődési Otthona reggeltől tartó műsoros szilveszteri mulatságot rendez. A műsor keretében a pécsi Nemzeti Színház művészei lépnek fel.

*

A Legújabbkori Történeti Múzeum a cattaroi tengerészlázadás negyvenedik évfordulója alkalmából kiállítást rendez. Ezúton is felkéri mindazokat, akiknek a tengerészlázadással kapcsolatban tárgyaik vannak, azokat, vagy személyes visszaemlékezéseiket közöltek a múzeummal: Budapest, V., József nádor tér 7. Telefon: 380—525.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) január 15-én, szerdán du. fél 6 órakor kezdőknek és fél 8 órakor haladóknak. Tanít: Cser Ferencné. A tanfolyam három hónapos, tandíj összesen 60 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodáján naponta de 9—12 és du. 2—7 óráig.

Szabás-varrás tanfolyam kezdődik január 8-án, szerdán du. 5 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13., volt Tiszti Klub). Kezdők és haladók részére a tanfolyam 3 hónapos. Vezeti Kunszt Dezsőné oktató. Előzetes jelentkezés a Művelődési Ház irodájában.

APRÓHIRDETÉSEK

Fényképfelvételek készítésére hívásra házhoz megyek. Hollody fényképész. Telefon: negyvenhat-nyolcvanöt. 507

Hálószobabútorok, — párnázott székek eladók. Zsolnay u. 7. Bútorüzlet. 649

Disznóöléshez fával fűthető pörzsológépet kölcsön adok, pörzsológéppel külön pörzsölést vagy vágást is vállalok. Csillag u. 11. Zsolnay gyár mögött. 662

Eladó egyszoba, konyha, éléskamra, 1000 négyszögöl kert, életjáradékra. Kis-Balokány dűlő 34. sz. 661

A Mezőgazdasági Eszközöket Értékesítő Szövetkezeti Vállalat, értesíti kedves vásárlóit, hogy a géppraktárban (Pécs, Szabadság út 28.) 1957. XII. 28-tól 1958. I. hó 10-ig, a Lenker raktárban — (Pécs, Szabadság út 40) 1958. I. 2-tól 1958. I. 10-ig leltározás miatt az árukiadás szünetel. 659

Szellő községben 30. számú ház eladó, kétszoba, konyha, gazdasági épületek, pince, présház, ólak, 500 négyszögöl belterülettel együtt. Érdeklődés: — Palotabozsok 115. sz. 521

Gyermek mellé idősebb nő január 1-re állást keres, jól főz. Megyeri út 45. 666

Diós dűlőben 900 négyszögöl, fele szőlő, fele szántó, présház, felszerelésével eladó. — Felső-Vámház utca 12. 681

Eladó Csikóstöttösön háromszobás családi ház, gazdasági épületekkel. — Majlath György, Szentgáloskér, Somogy megye. 154

Fordító és lektor iroda. Levelek, szak- és tudományos szövegek gondos fordítása. Dr. Kovrig, Szabadság út 13. sz. 524

Családi ház eladó; — szoba, előtér, konyhával, bekötőzhelően. — Pécs, Ságvári u. 8. 671

Szövetkezetünkre tagként felveszünk kőműves, ács, asztalos szakmunkásokat. Szigetvár és környékéről. Szigetvári Építő Kisipari Szövetkezet. 150

Segédmunkást központi fűtéshez, a fűtési ideny tartamára azonnal felvesz a városi tanács. — Fizetés ezer forint. Jelentkezés Városi Tanácsháza (Széchenyi tér 1.) II. 62.

Ház eladó, egyszoba, komfortos, üzlethelyiséggel, lakáscserével belsőtőzhető. Doktor Sándor u. 11. Kórház tőnél. 670

Borseprőt — minden mennyiségben átvesz cserepünkáért, Gyümölcsszipari V., — Malom u. 25. Telefon: 39-46. 141

Szilveszterre árkedvezménnyel prima bor 19.— Ft-ért Ott Bekinál, Báthory u. 15. Feljárat nem a kapuról, hanem bárra a kertből. 34

Egy mázsa körüli sertések eladók. Felső-Havi u. 21. 668

Lőszerszámok javítását, egész évi karbantartását állami vállalatoktól, termelőszövetkezetektől vállalom. Marosszéky szíjgyártómester, Pécs, Rákóczi út 75. 143

Jó bort Szilveszterre sajátterméső, aranyhegyi boralmából vásároljon. Kiméró, Rákóczi út 6. 675

Értesítjük vevőinket, hogy a korábbi közlésünktől eltérően az év végi leltár miatt nem december 30-án és 31-én, hanem január 2-án és 3-án tartanak telepeink zárva. Pécs-Szabadság TÜZÉP.

Hol lehet olcsón szilveszterezni?

a Belvárosi Étteremben

(színházzal szemben)

Tombola! Éjfélkor malacfogás Szerpentincsata!

Szalai Dódi és cigányzenekara muzsikál

Üzemek, intézmények, — vállalatok

szilveszteri családi estjeire

hordós és palack bor

korlátlan mennyiségben a Hal téri vendéglőben szerezhető be. Pécsi Vendéglátó Vállalat.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. s. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIV. ÉVFOLYAM, 305. SZÁM Ára: 60 fillér VASÁRNAP, 1957 DECEMBER 29

87 hűtőszekrényt vásároltak az idén

Az Állami Áruház idén összesen 87 hűtőszekrényt, 290 mosógépet, 87 porszívógépet, 90 padlókefélőgépet, harminc villanytűzhelyet adott el. Érdekessége volt a villamos háztartási gépeknek a Hollandiából importált kombinált gép, mely padlót kefél, port szív, hajat szárít. Idén tizet adtak el belőle. A villamos háztartási gépekből 1957-ben közel másfélmillió forintot forgalmazott az Állami Áruház.

39 éves a magyar kommunista ifjúsági mozgalom

Harminckilenc évvel ezelőtt történt, 1918-ban. November 20-án megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja, tíz nap múlva pedig az Ifjúmunkások Országos Szövetsége létrejöttét jelentették be. Bár az IOSZ szervezetileg még a Szociáldemokrata Párthoz tartozott, a vezetők többsége már kommunista volt, annál az egyszerű oknál fogva, hogy a munkásifjúság tömegei egyre jobban kiábrándultak a jobboldali szociáldemokrata vezetőkből. A burzsoá koalíciós kormányban lévő szocdem. miniszterek ugyanis csak ígérgettek, de semmit sem adtak a munkásifjúságnak.

Egy hónap múlva, december 30-án az IOSZ végképp pontot tett a jobboldali szocdem. gyámkodás végére. E napon tartott összvezetőségi és összbizalmi ülésükön, az árulók rimánkodásai ellenére bejelentették, hogy elszakadnak az SZDP-től. Bár a szövetség neve IOSZ maradt, s csak 1919 júniusában változott meg a Kommunista Ifjúmunkások Magyarországi Szövetségére, mégis ez a nap a magyar kommunista ifjúsági szövetség születésnapja, mert az elszakadással azonnal a KMP eszmei befolyása alá került, a KMP politikai vezetését, erkölcsi és anyagi támogatását igényelte. Híven bizonyítja ezt az a tény is, hogy alig egy hét múlva, 1919 január 7-én a KMP anyagi fedezete nyomán jelent meg Budapesten az első ifjúsági lap, „Az Ifjú Proletár".

A magyar ifjú kommunista mozgalom azóta is mindig hűséges követője és tartalékcsapata a pártnak. 1919 tavaszán, amikor az intervenciósok rátámadtak a fiatal tanácsköztársaságra, a KIMSZ-tagok tömegesen tódultak be a vörös hadseregbe, sok helyen még a 18 éven aluliak is vöröskatonának akartak fölcsapni. A tanácsköztársaság leverése után hősiesen álltak a legvadabb és legállatibb fasiszta kínzásokat is, de nem vesztették el hitüket az ügy végső győzelmében. A budapesti rendőrfőkapitányság politikai nyomozó főcsoportjának egyik 1929-ben kelt jelentése például fanyalogva jegyzi meg, hogy „... Az ifjúmunkások kommunista mozgalma... kétségtelenül a legjelentősebb, azért, mert egyrészt a létszámuk a legnagyobb, másrészt pedig azért, mert tagjaik nem csupán a KIMSZ szervezeteiben otthonosak, hanem lassanként elárasztják a kommunista mozgalom összes magyarországi búvóhelyeit. Nagy mértékben elősegíti mozgalmuknak eredményességét, hogy egységesen állnak a kommunista párt vörös zászlaja alatt..."

A jelentés ezután nyolc ilyen „búvóhelyet" sorol fel.

A magyar kommunista fiatalok ott voltak a legendás 1930 szeptember 1-i tüntetésen, az 1944—45-ös partizánharcokban — mindenütt, ahol a párt igazáért ifjú hévvel verekedni kellett. Tengernyi áldozatot követelt ez a harc, ezredeket állíthatnánk ki a KIMSZ ismert és névtelen mártírjaiból, akik mind azért adták életüket, hogy ma tüdővész, nélkülözés és félelem nélkül élhessünk szabad hazánkban.

A magyar kommunista fiatalok becsülettel megálltak a helyüket a felszabadulás óta eltelt közel 13 esztendő alatt, a vérgőzös ellenforradalmi napokban is. Nincs még egy ifjúsági mozgalom, amely annyi dicsőséges hagyománnyal büszkélkedhetne, mint a miénk, nem volt még ifjúsági mozgalom, mely oly következetesen és bátran harcolt volna a magyar dolgozó fiatalok egyetemes érdekeiért, mint a kommunistáké. Hiába rágalmaz és ócsárol annyira bennünket az ellenség, a történelmet nem lehet letagadni.

A régi IOSZ- és KIMSZ-tagok többsége már nem él, de emlékük és tetteik mély gyökereket eresztettek a magyar ifjúságban. Bizonyítja ezt a KISZ diadalmenete is: március közepén még a nevét sem tudtuk, ma pedig több mint 160.000-res szervezetünk van. A magyar ifjúság legjava nem a jobboldali irányítású MEFESZ-re adta a szavazatát, de még az EPOSZ-ra sem, hanem a KISZ-re, amely nyíltan hirdeti, hogy a kommunizmusért küzd, s melyet a párt vezet.

Így állt helyre ismét a magyar ifjúság egysége.

Jól tudjuk, hogy távol állunk még eredeti céljainktól, s nem fogunk elbizakodni. A gyors növekedés ellenére is elégedetlenek vagyunk például a KISZ taglétszámával. 160.000 ifjúkommunista, amikor a párt taglétszáma meghaladja a 400.000 főt — kevés. Legalább is annyi kell, mint a pártban van és lesz is. Nem mindenki befogadásáról van szó, mint a DISZ utolsó éveiben, amikor is kétkézzel toborozzuk a fiatalokat úgy, hogy a fiatal kommunisták végül is feloldódtak a több mint hétszázezres tömegben.

Erősíteni akarjuk és fogjuk a KISZ kommunista jellegét is. Különösen egyes falusi szervezeteinkre gondolva mondjuk ezt. Néhol ugyanis csak a szórakozással törődnek, vagy puszta műkedvelő gárdát csinálnának a KISZ-ből. A KISZ pedig nem műkedvelő gárda, tánctanfolyam, vagy a sütés-főzés rejtelmeibe bevezető tanfolyam (bár lehet benne csinálni ezt is), hanem elsősorban is politikai szövetség, politizáló fiatalokkal. S mi politizálni fogunk, mert e tekintetben is rengeteg tanulni valónk van elődeinktől! Megmagyarázzuk a fiataloknak, hogy a nacionalizmus nálunk nem hazaszeretet, hanem hazaárulás, hiszen a nacionalisták — a hazáról szónokolva — amerikai bombavetőket kértek országunk egére. Elmondjuk véleményünket az ún. ifjúság vezető szerepéről (ami sohasem létezett a történelemben, mert sohasem a fiatalok vagy öregek, hanem osztályok vezettek), az ellenforradalom által hangoztatott nemzetgyilkos „semlegességről", amivel az amerikai imperializmus félgyarmatává akarták változtatni az országot. Hirdetni fogjuk a párt igazságát, miként elődeink is hirdették, minden olyan helyen, amit az 1929-es rendőri jelentés még „búvóhely"-ként sorol fel.

Tanulni fogunk elődeinktől, őrizzük emléküket!

A Második Békekölcsön teljes nyereményjegyzéke

Rendkívüli államsegély a református egyház részére

A MÉH-sorsjáték nyeremény-jegyzéke

Sok a négytalálatos szelvény a lottón

A 43. játékhétre beérkezett 2,017.944 lottószelvény. A nyertes szelvények között felosztásra kerül 3,026.916 forint. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 32 szelvényen értek el, a nyeremény összeg egyenként 47.295 forint. A háromtalálatos szelvények száma 1987. A nyereményösszeg egyenként 381.25 Ft. Kéttalálatot 53.699 szelvényen értek el. Egy-egy kéttalálatos szelvényre 14 forint nyeremény jut.

Az Országos Béketanács

táviratban üdvözölte a Kairóban ülésező afrikai-ázsiai szolidaritási értekezletet.

Nyugdíjat kapnak a tsz-tagok

Csak büntetlen előéletű, feddhetetlen személyek tölthetnek be fontos munkakört

Az Elnöki Tanács ülése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa ülést tartott, amelyen részletes vita után elfogadták a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak kötelező kölcsönös nyugdíjbiztosításáról szóló törvényerejű rendelet tervezetét. Módosították a műsoros előadásokról szóló 1955-ös évi I. 13. számú törvényerejű rendeletet.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletet alkotott a fontos és bizalmas munkakörök betöltéséről. A rendelet kimondja, hogy 1958. január 1. után fontos, illetőleg bizalmas munkakörbe vagy tisztségbe csak büntetlen előéletű, feddhetetlen személyeket lehet kinevezni, megválasztani, előléptetni, áthelyezni vagy alkalmazni. A büntetlen előéletet erkölcsi bizonyítvánnyal kell igazolni. A rendelet azokra is vonatkozik, akik 1956. október 1. után kerültek fontos, illetve bizalmasnak minősülő munkakörbe. Ezektől a személyektől az erkölcsi bizonyítványt 1958. június 30-ig kell bekérni.

Az Elnöki Tanács megerősítette a Magyar Népköztársaság és a Belga Királyság kormánya között kötött légi közlekedési egyezményt, továbbá a rabszolgaság, a rabszolgakereskedés, valamint a rabszolgasághoz hasonló intézmények és gyakorlatok eltörlése tárgyában Genfben 1956. szeptember 6-án kelt kiegészítő egyezményt.

A törvényerejű rendeleteket a hivatalos lap közli.

Díszünnepség

a magyar kommunista ifjúsági mozgalom születésének 39. évfordulója alkalmából

Lapzártakor:

Tegnap este díszünnepséget tartottak a magyar kommunista ifjúsági mozgalom születésének 39. évfordulója alkalmából. A Doktor Sándor Művelődési Ház nagytermében összegyűlt sok száz fiatal előtt *Szerényi Sándor* elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa tartott ünnepi beszédet.

Szerényi Sándor elvtárs beszéde után *Gosztonyi János* elvtárs *Ságvári Endre* emlékéremmel tüntette ki azokat a KISZ-tagokat, akik fegyveresen részt vettek az ellenforradalom elleni harcokban. Kitüntetést kapott *Nagy Gyula* fúrómester, *Moskovitz János* mérnök, *Garabon Sándor* személyzeti főelőadó, *Peti János* lakatos, *Fürdős Ferenc*, a városi KISZ-bizottság munkatársa, *Tóth Sándor* rendőrtiszt, *Sári Ferenc* személyzeti főelőadó, *Borbély Károly* művezető, *Suhajda Tibor* vájár, *Mancher László* KISZÖV osztályvezető, *Kustor József* személyzeti előadó, *Bérczi Pál* csillés, *Telekdi Lajos*, az uránbánya dolgozója, *Bense János* a mohácsi járási KISZ-bizottság titkára, *Marton György* rendőr, *Kurilla Vince* személyzeti előadó, *Nagy Béla*, a siklósi járási KISZ-bizottság titkára, *Vörös Pál*, a városi KISZ-bizottság titkára, *Vámosi Mátyás* az uránbánya dolgozója, *Schvábszki Antal*, a városi KISZ-bizottság szervező titkára, *Sárosácz György*, a pécsi járási KISZ-bizottság titkára, *Kordély József*, a szigetvári járási KISZ-bizottság titkára, *Ambrus Lajos*, a megyei KISZ-bizottság parasztifjúsági felelőse.

A kitüntetések átadása után rövid kultúrműsor következett.

Megnőtt a kereslet a műtrágya iránt

Az idén igen megnőtt a kereslet a műtrágya iránt. Tavasszal körülbelül hatvanezer mázsa pétisót és tízezer mázsa egyéb műtrágyát használnak fel a tsz-ek és az egyéni gazdák. Minden évben nehézséget okoz azonban az, hogy egyrészt a Műtrágyaértékesítő Vállalat nem tud egyszerre megfelelő mennyiségű pétisót szállítani a falvakba, másrészt a dolgozó parasztoknak — a tavaszi munkák miatt — kevés idejük van annak beszerzésére.

Az olaszi gazdák egyszerűen megoldották a problémát. A földművesszövetkezet útján már most megrendelték a fejtrágyázáshoz szükséges pétisót, amit tavaszig otthon tárolnak. A vállalat ilyenkor nehézség nélkül tudja szállítani a műtrágyát a megrendelőknek és a gazdák is ráérnek azt hazavinni. Az olasziak példáját több más község — például Bóly, Mecseknádasd, Hímesháza — dolgozó parasztjai is követték. Eddig több mint ezer mázsa pétisót vásároltak a baranyai falvakban.

Amor „láncfűzője"...

Ebben a zöld növényekkel díszített teremben, a vörös terítővel borított asztal előtt, mindenki meghatódottan áll meg. Mert hosszú hónapok, évek ábrándja, reménye itt, e falak között válik valóra. A sötét ruhába öltözött fiatalemberek még egy utolsót igazítanak nyakkendőjükön, a fehérbe öltözött leányok hajukat cicomázzák, az utolsó simításokat végzik a tükör előtt. A tanúk pedig mosolyogva húzódnak meg a háttérben...

Az őszülő, idős férfi, mellére helyezi a Magyar Népköztársaság címerével díszített piros-fehér-zöld színű nagy szalagot. És naponta többször is elmondja a hivatalos szöveget:

— Önök megjelentek előttem, mint a második kerület anyakönyvvezetője előtt abból a célból, hogy egymással házasságot kössenek. Miután megállapítottam, hogy a tervezett házasságnak törvényes akadályai nincsenek, viszont a törvényes feltételek fennállanak ahhoz, hogy a házasságukat megköthessék, mégis szükséges, hogy előttem és a két tanú együttes jelenlétében külön-külön is kijelentsék azt, hogy egymással házasságot kívánnak kötni...

Ki tudná megmondani, hogy Szigeti András anyakönyvvezető, az elmúlt húsz év alatt immár hanyadszor mondta el ezt a szöveget? Hányszor hallgatta meg a suttogva kiejtett boldogító „igen"-t? És Karancson, Garrében, Mecsekalján, Pécsett a II. kerületi anyakönyvi hivatalban hány fiatal házasnak gratulált legelőször? Hányszor üdvözölte őket a Magyar Népköztársaság nevében és hívta fel figyelmüket arra, hogy amikor saját kis családjuk boldog jövendőjén fáradoznak, ne feledkezzenek meg a nagy családról: a magyar hazáról sem.

Hétköznapokon csöndes az esketési terem. Mindössze két-három fiatal kopogtat be, hogy hűséget esküdjön egymásnak. De szombaton, vagy ünnepek előtt itt is megnövekedik a „forgalom". Például karácsony előtt három nap alatt 35-en kötöttek házasságot, december 28-ára pedig tíz esküvőt tűztek ki. Ez évben december 27-ig összesen 544 menyasszonyt és vőlegényt adott össze Szigeti András anyakönyvvezető.

És miközben lapozgat a statisztikai adatok között szomorkás lesz az arca.

— Az a baj — mondja nagyot sóhajtva — hogy ennek az 544 házasságnak a fele válással végződött. Mostanság nagyon sok fiatalkorú köt házasságot egymással. Ezek a fiatalok még meggondolatlanok, nem ismerik eléggé egymást. E miatt később nézeteltérés keletkezik közöttük és a legtöbb vége: válás. Véleményem szerint hiba volt megengedni azt, hogy 18 éves fiatalok is házasodhatnak. Helyesnek tartanám, hogy a nagykorúság idejét felemeljék, ha nem is a 24 éves életkorra, de legalább 22-re. Általában helyes lenne kimondani azt, hogy aki még nem tett eleget katonai kötelezettségének, az nem nősülhet. Mert ha valaki megnősül és utána katonai szolgálatra vonul be, ez egyrészt anyagilag érinti családját, másrészt nincs semmi különösebb, ami családjához fűzné. A katonai szolgálati idő alatt férj és feleség egyaránt kísértésnek van kitéve. De a katonai szolgálat után, általában mindketten már komolyabban gondolkoznak.

— Ez évben egy 13 éves kislány és egy 17 éves fiú jött el házasságot kötni gyámhatósági engedéllyel. Kérdem én: mi jó származhat ebből. Vagy egy másik eset: a fiú 1935-ben született és el akart venni egy nálánál 18 évvel idősebb nőt. Figyelmeztettem arra, hogy ez nem vezethet jóra, de hiába, azt válaszolta, hogy ő ezt már előzőleg jól meggondolta.

Boldog és boldogtalan emberi sorsok adatait őrzik itt az anyakönyv fehér lapjai... És két évtized óta ezeket az adatokat vezeti, irogatja a nagy könyvbe Szigeti András anyakönyvvezető, Amor láncfűzője...

PUSZTAI JÓZSEF

Látogatás a panelházak hazájában

Egy hetet töltött Bratislavában a Baranya Megyei Építőipari Vállalat küldöttsége, ahol tüzetesen tanulmányozták a panelházak építési módszereit. A pécsi panelházépítési kísérletek is a bratislavai eredmények alapján indultak meg, sok hasznos segítséget adtak a bratislavai Priemstáv építési vállalat szakemberei eddig is a pécsieknek, ez alkalommal azonban már egészen részletes tervdokumentációkat is bocsátottak a rendelkezésükre.

A küldöttség több csoportban tanulmányozta a bratislavai építővállalat munkáját. Külön csoport tanulmányozta a panelgyártáshoz szükséges keramzit gyártását, más csoport foglalkozott a panelek gyártásának a tanulmányozásával, ismét más a panelházak tervezésében szerzett értékes tapasztalatokat.

Bizonyára sokan kíváncsiak arra, milyenek is tulajdonképpen a bratislavai panelházak és hogyan gyártják őket? Wersitz István elvtárs, a küldöttség egyik résztvevője ilyennek látta őket:

— A panelházak többemeletes, korszerű épületek — mondja Wersitz elvtárs. — Habár nem könnyű az előregyártott nagy panelekből épülő házak tervezése, a csehszlovákiai tervezőknek sikerült szép mozgalmas homlokzatokat is kiképezniök, úgy hogy a házak nem sivár kolosszusok, hanem derűs szép lakóépületek.

Erről beszélnek a Bratislavában készült felvételek is. Az épületek széles nagy ablakai és a balkonok szép lakásokat sejtetnek.

— ***Milyenek*** a lakások belülről?

— Voltunk újonnan készült lakásokban is — mondja Wersitz elvtárs. — Általában két és fél szobás összkomfortos lakásokat építenek. A szobák nagysága olyan, mint nálunk az új lakásoknál. Az új panelházak többségében központi fűtést találtunk. Annak ellenére, hogy a keramzitpanelok falvastagsága csak huszonöt centiméter, a lakások melegek. A huszonöt centiméteres fal ugyanis éppen olyan, vagy talán még jobb hőszigetelő képességekkel rendelkezik, mint a harmincnyolcas téglafal, tekintve, hogy a keramzit porózus szerkezetű.

— Ezek a panelházak már nemcsak Bratislavában, hanem egész Szlovákiában épülnek. A paneleket vasúton szállítják más városokba és ott összeszerelik. A Priemstav vállalatnál már azt tervezik, hogy jövőre teljesen kiküszöbölik a hagyományos téglaépítkezési módot és minden lakóépületet előregyártanak.

— A házak építési módja is gyökeresen különbözik a nálunk még meglévő hagyományos építési módtól. A paneleket, amelyekből az épületeket összeállítják, nagyüzemileg gyártják. A panelekbe már a gyárban beszerelik a nyílászáró szerkezeteket, a vezetékeket, a gáz, víz és központi fűtés csöveket. Az építkezés helyszínére ezeket az előregyártott elemeket gépkocsival szállítják és ott összeszerelik. Igy az építkezések területén csak szerelőmunkát végeznek. Tégla és kavicshalmokat, meszesgödröket, habarcstelepeket nem találhatunk már az építkezések színhelyén.

— ***A látogatás*** gyakorlati hasznát szinte felmérhetetlen — összegezi a tapasztalatokat Wersitz elvtárs. — A most szerzett újabb ismeretek birtokában a pécsi szakemberek még sikeresebben kezdhetnek hozzá a panelházak kísérleti gyártásához. A csehszlovák vállalat vezetői megígérték, hogy a jövőben is minden támogatást megadnak a pécsieknek, ha szükséges, szakembereket is küldenek, akik segítik majd itt nálunk is bevezetni ezt az új építkezési módszert. Reméljük, hogy sikerül a közeljövőben itt Pécsett is tető alá hozni az első földszintes, később pedig az első emeletes panelházat.

346 nyereménytárgy a lottó jutalomsorsolásán

A sportfogadási és lottó igazgatóság január 3-án rendezi a decemberi tárgynyereménysorsolást. Ezen összesen 346 értékes tárgy talál majd gazdára. Ezúttal egy kétszoba hallos, összkomfortos és egy egyszoba, garzon öröklakás, valamint a Wartburg gépkocsi lesznek a főnyeremények. — Ezenkívül motorkerékpárokat, rádiókat, kerékpárokat, televíziós készülékeket, vásárlási utalványokat, s a már ismert nyereménytárgyakat sorsolják ki. Új nyereményként tíz félsertés vásárlására jogosító utalvánnyal és teljes eszpresszókészletekkel — amely kávédarálóból, pörkölőből, főzőből, hat csészéből áll — örvendeztetik meg a szerencséseket.

Tartsunk lépést a korral!

Gőzkemencékre Teherautókra van szüksége a Sütőipari Vállalatnak

Az elmúlt években rohamosan korszerűsítették a bányákat, hatalmas erőmű épül gyorsan fejlődő városunk energiaszükségletének kielégítésére, ugyanakkor a Sütőipari Vállalatnál ötezer éves kemencékben sütik a kenyeret. A fejlődés csupán annyi, hogy míg néhány évszázada csak tíztizenkét kenyeret raktak be a kemencébe, addig most több tucat is befér.

Ez bizony nem korszerűsítés.

Pedig a vállalat üzemeire nagyon ráférne. Igaz, a budapesti sütődék kaptak Ausztriából automata kemencéket, de azok már ott is, Csehszlovákiában is, Szovjetunióban is lassan elavulnak és helyüket valóban modern kemencék foglalják el. A pécsi sütőipari szakemberek véleménye, hogy városunkba gőzkemencesort kellene építeni. Mégpedig egymás felett két sorban öt-hat kemencét. Ugy tudják, hogy a pesti Radiátorgyár készíti is ezeket a kemencéket, csupán beruházás kérdése az egész.

Bár hárommillió forintba kerülne az új gőzkemencesor felszerelése, mégis megérné, sőt, a jövő egyenesen megköveteli. Mert tudott dolog, hogy városunk két év múlva annyira fejlődik, hogy lakossága közel lesz a kétszázezerhez. Ennyi embert a mai — 24 helyen elhelyezett és korszerűtlen — sütődékből ellátni nem lehet.

A szükségesség mellett a gőzkemencék csökkentenék a kenyérsütés önköltségét. Olcsóbb fűtőanyaggal működnek, nagyobb higiéniát lehet biztosítani a kemencék körül és jobban megkövetelhetik a vállalat vezetői a technológiai fegyelmet.

Sajnos, az idei tervezésnél is figyelmen kívül hagyták a Sütőipari Vállalat égető problémáját az éves terv elkészítésekor. Mindössze százezer forint körüli összeget adtak a vállalatnak egész évre, amely éppenhogy elegendő a szükséges évi fenntartáshoz, karbantartáshoz, kisebb beruházásokhoz.

Sok panasz érkezett és érkezik ma is a vállalathoz a késedelmes szállítás vagy friss kenyér hiánya miatt. Ennek magyarázata, hogy még mindig tíz lovaskocsi és egy tricikli a fő szállítási eszköz. Ez még egymagában nem lenne baj, de hiányoznak a rakodásnál annyira szükséges drótfonatú ládák, melyekben törésmentesen, épségben lehet szállítani a kenyeret. Nemrégen igényeltek hatszáz darabot, de még nem kapták meg. A drótfonatú ládákba 25 kenyér fér és elhelyezésük olyan, hogy a vekni megtartja eredeti formáját. Az Ikarusz-gyár készít olyan sütőipari szállító teherautókat, melyekben a drótfonatú ládák három sínen tologathatók és összesen 45 láda férőhely van rajtuk.

Jelenleg azonban Pécsett még az a helyzet, hogy mondjuk, a Rókus utcai üzemben reggel ötkor kisül a kenyér. Felrakodnak a kocsira és útnak indul Frühweisre vagy Deindolba, mely öt-hat kilométerre van. Mire a lovak a kanyargós, hegyi úton felérnek a rendeltetési helyre, másfél óra is eltelik. Hideg van. A kenyér gyorsan hül, veszít frisseségéből s bár csak két óra telt el, amióta kiszedték a kemencéből, mégis a vevők úgy érzik, hogy nekik másnapos, szikkadt kenyeret adtak.

Mindez teherautókkal elkerülhető lenne. Egyrészt tíztizenöt perc alatt elérhető a város bármely része az üzemekből, másrészt a rakodási lehetőségek is mások és így a lakosság friss kenyérellátása is megoldódna. A vállalat egyelőre megelégedne kis, gyorsanmozgó IFA kocsikkal. Véleményük szerint legalább hatra lenne szükség, hogy a szállítást rendesen és rendszeresen elvégezhessék. Kérésüket már előterjesztették, most a választ és a kedvező elintézést várják.

Valamennyien jól tudjuk, hogy nem lehet hárommillió forintot csak úgy leakasztani a szegről, de figyelembe véve a Sütőipari Vállalat jelenlegi helyzetét, gondolkodni és gondoskodni kellene megoldásról, mert a 24 szétszórt, korszerűtlen üzem huzamosabb fenntartása csak a költségeket növeli és idővel elmarad a követelmények mögött.

Olcsóbb bútorárak, egyedi megrendelés

Két éve működik új helyén a Hangszer- és Asztalosárugyár, de már a Somogyi Béla úti telep is szűknek bizonyul.

Az üzemben az év folyamán mindinkább áttértek a festett bútorok készítésére a fényezett bútorok gyártására. Igen keresett lett a „Mecsek" fényezett háló, a háromajtós szekrény és a fényezett kombináltszekrény. A gyárban olyannyira jól ment a munka, nőtt a termelékenység, csökkent az önköltség — hogy a vezetők árcsökkentést kérhettek a gyárban készülő egyes bútordarabokra.

A jövő évre meglepetést tartogatnak a lakosság számára: a kapacitás egy részét egyedi megrendelések kielégítésére tartják fenn. Ezek szerint közvetlenül a gyárban rendelhetők majd meg egyes bútordarabok. A gyár jól felkészült erre igen jól ellátták magukat anyagokkal annak ellenére, hogy jelentős mennyiségű importanyagot is kellett beszerezniök.

Ujévtől kezdve tehát: szabad lesz az egyedi megrendelés is a Hangszer- és Asztalosárugyárban.

A Kartográfiai Vállalat fiavelmébe

Térkép, amely félrevezet

Vasárnapi számunkban hírt adtunk róla, hogy megjelent az Idegenforgalmi Hivatal kiadásában Pécs térképe utcajegyzetekkel. Már hétfőn sorra érkeztek a telefonhívások és kifogásolták a térkép hibás voltát.

Különösen az a rész, amelyik Pécs belső területét mutatja felnagyítva, számos durva hibát tartalmaz. Igy a Szent István teret a térképen keresztben szeli át egy út, holott a valóságban hosszanti út vezet a vízesés mellett a leánygimnázium felé. A Zsolnay-szobor sem háztömbök között van, hanem négy utca kereszteződésénél. Ott — ahová a szobrot helyezték a térképen a Janus Pannonius múzeum van, melyet egy utcával odább toltak. S a múzeum bejelölési helyére kellett volna rajzolni az 1. számú sebészeti klinikát, mely ugyancsak elkerült eredeti helyéről.

Hiányzik a Pécsi Járási Tanácshoz vezető és városunk nevezetességei közé tartozó kő lépcső is a térképről. Ugyanakkor a Színház mellé — mind a két oldalon — utcát jelöltek, holott az csak lépcső.

De eltüntették a térképen a Jókai teret és a Bem utcát összekötő kis közt is.

A MÁV Igazgatóság elé — a Szabadság utca felől — rajzolták a parkot, pedig az a Lenin térre néz.

Apróságnak tűnnek ezek, de ha idegen városunkba téved és megvásárolja a térképet, hogy jobban, gyorsabban tájékozódjék, bizonyára sokat bosszankodik majd.

Nagyobb gonddal szerkesztett térkép nagyobb hasznára és főleg dicséretére vált volna a budapesti Kartográfiai Vállalatnak is, a Pécsi Idegenforgalmi Hivatalnak is.

Úgy szerettünk volna egy kicsit JÁTSZANI

A dolog a társbérlőméknél kezdődött.

Megjövén a kisjézus (társbérlőéknek gyerekük van) s Zolit megörvendeztette egy sínen futó — két pótkocsis — mozdonnyal, azonkívül egy motoros hajóval. Ez utóbbi kétoldalt lapátokkal volt ellátva, amely arra hivatott, hogy a vizet maga mögé hajtsa és így a hajó elindul. Szóval nagyszerű játékok, úgyhogy még azon mód a kádat teleeresztettük vízzel és a hajót szépen rátettük a víz sima tükrére. Nem indult.

— Aha! Föl kell húzni! — jegyezte meg a társbérlő s a hajón lévő kulccsal felhúztuk.

Izgatottan figyeltünk. Körülálltuk a kádat, a gyerek — akinek a tulajdonát képezte a hajó — oda sem fért s így a küszöbön bömbölt, de hiába, ezeknek a felnőtteknek nem jön meg az eszük, ha játékról van szó. Szóval a hajót rátettük a vízre felhúzott motorral.

Nem indult.

Társbérlőm zavartan mosolygott:

— Hideg a víz. Az a baj. Hidegben az autómotor sem indul...

Szakszerű magyarázatát elfogadtuk. Levágtattam a pincébe szentkarácsony estéjén, a lakók örömére aprófát vágtam, szenet hoztam, begyújtottunk. Kicseréltük a vizet melegre. A hajó nem indult. A gyerek bőgött, az apja káromkodott, mi pedig családottan bámultuk a hajót. Ma játszani akartunk, elvégre karácsony van. De a hajó nem indult. Szerényen megjegyeztem, hogy talán föl kellene bontani a hajót, hátha valami motorhiba van. A társbérlőm vadul nézett rám, de aztán mégis hozott egy kést és a ragasztás mentén kettévettük a hajót. Szereltünk, faragtunk, kopácsoltunk, — a hajó nem indult...

Egy ilyen hajó egyébként hetvenöt forintba kerül...

Mindegy. Nézzük a vonatot! Bevonultunk a szobába. Leraktuk a síneket, ső e mozdonyt, hozzákapcsolva a két kocsit.

A társbérlőm ismét szakvéleményt adott:

— Tizenöt kört ir le a mozdony a kocsikkal. Ezt mondta az eladó, amikor megvettük...

A gyerek összeráncolt homlokkal figyelt fel apjára, aki mindjárt javított:

— ...akarom mondani a Jézuska mondta ezt — és kacsintott ránk. Rendben van, mindegy hogy ki mondta, csak menjen.

De nem mozdult. Csak kerregett, krákogott ez a kis fekete jószág, de nem indult az istennek sem.

— Talán a kocsik nélkül kellene megpróbálni s ha majd bejárja magát, akkor....

Leszereltük a két kocsit. A mozdony elindult, körül futotta a sínpárat egyszer, másodszor csak félig, — s leállt. Szétszedtük a mozdonyt, a gyerek ordított, a papa káromkodott, — de semmi eredmény. A gyerek száját nem lehet befogni, elverni sem lehet, mert karácsony van. Engesztelésképpen meggyújtottuk a csillagszórót... Kicsit parázslott mint a Kossuth cigaretta, aztán elaludt.

Leverten töltöttük el a karácsonyt. Ugy szerettünk volna egy kicsit játszani, de úgy! Nem lehetett. Megittuk az ünnepi borocskát, némi vigasztalást nyújtott, de a gyereknek még ez sem adatott meg.

Ilyen Jézuskánk volt nekünk. Azazhogy — meg ne hallja a gyerek — így becsapott minket a kereskedelem. Mert a hajó 75, a mozdony 140, összesen 215 forint, semmiért! A hajó kibelezve, a mozdony szintén, valóságos romhalmaz — 215 forintért....

Ugy érzem egy kicsit megloptak bennünket karácsony kedvéért. Bennünket? Meg a többi néhányat is, akik ilyen játékkal akartak kedveskedni gyermekeiknek.

Nem volt szép tőlük. Már mint a kereskedelemtől.

(RAB)

Német gépeket kapunk a cukorrépa termesztés további gépesítésére

A cukorrépa termesztés fokozottabb gépesítése érdekében az élelmezésügyi minisztérium cukoripari igazgatósága megállapodást kötött a Német Demokratikus Köztársaság budapesti kereskedelmi kirendeltségével német gyártmányú gépek, gépi berendezések kísérleti felhasználásáról. A megállapodás értelmében a cukoripari célgazdaságok egy-két üzemegységét ellátják a cukorrépa ápolásához szükséges komplex gépi felszereléssel. Ezenkívül több állami gazdaságnak és termelőszövetkezetnek átadnak kipróbálásra és használatra egy-egy nagyteljesítményű cukorrépa kombájnt is, amely egyszerre három sort fejel, a répát veszteség nélkül felszedi, letisztítja és sorban lerakja külön a fejet, külön a gyökeret, majd az utána kapcsolt rakodószerkezet önműködően felszedi a terményt. A tervek szerint a német szakemberek a cukoripari igazgatósággal együtt jövőre gépesítési bemutatókat is szerveznek az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben.

A JOBB ELLÁTÁS ÉRDEKÉBEN

Megyénkben 12 állami gazdaság van és ezek egyre inkább felfelé ívelő termelése biztatóan igazolja, hogy a dolgozók ellátásának megjavítása jó úton halad. Ha megnézzük az állami gazdaságok termelési eredményeit, azt látjuk, hogy az idén több mint két mázsával emelkedett a kenyérgabona egy holdra eső termésátlaga. Takarmánygabonánál még szembetűnőbb a javulás, hisz itt majdnem négy mázsa az emelkedés. A hüvelyesek 3.3 mázsával, a kukorica pedig 4.2 mázsával adott többet holdanként az idén, mint az elmúlt évben. Igen érdekes a tejhozam növekedése is. Az elmúlt évben mindössze 2.868 liter tej volt egy tehén hozama. Ebben az évben minden egyes tehénre 3.370 liter tejtermelés jut. A borjúhús előállításában is nagy lépést tettünk előre. Több mint egy kilóval emelkedett minden egyes állat súlygyarapodása az elmúlt évihez viszonyítva. A tavalyi kilenc kilóval szemben sertéseink 14 kilós havi súlygyarapodást értek el, tyúkjaink pedig két tojással tojtak többet az idén.

A növénytermelés belterjesebbé vált. Ezt bizonyítja, hogy 1958-ban 908 hold új gyümölcsöst, 86 hold komlót és 27 hold szőlőanyatelepet telepítünk. A takarmánybázis biztosítására, az istállótrágyázás pótlására 1958-ra kétszeresére emelkedik a pillangós vetésterület. Ez pedig azt jelenti, hogy a pillangós terület megközelíti az összszántóterület 20 százalékát. A takarmánynövények vetésterülete az össz-szántóterület 13 százalékára növekszik az eddigi 8—9 százalékkal szemben.

Amellett, hogy a munkások és alkalmazottak átlagbére emelkedett, a gazdaságok béralaptervükön belül maradtak, ami a kézi, fogatos és gépi munkák arányának kedvező eltolódásából, valamint a munkafegyelem szilárdulásából ered.

Természetesen nem minden „fenékig tejfel". Az elenforradalom meglassította gazdaságaink fejlődését. Különösen fájó pont a munkáslekötés megoldatlansága. Ennek oka a lakáshiány, De fájó sok vonatkozásban az ipari és a mezőgazdasági bérek aránytalansága is, például a mezőgazdaság ipari, vagy ipari jellegű üzemeinél. Több gondot kellene és kell is fordítani a talajösszetétel, a talajtermőképesség vizsgálatára, mert ez a helyesebb vetésforgó, a műtrágyázás mennyiségi és féleségi hasznátlatát teszi eredményesebbé. Több helyen a bekötőút hiánya, vagy rossz állapota okoz nehézséget és többletkiadást. Szép számmal vannak gépeink, de ezek közül sok az elavult, drága üzemeltetésű (régi típusú kombájnok, a körmöstraktorok jó része) és hiány van a modern univerzális gépekben. Ez utóbbit államunk az új Zetor-szuper traktorokkal, répakombájnokkal és más gépek juttatásával igyekszik segíteni. Igen nagy baj azonban, hogy a gépszínek hiánya miatt a gépek szakszerű megőrzése nagy akadályokba ütközik.

Befejezésül néhány mondatban foglalkozunk a gazdaságok tejtermelésének bemutatásával, néhány év tükrében, hisz az eredmények itt a legszembetűnőbbek. A 12 állami gazdaság 1955-től minden évben közel másfél millió literrel emelte tejtermelését. 1957-ben december 20-ig bezárólag gazdaságaink kilenc millió 910 ezer liter tejet adtak el az államnak. Ez pedig azt jelenti, hogy ez év minden egyes napjára 27.994 liter tej eladása esik.

A legegyenletesebb eredményt a bólyi gazdaság érte el, ahol 10.2 literes napi tejtermelés jut egy tehénre. Ez a legjobb gazdaság e téren, de eredményeink szorosságát mutatja az is, hogy a legrosszabb gazdaságunkban is elérik a napi kilenc literes tejtermelést.

Mindent összevetve a jó eredmények megyénk állami gazdaságainak becsületes, jó munkáját dicsérik: a munkásokét és a vezetőkét egyaránt.

Dudás József
az állami gazdaságok igazgatóságának vezetője

Kiss Károly
az állami gazdaságok igazgatóságának tervosztályvezetője

A falusi KISZ fiatalok legyenek a termelőszövetkezeti mozgalom élharcosai!

— Parasztifjúsági tanácskozás az SzMT székházban —

A KISZ Baranya Megyei Bizottsága parasztifjúsági tanácskozást tartott szombaton a szakszervezetek megyei tanácsának székházában. A tanácskozáson megjelent Gosztonyi János, a KISZ Központi Bizottsága titkára, Kiss Dezső, a KISZ megyei bizottságának megbízott titkára. Az elnöki asztalnál foglalt helyet Ambrus Lajos, a KISZ megyei bizottságának parasztifjúsági felelőse és Mitzki Ervin, a KISZ megyebizottság agit. prop. felelőse.

A mintegy 170 falusi fiatal előtt Ambrus Lajos elvtárs tartott rövid beszámolót. Visszatekintett tízhónapos munkájukra, méltatta a kommunista fiatalok Baranya megyében elért eredményeit. Az egy évnél rövidebb idő alatt 285 szervezet alakult meg a megyében (7927 taggal), amelyből 185—190 falun működik. Nagyszerű számok ezek, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a megye 325 falujának mintegy felében még nincs ifjúsági szervezetünk. E számokból következtetni lehet a községi KISZ-szervezetek egyik legfontosabb feladatára.

A tanácskozás központi gondolata a nagyüzemi mezőgazdaság megteremtése volt. Már Ambrus elvtárs is beszélt róla, de még többet foglalkoztak vele a hozzászólók, különösen Gosztonyi János elvtárs.

Miért hagyják ott a falut a fiatalok?

Gosztonyi elvtárs felszólalásában hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezet nem a kommunisták kitalálása, hanem maga a történelmi szükségszerűség. Már a gőzeke megjelenése után bebizonyosodott, hogy a gépesített nagyüzemi mezőgazdaság többet tud termelni. A kommunisták — a marxizmus—leninizmus birtokában — csak felfedezték ezt a törvényszerűséget és azon vannak, hogy a kisparaszti gazdaságokat a szocialista önkéntesség útján egyesítsék.

— Jónéhány országban megfordultam — folytatta Gosztonyi elvtárs — keleten és nyugaton egyaránt, és megmondom nektek őszintén, sokszor fájt a szívem. Csehszlovákiában és Németországban gyengébb minőségű földeken, kedvezőtlenebb éghajlati viszonyok között is sokkal többet termelnek mint mi, nem is szólva a Szovjetunióról és Bulgáriáról, ahol a kollektivizálás lényegében befejeződött. A mi egyéni gazdaságaink termésátlagai — lényegét tekintve — ma is azon a szinten vannak, mint 10—20, vagy 40 évvel ezelőtt.

— Sokszor halljuk, hogy a fiatalok otthagyják a falujukat. Vajon mi ennek az oka? A kalandvágy? Igen, van akit az kerget, de a többség nem így gondolkozik. A többség azért hagyja ott szűkebb hazáját, mert azt vallja: „A nyolc órát megdolgozom, zsebrevágom a fix-fizetést és szabad ember vagyok. Nem kell látástól-vakulásig dolgoznom az esőben és a sárban". Tehát: könnyebb és jobb életre vágynak. Ezt a könnyebb és jobb életet azonban falun is meg lehet teremteni, de csak a termelőszövetkezetek útján.

Gosztonyi elvtárs elmondotta, hogy az egyéni parasztgazdaságban, ahol szinte mindent a maguk izomerejével végeznek, s kilométereket ballagnak naponta a barázdában a lovuk vagy a tehénkéik után, vagy a csípős őszi időben kézzel szedik ki a cukorrépát — ott sohasem lesz erre lehetőség. A munkát megkönnyíteni csak gépekkel lehet.

„Ne féljetek a kezdeti nehézségektől"

— Tudom, hogy nem lesz könnyű — folytatta Gosztonyi elvtárs —, hiszen az újért min dig sokat kell verekedni. A legelső cséplőgépeket is összetörték. (És nem mindenhol azért, mert a kenyerüket félték tőle a szegények. Sok helyen maradiságból.) 1949-ben, a mi falunkban, amikor a gépállomás gépei a vasútra érkeztek, félreverték a harangokat, kicsődítették az embereket az utcára mondván, hogy két vagon kolhoz érkezett... Idővel mégis megalakult a termelőszövetkezet, és sok vita, küzdelem, sőt kilépések meg visszalépések után eljutottak oda, hogy ma kisbaltával sem lehetne kikergetni belőle az embereket.

— Valószínű nehéz lesz a ti falutokban is a kezdet — folytatta Gosztonyi elvtárs. — Dehát ki vállalja a kezdeti nehézségeket, ha nem a fiatalok? Ha egy 60 éves parasztember azzal rukkol elő, hogy jobb lehet a termelőszövetkezet, de azért nem lépek be, nekem már jó lesz így is — ez még csak hagyján. De egy fiatal már nem beszélhet így, mert előtte áll az élet és csaktól függ hogyan rendezi be magának. Ezért mondom, hogy ti, fiatal kiszisták legyetek a termelőszövetkezeti mozgalom élharcosai faluhelyen.

Gosztonyi elvtárs nagy tetszéssel fogadott felszólalása után Zákányi József elvtárs, a Termelőszövetkezeti Tanács Baranya megyei megbízottja, a KISZ megyebizottsága mellett működő parasztifjúsági tanács elnöke számadatokkal bizonyította, hogy a termelőszövetkezetek a könnyebb és jobb élet feltételeit máris megteremtették. A megye termelőszövetkezeteiben 1400 forintot tett ki havonta egy átlagos tag jövedelme pénzértékben, a jobb csoportokban meghaladta a 2000 forintot is. Ilyen pénzösszeg birtokában ruházkodhat és szórakozhat a fiatal is.

Erősítsük a KISZ szervezetek kommunista jellegét!

Sok szó esett még a tanácskozáson arról, hogy erősíteni kell a KISZ-szervezetek kommunista jellegét. Nem elég csak a szórakozás, a politika, a párt célkitűzéseiért való nyílt kiállás a legelső. Ezért (ezt még Ambrus elvtárs bejelentette) jövő évben ismét visszaállítják jogaiba a szervezeti ifjúsági politikai oktatást. Arra törekszenek, hogy megismertessék a fiatalokkal a társadalmi együttélés szabályait, hogy az ifjúságot szocialista szellemben neveljék. Amint a tanácskozáson elhangzott, valamikor az volt a nagy legény, aki vasárnap részegre itta magát, becsapta a lányokat és kiverte a fél kocsmát. Ma az ilyen embert korhelynek, lumpnak és züllött fickónak nevezik. A mai ifjúság eszményképe a szerény, öntudatos és jól dolgozó fiatal, aki sok hasznot hajt a társadalomnak.

S hogy a fiatalok valóban ilyen mércét állítottak maguk elé, azt szinte mindegyik hozzászólással példázhatnánk. Fülöp elvtárs, a bogdásai KISZ-szervezet titkára elmondotta, hogy elvállalták a falu fásítását, parkosítják az iskola udvarát. Németh László máriakéméndi kiszista arról beszélt, hogy rendbehozták a falu rozoga színpadját, s járdát javítottak társadalmi munkában. Hasonló szellemben szólt hozzá Muth Ferenc villányi, Lanner Teréz belvárdgyulai KISZ-tag és a többi fiatal is.

Utolsó üdvözlet

Kikísértünk hát utolsó földi utadra is. Az ötágú csillag alatt, kandeláberek lobogó fényénél végtisztességgel adóztunk emlékednek. Csak most láttuk igazán a szeretet, a részvét olyan megnyilvánulását, amely nemcsak az eltávozottaknak járó tisztelgés, hanem — és éppen ez a maradandó —, a jóbarátnak adott utolsó kézszorítás, utolsó ölelkezés. Kedves, ismerős arcod tükörképe ott remegett a szabadjára engedett könnyekben, a meghatott búcsúszavakban, a felzúgó gyászinduló komoly akkordjaiban. Olyanok is járultak ravatalod elé, akiknek talán nem is számítottál volna érkezésére. Ágyból kelt nagybetegek, félbehagyott munkáról sebtében érkező jóbarátok, vállalatok vezetői és mi mindannyian, akik elvtársaid, munkatársaid voltunk.

Drága Farkas elvtárs, drága Elemérünk!

Most itt vagyunk a dolgozószobádban, itt az íróasztalodnál címeztük hozzád e néhány búcsúsort. Fogadd tőlünk szívesen, mint amilyen szeretettel, kegyelettel írtuk. Mi majd elmondjuk annak is, aki a félbehagyott munkát folytatni fogja, hogy ki voltál életedben, hogy mit jelent majd folytatni a munkádat. Legyen olyan elyhű, olyan becsületes, olyan szerény, mint Te voltál. Senkitől nem kívánunk több munkaszeretetet, segíteni akarást, mint amennyit Te nyújtottál, amíg nyújtani tudtál. Azt is tudjuk, hogy a Te végakaratod szerint cselekszünk, amikor ezt ígérjük neked.

Igérünk mást is. Azt, hogy féltő gonddal őrködünk hited, álmaid megvalósulása felett, mint ahogy gondos figyelemmel kísérjük hátrahagyott kicsiny családod gondját, baját.

Mi, akik tovább dolgozunk, őrizni fogjuk emlékedet, őrizni fogjuk békés pihenésed.

Fásítják a baranyai hullámtereket

A Dunát és a Drávát — a baranyai szakaszon — nagy hullámterek szegélyezik. Tervbe vették, hogy befásítják ezeket a területeket. Korábban Dunaszekcsőn, az idén pedig Mohácsszigeten ültetnek kanadai nyárt a folyóparti földeken.

Drávapalkonyánál harminc holdas hullámtér van. A sivár homokon eddig nem igen honosodtak meg a növények. A jövő év tavaszán fekete fenyőt és szürke nyárt telepítenek a folyó mentén, ezek a fajok birják ugyanis leginkább a száraz homokot. Már szántják a hullámteret, ahol 160.000 facsemetét ültetnek majd el.

Kinek kell erkölcsi bizonyítványt kérnie?

A fontos és bizalmas munkakörök betöltésére vonatkozó törvényerejű rendelettel kapcsolatban az MTI munkatársa illetékes helyen a következő tájékoztatást kapta:

A felszabadulás után néhány évvel hatályát vesztette az a rendelkezés, amely meghatározott állások betöltését erkölcsi bizonyítvány benyújtásához kötötte. Kihasználták ezt a lehetőséget olyanok, akiket gazdasági, politikai vagy más jellegű bűncselekmények miatt elítéltek. Az ellenforradalom időszakának számos tapasztalata bizonyítja ezt. Az utóbbi időben is nem egy esetben megállapították, hogy a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett bűncselekmények tettesei többszörösen büntetett előéletű személyek. Nem ritkán előfordult, hogy valakit anyagi jellegű visszaélés (sikkasztás, lopás, csalás, leltárhiány stb.) miatt munkahelyéről eltávolítottak, a bíróság elítélte, s büntetésének letöltése után az ország más részében újból olyan munkakörben helyezkedett el, ahol lehetősége nyílt a nép vagyonának megkárosítására. Elsőrendű közérdek tehát, hogy a Magyar Népköztársaságban fontos vagy bizalmas munkaköröket, illetve tisztségeket csak büntetlen, feddhetetlen előéletű személyek tölthessenek be. Hozzá kell fűzni, hogy a kapitalista országokban is hasonló intézkedéssel biztosítják az illető államok vezető szervei és tőkései, hogy az ő szempontjukból gazdaságilag vagy politikailag károsnak minősített személyek ne kerülhessenek fontos vagy bizalmas beosztásba. Emlékezetes, hogy a felszabadulás előtt Magyarországon nemcsak az államigazgatásban, hanem a gazdasági élet területén is meghatározott állások megpályázásához erkölcsi bizonyítványt követeltek, sőt volt olyan időszak, amikor még munkakönyvet sem állítottak ki erkölcsi bizonyítvány nélkül.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete kimondja, hogy az erkölcsi bizonyítványba csak jogerős bírói ítélet tüntethető fel. Az esetleges téves megállapítások helyesbítését a bizonyítvány kiállításától számított 15 napon belül lehet kérni, az elutasító döntés ellen a kérelmező panasszal fordulhat a legfőbb ügyészhez.

Erkölcsi bizonyítványt csak annak kell kérnie, aki vállalatától, intézményétől, hivatalától a bizonyítvány beszerzésére felszólítást kap.

A szavalóverseny megyei döntője

A megyei tanács művelődésügyi osztálya még szeptemberben pályázatot hirdetett Arany János szavalóversenyre. A községi, majd a járási selejtező versenyek után — amelyeken mintegy 800-an vettek részt — pénteken tartották a megyei döntőt.

Az általános iskolások közül 16-an jutottak a megyei döntőbe. Az első díjat — Arany János emlékkönyvet, Ady Endre és József Attila verseskötetét Szendrődy Gyöngyvér, a mohácsi általános iskola tanulója nyerte. A második díjat — Arany János emlékkönyvet és József Attila verseskötetét Cseke Judit, mozsgói tanulónak ítélte a bíráló bizottság, a harmadik díjat, ugyancsak Arany János emlékkönyvet és oklevelet Somkövi Erzsébet sellyei tanuló kapta.

A 12 felnőtt — középiskolások és dolgozók — közül az első díj Herendi Erzsébetet, a siklósi gimnázium tanulóját illette meg. A második díjat Hazafi Klára, a mohácsi gimnázium tanulója, a harmadik díjat pedig Bandel Lajos, a nagyharsányi kőbánya dolgozója kapta.

A megyei döntő résztvevői nagy felkészültségről tettek tanúbizonyságot. A tiszta, szabatos kiejtés, a versek helyes értelmezése a döntésnél gyakran nehéz feladat elé állította a bírálóbizottság tagjait. A nagyszerű eredmények láttán a Hazafias Népfront megyei bizottsága lehetővé tette, hogy a megyei döntő minden résztvevője megkapja az Arany János emlékkönyvet.

Nem a forma, a tartalom a fontos!

Kevés olyan dolog van a szocialista országokban, amit a szocializmus ellenségei annyit ócsároltak, mint éppen a munkaversenyt, a szocializmus építésének legalapvetőbb módszerét. 1956 októberében az ellenforradalmárok frontális támadást intéztek a munkaverseny ellen, gúnyolták és bántalmazták a sztahanovistákat, a kiváló dolgozókat és fennhangon hirdették, hogy hazánkban többet nem lesz munkaverseny, nem lesz hajcsárkodás.

Nem volt ez véletlen, s még csak nem is a munkaverseny szervezésében valóban elkövetett hibákból fakadt. A szocializmus ellenségei, az ellenforradalmárok tudták, hogy

a szocialista munkaverseny elsősorban a legöntudatosabb munkások mozgalma, hogy ebben a mozgalomban hatalmas erő rejlik

s amíg ez a mozgalom él, addig számolni kell a szocialista gazdaság állandó erősödésével.

S bár az ellenforradalmárok valóban mindent elkövettek, hogy a munkások előtt beszennyezzék a munkaversenyt, a munkások többségét nem tudták félrevezetni. Nem véletlen, hogy a kiváló dolgozók nagy része a fenyegetések ellenére is viselte a kitüntetéseit s bátran mondták bárki szemébe: becsületesen megdolgoztunk mi ezért, nincs mit szégyelnünk miatta! S ez a bátorság abból fakadt, hogy munkásaink nagy része a felszabadulás óta eltelt idő alatt megértette, tapasztalta, hogy már nem a tőkésnek, nem a gyárosnak, hanem saját magának dolgozik s ha jobban dolgozik, elsősorban saját magának használ vele. A verseny ezeknek a munkásoknak a vérébe ivódott bele, szinte életfeltételükké vált, nem tudtak s nem is akartak lemondani róla.

Maga az élet bizonyította be az év elején, hogy a szocialista munkaverseny nem a párt és a szakszervezetek által kitalált divat, hanem a munkások legbensőbb ügye, a szocializmusba vetett szilárd hitük kifejezője.

Az ellenforradalom után megyénkben is, de az ország többi részén is a munkások voltak azok, akik feleleventették a munkaversenyt,

akik kifejezésre juttatták, hogy versenyezni akarnak. Még a rosszakaróink sem mondhatják, hogy ezeket a megnyilvánulásokat felülről szervezték, hisz éppen elég sokat kellett várni, míg a kormány és a szakszervezetek közös határozata megszületett. E határozat persze széles visszhangot váltott ki és sok segítséget nyújtott a munkaversennyel kapcsolatos különböző problémák tisztázásához, elősegítette a munkaverseny fejlődését.

Mégis ma — több, mint egy évvel az ellenforradalom után — ha körülnézünk megyénk üzemeiben és bányáiban, meg kell állapítanunk, hogy a november 7-i fellendülés után ismét csökkent a verseny lendülete, sőt egyes helyeken gyakorlatilag nincs is munkaverseny.

Joggal vetődik fel a kérdés, hogy mi ennek az oka, hogyan, mivel lehet ezt megindokolni, nincs-e ellentmondás a szavak és a tettek között?

A kérdésre nem könnyű a felelet. Kétségtelen azonban, hogy az igazi, az eleven szocialista munkaverseny széleskörű kibontakoztatásának még nagyon sok akadálya van. Vegyük csak sorba ezeket! Az üzemek és gyárak többségében, amikor az ellenforradalom után újjászerveződött a munkaverseny, még nagyrészt időbérben dolgoztak a munkások. Részben e miatt, részben az egyének és kisebb csoportok által elért eredmények értékelésének nehézségei miatt vagy más ok következtében csak a nagyobb egységek léptek versenyre egymással.

A nagy egységek közötti verseny alapjait ugyanakkor elfelejtették lerakni.

Így aztán nem csoda, hogy a nagy egységek közötti versenyben csak az üzemvezetők vettek részt s az egésznek csak annyi előnye volt, hogy időközönként értékelték, melyik üzem dolgozói dolgoznak eredményesebben.

A nagy egységek versenyére természetesen szükség van, hisz éppen a pécsi és a komlói trösztök közötti párosverseny példázza a legjobban, hogy az ilyen versenynek milyen nagy ösztönző ereje van. A nagy egységek versenye azonban csak akkor járhat eredménnyel, ha az az egyének, a brigádok, az üzemrészek versenyére épül, ha a kollektíva valóban egységesen küzd a kitűzött cél megvalósításáért.

Nehezíti ezen kívül a munkaverseny fejlődését az a téves felfogás, hogy az átlagbérellenőrzés eleve lehetetlenné teszi a munkaversenyt. Az átlagbérellenőrzés jó és rossz oldalairól rengeteget vitatkoztak és vitatkoznak jelenleg is. Annyit azonban

le kell szögezni, hogy az átlagbérellenőrzést elsősorban a jogtalan bérkifizetések megakadályozása, a kereseti arányok eltorzulásának megakadályozása érdekében vezették be s hogy az átlagbérellenőrzés ellenére lehet és kell is a teljesítményeket növelni, a minőséget javítani, hogy van olyan cél, amelynek a megvalósítására a munkaversenyt irányítani lehet.

Van más probléma is. A Pécsi Bőrgyárban például nemrég nagyon jóakaratúan hozzákezdtek a munkaverseny. fellendítéséhez. Szinte a munkapadokig kidolgozták a feladatokat, megmutatták a célt, amire a munkaversenynek irányulnia kell, hogy a gyár munkája még eredményesebbé váljon, hogy többek között minél magasabbra tudják növelni a kioszthatót nyereséget. A versenyben résztvevők számára külön jutalmakat is tűztek ki s ekkor súlyos hibát követtek el. Kijelentették ugyanis, hogy a jutalomból csak az részesülhet, aki „benevez" a versenybe, aki aláírja az ívet. De nemcsak a bőrgyárban, hanem több más helyen is felmerült már a kérdés:

ki lehet versenyző, kit kell versenyzőnek tekinteni?,

holott a válasz nagyon is kézenfekvő. A szocialista munkaversenyt nem lehet mesterséges keretek közé szorítani, ez a tömegek mozgalma, melyben részt vesz mindenki, aki jobban, eredményesebben akar dolgozni, függetlenül attól, hogy „benevezett-e" vagy sem. Persze csak helyeselni lehet azt, ha a munkások papíron is rögzítik vállalásukat, igéretüket, de ennek hiánya nem lehet kizáró tényező.

A szocialista munkaverseny nem csupán többtermelési mozgalom, hanem sokkal több ennél. A helyesen megszervezett szocialista munkaverseny az egyszerű emberek millióit számára hozzáférhető formája annak, hogy közvetlenül részt vehessenek a termelés fejlesztésében, igazgatásában. S ez a lényeg, ezt kell látni a forma mögött, amely — sajnos — még gyakran eltereli a figyelmet a lényegről.

Nemcsak a pénzről, a dicsőségről, a jutalomról van tehát szó, hanem arról is, hogy a verseny — lehetőség arra, hogy mindenki megmutathassa azt, ami benne rejlik, azt, amire képes.

De arról is, hogy a gyengébbek tanulhassanak az élenjáróktól, hogy a munkások és a vezetők tudása minél magasabb fokú lehessen. S arról is, hogy a verseny kapcsolat, viszony az emberek, a munkások között, olyan viszony, olyan kapcsolat, melyet a közös cél létesít. S ebben a kapcsolatban erő van, hatalmas erő, melyet ha a termelés növelésére, a gazdaságosság megteremtésére, a technika fejlesztésére, vagy a minőség javítására irányítunk, akkor nem lehet kétséges, hogy a cél megvalósul.

A szocialista munkaverseny nem irodai ügy, nem formai kérdés. „A munkások tömegei — tanította Sztálin — a verseny dolgát a magukénak, saját ügyüknek tekintik... Számunkra éppen ez a verseny lett legnagyobb mértékben fontos oldala."

Mesterfalvi Gyula

Évvégi emlékezés

Egy év telt el azóta, hogy Pécs irodalmi élete az ellenforradalom következményeként valkvágányra futott és széthullott. Ez alatt az egy év alatt tisztító erjedés kezdődött helyi irodalmunkban és most, az év végén azt mondhatjuk: *lesz bor is ebből a mustból.*

Kommunista írók vették kézbe a helyi irodalom irányítását. Hozzájuk csatlakoztak azok, akik felismerték az ellenforradalom szellemi rombolását és helyet kértek maguknak a szocialista valóságot tükröző, a szocializmus megvalósítását segítő irodalom művelőinek, harcosainak sorában. Együttes fáradozásuk már hozott eredményeket. De ezek felmérése szükségessé teszi, hogy kissé messzebbre tekintsünk vissza.

Miért kellett szükségszerűen széthullnia, megsemmisülnie annak az irodalmi életnek, amely 1956. elejéig országos hírt szerzett az írószövetség pécsi csoportjának? Elsősorban azért, mert *látszatra és képmutatásra épült.* Egy 1952. évi titkári beszámoló mondja: *„...arra a megállapításra jutottunk, hogy a cikk szellemében hiven* (Révai József: Megjegyzések egy regényhez c. cikkéről van szó) *ne csak azt a követelményt állítsuk magunk elé, hogy ismerjük meg a marxizmust, lássunk politikailag tisztán. Ez a minimum, ami egy írótól elvárható...”* Ugyanezen beszámoló alapján született egyik leglényegesebb határozati javaslat: *„Kérjük, hogy a Dunántúl példányszámának emelése érdekében tegyen a központ komoly lépéseket.”* Mi ez? Alku, üzleti megállapodás. Hajlandók marxistának vallani magukat — ha a „központ” emeli a példányszámot. Volt-e emögött igazi marxista állásfoglalás? Ez akkor derült ki, amikor a „központ” nem ragaszkodott hozzá olyan határozottan — 1956-ban. Bár 1956. február 28-án egy másik beszámoló még ezt mondja: *„Az eszmei támogatást a MDP Megyei Bizottságától kapták és kapják az írók. Ennek a támogatásnak köszönhető pl., hogy a pécsi csoport tagjai nem estek bele abba a veszélyes jobboldali elhajlásba, melybe a budapestiek... Az MDP Megyei Bizottsága a Dunántúl 10. számát keményen megbírálta. A pécsi írók elfogadták a helyes bírálatot és így a MDP Központi Vezetősége határozata az irodalmi életben mutatkozó káros jelenségekről már egy jó úton haladó, becsületes irodalompolitikai munkát és törekvést segített tovább.”* Szépen hangzik ez egy beszámolóban, csak egy baja van; nem igaz. A megyei pártbizottság bírálata az írók éles és erőteljes ellenállásába ütközött, s még az is csak késhegyre menő viták eredménye volt, hogy az írócsoport vezetősége „hivatalosan” előbb 50, majd 80 százalékát ismerje el a bírálatnak. Ténylegesen azt a bírálatot maga az írócsoport vezetősége is az írói szabadság, a művészi színvonal elleni „szektás” támadásnak minősítette.

Ez a jezsuitizmus, az elvekkel folytatott képmutató üzérkedés szükségszerűen vitt el 1956. októberéig, amikor a pécsi írók szellemi vezérei elérkezettnek látták az időt, hogy eldobják a képmutatás álarcát és nyílt támadást intézzenek a párt ellen.

El kellett buknia a pécsi „irodalmi vállalatnak”, mert semmi köze sem volt a pécsi munkásokhoz, a baranyai parasztokhoz. A „Dunántúl” utolsó számai már 5 000 példányban jelentek meg. Baranyába azonban ebből az ötezerből mindössze 200 jutott. A folyóirat szerkesztői a fővárosi folyóiratokkal akartak versenyezni (s ebben értek is el eredményeket), de ennek az volt az ára, hogy a folyóiratból kiszorult a helyi irodalom, s ami maradt is, nem a nép életét tükrözte.

Csak széthullás lehetett az eredménye annak, hogy *az irodalmi életbe betört az üzleti szellem,* s nem is az volt a lényeges, hogy tetszik vagy nem tetszik ez az irodalom a baranyai, a dunántúli dolgozóknak, hanem az, hogy az alkotásokat el lehessen helyezni, lehetőleg jó pénzért. *Az „elhelyezés” pedig nem mindig a művészi színvonal, hanem többnyire baráti kapcsolatok alapján történt.*

Az irodalmi élet újjáteremtésére vállalkozott kommunista íróknak ezért kellett igen nehéz feladatokkal megbirkózniok és ezért igényelnek komoly méltánylást az eddig elért szerény eredmények is. Nem pusztán a feloszlatás ténye okozott gondot. Nem is csak az, hogy a volt titkár, Szántó Tibor, Örsi Ferenc íróval együtt bíróság elé került és néhány „elvbarátjuk” lázas igyekezettel hagyta ott a „süllyedő hajót”. Egy csoport újjá szervezése, néhány ember pótlása nem nagy dolog. *A legsúlyosabb problémát a megrontott, megfertőzött légkör okozta, amelyben már senki sem hitt a másiknak, a legőszintébb szavakat is gyanakvás fogadta,* mert az írók között 1956. végéig nem volt „divat” az őszinte beszéd, sokkal inkább a szembedícsérés és hízelgés, alattomban gáncsvetéssel és intrikával kombinálva.

Ilyen örökséggel kezdte meg a munkát néhány kommunista és a velük egyetértő becsületes pécsi írók kis csoportja 1957. közepén. S csak az elmondottak ismeretében bírálhatjuk el, hogy mit jelentenek az eddig elért eredmények. Megalakult és működik a Hazafias Népfront pécsi írócsoportja, székházában rendszeresen tart megbeszéléseket és vitákat. *Megvetette egy új folyóirat alapjait, s ennek bizonyítékául már január közepére várhatjuk egy füzet megjelenését. Irodalmi esteket, ankétokat, szerzői esteket rendezett.* A vitákon, megbeszéléseken *a korábbi évek képmutatását egyre határozottabban váltja fel a nyílt, őszinte hang,* amely alkalmas a vélemények kicserélésére, az érvek (és nem az érdekek) csatájára, a pécsi írók állásfoglalásának tisztázására, hozzátehetjük, hogy mindezt kedvezőtlenebb körülmények között érte el. Elég megemlíteni, hogy a volt Irószövetség pécsi csoportja jelentős anyagi támogatást kapott. Állami pénzből fedezték a titkárnak és a folyóirat szerkesztőjének a fizetését, a csoport valamennyi anyagi kiadását, a folyóirat deficitjét. *Ma a Hazafias Népfront írócsoportja saját erejére van utalva,* vezetőségének tagjai és mindazok, akik nekik segítenek, munkájukat társadalmi kötelességként, ingyenesen végzik. A tervezett folyóirat kiadásakor sem számolhatnak azzal, hogy a deficitet majd valaki más fedezi, hanem a helyi olvasóközönség megszervezésével kell elsősorban biztosítaniok a megjelenés lehetőségét. Ez viszont nem csak hátrány, mert azt is jelenti, hogy szoros és állandó kapcsolatot kell kiépíteniök a város és a megye dolgozóival, közel kell kerülniök az élethez.

A Hazafias Népfront pécsi írócsoportja korántsem elégedett eredményeivel. A pécsi irodalmi élet légkörében még megtalálhatók a múltbeli örökség nyomai, kísért az irodalmi kufárkodás, az elvtelen személyi torzsalkodás veszélye. Ujra meg újra felbukkannak olyan kísérletek, amelyek „a művészet önmagáért” jelszavát akarják felmelegíteni, s amelyek eleve „művészietlennek” kiáltják ki azokat a műveket, amelyekben nyoma van a harcos politikai állásfoglalásnak, a munkásosztály, a béke, a szocializmus melletti kiállásnak. A kritikusi munkában is fellelhető az a törekvés, hogy a „nem ellenséges” művek javára tett engedményeket úgy értelmezzék, mint felhívást ezek előtérbehelyezésére. *Az új évben ezekkel a feladatokkal is meg kell birkózniok a pécsi íróknak.*

1957-es *évi számvetésünk végeredménye pozitív.* Van okunk remélni, hogy a Hazafias Népfront pécsi írócsoportja az új évben túllép az új utak keresésén és a kommunista írók elvi állásfoglalását a munka alapjául elfogadva, erős bázisa lesz a Dél-Dunántúl irodalmának.

MÉSZÁROS FERENC

Tüzes, temperamentumos a mohácsi cigánytánc

Hangulatos és szép táncokat mutatott be Mohácson a nemzetiségi napon a román nemzetiségiek tánccsoportja. Bár néhány délszláv táncmotívum felismerhető táncaikban, mégis a cigánytáncokra oly jellemző tűz és temperamentum jól érvényesül a kompoziciók bemutatásakor.

Hegedűs László:

Pécsi reggel

Foszlik az éj, ez a szürke fátyol,
s lehull vele a láz, a sötétség
ülledt szagú, bús betegszobákról.

És a szürkén merengő ablakon
bebámul egy kopott, öreg bérház
életuntan, sárgán, hallgatagon.

Majd mogorván fölbúgnak a gyárak.
És a térre döcögve kigördül
a villamos, mint egy álmos állat.

Lent egy koránkelő lépte kopog.
Nem messze egy vonat fütyül tompán,
aztán lomhán, búsan továbbdohog.

Túl, hol a nap most bukott az égre,
úgy néz le a Mecsek a városra,
mint anya ébredő gyermekére.

Száll a nap és ablakunkra nevet.
Fáradt szemünk fölragyog a fényre,
feledve bajt, háborút és telet.

S hallgatom, hogy milyen buzgón dalol,
áradoz egy idetévedt madár,
tavaszról, mely most ébred valahol...
Pécs, 1945. február.

Hajnali séta

Kigyúlt a hegy, majd félarca az égnek,
mint üde arcon a lányos szemérem.
A fenyőszagú, hideg szürkeségbe
piros hullámokat vet ifjú vérem.

Arany fejét a nap fölveti lassan.
Szőke fénnyel tellenek meg a völgyek,
a füvek sárga testén megcsillantva
a kristályszínű téli éji könnyet.

Két karom megfeszül, mellem kitágul.
Piros arccal köszöntöm fenn a tájat.
Ugy érzem, mellettem lépsz s egy szavamra
lágyan, forrón karomhoz ér a vállad...

Pákolicz István:

Kiolvasó

1.

Megmosdott a tulipán,
harmat csillog rajta,
piros szirma pirosabb,
mint a lányok ajka.
Tulipiros tulipán,
tuli-tuli-tarka—
Kezdődik már a játék,
ez a fogó. Rajta!

2.

Csóri-csóri szarka úr,
az ágak közt meglapul:
megint lopott valamit,
én már azt is tudom, mit
ha nem tudod, csak ka—
de hiába ne nevess.
hess, hess, hess!

Barika

Fehérgyapjas barika
barika, barika,
legelteti Gabika, Gabika,
Gabika.

Friss füvecske de finom,
de finom, de finom:
gömbölyűre meghizom, meghizom,
meghizom!

Legelj, hizzál, barika,
barika, barika,
szereti a barihúst Gabika,
Gabika.

„Anyuka, szeresd Apukát”

A felnőtt ember nem sír ok nélkül. Ez a 25 éves fiatalember pedig zokog, szemét törölgeti, torkán el-elcsuklik a szó. Sír mint egy gyerek. Sír, mert felboritva látja családi életét.

— Nagyon szeretem a kislányomat... meg a feleségemet is... De ki viseli majd gondjukat, ha én nem leszek mellettük? Mert az az ember biztosan nem...

Négy éve nősült. Felesége konyhalány volt. Együtt kezdtek hozzá a kis családi fészek megalapozásához. Először lakás után jártak. Kaptak. Aztán a lakás berendezésére kezdtek gyűjteni. Hangyaszorgalommal dolgoztak mindketten. Ő mint egy tehergépkocsi rakodómunkása, szinte éjjelét nappalát az autón töltötte. Ha túlórában kellett dolgozni A. Károly mindig elsőnek jelentkezett, s havonta általában kettő és félezer forintot keresett.

— Dolgoztam két ember helyett is, csak azért, hogy családomnak mindene meglegyen. A pénzt az utolsó fillérig mindig hazaadtam. Nem iszom... nem cigarettázom — mondja és közben ismét rágyújt. Alig húsz perce beszélgetünk, de már öt cigarettát elszívott. A hamutartóra pillantok. Megérti.

— Csak két napja dohányzom..., nem eszem, csak cigarettán élek...

Nagyot sóhajt és tovább mesél.

Dicséri feleségét. Mint mondja, késő este is meleg étellel várta haza. Minden fillért beosztott, fölöslegesre nem költött. „Tollasodtak” is szépen. Bútort, ruhát vásároltak, s amikor megszületett a kislányuk, már anyagi gondok nélkül éltek. A. Károly azonban most már nemcsak este túlórázott, hanem munkaidő előtt is vállalt különmunkát. Már hajnalban hordta a tüzelőt, hogy az adminisztrátorokat fűtött szobák várják... Pár forintot ezért a munkáért is kapott.

Nem is volt feleségének olyan kívánsága, amit ne teljesített volna. Ha divatos ruhát akart, A. Károly előteremtette rá a pénzt. Ha új cipőt? Azt is megvehette.

— Boldogan éltünk — mondja. — Igaz, feleségem nem egyszer panaszkodott amiatt, hogy ritkán járunk szórakozni, nem megyünk színházba, moziba, nem ülünk be esténkint egy-egy pohár bor mellé zenét hallgatni. De amikor olyan fáradt voltam. Ha már nagyon kérlelt, akkor elmentem. Igaz, nem sokszor. Néha még durván rá is kiabáltam, ha szórakozni hívott. Később már nem is említette a mozit, a zenét...

Hát igen ő is, mint sok férfi azt hitte, hogy csak az jelenti családjával szembeni kötelességének teljesítését, ha mind több pénzt visz haza. Az asszonyok természetesen örülnek annak, ha mindig telve a „családi pénztárca”, de azért legtöbbjük nemcsak pénzre vágyik. Mi baj lett volna, ha mondjuk ez a fiatalember pár száz forinttal kevesebbet keres? Bizonyára elmarad egy-két nylon holmi, de... maradt volna pár órája a felesége számára is és megőrizték volna a családi otthon melegét, amit nem pótolnak az ezresek.

Meg aztán az e az igazi szeretet, ha a férj agyonhajszolja magát a pénzért, csakhogy az asszony minden kívánságát kielégíthesse. En kétlem.

A házban lakott O. György 24 éves fiatalember. Ő bizony nem törte magát a munkáért, a munkahelyét úgy váltogatta mint más az ingét. Hol dolgozott, hol nem. S ez az O. György észrevette A. Károly feleségében azt, amiről a férj nem akart tudomást szerezni: az asszonyt, a „magára hagyott” nőt! Az utóbbi időben mind többször kereste az alkalmat, hogy találkozhasson vele. Délutánonkint szívesen elbeszélgetett az asszonnyal, ha kellett tejet hozott a boltból, készségesen vállalkozott apróbb szívességekre. S a csepp kivájja a követ, nem erővel, hanem gyakori eséssel! A. Károlynénak lassan megtetszett a jóképű, göndörhajú fiatalember. S amikor a fiú egyik délután mozijeggyel lepte meg, már „könnyű volt Katát táncba vinni”.

S megtörtént, hogy este már nem várta meleg étel a munkából hazatérő férjet...

— Nem voltam én sem vak, de sajnos későn nyílt ki a szemem... Akkor este összeveszten feleségemmel s a vita hevében megütöttem. Megütöttem azt az asszonyt, akiért éltem, dolgoztam, fáradtam...

Ismét feltör belőle a zokogás, majd újabb cigarettára gyújt. Már a tizedikre. Aztán folytatja.

— Azóta elhidegültünk egymástól. Nagyon fáj az is, hogy kislányom látja szülei marakodását. A napokban négyszáz forintért vettem a kislányomnak ajándékot, hogy elterelje figyelmét mirólunk. Nagyon szeretem az én kis csöppségemet, ő is engem. Valamelyik nap odabújt anyjához és suttogva mondta: „anyuka, szeresd apukát”.

De „anyukának” már esze ágában sem volt szeretni „apukát”.

— Váljunk el! — mondta férjének.

— Nem válok! — válaszolta A. Károly. — Nem, mert én akarok gondoskodni kislányomról és tudom, hogy te is a vesztedbe rohansz...

— Te akarod meggátolni az én akaratomat? Kevés vagy te ahhoz, te kétkezi tróger — pattogott az asszony hangja.

Lehunyja a szemét és úgy mondja:

— Trógernek nevezett. Munkás vagyok, de nem szégyellem. Becsületesen dolgozom, munkával keresem a kenyerem.

A férfit elöntötte a düh s felesége jobbnak látta eliszkolni. Magára kapta 700 forintos nylon kardigánját és kiszaladt a lakásból. Pár perc múlva visszajött. Nem egyedül. O. György ott állt a háta mögött. A két férfi párt pillanatig farkasszemet nézett egymással, aztán O. György hirtelen megütötte. A. Károlyt. A küzdelem rövid volt. O. Györgyöt a mentők vitték a klinikára...

A. Károly pedig már napok óta nem megy haza, egyik barátjánál alszik.

De miért? Az asszony kétkezi trógernek meri nevezni a férjét csak azért, mert a „föld alól” is igyekszik számára előteremteni a divatos ruhát? S ha összecsörren otthon a tányér, mindjárt a másik férfihez szalad, hogy az ököllel tegyen igazságot köztük? S ezek után még ő nem megy haza?

S ki ez az O. György, akiért az asszony minderre képes?

Meglátogattam a klinikán. Cinikus vagán a nőkről csak mint „csaj”-okról beszél. A. Károlyra nem tud semmi rosszat mondani.

— Kár volt egy csaj után ennyit járnom, nem érte meg. — Buta volt, az is marad. Azt hitte, hogy én vagyok a hófehér paripán járó királyfi...

Nagyot röhög „elmélkedésén”.

Amikor kijövök a klinikáról, észreveszem, hogy a portásnál egy fiatalasszony O. György után érdeklődik. Kezében bőrtáska, rajta monogram: A. K. A portás útbaigazítja, a fiatalasszony megfordul és siet fel a lépcsőn...

Rohan, libben a szoknyája amint a folyosón elfordul. Ha tudná, hogy az, akihez annyira igyekszik, pár perccel előbb „buta csaj”-nak nevezte, biztosan visszafordulna. Talán nem volna késő.

GARAY FERENC

VILÁGHÍRADÓ

Tíz éve kiáltották ki a Román Népköztársaságot

A román nép történelmében december 30-a különös jelentőségű nap: tíz évvel ezelőtt, ezen a napon fontos esemény játszódott le — megdöntötték a monarchiát és kikiáltották a Román Népköztársaságot, mint a proletárdiktatúra államformáját. Évszázados szenvedések és rabság után a román nép első ízben vált szabaddá és sorsának urává, elsőízben kapott lehetőséget arra, hogy új úton induljon el a szocializmus építésének útján, a gazdag és a boldog élet útján.

Az a harc, amelyet a romániai népi tömegek a hitlerizmus ellen vívtak, s amelyet az 1944. augusztus 23-i fegyveres felkelés diadala koronázott, valamint az a tény, hogy a szovjet hadsereg felszabadította az országot és azok az akciók, amelyekre később a Román Kommunista Párt vezetésével került sor, — jelentős változásokat eredményeztek az ország politikai életében. Mindezek eredménye a régi reakciós osztályok és ezek pártjainak politikai csődje, az erőviszonyoknak a munkásosztály és szövetségesei javára történő megváltozása volt, valamint 1947. novemberében a burzsoázia utolsó képviselőinek kiűzése a kormányból. Ezáltal megnyílt az út a Román Népköztársaság megteremtéséhez.

A romániai dolgozók alapvető vívmányát az a tény jelenti, hogy a proletariátus kiragadta a politikai hatalmat a kizsákmányoló osztályok kezéből. Ez a proletárdiktatúra megteremtését, valamint a burzsoá demokratikus forradalom szakaszából a szocialista forradalom szakaszába való átlépést jelentette.

Az a körülmény, hogy a munkásosztály szövetségben a dolgozó parasztsággal kezébe ragadta az államhatalmat, lehetőségeket teremtett a burzsoázia gazdasági hatalmának felszámolásához, az iparnak a bank- és hitelrendszernek szocialista alapokon történő átszervezéséhez és fejlesztéséhez, valamint a mezőgazdaság szocialista átalakításához.

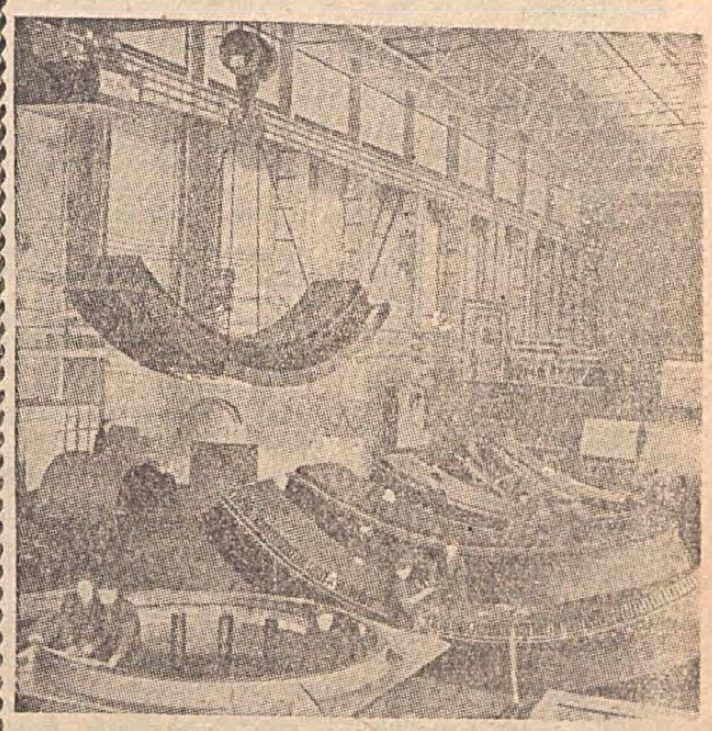
Az új Romániában már hagyományossá vált a népköztársaság napjának megünneplése. Ez alkalmat szolgáltat arra, hogy visszatekintsünk a megtett útra, hogy felsorakoztassuk azokat a körülményeket, amelyek közt a román nép az új esztendőt köszönti. Évről-évre jogos büszkeséggel tapasztaljuk, hogy ez a mérleg egyre gazdagabb, hogy a jövő távlatai egyre ragyogóbbak.

Az idén ennek az eseménynek a megünneplése külön jelentőséget nyer, mivel ezen a napon a Román Népköztársaság tízéves fennállását ünnepli. A legutóbbi évtized alatt a Román Népköztársaság történelmében gyökeres változások mentek végbe, amelyek alapjaiban megváltoztatták az ország arculatát, a nép életkörülményeit is.

Gleccserek és vizierőművek

A Mont Blanc-platót, a Jégtengernek elnevezett híres gleccsert, amelyet a turisták a világ minden országából felkeresnek, rövidesen a francia áramtermelés szolgálatába állítják. A gleccser olvadó jegéből táplálkozó erőművet a föld alatt helyezik el, úgy hogy nem fogja megváltoztatni a táj képét. A vastag jégtakaró alatt rejtőző erőműhöz a víz 370 méteres eséssel jut majd el. Hasonló erőművet terveznek a plató másik oldalán is, ahol bővizű hegyi folyó zúdul alá a svájci oldalon. Gáttal zárják el a folyót 2000 méter magasságban a tenger szintje felett és két erőművet építenek. A három erőmű az előzetes számítások szerint összesen vagy 600 millió kilowattóra áramot ad. A termelt áramon Franciaország és Svájc egyenlő arányban osztozik majd.

Óriás generátorok

A Szovjetunió nagy erőmű építkezéseihez a leningrádi „Elektrosila" gyár készíti a nagyteljesítményű turbógenerátorokat, amelyek teljesítménye eléri a 150.000 kW-ot. Képünk a gyártómű szerelő műhelyét mutatja be.

HÍREK

Négyezer éves vázák

Nicosiából jelentik, hogy a Ciprus szigetének 4000 év előtti fővárosában, Alasiában dolgozó francia archeológusok több mint 200 darab bronzkori vázát hoztak napvilágra. Néhány ezek közül ékköveket tartalmazott. A felfedezés új megvilágításba helyezi a Földközi tenger keleti medencéjének történetét.

Elkészültek az első holland személygépkocsik

Hollandia elhatározta, hogy megkezdi a belföldi személygépkocsi-gyártást. Már a jövő év elején legördülnek a futószalagról az első 600 kcm-es, kéthengeres holland személygépkocsik. Áruk valamivel felül lesz 1000 dolláron.

Naperőmű Örményországban

Az Örmény Szovjet Szocialista Köztársaság Ararat-hegy lejtőjének minden négyzetméterére évente 2 millió kilowatt energia érkezik a Napból. Ezt az energiát most kihasználják: megépítették a terület napenergiával hajtott áramfejlesztő telepét. Az áramot ipari célokra fordítják. 1.293 tükör fogja fel a nap sugarait és vetíti egy forgó melegítő kazán falaira. A forró víz a kazánban 30 légköri nyomású gőzt fejleszt, amely 1200 kilowatt teljesítményű turbinát forgat.

Roberta Cowel a volánnál

Ez a fiatal angol hölgy 1945-ig férfi volt és a világháborúban mint Robert Cowel vadászrepülő vett részt. Akkor döntenie kellett, hogy melyik nemhez akar véglegesen tartozni, mert a feltételek mindkét irányban biztosítva voltak. Miután a legényéletet már kipróbálta, úgy döntött, hogy a szép nemhez csatlakozik. Azóta több kérője volt és férjhez is ment.

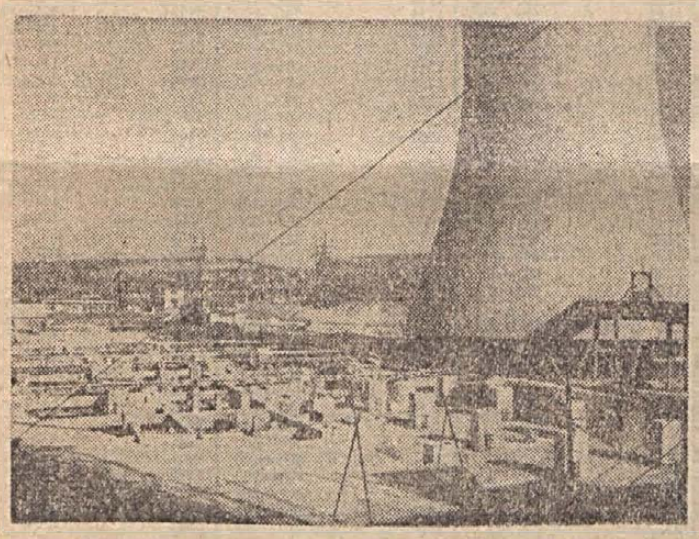
Robeson hangja is felcsendült a walesi dalosversenyen

A közelmúltban tartották meg a porthoawli zeneteremben a hagyományos walesi bányász-dalosversenyt. A verseny rendezői meghívták az ünnepségre Paul Robesont is, azonban, mint ismeretes, az amerikai külügyminisztérium nem ad útlevelet a híres néger énekesnek. Robeson mégis énekelt a dalosversenyen, éspedig telefonkábelen és a bányászok gyönyörködhettek Robeson mélyen-zengő basszusában. Több néger spirituálé hangzott el, majd felcsendült Schubert Altatódala.

Will Paynter, a Dél-Walesi bányászok szakszervezetének elnöke az óceánon túlról a következőket üzente néger barátjának: „Népünk sajnálkozással fogadja, hogy az amerikai kormány nem hajlandó önnek útlevelet adni és így ön nem tud személyesen résztvenni fesztiválunkon. Minden befolyásunkat latba fogjuk vetni e helyzet megváltoztatása érdekében. Várjuk azt a napot, amikor ismét kezetfoghatunk Önnel, és itt, a zene és a dal völgyében hallhatjuk hangját."

Válaszként Robeson kijelentette: „Önök is és én is egy olyan világ megvalósulásáért harcolunk, ahol bőségben és emberi méltóságunknak megfelelően élhetünk. A közelmúltban sikerült helyreállítanom azt a jogomat, hogy Észak- és Dél-Amerikába bárhová utazhassak — Mexikóba, a nyugatindiai szigetvilágba, Kanadába — és remélem, rövidesen meglátogathatom önöket is Walesben."

Új magyar létesítmény

Ajkán, a régi erőmű tőszomszédságában befejeződtek az új erőmű alapozási munkálatai.

Két tolvaj azonos ujjlenyomata

„Edward Moore, Önt az Interpol (Nemzetközi Rendőrség) keresi Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában elkövetett szélhámosságáért. Kezünkben a bizonyíték: a helyszínen talált ujjlenyomatok azonosak az Ön ujjlenyomataival."

Edward Moore, akit a Scotland Yard annakidején autólopásért tartóztatott le, élénken tiltakozott a fenti vádak ellen. Az ujjlenyomatok valóban az övéi voltak, de nem ő volt a bűnös. A holland rendőrség néhány nappal később letartóztatta az igazi szélhámost, akinek ujjlenyomatai teljesen azonosak voltak angol koliégájáéval. Ennek lehetőségét a szakemberek általában tagadják, de a Scotland Yard mégis azt állítja, hogy előfordul, mégpedig minden septimilliomodik esetben (1 és utána 42 nulla!)

A Scotland Yard archivumai még két másik meglepő adatot tartalmaznak:

1930-ban letartóztattak egy Arthur Johnson nevű személyt, mert fedezetlen csekkeket bocsátott ki. A brixtoni börtönben ujjlenyomatot vettek tőle. Húsz évvel később más néven lopást követett el. Rajtakapták. Őrizetbevételkor bevallotta eredeti nevét, de a rendőrfelügyelő másnap így szólt hozzá: „Ön nem Arthur Johnson. Ujjlenyomatát összehasonlítottam az övével. Különbözik tőle." A rendőrség tévedett: Johnson ujjlenyomata húsz év alatt megváltozott, meghazudtolva minden erre vonatkozó elméletet.

Egy tolvajlással vádolt fiatal tengerészt sebesülten a brixtoni börtön kórházba szállítottak. Az ápoló ujjlenyomatot vett tőle, legnagyobb meglepetésére csak egy alaktalan foltot látott. Hiába vizsgálta nagyítóval, a folton semmiféle vonalat nem tudott felfedezni. Bele kellett nyugodni: a fiatal tengerésznek nem volt ujjlenyomata. Gyors nyomozással megállapította, hogy néhány hónappal ezelőtt még volt. Az történt tehát, hogy egy ismeretlen természetes folyamatból kifoglyólag eltűntek a jellegzetes vonalak, amelyeket egyébként még a sav sem tud letörölni.

„Acélból, alumíniumból és üvegből épült pantheon"

Moszkvában, egy fedett teniszpályán felépült annak a pavilonnak a makettje, amelyet a Szovjetunió állít fel az 1958. április 18-án megnyíló brüsszeli világkiállításon. Az 1/40 arányban kicsinyített makett teljes részletességgel ábrázolja a pavilon építészeti megoldását.

Amint ismeretes, a Szovjetunió kétszer vett részt a világkiállításokon, 1937-ben Párizsban és 1939-ben New Yorkban.

Az 1958. évi világkiállításnak ez lesz a jelszava: „A tudomány, a technika, és a kultúra — az ember szolgálatában." Brüsszel festői részén, a Heizel-parkban már lázasan folyik az építkezés, így a szovjet pavilon építése is.

Az Izvesztyija tudósítója látogatást tett A. B. Boreckijnél, a pavilon tervezőjénél, — aki nemrégen tért haza Brüsszelből Moszkvába — és néhány kérdést tett fel neki:

— Hogyan halad a kiállítás építése?

— Tavasszal és nyáron a kiállítás hatalmas területén még csak földkotró gépeket, s betonkeverőket lehetett látni. Ma már mindenütt folyik a pavilonok összeszerelése. Hatalmas darúk emelik a bonyolult épületelemeket. Csehszlovákia pavilonja már csaknem elkészült, s nagyon szép és érdekes lesz. A szovjet pavilonban a mérnökök vezetésével már felállították az acél falikarokat, a tartóoszlopokat és most szerelik az alumínium üvegkereteket. A homlokzati részt már beüvegezték.

— Milyen országok lesznek szomszédaink a kiállításon?

— Az Egyesült Államok és Franciaország. A Szovjetunió, az Egyesült Államok és Franciaország pavilonjai, amelyeket a belgák „a külföldi szekció óriásainak" neveznek, a kiállítás egyik térsége körül helyezkednek el. Ezen országok mérnökei és építészei azt a feladatot igyekeznek megvalósítani, hogy a lehető legkönnyebb konstrukciókkal fedjék be kiállítási csarnokaik hatalmas területeit, s emellett a legmodernebb tervezési és szerelési eljárásokat alkalmazzák.

— Mit ír a belga sajtó a szovjet pavilonról?

— A lapok gyakran közölnek tájékoztatást a szovjet pavilon építéséről. A kirakatokban is sok fényképet látni, amelyek pavilonunkat ábrázolják. A belga sajtó acélból, alumíniumból és üvegből épült Pantheonnak, az Egyesült Államok pavilonját „a mai kor Colosseumának", Franciaország pavilonját pedig „a holnap bátor építményének" nevezi.

— Milyen lesz a szovjet pavilon?

— Nehéz és bonyolult feladat állott a szovjet építészek előtt: szabálytalan T-alakú területen kellett elhelyezni az épületet, ahol ráadásul a talaj csaknem 10 métert esik. Ez mind az építészeti formában, mind a pavilon szerkezeti megoldásában visszatükröződik.

Maga a pavilon 250 000 köbméter nagyságú paralelepipedon, amelynek szélessége 72 méter, hossza 150 méter, magassága 22 méter. A 22 000 négyzetméter összterületű főcsarnokokat gigászi lépcsősornak kellett kiképeznünk a talaj esése következtében. A csarnokokat V. I. Lenin óriási szobra zárja le, amelyen most dolgozik M. G. Manyizer akadémikus, a neves szovjet szobrászművész.

A szokásos megoldástól eltérően, a külső falak nem tartják a födémet, hanem ellenkezőleg, a falak a födémhez vannak erősítve. Ez lehetővé tette, hogy a falakat rendkívül vékony szerkezeti elemekből, s vertikális alumínium-alkatrészekből szereljük össze, amelyek óriási bordás felületet alkotnak. A bordák közeit átlátszó és tejüveggel üvegezzük be.

A félemelet 8 méter magasságban lesz, ez egy 20 méter széles csík, amely hatalmas acél-falikarokon nyugszik. A falikarok minden támasztéknélkül nyúlnak 8 méter magasba a pavilon főoszlopaiból.

— Milyen érdekességet lehet még elmondani a szovjet pavilonról?

— A kiállítási csarnokokon kívül építünk egy 1 000 embert befogadó kultúrtermet, amelyben a filmművészeti tudományos kutató intézet és az állami színházterező intézet olyan érdekes berendezést állít fel, amelynek segítségével mindenféle filmet lehet vetíteni, ezenkívül színielőadásokat és hangversenyeket lehet a helyiségben rendezni. Az európai közönség kívánságára a félemeleten éttermet nyitunk, amelyben a szovjet népek nemzeti ételeit fogjuk feltalálni. A leghíresebb szovjet szakácsok, cukrászok és vendéglátóipari szakemberek már dolgoznak a menük összeállításán. A pavilon mellett olajfúró tornyot állítunk fel a világhírű szovjet turbó-fúróval és elkészítjük egy modern gépekkel felszerelt szénbánya működő makettjét, amely a földalatti munka teljes illúzióját fogja kelteni.

A Szovjetunió üzemeiben most fejezik be a pavilon utolsó alkatrészeinek készítését, s ezeket rövid időn belül az első nagyobb kiállítási tárgyakkal együtt hajón Antwerpenbe szállítjuk, onnan pedig Brüsszelbe, a kiállítás területére.

Vadnyugat a parlamentben

A brazíliai Alagoas államban a parlamenti képviselők keze gyorsan rájár a pisztolyra. A politikai véleményeltérésekben gyakran nem szópárbaj, hanem a fegyverek szava dönt. Ahogy a képen is látható, a parlament szobáiban homokzsákok vannak készenlétben a gyakori demokratikus megnyilatkozások esetére.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak kötelező kölcsönös nyugdíjbiztosításáról

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak kötelező, kölcsönös nyugdíjbiztosítására vonatkozó törvényerejű rendeletről a Magyar Távirati Iroda az alábbi felvilágosítást kapta:

— A Magyar Népköztársaság eddig is nagyjelentőségű szociális kedvezményeket biztosított a nagyüzemi társasgazdálkodás útjára tért dolgozó parasztságnak, Az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletével növeli a termelőszövetkezeti tagság biztonságérzetét és erősíti a munkás-paraszt szövetséget. Jelentősen növeli a szociális gondoskodás körét, támogatást biztosít a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megöregedett, vagy megroldkant tagjainak, sőt ezeknek elhalálozása esetén hozzátartozóiknak is. A törvényerejű rendelet alapján a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai öregségi, illetőleg rokkantsági nyugdíjra, hátramaradott hozzátartozóik özvegyi nyugdíjra, haláleseti segélyre, árvaellátásra, illetőleg szülői nyugdíjra jogosultak.

Öregségi nyugdíjra az a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag jogosult, aki az öregségi korhatárt — férfiaknál a betöltött 65., nőknél a betöltött 60. életévet — elérte, legalább 20 nyugdíjévvel rendelkezik és az ennek megfelelő járulékot befizette.

Nyugdíjévnek számít minden olyan naptári év, amelyben a mezőgazdasági szövetkezeti tag a Minisztertanács által meghatározott számú munkaegységet teljesítette.

A törvényerejű rendelet a húsz éves feltételtől két eltérést engedélyez. Lehetőséget ad arra, hogy tíz nyugdíj-év alapján is kapjon valaki öregségi nyugdíjat, ha a törvényerejű rendelet hatálybalépésének időpontjában, valamelyik mezőgazdasági termelőszövetkezet tagja, vagy 1960. év december hó 31. napjáig valamely mezőgazdasági termelőszövetkezetbe tagként belép. A Minisztertanács által előírt feltételek fennállás esetén öregségi nyugdíjat lehet megállapítani annak, aki 1953. év január hó 1. napja előtt lépett be a mezőgazdasági termelőszövetkezetbe és 1957. december 31. napjáig legalább öt éven át mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag a mozgalom úttörője — volt. Mindkét eltérő esetben az alapfeltétel, hogy a korhatárt a kérelmező elérje.

Az öregségi nyugdíjjal egyidőben intézkedik a törvényerejű rendelet a rokkantsági nyugdíjakra vonatkozóan is.

Ha 65., illetve 60. életévét be nem töltött mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag megrokkan és a törvényerejű rendeletben megkövetelt szükséges nyugdíjévekkel rendelkezik, részére rokkantsági nyugdíjat kell megállapítani.

A rokkantsági nyugdíj megállapításához szükséges nyugdíjévek a kérelmező életéveitől függnek. Huszonkét életévig a szükséges nyugdíjév három év, míg ötvenhat életéven felül 18 év. A közbeeső korosztályok szükséges nyugdíjéveit a törvényerejű rendelet ugyan csak meghatározza. A kivételes öregségi nyugdíjakhoz hasonlóan a rokkantsági nyugdíjaknál is van lehetőség a kivételes rokkantsági nyugellátás megadására.

A törvényerejű rendelet értelmében az öregségi, vagy rokkantsági nyugdíjat élvező mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag

elhalálozása esetén özvegyét és kiskorú árváit, valamint vele egy háztartásban élő és általa eltartott szülőit özvegyi nyugdíj, árvaellátás, illetve szülői nyugdíj illeti meg,

ha az egyéb feltételeknek — szükséges életkor, munkaképtelenség megfelelő százaléka, kiskorú gyermekek száma — megfelelnek.

A rendelet szerint a nyugellátások összegét a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai által befizetett nyugdíjjárulékokból kell fedezni. A kormány azonban tisztában van azzal, hogy az itt felmerülő költségek fedezéséhez átmenetileg az államnak is hozzá kell járulnia.

A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a törvényerejű rendelet kiadásával eleget kíván tenni a nagyüzemi társas gazdálkodás útjára tért dolgozó parasztság régi kívánságának. Biztosak vagyunk abban, hogy a termelőszövetkezeti parasztság tudatában van a számára fontos intézkedés jelentőségének és mindent megtesz, hogy nagyobb termelési eredményekkel erősítse népgazdaságunkat.

Rendkívüli államsegély a református egyház részére

A magyarországi református egyház egyetemes konventjének elnöksége — a konventi elnökségi tanáccsal együtt — a magyar állam és a magyarországi református egyház között 1948. október 7-én kötött egyezmény változatlan érvényességét kifejezve, azzal a kéréssel fordult a forradalmi munkás—paraszt kormányhoz, hogy tekintettel a református egyház jelenlegi anyagi helyzetére, az egyezmény szerinti államsegély folyósításánál a már gyakorlatilag esedékessé vált 25 százalékos csökkentését a következő évtől kezdve ne alkalmazza, hanem az egyezményben megállapított államsegély teljes összegében történő folyósítását engedélyezze.

A művelődésügyi minisztérium egyházügyi hivatala a magyarországi református egyház egyetemes konventje elnökségének kérését a forradalmi munkás-paraszt kormányhoz előterjesztette. Tekintettel arra a jó viszonyra, amely az állam és a magyarországi református egyház között fennáll, amelyet alapjaiban a múlt évi ellenforradalom sem tudott megbontani, s egyben tekintettel a református egyház anyagi helyzetére, az előterjesztett kérést oly módon teljesíti, hogy az egyezmény szerinti csökkenéssel beállott hiányt 1958. december 31-ig rendkívüli államsegéllyel pótolja. Ezzel az anyagi segítség-adással nem kíván ugyan újabb, az egyezményen túlmenő kötelezettséget vállalni, de kész arra, hogy 1958. októberében az egyetemes konvent elnökségével együtt az akkori helyzetet újból megvizsgálja.

A magyarországi református egyház egyetemes konventjének elnöksége a kormánynak ebben a segítségében a református egyház iránti jóindulatának kifejezését fogadja és ezért őszinte hálás köszönetét fejezi ki. Ugyanakkor biztosítja a magyar kormányt arról, hogy a magyarországi református egyház egésze őszinte segítőkészséggel támogatja a kormányt a magyar nép békéjének és jólétének érdekében vállalt nagy munkájában és részt vesz a Hazafias Népfront célkitűzéseinek megvalósításában.

Budapest, 1957. december 27.

Bereczky Albert sk.
a magyarországi református egyház egyetemes konventjének lelkészi elnöke.

Horváth János sk.
a művelődésügyi minisztérium egyházügyi hivatalának elnöke.

Megtartották a II. Békekölcsön sorsolását

Az 5461. sorozatú 480. számú kötvény nyerte a 100.000 forintos főnyereményt

Az Országos Takarékpénztár megkezdte az évvégi esedékes békekölcsön sorsolásokat. December 28-án, szombaton a fővárosi tanács dísztermében bonyolították le a II. békekölcsön sorsolását.

A sorsolás délután 3 órától este 6 óráig tartott. A II. békekölcsön húzáson mintegy 78.000 kötvény számát sorsolták ki, 24.8 millió forint értékű nyereménnyel és törlesztéssel. A II. békekölcsön 100.000 forintos főnyereményét az 5461 sorozatú 480-as számú kötvény nyerte.

A sorsolásokat vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel folytatják, amikor a III. és a IV. békekölcsön húzására kerül sor.

A százezer forintos főnyereményt nyerte:

Sorozat:	Szám:
5461	480

Ötvenezer forintot nyertek:

0131	896
0681	406
2389	316
2835	514
3033	207
3172	600
5456	409
6718	283

Huszonötezer forintot nyertek:

0691	993
1084	456
1646	651
1791	802
2450	219
3046	690
3733	305
5446	175

Tizezer forintot nyertek:

0175	539
0410	596
0570	814
1498	843
1664	060
1791	18
1907	466
3184	816
3678	58
3810	108
5128	149
5210	272
5314	534
5332	911
5474	662

Ötezer forintot nyertek:

0042	882
0134	875
0167	419
0221	574
0273	980
0426	893
0598	567
0653	498
0666	905
0722	449
1458	422
1432	354
1514	803
1646	479
1631	636
1786	839
2019	733
2178	470
2187	801
2374	443
2403	415
2448	283
2542	561
2697	946
2664	299
2675	297
2718	938
2927	031
2967	118
3156	492
3374	624
3472	945
3537	467
3723	769
3918	445
4053	169
5004	826
5123	941
5201	183
5444	391
5467	801
5542	617
5849	855
6051	820
6135	804
6574	359
6574	604

Ezer forintot nyertek:

0104	001—100
0822	801—900
0904	701—800
6558	901—1000

Ötszáz forintot nyertek:

0031	901—1000
0045	301—600
0057	301—400
0262	601—700
0355	501—600
0451	501—600
1028	001—100
1142	901—1000
2150	201—300
2327	901—800
2511	801—900
2730	201—300
2765	701—800
3023	301—300
3076	901—1000
3195	301—400
3274	001—100
3676	101—200
3688	101—200
3907	601—700
4023	901—900
5034	501—600
5088	101—200
5111	701—600
5187	501—600
5624	201—300
5707	701—800
5734	201—300
5763	401—500
5856	201—300
5881	901—1000
6098	701—800
6124	501—900
6139	601—700
6552	601—700
6693	201—300
6736	801—400
6816	701—800
7159	701—800
7192	201—300

Háromszáz forintos nyeremények

(I. rész)

Sorozat:	Szám:
0014	401—500
0056	001—100
0076	901—1000
0130	901—1000
0183	701—800
0184	601—700
0194	201—300
0196	901—1000
0197	201—300
0214	901—1000
0245	901—1000
0250	001—100
0275	201—300
0291	201—300
0298	801—900
0301	801—900
0312	501—600
0320	701—800
0327	701—800
0335	201—300
0356	901—1000
0357	401—500
0392	701—800
0410	501—600
0426	701—800
0426	801—900
0434	601—700
0440	501—600
0476	501—600
0487	201—300
0495	201—300
0495	501—600
0530	601—700
0535	701—800
0570	801—900
0604	101—200
0622	101—200
0643	001—100
0653	401—500
0666	901—1000
0681	401—500
0691	901—1000
0694	901—1000
0716	501—600
0722	401—500
0722	901—800
0743	701—800
0749	401—500
0764	901—1000
0771	201—300
0772	801—800
0784	101—200
0788	401—500
0798	901—1000
0816	301—400
0826	701—800
0841	901—1000
0850	201—300
0883	501—600
0897	201—300
0899	701—800
0934	901—1000
0943	501—600
0971	901—1000
0987	601—700
0996	101—200
1027	501—600
1031	201—300
1059	701—800
1064	501—600
1069	501—600
1084	401—500
1091	201—300
1095	101—200
1110	901—1000
1139	501—800
1148	501—600
1153	301—400
1156	601—700
1163	501—600
1174	001—100
1174	201—300
1207	101—200
1207	801—900
1208	801—900
1210	001—100
1275	601—700
1298	501—600
1333	801—900
1346	901—1000
1353	801—900
1359	701—800
1402	401—500
1423	001—100
1428	501—600
1498	801—900
1520	201—300
1530	301—400
1531	401—500
1537	501—600
1550	501—600
1575	501—600
1585	101—200
1615	201—300
1645	701—800
1646	401—500
1664	001—100
1683	601—700
1707	101—200
1803	801—800
1811	701—800
1826	301—100
1835	201—300
1866	901—1000
1886	001—100
1889	701—800
1907	101—200
1938	101—200
1973	501—630
1981	701—800
1982	601—900
1991	901—900
1994	301—400
2000	801—900
2006	401—500
2019	701—800
2028	701—800
2040	701—800
2097	001—100
2112	101—200
2136	901—1000
2174	201—300
2174	701—800
2187	801—900
2343	301—400
2343	701—800
2351	101—200
2399	301—400
2411	401—500
2438	301—400
2443	701—800
2446	501—600
2450	101—200
2467	001—100
2513	901—1000
2542	501—600
2564	101—200
2579	001—100
2593	601—700
2614	701—800
2657	901—1000
2658	101—200
2664	201—300
2668	001—100
2687	501—630
2698	101—200
2721	701—800
2729	201—300
2741	601—700
2757	501—600
2770	401—500
2835	501—600
2851	301—400
2869	401—500
2880	001—100
2891	801—900
2927	001—100
2964	301—400
2967	701—800
2985	601—700
3005	201—300
3030	801—900
3031	201—400
3033	201—300
3090	401—500
3109	901—1000
3124	701—800
3129	101—200
3133	201—300
3142	701—800
3162	701—800
3169	001—100
3190	001—100
3204	901—1000
3228	901—1000
3263	001—100
3346	501—600
3366	401—500
3371	001—100
3375	001—100
3451	801—1000
3459	301—400
3466	101—200
3472	301—400
3480	501—600
3484	601—700
3516	701—800
3545	401—500
3552	801—900
3557	401—500
3565	101—200
3619	301—400
3629	101—200
3643	701—800
3655	001—100
3663	301—400
3666	901—1000
3723	701—800
3741	201—300
3753	601—700
3755	601—700
3791	601—700
3811	901—1000
3813	601—700
3846	801—900
3864	801—900
3894	901—1000
3935	001—100
3969	501—600
3993	501—600
4019	601—700
4028	001—100
4029	801—900
4041	401—500
4055	101—200
4068	301—400
4096	001—100
5016	901—1000
5022	001—100
5044	801—900
5062	301—400
5086	201—300
5096	701—800
5098	901—900
5117	001—100
5132	501—600
5174	401—800
5176	501—600
5186	801—900
5210	601—600
5211	201—300
5213	101—200
5247	701—800
5314	901—1000
5338	501—600
5348	201—300
5353	101—200
5381	001—100
5396	701—800
5431	401—500
5440	101—200
5450	101—200
5470	601—700
5479	901—1000
5491	501—600
5511	301—400
5572	301—400
5606	401—500
5606	101—200
5620	901—1000
5624	901—1000
5666	501—600
5684	501—600
5684	101—200
5690	801—800
5697	401—500
5728	001—100
5749	701—800
5818	201—300
5820	301—400
5823	101—200
5839	101—200
5849	801—900
5858	401—500
5871	501—600
5884	401—500
5911	101—200
5914	501—600
5919	001—100
5923	701—800
5927	401—500
5932	301—400
5943	301—400
5981	601—700
6039	401—500
6048	101—200
6099	401—500
6111	201—300
6174	901—1000
6179	801—900
6192	301—400
6198	301—400
6200	201—300
6204	201—300
6225	101—200
6511	101—200
6551	601—700
6568	301—400
6570	801—900
6573	701—800
6574	301—400
6574	501—600
6577	501—600
6635	201—300
6650	701—800
6660	801—900
6674	201—300
6675	301—400
6678	401—500
6687	001—100
6689	701—800
6690	701—800
6696	301—400
6718	201—300
6721	401—500
6761	501—600
6763	701—800
6781	501—600
6790	501—600
6791	201—300
6809	701—800
6879	601—700
6952	601—700
7111	101—200
7111	401—500
7126	801—900
7134	501—600
7176	801—100
7187	201—300

200 forintos névértékben kisorsolva:

Sorozat:	Szám:
0015	801—900
0022	401—500
0053	901—1000
0154	801—900
0161	401—500
0257	301—400
0278	901—1000
0306	801—900
0454	301—900
0714	201—300
0741	601—700
0793	901—1000
0804	901—1000
0816	801—900
0847	301—400
0972	001—100
1168	301—400
1184	301—400
1191	501—600
1486	101—200
1524	301—400
1593	901—1000
1898	101—200
1954	901—1000
2037	701—800
2123	901—1000
2134	901—1000
2210	601—700
2222	701—800
2255	701—800
2273	701—800
2303	501—800
2449	301—400
2516	901—1000
2571	301—300
2756	401—500
2926	001—100
2929	701—800
2950	401—500
3213	301—900
3319	501—600
3359	801—800
3371	301—400
3425	001—100
3663	901—1000
3693	301—400
3706	501—600
3997	201—300
4032	601—700
5078	801—900
5116	601—700
5135	701—800
5210	301—400
5367	801—900
5480	701—800
5583	601—700
5621	301—400
5666	301—400
5677	303—400
5866	501—600
5903	801—900
5914	701—800
5949	201—300
5959	101—200
6104	901—1000
6522	701—800
6589	701—800
6606	801—800
6775	901—1000
6811	901—1000
6934	001—100
6959	901—1000

Háromszáz forintot nyertek (II. rész)

0022	401—500
0039	301—200
0042	601—700
0044	901—1000
0091	901—1000
0131	601—700
0134	801—900
0135	901—1000
0136	601—700
0143	901—1000
0167	401—500
0171	901—1000
0175	501—600
0183	401—500
0196	401—500
0207	901—1000
0210	701—800
0221	501—600
0227	401—500
0230	801—900
0232	501—600
0247	801—900
0273	901—1000
0284	101—200
0288	501—600
0318	901—1000
0361	901—1000
0365	701—800
0417	201—300
0471	001—100
0484	701—800
0534	201—300
0573	701—800
0583	701—800
0598	501—600
0619	301—400
0628	301—400
0630	101—200
0653	601—700
0654	701—800
0677	601—700
0683	501—600
0679	401—500
0691	601—700
0696	401—500
0707	701—800
0723	401—500
0739	701—800
0768	901—1000
0790	001—100
0800	901—1000
0833	701—800
0853	501—600
0911	001—100
0919	401—500
0933	001—100
0943	301—400
0950	401—500
0978	001—100
0983	401—500
1002	101—200
1028	301—400
1047	801—900
1050	401—500
1050	501—600
1059	501—600
1070	001—100
1106	001—100
1115	901—1000
1127	601—700
1128	001—100
1144	901—1000
1175	101—200
1225	501—600
1243	101—200
1327	601—700
1394	001—100
1407	601—700
1409	801—900
1413	801—803
1424	601—700
1425	401—500
1436	801—900
1438	401—500
1458	401—500
1470	901—1000
1482	301—400
1490	201—300
1509	701—800
1514	801—900
1516	301—400
1523	001—100
1532	301—400
1540	101—200
1544	001—100
1565	701—800
1624	501—600
1640	001—100
1640	601—700
1644	201—300
1681	601—700
1686	401—500
1688	101—200
1705	401—500
1713	101—200
1722	201—300
1782	701—800
1786	801—900
1791	001—100
1791	801—900
1803	401—500
1818	701—800
1837	401—500
1841	701—800
1842	101—200
1851	501—600
1869	701—800
1872	101—200
1890	801—900
1896	901—1000
1907	401—500
1943	301—600
1968	501—600
1969	201—300
1978	501—600
1995	801—900
2062	201—300
2085	101—200
2096	501—600
2178	401—500
2182	501—600
2193	601—700
2204	501—600
2228	101—200
2236	301—400
2245	401—500
2245	701—800
2280	701—800
2353	301—400
2364	201—300
2374	401—500
2385	301—400
2391	401—500
2395	301—400
2403	401—500
2432	501—600
2433	301—400
2448	201—300
2450	201—300
2468	601—700
2478	201—300
2488	801—900
2493	601—700
2493	401—500
2521	401—500
2554	701—800
2555	101—200
2568	701—800
2578	301—400
2580	901—1000
2590	801—900
2609	701—800
2645	101—200
2651	901—1000
2659	001—100
2664	101—200
2675	301—400
2676	601—700
2681	701—800
2696	001—100
2705	901—1000
2718	901—1000
2744	701—800
2745	101—200
2811	701—800
2814	001—100
2836	501—600
2836	901—1000
2844	301—400
2862	801—900
2884	101—200
2897	901—1000
2962	201—300
2967	101—200
3029	601—700
3046	601—700
3097	301—400
3138	101—200
3156	401—500
3172	501—600
3184	801—900
3193	801—900
3203	101—200
3245	001—100
3276	901—1000
3277	101—200
3284	501—600
3304	101—200
3329	901—1000
3339	601—700
3374	601—700
3396	001—100
3417	001—100
3472	901—1000
3531	301—400
3561	901—1000
3570	501—600
3586	801—900
3657	401—500
3669	701—800
3678	001—100
3689	901—1000
3696	001—100
3700	601—700
3733	301—400
3755	801—900
3795	901—1000
3810	101—200
3824	501—600
3852	901—1000
3915	601—700
3918	401—500
3936	101—200
3949	501—600
3965	601—700
3975	501—600
3993	201—300
4006	401—500
4028	301—400
4054	801—900
4057	001—100
4095	701—800
4166	101—200
5004	801—900
5007	201—300
5012	501—600
5026	301—400
5045	901—1000
5055	601—700
5061	401—500
5075	801—900
5113	501—600
5123	901—1000
5125	401—500
5134	401—500
5128	101—200
5136	201—300
5161	201—300
5181	001—100
5186	901—1000
5201	101—200
5219	101—200
5244	701—800
5273	101—200
5295	801—900
5332	901—1000
5340	601—700
5354	701—800
5356	801—900
5358	801—700
5390	901—1000
5412	401—500
5416	001—100
5418	201—300
5444	301—400
5456	401—500
5460	301—400
5461	401—500
5467	801—900
5474	801—700
5477	301—400
5506	701—800
5542	601—700
5623	301—400
5623	401—500
5643	701—800
5656	401—500
5658	801—700
5721	801—900
5738	601—700
5760	401—500
5769	801—900
5806	601—700
5814	101—200
5837	401—500
5848	701—800
5877	901—1000
5895	401—500
5903	301—400
5913	301—400
5944	601—700
5970	401—500
5981	701—800
6018	501—600
6024	101—200
6028	301—400
6045	501—600
6051	801—900
6058	901—100
6070	801—900
6076	701—800
6091	301—600
6142	901—1000
6185	801—900
6194	901—100
6199	601—700
6513	001—100
6544	301—800
6558	801—900
6574	601—700
6590	301—400
6628	301—400
6629	901—1000
6637	601—700
6653	801—900
6678	701—800
6686	401—500
6700	301—400
6706	801—900
6752	601—700
6753	001—100
6760	801—900
6774	701—800
6793	901—1000
6833	101—200
6840	301—400
6890	301—900
6897	001—100
7133	401—500
7145	601—700
7162	101—200
7170	401—500
7186	201—300
7194	401—500

A fenti gyorsíró közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Ötvenkét lakás épült az idén az állami gazdaságokban

A baranyai állami gazdaságokban 1952 óta több száz családi házat építettek a dolgozók számára. Ilymódon azok az emberek, akik addig otthonuktól távol — munkásszállásokon — laktak, családjukkal együtt megtelepedhettek a gazdaságokban. Az idén majdnem három és fél millió forintot fordítottak új lakások építésére. Nyolc állami gazdaságban ötvenkét családnak emeltek szép kertes házat. A napokban az utolsó lakásokat is átadják a dolgozóknak.

Külföldről JELENTIK

MOSZKVA

Szovjet mérnökök olyan katapulta szerkezetet alkottak, amely képes bármely irányban útnak indítani vadászrepülőgépeket — írja a Szovjetszkaja Aviacija. A katapultát gépkocsivontatással bárhová el lehet szállítani és gyakorlatilag bárhol, mezőn, erdőben, hegyvidéken, sőt még szakadékban is fel lehet állítani.

COLOMBO

A szörnyű ceyloni árvízkatasztrófa pusztítása keletről tovább terjed nyugat felé. A szombati jelentések szerint legalább 200 emberélet esett az árvíz áldozatául.

A sziget keleti partján Muttur 5500 lakosú halászvárosát teljesen elöntötte a víz. A város lakosságát elköltöztették. Parakrama Samudra közelében 100 család hollétéről nem tudnak.

PÁRIZS

Dag Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára és Christian Pineau francia külügyminiszter szombaton nem hivatalos megbeszélést folytatott a világproblémákról Párizs közelében, a külügyminiszter villájában. A főtitkár a francia miniszterelnökkel is találkozik. A megbeszélésekről valószínűleg nem adnak ki közleményt.

BLEUFIELD

A Virginia állambeli Bluefield közelében pénteken este történt bányarobbanásnak 11 bányász esett áldozatul.

BELGRÁD

A jugoszláv külügyi államtitkárság szokásos sajtóértekezletén Jaksa Petrics szóvivő az újságírók kérdésére válaszolva a szovjet—jugoszláv kapcsolatok alakulásával is foglalkozott. Kijelentette: — a Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kapcsolatai a belgrádi és a moszkvai nyilatkozatok alapján mindkét fél számára hasznosnak bizonyultak és kedvezően fejlődnek.

MOSZKVA

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöksége Ivan Konyev marsallt, a szovjet hadsereg és a szovjet állam érdekében kifejtett tevékenységéért, 60. születésnapja alkalmából Lenin-renddel tüntette ki.

CATANIA

Az Etna, a legnagyobb tevékeny európai tűzhányó északkeleti krátere pénteken kitört. A kráter belsejéből percenkint nyolc-kilenc robbanást lehetett hallani.

KIEV

Hruscsov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, aki az SZKP Központi Bizottságának, a Legfelső Tanács Elnökségének és a Szovjetunió Minisztertanácsának megbízásából résztvett a Szovjet—Ukrajna fennállásának negyvenedik évfordulóján rendezett ünnepségeken, pénteken este Kievből Moszkvába utazott. Ugyanazzal a vonattal utazott Moszkvába Kiricsenko, az SZKP Központi Bizottságának titkára is.

DJAKARTA

Subandrio, indonéziai külügyminiszter, szombaton nyilatkozott az ország fegyverszükségletéről: „Az indonéz kormány — mondotta Subandrio — valószínűleg küldöttségeket indít a keleteurópai országokba, fegyvervásárlási tárgyalásokra, ha az Egyesült Államok továbbra sem veszi figyelembe Sastroamidjojo volt miniszterelnöknek ezirányban előterjesztett kérését."

NEW YORK

Az Eisehower kormány úgy tervezi, hogy ötszáz millió dollár összegű különalapot engedélyez az elnöknek. Az alap lehetővé tenné, hogy szélesítsék a rakétákkal és a mesterséges égitestek kutatási munkálatait. A jövő év júliusában kezdődő költségvetési év összköltségi előirányzata körülbelül 74 milliárd dollárra emelkedik. Ez új rekord békeidőben.

MOSZKVA

A Szovjetunió külügyminisztériuma jegyzéket nyújtott át Pakisztán moszkvai nagykövetségének. A jegyzékben közli, hogy a Szovjetunió Legfelső Tanácsa hálásan köszöni a meghívást és küldöttsége 1958. januárjában utazik Karacsiba.

PÁRIZS

A Tuniszi Kommunista Párt december 29. és 31. között Tuniszban tartja VI. kongresszusát. A kongresszuson Jacques Duclos vezetésével részt vesz a Francia Kommunista Párt küldöttsége is.

VARSÓ

Szovjet kormányküldöttség érkezett a lengyel fővárosba. A küldöttség tárgyalásokat folytat a polgári, a családi és a büntetőjogi ügyekben nyújtandó jogsegélyről. A küldöttség vezetője Patolicsev, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese.

PHENJAN

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban pénteken országos aláírásgyűjtési kampány kezdődött. Az aláírók követelik az atom- és hidrogénfegyverek eltiltását, az amerikai haderők kivonását Dél-Koreából és tiltakoznak Dél-Korea amerikai atomtámaszpontként való felhasználása ellen.

WASHINGTON

Washingtonban statisztikát hoztak nyilvánosságra, amely szerint a Föld lakosainak száma az elmúlt 50 esztendőben csaknem megkétszereződött. Jelenleg körülbelül 2.7 milliárd ember él a földön. Az emberiség egy esztendő alatt 45 millió fővel szaporodott. Dr. Kingsley Davis amerikai szakértő becslése szerint 2000-ben mintegy hat milliárd ember fogja benépesíteni a földet.

BELGRÁD

Az Egyesült Államok és Jugoszlávia kormányának képviselői pénteken délelőtt Belgrádban pótegyezményt írtak alá, amelynek értelmében az Egyesült Államok hét és fél millió dollár értékű búzát és gyapotot szállít Jugoszláviának.

A MÉH-sorsjáték nyereményjegyzéke

I. Főnyeremények

Osztály:	Sorozat:	Sorszám:	Nyeremény:
I.	1052	11	Kombináltszek. 5375 Ft értékben
I.	1565	11	Villamos hűtőszekrény
I.	1635	11	Varrógép
I.	2100	07	Magnetofon
I.	2149	23	Villamos hűtőszekrény
I.	2452	14	Televíziós készülék antennával
I.	2889	22	Hálószobabútor 24 000 Ft értékben
I.	3822	01	Kombináltszek. 5375 Ft értékben
II.	0020	25	Villamos hűtőszekrény
II.	0045	18	Pannonia motorkerékpár
II.	0171	09	Villamos hűtőszekrény
II.	0729	10	Villamos hűtőszekrény
II.	1219	03	Kombináltszek. 5375 Ft értékben
II.	1591	25	Kombinált szoba és konyha teljes berendezés 50 000 Ft értékben
II.	1783	22	Varrógép
II.	3181	15	Villamos hűtőszekrény
III.	0162	10	Villamos hűtőszekrény
III.	2941	14	Kombináltszek. 5375 Ft értékben
III.	3069	09	Varrógép
III.	3165	11	Televíziós készülék antennával
III.	3175	24	Villamos hűtőszekrény
III.	3822	15	Televíziós készülék antennával
IV.	0319	04	Pannonia motorkerékpár
IV.	0567	03	Magnetofon
IV.	0645	08	Varrógép
IV.	1263	06	Pannonia motorkerékpár
IV.	1851	11	Magnetofon
IV.	2954	03	18 500 Ft-os zeneszekrény
IV.	3462	22	Kombináltszek. 5375 Ft értékben
V.	1757	02	Televíziós készülék antennával
V.	1953	14	Varrógép
V.	2084	05	Varrógép
V.	2228	14	Magnetofon
V.	3278	07	Magnetofon
V.	3547	15	Varrógép
V.	3581	07	Televíziós készülék antennával

II. Egyéb nyeremények

Az alábbi táblázatban feltüntetett sorsjegyek, osztályra való tekintet nélkül nyertek. Vásárlási utalványt nyert minden sorsjegy, amelynek „Sorozat" száma megegyezik a felsorolt számok valamelyikével. A tárgynyereményeket azok a sorsjegyek nyerték, amelyeknek sorozatszámukon kívül sorszáma is megegyezik a szám-rovatban feltüntetett számmal.

Minden kisorsolt sorsjegyre csak egy nyeremény esik.

Sorozat:	Sorszám:	Nyeremény:
0041		150 Ft-os vás. ut.
0296		50 Ft-os vás. ut.
0313		40 Ft-os vás. ut.
0381		40 Ft-os vás. ut.
0410		150 Ft-os vás. ut.
0423	22	porszívógép
0423		250 Ft-os vás. ut.
0439		150 Ft-os vás. ut.
0514		50 Ft-os vás. ut.
0536		50 Ft-os vás. ut.
0563		50 Ft-os vás. ut.
0660		50 Ft-os vás. ut.
0698		150 Ft-os vás. ut.
0712		150 Ft-os vás. ut.
0728		40 Ft-os vás. ut.
0735		40 Ft-os vás. ut.
0743	12	tangóharmonika
0748		250 Ft-os vás. ut.
0755		50 Ft-os vás. ut.
0833		50 Ft-os vás. ut.
0836		50 Ft-os vás. ut.
0860		50 Ft-os vás. ut.
0883		50 Ft-os vás. ut.
0905		40 Ft-os vás. ut.
0923		50 Ft-os vás. ut.
0971		40 Ft-os vás. ut.
0996		40 Ft-os vás. ut.
1024	21	2200 Ft fényk.-gép
1024		250 Ft-os vás. ut.
1101		40 Ft-os vás. ut.
1106		40 Ft-os vás. ut.
1137		150 Ft-os vás. ut.
1151		40 Ft-os vás. ut.
1184		50 Ft-os vás. ut.
1200		50 Ft-os vás. ut.
1249		40 Ft-os vás. ut.
1301		40 Ft-os vás. ut.
1350		40 Ft-os vás. ut.
1402		40 Ft-os vás. ut.
1413		150 Ft-os vás. ut.
1505		150 Ft-os vás. ut.
1539	15	2500 Ft táskarög.
1539		250 Ft-os vás. ut.
1602		50 Ft-os vás. ut.
1646		40 Ft-os vás. ut.
1687		150 Ft-os vás. ut.
1764		40 Ft-os vás. ut.
1816		50 Ft-os vás. ut.
1858		40 Ft-os vás. ut.
1858		250 Ft-os vás. ut.
1869		50 Ft-os vás. ut.
1886		40 Ft-os vás. ut.
1923		150 Ft-os vás. ut.
2010		40 Ft-os vás. ut.
2075		50 Ft-os vás. ut.
2182		50 Ft-os vás. ut.
2201		40 Ft-os vás. ut.
2206		150 Ft-os vás. ut.
2211		40 Ft-os vás. ut.
2243		150 Ft-os vás. ut.
2292		150 Ft-os vás. ut.
2369		40 Ft-os vás. ut.
2420		40 Ft-os vás. ut.
2488		50 Ft-os vás. ut.
2510		150 Ft-os vás. ut.
2545		40 Ft-os vás. ut.
2548		40 Ft-os vás. ut.
2554		50 Ft-os vás. ut.
2578		40 Ft-os vás. ut.
2602		40 Ft-os vás. ut.
2673		50 Ft-os vás. ut.
2730		40 Ft-os vás. ut.
2759		50 Ft-os vás. ut.
2762		50 Ft-os vás. ut.
2767		150 Ft-os vás. ut.
2793		40 Ft-os vás. ut.
2841		40 Ft-os vás. ut.
2883		50 Ft-os vás. ut.
2913		40 Ft-os vás. ut.
2929	05	mosógép
2929		250 Ft-os vás. ut.
2942	16	kerékpár
2942		250 Ft-os vás. ut.
2955		50 Ft-os vás. ut.
2969		40 Ft-os vás. ut.
2994		40 Ft-os vás. ut.
2996		40 Ft-os vás. ut.
3011		50 Ft-os vás. ut.
4050		150 Ft-os vás. ut.
3073	01	2706 Ft konyhab.
3073		250 Ft-os vás. ut.
3075		40 Ft-os vás. ut.
3186		40 Ft-os vás. ut.
3256	12	2100 Ft világv. r.
3256		250 Ft-os vás. ut.
3376		40 Ft-os vás. ut.
3389	09	1400 Ft könyvsz.
3389		250 Ft-os vás. ut.
3450		150 Ft-os vás. ut.
3456		50 Ft-os vás. ut.
3469		40 Ft-os vás. ut.
3473		150 Ft-os vás. ut.
3501		40 Ft-os vás. ut.
3593		50 Ft-os vás. ut.
3594		50 Ft-os vás. ut.
3603		50 Ft-os vás. ut.
3630		40 Ft-os vás. ut.
3658		150 Ft-os vás. ut.
3689		50 Ft-os vás. ut.
3702		150 Ft-os vás. ut.
3704		40 Ft-os vás. ut.
3769		150 Ft-os vás. ut.
3779		150 Ft-os vás. ut.
3815		50 Ft-os vás. ut.
3855		40 Ft-os vás. ut.
3864		40 Ft-os vás. ut.
3866		40 Ft-os vás. ut.
3979		40 Ft-os vás. ut.

A főnyeremény, valamint a többi tárgynyeremény utalványait a nyertes sorsjegy ellenében a MÉH Iroda, Budapest, V., Alpári Gyula u. 22. adja ki. A vidékiek a nyertes sorsjegyet név- és lakcím pontos feltüntetésével postán, értéklevélben is beküldhetik a fenti címre.

A főnyeremény, továbbá a bútorok (hálószobabútor, konyhabútor, kombináltszekrény) csak Budapesten vehetők át.

A 40, 50, 150 és 250 forintos vásárlási utalványt nyert sorsjegyeket az Állami Áruházak, a vásárolt cikkek ellenértékének kiegyenlítésére a nyereményösszeg erejéig elfogadják.

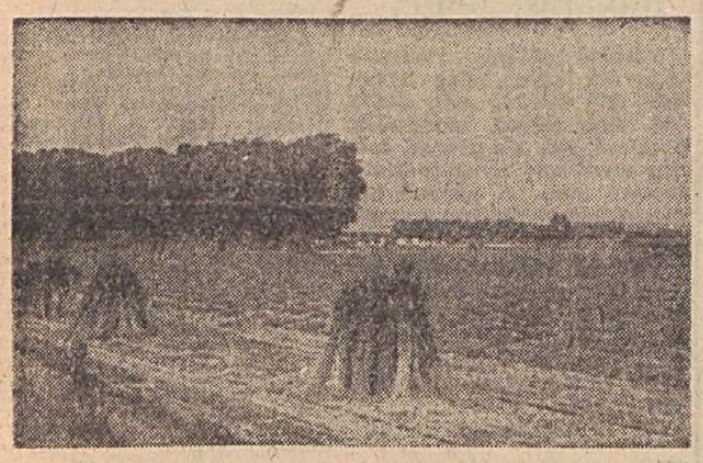
A nyertes sorsjegyek 1958 január 2-től, február 20-ig válthatók be. Elveszett, megsemmisült, vagy 1958 február 20-a után bemutatott sorsjegy alapján semmilyen igény nem támasztható.

Közlemények Otto Nuschke haláláról

BERLIN (ADN): Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke levelet intézett Otto Nuschke özvegyéhez és részvétét fejezte ki férje elhunyta alkalmából. Megemlékezik Otto Nuschkenak a demokráciáért, valamint a militarizmus és háború ellen vívott küzdelméről. Emléke tovább él a német népben, s mi folytatjuk majd erőfeszítéseit, amelyeket a német egység érdekében fejtett ki — hangzik a többi között Wilhelm Pieck részvétlevele.

A Német Demokratikus Köztársaság kormánya, a demokratikus Németország Nemzeti Frontjának Országos Tanácsa, a CDU pártvezetősége és a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottsága közleményt adott ki Otto Nuschkenak, az NDK miniszterelnökhelyettesének elhunyta alkalmából.

Az NSZEP Központi Bizottságának közleménye a többi között megállapítja: a szabadságszerető németek Otto Nuschkeban bátor és tévedhetetlen harcost veszítettek, aki állást foglalt a háború, a militarizmus és a fasizmus ellen, harcostársa volt a szocializmus ügyének.

Kössünk rostkendertermelési szerződést!

Nagyon nehezen indult a rostkender szerződtetés megyénkben. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek, valamint a termelőszövetkezeti csoportok a betervezett kenderterületükre a szerződést már régen megkötötték a Dunántúli Rostkikészítő Vállalat termelési felügyelőivel. Sőt a termelőszövetkezetek még nagyobb területre is szerződtek, mint amennyi be volt tervezve. Ezen a téren tehát minden rendben megy s a jó talajelőkészítés — trágyázással — már meg is történt a kender alá. Így a jó rostkender termés alapját már meg is vetették a leszerződött gazdaságok és termelőszövetkezetek.

Nem ilyen jó a helyzet az egyéni termelőknél a mezőgazdasági társulásoknál. Itt lassan és későn indult meg a szervezés és a házi agitáció a földművesszövetkezetek részéről és ezért van lemaradása az egyéni rostkender szerződéskötéseknél.

Az egyéni termelőkkel a földművesszövetkezetek dolgozóinak kellene megkötniük a rostkender termelési szerződéseket. A Baranya megyei földművesszövetkezetek egy része igyekszik is ezt a feladatot teljesíteni, de sok szövetkezetnél még mindig nem megy ez a munka.

Az eddigi eredményekből azt láttuk, hogy ahol a termelőket otthonukban felkeresik a földművesszövetkezetek dolgozói és barátságos beszélgetés keretében rávilágítanak a rostkender termelés jövedelmezőségére és munkaigénytelenségére, valamint megmagyarázzák a termelőnek, hogy kender termelésével textilanyag szükségletét is biztosítja, ott nagyobb kedvvel kötnek 1958. évre rostkender termelési szerződést, ha földjük is alkalmas erre.

A Baranya megyei földművesszövetkezetekre nagy feladat vár, hogy az egyéni termelőkkel és a mezőgazdasági társulásokkal 1958. január 31-ig lekössék a megye rostkender tervterületét. Ezt csak úgy lehet elérni, ha a termelőket a rostkender szerződéses termelésének előnyeiről, magas átvételi árairól tájékoztatják.

Lombmentes: különleges minőség 135,— Ft/q, I. oszt. 125,— Ft/q, II. oszt. 90,— Ft/q, III. oszt. 40,— Ft/q, lombos: I. oszt. 113,— Ft/q, II. oszt. 81,— Ft/q, III. oszt. 36,— Ft/q. Mázsánként 25,— Ft-os ingyenes textilutalvány jár. Kat. holdanként 200,— Ft-ot már előlegben is kaphat a termelő a szerződés megkötése után.

Tájékoztatni kell a kendertermelőket, hogy a vetőmagot, műtrágyákat, szántási utalványt és kat. holdanként 200.— Ft művelési előleget kamatmentes hitelre kaphatnak.

Ismertetni kell a termelőkkel, hogy jól trágyázott, kellőleg megművelt és előkészített talajon 35—45 q rostkender termésre is számíthatnak egy kat. holdon s így ezen a területen 4—5000,— Ft átvételi kóróértéket és cca 900—1200,— Ft értékű textilutalványt is eredményezhet a szerződéses rostkender termelése.

A rostkender nem munkaigényes növény, mert ugyanolyan talajművelési és vetési munkát kíván, mint más kultúrnövény, de nem igényel komolyabb növényápolást, mert a jó talajba vetett és jól fejlődő rostkender a gyomokat elnyomja, kártevő nemigen bántja s így csak a levágása, megszáradása utáni lombozása, kévékbe kötözése és kúpokba rakása ad munkát a termelőnek. A vágási munkákra is csak a cséplések befejeztével kerül sor s így a termelők gabonaaratását és cséplési munkáját nem zavarják.

A kendervágásokat a legtöbb helyen már gépesítik, mert egy jól átalakított és terelővel ellátott fűkaszálógéppel naponta 4—5 kat. holdat is le lehet vágni és rendbe rakni. A gépállomásokat a jövőben fokozatosan ellátják ZSK szovjet kendervágógépekkel, melyeknek napi 10—15 kat. hold a vágási és rendrerakási teljesítményük.

Hogy a termelők felkeresése alkalmával szakmai felvilágosításokat és kellő érveket is tudjanak közölni a földművesszövetkezeti dolgozók, ahhoz az szükséges, hogy a rostkender szerződéses termelés minden feltételét és előnyét jól ismerjék, mert csak így érhetnek el eredményt a szerződéskötés terén. A paraszt ugyanis mielőtt dönt afelől, hogy mit és melyik földjén termeljen, azt előbb jól átgondolja és családjával megbeszéli s csak ha meggyőződik, vagy meggyőzik a javasolt növény termelésének jövedelmezőségéről, határoz annak termeléséről.

Meg kell magyarázni minden termelőnek, akinek rostkender termelésre alkalmas földje van, — mivel laza, homokos, sovány és dombos talajon kender nem termelhető sikerrel — hogy ha nem járul hozzá rostkender termelésével országunk textilnyersanyag szükségletének biztosításához, ne csodálkozzon azon, hogy ha majd kell neki, kevés lesz a zsák, istráng, gazdasági kötél, ponyva és a többi kenderből készült árucikk. Ha nem termelnek termelőink elegendő rostkendert, nem lehet ellátni az illocskai és drávaszabolcsi kenderkikészítő gyárakat elegendő nyersanyaggal, holott ezeket a gyárakat a Dráva mentén fekvő és Baranya megye legtöbb vidékén elterülő jó kendertermő földek miatt létesítették s nyersanyag ellátásukat erről a vidékről várják. Ha a termelők kivonnák magukat a rostkender szerződéses termeléséből, úgy egyrészt a saját kendertextilanyag ellátásukat, másrészt a két rostkikészítő gyár nyersanyagának biztosítását veszélyeztetnék.

Sok Baranya megyei földművesszövetkezet jól állt hozzá a rostkender szerződtetési munkához, azonban még sok szövetkezet munkamódszerén kellene változtatni, hogy a megye kender tervterülete leszerződtetésre kerülhessen.

Nagyon jól példa a jó szervezői és eredményes szerződtetési munkára a dunaszekcsői földművesszövetkezet agronómusának, Duba Jánosnak személyes fellépése, mert sajátmaga 70 kh rostkender szerződést kötött egyéni termelőkkel házi agitációval és a termelőkkel való jó kapcsolatok kiépítésével.

A dunaszekcsői rostkender szerződtetési munkából jól kivette a részét Balogh Ferenc gazdasági felügyelő is, aki mindenütt ott volt, ahol szakmai és jövedelmezőségi felvilágosításra volt szükség és sajátmaga is 30 kh rostkender szerződést kötött meg dolgozó parasztokkal.

Kiváló eredményt ért el jó munkájával Kantár Géza, a bezedeki földművesszövetkezet ügyvezetője, aki sajátmaga is állandóan a termelők között jár és személyes kapcsolatai kiépítésével elérte, hogy a termelők hallgatnak tanácsára és érvelésére szívesen szerződnek rostkenderre. Így sikerült is rostkender tervterületüket 120 százalékra leszerződtetni. Természetesen ebben az eredményben nagy részük van a többi szövetkezeti dolgozóknak is, akik igen jó munkát végeztek.

Nagy segítséget nyújt a mohácsi járás földművesszövetkezeteinek és mindenütt ott van, ahol szervezni, dolgozni, gazdagyűlést tartani, vagy szakmai tanácsadást adni kell, Marton István járási főagronómus. A mohácsi járás rostkender szerződtetési eredményeinek alapját ő is nagymértékben segítette lerakni.

Külön ki kell emelni a termelési felelősök közül Mamuzsics Istvánt, aki fáradhatatlan szívóssággal és ambícióval, valamint a termelőkkel fenntartott jó viszonnyal Mohácsszigeten, Sárháton és Homorudon olyan szép eredménnyel szerződtetett, hogy nehezen éri utól más termelési felelős. Eddig ugyanis személyes munkával, háziagitációval és jó hozzáállással már 150 kat. holdon felül kötött rostkenderre szerződést dolgozó parasztokkal.

A példamutató földművesszövetkezetek ügyvezetői, agronómusai és termelési felelősei jó munkája nyomán reméljük, hogy Baranya megye többi szövetkezetei is teljesítik majd 1958. január 31-ig rostkender tervterületük leszerződtetését, hogy ezzel a Baranya megyei dolgozók és egyben a népgazdaság kendertextilanyag szükségletét legalább részben is biztosítják.

Erdélyi Ferenc

A Dunántúli Napló rádióműsora

1957. december 30-tól 1958. január 5-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

Kossuth-rádió:

6.30—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 6.35: Hírek. Időjárásjelentés. — 5.00: Falurádió. — 6.00: Pillanatfelvétel. — 6.30: Színházak és mozik műsora. — 6.39: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.45: Naptár — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. — 8.03: Technikai szünet. — 10.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 12.00: Déli harangszó. Utána: Hírek. Időjárásjelentés. — 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.52: Jóéjszakát gyerekek. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Néhány pere külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Petőfi-rádió:

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. Közben: 6.10: Torna. — 7.10: Falurádió. — 8.00: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 23.00: Műsorzárás.

december 30.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Zenei műsor.
9.10: A hét legjobb riportműsora.
9.20: Verbunkosok.
9.45: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk.
12.10: Népi zene.
13.00: Lányok, asszonyok . . .
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Hatvani diákjai. Részletek Kemény Egon rádiójátékából.
15.00: Fényszóró.
15.20: Vidám dalok.
15.10: Zenei előadás.
16.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.25: Robert Casadesus zongorázik.
17.00: Belpolitikai híradó.
17.20: Ötórai tea.
18.10: Szimfonikus hangverseny.
18.45: Ifjúsági őrjárat.
19.00: Verbunkosok, magyar nóták.
20.00: Esti krónika.
20.20: Az operaszínpad csillagai.
21.00: Magyar írók halhatatlan műveiből.
21.30: Zenés pillanatkép.
22.20: Európa hangversenytermeiből.
23.35: Zenei műsor.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Szimfonikus zene.
15.40: Hazug asszony. Elbeszélés.
16.10: Szórakoztató fúvószene.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Lakmé. Részletek Delibes operájából.
17.10: Petőfi és a zene.
18.10: Lawson versei.
18.25: Tánczene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Lajtha László: IX. vonósnégyes.
20.00: Tánczene.
21.05: Schumann: I. szimfónia.
21.40: Fiatalok arcképalbuma.
22.00: Színes népi muzsika.

december 31.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Verbunkosok, magyar nóták.
8.40: Katonadalok.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Tréfás hangszerszólók.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Szimfonikus táncok.
11.00: Barátságos mérkőzés. Elbeszélés.
11.20: Ajándékműsor.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Pipa-prémium. Urbán Ernő írása.
13.15: Operarészletek.
14.00: A Gyermekrádió műsora.
14.20: Könnyű zene.
15.05: Téli este egy kultúrházban.
15.35: Egy falu — egy nóta.
16.10: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.30: Vidám népdalok.
17.00: Mennyi idős Földünk. Előadás.
17.15: Górbe Zenei Újság.
18.10: Szív küldi . . .
19.00: 1957. január 1-e 0 órától 1957. december 31., 20.30-ig.
20.28: „A Szalmaözvegy". Zenés monológ.
21.00: Szilveszteri kabaré.
24.00: Újévi köszöntő. — Utána 5.00-ig tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenés műsor.
14.48: Filmzene.
15.00: Az év verseiből.
15.15: Schubert-művek.
15.50: Részletek népszerű vígoperákból.
16.45: Ha a kislány nem álmos. Elbeszélés.
17.00: Keringők.
17.30: Rádió szabadegyetem.
18.00: Magyar népdalok és táncok.
18.15: Petőfi Sándor. Kosztolányi Dezső írása.
18.30: Kamarazene.
19.00: A Denevér. Operett 3 felvonásban.
21.30: Randé Jenő riportja.
20.20: Tánczene.

1958. január 1.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.00: B. U. É. K.
8.10: Vidám népi muzsika.
8.53: Újév elébe. Zenés műsor.
9.55: Petőfi Sándor versei.
10.10: Vidám műsor gyermekeknek.
11.27: Zenekari hangverseny.
12.50: Újévi jegyzetek. Dezséry László írása.
13.00: Népi zene.
13.40: A Rádiólexikon humora.
14.00: Hanglemezparádé.
15.00: Egy év a külpolitikában.
15.15: Szív küldi . . .
15.50: Az újesztendő legendái.
16.15: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
17.10: Az elmúlt év kimerkedő humorából.
18.50: Szimfónikus zene.
19.10: Zenés műsor.
21.10: Harangszó. Rádiójáték.
22.10: Tánczene.
23.00: Zenekari hangverseny.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Zenés műsor.
8.35: Aktuális műsor.
9.05: Könnyű dalok.
9.30: A Gyermekrádió műsora.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Tarka muzsika.
12.10: Operettrészletek.
12.50: Művészlemezek.
14.15: Fúvószene.
14.50: Újévi népszokások.
15.50: Zenekari hangverseny.
16.20: Opera-hangverseny.
17.20: Filmzene.
17.40: Kamarazene.
18.40: Tánczene.
19.10: A bögre. Plautus vígjátéka.
20.20: Verbunkosok.
21.00: Zenekari hangverseny.
22.00: Operett-est.

január 2.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyűzene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Ifjúsági műsor.
9.45: Reggeli kórusok.
10.10: Fiatal írók félórája.
10.40: Váczi Gyula zongorázik.
11.00: Hétvégi reménység. Elbeszélés.
11.20: Kórusok népdalokat énekelnek.
12.10: Könnyűzene.
13.00: Kemény György jegyzete.
13.15: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Zenés műsor.
15.10: Fiatalok salkiskolája.
15.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.45: A Marczibányi téri általános leányiskola énekkara énekel.
16.10: Szórakoztató zene.
16.50: Gyári sziréna.
17.10: Magyar nóták.
17.35: „Legyen az Öné" című operett közvetítése.
18.10: Táncdalok.
18.45: Tudományos híradó.
19.00: Hanglemezek.
20.25: Szerelmi házasság. G. B. Shaw komédiájának rádióváltozata.
21.45: Könnyű hangszerszólók.
22.15: Zenés műsor.
22.45: Ray Kinnel énekel.
23.10: Zenekari hangverseny.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Operahangverseny.
16.20: Előadás.
16.40: Fiatalok Zenei Újsága.
17.10: Háború az 1001 éjszaka földjén.
17.25: Zenekari hangverseny.
18.10: Ifjúsági műsor.
18.35: Operettdalok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Válaszolunk hallgatóinknak.
19.25: Filmdalok.
19.45: Sporthíradó.
20.00: Igor herceg. Részletek Borodin operájából.
20.40: Tallini séta. Zenés összeállítás.
21.05: Német fúvószene.
21.30: Népi zene.
21.50: Mire figyelmeztet a gyermekláz és hőemelkedés?
22.00: Könnyűzene.
22.45: Nyár-igézés. Versés összeállítás.

január 3.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Bécsi operettekből.
8.50: Fülöp János jegyzete.
9.00: Népi zene.
9.30: Ezüstkalászos gazda-tanfolyam.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: Nyírfanedű. Részletek Csipacsov regényéből.
11.30: Dalok és hangszerszólók.
12.10: Tarka muzsika.
13.00: A belterjes gazdálkodás útján.
13.15: Népszerű operarészletek.
14.10: Ütőrő-híradó.
14.35: Színes népi muzsika.
15.10: A Gyermekrádió műsora.
16.10: Szív küldi . . .
17.00: Egy vers — több dal.
17.50: A közlekedést lámpa mellett.
18.10: Sport és tánc.
18.40: Ifjú figyelő.
19.00: Világhírű művészek népszerű operahangversenye.
20.00: Esti Krónika.
20.20: Közvetítés a Palace-étteremből.
20.45: A trójai faló. Regényrészlet.
21.30: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
23.10: Téli szerenád.
0.10: Kamarazene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Szimfonikus zene.
15.10: Könnyűzene.
15.50: A karácsonyi könyvvásár mérlege.
16.00: Vidám hangszerszólók.
16.20: Az Állami Férfikar énekel.
16.40: Egy karrier elindul.
17.00: Népi zene.
17.30: A magyar irodalom története. Előadás.
18.00: Művészlemezek.
19.05: Tánczene.
19.45: Hangulatvilágítás.
20.00: Heti hangversenykalauz.
20.45: Zenés műsor.
21.05: Operettrészletek.
21.50: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk.
22.00: Színes népi muzsika.

január 4.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Szimfonikus zene.
9.00: Ütőrő-híradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Könnyű dalok.
10.10: Részletek Szirmai Mézeskalács és Nádor Babavásár c. daljátékából.
11.00: Fecskék. Novella.
11.20: Kamarazene.
12.10: Népi zene.
12.50: Mi van a könyvesboltokban?
13.05: Operarészletek.
14.15: Népi énekesek új műsora.
14.45: Ifjúsági műsor.
15.25: Kórusaink életéből.
15.45: Világgazdasági negyedóra.
16.10: Hírdetőoszlop.
16.20: Zenés műsor.
17.00: Karinthy Frigyes humoreszkjeiből.
17.15: Zenés hétvége.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: Láttuk, hallottuk . . .
19.00: Magyar művészek népszerű opera- és operetthangversenye.
22.15: Hanglemezek.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Az opera mindenkié.
15.20: Bélyeggyűjtők őtperce.
15.25: Tánczene.
16.00: Népi együttesek műsorából.
16.10: Zenekari hangverseny.
17.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
17.50: Hawai dalok és táncok.
18.25: Lányok, asszonyok.
18.40: Prokofjev: II. szonáta.
19.05: Tánczene.
19.30: Hogyan keletkezett a vallás? Előadás.
19.50: Közvetítés az Erkel Színházból. Hoffmann meséi.

január 5.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Téli tájakon
8.20: Népdalcsokor.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Új Zenei Újság.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: A madarász. Részletek Zeller operettjéből.
10.30: Az Ifjúsági Rádió űrhajóexpedíciója.
11.10: Szimfonikus zene.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta . . .
12.50: Hétvégi jegyzetek . . .
13.00: Szív küldi . . .
13.30: Hangos Naptár.
14.00: Hangverseny hallgatóink kívánságára.
15.05: Hét nap a külpolitikában.
15.20: S. S. S. Rádiószatíra.
16.35: Népszínművek dalaiból.
16.45: Írók az alkotóházban.
17.10: A hűség versei.
17.15: Don Juan. Részletek Mozart operájából.
18.00: Kincses Kalendárium.
18.50: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
20.10: Boldizsár Iván vollrajzai.
20.20: Cárevics. Részletek Lehár Ferenc operettjéből.
20.50: A bajbajutott diplomata. Rádiójáték.
23.26: Magyar népdalok.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Kopeczky Alajos orgonál.
8.30: A református egyház félórája.
9.00: Szórakoztató zene.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Népi hangszerszólók.
11.30: Zenés vasárnap délelőtt.
12.30: Sivatagi szenvedély. Novella.
13.00: Művészlemezek.
14.10: A Gyermekrádió műsora.
14.50: A belterjes gazdálkodás útján.
15.05: Fúvósindulók.
15.25: Mai szerzők operettjeiből.
15.45: Nápoly dalai. Előadás.
16.45: Tánczene.
17.45: Faragó Dezső kálváriás élete.
18.05: Bach: kantáta.
18.50: Riportműsor.
19.00: Az Orlov-házaspár. Rádiójáték.
20.00: Kamarazene.
20.50: Trojan: A császár csalogánya.
21.20: Magány. Csehov novellája.
21.40: Magyar nóták.
22.25: Operettrészletek.

(A műsorváltoztatás jogát a rádió igazgatósága fenntartja.)

Néhány nap múlva megjelenik

„Az ellenforradalom Baranyában"

című füzet, amely eredeti dokumentumok alapján mutatja be az ellenforradalom garázdálkodását Pécsett és Baranya megyében.

A boltok és vendéglátó parüzletek szilveszteri nyitvatartásáról

1957. december 31-én (kedden) a boltok a szombati napokon szokásos időben zárnak. A ruházati és egyéb iparcikk boltok tehát — az Állami Áruház kivételével, amely du. 5 óráig tart nyitva — du. 2 órakor zárnak, az élelmiszerboltok is a szokásos szombati rend szerint tartanak nyitva, a forgalmasabb helyeken lévő nagyobb élelmiszerboltok tehát este 6 órakor zárnak.

Újév napján — az egyébként vasárnap is nyitvatartó üzletek kivételével — minden bolt zárva lesz.

A vendéglátóipari üzletek hosszabb zárórával üzemelnek szilveszterkor a Nádor és a Pannonia, a Hullám Szalón, Susogó, Tettye, Elefánt, Béke, Oázis, Holdfény, Gyöngyvirág, újmeszesi vendéglő, vasasi és szabolcsi étterem, valamint a volt Tiszti Klubban lévő Belvárosi Etterem, továbbá a Dömörkapu, Turistaház reggel 5 óráig tartanak nyitva. A többi vendéglátóipari üzlet éjjel 2 óráig tarthat nyitva.

A megye területén a vidéki boltok (Észak és Déli Népbolt, földszöv. boltok) 31-én (kedden) rendes hétköznapi rend szerint üzemelnek, újév napján valamennyi vidéki bolt zárva tart.

A vidéki vendéglátó egységek (földszöv. is) azokon a helyeken, ahol zeneszolgáltatás van, vagy valamilyen rendezvényre kerül sor, reggel 5 óráig tartanak nyitva.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület:

December 30-án este 6 órakor **Keresztes Mihályné** és **Friesz János** a szabolcstelepi iskolában.

Január 3-án délután 5 órakor **Tóth Istvánné** és **Papp Istvánné** a fehérhegyi általános iskolában, este 6 órakor **Moór József** és **Háromszéki Vilmosné** az öregmeszesi szakszervezeti házban. **Scheffer Károly** és **Csépló Gyula** a borbálatelepi kultúrházban.

Január 4-én este 8 órakor **Szücs József** a szabolcsfalusi kultúrotthonban.

II. kerület:

Január 2-án, este 6 órakor Bimbó **József** és **dr. Csongor Győző** a Megye utcai MÖHOSZ helyiségben, **dr. Kiss E. Viktor** és **Babics András** a József utca 15. szám alatt.

Január 3-án délután 5 órakor **Baronek Jánosné** és **Varga Vilmos** a nagyárpádi v. b. kirendeltségen, este fél 6 órakor **Tatár Béla** és **dr. Zahorcsek Alfonz** az Ágoston téri általános iskolában, 6 órakor **Juhász Károly** és **Odor Sándorné** az Egyetem-utcai általános iskolában, **dr. Kodolányi János** és **Pátócs József** a Leöwey Gimnázium fizikai előadótermében, **ifj Kovács István** és **Pusztai József** az Ágoston téri általános iskolában, **Pataki Miklós** és **Tasnádi Jenő** a vasutas kultúrotthonban.

Közlemények

Áramszünet

lesz hálózatátépítés miatt december 29-én, vasárnap reggel 8-tól délután 14 óráig a Felszabadulás út északi, Fürst Sándor utca keleti szakaszán, Előd, Dózsa György, Dobó, Szondy Gy. és Balassa B. utcákban.

*

A Baranya Megyei Rendőrkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy vasárnap délután 5 órakor az „Éjszaka lányai" című francia filmet vetítik. Utána tánc lesz.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM kezdődik Pécs Város Művelődési Házában (Déryné u. 13.) január 15-én, szerdán du. fél 6 órakor kezdőknek és fél 8 órakor haladóknak. Tanít Cser Ferencné. A tanfolyam három hónapos, tandíj összesen 60 forint. Beiratkozás a Művelődési Ház irodáján naponta de. 9—12, du. 2—7 óráig.

*

Szabás-varrás tanfolyam kezdődik január 8-án, szerdán délután 5 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13., volt Tiszti Klub) kezdőknek és haladóknak. A tanfolyam 3 hónapos. Vezeti: Kunszt Dezsőné oktató. Előzetes jelentkezés a Művelődési Ház irodáján.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: sok helyen, főleg az ország déli felében még ködös idő, több helyen ködszitálás, ónos eső, eső. Ma gyenge, holnap mérsékelt nyugati-északnyugati szél. A nappali hőmérséklet északnyugaton emelkedik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 2—mínusz 5 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap északnyugaton mínusz 1—plusz 2, máshol 0—mínusz 3 fok között.

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség 1958. január 15-én az 1938-as évben született sorköteles elvtársak részére teher-, személygépkocsi és motorkerékpár vezetői tanfolyamot indít. A tanfolyamra Pécs, Megye utca 20. szám alatt a Honvédelmi Sportszövetség Megyei Elnökségén lehet jelentkezni személyesen. A tanfolyam díja teher-, személygépkocsi és mkp összesen 350,— Ft. Csak tehergépkocsi 600,— Ft. A tanfolyamdíjból a jelentkezéskor 300 forintot le kell fizetni. A fentmaradt összeget pedig a 15. foglalkozásig ki kell fizetni. A tanfolyamon szerzett jogosítvány egyenlő az Autóközlekedési Tanintézetnél kiadott jogosítvánnyal. Jelentkezni lehet 1958. január 10-ig. A jelentkezésre nem jöhetnek számításba a családfenntartók, bányászok és azok, akik 6 hónapot, vagy ennél több börtönbüntetést kaptak.

— A Megyei Rendelő Intézet munkaértekezletét 1957. dec. 30-án du. 2 órakor tartja az Intézet III. emelet 4. sz. helyiségében. Ezt követően dr. Vende János szakfőorvos „A sebellátás problémája a gyakorlatban" címen előadást tart, amelyre az orvosokat meghívják.

A szabadegyetem heti programja

1958. január 2., csütörtök. Pszichológiai—pedagógiai előadás. „Férfi és női lélek." Előadó: dr. Szentágothai János, egyetemi tanár. Az előadás helye a központi egyetem II. em. élettani előadóterme, du. 6—8 óra. Vendéghallgatói jegy 3 Ft, diákoknak 2 Ft.

Január 4., szombat. Szőlészeti szakelőadás. „Küzdelem a bor betegségei ellen." Előadó: Mercz Árpád, tud. kutató, Budapest. Az előadás helye a közp. egyetem II. em. élettani előadóterme, du. 6—8 óra. Vendéghallgatói jegy 3 Ft, diákoknak 2 Ft.

Ritka vadászzsákmányok Baranyában

Ritka vadászzsákmányok egész sorával dicsekedhetnek az idén a baranyai vadászok.

Szigetvár mellett egy tó partján például sarki búvármadarat lőttek le. A sarkvidéki madarak csupán átrepülnek hazánkon, úgy hogy nehezen lehet puskavégre kapni őket. A liba nagyságú, uszonyos madarat a Pécsi Természettudományi Múzeum kitömte.

A sásdi vadászoknak egy őzsuta okozott meglepetést. A suta homlokán ugyanis két-három centiméteres agancsszerű képződést találtak. A pellérdi halastónál hermelint lőtt egy vadász. Érdekessége ennek, hogy a hermelin prémje általában december végén szokott megfehéredni, ez viszont már egy hónappal előbb magára öltötte hófehér bundáját.

Különleges zsákmánynak számít az a vadkan is, amelyet Bükkösd környékén terítettek le. A kan agyara 22 centiméter hosszú volt, ami a 180 kilogrammos testsúlyhoz képest ritkaságnak számít.

Sanqui-méter

Az orvosi műszerek prágai üzemében a közelmúltban olyan műszert szerkesztettek, amely lehetővé teszi a vérben előforduló hidrogénionok és savak koncentrációjának megállapítását és egyéb fontos elemzéseket, amelyek hozzájárulnak a helyes diagnózis megállapításához.

HEJ, AZOK A FÉRJEK!

Megint melléfogtak.

Képzeljék el, az egyik tapasztalatlan férj flanell pongyolát vett a feleségének megtakarított pénzén. Dugdosta karácsonyig, s egy óvatlan pillanatban odacsúsztatta a fa alá, aztán várta a hatást. Bár ne várta volna. Mert a feleség forgatta, nézegette és csak ennyit mondott: „Visszaviszem és becserélem. Hol vetted?" Így került a flanell pongyola vissza az Állami Áruházba s helyette az igényes feleség selyempongyolát vett . . . ráfizetéssel.

De hát vigasztalódjék a férj, nem egyedül járt így. Vagy tízen keresték fel ünnep után az Áruházat — valamennyien pongyolacserével.

Aztán azok a selyemkendők! Hát tehet róla a férj, hogy nem nézi a színét, hogy nem tudja megválogatni, melyik áll jól az asszonykának? Az egyik azzal hozta vissza az ajándékkendőt, hogy túl világos, a másiknak túl sötét, a harmadiknak sok volt benne a lila szín . . . de azért kendőt vitt érte, mert . . . „nem lehet a férjemet megsérteni."

Az is gyakori hiba, hogy a férj nem ismeri a neje kézméretét. Ilyenkor vagy nagy vagy kicsi kesztyűt vásárol, ami megint csak bajt hoz. Cserélni kell . . . „csak nem hordok ekkora kesztyűt." S az Állami Áruházban kicserélik.

A játékbolt sem kivétel a csere alól. Itt már nemcsak a férj a hibás, a feleség is, a nagymama is, a keresztmama is. Ezért fordult elő, hogy a kisfiú három egyforma, lendkerekes, gumikerekű és kék színű autót kapott. A mama aztán becserélte más játékra. Egy másik gyerek két iskolatáblát talált a karácsonyfa alatt. Sőt, egy hegyivasutat is visszahoztak, mert apának is, fiának is egy elég belőle.

Természetesen nemcsak a férjek tapintatlanok, figyelmetlenek, asszonyok is tévedtek karácsonykor. Egy fiatal férj nyakkendőt cserélt az ajándékboltban, mert két egyformát kapott. S még ki sem fordult az üzletből, belibegett egy asszonyka, hogy . . . „képzeljék, hogy megjártam, két egyforma likőrös készletet kaptam, cseréljék ki más dísztárgyra."

Lám, mennyi bajt okoz az ajándékozás, mert ugyan ki tudná előre, hogy mit visz a másik. Még jó hogy csak pongyoláról, kesztyűről, játékról van szó, mert lakodalomban előfordult, hogy a fiatal pár nyolc hálóinget és két gyerekkocsit kapott ajándékba a násznéptől.

Több emberséget!

A Pécsi Belsped Vállalat egyik fizikai dolgozója, Vinrád Péter január 28-án beteg lett, tüdő- és szív asztmával május 31-ig volt táppénzen. Ekkor történt a furcsa dolog . . .

A Megyei Rendelő Intézet IV. számú felülvizsgáló bizottsága munkaképesnek még nem találta a dolgozót és ezért azt a felvilágosítást adta, hogy kérje rokkantá való nyilvánítását. Az illető rokkantányilvánításához szükséges kérelmet a helyi SZTK-hoz beterjesztette, ahonnan elutasító választ kapott azzal az indoklással, hogy nem nyilvánítható rokkanttá, mivel annak megfelelő százaléka még nem állapítható meg. A beteg így hosszú hónapokon keresztül lehetetlen helyzetbe került, beteg volt, táppénzt nem kapott, keresete nem volt. A vállalata szakszervezeti bizottsága ugyan kétszer segélyben részesítette, jogos panaszával mégsem foglalkoztak kellően. Ezért a TB-hez fordult segítségért. A Területi Bizottság megkereste az SZTK-t, majd a Megyei Rendelő Intézet egyik főorvosát, dr. Vende Jánost, aki a beteg részére visszamenőleg megállapította dr. Linka László igazgató főorvossal együtt a jogos táppénz kifizetését. Így november 21-én Vinrád Péter 5 389 forint és 45 fillér táppénzt kapott.

Önkéntelenül felmerül a kérdés: vajon egy kicsit több lelkiismeretességgel nem lehetett volna egy munkaközben megbetegedett dolgozót a sok utánjárástól megkímélni? A Területi Bizottság most nem azt keresi, hogy az elkövetett hibákért kit terhel a felelősség, hanem ez az eset intő példa legyen a dolgozók jogos kérésének elintézésénél.

A Területi Bizottság a dolgozó nevében köszönetet mond dr. Linka László igazgató főorvosnak, aki az ügyet érdemlegesen a legrövidebb időn belül elintézte.

ZSIFKOVICS GYÖRGY
TB-elnök.

Rövidesen ismét exportál nyugatra a Szigetvári Cipőgyár

A Szigetvári Cipőgyár dolgozói december 18-án teljesítették ez évi termelési tervüket. Terven felül 6 500 pár cipőt gyártottak azóta.

Megérkeztek a gyárba, az első import, fémmel erősített női cipősarkok, melyek „bedolgozását" néhány napon belül megkezdik. Így rövidesen ismét megindulhat nyugatra a szigetvári cipők exportja.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

Szorgalmas, csinos, gazdasági munkához értő, 48 éves özvegy férjhez menne hozzá illő, jólelkű, komoly férfihez. Gyermek lehet. Csendes otthon jeligére Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 647

Vígkedélyű, lelkiekben gazdag, szerény, de nem puritán, harminc év körüli hölgy ismeretségét keresem házasság céljából, aki jó ízlésével 36 éves férfinek kellemes otthont tud biztosítani. Önálló existenciám van, tisztességes jövedelemből. Választ „Barátságos arcot kérek" jeligére, Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. u. 22. 703

Állás

Bejárónőt felveszek délelőttre. Káptalan u. 4. (első csengő). 695

Szikvízüzem kocsist keres. Patacs. 669

Lánctalpas traktorhoz szerelőket felveszünk. Jelentkezés Megyeri út 28. Erdőgazdaság, Gépállomás. 679

Szövetkezetünkbe tagként felveszünk kőműves, ács, asztalos szakmunkásokat Szigetvár és környékéről. Szigetvári Építő Kisipari Szövetkezet. 130

Segédmunkást központi fűtéshez a fűtési idény tartamára azonnal felvesz a városi tanács. Fizetés cca 1000 Ft. Jelentkezés: Városi Tanácsháza (Széchenyi tér 1), II. 62.

Bejárónőt keresünk gyermekek mellé. Lasko u. 24. 709

Egy megbízható bejárónőt félnapra felveszek, József utca 43. 698

Lakatos, gyalus, marós szakmában elhelyezkednének azonnali belépésre. Fonyó László Kaposvár, Szigetvári út 69. 685

Ingatlan

Beköltözhető 2 szobás családi ház eladó. Kiss Ernő u. 14. 700

Vasas II-ön autóbusz-megállónál, 102-es sz. ház eladó. Érdeklődni: Pécs, Kulich Gy. u. 21. Dr. Horkai. 653

Családiház eladó, szoba, előtér, konyhával, beköltözhetően. Pécs, Ságvári u. 8. 671

Diós dűlőben 900 négyszögöl, fele szőlő, fele szántó, présház felszereléssel eladó. Felső-Vámház utca 12. 681

Ház és házhelyek eladók. Bővebbet: Ady Endre u. 66. 692

Beköltözhető egyszoba-konyha, disznótartásos, kertes, félházrész (Hegyalja u. 86. szám) eladó. Érdeklődni: Rákóczi út 37. 636

Pannonia utcai új családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Táncsics u. 42. 667

Helesfán beköltözhető háromszobás, külön egyszoba-konyhás családiház mellékhelyiségekkel, gyümölcsössel, szőlővel, pincével, présházzal 65 ezerért eladó, 40 ezerrel átvehető. Bognár József. 663

Félház eladó, szoba, konyha, éléskamra, mellékhelyiségekkel. Beköltözhető. 200 négyszögöl gyümölcsös. Lámpásvölgy, Ferk Mátyásnál. 664

Eladó szőlő-gyümölcsös épülettel, Lámpástető 10 071. Érdeklődni: hétköznap Geng fodrásznál, Rákóczi út 49. 710

Vennék Harkányban telket, házat, félig készen is. Pécsett a bőrgyártól a temetőig Siklósi úton házat vagy telket. Gusztáv, Siklós. 716

Lakás

Szent István tér 11. szám alatt egy külön bejáratú bútorozott szoba három férfi részére kiadó. 634

Nagyméretű 2 szoba, összkomfortos társbérlet kisebbért elcserélhető. Irányi D. tér 8. északi kapu, II. emelet 5. 712

Lakásomba vennék fiatal dolgozó lányt takarításért. Nagy-Flórián u. 2., emelet 2. 672

Vegyes

Házi kezelésű büfénkbe tőkével rendelkező büfést keresünk. — Megbeszélés este 5—6 között, Pécsi Nemzeti Színház. 157

Gyors- és gépírás tanítását vállalom. József Attila u. 5. 676

Értesítjük kedves megrendelőinket, hogy javításra hozott villanymotorok átvétele és kiadása folyó hó 30- és 31-én leltár miatt szünetel. Pécs. Villamos Gépjavító Ksz. 607

Elvesztettem a budapesti gyorsvonaton egy kék női ballontáskát ruhaneművel. — Becsületes megtalálót jutalmazom. Porzsolt, Kossuth L. u. 61. 658

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91, György u. 6. sz. 584

A Dömörkapui Turistaház értesíti kedves vendégeit, hogy szilveszterkor meleg termekkel, házi meleg és hideg ételekkel, 6 féle palackos és kétféle hordós borral — konfetti-, szerpentin-csata — várja a reggelig szórakozni vágyókat. 656

Bútor és zongora szakszerű szállítását és mindennemű fuvart vállal Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-93. 708

Doli nevű farkas kölyökkutya 24-én elveszett, kérem a megtalálót, jutalom ellenében adja le Kis-Szkókötető 7. sz. alá. Sztipánovics. 701

Adás-vétel

Irodaasztalkészlet tömbből 1200 Ft, húslesózódézsa, 37-es barna bundacipő eladó. Perczel u. 21. 580

Fűkaszálógépek, kalapácsos, kövesdarálók motorral, valamint aratógépek, vetőgépek kaphatók. Gazdagnál, Szentlőrinc. 648

Kombináltszekrény, új állapotban, eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 35. 651

Egy új, középnehéz kocsialj, egy könnyű stráfkocsi eladó. Siklós, Felszabadulás u. 64. sz. 653

Kétszemélyes, 140 széles patent reklamié eladó, Alsó-Malom u. 2. 637

Modern, prima kombináltberendezés, dió színre politúrozva, eladó, Petőfi u. 26. sz. 687

Modern, új konyhabútor eladó. Perczel u. 27. szám. 691

Kombináltszekrény eladó. Hargita utca 5. (Petőfi utcából nyílik.) 688

Pianínó eladó, Gábor út 4., ajtó 4. 683

Két 170 kg-os hízottsertés eladó. Alkotmány u. 11. 682

Teljesen új, nagyméretű diófa kombináltszekrény eladó. Sallai u. 39., asztalos. 677

Egy jó állapotban lévő zongorát bérelnék. Cím: Végh József Komló, Somág-tető 161 650

Epedarugós ágybetétek készítését vállalom: VAJTA kárpitos, Déryné u. 11. Telefon: 36-75

Két kombináltszekrény, csőgarnitúra, négy darab fotel és rekamié újszerű állapotban eladó. Nagyvárad u. 5. 680

Vad- és házinyúl-, görény-, róka-, nyest-, vidra-, pézsma-, borjú- és marhabőröket veszek. Hablicsek, Ipar u. 3. 108

Gyönyörű dióhálók, kombináltszekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60., bejárat a kapu alatt. 25

Rekamiét, fotelt, széket készen és megrendelésre a legjobb színekben készít jótállással kárpitos. Budapest, VIII., Bacsó Béla utca 9. (Körút- és Népszínház u. saroknál.) 6

Ablak-faredőnyök levélben megrendelhetők utánvételes szállítással. Béri Géza Redőnyüzemében, Budapest, VI, Eötvös u. 44. szám.

Használt rádiók állandóan kaphatók. Vétel, csere, javítás. Horgas rádiós, Teréz u. 1. 103

Afrikos, prima sezlon, sodrony, stelázsi, modern, kisméretű konyhaszekrény, asztal, hokedli, székek, ágyak, háromajtós szekrény, masszív, fehér, eladók. Kiskereszt u. 15, Megyeri kitérőnél. 665

Fürdőkályha eladó. Jókai Mór u. 47., fdsz. bal ajtó. 693

Egy kokszkályha, széntüzelésre is alkalmas, 1.6x9-es és 9x12-es nagyítógép eladó. Kulich Gyula u. 39. Lévai.

Sötétkék velour-bársony ruha, karcsú termetre, igényesnek eladó. Tel.: 45-38. 696

Kombináltszekrény, új, eladó, részletre is. József Attila u. 3. 702

Ágytoll és kész párnadunyha kapható. Pécs, Nagy-Flórián u. 16. 707

Új Danuvia sürgősen eladó. Esetleg részletre is. Bajcsy Zs. u. 18. 704

16-os ötnagyságú, kettőcsöves vadászfegyver eladó. Tompa M. u. 39. Szentéék. 705

Supraphon mikro-normál lemezjátszó doboz nélkül eladó. Érdeklődni lehet este 6—7-ig Munkácsy M. u. 27. Dr. Örs lakás. 706

Faipari gép, kombinált, körfűrészelésre, marásra, fúrásra, valamint csiszolásra alkalmas, 2.1 lóerős villanymotorral, állványzattal, komplett eladó. Cím: Rét u. 27. 711

Prima tetőfa, cserép, tégla, kő és ajtó eladó. Telefon: 22-79. Teréz u. 11. 714

Egy drb 190 kg-os hízottsertés eladó. Mezőszél u. 46. 715

Lábhajtós fogászati fúrógép és egy zománcos asztalitűzhely eladó. Petőfi u. 31., fdszt. 3. 699

Teljesen új, bélelt, német műbőrkabát, magas termetre eladó. Hőgyes (volt Zombor) utca 23., belső csengő. 717

Mindazoknak, akik a forrón szeretett férj, apa, gyermek, testvér, vő, sógor

FARKAS ELEMÉR

temetésén megjelentek, koszorúk és csokrok küldésével, vagy részvétüknek bármily módon való kifejezésével mérhetetlen fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Pécs, 1957. december 29.

Farkas-, Marton- és Molnár-család

A Mecseki Üdülő különtermében

január 1-től minden este

Szigligeti-Ernőházi duó

szórakoztatja a kedves vendégeket

Felhívjuk a vásárlóközönség figyelmét, hogy december 31-én, kedden a

ruházati szakboltok

14

óráig tartanak nyitva

Pécsi Ruházati Bolt Igazgatósága

ÜZEMEK, INTÉZMÉNYEK, VÁLLALATOK

szilveszteri

CSALÁDI ESTJEIRE

hordós és palack bor korlátlan mennyiségben a Hal téri vendéglőben szerezhető be

Pécsi Vendéglátó V.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik

DEVECSERY GYULA

szeretett jó férjem, édesapa, testvér, após, nagyapa, rokon temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével vagy részvétükkel fájdalmunkat enyhítették. Külön köszönetet mondunk a Pécsi Vegyesipari Vállalat dolgozóinak és igazgatóságának, akik mély gyászunkban részt vettek.

Gyászoló Devecsery-család

MEGJELENT!

Kapható az üzletekben!

NÁDOR ÉS PANNONIA ÉTTEREM

valamennyi helyiségében

hangulatos Szilveszter

Vacsora- és asztal-foglalás helyszínen az üzletvezetőnél.

Cukorrépatermelők!

Aki még nem szerződött, *december hó folyamán feltétlenül* **kösse meg cukorrépatermelési szerződését**

Az időben szerződő termelő jobban előkészítheti földjét a cukorrépatermeléshez, gazdagabb termést takarít be.
Nagy cukorrépatermés előny az országnak, hasson a gazdának.

A cukorrépa ára fizetendő súlyú répamázsánként:

1. **10 forint és 3 kg kristálycukor**
természetben. Ha a termelő a kristálycukrot természetben nem, vagy csak részben kívánja átvenni, **a Cukorgyár minden kg cukor helyett 10.60 forintot fizet.**

2. **Mellékjárandóság: ingyen,**
térítés nélkül 65 kg egyszer préselt, vagy 35 kg kétszer préselt, vagy 3 kg szokványminőségű száraz répaszelet és 0.50 kg melasz. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok és termelőtársulások az egész átadott répamennyiség után

mázsánként 3.— forint nagyüzemi felárat kapnak, ha
500 kat. holdig . . . 1000 mázsán felül,
1000 kat. holdig . . . 2500 mázsán felül,
1000 kat. holdon felül 4000 mázsát meghaladó cukorrépát szállítanak be.

Újabb kedvezmény a cukorrépatermelőknek:
az eddigi holdankénti 240.— forintos művelési előleg helyett

1120 forint termelési készpénzelőleget nyújt a Cukorgyár.
800 forint a szerződés megkötésekor, 320 forint a tavaszi munkák idején kerül kifizetésre.

A szerződést mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel a cukorgyári szakfelügyelők, egyéni termelőkkel a helyi földművesszövetkezetek és cukorrépafelvevők kötik meg.

CUKORGYÁR

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Löffler György, Simon Ida, Baráth Sándor, Birkenstoch Zoltán, Somogyi Erika, Matoricz Gabriella, Árvai László, Zagyva Beatrix, Dohoczki Zsuzsanna, Longauer Éva, Matocsán Attila, Fábik Margit, Bátorfalvi Zoltán, Fazekas Jenő, Horváth Árpád, Buzádi Györgyi, Fekete Judit, Gulyás Imre, Jurij, Gajduk, Pilinczes József, Varjú László, Udvarác Mihály, Balatinácz János, Gebhardt János.

Házasságot kötöttek:

Varga József bányacsillés és Ovári Mária, Bótos Dezső gépkocsivezető és Király Ilona gyári munkás, Györke István gyári munkás és György Rozália gyári munkás, Kincses Sándor vasöntő és Nagy Erzsébet, Lázár János BM dolgozó és Jakovics Mária, Pernecker Gyula váljár és Kónya Mária eladó, Fekete Ferenc váljár és Papp Mária géplakatos, Horváth Ottó géplakatos és Dorozsmai Gizella gyári munkás, Mischl Tibor technikus és Prohaska Katalin kesztyűvarrónő, Schiffler János váljár és Ranki Mária, Varga Viktor mészáros és Lovasi Julianna gyors- és gépíró, Takács Imre művezető és Tereki Margit irodavezető, Pető Béla gépésztechnikus és Szabó Erzsébet, Tóth Imre hivatásos tűzoltó és Horváth Terézia, Zákányi József téglagyári munkás és Obányai Ilona gépkezelő, Szőke István gépkocsivezető és Bátai Irma anyagkiadó, Farkas János bányacsillés és Rózsa Erzsébet, Tálas János hegesztő és Traubert Sarolta, Gálicz Árpád bérellenőr és Vadas Nóra anyagkönyvelő, Kása Ernő csillés és Kovács Valéria kesztyűvarrónő, Hegedüs István BM. dolgozó és Angyal Erzsébet takarítónő, Duga Lajos BM. dolgozó és Pécsi Ilona BM. dolgozó, Szabó István csillés és Schab Margit adminisztrátor, Schuck László autószerelő és Tesics Lucza ipari tanuló, Monori Ferenc szűcsmester és Monda Anna pénztáros, Bráda Lajos műszerész és Kaluber Ilona raktári dolgozó, Bereznai István szobafestő és Nemes Ilona gyors- és gépíró, dr. Rácz János hitelügyi előadó és Kakas Aranka hitelügyi előadó, Iványi Károly honvédtiszt és Nagy Mária varrónő, Hauser Károly és Minker Magdolna építész technikus, Buzás Imre kesztyűszabász és Szilpcsevics Margit, Som József műszerész és Henézi Mária segédmunkás, Regős Ferenc ipari tanuló és Kunszt Anna gyári munkásnő, Filiszár János csillés és Páncél Márta könyvelő, Varga József segédmunkás és Kovács Rozália, Jakab Gergely BM. dolgozó és Straszer Magdolna BM dolgozó Ortlieb János csillés és Gazdag Julianna, Szokola László esztergályos és László Emma dobozkészítő, Kovács Imre katona és Martina Ilona dajka, Jung György szerelő és Nagy Györgyi kesztyűvarrónő, Kovács Dénes BM. dolgozó és Balogh Mária, Berta István könyvelő és Egervári Izabella adminisztrátor, Gál Tihamér szerelő és Jakoby Márta adminisztrátor, Somogyi Ferenc gépkocsikísérő és Ferenczi Rozália eladó, Csolig József BM. dolgozó és Máté Ibolya fényező, Eperjesi Ferenc BM. dolgozó és Uri Julianna, Palotás József tanár és Nemecz Edit tanár, Varjú István asztalos és Landi Erzsébet s. munkás, Istvánfi István bányalakatos és Schmelhausz Ilona, Gyimesi László szakoktató és Lang Éva.

Meghaltak:

Farkas Elemér 32 éves, Schneider Andrásné szül. Kámper Julia 78 éves, Csorbits József 75 éves, Horváth Istvánné szül. Szikora Aloizia 73 éves, Domján Jánosné szül. Győrei Mária 87 éves, Benke Jánosné szül. Margit Mária 72 éves, Bach Piroska 84 éves, Beke Zoltán 63 éves, Ritte Józsefné Kubátor Mária 87 éves, Benkő Pálné szül. Kovács Rozália 68 éves, Haczai Józsefné, szül. Csákó Erzsébet 80 éves, dr. Marothi József 50 éves, Szaklajda Józsefné, Répási Mária 70 éves, Csaraczki Kovács Józsefné szül. Berta Julianna 53 éves, Nett Józsefné 73 éves (Mayer Klára), Vári Andorné szül. Kolozsvári Zsófia 70 éves, Fáfik Margit 1 napos, Tomanek Nándorné szül. Dienes Vanda 64 éves, özv. Mester Imréné szül. Kis Eszter 77 éves, Varga Péter 70 éves, Devecsery Gyula 76 éves, özv. Czakó Györgyné szül. Kovács Mária 76 éves, Bérces Mária 5 hónapos, Kovács József 62 éves.

— **HALÁLOZÁS.** Id. Hergert Antal asztalos 26-án elhúnyt, temetése 30-án fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— **Szomorú szívvel tudatjuk,** hogy drága jó édesapa, após Olasz Pál nyugdíjas, rövid szenvedés után 94 éves korában elhunyt. Temetése 30-án hétfőn fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

Dr. Olasz-család.

Pécs legjobb borait ízlelheti és fogyaszthatja a

Pécsi Állami Gazdaság újonnan berendezett borkiméröjében

Szilveszterre, családi estekre, összejövetelekre stb.

borát itt szerezze be

Pécsi olasz rizling, pécsi rizling szilváni, bánáti rizling lányka borokból válogathat

---

PAMUT, SELYEM, LEN, GYAPJU

bérszövését

vállaljuk széles és keskeny, nyüstös, revolveres SZÖVŐGÉPEKEN

FŐVÁROSI I. KÉZMŰIPARI VÁLLALAT

BUDAPEST, I., Döbrentei u. 26. Telefon 259-253, 259-847.

A VASÁRNAP SPORTJA

Mai SPORTMŰSOR:

KOSÁRLABDA: NB I-es mérkőzések: PVSK—BVSC férfi, PVSK tornacsarnok 9, PVSK—BVSC női, PVSK tornacsarnok 10.10. — NB II. mérkőzés: PEAC—Postás, PVSK tornacsarnok 11.20.

KÉZILABDA: Téli Kupa mérkőzések, PVSK tornacsarnok: Kesztyűgyár—Siklós, női, II. o. 15, Dózsa III.—Pécsújhegyi Bányász, férfi, II. B. o. 15.25, Siklós—Fáklya II. női II. o. 16, Építők—PEAC női, I. o. 16.25, Dózsa II.—Gépipari férfi, I. B. o. 16.50, PEAC II.—Kinizsi férfi I. B. o. 17.25, Építők—Pécsszabolcsi Bányász férfi, I. B. 18.

Csehszlovák vélemény a hannoveri mérkőzésről

A nemzetközi sajtó nagy terjedelemben foglalkozik a Hannoverben lejátszott NSZK—Magyarország nemzetek közötti labdarúgó-mérkőzéssel. Az Új Szó című csehszlovák lap érdekes megállapításokat von le a mérkőzésen tapasztaltakból. Nézzük csak a cikket:

Ismét bebizonyosodott — ezúttal a Hannoverben megtartott NSZK—Magyarország válogatott labdarúgómérkőzésen, — hogy mit sem ér a szép játék, ha eredménytelen marad. Így történt, hogy a magyar csapat, amely a mezőnyben szemreváló akciókat mutatott be és technikailag is jobb volt, egy góllal kikapott az NSZK együttesétől, holott többször kínálkozott alkalom az egyenlítésre. De mit csináltak a magyar csatárok? Azt, ami nálunk is olyan gyakran előfordul: túlzásba vitték az összjátékot. Ha valamelyik csatár jó helyzetbe került, lövés helyett azt nézte, hogy társai közül ki van még jobb helyzetben. Ennek rendszerint az lett a vége, hogy a gyors és kemény német védelem közbeléphetett és felszabadíthatta kapuját. Ezzel szemben az otthoniak néhány sallangmentes húzással megközelítették a magyar kaput s csak Grosicsnak és Siposnak köszönhették a magyarok, hogy nem kaptak több gólt. A vendégek védelme ezúttal nem bizonyult oly szilárdnak, mint máskor. A csúszós, mély talaj is hozzájárult a németek győzelméhez. Mátrai például néhányszor ragyogóan mentett, máskor pedig súlyos hibákat vétett és ehhez hasonló volt társainak játéka is. Grosics viszont bravúrosan védte hálóját, így többek között kifogta a német középcsatár egyik lövését is, mely a jobb felső sarokba tartott. De több más alkalommal is kitüntette magát. Sipos pedig szinte menthetetlennek látszó helyzeteket tisztázott.

A németek nagy lelkesedéssel küzdöttek, korszerűen futballoztak s ennek meg is lett az eredménye. Győzelmük megérdemelt volt, de ismételjük: célszerűbb játékkal a magyarok is gólt rúghattak volna. Nem lehet ma már pepecselni, állítgatni, feleslegesen cselezni, avagy gólhelyzetben leadni a labdát. Lám, a németek minden helyzetből lőttek, harminc méterről is, amivel szemben a magyarok csak a második félidőben szánták rá magukat — de csak időközönként — erre az egyedüli helyes megoldásra. A hannoveri találkozó és annak eredménye minden bizonnyal — éppen azért, mert elveszett — jó lecke lesz a magyarok számára. Még idejében ráeszmélhetnek arra, hogy a svédországi labdarúgó-világbajnokságon gólképes csatársorral kell felvonulniuk, mert ott még különb ellenfelek várnak majd rájuk, mint Hannoverben.

Egy rádióriporter emlékkönyvéből

Tizenkét éve, hogy izgalomtól fűtött hangja életre kelti a rádió hangszóróján keresztül a különböző sporteseményeket. Szepesi György rádiőközvetítései nagy népszerűségnek örvendenek szerte az országban. A világot járt riporter életében sok kedves esemény játszódik le, olyanok, melyekről a hallgatók nem mindig értesülnek. Szepesi György emlékkönyvéből adunk át most egy csokrot olvasóinknak.

„A sok szép emlék közül is kimagaslik a londoni „évszázad mérkőzése", pedig ennek közvetítése előtt ugyancsak izzadtam. Félórával a mérkőzés előtt már telefonkapcsolatomnak kellett volna lenni a budapesti stúdióval, viszont valahol megszakadt a vonal, hiába hallóztam, ordítottam, sehol semmi. Budapest elveszett az úrben s én tudtam, hogy odahaza a nagy mérkőzés miatt szinte megállt az élet, némelyik üzemben talán leállt a munka. Hiába könyörögtem, sírtam az angol technikusoknak, nem tudtak segíteni. Hatvan másodperccel a közvetítési idő előtt elkezdtem beszélni.

— Ha hallotok, ha nem — mondtam üzenetképpen a mikrofonba — félperc múlva kezdem az adást.

Elkezdtem, s Hidegkúti lövése nyomán már az első percben benn táncolt a labda Merrick hálójában. Csak a szünetben jelentkezett Budapest és közölték, hogy az első perctől minden rendben ment. Azt el se tudom mondani, hogy a második félidőben milyen kitörő örömmel közvetítettem a magyar csapat kitűnő játékát, Bozsik és Hidegkúti újabb gólját, a magyar labdarúgás világraszóló diadalát."

Szepesi György ott volt a három év előtti labdarúgó-világbajnokság döntőjén, a nyugatnémet—magyar találkozón is.

„A németek harmadik gólja után, mely Ráhn lövéséből esett, bizony elcsuklott a hangom és majdnem elsírtam magam. Tudtam, hogy akkor nemcsak az én torkom szorult el, hanem a többi száz és százezer magyar szurkolóé is otthon és a világ minden táján a rádiókészülék mellett."

A balszerencse sem kerülte el a magyar rádió kitűnő sportriporterét.

„A VIT versenyek során Grünauban az evezősök versenyén voltam. Külön motoroson kézi magnóval kísértem végig a futamot. Egyre jobban elragadott a hév: A magyar hajó pompás hajrába kezd, már vezet és csak 100 méterre van a cél... És ekkor kifogy a tekercsből a szalag. Általában nyugodt embernek tartanak, de az akkor félhangon elmormolt néhány szó mindenhez inkább hasonlított, csak imához nem..."

Az sem volt mindennapi eset, ami az 1948-as londoni olimpián a magyar-francia vízilabdamérkőzés közvetítése közben történt.

„Délután négytől kaptam vonalat és pontosan el kellett kezdenem az egyenes-adást. Igen ám, de a műugrás nagyon elhúzódott, a mérkőzésre csak 16.40-kor kerülhetett sor, tehát 40 percig beszélnem kellett valamiről. Elkezdtem, talán még sokan emlékeznek rá. Szó került zenére, divatra, színházra, közlekedésre, a híres londoni ködre, — csak vízilabdára nem. Végre elkezdődött a mérkőzés. Az első félidőben 4:2-re vezettek a franciák s én már fentem a fogam a sok ezer hallgatóval együtt a második félidőre, amikor Bécs „belépett" a vonalba és kijelentette:

— A megállapodás értelmében ettől a perctől kezdve mienk a vonal, kérjük az adás befejezését.

Ebben a pillanatban a vonal elnémult. És a magyar csapat a második félidőben kiegyenlített és 5:4-re megnyerte a mérkőzést. De ezt már csak az esti hírösszefoglalóból tudhatták meg a hallgatók".

Nem feledkezhetünk meg a helsinki olimpiáról sem, hiszen a rádió mikrofonjával Szepesi ott volt mind a tizenhat aranyérem megszületésénél is és igyekezett a hallgatók szeme elé varázsolni a helsinki szép napok izgalmas perceit. De sokáig sorolhatnánk a versenyeket, mérkőzéseket, hiszen Szepesi Gyuri ott volt a magyar sportolók sikereinél és balsikereinél egyaránt. 12 év alatt pedig sportverseny volt bőven.

Képes riportsorozatunk

Munka után

Kosztelnik Anci, a PEAC sokoldalú atlétája, a gátfutóbajnok, már fél éve Rubint Imréné. A kis szobában új bútor, a szekrényben a sportérmek tömege mellett Jókai-kötetek sorakoznak.

— Minden nélkül kerültünk össze — magyarázzák — amit itt látni lehet, mindent mi spóroltunk.

A házaspár a 32. Építőipari Vállalatnál dolgozik, a férj pénzügyi előadó, a feleség anyagkönyvelő. Reggel héttől estig dolgoznak, és szabad szombatjuk van. A kereset meg arra elég, hogy rendes étetmód mellett így apránként összegyűjtögethessék a bútort. Legnagyobb probléma a lakás, mert egyelőre együtt laknak a szülőkkel. Másik nagy probléma az időhiány. Anci reggel takarít, esténként pedig szépen beosztva elvégzi a mosást, vasalást. Főzésre már nem is jutna idő — esetleg a „kultúra rovására" — de a lakás miatt is jobb az üzemi étkezés.

Mert a túl edzés is igénybevesz heti három délutánt.

— A vállalat nagyon megértő volt, segített, ahogy tudott, nehogy az edzésekről el kelljen maradnom. Most mégis visszaestem ...

— Csak nem vesztette el a kedvét a sporttól?

— Ilyesmiről szó sincs! De az eredményektől teszem függővé, hogy a komoly sportolást folytatom-e,

Szóval a jövő év Rubintéknál a fordulat éve.

— Természetesen, ha újra jobb eredményeket érek majd el, akkor folytatom, boldogan folytatom, még sokáig ...

Ez ellen a férjnek sincs kifogása.

Ötéves a Szpártákusz Sportkör

A Pécsi Szpártákusz Sportkör fennállásának ötéves évfordulójához érkezett. Szombaton a Szövetkezetek Megyei Kultúrházában jubileumi közgyűlésre jöttek össze a sportkör tagjai és barátai. A vezetőség beszámolója után kitüntetéseket osztottak szét. A legjobb társadalmi aktivák a sportkör ötéves fennállásának emlékére alapított díszes veretet kaptak.

Hol művelődjünk? Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Szív küldi szívnek szívesen.
18.10: Hírek.
18.15: Az év legérdekesebb könyveiből.
18.35: 25 év története. Visszaemlékezés a Bőrgyári Torna Club negyedévszázados életére. — Riportműsor.
18.50: A vasárnap sportja.
19.00: Műsorzárás.

A MAGYAR POSTA ULTRARÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA A 88,6 MEGACIKLUSON

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Töltsön egy órát a rádió mellett!

SZÍNHÁZ

Lehár Ferenc: Víg özvegy (este 7 órakor)

MOZI

Park: Grant kapitány gyermekei (délelőtt 10 órakor). Nehéz kesztyűk (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: 306-os számú ügy (délelőtt 10 órakor). Két anya (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: A mexikói (délelőtt 10 órakor). Nehéz kesztyűk (5, 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Ők ketten (délelőtt 10 órakor). Két Lotti (5 és 7 órakor)

Építők kultúrotthona: Gyilkosság a Dante utcában (5 és 7 órakor)

Bőrgyár kultúrotthona: Negyvenegyedik (fél 5 órakor).

Leöwey Klára Leánygimnázium: Vízkereszt vagy amit akartok (4 és 6 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Veszélyes ösvényen (délelőtt 10 órakor). San Salvatore (3, 5 és 7 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Balkezes újonc (délelőtt 10 órakor). Gyilkosság a Dante utcában (3, 5 és 7 órakor)

Május 1. (Vasas II.): Puskás ember (délelőtt 10 órakor). Külvárosi legenda (3, 5 és 7 órakor)

Kossuth (Mohács): Furfangos Nyeszterka (délelőtt 10 órakor). Hajnalodik (4, 6 és 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Két úr szolgája (délelőtt 10 órakor). Dani (fél 4, fél 6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

*

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Klasszikus operett-részletek.
17.55: Jogi tanácsadó. — Dr. Stadtrucker Péter előadása a „Levonások a munkabérből" címmel.
18.00: Népzene.
18.10: A nap eseményeiből.
18.30: Tánczene.
18.45: Búvós az ó-évtől. Riportműsor.
19.00: Műsorzárás.

A MAGYAR POSTA ULTRARÖVIDHULLÁMÚ KÍSÉRLETI ADÓJA A 88,6 MEGACIKLUSON

17.00—17.30: Ipari adás.
17.30—19.00: Azonos a Pécsi Rádió műsorával.
19.00—20.00: Népszerű operaest.

SZÍNHÁZ

Szűnnap.

MOZI

Park: Nehéz kesztyűk (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Kossuth: Dankó Pista (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

Petőfi: Nehéz kesztyűk (5, 7 és 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Láz (5 és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs: Csiga lépcső (5 és 7 órakor)

Kossuth (Mohács): Hajnalodik (6 és 8 órakor)

*

SZILVESZTERI TÁNCMULATSÁG lesz december 31-én, kedden este 8 órától éjjel 4 óráig Pécs város Művelődési Házában. Éjfél után malacsorsolás.

*

A Pécsbányatelepi Zalka Máté kultúrotthonban 1957. december 31-én este 7 órai kezdettel nagyszabású szilveszteri estet rendez a Bányász Sportkör.

TÁNCISKOLA

kezdődik január 3-án, pénteken este fél 7 órakor a KISZ és Szakszervezetek Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13., volt Tiszti Klub). Tanítás: kedd, péntek. Vezeti: Balog. Előzetes jelentkezés a Művelődési Otthon irodájában.

AZ UTTÖRŐHÁZ

ma délután 3 órai kezdettel vidám szilveszteri úttörő karnevált rendez, melyre minden úttörőt jelmezben elvárunk. Lesz tánc, büfé, hűsítő ital és szív küldi.

Hírek a nemzetközi sportvilágból

A nemzetközi sportorvosi szövetség

jövő évben Moszkvában sorrakerülő XII. kongresszusának témáit és előadóit is kijelölték, illetőleg felkérték már. Az első témakör az edzésben lévő és túledzett sportolók szervezetének állapotát taglalja, morfológiai fiziológiai és klinikai vizsgálatok szemszögéből. Előadók: Leutonov és Zimkin szovjet professzorok, dr. Prokop (Ausztria) és dr. Smodlaka (Jugoszlávia). — A második témakör a sport és gimnasztika profilaktikus és gyógytényezőként való felhasználását öleli fel a kardiovaszkuláris rendszer megbetegedéseivel kapcsolatban. Mochov (szovjet), Tegner (angol), Plas (francia) professzorok exponáló előadásai alapján. Végül La Cave (olasz) és Jirasek (csehszlovák) orvos-tanárok sport-reumatológiai kérdésekről értekeznek.

*

Miért van annyi labdarúgónak porcleválása?

Dr. F. Heiss ismert német sportorvos, a karlsradti sportklinika igazgatója kijelentette, hogy megfigyelései szerint a labdarúgó porcsérüléseit a labdarúgócipők talpgombjai okozzák. A magas gombok jól kapaszkodnak a talajba, s nem engedik elfordulni a lábfejet és ennek következtében jönnek létre a súlyos térdsérülések. Azt javasolja dr. Heiss, hogy a labdarúgócipők talpának közepére csak egyetlen magasabb talpgombot helyezzenek, köréje pedig négy egészen alacsonyat. Így a szabályos magasságú gomb körül elfordulhat a lábfej is és egyszerűen megszűnnek a meniszkuszsérülések. Összehasonlításul a hegymászók cipőjét említi a német sportorvos. Amíg nehéz, vasszögekkel kivert cipőben másztak a hegyeket, egymásután szenvedték el a súlyos térdsérüléseket. Amióta gumitalpú hegymászó cipőket gyártanak csak, egy csapásra megszűntek a hegymászók súlyos térdsérülései.

*

Élettani szempontból

érdekes kérdéssel, az élőlények fizikai teljesítményével foglalkozik az Élet és Tudomány augusztus 4-i száma a „Natural History" című folyóiratban Ross E. Hutchine tollából megjelent dolgozata nyomán. Az ismertetésből kiderül, hogy különösen a kisebb testű rovarok teljesítménye szinte elképesztő: a hangya testsúlyánál 52-szer nagyobb követ is elmozdít, a bolha milliméteres lábaival csaknem 20 cm-t ugrik magasba. Az emberhez testsúlyban közelálló emlősállatok már csak jóval kisebb százalékban szárnyalják túl a sportoló embert. A szarvas távolba 12.4 m-t, magasba 2.4 m-t, a puma 11.6 és 2.7 m-t, a kenguru pedig 9.7 és 3.7 m-t ugrik. Hutchine felfogása szerint a teljesítménykülönbségnek főként az az oka, hogy a rovarok szilárd váza (kitin) a test külső részén helyezkedik el, az izomerő tehát kedvezőbb emelő hatásokban jut kifejezésre, mint a csontvázzal rendelkező emlősök esetében. Egy másik ok az a természeti tény, hogy az élőlények térfogata a nagysággal sokkal gyorsabban növekszik, mint a felülete. A kisebb test viszonylagosan előnyben van a nagyobbal szemben.

— HALÁLOZÁS. Ifj. Helstáb József elhúnyt. Temetése hétfőn fél 1 órakor.

Gyászoló család.

— Szeretett jó édesanya, anyós, nagyanya, dédnagyanya, özv. Neth Józsefné 26-án elhúnyt, temetése 30-án 1 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk Mohácsi József temetésén megjelentek és részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család

TÜKE SUSOGJA

— Tüke, a sportrajongók halálra ünjék magukat. A napokban egy szurkoló utánam kiabált hogy a Dózsa karácsonyra meghívhatta volna az eszéki labdarúgókat.

— Nézze mester, az igazi szurkoló most sem pihen. Ott vannak a kosárlabdamérkőzések és főleg a kézilabda teremkupa.

— Olyan érdekesek a kézilabdamérkőzések?

— Még annál is érdekesebbek, mester! Izgalmas a játék és a jóci rajongóknak az tetszik, hogy sokszor „zörög a katroc". No meg látvány is bőven akad!

— Igen, maga már susogott az elspórolt női sportnadrágokról.

— En nem erre gondolok, hanem arra, amit a „kívülálló" a legutóbbi fordulóban tapasztalt.

— Legalább érdekes volt?

— Na figyeljen ide! Elsősorban az volt „látványos", hogy vasárnap a Dózsa a II. osztályú női mérkőzésen majdnem teljes első csapatát játszatta. Már egymagában ez is komolytalanság. Hát még amikor az edző kiadta az utasítást hogy „csak balkézzel lőhetnek kapura a játékosok". Mester, ennyi kétbalkezes nőt még nem láttam egyrakáson!

— Megmoshatná az edző fejét, Tüke!

— Azt nem lehetett mester, mert az edző igen okosnak látta volna a PEAC II.—Dózsa II. mérkőzést. A Csizek-testvérek úgy küzdöttek egymás ellen, mintha a mérkőzés eredményétől függött volna a karácsonyi kacsapecsenye.

— Az sem megvetendő, Tüke.

— De az sem mester, amit a Traktor lányoknál tapasztaltam. Amikor kifutottak a terembe, nemcsak én, mások is meglepetéssel észlelték, hogy a komlói kézilabdás lányok szerepelnek a Traktor színeiben.

— Hát ezt hogyan csinálták?

— A Traktornak van szakosztálya, de nincsen kézilabdás lánya, a Komlónak van kézilabdás lánya (nem is egy), viszont nincsen szakosztálya. Mit tesz ilyenkor az ügyes sportvezető?

— Biztosítja a sportolási lehetőséget.

— Csak szeretné. Legutóbb is négy mérkőzésen volt baj. Részben érvénytelen igazolások részben pedig orvosi igazolások hiánya miatt. Hát hol voltak az ügyes sportvezetők?

— Egyesek csak a „driblihez" értenek, akár a focinál.

— Ott volt a Pedfő—Komló férfi mérkőzés. Rangadónak számított, nagy is volt az érdeklődés. Erre az történt, hogy a komlóiakat úgy elpáholták a „tanító bácsik", mint az a neveletlen kölyökkel szokás. És miért? Mert három orvosi igazolás miatt nem játszhattak, köztük a kapus sem.

— Az a baj, hogy sokan csak akkor mennek az orvoshoz, ha „doktor bácsi fáj a hasikám!"

— Igy volt ez a Pedfő—Traktor női mérkőzésen is. Két traktoros lány szintén az „orvosi" miatt nem játszhatott. A félidőben a Traktor intézője viszont felfedezte, hogy a főiskolásoknál az egyik lánynak sincs rendben az igazolása. Erre jött az óvás és most a mérkőzést újrajátsszák.

— Szóval ilyen „zűrök" vannak a teremben?

— Igy járnak azok, akik sokat akarnak markolni. Nagy létszámot, tömegsportot akartak a Téli Kupában. A tömegsport helyett azonban tömegbajok születtek.

— Miért nem igyekszik a versenyirósághoz?

— A rosszmájúak szerint az a baj, hogy nem férfi irányítja a dolgot. En nem hiszek nekik, bár váltig hang-osztatják, hogy az asszonynak a főzőkanál mellett van a helye.

— Hát azért nem az asszonyok tehetnek mindenről.

— De az „időmérésről" igen. Nem ritka hogy két percre kiállított játékos négy percig pihen. Legutóbb a Traktor—Dózsa női mérkőzés idejét mérték el alaposan. Ha az egyik nézö nem ordít fel az éhségtől, talán még máig sem fújja le a találkozót a játékvezető.

— Jól van Tüke, majd rendbejönnek a kézilabdázók, ne bántsa már őket. Mi érdekeset tud a „haladó" sportágról?

— A focit érti ez alatt? Hát elsősorban elmesélem, hogy pécsi szurkolók levelet írtak az MLSZ egyik vezetőjének a kérdéses Pécs—Salgótarján óvási üggyel kapcsolatban. Megkérdezték tőle, hogy amikor az újságnak nyilatkozott, a szabályokkal nem volt tisztában, avagy kimondottan rosszindulatból foglalt állást? Mindenesetre úgy „nyilathoztak" a Széchenyi téren, hogy az illető sporttárs „nem egy napon született a jóindulattal".

— Mi van egyébként az NB I-esekkel?

— Másodikán egy hétre Hévízre utazik a csapat. Mit gondol ki megy velük?

— Nem tudom.

— A Czibulka sporttárs.

— Mégiscsak igaz, amit a köpködőn hallottam?

— Nem igaz mester. A tavaszi „alapozás" csak Hévíz után kezdődik itthon. Ezt a munkát pedig már a „Volentik-cég" irányítja. Méghozzá igen nagy várakozás mellett. Egy szurkoló nekem már kiszámította, hogy 25 ponttal bentmaradunk.

— En viszont azt hallottam, hogy a maga „18"-as karácsonyi ajándékának örültek a legjobban az NB I-eseknél. Pécsett és Komlón egyaránt.

— Na, azért ennél nagyobb örömről is tudok. Két hónapja újságoltam magának, hogy Mackó, a Dózsa fiatal helycserés csatára összecserélte bőrönjét egy utaséval és igen rossz „boltot" csinált, mert a teljes ruhatára helyett egy kincstári lepedőt és egy kopott esőkabátot „húzott". Nos, a napokban nagy örömöt érte a fiút. Visszakapta a csomagját és állást is kapott hozzá.

— Még azt mondja el, mi újság a kosarasoknál?

— Ujításon törik a fejüket. Múltkor sajnos kikaptak a fiúk, mert az a hosszú Tuboly 49 pontot szerzett ellenünk úgy, hogy egyezerűen felülről „pakkolta" a kosarat. Mivel a pécsieknél nincsen ilyen hosszú ember, a hírek szerint a Tálos Öcsi nyakába fellőttetik, mondjuk a Bannát, odaállítják majd őket az ellenfél palánkja közelébe és a többiek csak „feladogatják" nekik a labdát. Ha ez nem tetszik az ellenfélnek és elkezdik lökdösni a „zsiráfembereket", hát majd a büntetőkből szerzik a pontokat. Ezzel a taktikával akár a „vidék legjobb csapata" címet is meg tudják majd szerezni. Mire elszontlátásra!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft
MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Telefon: 30-27
Nyomdáért felel: Mellés Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA.

XIV. ÉVFOLYAM, 306. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1957 DECEMBER 31

128.000 mosógép, újtípusú rádiók, 125 köbcentiméteres Danuviák

Milyen érdekesebb árucikkekre számíthat a lakosság 1958-ban

— Az új esztendőben a vásárlók sok cikkből lényegesen többet találnak majd az üzletekben, mint 1957-ben. Rádióból például maradéktalanul ki tudják elégíteni a vásárlók kívánságait, sőt nyolc-tíz újtípusú készülék között válogathatnak. Az új vevőkészülékek legnagyobb része természetesen már ultrarövid hullámú adás vételére is alkalmas. Televízióból a már ismert típusokon kívül három újabb típus készül. Ezek közül az egyiket rádióval építik egybe.

— Mosógépből az ipar jövőre 128 000-et készít, ami az ideinek háromszorosa.

— Jövőre gyártanak hazánkban először elektromos hűtőszekrényt, 2 500-at állítanak elő. Porszívógép a jövő évben már több készül, sőt egy új típussal bővítik a választékot.

— Kétszeresét hozzák forgalomba az idei mennyiségnek elektromos tűzhelyekből és villanyvasalóból is.

— A jövő évben már forgalomba kerül a magyar gyártmányú versenykerékpár is.

— Már az első negyedévben megjelenik a boltokban a 125 köbcentiméteres Danuvia motorkerékpár.

— A jövő évben már teljesen ki tudják az igényeket elégíteni varrógépből is. A választék bővítésére is törekedtek, így 1958-ban ebből a fontos háztartási gépből is új forma kerül a boltokba.

Hatvanhatezer lakás épül magánerőből a hároméves tervben

Az országgyűlés építési bizottsága hétfőn ülést tartott Az ülésen két napirendi pontot tárgyaltak meg

Köböl József építésügyi miniszterhelyettes ismertette összefoglalóját a magánerőből folyó lakásépítés legfontosabb problémáiról és az ezzel kapcsolatos javaslatokról. Elmondotta, hogy a magánerőből történő lakásépítés 1957-ben széleskörű országos családi házépítési mozgalommá fejlődött. A hároméves tervben ez a fejlődés folytatódik. Ugy tervezik, hogy három év alatt 66 ezer lakást építenek magánerőből, állami segítséggel. A tapasztalatok ugyanis arra mutatnak, hogy csak állami erőből épített lakásokkal a lakáskérdés nem oldható meg. Az állami erőből épített hűszezer új lakáson kívül ugyanis saját erőből további 22 000—24 000 lakást építettek az idén. Szükséges, hogy a lehetőségekhez mérten minden támogatást megadjunk az egyéni erőből építőknek.

A beszámolót széleskörű vita követte.

Mindenekelőtt azt hangoztatták: szükséges, hogy az elmúlt években lebonyolított ingyenes házhelyjuttatást felülvizsgálják és azoktól, akik egy évtizeden át nem építettek, nem is kívánnak építeni, vonják meg a házhelyet. A telkeket azoknak adják át, akik valóban építeni akarnak.

Szükséges, hogy megfelelő műszaki terveket olcsó áron juttassanak az építeni akaró lakosságnak.

Többen rámutattak, hogy az állami kölcsön jelentős segítséget nyújt a családi ház-építőknek. Abban is egyetértettek a felszólalók, hogy nagy szüksége mutatkozik annak: az állam megfelelő segélyrendszerrel tegye lehetővé a családi házak építésének befejezését.

A családi ház-építés egyik legnehezebb kérdése az építőanyag biztosítása. Ebben az évben a tetőfedő és a burkolóanyagot kivéve az ellátás általában megfelelő volt, 1958-ban azonban igen jelentős erőfeszítést kell tenni, mert az állami építkezések is több anyagot használnak fel. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a hiányzó anyagok termelésére. Ezenkívül erősen támogatni kell a helyi építőanyagok felfedését és kitermelését.

A bizottság második napirendi pontként az állami tulajdonban lévő kisebb családi ház jellegű épületek magánosoknak való eladása szabályozásáról tárgyalt. Az állami tuladonban lévő kisebb családi ház jellegű épületek magánosoknak való eladása szabályozásáról tárgyalt. Az állami tuladása ma is folyik. Szükséges azonban, hogy minisztertanácsi határozat szabályozza pontosabban az eladható házak kijelölését, az eladási árat, az eladást lebonyolító szervezetet, valamint a házvételi engedélyek kiadását.

Magyar államférfiak üdvözlő táviratai

Dobi István és Kádár János üdvözlő táviratot küldtek a Román Népköztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából dr. Petru Groza elvtársnak, a Román Népköztársaság nagy nemzetgyűlése elnöksége elnökének, Chivu Stoica elvtársnak, a Román Népköztársaság minisztertanácsa elnökének, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak, a Román Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának.

Több mint 28 ezer tonna szén — terven felül

A két szénbányászati tröszt versenye az évi terv befejezése óta is, komoly eredményeket hozott. A komlói bányászok néhány nap alatt több, mint 12 ezer tonna szenet termeltek terven felül. Ehhez, a komlói üzemek közül Bétaakna dolgozói járultak hozzá leginkább, akik már havi tervüket is több, mint 6 százalékkal túlszárnyalták. A „vidéki" üzemek közül legjobb Mánza, melynek dolgozói közel 107 százalékra teljesítették decemberi tervüket.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt dolgozói 17 ezer tonna szén termelését vállalták évi tervükön felül. Ebből a mennyiségből december 29-ig 16,371 tonnát szállítottak felszínre.

Nagyon szépen dolgozik a szabolcsi és vasasi kerület, amely szombati tervét 116, illetve 109,3 százalékra teljesítette. A decemberi terv teljesítésében legjobb Vasas, melynek eredménye 108,1 százalék.

Kilencvenezer péksütemény

Ma a Sütőipari Vállalat 42 000 kiflit, 48 000 zsemlét és 16 500 bucit hoz forgalomba. Nagy mennyiségben készülnek vajasáruk is. Igy 1200 zsúrkenyér, 1000 fonottkalács, 800 pogácsa, hatvan kilogram kuglóf és mintegy ezer vegyes sütemény hagyja el az üzemeket.

Választás lesz a Szovjetunióban

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége 1958. március 16-ára tűzte ki a Szovjetunió Legfelső Tanácsának választásait. A jelenlegi (negyedik) Legfelső Tanács megbízatása 1958. március 14-én jár le.

VIDÁM SZILVESZTERESTÉK

Pécsett és az egész megyében vidám szilveszter-esteken búcsúznak az óévtől és köszöntik az új esztendőt. Tarka bálok és zenés mulatságok szórakoztatják a vendégeket hajnalig.

Azé a malac, aki megfogja!

A Belvárosi Étterem betyárgulyással, korhelylevessel, farsangi fánkkal, pulykasülttel, halászlével és halkocsonyával várja a szilveszterező vendégeket. Nem hiányzik majd a malacpecsenye sem. Öt malacot sütnek meg ropogósra, almával a szájukban.

S hogy a sokféle jó falatra legyen mit inni, 12 féle palackozott és kétféle folyóbort biztosítottak. A tombolán egy tortát sorsolnak ki. Érdekessége lesz a belvárosi szilveszter-estnek, hogy malacfogást rendeznek. Elengedik a visító kismalacot, és azé lesz, aki elfogja.

Violin-együttes a Nádorban

A Nádorban, Pannoniában és a Mecsek cukrászdában Barabás Ildikó énekel. A Nádor termében a budapesti Violin együttes játszik. A Pannoniában Rácz Sándor és zenekara muzsikál. A Mecsekben pedig a közkedvelt Zsuzsi ül a zongoránál.

A Nádorból sem hiányzik majd a fánk, a hal és a malacsült. Mellé 20 féle palackozott és folyóborból válogathatnak a vendégek.

Sok Pécsett tartózkodó budapesti vendég határozott úgy, hogy ősi városunk patinás szállodájában tölti a szilvesztert. Külföldi vendégeket is várnak, elsősorban Csehszlovákiából.

Ezer tál kocsonya

A Pécsi Vendéglátó Vállalat ezer tál kocsonyát készít szilveszterre. Ezenkívül a szokásos italmennyiségen felül még 200 üveg pezsgőt, 200 hektóliter bort biztosítanak újévre. A Közétkeztetési Vállalat is 50 hektóliter borral többet tárolt az ünnepre a szokásosnál.

A dömörkapui menedékház — mint a családi kirándulások kedvelt szórakozóhelye — szilveszterre is így készül. Virsli töpörtyüs pogácsa, kocsonya hétféle palackozott bor és egyéb ínyenc falat fogadja azokat, akik szeretik a csendes vendéglőket.

Nyitvatartás: reggelig

Az éttermek: a Gyöngyvirág, a Holdfény, az Oázis és a Hullám reggel ötig tartanak nyitva. A többi szórakozóhelyre úgy szól a rendelkezés hogy legkésőbb hajnali kettőkor zárórát kell csinálni, de ha nincs forgalom, úgy előbb is lezárhatnak. Az Utasellátó reggel 4-ig tart nyitva.

Műsoros esték, vidám bálok

Az Uránérc Bányavállalat Kultúrotthonában szilveszterkor este 8 órai kezdettel műsoros estet rendeznek. A műsoron versek, egyfelvonásosok és Kálmán hallhatatlan operett-muzsikája szerepel. Ugyan csak műsoros estet rendeznek Nagyárpádon is, ahol Karinthy és Nádassy jelenetek tarkítják a műsort.

Ezenkívül csaknem valamennyi kultúrotthonban, gyári klubban, falusi művelődésházban rendeznek táncestélyeket, vidám reggelig tartó bálokat.

Mozdonyvezető-szilveszter

Amikorra ez az újság az utcára kerül és a koránkelő olvasó szétnyitja kíváncsian, hogy belekukkantson a legfrissebb külpolitikai hírek közé, vagy elkezdje a békekölcsön nyereményjegyzékek böngészését, Kocsis István mozdonyvezető már a fűtőház felé ballag.

Reggel öt harminckor kezdődik a szolgálata, és megint a gépen ünnepli a Szilvesztert.

Milyen érzés mozdonyon tölteni a szilvesztert?

— Nem jó. Dehát a szolgálat az szolgálat. Szilveszter ide, vagy oda, — tárja szét karjait Kocsis István, miután leszállt a négyhuszonnégyesről. — Dehát megszoktam már, húsz év alatt. Tavaly is úton voltam szilveszterkor, idén karácsonykor is...

— Meg lehet szokni ezt is. És vállaltuk is ezt, amikor mozdonyvezetők lettünk. Emlékszem, amikor húsz évvel ezelőtt vizsgáztunk, a műhelyfőnök elmondta, mi a kötelessége egy mozdonyvezetőnek. Azt is mondta: jól jegyezzék meg, hogy egy mozdonyvezetőnek nincs sem vasárnapja, sem ünnepnapja, mindig első a szolgálat. Emlékszem, hárman mindjárt meg is gondolták magukat, nem lettek mozdonyvezetők...

— Hát igen, ilyen a szolgálat, — veszi át a szót Batári elvtárs, aki szintén eltöltött már mozdonyon egy tucatnál is több szilvesztert. — Az ember megáll az állomásokon, belát az állomási vendéglőkbe is, látja a mulatozókat, egy kicsit elgondolkodik, hogy jó lenne otthon lenni, aztán már kapja is a jelzést, indulhat tovább. Vagy pedig elkap egy szilveszter napi hófúvást és három napig sem tud hazajönni, úgy mint én jártam 1929-ben.

— És a család mit szól mindehhez?

— Megszokták már ők is, hogy a szolgálat, az szolgálat, — mondja mosolyogva Kocsis elvtárs. — Amikor a feleségemmel egybekeltünk, elmondtam néki, mivel jár a mozdonyvezetőnék élete. Csak ritkán ünnepelhetünk együtt... Ő pedig vállalta ezt az életet...

— Persze, jó lenne egyszer már együtt szilveszterezni. A fiam is tizenkilenc éves már, a lányaimat is meg tudnám már táncoltatni, tizennégy évesek. Szeretném a fiamat látni. Mert most már egymásután rendezik a KISZ-ben a műsoros estéket, ő is mindig fellép, de mindig akkor, amikor éppen úton vagyok. Na majd talán jövőre... Igaz, mindig ezt mondjuk.

Boldog új évet kívánunk egymásnak, aztán a négyhuszonnégyes méltóságteljesen megindul a fordító felé, mert hátra van még egy kis szerelés.

Reggel pedig indul újra a gép Kocsis Istvánnal, Kristóf Zsigmond és Nagy Ferenc fűtőkkel Pécsbányarendezőre a 77-es szénvonatért, amit Dombóvárig visznek. Akkor indulnak majd vissza, amikor az emberek elindulnak a szórakozóhelyek felé, búcsút venni az óévtől. Ők majd valahol útközben kívánnak egymásnak boldog új évet. Amikorra pedig végeznek a szereléssel is és hazaindulnak a családjukhoz, már világos lesz, a szilveszterezők többsége már a legszebb álmát alussza...

K. P.

Ötszáz baranyai parasztfiatal tanul az ezüstkalászos tanfolyamokon

Az idei télen egy híján harminc baranyai faluban indult ezüstkalászos tanfolyam. A hallgatók száma megközelíti a hétszázat.

Örvendetes jelenség, hogy a parasztfiatalok körében igen megnőtt az érdeklődés a tanfolyamok iránt. Amíg más években a hallgatók zöme az idősebbek közül került ki, most mintegy ötszáz fiatal sajátítja el a mezőgazdasági tudományokat. A legfiatalabb ezüstkalászos gazdajelölt — egy 15 éves gyermek — Mohácson tanul. Megjelentek a nők is a baranyai tanfolyamokon: Siklóson például három, Bikalon pedig hat asszonyhallgató van.

A tananyag jobb elsajátítására megyeszerte önképzőköröket szerveznek az ezüstkalászos tanfolyamokon résztvevő dolgozó parasztok és egymás tapasztalatait megismerve tanulmányozzák itt az egyes mezőgazdasági kérdéseket.

Gazdag zárszámadás a pécsváradi járásban

A pécsváradi járás termelőszövetkezeteiben már megtartották a zárszámadási közgyűléseket. Átlagosan 46 forint 38 fillért ér egy munkaegység a járásban. Emögött a kátolyiak 70 forint 84 fillére és a hidasi Uj Élet Tsz 25 forintos munkaegysége húzódik meg, mint szélső határ. Kátolyban Rumsauer család négy taggal dolgozik a közösségben. A család egy-egy tagja 8 hónap alatt 14 849 forintot keres. Matyej családból ketten vannak a tsz-ben és átlagkeresetük tagonként ugyancsak 8 hónap 17 430 forint, ami 2 180 forintos havi bérnek felel meg.

Harmincnégyezer levél egy nap alatt

A Pécsi Posta igen nagy forgalmat bonyolított le az ünnep előtt és alatt. A csúcsforgalom idején naponta 1200 táviratot és ajánlott levelet kézbesítettek. Ugyanennyi volt a napi, kikézbesített csomagok száma is karácsonykor. Levélben a csúcsforgalom december 24-én tetőzött, amikor 34.500 levelet kaptak a pécsiek. Ami annyit jelent, hogy minden negyedik lakosnak írtak levelet. Igen nagy szám ez ha összehasonlítjuk az átlagos hétköznapi levélmennyiséggel, amikor csupán tízezer levelet hordanak ki a postások,

Négyezer csók

Vagyis hogy négyezer címzettnek küldött „szív küldit" a Pécsi Rádió, s természetesen a „feladók" e négyezer dalért mindig kaptak egy-egy csókot. Akár a nagymamától, férjtől, feleségtől, szeretőtől vagy bárki mástól, akinek néhány kedves percet eredményezett a dalocska.

Kedves percet?

Hogy is mondjam... természetesen nem minden esetben. Mert Nagy Marika, a Rádió „szívküldise" a megmondhatója, hogy egy-egy szeretettel útrabocsátott dal néha milyen bonyodalmakat okoz.

Nemrég — talán két hete — a következő szöveggel dalt küldött egy hölgy: „Jenőnek küldöm a dalt, igaz szeretettel a Petőfi utcába." Megmondta a házszámot is, majd felcsendült a dal: „Szeretlek én, Jöjj vissza hozzám. Szeretném lázasan újra csókolni a szád..."

Hát ez szép dal mindenesetre, hanem a szóbanforgó bérház asszonyai egyáltalán nem érzékenyültek el. A Jenő névre hallgató férjeknek napokig nem volt nyugtuk, mert az asszonyok krokodil-könnyekkel tarkított perpatvarban gyanúsították őket. Még hogy „lázasan újra csókolni!" — Hát ez éppen elég volt ahhoz, hogy néhány családban felboruljon a békesség. A Rádió természetesen a „feladót" nem szolgáltatta ki a felbőszült asszonyoknak, mert ezt tiltja a hivatali titoktartás.

Még jó, hogy ilyesmi létezik...

Hanem a dalszövegekkel is baj van! Küldtek itt már hetvenegyéves nagymamának is „mambó"-t, vagy például a szerető hitves ezzel a dallal kedveskedett férjének: „Te sem vagy különb a többinél...", de fiatalember is küldött dalt a póruljárt lánykának ezzel a szöveggel: „Te akartad, hogy így legyen...' Hogy a kislány mit akart, azt persze nem tudni, de sejthetjük...

De félre a tréfával: a szív-küldi azért mégis — mondhatnánk úgy is, — várakozáson felül teljesítette a hozzáfűzött reményeket. Kissé frázisnak hangzik ez, de valóban így van. Négyezer ember fejezte ki legőszintébb érzelmeit kedves, felejthetetlen dalocskákban...

Nagy Marika, a „szív-küldi" „postása" a következő esztendőben is olyan dalokat, nótákat közvetít majd, amelyek még jobban összekovácsolják az embereket...

Ez az ő újévi kívánsága...

(R. F.)

Befejeződtek az idei békekölcsönsorsolások

Az év utolsó esedékes békekölcsönsorsolásait szombaton és vasárnap bonyolította le az Országos Takarékpénztár. Vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel a fővárosi tanács kulturális termében tartották az év utolsó — a III. és a IV. békekölcsön — sorsolásait. Először a III. békekölcsön 143.650 nyereményét sorsolták ki, több mint 34 millió forint értékben. A 100 000 forintos főnyereményt a XV. osztályú 13.815 sorozatú 45 számú kötvény nyerte. A IV. békekölcsön húzásán 86.500 kötvény számát sorsolták ki, csaknem 21 millió forint értékű nyereménnyel. A százezer forintos főnyereményt a IX. osztály 34.897 sorozatú 13. számú kötvény nyerte.

A kétnapos húzáson több mint 300.000 kötvény számát sorsolták ki mintegy nyolcvan millió forint nyereménnyel és törlesztéssel.

A harmadik békekölcsön sorsolása

Az Országos Takarékpénztár vasárnap bonyolította le a III. és IV. Békekölcsön sorsolását. A kisorsolt kötvényeket országosan 1958 január 3-tól váltják be az OTP fiókok és a postahivatalok.

A III. Békekölcsön sorsolásán százezer forintot nyert:

XV. oszt. 13815 sorozatszámú 45 sorszámú kötvény;

Sorozat:	Sorsz.:	Ft:
00030	1—50	200
00167	1—50	200
00399	42	5000
00399	1—50	200
00410	1—50	200
00515	1—50	200
00615	1—50	200
00658	1—50	200
00734	1—50	200
01284	1—50	200
01356	1—50	200
01635	1—50	200
01661	1—50	200
02499	1—50	200
02500	1—50	200
02550	1—50	200
02621	1—50	200
02625	1—50	500
02653	1—50	200
02687	1—50	200
02805	1—50	200
02993	1—50	200
03090	1—50	200
03104	05	5000
03104	1—50	200
03194	1—50	200
03297	1—50	200
03427	1—50	200
03573	1—50	200
03678	1—50	200
03702	1—50	200
03916	1—50	200
04083	1—50	200
04144	1—50	200
04244	1—50	200
04459	1—50	200
04474	1—50	200
04531	1—50	200
04595	1—50	200
04698	1—50	200
04788	1—50	500
04833	1—50	200
04946	1—50	200
05011	1—50	200
05211	1—50	200
05398	1—50	200
05410	1—50	200
05524	1—50	200
05583	1—50	200
05777	1—50	200
05787	1—50	200
05846	1—50	200
06717	1—50	200
06946	1—50	200
07053	1—50	200
07133	1—50	200
07176	1—50	200
07242	1—50	200
07759	1—50	200
07792	1—50	200
07989	1—50	200
08096	42	25 000
08096	1—50	200
08187	1—50	200
08212	1—50	200
08267	1—50	200
08504	1—50	200
08520	13	10 000
08520	1—50	200
08532	1—50	500
08581	1—50	200
08683	1—50	200
08949	1—50	200
08978	1—50	200
09035	1—50	200
09091	1—50	200
09175	1—50	200
09260	1—50	200
09279	1—50	200
09311	1—50	200
09425	1—50	200
09440	1—50	200
09485	1—50	200
09559	1—50	200
09632	1—50	200
09685	1—50	200
09728	1—50	200
09912	1—50	200
10130	1—50	200
10187	1—50	200
10391	1—50	200
10974	14	5000
10974	1—50	200
11133	1—50	200
11137	1—50	200
11398	1—50	200
11445	1—50	500
11530	1—50	200
11616	1—50	500
11669	1—50	200
11689	1—50	500
11746	1—50	200
11864	1—50	200
11880	1—50	200
11942	1—50	200
11967	1—50	200
12066	1—50	200
12103	1—50	200
12340	1—50	200
12549	1—50	500
12865	1—50	200
12922	1—50	200
13022	1—50	200
13103	1—50	200
13268	1—50	200
13282	1—50	200
13617	1—50	200
13669	1—50	200
13815	1—50	200
13835	1—50	200
13882	1—50	500
13954	1—50	200
14025	1—50	200
14054	1—50	200
14312	1—50	200
14313	36	5 000
14313	1—50	200
14571	1—50	200
14618	1—50	200
14684	1—50	200
14744	1—50	200
14935	1—50	200
14961	1—50	200
14998	1—50	200
15091	1—50	200
15108	1—50	200
15136	1—50	200
15236	1—50	200
15246	1—50	200
15323	1—50	500
15658	1—50	200
15753	1—50	500
15812	40	50 000
15812	1—50	200
15862	50	5 000
15862	1—50	200
15936	1—50	200
15940	1—50	200
15950	1—50	200
15974	1—50	200
16006	1—50	200
16176	1—50	500
16248	1—50	200
16604	1—50	200
16861	1—50	200
17080	1—50	200
17197	1—50	1 000
17479	1—50	200
17718	1—50	200
17779	1—50	200
17833	1—50	200
18048	1—50	200
18397	1—50	200
18874	1—50	200
18962	1—50	200
19024	1—50	200
19047	1—50	200
19213	1—50	200
19224	34	5 000
19224	1—50	200
19271	1—50	200
19298	1—50	200
19403	29	10 000
19403	1—50	200
19519	1—50	200
19581	1—50	200
19838	1—50	200
19898	1—50	200
19970	1—50	200

Mindazok a kötvények, amelyek „sorozatszáma" és „sorszáma" a fent felsorolt sorozat- és sorszámokkal megegyezik, illetve a sorozatszám mellett feltüntetett számhatárokon belül van, a számok mellett lévő összeggel kerültek kisorsolásra. A jegyzékben feltüntetett sorozatszámokhoz tartozó összes kötvények mind a tizenhét osztályban nyertek.

A negyedik békekölcsön sorsolása

A Negyedik Békekölcsön-sorsolásban százezer forintot nyert: a IX. oszt. 34897 sorozat, 13. sorszámú kötvény

Sorozat	Sorszám	Ft
20188	1—50	200
20232	1—50	200
20329	1—50	200
20355	1—50	200
20646	1—50	200
20665	1—50	200
20941	1—50	200
20968	1—50	200
21036	1—50	200
21107	1—50	200
21233	1—50	200
21235	1—50	200
21277	1—50	500
21345	1—50	200
21404	1—50	200
21480	1—50	200
21842	1—50	200
21894	1—50	200
22026	1—50	200
22046	1—50	200
22103	1—50	200
22296	1—50	200
22397	1—50	200
22408	21	5 000
22468	1—50	200
22506	1—50	200
22615	1—50	200
22722	1—50	200
22752	1—50	200
23195	1—50	200
23239	1—50	200
23403	1—50	500
23983	1—50	200
24006	43	10 000
24006	1—50	200
24132	1—50	200
24227	1—50	200
24252	22	10 000
24252	1—50	200
24283	24	25 000
24283	1—50	200
24305	1—50	200
24343	1—50	200
24352	1—50	200
24423	1—50	200
24450	1—50	200
24490	1—50	200
24553	1—50	200
24904	1—50	200
25019	1—50	500
25081	1—50	200
25126	1—50	200
25280	1—50	200
25506	1—50	200
25678	1—50	200
25734	1—50	200
25794	1—50	200
25869	1—50	200
25991	22	5 000
25991	1—50	200
26162	1—50	200
26286	1—50	200
26369	1—50	200
26456	1—50	200
26635	1—50	200
26850	1—50	200
26969	1—50	200
27028	1—50	200
27114	1—50	200
27139	1—50	200
27214	1—50	500
27292	1—50	200
27337	1—50	200
27368	1—50	200
27441	1—50	200
27547	1—50	200
27683	1—50	200
27892	1—50	500
28260	1—50	500
28419	1—50	200
28431	1—50	200
28452	1—50	500
28539	1—50	500
28671	1—50	200
29162	1—50	200
29194	1—50	200
29256	1—50	200
29264	1—50	200
29327	1—50	200
29429	1—50	200
29464	1—50	200
29469	1—50	200
29557	29	5 000
29557	1—50	200
29566	1—50	200
29662	1—50	200
29912	1—50	200
30192	1—50	200
30415	1—50	200
30426	1—50	200
30517	1—50	200
30612	1—50	200
30690	1—50	200
31105	1—50	200
31156	1—50	200
31219	33	5 000
31219	1—50	200
31303	1—50	200
31466	1—50	200
31485	1—50	200
31486	1—50	200
31583	1—50	200
31630	1—50	200
31648	1—50	200
31798	1—50	200
32121	1—50	200
32154	1—50	200
32285	1—50	200
32436	1—50	200
32531	1—50	200
32615	1—50	200
32619	1—50	200
32700	1—50	200
32899	1—50	200
33401	1—50	200
33979	1—50	200
34264	24	5 000
34264	1—50	200
34364	1—50	200
34384	1—50	200
34558	1—50	200
34637	1—50	200
34796	1—50	200
34840	1—50	200
34894	1—50	200
34897	1—50	200
34930	1—50	200
34940	1—50	200
35050	1—50	200
35143	1—50	200
35311	21	50 000
35311	1—50	200
35417	1—50	200
35514	1—50	200
35857	1—50	200
35873	1—50	200
36030	1—50	200
36066	1—50	200
36088	1—50	200
36119	1—50	200
36146	1—50	200
36319	1—50	500
36502	1—50	200
36523	1—50	200
36645	1—50	200
36666	1—50	200
36754	1—50	200
36834	1—50	200
36939	1—50	200
36957	1—50	200
37014	1—50	200
37094	1—50	200
37452	1—50	500
37632	1—50	200
37878	1—50	200
38016	1—50	200
38219	36	5 000
38219	1—50	200
38418	1—50	200
38439	1—50	200
38499	1—50	200
38675	1—50	200
38712	1—50	200
38881	1—50	200
38897	1—50	200
39175	1—50	200
39203	1—50	1000
39253	1—50	200
39302	1—50	200
39379	1—50	500
39427	1—50	200
39724	1—50	200
39840	1—50	200

Mindazok a kötvények, amelyek „sorozatszáma" és „sorszáma" a fent felsorolt sorozat- és sorszámokkal megegyezik, illetve a sorozatszám mellett feltüntetett számhatárokon belül van, a számok mellett levő összeggel kerültek kisorsolásra. A jegyzékben feltüntetett sorozatszámokhoz tartozó összes kötvények mind a tizenhét osztályban nyertek.

A jegyzék közvetlenül a húzás után készült, az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Adatok a mesterséges holdakról

December 30-án moszkvai idő szerint reggel hat óráig a második mesterséges hold 301 fordulatot tett a Föld körül. Az első mesterséges hold erre az időpontra befejezte az 1319. fordulatot.

Derűs időben a második mesterséges hold szabad szemmel látható napnyugta után az északi szélesség 47. és 59. foka, napkelte előtt a déli szélesség 12. és 46. foka között.

Külföldi HIREK

COLOMBO

Ceylon szigetén a példátlanul súlyos árvízkatasztrófa legalább kétszáz emberéletet pusztított el és több mint háromszázezer embert tett hajléktalanná. A Kelani folyó alsó szakaszát kivéve vasárnap mindenütt megkezdődött a vízszint süllyedése és az egész országban napos, derült idő van, úgyhogy javult a károk helyreállításának kilátása.

TEHERÁN

A nyugatiráni Kermánsáh kormányzója szombaton kijelentette, hogy a legutóbbi iráni földrengést követően 165 összedőlt falu romjai alól eddig összesen 1392 holttestet hoztak felszínre.

KAIRÓ

Hamarosan új nagy politikai per kezdődik Kairóban, amelyen Nazli hercegnő, volt régens és férje, Moneim herceg ügyével foglalkoznak. A főügyészség megtiltotta a hírközlést arról a vizsgálatról, amelyet a hét elején indítottak meg a monarchia visszaállítását célzó összeesküvés ügyében. A kairói sajtó szerint a herceg és a hercegnő beismerte, hogy kapcsolatot tartott fenn a Libanonban és Svájcban tartózkodó összeesküvők csoportjával.

LONDON

A Sunday Times szerint az angol kormány kész felülvizsgálni ciprusi politikáját. Sir Hugh Foot, a sziget kormányzója, aki jelentős fejlődést tapasztalt a ciprusi belpolitikai helyzetben, hamarosan Londonba utazik. A lap hangot ad annak a nézetnek, hogy az angol kormány tervbevette: megadja a függetlenséget Ciprusnak, feltéve, hogy a sziget — „nem lép semmiféle kapcsolatba Görögországgal".

PEKING

Japán az 1958—59-es költségvetési évben ötven-hatvan darab, repülőgépről kilőhető légvédelmi rakétát szándékozik vásárolni az Egyesült Államoktól. Lapjelentések szerint már megállapodás jött létre abban, hogy az Egyesült Államok 54 ilyen rakétát szállít Japánnak.

WASHINGTON

Edgar Hoovernek, az FBI igazgatójának jelentése szerint az 1957. évben elkövetett komolyabb bűncselekmények száma még a tavalyi rekordot is meghaladja. 1957-ben kétmillió ötszázötvenhatezer-százötven komolyabb bűncselekményt követtek el, ami 7.5 százalékos emelkedést jelent 1956-hoz viszonyítva.

GENOVA

Rosa Montobbio 64 éves asszony pénteken este leszédült egy hídról s hat méter magasságból a vasúti sínek közé zuhant. A sínek között öntudatlan állapotban heverő asszony fölött három vonat is elrobogott, amíg észrevették. Kisebb sérülésekkel szállították kórházba.

BERLIN

Nyugatnémet sajtójelentések szerint az új nyugatnémet Wermacht két teljesen korszerűen felszerelt páncéloshadosztályát 1958. januárjában NATO parancsnokság alá rendeli. Ezenkívül egy hegyivadász hadosztályt és egy ejtőernyős hadosztályt adnak át a NATO-nak.

PRÁGA

A bratislavai Szlován négy játékosát — Tegelhofot, Steinert, Benedikovicsot és Benát — kémkedés miatt öt évi börtönbüntetésre ítélték, ezenkívül nyolc évre megfosztották őket állampolgári jogaiktól is.

A négy bratislavai labdarúgó csapatuk egyik ausztriai útja alkalmával ellenséges hírszerző ügynökökkel lépett érintkezésbe s tőlük későbbi munkájukért pénzt is felvettek.

GETTYSBURG

Mint a Reuter jelenti, Eisenhower elnök szombaton bejelentette, hogy kedden véget ér a rendkívüli program, amelynek keretében 38 000 magyar disszidens érkezett az Egyesült Államokba. A rendkívüli program 1956. **november 16-án lépett életbe.**

Véradó alközpontot kér Pécs

Nyílt levél Doleschal Frigyes elvtárs egészségügyi miniszterhez

Kedves Miniszter Elvtárs!

Az észtendő utolsó napján intézem levelemet miniszter elvtárshoz. Abból a városból írok, amely egészségügyi vonalon mindig úttörő volt. Egészségügyi intézményei, Kossuth-díjat nyert — és Kossuth-díjban eddig még nem részesült — orvosprofesszorai, orvosai, belföldön és külföldön egyaránt jóhírnevet szereztek a magyar orvostudománynak.

Éppen ezért, ez a város megérdemelné, hogy a jelenleginél sokkal korszerűbb egészségügyi intézményei legyenek, az egészségügy területén tudományos kutató munkát végzők pedig megfelelőbb körülmények között végezhessék munkájukat. És azok az intézmények, amelyek nem közvetlenül, hanem közvetve szolgálják az egészségügyet szintén több segítséget, támogatást érdemelnének. Ilyenek: a pécsi mentőállomás és a véradóállomás. Egyelőre ez utóbbiról szeretném tájékoztatni.

Hivatalos neve: „Pécsi városi vérkonzerváló állomás", amely a Dischka Győző utcai Sebészeti Klinikán működik. 1953-ban 25 literes kapacitással létesítették. Azóta négy év telt el, s idén júliusban 135, augusztusban 116, szeptemberben pedig 105 liter vért adott ez a véradóállomás annak ellenére, hogy sem lényeges személyzeti létszámemelés nem történt, sem a helyiség bővítésére nem került sor. Pedig az itt dolgozók mostoha körülmények között végzik munkájukat.

A „véradó állomás" első helyiség egy körülbelül 10—11 négyzetméteres szobácskából áll. A véradók itt adják a vért, ugyanitt dolgozik az adminisztrátor, kartotékokkal, a véradóknak járó pénzzel, ami egymagában is helytelen. A vetkőző terület mindössze egy négyzetméter s a véradóknak csupán 1 fogas áll rendelkezésükre. A véradók a sebészeti klinika folyosóján várakoznak, ácsorognak. Zajukkal zavarják a klinika csendjét, nyugalmát, s a folyosón szemetelnek, elszórják a cigarettavégeket. Szükség lenne egy várószobára — de nincsen.

A második terem: a műtő. Itt történik a vérvétel és a vértárolás. Ugyanitt tisztítják az edényeket is azokon a napokon, amikor nincsen vérvétel. A harmadik kis helyiség: a felülvizsgáló szobácska. Ha akarom felülvizsgáló, ha akarom mosogató helyiség, de — akár akarom, akár nem — raktár. A használaton kívül lévő vértároló edények itt a szekrény tetején sorakoznak egymás mellett, kitéve a porosodásnak. A szűk hely miatt, a felszerelések java részét nem tudják elzárni a szekrénybe, pormentes helyre.

Szükség lenne egy véradó-laboratóriumra, ahol a laboránsnő a véradók vérképeit vizsgálná meg. Ezt a munkát jelenleg a sebészeti klinika laboratóriuma végzi. Érthető, hogy a laboratóriumban elsősorban a klinika betegeinek vérképeit vizsgálják és csak azután kerül sor a véradóállomás anyagának vizsgálatára.

Pécs városának, a kórházaknak, klinikáknak havonta 140 liter vérre lenne szükségük — feltéve, hogy nem történik valamilyen súlyosabb üzemi baleset, vagy égés, amikor a szokottnál is nagyobb mennyiségű vér kell. Annak ellenére, hogy a véradóállomáson ez évben 2962 véradás volt, ennyi palack vért vettek; a vérmennyiség még mindig nem elegendő.

Mi kellene ahhoz, hogy ez a nagyfontosságú, életmentő egészségügyi intézmény betölthesse feladatát, hivatását, a 130.000 lakosú Pécs városát, az ország egyik nagy ipari központjának klinikáit, kórházait, megfelelő mennyiségű vérrel elláthassa? Elsősorban egy megfelelőbb helyiségre lenne szükség. Öt-hat teremből álló helyiséget kellene biztosítani a véradó állomás részére. Még pedig olyan intézmény mellett, ahol szakrendelés, nőgyógyászati, bőr- és belgyógyászati rendelés van. Így a véradóknak nem kellene hosszabb ideig várakozniok a kivizsgálásra. Ennek eredménye pedig az lenne, hogy lényegesen emelkedne a véradók száma. Tulajdonképpen egy véradó alközpontot kellene létesíteni Pécsett, amely havonta 250 liter vért termelne. Ehhez viszont 16—18 egészségügyi személyzet kellene. És úgy gondolom, hogy a 130.000 lakosú Pécs városa az egészségügyi kormányzat részéről ezt meg is érdemelné.

Pécs üzemi dolgozóinak, bányászainak, klinikai és kórházi betegeinek, orvosainak, egészségügyi dolgozóinak kívánságát tolmácsolom, amikor arra kérem miniszter elvtársat; az 1958-as esztendőben nyújtson segítséget, hogy a pécsi véradó állomás megfelelő elhelyezést nyerjen, megkapja a szükséges személyzeti létszámot és mint a város egyik korszerű egészségügyi intézménye, minél több dolgozó életét menthesse meg. Ebben a reményben kívánok miniszter elvtársnak boldog új esztendőt.

Elvtársi üdvözlettel
PUSZTAI JÓZSEF

Január 1-én megszűnik
a lakosság üzemanyag-ellátásának jegyrendszere

A feldolgozásra kerülő kőolajmennyiség összetétele 1957-ben az előző évekhez viszonyítva, lényegesen megváltozott. Ez a változás különösen benzintermelésünk kedvező alakulását vonta maga után, ami lehetővé tette, hogy 1958. január egytől a lakosság üzemanyag-ellátásának jegyrendszerét megszüntessék.

A hivatalos lap legközelebbi számában megjelenő, erre vonatkozó minisztertanácsi határozat szerint tehát január 1-től magánszemélyek minden korlátozás nélkül, szabadon szerezhetik meg a tulajdonukban levő gépkocsik, motorkerékpárok, segédmotorok és motorcsónakok üzemeltetéséhez szükséges benzint, valamint a hozzájáró motorolajat.

Az üzemanyag ellenértékét képező és az ÁFORT benzinkútjainál beváltható bélyegeket az üzemanyagelhasználók a postahivatalok**nál vásárolhatják** meg, változatlanul az eddigi áron. A benzinkutak készpénzért nem árusítanak üzemanyagot.

A rendelkezés a közületek üzemanyagellátását nem érinti. A közületek ellátására továbbra is az eddigi rendszer marad érvényben.

●

A magánszemélyek részéről megmutatkozó kereslet kielégítésére a Mogürt 1957-ben 1200 személyautót hozott be. A vállalat a jövő évi szállításokról már több céggel tárgyalt és eddig hétszáz Moszkvicsot, 95 Pobedát, 250 Warszavát és 250 Wartburgot kötött le. A Mogürt megbízottjai újtípusú Skoda autók és más márkájú személygépkocsik vásárlásáról is tárgyalnak. 1958-ban előreláthatólag 1500 személyautót hoznak be. A bazánkban már jól bevált Moszkvicsok közül hatszáz a belkereskedelem ellátására kerül forgalomba.

A képrejtvénypályázat nyertesei

A pályázati felhívásra 168 megfejtés érkezett be a Baranya megyei Moziüzemi Vállalathoz. Közöttük 84 olyan, amelyekben egyes filmszínészek neve, a filmcímek tévesek, vagy teljesen hiányzanak — ezért a sorsolásból kiestek.

Tíz olyan megfejtést tartanak számon, amelyekben csak kisebb névírási hibák, vagy egy-két rossz keresztnév szerepel. Hibátlan megfejtés nem volt, ezért az első díjat nem lehetett kiadni.

A második díjat, 80 mozijegyet Kónya Gyuláné, Pécs, Alsó-Havi utca 6 szám alatti lakos nyerte.

A harmadik díjat, 40 mozijegyet Stefánovits Judit, Pécs, Kulich Gyula utca 18. szám alatti lakos nyerte.

A negyedik díjat, 20—20 darab mozijegyet az alábbi megfejtők kaptak:

Kiszler Mária (Komló, Vorosilov u. 21.) Kárpáti Attila (Pécs, Mihály u. 17.), Alsószegi Ilona és Rezső (Pécs, Előd u. 22.) Kardos Ferenc (Pécs, VI. Selmec u. 4. sz.), Molnár Károlyné (Pécs, Rákóczi út 73/a.) Golubovics Ibolya (Pécs, Bajcsy Zsilinszky u. 34.), Feje Erzsébet (Pécs, Zetkin Klára u. 9. sz.) és Fábos Mária (Pécs, Dózsa György u. 4. sz.)

A nyerteseket a jutalomjegyek átvételének időpontjáról postán értesíti a Moziüzemi Vállalat.

Tavaszra elkészül a munka új törvénykönyve

Kisházi Ödön munkaügyi miniszter hétfőn délelőtt tájékoztatta a sajtó képviselőit az időszerű munkaügyi kérdésekről.

A munkajogi problémákról szólva megemlítette, hogy jelenleg a legfőbb feladat az új munkatörvénykönyv elkészítése. Arra törekednek, hogy az új munkatörvénykönyv messze menő jogokat biztosítson a fegyelmezett dolgozóknak és fellépjen a fegyelmezetlenek, munkahelyüket indokolatlanul elhagyók ellen.

Az átlagbér-ellenőrzésről

szólva a miniszter hangsúlyozta: bevezetése óta a minőség szemmel láthatóan javult és a kirívó aránytalanságok is megszűntek. Ezért ezt a módszert jövőre is fenntartjuk. A még mindig meglévő aránytalanságok megszüntetésére társadalmi bérbizottságok kezdték meg munkájukat több iparágban.

Az építőiparban március elején bevezetett idénypótlék rendszerről a miniszter elmondotta, hogy jelenlegi formájában nem felel meg a követelményeknek. Módosításáról tárgyalások folynak a minisztérium és az építőipari dolgozók szakszervezete között.

Megoldásra vár a gépkocsivezetők munkaidejének problémája is. A gépkocsivezetők túlzott igénybevétele növeli a balesetveszélyt, ezenkívül bérfeszültséget is okozhat.

A bérezés jelenlegi helyzetét összefoglalva, a miniszter rámutatott, hogy dolgozóink reálbére jelenleg magasabb, mint az elmúlt esztendőkben bármikor. A jövő évben az lesz a legfontosabb feladat, hogy ezt a szintet tartsuk. Aki fegyelmezetten dolgozik, annak a reálbére bizonyos mértékben még emelkedhet is.

A munkaerőgazdálkodás alakulását érintve megállapította, hogy

hazánkban számottevő munkanélküliség nincs

Az év elején még húszezer volt azoknak a száma, akiknek munkanélküli segélyt nyújtottak, ez a szám jelenleg alig haladja meg az ezerötszázat. Elsősorban olyan női munkaerők vannak még ezek között, akik nehezebb munkaköröket nem tudnak ellátni. Iparunk átszervezésével ez a probléma is megoldódik, mert fejlődő híradástechnikai és műszeriparunk a jövőben több női munkaerőt igényel. Egyébként ebben az évben eddig hetven millió forint munkanélküli segélyt fizettek ki. Gazdasági helyzetünk alakulása arra mutat, hogy előrelátható lag a jövő év elején a minisztérium javaslatot tehet a munkanélküli segély megszüntetésére.

Sokhelyütt felvetődik a negyvenöt órás munkahét bevezetésének gondolata — folytatta a miniszter. — A minisztérium is foglalkozik ezzel problémával. Jelenleg az ellen forradalom kártevései miatt nincs mód a munkaidő csökkentésére. Ha bizonyos mértékben erre mégis lehetőség adódnék, úgy elsősorban az egészségre káros munkahelyeken kell bevezetni a rövidebb munkaidőt. Mindez azonban a termelékenység emelkedésén és a gazdaságos termelésen múlik.

A miniszter ezután rámutatott a bedolgozók munkájával kapcsolatos visszásságokra. Ezt a munkát annakidején a sokgyermekes anyák, a rokkantak és a csökkent munkaképességűek érdekében rendszeresítették. Sokan azonban nyerészkedésre használják fel, nem egy esetben a vállalt munkát alvállalkozóknak adják ki és munka nélkül nagy összegeket keresnek. Ezért rendelkezés készül, amely az egyébként hasznos bedolgozói rendszert visszaadja eredeti hivatásának.

A miniszter ezután szóvátette a szociálpolitikai intézkedésekben mutatkozó kettősséget. Sok esetben azonos kérdésekben dönt a munkaügyi minisztérium, az egészségügyi minisztérium, sőt a tanács is. Hasonló visszásságok vannak a társadalombiztosításban is, ahol az igazgatási rész az SZTK-ra, az orvosi véleményezés viszont az egészségügyi minisztériumra vonatkozik. Ezeket a hiányosságokat megszüntetik.

Jelentős problémák vannak

a munkaruhaellátás

területén. Jelenleg körülbelül tizenkétszer annyit költ az ország munkaruhára, mint 1951-ben. Gyakran munkahelyen kívül is használják a munkaruhát, sok a lopás is. Ugyanakkor panaszok vannak a munkaruha elosztás módszere miatt. A minisztérium javaslatot tett a gazdasági bizottságnak a munkaruha elosztás új rendszerére. Az egyenruhajuttatás változatlan marad.

A miniszter a nyugdíj-kérdésről szólva a mezőgazdasági termelőszövetkezeti dolgozók öregségi és rokkantsági nyugdíjáról legújabban megjelent rendeletet méltatta, majd arról beszélt, hogy a párt és a kormány módot keres a jelenlegi és a régi nyugdíjak közötti nagy különbség megszüntetésére. Szólt arról a kezdeményezésről, hogy kölcsönös nemzetközi társadalombiztosítási szerződéseket kötünk a baráti államokkal. E megállapodások olyan esetekre vonatkoznak majd, amikor egyikmásik dolgozó hosszabb ideig a másik szerződő országban dolgozik, vagy látogatás, üdülés során a baráti országban esetleg megbetegszik. Az első ilyen szerződést Jugoszláviával már meg is kötöttük.

Kisházi Ödön munkaügyi miniszter befejezésül az ipari tanulók képzésének helyzetéről beszélt, hangsúlyozva hogy az oktatás színvonala az utóbbi időben jelentősen javult. Rövidesen kidolgozzák az ipari tanulók oktatásának 8—10 éves tervét, ami lehetővé teszi, hogy a szakmunkás után pótlás iparunk fejlődésének megfelelően alakuljon.

Az év végén

Holnap új naptárak kerülnek az asztalokra: 1958. A gyárakban, az íróasztalok, páncélszekrények mélyén ott sorakoznak már a tervek, elképzelések, remények, amelyek a jövő évben majd kézzelfogható valósággá válnak.

Nézzünk be a bőrgyárba, az év vége előtt!

— Nagy beruházásokat hoz az 1958-as esztendő, — kezdi mindjárt a legnagyobbon Bérczi Pál igazgató. — 50 százalékkal fog emelkedni a termelés! Elsősorban a marhaboxgyártás emelését és a minőségének javítását akarjuk elérni. Elkészült az üveglapos szárítóberendezés, a próbaüzemeltetése már folyamatban van. A szárító gőzellátása érdekében új gőzgépet állítunk be. Új sertés meszes-műhely épül, átépítjük a cseresműhelyt, új kazánházunk is lesz. A cseresműhelyt futómacskával látjuk el, amelynek számtalan előnye közül elég talán az átfutási idő jelentős csökkenését megemlíteni. Ez egyébként az országban az egyetlen lesz, és az ipar nálunk fogja tanulmányozni. Az új épületekkel párhuzamosan épülnek fel a fürdők és öltözők, valamint a nagyon szükségessé vált kerékpárgarázs. Egyre több a motorbicikli, egy lakatosunknak saját kocsija van, nemsokára talán már majd a gépkocsik elhelyezése fog gondot okozni....

Egy üvegszekrényben ott sorakoznak a szebbnél-szebb bőrök, amelyekből jövőre már szépvonalú cipőket, divatos táskákat gyárt az ipar. És ha az 1958-as év mindent meghoz, amit várnak tőle, a Pécsi Bőrgyár Közép-Európa egyik legnagyobb bőrgyára lesz.

És mi az a legérdekesebb esemény, ami még az év hátralévő néhány órájában történik? A válasz nem is olyan meglepő a szilveszteri mulatság.

A dekorációs szobában máris készen állnak a plakátok és a többi kellék egy része. Lesz lampion, szalag, papírdíszek, színpad, méghozzá olyan színpad, amely — sötét függöny, csillagok, hold, stb. segítségével — szilveszteri éjszakát fog ábrázolni. A műsor: éjfélkor Himnusz és ünnepi köszöntő, majd a Nemzeti Színház színészeinek műsora, szünetben malacsorsolás, egyébként pedig jó szórakozás egészen reggel hatig. A bőrgyár új tánczenekara most fog bemutatkozni, remélhetőleg tikkeresen. Lehet majd enni-inni, hideg, meleg vacsora lesz, sütemények, feketekávé, likőr, bor, rum, forraltbor — szóval ami a jó hangulathoz kell. Kis szilveszteri jelvényeket is fognak osztogatni, a szívkiild; bizonyára sok szív meglágyításában közreműködik majd, s lesz aztán még...

A többi azonban meglepetés. Litványi Tibor, a kultúrvezető és minden rendezvény lótő-futó lelke most is rekordforgalmat bonyolít le a telefonon. Mindennek meg kell lennie és mindennek a legjobbnak.

Ez már mégiscsak sok!

— mérgelődött vörösre gyúlt arccal az éltes, szemüveges asszonyság, mikor a Bem utcai villamossági bolt eladója udvariasan tudtára adta, hogy sajnos, még mindig nem kaptak villany tűzhelyet.

— És a Színház téri bolt honnan kapott? — pattogott tovább a nő. — Mert vegyék tudomásul, hogy azok hármat kaptak és itt is kell még lennie egynek, vagy kettőnek. Holtbiztos, hogy magukhoz is hoztak, csakhogy...

Egy kis szünetet tartott, nem tartotta okosnak megmondani, hogy végeredményben mire is gondolt, mert mindenképpen szeretett volna egy villanytűzhelyet. S mire jó, hogy újság és újságírók vannak a világon?! Az asszonyság úgy vélte, többek között arra is, hogy visszaéljenek a lappal, a lap munkatársainak nevével.

— Kérem, ha nekem nem adnak tüstént egy tűzhelyet, hát meglátják, mi lesz... Lemegyek a Naplóhoz és úgy elintéztetem magukat, hogy olyat még nem látott a világ. Mert vannak ám ott jó ismerőseim, nem egy újságíró személyes jóbarátunk. Hát majd azok...

A bolti eladó gyorsan telefonál. — A Színház téri bolt nem kapott tűzhelyet, tehát ez nem igaz. A „nagyker" sem tud arról, hogy villanytűzhelyek érkeztek volna, pedig azok aztán igazán közel vannak a „tűzhöz". Még egy telefon kellett volna, a szerkesztőséghez, de az eladó erre már nem gondolt. Pedig akkor úgy fejeződhetett volna be ez a rosszízű történet, ahogy ez az asszony megérdemelte volna: hatósági eljárással.

Természetes, ha még egyszer hasonló történne a 21-es boltban nem maradna el az „utolsó felvonás" sem, s reméljük, mindenütt gondolnak majd arra, hogy a fenyegetőket átadják a legközelebbi rendőrnek.

Kenyértörés készül Dulles és Stassen között

London (MTI) A Sunday Times washingtoni levelezője szerint a nemzetbiztonsági tanács január 8-i ülésén valószínűleg kenyértörésre kerül sor Dulles és Stassen között. Stassen azt tartja, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti bizalmas megbeszélések útján létrehozandó kisebb korlátozott megegyezések segítségével lehet fokozatosan haladni a leszerelés felé. Ezért megegyezést ajánl az atomkísérletek felfüggesztésére és a közép-európai haderők ritkítására. Dulles álláspontja ezzel homlokegyenest ellenkező. Rendíthetetlenül ragaszkodik a nyugati leszerelési javaslatokhoz. Stassen befolyását erősítheti az új európai nyomás, mely tárgyalásokat sürget a szovjettel.

Milyen lesz a közös csehszlovák—osztrák Dunai Erőmű

Prága (MTI): Elkészültek a Pozsony mellett építendő közös csehszlovák—osztrák Dunai erőmű előzetes tervei. A tervek szerint az erőmű két gátból, egy vagy két vízierőműből és a hajózást biztosító két duzzasztó kamrából fog állni. Akár az egy, akár a két erőműves megoldás mellett döntenek, a tíz méteres vízesés mindkét esetben hat Kaplan-rendszerű turbinát fog hajtani. Teljesítőképességük összesen 196 megawatt, évi áramtermelésük pedig 1325 millió kilowattóra lesz, ami kétmillió tonna szén megtakarítását teszi lehetővé.

TÁVLATOKAT!

Évezredek óta álmodik az emberiség egy olyan társadalomról, ahol nincsenek vérszívó kizsákmányolók, ahol a nép bőségben él. Ma e társadalom küszöbére léptek a Szovjetunióban. Az ipar hihetetlen mennyiségben ontja a közszükségleti cikkeket, s a nyugati újságírók riadtan cikkeznek arról, hogy ha így megy tovább, a szovjet kormány egy szép napon azzal áll elő, hogy mi mindent ingyen adunk népünknek, ám mit tesztek ti nyugaton?

Évezredek óta álmodik az emberiség egy olyan korról, amelyben nincsenek háborúk, s az emberek nyugodtan hajthatják álomra a fejüket. Ez a kor még nincs itt, hiszen e pillanatban is háború dúl Algériában, s Damoklesz kardjaként lebeg az emberiség feje felett a szörnyű atomháború veszélye. De azt már megértük, hogy először is az SZKP XX. kongresszusa, majd a 64 kommunista és munkáspárt moszkvai békekiáltványa kimondta: a háború igen is elkerülhető, a békét meg lehet védeni. Nem kell hozzá egyetemi végzettség, minden józanul és reálisan gondolkodó ember láthatja, hogy nem pusztába kiáltott szavak ezek, hiszen erő is van hozzá, a 950 milliós szocialista tábor, a nemzetközi munkásmozgalom ereje, a gyarmati rabságból felszabadult ázsiai és afrikai országok népeinek békeakarata.

Évezredek óta álmodják az emberiség legjobbjai, hogy egyszer majd kirepülünk a világűrbe és meghódítjuk a pislákoló égitesteket. Ma ez az álom is valósággá válik, hiszen két szputnyik nevet már ránk az égről, s igen rövid idő kell még ahhoz, hogy az első földi ember a Holdra lépjen.

Az évezredes álmok beteljesedésének a korát éljük, nagyszerű időket. Megérdemelnének egy-egy ódai szárnyalású, eposzi terjedelmű költeményt, dehát — tisztelet a kivételnek —, nem írnak költőink. Ha így haladunk, az utókornak kell majd megénekelnie, hogy mit is érzett a dolgozók mai nemzedéke, köztük a szigeti külvárosi pártszervezet Mihájlovics János bácsija, aki azt mondta, hogy a kommunizmus megszűnt távoli céllá lenni, mert maholnap valósággá válik. Amikor ezt olvassuk, ne feledjük el, hogy a csaknem 90 esztendős Mihájlovics bácsiról van szó, aki — kommunista mivoltához híven — nem hátrafelé tekint, hanem előre.

Olykor az ellenkezőjével is találkozik az ember. Még ma is akadnak konok koponyák, akik hitetlenkednek, ha arról van szó, hogy rövid idő múlva körülrepüljük a Holdat. Ezeket az embereket még Mátyás király mondabeli földműveséhez sem hasonlíthatnánk, hiszen az — amikor megkérdezték tőle, hogy „messze van-e még a messze?" — azért válaszolt úgy, hogy „bizony, már csak az ökör szarváig", mert megromlott a szeme látása. A mai örökös hitetlenkedők is csak az ökör szarváig látnak — de nekik nem a szemük, hanem más valamijük rossz.

Különben nem sok kárt okoznak, hiszen a Holdat meghódítják nélkülük is. Hanem amikor arról szónokolnak, hogy Magyarországon nem győzhet a termelőszövetkezeti mozgalom, akkor már „megállj!"-t kiáltunk, mert ez ellenkezik a munkások és parasztok érdekével, mert az elmaradott, a lóval és tehenekkel szántogatott, alacsony terméshozamú nadrágszíjparcellákat akarják konzerválni.

Ez már ártalmas, ezt már nem engedhetjük!

Egyébként ne higgyük, hogy a szocialista és kommunista jövő elkövetése csak a határozott tagadásban jelentkezhet. Megnyilvánulhat az elhallgatásban is. Nézzünk csak néhány példát!

Valamikor sokat beszéltünk arról, hogy a szocializmus lényegét a „mindenki képességei szerint, mindenkinek a munkája szerint" jelszó fejezi ki, a kommunizmusét pedig a „mindenki képességei szerint, mindenkinek a szükségletei szerint." Ma úgy hallgatunk róluk, mint a sír, s az említett nyugati burzsoá újságírók riadozásából vesszük igazából észre, hogy a Szovjetunió közel áll hozzá. Általában: kommunistáknak valljuk magunkat és alig beszélünk a kommunizmusról.

Valamikor sokat beszéltünk a szovjet kolhozokról, ma a nagyobbrészt hivatalos és szűkszavú MTI-közleményekkel kell beérnünk. Közben a csodával határos, amit a kolhozparasztok művelnek. Még egy éve sincs annak, hogy kiadták az Amerikai Egyesült Államoknak az egy főre eső hús-, tej- és vajtermelésben való legyőzésének jelszavát, és ma Hruscsov elvtársnak, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulóján tartott ünnepi beszédében a következőket olvassuk: „...A moldvai kolhozok egészében véve 1957. november 1-ig csaknem két és félszer annyi húst adtak be és adtak el az államnak, mint az elmúlt év hasonló időszakában, s emellett tovább növelték az állatállomány számát. Vinnyica terület krizsopolszki kerületének kolhozai minden száz hektár mezőgazdasági termőterület után az egész elmúlt év folyamán 38 mázsa húst termeltek, az idei első év tíz hónapjában pedig 101 mázsát, vagyis két és félszer annyit. A Csuvas ASzSzK vurnari kerületének „Lenin" kolhoza száz hektár után számítva, a tavalyi 49 mázsáról az idén tíz hónap alatt 110 mázsára növelte a hústermelést..."

Szégyellni való talán?

Valamikor, ha a termelőszövetkezetbe hívtuk a dolgozó parasztokat, nemcsak azt mondtuk meg, hogy az Új Alkotmány, vagy a Virágzó Tsz 48 forint értéket oszt munkaegységenként, hanem azt is, hogy mennyire számít jövőre. Ma megelégszünk az idénnel is. Igaz, az emberek — különösen az egyéni gazdálkodáshoz szokott dolgozó parasztok — igen gyakorlatiasak, de azért a jövőjükre a legkívánc siabbak! Ezért csak hasznos megmondani, hogy az idén 48 forint volt, jövőre már 70 lesz, mert halastavunk addigra ontani fogja a pénzt, fiaztatónk is megtéríti, amit befektettünk és így tovább.

Általában keveset beszélünk a jövőről, sokkal kevesebbet, mint kellene. Pedig ma könnyű a helyzetünk. Gondoljuk csak el: Marx és Engels 1848 februárjában adta ki a Kommunista Kiáltványt és a „Világ proletárjai, egyesüljetek!" jelszót, akkor, amikor egy sor európai országban — így Magyarországon is alig volt még proletariátus, amikor nálunk a néhány hét múlva kitört polgári demokratikus forradalom haladónak számított, amikor az orosz birodalomban szinte osztatlanul uralkodott a feudális sötétség! Hol vagyunk már ettől? Nekünk már nincs szükségünk váteszi előrelátásra, hiszen a Kommunista Kiáltvány által meghirdetett jövő itt áll előttünk.

És most hallgatnánk róla?

Nem arról van szó, hogy a fellegekben járva festegessük a jövő képét, elnyújtjuk és elkoptassuk legszebb szavainkat, vagy hibáinkat és nehézségeinket a szovjet kolhozok eredményeivel takargassuk. (1950 után beleestünk ebbe a hibába.) Maradjunk csak a földön, vessük meg a lábunkat szilárdan — de nézzünk előre is! Állítsunk fel valamilyen arányt a jelen és a jövő propagálása között. Mert aki csak a lába alá néz, az esetleg elfelejti, hogy hova indult, aki pedig csak a horizontra tekint, az megbotlik a lábánál fekvő göröngyökben. Lássuk és figyeljük mind a kettőt egyszerre!

Szocializmust építeni nem gyerekjáték. Hosszú menetelés vár még ránk addig, amíg a mezőgazdaságban is legyőzzük a kapitalizmus kriptaszagú visszajáró kísértetét, a nagyüzeművé szervezzük a kisparaszti gazdaságok tengerét. S ha a hosszú menetelésben kifáradnánk, gondoljunk arra, hogy mit tettek ilyenkor a parancsnokok, amikor katonák voltunk. Megállítottak bennünket egy dombtetőn, megmutatták éjjeli szálláshelyünk vibráló fényeit és így szóltak hozzánk: „oda megyünk, elvtársak."

MAGYAR LÁSZLÓ

SPORT

Természetjárás

A BTC természetjáró szakosztálya január elsején túrát vezet. Útirány: Dömörkapu, Misina, Tubes, Darázsforrás, Barátságforrás, Fehérkút, Kantavár, Dömörkapu, Pécs. Találkozás reggel 8.45-kor a mecseki autóbuszmegállónál. Vezető: Csillag Gyula. Vendégeket szívesen látnak.

MEGHIVÓ

A vasutas dolgozók kultúrotthona december 31-én zártkörű szilveszter estet rendez, melyre a vasutas dolgozókat, azok jóbarátait és ismeröseit szeretettel meghívja. Tánc reggel 4 óráig. Tombola.

Budapest győzött a városok közötti tornaversenyen

Dévai nyerte az egyéni versenyt

A pécsi női tornászok legjobbjai vasárnap Budapesten versenyeztek. A Pécs—Budapest városok közötti tornaversennyel egyidőben rendezték meg a szerenkénti mesterfokú bajnokságot. A pécsi tornásznők Budapesten sem vallottak szégyent. A városok közötti versenyben ugyan Budapest győzött, de az egyéni versenyben az első hat helyezett között öt pécsi tornásznőt találunk. Az egyéni versenyt Dévai nyerte. Jól ment a versenyzés Kaszásnak és Kelényinek is, de Berger is, Tolnai Márta is sok jónevű pesti tornászt előzött meg. Nem kevesebb, mint 23 versenyző állt rajthoz, köztük hat pécsi. Az első három versenyszám után a pécsi tornásznők vezettek, de a lougrásban a pestieknek jobban ment és nemcsak sikerült behozniok a pécsiek előnyét, hanem a maguk javára tudták fordítani a pontversenyt. A szerenkénti mesterfokú versenyben sem szerepeltek rosszul a pécsiek. Itt is Dévai dolgozott legjobban, de a többiek szereplésével is elégedettek lehetünk. Részletes eredmények:

Budapest—Pécs városok közötti verseny. Összetett cs.: 1. Budapest (Hasznos K., Mák, Vincze, Ducza, Gerő, Zsáry) 178.63, 2. Pécs (Kaszás L., Dévai, Bács-Berger, Kelényi, Tolnai M., Tolnai K.) 176.30. Szerenként. Felemáskorlát: 1. Pécs 44.71, 2. Budapest 43.52. Gerenda: 1. Pécs 44.35, 2. Budapest 44.18. Talaj: 1. Budapest 45.82, 2. Pécs 44.55. Lóugrás: 1. Budapest 45.12, 2. Pécs 44.69.

Egyéni összetett: 1. Dévai Edit (Pécs) 36.03, 2. Hasznos K. (Budapest) 35.89, 3. Kaszás I. (Pécs) 35.62, 4. Kelényi (Pécs) 35.51, 5. Bács-Berger (Pécs) 35.38, 6. Tolnai M. (Pécs) 35.26.

A szerenkénti mesterfokú verseny eredményei: Felemáskorlát: 1. Dévai Edit (Pécsi EAC) 9.40, 2. Ducza (Bp. Honvéd) 9.40, 3. Kelényi (Pécsi VSK) 9.36, 4. Mák (Vasas) 9.20, 5. Mika (Bp. Postás) 8.96, 6. Hasznos K. (Vasas) 8.93. Gerenda: 1. Zoller Mária (Testvériség) 9.26, 2. Hasznos K. (Vasas) 9.06, 3. Dévai (Pécsi EAC) 9.03, 4. Zsáry (Bp. Postás) 9.03, 5. Tolnai M. (Pécsi VSK) 9.00, 6. Mika (Bp. Postás) 9.00. Talaj: 1. Ducza Anikó (Bp. Honvéd) 9.50, 2. Zoller (Testvériség) 9.33, 3. Mák (Vasas) 9.26, 4. Dévai (Pécsi EAC) 9.20, 5. Zsáry (Bp. Postás) 9.16, 6. Kelényi (Pécsi VSK) 9.16. Lóugrás: 1. Mák (Vasas) 9.63, 2. Kaszás I. (Pécsi EAC) 9.23, 3. Zsáry (Bp. Postás) 9.10, 4. Tolnai M. (PVSK) 9.10, 5. Bács-Berger (Pécsi BTC) 9.03, 6. Hasznos K. (Vasas) 9.00.

Bevált-e az NB III labdarúgó-bajnokság?

Az 1957. év folyamán főleg a vidéket szélesen érintő bajnoki rendszerváltozás történt a labdarúgó-bajnokságban. Szinte általános kívánságnak tett eleget a magyar labdarúgószövetség, amikor ismét megszervezte az NB III-at, e középfokú labdarúgó-bajnokságot. A tavaszi osztályozó-mérkőzések után az őszi évadban, így itt is megindultak a bajnoki küzdelmek. És most, hogy a „félidő"-höz értünk, úgy véljük érdemes számotvetni, legalábbis délnyugati vonatkozásban, hogy helyes volt-e a kiindulás e bajnokságban az osztályzókkal, minőségi tekintetben bevált-e ez új bajnokság és mit mutat az érdekelt sportkörök gazdasági helyzete.

Bevezetőben el kell ismerni, hogy azoknak volt igazuk, akik az NB III. részvételre való jogosultságot, az 1957. évi tavaszi kétfordulós osztályozó mérkőzésekkel kívánták eldönteni, szemben azokkal, akik az 1956. évi bajnoksági jogot helyezték előtérbe. E tény-megállapítást a Pécsújhegyi Bányász és a Pécsi BTC fiatal gárdájának kitűnő helyezése támasztja alá. Vagyis azoknak a csapatoknak a szereplése, melyek az 1956. évi végső helyezésük alapján nem nyertek volna beosztást az NB III. bajnokságba.

Es mit hozott az NB III. színvonalemelkedés szempontjából? Itt vita nincs. Nemcsak a Népsport, hanem éppen minap Barcs Sándor, az MLSZ elnöke, de minden labdarúgó-szakember és e bajnokságban szereplő játékos egyöntetűen megállapítja, hogy az NB III. észrevehető, sőt sok esetben érzékeltethető módon is emelte a vidéki labdarúgás színvonalát. Például érdekes volt megfigyelni, hogy a nagyobb községek csapatai, — ahol még Nemzeti Bajnokság sohasem volt, — micsoda ambícióval vetették magukat országszerte e küzdelembe. Ennek eredményei eleinte ugyan — sajnos — sorozatos durvaságokban, és ennek következményeként kiállításokban jelentkezett, de a szaksajtó állandó ostorozásai, a fegyelmi bizottságok következetes büntetései, a félszezon végére meghozták az eredményt. Az ilyfajta káros kinövések ugyanis lelohadtak, a már kétségtelenül nyereséges nagy ambíció pedig a csapatoknál megmaradt és az eddig csak nyers erőből játszó csapatok — ellesve egymás kultúráltabb tevékenységét — „játszani" kezdtek. Es ez a minden érvet megcáfoló bizonyítéka annak, hogy a magyar labdarúgás, különösen a vidéki labdarúgás, nem nélkülözheti az NB III. bajnokságokat. Ez eredménynek szükségszerűen be kellett következnie, azért is, mert az évek óta tartó megyei bajnokságokban szereplő csapatok már „untálk" egymást. A viszonylag kis körben egymás közt lebonyolított mérkőzéssorozat nem szolgált olyan előfeltétellel, ami technikai, kondicióbeli, végső fokon pedig nívóemelkedést biztosított volna. Az NB III. mindezen előfeltételekkel rendelkezik, ez már most megállapítható. Helytállónak kell elfogadni így azt a megállapítást is, hogy sok NB III. mérkőzés, már most meghaladja egyes NB II. mérkőzések színvonalát.

Es figyelemreméltó az is, hogy az NB III. milyen mértékben „hozza fel" különösen a fiatal labdarúgókat. Erre pedig kétségtelenül most van leginkább szükség. Az egyenlő feltételekkel indult NB III. bajnokság nem vitásan alkalmas arra, hogy a fiatalabb tehetségek felszínre kerüljenek. Szinte bizonyosnak látszik, hogy akár az átlagosan húszéves Bajai Bácska, avagy a pécsújhegyi vagy bőrgyári fiatalok kerülnek az NB II-be, különbül megállják helyüket mint sok a megyei bajnokságból eddig egyszerre az NB-be csöppent játékos. Ez ideig — a kellő alapképzés hiánya miatt — csak az egészen tehetséges játékosok kerülhettek a Nemzeti Bajnokság magasabb osztályaiban felszínre, ezzel szemben közülük most már tömegesen kerülnek — magasabb nívójú mérkőzéseken — előtérbe és lesznek hasznára a magyar labdarúgásnak . . . Es itt ne felejtsük el, hogy például Paraguay világbajnokságra készülő válogatottjának átlagos életkora csak 22 év.

Azoknak pedig, akik a gazdasági nehézségekre való hivatkozással kívánják megszüntetni az NB III-at, el kell mondani, hogy a délnyugatról eddig beérkezett jelentések szerint, egyedül Csurgó szüntetett meg egyéb szakosztályokat az NB III. miatt. A többi sportkörök — a lényeges nézőszám emelkedés miatt — mind bevételtöbbletről számolnak be. Szakosztályt sehol sem kellett máshol az NB III. labdarúgócsapat miatt megszüntetni. Tény az, hogy nagyobb utazások váltak szükségessé az öt megyére terjedő távolságok miatt. Az ötvenszázalékos MÁV menetkedvezmények engedélyezése után azonban nem lehet lényeges költségemelkedésről beszélni az elmúlt évhez viszonyítva. Az bizonyos, hogy a nagyobb városok, Pécs, Nagykanizsa, Kaposvár — vagyis ahol NB I és II. csapatok működnek — e téren nincsenek olyan előnyös helyzetben, mint a többi NB III. csapatok, de országos viszonylatban nem ez a döntő.

És végül önként adódik a kérdés, milyen változás történt a megyei bajnokság utódjaként, meg maradt alosztály I-ben? Ez osztály színvonala kétségtelenül nem ütött meg teljes mértékben az előző évit, de közel sem lehet beszélni nagymérvű gyengüléséről. Valahogy jobban magához ölelte most Pécs e változással a vidéket és ha a tabella végén álló pár csapatot nem tekintjük, akkor meg éppen nem rossz az összehasonlítás az előzőhöz viszonyítva.

Összegezve: bevált az NB III. és hiba lenne ezt észre nem venni.

A kosárlabda-bajnokság

PVSK—BVSC 81:83 (43:42). NB I. férfi mérkőzés. Vezette Rendeki és Futó, PVSK-tornacsarnok. Igen izgalmas, érdekes küzdelem alakult ki. A vasutasok egy pillanatig sem adták fel a harcot és nagy akarással sikerült a maguk javára fordítani a mérkőzést. Néhány pillanattal a befejezés előtt még a budapestiek vezettek. A legjobb dobók: Banna 24, Illinger 18, illetve Mórocz 32, Kápolnás 23.

BVSC—PVSK 43:32 (17:10). NB I. női mérkőzés, vezette Tunkl és Rendeki, PVSK-tornacsarnok. A pécsiek ezúttal a vártnál gyengébben játszottak, sok volt a labdaátadási hiba játékukban, de a dobások sem sikerültek. Legjobb dobók: Nemoda 13, Lehoczky 11, illetve Szabó 10, Müller 10.

MÁVAG—PVSK 112:92 (52:46). NB I. férfi mérkőzés, vezette Lehoczki II., Cziffra, Budapest. Mindkét csapat főleg a támadásokkal törődött, csak a védekezésre kevés gondot fordítottak és ezért aztán szép számmal estek a kosarak. A pécsi csapat meglepően jól küzdött és a MÁVAG-nak nagyon meg kellett küzdenie a győzelemért. Legjobb dobók: Zsíros 37, Papp 18, illetve Erdősi 23, Banna 21.

Postás—PEAC 62:51 (22:22) NB II. férfi mérkőzés, vezette Tunkl és Futó. A Postás szünet után kerekedett felül, mikor a PEAC-ból négy játékos a kipontozás sorsára jutott.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

KI MIT SZERET MŰSOR A PÉCSI RÁDIÓBAN

Az emlékezetes sikerű „Telefonszám 22—64" című táncezeneműsorhoz hasonlóan a Pécsi Rádió január 5-én, vasárnap az operett- és operazene kedvelői részére rendez „Ki mit szeret?"-műsort. A kéréseket ezúttal nem telefonon, hanem levelezőlapon lehet eljuttatni a Pécsi Rádióhoz (Pécs, Zetkin Klára utca 1.). Kérjük hallgatóinkat, hogy a levelezőlapra írják rá „Ki mit szeret-műsor" és úgy adják postára kérésüket, hogy az legkésőbb január 4-ig a Rádióhoz megérkezzék.

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA
a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor.
17.00: Német nyelvű műsor.
17.30: Búcsú egy pécsi évtől. — Vidám Szilveszter-esti műsor. — Közreműködik: Ágh Tihamér, Faludy László, Galambos György Láng József, Náday Pál, Rab Antónia, Somló Ferenc, Spányik Éva.
Összeállította: Szöllősy Kálmán. Zenei rendező: dr. Nádor Tamás. — Rendezte: Katona Ferenc.
19.00: Műsorzárás.

SZINHAZ

Lehár Ferenc: Víg özvegy (este 7 és éjjel 11 órakor)

MOZI

Park: Tánc és szerelem (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Dankó Pista (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Nehéz kesztyűk (5, 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Láz (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Hajnalodik (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Csigalépcső (5 és 7 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Két Lotti (7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Visszaélés (7 órakor)
Kossuth (Mohács): Bel ami (6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Turistaszerelem (8 órakor)

SZILVESZTERI TÁNCMULATSÁG

lesz ma este 8 órától éjjel 4 óráig Pécs város Művelődési Házában. Éjfélkor malacsorsolás.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik Hermann tánctanár vezetésével január 7-én este fél 7 órai kezdettel a Petőfi Művelődési Házban (József utca 15.).

TÁNCISKOLA

kezdődik január 3-án, pénteken este fél 7 órakor a KISZ és Szakszervezetek Művelődési Házában (Kossuth Lajos utca 13., volt Tiszti Klub). Tanítás: kedd, péntek. Vezeti: Balog.

SZILVESZTERI NAGYBÁL

lesz a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában este fél 8 órai kezdettel. Szeretettel meghívják a KISZ- és a szakszervezeti tagokat, valamint a szórakozni vágyókat. Tombola, malacsorsolás, tánc- és cigányzenekar szolgáltatja a zenét az összes helyiségben.

NAGYSZABÁSU TÁNCEST

lesz a KISZ és Szakszervezetek Művelődési Házában január 1-én, délután 3 órától 6-ig a szokásos diáktánc, 6 órától 12 óráig pedig a rendes esti tánc.

*

A Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Művelődési Otthona közli, hogy december 31-én, kedden este 8 órától a művelődési otthonban a Rendőr Klub vidám szilveszteri bálja lesz. Vidám műsor. Tombola. Vacsora. Tánc reggelig.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik január 8-án, szerdán délután 5 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13., volt Tiszti Klub.). Kezdők és haladók részére a tanfolyam 3 hónapos. Vezeti: Kunszt Dezsőné oktató. Előzetes jelentkezés a művelődési ház irodájában.

*

A KIOSZ Pécsi Járási Helyi Csoport értesíti az érdeklelteket, hogy a „Kétezer éves Pécs" című előadássorozat következő előadását: „Mi történt Pécsett 1342-ben?" címmel január 2-án, csütörtökön este 7 órai kezdettel, a KIOSZ, Pécs, Rákóczi út 24. szám alatti helyiségében tartják. Előadó továbbra is dr. Vörös Márton.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak december 31-én déli 12 órától 1958. január 2-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. tömb: a város nyugati fele (Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy Zsilinszky út és Siklósi úttól nyugatra): dr. Bajtai István (lakik Bajcsy Zsilinszky út 5. szám, telefon: 30—58). Járóbetegeknek sürgős esetben rendel a Steinmetz kapitány téri körzeti rendelőben kedd délután 4—5 óra, szerda délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között, amikor a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri bejelenteni.

II. tömb: a város keleti része (Pécsbányatelep, Borbálatelep a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig): dr. Saortay Árpád (lakástelefonja: 10—08). A járóbetegeknek sürgős esetben rendel az Adv Endre utca 31. szám alatti körzeti rendelőben, telefon: 39—78, kedd délután 4—5 óra, szerda délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között, amikor a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri bejelenteni.

III. tömb: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Pécsszabolcs, Meszestelep: dr. Cselényi József (lakása: Füst Sándor utca 61. sz., telefon: 28-72). A járóbetegek sürgős esetben szerda de. 9—11 óra között az újmeszesi körzeti rendelőben jelentkezzenek és a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kell leadni (telefon: 24—92 33 melléki). — Egyéb időben az orvos lakásán tartózkodik.

IV. tömb: a pécsbányatelepi rész ügyeletes szolgálatát a II. tömb végzi.

A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. Járóbetegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Hírek

A totó tizenkéttalálatos szelvénye: x, x, törölve, 1, 1, x, x, x, 2, 2, 1, 1, 2.

*

Összeállították a labdarúgó-világbajnokságra készülő magyar válogatott keretet. A keretbe 38 játékos került, pécsi és komlói labdarúgó nincs a válogatott-jelöltek között.

*

Nemzetközi labdarúgó-mérkőzések: MTK—Karlsruher SC 4:2, KSV Hessen Kassel—MTK 3:2, TSV Alemannia Aachen—MTK 3:1, Csepel—FSV Frankfurt 4:1.

*

Budapest férfi asztalitenisz-bajnokságát Berczik nyerte Gyetvai és Sidó előtt. A nőknél Kóczián Éva győzött, második Kerekesné, harmadik Mosóczy.

*

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedden estig: felhős, párás, ködös idő, több helyen kisebb havazás, ónos eső. — Mérsékelt, majd élénkebb délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz egy—mínusz négy, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden mínusz kettő—plusz egy fok között.

— **HALÁLOZÁS. Szeretett jó férj, édesapa, após, Kaltenbach Ferenc bányanyugdíjas 29-én elhúnyt. Temetése január 2-án, 3 órakor a pécsi köztemetőben.**

Gyászoló család

— **Id. Kriszt Sámuelné temetése január 2-án, fél 3 órakor a pécsi köztemetőben.**

Gyászoló család

— **Szomból Imre, volt pékmester elhúnyt. Temetése csütörtök délután fél 4 órakor.**

Özv. Molnár Györgyné, sz. Eilinsfeld Matild, Fürtös György és neje, Molnár Emilia, ifj. Molnár György és neje, Király Rózsi, Molnár Miklós és neje, Vizy Sarolta, valamint forrón szerető kilenc unokája, megrendülve tudatjuk, hogy

Molnár György

volt ipartestületi tisztviselő,

életének 69. évében december 28-án rövid szenvedés után visszaadta jó lelkét teremtőjének. Drága halottunk földi maradványait f. hó 31-én fél 11 órakor helyezzük örök nyugalomra a pécsi központi temetőben.

Gyászoló család

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

ifj. Müller József

egyetlen gyermek, férj és édesapa, fiatal életének 29. évében tragikus körülmények között, hazájától távol visszaadta nemes lelkét teremtőjének. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmise január 4-én, délelőtt fél 9 órakor lesz az Irgalmasok templomában. Gyászolják: bánatos szülei, felesége, két kis árvája, anyósa és a széleskörű rokonsága.

EMLÉKED SZIVÜNKBEN ÖRÖKKÉ ÉLNI FOG!

APRÓHIRDETÉSEK

Szövetkezetünkbe tagként felveszünk kőműves, ács, asztalos, szakmunkásokat Szigetvár és környékéről Szigetvári Építő Kisipari Szövetkezet. 130

Eladó Dunaszekcsőn kétszoba, előszoba, konyha és gazdasági épületekkel családi ház, 220 négyszögöl szőlővel, szabadkézből, készpénz fizetés ellenében. Lakás elfoglalható. Érdeklődni Dunaszekcső 436. 674

Húsdarálót és bármily háztartási gépet (mosó-, porszívó, parkettkefélő, stb. gépet) — szakszerűen javítunk. Rákóczi út 48. 726

Jó bort Szilveszterre sajáttermésű aranyhegyi boraimból vásároljon. Kimérő, Rákóczi út 6. 675

Autó- és motorjavítás, accumulátor-töltés, — hengerfúrás Nagy Mihálynál, Pécs, Zsolnay u. 2. sz. 142

Diós dűlőben 900 négyszögöl, fele szőlő, fele szántó, présház felszereléssel eladó. Felső-Vámház utca 12. 681

Két gyermekem mellé gyermekszerető bejárónőt azonnal felvesszek. Érdeklődni: Mecsek Nyomda, Márffyné, 11—16 óráig.

2 darab 140x160-as, — redőnytokos ablak eladó. Pécs, III. Szigeti u. 30. Csizmeg. 739

Bútorozott szobámba 2 nőt felvesszek. Nap u. 23. sz. 722

100 kg-os sertés, érett 14 hónapos berkshir eladó, Lugos u. 10. 750

Kettő 110 kg sertés eladó. Pécs, Tettye u. 18. sz. 745

Kié lesz a szilveszteri malac? Nem azé, aki otthon marad. Este 9-től kivilágos-virradatig tart az Építők Porcelángyári Kultúrotthon összes helyiségében tartott szilveszteri bál. Porcelán figurás tombola, szerencse-malac (160 Ft volt). Jövendőmondó cigányasszony, szívposta, — büfön, bazárárus. — Étel-ital. Ruhatár csak 4 óráig működik, további megőrzést nem vállalunk, utána csak targoncán való hazaszállítást fogadunk el. 741

Buksi kötőgép eladó. Pécs, Reptér 11. ép. első lépcsőház, III. emelet 3. 733

Egyedülálló, perfekt gyors- és gépírónőt felvesz január 1-i belépéssel a Szentegáti Kísérleti Gazdaság. — Vasútállomás Szigetvár. Jelentkezés csak személyesen.

Ház eladó Zádorban, 1080 öles területen, 3 szobás, konyhás, kamrás, WC, csukott folyosó, nagy istállók, szénás-kamra, kocsiszín. Horváth Gáborné, Zádor. 121

Családi ház, Báthori utca húsz, olcsón eladó, lakáscserével. — Bővebbet a gondnoknál, Déryné utca 16. 730

Két darab hízottsertés eladó. Pécs, Athinai u. 20. sz. 743

Egy 150 kg-os hízottsertés eladó. Csend utca 3. 158

100 kg körüli hízottsertés eladó. Felső-Balokány u. 56. 165

Gyönyörű dióhálók, — kombinéltszekrények kaphatók. Budapest, Lenin krt. 60. Bejárat a kapu alatt. 25

Pécs, Marosvásárhely utca 4. számú öröklakás eladó. Érdeklődni: Apátvarasd, Szilágyi Mihály, up. Erdőmecske. 718

Lószerszámok javítását, egész évi karbantartását állami vállalatoktól, termelőszövetkezetektől vállalom. Marosszéky szíjgyártó mester, Pécs, Rákóczi út 73. 143

Modern prima kombinált berendezés, diószínre politúrozva eladó. Petőfi u. 26. 687

Szakácsot, aki jól főz, azonnali belépésre felvesz, siklósi körzeti földművesszövetkezet. Személyes jelentkezés a siklósi földművesszövetkezet irodájában, vagy a központi étteremnél. Telefonon való jelentkezés esetén Siklós 48. 154

Szilveszterre árkedvezménnyel prima bor 18 forintért Ott Bélánál, Báthori u. 15. — Feljárat nem a kapu alól, hanem balra a kertből. 94

Eladó Csikóstöttösön háromszobás családi ház, gazdasági épületekkel. — Majláth György, Szentgáloskér, Somogy megye. 154

Kihúzom

nyerő számait
Vegyen
LOTTO
szelvényt!

Hol lehet olcsón szilveszterezni?

a Belvárosi Étteremben

(színházzal szemben)

Tombola! Éjfélkor malacfogás Szerpentincsata!

Szalai Dódi és cigányzenekara muzsikál

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó feleségem, édesanyám és testvérünk, cs. Kovács Józsefné temetésén részvétükkel, koszorú küldésével fájdalmunkat enyhítették.

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik Beck Jenő temetésén megjelentek.

Gyászoló Beck-család

DUNANTÚLI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft

MECSEK NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.